

Lietuvos Respublikos Seimo *penktoji sesija*

2022 m. spalio 10 d. – lapkričio 15 d.
210–222 posėdžiai

Stenogramos

16

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Penktoji sesija

2022 m. spalio 10 d. – lapkričio 15 d.

210–222 posėdžiai

TURINYS

V (RUDENS) SESIJA

2022 m. spalio 10 d. – lapkričio 15 d.

Nenumatytas posėdis Nr. 210 (2022 m. spalio 10 d.)

Informaciniai pranešimai	33
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 42, 43, 60 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2002(2) priėmimas	33
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2003(2) priėmimas	35
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-627 64 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2004(2) priėmimas	35
Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 11 ir 11 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1937(2) priėmimas	35
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 3, 10, 13, 15, 17, 19, 20, 22, 24, 25, 27 ¹ , 29, 30 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1445(3) priėmimas	35
Administracinių nusižengimų kodekso 28, 29, 71, 415, 416, 417, 420, 422, 423, 424, 426, 427, 428, 431, 589, 602, 603, 608, 611 ir 686 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1446(3) priėmimas	36
Baudžiamojo kodekso 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1447(3) priėmimas	36
Administracinių nusižengimų kodekso 247, 589, 608 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 248 ¹ , 248 ² , 248 ³ straipsniais įstatymo Nr. XIV-598 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1448(3) priėmimas	36
Administracinių nusižengimų kodekso 343, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 343 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1091 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1836(2) priėmimas	36
Administracinių nusižengimų kodekso 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-416(2) priėmimas	37
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1805(2)ES ir Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1806(2) svarstymas	37
Seimo nario E. Pupinio kalba	37
Seimo nario E. Sabučio kalba	38
Seimo nario S. Gentvilo kalba	39
Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 5, 10, 11, 14, 16, 16 ¹ , 16 ² , 17, 18, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1751(2) svarstymas	40
Turizmo įstatymo Nr. VII-667 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1871(2)ES ir Civilinio kodekso 6.747, 6.748, 6.749, 6.750, 6.751, 6.752, 6.752 ¹ , 6.753, 6.754, 6.754 ¹ , 6.755 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1872(2) svarstymas	40
Informaciniai pranešimai	41
Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 23 ir 23 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2052 ir Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2053 pateikimas (V. Jurgutis)	42
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 42, 43, 60 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2002(2) priėmimo tęsinys	44

Šio įstatymo priėmimas	44
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2003(2) priėmimo tęsinys	44
Šio įstatymo priėmimas	44
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-627 64 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2004(2) priėmimo tęsinys	44
Šio įstatymo priėmimas	45
Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 11 ir 11 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1937(2) priėmimo tęsinys	45
Šio įstatymo priėmimas	45
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 3, 10, 13, 15, 17, 19, 20, 22, 24, 25, 27 ¹ , 29, 30 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1445(3) priėmimo tęsinys	45
Šio įstatymo priėmimas	49
Administracinių nusižengimų kodekso 28, 29, 71, 415, 416, 417, 420, 422, 423, 424, 426, 427, 428, 431, 589, 602, 603, 608, 611 ir 686 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1446(3) priėmimo tęsinys	49
Šio įstatymo priėmimas	49
Baudžiamojo kodekso 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1447(3) priėmimo tęsinys	49
Šio įstatymo priėmimas	49
Administracinių nusižengimų kodekso 247, 589, 608 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 248 ¹ , 248 ² , 248 ³ straipsniais įstatymo Nr. XIV-598 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1448(3) priėmimo tęsinys	50
Šio įstatymo priėmimas	50
Administracinių nusižengimų kodekso 343, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 343 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1091 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1836(2) priėmimo tęsinys	50
Šio įstatymo priėmimas	50
Administracinių nusižengimų kodekso 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-416(2) priėmimo tęsinys	50
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1805(2)ES ir Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1806(2) svarstymo tęsinys	53
Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 5, 10, 11, 14, 16, 16 ¹ , 16 ² , 17, 18, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1751(2) svarstymo tęsinys	57
Turizmo įstatymo Nr. VII-667 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1871(2)ES ir Civilinio kodekso 6.747, 6.748, 6.749, 6.750, 6.751, 6.752, 6.752 ¹ , 6.753, 6.754, 6.754 ¹ , 6.755 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1872(2) svarstymo tęsinys	57
Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 23 ir 23 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2052 ir Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2053 pateikimo tęsinys	58

Rytinis posėdis Nr. 211 (2022 m. spalio 11 d.)

Informaciniai pranešimai	59
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. spalio 11 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	59

2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2146, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2147, Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2148 ir Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų, 2024 metų ir 2025 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ projekto Nr. XIVP-2149 pateikimas (G. Skaistė)	60
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1915ES pateikimas (G. Skaistė)	76
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1614 pateikimas (V. Mitalas)	76
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2045 pateikimas (V. Gapšys)	79
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1660 pateikimas (P. Gražulis)	81
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2106 pateikimas (L. Jonauskas)	83
Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo Nr. XIV-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2043 pateikimas (R. Vaitkus)	84
Seimo 2022 m. spalio 27 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	85
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8, 11, 21 ¹ , 42 straipsnių, 1, 3 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 2 ¹ priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-1939(2)ES, Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 1, 2, 101 straipsnių, VI skyriaus ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo V ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-1940(2), Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 1, 2, 3, 8, 14, 21, 32, 35, 36, 41, 49, 56, 57, 58, 58 ¹ , 58 ² , 59 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1941(2), Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 2, 3, 93, 111 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo VI ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-1942(2), Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 27 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1943(2), Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1944(2), Finansinio užtikrinimo susitarimų įstatymo Nr. IX-2127 3 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1945(2), Įstatymo „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“ Nr. X-1607 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1946(2), Vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi įstatymo Nr. X-1367 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1947(2) ir Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 11, 42, 43, 43 ¹ , 43 ² , 43 ³ , 43 ⁷ straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-822 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1948(2) svarstymas	86
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2126 ir Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72 ¹ , 73, 75 ³ , 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2127 pateikimas (J. Šiugždinienė)	87
Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2065 pateikimas (L. Kasčiūnas)	89
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1915ES pateikimo tęsinys	90
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1614 pateikimo tęsinys	91
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2045 pateikimo tęsinys	91
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1660 pateikimo tęsinys	92

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2106 pateikimo tęsinys	92
Gėlo požeminio vandens gavybos grėžinių įteisinimo laikinojo įstatymo Nr. XIV-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2043 pateikimo tęsinys	92
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8, 11, 21 ¹ , 42 straipsnių, 1, 3 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 2 ¹ priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-1939(2)ES, Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 1, 2, 101 straipsnių, VI skyriaus ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo V ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-1940(2), Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 1, 2, 3, 8, 14, 21, 32, 35, 36, 41, 49, 56, 57, 58, 58 ¹ , 58 ² , 59 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1941(2), Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 2, 3, 93, 111 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo VI ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-1942(2), Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 27 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1943(2), Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1944(2), Finansinio užtikrinimo susitarimų įstatymo Nr. IX-2127 3 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1945(2), Įstatymo „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“ Nr. X-1607 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1946(2), Vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi įstatymo Nr. X-1367 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1947(2) ir Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 11, 42, 43, 43 ¹ , 43 ² , 43 ³ , 43 ⁷ straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-822 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1948(2) svarstymo tęsinys	93
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2126 ir Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72 ¹ , 73, 75 ³ , 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2127 pateikimo tęsinys	94
Administracinių nusižengimų kodekso 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-416(2) priėmimo tęsinys	95

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario R. Šarknicko pareiškimas	96
Seimo nario V. Valkiūno pareiškimas	97

Vakarinis posėdis Nr. 212 (2022 m. spalio 11 d.)

Generalinės prokurorės Nidos Grunskienės kalba ir atsakymai į Seimo narių klausimus

Generalinės prokurorės N. Grunskienės kalba	98
Generalinės prokurorės N. Grunskienės atsakymai į Seimo narių klausimus	101
Atitikties vertinimo įstatymo Nr. VIII-870 1, 2 ir 5 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo III ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-1936(2)ES priėmimas	104
Baudžiamojo kodekso 250, 251 ir 252 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1795(2)ES priėmimas	105
Religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymo Nr. I-1057 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1850(2) priėmimas	105
Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2023 metais, įstatymo projekto Nr. XIVP-2132 pateikimas (M. Navickienė)	106

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 10 ir 11 straipsnių bei 1, 2, 3, 4 ir 5 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2142 pateikimas (M. Navickienė)	109
Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2143, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2144 ir Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5, 6, 8, 10, 11 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2145 pateikimas (M. Navickienė)	110
Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2131 pateikimas (M. Navickienė)	114
2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2124 ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 11, 21, 25 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2125 pateikimas (A. Dulkys)	115
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2113 pateikimas (G. Norkūnas, M. Macijauskas)	121
Atitikties vertinimo įstatymo Nr. VIII-870 1, 2 ir 5 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo III ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-1936(2)ES priėmimo tęsinys	122
Šio įstatymo priėmimas	122
Baudžiamojo kodekso 250, 251 ir 252 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1795(2)ES priėmimo tęsinys	122
Šio įstatymo priėmimas	123
Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2023 metais, įstatymo projekto Nr. XIVP-2132 pateikimo tęsinys	123
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 10 ir 11 straipsnių bei 1, 2, 3, 4 ir 5 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2142 pateikimo tęsinys	123
Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2143, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2144 ir Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5, 6, 8, 10, 11 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2145 pateikimo tęsinys	123
Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2131 pateikimo tęsinys	124
2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2124 ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 11, 21, 25 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2125 pateikimo tęsinys	124
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2112 pateikimas (G. Norkūnas, M. Macijauskas)	124
Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2021 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2114 pateikimas (G. Norkūnas, M. Macijauskas)	126
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2111 pateikimas (A. Dulkys, M. Macijauskas)	127
Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2021 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2116 pateikimas (V. Šilinskas, M. Macijauskas)	128
Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2117 pateikimas (V. Šilinskas, M. Macijauskas)	129
Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2118 pateikimas (V. Šilinskas, M. Macijauskas)	130
Seimo nutarimo „Dėl Pensijų anuitetų fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-1962 pateikimas (M. Šiurkus, M. Macijauskas)	130
Informaciniai pranešimai	131

Rytinis posėdis Nr. 213 (2022 m. spalio 27 d.)

Lietuvos Valstybės Konstitucijos 100-mečio ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos 30-mečio minėjimas

Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininko S. Šedbaro kalba	132
Pirmojo Konstitucinio Teismo pirmininko, vieno iš 1992 metų Konstitucijos rengėjų prof. dr. J. Žilio pranešimas „1922 metų ir 1992 metų Konstitucijos: laikmečio padiktuoti panašumai ir skirtumai“	133
Buvusio Konstitucinio Teismo teisėjo, vieno iš 1992 metų Konstitucijos rengėjų prof. dr. E. Jarašiūno pranešimas „Tauta kaip 1992 metų Konstitucijos kūrėja“	135
Konstitucinio Teismo pirmininkės prof. dr. D. Jočienės pranešimas „Konstitucijos stabilumas: konstitucinė vertybė ar kliūtis valstybės raidai“	137
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. spalio 27 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	139
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8, 11, 21 ¹ , 42 straipsnių, 1, 3 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 2 ¹ priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-1939(2)ES priėmimas	140
Šio įstatymo priėmimas	140
Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 1, 2, 101 straipsnių, VI skyriaus ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo V ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-1940(2) priėmimas	140
Šio įstatymo priėmimas	140
Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 1, 2, 3, 8, 14, 21, 32, 35, 36, 41, 49, 56, 57, 58, 58 ¹ , 58 ² , 59 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1941(2) priėmimas	141
Šio įstatymo priėmimas	141
Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 2, 3, 93, 111 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo VI ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-1942(2) priėmimas	141
Šio įstatymo priėmimas	141
Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 27 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1943(2) priėmimas	141
Šio įstatymo priėmimas	141
Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1944(2) priėmimas	141
Šio įstatymo priėmimas	141
Finansinio užtikrinimo susitarimų įstatymo Nr. IX-2127 3 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1945(2) priėmimas	142
Šio įstatymo priėmimas	142
Įstatymo „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“ Nr. X-1607 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1946(2) priėmimas	142
Šio įstatymo priėmimas	142
Vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi įstatymo Nr. X-1367 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1947(2) priėmimas	142
Šio įstatymo priėmimas	142
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 11, 42, 43, 43 ¹ , 43 ² , 43 ³ , 43 ⁷ straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-822 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1948(2) priėmimas	142
Šio įstatymo priėmimas	143
Seimo nutarimo „Dėl Virginijaus Kanapinsko atleidimo iš Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario pareigų“ projekto Nr. XIVP-2158 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	143

Šio nutarimo priėmimas	143
Seimo nutarimo „Dėl Tomo Blinstrubio skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projekto Nr. XIVP-2105 pateikimas (V. Čmilytė-Nielsen)	143
Kandidato į Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narius T. Blinstrubio kalba	144
Kandidato į Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narius T. Blinstrubio atsakymai į Seimo narių klausimus	145
Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 5, 10, 11, 14, 16, 16 ¹ , 16 ² , 17, 18, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1751(2) priėmimas	147
Šio įstatymo priėmimas	147
Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1871(2)ES priėmimas	148
Šio įstatymo priėmimas	148
Civilinio kodekso 6.747, 6.748, 6.749, 6.750, 6.751, 6.752, 6.752 ¹ , 6.753, 6.754, 6.754 ¹ , 6.755 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1872(2) priėmimas	149
Šio įstatymo priėmimas	149
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1805(3)ES priėmimas	149
Šio įstatymo priėmimas	157
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1806(2) priėmimas	157
Šio įstatymo priėmimas	157
Religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymo Nr. I-1057 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1850(2) priėmimo tęsinys	157
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-516(2) priėmimas	161

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario D. Kepenio pareiškimas	162
Seimo nario A. Verygos pareiškimas	163
Seimo nario V. Rakučio pareiškimas	164

Vyriausybės valanda

Sveikatos apsaugos ministro A. Dulkio, užsienio reikalų ministro G. Landsbergio, aplinkos ministro S. Gentvilo, vidaus reikalų ministrės A. Bilotaitės ir finansų ministrės G. Skaistės atsakymai į Seimo narių klausimus	164

Vakarinis posėdis Nr. 214 (2022 m. spalio 27 d.)

Seimo nutarimo „Dėl Aurelijaus Gutausko atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininko pareigų“ projekto Nr. XIVP-2108 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Kabišaitis)	168
Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Rudėnaitės atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigų“ projekto Nr. XIVP-2109 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Kabišaitis)	169
Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 2, 3, 54, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1927(2)ES, Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1928(2) ir Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1929(2) svarstymas	170

Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 2, 3, 7, 12, 24, 28, 31, 33, 34 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1787(2)ES ir Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 22, 22 ¹ , 23 ¹ ir 25 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1788(2) svarstymas	170
Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 2, 24, 25, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1863(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 57 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1864(2) svarstymas	170
Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 2, 15, 17, 21, 26, 27, 28, 29, 30, 30 ¹ , 32, 34, 37, 37 ² , 40, 42, 45, 47, 47 ¹ , 51, 56 ir 78 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1854(2) svarstymas	171
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 13 ¹ , 30, 32, 33, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1932(2) ir Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo devintuoju ⁶ skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1933(2) svarstymas	172
Baudžiamojo proceso kodekso 128, 141, 142 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 174 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1902(2) svarstymas	172
Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 158 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1938(2) svarstymas	172
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 3, 12, 13, 25, 26, 32, 33, 38, 39, 40 ¹ , 87, 88, 99, 104 ² , 126, 139, 140, 164 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61 ³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2133, Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 40 ¹ , 81 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61 ³ straipsniu įstatymo Nr. XIV-761 pavadinimo, 3 ir 5 straipsnių pakeitimo ir 2 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2134, Administracinių nusižengimų kodekso 12, 29, 208, 210, 211, 426, 450, 589, 611 straipsnių, priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 188 ³ ir 217 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-2135, Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2136, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2137, Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 20 ir 24 ⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2138, Laikinojo socialinio mokesčio įstatymo Nr. X-231 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2139, Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2140 ir Kelių transporto kodekso 18 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2141 pateikimas (G. Skaistė)	173
Sutelktinio finansavimo įstatymo Nr. XII-2690 pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-823 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2186, Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 2, 3, 4, 7, 9, 10, 14, 16, 19, 20, 26 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-828 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2187, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 11, 42, 43, 43 ¹ , 43 ² , 43 ³ , 43 ⁷ straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-822 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2188, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2189, Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2190, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-829 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2191, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 11, 14, 15, 36 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-831 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2192, Nacionalinių plėtos įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-833 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2193 pateikimas (G. Skaistė)	175
Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo Nr. XII-1289 1, 4 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu konstitucinio įstatymo projekto Nr. XIVP-2198, Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 10, 17, 18, 21 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2199, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2200, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1268 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2201, Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 11, 25, 26, 27, 31 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1271 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2202 ir Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2203 pateikimas (G. Skaistė)	176

Dainų švenčių įstatymo Nr. X-1334 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1910(2) svarstymas	179
Seimo nario S. Tumėno kalba (<i>Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu</i>)	179
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72 ¹ , 73, 75 ³ , 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 19 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2019(2) svarstymas	180
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2008(2) svarstymas	181
Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1838(2), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1839(2) ir Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2065(2) svarstymas	181
Seimo nario M. Puidoko kalba	182
Seimo nario A. Verygos kalba	183
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-516(2) priėmimo tęsinys	184
Seimo nutarimo „Dėl Aurelijaus Gutausko atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininko pareigų“ projekto Nr. XIVP-2108 priėmimo tęsinys	184
Šio nutarimo priėmimas	184
Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Rudėnaitės atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigų“ projekto Nr. XIVP-2109 priėmimo tęsinys	184
Šio nutarimo priėmimas	184
Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 2, 3, 54, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1927(2)ES, Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1928(2) ir Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1929(2) svarstymo tęsinys	185
Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 2, 3, 7, 12, 24, 28, 31, 33, 34 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1787(2)ES ir Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 22, 22 ¹ , 23 ¹ ir 25 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1788(2) svarstymo tęsinys	185
Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 2, 24, 25, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1863(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 57 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1864(2) svarstymo tęsinys	185
Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 2, 15, 17, 21, 26, 27, 28, 29, 30, 30 ¹ , 32, 34, 37, 37 ² , 40, 42, 45, 47, 47 ¹ , 51, 56 ir 78 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1854(2) svarstymo tęsinys	185
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 13 ¹ , 30, 32, 33, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1932(2) ir Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo devintuoju ⁶ skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1933(2) svarstymo tęsinys	185
Baudžiamojo proceso kodekso 128, 141, 142 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 174 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1902(2)) svarstymo tęsinys	186
Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 158 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1938(2) svarstymo tęsinys	186
Dainų švenčių įstatymo Nr. X-1334 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1910(2) svarstymo tęsinys	186

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72 ¹ , 73, 75 ³ , 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 19 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2019(2) svarstymo tęsinys	186
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2008(2) svarstymo tęsinys	186
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 3, 12, 13, 25, 26, 32, 33, 38, 39, 40 ¹ , 87, 88, 99, 104 ² , 126, 139, 140, 164 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61 ³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2133, Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 40 ¹ , 81 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61 ³ straipsniu įstatymo Nr. XIV-761 pavadinimo, 3 ir 5 straipsnių pakeitimo ir 2 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2134, Administracinių nusižengimų kodekso 12, 29, 208, 210, 211, 426, 450, 589, 611 straipsnių, priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 188 ³ ir 217 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-2135, Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2136, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2137, Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 20 ir 24 ⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2138, Laikinojo socialinio mokesčio įstatymo Nr. X-231 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2139, Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2140 ir Kelių transporto kodekso 18 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2141 pateikimo tęsinys	187
Sutelktinio finansavimo įstatymo Nr. XII-2690 pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-823 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2186, Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 2, 3, 4, 7, 9, 10, 14, 16, 19, 20, 26 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-828 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2187, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 11, 42, 43, 43 ¹ , 43 ² , 43 ³ , 43 ⁷ straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-822 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2188, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2189, Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2190, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-829 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2191, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 11, 14, 15, 36 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-831 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2192, Nacionalinių plėtos įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-833 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2193 pateikimo tęsinys	188
Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo Nr. XII-1289 1, 4 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu konstitucinio įstatymo projekto Nr. XIVP-2198, Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 10, 17, 18, 21 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2199, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2200, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1268 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2201, Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 11, 25, 26, 27, 31 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1271 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2202 ir Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2203 pateikimo tęsinys	188
Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1838(2), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1839(2) ir Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2065(2) svarstymo tęsinys	189
Seimo nario V. Rakučio kalba	189
Seimo nario A. Ažubalio kalba	190
Seimo nario L. Kasčiūno kalba	190

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 46, 59, 74, 75, 75 ¹ , 75 ² , 75 ³ , 76, 77, 82, 83 straipsnių pakeitimo, 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 76 ¹ , 76 ² , 83 ¹ straipsniais įstatymo Nr. XIV-654 9 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2157 pateikimas (A. Žukauskas)	192
Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo Nr. VIII-2025 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2119VK, Angliavandenilių išteklių mokesčio įstatymo Nr. I-2944 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2120VK, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2121VK, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3158 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2122VK, Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo Nr. I-1163 6, 7, 8, 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2123VK pateikimas (S. Gentvilas)	192
Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 8, 12, 14, 17, 18, 22, 24, 27, 27 ¹ , 28, 29, 34, 35, 36, 37, 39, 40, 47, 51, 55 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2128, Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 11, 16, 26 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2129 ir Architektūros įstatymo Nr. XIII-425 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2130 pateikimas (S. Gentvilas)	193
Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2150, Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2151, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2152, Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 23, 24, 37, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2153, Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2154, Žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1311 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2155 ir Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 3, 8, 10, 12, 19, 22, 24, 27, 28, 33, 34, 39, 42, 46, 49, 53 straipsnių, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 27 ¹ , 52 ¹ straipsniais įstatymo Nr. XIV-340 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2156 pateikimas (A. Anušauskas)	195
Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2104VK pateikimas (S. Kairys)	196
Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2115VK pateikimas (S. Kairys)	198
Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 1, 2, 3, 4, 5, 6 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo antruoju ¹ skirsniu ir 12 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2059 pateikimas (E. Giedraitis)	201
Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo Nr. XII-791 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2054(2) pateikimas (J. Razma)	204
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-49 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2197 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	204
Seimo 2022 m. lapkričio 3 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas	205
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-50 „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1814(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (T. V. Raskevičius)	205
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-516(2) priėmimo tęsinys	206
Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1838(2), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1839(2) ir Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2065(2) svarstymo tęsinys	206
Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2104VK pateikimo tęsinys	211

Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2115VK pateikimo tęsinys	211
Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo Nr. VIII-2025 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2119VK, Angliavandenilių išteklių mokesčio įstatymo Nr. I-2944 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2120VK, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2121VK, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3158 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2122VK, Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo Nr. I-1163 6, 7, 8, 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2123VK pateikimo tęsinys	211
Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 8, 12, 14, 17, 18, 22, 24, 27, 27 ¹ , 28, 29, 34, 35, 36, 37, 39, 40, 47, 51, 55 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2128, Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 11, 16, 26 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2129 ir Architektūros įstatymo Nr. XIII-425 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2130 pateikimo tęsinys	211
Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2150, Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2151, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2152, Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 23, 24, 37, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2153, Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2154, Žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1311 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2155 ir Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 3, 8, 10, 12, 19, 22, 24, 27, 28, 33, 34, 39, 42, 46, 49, 53 straipsnių, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 27 ¹ , 52 ¹ straipsniais įstatymo Nr. XIV-340 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2156 pateikimo tęsinys	212
Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 1, 2, 3, 4, 5, 6 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo antruoju ¹ skirsniu ir 12 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2059 pateikimo tęsinys	212
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 46, 59, 74, 75, 75 ¹ , 75 ² , 75 ³ , 76, 77, 82, 83 straipsnių pakeitimo, 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 76 ¹ , 76 ² , 83 ¹ straipsniais įstatymo Nr. XIV-654 9 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2157 pateikimo tęsinys	213
Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo Nr. XII-791 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2054(2) pateikimo tęsinys	213
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-50 „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1814(2) priėmimo tęsinys	213
Šio nutarimo priėmimas	214
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-49 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2197 priėmimo tęsinys	214
Šio nutarimo priėmimas	214
Seimo 2022 m. lapkričio 3 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas	214

Rytinis posėdis Nr. 215 (2022 m. lapkričio 3 d.)

Atkurtos nepriklausomos Lietuvos valstybės vadovo, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo Pirmininko, 1996–2000 metų Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko Vytauto Landsbergio 90-ųjų gimimo metinių paminėjimas

Seimo Pirmininkės V. Čmilytės-Nielsen kalba	215
Apaštalinio nuncijaus arkivyskopo P. A. Rajičiaus kalba	216

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro, Seimo nario E. Zingerio kalba	217
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. lapkričio 3 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	219
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 13 ¹ , 30, 32, 33, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1932(2) priėmimas	220
Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo devintuoju ⁶ skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1933(2)ES priėmimas	220
Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 158 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1938(2) priėmimas	220
Baudžiamojo proceso kodekso 128, 141, 142 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 174 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1902(2) priėmimas	220
Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 2, 3, 7, 12, 24, 28, 31, 33, 34 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1787(2)ES priėmimas	221
Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 22, 22 ¹ , 23 ¹ ir 25 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1788(2) priėmimas	221
Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 2, 3, 54, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1927(2)ES priėmimas	221
Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1928(2)ES priėmimas	222
Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1929(2)ES priėmimas	222
Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo Nr. IX-1011 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-285(3) priėmimas	222
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72 ¹ , 73, 75 ³ , 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 19 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2019(2) priėmimas	222
Seimo nutarimo „Dėl Tomo Blinstrubio skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projekto Nr. XIVP-2105(2) svarstymas ir priėmimas	222
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Virginijaus Jurgaičio peticijos“ projekto Nr. XIVP-2167 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	223
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Dianos Lopaitienės peticijos“ projekto Nr. XIVP-2168 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	223
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Teodoro Ismailovo peticijos“ projekto Nr. XIVP-2169 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	224
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. VIII-1408 „Dėl Seimo Peticijų komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2174 pateikimas (E. Pupinis)	224
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2008(2) priėmimas	225
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Austrijos Respublikos susitarimo dėl Lietuvos Respublikos ir Austrijos Respublikos sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-1782(2) svarstymas	226

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Jungtinės Karalystės Vyriausybės sutarties dėl kapitalo investicijų skatinimo ir jų apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-1849(2) svarstymas	226
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Norvegijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Norvegijos Karalystės Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo ir jų abipusės apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-1949(2) svarstymas	226
Administracinių nusižengimų kodekso 463 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3422 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2048 pateikimas (S. Šedbaras)	226
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 80 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2185 pateikimas (E. Pupinis)	227
Administracinių nusižengimų kodekso 547 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-779 svarstymas	228
Administracinių nusižengimų kodekso 29, 71, 424, 427, 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1013 svarstymas	228
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2034 pateikimas (P. Kuzmickienė)	228
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 13 ¹ , 30, 32, 33, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1932(2) priėmimo tęsinys	231
Šio įstatymo priėmimas	231
Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo devintuoju ⁶ skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1933(2)ES priėmimo tęsinys	231
Šio įstatymo priėmimas	231
Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 158 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1938(2) priėmimo tęsinys	231
Šio įstatymo priėmimas	231
Baudžiamojo proceso kodekso 128, 141, 142 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 174 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1902(2) priėmimo tęsinys	231
Šio įstatymo priėmimas	231
Su nekilnojamojo turto susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 2, 3, 7, 12, 24, 28, 31, 33, 34 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1787(2)ES priėmimo tęsinys	232
Šio įstatymo priėmimas	232
Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 22, 22 ¹ , 23 ¹ ir 25 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1788(2) priėmimo tęsinys	232
Šio įstatymo priėmimas	232
Mokėjamų įstatymo Nr. VIII-1370 2, 3, 54, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1927(2)ES priėmimo tęsinys	232
Šio įstatymo priėmimas	232
Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1928(2)ES priėmimo tęsinys	232
Šio įstatymo priėmimas	232
Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1929(2)ES priėmimo tęsinys	232
Šio įstatymo priėmimas	232
Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo Nr. IX-1011 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-285(3) priėmimas	233
Šio įstatymo priėmimas	234
Seimo nutarimo „Dėl Tomo Blinstrubio skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projekto Nr. XIVP-2105(2) priėmimo tęsinys	234

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72 ¹ , 73, 75 ³ , 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 19 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2019(2) priėmimo tęsinys	234
Šio įstatymo priėmimas	234
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2008(2) priėmimo tęsinys	234
Šio nutarimo priėmimas	234
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-516(2) priėmimo tęsinys	234
Šio įstatymo priėmimas	235
Administracinių nusižengimų kodekso 547 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-779 svarstymo tęsinys	235
Administracinių nusižengimų kodekso 29, 71, 424, 427, 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1013 svarstymo tęsinys	235
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Austrijos Respublikos susitarimo dėl Lietuvos Respublikos ir Austrijos Respublikos sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-1782(2) svarstymo tęsinys	235
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Jungtinės Karalystės Vyriausybės sutarties dėl kapitalo investicijų skatinimo ir jų apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-1849(2) svarstymo tęsinys	235
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Norvegijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Norvegijos Karalystės Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo ir jų abipusės apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-1949(2) svarstymo tęsinys	235
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 80 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2185 pateikimo tęsinys	236
Administracinių nusižengimų kodekso 463 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3422 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2048 pateikimo tęsinys	236
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Virginijaus Jurgaičio peticijos“ projekto Nr. XIVP-2167 priėmimas	236
Šio nutarimo priėmimas	236
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Dianos Lopaitienės peticijos“ projekto Nr. XIVP-2168 priėmimas	236
Šio nutarimo priėmimas	236
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Teodoro Ismailovo peticijos“ projekto Nr. XIVP-2169 priėmimas	236
Šio nutarimo priėmimas	237
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. VIII-1408 „Dėl Seimo Peticijų komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2174 pateikimo tęsinys	237

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario A. Gedvilo pareiškimas	237
Seimo nario D. Kepenio pareiškimas	238

Seimo nario A. Verygos pareiškimas	238
Seimo nario V. Ažuolo pareiškimas	239

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, kultūros ministro S. Kairio, sveikatos apsaugos ministro A. Dulkio, finansų ministrės G. Skaistės, teisingumo ministrės E. Dobrowolskos, krašto apsaugos ministro A. Anušausko, socialinės apsaugos ir darbo ministrės M. Navickienės, vidaus reikalų ministrės A. Bilotaitės ir aplinkos ministro S. Gentvilo atsakymai į Seimo narių klausimus	240

Teisingumo ministrės Ewelinos Dobrowolskos atsakymai į Seimo narių klausimus (pagal Seimo statuto 208 straipsnio 13 ir 14 dalis)

Teisingumo ministrės E. Dobrowolskos kalba	248
Teisingumo ministrės E. Dobrowolskos atsakymai į Seimo narių klausimus	250
Seimo nutarimo „Dėl Tomo Blinstrubio skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projekto Nr. XIVP-2105(2) priėmimo tęsinys	252
Šio nutarimo priėmimas	252

Vakarinis posėdis Nr. 216 (2022 m. lapkričio 3 d.)

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 2, 24, 25, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1863(2)VK priėmimas	253
Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 57 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1864(2)VK priėmimas	253
Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 1, 2, 3, 4 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo naujais 1 ir 2 priedais įstatymo projekto Nr. XIVP-1852(2) ir Odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymo Nr. I-1246 2, 3, 5 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 1, 2 priedais įstatymo projekto Nr. XIVP-1853(2) svarstymas	253
Seimo nario A. Matulo kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	254
Seimo nario A. Verygos kalba (<i>Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu</i>)	255
Šeimynų įstatymo Nr. XI-681 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-421 svarstymas	257
Šeimynų įstatymo Nr. XI-681 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1978(2) ir Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 14, 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1979(2) svarstymas	257
Seimo narės R. Baškienės kalba	258
Sutelktinio finansavimo įstatymo Nr. XII-2690 pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-823 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2186(2), Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 2, 3, 4, 7, 9, 10, 14, 16, 19, 20, 26 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-828 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2187(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 11, 42, 43, 43 ¹ , 43 ² , 43 ³ , 43 ⁷ straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-822 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2188(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2189(2), Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2190(2), Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-829 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2191(2), Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 11, 14, 15, 36 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-831 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2192(2) ir Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-833 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2193(2) svarstymas	259

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Danguolės Bublienės skyrimo šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininke“ projekto Nr. XIVP-2219 pateikimas (A. Kabišaitis)	259
Kandidatės į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigas D. Bublienės kalba	260
Kandidatės į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigas D. Bublienės atsakymas į Seimo nario klausimą	261
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Gabrielės Juodkaitės-Granskienės skyrimo šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininke“ projekto Nr. XIVP-2220 pateikimas (A. Kabišaitis)	262
Kandidatės į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininko pareigas G. Juodkaitės-Granskienės kalba	262
Kandidatės į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininko pareigas G. Juodkaitės-Granskienės atsakymai į Seimo narių klausimus	263
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Apeliacinio teismo teisėją Ernestą Rimšeli šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku“ projekto Nr. XIVP-2221 pateikimas (A. Kabišaitis)	264
Kandidato į Apeliacinio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininko pareigas E. Rimšelio kalba	265
Kandidato į Apeliacinio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininko pareigas E. Rimšelio atsakymai į Seimo narių klausimus	265
Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 2, 24, 25, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1863(2)VK priėmimo tęsinys	266
Šio įstatymo priėmimas	267
Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 57 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1864(2)VK priėmimo tęsinys	267
Šio įstatymo priėmimas	267
Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 1, 2, 3, 4 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo naujais 1 ir 2 priedais įstatymo projekto Nr. XIVP-1852(2) ir Odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymo Nr. I-1246 2, 3, 5 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 1, 2 priedais įstatymo projekto Nr. XIVP-1853(2) svarstymo tęsinys	267
Šeimynų įstatymo Nr. XI-681 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-421 svarstymo tęsinys	267
Šeimynų įstatymo Nr. XI-681 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1978(2) ir Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 14, 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1979(2) svarstymo tęsinys	267
Sutelktinio finansavimo įstatymo Nr. XII-2690 pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-823 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2186(2), Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 2, 3, 4, 7, 9, 10, 14, 16, 19, 20, 26 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-828 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2187(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 11, 42, 43, 43 ¹ , 43 ² , 43 ³ , 43 ⁷ straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-822 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2188(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2189(2), Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2190(2), Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-829 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2191(2), Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 11, 14, 15, 36 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-831 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2192(2) ir Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-833 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2193(2) svarstymo tęsinys	269
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Moldovos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl bendradarbiavimo kovojant su nusikalstamumu ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-2165 pateikimas (V. Dmitrijev)	269

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 1, 3, 9, 12, 16, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 45 ¹ , 46 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2179, Civilinių pirotechnikos priemonių apyvartos kontrolės įstatymo Nr. IX-931 1, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 22, 23 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2180, Sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo Nr. IX-1315 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2181 ir Strateginių prekių kontrolės įstatymo Nr. I-1022 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2182 pateikimas (V. Dmitrijev)	270
Kelių transporto kodekso 8 ¹ , 11, 17 ¹ , 18, 18 ² straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 18 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2183 pateikimas (M. Tarnauskas)	271
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2035 pateikimas (E. Dobrowolska)	274
Seimo rezoliucijos „Dėl žvyrkelių per gyvenvietes asfaltavimo programos tęstinumo ir valstybinės reikšmės kelių priežiūros, plėtros, rekonstrukcijų ir remonto“ projekto Nr. XIVP-2206 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (L. Jonaitis)	275
Seimo nario V. Valkiūno kalba	278
Seimo nario A. Kupčinsko kalba	278
Seimo savaitės (2022-11-07 – 2022-11-11) – 2022 m. lapkričio 8 d. (antradienio) ir 10 d. (ketvirtadienio) Seimo posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	282

Rytinis posėdis Nr. 217 (2022 m. lapkričio 8 d.)

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Gintaro Ramono 60-ųjų gimimo metinių paminėjimas

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro E. Bičkausko kalba	283
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. lapkričio 8 d. (antradienis) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	284
Sutelktinio finansavimo įstatymo Nr. XII-2690 pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-823 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2186(2) priėmimas	284
Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 2, 3, 4, 7, 9, 10, 14, 16, 19, 20, 26 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-828 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2187(2) priėmimas	285
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 11, 42, 43, 43 ¹ , 43 ² , 43 ³ , 43 ⁷ straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-822 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2188(2) priėmimas	285
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2189(2) priėmimas	285
Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2190(2) priėmimas	285
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-829 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2191(2) priėmimas	285
Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 11, 14, 15, 36 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-831 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2192(2) priėmimas	285
Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-833 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2193(2) priėmimas	286
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Austrijos Respublikos susitarimo dėl Lietuvos Respublikos ir Austrijos Respublikos sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-1782(2) priėmimas	286
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Jungtinės Karalystės Vyriausybės sutarties dėl kapitalo investicijų skatinimo ir jų apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-1849(2) priėmimas	286

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Norvegijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Norvegijos Karalystės Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo ir jų abipusės apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-1949(2) priėmimas	286
Seimo rezoliucijos „Dėl Rusijos Federacijos ginkluotųjų pajėgų vykdomų seksualinių nusikaltimų Ukrainoje pasmerkimo, atsakingų asmenų patraukimo baudžiamojon atsakomybėn ir pagalbos nukentėjusiesiems“ projekto Nr. XIVP-2210 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (I. Pakarklytė)	287
Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1838(2) priėmimas	288
Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2023 metais, įstatymo projekto Nr. XIVP-2132(2) svarstymas	288
Seimo nario V. Gapšio kalba	289
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2126(2) ir Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72 ¹ , 73, 75 ³ , 77, 85 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 64 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2127(2) svarstymas	290
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1950(2) svarstymas	290
Seimo nario V. Rakučio kalba	291
Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 7, 9 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1961(2)ES svarstymas	291
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Danielio Lupshitzo peticijos“ projekto Nr. XIVP-2216 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	291
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Jadvygos Rutkauskaitės peticijos“ projekto Nr. XIVP-2217 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	292
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Laimio Liuizos peticijos“ projekto Nr. XIVP-2218 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	292
Sutelktinio finansavimo įstatymo Nr. XII-2690 pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-823 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2186(2) priėmimo tęsinys	293
Šio įstatymo priėmimas	293
Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 2, 3, 4, 7, 9, 10, 14, 16, 19, 20, 26 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-828 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2187(2) priėmimo tęsinys	293
Šio įstatymo priėmimas	293
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 11, 42, 43, 43 ¹ , 43 ² , 43 ³ , 43 ⁷ straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-822 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2188(2) priėmimo tęsinys	293
Šio įstatymo priėmimas	293
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2189(2) priėmimo tęsinys	293
Šio įstatymo priėmimas	293
Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2190(2) priėmimo tęsinys	293
Šio įstatymo priėmimas	294
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-829 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2191(2) priėmimo tęsinys	294

Šio įstatymo priėmimas	294
Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 11, 14, 15, 36 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-831 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2192(2) priėmimo tęsinys	294
Šio įstatymo priėmimas	294
Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-833 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2193(2) priėmimo tęsinys	294
Šio įstatymo priėmimas	294
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Austrijos Respublikos susitarimo dėl Lietuvos Respublikos ir Austrijos Respublikos sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-1782(2) priėmimo tęsinys	294
Šio įstatymo priėmimas	294
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Jungtinės Karalystės Vyriausybės sutarties dėl kapitalo investicijų skatinimo ir jų apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-1849(2) priėmimo tęsinys	295
Šio įstatymo priėmimas	295
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Norvegijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Norvegijos Karalystės Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo ir jų abipusės apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-1949(2) priėmimo tęsinys	295
Šio įstatymo priėmimas	295
Seimo rezoliucijos „Dėl Rusijos Federacijos ginkluotųjų pajėgų vykdomų seksualinių nusikaltimų Ukrainoje pasmerkimo, atsakingų asmenų patraukimo baudžiamojon atsakomybėn ir pagalbos nukentėjusiesiems“ projekto Nr. XIVP-2210 priėmimo tęsinys	295
Šios rezoliucijos priėmimas	295
Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2023 metais, įstatymo projekto Nr. XIVP-2132(2) svarstymo tęsinys	295
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2126(2) ir Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72 ¹ , 73, 75 ³ , 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2127(2) svarstymo tęsinys	296
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1950(2) svarstymo tęsinys	296
Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 7, 9 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1961(2)ES svarstymo tęsinys	296
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Danielio Lupshitso peticijos“ projekto Nr. XIVP-2216 priėmimo tęsinys	296
Šio nutarimo priėmimas	296
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Jadvygos Rutkauskaitės peticijos“ projekto Nr. XIVP-2217 priėmimo tęsinys	296
Šio nutarimo priėmimas	296
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Laimio Liuzos peticijos“ projekto Nr. XIVP-2218 priėmimo tęsinys	297
Šio nutarimo priėmimas	297
Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1838(2) priėmimo tęsinys	297
Šio įstatymo priėmimas	302

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1839(2) priėmimas	302
Šio įstatymo priėmimas	303
Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2065(2) priėmimas	303
Šio įstatymo priėmimas	303
Seimo nutarimo „Dėl Seimo laikinosios tyrimų komisijos dėl vidaus reikalų ministrės Agnės Bilotaitės atsakomybės organizuojant 2021 m. rugpjūčio 10 d. neramumų prie Lietuvos Respublikos Seimo malšinimo veiksmus ir galimo mobingo taikymo buvusio Viešojo saugumo tarnybos vado Ričardo Pociaus atžvilgiu parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ projekto Nr. XIVP-2223 pateikimas (D. Griškevičius)	303
Gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų įstatymo projekto Nr. XIVP-2209 pateikimas (M. Navickienė)	309
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XII-724 „Dėl Ilgalaikių valstybinių saugumo stiprinimo programų rengimo plano patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2211 pateikimas (A. Anušauskas)	313
Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1914 pateikimas (L. Asanavičiūtė)	313
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 8 straipsnio 4 dalies pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2196 pateikimas (M. Ošmianskienė)	316

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario R. Šarknicko pareiškimas	318
Seimo nario D. Gaižausko pareiškimas	319

Vakarinis posėdis Nr. 218 (2022 m. lapkričio 8 d.)

Informaciniai pranešimai	321

Vyriausybės pusvalandis

Energetikos ministro Dainiaus Kreivio pranešimas

Energetikos ministro D. Kreivio kalba	321
Energetikos ministro D. Kreivio atsakymai į Seimo narių klausimus	323
Netauriųjų metalų laužo ir atliekų supirkimo įstatymo Nr. IX-565 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2212 pateikimas	328
Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3308 15 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1274 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2178 pateikimas (R. Juška)	329
Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 49, 50, 52 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 50 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2063 pateikimas (S. Šedbaras)	329
Gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų įstatymo projekto Nr. XIVP-2209 pateikimo tęsinys	331
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XII-724 „Dėl Ilgalaikių valstybinių saugumo stiprinimo programų rengimo plano patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2211 pateikimo tęsinys	332
Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3308 15 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1274 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2178 pateikimo tęsinys	332

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 8 straipsnio 4 dalies pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2196 pateikimo tęsinys	332
Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1914 pateikimo tęsinys	333

Rytinis posėdis Nr. 219 (2022 m. lapkričio 10 d.)

Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario T. Blinstrubio priesaika	335
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. lapkričio 10 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	335
2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2146 pirmasis svarstymas	336
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba (<i>Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ vardu</i>)	343
Seimo nario V. Mitalo kalba (<i>Laisvės frakcijos vardu</i>)	344
Seimo nario V. Gapšio kalba (<i>Darbo partijos frakcijos vardu</i>)	345
Seimo nario R. Žemaitaičio kalba (<i>Lietuvos regionų frakcijos vardu</i>)	346
Seimo nario G. Palucko kalba (<i>Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu</i>)	348
Seimo nario E. Gentvilos kalba (<i>Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu</i>)	349
Seimo nario M. Lingės kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	350
Seimo nario V. Ažuolo kalba (<i>Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu</i>)	352
Seimo nario L. Kukuraičio kalba	355
Seimo nario K. Masiulio kalba	356
Seimo nario L. Slušnio kalba	356
Netauriųjų metalų laužo ir atliekų supirkimo įstatymo Nr. IX-565 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2212 pateikimo tęsinys (A. Armonaitė)	357

Seimo narių pareiškimai

Seimo narės B. Pietkiewicz pareiškimas	359
Seimo narės L. Girskienės pareiškimas	360
Seimo nario D. Kepenio pareiškimas	360
Seimo nario V. Ažuolo pareiškimas	361
Seimo nario P. Gražulio pareiškimas	362

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, energetikos ministro D. Kreivio, vidaus reikalų ministrės A. Bilotaitės, socialinės apsaugos ir darbo ministrės M. Navickienės, švietimo, mokslo ir sporto ministrės J. Šiugždinienės ir žemės ūkio ministro K. Navicko atsakymai į Seimo narių klausimus	362

Vakarinis posėdis Nr. 220 (2022 m. lapkričio 10 d.)

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2147(2) svarstymas	369
Šeimynų įstatymo Nr. XI-681 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1978(3) priėmimas	369
Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 14, 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1979(2) priėmimas	370
Dainų švenčių įstatymo Nr. X-1334 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1910(2) priėmimas	370

Darbo kodekso 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-191(2) pateikimas (T. Bičiūnas)	371
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Danguolės Bublienės skyrimo šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininke“ projekto Nr. XIVP-2219(2) svarstymas ir priėmimas	375
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Gabrielės Juodkaitės-Granskienės skyrimo šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininke“ projekto Nr. XIVP-2220(2) svarstymas ir priėmimas	375
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Lietuvos apeliacinio teismo teisėją Ernestą Rimšėlį šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku“ projekto Nr. XIVP-2221(2) svarstymas ir priėmimas	375
Darbo kodekso Nr. XII-2603 131 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 137 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1768 pateikimas (L. Jonauskas)	376
Darbo kodekso Nr. XII-2603 107 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1883 pateikimas (A. Sysas)	379
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2147(2) svarstymo tęsinys	380
Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 1, 2, 3, 4 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo naujais 1 ir 2 priedais įstatymo projekto Nr. XIVP-1852(2) priėmimas	382
Šio įstatymo priėmimas	383
Odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymo Nr. I-1246 2, 3, 5 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 1, 2 priedais įstatymo projekto Nr. XIVP-1853(2) priėmimas	383
Šio įstatymo priėmimas	383
Šeimynų įstatymo Nr. XI-681 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1978(3) priėmimo tęsinys	384
Šio įstatymo priėmimas	384
Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 14, 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1979(2) priėmimo tęsinys	384
Šio įstatymo priėmimas	384
Dainų švenčių įstatymo Nr. X-1334 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1910(2) priėmimo tęsinys	384
Šio įstatymo priėmimas	384
Darbo kodekso 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-191(2) pateikimo tęsinys	384
Darbo kodekso Nr. XII-2603 131 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 137 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1768 pateikimo tęsinys	384
Darbo kodekso Nr. XII-2603 107 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1883 pateikimo tęsinys	385
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2228 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	385
Šio nutarimo priėmimas	385
Seimo savaitės (2022-11-14 – 2022-11-18) – 2022 m. lapkričio 15 d. (antradienio) ir 17 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	385
Darbo kodekso 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1993(2) pateikimas (A. Stončaitis)	386
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2176(2) pateikimas (G. Kindurys)	389
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Danguolės Bublienės skyrimo šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininke“ projekto Nr. XIVP-2219(2) priėmimo tęsinys	392
Šio nutarimo priėmimas	392

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Gabrielės Juodkaitės-Granskienės skyrimo šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininke“ projekto Nr. XIVP-2220(2) priėmimo tęsinys	392
Šio nutarimo priėmimas	392
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Lietuvos apeliacinio teismo teisėją Ernestą Rimšėlį šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku“ projekto Nr. XIVP-2221(2) priėmimo tęsinys	392
Šio nutarimo priėmimas	392
Kelių įstatymo Nr. I-891 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2184 pateikimas (G. Kindurys)	392
Administracinių nusižengimų kodekso 488 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2161 pateikimas (M. Skritulskas)	395
Administracinių nusižengimų kodekso 281, 356 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1670 pateikimas (L. Jonauskas)	396
Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1050(3) ir Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 37 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1051(3) pateikimas (A. Čepononis)	398
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7 straipsnio 2 dalies pripažinimo netekusia galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2222 pateikimas (M. Ošmianskienė)	399
Darbo kodekso 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1993(2) pateikimo tęsinys	400
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2176(2) pateikimo tęsinys	400
Kelių įstatymo Nr. I-891 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2184 pateikimo tęsinys	401
Administracinių nusižengimų kodekso 488 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2161 pateikimo tęsinys	401
Administracinių nusižengimų kodekso 281, 356 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1670 pateikimo tęsinys	401
Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1050(3) ir Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 37 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1051(3) pateikimo tęsinys	401
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7 straipsnio 2 dalies pripažinimo netekusia galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2222 pateikimo tęsinys	402

Rytinis posėdis Nr. 221 (2022 m. lapkričio 15 d.)

Seimo narės A. Jakavonytės priesaika	404
Europos Audito Rūmų narės L. L. Andriksenės kalba	405
Informaciniai pranešimai	406
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. lapkričio 15 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas	407
Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2143(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2144(2) ir Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5, 6, 8, 10, 11 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2145(2) svarstymas	407
Seimo nario R. Žemaitaičio kalba (<i>Lietuvos regionų frakcijos vardu</i>)	407
Seimo narės L. Nagienės kalba (<i>Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ vardu</i>)	409
Seimo nario M. Lingės kalba	409
Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2131(2) svarstymas	410

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 10, 11, 14 straipsnių ir 1, 2, 3, 4, 5 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2142(2) svarstymas	411
Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2143(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2144(2) ir Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5, 6, 8, 10, 11 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2145(2) svarstymo tęsinys	412
2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2124(2) ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 11, 21, 25 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2125(2) svarstymas	415
Seimo nario R. Žemaitaičio kalba (<i>Lietuvos regionų frakcijos vardu</i>)	416
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba (<i>Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ vardu</i>)	417
Seimo nario A. Verygos kalba	418
Seimo nario A. Matulo kalba	419
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2112(2) svarstymas ir priėmimas	420
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2113(2) svarstymas ir priėmimas	422
Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2021 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2114(2) svarstymas ir priėmimas	423
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2111(2) svarstymas ir priėmimas	423
Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2021 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2116(2) svarstymas ir priėmimas	424
Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2117(2) svarstymas ir priėmimas	424
Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2118(2) svarstymas ir priėmimas	425
Seimo nutarimo „Dėl Pensijų anuitetų fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-1962(2) svarstymas ir priėmimas	425
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 19 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2036(2) ir Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2037(2) svarstymas	425
Seimo narės M. Daniešės kalba	426
Seimo nario A. Verygos kalba	427
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1964(2) svarstymas	428
Seimo nario A. Verygos kalba	428
Seimo nario A. Kupčinsko kalba	429
2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2124(2) ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 11, 21, 25 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2125(2) svarstymo tęsinys	431
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2112(2) priėmimo tęsinys	432
Šio nutarimo priėmimas	432
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2113(2) priėmimo tęsinys	433
Šio nutarimo priėmimas	433

Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2021 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2114(2) priėmimo tęsinys	433
Šio nutarimo priėmimas	433
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2111(2) priėmimo tęsinys	433
Šio nutarimo priėmimas	433
Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2021 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2116(2) priėmimo tęsinys	433
Šio nutarimo priėmimas	433
Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2117(2) priėmimo tęsinys	433
Šio nutarimo priėmimas	433
Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2118(2) priėmimo tęsinys	434
Šio nutarimo priėmimas	434
Seimo nutarimo „Dėl Pensijų anuitetų fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-1962(2) priėmimo tęsinys	434
Šio nutarimo priėmimas	434
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 19 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2036(2) ir Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2037(2) svarstymo tęsinys	434

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario D. Kepenio pareiškimas	434
Seimo nario A. Varygos pareiškimas	435
Seimo nario V. Ažuolo pareiškimas	437

Vakarinis posėdis Nr. 222 (2022 m. lapkričio 15 d.)

Vyriausybės pusvalandis

Švietimo, mokslo ir sporto ministrės Jurgitos Šiugždinienės pranešimas

Švietimo, mokslo ir sporto ministrės J. Šiugždinienės kalba	438
Švietimo, mokslo ir sporto ministrės J. Šiugždinienės atsakymai į Seimo narių klausimus	440
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 straipsnio pakeitimo ir papildymo antruoju ³ skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1115, Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 104 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1116 ir Administracinių nusižengimų kodekso 247 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1117 svarstymas	443
Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2, 4 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2150(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2151(2), Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2152(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 23, 24, 32, 37, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2153(2), Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2154(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1311 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2155(2) ir Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 3, 8, 10, 12, 19, 22, 24, 27, 28, 33, 34, 39, 42, 46, 49, 53 straipsnių, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 27 ¹ , 52 ¹ straipsniais įstatymo Nr. XIV-340 9 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2156(2) svarstymas	443

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1985(2) svarstymas	444
Želdynų įstatymo Nr. X-1241 5, 13, 14 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1755(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 281, 356 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1756(2) svarstymas	444
Želdynų įstatymo Nr. X-1241 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1023(2) svarstymas	445
Gėlo požeminio vandens gavybos grėžinių įteisinimo laikinojo įstatymo Nr. XIV-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2043(2) svarstymas	445
Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 8 ² straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1118(2), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 108 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1119(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1120(2) svarstymas	446
Administracinių nusižengimų kodekso 417, 589 ir 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1292(5) svarstymas	446
Administracinių nusižengimų kodekso Nr. XII-1869 29 ir 134 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1794(2) svarstymas	446
Administracinių nusižengimų kodekso 463 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3422 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2048(2) svarstymas	447
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 straipsnio pakeitimo ir papildymo antruoju ³ skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1115, Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 104 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1116 ir Administracinių nusižengimų kodekso 247 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1117 svarstymo tęsinys	447
Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2, 4 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2150(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2151(2), Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2152(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 23, 24, 32, 37, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2153(2), Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2154(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1311 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2155(2) ir Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 3, 8, 10, 12, 19, 22, 24, 27, 28, 33, 34, 39, 42, 46, 49, 53 straipsnių, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 27 ¹ , 52 ¹ straipsniais įstatymo Nr. XIV-340 9 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2156(2) svarstymo tęsinys	447
Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1985(2) svarstymo tęsinys	448
Želdynų įstatymo Nr. X-1241 5, 13, 14 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1755(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 281, 356 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1756(2) svarstymo tęsinys	448
Želdynų įstatymo Nr. X-1241 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1023(2) svarstymo tęsinys	448
Gėlo požeminio vandens gavybos grėžinių įteisinimo laikinojo įstatymo Nr. XIV-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2043(2) svarstymo tęsinys	448
Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 8 ² straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1118(2), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 108 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1119(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1120(2) svarstymo tęsinys	449
Administracinių nusižengimų kodekso 417, 589 ir 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1292(5) svarstymo tęsinys	449
Administracinių nusižengimų kodekso Nr. XII-1869 29 ir 134 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1794(2) svarstymo tęsinys	449

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2251 pateikimas (J. Razma)	449
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2250 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	450
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2255 pateikimas (J. Razma)	451
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2254 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	451
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. XIV-88 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2253 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	452
Informaciniai pranešimai	452
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-50 „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2252 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	453
Strateginių prekių kontrolės įstatymo Nr. I-1022 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2215 pateikimas (A. Armonaitė)	453
Geriamojo vandens įstatymo Nr. IX-433 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2214 pateikimas (A. Pečkauskas)	454
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 19 ² ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2230, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 16, 17, 20, 43, 44, 46, 51, 69, 71, 72 ¹ , 75 ¹ straipsnių ir vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 46 ³ ir 72 ¹ straipsniais ir 71 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2231 ir Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-627 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2232 pateikimas (I. Žilienė)	456
Ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2207 pateikimas (L. Jonauskas)	461
Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6 ¹ , 7, 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2229 pateikimas (V. Juozapaitis)	463
Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1347(2) pateikimas (R. Šarknickas)	465
Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų paskelbimo Dariaus ir Girėno „Lituanicos “ skrydžio metais“ projekto Nr. XIVP-1707 pateikimas (R. Šalaševičiūtė)	466
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-863(2) svarstymas	469
Baudžiamojo proceso kodekso papildymo 229 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2225 pateikimas (S. Šedbaras)	469
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 141 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2236 pateikimas (A. Gedvilienė)	470
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 19 ² ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2230, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 16, 17, 20, 43, 44, 46, 51, 69, 71, 72 ¹ , 75 ¹ straipsnių ir vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 46 ³ ir 72 ¹ straipsniais ir 71 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2231 ir Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-627 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2232 pateikimo tęsinys	471
Strateginių prekių kontrolės įstatymo Nr. I-1022 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2215 pateikimo tęsinys	472

Geriamojo vandens įstatymo Nr. IX-433 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2214 pateikimo tęsinys	472
Ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2207 pateikimo tęsinys	473
Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6 ¹ , 7, 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2229 pateikimo tęsinys	473
Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1347(2) pateikimo tęsinys	473
Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų paskelbimo Dariaus ir Girėno „Lituanicos “ skrydžio metais“ projekto Nr. XIVP-1707 pateikimo tęsinys	474
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-863(2) svarstymo tęsinys	474
Baudžiamojo proceso kodekso papildymo 229 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2225 pateikimo tęsinys	474
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 141 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2236 pateikimo tęsinys	474
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2250 priėmimo tęsinys	475
Šio nutarimo priėmimas	475
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2254 priėmimo tęsinys	475
Šio nutarimo priėmimas	475
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. XIV-88 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2253 priėmimo tęsinys	475
Šio nutarimo priėmimas	475
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-50 „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2252 priėmimo tęsinys	475
Šio nutarimo priėmimas	476
ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ	477

SANTRUMPOS

<i>DFVL</i>	– Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“
<i>DPF</i>	– Darbo partijos frakcija
<i>LF</i>	– Laisvės frakcija
<i>LRF</i>	– Lietuvos regionų frakcija
<i>LSDPF</i>	– Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
<i>LSF</i>	– Liberalų sąjūdžio frakcija
<i>LVŽSF</i>	– Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
<i>TS-LKDF</i>	– Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija

<i>A</i>	– alternatyvus teisės aktas
<i>ES</i>	– su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
<i>GR</i>	– Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
<i>VK</i>	– su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS NENUMATYTO POSĖDŽIO NR. 210 STENOGRAMA

2022 m. spalio 10 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Laba diena. Gerbiami kolegos, prašau užimti vietas. Pradedame spalio 10 dienos nenumatytą Seimo posėdį. Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 114 Seimo narių.

14.02 val.

Informaciniai pranešimai

Pradedame posėdį. (*Gongas*) Kadangi buvo gauta Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada dėl pirmo paketo prieštaravimo Konstitucijai ir tai yra neeilinis Seimo posėdis, todėl šio klausimo mes šiandien nesvarstome.

Einame iš karto prie 1-2.1 klausimo. Kartu ir informuoju, kad balsavimo intervalas bus 50 minučių anksčiau ir mes todėl pradėsime balsuoti ne 16 val. 30 min., kaip buvo numatyta, o 15 val. 40 min. 15 val. 40 min. planuojame balsavimą.

14.03 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 42, 43, 60 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2002(2) (priėmimas)

Taigi 1-2.1 klausimas – Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 keturių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2002(2). Priėmimo stadija. Pasiūlymų nėra gauta.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Dėl 2 straipsnio nėra gauta. Dėl 3, 4, 5 straipsnių nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Motyvai. Užsirašė kalbėti tikrai už. Pirmasis dėl viso projekto už kalba R. Žemaitaitis. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Išties, gerbiami kolegos, mes realiai pusantrų metų vargome su šituo Elektros energetikos įstatymu. Bėda yra ta, kad mes, neklausydami ekspertų, neklausydami iš tikrųjų ekonomistų išvalgų, nevertindami prognozių bei neįvertindami geopolitinių dalykų, kurie įvyko šių metų vasario 24 dieną... gaila yra tai, kad valdančioji dauguma neišgirdo opozicijos prašymo. Tuo metu aš ir pats teikiau projektus, tuo metu teikė ir visa opozicija ir mes argumentavome, kad tiek antras, tiek trečias liberalizavimo paketas turi būti atidėtas iki to momento, kol Lietuva pati užsitikrins iki 70 % elektros pasigaminimo. Deja, tenka konstatuoti, kad šiandien Lietuva, turėdama tik 30 % pajėgumų ir 30 % galingumų pagaminti sau elektros energijos... mes toliau bandome žmones varyti į tam tikrą energetinį krachą. Išties kviečiu visus, kolegos, pritarti ir pritarti, kad būtų atidėta iki 2026 m. sausio 1 d. Tai bus dar vienas įrodymas, kad opozicija buvo teisi, o jūs, valdančioji dauguma, taip ir neradote jėgų susitarti, pasiūlyti ir išgirsti mūsų argumentus.

PIRMININKĖ. Motyvai už – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Daug ką jau pasakė kolega, bet reikėjo supriešinti dalį visuomenės, turbūt sveikatos apsaugos sistema gavo daugiau darbo, nes turbūt žmonės, kurie patikėjo liberalizavimu, pakliuvo į pinkles, kiti gavo kainas, kurių nesitikėjo. Visiškai sutinku, kad ir socialdemokratai teikė ne vieną pasiūlymą, kvietėsi ministrą, aiškino, ką reikia daryti, kad

reikia sustabdyti liberalizavimą, nes aplinka yra visiškai netinkanti tokiems dalykams. Deja, nežinau, ar kamštukai ausyse buvo, ar dar kas nors, vis gaudavome atsakymus, kad viskas gerai, nereikia nieko daryti, bet gyvenimas privertė. Sveikinu, kad užsispyrusiai neliberalizavote toliau, atidedate trejiems metams, tikrai nuo to Lietuva nesugrius, bet žmonės galės tikrai rimtai pasirinkti, kai kainos nebus tokio lygio.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Šis elektros rinkos liberalizavimas įeis kaip „Leo“ aferą, kaip kitos aferos, tai jau nieko nestebina, bet kas įdomiausia gilinantis į detales, kai premjerė meluoja, kad mes neturime pajėgumų, ministrą ištinka amnezija. Tai jau net nebestebina. Ir kai net nesugeba pasakyti, už kiek mes galime elektros pasigaminti patys, tai tenka to atsakymo ieškoti ir skaičiai labai tokie paprasti. Iš mazuto elektrą galima pasigaminti už 15 centų, iš dujų galima pasigaminti už 28 centus, bet kažkas neleidžia „Igničiui“ to daryti ir liepia tą pigią pagamintą elektrą būtinai parduoti per biržą labai brangiai. Po to, žinoma, ateina finansų ministrė, kuriai pavaldus „Ignitis“, tik dabar neaišku, kas valdo finansų ministrę, ministrė valdo „Ignitį“ ar „Ignitis“ valdo ministrę, šiuo atveju turbūt „Ignitis“ valdo ministrę, ir tada visi žmonės už tai turi mokėti brangiai. Ir kompensacijoms reikia skirti labai daug, bet tą energetinę aferą tęsiame toliau, ji tik atidedama tam tikram laikotarpiui, ir atsiranda laimingųjų sąrašas, vieni yra laimingieji, kurie gali mokėti 24 centus, o kiti, kurie pakliuvo į kitus etapus, yra tie nelaimingieji. Eikime toliau tuo keliu, toliau diskriminuokime žmones ir leiskime spekuliantams elektros pardavėjams toliau uždirbti žvėriškus pelnus ir dabar suvarkime kuo daugiau žmonių fiksuoti didelę kainą. Tikrai negalima balsuoti už tokį projektą, kuris diskriminuoja žmones.

PIRMININKĖ. Motyvai už – V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, Pirmininke. Visi matome, prie ko privedė liberalizmas ir ta sistema, kurią liaupsina globalistai neoliberalai. Čia jie kartu su baltų apykaklių mafija veikia kaip pasiutę šunys, o, kaip jūs žinote, pasiutusį šunį reikia neutralizuoti, o ne galvoti, kaip kompensuoti jo įkandimus. Čia yra tokie tarpiniai pasiūlymai, čia tas gydymas ir laiko terminas nėra geriausias variantas, tačiau šiuo atveju reikia palaikyti, kad būtų neutralizuotas tas liberalizmo pasiutęs šuo. Ačiū.

PIRMININKĖ. P. Gražulis nesutinka, motyvai prieš.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, aš manau, kad šitos įstatymo pataisos neišsprendžia vėl dirbtinai sukurtų konservatorių problemų. Kada labai stipriai pakilo elektros energijos kainos, įmonės pradėjo bankrutuoti, daugelis griebėsi kaip to skęstančio šiaudo ir sudarė aštuoneriems, dešimčiai, šešeriems metams vadinamąsias fiksuotas kainas. O jeigu nutrauktų šitą sutartį, tai reikalauja milžiniškų, ten sutartyje įrašytos milžiniškos baudos, beveik tiek pat, kiek per šį laikotarpį sumokėtum už elektros energiją, tiek turi sumokėti nutraukdamas sutartį. Kas tuo pasinaudojo?

Dabar jūs įsivaizduokite, „Nord Pool“ elektros energijos kainos lyg ir mažėja, ir jau savaitė gana stipriai, daugiau kaip per pusę, 50 % arba kai kur net ir 100 % nukritusios. Tačiau įmonės ir fiziniai asmenys yra aštuoneriems metams fiksavę kainas. Kaip jiems nutraukti šitas ilgalaikes sutartis, prie kurių jie buvo tiesiog įstumti, jie neturėjo pasirinkimo? Man atrodo, kad reikia spręsti ir šitą problemą. Deja, ji nesprendžiama, tik atidedamas liberalizavimo laikotarpis. Bet žmonės, didelė dalis įmonių, taip pat privačių asmenų, papuolė į tuos spąstus.

PIRMININKĖ. Motyvai už – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Mes nuolat kartojome valdantiejiems, kad ne laikas žaisti liberalizavimo žaidimus elektros energetikos rinkoje, kai vyksta karas Ukrainoje, kai visą Europą kamuoja energetinė krizė ir infliacija šoka pasiutpolkę. Tačiau prabėgo dveji metai, kai galų gale pamatę neišsprendžiamus uždavinius energetikos srityje valdantieji vis dėlto užtraukė rankinį stabdį, bent jau trečiąjį etapą su pačiais vargingiausiais gyventojais, vartojančiais iki 1 tūkst. kilovatvalandžių per metus, atideda tam tikram laikui.

Na, ir koks yra pats liberalizacijos tikslas? Laisva rinka? Bet jina nėra sukurta. Pasibaigė du liberalizavimo etapai, tačiau matome tik tris valstybinius monopolininkus, kurie dominuoja rinkoje. Paskutinis „Perlas“ patyrė bankrotą, nepajėgęs žaisti energetikos pokerio partijos su valsty-

biniais monopolininkais, kurie turi daug pigių pinigų ir juos gali ilgą laiką naudoti kompensacijoms. Čia yra joks ne motyvas, kad štai praėjusi kadencija pradėjo, o mes tą etapą tęsime. Iš klaidų reikia mokytis, bet ne gyventi su ta klaida. Ir aš manau, kad dabar mes visi suprantame, kad liberalizacijos procesas toks, koks įvyko, o, svarbiausia, jo rezultatas, buvo klaida ir yra klaida.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolegos, motyvai išsakyti. Balsuosime numatytu laiku. Kaip ir minėjau, balsavimo intervalas planuojamas 15 val. 40 min.

14.13 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2003(2) (priėmimas)

Lydimasis 1-2.2 klausimas – Elektros energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2003(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. V. Valkiūnas norėtų pasisakyti už. Prašom.

V. VALKIŪNAS (DPF). Aš už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Labai lakoniškai.

11.14 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-627 64 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2004(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2.3 klausimas – Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2004(2). Sudaro vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų dėl šio lydimosio užsirašiusių nėra. Balsuosime numatytu laiku.

14.14 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 11 ir 11¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1937(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 trijų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1937(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Keturi straipsniai sudaro šį įstatymo projektą. Pasiūlymų nėra gauta, ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Taigi apsispręsimе balsuodami numatytu laiku.

14.15 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 3, 10, 13, 15, 17, 19, 20, 22, 24, 25, 27¹, 29, 30 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1445(3) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-4.1 klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1445(3). Norėčiau pakviesti pranešėją J. Sabatauską, Teisės ir teisėtvarkos komiteto atstovą. J. Sabatausko nematau. Gal galėtų gerbiama I. Haase iš Teisės ir teisėtvarkos komiteto perskaityti išvadas dėl, atsiprašau, ne išvadas, mes einame pastraipsniui, taigi Teisės ir teisėtvarkos komiteto nuomonę?

1 straipsnio mes negalime dabar svarstyti, balsavimo metu turėsime. 2 straipsnis. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. 3 straipsnio svarstyti negalime. Balsuosime numatytu laiku. Dėl 4 straipsnio taip pat balsuosime numatytu laiku. Dėl 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 straipsnių nėra gauta pasiūlymų. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. 12 straipsnį vėliau svarstysime.

Dėl 13, 14, 15 straipsnių pasiūlymų nėra gauta, ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 17 straipsnio yra gauta viena Teisės departamento pastaba. Prašom ją pakomentuoti.

I. HAASE (TS-LKDF). Yra pateikęs pastabą dėl projekto atitikties Konstitucijai. Pastabose nurodė, kad pastabų dėl šio įstatymo projekto neturi. Komiteto nuomonė – pritarti Teisės departamento pastabai.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Ar galime šiam paskutiniam straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabas, pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta bendru sutarimu.

14.18 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 28, 29, 71, 415, 416, 417, 420, 422, 423, 424, 426, 427, 428, 431, 589, 602, 603, 608, 611 ir 686 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1446(3) (priėmimas)

Kitas, lydimasis, darbotvarkės 1-4.2 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1446(3). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Dėl šio projekto yra gauta Seimo narių pasiūlymų. Dėl straipsnių nuo 1 iki 5 nėra pasiūlymų. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 6 straipsnio yra gautas Seimo nario pasiūlymas, jį apsvarstysime balsuodami numatytu laiku. Dėl straipsnių nuo 7 iki 20 imtinai nėra gauta pasiūlymų. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl 21 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba, į ją komitetas atsižvelgė. Ar galime suredaguotam 21 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Apsispręsime dėl viso balsuodami numatytu laiku.

14.18 val.

Baudžiamojo kodekso 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1447(3) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-4.3 klausimas, lydimasis, – Baudžiamojo kodekso 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1447(3). Jį sudaro du straipsniai. Nė dėl vieno iš jų nėra gauta pasiūlymų. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

14.19 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 247, 589, 608 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 248¹, 248², 248³ straipsniais įstatymo Nr. XIV-598 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1448(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.4 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1448(3). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Sudaro vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu?

Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręsime balsuoti numatytu laiku.

14.20 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 343, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 343¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1091 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1836(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.5 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo projektas Nr. XIVP-1836(2).

Sudaro vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų dėl šio projekto nėra užsirašiusių. Apsispręsimė dėl viso projekto balsuoti numatytu laiku.

14.20 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-416(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-416(2). Priėmimo stadija.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba, ji yra apsvastyta. Seimo nariai atsiėmė savo pasiūlymus. Taip pat yra rugsėjo 28 dieną registruoti K. Starkevičiaus ir kitų Seimo narių pasiūlymai, tačiau jie yra registruoti pavėluotai, todėl jų svarstyti negalima. Seimo nario A. Bagdono pasiūlymas taip pat yra pateiktas, dėl jo apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

Dėl 2 straipsnio taip pat yra gauta Seimo narių pataisų. Dėl jų apsispręsimė balsuoti numatytu metu. Taigi šį klausimą atidedame vėlesniam laikui.

14.22 val.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1805(2)ES, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1806(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-6.1 klausimas – Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1805(2). Svarstymo stadija. Norėčiau pakviesti komitetų pranešėjus. Pirmiausia L. Girsienę, Aplinkos apsaugos komiteto pranešėją. Prašau. (*Balsas salėje: „A. Gedvilienė.“*) A. Gedvilienė, taip? Gerai. Mūsų darbotvarkėje užrašyta, kad jūs turėtumėte būti pranešėja, bet paprašysime ko nors kito iš Aplinkos apsaugos komiteto. Prašau R. Vaitkų. Ar galėtumėte pristatyti Aplinkos apsaugos komiteto išvadą? Gerbiamas Romualdai, gal jūs galėtumėte pristatyti Aplinkos apsaugos komiteto išvadą? Prašau pristatyti Aplinkos apsaugos komiteto išvadą dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo. Prašau.

R. VAITKUS (LSF). Buvo svarstytas įstatymo projektas. Aplinkos apsaugos komiteto pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą Aplinkos apsaugos komiteto išvadą. Kaimo reikalų komiteto išvadą pristatys J. Baublys. Prašau.

J. BAUBLYS (LSF). Šių metų rugsėjo 28 dieną kaip papildomas Kaimo reikalų komitetas svarstė Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo projektą ir nusprendė projektui pritarti. Komiteto pasiūlymai: siūlyti pagrindiniam Aplinkos apsaugos komitetui tobulinti įstatymo projektą pagal pastabas ir pasiūlymus, jiems komitetas pritarė arba pritarė iš dalies. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą išvadą. Dabar norėčiau pakviesti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pranešėją B. Matelį. Nematau geriamo Bronislovo. Kas galėtų iš VVSK pristatyti išvadą? Valstybės valdymo... Tuomet pristatysiu aš. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas apsvarstė projektą ir balsavo už jį. Balsavimo rezultatai: už – 10, prieš nebuvo, susilaikė 1.

Diskusija. Diskusijoje kalbėti užsirašė trys Seimo nariai. Į tribūną pirmą kviečiu E. Pupinį. Ruošiasi E. Sabutis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos Seimo nariai, iš tiesų svarbus įstatymo projektas. Svarbiausia, turbūt pradžioje reikia pasakyti, kad iš tiesų atėjo momentas, kai tikrai turime priimti tam tikrus sprendimus. Turbūt tie sprendimai bus kažkuo panašūs į sprendimus, priimamus kitose šalyse. Iš tiesų norint kiek nors palaikyti vandentvarkos įmonių gyvybingumą, ypač mažųjų, reikia tam tikrų sprendimų stiprinant pačią vandentvarkos sistemą. Savaiame suprantama, kad, kaip ir daugelis šalių, turbūt neapsieisime be to, kad šiek tiek turbūt viskas bus

centralizuojama. Kadangi esame valstybė, šiuo atveju turėsime priimti tam tikrą naštą, kad vis dėlto palaikytume geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo sistemą vien todėl, kad nepalaikydami tų nutolusių regionų iš esmės ten ateisime į tam tikrą situaciją, kai apskritai vandens tiekimas gali būti labai problemiškas. O kodėl problemiškas? Turbūt todėl, kad yra nemažai padaryta ir išvadų. Tarkime, iš tiesų ir Lietuvoje buvo jau senokai analizuojama situacija ir buvo tikrai stambus veiklas parašytas, analizė – Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonių valdymo tobulinimo planas. Ten tikrai yra daug tam tikrų pavyzdžių, kaip kitos pasaulio šalys, tarkime, bandė išspręsti tą situaciją, kuri yra panaši į lietuvišką. Buvo tokios šalys, kurios galbūt centralizavo labai smarkiai, kaip Airija, ji padarė tokį generalinį vieną vandens tiekėją, kurį valdė įmonė, arba, tarkime, kitos vietos, kaip Vengrija, iš tikrųjų ėjo link tam tikrų mažesnių darinių stambinimo, bet vis tiek tas centralizavimas vyko.

Kodėl jis iš esmės vyko? Kaip ir sakiau, kai kurios įmonės negali išgyventi dėl mažo vandens tiekėjo ir taip galime prieiti tokį momentą, kai iš tikrųjų kainos dar labiau didės. Tarkime, čia Aplinkos ministerijos buvo pateiktos skaidrės, kas iš tikrųjų įvyks greituoju laikotarpiu, jeigu nieko nedarysime ir jeigu... Pavyzdžiui, ką turėsime iš tikrųjų padaryti – įskaityti turtą ir skaičiuoti administracinius atskaitymus ir nuo turto iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų investuotojų. Iš tikrųjų prognozės blogos – kainos kiltų ne keliais, o kai kur vos ne keliolika kartų, todėl reikalingi sprendimai. Tačiau vėlgi reikia diskutuoti ir reikia priimti sprendimą, kad vis dėlto ir gelbėjimo planas iš tikrųjų būtų gelbėjimo planas, o ne, tarkime, koks nors tarpinis variantas.

O problema yra ta, kad vis dėlto buvo svarstomi keli stambinimo variantai. Iš tikrųjų praeita Vyriausybė svarstė apie penkių tokių centrų steigimą, tačiau šį kartą kažkodėl atėjo planas stambinti iki dešimties. Toje pačioje pateiktoje analizėje yra tiksliai pasakyta, kas bus vienu ar kitu atveju. Tarkime, jeigu bus tik stambinimas iki dešimties, tai trumpuoju laikotarpiu kainos regionuose skirsis nuo dviejų iki keturių kartų, ilguoju – netgi, rašoma, iki 12 kartų. Tarkime, jeigu stambinimas iki penkių įmonių, tai maždaug iki dviejų kartų gali skirtumas būti. Čia tikrai turime priimti tam tikrus sprendimus, kad paliktume ir vadinamajai Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai sprendimo teisę, kad vis dėlto jungimas būtų kur kas tikslingesnis. Ar verta tarpinių variantų priimti, kai iš anksto beveik aišku, kad kai kurios regioninės įmonės nepakels tokios naštos, prijungiant net ir pačias smulkiausias įmones, ir iš tikrųjų tos kainos skirsis kelis kartus?

Kalbėdami apie tokius skirtumus turbūt sunkiai galime įsivaizduoti, kaip gyvuos verslo įmonės, kurios vartoja vandenį ir tiekia nuotekas, ar jos neatsiskirs nuo tų centralizuotų tinklų, ar neieškos išeikių, kaip jau dabar, šiuo metu, daroma.

Šiuo atveju tikrai siūlau kai kuriuos pataisymus, kad vis dėlto nebūtų priimtas griežtas sprendimas būtinai konstruoti dešimt regioninių įmonių. Galbūt teisingiau būtų, tą kitos šalys daro, labiau centralizuoti, ypač silpnas įmones jungti prie kiek įmanoma didesnių. Iš tikrųjų analizėje, kas domėjotės, matėte, kad investuoti į vandentvarkos ūkius dar reikės. Kai kurios regioninės mažos įmonės, gal ir stambesnės kokių nors savivaldybių, nepatempės tokių galimybių, jos paprasčiausiai turbūt ieškos būdų, kaip vis dėlto prisijungti prie stambesnio regiono, tačiau įstatymas to neleidžia. Jeigu įstatyme įrašysime, kad einame prie dešimties centrų pagal administracinį suskirstymą, tai taip ir turėsime daryti, perskirstymas tikrai nebus įmanomas.

PIRMININKĖ. E. Sabutis. Ruošiasi S. Gentvilas.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, kolega Edmundas labai teisingai pastebėjo ir aš manau, kad jo kalba buvo toks išspėjimas ir mums, ir aplinkos ministrui, ką reikėtų papildomai ir labiau pasižiūrėti. Aš norėčiau pridurti, kad iš tikrųjų žiūrėjimas vien mechanškai – dešimt apskričių ir darant dešimt didelių įmonių galbūt nebūtų labai tikslus. Iš tikrųjų geriau būtų galima suskirstyti Lietuvą ir pažiūrėti, kaip tikslingiau ir teisingiau sujungti įmones, kai ateis tam laikas. Aišku, norėtusi visa savo kalba tiesiog lengvai įspėti ir Vyriausybę, ir ministrą, kad nebūtų vien mechanškai jungiamos įmonės, tikrai nesinorėtų, kad būtų nueita paprasčiausiu keliu tiesiog imti ir jungti vien dėl to, kad būtų sujungta.

Aišku, ir jūs, gerbiami kolegos, ir ministras turite žinoti, kad kai pradėdame vadinti kai kurias įmones nelabai nusisekusiomis ir sunkiai pavežančiomis savo naštą, tai ta našta kartais yra ne dėl to, kad jos labai prastai tvarkėsi, bet dėl to, kad nesugebėjo įvykdyti kai kurių ir valstybės

prisiimtų, ir savo prisiimtų įsipareigojimų dėl vartotojų prijungimo. Po to jos gavo dideles baudas ir tos baudos jau velkasi kaip sunki finansinė našta. Į tą irgi reikėtų atkreipti dėmesį.

Vertinant įstatymą labai norėtusi, kad ir ministras, ir Vyriausybė ypač atkreiptų dėmesį į licencijavimą ir licencijos atėmimą. Ypač nesinorėtų, kad licencijos atėmimas būtų svarstomas visiškai mechaniškai, absoliučiai nesigilinant į pačios įmonės ir jos veiklos specifiką ir galimybes. Norėtusi, kad prieš licencijos atėmimą, prieš išspėjimą dėl jos atėmimo vis dėlto būtų kalbamas, deramasi su vietos savivalda. Aš tikrai žinau ir tikrai esu įsitikinęs, kad tai daryti nėra lengva, bet vis tiek į vietos politikus ir į jų keliamus lūkesčius ir problemas tikrai reikėtų atkreipti dėmesį, nes VERT'as šiuo atveju tikrai turės didelę galią.

Dar vienas klausimas, dėl kurio labai norėčiau vis dėlto išpėti ir paprašyti jį apsvarstyti. Tikiu, kad tai bus padaryta. Vis dėlto įvedama nauja sąvoka „garantinis geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas“ ir atsiranda garantiniai tiekėjai, jiems numatomos kitų viešojo vandens tiekimo subjektų įmokos. Vis dėlto norėtusi, kad tos įmokos neprapultų bendrame katile, o iš jų būtų kuriamas specialus fondas, kuris pagal Vyriausybės nustatytą tvarką ir taisykles galėtų būti naudojamas. Aš tikiu, kad mūsų visų ir vandens tiekimo įmonių pagrindinis tikslas yra ne pelnas, ne išsilaikymas, bet kuo geresnio ir kokybiškesnio vandens tiekimas ir kuo kokybiškesnis nuotekų sutvarkymas. Tiek, ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Dėkoju gerbiavam Edmundui, gerbiavam Eugenijui už iškeltus klausimus. Aš norėčiau iškelti tris klausimus.

Dažnai mėgstame lygintis su Estija. Noriu paklausti, kodėl Estijoje yra 150 vandentiekio bendrovių, o Lietuvoje 62 bendrovės? Ten vis dar yra 150 bendrovių. Antras klausimas, kodėl Estijoje visi miestų ir miestelių gyventojai turi centralizuotą vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą, o Lietuvoje penktadalis miestų ir miestelių gyventojų neturi centralizuoto geriamojo vandens ir ketvirtadalis miestų nuotekų tinklų? Ir galiausiai, kodėl visos Lietuvos vandentvarkos įmonės šiemet yra nuostolingos, o Estijoje mes turime jas rentabilias?

Gerbiamieji, įstatymas atliepia visus tris klausimus ir įstatymas nėra apie stambinimą, nors prieš tai buvę kolegos šnekėjo apie stambinimą. Jeigu Estijoje, tris kartus mažesnėje šalyje, turime virš 150 vandentvarkininkų, tai ir Lietuvoje galime turėti. Svarbu sutvarkyti įmonių kainodarą, kad įmonės galėtų ir investuoti į plėtrą, prijungti tiek nuotekų sistemas centralizuotai, gyventojus tankesniuose regionuose, tiek ir investuoti į vienkiemius galbūt išsimokėtinai, bet įmonės to nėra pajėgios padaryti, nes šiandien nėra sutvarkyta kainodara. Estai į savo vandentvarkos sistemą investavo lygiai tiek pat kiek Lietuva, beveik 1 mlrd. eurų europinių lėšų, ir susitvarkė. Mums reikia investuoti dar 2,5 mlrd. eurų ir tie pinigai turi ateiti iš abonentų. Šiandien šita pateikta kainodara, aptarus su Europos Komisijos, EBPO ekspertais ir pagrįsta įvairių studijų, dar iš praeitos kadencijos išeinančių Vyriausybės idėjų, nugula šiandien. Šiandien yra kritiška judėti į priekį, nes vandentvarkos įmonės neturės Kalėdoms išmokėti darbuotojams atlyginimų, jeigu mes skubiai neisime su šitomis įstatymo pataisomis.

Dabar noriu nuraminti: šitas projektas nėra stambinimo projektas. Licencijų įmonės netenka tik po dvejų su puse metų neveikimo. Visų pirma tai yra išspėjimas dėl to, kad nevalomos nuotekos arba geriamasis vanduo nėra tinkamas gyventojams. Pripažinkime, jeigu mes turime monopolinę bendrovę, kuri išskirtinai gauna sąlygas tiekti geriamąjį vandenį ir tvarkyti nuotekas, tai mes ir turime reikalauti, kad jie tą išsivalytų, susiplanuočių investicijas, jas įdėtų į tarifą, eitu pirmyn. Jeigu vadovai arba savivaldybė to nedaro metai iš metų, mes turime gyventojus apginti, prijungti juos prie nuotekų tvarkymo tinklų, prijungti prie geriamojo vandens tiekimo. Bet jeigu įmonės to nedaro arba nėra įgalios, tada įsijungia valstybė.

Dabar dėl stambinimo. Gerbiamieji, šitas dešimties apskričių variantas nėra mano ar sugalvotas buvusio ministro, tai yra studijų parekomenduota norma. Tikrai neprasidės licencijų atėmimas arba stambinimas su šito įstatymo priėmimu. Atvirkščiai, mes prognozuojame, kad absoliuti dauguma įmonių susitvarkys su savo ūkiais, ypač per šią energetinę krizę galės atsinaujinti, nes mes įstatyme įdedame tarifo atnaujinimo galimybę, energetiniams kaštams padidėjus 30 %, iš karto. Jau šiandien mes matome, kad yra įmonių, kurios geranoriškai nori susijungti, įstatyme numa-

tomas ir savanoriškas susijungimas. Pavyzdžiui, „Neringos vandenys“ nori jungtis prie „Klaipėdos vandenų“ ir jau šiandien vyksta diskusijos. „Pagėgių vandenys“ turi diskusiją su „Tauragės vandenimis“. Gerbiamojo K. Mažeikos inicijuota diskusija dėl „Kalvarijų vandenų“ ir „Sūduvos vandenų“. Vėlgi diskusijos vyksta. Šitas įstatymas numato ir tarpinę pereinamąją kainodarą, kad didmiesčio meras nerizikuotų savo rinkėjais ir prijungus mažiau efektyvų tinklą jiems būtų išlaidyta skirtinga kainodara. Kartu prisijungus regioninei įmonei ar žiedinei savivaldybei savo įmonę sujungus su miesto savivaldybe būtų apginta mažoji savivaldybė. Tai mažieji, ar „Trakų vandenys“, ar kiti, jiems proporcija išliktų tiek investicijų, tiek visų kitų aplinkosauginių ar plėtros investicijų.

Todėl įstatymas yra tikrai subalansuotas. Atsakingai sakau, kad Vandentiekininkų asociacija pritaria šitam įstatymui. Didžiųjų miestų vandentiekininkų asociacija taip pat pritaria. Savivaldybių nuomonė tikrai yra pasklida, nes yra bent keturios nuomonės: tarp didmiesčių, žiedinių savivaldybių, regioninių, stiprių įmonių ir sunkumus patiriančių savivaldybių, kurios turi skirtingas pozicijas. Bet čia yra kompromisas ir jo reikia laikytis, nes tikrai estai šiuo metu mus aplenkė. Tikrai nesigąsdinkime žiūrėdami į Estiją. Mažos savivaldybės gali turėti savo įmones. Jeigu Estija gali turėti 150 įmonių, pas mus tikrai gali kiekviena savivaldybė turėti savo vandentvarkininkus ir nuotekų tvarkytojus. Tačiau suteikime jiems šansą įkvėpti oro. Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visi užsirašę kalbėti diskusijoje pasisakė. Balsuosime numatyto laiku. Primenu, kad balsavimas numatytas nuo 15 val. 40 min.

14.40 val.

Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 5, 10, 11, 14, 16, 16¹, 16², 17, 18, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1751(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1751(2). Svarstymo stadija. Diskutuoti užsirašiusių nėra.

Atsiprašau, dar komitetai. K. Starkevičius, Ekonomikos komiteto pranešėjas. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Komitetas prieš dvi savaites apsvarstė šį įstatymą ir siūlo pritarti patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto nuomonę. Kaip ir sakiau, diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų po svarstymo užsirašiusių nėra. Apsispręsimе balsuoti numatyto laiku.

14.41 val.

Turizmo įstatymo Nr. VII-667 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1871(2)ES, Civilinio kodekso 6.747, 6.748, 6.749, 6.750, 6.751, 6.752, 6.752¹, 6.753, 6.754, 6.754¹, 6.755 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1872(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-8.1 klausimas – Turizmo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1871(2)ES. Svarstymo stadija. Kviečiu pranešėją A. Bagdoną, kad pristatytų Ekonomikos komiteto išvadą dėl Turizmo įstatymo. Kolega jau pakeliui. Išvada dėl Turizmo įstatymo.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas svarstė šį klausimą. Į Kaimo reikalų komiteto siūlymą atsižvelgė iš dalies, o dėl Biudžeto ir finansų komiteto siūlymo priėmė sprendimą pritarti. Komiteto balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už komiteto pristatytą išvadą. Taip pat norėčiau pakviesti M. Majauską, kad pristatytų Biudžeto ir finansų komiteto išvadą. Nematau. Galbūt V. Mitalas galėtų pristatyti Biudžeto ir finansų komiteto išvadą?

V. MITALAS (LF). Gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas buvo papildomas komitetas dėl šio įstatymo projekto. Jis rugėjo 21 dieną pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir pasiūlė pagrindiniam komitetui tobulinti atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kaimo reikalų komiteto išvadą tikriausiai pristatys gerbiamas J. Baublys. Prašom.

J. BAUBLYS (*LSF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Šių metų rugsėjo 21 dieną Kaimo reikalų komitetas kaip papildomas svarstė Turizmo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą ir nusprendė projektui pritarti. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taip pat dar norėčiau pakviesti Teisės ir teisėtvarkos komiteto pranešėją. Gal galėtų gerbiama I. Haase pristatyti nuomonę dėl lydimosio?

I. HAASE (*TS-LKDF*). 2022 m. rugsėjo 30 d. Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, pateikė savo išvadas dėl svarstomo įstatymo projekto. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Teisės ir teisėtvarkos komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam Lietuvos Respublikos civilinio kodekso Šeštosios knygos 747 straipsnio, Šeštosios knygos 748 straipsnio, Šeštosios knygos 749, Šeštosios knygos 750, Šeštosios knygos 751, Šeštosios knygos 752, Šeštosios knygos 752¹, Šeštosios knygos 753, Šeštosios knygos 754, Šeštosios knygos 754¹ ir Šeštosios knygos 755 straipsnių pakeitimo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Motyvai. Už kalba A. Vinkus. Prašau.

A. VINKUS (*LVŽSF*). Gerbiamieji Seimo nariai, didelio gyventojų tarpvalstybinio judėjimo srauto augimo ir kultūrų susipynimo amžiuje turizmo sritis patiria ypač daug pokyčių. Respublikos turizmo įstatymas buvo priimtas 1998 metais, 2018 metais priimta jo nauja redakcija. Interneto bazėje nurodoma, kad su Turizmo įstatymo reglamentuojamais santykiais susijusių teisės aktų yra net 213. Šį apibūdinimą išsakiau dėl to, kad patikėtume, jog šioje srityje tikrai daugelis galiojančių nuostatų paseno, nebeatitinka nūdienos aktualijų ir todėl iniciatyva atnaujinti, pakoreguoti, patobulinti turizmo sektoriaus teisinių santykių reglamentavimą yra tikslinga. Projektu siūlomi pakeitimai apima platų teisinių nuostatų diapazoną, tai rodo, kad teisės aktas keičiamas sisteminiu principu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Taip, dar A. Vinkus. Prašom. Netyčia taip įvyko, tuoj.

A. VINKUS (*LVŽSF*). Naujasis įstatymo projektas prasideda sąvokų patikslinimu, apima su turizmu susijusių atitinkamų tarnybų ir įstaigų funkcijų patikslinimą, sąlygų naujai besisteigiantiems kelionių organizatoriams palengvinimą, turistų kelionių apsaugos stiprinimą, nuostatų suderinimą su Europos Sąjungos direktyvomis ir baigiasi nacionalinės informacinės sistemos sukūrimo įteisinimu. Tikiu, kad pakeitimai skirti palankesnei turizmo plėtrai Lietuvoje, ir balsuosiu už šį projektą, kviečiu ir kitus balsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

Darbotvarkės 1-9.1 klausimas, pranešėjo dar laukiame. Taip pat noriu informuoti, kad 1-10 klausimą – projektą Nr. XIII P-2054, iniciatorius atsiėmė, registruos antrą variantą, todėl dabar pereiname prie Seimo narių pareiškimų. Norėčiau pakviesti gerbiama Ž. Pavilionį į tribūną, kad perskaitytų savo pranešimą. Prašau.

14.47 val.

Informaciniai pranešimai

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, Pirmininke. Čia grynai informacinis pranešimas. Šiandien ryte, aišku, visi atsibudome dėl tų teroristinių atakų. Tik ką kalbėjau su mūsų ambasadoriumi Kijeve, jų virš 80, dalį jų pavyko sustabdyti, bet nemažai žmonių žuvo.

Šiandien Ukrainos ambasadorius kviečia mus visus, kurie gali, 18 val. 30 min. prisijungti prie tradicinio pirmadienio mitingo, kur jungsis ir susirinkę ukrainiečiai. Būtų gerai, kad mes, nepaisydami visų spalvų ar nesutarimų, susirinktume Katedros aikštėje, kurie tik galime. Savo ruožtu Seimo Pirmininkė irgi ruošiasi su vizitu į Kijevą po truputį, bet čia jau vėliau mes tarsimės. O šiandien tiesiog parodykime tą vienybę, jeigu galime, 18 val. 30 min. prie Gedimino paminklo. Labai jums ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas Žygimantai, galiu tik prisidėti ir pakviesti visus visomis įmanomomis priemonėmis išsakyti, parodyti, demonstruoti savo palaikymą Ukrainai, nes ji šiandien, deja, ir vėl patiria sustiprėjusias teroristinės Rusijos atakas.

Gerbiami kolegos, kadangi apsvaistėme visus klausimus suplanuotus, liko balsavimai ir dar vienas pateikimas. Skelbiu pertrauką iki 15 val. 40 min., kai numatyti balsavimai. (*Balsai salėje*)

Mes informavome visus kolegas, kad 15 val. 40 min. Informavome, kad 15 val. 40 min., tad tikrai negaliu taip koreguoti darbotvarkės. Prašom, gerbiama Ieva.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Gerbiama Seimo Pirmininke, mes ne kartą esame davę protingą terminą, pavyzdžiui, 15 minučių, visiems susirinkti į salę. Man atrodo, ir dabar galėtume tą patį padaryti. Galbūt galėtume sutarti, kad neatvykusi pateikti įstatymo projekto pranešėja, tarkime, kitą dieną pateiks. Taip efektyviai dirbtume ir pabaigtume darbą šiek tiek anksčiau, o tuomet efektyviai užsiimtume kitais dalykais.

PIRMININKĖ. Visi pranešėjai tikrai bus, viceministras bus. Ministrė yra išvykusi į koman-diruotę.

Prašau. M. Puidokas.

M. PUIDOKAS. Aš taip pat norėčiau, gerbiama Seimo Pirmininke, paantrinti. Duoti protingą laiką (gerai, gal ne 15 minučių, bet 20 minučių) tikrai būtų logiška. Visi kolegos susirinktų į Seimo posėdžių salę. O kokių nors labai poliarizuojančių projektų šiandien tikrai darbotvarkėje nėra li-kę, aš manau, kad tikrai dėl balsavimo irgi kokių nors nesklandumų nekils.

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš vis dėlto norėčiau palaikyti Seimo Pirmininkę. Gerbkime tuos kole-gas, kurie išgirdo 15 val. 40 min. laiką ir susiplanavo savo darbotvarkę, kad paskui nebūtų skun-dų, kad jų teisėti konstituciniai lūkesčiai buvo pažeisti, kai staiga laikas buvo pakeistas. Vis tiek esame čia atvykę, tikrai ne vėlai baigsis posėdis, tai dirbkime tvarkingai.

PIRMININKĖ. Gerbiama kolegose, aš matau, kad yra dar norinčių pasisakyti dėl laiko, bet ka-dangi jau atvyko viceministras, gal galėtume jį pakviesti į tribūną. Jis pristatys suplanuotą patei-kimą. Siūlau laikytis 15 val. 40 min. (*Balsai salėje*) Prašom, gerbiamas Vincas, į tribūną pristatyti 1-9.1 klausimą – Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo projektą Nr. XIVP-2052. Ir lydimąjį. Prašom.

14.52 val.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 23 ir 23¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2052, Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2053 (*pateikimas*)

V. JURGUTIS. Sveiki. Labai ačiū, Pirmininke. Dėkui Seimo nariams, kad priėmė klausimą svarstyti.

Gerbiama Seimo nariai, pristatau Vyriausybės teikiamus Ekonomikos ir inovacijų ministeri-jos parengtus Seimo Pirmininkės įvardintus teisės aktų pakeitimus. Tiek Valstybės ir savivaldy-bių turto valdymo, tiek Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymų nuostatų pakeitimus.

Pagrindiniai įstatymų projektų tikslai ir pagrindiniai siūlomi pakeitimai yra šie. Visų pirma siekiama patikslinti nuostatas dėl reikalavimų kandidatams į valstybės valdomų įmonių ir savi-valdybės valdomų įmonių kolegialių priežiūros ar valdymo organų narius. Šiuo metu Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme bei Valstybės ir savivaldy-bės įmonių įstatyme nustatyti iš dalies skirtingi reikalavimai kandidatams į valstybės ir savi-valdybės įmonių ir valstybės ir savivaldybės valdomų bendrovių kolegialių priežiūros ar valdymo organų narius. Tai priklauso nuo juridinio asmens teisinės formos. Taip pat įstatymuose nėra įtvir-tinti kai kurie svarbūs reikalavimai minėtiems kandidatams.

Todėl būtent šiais įstatymų pakeitimo projektais siūloma papildyti Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą trimis bendraisiais reikalavimais kandi-datams į valstybės ir savivaldybės valdomų įmonių kolegialių organų narius. Tai šiuo metu yra įtvirtinta Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme ir Vyriausybės nutarimu patvirtintame Kan-didatų į valstybės ar savivaldybės įmonės, valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kole-gialų priežiūros ar valdymo organą atrankos apraše.

Taip pat nustatyti reikalavimai valstybės tarnautojams nebūti daugiau kaip dviejų valstybės ar savivaldybės valdomų įmonių kolegialių organų nariais. Patikslinti nepriklausomo valdybos nario reikalavimus į valstybės ar savivaldybės valdomos įmonės kolegialių organų narius, sie-

kiant didesnio suderinamumo su Akcinių bendrovių įstatymo nuostatomis. Taip pat nustatyti, kokie gali būti kiti atranką inicijuojančio subjekto pasirinkti asmenys į valstybės ar savivaldybės valdomos įmonės kolegialių organų narius.

Taip pat siūloma Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymą tikslinti taip, kad valstybės ir savivaldybės įmonių valdybų nariams būtų taikomi lygiai tokie pat reikalavimai, kokie taikomi Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme ir nustatyti kandidatams į valstybės ir savivaldybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių kolegialių priežiūros ir valdymo organų narius. Taip pat labai svarbu, kad siūloma nustatyti, kad būtent šių valstybės ir savivaldybės valdomų įmonių kolegialių organų narių civilinė atsakomybė būtų apdrausta įmonės lėšomis. Tai yra svarbus aspektas, siekiant pritraukti kompetentingus asmenis eiti valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių kolegialių organų narių pareigas, tačiau šiuo metu yra tik rekomendacija dėl tokio draudimo, ta rekomendacija yra įtvirtinta Vyriausybės nutarime.

Taip pat siūloma papildyti įstatymą, kad valstybės valdomos įmonės, savivaldybės valdomos įmonės ir jų dukterinės bendrovės turi užtikrinti veiklos skaidrumą, ir įtvirtinti, kad veiklos skaidrumo užtikrinimo gaires nustato Vyriausybė.

Ketvirta. Siūloma papildyti įstatymo nuostatas, susijusias su dukterinėmis bendrovėmis, Vyriausybės nustatytu teisiniu reguliavimu. Siūlomose nuostatose Vyriausybei suteikiama teisė nustatyti, kokios minėtos nuostatos gali būti taikomos be išimčių, laikantis taisyklės laikykis arba paaiškink, arba netaikomos.

Paskutinė esminė nuostata, kurią siūloma nustatyti, kad Valdymo koordinavimo centras vertina ir teikia pasiūlymus dėl savivaldybių valdomų įmonių tikslų ir strategijose numatomų vertinimo rodiklių nustatymo, strategijų rengimo, tikslų siekimo vertinimo, nepriklausomų valdybų narių atrankos, savivaldybių valdomų įmonių atliekamų funkcijų priskyrimo specialiesiems įpareigojimams ir dėl kitų su savivaldybės įmonių ir jų dukterinių bendrovių valdymu susijusių klausimų.

Gerbiami kolegos, maloniai prašome pritarti įstatymų projektams po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti vienas Seimo narys – gerbiamas A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, tikrai tikėjausi daugiau išgirsti iniciatyvų iš ministerijos dėl valstybės valdomų įmonių. Išgirdau labai aiškiai, kad nebuvo atsakomybės ir jos nebus, kad bus toliau valdoma lūkesčių laiškais, rašomais akcijų turėtojų – ministerijos rašys lūkesčių laiškus, o nepriklausomi valdybos nariai bus apsidraudę. Tai dar papildomai kainuos valstybės valdomoms įmonėms ir atsakomybė absoliučiai bus išplauta. Jau dabar matome tam tikrus prioritetus – investuoja valstybės valdomos įmonės į kažkokius Brazilijos įmonės uostus, matome sąskaitas Bermuduose ir visur kitur. Tai kur ta atsakomybė atsakingai valdant valstybės įmones?

V. JURGUTIS. Aš gal atkreipčiau dėmesį, kad, kalbant apie tai, ką minėjote apie civilinės atsakomybės draudimą, jau ir 2021 metais kolegialių organų narius buvo apdraudusios 35 valstybės valdomos įmonės, iš jų viena buvo apdraudusi tik nepriklausomus narius, likusios buvo apdraudusios visus narius, narių nedraudė trys įmonės. Iš esmės šita nuostata yra skirta tam, kad nepriklausomi ar apskritai įmonių valdybų nariai būtų... Kad būtų didesnės galimybės pritraukti nepriklausomus kompetentingus valdybų narius, kad būtų didesnė konkurencija papulsti tarp valdybos narių.

Kita vertus, lygiai taip pat tam, kad būtų galima jiems priimti tokius sprendimus, kokių reikia, nerizikuojant savo asmenine atsakomybe. Tokia praktika yra taikoma visose Vakarų Europos ir kitose valstybėse, tai yra ir analogiškos EBPO rekomendacijos, todėl manome, kad tai tikrai yra prasminga.

Jeigu galima, taip pat šiek tiek pridėsiu dėl skaidrumo. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme šiuo metu įmonėms nenustatyta pareiga užtikrinti veiklos skaidrumą bei nėra nustatyta, kas nustato skaidrumo užtikrinimo gaires. Man atrodo, kad būtent todėl šiuo įstatymų pakeitimo paketu ir siūloma numatyti pagrindus, dėl kurių būtent atsirastų šitas mechanizmas: tiek aiškūs įpareigojimai, tiek natūrali tam tikra stebėsena ir kontrolė.

Asmeniškai aš galvoju, kad būtent šitas dalykas tikrai turės poveikį, ir ne tik trumpalaikį, matyt, tai svarbu, bet dar svarbiau – ilgalaikį poveikį, tam tikrą sistemiškumą.

PIRMININKĖ. Klausia G. Kindurys.

G. KINDURYS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, kadangi jūsų įstatymo projekte nurodyta, kad įsigalios kitų metų viduryje, aš norėjau paklausti... Tuo laikotarpiu jau galios naujas Vietos savivaldos įstatymas. Kas gi tada skirs į valdybos narius, ar savivaldybės meras, ar savivaldybės direktorius?

V. JURGUTIS. Aš iš tikrųjų gal patikslinčiau atsakymą, gal ir po posėdžio, jeigu galima, gerbiamas Seimo nary, kaip tai tiksliai būtų suderinama. Kita vertus, šito įstatymo įsigaliojimas... Jeigu aš teisingai išsiūriau, nėra jam numatytas pereinamasis laikotarpis ir jisai turėtų įsigalioti po priėmimo. Labai geras klausimas. Jeigu galima, tada mes su jumis asmeniškai susisieksime, jeigu norės kiti Seimo nariai, taip pat patikslinsime. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į Seimo narių klausimus. Dėl motyvų po pateikimo užsirašiusių nėra. Visi klausimai apsvarstyti. Kadangi buvo prašymų dėl paankstinimo, tai siūlau kompromisą – 15 val. 30 min. Trumpa kavos pertrauka ir balsuosime 15 val. 30 min. Pertrauka iki tol.

Pertrauka

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Tęsiame neeilinį šios dienos Seimo posėdį. Primenu, kad dabar yra balsavimo intervalas, netrukus pradėsime balsuoti. Pirmiausia balsuosime dėl 1-2 paketo projektų.

15.31 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 42, 43, 60 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2002(2) (priėmimo tęsinys)

Pirmasis – Elektros energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2002(2). Motyvai buvo išsakyti, pasiūlymų dėl jo nėra, todėl galime iš karto balsuoti, ar priimame šį įstatymo projektą. Balsuojame dėl minėto projekto priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113 Seimo narių: už – 111, prieš – 1, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.31 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2003(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau. Balsuosime dėl lydimąjo Elektros energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2003(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113 Seimo narių: už – 111, prieš – 2, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.32 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-627 64 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2004(2) (priėmimo tęsinys)

Ir paskutinis šio paketo lydimasis projektas – Elektros energetikos įstatymo pakeitimo įstatymo 64 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2004(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113 Seimo narių: už – 112, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.33 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 11 ir 11¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1937(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau pagal darbotvarkę 1-3 klausimas – Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1937(2). Taip pat priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 118, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.34 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 3, 10, 13, 15, 17, 19, 20, 22, 24, 25, 27¹, 29, 30 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1445(3) (priėmimo tęsinys)

Dabar 1-4.1 klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1445(3). Dėl jo turime pasiūlymų. Taupant laiką, aš siūlau sutarti, kad dėl tų Seimo narių pasiūlymų, dėl kurių reikia 29 balsų, bendru sutarimu fiksuojame, kad tie 29 balsai yra, kad negaištume laiko. Tada iš eilės – 1 straipsnis. Čia yra Seimo nario S. Gentvilo pasiūlymas. Prašau autorių pristatyti pasiūlymą ir komiteto įgaliotas atstovas po to pakoментuos.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Šiandien po Seimo posėdžio jei važiuosite, prie šviesoforo sustosite ir prieš jus stovės automobilis, akivaizdžiai dūmijantis dūmų debesį, tai jūs imsite telefoną ir greičiausiai paskambinsite į 112 ar kitas tarnybas. Bet šiandien nėra nė vienos valstybės institucijos, kuri yra įgaliota sustabdyti lengvąjį automobilį ir patikrinti jo taršumo rodiklius. To nenumatyta nei Saugaus transporto administracijai, nei policijai, o kitos institucijos tiesiog negali to daryti. Saugaus transporto administracija ir policija gali stabdyti sunkiasvorius automobilius virš 3,5 tonos arba keleivinius autobusus virš 3,5 tonos. Ir nėra įgalios institucijos. Kitaip tariant, 70 % eisme dalyvaujančių lengvųjų priemonių, tai sudaro... jos yra be kontrolės. Ko mes kompleksiskai prašome jau po to su Seimo nariais A. Gedviliene ir K. Adomaičiu, tai įgalios institucijas sustabdyti, esant akivaizdiems pažeidimams, ir patikrinus, nustačius, kad tai yra techninės apžiūros rodiklius viršijančios išmetimo normos, nukreipti į techninę apžiūrą. Noriu iš praktikos pasakyti, kad tai nėra vienkartinis ar spontaniškas pasiūlymas. Pernai metais atlikus Vilniaus mieste analizę, maždaug kas keturiasdešimtas penkiasdešimtas automobilis yra prastos techninės būklės ir viršija šiuos išmetimo rodiklius.

Labai kviesčiau palaikyti pasiūlymus. Techniniu lygmeniu mes esame kalbėję su Susisiekimo ministerija ir Vidaus reikalų ministerija. Suprantu, kad galbūt per priėmimo stadiją įregistruoti pasiūlymai atrodo įtartini, bet šiandien susirinkęs komitetas dėl laiko trūkumo tiesiog atidėjo jų svarstymą. Bet pačiam principui ir idėjai siūlyčiau iš esmės pritarti ir balsuoti kompleksiskai už visus pasiūlymus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dabar išklausysime komiteto poziciją.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Komitetas pradėjo šį klausimą svarstyti pačioje posėdžio pabaigoje, prieš pat jam baigiantis, likus 2 ar 3 minutėms. Įvertinus, kad šis ir kiti pasiūlymai nėra išdiskutuoti, šio projekto teikėja yra Vyriausybė, o rengėjai – Vidaus reikalų ir Susisiekimo ministerijos bei Lietuvos kariuomenė, o šiuo pateiktu pasiūlymu yra nustatomos papildomos funkcijos Lietuvos policijai, Saugaus transporto administracijai, kadangi Vyriausybė nesiūlo pildyti tokiais papildymais, tai pasiūlyta Seimo nariams, kurie pateikė šį siūlymą, registruoti atskirą projektą.

Todėl komitete buvo toks urminis balsavimas dėl visų jų pasiūlymų, kuriais pasakyta... Tik vienas buvo už tai, kad būtų svarstoma, o šeši – prieš. Kitaip sakant – nebuvo pritarta pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėl motyvų už kalba R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų suprantu, kodėl komitetas nepritarė. Nes priešingu atveju, jei būtų pritarta šitam įstatymo projektui arba šitam pasiūlymui, tai už mėnesio ar pusantro mėnesio, kai Vilniaus šilumos tinklai pradės šildymo sezoną ir per TEC-3 pradės veržtis juodi juodi mazuto dūmai, reikės skambinti 112 ir uždaryti visą šildymo sezoną. Vilnius liks be šilumos. Seimas irgi šaltai... Vėl šalsime kaip dabar kabinetuose – 14 laipsnių šilumos.

Aš iš tiesų tikrai noriu, kad pereitų tas įstatymo projektas, kad dar kartą iš mūsų, Seimo narių, pasiūlymų. Nejaugi mes patys nesuprantame registruodami tokias pataisas, kad yra techninės apžiūros, yra techninių apžiūrų tarnyba, ji tikrina ir įvertina patį automobilį. Tikrai dar kartą, kolegos, sakau, nematau, kad šiandien esamoje situacijoje yra esminis projektas, kuris iš esmės ką nors padėtų, kai mes lygiai prieš savaitę priėmėme įstatymo projektą, leidžiantį Vilniui kūrenti mazutą. Kažkaip niekaip nesuprantu, kaip susijęs automobilis ir jo išmetamos dujos. Iš tikrųjų, kaip ministras sakė, tikrai tokių automobilių yra ir, matyt, ne vienas, ne du, ne trys, bet, palyginti su Vilniaus šilumos tinklais ir mazuto deginimu, tai yra visiškai nulis.

PIRMININKAS. S. Gentvilas dėl vedimo tvarkos.

S. GENTVILAS (LSF). Dėl vedimo tvarkos. Kadangi R. Žemaitaitis kalbėjo iš esmės prieš pagal turinį, prašyčiau leisti A. Petrošiui pasisakyti už.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Aš ir už pasisakiau.

PIRMININKAS. Gerbiamas Remigijau, tikrai negudraukime. Vis dėlto mes aiškiai girdėjome, kaip buvo kalbėta. Už kalba A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Pirmininkui. Labai keista, ypač kai tokią ilgametę parlamentarizmo patirtį turintys kolegos išnaudoja už ir prieš pasisakymus visiškai priešingiems tikslams pasiekti.

Iš esmės pasiūlymas yra geras ir teisingas pirmiausia todėl, kad techninės apžiūros yra atliekamos kas dveji metai. Šiandien turime reglamentavimą, kuris yra galiojantis, ir nėra subjektų, kurie galėtų pertikrinti transporto priemones, jeigu vis dėlto per tą ilgą tarpą įvyktų kas nors ne taip. O kas nors ne taip įvyksta gana dažnai, tikrai ne vienas esame matę gerai uždūmijančius automobilius gatvėse. Dabar mes tiesiog įgaliname institucijas imtis tam tikrų veiksmų.

Šiandien išsprendžiame spragą, kuri egzistuoja, todėl laikau pasiūlymą tikrai geru ir kviečiu kolegas palaikyti. Manau, kad to taršaus transporto mažėja, bet neturėti dantų įkasti pažeidėjams irgi nėra teisinga situacija, jina labai ydinga.

PIRMININKAS. Ačiū. Aš suprantu, ko stovi K. Mažeika. Kad dėl nesąžiningai užsirašiusių nenukentėtų sąžiningai užsirašę, aš K. Mažeikai suteikiu žodį kalbėti prieš, nors čia balansas ir būtų pažeistas. (*Balsai salėje*)

K. MAŽEIKAI (DFVL). Ačiū, pirmininke. Pagal balsavimą bus matyti, kas kaip balsavo, tai čia išsiaiškinsime. Bet iš tiesų, kolegos, na, kokią praktiką mes kuriame: vizualiai teršia, vizualiai viršija greitį, vizualiai neblaivus, na, ir visa kita. Tai yra žmogiškasis faktorius. Ir mes grįžtame turbūt į tuos laikus (aš jų neprisimenu, bet iš gerokai vyresnių žmonių žinau), kai blaivumas būdavo nustatomas vizualiai, greičio viršijimas vizualiai. Tai šiuo atveju apie ką mes kalbame? Kalbame apie grįžimą, nežinau, į XVIII amžių ar XIX amžiaus pradžią? Tai turbūt labai įtartina.

Šiais laikais, kai yra tikrai inovatyvių būdų, technologijų, kaip tą automobilį nusiųsti be žmogiškojo faktoriaus į techninių apžiūrų saloną, manau, tikrai yra realiau. Šiuo atveju automobilis, kuris naudojamas tik mieste, kur žmogus važiuoja 5–6 kilometrus į darbą ir atgal, kai nespėja išsivalyti tie suodžių gaudytuvai, suodžių filtrai, na, po didesnio naudojimo jie tiesiog natūraliai pradeda dūmyti ir tai nėra kažkokia tarša. Iš tiesų keista turbūt bus žiemą, kai automobiliai, esant šaltam orui, tiesiog daugiau dūmija, ir tas dūmas bus visai nesusijęs nei su tarša, nei su kuo, tiesiog dėl šaltos oro temperatūros. Ir dar keisčiau, kaip ir kolega minėjo, tiems, kurie važiuos ir matys kylančius dūmus iš kaminų visose katilinėse ir netgi privačiuose namuose, kaip reikės elgtis, nes vizualiai tai atrodo tikrai labai tragiškai.

Kolegos, manau, kad negrįžkime į tuos laikus, kai sprendimus priiminėjo žmonės, kai taip buvo suvedinėjamos sąskaitos, kai kaimynas skundė kaimyną, arba policininkas, nemylėdamas kokio nors vieno politiko, tiesiog vizualiai spęs jo darbo laiką ir jį siųs į technines apžiūras. Tai tikrai nesinorėtų to. O ministrui siūlyčiau pažiūrėti inovatyviai ir problemas spręsti inovatyviai.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuosime dėl S. Gentvilo pasiūlymo dėl 1 straipsnio.

Balsavo 120: už – 60, prieš – 24, susilaikė 36. Lygu. Balsuosime dar kartą. Kviečiu visus susikaupti. Gal kažkas nebalsavo. Kartojame balsavimą.

Už – 58, prieš – 29, susilaikė 32. Šį kartą pasiūlymui jau nepritarta.

Dėl viso... Gal, Petrai, jus tenkina balsavimas, ar vis tiek norėsite dėl vedimo tvarkos?

P. GRAŽULIS (LRF). Tikrai noriu pasakyti – nieko daugiau šita Laisvės partija ar liberalai ir konservatoriai nedaro, kaip tik tuos žmones persekioja. Dabar įsivaizduokite: žmogus važiuoja be liemenės dviračiu...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, jau išsprendėme tą klausimą.

P. GRAŽULIS (LRF). Išsprendėme, bet noriu pasakyti: važiuoja pamelžti karvės, pagauna policija, nes jis be liemenės, o po visą Neringą, po Nidą ponai dviračiais važinėja be liemenių. Pažiūrėkite, kas darosi: nuolat žmonės baudžiami ir baudžiami baisiau negu, nežinau, kokioje valstybėje. *Ot atėjo liberalų laikai – už kiekvieną vis baudos ir baudos. O dabar ta mašina išvažiuoja per Vėlinės aplankyti kapų, ką jis vieną kartą iš garažo ištraukė...*

PIRMININKAS. Gerbiamas Petrai...

P. GRAŽULIS (LRF). ...jis gamtą užterš?

PIRMININKAS. ...tie baisūs dalykai jau praeityje. Pasiūlymui nepritarta.

A. Vyšniauskas – dėl vedimo tvarkos.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Aš neminėsiu pavardžių, bet aš noriu atkreipti dėmesį, kad kolega tik ką pasakė, kad jis važiuoja kažkur, kažką daro, bet, man atrodo, jam teisės yra atimtos, tai... *(Juokas salėje)*

PIRMININKAS. Gerai, nesigilinsime į kolegas, kurių pavardė nebuvo paminėta.

Dėl viso 1 straipsnio dėl motyvų, ar bus... Dėl 1 straipsnio dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame, ar pritariame 1 straipsniui.

Balsavo 124: už – 122, prieš – 1, susilaikė 1. 1 straipsniui pritarta.

2 straipsnį priimame bendru sutarimu. Jokių pasiūlymų čia nėra. Niekas tam neprieštarauja.

Toliau yra 3 straipsnis. Vėl čia yra S. Gentvilo pasiūlymas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas pirmininke, aš noriu paneigti P. Gražulio mistinę statistiką. Vidutiniškai Lietuvoje automobilis nuvažiuoja per metus 12–15 tūkst., ne tiktai lapkričio 1 dieną. Ir 1 % automobilių tarp techninių apžiūrų važiuoja atbuli kaip vėžiai, nes yra minusinė rida. Kai mes kalbame apie tokius atvejus, kad ir techninę apžiūrą pereina žmonės, ir mes turime... K. Adomaitis yra gavęs tai oficialiu raštu iš techninės apžiūros institucijų. Bet likusius pasiūlymus aš atsiimu visus ir neprašau balsuoti, nes pateiksime atskirą projektą.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Čia mes sutaupysime laiko.

Tada gal 3 straipsnį galime be pasiūlymų bendru sutarimu priimti? Matau, taip ir priimame.

4 straipsnis. Taip pat čia pasiūlymų nelieta, jį teikia S. Gentvilas, bet čia yra Seimo narių A. Gedvilienės, K. Adomaičio ir S. Gentvilo pasiūlymas. Ar ir šis yra atsiimamas, ar čia yra kito kio pobūdžio? Atsiimamas. Taip, čia buvo du jūsų pasiūlymai. Visi yra atsiimami. Taip.

Tada lieka S. Šedbaro pasiūlymas. Prašom pristatyti.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Čia, kolegos, iškilo diskusija, ir komitetas kelis kartus dar grįžo prie to klausimo svarstymo, galima ar negalima naudotis mobiliojo ryšio priemonėmis važiuojant automobiliu. Galutinai buvo apsispręsta dėl tokios formuluotės. Mobiliojo ryšio priemonėmis galima naudotis tik automobiliui stovint, taip pat jeigu naudojamos mobiliojo ryšio priemonės su laisvų rankų įranga ir jos yra vizualiai matomos, turėtų būti įtvirtintos specialiaime laikiklyje, arba jeigu pats automobilis turi tokią įrangą, tuomet galima rankomis paliesti, galima šiuo atveju naudotis automobilyje esančia navigacine įranga arba laisvų rankų įranga. Toks komitete buvo priimtas patikslintas sprendimas, su juo aš sutinku. Komitetas visais balsais jam, atrodo, pritarė, pranešėjas patikslins.

PIRMININKAS. Jūs neprašote balsuoti dėl pirminio pasiūlymo?

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Ne.

PIRMININKAS. Tenkina komiteto pakoreguotas pasiūlymas.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Išklausysime tuomet komiteto nuomonę.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Komitetas pritarė iš dalies šiam patikslintam pasiūlymui ir suformulavo jį taip (4 straipsnio 4 dalies pakeitimas, juo keičiama 13 straipsnio 13 dalis): „Transporto priemonei dalyvaujant viešajame eisme (išskyrus, kai transporto priemonė stovi), vairuotojams draudžiama naudotis mobiliojo ryšio priemonėmis, jeigu jomis naudojamosi rankomis, išskyrus mobiliojo ryšio priemonių valdymą naudojant laisvų rankų įrangą, kai mobiliojo ryšio priemonė pritvirtinta specialiaje laikiklyje, ar naudojant transporto priemonės įrangą.“ Visais dalyvavusiųjų balsais, tai yra aštuoniais balsais už, pritarta patikslintam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Gal galime bendru sutarimu pritarti šiai pakoreguotai pasiūlymo formulavimui? (*Šurmulytės salėje*) Ar yra pasisakančių prieš? P. Gražulis. Kadangi užsirašė prieš, tai...

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamieji, dažnai yra, kad automobilis užvestas, bet jis stovi, jis nevažiuoja, ypač jeigu ilgesnį laiką sustojęs automobilis šaltu paros metu. Tai jau negalima kalbėti telefonu, bus padarytas pažeidimas? Yra ir tokių atvejų, kai tikrai yra kamščiai, stovi automobilis kamštyje gana ilgai, ir pusę valandos, ir ilgiau. Ir ką, tuo metu, kai automobilis stovi kamštyje ir užvestas, irgi jau negalės kalbėti telefonu? Aš manau, kad tikrai šita formuluočių iki galo dar nėra išgryninta, atsiranda labai nemažai policijos piktnaudžiavimo. Todėl aš manau, kad dar reikėtų ieškoti ir tobulinti šitą formulavimą.

PIRMININKAS. Kadangi yra pasisakančių prieš pasiūlymą, balsuosime. Balsuosime dėl komiteto pakoreguoto S. Šedbaro pasiūlymo.

Balsavo 121: už – 105, prieš nėra, susilaikė 16. Pasiūlymui pritarta. Dėl viso 4 straipsnio nėra užsirašiusių dėl motyvų. Balsuojame dėl 4 straipsnio.

Balsavo 122: už – 117, prieš nėra, susilaikė 5. 4 straipsnis priimtas.

Kolegos, dabar dėl likusių straipsnių. Kadangi S. Gentvilas visus pasiūlymus atsiėmė, tai pasiūlymų nėra. Galbūt bendru sutarimu galime straipsnius nuo 5 iki 17 priimti iš karto? Ir tada motyvai. Tai priimame. Motyvai dėl viso projekto. K. Mažeika užsirašė kalbėti už.

K. MAŽEIKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Tikrai po tokių keistų pasiūlymų galima pritarti projektui. Ministras mane bando įtikinti, sako, kad čia neliečia traktorių, nes mes ilgai kalbėjome. Bet, ministre, atsivertus pasiūlymą yra tie ratiniai traktoriai, pažiūrėkite. Būtų tikrai keistas kuriozas, jei dabar jau beveik miestuose esančios grūdų supirkimo įmonės ir ūkininkai negalėtų su turimu vadinamuoju „Belarusu“ atvežti grūdų, nes vizualiai pamatyti nerūkstančius dūmus galima tik iš užgesinto traktoriaus. Šiuo atveju tokie žmonės būtų tikrai nustumti į paraštes ir realiai neturėtų galimybės vykdyti savo veiklos.

Manau, kad nieko nedaryti tikrai negalima. Bet, ministre, parenkite normalų projektą ir, manau, Seimo nariai tam pritarės. Paieškokite ministerijoje investicijų ir tų priemonių, kurios buvo siūlomos dar praeitoje kadencijoje dėl sistemų, kuriomis judrioje sankryžose galima nustatyti tuos taršius automobilius, automatiškai identifikuoti, ir tiems vairuotojams nusiųsti pranešimus, juos pakviesti techninei apžiūrai. Manau, kad tai tikrai būtų XXI amžiaus sprendimas ir taip reikia spręsti taršos problemas, o ne tiesiog iš akių spręsti, kas yra kas. Kviečiu pritarti ir siūlau ministerijai kuo greičiau rengti projektą ir spręsti tą problemą. Ačiū.

PIRMININKAS. P. Gražulis pasisako prieš projektą.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, aš manau, kad mes tapome, nežinau, kažkokia ne tik policine, bet enkavėdistine valstybe, kur už kiekvieną mažiausią pažeidimą yra baudos, sankcijos ir baudos. Faktiškai net policijos pareigūnui, kuris atvyksta į autoįvykį arba jeigu ir neatvyksta, nepaliekama teisė pažeidimo metu naudotis protingumo kriterijumi ir surašant protokolą taikyti vieno ar kitų administracinių nusižengimų. Šiandien tikrai yra labai griežtos taisyklės, dažnu atveju perlenktos. Net vietoje, kurioje nevyksta joks eismas, nuošalioje aikštelėje, kur bando nusipirkti automobilį pabandyti, kaip čia dabar vaidinasi, *driftas* ar kaip, pažiūrėti, kaip tas

automobilis važiuoja slidžiu keliu, policija ir naktį atvažiavusi, jeigu pamato kamerose, atima automobilio vairuotojo pažymėjimą.

Kai kurie Seimo nariai kalba, kad iš P. Gražulio atimtas pažymėjimas už tai, kad sustojo pakelėje, bet net ir čia yra trys Seimo nariai, kurie numušė žmones pėsčiųjų perėjose, bet kadangi jie yra iš valdančiosios daugumos, tai iš jų neatimti vairuotojų pažymėjimai, jie yra nenubausti. Vienu atveju net apkaltintas žmogus, kad ne laiku išėjo į pėsčiųjų perėją. Štai pažiūrėkite, kaip dvigubus ir trigubus standartus taiko dabar policija žiūrėdama, kas, o ne kokį pažeidimą padarė. Gaila, yra ir tokių atvejų, kad yra užmušti žmonės, bet yra išteisinti buvę Seimo nariai.

PIRMININKAS. Ką gi, visi pasisakė dėl motyvų. Dabar balsuosime, ar priimame aptartą įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 121 Seimo narys: už – 108, prieš nėra, susilaikė 13. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.59 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 28, 29, 71, 415, 416, 417, 420, 422, 423, 424, 426, 427, 428, 431, 589, 602, 603, 608, 611 ir 686 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1446(3) (priėmimo tęsinys)

Lydimasis – Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1446(3). Dėl straipsnių nuo 1 iki 5 pasiūlymų nėra. Priimame šiuos straipsnius bendru sutarimu.

Dėl 6 straipsnio yra S. Šedbaro pasiūlymas. Prašau vėl autorių pasisakyti.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Čia yra su tuo pačiu susiję ir aš sutinku taip, kaip komiteto yra sutarta. Čia analogiška, tik perkelta iš Saugaus eismo į ANK.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė trumpai.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Komitetas visų aštuonių dalyvavusiųjų balsais pritarė patikslintai formuluotei. Ja keičiama tik normos sudėtis, bet ne sankcijos. Turiu omenyje projekto 6 straipsnį.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, kadangi mes atitinkama formuluote balsavome dėl ankstesnio projekto, gal galime šiam komiteto patobulintam pasiūlymui pritarti bendru sutarimu? Gerai, pritariame bendru sutarimu. Ir 6 straipsniui pritariame bendru sutarimu.

Dėl likusių nuo 7 iki 21 straipsnių pasiūlymų nėra. Galime juos priimti bendru sutarimu? Priimame.

Tada dėl viso. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame, ar priimame šį projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 120: už – 111, prieš nėra, susilaikė 9. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.02 val.

Baudžiamojo kodekso 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1447(3) (priėmimo tęsinys)

Iš eilės dabar yra lydimasis Baudžiamojo kodekso 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1447(3). Jokių pasiūlymų dėl jo negauta. Dėl motyvų. Patikriname. Buvo kalbėta. Tai balsuojame iš karto, ar priimame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 119: už – 110, prieš nėra, susilaikė 9. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.03 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 247, 589, 608 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 248¹, 248², 248³ straipsniais įstatymo Nr. XIV-598 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1448(3) (priėmimo tęsinys)

Kitas lydimasis – Administracinių nusižengimų kodekso 247 ir kitų straipsnių ir priedo pakeitimo ir kodekso papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-1448(3). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 119: už – 115, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.04 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 343, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 343¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1091 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1836(2) (priėmimo tęsinys)

Paskutinis šio paketo projektas – Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo ir kodekso papildymo 343¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1836(2). Taip pat priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 120: už – 115, prieš nėra, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.05 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-416(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės projektas – Administracinių nusižengimų kodekso 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-416(2). Kviečiu į tribūną komiteto įgaliotą pranešėją A. Kupčinską. Čia bandysime tęsti ir kaip nors susigaudyti priėmimo procedūroje. Kaip žinote, dėl šio projekto čia ir pertraukos imamos, ir mes vis nerandame geriausio varianto. Dabar ankstesnėje posėdžio dalyje buvo pastebėta, kad K. Starkevičiaus, L. Savicko, A. Kupčinsko pasiūlymas yra įregistruotas pavėluotai, čia yra nedėkingas momentas dėl to pavėlavimo fiksavimo, ir jis, deja, fiksuojamas nuo pirminio projekto įtraukimo į darbotvarkę priėmimo stadijoje. Jeigu yra padaroma priėmimo pertrauka, deja, pavėluotai įregistruotas pasiūlymas nebegali pasivyti ir tapti laiku įregistruotas. Gal ateičiai čia reikia galvoti apie Statuto keitimus, bet čia ateičiai, o dabar žiūrime į pasiūlymus, kurie įregistruoti laiku.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Seimo nariai A. Bilotaitė, E. Pupinis, J. Urbanavičius, I. Haase, S. Šedbaras ir M. Maldeikis, D. Asanavičiūtė atsiėmė savo pasiūlymą, tai liko A. Bagdono registruotas pasiūlymas.

PIRMININKAS. Taip, tada svarstome Seimo nario A. Bagdono pasiūlymą.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komitetas nepritarė...

PIRMININKAS. Tai palaukite, gal pirma autorius, tada.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Na, iš tiesų komitetas jau kadencijos pradžioje, matydamas absurdišką situaciją, kai baudos už greičio viršijimą automobilių vairuotojus pasiekia po pusantrų metų, o kartais net ir dveji metai praeidavo, ėmėsi iniciatyvos norėdamas, kad iš esmės greičio viršytojas, pažeidėjas gautų nuobaudą kuo greičiau ir ta skirta bauda veiktų prevenciškai, o ne būtų tiesiog kaip mokesčių surinkimas. Komitetas buvo radęs sutarimą dėl 60 darbo dienų, kitaip tariant, 84 kalendorinių dienų, per kurias būtų pažeid-

dėjas gautų nuobaudą ir, jeigu jis susimokėtų per dvi savaites, tai jam reikėtų mokėti tik pusę baudos. Mes iš tiesų išgirdome daug ir policijos pareigūnų pasisakymų, Vidaus reikalų ministerijos atstovų, kad yra dalis piktybiškų pažeidėjų, kurių pažeidimų ir per porą metų nepavyksta nustatyti. Komitetas buvo apsisprendęs dėl 60 dienų, mes iš tikrųjų komitete buvome siūlę prieš tai dar ir 20 darbo dienų, tai mano vidurinis pasiūlymas yra 30 darbo dienų. Kitaip tariant, jeigu žiūrėtume kalendorinėmis dienomis, tai būtų 38 darbo dienos, per kurias pažeidėją pasiektų informacija, kad jis viršijo greitį, ir jis susimokėtų skirtą baudą. Tai būtų tiek. Ačiū.

PIRMININKAS. Komiteto pozicija.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Komitetas nepritaria. Komiteto argumentai, kad siūlomas 30 darbo dienų terminas sistemiskai nebūtų suderinamas su galiojančiomis Administracinių nusižengimų kodekso redakcijos nuostatomis. Galėčiau pateikti dar pavyzdį, ką mes ir sutarėme su pasiūlymo autoriumi, kad iš tikrųjų reikėtų pasižiūrėti į kitas nuostatas, pavyzdžiui, jeigu juridinis asmuo gauna administracinio nusižengimo protokolą, jis turi per 3 darbo dienas, jeigu ne jis, nurodyti kitą asmenį, o jeigu fizinis asmuo gauna administracinio nusižengimo protokolą, per 14 dienų jis arba pats susimoka nurodytą baudą, arba per kitas 30 dienų turi nurodyti kitą pažeidėją, kuriam buvo suteikta teisė vairuoti transporto priemonę. Taigi mes matome tam tikrų terminų nesuderinamumą ir galbūt mes registruosime dar ir kitus pasiūlymus suderinę su komitetu.

PIRMININKAS. Motyvai. V. Ažuolas už pasiūlymą.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų šis pasiūlymas yra geras, nes, kad ir kaip būtų, mūsų sistema yra gana gerai sutvarkyta. Pavyzdžiui, automatinis baudų išrašymas, kur per Mokesčių inspekciją nueina bauda, visa tai galima padaryti. Bet turbūt yra kita problema, kad vidaus reikalų ministrė niekaip nesugeba policijai sumokėti už baudų administravimą. Kai policijai yra siūloma administruoti baudas beveik už dyką, na, turbūt taip nedaroma, bet šias problemas bandoma spręsti kitaip: ilginant terminus, atidedant terminus, dar kažką darant. Bet ne čia bėda. Iš tikrųjų tas baudų išrašymas kada nors, po kurio laiko – tai negali toliau taip tęstis, nes tada yra išvis klausimas, kam mums reikalingas skaitmenizavimas, automatinis baudų išrašymas? Ar įstatymai, kurie... Jeigu mašina yra paimta lizingu ir kita, bet techniniame pase yra parašyta, kas mašinos valdytojas. Turbūt viskas yra išspręsta, tik bandoma prisidengti ministrės ir policijos nesutarimais, kas už tai sumokės. Tai šitas pasiūlymas tikrai yra geras.

PIRMININKAS. A. Petrošius – už, tai yra prieš pasiūlymą.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Aš tai sakčiau, kad bauda pasiektų savo tikslus ir žmogui tikrai būtų aišku, už ką jis yra baudžiamas, ir nebenorėtų nusižengti, reikėtų prie kiekvieno galimai nusižengusio asmens pastatyti pareigūną ir laukti, kol jis prieis prie automobilio, kad ta bauda būtų įteikta vietoje ir realiu laiku. Čia, žinoma, juokauju.

Iš esmės yra tam tikros ribos, kiek tu gali siaurinti mechanizmus. Jeigu įstaigos, administruojančios baudas, sako, kad yra nepasirengusios laikytis tokio termino, vadinasi, yra nepasirengusios laikytis tokio termino. Mes jas galime šiek tiek paspausti, ką bandėme padaryti, ir tam buvo pateikti kompromisiniai pasiūlymai, kuriems... Beje, dėl procedūrinių dalykų šiandien dėl jų negalime balsuoti. Tai šiandien siūlyčiau laikytis pirminio varianto ir paskui, kaip pranešėjas minėjo, sugrįžti su tais pataisymais, kuriems yra platesnis pritarimas. Jeigu subjektai sako, kad per 30 dienų negalės įgyvendinti tokio reikalavimo, tai būtų neracionalu juos į tokius rėmus įsprausti.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuosime dėl A. Bagdono pasiūlymo.

Balsavo 118: už – 69, prieš – 13, susilaikė 36. Pasiūlymui yra pritarta.

Dabar pranešėją dar prašau grįžti į tribūną, dar yra 2 straipsnis. Bet mes dabar balsuosime iš pradžių dėl 1 straipsnio. Dėl motyvų dėl 1 straipsnio niekas neužsirašė. Balsuojame, ar pritariame 1 straipsniui.

Balsavo 119: už – 106, prieš – 7, susilaikė 6. 1 straipsniui pritarta.

Dar pranešėją aš prašau grįžti į tribūną. Yra 2 straipsnis. Mes turime aptarti pasiūlymus. Yra vienas galiojantis pasiūlymas, kurį pateikė Seimo nariai A. Bilotaitė, E. Pupinis, J. Urbanavičius, I. Haase, S. Šedbaras, M. Maldeikis, D. Asanavičiūtė, dėl įsigaliojimo datos. Nematau ministrės. Kas iš iniciatorių pateiktų, prašau pakelti ranką.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Čia toks, jeigu galima...

PIRMININKAS. Čia dėl įsigaliojimo datos – 2024 m. sausio 1 d.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Liepos 1 dienos.

PIRMININKAS. Kas iš iniciatorių pakels ranką? Gal S. Šedbaras tada.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Čia buvo Vidaus reikalų ministerijos siūlymas. Ministrė kartu su kolegomis registravo pasiūlymą, kad būtų galima per tą laiką pasirengti ir galbūt daugiau įdiegti techninių galimybių, kurios mechanizuotai apdorotų gautą informaciją. Šiuo metu, jeigu neklystu, apie 30 % apdorojama mechanizuotai, o visa kita yra rankiniu būdu, nes reikia nustatyti, pavyzdžiui, juridinio asmens atveju, kas vairavo, ir fiziniai asmenys kartais nurodo, kad ne patys vairavo, ne savininkas, o kas nors iš šeimos narių. Tie dalykai nepasiduoda mechaniniam apdorojimui arba, jeigu ir pasiduoda, reikalinga papildoma arba programinė įranga, arba papildoma techninė įranga, todėl ir buvo siūloma nustatyti tokį įsigaliojimo terminą.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komiteto pozicija – pritarti iš dalies, komiteto pasiūlymas yra 2023 m. liepos 1 d., tai iš dalies atliepiant, nes ministerijos pasiūlymas buvo 2024 m. sausio 1 d. Iš dalies atliepiant yra kitų metų liepos 1 diena.

PIRMININKAS. Iniciatoriai nereikalauja balsuoti dėl tolesnio pasiūlymo?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Taip, siūlymas kompromisinis – pusę metų.

PIRMININKAS. Tuoj įjungsiu.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Tokiu atveju, kadangi dar labiau sutrumpinome terminą informacijai apdoroti, aš iniciatorių vardu prašau balsuoti dėl termino pavėlinimo, nes iš tiesų iki to laiko mes, manau, Vidaus reikalų ministerija, ne mes, tikrai nepasirengs tokiam modeliui.

PIRMININKAS. Taip, kadangi yra prašymas balsuoti dėl pirminio nekoreguoto pasiūlymo, taip mes ir turime daryti, komiteto pozicija išsakyta. Motyvai už, prieš? Prieš pasiūlymą nukelti iki 2024 m. sausio 1 d. – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegos, aš šiaip apie mūsų darbą noriu pasakyti, kad mes elgiamės labai bravūriškai ir nepagarbiai savo institucijų požiūriu, netgi savo kolegų požiūriu. Klausimas buvo labai ilgai svarstytas, derintas su ministerijomis, su specialistais, ir staiga mes *ad hoc* čia vietoje nutarėme patrumpinti, taip panašiai kaip P. Gražulis, nes mums nepatinka policija, mes norime, kad kuo daugiau žmonių išsisuktų nuo baudų. Tegul būna 30 dienų terminas ir dar ką nors įveskime taip sau, kad institucijos nesusipėtų reaguoti, padaryti savo veiksmų. Tada aš siūlyčiau iš viso nieko nekoreguoti, nes gal ateis bauda po penkerių ar dešimties metų, tada infliacija suės tą baudą ir bus mažesnė suma, kurią reikės sumokėti.

Žiūrėkite, buvo bandoma padaryti korektiškai, dabar viskas sujaukta, buvo sutvarkyta, aš nežinau, kaip mes ir ką čia priimame. Aš nežinau, kaip dabar balsuoti, kad kas nors man paaiškintų. Dabar įsigaliojimo terminai turi būti nukelti, tikrai turi būti nukelti, kad galėtų ministerija sutvarkyti.

PIRMININKAS. K. Masiulio pasisakymas iš esmės buvo už pasiūlymą. V. Ažuolas turi galimybę kalbėti prieš pasiūlymą.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų mes vėl grįžtame prie to paties – trukt už vadžių – vėl iš pradžių. Turime tiesioginį baudų išrašymą, turime sistemų, kurios padarytos ir sukurtos, lizingo atvejis, taip pat yra išaiškinta, kam tas baudas skirti, gal baikime tokius įdomius dalykus, virazus, lyg mes dabar akmens amžiuje gyventume.

Ministerijai reikia metų, pusantrų metų pasiruošti. Kam pasiruošti? Ar mes nemokame įdiegti sistemų greitai, o kurios jau yra įdiegtos, reikia tik patobulinti. Iki naujų metų galima tą problemą išspręsti, pakoreguoti, ką reikia, terminus ar ką nors, ir viskas bus įgyvendinama. Tikrai negalima pritarti tokiam pasiūlymui, kuris parodo tik ministrės negebėjimą atlikti savo darbą, kad jai darbą atlikti reikia pusantrų metų. Tikrai negalima pritarti tokiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti, balsuojame už pirminį pasiūlymą nukelti įstatymo įsigaliojimą į 2024 m. sausio 1 d. (*Šurmulyš salėje*)

Balsavo 119: už – 33, prieš – 42, susilaikė 44. Pasiūlymui nepritarta.

Dabar balsuosime dėl komiteto pasiūlymo, tai yra dėl įstatymo įsigaliojimo nukėlimo iki 2024 m. sausio 1 d. (*Balsai salėje*) Tai yra iki liepos 1 dienos. Atsiprašau. Gerai, patikrinome budrumą.

J. JARUTIS (LVŽSF). Pirmininke, 2023 metų, o ne 2024 metų.

PIRMININKAS. Taip, 2023 metų. Viską išsiaiškinome. Komitetas siūlo nukelti iki 2023 m. liepos 1 d. Komiteto pirmininkas ar kas pristatys komiteto pasiūlymą? Ar nediskutuojame, balsuojame iš karto? Gerai, balsuojame dėl kompromisinio komiteto pasiūlymo – nukelti įsigaliojimą iki 2023 m. liepos 1 d.

Balsavo 123 Seimo nariai: už – 115, prieš – 2, susilaikė 6. Komiteto pasiūlymui pritarta.

Dėl viso 2 straipsnio ar bus užsirašiusių dėl motyvų? Nėra. Balsuojame dėl viso 2 straipsnio su dabar priimtu. Bendru sutarimu, matyt, negalime, nes dalis Seimo narių balsavo prieš pasiūlymą, tai reikia balsuoti ir dėl viso.

Balsavo 121 Seimo narys: už – 117, prieš – 2, susilaikė 2. 2 straipsnis taip pat priimtas.

Dabar kokia bus komiteto įgalioto atstovo pozicija po visų balsavimų, vykusių ir šiame, ir ankstesniuose posėdžiuose?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, aš noriu paprašyti, remdamasis Statuto 158 straipsnio 1 dalimi, pertraukos iki kito posėdžio, kad komitete mes galėtume sistemiškai suderinti visas nuostatas, nes čia buvo labai įvairių balsavimų.

PIRMININKAS. Taip, kai yra pagal 158 straipsnio 1 dalį pranešėjo reikalavimas komitete dar sužiūrėti visus priimtus pasiūlymus ir suderinti, tai imama pertrauka, balsuoti nereikia, čia yra reikalavimas, o ne balsavimas. Bet atkreipiu dėmesį, kad pertrauka iki artimiausio posėdžio. Tai gi rytoj rytiniame posėdyje mes tą projektą turėsime pabaigti priimti. Komitetui reikia susirinkti arba šiandien, arba rytoj anksti ryte ir viską sužiūrėti. Dėl šio projekto daroma pertrauka iki artimiausio Seimo posėdžio.

16.24 val.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1805(2)ES, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1806(2) (svarstymo tęsinys)

Dabar Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Čia svarstymo stadija. Turime keletą pasiūlymų. Pirmiausia 15... Ne, atsiprašau. Tai yra E. Pupinio pasiūlymai dėl 2 straipsnio. Tiksliau, dėl 3 straipsnio. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų garantinio vandens tiekėjo pajungimo ir nustatymo procesas prasidėtų jau labai greitai, nes įstatyme, kur yra įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas, yra parašyta: Valstybinė energetikos reguliavimo taryba iki 2022 m. lapkričio 1 d. kiekviename regione paskiria garantinį geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją. Mano siūlymas vis dėlto pakoreguoti sąvoką, kur yra parašyta, kad būtinai viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo regionas (viešojo vandens tiekimo regionas) – teritorija, atitinkanti Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatyme nustatytą Lietuvos teritorijos aukštesnįjį administracinį vienetą ir jo ribas. Tai reiškia, kad privalomai bus nustatoma, kad garantiniu vandens tiekėju tampa kiekvienos apskrities didžiausia įmonė. Maniau, kad vis dėlto tai yra rizikingas sprendimas, nes iš tikrųjų kai kurios apskričių centruose esančios įmonės nėra stiprios. Todėl ir siūlau atsisakyti tokio reglamentavimo, kad vis dėlto nebūtų privaloma VERT'ui parinkti būtinai regioninę įmonę, tačiau jis pasižiūrėjęs tuos visus finansinius rodiklius galėtų išeiti iš tų ribų ir paskirti stipresnę įmonę, galingesnę. Nes iš esmės yra klausimas apie tai, ar garantinio vandens tiekimo įmonė, paskui gal tapsianti viešojo vandens tiekėja, tikrai galės panešti tokią naštą, kai prie jos prijungs gal ir tokias ne visai dideles įmones, keliasdešimt procentų mažesnes, bet galbūt negerai sutvarkytas. Šiuo atveju siūlau tokį pataisymą – atsisakyti to nustatyto teritorijų suskirstymo.

PIRMININKAS. Išklausysime komiteto poziciją.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Komitetas šiam Seimo nario pasiūlymui nepritarė ir rėmėsi tokiomis motyvais: tiek šiuo metu galiojančiame Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatyme, tiek įstatymo projekte viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo regionas siejamas su teritorijos administraciniu vienetu ir yra paremtas Regiono plėtros tarybos principu

bei siejamas su savivaldybių savarankiškumo funkcijos įgyvendinimu. Siūlomos sąvokos pakoregavimas taptų tapatus sąvokai, kuri jau yra šiame įstatyme, šiame įstatymo projekte – „viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija“. Šioje išskirtoje teritorijoje savivaldybės institucijos privalo organizuoti ir užtikrinti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą. Komitetas nepritaria.

PIRMININKAS. Motyvai už, prieš. Už kalba G. Paluckas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kolegos, jeigu aš neklystu, Aplinkos apsaugos komitete nemažai buvo susilaikusių. Nebuvo tvirtos nuomonės balsuojant. Kolegos, aš noriu atkreipti dėmesį, kad šiuo atveju vandens tiekėjas, kuriam būtų pavesta atlikti garantinio vandens tiekėjo pareigas, tikrai turi būti stiprus ir finansų srautai turi būti stiprūs tam, kad, pirmiausia, nežlugdytų to, kuris yra paskirtas garantiniu tiekėju. Čia yra esminė dalis.

Kalbant apie vandens tiekimo įmonių stambėjimą, nėra jokio regioninio apribojimo, tai yra kelios skirtingų regionų įmonės gali susijungti į vieną darinį ateityje, jeigu taip nuspręstų, į *holdinginę* tam tikrą struktūrą. Todėl kalbant apie apribojimą, išeinantį iš kitų įstatymų ir iš kitų nuostatų, kuris būtų pritaikytas garantiniam tiekimui, nėra tiesioginės sąsajos. Tiesiog pasaugokime tas regionines įmones, kurios galbūt nėra tokios finansiškai stiprios, kad galėtų atlikti garantinio tiekimo funkciją, ir tą apribojimą panaikinkime tam, kad galėtų rimtesnės, didesnės įmonės atlikti tai, kaip VERT'as pavestų, jeigu tokia situacija susiformuotų. Todėl kviečiu palaikyti gerbiamo kolegos E. Pupinio pasiūlymą, jis yra racionalus ir logiškas.

PIRMININKAS. Prieš kalba B. Matelis.

B. MATELIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Pirmiausia aš kviesčiau visus žiūrėti šiek tiek plačiau, ne vien iš vienos savivaldybės pozicijų, bet šiek tiek pamatyti bendrą vaizdą. Aišku, kad savivaldybės tas vandens tiekimo įmones puoselėjo, tvarkė – vieniems sekėsi geriau, kitiems blogiau. Kas dabar siūloma iš principo? Siūloma, jeigu, tarkime, Utenos regione vandens tiekimo įmonė galbūt silpniau atrodo, visas to regiono bėdas užmesti Klaipėdai, Vilniui, Kaunui, galbūt Panevėžiui, jie galbūt geriau atrodo, ir taip atsikratyti tų būtinų sprendimų, kuriuos turi padaryti tas regionas. Kviesčiau iš tiesų nepritarti tam pasiūlymui ir pamatyti visą bendrą vaizdą, o ne vien vienos savivaldybės bėdas numesti kitoms savivaldybėms. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuosime dėl aptarto E. Pupinio pasiūlymo.

Balsavo 105: už – 57, prieš – 15, susilaikė 33. Pasiūlymui pritarta.

Prašau. M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Dėl protokolo mano susilaikymą fiksuokite.

PIRMININKAS. M. Navickienė susilaikė, protokole pažymėsime.

Toliau yra pasiūlymai dėl 15 straipsnio. Čia yra trys E. Pupinio pasiūlymai, bet turbūt galima pristatyti kaip vieną visumą visus tris iš karto. Ar autorius sutinka? Gerai, iš karto.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Iš tikrųjų buvo pritarta pirmam pasiūlymui, todėl logiška būtų atsisakyti tokio neaiškaus termino 15 straipsnio 10 dalyje, kur buvo apibrėžtas regionas ir suprantama kaip apskrities centras.

O šiaip dabar siūlau kitą sprendimą. Jis panašus, bet iš tikrųjų svarbus – vis dėlto 15 straipsnio 11 dalyje atsisakyti 4 punkto, kad regione numatoma didžiausia geriamojo vandens tiekimo paslauga... pardavimas regione. Iš tikrųjų siūlau 15 straipsnio 12 dalyje įrašyti, kad garantiniam vandens tiekėjui administruoti priskiriamo savivaldybės viešojo vandens tiekėjo metinė apyvarta negali viršyti 10 % geriamojo vandens tiekėjo metinės apyvartos, kad būtų jungiamos prie stiprių įmonių tos įmonės, kurios negali išgyventi, o ne prie mažųjų. Tai iš esmės atitinka tą, ką mes kalbėjome balsuodami už pirmąjį siūlymą.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Komitetas šiam siūlymui nepritarė, visiems trimis siūlymams nepitarė ir argumentai yra tokie. Įstatymo projekte įtvirtintas nuoseklus garantinio vandens tiekėjo parinkimo mechanizmas ir garantinių paslaugų teikimo užtikrinimo veiksmai. Įstatymo projekte įtvirtinta, jog viešajam geriamojo vandens tiekimui regione paskiriamas vienas garantinio vandens tiekėjas. Atsižvelgiant į pateiktą siūlymą būtų sugriautas įstatymo projekte įtvirtintas garantinio mechanizmo modelis, kuris yra išdiskutuotas ir suderintas su suinteresuotomis institucijomis.

mis ir sektoriuje veikiančiomis įmonėmis. Įstatymo projekte įtvirtinti kriterijai, kurie užtikrina, kad garantinio vandens tiekėju bus išrinkta pajėgiausia ir efektyviausia su vandens tiekimu besitvaranti įmonė, galinti užtikrinti garantinių paslaugų teikimą. Be to, pažymėtina, kad viešojo vandens tiekėjo metinė apyvarta yra kintantis rodiklis, todėl siūlomas modelis neužtikrintų nuoseklių garantinių paslaugų teikimo.

PIRMININKAS. Prieš kalba S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, šitas projektas nėra spontaniškas, jam pagrįsti apie regioninį principą parengta nemažai studijų – nuo Europos Komisijos iki EBPO konsultantų. Kodėl svarbu regionai? Įsivaizduokite, jeigu regione viena įmonė nesusitvarko, tai ar dabar mes priskirsime, pavyzdžiui, Aukštaitijos regione esančią įmonę prie Klaipėdos, kad iš ten važiuotų techninė dispečerinė taisyti ir apskritai kažką konsoliduoti? Regioninės tarybos skirsto europinę paramą. Aplinkos ministerija yra paskyrusi 30 % regioninėms priemonėms. Regioninės plėtros tarybos irgi apibrėžia infrastruktūros plėtros planus, įvairias plėtros programas. Mes vystome ir bendrajame plane numatę regioninį vystymo principą.

Ką aš dabar matau? Tai yra vieno stipraus regiono vienmandatininką, kuris užregistruoja pasiūlymą ir pasako: mes neprisidėsime prie sprendimų, prie kitų sprendimų, didmiesčiai tegu sprendžia. Bet didmiesčiai šito nepaveš. Aš atsakingai sakau – šitas projektas suderintas ir su mažųjų, ir su didžiųjų vandentiekinių asociacijomis. Visi mato tai kaip kompromisą.

Dabar, jeigu mes pašaliname saugiklius ir pasakome – tikrai Vilnius bus viena Lietuvos įmonė, nors čia ne stambinimo projektas yra, tai sistema neveiks. Mes negalėsime prisiimti atsakomybės už šią veikimo principą. Regioninis principas turi veikti ir VERT'as kiekvienais metais tikrina garantinio tiekėjo rentabilumą, finansinius rodiklius ir kita. Jeigu garantinis tiekėjas... Gerbiamas Gintautai Paluckai, jūs minėjote, kad galbūt nestiprias įmones paskirsime garantiniais tiekėjais, tai VERT'as tikrins kiekvienais metais jų sveikatą. Jeigu jie yra netvarūs, prie jų niekas nesiūlys jungti, bet jeigu jie tvarūs, jie turi prisiimti tą solidarią atsakomybę, nes mes išpumpavome 1,5 mlrd. eurų paramos ir tinkamų rodiklių nepasiekėme. Todėl aš labai atsakingai kviečiu laikytis Vyriausybės duotos pozicijos, europinių rekomendacijų ir nepritarti šitam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl trijų E. Pupinio pasiūlymų iš karto, nes jie tarpusavyje susiję.

Balsavo 112: už – 57, prieš – 14, susilaikė 41. Ir šį kartą pasiūlymui pritarta. Tiksliau – pasiūlymams.

Toliau dėl šio straipsnio yra L. Girskienės pasiūlymas. Ar yra Seimo narė salėje?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Yra, yra Ligita.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Aš savo pasiūlymą atsiimu.

PIRMININKAS. Gerai. Tada nebėra už ką balsuoti. Liko dar vienas E. Pupinio pasiūlymas. Ar jis yra susijęs su anksčiau balsuotais, ar čia kažkas visai kita? Tai kalbėkite, o ne...

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Dėkui, kad įjungėte mikrofoną. Iš tiesų čia kitas pasiūlymas. Iš tiesų Lietuvoje yra toks dalykas kaip stambaus vartotojo statusas, taikomas tiek tiekiant dujas, tiek šilumą. Tas klausimas ilgai buvo diskusinis. Pavyzdžiui, kai kurios įmonės, kurios buvo stambios, ypač šilumos ūkyje, atsijungdavo nuo šilumos ūkio tinklų ir steigdavo savo tam tikras katilines. Anksčiau jas kūrendavo dujomis, gamindavo sau garą ir panašiai, nes nebuvo tokio priimto įstatymo, kad vis dėlto stambus tiekėjas tikrai ne tiek nuostolingas gali būti, iš tikrųjų lengvai apskaitomas, ir buvo priimta vis dėlto šilumos ūkyje taikyti stambaus vartotojo statusą. Taip prie šilumos ūkio pradėjo grįžti įmonės, kurias iš tikrųjų įvertindavo VERT'as, Energetikos komisija ir taip suteikdavo šiek tiek mažesnę tarifą.

Čia vandens ūkiui taip pat siūlomas toks pats modelis, bet, aišku, kad vandens kaina bus ta pati. Savaime suprantama, transportavimo kaina keisis. Ten iš tikrųjų yra tam tikros formulės, kur būtų galima nustatyti mažesnę tarifą. Kadangi yra tam tikras pavojus, kad vis dėlto atsijungia kai kurios įmonės, steigia savo... Galbūt, aišku, čia nuo savivaldybių priklauso, daro grėžinius, bet savivaldybės pasiduoda tam spaudimui, nes jos supranta, kad įmonės gali prarasti konkurencingumą ir taip užsidaryti. Jos įvairiai sprendžia tuos klausimus.

Taip pat ir su nuotekomis. Mes visur pastatėme gerus valymo įrenginius, tačiau dabar, jeigu kainos bus didelės, kai kurios įmonės stengsis įmanomai daugiau apvalyti vandenį. Tas gerai, bet atsiras daugiau tokių taškų, kuriuos reikėtų kontroliuoti, o šiuo atveju pajėgumų neišnaudos centralizuoti vandens valymo įrenginiai ir, aišku, vandens tiekimo įrenginiai. Toks siūlymas, kad būtų galima įvesti dar vieną kriterijų – suvartojamo vandens arba pašalintų nuotekų kiekio.

PIRMININKAS. Komiteto pozicija dėl šio pasiūlymo.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Komitetas šiam Seimo nario pasiūlymui nepritarė. Motyvai yra tokie. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų srityje taikomas „sąnaudų susigrąžinimo“ principas, kuris reiškia, kad geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos turi padengti būtinas sąnaudas, reikalingas geriamojo vandens tiekimo arba nuotekų tvarkymo paslaugoms teikti, ilgalaikiam geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros eksploatavimui, renovacijai ir plėtrai užtikrinti, abonentams ir vartotojams priimtinoomis sąlygomis naudotis geriamuoju vandeniu ir gauti tinkamos kokybės nuotekų tvarkymo paslaugas... sudaryti, taip pat aplinkos taršai mažinti ir vandens ištekliams racionaliai naudoti. Atsižvelgiant į tai, pritarus pasiūlymui asmenims, perkantiems mažą paslaugų kiekį, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kaina išaugtų. Komitetas dėl to nepritarė.

PIRMININKAS. Prieš pasiūlymą kalbės ministras S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, ką šiuo pasiūlymu teikėjas nori pasakyti? Tai, kad Fabijoniškėse devynaukštyje gyvenančiam gyventojui kaina kiltų, o „Grigeo“, Grigiškėse įsikūrusiam kaip stambiam klientui, pigtų. Jums spręsti, ar pritarti tokiam rinkos iškraipymui. Prieš tai pasisako tiek vandentiekiečių, tiek savivaldybių, tiek Pramoninkų konfederacija, nes galioja principas „teršėjas moka“.

O šiaip Utenai linkiu stiprybės ir naudotis įstatymais, o ne kurti atskiras tvarkas, nes čia griunatė pačią įstatymo koncepciją. Šiaip tai Kaune yra meras, kuris laikosi įstatymų, pavyzdžiui, neleidžia pramonininkams atsijungti nuo vandentiekio ir nuotekų tinklų, nes visi jie turi laikytis infrastruktūros plėtros planų. Infrastruktūros plėtros planuose kiekvienos savivaldybės taryba nurodo, kur yra centralizuotai tiekiamas vandens tiekimas, kur yra centralizuotai nuotekų tvarkymas tvarkomas. Tai kviesčiau naudoti tuos instrumentus ir skaityti įstatymą ir jo galias, o ne griauti dabartinę vandentvarkos ir nuotekų tvarkymo sistemą. Kviečiu nepalaikyti pasiūlymo.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuosime dėl E. Pupinio pasiūlymo.

Balsavo 111: už – 51, prieš – 16, susilaikė 44. Pasiūlymui nepritarė.

Motyvai dėl viso įstatymo projekto po svarstymo. A. Skardžius už projektą. (*Balsai salėje*) A. Skardžiaus nėra posėdžių salėje. S. Gentvilas už projektą.

S. GENTVILAS (LSF). Kalbėsiu trumpai. Nepaisant pritartų pasiūlymų, kviečiu po svarstymo pritarti. Tikrai reikalingas projektas, įmonėms reikia atnaujinti vandentvarkos tarifus ir tą reikia padaryti šiandien, nes tikrai išaugus energetikos kainoms yra rentabilumo ir likvidumo problemų absoliučiai daugumai Lietuvos vandentvarkos įmonių, todėl kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Prieš – K. Mažeika, čia kažkodėl pilkai parodytas.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų labai keista valdančiųjų pozicija, kai tarpusavyje nesusitaria, kaip čia palaikyti, ir kai kurie pasiūlymai... Tikrai nežinau, kodėl jiems nepritariama ir bandoma prisidengti tuo, kad energetikos kainos pakilo ir dabar visiems problema. Kolegos, tai atsitiko ne vakar ir ne užvakar. Iš tikrųjų dar labiau keista, kai diskusijoje buvo kalbama, kad, na, sako, šiek tiek centralizuojama. Tai iki kiek centralizuojama? Konkrečiai nėra viskas aišku. Ir ministro pasakymas, kad visos įmonės šiandien dirba nuostolingai, turbūt yra signalas jau ne tik ministerijai, ne tik Seimui, bet pirmiausia Vyriausybei, ir ką reikia daryti. Ir jeigu yra noras atimti iš savivaldos jai tiesiogiai pavestas funkcijas, tai ką, mes nepasitikime savivalda?

Šiandien visos įmonės atsakingos ir sprendimus priima savivaldybių tarybos. Jūs norite pasakyti, kad Vyriausybė dabar atims iš jų ir padarys kažkokį stebuklą, sudės iš visų skolų ir jiems galios projektas, o tas garantinis tiekimas kažkaip labai primena elektros garantinį tiekimą, kai turbūt supratome, kad iš tos tvarkos yra visiška betvarkė, nes niekam nėra pasiruošta. O čia ruošiamasi viską padaryti skubos tvarka.

Iš tikrųjų, kolegos, manau, tai tikrai skubotas dalykas. Vien matydamas, kiek patys valdantieji tarpusavyje nesusitaria, manau, kad tikrai reikėtų dar kartą išdiskutuoti, ne reformas daryti, o pirmiausia suteikti savivaldybių įmonėms dėl iškilusių kainų ir elektros sąnaudų galimybę pasiskolinti, taip pat diegti atsinaujinančius išteklius, statyti saulės parkus vandenvietėse ir visur kitur, ko dar nėra padaryta per dvejus metus. Tai gerokai sumažintų sąnaudas ir jie tikrai galėtų rentabiliai dirbti. Nebūtina VERT'ui užkrauti tos atsakomybės, jie po to myliu – nemyliu, kuris galės dirbti, kuris negalės. Tikrai, kolegos, šitoje vietoje kviečiu susilaikyti, o iki priėmimo dar kartą ministrui ir Vyriausybei kalbėti apie tuos realius būdus padėti toms įmonėms, o ne tik kažką bandyti reformuoti. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai. Motyvai išsakyti. Balsuosime, ar pritarsime po svarstymo iš karto dviejų projektų paketui. Be aptartojo Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto, dar yra lydimasis Vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, dėl jo jokių pasiūlymų ir pastabų nebuvo. Balsuojame dėl šio paketo, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 112 Seimo narių: už – 71, prieš – 3, susilaikė 38. Projektams pritarta po svarstymo.

Dar tik papildomai paminėsiu, kad buvo įregistruotos ir Seimo nario E. Sabučio pataisos, bet jos šiandien negalėjo būti svarstomos, nes neišlaikyti terminai. Jos bus vertinamos priėmimo stadijoje. Reaguodamas į kolegos K. Mažeikos pasakymą, kad svarstoma skubos tvarka, pasakysiu, kad skubos tvarka dėl šio svarstymo nėra nustatyta, svarstome įprasta tvarka. E. Pupinis – dėl vedimo tvarkos. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš argumentą po balsavimo. Iš tikrųjų gerai, kad yra toks palaikymas, savaime suprantama, norėtume, kad nebūtų keičiama, vis dėlto regionai išliktų stambesni negu maži, tie, kurie būtų silpni.

O šiaip norėčiau paaiškinti dėl stambaus vartotojo statuso – ne taip viskas atrodo paprasta, kaip čia pasakyta, kad jeigu mes įmonę užkrausime lygiaverčiais tarifais, ji neturės teisės atsijungti. Yra priemonių, kurios leidžia atsijungti, bet tuomet visi kaštai paskirstomi visiems vartotojams. Galiu pasakyti, tarkime, tokį gerą pavyzdį: kai iš Utenos šilumos tinklų išėjo „Utenos trikotažas“, kaip vartotojas, mes 5 % turėjome pakelti tarifą visiems gyventojams. Atrodo, vartotojo nėra, o tarifą turime kelti. Todėl čia taip pat reikėtų pasvarstyti, kad vis dėlto VERT'as vertintų pagal visus skaičiavimus. Jeigu įmonė tikrai apsisprendė atsijungti, turi būti įvertinta. Ačiū.

PIRMININKAS. Kolega, mes gal jau diskusijų netęskime dėl projekto turinio, kiek buvo galimybės, diskutavome.

16.49 val.

Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 5, 10, 11, 14, 16, 16¹, 16², 17, 18, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1751(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 1-7 klausimas – Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1751(2). Svarstymas. Pasiūlymų neturime. Motyvai, jeigu jų buvo, buvo išsakyti. Ir galime iš karto balsuoti, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 110: už – 109, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo projektui pritarta.

16.50 val.

Turizmo įstatymo Nr. VII-667 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1871(2)ES, Civilinio kodekso 6.747, 6.748, 6.749, 6.750, 6.751, 6.752, 6.752¹, 6.753, 6.754, 6.754¹, 6.755 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1872(2) (svarstymo tęsinys)

Dviejų projektų paketas – Turizmo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1871(2) ir lydimasis Civilinio kodekso pataisų projektas Nr. XIVP-1872(2). Balsuojame, ar pritariame po svarstymo, nes čia taip pat jokių pasiūlymų nėra, iš karto galime balsuoti.

Balsavo 107: už – 91, prieš – 1, susilaikė 15. Projektams po svarstymo pritarta.

16.51 val.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 23 ir 23¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2052, Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2053 (pateikimo tęsinys)

Liko 1-9.1 ir 1-9.2 klausimų paketas, tai yra Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2052 ir lydimasis Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2053. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 108: už – 83, prieš nėra, susilaikė 25. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai. Kaip pagrindinis dėl abiejų projektų būtų Ekonomikos komitetas, kaip papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Kitų pasiūlymų nematau, taip ir priimame.

Svarstymo data (vis dėlto projektai aktualūs) gal galėtų būti ir spalio 27 diena, kai, žinome, bus pirmasis posėdis po biudžetinės pertraukos. Galime sutarti? Priimame bendru sutarimu.

Projektai baigti. Seimo narių pareiškimai taip pat buvo paskelbti. Galime tuo ir baigti šios dienos posėdį. Ačiū jums. Posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 211 STENOGRAMA

2022 m. spalio 11 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos. Pradedame spalio 11 dienos, antradienio, Seimo rytinį posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 115 Seimo narių.

10.01 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiami kolegos, keičiasi balsų skaičiavimo grupės sudėtis. Nuo spalio 11 dienos iki lapkričio 11 dienos balsų skaičiavimo grupėje bus J. Baublys iš Liberalų sąjūdžio frakcijos, V. Bukauskas (Darbo partijos frakcija), I. Pakarklytė (Laisvės frakcija), A. Palionis (Lietuvos regionų frakcija), V. Rakutis (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija), S. Skvernelis (Demokratų frakcija), V. Targamadzė (Socialdemokratų partijos frakcija) ir S. Tumėnas (Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija). (*Balsai salėje*) Taip parašyta, labai atsiprašau. Čia techninė klaida įsivėlė, labai atsiprašau, pakoreguosime ir patikslinsime.

10.01 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. spalio 11 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Dėl darbotvarkės. Darbotvarkės 1-1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. P. Gražulis norėtų kažką pasiūlyti. Prašom.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiama Pirmininke, frakcijos vardu prašau įtraukti į darbotvarkę rezoliucijos projektą Nr. XIVP-1865, nes susipliekė du įtakingi vyrai, tai yra Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas L. Kasčiūnas ir krašto apsaugos ministras A. Anušauskas, dėl Vokietijos karinių vienetų buvimo Lietuvoje. A. Anušauskas sako, užtenka, kad jie būtų Vokietijoje ir per 10 dienų atvyktų. L. Kasčiūnas sako, kad jie turi nuolat būti Lietuvoje. Manau, kad į šį ginčą jau įsitraukė ir Prezidentas, ir užsienio reikalų ministras. Manau, kad šitą ginčą turi išspręsti Seimas. Todėl siūlau rezoliuciją remdamas L. Kasčiūną, kad Rusijos... tai yra Vokietijos kariniai daliniai turi būti Lietuvoje. Kaip liaudis sako, reikia Lietuvai nors vieno kreivo vokiečio. Jeigu bus kariniai daliniai, bus tvarka.

PIRMININKĖ. Ačiū už pasiūlymą. J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama Pirmininke. Aš norėčiau pasiūlyti, paprašyti išbraukti du mano teikiamus projektus: 1-9 klausimą, projektą Nr. XIVP-1097, ir 1-10 klausimą, projektą Nr. XIVP-2060, iš šios dienos darbotvarkės, suprasdama, kokia yra sudėtinga geopolitinė situacija ir kokių ekonominių iššūkių šiuo metu yra Lietuvoje. Nepaisant to, neabejoju, kad tie projektai tikrai yra labai svarbūs ir, pirmiausia, sunkiai sergantiems žmonėms reikalingi. Tikiuosi, kad artimiausiu metu juos bus galima įrašyti, bet šiandien prašau išbraukti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taigi, gerbiami kolegos, yra gauti du pasiūlymai. P. Gražulis norėtų įtraukti į šios dienos darbotvarkę rezoliucijos dėl nuolatinio Vokietijos karinės brigados dislokavimo Lietuvoje projektą Nr. XIVP-1865. Pabalsuokime dėl P. Gražulio pasiūlymo. Kas pritariate jam, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 123: už – 58, prieš – 48, susilaikė 17. Pasiūlymui nepritarta.

Ir kitas pasiūlymas J. Sejonienės – pati iniciatorė atsiima 1-9 ir 1-10 klausimus iš šios dienos darbotvarkės. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Reikalaujate balsuoti. Autorė atsiima. Autorė turi teisę atsiimti. (*Šurmūlys salėje*) Autorė turi teisę atsiimti. Kolegos, mes negalime priversti iniciatorės teikti siūlymus, kurių nenori teikti. Prašau. P. Gražulis buvo pirmas. Prašau, Petrai.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Gerbiamas Kasčiūnai, tai pasakyk, ko tu nori? Tu rėki per visą Lietuvą, kad Vokietijos daliniai būtų Lietuvoje, o kai balsuoji, susilaikai. Tai ką, kokia tavo pozicija?

PIRMININKĖ. J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiama kolegą, mums tikrai nėra ko balsuoti. Jeigu autorė pasakė, kad šiandien projektų neteiks, mes nepriversime jos teikti. Ji neatsiima projektų, neišregistruoja, tiesiog dar nori pasikonsultuoti su Vyriausybe. Galbūt kitame, artimiausiam, posėdyje tie projektai, šiek tiek pakeisti, bus pateikti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. A. Veryga.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Gerbiama Pirmininke, gerbiama kolegą, kaip suprantu, autorė nėra atsiėmusi šitų projektų, jie Sekretariate nėra kaip nors išbraukti, todėl frakcijos vardu mes prašome jų šiandien nebraukti iš darbotvarkės, nes ji nėra jų nei atsiėmusi, nei sustabdžiusi. Prašom balsuoti.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, tai būtų tikrai nauja praktika. Pati iniciatorė nenori teikti įstatymų projektų. (*Balsai salėje*) K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Praėjusio balsavimo mano balsą įskaitykite prieš.

PIRMININKĖ. Gerai, protokole įskaitysiu, dėkoju.

A. Ažubalis.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Ponia Pirmininke, taip pat. Suklydau. Ačiū.

PIRMININKĖ. Suklydote, gerai.

M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiama Pirmininke, aš noriu atkreipti dėmesį, kad ne statutinis būtų sprendimas teikti balsuoti – išbraukti klausimą ar neišbraukti jo, jeigu projekto iniciatorius nepasiruošęs jo teikti. Negi jūs dabar antrankiais surakintą gerbiamą Jurgitą statysite į tribūną? Mano supratimu, automatiškai išbraukiama, jeigu iniciatorius nepasiruošęs pristatyti projekto.

PIRMININKĖ. Gerbiama kolegą, nuomonės išsakytos. Siūlau apsispręsti dėl visos darbotvarkės. Ar reikėtų balsuoti? Matyt, balsuoti norėtumėte. Taigi balsuojame. Kas pritariate darbotvarkę, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 126: už – 81, prieš – 8, susilaikė 37. Darbotvarkė pritarta.

V. Rakutis per šoninį mikrofoną.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Gerbiama kolegą, kadangi šiandien Seniūnų sueiga priėmė sprendimą dėl Jūrinių reikalų komisijos pirmininko ir pavaduotojo paskirstymo pagal kvotas, kviečiu visus, pasibaigus rytiniam posėdžiui, 13 valandą arba (jeigu reikės) truputį vėliau susirinkti 213 kambaryje II rūmuose toliau tęsti komisijos formavimo darbus. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiama kolegą, taigi darbotvarkė patvirtinta.

10.08 val.

2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2146, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2147, Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2148, Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų, 2024 metų ir 2025 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ projektas Nr. XIVP-2149 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-2.1 klausimas – 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2146. Pateikimas. Kviečiu ministrę G. Skaistę.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Laba diena. Norime pristatyti turbūt svarbiausią metų dokumentą, tai yra 2023 metų valstybės biudžeto projektą. Žiūrėdami į biudžeto formavimo pagrindinę logiką,

vis dėlto atsižvelgdami į situaciją aplink Lietuvą, Lietuvoje, energetikos sektoriuje, žiūrime į šį biudžeto projektą kaip į tam tikrą skydą apsaugoti visuomenei. Didžiausias dėmesys yra skiriamas būtent energetikos sektoriui, energetikos kainų suvaldymui, gyventojams, verslui, taip pat sudarant sąlygas ne tik suvaldyti kainas, kurios yra šiandien, šį laikotarpį, šiuos metus, bet taip pat kalbėti apie investicijas, kurios yra nukreiptos į atsinaujinančią energetiką, į energijos taupymą versle, kad būtų galima turėti tvarius sprendimus ilguoju laikotarpiu. Taip pat atsižvelgiant į tai, kad auga ne tik energetikos kainos, bet ir kitos kainos, yra didelis dėmesys skiriamas žmonių pajamų didinimui – per 1,5 mlrd. eurų keliauja žmonių pajamoms didinti. Tai yra ir darbo užmokesčio sprendimai, ir taip pat socialinių išmokų indeksavimas, ir taip pat pensijų indeksavimas apie 12 %, kad būtų galima išsaugoti žmonių perkamąją galią.

Žvelgiant į pagrindinius rodiklius, kuriais ištis buvo vadovautasi rengiant biudžeto projektą, Finansų ministerijos prognozėmis (bet labai panašias prognozes turi ir Tarptautinis valiutos fondas, ir Europos Komisija), bendrasis vidaus produktas ateinančiais metais turėtų augti apie 1,5 procentinio punkto. Taip pat vidutinė metinė infliacija, kuri šiuo metu yra gana aukšto lygio, kitais metais turėtų sumažėti. Vidutinė metinė infliacija per visus metus yra prognozuojama 6 %. Taip pat prognozuojama, kad investicijos vis dar augs 4,5 %, nedarbo lygis bus apie 6,8 %. Vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio pokytis ateinančiais metais, prognozuojama, bus šiek tiek lėtesnis negu laikotarpiais iki šių metų, tai yra 8,1 %.

Taip pat, kadangi visgi neapibrėžtumas yra didelis ir tų rizikų yra daug, jos pirmiausia yra susijusios turbūt su kitų subjektų veiksmais, tai yra karu Ukrainoje, kaip atrodys, koks eskalacijos lygis bus, kiek laiko truks karas, taip pat su veiksmais, kurie yra susiję tiesiogiai su Rusijos veiksmais energetikos sektoriuje ribojant dujų tiekimą ir taip turbūt darant poveikį dujų kainoms tarptautinėse rinkose, taip pat sprendimams, kurie yra jau turbūt platesnio rato, tarkim, OPEC'o šalių sprendimai dėl naftos išgavimo ir patiekimo į rinką kainos, tas taip pat daro poveikį kainoms, todėl tų rizikų yra įvairių ir vadovaujantis jomis buvo parengti du alternatyvūs scenarijai, kurie yra pirmiausia susieti su tuo, kaip atrodys bendra Europos Sąjungos rinka. Jeigu Europos Sąjungos ekonomika visgi neauga 2023 metais, tokiu atveju vietoj 1,5 procentinio punkto augimo galimas netgi susitraukimas apie 0,6 ar netgi, jeigu visgi bendra Europos Sąjungos rinka būtų paveikta gerokai labiau ir smuktų apie 1,7 %, tokiu atveju Lietuvos BVP galėtų kristi iki 3% – apie 2,8 %.

Tačiau šiuo metu centrinis scenarijus, vadovaujantis tomis prielaidomis, kurias turime šią dieną, visgi yra, kad išlieka ekonomikos augimas, kad ir lėtesnis negu ligšioliniais laikotarpiais, ir turėtų augti ekonomika tiek šiais, tiek kitais metais apie 1,5 procentinio punkto.

Kaip minėjau, kadangi infliacijos dedamojoje visgi du trečdaliai yra susiję su išoriniais veiksniais, pirmiausia su energetikos sektoriumi, todėl esminis prioritetas visgi yra energijos kainų augimo poveikio sušvelninimas. Taip pat yra apie 1,5 mlrd. eurų skiriama žmonių pajamoms didinti. Taip pat atsižvelgiant į geopolitinę situaciją yra dėmesys skiriamas ir saugumo stiprinimui, užtikrinant tą išaugintą krašto apsaugos finansavimą, kuris jau buvo pradėtas praėjusiais metais. Taip pat atsižvelgiant į tai, kad visgi ekonomika lėtėja ir reikalinga papildoma paspartis ir tam tikri tvarūs sprendimai energetikos sektoriuje, yra nemažos lėšos dedamos ir investuojant pirmiausia turbūt Europos Sąjungos lėšas, tiek Europos Sąjungos struktūrinių fondų, tiek ir plano „Naujos kartos Lietuva“ investicijas.

Žvelgiant į bendrus rodiklius, valstybės biudžeto pajamos, prognozuojama, ateinančiais metais bus 15,6 mlrd., išlaidos – 18,6 mlrd. Žvelgiant į šias lėšas be Europos Sąjungos paramos, pajamos planuojamos 12,5 mlrd., išlaidos – 15 mlrd. eurų. „Sodros“ biudžeto pajamos yra 6,6 mlrd. eurų, išlaidos – 6,4. Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetas yra subalansuotas – apie 3 mlrd. Taip pat savivaldybių bendros pajamos pirmą kartą viršija 5 mlrd. eurų, išlaidos numatomos, kad vis dar gali būti šiek tiek didesnės nei pajamos, nes vis dar yra prognozuojamas ekonomikos atotrūkis nuo potencialo, dėl to savivaldybės turi teisę šiek tiek skolintis. Taip pat žiūrint į procentinius augimo dydžius valstybės biudžeto pajamos auga 3,4 %, jeigu žvelgtume be Europos Sąjungos paramos – 5,4 %, išlaidos auga 6,1 %, taip pat „Sodros“ pajamos auga 11,2 %, išlaidos – 13,6 %. Privalomojo sveikatos draudimo fondo tiek išlaidos, tiek pajamos auga 9,3 %, na ir savivaldybių pajamos auga 12,3 %, išlaidų, prognozuojama, augimas sudarys 12,9 %. Žvelgiant į

pajamas, didžiąją dalį tradiciškai suneša pridėtinės vertės mokesčio pajamos, antroje vietoje pagal mokestines pajamas yra gyventojų pajamų mokestis, akcizai, pelno mokestis, taip pat prognozuojama – Europos Sąjungos ir kitos finansinės paramos lėšos sudarys apie 20 % valstybės biudžeto pajamų.

Kalbant apie naujus sprendimus, yra sprendimai ne tik dėl neapmokestinamojo pajamų dydžio, apie jį kalbėsime šiek tiek vėliau, jis mažina darbo pajamų apmokestinimą, bet taip pat yra papildomi sprendimai, tai yra pridėtinės vertės mokesčio lengvata apgyvendinimo paslaugoms, pratęsiant šią lengvatą neribotam laikui. Visgi manant, kad tai yra tam tikra paslaugų eksporto dalis, todėl lengvatinis tarifas yra sudaromas ne dėl kokios nors *ad hoc* situacijos, kokia yra šandien, bet tai yra sisteminis sprendimas, ir manome, kad ta lengvata turėtų būti numatyta kaip nuolatinė. O maitinimo paslaugoms ir renginių organizavimui yra siūlomas pratęsti pridėtinės vertės mokesčio lengvatinis tarifas 9 % dar pusei metų. Manome, kad toks sprendimas yra pateikiamas kaip tam tikras kompromisinis tam, kad būtų galima sudaryti situaciją šiems sektoriams, kurie, kaip ir kiti, yra paveikti energetikos kainų augimo lygiai taip pat, kaip ir kiti sektoriai, dėl kurių yra teikiami horizontalūs sprendimai. Visgi turbūt norint, kad atsisakymas lengvatos, šitos mokestinės privilegijos atsisakymas būtų tuo laikotarpiu, kuris yra šiek tiek palankesnis ne šildymo sezono metu ir galbūt išibėgėjant sezonui, kuomet lankytojų maitinimo įstaigose yra šiek tiek daugiau, siūloma pratęsti pusei metų ir tikimės, kad to susitarimo bus laikomasi. Taip pat jau yra priimtas pridėtinės vertės mokesčio kompensavimo sprendimas dviem šildymo sezonams, jau Seimas yra už jį nubalsavęs, poveikis šių metų biudžetui yra 55,6 mln. eurų. Taip pat yra numatomi mokestiniai atidėjimai verslams pusei metų, tiems verslams, kurie yra energetikai imlūs ir kurių sąnaudose energetika sudaro bent 10 % visų sąnaudų. Tokie verslai galės pusę metų sustabdyti mokesčių mokėjimą be papildomų palūkanų ir taip pat dalį šių mokesčių, visgi atidėtų mokesčių, turime įsiskaičiuoti ir į biudžeto deficitą pagal su Eurostatu sutartą metodiką, todėl tai taip pat daro įtaką ir mūsų biudžeto deficito rodikliams.

Kalbant apie išlaidų sudėtį, tradiciškai didžioji dalis keliauja, kaip ir kitų Europos Sąjungos šalių biudžetuose, didžioji dalis biudžeto keliauja socialinei apsaugai, tai yra 38 %, sveikatos apsaugai, švietimui, bendroms valstybės paslaugoms, gynybai ir kita. Taip pat matomas ženklus išlaidų augimas socialinės apsaugos, švietimo, sveikatos apsaugos srityse.

Kalbant apie energetiką, tai išties bandėme sprendimus sudėlioti į dvi grupes. Vieni sprendimai yra trumpalaikiai, sprendžiantys situaciją čia ir dabar, ir taip pat ilgalaikiai sprendimai, kurie prisidėtų prie to, kad būtų problema išspręsta iš esmės ir energetikos kaštai mažėtų tiek žmonėms, tiek verslui ilguoju laikotarpiu. Žvelgiant į kainos prognozes ateinantiems laikotarpiams, noriu priminti turbūt situaciją, kuri buvo formuojant šių metų biudžeto patikslinimą, kuomet buvo numatyta, kad visuomeninio tiekimo kaina yra 24 euro centai už kilovatvalandę, ir tuo metu buvo VERT'o prognozės, kad elektros rinkos kaina bus apie 33 centus. Tokiu atveju buvo numatyta, kad nepriklausomų tiekėjų kompensacija ir ta prasme kaina, kuri buvo numatyta kompensuoti visuomeniniam tiekimui, yra apie 9 centus. Matome, kad realybė yra kitokia. Kaina rinkose yra gerokai didesnė. Šiuo metu rinkos kaina yra apie 46,4 cento, tokiu atveju žmonės moka apie pusę kainos, kuri yra reali nustatoma rinkoje, kita dalis kainos yra kompensuojama iš nacionalinio biudžeto. Darant prielaidas, kiek reikėtų numatyti lėšų kitų metų biudžete, taip pat buvo imtas atskaitos taškas, kuris buvo pateiktas nepriklausomo reguliuotojo, tai yra VERT'o. Jie pasakė, kad kitų metų pradžioje elektros kaina turėtų būti apie 63,5 cento. Apskaičiavus, kokio dydžio kompensacija yra galima ir tinkama valstybės biudžetui, suderinama su jo galimybėmis, visgi buvo apsispręsta, kad siūlytinis scenarijus yra toks, kad kainą pirmą metų pusmetį visuomeninio tiekimo galėtų sudaryti apie 28 centai, antrą metų pusmetį – apie 33 centai.

Leidžiant visuomeninio tiekimo kainai šiek tiek didėti, tačiau labai nuosaikiai, ir tuoj pat duodant signalą į rinką ir gyventojams, kad vis dėlto turime priimti tam tikrus sisteminius sprendimus dėl taupymo, dėl investavimo į atsinaujinančią energetiką, nes panašu, kad aukštos energetikos kainos išsilaikys dar kurį laiką, todėl kitų metų pirmam pusmečiui VERT'as dar turės nustatyti tiek kompensacijos dydį, tiek ir visuomeninio tiekimo kainą, apie lapkričio mėnesį. Tačiau vadovaujantis tomis lėšomis, kurios yra numatytos valstybės biudžeto projekte, tikėtina, kad bū-

tų nustatyta kaina ir kompensacija tarp 63,5 cento ir 28 centų už kilovatvalandę. Tokiu atveju visuomeninio tiekimo buitiniai vartotojai mokėtų 28 centus, o nepriklausomo tiekimo esantys vartotojai, gaunantys elektros energiją iš nepriklausomų tiekėjų, gautų kompensacijos dydį, kurio maksimali riba turbūt būtų skirtumas tarp 63,5 cento ir 28 centų, o kompensacijos grindys, kuomet kompensacija nėra taikoma, būtų 28 centai. Panašus modelis būtų taikomas ir antrą pusmetį, tačiau reikia sulaukti VERT'o sprendimų ir dėl rinkos kainų antram pusmečiui. Kuomet labiau artės antras pusmetis, matysime, kokios kainos nusistovi rinkose. Pagal dabartines prognozes manome, kad kaina rinkoje galėtų būti apie 52,4 cento, tokiu atveju kompensacijos dydis būtų skirtumas tarp 52,4 ir 33 centų.

Situacija dujų sektoriuje yra gerokai radikalesnė einamuoju laikotarpiu. Ši metų pusmetį kaina visuomeninio tiekimo yra nustatyta, tarkim, šildymui naudojamoms dujoms – 77 centai, o kaina rinkoje yra 3,21. Ir matome, kad žmogus realiai sumoka apie ketvirtadalį tos sumos, kuri yra reali dujų kaina. Tokiu atveju sprendimai turėtų būti šiek tiek spartesni dėl kitų metų laikotarpių, nes visgi skirtumas tarp realios kainos ir tos kainos, kurią sumoka žmonės, yra gana didelis. Todėl yra siūlomi sprendimai, kad visuomeninio tiekimo dujų kaina pirmą pusmetį galėtų būti 1 euras 7 centai ar panaši ir ją nustatys VERT'as. Antrą metų pusmetį, taip pat leidžiant kainai šiek tiek augti, ji sudarytų apie 1 eurą 50 centų, kai pirmą pusmetį prognozuojama, kad reali kaina rinkose bus 3 eurai 75 centai, o antrą pusmetį matome ateities sandoriuose tam tikrus dujų kainos mažėjimus ir manome, kad kaina rinkoje būtų apie 2 eurus 33 centus. Tačiau reikia sulaukti dar to laikotarpio ir pamatysime, kokia bus ta reali kaina. Jeigu Vyriausybė šių sprendimų nesiimtų, dujų kaina augtų keturis penkis kartus, ir tas turbūt nėra tvarus sprendimas, todėl yra siūloma dalinė kainos kompensacija gyventojams.

Šie bendri sprendimai tiek dėl dujų, tiek dėl elektros kainų kompensavimo (jų bendra suma) kainuoja 812 mln. eurų abiem pusmečiams. Šios lėšos yra numatomos skolinimosi limite tam, kad būtų galima turėti šiek tiek lankstumo, atsižvelgti į rinkos kainas, kurios bus antrą metų pusmetį.

Taip pat yra sprendimas, kaip minėjau, dėl pridėtinės vertės mokesčio kompensavimo nuo 9 iki 0 tarifo visiems žmonėms, kurie gauna centralizuotai tiekiamą šildymą, tai daugiausia didmiesčių ir daugiabučių gyventojai. Taip pat yra pateiktas paketas verslui, jo bendra apimtis yra 2,5 mlrd. eurų. Čia yra pateikiama dalis, kuri yra susijusi su kitų metų pirmu pusmečiu. Kadangi paketas apima tiek šių metų pirmą pusmetį ir jau ateina iš šių metų biudžeto patvirtintų galimybių, ir kita dalis patenka iš kitų metų pirmo pusmečio, tai elektros kainų dalies kompensavimas verslui per abudu pusmečius kainuos valstybei 446 mln. eurų, iš jų 234 mln. yra kitų metų pirmo pusmečio. Tokiu atveju yra dalinis kainos pasidalinimas nuo nustatytos ribos su verslu per pusę rinkos kainos dalies. Tie sprendimai jau buvo pristatyti. Taip pat yra sudaroma galimybė sudaryti mokestinės paskolos sutartį mažesnėmis palūkanomis. Toks sprendimas galios apie tris ketvirčius. Jau jis yra įsigaliojęs ir palūkanos yra itin stipriai sumažintos iki 0,05 metinių palūkanų už atidėtus mokesčių mokėjimus.

Taip pat mokesčių išieškojimo sustabdymas energijai imlioms įmonėms, yra sutarimas su Valstybine mokesčių inspekcija ir „Sodra“, kad tie verslai, kurių sąnaudos už energetiką sudarė ne mažiau kaip 10 % 2021 metais, gali teikti prašymą ir sustabdyti mokesčių mokėjimą be papildomų palūkanų pusei metų ir po to turėtų sudaryti mokestinės paskolos sutartį, kaip tie sukaupti mokesčiai bus išsimokami. Tokiu atveju susidaro apie 1,2 mlrd. eurų tam tikros be palūkanų paskolos verslui. Man atrodo, tai padėtų šiek tiek suvaldyti pinigų srautus ir duoti tokias beprocentes palūkanas apyvartumui palaikyti pusei metų. Sprendimas būtų ganėtinai greitas. Verslai jau gali kreiptis į Valstybinę mokesčių inspekciją dėl šio sprendimo.

Taip pat yra, kaip minėjau, pridėtinės vertės mokesčio lengvata maitinimo paslaugoms viešam pusmečiui ir renginių organizavimui taip pat pusei metų.

Kalbant apie ilgalaikius sprendimus, neužtenka tik sutarti, kad mes kompensuojame kainas čia ir dabar. Jeigu nebus tvarių sprendimų ir investicijų į atsinaujinančią energetiką, turbūt mes turime problemų išspręsti ilguoju laikotarpiu negalėsime, todėl yra sutarimas ir su Energetikos ministerija rengiamas planas, kaip išvystyti papildomą 1 gigavatą elektros galių pajėgumo tiek verslui, tiek savivaldai, tiek gyventojams. Taip pat planuojame teikti prašymą Europos Komisijai papildyti

ti mūsų planą „Naujos kartos Lietuva“. Šiuo metu esame pasinaudoję galimybe 2,2 mlrd. eurų subsidijų daliai, bet taip pat teiksime prašymą paskolinei daliai, kur galima skolintis gana gero mis sąlygomis.

Dalis šių lėšų bus skirta gyvenamųjų pastatų renovacijos procesams spartinti ir kofinansavi mui užtikrinti. Taip pat papildomas 1 gigavatas. Papildomą 1 gigavatą vystytume tiek iš paskoli nės dalies iš Europos Komisijos siūlomos priemonės, taip pat dalis lėšų būtų jau iš subsidijų da lies, nes jau yra numatyta energetinėms bendrijoms vystyti lėšų biudžete subsidijų dalyje plane „Naujos kartos Lietuva“, taip pat planuojame pritraukti ir institucinių investuotojų lėšų, kad būtų galima sutelkti daugiau lėšų šiai energetinei transformacijai. Tokiu atveju savivaldos atsinauji nančiai energetikai vystyti, tai yra tam tikro specialaus žemo tarifo turėjimo savivaldos pastatams, savivaldos elektrobusesms tų savivaldybių, kurios turi. Jos turėtų išvystyti apie 1 megavatą papil domų pajėgumų.

Viešiesiems pastatams, kurie priklauso valstybei, galima būtų skirti apie 30 megavatų ir ši projektą vystysime drauge su valstybės įmone Turto banku. Taip pat energetinėms bendrijoms jau dalis lėšų yra numatyta subsidijų dalyje plane „Naujos kartos Lietuva“. Papildytume dar pa skoline dalimi ir tokiu atveju būtų formuojamos energetinės bendrijos, tokios kaip, tarkime, dau giabučio bendrija, kuri įsigijo nutolusios saulės elektrinės dalį ir gauna pigesnę elektros energiją. Arba savivaldybės galės formuoti tam tikras skurdo bendrijas, tokiu atveju tie žmonės, kurie pa tenka į socialinę paramą gaunančių asmenų sąrašą, gali būti skurdo energetinės bendrijos dalimi ir gauti specialų elektros tarifą iš atsinaujinančios energetikos, jis būtų gerokai mažesnis, negu dabar yra rinkoje.

Taip pat planuojame išvystyti apie 600 megavatų papildomų pajėgumų verslui. Dalis būtų paskolomis – verslui sudarant lengvatinių paskolų galimybę, kad jie įsitaistytų elektrines turbūt tiek ant savo stogų, tiek savo teritorijoje, kad galėtų čia vystyti ir čia naudoti, taip pat nutolę sau lės parkai turbūt buvo skirti labiau smulkiajam ir vidutiniam verslui, kuris turėtų galimybę, bui tiškai tarient, lizinguotis tam tikrą nutolusios saulės elektrinės dalį ir per keletą metų išsipirkti bei turėti tą pigesnę saulės energiją.

Jeigu bus iš verslo labai didelė paklausa ir didelis noras investuoti daugiau lėšų, papildo mai skolintis iš šios priemonės tokioms priemonėms vystyti, taip pat galimybių yra, todėl viskas priklausys nuo verslo intensyvumo ir noro pasinaudoti šiomis galimybėmis.

Šios lėšos pradeda startuoti jau kitais metais ir planuojame, kad per trejus metus tas 1 papil domas gigavatas bus išvystytas.

Kalbant apie kitą dedamąją, kitą prioritetą, tai yra žmonių pajamų didinimą, apie 1,5 mlrd. eurų yra skiriama žmonių pajamoms didinti. Kalbame tiek apie dirbančiųjų pajamų didinimą ho rizontaliais ir sektoriais sprendimais, socialinės paramos išmokų indeksavimą, tiek apie pagrin dinį ir papildomą pensijų indeksavimą. Iš jų 723 mln. eurų keliauja dirbančių žmonių pajamoms didinti. Pirmiausia tai yra minimaliosios mėnesinės algos didinimas 15 %. Kadangi viešajame sektoriuje taip pat yra darbuotojų, dirbančių už minimaliąją mėnesinę algą, tam reikia numatyti 37,6 mln. eurų. Taip pat norint išlaikyti atotrūkį tarp minimaliosios mėnesinės algos, ji yra pake liama iki kitų darbuotojų, kurie dirba už šiek tiek mažesnę atlyginimą viešajame sektoriuje, puse punkto yra didinami minimalieji koeficientai. Tokiu atveju papildomai reikia numatyti 30 mln. eurų, kad tų mažų atlyginimų gavėjams atlyginimas būtų šiek tiek pakeltas ir išlaikytas atotrūkis nuo minimaliosios mėnesinės algos.

Taip pat yra sprendimas dėl pareiginės algos bazinio dydžio didinimo 5 eurai. Tas sprendi mas yra įtvirtintas šiuo metu jau pasirašytoje kolektyvinėje sutartyje su profesinėmis sąjungo mis. Džiaugiamės, kad pavyko tą sutarimą rasti. Šiam sprendimui finansuoti ir taip pat užtikrinti stažui, kiekvienais metais pridedamam prie valstybės tarnautojų atlyginimų, yra numatomi 127,6 mln. eurų.

Taip pat yra sprendimas ne tik 15 % didinti minimaliąją mėnesinę algą, bet taip pat 15,6 % di dinti ir neapmokestinamąjį pajamų dydį – iki 625 eurų. Taip yra mažinamas darbo pajamų apmo kestinimas. Žmonėms, gaunantiems mažesnius atlyginimus, tiesiog liks daugiau pajamų į rankas.

Taip pat daromi tam tikri sektoriniai sprendimai dėl mokytojų, vadovų ir kitų pedagoginių darbuotojų darbo užmokesčio didinimo, dėstytojų darbo užmokesčio didinimo, kultūros ir meno darbuotojų darbo užmokesčio didinimo, socialinės srities darbuotojų, vidaus tarnybos sistemos pareigūnų, medikų ir rezidentų, taip pat yra numatomos rezervinės eilutės lėšos valstybės tarnybos reformai. Jeigu įstatymas Seime bus priimtas, tokiu atveju yra numatomos lėšos šiai reformai įgyvendinti – 16,3 mln. eurų. Bet tai priklausys nuo to, ar įstatymas bus priimtas.

Žvelgdami į poveikį į rankas po mokesčių dėl šių sektorialių ir nesektorialių sprendimų matome, kad mokytojų atlyginimai vidutiniškai augtų 151 euru, kultūros ir meno darbuotojų – 124 eurai, statutinių pareigūnų – vidutiniškai 121 euru, gydytojų – apie 160–180 eurų, slaugytojų – nuo papildomų 85 iki 100 eurų per mėnesį, rezidentų – 160 eurų, uždirbančių minimalųjį mėnesinį darbo užmokestį dėl šių dviejų sprendimų, dėl NPD ir MMA didinimo, – 84 eurai, taip pat senatvės pensija neturintiems stažo augtų per mėnesį vidutiniškai 60 eurų, senatvės pensija turintiems būtinajį stažą augtų 65 eurai. Kaip minėjau, žmonių pajamų didinimo sprendimai dėl minimalios mėnesinės algos ir NPD daro poveikį, tiek dėl vieno, tiek dėl kito sprendimo pajamos į rankas auga 83,55 euro per mėnesį.

Taip pat kalbama apie socialinės paramos išmokų įvairių bazinių dydžių indeksavimą. Kadangi kitais metais prognozuojama vidutinė metinė 6 % infliacija, stengiamės, kad šie baziniai dydžiai būtų indeksuoti labiau, nei numatoma vidutinė metinė infliacija kitais metais. Todėl šie dydžiai auga apie 6,5–7 %. Tarp jų ir išmokos vaikams, parama neįgaliesiems, socialinės pašalpos, būsto šildymo išlaidų kompensacijos, šalpos pensijos, slaugos išlaidų ir priežiūros išlaidų tikslinės kompensacijos.

Kalbant apie pensijas, kaip jau minėjau, vidutinė socialinio draudimo pensija neturint stažo augtų nuo 482 eurų, gaunamų šių metų pabaigoje, iki 542 eurų, tai yra 60 eurų padidėjimas. Vidutinė socialinio draudimo pensija su būtinuoju stažu augtų nuo 510 eurų, gaunamų šių metų pabaigoje, iki 575 eurų, tai yra 65 eurai. Iš viso pensijoms indeksuoti yra numatoma beveik 600 mln. eurų.

Na ir kitas prioritetas yra saugumas, papildomi asignavimai krašto apsaugai užtikrinant tą patį finansavimo lygį, dėl kurio sutarta praėjusiais metais, kuomet padidinome krašto apsaugos finansavimą nuo 2 % iki 2,5 % bendrojo vidaus produkto. Augant nominaliajam bendrajam vidaus produktui 2023 metais yra numatoma papildomai 123,7 mln. eurų jau tiems NATO įsipareigojimams užtikrinti, tiesiogiai finansavimas krašto apsaugai. Taip pat VSAT'o ginklams yra numatoma 7 mln. eurų.

Startuojančiai Kibernetinio saugumo plėtros programai, kuri bus finansuojama iš plano „Naujos kartos Lietuva“ paskolinės dalies ir ją sudarys keliasdešimt milijonų eurų, pirmaisiais metais yra numatoma 4,7 mln. eurų.

Karinio mobilumo paketui numatoma 55,7 mln. eurų. Tai yra įvairūs privažiavimai prie karinės infrastruktūros, kuri yra reikalinga tam saugumo lygiui, kuris mums yra reikalingas ir sutartas su partneriais, užtikrinti.

2023 metais Lietuvoje vyks NATO vadovų susitikimas. Kad jį suorganizuotume, pirmiausia reikia užtikrinti tam tikros saugios infrastruktūros įrengimą „Litexpo“ centre ir tam tikras kitas papildomas išlaidas svečiams sutikti, renginiui organizuoti ir jo saugumui užtikrinti. Tam numatoma 36 mln. eurų.

Parengčiai krizinėms situacijoms stiprinti yra 11,3 mln. Poreikius dėl Astravo atominės elektrinės sudaro 36 mln. eurų.

Taip pat, kaip jau ir kalbėjau, yra papildomas dėmesys investicijų kokybei užtikrinti. Ateinančiais metais iš įvairių šaltinių – tiek iš buvusios Europos Sąjungos struktūrinių fondų perspektyvos, tiek iš naujos, tiek iš plano „Naujos kartos Lietuva“, norvegų finansinių mechanizmų ir kitų šaltinių – yra sutelkiama 2,9 mlrd. eurų investicijų į Lietuvos ekonomiką. Daugiausia tai yra sprendimai, susiję su žaliaja transformacija. Tai tikrai susiję su tais tikslais, kuriuos mes turime šiuo metu. Pirmiausia tai yra energetikos sektoriaus stiprinimas ir tam tikri tvarūs investiciniai sprendimai.

Transporto sektorius, geležinkeliai ir keliai, sulauks 21 % šių lėšų, tai yra 607 mln. eurų. Inovacijoms – 312 mln. eurų, skaitmeninei transformacijai – 192 mln. eurų ir kiti sprendimai.

Šios investicijos tikrai prisideda prie to, kad būtų įgyvendinamos pagrindinės reformos, numatytos Vyriausybės programoje. Tai yra ir „Tūkstantmečio mokyklų“ programa startuoja iš plano „Naujos kartos Lietuva“, ir žalesnė pastatų renovacija, ir gamybos iš atsinaujinančių energetikos išteklių skatinimas – tai turbūt yra vienas iš esminių prioritetų šiandien. Taip pat aukštojo mokslo kokybės gerinimas, efektyvus inovacijų politikos įgyvendinimas bei ilgalaikės priežiūros paslaugų diegimas, sveikatos sistemos atsparumas ekstremaliosioms situacijoms.

Kadangi vienas iš tokių didesnių pasiektų politinių susitarimų yra susitarimas dėl švietimo, norime sekti situaciją, kaip tas susitarimas yra įgyvendinamas. Šių metų biudžete šiam švietimo susitarimui įgyvendinti yra numatoma 233,4 mln. eurų. Šios rodomos lėšos yra tik biudžetinės, tai yra be Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramos, ji eina atskirai, buvo parodyta skaidrėse prieš tai. Didžioji dalis šių lėšų visgi yra mokytojų ir dėstytojų darbo užmokesčio didinimo lėšos. Taip pat moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai bendrai su papildomais sprendimais ir su tomis lėšomis, kurios yra įskaitomos iš darbo užmokesčio į mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros apibrėžimą, yra numatoma 58 mln. eurų. Kitiems papildomiems sprendimams bendra suma yra 233,4 mln. eurų.

Kalbant apie savivaldos finansavimą, yra ištis matomas spartus savivaldybių pajamų augimas, jos peržengė tam tikrą simbolinę bendrą 5 mlrd. eurų pajamų ribą savivaldybėms. Pajamos savivaldai auga 546,6 mln. eurų.

Žvelgdami į tai, kas išeina iš šių visų sprendimų, ištis matome, kad praėjusiais metais, tai yra šiais, 2022, metais, rezultatas yra šiek tiek geresnis, nei buvo prognozuota rengiant biudžeto pakeitimą metų viduryje, dėl kelių priežasčių: ir dėl geresnio pajamų rinkimo, bet kartu ir dėl to, kad ekonomika pasirodė atsparesnė, nei buvo galima prognozuoti. Taip pat dėl to, kad kai kurios išlaidos nebuvo padarytos, nes jos buvo numatytos išsipildžius tam tikriems rizikos scenarijams. Tokiu atveju matome, kad šių metų rezultatas bus apie -2 % bendrojo vidaus produkto, o valdžios sektoriaus skolą buvo pavykę sumažinti iki 39 %.

Dabar kalbant apie ateinančius metus, rengdami Stabilumo programą, kuri buvo daroma šiek tiek anksčiau, buvome numatę savo tvarų grįžimo kelią prie tvarių rodiklių per keletą metų ir vienas iš tikslų buvo savo ilgalaikiais ir nuolatiniais išipareigojimais neviršyti 2,4 % deficito. Tas tikslas beveik pasiektas, nes tie sprendimai, kurie yra susiję su ilgalaikiais išipareigojimais ir nuolatinėmis išlaidomis, sudaro 2,5 % bendrojo vidaus produkto. Bendras ateinančių metų deficitas šiame biudžeto projekte yra -4,9 %. Tas skirtumas, kuris yra tarp 2,5 % ir 4,9 %, yra išipareigojimai, susiję su esamos situacijos valdymu, tai yra pirmiausia energijos kainų kompensavimas, mokesčių atidėjimo sprendimai ir panašūs, kurie yra susiję su vienkartiniais sprendimais ir neturi tęstinio išipareigojimo ateinančiais metais, todėl tai neužprogramuoja išlaidų pokyčio ir išipareigojimo ateinančiais laikotarpiais. Prognozuojama, kad valdžios sektoriaus skola priėmus šiuos sprendimus kitais metais sudarytų 43 % bendrojo vidaus produkto.

Dabar 4,9 % yra daug ar mažai? Žvelgdami į kitas Europos Sąjungos valstybes matome, kad dauguma valstybių vis dėlto patenka tarp 3 % ir 5 % biudžeto deficito, ir mes esame šiek tiek aukštesnėje diapazono pusėje. Bet kartu turime suprasti, kad esame pafrontės valstybė, energijos situacijos esame paveikti labiau nei kitos valstybės, todėl tam tikras didesnis pastangų įdėjimas esamai situacijai suvaldyti šiuo atveju yra pateisinamas ir sprendimas skatinti ekonomiką, kai ji lėtėja, iš esmės šiuo atveju ir palaikyti žmonių vartojimą, mano nuomone, yra prasmingas.

Vis dėlto daugiau plėsti biudžeto deficito skaičius aš asmeniškai nenorėčiau, nes skolinimasis taip pat brangsta ir tą turime matyti. Estija, tarkime, visiškai neseniai pasiskolino dešimčiai metų jau už 4 % palūkanų, todėl akivaizdu, kad skolinimasis brangsta. Ne tik brango iki šiol, bet akivaizdu, kad ta tendencija išliks dar kurį laiką. Europos Centrinio Banko griežtinama politika taip pat yra numatoma ateinančiais laikotarpiais, todėl bet kokie papildomi išipareigojimai virš 5 % jau reikštų ir tam tikrą signalą rinkoms, kad mūsų sprendimai yra šiek tiek laisvesni negu kitų Europos Sąjungos valstybių.

Man tos ribos peržengti nesinorėtų. Man labai norėtųsi, kad bet kokie papildomi pasiūlymai, kurie galėtų būti svarstomi ar siūlomi Seime, būtų pasiūlyti vietoj ko nors, kas jau dabar yra biu-

džete. Jeigu yra kokių nors idėjų, ką būtų galima patobulinti, reikėtų surasti ir biudžeto eilutę, kur ką nors galima būtų išbraukti, kad bendras biudžeto deficito lygis – 4,9 būtų išlaikytas.

Dėkui, tiek esminių pakeitimų. Gal tuomet trumpai priminsiu lydimuosius teisės aktus.

Taip pat yra teikiamas ateinančių trejų metų planas. Numatomos pajamos: 2023 metais – 18 mlrd. 734, 2024 metais – 19,9 mlrd., 2025 metais – 20,7 mlrd. eurų. Asignavimai: 2023 metais – 21,8 mlrd., 2024 metais – 22,2 mlrd., 2025 metais – beveik 22,4 mlrd. eurų.

Taip pat teikiamas Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimas. Jame numatomas viešbučių lengvatos pratęsimas neribotą laikotarpį, taip pat maitinimo sektoriui ir renginiams 9 % tarifo pratęsimas pusę metų.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimu numatomas neapmokestinamojo pajamų dydžio, maksimalaus taikytino NPD, padidinimas iki 625 eurų, tai yra 15,6 %, ir taip pat maksimalaus taikytino NPD pratempimas iki ateinančių metų prognozuojamo vidutinio darbo užmokesčio. Taip bus praplėstas darbo užmokestis, kuriam vis dar yra taikomas neapmokestinamasis pajamų dydis iki kitų metų prognozuojamo vidutinio darbo užmokesčio, tai yra apie 1 tūkst. 926 eurus per mėnesį popieriuje.

Taip pat tame pačiame įstatyme numatomas atitinkamas neapmokestinamojo pajamų dydžio didinimas ir neįgaliesiems, kuriems yra taikomas didesnis NPD. Atitinkamai tuo pačiu procentu yra didinamas NPD ir neįgaliesiems, kurie dabar turi specialų taikytiną didesnę neapmokestinamąją pajamų dydį.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiama ministre, jūs pristatėte ir pagrindinį, ir lydimuosius. Jeigu jums patogiau, jūs galite užimti vietą Vyriausybės sėdimose vietose. Užsirašė klausti labai daug Seimo narių. Taigi aš siūlysiu skirti 30 minučių, kadangi ministrė pristatė ne tik pagrindinį, bet ir lydimuosius. Pirmasis klausia A. Dumbrava. Ruošiasi V. Gapšys. A. Dumbravos nėra. V. Gapšys. Ruošiasi A. Gedvilas.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju. Gerbiama ministre, premjerė labai gražiai pasakė: biudžetas yra pajamos, išlaidos ir politika tarp jų. Turbūt nėra labai didelė ir sudėtinga politika skolinantis dalinti, bet įdomi ta politika, kuri yra surašyta jūsų įstatymo 10 priede, tai yra kuris vadinasi „Valstybės veiklos srityse siekiamos Nacionaliniame pažangos plane nustatytų pažangos uždavinių, jų poveikio rodiklių reikšmės“. Gal jūs galite man paaiškinti, kaip jūs numatėte kitiems metams, kad vienas iš rodiklių yra namų ūkio su vaikais skurdo rizikos lygis procentais. 2021 metais tas skurdo lygio procentas buvo 15,2 ir jūs numatėte jį padidinti iki 16 %. Kaip jūs taip sugebate su tokia pinigų suma didinti skurdo rizikos lygį. Taip pat gal galite paaiškinti ir kitus rodiklius...

PIRMININKĖ. Laikas.

V. GAPŠYS (DPF). ...ten numatytus? Kodėl imate palyginti 2018 metų, negalite paimti bent kiek ankstesnių? Ir ypač įdomūs rodikliai investicijų į įvairiausius technologinius mūsų dalykus...

PIRMININKĖ. Kolega, laikas.

V. GAPŠYS (DPF). ...kur taip pat yra mažinamos ambicijos, negu buvo iki šiol.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Nacionalinis pažangos planas yra rengiamas visos Vyriausybės bendras produktas. Jeigu yra kokių nors rodiklių, kurie yra šiek tiek atsilikę nuo realybės, ir matome, kad turime geresnius rodiklius jau šiais metais, tikėtina, kad Vyriausybė pasiūlys Nacionalinio pažangos plano rodiklių korekcijas ir jie bus pataisyti, kad būtų galima atitikti esamą situaciją. Šiame biudžete tikrai yra teikiama nemažai sprendimų, kurie prisidėtų prie skurdo lygio mažinimo, tai yra ir šildymo kompensacijų gavėjų rato plėtimas, ir įvairių socialinių išmokų indeksavimas, neapmokestinamojo pajamų dydžio didinimas, minimaliosios mėnesinės algos didinimas. Manome, kad tie sprendimai tikrai turėtų prisidėti prie to, kad būtų sumažintas skurdo rizikos lygis. Taip pat yra apskaičiuota, kad pagaliau minimaliosios mėnesinės algos gavėjai dėl šių dviejų sprendimų nebepateks su savo grynosiomis pajamomis tarp tų asmenų, kurie įskačiuojami prie šio rodiklio.

PIRMININKĖ. Klausia A. Gedvilas. Ruošiasi G. Kindurys.

A. GEDVILAS (DPF). Įstatymo projekte siūloma nustatyti tam tikras teises Finansų ministerijai vykdant biudžetą. Cituoju: „Atsižvelgiant į tai, kad iš anksto negalima numatyti konkrečių reikalingų sumų, Finansų ministerijai siūloma suteikti teisę skolintis karinio mobilumo ir dvejopos

paskirties karinės ir civilinės infrastruktūros projektams valstybinės reikšmės keliuose ir geležinkeluose finansuoti, išlaidoms dėl pasaulinio elektros ir dujų kainų augimo kainų daliai buitiniams ir nebutiniams vartotojams kompensuoti, išlaidoms, susijusioms su dalyvavimu Europos Sąjungos ir tarptautinėse iniciatyvose, skirtose pagalbai Ukrainai.“ Citatos pabaiga. Ir daug kitų priemonių. Ar tokiu atveju Finansų ministerija nėra valstybės valstybėje, savo sprendimais galinti skolintis ir finansuoti įvairias valstybės veiklos sritis nuo krašto apsaugos iki būsimos valstybės tarnybos reformos?

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, laikas.

A. GEDVILAS (DPF). Kokią procentinę biudžeto dalį gali sudaryti tokios nenumatytos lėšos ir ar negalima šių sričių finansavimo procedūrą atlikti biudžeto tikslinimo būdu ar kitomis finansinėmis priemonėmis?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Šios teisės Finansų ministerijai skolintis vykdyti tam tikrus įsipareigojimus būdavo ir ankstesnių metų biudžetuose, galbūt keičiasi konkreti paskirtis dėl esamos situacijos ir yra numatoma teisė skolintis, tarkim, energijos kainoms kompensuoti, nes šiandien pasakyti, kaip atrodys rinkos kitoje metų pusėje, yra gana sudėtinga. Matome energijos kainų labai ženklus svyravimus. Tokiu atveju numatant lėšas asignavimo valdytojo eilutėse iš karto užprogramuojama, kad tos lėšos iškeliausi, kai jų gali ir neprireikti. Todėl yra numatoma skolinimosi programa, kurioje yra surašomi pagrindiniai rodikliai. Taip pat yra numatomas skolinimosi limitas, kuris užprogramuoja, kokio dydžio lėšos galės būti pasiskolintos. Taip pat teikiant biudžeto deficito rodiklius reikia pateikti įsipareigojimus, kurie yra prognozuojami pagal dabar turimą informaciją, ir teikiant tuos duomenis yra apskaičiuojamos pagal šiandien turimas prognozes išlaidos, kurios bus reikalingos, tarkime, energijos kainoms kompensuoti. Kaip minėjau, pagrindinė prognozė yra, kad energijos kainoms kompensuoti gyventojams prireiks 812 mln. eurų, tačiau viskas priklausys nuo to, kaip atrodys tos rinkos. Ar realiai tokių lėšų reikės, mes pamatysime turbūt antrąjį metų pusmetį. Tokiu atveju tam, kad galima būtų turėti šiek tiek lankstumo finansuojant ar šiek tiek didesnius, ar šiek tiek mažesnius šios srities poreikius, yra numatoma asignavimų teisė, skolinimosi limitas, tačiau jis yra skaidriai įvardinamas ir visose skaidrėse matomas, kokios lėšos yra prognozuojamos ir kokios yra įskaiciuojamos į valstybės biudžeto deficitą. Tokiu atveju to lankstumo šiek tiek yra. Kaip minėjau, jo būdavo ir anksčiau, tiesiog dėl neapibrėžtumo ten keliauja didžioji dalis lėšų, susijusių su Ukrainos karo pabėgėlių finansavimu, parama Ukrainai. Mes nežinome, kokia situacija bus karo fronte ir kada ta parama ar Ukrainai atstatyti bus reikalinga. Taip pat tiksliai prognozuoti, koks bus poreikis energijos kainoms kompensuoti, šiandien yra beveik neįmanoma, todėl numatomas tam tikras pagrindinis scenarijus ir jis yra užprogramuojamas skolinimosi limitu.

PIRMININKĖ. Klausia G. Kindurys. Ruošiasi R. Žemaitaitis.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama ministre, praktika rodo, kad VIP lėšos, Valstybės investicijų programos lėšos, po biudžeto patvirtinimo būna perskirstomos pagal projektus, pagal asignavimų valdytojus, tačiau šiame biudžete suteikta teisė Krašto apsaugos ministerijai mažinti VIP asignavimus turtui įsigyti. Sakykite, ar tokia teisė bus suteikta tik iš VIP asignavimų Krašto apsaugos ministerijos projektams, ar gali būti mažinama ir iš kitų asignavimų valdytojų?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Ne, šiuo metu tokia galimybė numatoma tik Krašto apsaugos ministerijai ir dėl to, kad šiek tiek keičiasi poreikiai. Tam, kad būtų galima tiksliau atspindėti tai, kokie yra krašto apsaugos poreikiai, tokia galimybė suteikiama tik Krašto apsaugos ministerijai. O visoms kitoms, visiems kitiems asignavimų valdytojams vis dėlto yra prioritetas užbaigti tai, kas yra numatyta dabar Valstybės investicijų programoje, kad 2025 metais mes galėtume užbaigti tuos projektus, kurie ten dabar yra. Tikrai tas lėšas paimti iš VIP ir padėti kur nors kitur nebūtų racionalu, nes tiesiog neužbaigtume iki 2025 metų finansuoti tų projektų, kurie ten dabar jau yra numatyti.

PIRMININKĖ. R. Žemaitaičio nėra salėje. Taigi klausia A. Vinkus. Ruošiasi L. Girskienė. A. Vinkus. Ruošiasi L. Girskienė.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiama ministre, praėjusiais metais kartu su Kretingos rajono meru bandėme įtikinti ir jus, ir poną M. Majauską, ir Biudžeto ir finansų komitetą, kuris visos sudėties

buvo atvykęs į Kretingą. Tikrai buvo dalykinis pasitarimas ir pamatė, kad būtina tai daryti, siekiame finansuoti pradėtą įgyvendinti, bet dėl finansavimo trūkumų užstrigusį Kretingos grafų Tiškevičių dvaro žiemos oranžerijos restauravimo projektą. Šis projektas turi pranašumą ir galėtų būti atrenkamas prioritetine tvarka dėl dviejų priežasčių. Pirmą, projektas skirtas restauravimo objektą pritaikyti neįgaliesiems. Antra, lėšos reikalingos projekto tęstinumui ir užbaigimui užtikrinti. Sakykite, didžiai gerbiama ministre, ar į šiuos kriterijus bus atsižvelgta atrenkant investicinius projektus 2023 metams? 2023 metams. Mes ir jums parašėme laišką, ir ponui M. Majauskui.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, laikas!

A. VINKUS (LVŽSF). Prašome biudžete numatyti 249 tūkst. eurų, o 2022 metų pabaigoje perkirstant neįsisavintas lėšas – 358 tūkst. savivaldybės biudžeto lėšomis planuojamiems vykdyti darbams finansuoti.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). 2022 metų biudžetas nėra *atidarytas*. Jis yra vykdomas pagal tuos asignavimų limitus, kuriuos turi kiekvienas asignavimų valdytojas. Perskirstymas galimas tik tarp programų, jeigu tokia yra iniciatyva iš paties asignavimų valdytojo. Todėl šiais metais pokičiai, sakyčiau, yra apriboti.

Ateinantiems laikotarpiams yra startuojančios struktūrinių fondų paramos galimybės, kur dalis asignavimų yra numatoma ir kultūros objektams, ypač kultūros paveldo objektams, įveiklinti, todėl turbūt reiktų kreiptis per asignavimų valdytoją, šiuo atveju per Kultūros ministeriją, ieškant galimybių finansuoti šį projektą iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramos per ateinančius laikotarpius, na ir sekti šaukimus, kada jie prasideda.

PIRMININKĖ. Klausia L. Girskienė. Ruošiasi I. Kačinskaitė-Urbonienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Labas rytas. 2023 metų biudžeto projekte yra numatyta daugiau nei 15,6 mlrd. eurų pajamų. Lyginant su 2022 metais, numatyta, kad pajamos augs maždaug 3,4 %, ar ne, tai daugiau negu 510 mln. eurų. Ar nemanote, kad toks prognozavimas taip, sakysime, pavyzdingai surinkti pajamas yra per daug optimistinis?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sakyčiau, kad Finansų ministerijos prognozės paprastai yra ganėtinai konservatyvios tam, kad nebūtų netikėtumų, ir visi prognoziniai skaičiai remiasi pirmiausia šių metų baze. Kadangi šių metų skaičiai yra geresni, nei buvo pradžioje prognozuota, dėl to, kad ekonomika atrodo vis dar gana neblogai, nepaisant to, kad matomas ekonomikos lėtėjimas, vis dėlto šie pajamų prognozavimai yra atsižvelgiant į centrinį scenarijų, tai yra vadovaujantis prielaida, kad realus BVP augs apie 1,5 %, na, o nominalusis bendrasis vidaus produktas auga šiek tiek labiau. Todėl bendras poveikis, tikimės, kad biudžeto pajamos be Europos Sąjungos paramos augs 5,4 %, su Europos Sąjungos parama – 3,4 %.

PIRMININKĖ. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė. Ruošiasi V. Fiodorovas.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Pabandysiu spėti per minutę paklausti du klausimus, nes projektai yra iš viso keturi.

Pirmas klausimas yra labai konkretus ir aiškus. Ministre, kaip manote, ar įstatymuose įtvirtinti finansiniai įsipareigojimai turi būti vykdomi, ar ne? Klausiu todėl, kad nematome papildomo finansavimo steigti ikimokyklinio ugdymo vietas, kurių trūksta, o įstatymo įsigaliojime nuo kitų metų rugsėjo 1 dienos turime tokią nuostatą, kad visiems vaikams, kurie nori eiti į darželius, turi būti sudarytos tokios galimybės. Žinome, kad yra Konstitucinio Teismo išaiškinimas, kad įstatymo norma negali būti tokia, kurios negalima įgyvendinti, o savivaldybės šiuo metu nelabai gali įgyvendinti.

Ir antras su tuo susijęs klausimas. Kaip bus su savivaldybių skolinimosi limitais, nes kol kas matyti, kad jie nėra padidinti? Vyriausybė lyg ir pritarė Prezidento pasiūlymui lankstinti šią sistemą, bet jeigu savivaldybėms nebus atšitos rankos...

PIRMININKĖ. Laikas.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). ...jos ir toliau turės visiškai ribotas galimybes gerinti žmonių gyvenimą vietose ir iš principo neturės galimybių įgyvendinti jokių naujų projektų.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Gal pradėsiu nuo pirmojo klausimo. Išties įstatymais įtvirtinti įsipareigojimai turi būti vykdomi, tačiau kaip apskaičiuojamas poreikis tiems įsipareigojimams vykdyti, čia turbūt yra atskiras klausimas. Turbūt turėsite Švietimo ir mokslo komitete galimybę pasigilinti,

ar tų lėšų, kurios yra numatytos, pakanka, nes asignavimai yra planuojami pagal poreikius, kuriuos yra pateikusios atskiros ministerijos. Biudžeto derybų metu pateikus maksimalų asignavimų limitą ministerijos susidėlioja savo prioritetus taip, kad atitiktų tą asignavimų limitą, ir numato savo prioritetus. Tai matysime, ar tie išsipareigojimai, kurie yra užprogramuoti įstatymu, yra tinkamai atspindėti biudžete. Manau, kad tam turėsime laiko diskutuoti komitetuose.

Kalbant apie savivaldybių galimybes skolintis, Vyriausybė planuoja pateikti savivaldybių finansinio savarankiškumo stiprinimo paketą dar šiais metais. Tikimės, kad jeigu Seimas jam pritaris, na, atnešus biudžetą koreguoti bus galima tą papildomą galimybę numatyti. Jeigu mes visi draugiškai sutarsime, kad tas įstatymas, kuris yra teikiamas, Vyriausybės pozicija numatant savivaldai papildomą galimybę skolintis Europos Sąjungos struktūriniais fondams kofinansuoti ir netinkamam PVM finansuoti, yra tinkamas, kaip paketas galėtų būti per pateikimą praleistas ir iki Naujųjų metų bent jau ta dalis dėl Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo pakeitimo būtų priimta. Manau, kad mes tikrai sutarsime ir biudžetą atitinkamai pakoreguosime, kad savivaldybės tą galimybę galėtų numatyti jau 2023 metų biudžetuose.

PIRMININKĖ. Klausia V. Fiodorovas. Ruošiasi A. Palionis.

V. FIODOROVAS (DPF). Dėkui, Pirmininke. Mano klausimas yra apie pajamų didinimą. Kai praėjusį biudžetą teikėte, irgi buvo pajamų didėjimo akcentai, tai aš tikiuosi, kad šiais metais, prognozuodami pajamų augimą ir išlaidų augimą, jūs pataikysite kur kas tiksliau, nes praėjusiais metais greičiausiai buvo visiškai nepataikyta. Aišku, ir sąlygos šių metų tokios išskirtinės, bet bet koku atveju pajamų augimas neatliepia to kainų augimo.

Mūsų frakcijai šiandien, taip žiūrint, aišku, turbūt klausimų kils po svarstymo kur kas daugiau, mūsų frakcijai užkliuvo tas pensijų didėjimas: vidutinės senatvės pensijos augimas beveik 60 eurų atrodo galbūt visai neblogai, bet vidutinė senatvės pensija su būtinuoju stažu tik vos 5 eurai didesnė. Ar tai tikrai nediskriminuoja tų, kurie stengėsi visą gyvenimą įgyti, uždirbti tą būtinąjį stažą, o šiandien jiems pasiūloma tik 5 eurai didesnė pensija? Ar čia viskas yra gerai, ar tokia Vyriausybės pozicija, kad nereikia dirbti ilgai, kad turėtum tą pensiją? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Vienas iš tų pavyzdžių, kaip yra įgyvendinami Seimo priimti įstatymai. Vadovaujamės įstatymu tiek dėl pagrindinio indeksavimo, kuris suponuoja vieną indeksavimo koeficientą, tiek dėl papildomo pensijų indeksavimo, kuris kalba apie indeksavimą papildomos pensijų dalies šiek tiek papildomai, jeigu leidžia „Sodros“ biudžeto galimybės. Visos formulės yra numatomos įstatymuose ir pagal tas galimybes pensijos auga šiais metais apie 12 %. Praėjusiais metais jos augo gerokai ženkliu, todėl bendras augimas per dvejus metus yra beveik 30 %, lyginant su tuo, kas buvo anksčiau.

Manome, kad šitoje situacijoje tikrai sprendimai subalansuoti, ir siūlome, kad tos galimybės užtikrinti senjorų perkamosios galios išsaugojimą tikrai būtų užtikrintos.

PIRMININKĖ. A. Palonio nėra. Klausia V. Valkiūnas. Ruošiasi A. Širinskienė.

V. VALKIŪNAS (DPF). Aš atsisakau žodžio.

PIRMININKĖ. A. Širinskienė. Ruošiasi M. Majauskas.

A. ŠIRINSKIENĖ (LRF). Ministre, grįžtant prie ekonominės raidos scenarijaus, Lietuvos bankas tokių optimistinių prognozių jau neteikia. Išties jūsų ministerija rinkosi šiek tiek tokį labiau optimistinį variantą. Ar nebijote, kad metų viduryje būsime tokioje situacijoje, kad jūs vėl grįšite pas mus ir turėsime tikslinti biudžetą, kaip ir praėjusiais metais dėl tos pačios priežasties, kad tiesiog buvo neįvertintos tam tikros grėsmės?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Finansų ministerija nesusėda ir negalvoja, kaip čia mums geriau ar blogiau pavertinti. Yra tam tikri matematiniai modeliai, kuriais yra vadovaujamasi. Tiesiog Lietuvos bankas ir Finansų ministerija ima šiek tiek kitas bazes. Paprastai praktika rodo, kad Finansų ministerijos prognozės yra tiksliausios iš visų prognozuojančių institucijų Lietuvoje.

Labai panašias prognozes kaip Finansų ministerija yra pateikęs tiek Tarptautinis valiutos fondas, tiek ir Europos Komisija. Lietuvos bankas dažniau ima kaip bazę tuos rodiklius, kurie yra prognozuojami Europos Centrinio Banko, o Finansų ministerija dažniau ima prognozes (ne dažniau, bet pagal praktiką, kas yra taikoma tuose modeliuose), daugiau rodiklius, kurie yra prognozuojami Europos Komisijos. Todėl pati bazė, rodikliai, kurie yra naudojami, šiek tiek skiriasi. Dėl

to skiriasi ir gaunama prognozė, tačiau tendencija bet koku atveju tiek Lietuvos banko, tiek Finansų ministerijos yra panaši. Tai reiškia, kad ekonomikos lėtėjimas yra matomas, tačiau visgi prognozuojamas vidutinis metinis augimas šiek tiek skiriasi. Mūsų augimas prognozuojamas 1,4 %, Lietuvos banko – 0,9 %, tačiau vis dar prognozuojama, kad ekonomika išliks augimo kelyje.

Taip pat yra parengti du alternatyvūs rizikos scenarijai, kurie rodo, kaip atrodytų ekonomika, jeigu visgi Europos Sąjungos ekonomika būtų paveikta labiau, nei atrodo šiandien. Rengdama biudžetą visada vadovaujuosi tam tikru pagrindiniu scenarijumi, kuris yra laikomas baziniu, ir pagal jį yra prognozuojamos valstybės biudžeto pajamos. Jeigu matysime, kad kaip nors iš esmės situacija keičiasi, turbūt galimybė biudžetą patikslinti metų laikotarpiu taip pat egzistuos.

PIRMININKĖ. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi R. Budbergytė.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiama ministre, iš tiesų reikia pripažinti, kad biudžetas buvo sudėliotas atsargiai, siekiant neperžengti kritinės ribos ir užtikrinant, kad apskritai valdžios sektoriaus deficitas neviršytų 5 %. Mano giliu įsitikinimu, tai yra gana svarbi riba. Tačiau leiskite paklausti jūsų, kaip matytumėte situaciją, jeigu ekonomika klostytųsi mažiau palankiai? Ar norėtumėte, kad būtų Vyriausybei atrištos rankos skolintis ir didinti deficitą pačiai, lanksčiai ir greitai reaguojant ir užtikrinant reikalingą pagalbą ekonomikai skatinti ir kompensavimui, ar vis dėlto matytumėte procedūrą tokią, jog reikėtų grįžti atgal į Seimą patvirtinti ir tuomet priimti atitinkamus sprendimus? Aš primenu, kad kovidu metu buvo priimtas sprendimas suteikti galimybę Vyriausybei skolintis 4 mlrd. be poreikio grįžti atgal į Seimą.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Man atrodo, tam tikras lankstumas yra reikalingas, tačiau jis turėtų bet koku atveju neperžengti proto ribų. Šiuo metu į skolinimosi limitą yra sudėtos tos prognozės, kurias esame nusimatę pagal poreikius finansuoti tiek Ukrainos karo pabėgėlius, tiek ir energetikos kainų kompensavimą pagal šiandien turimas prognozes. Jeigu situacija kaip nors keistųsi iš esmės ir poreikiai būtų ženkliai didesni, tokiu atveju matyčiau poreikį visgi tikslinti valstybės biudžetą, nes skaidrumas ir atsekamumas šioje situacijoje taip pat yra svarbūs, kad būtų galima išlaikyti pasitikėjimą tais daromais sprendimais. Jeigu tie poreikiai visgi nėra ženkliūs, tam tikras lankstumas yra reikalingas, taip, bet jeigu situacija keistųsi iš esmės, manyčiau, kad visgi grįžti ir patvirtinti biudžetą tiek Vyriausybėje, tiek Seime reikėtų.

PIRMININKĖ. Klausia R. Budbergytė. Ruošiasi R. Baškienė.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Ačiū. 1,5 mlrd. keliauja žmonėms išsaugoti perkamąją galią. Tai tikrai nėra mažai, bet gali būti, mano manymu, ir daugiau. Ministre, ar esate jūs tikra, kad teisingai bus švelninamas energijos kainų augimo poveikis? Aš galvoju, kad tikrai ne. 812 mln. numatoma dujų ir elektros energijos kainoms kompensuoti žmonėms. Ir visiškai nesvarbu, kiek tu tą pajamų turi, kiek uždirbi ir kiek patiri tos grėsmės tikrai patekti į energetinį skurdą, nes tavo pajamos yra arba mažos, arba vidutinės, o tie, kurie galbūt šildys baseinus, taip pat gaus tas kompensacijas. Ar nebūtų protingiau tą pajamų dalį, kurią jūs planuojate skirti turtingiems padėti išgyventi energetinę žiemą, skirti tikrai spręsti pajamų didinimo klausimą?

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Turbūt reikia atskirti išlaidas, daromas energetikos kainoms kompensuoti, nes tai yra vienkartiniai sprendimai, jie neperkeliami tęstine apimtimi į kitų metų biudžetus ir nėra tęstiniai įsipareigojimai. Tą skirtį, man atrodo, labai svarbu išlaikyti, nes sprendimas kompensuoti energijos kainas neturi poveikio ilgalaikiams įsipareigojimams. O sprendimai dėl pajamų, taip, turi. Jeigu visgi kalbėtume apie pajamų didinimą, numatyta per 1,5 mlrd. eurų. Tai išties yra nemažos lėšos.

Kalbant apie elektros kainų kompensavimą, taip, buvo svarstytas alternatyvus modelis, tiek pasiūlytas turbūt Prezidento, tiek kitų iškeltas kaip alternatyva, kompensuoti elektros kainas tik iki 150 kilovatvalandžių per mėnesį. Bet paskaičiavus atsivėrė turbūt keletas argumentų kol kas to sprendimo nedaryti. Vienas iš jų, paskaičiavus poveikį biudžeto išlaidoms, skirtumas buvo labai neženklius, nes dauguma žmonių visgi patenka su savo vartojimu iki 150 kilovatvalandžių ribos. Todėl kompensacijos paėmimas, tikrai kas yra ant viršaus šios apimties, didelio poveikio išlaidoms nedaro.

Taip pat buvo toks sprendimas iš dalies ir dėl to, kad nepriklausomi energijos tiekėjai neturi kol kas techninių galimybių korektiškai taikyti dvigubos kainodaros. Tai yra šiuo metu yra nu-

matoma galimybė turėti vieną elektros tarifą. Jeigu nuo Naujųjų metų reikėtų staigiai pritaikyti galimybę turėti du tarifus skirtingam kiekiui, na, tam tikra apimtimi ir sumaištis, ir nekorektiškos sąskaitos yra beveik garantuotos. Jeigu toks sprendimas ir būtų priimtas, toks modelis pasirinktas, visgi siūlytume jį taikyti nuo antrojo metų pusmečio, kuomet techniškai būtų galima pasirengti tą sprendimą įgyvendinti.

Na ir turbūt trečias argumentas yra tas, kad iki šiol visos vyriausybės skatino elektros vartojimą kaip mažiau taršų energijos šaltinį. Buvo elektra tiek elektromobiliuose skatinama vartoti, tiek namus šildyti elektra. Šiuo atveju pasakyti, kad tie žmonės, kurie suvartoja daugiau kaip 150 kilovatvalandžių, turėtų gauti kokį nors didesnę tarifą ir šildyti savo namus už didesnes sumas vien dėl to, kad kažkada paklausė tų bendrų tendencijų, bendrų sprendimų... Tai yra galbūt ir tam tikras filosofinis pasirinkimo klausimas. Turėtume atsakyti, ar visgi ta tęstinė valstybės politika dėl mažiau taršaus energijos šaltinio naudojimo yra tęstinis įsipareigojimas. Šiuo metu bet koku atveju dujų kompensavimas šildymui kainuoja gerokai daugiau, negu kainuoja elektra.

PIRMININKĖ. Klausia R. Baškienė. Ruošiasi R. Tamašunienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Gerbiamoji ministre, ačiū už pateiktą biudžetą ir lenteles, jas matome ir galime analizuoti. Išties socialinei apsaugai – 9 mlrd. Tikimės, kad pamatysime platesnį, aiškesnį ir smulkesnį išskleidimą, išanalizuosime komitetuose. Taip pat tikimės, kad žmonių pajamos augs ženkliau negu infliacija. Tačiau norėčiau klausti dėl lentelės „Investicijos Lietuvos ateičiai“. Prašom pasakyti, čia žvelgiu, kad transportui – 21 %, kitoms sritims vėl atitinkamai numatyti procentai, betgi sveikatos apsaugai numatoma tik 5 %, švietimui vėlgi, o kultūrai, kuri reprezentuoja mūsų Lietuvą, tik 2 %. Ar galime tikėtis, kad šitie procentai, investicijos Lietuvos ateičiai, o tai ne procentai, tai lėšos, iš tikrųjų bus peržiūrėtos ir ženkliai didinamos, ir prioritetiškumo prasme į tokias sritis, kaip kultūra, sveikatos apsauga ir švietimas, iš tiesų bus žvelgiama plačiau?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties turbūt lėšos, tarkime, socialinei apsaugai, dažniausiai keliauja iš nacionalinio biudžeto. O investicijų Lietuvos ateičiai grupėje yra būtent Europos Sąjungos struktūrinių fondų parama, todėl iš ten tęstinių įsipareigojimų, kaip, tarkime, pensijų, socialinių išmokų ar kitų dalykų, finansuoti negalima. Todėl natūralu, kad tam tikri tematiniai ribojimai toje srityje tikrai egzistuoja ir dalį tų tematinių apribojimų sukuria netgi pati, sakyčiau, fondų formavimo struktūra, nes kai kurių fondų negalima nukreipti niekur kitur, tik būtent ten, kur yra pasiūlyta Europos Komisijos. Tarkime, beveik 40 % plano „Naujos kartos Lietuva“ investicijų keliauja žaliajam kursui, 20 % skaitmenizacijai, o visa kita – Europos Tarybos rekomendacijoms įgyvendinti. Todėl tas lankstumas yra savotiškai šiek tiek apribotas, tačiau startuoja ne tik... Šiame biudžete yra parodyti pinigų srautai, tai yra mokėjimai, kurie įvyks šiais metais, bet taip pat startuoja nauja Europos Sąjungos struktūrinių fondų perspektyva, kur lėšos... Prasidės kvietimai, tačiau pinigai atplauks jau 2024 metais ir vėliau. Ten taip pat yra ir kultūros, kaip jau minėjau, objektams įveiklinti, taip pat ir sveikatos apsaugai ženklesnės lėšos. Tačiau reikia sulaukti ne tik kvietimų, bet realiai įplaukiančių pinigų, tai šiek tiek didesnės investicijos numatomos ateinančiu laikotarpiu.

PIRMININKĖ. Klausia R. Tamašunienė. Ruošiasi A. Mazuronis.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Gerbiama ministre, mano vertinimu, projektuojamas pajamų didėjimas vis tiek nekompensuos šeimoms kainų didėjimo, nes šiuo metu maisto produktų kainos jau užaugusios 30 %. Vertinant, koks bus elektros energijos išteklių kainų augimas, kuris matomas biudžete, vis tiek jis yra numatomas, tos kainos tikrai ne mažės, o augs. Ir aš noriu paklausti: ne projektuojate nieko mokestinėmis priemonėmis, mažindami PVM maisto produktams, bet galbūt ketinate vis dar pažiūrėti į šeimas, auginančias vaikus, ir gausias šeimas ir pasinaudoti kitomis, taiklesnėmis, priemonėmis, taip sumažinti žmonių išlaidas ir jų gebėjimą užtikrinti visavertį šeimos gyvenimą? Kalbu apie Šeimos kortelę ir jos panaudojimą tam, kad maisto produktai konkrečiai grupei, tai yra šeimoms su vaikais, būtų pasiekiami? Mano vienas klausimas.

PIRMININKĖ. Laikas.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Kita klausimo dalis dėl statutinių pareigūnų. Vidaus reikalų ministrė sakė, kad aprūpinti yra jos prioritetas, o visiems statutiniams pareigūnams pagal nustatytus standartus mažėja būtent eilutė „aprūpinimas“. Kaip čia mes užtikrinsime vidaus tarnybos saugumo aprūpinimą?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kalbant apie pačią biudžeto formavimo logiką, nors du trečdaliai infliacijos dedamosios yra išorinių faktorių paveikta infliacija ir daugiausia energetika, visgi pagrindinis dėmesys yra energijos kainoms kompensuoti. Tai tikrai neleis elektros ir dujų kainoms, tarp jų ir šildymo kainoms, užaugti tiek, kiek jos užaugtų be papildomų sprendimų. Todėl didžioji dalis sprendimų, kurie kainuoja gana brangiai, tikrai yra skiriami būtent energijos kainoms valdyti.

Taip pat matome, kad maisto kainos yra išaugusios, tačiau žmogaus vartojimo krepšelis nėra vien maistas. Tam, kad būtų galima užtikrinti bendrą infliacijos lygį pralenkiančias išmokas, tie indeksavimai yra padaryti. O dėl žmonių pajamų didinimo taip pat yra labai nemažai sprendimų, tarp jų ir ženklus minimaliosios mėnesinės algos didinimas, turbūt istoriškai ženklus, neapmokestinamojo pajamų dydžio didinimas, tai leis užtikrinti tikrai ženklesnes pajamas į rankas. Taip pat indeksuojamos ir pensijos per 12 %, ir kiti darbo užmokesčio sprendimai. Manome, kad tai tikrai sustiprins žmonių perkamąją galią ir jie patys galės nuspręsti, ką jie nori įsigyti už didesnes pajamas. Tokia yra Vyriausybės strategija eiti ne per sektorines lengvatas, šiek tiek nurodant žmonėms, ką jie turėtų įsigyti, ir kartu poveikis, kuris paprastai būna dėl pridėtinės vertės mokesčio lengvatų, vis dėlto jis ne visa apimtimi pasiekia galutinius vartotojus. Daline apimtimi jis pasiekia tiek tiekėjus, tiek gamintojus, tiek didžiuosius prekybos centrus, kurie perparduoda tuos produktus. Todėl manome, kad taiklesnė parama būtų tiesiog žmonių pajamų didinimas, kad jie patys apsispręstų, ką jie nori įsigyti. Tokios strategijos mes vis dar laikomės.

Dėl papildomų priemonių, kurios galbūt galėtų būti svarstomos, tarp jų ir jūsų įvardyta priemonė. Manau, kad komitetuose tikrai turėsime galimybių padiskutuoti, kurie sprendimai dar galėtų būti vienaip ar kitaip taiklesni. Prašyčiau tokiu atveju laikytis Statute numatyto įpareigojimo teikiant pasiūlymą vis dėlto numatyti ir iš ko jis bus finansuojamas, ne nubraukiant tokias standartiškai įvardinamas lėšas kaip valdžios sektoriaus skolos aptarnavimas, nes tokios lėšos bet kokių atveju vis tiek yra reikalingos biudžete, tačiau numatant tokias eilutes, kokias realiai būtų galima sumažinti. Tokiu atveju diskusijos dėl papildomų sprendimų tikrai galėtų būti.

PIRMININKĖ. A. Mazuronio nėra. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama ministre, išlaidų srityje turbūt tokio biudžeto pavydėtų bet kuri buvusi vyriausybė. Tikrai gražūs skaičiai, dideli skaičiai. Aš nekalbėsiu apie pajamų sritį, nes vis tiek jūs sakote, kad reikės skolintis ir Lietuva skolinsis. Norėčiau sužinoti. Šiandien ryte girdėjau tokį skaičių, kad yra maždaug 4 % palūkanų norma. Ar tikrai tokiomis kainomis ir kiek tai kainuos žiūrint į ateitį? Ne tik kad mes turėsime grąžinti visas paskolintas lėšas, bet ir sumokėti palūkanas už šių metų biudžetą. Labai ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Tęstiniai įsipareigojimai, kurie yra, ne vienkartiniai situacijos valdymo sprendimai, bet tęstiniai įsipareigojimai ir tęstinės išlaidos sudaro 2,5 % bendrojo vidaus produkto deficito. O skirtumas tarp 4,9 ir 2,5, tai yra 2,4 % bendrojo vidaus produkto, vis dėlto yra situacijos valdymo sprendimai. Pirmiausia tai yra energetikos kainų kompensavimas tiek verslui, tiek gyventojams, taip pat mokesčių atidėjimo sprendimai. Mokesčių atidėjimo sprendimai taip pat turi įtaką deficitui. Vis dėlto dalis tų mokesčių sugrįš ir tą turime įvertinti, todėl realų poveikį biudžeto deficitui pamatysime metams pasibaigus.

Taip, skolinimosi kaštai auga ir tai yra akivaizdu, nes tiek Europos Centrinis Bankas, tiek turbūt ir bendra rinkos situacija lemia, kad skolinimosi kaštai rinkose auga. Estija pasiskolino dešimčiai metų už 4 % ir tikėtina, kad panaši kaina bus ir visų kitų skolos valdymo išlaidų. Tačiau, man atrodo, labai svarbu suprasti, kad sprendimų nepriėmimas taip pat turi alternatyvius kaštus. Jei gu šiandien nuspręstume nekompensuoti energijos kaštų žmonėms ar verslui, turbūt ekonomikos lėtėjimas būtų vienas iš rezultatų. Todėl, man atrodo, tam tikri pamatuoti sprendimai, kad ir kainuojantys, yra reikalingi.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama ministre, dėkoju už išsamų pristatymą. Mano klausimas dėl savivaldybių. Ar jūs įvertinote dabar savivaldybių jau išleistus pinigus už šildymą, už elektros energiją, nes manau, kad kai kurioms įstaigoms jau trūksta lėšų ši ketvirtį. Ar įvertinote biudžete būtent šias išlaidas ir šias sąskaitas, kurias gavo savivaldybės?

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Savivaldybių biudžetai yra savarankiški, todėl savarankiškas išlaidas jos turi planuoti savarankiškai. Taip pat matome, kad savivaldybės surenka turbūt daugiau gyventojų pajamų mokesčio, nei buvo galima numatyti metų pradžioje, todėl tam tikrų laisvų lėšų išipareigojimams įvykdyti turi. Bet taip pat turime suprasti, kad esama situacija mus visus paliečia vienodai, todėl tam tikri taupymo sprendimai ir investicijos į atsinaujinančią energetiką ir taupymo sprendimus taip pat turi būti daromi ir savivaldos. Tokiu atveju prašome solidarumo. Kitais metais savivaldybių pajamos auga ženkliai ir peržengia 5 mlrd. eurų ribą. Tos lėšos, kurios yra laisvos, be išipareigojimų, ir yra savarankiškos savivaldybių pajamos, auga taip pat gana ženkliai, todėl prašoma visų prisiimti šią situaciją solidariai ir augant pajamoms taip pat vykdyti ir tuos išipareigojimus, kurie yra numatomi dėl komunalinių išlaidų finansavimo ir kitų panašių išlaidų.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiama ministre, už išsamų pristatymą ir atsakymus. Atėjome į balsavimo laiką. Primenu, kad po pateikimo dėl biudžeto nėra balsuojama. Siūlomi komitetai: Biudžeto ir finansų komitetas pagrindinis ir visi kiti komitetai papildomi. Siūloma svarstyti: pirmasis svarstymas lapkričio 10 dieną, antrasis svarstymas lapkričio 17 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

Kadangi atėjo jau balsavimo laikas, kviečiu pamažu užimti savo vietas.

Darbotvarkės 1-2.2 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2147 pateikimas. Motyvai. Už norėtų kalbėti M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Mieli kolegos, tai yra gana svarbus sprendimas, kuris yra nuosekliai įgyvendinamas tiek ankstesnių vyriausybių, tiek ir šios Vyriausybės. Mes mažiname darbo santykių mokesčius ir mažiname tai didindami progresyvumą iš apačios, tas reiškia, kad užtikriname, kad mažiausias pajamas gaunantys žmonės uždirbtų daugiau ir sumokėjus mokesčius jiems liktų kišenėje daugiau. Toks sprendimas užtikrins, kad pajamos į rankas minimaliąją mėnesinę algą gaunantiems padidės 84 eurai.

Jeigu pasižiūrėtume į šių metų sprendimą ir ateinančių metų sprendimą, minimaliąją mėnesinę gaunančių žmonių pajamos didės net 30 %. Tai yra gana reikšmingas ir ambicingas planas, kuriuo mes mažiname darbo santykių apmokestinimą. Tai yra svarbu ir todėl, kad mažina socialinę atskirtį, skatina žmones dirbti ir užtikrina, kad žmonės, kurie sunkiai dirba, galėtų pasirinkti, kaip jie nori išleisti savo pinigus, nes tai padidins jų pajamas ir sudarys jiems galimybę išleisti pinigus taip, kaip jie mato tinkama.

Kviečiu palaikyti šį sprendimą, nes, mano supratimu, tai yra prasmingas, tęstinis valstybės politikos sprendimas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Taigi turime apsispręsti balsavimu dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 115, balsavo 115: po pateikimo pritarta vienbalsiai.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 3 dieną. Galime pritarti? Nematau prieštaraujančių.

Toliau 1-2.3 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2148. Pateikimas. Motyvai. Už kalba M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Mieli kolegos, dar vienas savalaikis sprendimas. Vyriausybė teikia projektą, kuriuo yra užtikrinama, kad apgyvendinimo sektoriui sumažintas tarifas galiotų neterminuotai, tai būtų permanentinis tarifas. Tai yra svarbu, nes absoliuti dauguma, 26 Europos Sąjungos šalys, taiko tokį sumažintą tarifą, nes suprantame, kad viešbučiai teikia paslaugas ir užsieniečiams, tai yra paslaugų eksportas, paslaugų eksportas yra neapmokestinamas pridėtinės vertės mokesčio tarifu, todėl daugelis Europos Sąjungos šalių taiko. Na, o atvirkščiai žiūrint, dabar padvigubinti pridėtinės vertės mokesčio tarifą pafrontės valstybei karo metu viešbučiams tiesiog būtų sunkiai suvokiama.

Antras sprendimas yra dėl maitinimo, kultūros renginių, sporto sektoriaus. Čia Vyriausybė siūlo pratęsti pridėtinės vertės mokesčio lengvatą pusmečiui. Matome, kad yra pateiktų ir alternatyvių projektų, kuriais siūloma pratęsti šią lengvatą ilgesniam laikotarpiui. Matyt, tos diskusijos dar bus pratęstos Seime.

Aš tik noriu atkreipti dėmesį, kad didžioji dalis maitinimo sektoriaus, kultūros renginių, sporto yra smulkusis verslas, nemaža dalis regionuose – šeimos verslas ir didinti jiems mokesčius krizės akivaizdoje metų viduryje irgi yra diskutuotinas reikalas. Net jeigu ir padidintume, klausimas, ar surinktume planuojamas pajamas, nes tai yra smulkusis verslas ir prie kiekvieno policininko ar mokesčių inspektoriaus nepastatysi, o ir, matyt, nėra tokios prasmės. Taigi kviečiu palaikyti šį sprendimą ir pratęsti diskusijas toliau Seime. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Dėkui, Seimo Pirmininke. Kad būtų aišku, tiek aš, tiek visa Darbo partijos frakcija tikrai palaiko lengvatinį PVM viešbučiams, maitinimo paslaugoms ir taip toliau. Mūsų absoliučiai netenkina tai, kad yra numatytas tik pusmečio laikotarpis, nes iš tiesų apskritai tai nieko neišspręs. Jau Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas pasakė, kad galiojanti tvarka pas mus nėra išimtis Europos Sąjungoje. Visos šalys laiko šias paslaugas kaip tam tikra prasme į eksportą orientuotas ir pritraukiančias pajamų iš kitų šalių į mūsų šalį. Todėl mes tikrai galvojame, kad tai neturėtų būti pusmečio laikotarpis. Tuo labiau kad mes niekas nežino, kiek laiko tęsis karas Ukrainoje.

Bet vieną gerą dalyką išgirdau iš gerbiamo M. Majausko, kad jis taip pat palaiko, jog turėtų būti svarstomi ir kiti projektai. Todėl su ta intencija, jeigu mes iš tiesų rastume kompromisinį variantą ir tai bus ilgesnė negu pusmečio lengvata, galime tikrai galbūt ir šį Vyriausybės palaikyti. Bet ką noriu akcentuoti, kad pusmetis nepadės nei viešbučiams, nei maitinimo sektoriui ir tikrai neišspręs situacijos, ypač biudžeto.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Balsuokime. Kas pritariate projektui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 123, balsavo 122: už – 118, prieš – 1, susilaikė 3. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 3 dieną. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, pritarta bendru sutarimu.

Darbotvarkės 1-2.4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų, 2024 metų ir 2025 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ projektas Nr. XIVP-2149.

Motyvai. Prieš užsirašęs A. Mazuronis, tačiau jo salėje nematau. Už kalba M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų nelabai suprantu čia kolegų, užsirašiusių kalbėti prieš. Kalbame apie trejų metų perspektyvą aiškiai konstatuodami, kad valstybės krizės sąlygomis tiek piliečių, tiek verslo nepaliks. Planuoja deficitinį biudžetą taip, kaip tai daro daugelis valstybių susidurdamos su priešiškos valstybės išpuoliais. Lietuvoje turime labai aiškią situaciją: yra Rusijos vykdomas karas prieš visą Europos Sąjungą, įskaitant ir Lietuvą, labai aiškiu tikslu – sužlugdyti ekonomiką, sužlugdyti verslus ir suskaldyti visuomenę. O Vyriausybė sako, kad nesėdės sudėjusi rankų, jinais drąsiai skolinsis ir gins Lietuvos piliečių ir verslo interesus, ir tai darys pristatydamą šį biudžetą kaip pajamų didinimą gyventojams 1,5 mlrd. eurų, ir 1 mlrd. eurų yra numatyta elektros energijos kainoms kompensuoti. Papildomai yra labai aiškus planas, kaip gelbėti verslą. Reikia pripažinti, galbūt pradžioje nesupratome situacijos rimtumo ir kalbėjome tik apie lengvatines paskolas, mokesčių atidėjimus, dabar kalbame ir apie kompensacijas verslui. Taigi turime visą plejadą priemonių. Tai yra mokesčių atidėjimai – 700 mln., kompensacijos verslui – 450 mln., lengvatinės paskolos ir parama investicijoms irgi gali siekti nuo 0,5 mlrd. iki 1 mlrd. eurų. Mano supratimu, tai yra reikšmingas paketas, labai aiškus trejų metų planas, kaip tai darysime, ir kviečiu kolegas palaikyti.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, labai gaila, kad visas problemas konservatoriai nurašo karui Ukrainoje. Net Lietuvos banko valdytojo pavaduotojas R. Kuodis sako, tik trečdalis problemų yra dėl karo Ukrainoje, kitas trečdalis problemų – dėl konservatorių vykdomos užsienio ir vidaus politikos.

Aš noriu jums pasakyti, kad konservatoriai nieko daugiau nesprenžia problemų kitaip, tik skolindamiesi. Jie neieško jokių resursų, kaip sumažinti tuos energetinius išteklius. Štai yra pagrindinė problema. Jūs prisiminkite, kaip jūs kalbėte prie sienos valstiečių buvusią valdančiąją dau-

gumą, kai jie skolinosi ir norėjo bent 13 pensiją įvesti gyventojams, kaip jie buvo kritikuojami. Jūs 3 mlrd. skolinatės lengva ranka, užuot ieškoję resursų, kaip atpiginti elektros energiją ir ne tik elektros energiją. Jūs to nedarote. Štai kur jūsų yra pagrindinė problema.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti, balsuokime dėl 1-2.4 klausimo.

Balsavo 122: už – 94, prieš – 4, susilaikė 24. Po pateikimo pritarta.

Siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas kaip pagrindinis. Siūloma svarstyti lapkričio 17 dieną. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Balsavimai šiame etape baigti.

11.32 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1915ES (pateikimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1915ES. Kviečiu ministrę G. Skaistę į tribūną. Toliau posėdžiui pirmininkaus pavaduotojas P. Saudargas.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Siūloma tam tikra techninė korekcija, atsižvelgiant į Europos Komisijos pastabas. Projekto tikslas – leisti susijusių asmenų apyvartą skaičiuoti atskirai, jeigu tokie asmenys gali įrodyti, kad nėra dirbtinio verslo suskaidymo. Turėtų būti įrodymai, kad susijusių asmenų valdymo organai arba atskiri valdymo organų nariai nėra tie patys asmenys ir taip pat susijusių asmenų faktiškai vykdoma ekonominė veikla nėra to paties pobūdžio ir jie neveikia vienas kito naudai ar interesais. Tam, kad apyvartos nebūtų skaičiuojamos bendrai, turi būti tenkinamos šios abi sąlygos.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Klausia gerbiamas M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, tikrai reikia pritarti šiam projektui. Ačiū, kad jį pateikėte, nes diskusijos jau kurį laiką verda šiuo klausimu. Sakykite, taip pat diskutuojame ir dėl pridėtinės vertės mokesčio apskritai, dėl pridėtinės vertės ribos didinimo, nuo kada reikia registruotis pridėtinės vertės mokesčio mokėtoju. Šiuo metu galioja 45 tūkst., yra gautas leidimas padidinti šią ribą, svarstoma apie 55 tūkst. Aš suprantu, kad klausimas taip pat yra susietas su visu mokesčių paketu, kuriame yra daugiau sprendimų, bet galbūt galėtumėte atskleisti, kada būtų galima tikėtis šios diskusijos, jau sugrąžintos į Seimą, kad Seimas galėtų atitinkamai apsispręsti dėl pridėtinės vertės mokesčio ribos padidinimo smulkiajam verslui? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Yra vykusios diskusijos turbūt tiek oficialioje darbo grupėje, tiek turėjome tarptautinių praktikų analizes. Mūsų pridėtinės vertės mokesčio riba šiaip yra viena iš aukštesnių Europos Sąjungoje. Turime galimybę numatyti ją šiek tiek didesnę, tokį pasiūlymą bendrame krepšelyje turbūt galėtume turėti, tačiau tam, kad būtų rastas sutarimas dėl platesnės apimties mokestinių pakeitimų, reikalingos turbūt diskusijos ir su politinėmis partijomis. Kai tą platesnį palaikymą galėčiau matyti, turbūt tokiu atveju galėtume teikti ir platesnį mokestinių pakeitimų ratą, kurio vienas galėtų būti ir pridėtinės vertės mokesčio ribos pakeitimas.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamajai ministrei, atsakė į visus klausimus, nebuvo labai daug. Motyvai dėl viso projekto. Nematau užsirašiusių. Taigi balsuosime, apsispręsime numatytu balsavimo metu.

11.35 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1614 (pateikimas)

Toliau darbotvarkės 1-5 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1614. Pranešėjas – V. Mitalas. Pateikimas. Replikos iš salės, bet ne iš pranešėjo. Prašom.

V. MITALAS (LF). Gerbiami kolegos, laba diena. Esu tribūnoje, kad pristatyčiau klausimą, dėl kurio nėra jau taip lengva nuspręsti, tai yra lengvatinio PVM tarifo restoranams klausimas, jo pratęsimas metams.

Vienoje pusėje aš tikrai girdžiu argumentų, kad lengvatiniu PVM mes tik išmušime skylės biudžetę, jas vėliau bus sunku užlopyti. Bet taip pat yra ir kita, mano supratimu, šiek tiek gausesnė, argumentų grupė.

Šiuo projektu mes kalbame apie verslo segmentą, kuris didžiąja dalimi nusėtas smulkiojo verslo atstovų. Energetinių išteklių kainos lemia didžiulį dujų išlaidų augimą dujoms ir elektrai, mes tai puikiai matome ir žiūrėdami į artimiausią laikotarpį, žiemos laikotarpį, bet tikriausiai ir toliau matome, kad tas energetikos išteklių kainų lygis nenukris taip greitai. Dar daugiau, mes kalbame apie verslo segmentą, kuris pastaruosius kelerius metus dėl Vyriausybės sprendimų buvo pirmas uždaromas dėl pandemijos grėsmės. Dar pernai, 2021 metais, bendras sektoriaus veiklos rezultatas siekė 39 mln. eurų, tai, galima sakyti, yra beveik tas pats, kas buvo 2019 metais, kai buvo 41 mln., bet net 28 mln. iš tų 39 mln. eurų, tai yra 70 %, sudarė subsidijos, tai yra liūto dalis.

Sudėtingą situaciją sektoriuje rodo ir tai, kad pirmus 8 šių metų mėnesius vis dėlto bankrotų pradėta 2,6 karto daugiau negu per dvejus metus nuo 2019 iki 2021 metų. VMI pateikti duomenys taip pat rodo, kad viešojo maitinimo sektoriaus pardavimai, įvedus lengvatinį PVM nuo praėjusių metų liepos, gerokai ūgtelėjo. Ir ūgtelėjo tikrai gerokai sparčiau, negu sezoniskumo įtaka ar kiti su tuo galimai susiję veiksniai. Stipri prielaida yra ta, kad pardavimai ūgtelėjo būtent dėl to, kad lengvatinis PVM tarifas padėjo sumažinti sektoriuje šešėlį. Priminsiu, kad šešėlis čia yra didelė problema, nes mes kalbame apie tą viešojo maitinimo sektorių, kuris išsiskiria ir mažais atlyginimais, ir dideliu šešėlio mastu, tą įrodo anksčiau daryti Valstybinės mokesčių inspekcijos ir kitų valstybės institucijų duomenys. Iš to tampa aišku, kad svarstydami šį projektą vienoje rankoje mes turime tikrai galimus PVM netekimus biudžetę, bet kitoje mes turime vėl ūgtelėjusį šešėlį, galimus atleidimus ir taip pat galimus PVM netekimus dėl šio šešėlio padidėjimo masto.

Aš vertinu tą dėmesį, kuris yra parodytas Vyriausybės projekte, pratęsti pusei metų šią lengvatą. Ir tai yra argumentas, kad ir Vyriausybė mato panašiai šio sektoriaus klausimus arba grėsmes, su kuriomis susiduria viešojo maitinimo paslaugos teikėjai. Mes nepasiuntėme aiškos žinios verslui šiek tiek anksčiau, dėl to vėlavome, todėl manau, kad ne pusei metų, o ilgesniam laikotarpiui. Šiuo mano projektu siūlomas metų terminas vis dėlto yra geresnis, tikslesnis ir aiškesnis sprendimas, tuo labiau padėsiantis išvengti metų laikotarpiu, liepos mėnesį, buhalterinių apskaitos institucijų perkrovimo ir dėl viso verslo aiškumo. Tad pristatau pratęsimą metams ir mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia V. Fiodorovas. Nematau salėje, nėra kur už lango. Gerai. Tada klausia gerbiamas A. Mazuronis. Bet jo irgi nematau. Tada klausia L. Slušnys, jis tikrai yra. Prašom.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū. Mes norime prevencinių programų, norime puikių viešųjų paslaugų, bet labai stengiamės mažinti mokesčius. Keista, kad neprašome sumažinti PVM batams ar drabužiams, nes juos perka žmonės dar dažniau nei viešojo maitinimo paslaugas.

Mano klausimas. Gal galėtumėte įvardinti, kiek Lietuvos biudžetas praras pajamų ir už kias paslaugas ateityje tektų susimokėti patiems gyventojams? Kaip jūs manote?

V. MITALAS (LF). Dėkui, gerbiamas Linai. Matote, nėra tai idealus sprendimas. Aš tą puikiai suprantu. Bet bėda ta, kad mes dabar negyvename idealių sprendimų laikais. Tuomet, kai buvo siūlomas šis projektas, jį siūlė Vyriausybės atstovė, jeigu teisingai pamenu, pati premjerė, siūlė ir kiti Vyriausybės atstovai šį lengvatinį tarifą įvesti, mes šnekėjome apie sudėtingus laikus, tuomet atrodė, kad jie kovidu taip ir pasibaigs. Bet, deja, jie nepasibaigė.

Taip, jeigu jūs norite tikslių skaičių, Vyriausybė yra suskaičiavusi, kad apie 110–120 mln. eurų šis netekimas gali kainuoti visiems metams. Bet į šį skaičių nėra įskaičiuota ta mokesčių dalis ir ta pinigų dalis, kuri būtų nesurinkta, jeigu dalis verslo (yra tvirta hipotezė, kad išejo iš šešėlio) į tą šešėlį vėl sugrįžtų arba bankrutuotų. Ta dalis yra ženkli. Todėl 60 mln. eurų, tiek išeina padalinus 120 iš 2, man atrodo, yra per didelė suma, kai mes kalbame apie biudžeto netekimus. Duomenys ir visų institucijų analizė leidžia teigti, kad ta suma būtų gerokai mažesnė vien dėl PVM, bet

įvertinus įtaką kitų mokesčių – GPM ir kitų darbo mokesčių įtaką, ta neigiama biudžeto pusė išvis galėtų ir susilyginti. Tikrai dabar niekas nepasakys, nėra institucijų, pamatavusių tiksliai, kiek šešėlis šiuo metu yra sumažėjęs šiame sektoriuje, bet tie duomenys tikrai tvirtai leidžia patikinti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia gerbiamas M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, aš dabar atsivertęs skaitau jūsų projektą. Gal čia netikslumas, gal galėsite papildyti, bet aš matau, kad jūs išbraukėte visų rūšių meno ir kultūros įstaigų, meno ir kultūros renginių, sporto renginių, sporto klubų lankymo sumažintą tarifą. Taip pat meno atlikėjų, aktorių, dainininkų, muzikantų, dirigentų, šokėjų ir panašiai. Jūs siūlote pratęsti tik maitinimo sektoriui, bet nepratęsti kultūros, poilsio, sporto ir atlikėjų paslaugoms. Mes rytoj susitinkame su nevalstybinio kultūrinio sektoriaus atstovais. Jie kelia klausimą, kad jie taip pat nori stabilios mokestinės aplinkos tam, kad galėtų būti tinkamai plėtojamas nevalstybinis kultūrinis sektorius. Matyt, ir daugiau tokių panašių argumentų gali būti. Ar galėtumėte patikslinti savo poziciją šiuo klausimu?

V. MITALAS (LF). Dėkui už klausimą. Šis įstatymo projektas buvo registruotas dar pavasario sesijoje, natūralu, tiksliai nežinant, kaip dėliosis kitų metų finansinės galimybės ir skirtingų sektorių veikla. Todėl aš manau, kad bet koku atveju Seimas turės apsispręsti ir dėl šio siūlymo, ir dėl termino, ir dėl rato tų, kuriems ta lengvata yra pratęsiama, ar tai vyks šioje Seimo salėje, ar vyks Biudžeto ir finansų komitete, sprendžiant dėl įvairių pasiūlymų dėl paties biudžeto. Aš vertinu, kad yra platesnis ratas nei tik maitinimo paslaugas teikiantys subjektai. Džiaugiuosi, kad Vyriausybės projekte yra įtrauktas viešbučių lengvatinis PVM tarifas, to nereikėjo atskirai teikti gerbiamiems to pasiūlymo autoriams šioje Seimo tribūnoje, bet čia stovėdamas aš noriu pakviesti palaikyti viešojo maitinimo sektorių ir taip pat palaikyti nevyriausybinės organizacijas. Jos vienaip ar kitaip irgi bus svarstomos tiek komitete, tiek vėliau su biudžetu.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamam pranešėjui, jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar pasisakymai už, prieš. Gerbiamas M. Majauskas kalbės už. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, svarbu atkreipti dėmesį, jog gyvename neramiais laikais. Finansų ministerija prognozuoja maždaug 1 % BVP augimą, Lietuvos bankas neprognozuoja net tiek, dalis nepriklausomų ekonomistų prognozuoja ir ekonomikos susitraukimą. Mano giliu įsitikinimu, tokiomis aplinkybėmis mokesčių stabilumas yra vertybė ir mes turėtume ją branginti. Šis sprendimas užtikrina, jog ateinančiais metais smulkiajam verslui, kuris dalyvauja maitinimo sektoriuje, mokesčiai nedidės. Atkreipsiu dėmesį, kad 99 % maitinimo sektoriaus yra smulkusis verslas, didelė dalis regionuose – neretai šeimos verslai. Mano supratimu, yra prasminga užtikrinti mokesčių stabilumą jiems, nedidinti mokesčių metų viduryje ir taip užtikrinti, jog tas verslas gyvuotų, nesitrauktų į šešėlį ir neužsidarytų.

Šioje situacijoje taip pat reikia atkreipti dėmesį į tai, kad yra ne tik maitinimo sektorius, bet ir kultūrinis sektorius: renginiai, meno kūrėjai, sporto klubai. Mano supratimu, reikėtų padiskutuoti apie mokesčių stabilumą ir jiems. Taip pat labai norėčiau atkreipti dėmesį, kad praeitais metais, kuomet buvo sumažintas tarifas tarp birželio ir liepos mėnesių, oficialiai deklaruojamos maitinimo sektoriaus pardavimų pajamos išaugo 48 %. Tokios išaugusios pajamos išsilaikė beveik visus metus ir tai galima paaiškinti tik vienaip – šis sektorius išsiskaidrino ir nusprendė mokėti mokesčius. Labai tikėtina, kad padidinę mokesčius mes tiesiog vėl matysime didelę dalį smulkiojo verslo, grįžtančio į šešėlį ir tiesiog mušančio pinigus *pro* kasą, jeigu taip būtų galima pasakyti. Aš šioje situacijoje kviečiu kolegas palaikyti šį sprendimą ir padiskutuoti apie jį toliau atitinkamuose komitetuose. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Padiskutuosime dar ir šiandien. Prieš – A. Petrošius. Prašau.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Matyt, tam tikrų iššūkių sukėlė tai, kad dar praėjusią savaitę mes apie šitos lengvatos pratęsimą nekalbėjome. Stabilumą ir visus išdėstytus tikslus iš esmės užtikrina ir esamas sprendimas, nepriklausomai nuo to, apie ką kalbėjo mano kolega. Biudžetas gali ir, matyt, ateinančiais metais bus tikslinamas, atsižvelgiant į iškilsiančius iššūkius ir pokyčius. Šiandien apie apgyvendinimo paslaugas mes jau nekalbame, kaip suprantu, problema yra išspręsta neterminuotam laikui. Na, o maitinimo verslas yra lankstus ir, matyt, šiame sektoriuje įstaigų atsidarymai ir užsidarymai, gal negalima to vadinti įprasta praktika, bet pa-

sitaiko ganėtinai dažnai. Ką aš noriu, kad žmonės išgirstų: kad, nepriklausomai nuo to, koks šandien bus priimtas sprendimas šituo klausimu, valstybė nėra priešas. Kaip jau minėjau, ir esamas reglamentavimas užtikrina tą stabilumą, manau, kad viskas apskaičiuota Vyriausybės šiandien yra tam jautriausiam laikotarpiui, tai yra pirmajam pusmečiui, kai mes susiduriame su energetiniais iššūkiais, šildymo kainomis. Tai nereiškia, kad prie šito klausimo nebūtų galima ir nebūtų sugrįžta, atsižvelgiant į kintančią situaciją, baigiantis lengvatos galiojimo laikotarpiui. Šiandien, aš manau, pakankamas yra ir pusės metų pratęsimas. Kaip jau minėjau, nepriklausomai nuo to, koks bus priimtas sprendimas, žmonės turi suprasti, kad mes jais rūpinamės ir kad tai atliepia visus tikslus, apie kuriuos kalbėjo kolegos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonės išsakytos. Balsuosime tam numatytu laiku.

11.49 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2045 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 1-6 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2045. Pranešėjas – V. Gapšys. Prašau į tribūną pateikti projektą.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tikrai neišsiplėsiu, nes projektas labai panašus į tai, kas buvo pateikta pono V. Mitalo. Mes, aišku, paliečiame dar ir apgyvendinimo sektorių, bet Vyriausybė lyg ir nusprendė ryžtingai šią problemą spręsti ir nusprendė, kad apgyvendinimo sektoriui padaroma neriboto laikotarpio lengvata, todėl tas punktas, aišku, neteks prasmės. Bet dėl maisto restoranuose, maitinimo paslaugų, aš manau, vis dėlto yra aktualus klausimas, ir priešingai, negu dabar pasisakė prieš dėl prieš tai buvusio panašaus projekto, aš manau, kad tai yra svarbu. Svarbu pratęsti ne tik iki metų vidurio, bet ir iki metų pabaigos. Neužmirškime, kad metų vidurys bus ir atostogų sezonas, todėl kainų pakeitimas vartotojams atostogų sezono metu, aš manau, būtų sunkiai suprantamas ir sunkiai toleruojamas. Lygiai taip pat tai yra laikotarpis, kai maitinimo įstaigos gali sukaupti tam tikrų resursų ne sezono laikotarpiui. Todėl aš manau, kad neverta blaškytis ir metų viduryje tą lengvatą naikinti. Aš manau priešingai – ją reikėtų pratęsti.

Aišku, būtų labai drąsu pasielgti taip, kaip ir su viešbučiais, nes maitinimo paslaugų apmokestinimas mažesniu pridėtinės vertės mokesčio tarifu yra būdingas ir kitoms Europos Sąjungos šalims, todėl mes galėtume pasekti jų pavyzdžiu ir žiūrėti į priekį kur kas toliau. Bent jau metų laikotarpiui, aš manau, būtų protinga tą lengvatą pratęsti ir kitų metų biudžete jau galėtume žiūrėti į ateities galimybes. Todėl aš manau, kad, kartu pateikus šiuos projektus ir pritarus jiems, tas būtų labai logiška. Mes Biudžeto ir finansų komitete galėtume įvertinti visus už ir prieš ir priimti galutinį sprendimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti keletas Seimo narių. Pirmasis – gerbiamas A. Mazuronis. Prašau.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Gerbiamas kolega, dažniausiai, svarstant panašaus pobūdžio įstatymų projektus, ypač valdančiosios daugumos atstovai kelia klausimą, kiek kainuoja tokios įstatymo keitimo iniciatyvos.

Aš norėčiau jūsų paklausti šiek tiek iš kitos pusės. Ar jūs galėtumėte pabandyti šiek tiek prognozuoti, kas galėtų nutikti, jeigu tokio pobūdžio lengvatai nebūtų pritarta, ir kaip tai galėtų atsiliiepti maitinimo sektoriui, už kurio stovi virš 60 tūkst. žmonių, kaip aš suprantu?

V. GAPŠYS (DPF). Natūralu, kad, esant tokioms energetikos kainoms ir jas dar iki galo nestabilizavus, tai galėtų gręsti tam tikrų maitinimo įstaigų užsidarymu.

Reikia atkreipti dėmesį ir į tai, kad dalis maitinimo įstaigų turi tam tikras mokestines paskolas dar nuo praeito kovidinio laikotarpio. Todėl tai reikštų ir valstybės biudžeto praradimą. Tai yra negražintos paskolos, kurios buvo suteiktos anksčiau. Todėl aš manau, kad susumavus visus už ir prieš būtų galima netgi spręsti, kad valstybė patirtų didesnę galutinį nuostolį, jei nebūtų pratęstos tos lengvatos, negu iš to išloštų gaudama pridėtinės vertės mokestį. Aš manau, kad mes Biudžeto ir finansų komitete galėtume tai įvertinti sistemiškai, ne taip atsitiktinai, žiūrėdami ne į

vieną atskirą rodiklį, o žiūrėdami į jų visumą. Todėl, aš manau, jūsų klausimas labai teisingas, kad mes turėtume žiūrėti į tai būtent tokiu būdu ir stengtis, kad užtikrintume, kad tas sektorius ir toliau galėtų sėkmingai veikti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų taip pat paklaus gerbiamas M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mielas kolega, jūs vėl išskiriate maitinimo sektorių. Kiek aš skaitau jūsų įstatymo projektą, nematau čia nei kultūros, nei poilsio, nei sporto, nei atlikėjų paslaugų, kurios sudaro labai nedidelę dalį planuojamų pajamų. Čia skaičiuojama, jog pusei metų padidinus jiems mokesčius būtų surinkta 5 mln. 500 tūkst. eurų. Matyt, biudžetui kiekvienas euras svarbus. Kita vertus, tai smulkusis verslas ir klausimas, ar padidinus jam iš tikrųjų būtų surinkti tie pinigai. Bet vis dėlto jūs nusprendėte jų neįtraukti. Tai viena klausimo dalis.

Kita. Kaip jūs apsisprendėte, kodėl teikiate metams? Ar tikitės, kad po metų situacija iš esmės bus reikšmingai geresnė? Ačiū.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju už labai gerus klausimus. Taip, mes esame už tai, kad būtų ir kultūros sektoriui, ir sporto sektoriui pratęsiama. Mes tikrai apie tai galvojome ir laukėme Vyriausybės iniciatyvos.

Kai registravome šitą projektą, Vyriausybė labai aiškiai buvo pasisakiusi, kad nebeteiks restoranams pratęsti šią lengvatą maitinimo paslaugoms, todėl mes sureagavome į tai ir įregistravome pasiūlymą.

Iš Vyriausybės laukėme ir atsakymų, ką ji darys su kitomis lengvatomis. Dabar matome, kad iš dalies atsižvelgiama į tą smulkiojo verslo lūkestį, bet mes manome, kad Vyriausybė turėjo būti tikrai ambicingesnė. Mes mielai pratęstume tą lengvatą ir jūsų minėtiems sektoriams. Dėl metų laikotarpio, kaip ir minėjau pasisakydamas, aš tikrai būčiau už tai, kad mes žiūrėtume europietiskai ir brandintume tą mūsų kultūrinę tam tikrų paslaugų dalį, ir galėtume svarstyti apie ilgalaikiškesnius sprendimus, bet suprasdami irgi ir Vyriausybės galvos skausmus, kuriuos jai kartais sekasi, kartais nelabai sekasi spręsti, mes paėmėme šį metų laikotarpį, bet tikrai mielai grįžtume prie to klausimo ateityje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinė klaus gerbiama L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega, prašom pasakyti, kiek šiandien jau yra apytiksliai užsidariusių arba bankrutavusių kavinių, restoranų vien dėl to, kad nebepatempia kainos, dėl kainų išaugimo?

Kitas momentas. Kaip yra kitose Europos Sąjungos šalyse, gal turėjote tokį tyrimą?

Ir dar vienas klausimas. Ar nemanote, kad galėtume mes padėti, tegul ir būna tie 9 % iki liepos 1 dienos, kaip yra numatyta, o po to palikti galbūt ir nebepratęsti, bet galėtume spręsti klausimą dėl energetikos, dėl padėjimo, kad jie išbristų iš to energetinio skurdo, kad galėtų saulės elektrines pasistatyti būtent tik savo reikmėms? Kokia jūsų nuomonė?

V. GAPŠYS (DPF). Dėl energetikos sutinku, kad tos problemos yra labai plačios. Aš manau, kad į energetikos problemas reikėtų žiūrėti turbūt horizontaliai, per visus sektorius. Maitinimo sektorius šiuo atveju nėra išskirtinis, palyginti, tarkime, su kokia nors stiklo perdirbimo, darymo pramone, kur išvis didelės energijos sąnaudos yra ir kur mes turime specifinių sprendimų ieškoti. Todėl aš žiūrėčiau kaip į horizontalų sprendimą, tai yra visiems taikant tam tikras galimybes gauti mažesnes energijos kainas ir tuos atsinaujinančios energetikos sprendimus.

Galbūt galėtume žiūrėti, kaip jie lengviau galėtų prie to priėti tam tikrais atvejais, nes yra tokių specifinių situacijų. Teko girdėti, kai patalpos yra nuomojamos, o tie, kurie išnuomoja tas patalpas, nesiima energijos taupymo sprendimų, todėl kenčia tie, kurie nuomojasi ten. Bet čia yra jau specifiniai dalykai sprendimo.

Todėl aš manau, kad vis dėlto turėtume horizontaliai spręsti energetikos klausimus, o PVM lengvatą šiuo atveju bent jau iki metų pabaigos, kitų pratęsti. Tai yra labai specifinis dalykas, kur ir vartotojams atsiliieps, ir pridėtinės vertės mokesčio padidėjimas persikels į kainas natūraliai ir į infliacijos rodiklius, ir į vartotojų, kaip minėjau, šiuo atveju, jeigu iki šių metų vidurio, atostogų sezoną. Manau, kad būtų tikrai nesąžininga.

Europos Sąjungos šalyse yra įvairių sprendimo būdų ir įvairių pridėtinės vertės mokesčio tarifų maitinimo paslaugoms, bet tikrai gana dažnas atvejis, kai yra taikomas lengvatinis pridėtinės vertės mokesčio tarifas maitinimo paslaugoms, todėl Lietuva šiuo atveju tikrai neišsiskirtų.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas kolega. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar už kalbės gerbiamas M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mielieji kolegos, mokesčiai yra vertybinis klausimas. Nustatydami mokesčius mes apsisprendžiame dėl mūsų valstybės ekonomikos prioritetų. Šiuo atveju yra svarbu priimti sprendimą dėl to, kokia mokestinė aplinka bus nustatyta smulkiąjam verslui visoje Lietuvoje. Daugelis Europos Sąjungos šalių taiko sumažintą tarifą ne todėl, kad teikiamos maitinimo sektoriaus kainos būtų mažesnės, o todėl, kad būtų paskatintas smulkusis verslas, ir šis sprendimas daro būtent tai.

Jeigu mes kalbėtume apie reguliuojamus sektorius, ten, kur kainos reguliuojamos, pavyzdžiui, receptinių vaistų, centrinio šildymo, ten sumažintas tarifas automatiškai sumažina kainas. Šiuo atveju tai yra ne kainos mažinimo, o paramos smulkiąjam verslui klausimas, todėl aš kviečiu palaikyti šį sprendimą ir padiskutuoti apie jį šiek tiek plačiau, siekiant užtikrinti stabilią mokestinę aplinką smulkiąjam verslui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Bet kolega priekyje jūsų mano kitaip. Prieš kalbės L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū. Pirmiausia iš tiesų prieš kalbėsiu vien dėl to, kad jau Vyriausybė sudėliojo biudžetą ir labai aiškiai matoma, kur ir ką mes galime sau leisti, bet, manau, šiame Seime labiausiai nemylimas, o gal nematomas yra NVO sektorius. Nepaisant numatomų kai kurių kompensacijų už elektrą ir šildymą, joms niekas nekompensuoja jokioje srityje jokios dalies PVM. Jau dabar yra žinoma, kiek NVO sektoriaus organizacijų palieka buvusius ofisus, palieka viską ir susimąžina. Lygiai taip pat gali šaukti NVO sektorius, kaip ir maitinimo sektorius, kad joms nepakeliama, nes, tarkime, net valstybėje mes neturime pakankamai programų ir pakankamai įvairiausių sričių, kur jos galėtų dalyvauti pirkimuose arba dar kokiose nors veiklose. NVO sektoriuje veikia daugybė organizacijų, jos perka tas pačias paslaugas ir prekes iš verslo, įgyvendindamos mums, Lietuvai, svarbius projektus įvairiausių prevencinių švietimo, socialinių paslaugų sektoriuje. Šios organizacijos dažnai net nesiregistruoja PVM mokėtojais, nes yra per daug brangi tokia apskaita, o tai reiškia – moka visą PVM ir vis dar gyvos. Negalime pritarti tokioms pataisoms, nes kuriame nelygias sąlygas ne tik skirtingiems verslams, bet ir pastumiame į šalį visą NVO sektorių, taip dar labiau jį silpnindami. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Nuomonės išsakytos, balsuosime tam numatytu laiku.

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1432. R. Žemaitaitis. Šį projektą aš įvardinau, bet jis jį atsiėmė, taip, jau žinome. Nuėjo į Sekretariatą ir atsiėmė.

12.01 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1660 (pateikimas)

Tada 1-8 klausimas. Gerbiamas Petras jau pakilęs ir žengia į tribūną. Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimas. Prašom.

P. GRAŽULIS (LRF). Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Aš noriu pirmiausia atkreipti dėmesį, prieš pristatydamas savo įstatymo projektą, kad visose Europos Sąjungos šalyse taikoma maisto produktams lengvata. Visose. Išskyrus Lietuvą. Anksčiau buvau siūlęs, kad visiems maisto produktams būtų lengvatinis PVM tarifas. Tačiau valdančioji dauguma atmetė. Dabar mano yra kitas siūlymas, taip pat pasirėmiau kitų šalių patirtimi, ypač Čekijos, Slovakijos ir kitų. Ten vyriausybė sudaro socialinį produktų krepšelį ir tam krepšeliui netaikomas PVM. Tai yra pačios būtiniausių prekių, net maldoje „Tėve mūsų“ yra sakoma: kasdieninės duonos duok mums, Viešpatie. Tikrai duona yra labai svarbus maisto produktas. O šiandien pas mus net duonai taikomas 21 % PVM. Čia Seimo nariai prieš mane pristatydami projektus nuolat siūlė mažinti PVM restoranams, taip pateikė ir Vyriausybė – pusei metų. Bet, gerbiamieji, pagal statistinius duomenis, daugiau

kaip 40 % žmonių nesilanko restoranuose, nes neturi pajamų. Taip pat aš atkreipiu dėmesį, kad net kartais atrodo nemažas miestelis, ten nėra restoranų, nes žmonės ten nesilanko ir neturi pajamų. Dar vieni statistiniai duomenys – daugiau kaip 35 % restoranuose lankosi užsieniečiai, turistai, kurie atvyksta į Lietuvą. Tai kodėl reikėtų taikyti restoranams PVM lengvatą? Aš ne prieš, priitariu šiam Vyriausybės sprendimui, tačiau maisto produktams, būtiniausiems maisto produktams, yra būtinybė taikyti lengvatą. Todėl siūlau: tegu Vyriausybė parengia tą vadinamąjį socialinį maisto produktų krepšelį ir jam būtų taikomas nulinis PVM, kaip ir kitose Europos Sąjungos šalyse.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiama L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Sakykite, Petrai, iš tikrųjų sakote – visose Europos Sąjungos šalyse. Ar iš tikrųjų taikomas nulinis PVM tarifas? Ir būčiau iš karto klaususi dėl būtiniausių maisto produktų. Bet jūs įsivaizduojate, kad pas mus yra ir kultūrinių dalykų, restorane iš tikrųjų valgo mažiau vien dėl to, kad žmonės įpratę namuose gamintis maistą. Pristatydamas projektą ar nemanote, kad čia galbūt būtų tie, kurie šiandien yra... socialiai remtiniams gal būtų galima išskirti tą dalyką, tą krepšelį gautų ir mokėtų mažiau? Ar negalvojate kitokią variantą teikti?

P. GRAŽULIS (LRF). Aš manau, žmonės, turintys didesnes pajamas, tikrai perka kokybiškus ir brangesnius produktus. Vyriausybė atsižvelgtų, kiek tų produktų reikėtų. Gal pradžioje mažiau, jeigu turtingiau gyventume, galėtų tą krepšelį Vyriausybė reguliuoti. Bet tai yra būtina. Aš pritarčiau minčiai, jeigu po pateikimo pritartų, gal pirmiausia tą socialinį produktų paketą nustatyti tik socialiai remtiniams. Tai būtų padarytas pirmas žingsnis į priekį, bet tą žingsnį turime daryti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Bet jūs nepabėkite. Jūsų nori paklausti kiti Seimo nariai. K. Vilkauskas, pavyzdžiui. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Šis įstatymo projektas, matyt, teiktas, jau nežinau, kelintą kartą. Gal gerbiamas kolega Petras pasakytų, kiek kartų čia jau buvo teikiama. Iš tikrųjų logika sako, kad aplinkui visose šalyse – 9, 5, kitur nulinis, kaip Lenkijoje, tai lenkai tuo labiau, solidariai ir verslininkai atsižvelgė į tą nulinį PVM tarifą ir solidariai jo laikosi. Kaip manote, ar mūsų verslininkai laikytųsi, jeigu būtų priimtas šis įstatymo projektas?

P. GRAŽULIS (LRF). Aš manau, kad tikrai laikytųsi. Ir man labai gaila, kad Vyriausybė ir premjerė komentuoja, kad mūsų verslininkai visi yra nesąžiningi. Taip nėra. Pirmiausia mes pritaikykime tą PVM lengvatą ir pažiūrėsime. Ir jeigu jau kainos išliks tokios pat, tada diskutuokime, gal grįžkime atgal, gal ieškokime kitų priemonių. Bet tikrai reikia žengti šitą žingsnį, kaip daro visos Europos Sąjungos šalys, darykime tokius žingsnius ir mes.

PIRMININKAS. Dėkoju. A. Mazuronis taip pat nori jūsų paklausti. Prašom.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Gerbiamas Petras norėjo pabėgti, bet vis dėlto mano klausimas panašus kaip ir kolegos Kęstučio. Iš tiesų pagrindiniai tokių iniciatyvų priešininkai visada kaip kontrargumentą pateikia, kad ta nuolaida per pridėtinės vertės mokestį neatsispindės galutinėje kainoje, o tiesiog nuguls prekybos vietų kišenėse. Aš norėjau paklausti, kaip jums atrodo, ar pavyktų tinkamai sukontroliuoti, kad ta pridėtinės vertės mokesčio lengvata iš tikrųjų nugultų vartotojų kišenėse, o ne prekybininkų?

P. GRAŽULIS (LRF). Aš manau, kad tikrai atspindėtų ir tikrai nėra verslininkai... taip pat didelė dalis verslininkų yra socialiai atsakingi. Ir dar vienas momentas, yra ir kita priemonė. Jeigu matytume, kad tikrai pasinaudoja verslininkai, prekybininkai ar gamintojai, mes galėtume pritaikyti dar vieną priemonę. Tarp kitko, ji taikoma kai kuriose Europos Sąjungos šalyse, ypač Prancūzijoje, – tokiems produktams nustatomas ir prekybinis antkainis. Pavyzdžiui, pagaminai, savikaina – euras, negali parduoti į prekybos centrą už daugiau kaip 1 eurą 10 centų – 10 %, kitur 5 %. Mes galėtume ir tam paketui reguliuoti ir gamybos, ir prekybos antkainį, jeigu patys verslininkai būtų neatsakingi.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų taip pat nori paklausti gerbiamas E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tiesų jūs čia kažką kalbėjote apie vienybę, galbūt krepšelį taikėte su PVM mokesčio lengvata socialiai remtiniams, bet neįsivaizduoju, kaip galima padaryti, nebent atskiras parduotuves socialiai remtiniams, kur būtų PVM sumažintas?

Bet kitas klausimas, iš tiesų jūs niekur nepateikėte, kiek gali netekti biudžetas iš tų pajamų, kurios dabar įskaičiuotos į biudžetą. Gal jūs galėtumėte pasakyti, ką tada galima būtų sumažinti, kokias išlaidas, ar didinti skolą? Kieno sąskaita? Vis tiek į biudžetą įskaičiuota ir tai būtų nemažos, šimtamilijoninės sumos. Ką reikėtų mažinti, kokias išlaidas? Nes restoranų mokesčiais neužkišite šitos skylės.

P. GRAŽULIS (LRF). Pirmiausia reikia mažinti energetines kainas, to jūs nedarote. Jums yra... Gal jūsų draugai lobsta iš to, parduoda brangiai elektros energiją ir jūs esate patenkinti. Jūs visiškai nekalbate apie tai, kaip sumažinti elektros energijos, ir ne tik elektros energijos, kainas. Kvieskitės „Independence“ stebuklingą. Jūs sakėte, turite „Independence“ ir dujos nebrangs. O turite „Independence“ ir dujos dar brangesnės. Tai kam jis reikalingas tas jūsų „Independence“? Ar jis amerikonomams reikalingas? Kažkokiai mafijai. Lobsta vargšų žmogelių sąskaita. Čia tikrai sutauptumėte milijardus ir nereikėtų jums skolintis 3 mlrd., kad tiems turtuoliams prikrautų pelnus į kišenes.

O jeigu konkrečiai atsakytume – Vyriausybė nustatytų tų būtiniausių prekių krepšelį ir jeigu jis būtų platesnis, reikėtų daugiau lėšų, jeigu jis būtų mažesnis, lėšų reikėtų mažiau. Aš manyčiau, būkite jautresni, ponai konservatoriai, tiems skurstantiems žmonėms, o jūs dabar tikrai tuos magnatus, elektros gamintojus, perpardavėjus, spekuliantus remiate vargšų žmonių sąskaita.

PIRMININKAS. Gerai, dėkui. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Dabar už kalbės gerbiama L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų atsakysiu Edmundui – aš taip pat galvojau, kaip reikėtų padaryti, kad socialiai remtiniams palengvintume tą situaciją mažindami skurdą. Pasiėmiau aš Šeimos kortelę. Šeimos kortelė būtų pagrindas. Iš tikrųjų galėtume bent tiems žmonėms padėti, jeigu mes sumažintume PVM būtent būtiniausiam maisto krepšeliui, kurį Vyriausybė nustatytų. Iš tikrųjų tai būtų didelis plusas. Manau, kad tikrai ta atskirtis labai stipriai sumažėtų. Šiandien galbūt pereitų pateikimas, o galėtume diskutuoti ir po to spręsti klausimą, kokį sąrašą, kaip padaryti. Tikrai kviesčiau šį kartą palaikyti šitą projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Balsuosime tam numatytu metu.

12.11 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2106 (pateikimas)

Dabar kviečiu L. Jonauską į tribūną pristatyti 1-9 klausimą – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo projektą. Prašau.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, sumažinsime PVM restoranams, būtiniausiems maisto produktams, duonelei, tada pereisime ir prie įvairiausių kitų paslaugų, tai yra remonto. Kartu su kolegomis siūlome nustatyti lengvatinį PVM tarifą elektronikos prietaisų, kompiuterinės technikos, buitinių prietaisų, batų, drabužių, žaislų, baldų, dviračių remontui ir kitų daiktų remontui. Iš tikrųjų remonto paslaugų kaina sparčiai kyla ir, Eurobarometro duomenimis, dažnu atveju Europos Sąjungoje sudaro 30 % ir daugiau bendros daikto kainos, todėl daiktų tiesiog žmonėms nebeapsimoka taisyti. Toks variantas, kaip didelis brangimas paslaugų, gali nutikti kaip Skandinavijoje. Skandinavijoje šiaudien yra tokia situacija, kad tikrai labai retas žmogus buitinės technikos, kompiuterinės technikos ar kitus prietaisus taiso. Tiesiog jie yra išmetami. Siekdami žaliojo kurso, žiedinės ekonomikos tikslų siūlome nustatyti šitą 5 % pridėtinės vertės mokesčio lengvatą. Tuo labiau kad daugelyje Europos Sąjungos šalių jau tokios lengvatos egzistuoja gana seniai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų paklaustų gerbiamas M. Majauskas, bet jo nėra. Klausia gerbiama L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų ne pirmą kartą teikiamas panašus projektas. Aš galvoju, vienas variantas – čia yra dėl žiedinės ekonomikos, kad galbūt mes daugiau remontuotume, o ne pirktume naujus daiktus, nereikėtų jų išmesti ir galvoti, kaip juos po to utilizuoti. Jūs savo aiškinamajame rašte rašote, kad nereikės papildomai finansų, bet biudžetas

atitinkamai kažkiek realiai praras. Kaip jūs įsivaizduojate, ar tikrai taip bus, kad stengsis remontuoti ir tai padengs tas sąnaudas, kurias jūs įsivaizduojate šiandien? Ar tai tikrai realu yra? Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Laima. Kartu su kolegomis, kurie teikė įstatymo projektą, manome, kad tikrai biudžetas nepraras, tikrai jokių praradimų neturės. Įsivaizduojame, kad daugiau žmonių bus paskatinti remontuoti savo buitinius prietaisus, nes ir lengvatinis PVM tarifas iš esmės kompensuos tai, kas šiandien yra surenkama ir su tuo 21 % tarifu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat E. Pupinis nori paklausti. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Sutinku, kad atliekos yra problema, bet galbūt daugiau skatinkime perdirbimą, iš kitos pusės pažiūrėkime, nes iš tikrųjų remontai, remontuojame, priremontuojame, padarome, paskui avarijos, paskui mirtys ir kiti dalykai. Iš tikrųjų gal skatinkime tą gamybą, skatinkime perdirbimą ir perdirbtų dalių panaudojimą? Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Geras klausimas. Tikrai iš karto patarimą duosiu. Kolega, nereikia skalbimo mašina važinėti, nebus jokių avarių ir mirčių. *(Juokas salėje)* Vienas dalykas.

O kitas. Jūs iš tikrųjų esate teisi. Tik žiedinės ekonomikos tuose cikluose pirmiausia yra remontas, paskui yra perdirbimas, jeigu jau remontuojant nepavyksta į pirminę paskirtį daikto grąžinti. Žodžiu, viskas susiję. Jeigu remontas nepadės arba padės tik laikinai, kitas etapas – ne šiukšlynas, ne sąvartynas, o daiktų perdirbimas.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Jūs atsakėte į visus klausimus.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKAS. Dabar motyvai. Už – T. Tomilinas. Prašau.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, pasisakydamas už šį projektą dar noriu priminti, kad Seimo Biudžeto ir finansų komiteto stalčiuose dar guli kitas labai panašus įstatymo projektas dėl tam tikros gyventojų pajamų mokesčio lengvatos, tai yra dėl galimybės grąžinti dalį savo gyventojų pajamų mokesčio. Būtent neįskaityti tų išlaidų, kurias mes patiriame dėl buitinės technikos ir kitų prietaisų remonto, į savo mokestinę deklaraciją. Manau, kad ir tas kelias taip pat yra reikalingas, bet ir PVM lengvata, kaip alternatyva, taip pat svarstyтина, todėl siūlau pritarti. Mes labai daug kalbame apie žiedinę ekonomiką, labai daug rašome strategijose gražių žodžių, tačiau jokių priemonių nesūlome, kai ateina laikas realybėje įgyvendinti tas strategijas. Čia yra siūloma konkreti priemonė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Balsuosime tam numatytu laiku. Gerbiami kolegos, šiek tiek sutaupeime laiko.

12.16 val.

Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo Nr. XIV-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2043 (pateikimas)

Aš norėčiau, kad apsvarstytumė rezervinį 2 klausimą. Galime pakviesti gerbiamą R. Vaitkų į tribūną pateikti Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo projektą Nr. XIVP-2043. Prašau.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, projektas yra teikiamas siekiant išplėsti gręžinio įteisinimo atvejus, kai gyventojas yra prisijungęs prie centralizuoto gėlo vandens tiekimo sistemos ir turi registruotą gręžinį. Šiuo atveju ir viešumoje pasigirsta, kad savivaldybės nenori įteisinti šitų gręžinių. Būtent šis įstatymo pakeitimas leistų tai įgalinti. Prasidėjus gręžinio įteisinimo procedūrai, dar yra vienas toks dalykas, kad kitas projekto tikslas yra sudaryti sąlygas pačiam fiziniui asmeniui teikti duomenis Lietuvos geologijos tarnybai dėl nelegalaus gręžinio įteisinimo. Tai taip pat būtų lengvesnis ir greitesnis variantas nelegalių gręžinių įteisinimo kelyje.

Dar viena iš svarbių detalių, kad būtent karo Ukrainoje atveju mes puikiai matome, kokia ypač svarbi detalė yra šitų gręžinių išsaugojimas. Tai kaip alternatyva centralizuotai geriamojo vandens tiekimo sistemai, kai yra subombarduojama, sakykim, gyvenvietė, daugiabučiai rajonai, pažeidžiama centralizuota gėlo vandens tiekimo sistema. Tai būtent alternatyvos, leidžiančios

vandenį išgauti iš gręžinių, yra labai svarbios. Neužmirškime ir šitos detalės karo akistatoje. Galbūt trumpai tiek. Atsakysiu į klausimus.

PIRMININKAS. Nori paklausti gerbiamas K. Mažeika. Prašau. Jeigu nėra, tuomet gerbiama L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Gaila, kad nėra kolegų. Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, tarkime, visuomeninis tiekėjas turi licenciją, tiekia mums vandenį, o aš dabar, sakykime, išgręžiu gręžinį ir noriu atsisakyti visuomeninio tiekėjo. Kaip tokiais atvejais spręsimė tuos klausimus? Vienaip ar kitaip, licenciją turi vienas tiekėjas, centralizuotai tiekiantis mums vandenį. Ačiū.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju už klausimą, kolege. Čia yra tiesiog kaip alternatyva. Jūs turite prisijungimą prie centralizuotos geriamojo vandens sistemos ir jūs turite, manau, tikrai puikią ir gerą alternatyvą naudotis ir gręžiniu, kurį jūs įteisinsite. Jūs galite laistyti daržus, naudoti savo reikmėms, o kiek mokėsite, kokį abonentinį mokestį miesto vandentvarkos įmonei, tai čia jau bus nuo to, kiek suvartosite vandens iš centralizuoto tiekimo sistemos, bet jūs turite alternatyvą – du gręžinius.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai už – S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, pataisymas paprašytas yra pačių savivaldybių ir gyventojų, ir A. Strelčiūno, tiesą sakant, tam, kad savivaldybės galėtų leisti įteisinti gręžinius tada, kai yra sutartis su savivaldybės vandentiekiniu.

Atsakymas gerbiamai Laimai į klausimą: savivaldybė savo infrastruktūros plėtros planuose apsibrėžia – ten, kur yra centralizuota vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija, iš esmės atsisakyti nebūtų galima.

Bet kas čia irgi yra palengvinimas ir noriu tai pagarsinti, geologų įmonės prašydavo 1 tūkst. 200 eurų už įteisinimo paslaugą. Mes, ačiū Romualdai, pašaliname reikalavimą, kad ir neatestuotos įmonės, bet kas galėtų nusiųsti dokumentus į Geologijos tarnybą ir paprašyti įteisinimo. Gyventojus išlaisviname nuo 1 tūkst. 200 eurų naštos ir padidiname paslaugos konkurenciją. Kviesčiau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Apsispręsimė per balsavimo intervalą.

12.21 val.

Seimo 2022 m. spalio 27 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Dabar tada dar vienas rezervinis 3 klausimas. Gal galėčiau J. Razmą iš kolegų ratelio ištraukti, kad jūs pristatytumėte rezervinį 3 klausimą, tai yra 27 dienos Seimo posėdžių darbotvarkę? Mes išspręstume dar vieną rezervinį klausimą, nes rezervinio 1 klausimo imti neišeina, nematau pranešėjo. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kitas mūsų posėdis gana negreitai, tik spalio 27 dieną, todėl ir darbotvarkės projektas, matyt, neišvengiamai keisis. Gali būti, kad iki to laiko bus įregistruota Valstybės tarnybos įstatymo naujos redakcijos antra versija po įvertintų teisininkų pastabų. Bet kol kas darbotvarkės projekte yra surašyti tie projektai, kurie jau aiškiai tą momentą pasieks atitinkamą stadiją. Pirmiausia, priėmimai – čia įvairūs finansiniai įstatymai, taip pat tie projektai, kurių svarstymo stadija buvo vakar posėdžio pabaigoje. Taip pat keli projektai, susiję su Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narių, Aukščiausiojo Teismo teisėjų skyrimais, atleidimais. Na ir kiti projektai, iš jų aš gal nieko ypatingo ir neišskirčiau.

Tik dar paminėsiu, kad gali būti, jog posėdžio pradžioje mes 20–30 minučių numatysime Konstitucijos jubiliejinėms sukaktims paminėti, nes, kaip žinome, šiemet sukanka 100 metų 1922 metų Konstitucijai ir 30 metų 1992 metų referendumu priimtai Konstitucijai. Manau, kad Seimo posėdyje galima tam skirti šiek tiek laiko. Teisės ir teisėtvarkos komitetas galbūt pasiūlys tam tikrą turinį. Tiek apie darbotvarkės projektą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs nori paklausti gerbiamas A. Nekrošius. Prašom.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, paklausiu, ko ir praeitą kartą klausiau, kaip yra su energetikos įstatymais? Nes girdėjome, kad Energetikos mi-

nisterija rengia didelį paketą, kur žada tam tikrus pakeitimus. Kada mes jo sulauksime, nes jau mėnuo į pabaigą, o vis dar kažkur užstrigę?

J. RAZMA (TS-LKDF). Kol tie projektai neįregistruoti Seime, aš nedrįstu taip labai teoriškai įtraukti, nes, matote, visai atsitinka, paaiškėja, kad kas nors prieštarauja Konstitucijai ir viskas po to ten verčiasi. Jeigu jie pasirodys horizonte, tikrai nedelsiant atsiras artimiausių posėdžių darbotvarkėje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų taip pat nori paklausti gerbiama R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Gerbiamas vicepirmininke, gal turite nuojautų ar išvalgų. Suinteresuoti asmenys domisi Valstybės tarnybos įstatymo nauja redakcija. Ar jis gali būti 27 dieną, ar jis bus nukeltas į tolesnę ateitį? Jūs – prognozuojantis ateitį žmogus, tai, manau, gal mums ir atskleisite tas žinias.

J. RAZMA (TS-LKDF). Manau, iniciatoriams reikia šiek tiek laiko pataisyti projektą pagal teisininkų pastabas. Man nelengva prognozuoti, kiek laiko prireiks, ar tą naują variantą teks per Vyriausybės posėdį, ar perregistruos tik Seimo nariai, kaip kartais pas mus būna. Nuo to, matyt, ir priklauso tas rezultatas, kiek laiko truks. Neatmetu galimybės, kad gal kada neeilinio posėdžio gali prireikti dėl svarbių projektų, tuo labiau jeigu 27 dienos darbotvarkę vis pildys naujos iniciatyvos, kaip buvo ir su šios dienos posėdžiu. Jeigu mes būtume nedarę neeilinio posėdžio, šiandien būtume posėdžiavę iki 20 ar 21 valandos. Manau, kad to niekas nepageidauja. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar aš norėčiau atsiklausti gerbiamo Seimo. Labai daug sulaužytų iečių nemačiau dėl šio klausimo, gal mes galime bendru sutarimu pritarti darbotvarkei, nelaukdami balsavimo periodo? Dėkoju. Pritarta.

12.27 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8, 11, 21¹, 42 straipsnių, 1, 3 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 2¹ priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-1939(2)ES, Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 1, 2, 101 straipsnių, VI skyriaus ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo V¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-1940(2), Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 1, 2, 3, 8, 14, 21, 32, 35, 36, 41, 49, 56, 57, 58, 58¹, 58², 59 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1941(2), Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 2, 3, 93, 111 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo VI¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-1942(2), Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 27 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1943(2), Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1944(2), Finansinio užtikrinimo susitarimų įstatymo Nr. IX-2127 3 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1945(2), Įstatymo „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“ Nr. X-1607 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1946(2), Vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi įstatymo Nr. X-1367 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1947(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 11, 42, 43, 43¹, 43², 43³, 43⁷ straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-822 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1948(2) (*svarstymas*)

Mes dar turime šiek tiek laiko, todėl aš norėčiau pasiūlyti gal tada 2-20.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 klausimus apsvastyti – Lietuvos banko įstatymo ir visų lydimųjų projektų paketą. Nematau gerbiamojo M. Majausko, bet gerbiamas A. Čepononis yra pasiryžęs pristatyti komiteto išvadą po svarstymo. Visą šį paketą mes gal irgi greituoju būdu apsvarstysime. Prašom į tribūną.

A. ČEPONONIS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Mieli kolegos, minėto įstatymo variantas buvo apsvarstytas komitete ir jam pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimų nematau. Dėkojame pranešėjui. Dėl vieno projekto Nr. XIVP-1941 yra pasiūlymas. Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymas. Bandau žiūrėti, kur čia jis yra. 2-20.3 klausimas, čia Seimo narys G. Kindurys. Komitetas siūlė nepritarti. Dabar ar mes užstringame prie šito, ar G. Kindurį tenkina toks komiteto siūlymas? Jo nėra. Tada mes šitą klausimą atidedame ir dėkojame pranešėjui.

A. ČEPONONIS (TS-LKDF). Dėkui.

12.29 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2126, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72¹, 73, 75³, 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2127 (pateikimas)

PIRMININKAS. Gerai, dar galime apsvarstyti iš mūsų šios dienos darbotvarkės. Aš neinu prie 1-10 klausimo, nes ten yra pasiūlymų, dėl kurių mums reikės balsuoti. 2-5.1 klausimas ir lydimasis, tai yra Mokslo ir studijų įstatymas. Gerbiama švietimo, mokslo ir sporto ministre, gal jūs galite pateikti 2-5.1 ir 2-5.2 klausimus. Tai yra Mokslo ir studijų įstatymas ir Mokslo ir studijų įstatymo lydimasis. Projektai Nr. XIVP-2126 ir Nr. XIVP-2127. Prašom.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Laba diena, kolegos. Teikiame Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Jo tikslas – sudaryti teisinės prielaidas didinti darbo užmokestį valstybiniuose mokslinių tyrimų institutuose dirbantiems mokslo darbuotojams ir kitiems tyrėjams. Pagal teikiamą įstatymo projektą nuo kitų metų sausio 1 dienos Mokslo ir studijų įstatymo 72¹ straipsnio 5 dalyje nustatytos pareiginės algos koeficiento apatinės ir viršutinės ribos, tai yra šakutės, visoms pareigybių grupėms didinamos 10 %, o bendras užmokesčio padidėjimas, įskaitant bazinio dydžio didėjimą, sudaro 13 %.

Siekiant, kad nesusidarytų situacija, kad išgaliosiantys padidinti pareiginės algos koeficientai nuo 2023 m. liepos 1 d. vėl nesumažėtų dėl priimto Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo ir papildymo, kartu teikiamas ir Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo nemažai straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 64¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Šiuo įstatymo projektu siūloma nuo 2023 m. liepos 1 d. nustatyti pareiginės algos koeficiento apatines ir viršutines ribas visoms pareigybių grupėms tokias pačias, kokios yra numatytos Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekte.

Įstatymų projektai susiję su Vyriausybės programos 40.3 papunktyje įtvirtintu mokslo ir studijų konkurencingumo siekiu, kad mes siekiame, kad mokslas ir studijos būtų pasaulinio lygmens. Programos įgyvendinimo priemonėse numatyta sudaryti prielaidas mokslo ir studijų institucijų ir akademinį darbuotojų darbo užmokesčiui didėti, kad jis iki 2024 metų pasiektų 150 % šalies vidutinio darbo užmokesčio. Taip pat sudaryti sąlygas neakademinį darbuotojų atlyginimams augti.

Pritarus siūlomiems pakeitimams, valstybiniuose mokslo tyrimų institutuose vyriausiojo mokslo darbuotojo pareiginė alga bruto, įskaitant bazinio dydžio didėjimą, galėtų kilti nuo 241 iki 434... didėti nuo 241 iki 434 eurų, vyresniojo mokslo darbuotojo – nuo 210 iki 338 eurų, mokslo darbuotojo tyrėjo, mokslininko stažuotojo – nuo 210 iki 257 eurų, jaunesniojo mokslo darbuotojo – nuo 201 iki 238 eurų.

Nuoseklus valstybės finansines galimybes atitinkantis atlyginimų didinimas yra būtinas skatinant jaunas žmones rinktis mokslininko karjerą ir turėtų padidinti šiuo metu Lietuvoje dirbančių mokslininkų motyvaciją, sudaryti sąlygas siekti aukštesnės mokslo ir studijų sistemos kokybės, didinti šalies mokslinį produktyvumą ir konkurencingumą. Tai tiek.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti gerbiama I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų sveikinu, kad apskritai šis įstatymo projektas atkeliauja ir atkeliavo į Seimą, nes apie mokslo darbuotojų darbo užmokestį mes tikrai nemažai girdėjome, ypač pastaruoju metu. Vis dėlto matome, kad projekte 2023 metais numatytas tik 10 % mokslo darbuotojų atlyginimo vidutinis didėjimas. Tai neatliepia nei bendruomenės lūkesčių, nes jų lūkestis buvo mažiausiai 30 %, nei infliacijos rodiklių. Mes žinome, kad šių metų vidutinė infliacija, ko gero, bus 17 % su kažkiek. Iš tikrųjų jie vis tiek savo įperkamumo galia, vidutiniškai žiūrint, vis tiek yra *minuse*. Kaip jūs galvojate, ar never-

tėtų, kad bent jau iš dalies atlieptume tuos lūkesčius, mažiausiai tiek, kiek infliacija kilo, padidinti atlyginimą? Tai būtų kur kas sąžiningiau ir atlieptų susitarimo dėl švietimo ir kitus lūkesčius.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Tik patikslinsiu, kad atlygio didėjimas yra ne 10, o 13 %. Čia turbūt visai nemenka korekcija. Kitais metais prognozuojamas infliacijos lygis 6 %. Jeigu sudėtume atlyginimų didinimą praėjusių metų ir šių metų, tai yra 12,5 šiais metais ir 13 % kitais metais, iš viso mes turėtume 25,5 % didėjimą. Tai tikrai yra nuoseklus, kaip ir esame susitarę politinių partijų susitarime, atlygio augimas. Mes visi, tikiuosi, ir vyriausybės, kurios ateis, vykdys mūsų susitarimą. Jeigu būtų vykdę ir būtų nuoseklus didinimas ankstesnių vyriausybių, mes jau turėtume atlyginimą 150 % vidutinio darbo užmokesčio šalyje. Labai gaila, kad anksčiau tokių žingsnių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų klausų R. Žemaitaitis, bet jo salėje nematau. Tada jūsų klausų gerbiama K. Mažeika, bet irgi salėje nematau. Tada gerbiama L. Nagienė klausia. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų taip, gerbiama ministre, teisingai sakote, padidėja kažkiek, bet ar tai atliepia mūsų mokslinį potencialą? Iš tikrųjų mokslininkai, bendraujant su jais, diskutuojant, tikrai skundžiasi dėl mažo darbo užmokesčio. Dabar pažiūrėjus dėstytojams, vienoje lentelėje, Finansų ministerija kur rodė, dėstytojams buvo numatyta 33,4 mln., bet kažkodėl įrašyta – iš jų 15 mln. moksliniams tyrimams, nors lyg ir darbo užmokesčiui. Tai ar tikrai užteks tų lėšų? Mes galvokime apie tai, nes mums labai svarbu, tikrai gabių žmonių turime Lietuvoje, kelti į aukštesnį lygį, jie galėtų dalyvauti projektuose, iš tikrųjų prisidėti prie mūsų ekonomikos augimo. Kaip jūs galvojate? Nes man tas 15 mln., kai paimama iš 33,4, dabar lyg ir mažoka.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Laima. Tikrai jūsų geri klausimai ir faktas, kad atlygius reikia didinti, jie tikrai nėra pakankami šiandien. Mes visi tą suprantame ir, kaip sakant, pinigų niekada nebus per daug. Tačiau tikrai nežinau, kurią jūs vietą žiūrite, pinigų ten 13 % augti tikrai užteks. Nežinau, reikėtų pasitikslinti, gal abi pasitikslinsime.

Turbūt ne mažiau svarbu taip pat yra papildomas finansavimas 58 mln., kur dalis yra moksliniams tyrimams. Taip pat mes žinome, kad tam tikrose srityse, pavyzdžiui, nuo sausio mėnesio startuoja edukacijos mokslų srityje nacionalinė programa, tai vėlgi mokslininkams galimybės gauti papildomą atlygį, nes jie dalyvauja tyrimuose ir mokslo projektuose. Tos galimybės susidaro ne tik iš šio pakeitimo, kur mes keliame darbo užmokestį, siūlome kelti, nes nepamirškime, kad universitetai, aukštosios mokyklos turi savo autonomiją ir patys sprendžia, koku procentu didinti atlyginimą. Mes sakome – būtina sufokusuoti tas lėšas atlyginimams didinti, tačiau mes šiandien žinome, jog atlyginimai aukštosiose mokyklose yra labai skirtingi. Čia irgi turbūt mums visiems reikia bendrauti su universitetais, kad tikrai tai, kas yra skirta atlygiui, būtų skirta atlygiui. Tačiau čia yra irgi universitetų autonomijos klausimas. Tie tyrimai ir atlyginimų didinimas, man atrodo, tikrai sudaro galimybes nuosekliai judėti į priekį, tačiau faktas, kad reikia nuosekliai didinti, nes tikrai šiuo metu finansavimas nėra pakankamas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausų gerbiamas V. Ažuolas, bet jo nematau. Dėkoju ministrei. Atsakėte į visus klausimus. Dabar motyvai už, prieš. Dėl motyvų užsirašė gerbiama V. Targamadzė. Prašom, už.

V. TARGAMADZĖ (DFVL). Iš tikrųjų ačiū, kad didinami atlyginimai, aišku, ne tiek, kiek mums reikia. O aš ministrei noriu pasakyti, kad susitarimas dėl švietimo yra. Tai būtent tenai ir yra įrašyti tie 15 mln., o šiaip tai aš siūlau po pateikimo pritarti, o paskui svarstyti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai prieš – gerbiamas V. Gapšys. Paskui ministrė dar patikslins.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju. Prieš, aišku, dėl to, kad yra per mažas tas atlyginimų didinimas. Čia ką ministrė sako, viskas, atrodo, skamba lyg ir gerai, kad judame, bet pasižiūrėję į bendrus biudžetus, kaip mes teikiame ir kiek mes skiriame mokslui, mes galiausiai pamatome, kad vis dėlto tai yra nepakankamos lėšos. Aš norėčiau atkreipti dėmesį ir į kitą dalyką, kuris eina su biudžetu.

Yra numatytas vienas iš pažangos rodiklių Lietuvoje, tai yra aukštojo mokslo ir valdžios sektorių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės veiklos finansavimas iš Europos Sąjungos ir tarptautinių organizacijų lėšų, dalis nuo viso aukštojo mokslo ir valdžios sektorių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės veiklos finansavimo. Praeitais metais mes norėjome pasiekti, kad tai būtų 8,1 %,

šiais metais mes jau siūlome, kad kitais metais būtų vos 5,5 %, tai yra mes bloginame netgi tą situaciją ir bloginame situaciją tyrimų srityje, kur ir yra tie mokslininkai. Aš manau, kad ministerija turėtų rimtai peržiūrėti tą problemą visapusiškai, o ne tikrai taip, kas liko nuo biudžeto, tai mes tą ir įdėsime. Man atrodo, tai nepateisina mūsų lūkesčių ir mūsų žmonių, dirbančių šiame sektoriuje, lūkesčių. Todėl aš ir užsirašiau kalbėti prieš šitą projektą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dar per šoninį mikrofoną gerbiama ministrė J. Šiugždinienė. Prašom.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Aš noriu patikslinti. Čia tikrai, kur gerbiama Laima indikavo ir profesorė...

PIRMININKAS. Tik jūs per mikrofoną kalbėkite.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). ...kur gerbiama Laima ir profesorė, tai čia tiesiog iš atlyginimų, nes tyrėjų atlyginimai priskiriami prie MTEP'o, tai tiesiog yra įrašytas patikslinimas, kad 15 mln. yra tyrėjų atlyginimams ir juos mes priskaičiuojame prie MTEP'o. Čia pagal „Frascati“ mes tai darome, todėl yra tokia indikacija.

PIRMININKAS. Gerai. Dėkoju.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dar vienas gerbiamam V. Gapšiui. Nežinau, kokius jis skaičius mini, bet šiais metais būtent valstybės biudžetas MTEP'ui buvo 0,32 %, tiesą pasakius, nežinau, ką jūs turite, kitais metais planuojamas augimas. Tai nežinau, apie ką jūs...

PIRMININKAS. Gerbiama ministre, nebūtina į visus klausimus atsakyti. Tam buvo diskusijos laikas.

12.40 val.

Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2065 (pateikimas)

Dabar kviečiu į tribūną gerbiama L. Kasčiūnā, nes mes dar turime laiko iki balsavimo lango. Jis galėtų pateikti rezervinį 1 klausimą. Prašau, gerbiamas Laurynai. Tai yra Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo projektas Nr. XIVP-2065. Prašau.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pauliau. Labai trumpai kontekstas. Kadangi mes dabar stipriname Šaulių sąjungą, netrukus bus parodyta ir jums po svarstymo nauja Šaulių sąjungos įstatymo redakcija, mes esame įpusėję, galbūt netgi ir finalinėje svarstymo stadijoje, turėtume trečiądienį pabaigti. Teisės departamento pastabose ir kitų protingų žmonių pastangomis buvo pastebėta, kad, keičiant Šaulių sąjungos apibrėžimo tam tikras formuluotes, kartu reikėtų pakeisti ir Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo formuluoatę, kurioje irgi kalbama apie Šaulių sąjungą. Todėl aš registravau tokį pasiūlymā, kuris tiesiog atlieptų tai, visa tai suderintų.

Įdomiausia tai, kad svarstymo metu mes radome dar kitokiā formuluoatę, negu aš jau prieš 2 ar 3 savaites registravau. Tai aš gal net jums pacituosiu, kad „Lietuvos šaulių sąjunga – tai valstybės remiama ir padedanti užtikrinti nacionalinį saugumą ir gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų vykdymā savanoriška sukarinta asociacija, veikianti pagal šį įstatymā ir savo statutā“. Šitā apibrėžimā reikės ne tik Šaulių sąjungos įstatyme, bet ir Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme... Todėl aš noriu padaryti pateikimā, o po to mes integruosime visa tai svarstymo stadijoje jau, tikiuosi, rytoj. Prašau palaikymo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Labai aiškiai. Bet jūsų vis tiek nori paklausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia P. Gražulis. Prašau.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamas pranešėjau, aš manau, kad Šaulių sąjunga yra gerai. Aš jau įregistravau rezoliucijā remdamas jūsų pozicijā, kad jeigu būtų čia nuolatinės Vokietijos ginkluotosios pajėgos, tai tikrai mes būtume daug saugesni, ir jūs tai viešai kalbėjote. O kai reikėjo paremti savo pozicijā, jūs balsavote susilaikydamas. Kodėl? Ar jūs dar abejojate savo pozicijā?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Mielas Petrai, mūsų komitetas darė daug ir darys daug, kad Vokietijos vadovaujama brigada būtų čia per įmanomai trumpiausią laikā. Darysime viską, kas nuo mūsų priklauso, kad mes, kaip valstybė, būtume pasirengę ją čia priimti. Aš kalbu apie infrastruktūrā. Tokia bus mūsų strateginė linija ir strateginis tikslas. Aišku, rezoliucija yra kitoks žanras. Ne rezoliucijomis, matyt, statomos brigados. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Be to, tai ne visai susiję su mūsų svarstomu klausimu.

Dabar klausimą užduos gerbiamas V. Bakas. Prašau.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, aš norėčiau... Tai netiesiogiai susiję su klausimu, bet, matyt, šitas klausimas susijęs su piliečių gebėjimu atremti galimą agresiją. Dabar jis kaip niekad aktualus.

Aš noriu jūsų paklausti, kodėl... o galbūt kažkas yra daroma įgyvendinant visuotinio šaukimo idėją, nes, aš manyčiau, tam yra dabar itin geras laikas, kada mes galėtume susitarti su visuomene dėl visuotinio šaukimo principo, kad bent jau bazinį karinį parengimą turėtų kiekvienas vyras ir kiekviena moteris, supratimą, kaip bent jau elementariai naudotis ginklu, apsiginti, apginti savo šeimą, pasiruošti reaguoti į agresiją? Aš matau, kad kol kas tas klausimas yra sustojęs. Mano klausimas, ar...

PIRMININKAS. Laikas!

V. BAKAS (DFVL). ...vis dėlto nebūtų logiška būtų čia sukoncentruoti jėgas dabar?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Atsakau. Jūs, gerbiamas Vytautai, turite omenyje visuotinį šaukimą į kariuomenę, ar ne? Kaip žinote, mes turėjome rimtų diskusijų rengdami partijų susitarimą dėl nacionalinio saugumo ir gynybos. Ten buvo tam tikras pozicijų išsiskyrimas. Kai kurios politinės jėgos, tarp jų ir šita mūsų politinė jėga – Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai, yra už visuotinį šaukimą. Kitos politinės jėgos turi kitokį matymą. Mes sutarėme kaip kompromisą didinti ribinį skaičių šauktinių kasmet. Įdomiausia, kad Krašto apsaugos ministerijos prieš pusę metų parengta studija liudija, kad jeigu mes įvestume po mokyklos iš karto visuotinį šaukimą jaunuoliams, tik vyrams, dėl įvairių sveikatos dalykų ir kitų aspektų mes galėtume realiai pašaukti apie 6 tūkst. 100, tai toks yra prognozuojamas skaičius.

Ribiniai skaičiai jau dabar šiais metais yra 4 tūkst. 400. Didindami kasmet ribinius skaičius mes *de facto* priartėsime prie visuotinio šaukimo. Kadangi nėra sutarimo dėl visuotinio šaukimo ir nuomonės visuomenėje yra tokios per pusę, sakyčiau, aš siūlau judėti, visiškai sutinku, jeigu jūs inicijuotumėte, aš jus paremčiau, bet siūlau judėti ir, šalia šaukimo skaičių didinimo, kitomis kryptimis.

Viena iš jų yra Šaulių sąjungos stiprinimas, kur irgi yra bazinis kursas, kur dabar po mūsų įstatymo bus steigiamas mokymo centras, kur žmonės, Lietuvos Respublikos piliečiai, kurie nori prisidėti prie valstybės gynybos, galės ateiti ir rasti savo vietą. Aš su jumis fundamentaliai sutinku, kad būtų šiandien iš esmės reikia sudaryti galimybę visiems piliečiams, kurie nori prisidėti, tai yra aktyviai visuomenės daliai, įsitraukti į valstybės gynybą. Tikrai mes tai darome, nes yra ir pilietinio pasipriešinimo strategija, yra Šaulių sąjungos dabar reforma siūloma, siūlome karinį rezervą stiprinti, aktyvuoti ir organizuoti bei daug kitų dalykų, kurių idėjos gimsta būtų mūsų komitete.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas kolega. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Mes galėtume iš karto apsispręsti dėl šio klausimo. Galbūt bendru sutarimu galėtume? (*Balsai salėje*) Reikalauja balsuoti. Gerai, rezervinis 1 klausimas – Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2065. Laurynas ką tik pristatė. Balsuojame po pateikimo. Nes jau yra balsavimo langas ir dabar balsuosime dėl visų, kuriuos esame apsvarstę.

Užsiregistravo 117, balsavo 117: už – 116, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 1. Taigi po pateikimo yra pritarta. Siūlomi komitetai. Pagrindinis yra Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Turbūt galime pritarti bendru sutarimu, taip? Ir siūloma svarstyti spalio 27 dieną. Galime pritarti? Galime pritarti. Dėkoju. (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos, tikrai ne tos apimties projektas.

12.47 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1915ES (*pateikimo tęsinys*)

Dabar grįžtame į mūsų darbotvarkės pradžią. Esame apsvarstę darbotvarkės 1-4 klausimą – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1915.

Prašom balsuoti po pateikimo dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Pristatė finansų ministrė, projektas Nr. XIVP-1915.

Taip, nors ne visi spėjo, bet užsiregistravo 121, balsavo 120: už – 119, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 1. Rezultatas labai aiškus. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Turbūt galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Siūloma svarstyti lapkričio 3 dieną. Galime pritarti? Dėkoju, pritarta.

12.48 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1614 (pateikimo tęsinys)

Gera, darbotvarkės 1-5 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1614. Pristatė V. Mitalas. Išklausėme ir dabar balsuojame. Darbotvarkės 1-5 klausimas – projektas Nr. XIVP-1614.

Užsiregistravo 124, balsavo 124: už – 65, prieš – 4, susilaikė 55. Taigi projektui yra pritarta. Siūlomi komitetai. Biudžeto ir finansų komitetas – pagrindinis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstyti lygiai taip pat lapkričio 3 dieną. Finansų ministrė per šoninį mikrofoną. Prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Noriu paprašyti Vyriausybės išvados. Ačiū.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu paprašyti Vyriausybės išvados? (*Balsai salėje*) Šaukia – balsuoti. Balsuojame dėl Vyriausybės išvados. Vyriausybės išvada yra privaloma dėl su biudžetu susijusių įstatymų. Galime balsuoti, manau, apsispręsimė. Kolegos, pagal Statutą privalu. Ar sutarsime bendru sutarimu, ar balsuojame? Bendru sutarimu. Pažiūrime, koks rezultatas.

Užsiregistravo 125, balsavo 122 Seimo nariai: už – 81, prieš – 12, susilaikė 29. Taigi tikrai nemažai Seimo narių gerbia Statutą ir mano, kad Vyriausybės išvada bet koku atveju yra reikalinga. Gerbiame kolegos, akivaizdus sprendimas.

12.51 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2045 (pateikimo tęsinys)

Toliau 1-6 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2045. Taip pat balsuojame po pateikimo. V. Gapšys mums pristatė. Labai triukšminga salėje, bet bandome balsuoti.

Užsiregistravo 125, balsavo 125 Seimo nariai: už – 57, prieš – 8, susilaikė 60. Projektui nėra pritarta.

Replika po balsavimo – V. Gapšys. Prašom.

V. GAPŠYS (DPF). Gerbiame valdantieji, jūs prašėte, kad mes to projekto neteiktume praeitą savaitę. Mes iš tikrųjų taip ir padarėme. Bet kai jūs dabar lygiai tokiam pačiam projektui valdančiųjų pritariate, o šitam nepritariate, tai daugiau neikite su tokiais prašymais, mes teiksime savo projektus tada, kada mes norėsime. Jūsų pažadai yra nieko verti, jūs esate pažadukai, netesintys savo pažadų.

PIRMININKAS. Gerbiame kolegos, emocingas pasisakymas, suprantama, po balsavimo taip būna. Gerbiame finansų ministrę, prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Tiesiog jūsų siūlymas yra iki 2023 metų pabaigos, Vyriausybės siūlymas yra pratęsti neterminuotai. Ar jūs norite, kad būtų terminuotai, ar kaip?

PIRMININKAS. Gerbiame kolegos, nepradėkime per šoninį mikrofoną plačios diskusijos. J. Razma pirmas stovėjo prie šoninio mikrofono, paskui jūs galėsite atsakyti. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Nesutinku su kaltinimais dėl pažado sulaužymo. Niekas nedavė garantijų, kaip kas balsuos. Buvo pažadas įrašyti į darbotvarkę prie kitų PVM projektų. Tas pažadas buvo įvykdytas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Galiu paliudyti, kad taip ir buvo. Dabar gerbiame V. Gapšys dar atsakys. Prašom.

V. GAPŠYS (DPF). Gerbiamas Jurgi, jūs galite vartytis kaip norite šiuo atveju, bet jūs aiškiai pabalsavote dėl kito projekto, jis lygiai toks pats yra, dėl maitinimo, dėl...

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos. (*Šurmuly salėje*)

V. GAPŠYS (DPF). Žiūrėkite...

PIRMININKAS. Gerbiamas Vytautai, aš nutraukiu diskusiją, nes iš esmės Seimo nariai balsavo taip, kaip balsavo, ir juos nuteis rinkėjai. (*Balsas salėje*) Gerbiamas Vytautai, gerbiamas Vytautai Gapšy, jūs turėjote teisę pristatyti projektą, atsakėte į klausimus, įvyko diskusija, įvyko balsavimas, aš nematau, kodėl čia tos aistros taip sukilo. Dabar alternatyviai turime apsispręsti. Balsuojame alternatyviai. Kas už – tobulinti, kas prieš – atmesti projektą. Seimas ką tik nepritarė projektui.

Užsiregistravo 123, balsavo 123 Seimo nariai: už – 68, prieš – 55. Taigi projektas atiduodamas tobulinti.

12.54 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1660 (pateikimo tęsinys)

Toliau dar apsvairstėme 1-8 klausimą – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1660. Jį pristatė gerbiamas P. Gražulis.

Ir jūs jau iš karto stojate į eilę prie šoninio mikrofono. (*Šurmuly salėje*) Bet jūs nežinote, kaip baigsis balsavimas, kodėl jūs jau stovite prie šoninio mikrofono?

Užsiregistravo 125, balsavo 125 Seimo nariai: už – 54, prieš – 46, susilaikė 25. Aišku, jūs ne tokio rezultato tikėjotės. Per šoninį mikrofoną po balsavimo P. Gražulis nori pasisakyti.

P. GRAŽULIS (LRF). Protingi valdantieji, apsunkusios jūsų širdys ir jūs nesate jautrūs vargšams žmonėms. Tik, man atrodo, socialinių reikalų ministrė M. Navickaitė parėmė. Ji pati jautriausia. (*Juokas salėje*)

PIRMININKAS. Navickienė, gerbiamas kolega. Navickienė, ji ištekęs moteris yra, Navickienė. Labai ačiū. Petras beveik eilėmis prakalbo, bet, panašu, širdžių nesuminkštino.

Kolegos, reikia apsispręsti. Ar grąžiname tobulinti, ar atmetame? Kas už, tai grąžiname tobulinti, kas prieš, tai atmetame.

Užsiregistravo 124, balsavo 124: už – 56, prieš – 68. Taigi, širdžių suminkštinti nepavyko. Projektas yra atmetamas.

12.56 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2106 (pateikimo tęsinys)

Toliau 1-9 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2106, jį mums pristatė L. Jonauskas. Diskusija įvyko ir balsuojame.

Užsiregistravo 125, balsavo 125: už – 57, prieš – 15, susilaikė 53. Taigi, nepritarta. Ką darysime, ar grąžinsime tobulinti, ar atmesime? Balsuojame dėl to, ką daryti, ar grąžinti tobulinti, ar atmesti. Kas už – tai tobulinti, kas prieš – tai atmesti.

Užsiregistravo 124, balsavo 124: už – 65, prieš – 59. Atsiprašau. Grąžinamas iniciatoriams tobulinti.

12.58 val.

Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo Nr. XIV-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2043 (pateikimo tęsinys)

Gera, dabar grįžtame prie rezervinio 2 klausimo, kurį apsvairstėme, tai yra Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo projekto Nr. XIVP-2043. Reikia taip pat apsispręsti. Gerbiamas R. Vaitkus pristatė jį ir reikia balsuoti, liko balsavimas. Balsuojame dėl rezervinio 2 klausimo – Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo projekto Nr. XIVP-2043.

Užsiregistravo 125, balsavo 124: už – 114, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 10. Taigi, po pateikimo yra pritarta. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstyti gruodžio 6 dieną. Galime bendru sutarimu? Dėkoju. Prieš Kalėdas turėsime džiaugsmo jį svarstyti.

12.59 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8, 11, 21¹, 42 straipsnių, 1, 3 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 2¹ priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-1939(2)ES, Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 1, 2, 101 straipsnių, VI skyriaus ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo V¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-1940(2), Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 1, 2, 3, 8, 14, 21, 32, 35, 36, 41, 49, 56, 57, 58, 58¹, 58², 59 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1941(2), Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 2, 3, 93, 111 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo VI¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-1942(2), Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 27 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1943(2), Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1944(2), Finansinio užtikrinimo susitarimų įstatymo Nr. IX-2127 3 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1945(2), Įstatymo „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“ Nr. X-1607 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1946(2), Vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi įstatymo Nr. X-1367 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1947(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 11, 42, 43, 43¹, 43², 43³, 43⁷ straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-822 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1948(2) (*svarstymo tęsinys*)

Toliau grįžtame prie dar vieno projekto, kurį apsvairstėme, tai yra 2-20 klausimų viso bloko. Nuo 2-20.1 klausimo iki 2-20.10 klausimo. Buvo dėl 2-20.3 klausimo vienas pasiūlymas. Aš prašysiu komiteto atstovo, galbūt reikės grįžti į tribūną.

Prieš tai Seimo narys G. Kindurys pristatys savo pasiūlymą. Prašom. Dėl 6 straipsnio buvo jūsų pasiūlymas. Tuoj mes įjungsime mikrofoną. Palaukite. Prašom.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Įstatymo projekte yra pateikta tokia fondo taisyklių derinimo procedūra, kad Lietuvos bankui pateikiamas fondo taisyklių pakeitimas ir jei-gu iš banko nesulaukiama prieštaravimo, tai laikoma, kad taisyklės suderintos. Mano manymu, tokia procedūra tikrai ydinga, kai negavus jokio atsakymo laikoma, kad taisyklės yra suderintos. Aš nenoriu, aišku, apkrauti didele administracine našta, tiesiog projekte siūlau, kad tas derinimas būtų padarytas elektroninėmis ryšio priemonėmis, tai yra kad būtų atgalinis ryšys. Tada būtų aiškiai parašyta, kad taisyklės tinka, suderintos, būtų visiškai aišku, kad bankas tam pritaria. Mano pasiūlymas yra toks: papildyti žodžiais „elektroninių ryšių priemonėmis“, kad būtų derinama, o ne nesulaukiama jokio atsakymo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tačiau komitetas nepritarė, todėl komiteto nuomonė. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Komitetas kreipėsi į Lietuvos banką ir Finansų ministeriją, kad įvertintų šį pasiūlymą. Reikia pabrėžti, kad diskusija nebuvo lengva, nors pakeitimas ir atrodo gana techniškas. Vis dėlto bankas ir Finansų ministerija atkreipė dėmesį, kad tokia derinimo tvarka jau galioja ir taikoma ir kitais atvejais, pavyzdžiui, su priežiūros institucija derinant II pakopos pensijų fondų investavimo strategijų pakeitimus ir nustatant mokesčių atskaitymo iš pensijų turto pakeitimus. Iš esmės esama tvarka, anot regulatoriaus, yra pakankama ir tinkama, jeigu būtų nuspręsta keisti, reikėtų tobulinti ir kitus atitinkamus teisės aktus.

Įvertinęs šią atsakingų institucijų poziciją, Biudžeto ir finansų komitetas nepritarė gerbiamojo G. Kindurio pasiūlymui. Toks sprendimas buvo bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju komiteto pirmininkui. Dabar už pasiūlymą gerbiama L. Nagienė nori pasisakyti. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų mes turėtume padėti savo gyventojams ir tiems, kurie yra įstoję į privačius pensijų fondus. Mes žinome, kokia yra situacija. Visur

sako: vieną kartą neatsiliepei, tai tokiu atveju tau ir nereikia, tu pritarei, sutikai. Kartais neperskaitė kokio laiško, nepasižiūrėjo, kad jis turėjo pateikti informaciją, ar užmiršo. Tai ar sudėtinga pakartotinai paimti ir pasakyti, kad iš tikrųjų turi dar kartą suderinti ir informaciją pateikti elektroninėmis ryšio priemonėmis.

Gerbiamas Biudžeto ir finansų komiteto pirmininke, būtų labai gerai, kad mes peržiūrėtume informaciją, kokią turime pateikti, visada, ne tik bankas, bet ir privatūs pensijų fondai, ir II pakopos pensijų fondai. Mes žinome, kokia šiandien yra situacija, nes turime labai daug skundų iš gyventojų, kurie dalyvauja privačiuose pensijų fonduose. Ir dėl sutarties sudarymo, ir dėl naujų sutarčių pasirašymo jiems dažniausiai informacija labai nekokybiškai ir ne laiku pateikiama. Todėl tikrai kviečiu palaikyti. Nemanau, kad tai būtų dideli finansiniai resursai, o įstatymus peržiūrėti nebūtų sudėtinga. Kviečiu tikrai visus palaikyti šitą projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju už jūsų nuomonę. Balsuosime dėl pasiūlymo, kurį pristatė gerbiamas G. Kindurys. Prašom balsuoti už pasiūlymą ar prieš pasiūlymą. Balsavimas vyksta dėl gerbiamojo G. Kindurio pasiūlymo dėl 6 straipsnio, jį ką tik aptarėme, o vėliau apsispręsime dėl viso įstatymų projektų bloko.

Užsiregistravo 116, balsavo 112 Seimo narių: už – 55, prieš – 9, susilaikė 48. Taigi nėra pritarta. Nepritarta.

Gerbiami kolegos, dabar reikia apsispręsti dėl viso projekto, nes aš nematau, kad būtų norinčių kalbėti už ar prieš. Tada dėl viso bloko, turiu omenyje. Balsuojame dėl viso bloko. Čia bendru neišeis. Balsuojame dėl 2-20.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 klausimų – Lietuvos banko įstatymo ir visų lydimųjų įstatymų projektų bloko.

Užsiregistravo 119, balsavo 119 Seimo narių: už – 108, prieš nėra, susilaikė 11. Po svarstymo yra pritarta. Gerai. Balsavome dėl visų projektų, kurie buvo apsvarstyti.

13.05 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2126, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72¹, 73, 75³, 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2127 (pateikimo tęsinys)

Dar iš rytinės darbotvarkės liko neapsvarstytas 1-10 klausimas. Taip pat yra balsavimas, tai prie jo ir pereisime. Tai projektas Nr. XIVP-... Oi, atsiprašau, dar, pasirodo, teisingai man indikuoja, 2-5.1, 2-5.2 klausimai. Reikia apsispręsti dėl šių įstatymų. Dabar balsuojame dėl projektų Nr. XIVP-2126 ir Nr. XIVP-2127. Tai yra Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimai, juos pristatė gerbiama J. Šiugždinienė. 2-5.1, 2-5.2 klausimai. Balsuojame dėl Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimų po pateikimo.

Užsiregistravo 115, balsavo 114: už – 113, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 1. Po pateikimo yra pritarta. Siūlomi komitetai. Švietimo ir mokslo komitetas dėl abiejų projektų pagrindinis. Siūloma svarstyti lapkričio 10 dieną. Turbūt galime bendru sutarimu? Ir Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, viskam pritarta.

Dabar jau grįžtame prie klausimo, kurį minėjau, 1-10 klausimo – projekto Nr. XIVP-...

Ne, dar J. Šiugždinienė nori per šoninį mikrofoną. Niekaip aš nepabėgu nuo šio klausimo. Prašau.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Ten netyčia buvo kažkodėl parašyta, kad skubos tvarka. Nereikia skubos. Čia eina su biudžetu, su visu paketu.

PIRMININKAS. Nereikia. O kažkodėl buvo parašyta.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Žinokite, nežinau, kodėl buvo parašyta, bet tikrai skubos...

PIRMININKAS. Kažkas, matyt, parašė. Gerai. Įsivėlė klaida arba, kaip Jurgis sako, galbūt paprašė... Bet kokių atveju ministrė mano, kad nereikia, taigi Seimas irgi mano, kad nereikia. Mes tikrai čia kaip nors kitaip negalvojame. Viskas, išsprendėme šį klausimą.

13.06 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-416(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-416(2). Komiteto pranešėjas yra A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, kolegos, šiandien iš ryto buvo susirinkęs Ekonomikos komitetas, kadangi buvo padaryta pertrauka. Buvo pritarta Ekonomikos komiteto narių pasiūlymui. Už jį balsavo septyni komiteto nariai, vienas susilaikė, du buvo prieš. Tai pritarta visiems pakeitimams ir papildymams.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui.

Per šoninį mikrofoną gerbiamas Kazys Bagdonas, atsiprašau, Andrius Bagdonas nori. Atsiprašau, Andriau.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju pirmininkui už suteiktą žodį. Vakar svarstydamas parlamentas Administracinių nusižengimų kodeksą pritarė keletui straipsnių. Vienas, kad nuobauda turėtų pasiekti pažeidėją per 30 darbo dienų. Parlamentas apsisprendė, tam pritarė. Taip pat įsigaliojimo terminas buvo nustatytas kitų metų liepos 1 dieną.

Tačiau Ekonomikos komitetas paprašė arba pranešėjas paprašė pertraukos suderinti du siūlymus, kurie vienas kitam iš esmės net neprieštaravo. Tuomet ryte susirinko, nepaisant to, kad komiteto pirmininkas buvo perspėtas, kad nei laiko, nei dienų skaičiaus negalima keisti remiantis Statuto 158 straipsnio 2 dalimi, svarstė toliau šį klausimą. Šiandien kolega A. Kupčinskas pristatė komiteto naują siūlymą, kuris iš esmės prieštarauja Statutui, prieštarauja jau Seime apsispręstam sprendimui.

Man gana keista, kad yra visiškai ignoruojamas Seimo statutas. Dėl kolegų jau tokių pakartotinių veiksmų aš kreipiausi į Etikos ir procedūrų komisiją. Tikiuosi, operatyviai mes ryt pateiksime atsakymą, nes taip elgtis tiesiog negalime. Kaip galime iš žmonių reikalauti laikytis įstatymų, jeigu mes patys jų nesilaikome, jeigu mes nesilaikome Seimo statuto?

PIRMININKAS. Gerai, supratome. (*Balsai salėje*) Per šoninį mikrofoną... (*Balsai salėje*) Nešaukite iš vietos. Yra prie šoninių mikrofonų pakankamai kolegų, kurie išsakys svarias nuomones. Iš vietos nereikia. Prašau. Gerbiamas A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš tikrai noriu pasakyti, 158 straipsnio 2 dalis labai aiškiai sako: po pertraukos apsvaistomi komiteto padaryti pakeitimai ir papildymai, kurie neturi prieštarauti jau priimtų straipsnių esmei, ir dėl jų balsuojame. Dėl liepos 1 dienos mes visi sutarėme. Dabar, galima sakyti, ginčas verda arba yra kilęs tikrai dėl 30 ir 60 dienų. Aš manau, kad... (*Balsai salėje*) Komitetas šiandien susirinkęs patobulino ir dabar teikia. (*Balsai salėje*) O jeigu kreipėsi į Etikos ir procedūrų komisiją...

PIRMININKAS. Gerai, supratome. Nuomonę supratome. Gerbiamas komiteto pirmininkas K. Starkevičius per šoninį mikrofoną. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tikrai gerai įsiklausykite, jeigu mes nepataisytą variantą, kuris buvo anksčiau mūsų taip ekspromtu priimtas, priimame, tai tada tas pats Administracinių nusižengimų kodeksas netenka prasmės, nes mes bausime numerius, ne pažeidėjus. Įstatymo tikslas, kad būtų nubausti įstatymo pažeidėjai. 30 dienų laikas neužtikrina, kad pažeidėjai gautų perspėjimus, nes neįmanoma per jas fiziškai atlikti, suskaičiuoti. Taigi apie 50 % pažeidėjų liktų nubausti administracine nuobauda.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Dabar gerbiamas V. Gapšys per centrinį mikrofoną. Prašom.

V. GAPŠYS (DPF). Dėl turinio jūs nebegalėjote daryti tokių pakeitimų pagal Seimo statutą. Pagal Seimo statutą jūs tai galėjote daryti svarstymo stadijoje, kai komitete svarstėte. Bet kai salėje priėmimo stadijoje yra nubalsuota, balsuota dėl šito straipsnio, kaip jūs įsivaizduojate, pakeičiate viso Seimo nuomonę susirinkę komitete 8 valandą ryto? Taip neįmanoma, taip Statutas tiesiog neleidžia. Jūs galėjote daryti techninius pakeitimus, kai nederą vienas straipsnis su kitu. Šiuo metu viskas dera. Jeigu jums nepatinka, jūs galite balsuoti prieš šitą projektą, bet tokių pakeitimų daryti, kaip jūs padarėte, jūs neturite teisės. Todėl, kadangi yra apskūsta Etikos ir procedūrų komisijai ir kad posėdžio pirmininkui netektų vargti ieškant straipsnių, frakcijos vardu siūlome per-

trauką iki kito posėdžio, kad Etikos ir procedūrų komisija galėtų išnagrinėti šitą klausimą. Todėl frakcijos vardu siūlome balsuoti dėl pertraukos.

PIRMININKAS. Siūlymas iškirstas. Gerbiamasis R. Žemaitaitis per šoninį mikrofoną dar. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Išties, gerbiami kolegos, yra Statutas. Statuto kas kas, bent jau J. Razma yra žinovas, jis puikiai žino, kad priėmimo stadijoje, kai yra priimamos pataisos, komitetas jų pakeisti negali. Aš jums, gerbiami konservatoriai, priminsiu... (*Balsas salėje*) Negali, gerbiamas... Ir aš jums priminsiu I. Degutienės, tuometinės Seimo Pirmininkės, ir jūsų frakcijos nario, gerbiamo A. Šimėno, Aplinkos apsaugos komiteto *varkelės* arba aferas su Aplinkos apsaugos ir Atsinaujinančios energetikos įstatymais, kai buvo. Lygiai taip pat komitetas tada susirinko, pakeitė tai, ką buvo Seimas priėmęs, ir rezultatas – Seimo Pirmininkė I. Degutienė viešai iš šitos tribūnos, kur sėdi dabar jūsų frakcijos narys P. Saudargas, pasmerkė A. Šimėno visus šituos žaidimus ir visos procedūros buvo panaikintos. Gerbiami kolegos, ką kalbėjo V. Gapšys (*Balsai salėje*), atsiprašau, Jonas, ką tokiu atveju reikia jums šiandien daryti? Jūs balsuojate ir tikrai, gerbiamas Vytautai, pertraukos nereikia, nes niekas šičia nesikeičia ir Etikos ir procedūrų komisija, kad ir kokį sprendimą priims, negali įpareigoti Seimo narių pakeisti savo valią, kai priėmimo stadijoje jau buvo priimta. Jums lieka vienintelis variantas, gerbiama valdančioji dauguma, susisiekti su Prezidentu, rasti kažką kalbą, nesiųskite gal užsienio reikalų ministro, gal nueikite kitas, turintis geresnius santykius su Prezidentu, ir paprašykite, kad Prezidentas vetuotų su pataisomis, ir tokiu atveju grįš į Seimo salę ir jūs jį pakeisite. Arba registruokite naują įstatymo projektą ir svarstykite. Nedarykite toliau, kad iš mūsų Seimo tyčiotųsi, jeigu mes patys turime vadovautis ir gyventi pagal Seimo statutą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerai. M. Majauskas paskutinis per šoninį mikrofoną. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, skaitykite Statutą. 158 straipsnis, kuris kalba apie pertraukas įstatymo projekto priėmimo metu, ir aiškiai galima... (*Balsai salėje*) Jeigu įstatymo projekto priėmimo metu...

PIRMININKAS. Kolegos, vienas dabar kalba – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). ...nebuvo priimti įstatymo principus ir sandarą lemiantys straipsniai, pranešėjas iki svarstymo Seimo posėdyje pabaigos (svarstymas apima ir priėmimą, nes tai yra priėmimo stadija) gali pasiūlyti atidėti projektą taisyti. Jeigu Seimas šį siūlymą priima, procedūra kartojama nuo įstatymo projekto svarstymo pagrindiniame komitete. Taškas. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dabar vienas dalykas, buvo nuskambėjęs siūlymas pertraukos iki kito posėdžio, bet kitas posėdis yra vakarinis posėdis. (*Balsai salėje*) Aš neplanuoju užkrauti kitam posėdžio pirmininkui vargo spręsti, ką daryti, nes yra pagrįstas kolegų kreipimasis į Etikos ir procedūrų komisiją. Aš, kaip posėdžio pirmininkas, kreipiuosi taip pat į Etikos ir procedūrų komisiją. Kol ten nebus išspręsta, ar buvo pažeistas Statutas, ar ne, šito klausimo mes nesvarstome. (*Plojimai*) Nutraukiu klausimo svarstymą, nes įsivarysime į dar didesnę kampa.

13.15 val.

Seimo narių pareiškimai

Kadangi daugiau nėra pareiškimų, kiek aš žinau... Yra pareiškimų. Tada dabar, kolegos, pareiškimų žanras. Kviečiu į tribūną perskaityti pareiškimą... Tuoj įkrausime. Gal jūs atsimenate, kas užsirašėte, mums sistema sutriko. Gerbiamas R. Šarknickas. Prašom. Pareiškimai, tada pertrauka ir eisime pietauti. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš pasisakysiu dėl kultūros lauko, kuris dabar išgyvena nelengvus laikus, kaip ir kitos sritys.

Dar rugsėjo 12 dieną Kultūros komiteto nariai gavo Lietuvos muziejų asociacijos raštą dėl energetinių išteklių kainų augimo ir kultūros darbuotojų darbo užmokesčio didinimo. Jame nerimaujama dėl katastrofiškai didėjančių kultūros organizacijų išlaidų ir nurodoma, kad didžioji dalis įstaigų naudoja 2022 metų ketvirtajame ketvirtyje šiai išlaidų eilutei numatytas lėšas. Todėl akivaizdu, kad kultūros organizacijos nepajėgs susidoroti su didžiule finansine našta, susidarys itin didelės skolos, jos bus perkeltos į 2023 metus. Lietuvos muziejų asociacijos atstovaujamos

įstaigos jau išbandė visas nuolatinės, kasdieninės energijos sąnaudų taupymo priemones, tačiau tai leidžia elektros suvartojimą sumažinti daugiausia iki 10 %, o elektros kaina padidėjo keturis kartus ir daugiau.

Noriu paminėti, kad jau minėtas rugsėjo 12 dienos Lietuvos muziejų asociacijos raštas taip pat buvo persiųstas ir ministerijoms. Tačiau dėl to, kokio atsakymo buvo sulaukta, galima tik kilstelėti antakius. Štai Ekonomikos ir inovacijų ministerija be jokių išvedžiojimų pasakė, kad ministerijos kompetencijos srityje nėra atskirai numatyta priemonių, skirtų konkrečiai asociacijoms, ir, nė nebandydama bent kiek padėti spręsti situaciją, šabloniškai pacitavo priemonių, skirtų verslui, tačiau ne kultūros įstaigoms, finansavimo mechanizmus. Va taip va, kapanokitės patys.

Tačiau net ir pernelyg nevertinant Ekonomikos ir inovacijų ministerijos atsakymo, keisčiausia yra tai, kad, atrodytų, pagrindinė institucija, iš kurios kultūros asociacija galėtų sulaukti ištistos pagalbos rankos, – tai Kultūros ministerija – jokio atsakymo apskritai nepateikė arba bent jau tas atsakymas nebuvo atsiųstas į Seimo Kultūros komitetą. Tiesa, pristatant valstybės 2023 metų biudžetą Kultūros ministerija pateikė kaip visada itin gražius skaičius. Štai ministerijos pranešime spaudai rašoma, kad ateinančių metų valstybės biudžeto projekte numatyta 8,7 mln. eurų kultūros įstaigų išlaidoms dėl padidėjusių elektros energijos išteklių kainų ir prekių bei paslaugų pabrangimui amortizuoti, o papildomas finansavimas leis, kad kultūros ir meno darbuotojų užmokestis galėtų didėti net 18,7 %. Žinoma, jeigu prisidės ir savivaldybės.

Mes matome, kaip yra vėl pakabinamos savivaldybės ir visa našta atitenka joms, jos dabar kovoja dėl energetikos kainų pakilimo. Nežinau, iš kur tokie ministerijos pateikiami skaičiai, tačiau ekspertai, išanalizavę kitų metų biudžetą, prognozuoja, kad kultūros ir meno darbuotojams atlyginimai augs viso labo 1 %, kuomet vien 2023 metais prognozuojama infliacija 6 %, jau nepaisant šiais metais išaugusių kainų.

Kviečiu Kultūros ministeriją nebijoti ir drąsiai bendrauti su kultūros asociacijomis, paaiškinti kitų metų biudžeto skaičius ir kartu nuraminti kultūros bendruomenę, kad yra daroma viskas, kad netektų išgyventi Lietuvos kultūros krizės. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat gerbiamas V. Valkiūnas nori pareikšti pareiškimą. Prašom.

V. VALKIŪNAS (DPF). Yra viena bloga žinia, kita gera. Bloga žinia, kad biudžetas pateiktas per vėlai. Šitas biudžetas tikėtų S. Skvernelio biudžetui patvirtinti prieš dvejus metus. O dabar su tokia infliacija, kuri suvalgė per tuos dvejus metus maisto produktams, kaip aš sakiau, kad bus 50 % ir daugiau, taip ir įvyko. O visa kita – reikia didinti atlyginimus visiems ir kompensacijas. Tai yra apgailėtinas biudžetas.

Kita žinia yra... Bet biudžetas dar svarstomas. Aš manau, ir sausio, ir vasario mėnesį pamatysime, ką turėsime ir kas kaip įvertins ką.

Noriu apie gerą žinią, kad mūsų pastangos tvarkant, patvarkant elektros baltųjų apykaklių mafiją duoda rezultatus. Dabar žiūrint tiesiogiai Lietuvoje kainas, jos šiuo momentu yra 20 centų už kilovatvalandę. Stebiu beveik visą dieną: 23 centai buvo, 20 centų dabar. Vadinas, progresyvos jėgos įsijungė ir šios elektros energijos kainos pradėjo mažėti. Ką tai reiškia? Kad šios kainos yra politinės. Čia gąsdinimai dėl karų, dėl visko, karas kažkur nesibaigė, o kainos pradėjo kristi. Aišku, šios kainos, kaip rodo rodikliai, nėra tokios kaip Suomijoje – 1,2 cento, Švedijoje 1,2 cento, tačiau jau ir 20 centų yra pasiekimas, kai nukrito nuo 58 centų, tad galbūt ir kompensacijų tiek nereikės ir pramonei, ir kitiems.

Jeigu bus girdimas mūsų balsas, beje, ir Lietuvos Seimo narių, ir Latvijos Saeimos narių, Estijoje pablogėjo situacija, nes jie naudojosi... nuolat buvo kainos vetuotos kaip Suomijos kainos, tai dabar Estijos kainos vienodos kaip Latvijos ir Lietuvos. Tai kažkas čia vyksta gerąja prasme. Aišku, norėtusi, kad tos progresyvos, sąžiningos jėgos konsoliduotųsi ir mūsų kainos būtų arti Švedijos ar Suomijos kainų, na, truputį brangesnės, nes transportavimas, visi praradimai, bet ir tai jau duoda džiaugsmą už šias pozityvias žinias, ką aš matau, žiūrėdamas, kas vyksta dabar Lietuvoje su mūsų elektros energijos kainomis. Kovoju ir toliau, nes mūsų teisingas kelias, duodantis pozityvius rezultatus.

Ačiū. Sėkmės visiems kovoje su baltųjų apykaklių mafija.

PIRMININKAS. Dėkoju kolegai. Ir visi pareiškimai jau atlikti. Taigi rytinį plenarinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*) Susitinkame antrą valandą.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 212 STENOGRAMA

2022 m. spalio 11 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
A. MAZURONIS ir V. MITALAS*

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiami kolegos, sveiki susirinkę, pradedame spalio 11 dienos vakarinį posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

14.00 val.

Generalinės prokurorės Nidos Grunskienės kalba ir atsakymai į Seimo narių klausimus

Gerbiamieji kolegos, pirmasis vakarinės darbotvarkės klausimas yra generalinės prokurorės N. Grunskienės pasisakymas ir atsakymai į Seimo narių pateiktus klausimus. Kviečiu generalinę prokurorę į tribūną. Klausimui skiriame maždaug pusvalandį. Prašau.

N. GRUNSKIENĖ. Laba diena, gerbiamas Seimo Pirmininko pavaduotojau, laba diena, gerbiami Seimo nariai. Visų pirma noriu padėkoti už suteiktą galimybę informuoti jus apie dabartinę prokuratūros situaciją ir esminius iššūkius, kuriems įveikti labai tikiuosi jūsų palaikymo. Lietuvos Respublikos Konstitucijos IX skirsnyje „Teismai“ visas 118 straipsnis skirtas prokuratūrai, įpareigojant ją įstatymų nustatytais atvejais ginti asmens, visuomenės ir valstybės teises ir teisėtus interesus, klausyti tik įstatymų. Taigi prokurorui kaip teisinės sistemos daliai valstybė suteikia didelius įgaliojimus, taip pat suteikia didelę atsakomybę. Tačiau tam, kad įvykdytų savo funkcijas, prokuratūra turi turėti tinkamas galimybes, o čia susiduriame su tam tikrais sunkumais, kuriuos norėčiau šiandien paminėti.

Pradėsiu nuo personalo klausimų. Šiandien turime 607 prokurorus, pernai tarnybą paliko 22, šiemet – jau 20 prokurorų. Bendrai – 42. Per šį laikotarpį priėmėme tik keturis naujus prokurorus. Daugiau priimti naujų prokurorų negalime, nes to neleidžia iš valstybės biudžeto skiriamos lėšos gana kukliam darbo užmokesčiui ir vis didėjančios prokuratūros skolos, metų pabaigoje gresiančios priartėti prie 0,5 mln. eurų. Kad prokuroro darbas tapo visiškai nepatrauklus jaunesniems specialistams, matome ir iš to, kad šiais metais nesurinkome pakankamo skaičiaus norinčių laikyti egzaminus į prokurorus ir egzaminas neįvyko. Ir tai labai didelė problema, nes tarnybą baigusių prokurorų nepakeičia jauna profesionalų karta. Šiuo metu nėra nė vieno jaunesnio nei 30 metų prokuroro. Iš kiek daugiau kaip 600 prokurorų mažiau nei 8 % yra nuo 30 iki 40 metų amžiaus, 47 % sudaro prokurorai, kurie yra 41–50 metų amžiaus, ir beveik tiek pat – vyresni nei 50 metų amžiaus. Per artimiausius penkerius metus, suėjus pensiniam amžiui, darbą prokuratūroje baigs beveik 7 % dabar dirbančių prokurorų. Bet šis skaičius, tikėtina, gali būti ir didesnis, nes dalis vyresnių prokurorų išeina anksčiau dėl sveikatos priežasčių.

Dar viena priežastis, dėl kurios prokuratūra artimiausiais metais gali prarasti geriausius darbingo amžiaus prokurorus, – sparčiai didėjantis atotrūkis tarp prokurorų, teisėjų ir net kai kurių specializuotų tarnybų pareigūnų, tyrėjų darbo užmokesčio.

Viešumoje tenka girdėti kalbas, neva prokurorams algos buvo didintos vos prieš keletą metų. Mačiau, visiškai neaišku kuo pagrįstą lentelę, neva prokurorų algos nuo 2008 metų padidėjusios kone dvigubai. Noriu atsakingai pareikšti, kad tai nėra tiesa. 2018 metais įsigalioję Prokuratūros įstatymo pakeitimai iš esmės tik grąžino per 2008 metų krizę sumažintą darbo užmokesčio lygį ir leido jį šiek tiek padidinti tik apylinkių prokurorams. Po šių Prokuratūros įstatymo pakeitimų prokurorų darbo užmokestis šiek tiek priartėjo prie teisėjų darbo užmokesčio, tačiau 2019 m. sausio 1 d. apylinkių teismų teisėjams darbo užmokestis buvo ženkliai padidintas. Tad šiuo metu

prokuroro darbo užmokestis yra visiškai nekonkurencingas darbo rinkoje ir mažesnis nei to paties lygmens teisėjų.

Priminsiu, kad prokurorai, kitaip nei teisėjai, neturi teisės gauti piniginio atlygio už budėjimus savaitgalį ar kitu ne darbo metu, norinčių budėti neturime. Kita problema – negalima pasiūlyti deramo piniginio atlygio prokurorams už vadovaujamas pareigas. Už simboliškai didesnę darbo užmokestį pasiūlome ženkliai didesnę atsakomybę ir kelis kartus didesnę darbo krūvį. Todėl vis dažniau atrankose į vyriausiojo prokuroro pareigas sėkmės atveju sulaukiame dviejų kandidatų, o kartais ir nė vieno. Dabartinė sistema, turimas biudžetas prokuratūroje lemia ir neadekvačiai mažą kitų prokuratūros darbuotojų darbo užmokestį – informacinių technologijų, buhalterijos, komunikacijos bei kitų skyrių vyriausieji specialistai neuždirba nė 1 tūkst. eurų į rankas. Dokumentų valdymo darbuotojų atlyginimas nesiekia 700 eurų į rankas. Tad ar galime stebėtis, kad į paskelbtus darbo konkursus neatsiliepia niekas, o tarp dirbančiųjų vis daugiau tų, kurie susiranda naujus darbus arba jų dairosi?

Negaudama adekvataus biudžeto, net ir labai griežtai taupydamas, atsisakydamas tam tikrų išlaidų, prokuratūra negali užtikrinti prokurorams bei kitiems darbuotojams tokių darbo sąlygų bei darbo priemonių, kurios yra įprastos daugelyje kitų valstybės institucijų. Negalime tinkamu periodiškumu atnaujinti kompiuterinės bei kitos darbuotojų funkcijoms vykdyti būtinos įrangos, transporto. Negavome finansavimo, būtino siekiant visa apimtimi įvykdyti Valstybės saugumo departamento rekomendacijas dėl darbo vietų, darbo su slaptais, tarnybos ir valstybės paslaptį sudarančiais dokumentais. Tarptautiniu mastu labai aukštai vertinamiems specialistams negalime leisti dalyvauti solidžiuose forumuose ir konferencijose užsienyje, nes neturime lėšų jų komandiruotėms.

Prokuratūrai pavesta funkcija pranešėjo apsaugos srityje, tačiau finansavimą jai viešinti po ilgų prašymų galbūt gausime tik tai kitais metais, nors įstatymas galioja jau beveik trejus metus.

Dalis pastatų ir patalpų reikalauja esminio ir neatidėliotino atnaujinimo, tačiau negaudami tam finansavimo esame priversti išleisti didžiules sumas už jų šildymą ar dalinį remontą tam kartui, o tai yra visiškai neracionalu. Konkretūs pavyzdžiai, kuriuos parsivežiau iš vizito Klaipėdos krašte. Tauragėje esančios prokuratūros pastatas idealiai tinka norint grįžti į 1990-uosius, tačiau sunku pavadinti tinkamomis darbo sąlygomis, kai žiemą užšąla vandentiekis ir bet kuriuo metu gali iškristi lango stiklas. Kiek buvo prašyta pinigų pastato remontui – atsakymas neigiamas. Šilutėje byra čerpinis stogas. Valytoja įpareigota stebėti orus ir rinkti vandenį, kad lyjant nesusidarytų balos patalpose. Ten pat išgirdau iš darbuotojų apie savarankiškai jau užkaltas skylės, kad per jas į serverinę nepatektų balandžiai. Po ilgų prašymų šiais metais gavome lėšų tik įlūžusio stogo Kėdainių prokuratūroje remontui. Ar tokios darbo sąlygos yra adekvačios ir motyvuoja sunkiai ir atsakingai dirbti?

Noriu pabrėžti, kad prokuratūra, suprasdama sudėtingą situaciją, taupo daug ko atsisakydama ir ieškodama kitų sprendimų. Man pradėjus dirbti generaline prokurore, 2020 metų pradžioje prokuratūros skola buvo 1 mln. 800 tūkst. eurų, tačiau per metus sugebėjome sutaupyti beveik 800 tūkst. 2020–2021 metais panaikinome 12 vadovų pareigybių. 2019–2020 metais buvo atleisti 26 darbuotojai, panaikinta 18 etatų. Tai leido per metus sutaupyti beveik 156 tūkst. eurų. Prokuratūra atsisakė ir Turto bankui perdarė 20 pastatų, kurių bendras plotas daugiau kaip 4 tūkst. kv. metrų. Anksčiau šio turto išlaikymas kainavo apie 155 tūkst. eurų per metus. Tačiau šie taupymai sprendimų neišgelbėjo, ypač atsižvelgiant į tai, kad neplanuotai atsiranda didžiulių ir nenumatomų papildomų išlaidų.

Šiais metais teko sumokėti beveik 90 tūkst. eurų bankui už tai, kad esame atidarę depozitinę sąskaitą piniginiams užstatams ir laikino nuosavybės teisių apribojimo metu paimtiems pinigams. Deja, bet apie nuo šių metų pradžios apmokestintą paslaugą nebuvome informuoti laiku, todėl prokuratūrai skirtame biudžete šios išlaidos nebuvo numatytos. Nieko naujo nepasakysiu paminėdama keliolika kartų išaugusias sąskaitas už elektrą bei daugelį būtinų mūsų veiklai paslaugų. Itin brangiai prokuratūrai kainuoja ir išskirtiniai rezonansiniai ikiteisminiai tyrimai. Apie juos kalbama ne tik Lietuvoje – jie yra pristatomi ir užsienyje kaip Lietuvos lyderystės pavyzdžiai.

Noriu trumpai priminti, kad prasidėjus karui Ukrainoje kovo 1 dieną pradėjome ikiteisminį tyrimą pagal tris universalios jurisdikcijos Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso straipsnius. Taip pat nuo pirmųjų kovo dienų kartu su mūsų nacionaline nare Eurojuste ėmėmės iniciatyvos dėl jungtinės tyrimo grupės sudarymo. Pirminiais šios grupės nariais tapo būtent Lietuvos prokurorai su kolegomis iš Lenkijos ir Ukrainos. Šiuo metu Jungtinės tyrimo grupės sudėtyje jau yra šešios valstybės ir Tarptautinio Baudžiamojo Teismo prokuroras. O poryt Hagoje numatoma pasirašyti susitarimą su Rumunija ir svarstyti memorandumo pasirašymą su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis.

Į Ukrainą gegužės mėnesį buvo išvykusios dvi prokurorų ir pareigūnų bei ekspertų grupės. Jos dalyvavo Kijevo ir Charkovo srityje atliekamuose tyrimo veiksmuose, įvykio vietų apžiūrose. Turint nepakankamą biudžetą, reikėjo aprūpinti išvykstančius prokurorus viskuo, kas būtina, siekiant užtikrinti jų saugumą karo sąlygomis. Paminėtina, kad Lietuvai susidūrus su staigiai padidėjusiais nelegalios migracijos srautais būtent prokuratūra pasiūlė sprendimus, kurie leido apsaugoti Valstybės sienos apsaugos tarnybą ir kitas valstybės institucijas nuo jų veiklos paralyžiavimo ir sutaupė šimtus tūkstančių eurų, kurie būtų išleisti neefektyviems procesiniams veiksams. Taip pat paminėtinas priverstinio lėktuvo nutupdymo Minske ikiteisminis tyrimas. Dėl jo nuolat turime bendradarbiauti su partneriais užsienyje, o tai susiję su ženkliai padidėjusiomis išlaidomis procesinių dokumentų vertimui ir komandiruotėms.

Dar vienas išskirtinis tyrimas yra atliekamas dėl nusikaltimų žmoniškumui ir žmonių kankinimo Baltarusijoje. Jis taip pat reikalauja ne tik didesnio dėmesio ir kompetencijų, bet ir išlaidų, ypač vertimams.

Galėčiau dar ne vieną valandą iš šios tribūnos kalbėti apie visai valstybei reikšmingus ikiteisminius tyrimus ir lietuvių vaidmenį tarptautiniame organizuotame nusikalstamume, bet šandien... viešai prokuratūrai deleguojamus pačius įvairiausius klausimus nuo valstybės saugumo iki krūmų sodinimo. Nors prokuratūra yra viena svarbiausių institucijų valstybėje užtikrinant piliečių esminių teisių ir laisvių apsaugą, tačiau tokio požiūrio pasigendame iš valdžios institucijų. Deja, susipažinę su teikiamu valstybės tarnybos reformos projektu turėjome konstatuoti, kad siūlymas prokuratūrą įtraukti tik į antrąjį numatomų pokyčių etapą, skirtingai nei teismus ir atskirai nuo jų, šiurkščiai pažeistų daugybę tarptautinių rekomendacijų, kuriose vienareikšmiškai akcentuojama, kad visi klausimai, susiję su teisėjų ir prokurorų darbo užmokesčiu, turi būti nagrinėjami ne atsiejamai, atsižvelgiant į šių teisingumo sistemų dalyvių bendrumą.

Europos Tarybos Bordo deklaracijoje, Europos Tarybos Ministrų Komiteto, Europos Tarybos Europos veiksmingo teisingumo komisijos ir Konsultacinės Europos prokurorų tarybos sprendimuose ir dokumentuose nuolat deklaruojama, jog prokuroro statusas turi būti užtikrintas panašiai kaip teisėjo, nes abi šios grupės atlieka lemiamą vaidmenį teisingumo sistemoje ir yra tos pačios profesijos atstovai, turintys gauti vienodą arba proporcingai nedaug besiskiriantį darbo užmokestį. Manytume, kad prokurorų ir teisėjų atlyginimų skirtumas neturėtų viršyti 5–10 %. Deja, šiuo metu aptariamo valstybės tarnybos reformos projekto rengėjai neatsižvelgia į tarptautinius dokumentus ir nepaaiškina, kodėl reformuojant darbo užmokesčio sistemą prokurorai atskiriami nuo teisėjų, tačiau jungiami prie statutinių pareigūnų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų ir karių.

Priminsiu, kad prokuratūra nebėra statutinė institucija, o prokurorai nebėra statutiniai pareigūnai jau beveik 20 metų, nuo 2003 metų. Pagal viešai pateiktą informaciją, antruoju etapu reformuojamiems statutiniams pareigūnams jau kitamet be reformos bus skirta 26 mln. eurų daugiau tik jų darbo užmokesčiui didinti, o iš viso vidaus reikalų sričiai bus skirta beveik 95 mln. eurų daugiau nei šiemet.

Mano pastaba yra tik dėl nenuoseklumo skirstant valstybės biudžetą ir vienodų reformos sąlygų. Nesuprantame, kokiais duomenimis pagrįstas teiginys valstybės tarnybos reformos aiškinamajame akte, neva teisėjų atlyginimai nėra adekvatūs, palyginti būtent su prokurorų atlyginimais. Faktinė situacija šiandien: prokurorų atlyginimai yra mažesni nei atitinkamos grandies teisėjų, o apylinkių prokurorų netgi ženkliai mažesni nei apylinkės teismų teisėjų.

PIRMININKAS. Gerbiama prokurore, eikite link pabaigos, jeigu galima.

N. GRUNSKIENĖ. Taip, supratau. Tuo atveju, jeigu išgaliojus naujiems teisėjų atlyginimų koeficientams prokurorų pareiginės algos koeficientai liktų nepakeisti, šis skirtumas taptų itin ženklaus, demotyvuojantis ir skatinantis palikti tarnybą prokuratūroje.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, kad prokuratūra kaip institucija neturi teisėkūrinės iniciatyvos teisės. Labai apmaudu. Tačiau, manau, būtų naudinga mūsų valstybei, kaip tai praktikuojama kitose valstybėse, kad prokuratūros nuomonė bent būtų išklaudyta, nors ir nepritariama jai.

Apmaudu, kad apie Teisingumo ministerijos parengtą Bausmių vykdymo kodekso pakeitimo projektą ir keliasdešimt su juo susijusių projektų, kartu teiktų pakeitimų, sužinojome tik Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetui pakvietus mus dalyvauti posėdyje ir likus labai neilgam laikui iki jo priėmimo.

Pasinaudodama proga noriu padėkoti Seimo nariams, kurie išgirdo mūsų perspėjimus dėl neadekvačios lengvatos nuteistiesiems iki gyvos galvos, galintiems kelti pavojų Lietuvos gyventojams. Nemenku išbandymu prokuratūrai tapo be gilesnės diskusijos, įstatymu neįsteigus specialaus fondo ir nenumačius jam papildomų lėšų finansuoti šią papildomą funkciją, priskirta pareiga administruoti išteisinamiems asmenims priteistas išlaidas už gynybą ir jas išmokėti.

Ir dar vien naujiena – šių metų spalio 1 dieną Teisingumo ministerijos inicijuoti Baudžiamojo proceso kodekso 140 straipsnio pakeitimai, numatantys naują valandinį – 20 valandų sulaikymo apskundimo terminą, kai net Konstitucijoje numatytas sulaikymo terminas yra 48 valandos. Dėl to padvigubėjo budėjimų prokurorams, tačiau papildomas finansavimas ir vėl nebuvo numatytas.

Taupydamą laiką dar kartą dėkoju už suteiktą galimybę ir už jūsų dėmesį. Mielai atsakysiu į jūsų pateiktus klausimus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimai kaip ir Vyriausybės valandos numatyta tvarka. Pirmasis klausia D. Kepenis. Ruošiasi V. Bakas. Prašom.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiama prokurore, jūs čia išvardijote daug svarbių savo darbo aspektų. Bet, kaip matote, tai pusei, kuri šiandien iš esmės sprendžia mūsų visų klausimus, nelabai rūpėjo tie klausimai.

Aš noriu pasidomėti, kaip jums sekasi prižiūrėti pagrindinį mūsų Lietuvos įstatymą – Konstituciją? Štai girdime, kad širdies ir kraujagyslių specialistai skambina pavojaus varpais, žmonės kasdien miršta nuo širdies ligų kaip kare, tačiau ministras A. Dulkys nemato problemos ir oficialiai, ministerijos nuomone, nepritariančius vadina penktakolonininkais, nors Konstitucija leidžia žmonėms reikšti savo nuomonę. Buvęs premjeras A. Kubilius oficialiai Vyriausybės politikai nepritariančius vadina siekiančiais to paties, ko nori Kremlius. Kembridžo žodyne žodis „propaganda“ reiškia vienpusiškos nuomonės skleidimą, nepriimant kitos nuomonės.

PIRMININKAS. Laikas, kolega!

D. KEPENIS (LVŽSF). Ar jums, kaip prokurorei, neatrodo, kad A. Kubiliaus pasisakymai ir politika akivaizdžiai turi propagandos elementų? Kokių priemonių žadate imtis, kad antidemokratinė, antikonstitucinė veikla būtų stabdoma? Ačiū.

N. GRUNSKIENĖ. Dėkui už klausimą. Norėčiau priminti, kad prokuratūra organizuoja, kontroliuoja ikiteisminius tyrimus. Kai būna pareiškimų, kad užsiima propaganda vieni ar kiti asmenys, tokius pareiškimus prokuratūra tikrina ir, esant pagrindui, yra pradedami ikiteisminiai tyrimai.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia V. Bakas. Ruošiasi J. Sabatauskas.

V. BAKAS (DFVL). Gerbiama prokurore, ačiū už jūsų pranešimą. Visada labai įdomu jūsų klausytis... (N. Grunskienė: „Ačiū.“) ...ir aš tikrai jus patikinu, jeigu Seimo nariai matytų, mato jūsų parašą, kalbant apie įstatymų projektus, tai iš tiesų mes į jį reaguojame. Jūs esate svarbi pareigūnė... (N. Grunskienė: „Ačiū.“) ...ir jeigu būtų įmanoma, pavyzdžiui, labiau įsitraukti į teisėkūros procesą, leistų ištekliams, aš manau, tą nesusipratimų, apie kuriuos jūs kalbėjote, dėl Bausmių vykdymo kodekso, mes išvengtume. Galbūt verta Generalinei prokuratūrai skirti žmones, kurie stebėtų tą teisėkūrą, aš neabejoju, kad mes tikrai reaguotume. Bet mano klausimas, čia toks pasiūlymas, klausimas būtų, šiaip daug turiu klausimų...

N. GRUNSKIENĖ. Atsiprašau, jeigu galima, tada mes labai norėtume iš anksto sužinoti apie tokius projektus, nes sužinome vos ne paskutinę minutę.

PIRMININKAS. Kolegos, klausimas, o po to atsakymas.

V. BAKAS (DFVL). Aš prieisiu, prokurore. Noriu paklausti, jūs minėjote, kad prokurorų atlyginimas yra mažesnis nei teisėjų atlyginimas.

N. GRUNSKIENĖ. Taip.

V. BAKAS (DFVL). Aš šį savaitgalį bendravau su vienu apylinkės teisėju, jis sako, kad gauna 1 tūkst. 600 eurų. Kokia gi dar ta mažesnė prokuroro alga? Kiek gauna pradedantysis prokuroras?

Ir antras klausimas – korupciniai nusikaltimai, dėl kurių valstybė BVP praranda apie 5 mlrd. Koks čia yra prokuratūros dėmesys? Nes tai pinigai, kuriuos mes prarandame ir kurie galėtų būti skirti būtent ir prokurorų atlyginimams. Kai aš matau, pavyzdžiui...

PIRMININKAS. Laikas, kolega!

V. BAKAS (DFVL). ...kaip prokurorai kai kuriose bylose eina taikyti, korupcinėse bylose susitaikymus rašyti, ar ne, tai man šiek tiek nesuprantama, kaip galima taip elgtis, nes tai yra pavojingi nusikaltimai. Tai kaip čia prokuratūrai sekasi, ar jūs galėtumėte apibūdinti?

PIRMININKAS. Ačiū, supratome klausimą.

N. GRUNSKIENĖ. Norėčiau pradėti nuo pirmo klausimo. Nuo prokurorų atlyginimų. Tai pradedantysis prokuroras apylinkės prokuratūroje negauna 1 tūkst. 500 eurų į rankas. Jeigu dabar neklystu, apylinkės teismo teisėjo koeficientas yra 16,2, jeigu neklystu, gali būti truputį paklaida, apylinkės prokuroro – 13 ir po kablelio dar kažkiek yra. Tai tikrai kur kas mažesnis atlyginimas. Vėlgi reikėtų dar žiūrėti į darbo stažą. Jeigu prokuroras turi darbo stažą, jo atlyginimas bus didesnis. Lygiai taip pat, jei ir teisėjas turi darbo stažą, jo atlyginimas bus didesnis. Tikrai šiandien galiu pasakyti, kad prokurorų atlyginimas tikrai yra mažesnis, ypač apylinkės prokuratūros prokurorų.

Dėl korupcinio pobūdžio bylų. Tokių bylų mes tikrai turime, bendradarbiaujame, dirbame su Specialiųjų tyrimų tarnyba. Tikrai dedamos pastangos, kad šie nusikaltimai, šios nusikalstamos veikos būtų įrodomos. Turime visokių teismų sprendimų, turime išteisinamųjų nuosprendžių. Skundžiame juos ir apeliacine, ir kasacine tvarka. Turime visokios praktikos. Gyvename demokratinėje valstybėje, bet pastangas dedame tikrai dideles.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia J. Sabatauskas. Ruošiasi A. Gedvilas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas iš dviejų dalių: viena dalis – biudžetinė, įvertinus tą tragišką pastatų būklę, kaip jūs minėjote, ir Tauragėje, ir Kėdainiuose. Ir tai, kad jau spalio pradžioje jums trūksta lėšų ne tik procesinėms išlaidoms, bet ir energetiniams ištekliams, ryšiams ir net atlyginimams. Ar kitų metų biudžete, jau šiemet yra pristatytas Seime, įvertinta ta jūsų būklė ir numatyti pinigai?

Ir antra dalis yra susijusi su jūsų pareigūnų išvyka į Ukrainą. Jūs labai aktyviai nuo pat karo pradžios ėmėtės tyrimų ir su tais keliasdešimt vaikų, kurie buvo atgabenti į Lietuvą, dėl galimo jų, tiek to, kvalifikavimo nesakysiu, jūs žinote, apie ką aš kalbu.

N. GRUNSKIENĖ. Taip.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ir taip pat dėl to, kad pareigūnai, tai yra prokurorai, išvyko be jokio draudimo, nes nė viena draudimo firma nesutiko jų apdrausti.

PIRMININKAS. Laikas!

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Šiandien žuvus prokurorui, ar yra kokia nors numatyta kompensacija kaip statutiniams pareigūnams?

N. GRUNSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Gal pradėsiu nuo pirmo klausimo. Gal kitų metų biudžete mums yra numatyta truputį daugiau lėšų, beveik 600 tūkst. eurų, tačiau šias lėšas mes panaudosime šių metų skolai padengti. Jeigu bus priimtas toks biudžetas, mes turėtume gauti 600 tūkst. daugiau nei šių metų biudžetas, bet mes juos panaudosime padengti skolai.

Dėl prokurorų, kurie vyko į Ukrainą. Taip, vyko dvi grupės, prokurorai, per drąsiai pasakysiu, turėjo draudimą, bet turistinį draudimą, kuris, sakykime, jeigu koja gal pakryptų, išsisuktų, bet jeigu prokurorai būtų nukentėję nuo skeveldros, jeigu būtų nukentėję nuo karo veiksmų, jokio draudimo prokurorai neturėjo. Tokiu atveju Prokuratūros įstatyme yra, kad gali būti atlygin-

ta prokurorui žuvus, bet aš nežinau, kaip tai vertintų, kad kitoje šalyje. Čia reikėtų labai padiskutuoti šituo klausimu ir pasižiūrėti, bet prokurorai vyko turėdami tik turistinį draudimą, jokio kito draudimo jie neturėjo, nes nė viena kompanija jų nedraudė.

O dėl trečio klausimo, dėl vaikų, tai šiuo metu visi vaikai buvo gražinti į Ukrainą, nes ir Ukrainos pozicija buvo tokia, kad jiems būtų geriau išvykti, ir mūsų tarnybos. Tai buvo bendru sutarimu. Buvo ne vienas susitikimas, pasitarimas ir pabendravimas, buvo priimtas, manau, tinkamas sprendimas vaikų atžvilgiu ir vaikai sėkmingai pasiekė Ukrainą. Tačiau ikiteisminis tyrimas tebevyksta, yra išsiųsti teisinės pagalbos prašymai. Laukiame atsakymų, kai kuriuos jau esame gavę, vertiname. Tyrimas nėra nutraukiamas ir jis tebevyksta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Gedvilas. Ruošiasi P. Gražulis.

A. GEDVILAS (DPF). Gerbiama generalinė prokurore, visų pirma noriu padėkoti už jūsų darbą, savalaikę reakciją į įvykius, informacijos suteikimą ir palinkėti stiprybės, taip sakant, iškentėti valdant dabartinei Vyriausybei. Esu susipažinęs su apgailėtina finansavimo situacija ir nesitiki, kad Vyriausybė reaguotų į jūsų jau viešą šauksmą.

Taip pat noriu jūsų paklausti apie lyčių lygybę prokuratūroje. Štai atsivertus *rekvizitai.lt* matome, kad vidutinis moterų atlyginimas yra 2 tūkst. 544 eurų, tuo tarpu vyrų – 3 tūkst. 225. Norėčiau jūsų paklausti, kodėl toks didelis atlyginimų skirtumas prokuratūroje ir ką jūs kaip moteris galvojate apie tai?

Pasinaudodamas proga ir suprasdamas esamą situaciją, noriu jus pakviesti į Darbo partijos frakciją detalesnės diskusijos aktualiais klausimais, kuriuos jūs šiandien keliate. Labai ačiū.

N. GRUNSKIENĖ. Dėkoju už pakvietimą, tikrai dalyvausiu, jeigu nurodysite datą, kada. Atsakydama dėl lyčių lygybės, noriu pasakyti, kad pas mus tikrai yra beveik 50 % moterų, 50 % vyrų, gal 49 % ir 51 %, tačiau atlyginimus visi gauna vienodus. Galbūt taip yra todėl, kad skirtingose grandyse vyrų dirba daugiau, bet visi atlyginimus gauname tikrai vienodus, jokios lyčių nelygybės prokuratūroje tikrai nėra. (*Balsai salėje*) Galbūt. Norėčiau pasakyti, kad ir stažas, kitas dalykas, galbūt specializuotuose padaliniuose dirba daugiau vyrų ir jų atlyginimas yra didesnis, nes jų yra aukštesnė pozicija. Taip pat ir vadovų pas mus vyrų yra daugiau, nes moterys nelabai noriai pretenduoja užimti vadovaujamas pareigas, tačiau atlyginimai, tikrai galiu garantuoti, ir prokurorams, ir prokurorėms yra vienodi.

PIRMININKAS. Dėkui. P. Gražulio nėra, tai klausia R. Žemaitaitis. Ruošiasi V. Ažuolas.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama prokurore, išties savo klausimu aš pratęsiu kolegų J. Sabatausko klausimą. Kas mane šokiravo, tai mūsų vertybių politikos guru G. Landsbergis ir teisingumo ministrė – kovo mėnesį viešai pasakė, kad vyksta prokurorai ir finansavimas bus numatytas išimtinai iš biudžeto, tai yra iš valstybės biudžeto. Tai dabar jūs atsakykite, ar jie melavo, nes vertybių politikos guru G. Landsbergis pasižadėjo viešai tuometinėje laidoje. Aš labai gerai prisimenu tą jo interviu, kuriame pasakė, kad viskas bus iš valstybės biudžeto. Ar automobiliai buvo apmokami, bilietai buvo apmokami skiriant papildomą finansavimą iš biudžeto, tai yra iš Užsienio reikalų ministerijos arba iš Teisingumo ministerijos? Koks yra teisingumo ministrės indėlis į prokuroro išvykimą į Ukrainą? Kiek kartų susitiko teisingumo ministrė ir kiek kartų apie tai diskutavo? Tai yra labai labai svarbus dalykas.

Dėl skolų jūs čia pasakėte šokiruojantį dalyką, nes sveikatos sistemoje mes prieš dvi savaites iškelėme klausimą ir Sveikatos ministerija šių metų skoloms skiria papildomą finansavimą. Ar teisingumo ministrė deda bent kokias pastangas, kad iki šių metų gruodžio 1 dienos...

PIRMININKAS. Laikas, kolega.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). ...iš dabartinio biudžeto gražintų skolą?

N. GRUNSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Noriu pasakyti, kad mes nesame pavaldūs teisingumo ministrei, todėl mes neaptarinėjame tų klausimų.

Dėl vykimo į Ukrainą aš nežinau, kas melavo, kas nemelavo. Aš tų pasisakymų nesu girdėjusi, tačiau noriu pasakyti, kad jokio papildomo finansavimo tam nesame gavę. Galbūt. Šiuo metu, kadangi mes priklausome jungtinei tyrimo grupei, Eurojustas mums skiria finansavimą, tad prokurorų vykimo, bent jau mikroautobusu, kuriuo važiavo antra grupė prokurorų ir tyrėjų, dalis buvo padengta iš Eurojusto lėšų.

Dar noriu patikslinti, kad šiuo metu yra perkama įranga naudojant Eurojusto lėšas, tačiau Eurojustas mums apmoka tik tai, išskyrus PVM. PVM lieka prokuratūros kaip ir našta. Šiuo metu mes turime vieną pirkimą, kur 1 tūkst. 700 eurų liko prokuratūrai, nes Eurojustas PVM nedengia.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia V. Ažuolas. Ruošiasi L. Nagienė.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiama prokurore, iš tikrųjų nusikaltėlių didžiausia svajonė – silpna prokuratūra.

N. GRUNSKIENĖ. Taip.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Dabartiniai valdantieji liberalkonservatoriai tą daro labai įnirtingai kiekvienais metais su jūsų biudžetu. Pavyzdys: Užsienio reikalų ministerijai kitų metų biudžetas didinamas 50 mln. – 50 %. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui biudžetas didinamas 20 mln., vien algoms kelti 6 mln. O jūsų biudžetas didinamas 0,6 mln.

Klausimas: kaip dar žadate taupyti? Ar regioniniuose padaliniuose atleisite žmones? Ką dar atleisti? Elektrą išjungsit, mašinas atimsit? Ką dar darysit? Kur jūsų yra grindys, kiek iš jūsų galima tyčiotis ir kaip jus pribaigti? Kaip galvojate, koks jūsų likimas kitais metais?

N. GRUNSKIENĖ. Labai skaudu, kad prokuratūrai neskiriama dėmesio, kiek kitiems, bet noriu patikinti, kad prokuratūra dirbo ir dirbs taip, kaip priklausio.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų tikrai papildysiu atsakymą. Gerbiama prokurore, noriu pasakyti, kad jūsų darbuotojai lygiai taip pat yra drausti nuo nelaimingų atsitikimų, tik bendrąja prasme – taip, kaip ir visi darbuotojai, tai yra jie sumoka socialinio draudimo mokesčius. Atsitikus bėdai, tikrai jie neliktų šiandien – bent kažkokia parama iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto būtų mokama. Čia bendrąja tvarka, norėjau tik pasakyti.

Mane domina, prašau pasakyti, kiek darbo užmokesčio padidėjimui jums kitiems metams yra numatyta? Ar yra numatyta, be šitų skolų grąžinimo, kur jūs sakote, turite skolų, ar yra padidinimui numatytos biudžete lėšos?

Kitas. Kiek yra laisvų etatų? Kiek man žinoma, teko dabar neseniai kalbėtis su prokuratūra, ji sako, atleidžia darbuotojus, išeina į užtarnautą pensiją ar išeina iš tarnybos, galbūt teisingiau, ir niekas nieko nebepriima ir net neleidžia priimti. Kaip iš tikrųjų yra? Ar tai yra jūsų tiesiog toks normatyvas ir užtenka tiek darbuotojų, ar čia vien tikrai negalite priimti dėl to, kad trūksta biudžeto pinigų? Ačiū.

N. GRUNSKIENĖ. Supratau. Ačiū už klausimą. Dar kartą paminėsiu, kad pradėjus vadovauti prokuratūrai paveldėjau 1 mln. 800 tūkst. skolą. Per metus pavyko sutaupyti beveik 800 tūkst. Vyriausybė mums skolai padengti skyrė 1 mln. su trupučiu, kad mes galėtume išsimokėti bent jau atlyginimus. Šiais metais mums buvo skirta 1 mln. darbo užmokesčiui papildomai, tačiau tas 1 mln. kitų metų biudžetui jau nebėra numatytas. Vadinasi, mums lieka tas pats biudžetas, kurį mes turime. Todėl dar kartą pakartosiu: taip, išėjo 42 prokurorai per porą metų, priėmėme tikrai keturis – negalime sau leisti priimti daugiau, nes neturėsime iš ko išmokėti atlyginimų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama prokurore, laikas baigėsi. Ačiū už jūsų poziciją, už atsakymus į klausimus. Taip pat ačiū Seimo nariams.

N. GRUNSKIENĖ. Labai ačiū už suteiktą galimybę pristatyti prokuratūros poziciją. Ačiū, kad išklausėte. Geros visiems dienos. Viso geriausio!

PIRMININKAS. Dėkui.

14.35 val.

Atitikties vertinimo įstatymo Nr. VIII-870 1, 2 ir 5 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo III¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-1936(2)ES (priėmimas)

Gerbiamieji kolegos, dabar darbotvarkės 2-2 klausimas – Atitikties vertinimo įstatymo 1, 2 ir 5 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo III¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-1936(2). Priėmimas.

Priėmimas pastraipsniui. Nuo 1 iki 3 straipsnių pastabų, pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 4 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas siūlo pritarti iš dalies. Gal galime pritarti komiteto redakcijai? Ačiū, pritarta.

Dėl 5 ir 6 straipsnių pastabų, pasiūlymų taip pat nėra. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl viso įstatymo projekto kalbėti nėra norinčių. Apsispręsimė balsuoti skirto laiku.

14.36 val.

Baudžiamojo kodekso 250, 251 ir 252 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1795(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Baudžiamojo kodekso trijų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1795(2). Priėmimas.

Priėmimas pastraipsniui. Iš trijų straipsnių. Nuo 1 iki 3 straipsnių pastabų, pasiūlymų negauta. Galime šiems straipsniams pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl viso įstatymo projekto nėra norinčių kalbėti. Apsispręsimė balsuoti numatyto laiku.

16.37 val.

Religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymo Nr. I-1057 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1850(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-4.1 klausimas – Religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1850. Pranešėjas – A. Navickas.

Yra visokių pataisų ir pasiūlymų. Bet koku atveju dėl jų tada balsuotume balsavimo intervale, nes yra visokių pasiūlymų. Jeigu dėl to, bet jeigu ne dėl to, A. Kubilienei žodis. Prašom.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėčiau frakcijos vardu paprašyti pertraukos dėl šio projekto. Yra pateikta pataisa. Norėtume, kad ją apsvarstytų.

PIRMININKAS. Kolege, žiūrėkite, gal mes padarome taip. Jeigu bet koku atveju reikės balsuoti dėl ko nors, balsuokime balsavimo intervale ir apsispręskime. Jūs, kaip opozicijos atstovė, puikiai žinote Statuto normą, kad pakanka, atrodo, tikrai trečdalis... (*Balsai salėje*)

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Aš nelabai suprantu, kodėl čia toks selektyvus pasirinkimas. Paprastai yra taip daroma...

PIRMININKAS. Mes bet koku atveju dabar nesvarstysime ir nebalsuosime dėl šito, nes yra pataisų.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Bet aš prašau balsuoti.

PIRMININKAS. Kai mes grįšime į balsavimo intervalą, tuomet ir apsispręsimė. (*Balsai salėje*)

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). O kodėl dėl kitų jūs taip nedarote, tikrai dėl šito įstatymo? Juolab kad čia nėra nieko baisaus, yra pateikta pataisa.

PIRMININKAS. Žiūrėkite, nėra skirtumo, vis tiek bus pertrauka. Jūs prašote pertraukos iki...

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Iki kito posėdžio. Gerai, supratau. (*Balsai salėje*) Gerai, galime ir dabar balsuoti, jeigu jūs tikrai norite. Esmės tai nekeičia, kai opozicija siūlo balsuoti, bet koku atveju esmės tai nekeičia. Apsispręskime dėl pertraukos iki kito posėdžio dėl šio klausimo.

Gerbiamieji kolegos, pertrauka iki kito posėdžio, nes už balsavo 20, prieš – 10, susilaikė 9. Tikrai patikslinu, kad opozicijai prašant užtenka penktadalio nuo balsavusių dėl pertraukos. Nei dabar, nei vėliau tikrai nebūtų problemos tą pertrauką paimti.

Gerei, kolegos, padarėme dėl vieno klausimo pertrauką. Dabar einame toliau.

Darbotvarkės 2-4.2 klausimas – taip pat susijęs Seimo statuto straipsnio pakeitimo projektas. Dėl jo yra pastaba. Tai dėl visko spręsimė per balsavimo intervalą. Darbotvarkės 2-5 klausimui buvo pritarta.

14.40 val.

Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2023 metais, įstatymo projektas Nr. XIVP-2132 (pateikimas)

Dabar 2-6 klausimas – Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir kitų asmenų bazinio dydžio, taikomo 2023 metais, įstatymo projektas. Kviečiu ministrę M. Navickienę į tribūną. Prašom.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo kolegos, pristatau Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos bazinio dydžio įstatymo projektą. Teikiamo projekto tikslas yra nustatyti, jog 2023 metais Nacionalinėje kolektyvinėje sutartyje sutartas bazinis dydis, taikomas biudžetinėse įstaigose dirbančiųjų pareiginėms algoms apskaičiuoti, pasieks 186 eurus. Palyginti su šiuo metu galiojančiu baziniu dydžiu, 181 euru, 2023 metais šis dydis didės 2,8 % – tai didžiausias bazinio dydžio pokytis nuo 2009 metų. Nustačius minėtą dydį, valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, biudžetinių įstaigų darbuotojų, karių pareiginės algos, įstatymų pagrindais sudarytų komisijų narių atlygis ir kitos teisės aktuose nustatytos išmokos ir atlygiai palies virš 200 tūkst. Lietuvos darbuotojų. Atlyginimai šiems žmonėms padidėtų nuo 23,5 iki 161,2 eurų – nuo mažiausiai uždirbančio darbuotojo, vairuotojo, slaugytojo padėjėjo, virėjo iki aukštesnės kvalifikacijos turinčių A lygio darbuotojų. Trumpai tiek apie šį įstatymo projektą. Džiaugiuosi, kad dėl šio bazinio dydžio padidinimo yra sutarta su Lietuvos profesinėmis sąjungomis, esant sudėtingoms aplinkybėms vertinu tą socialinį dialogą kaip tikrai pavykusį. Tai tiek.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia V. Gapšys. Prašom.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, kaip jūs vertinate tą faktą, kad nuo 2009 metų, kai buvo sutarta ir sumažinta po to, nuo 183 pagal dabartinius skaičiavimus turėtų būti, tada sumažinta... Dabar mes pagaliau perkopsime 186, bet per tą patį laiką vartojimo kainų indeksas padidėjo 55 %. 55 % padidėjo. Gal galite suskaičiuoti, kiek procentų per tą laiką padidės bazinis dydis? Mes ką tik turėjome generalinę prokurorę, ji skundžiasi dėl sudėtingos situacijos, dėl to, kad mes neturime... Bet ta sudėtinga situacija susidaro dėl to, kad valstybė nesugeba adekvačiai kelti tų pačių bazinių dydžių ir kitų dydžių, nepaisant to, kad masiškai... nežinau, kaip pavadinti, kokiais dydžiais didėja kainų indeksai. Ar jūs šiuo atveju manote, kad tai yra adekvatu – 55 %...

PIRMININKAS. Laikas.

V. GAPŠYS (DPF). ...su tais 3 eurai, kuriais jūs padidinate?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Kolega, 5-iais. Bet jeigu jau kalbame apie retrospektyvą, žiūrėkite, man atrodo, atlyginimų bendra išraiška susideda iš kelių dalykų – ne tik iš bazinio dydžio, bet ir iš minimalių koeficientų, iš kolektyvinėse sutartyse sulgytų atlyginimų dydžių, sektorialių sprendimų. Mes matėme, kad atlyginimų augimas šiemet siekia dviženklį skaičių. Atlyginimų augimas savaime yra tikrai, kaip pasakyti... mes fiksuojame ir netgi daugiau surenkamų įplaukų, negu planuojame į „Sodrą“, nes atlyginimai auga gana sparčiai.

Dabar kalbant apie bazinį dydį, kaip ir sakiau, jeigu mes galvotume, kad tai yra vienintelė atlyginimų dedamoji, tai turbūt būtų vienas aspektas. Bet nepamirškime, kad, nors bazinis dydis ir auga vienaženkliais skaičiais, bet įtakos prasme jisai padaro tikrai gana didelę įtaką. Tarkime, jeigu darbuotojas yra aukščiausios kvalifikacijos, turi A kategoriją, aukštąjį išsilavinimą, tai dėl bazinio dydžio ir minimalių koeficientų padidinimo jo atlyginimas į rankas gali padidėti virš 100 eurų, tarkime, 120 eurų. Man atrodo, tai yra gana ženklus. Todėl siūlyčiau vertinti kompleksiskai visų instrumentų įtaką žmonių atlyginimui ir turėti omeny tai, kad šis didėjimas yra didžiausias, kokį esame turėję nuo 2009 metų. Ir sutarta su profesinėmis sąjungomis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, ačiū už pasiūlymą, ačiū už tokį projektą. Mums teko kartu su jumis dirbti opozicijoje prie valstiečių ir mes su jumis kažkada buvome registravę 193 eurų bazinį dydį. Kaip jūs manote, ministre, jeigu aš tokį užregistruočiau, ar ši kartą sulaukčiau jūsų palaikymo?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Remigijau, man atrodo, kad reikia daryti vieną žingsnį vienu metu. Šiandien mes su jumis abu kartu galime jau pasidžiaugti, kad bazinis dydis didėja istoriškai didžiausiu dydžiu. Plius nepamiršti, kad yra minimalių koeficientų kėlimas, jo įtaka žmonių atlyginimams yra irgi tikrai gana didelė. Šiandien aš sakysčiau, kad ypač tokio ekonominio neapibrėžtumo situacijoje reikia vertinti visą kontekstą, kuris lemia atlyginimų augimą.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Sysas. Jo salėje nematau. O. Leiputės taip pat. L. Nagienę matau. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų, gerbiama ministre, pasakote – mes dabar padidiname, bet mes tik sugrąžiname tai, kas kažkada buvo atimta. Jūs tikrai esate neteisi sakydama, kad nuo 2009 metų mes dabar šitiek didiname darbo užmokestį. Jau grąžiname išmokas tiems, kurie nebuvo gavę, tai yra senatvės pensijas. Dar negrąžiname ir už ypatingas sąlygas, valstybinių pensijų nesame grąžinę, tai dar skola yra likusi.

Bet mano klausimas. Šiandien girdėjome prokuratūros generalinę prokurorę. Kaip jūs manote, tiek valstybės tarnyba, tiek dabar ir generalinė prokurorė pasakė: mes tampame nepatrauklūs, nes mūsų darbo užmokestis ne toks adekvatus kaip privačiame sektoriuje. Ką turėtume daryti ir kaip turėtume spręsti tuos klausimus? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Aš vis dėlto norėčiau akcentuoti, kad yra didžiausias didinimas nuo 2009 metų. Galiu priminti ir 2020 metų situaciją, kuomet bazinis dydis buvo padidintas 1 euru. Tada mes su profesinėmis sąjungomis neturėjome sutarimo, kad tai yra pakankamas dydis didinti darbuotojų darbo užmokestį. Dabar, šiandien, mes turime sutarimą, kad tai yra adekvatus ir pakankamas dydis didinti darbo užmokestį.

Aš norėčiau paminėti keletą skaičių, kad būtų iliustratyviau, kaip didėja kai kurių sektorių darbuotojų darbo užmokestis šiomis biudžeto projekcijomis. Pavyzdžiui, į rankas atlyginimai mokytojams auga nuo 87 iki 129 eurų, kultūros ir meno darbuotojams – iki 124 eurų, statutiniams pareigūnams – iki 121 euro, gydytojams – nuo 160 iki 180 eurų, slaugytojams – nuo 85 iki 100 eurų, rezidentams – iki 160 eurų. Minimalios algos įtakos čia kartoti jau turbūt neverta, ji kyla 84 eurai.

Aš manau, kad tikrai įvertindami sudėtingą ekonominę situaciją ir tai, kad dėl bazinio dydžio yra susitarta, galėtume visi drauge kaip parlamentariai sutarti, kad turime tam tikrais pasiekimais ir galimybėmis pasidžiaugti drauge.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia K. Vilkauskas. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, ačiū už jūsų gerą širdį, kaip Petras sakė. Mano klausimas būtų dėl paties bazinio dydžio ir galbūt jo pakeitimo, nes Valstybės tarnybos įstatyme, kuris, ačiū Dievui, neperėjo toks ir gal nepereis, gal jį reikės tobulinti, buvo numatyta skaičiuoti valstybės tarnautojams pagal vidutinį darbo užmokestį. Ar jūs negalvojate, kad bazinis dydis per lėtai auga atlyginimų atžvilgiu? Ar negalvojate, kad galima būtų pereiti prie vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Turbūt galimybes, suteikiamas valstybės tarnybos reformos... galėsime grįžti prie tos diskusijos ir diskutuoti tada, kai ji bus pateikta, bet iš principo, man atrodo, esamoje situacijoje mes vis dėlto turime vertinti instrumentų visumą, ką mes turime ir dėl bazinio dydžio, ir dėl minimalios mėnesinės algos, ir dėl minimalių koeficientų, kad galėtume išlaikyti tinkamą atotrūkį tarp kvalifikuotą ir nekvalifikuotą darbą dirbančių žmonių užmokesčio. Na, tarkime, jeigu mes bazinį dydį didintume tokiu pat procentu ar tokiu pat pagreičiu kaip minimalią mėnesio algą, kai bazinis dydis didėtų 27 eurai, reikėtų maždaug 650 mln. eurų. Suprantame, kad vis dėlto iš šios situacijos, kokioje esame dabar, tos sanklodos, kaip atrodo darbo užmokesčio fondas, mums reikia visus tuos tris instrumentus naudoti ir siekiant tam tikro socialinio teisingumo atlyginimų politikoje, ir adekvačiai vertinant valstybės galimas investicijas į kiekvieno instrumento indeksavimą arba dydžio didinimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Aš gal irgi pratęsiu tą pačią temą, nes iš tikrųjų mums visiems ji yra labai aktuali. Jūs, ministre, taip pat paminėjote, kad „Sodros“ biudžetas surenkamas netgi gausiau, negu planavote, ir tai rodo, kas dedasi rinkoje. Tai rodo, kad sparčiau auga atlyginimai dėl darbuotojų trūkumo ir visų kitų dalykų. Tiek vidutinė, tiek minimali alga, patvirtinta

kaip tik. Auga tikrai gana sparčiai ir atsižvelgiant į tai, kokia situacija yra rinkoje. Ar nemanote, jeigu mes neatsižvelgsime į rinkos tendencijas ir bent jau nepasistengsime taikyti, na, į kažkoki vidurkį infliacijos augimo kontekste, atsitiks taip, kad kvalifikuoti darbuotojai tikrai pabėgs į privatų sektorių ir specialistų, iš tiesų dirbančių ir taip reikalingų valstybės tarnyboje, tiesiog neliks? Ar vis dėlto nereikėtų mums žiūrėti į vidutinį metinį infliacijos augimo tempą ir tada daugiau apie jį stengtis didinti bazinį dydį?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Man atrodo, kad būtent ta galimybė netekti darbuotojų valstybės tarnyboje arba jų motyvacija trauktis į privatų sektorių yra tik viena, nors ir svarbi, atlyginimų dedamoji. Yra ir kitų dedamųjų, tokių kaip kvalifikacija, motyvacija, kiti dalykai, kurie yra svarbūs darbo vietoje.

Šiuo atveju aš labai kviesčiau į diskusiją būtent dėl valstybės tarnybos reformos ir šios reformos apimties bei aprėpties. Reformai įgyvendinti mes papildomai biudžete esame numatę apie 19 mln. eurų. Tas problemas, kurias jūs įvardinate, spręsti reikia. Ar reikia susieti su kitu rodikliu, šiandien kol kas aš nemanau. Manau, kad atlyginimus turime kelti bet kuriuo atveju, kaip ir bazinės išmokas, kaip pensijas, ar yra infliacija, ar infliacija yra mažesnė, kad palaikytume ir perkamąją galią. Na, tiesiog ekonomikos augimas suteikia daugiau galimybių žmonėms. Taigi, aš manyčiau, apie viešojo sektoriaus darbuotojų trūkumą, iššūkius geriausia mums būtų diskutuoti valstybės tarnybos reformos apimtimi, nes tai apima ir kitus labai svarbius aspektus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimų ir atsakymų laikas baigėsi. Dabar dėl motyvų už kalbės M. Lingė. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkui, pirmininke. Išties, matyt, šie metai yra tam tikra istorinė riba. Ir tikrai yra liūdna matyti gerbiamą A. Sysą, kuris daugiau negu dešimt metų kalbėjo ir laukė šios dienos, kai pagaliau tai, kas buvo 2009 metais, pasivys ir pralenks bazinį dydį, keliant jį. To nepavyko padaryti nemažai vyriausybių ir seimų. Šiandien yra tas momentas, kai ne tik pasivejama, bet ir gerokai, bent jau 3 eurai, tas bazinis dydis bus didesnis, negu buvo.

Šiais metais tas didėjimas, kai toks didelis neapibrėžtumas, yra, na, rekordinis. Per visą tą laikotarpį 5 eurai nebuvo didinta. Turėjome įvairių situacijų, įvairių ekonominių laikmečių, bet 5 eurai – toks padidėjimas... Jis, aišku, lems ir darys įtaką atlyginimų dydžiui. Tikrai įvairiai, net ir 100 eurų kai kas pajus tą padidėjimą.

Tai išties svarbus momentas ir tikrai kviesčiau palaikyti ir gerbti susitarimą su profesinėmis sąjungomis, su socialiniais partneriais, kurie yra pritarę tokiam didinimui, ir palaikyti šį sprendimą. O ar tie dydžiai tais eurai gali didėti taip, kaip užsimanome, turime suprasti, kad padidini mo 1 euru kaina iš esmės yra daugiau negu 25 mln. Tikrai Vyriausybės pasiūlymas yra subalansuotas ir įvertintas, ir sutartas su socialiniais partneriais, todėl palaikykime ir mes.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Tikrai noriu pasveikinti konservatorius, kurie pagaliau ryžosi ištaisyti savo klaidas, padarytas prieš 13 metų. 13 metų vis registravau įstatymą, kad bent jau būtų pasiektas ikikrizinis lygis. Džiaugiuosi, kad pagaliau tas Rubikonas pereitas. Bet, gerbiami kolegos, šiandien infliacija yra 20 %. Bazinį dydį mes didiname 2 %. Aš suprantu, kad yra koeficientai ir viskas. Gerbiu profsąjungų ir gerbiamos Monikos susitarimą – rašalai dar nenudžiūvo, bet kodėl aš pasisakau prieš? Kadangi Valstybės tarnybos įstatymas nepriimtas ir gali būti, kad jis nebus priimtas, bet šitas įstatymas jau priderintas prie valstybės tarnybos, ar mes neskubame, nes tai yra lygiagretūs procesai? Aš suprantu, jeigu mes kalbame tik apie bazinį, bet čia ką tik prieš tai kalbėjo prokurorė. Prokurorė įrašyta į tą pirmą sąrašą, kurio atlyginimų tvarka nekeičiama. Ji bus keičiama antrame etape, nors ji iš tribūnos čia pasakė, kad jie nestatutiniai, jau 20 metų nestatutiniai. Ar mes girdime, ką sako generalinė prokurorė? Ar paprasčiausiai buldozeriu važiuojame ir nekreipiame į tai dėmesio? Jeigu toks požiūris į prokuratūrą Lietuvoje, manau, kad ne patys geriausi popieriai. Todėl sveikindamas, kad pagaliau susivokėte, kad buvote pridare baisy dalykų *ant* Lietuvos, ir siūlote didesnį (ačiū profsąjungoms, kurios turbūt spaudė ministrę ir toks dydis atsirado), bet negerbti kitų struktūrų ir priimti įstatymą, kuris turės įtakos ir valstybės tarnybai, ne pats geriausias dalykas. Todėl aš nebalsuosiu prieš, bet susilaikysiu.

PIRMININKAS. Laikas! Dėkui. Apsispręsimė balsuodami vėliau.

14.57 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 10 ir 11 straipsnių bei 1, 2, 3, 4 ir 5 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2142 (pateikimas)

Dabar bus 2-7 klausimas – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo pakeitimo įstatymas. Prašau gerbiamą ministrę vėl pristatyti.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Pristatau Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo priedų pakeitimo įstatymo projektą. Šio projekto tikslas yra padidinti biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos koeficientus siekiant didinti mažiausiai uždirbančių biudžetinėse įstaigose darbuotojų pajamas ir užtikrinti teisingą apmokėjimą už kvalifikuotą darbą. Didinami įstatymo 1, 2, 3 ir 4 prieduose numatyti minimalūs pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai, kad, nuo 2023 m. sausio 1 d. nustačius padidėjusią minimalią mėnesinę algą iki 840 eurų ir bazinį dydį padidinus 5 eurai iki 186 eurų, kvalifikuotų darbuotojų minimalūs pareiginės algos pastoviosios dalies dydžiai būtų didesni už nekvalifikuotų darbuotojų darbo užmokestį. O siekiant atliepti poreikį sudaryti galimybę biudžetinėms įstaigoms didinti pareiginės algos pastoviosios dalies dydžius aukštos kvalifikacijos specialistams, taip pat didinami ir maksimalūs pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai, taip užtikrinant teisingo apmokėjimo už darbą principo įgyvendinimą.

Dabar apie minimalius koeficientus. Juos didiname maždaug vidutiniškai apie 0,5 koeficientinio dydžio, būtų apie 9–12 %. Žinodami, kad metinė vidutinė infliacija 2023 metais yra laukiama apie 7 %, tai A ir B lygio pareigybių maksimalius koeficientus didinti 0,5 koeficientinio dydžio – apie 121 eurą, įvertinus bazinio dydžio padidinimą, C lygio – 0,4 koeficientinio dydžio, apie 99 eurus, įvertinus bazinio dydžio padidinimą. Ten buvo A ir B lygis, o kur dabar įvardinau, buvo C lygis. O maksimalius koeficientus siūlome padidinti nuo 11 % iki 16 %, vidutiniškai apie 350 eurų, įvertinus bazinio dydžio padidinimą. Tokiu būdu atlyginimai, kurie yra gaunami skirtingų kvalifikacijų darbuotojų, augtų maždaug nuo 98 eurų iki 169 eurų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Sveikinu, kad nepamiršote mažas pajamas gaunančių valstybės tarnautojų, padidinus minimalų. Mano keletas klausimų. Vienas, tai koks yra tarpas tarp minimalios ir mažiausio valstybės tarnautojo gaunamo atlyginimo? Ir kitas. Kaip siejama su Valstybės tarnybos įstatymu, kad priemokų suma negali viršyti 30 %, kai Valstybės tarnybos įstatyme jūs ten suteikiate vadovui teises, taip sakant, į kairę ir į dešinę, ir ne 30 % didinti. Ar tai nebus stabdys įgyvendinti Valstybės tarnybos įstatymą?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš manau, kai bus Valstybės tarnybos įstatymo svarstymas, tada galėsime plačiau padiskutuoti, kaip koreliuoja šios dvi situacijos. Dabar konkrečių žirklių aš jums pasakyti negaliu, tik galiu paminėti pavyzdžius, kaip kyla. Taip, aš galiu nebent paminėti, kaip atrodo minimalius koeficientus turinčių žmonių, tarkim, A lygio, atlyginimo kėlimas ir tų, kurie turi maksimalius. Jeigu yra A kategorijos darbuotojas, kuris, na, gerai, tarkim C kategorijos darbuotojas, paprasčiausią darbą dirbantis ar vairuotojas, ar slaugytojo padėjėjas, turintis minimalius koeficientus, dėl šio sprendimo ir bazinio dydžio įtakos jo atlyginimui būtų 98 eurai, jeigu jau turėjo maksimalius koeficientus ir tikrai dėl bazinio dydžio, tai alga didėtų 39 eurai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau nėra norinčių paklausti. Už kalbės V. Valkiūnas. Prašom.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Labai sunki finansinė situacija susiklostė Lietuvoje, nes biudžetinių darbuotojų nereikia supriešinti su kitose srityse, versle dirbančiais darbuotojais su iš biudžeto gaunančiais, nes kiekvieno giminaitis, ar sesuo, ar anūkė dirba, ar dukra. Kas čia yra blogiausia, tai šalutinis poveikis svarstant šiuos klausimus, kai Lietuvoje yra supriešinama. Ir tas kiekvienas antklodės traukimas į savo pusę, bet reikia žiūrėti bendrai – ir biudžetinėms, ir visiems kitiems turi būti atlyginimų kilimas ne evoliucinis, nes jau ta evoliucinė pramie-

gota, čia prisipažįsta, kad daug klaidų padarė, ir prokurorė pasakė, kad jie buvo pamiršti kiek metų ir ant kolapso ribos yra, bet reikia revoliuciniais metodais didinti atlyginimus ir biudžetą, reikia skolintis, kol galima pasiskolinti. Iki 2024 m. sausio 1 d. galima skolintis papildomai, reikia skolintis, nes dabar čia pateiktas biudžetas – tai tik ašaros. Patikėkite mano žodžiu, ką aš sakiau ir apie infliaciją, kad bus 50 %, taip yra, ir vasario mėnesį bus kolapsas, todėl didinkime biudžeto išlaidas, skolinkimės, kol mes neprivedėme Lietuvos iki kracho. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Apsispręsimė balsuodami kiek vėliau.

15.04 val.

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2143, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2144, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5, 6, 8, 10, 11 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2145 (pateikimas)

Dabar kviečiu taip pat M. Navickienę pristatyti Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymą ir susijusius projektus. Prašom.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, noriu pristatyti jums Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto projektą galbūt šiek tiek detaliau, su keliomis skaidrėmis. Kalbant apie prognozuojamas 2023 metais „Sodros“ biudžeto pajamas, jos yra planuojamos 9 % didesnės, negu laukiamos šiemet. Galime įvertinti ir tai, kad pagal 8 šių metų mėnesius, mes taip pat matome, kad ir 2022 metais turėsime gana ženklių pajamų augimą. „Sodros“ 2023 metų biudžeto projektas yra parengtas atsižvelgiant į Finansų ministerijos paskelbtą šalies ekonominės raidos scenarijų rugsėjo mėnesį ir šiuo projektu siūlome patvirtinti 2023 metų Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą. Taigi, pajamų ketinama surinkti 6 mlrd. 652 mln. eurų ir išlaidų turėsime 6 mlrd. 416,3 mln. eurų, o pajamos viršys išlaidas beveik 236 mln. eurų. 2023 metų Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto pajamoms įtaką darantys veiksniai yra šie: didėjantis šalies darbo užmokesčio fondas, dėl ko yra surenkama daugiau įmokų, bei didesni valstybės biudžeto bendrosios pensijos dalies asignavimai.

Kalbant apie „Sodros“ biudžeto išlaidas, 13,5 % didesnės, negu šiemet laukiama, ir didžiausią dalį „Sodros“ išlaidų kaip ir visada sudaro socialinio draudimo pensijos, joms yra numatoma skirti beveik 4 mlrd. 911 mln. eurų – 13,4 % daugiau, nei laukiama 2022 metais. Taip pat prognozuojama, kad ligos socialinio draudimo išmokos sieks 511,8 mln. eurų ir bus apie 40,1 mln. eurų, arba 8,5 % didesnės nei 2022 metų atitinkamos išlaidos. Šios draudimo rūšies išlaidos sudarys apie 8 % visų išlaidų. Taip pat motinystės socialinio draudimo išmokoms 2023 metais numatoma panaudoti 476,5 mln. eurų, tai yra apie 68 mln. eurų daugiau nei 2022 metais.

Šios eilutės išlaidos sudaro apie 7,4 % visų fondo biudžeto išlaidų, ir čia dėl Europos Sąjungos perkeltos direktyvos vaiko priežiūros atostogų, įtraukiant neperleidžiamų ir tėvams naudojančių abiem vaiko priežiūros atostogomis, šeimoms, nes bus skiriama didesnė išmokų suma, tai biudžete papildomai tam yra numatyta 31,4 mln. eurų. Taip pat nedarbo socialiniam draudimui numatoma skirti beveik 354 mln. eurų, arba 5,5 % laukiamų visų išlaidų. Šios išlaidos taip pat bus didesnės nei 2022 metais dėl dviejų dalykų: dėl augančio darbo užmokesčio fondo, nuo kurio ir priklauso socialinio draudimo išmokos, bei dėl Finansų ministerijos prognozuojamo pagal raidos scenarijų nedarbo lygio padidėjimo vienu procentiniu punktu – iki 6,8.

Išlaidos pensijų draudimui 2023 metais didės dėl pensijų indeksavimo. Taigi šios išlaidos didės apie 580 mln. eurų ir vidutinė senatvės pensija, turint būtinąjį stažą, nuo 2023 metų didės apie 12 % ir pasieks 575 eurus. Šiaip vidutinė senatvės pensija pasieks 542 eurus.

Čia turbūt šioje skaidrėje svarbu paminėti, kad po atliktos reformos mes dalį „Sodros“ perviršio galime skirti spartesniam individualiosios pensijos dalies indeksavimui, tad 2023 metais būtent tokiam spartesniam indeksavimui mes esame numatę apie 120 mln. eurų. Turbūt yra dar svarbu pasakyti, kad po reformos yra siekis kuo labiau glaudinti mokėtų įmokų ir gaunamų išmokų vertę, gaunamos pensijos, nes šiandien dar vis yra apie 60 % įtakos bendrajai pensijai iš bazi-

nės pensijos dalies ir tik 40 % iš individualiosios. Siekis yra pasiekti bent 50 ir 50 santykį, kad žmogaus mokamos įmokos turėtų didesnę reikšmę.

Šioje skaidrėje matomas retrospektyviai vidutinės socialinio draudimo senatvės pensijos augimas. 2021 metais – 10 %, 2022 metais – 11,1 %, 2023 metais – 17,8 %. Jeigu kalbėtume apie vidutinę socialinio draudimo senatvės pensiją su būtinuoju stažu, taip pat dinamika yra pateikta šiose skaidrėse.

Motinytės socialinio draudimo išlaidas didins geresnės sąlygos derinti šeimą ir darbą. Jau minėjau, kad 31,4 mln. eurų bus skiriama Lietuvos šeimoms, kurios susilaukia vaikų ir pasinaudoja vaiko priežiūros atostogomis abu iš tėvų.

Svarbu tai, kad planuojamas teigiamas 2023 metų rezultatas. Numatomas teigiamas 2023 metų rezultatas sudarys beveik 236 mln. eurų.

Labai svarbu net ir šiuo metu kalbėti apie tai, kad visi sprendimai, susiję su socialinio draudimo lėšomis, turėtų būti tvarūs. Prioritetą taip pat turime išlaikyti rezervo kaupimui ir nuosekliam rezervo didinimui. Matome, kad laukiama Rezervinio fondo 2022 metų vertė yra apie 1 mlrd. 293 mln. 2023 metų prognozė pagal Finansų ministerijos raidos scenarijų, jei bus taip, kaip mes planuojame, pervesti į Rezervinį fondą galėsime per 300 mln. eurų. Rezervas tuomet pasiektų 1 mlrd. 600 mln. eurų. Taip pat svarbu akcentuoti tai, kad visos socialinio draudimo rūšys planuojamos subalansuotos.

Dar keli aspektai apie lydimuosius projektus. Kartu su „Sodros“ biudžeto projektu yra teikiama du lydimieji įstatymų projektai. Vienas iš jų – Valstybinio socialinio draudimo. Ir Nedarbo socialinio draudimo. Valstybinio socialinio draudimo įstatymo pakeitimu sprendžiama problema, kai už kai kuriuos asmenis, draudžiamus valstybės lėšomis, socialinio draudimo įmokas perveda ne asignavimų valdytojai, o jiems pavaldžios įstaigos. Pavyzdžiui, Nacionalinė sporto agentūra prie Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ar Ugniagesių gelbėtojų mokykla. Dabar nustatyta, kad už valstybės lėšomis draudžiamus asmenis socialinio draudimo įmokas galėtų sumokėti tik valstybės biudžeto asignavimų valdytojai. O siūlome nustatyti, kad įmokas galėtų pervesti ne tik asignavimų valdytojai, bet ir jų įgaliotos įstaigos ar institucijos.

O antruoju projektu yra įgyvendinamas Konstitucinio Teismo nutarimas. Konstitucinis Teismas 2022 m. gegužės 19 d. nutarimu pripažino, kad „Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nuostata „jeigu patikrinimo metu nustatoma, kad socialinio draudimo įmokos neteisėtai sumažintos, priskaičiuojama trūkstama socialinio draudimo įmokų suma ir skiriama 50 % šios sumos dydžio bauda“ tiek, kiek, joje įtvirtinus teisės pažeidėjams taikytiną griežtą sankciją, teismui neleidžiama, atsižvelgiant į teisės pažeidimo pobūdį, į atsakomybę lengvinančias ir kitas aplinkybes, jos individualizuoti, prieštarauja Konstitucijos 109 straipsnio 1 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui“.

Siūlome nustatyti, kad socialinio draudimo baudos skiriamos taikant Mokesčių administravimo įstatymo nustatytą baudų skyrimo tvarką. Nuostata leidžia baudas individualizuoti atsižvelgiant į pažeidimo pavojingumo pobūdį ir mastą, kaltę, kaltės formą ir rūšį, dėl padaryto pažeidimo atsiradusią žalą. Į Teisės departamento pastabas atsižvelgsime svarstymo komitetuose metu.

Na, o Nedarbo socialinio draudimo įstatymo pakeitimas. Nuo 2022 metų rugpjūčio Užimtumo tarnyboje yra du statusai registruotiems asmenims. Tai yra darbo rinkai besirengiančio asmens statusas ir bedarbio statusas. Statusas turi įtakos skiriamai nedarbo socialinio draudimo išmokai. Siūlome nustatyti, kad teisė į nedarbo draudimo išmoką yra siejama su bedarbio statuso įgijimo diena. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pirma klausia R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Gerbiama ministre, išties nenuneigiamas dėmesys socialinei politikai. Vertindami tiek valstybės biudžetą, tiek socialinio draudimo biudžetą matome, kad jūs tai darote. Per 76 % „Sodros“ biudžeto yra skiriama pensijoms, jos indeksuojamos ir bazinė dalis, stebina, kiekvienam didės po 20,37 euro. Pagal teikiamo įstatymo 7 straipsnį individualioji socialinio draudimo pensijos dalis indeksuojama ir tam bus skiriama 120 mln. Jūs minėjote, kad numatoma galvoti apie santykį, kuris būtų bent jau 50. Prašom pasakyti, ar nesvarstėte galimybės jau dabar artėti prie to santykio ir indeksavimui skirti didesnę sumą?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Na, esame tikrai tiek su „Sodros“ atstovais, tiek su įvairiais ekonomistais daug dirbę ir taręsi, kaip galėtų atrodyti tas sklandus perėjimas, kad nebūtų, na, kažkoks pernelyg radikalus žingsnis, kad neturėtų įtakos, nes vis dėlto yra tam tikro neapibrėžtumo, jį matome ir šiandien ekonomikoje. Tai yra pasirinktas toks tvarus pereinamasis laikotarpis rodikliui pasiekti ir, man atrodo, jo reikėtų laikytis.

Na, o pervedama suma taip pat yra aptarta mūsų pensijų reformoje, kad galima iki 75 % perviršio naudoti spartesniam individualiosios pensijos dalies indeksavimui, bet lygiai taip pat reikia labai stipriai vertinti ir ekonomikos aplinkybes tam, kad galėtume atidėti dalį perviršio į rezervą. Todėl tikrai atsakingai tariamės ir su „Sodros“ specialistais, kiek būtent šiemet galėtume skirti individualiosios pensijos dalies spartesniam indeksavimui. Na, tai vis dėlto yra ženklus, apie 15 %, spartėjimas su tais 120 mln. eurų, todėl šiemet siūlytume, įvertinę visas aplinkybes, likti prie tokio mechanizmo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, tikrai neturėjau progos atsisėsti ir pasižiūrėti daugiau, tik kiek informacijos išstudijavau iki praeitos savaitės trečiądienio. Gerbiama ministre, čia žmonės kalba apie pašalpas ir visa kita, bet aš noriu užduoti kitą klausimą. Spalio 1 dieną bedarbių Lietuvoje buvo 142 tūkst., tai yra 5,3 % mažiau gyventojų, negu rugpjūčio mėnesį buvo bedarbių skaičius. Bet tuo momentu, pagal Statistikos departamentą ir Vyriausybės informaciją, ką jūs teikiate, iš Lietuvos išvyko virš 30 tūkst. gyventojų, tai sudaro 20 % daugiau, negu buvo planuota. Tai reiškia, kad rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais nedarbo lygis padidėjo 13 %.

Dabar kitas dalykas. Jeigu rugpjūčio mėnesį išvykimas yra toks didelis ir 13 % yra didesnis, tokiu atveju išeina, kad 24 % žmonių, 27 tūkst. žmonių, realiai įėjo į nedarbo rinką. Dabar jūs atsakykite. Jūs planuojate perspektyvą, kad surinksite daugiau į biudžetą pinigų, planuojate, kad žmonės...

PIRMININKAS. Laikas.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). ...atleis apie 7 % Lietuvos gyventojų, taip kalba ir Lietuvos bankas, kad toks bus nedarbo lygis. Kaip jūs planuojate surinkti „Sodros“ biudžetą, jeigu planuojami atleidimai sieks apie 7 %? Aš jūsų biudžetą nematau nė vieno sakinio, nė vieno skaičiaus apie tai.

PIRMININKAS. Laikas.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, kolega, už klausimą. Na, visos projekcijos bet kurio biudžeto, įskaitant ir „Sodros“ biudžetą, turi nuo kažkokių prielaidų atsispirti. Mūsų prielaidos yra būtent iš Finansų ministerijos rugsėjo mėnesio raidos scenarijaus, jis yra pateiktas, jame mes vertiname nedarbo augimą maždaug 1–7 % nuo dabar esančių 6 %. Kokias nors kitas prielaidas dabar vertinti, kaip suveiks paramos verslui mechanizmai, kokie bus galutiniai atleidimai, ar mes kaip nors išsiskirsime iš konteksto regione – tokių indikacijų šiandien mes dar neturime. Galime atsispirti nuo tų skaičių, kurie šiandien yra, jie buvo vertinami formuojant visus biudžetus, įskaitant ir šį. Mūsų vertinimu, būtent Finansų ministerijos pateiktas nedarbo augimas ir daro įtaką papildomoms lėšoms, mano pateiktoms nedarbo išmokų gavėjų sąrašė. Kitų patikimų skaičių, nuo kurių galėtume atsispirti, mes šiandien tiesiog neturime.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, mes žinome galingą skaičių magiją, kad skaičius galima sudėlioti ir vienaip, ir kitaip ir galima turėti ir minusinį deficitą, ir teigiamą. Čia aš dabar ne apie skaičius, bet čia, ko Remigijus iš principo klausė, nes ir sunku prognozuoti, ir sunku pasakyti.

Jūs sakėte, kad subalansuotos draudimo rūšys. Mano klausimas. Įmokos savarankiškai dirbantiems nepasikeitė. Visados dėl jų ligos ir motinystės draudimas turėdavo šiokių tokių minusių. Kodėl šiandien jūs teigiate, kad viskas subalansuota ir netgi yra pliusas?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš tiesiog tikrai pasitikiu „Sodros“ specialistų teiktomis ataskaitomis ir biudžeto projekcijomis, kuriose tas dalykas yra konstatuojamas. Neturiu pagrindo dvejoti, kad visos draudiminės rūšys, įskaitant šią, turės teigiamą balansą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia M. Lingė.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Gerbiama ministre, dėkui už išsamų pristatymą. Norėčiau pratęsti kolegės Rimos klausimo dalį šiek tiek apie tą kryptį dėl individualios ir bendrosios. Kaip skiriasi pensijų indeksavimo procentai žiūrint į būsimų 2023 metų biudžeto projektą, kokią dalį sudarytų bendroji dalis ir kaip atrodys su individualiaja? Tiesiog ar tie skirtumai ryškėja, ar tai daugiau ateities klausimas?

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, kolega. Taip, ateinančiais 2023 metais esame numatę, kad bazinė dalis bus indeksuota apie 9 %, o individualioji – apie 15 %. Tas skirtumas yra išlaikomas. Man atrodo, kad yra labai svarbu į tą pusę pagal galimybes kiekvienais metais ir eiti.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia L. Kukuraitis. Jo salėje nematau. Tokiu atveju – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, iš tikrųjų dabar kalbant apie rezervą gal galite įvardinti, kokio dydžio rezervą mes turėtume iš viso sukaupti, kad ramiai, jeigu ateis krizė, turėtume iš ko mokėti, nebūtų taip, kaip 2008 metais rezervo nebuvo likę, kad nereikėtų mažinti išmokų?

Kitas klausimas. Dabar tą rezervą mes įdarbiname, ar uždirba rezervas ir kur mes jį laikome? Šiandien, žinome, yra labai rizikinga, kokia yra situacija, kaip mes elgiamės su rezervu? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). (Tuoju, bandau atsiversti.) Kol kas mūsų projekcijos dėl rezervo buvo numatytos iki 2025 metų. Jeigu kalbėtume apie laukiamą 2023 metų rezultatą, apie 1 mlrd. 600 mln. yra ir piniginė išraiška kartu su investuotu turtu. Šiuo atveju tiek Lietuvos bankas, tiek Finansų ministerija yra įsipareigoję, kad šios lėšos priklausytų jų investicinei dispozicijai. Kaip tos lėšos yra investuojamos, turbūt geriausia būtų kreiptis į Finansų ministeriją, kad būtų į šitą klausimą atsakyta. Realiai tiek Lietuvos bankas, tiek Finansų ministerija yra atsakingos institucijos už tai, kad rezervinės lėšos, tiek turimas turtas būtų administruojami atsakingai.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia T. Tomilinas. Prašau.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiama ministre, leiskite jums trumpai priminti senus gerus laikus, kai praeitą kadenciją darėme sprendimą dėl bazinės pensijos perkėlimo į biudžetą iš „Sodros“. Jeigu mano atmintis nemeluoja, jūs rėmėte tą sprendimą. Tada mes kalbėjome ir su Finansų ministerija, ir su kitais, kad tai būtų pagrindas sparčiau didinti bazinę pensiją, o ne lėčiau būtent tam, kad spręstume skurdo problemą, būtent tam, kad iš tiesų būtų naudojami ne tik „Sodros“ resursai, bet ir kitų mokesčių pajamos siekiant išspręsti mūsų skurstančių pensininkų problemą. Ar tikrai pasirinktas kelias, kai bazinė pensija yra didinama lėčiau nei individualioji, yra teisingas?

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Aš manau, kad buvo teisingas sprendimas su pensijų reforma išspręsti mažą pensijų bazę, ir mes tą padarėme. Suvienodinę bazinės pensijos gavimą žmonėms, kurie turi nuo mažiausio iki 30 metų stažą, ir tą vieno metų efektą patyrę, kai mes mokame iš karto mažiau mažų pensijų priemonių, ir kitų problemų, mes turėjome išspręsti momentiška, valingai vieną mažų pensijų problemą ir tą padarėme.

Sprendimas nebuvo labai populiarus. Buvo visokių pamastymų tuo požiūriu, bet mes tikrai matėme, kad negalime tęsti adekvačios formulės indeksavimo, kol atotrūkis yra toks milžiniškas ir mažiausias pensijas gaunantys žmonės visada turi gyventi iš kažkokių papildomų mažiausių pensijų priemonių. Man atrodo, šio sprendimo priėmimas, kurį mes drauge priėmėme su pensijų reforma, šiandien jau leidžia daryti kitus ilgalaikius sprendimus didinant mokamų įmokų ir išmokų ryšį ir spartinant būtent individualiosios pensijos dalies indeksavimą. Pensijos auga visiems pensininkams, bet turėti glaudesnę ryšį mes valstybėje, matyt, turime skatinti, kad žmonės jaustų mokamų įmokų didesnę vertę.

PIRMININKAS. Dėkui, jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar už kalbės M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Dėkui. Praėjusią savaitę toks diktatorius A. Lukašenka uždraudė didinti kainas. Nepraėjo savaitė ir to pavyzdžio įkvėpta pasijuto Prezidento patarėja. Ji kaimynų pavyzdžiu stebisi, kodėl neįmanoma sustabdyti maisto prekių kainų augimo čia, Lietuvoje.

Bet jeigu grįžtume į realybę, tai nuoseklus pajamų didinimas – kryptinga šios Vyriausybės strategija – yra tas kelias, kuris padeda švelninti infliacijos pasekmes, Rusijos sukulto karo pasekmes, ir tampa tokiu apsauginiu skydu nuo visų šių negandų. Būtent ir šis biudžetas signalizuoja, kad pažeidžiamiausių grupių augančios pajamos padės kurti saugumo lygį. Ne tik vykdomi įsi-

pareigojimai, bet ir dar didesne dalimi galima prisidėti, kad tos pajamos augtų, pensinės pajamos. Praėjusiais metais vidutinė pensija augo apie 50 eurų, o šiemet ji jau viršija 60 eurų didėjimą.

Visos tos priemonės, taip, kaip subalansuoti draudiminiai biudžetai, taip, kaip kaupiamas rezervas, kaip auga įvairios išmokų, išlaidų sumos, kurios yra tikrai numatytos „Sodros“ biudžete, ištis kurs saugumo jausmą šiais neapibrėžtumo laikais. Kviečiu visus palaikyti šį biudžetą, tokį, kokį pateikė Vyriausybė.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbės T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Mano pareiga yra tiesiog įspėti sprendimų priėmėjus. Šiandien aš nepalaikysiu tikriausiai „Sodros“ biudžeto, bet mano pareiga yra įspėti. Jeigu atiduodi pirštą, nukirs ir ranką. Jeigu atiduodame bazinę pensiją, bazinės pensijos perspektyvas valstybės biudžetui ir pasakome, kad mums nereikia jos auginimo iš kitų mokesčių, pasiimkime mokesčius kitoms reikmėms, tai mes užprogramuojame skurdo tarp pensininkų didėjimą. Mes užprogramuojame labai didelį pensijų atotrūkį ir taip toliau.

Niekas nedraudžia mums toliau stiprinti individualiosios pensijos dalies įtakos, jina stiprėja natūraliai, nes žmonių algos yra skirtingos, žmonių įmokos yra skirtingos. Jūsų sprendimas dėl stažo, pavyzdžiui, gerbiama ministre, mane tenkina ir aš už jį balsavau, tačiau aš kalbu visai apie kitus dalykus. Aš kalbu apie tai, kad mes priėmėme strateginį sprendimą visi kartu, kad bazinę pensiją finansuojame iš biudžeto ir tam naudojame ne tik „Sodros“ pinigus, kad skurdo būtų mažiau. Tam naudojame pinigus iš akcizų, iš GPM'o, iš PVM'o, iš visko. Tačiau šiandien tas sprendimas yra nebetęsiamas, šiandien kaip ir yra nulenkiama... Tai yra šiandien yra susitaikoma su tuo, kad pinigai nueina kitoms reikmėms, o pensininkams, jų bazinės pensijos auginimui pinigų yra skiriama mažiau. Turėsime tokį precedentą, galbūt jau turėjome jį, ir ateityje turėsime ir tai ilgai niui formuos daugiau problemų negu sprendimų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti, apsispręsim balsuodami vėliau.

15.30 val.

Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2131 (pateikimas)

Taip pat dar kviečiu ministrę pristatyti Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą ir perduodu pirmininkavimą gerbiamam A. Mazuroniiui.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Kad ir kokias problemas programuotų kolegų, pensijos dar taip sparčiai niekada nebuvo indeksuojamos. O pristatyti dabar jums norėčiau Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą. Pensijų anuitetų fondo biudžetas yra tvirtinamas Lietuvos Respublikos atitinkamų metų pensijų anuitetų fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu. Šiuo įstatymo projektu yra siūloma patvirtinti Pensijų anuitetų fondo 2023 metų biudžetą – 12,179 mln. eurų pagrindinės veiklos įplaukas ir išlaidas, 12,226 mln. eurų investicinės veiklos įplaukas ir išlaidas. Taip pat patvirtinti pensijų anuitetų mokėjimo veiklos valdymui ir administravimui finansuoti 2023 metais skirtą atskaitymą 2,5 % vienkartinį įmokų, kurias į pensijų anuitetų mokėtojo valdomą Pensijų anuitetų fondą perveda pensijų kaupimo bendrovės. Taip pat patvirtinti valstybės perskolinamos paskolos, skirtos Pensijų anuitetų fondo veiklos valdymo ir administravimo sąnaudoms 2023 metais dengti, dydį iki 148 tūkst. eurų. Priėmus ir patvirtinus įstatymo projektu teikiamus Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2023 metų rodiklius, bus užtikrinta „Sodros“ kaip anuitetų mokėtojo veikla. Tiek trumpai.

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Labai dėkui, gerbiama ministre. Jūsų paklausti nori trys Seimo nariai. Pirmoji klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Ori senatvė. Šiandien šita ori senatvė... Tie, kurie ėjo ir tikėjosi gauti geras išmokas, padidintas išmokas, būtent gaudami pensijų anuitetą, labai šituo nusivylė. Nusivylė, nes žinome, kad vienetų vertė yra kritusi. Tai mano klausimas paprastas. Prašom pasakyti. Pirmiausia administravimo išlaidų 2,5 % bus atskaičiuojama ir jums visą laiką dar trūko, ir skolindavomės iš valstybės biudžeto. Tai viena. Kiek dabar skolinsitės, nes praėjusiais metais buvo nepanaudota. Jeigu mes pažiūrime antrojo ketvirčio rezultatus, mes ma-

tome, kad nuostolis yra didžiulis. Tai kaip dabar šiais metais, 2023 metais, ar įvertinote, kad gali būti lygiai taip pat irgi nuostolis? Ir įvertinus, kad vieneto vertė irgi gali taip pat kristi. Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš galbūt norėčiau pasakyti, pirmas dalykas, kad skolintis neplanuojama, planuojamas tik skolos grąžinimas. Dėl svyravimo visgi mes turime suprasti, kad yra trumpalaikiai laikotarpiai, ir vertinti reikėtų ilgalaikę perspektyvą tam, kad galėtume matyti per ilgesnį laiką sukaupą žmonių vertę. Lygiai taip pat turėti mintyje, kad yra ir saugikliai dėl tų paties išsiėmimo ir kitų dalykų. Bet atsakant į klausimą dėl skolų, tai jų papildomų nėra planuojama, yra planuojamas 148 tūkst. eurų grąžinimas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Ažuolas. Ruošiasi A. Sysas. V. Ažuolo nėra. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, galbūt ne iš 2023 metų, o iš dabartinės anuitetų veiklos. Kadangi iš informacijos mes žinome, kad II pensijų pakopa turėjo didelį vertčių kritimą, ypač konservatyvūs fondai, tai ar anuitetai, kuriuos dabar administruoja „Sodra“, nenukentėjo? Juk vis tiek rinka ta pati. Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Dabar anuitetų, šių metų anuitetų ataskaitos aš neturiu. Dėl procento, ar galėjo turėti kokią nors įtaką, galėsime pasidomėti ir atsakyti jums raštu, kokia yra situacija, arba komitete, tačiau bet kuriuo atveju, net jeigu trumpalaikė įtaka anuitetams ir egzistuoja, aš visgi labai kviečiu vertinti ilgąjį laikotarpį ir bendresnį vaizdą, kuriame šis laikotarpis yra tik viena iš dedamųjų.

A. SYSAS (LSDPF). Bet reikšminga.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama ministre, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų po pateikimo. Už nėra norinčių kalbėti. Prieš pasisako L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke, ne be reikalo užklausiu. Jeigu pažiūrėtume, gerbiamas Algirdai, 2022 metų antrojo ketvirčio ataskaitą, už pusmetį mes turime didžiulį nuostolį, vieneto vertė yra ženkliai kritusi. Aš kalbu apie tuos asmenis, kurie jau yra pasirašę anuitetą, kurie gaus išmokas ir gauna kiekvieną mėnesį. Dėl to man rūpi šiandien, kad tie žmonės bent gautų garantuotą išmoką, kuri ir buvo skirta. Dabar jų išmoka kiekvieną mėnesį krenta. Tikrai labai svarbu, kad ministrė susirūpintų, kaip mes spręsimė tą klausimą, nes Lietuvos bankas sako, negalime tiksliai pasakyti, kiek laiko bus tas kritimas. Gali būti metai, gali būti dveji ir nežinosime, kokia situacija. Todėl iš tikrųjų reikėtų dar kartą peržiūrėti ir spręsti klausimą dėl II pensijų pakopos reformos, nes šiandien situacija yra labai sudėtinga ir tikrai yra nepatenkinta dalis žmonių, pasirašiusių anuitetus. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolege. Iš klausėme visų pasisakymų dėl motyvų. Balsavimas dėl įstatymo projekto – numatytu darbotvarkėje metu.

15.37 val.

2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2124, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 11, 21, 25 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2125 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-10.1 klausimas – 2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2124. Pranešėjas – A. Dulkys. Ir lydimasis 2-10.2 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2125. Prašom, ministre.

A. DULKYS. Laba diena, gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai. Iš pradžių keletą žodžių apie Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 11, 21, 25 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto rengimą paskatinusias priežastis.

Rengimą paakino Lietuvos Respublikos Seimo Sveikatos reikalų komitetas, kuris pasiūlė Sveikatos apsaugos ministerijai ir Valstybinei ligonių kasai prie Sveikatos apsaugos ministerijos 2023 metų ir vėlesnių metų teritorinių ligonių kasų ir asmens sveikatos priežiūros įstaigų sutarčių dėl paslaugų teikimo sudarymo procesą organizuoti taip, kad sutartys būtų pasirašytos ne vėliau kaip iki einamųjų metų kovo 1 dienos. Turiu pažymėti, kad 2022 metais teritorinių ligonių kasų ir įstaigų sutarčių pasirašymo procesas buvo baigtas, jei neklystu, balandžio 15 dieną.

Taigi, Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimo projekto tikslas yra optimizuoti teritorinių ligonių kasų ir asmens sveikatos priežiūros įstaigų sutarčių dėl paslaugų teikimo sudarymo procesą, pamėginant atsisakyti papildomos vertės nesukuriančių procesų. Prieš rengiant šį projektą buvo išanalizuoti teisės aktai, visi procesai, susiję su PSDF planavimu ir paskirstymu. Priminsiu, kad pagal šiuo metu galiojančias nuostatas šis procesas apima šešis etapus – tai visų pirma biudžeto projekto parengimą, derinimą su PSD taryba, pateikimą Seimui, Vyriausybei.

Antrame etape mes įtvirtiname rodiklių patvirtinimo įstatymu. Na, trečias ir ketvirtas etapai, tai yra trečiasis, patvirtinto PSD fondo biudžeto išlaidų straipsniuose numatytų lėšų paskirstymo pagal smulkesnius išlaidų straipsnius ir šio lėšų paskirstymo derinimas su PSD taryba. Ketvirtame numatytas suderinti su PSD taryba išlaidų programoms ir kitoms privalomojo sveikatos draudimo išlaidoms paskirstymo derinimas su Sveikatos apsaugos ministerija. Penktame etape išlaidų paskirstymą jau tvirtina Ligonų kasos direktorius savo įsakymais. Ir šeštasis – jau sutarčių pasirašymas. Taigi išanalizavus šią sutarčių sudarymo procesą pastebėta, kad viena iš priežasčių, galinčių pailginti mūsų šią linuotę, yra tam tikri būtent pertekliniai derinimai. Duosiu vieną kitą pavyzdį. Pavyzdžiui, pareiga Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų paskirstymą teikti PSD tarybos nuomonei gauti. Toks pritarimas ir teikimas yra pertekliniai, nes iš esmės fondo biudžetas yra paskirstytas atitinkamų metų biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu, jo projektą teikia pati Sveikatos apsaugos ministerija, dėl jo PSD taryba taip pat pateikia išvadą. Taigi šis pavyzdys, perteklinis derinimas, pailgina sutarčių pasirašymo procesą apie 2, 3 savaites.

Kitų metų patvirtinto PSD fondo biudžeto lėšos naujoms asmens sveikatos priežiūros paslaugoms gali būti skiriamos tik tuomet, kai yra patvirtintos šių paslaugų teikimo ir apmokėjimo tvarkos bei bazinės kainos. Dėl šių bazinių kainų tvirtinimo Sveikatos draudimo įstatyme taip pat yra nustatyti tam tikri pertekliniai derinimai. Pavyzdžiui, vadovaudamasis įstatymo 25 straipsnio 2 dalimi, sveikatos apsaugos ministras tvirtina paslaugų, apmokamų iš PSDF biudžeto, bazinių kainų nustatymo metodiką, atsižvelgdamas į tai, kad bazinės kainos yra skaičiuojamos pagal šią metodiką ir negali būti kitokios, negu yra apskaičiuotos. Kreipimasis į PSD tarybą dėl nuomonės apie apskaičiuotas kainas yra tikrai netikslingas, juo labiau kad taryba galėtų teikti savo siūlymus dėl pačios kainų skaičiavimo metodikos ir tai būtų ir galėtų lemti bazinių kainų dydį.

Taip pat vertinant funkcijas ir procesus buvo atkreiptas dėmesys į dar keletą smukusių papildomos vertės nesukuriančių funkcijų. Galiausiai, atsižvelgiant į visa tai, ką išdėčiau, kas daugiau dar nurodyta aiškinamajame rašte, įstatymo projektu yra siekiama atsisakyti būtent mano minėto trečio ir ketvirto sutarčių sudarymo proceso, kitais žodžiais, projektu siekiama būtent atsisakyti vertės nekuriančių nuostatų, susijusių su pertekliniais biudžeto lėšų paskirstymo ir kainų tvirtinimo procesais, koreguoti Privalomojo sveikatos draudimo tarybos funkcijas, susijusias su bazinių kainų ir jų nustatymo metodika, nustatant, kad taryba teikia nuomonę sveikatos apsaugos ministrui dėl bazinių kainų metodikos, na ir nustatyti, kad asmens sveikatos priežiūros paslaugų, apmokamų iš PSDF, apmokėjimo tvarkas ir būdus, Ligonų kasos teikimu, tvirtina sveikatos apsaugos ministras. Ir, kaip minėjau, keletas neaktualių nuostatų.

Taigi priėmus šią įstatymo projektą būtų greičiau tvirtinamos bazinės kainos, atitinkamai greičiau galėtų būti šioms paslaugoms skiriamos PSDF lėšos ir greičiau būtų sudaromos sutartys.

Dabar apie 2023 metų PSDF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą. Planuojama, kad 2023 metų biudžeto įplaukos iš viso turėtų sudaryti kiek daugiau nei 3 mlrd. eurų, taip, mes peržengėme tą simbolinę 3 mlrd. eurų ribą, tai yra didėja apie 260 mln. eurų, arba 9,3 %. 124 mln. eurų, arba 48 %, augimo papildomų lėšų numatoma skirti PSDF lėšomis kompensuojamų paslaugų kainoms didinti, siekiant taip bent iš dalies kompensuoti energetinių išlaidų brangimą, MMA didinimą, šakos kolektyvinės sutarties nuostatų, susijusių su darbo užmokesčio didinimu, įgyvendinimą, 81 mln. eurų, arba 31 %, augimo papildomų lėšų numatoma skirti PSDF lėšomis kompensuojamų paslaugų plėtrai ir naujoms paslaugoms, 52 mln. eurų papildomų lėšų numatoma skirti vaistų, medicinos pagalbos, ortopedijos techninių priemonių prieinamumui užtikrinti. Prognozuojama, kad gydymo įstaigų darbuotojų darbo užmokestis 2023 metais turėtų augti vidutiniškai apie 8 %.

Taigi sveikatos priežiūros srityje numatoma visų pirma gerinti prieinamumą pacientams patekti pas šeimos gydytoją, sudaryti galimybę gauti platesnį paslaugų spektrą, plėsti šeimos gydytojų komandą įsteigiant papildomų slaugytojų, atvejo vadybininkų, terapeutų, akušerių etatų, taip pat sudaryti galimybę pacientui gauti daugiau paslaugų arčiau namų, siekiant, kad medicininės reabilitacijos paslaugas pacientai gautų arti gyvenamosios vietos ir kuo anksčiau. To padėtų išvengti tolesnės reabilitacijos siuntimai. Taigi numatomi medicininės reabilitacijos pirmojo etapo paslaugų finansavimo ir jo didinimo pokyčiai.

Taip pat svarbu sudaryti galimybes vaikams, turintiems raidos sutrikimų, gauti paslaugas arčiau namų, geresnės kokybės, patogesniu būdu, dienos stacionare. Taip pat svarbus naujų vaikų raidos sutrikimų ankstyvosios reabilitacijos paslaugų teikimas, apimčių didinimas.

Taip pat, be abejo, sieksime užtikrinti intensyvesnę sergančiųjų psichikos ligomis priežiūrą ambulatorinėje grandinėje, stiprinant pirminės psichikos sveikatos priežiūros grandį, teikiant naujas paslaugas, didinant paslaugų įkainius, tobulinant, be abejo, taip pat ir skubiosios pagalbos skyrių finansavimą.

Vaistų kompensavimo srityje pagrindinis mūsų problemų kakliukas yra inovatyvūs vaistai, technologijų vertinimas ir jų pateikimas į kompensavimo sistemą. Tikimės, kad čia taip pat tos investicijos turėtų padėti. Didinsime ir kompensuojamųjų medicinos priemonių kiekį, ypač cukriniu diabetu sergantiems pacientams, ir atitinkamų naujovių imunoprofilaktikos dalyje.

Aš, matyt, čia save sustabdu. Daug detalių mes, matyt, dar aptarsime ir Sveikatos reikalų komitete. O dabar, matyt, jūsų klausimai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas ministre. Jūsų paklausti nori penki Seimo nariai. Pirmoji klausia O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Kaip minėjote, ministre, kitų metų biudžete numatyta 9,3 % daugiau pajamų negu praėjusiais metais. Kaip jūs manote, ar užteks tos sumos sveikatos sektoriaus algoms, NPD, MMA pokyčiams, sveikatos sistemos šakos kolektyvinės sutarties išsipareigojimams, energetinių išteklių kompensavimui ir visų kitų paslaugų kainų brangimui? Ar planuojama didinti sveikatos priežiūros paslaugų kainų balo vertę atitiks realias paslaugų kainas? Ir kaip su valstybės draudžiamų asmenų įmokomis? Čia numatytas tikrai 1,4 % didėjimas.

A. DULKYS. Labai daug triukšmo, nesu garantuotas, kad girdėjau viską iš jūsų ilgo klausimo. Matyt, augančio to pajamų padidėjimo viskam, ką jūs čia išvardinote (aš taip net rankas išskėčiau), tikrai negali užtekti, nes juk visą laiką paskui mus keliauja, mums į nugarą kvėpuoja mūsų praeities sprendimai, su tuo aš, kaip ministras, dabar susiduriu. Mes matome, kai sakome, įskaičiavome į paslaugos kainą štai tokį, tokį ir tokį dalyką, o paskui paaiškėja, kad gydymo įstaigos naudoja pačioms aktualiausioms problemoms, nes jos kažkada anksčiau negavo pakankamai tų išteklių. Matyt, atsakant į jūsų klausimą, ne, mums šito padidėjimo negali užtekti. Mes planuojame tam naudoti ir rezervus, prie PSDF sukaupus, ne tokius ir mažus. Taip, paslaugų kainų didinimas įvairiose srityse taip pat yra numatomas. Čia, kaip ir kalbėjau dėl vaistų politikos, mes irgi turime tam tikrą kakliuką, kad mūsų ligonių kasos nespėja skaičiuoti ir nespėja tų visų kainų pateikti į mūsų gyvenimą.

Bandau čia save stabdyti. Atsiprašau, jeigu kažko būsiu neišgirdęs. Atsakysiu jums arba asmeniškai, arba komitete pasitikslinkime.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia R. Žemaitaitis. Ruošiasi A. Veryga.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, kiek vėlgi prabėgom spėjau peržiūrėti tą pateiktą biudžetą, biudžeto rezervas – 511 mln. Praeitais metais – 330 mln. Iš tų 330 mln. vėlavome atsiskaityti su darbuotojais kovidinius pinigus, reikėjo daryti bent tris komiteto posėdžius, prašyti. Iš tų pačių 330 mln. nebuvo padidintas koeficientas ir nebuvo padidinti įkainiai. Iš tų pačių 330 mln. absoliučiai nebuvo skirta gydymo įstaigoms išigyti būtiną aparatūrą. Dabartiniame biudžete vėl aš matau tuos pačius skaičius. Kartu jūs sakote, kad reikia optimizuoti, reikia siekti, stengtis ir taip tuo atveju rajonines ligonines palikti už ribų. Tas pats Radviliškyje, tas pats Kelmėje. Mes su jumis, ministre, šnekėjomės. Kaip jūs manote, ar 511 mln. rezervas nėra gėdingas ir kam jūs jį planuojate naudoti, jeigu jau kovidą nebėra? Kam tuos pinigus jūs planuojate panaudoti?

A. DULKYS. Labai ačiū, jūsų klausimas labai geras, kaip visada, labai teisingas. Mėginu atsakyti taip, tuoj išvardinsiu, kam mes jį naudosome. Kadangi negalime mąstyti tikrai apie šiuos metus, kitų metų periodą, mes mąstome dar ir turėdami omenyje mažiausiai 2025 metus. Aš labai jaudinuosi dėl 2025 metų, nežinau, apie kokią rezervą čia stovintys žmonės kalbės tą dieną, nes matau daugybę problemų ir reikalų, kas tą rezervą suvalgys.

Ne, aš nesutinku su jumis, kai jūs sakote, kad mes nesirūpinome gydymo įstaigų iškeltais klausimais dėl energetinių išteklių kompensavimo. Mus pasiekė tada vienos, dviejų įstaigų prašymai ir klausimai, kad 2020 ir 2021 metais paslaugų kainos nevisiškai dengė COVID-19 stacionaro paslaugas. 2022 metų paslaugų kainos buvo geros. Gavę šitą signalą mes rūpinomės ne šitų kelių įstaigų klausimu, mes atlikome ilgiau, bet sistemiškai patikrinome visus skaičius. Spalio mėnesį, aš jau esu pasirašęs įsakymą, per 60 įstaigų visoje Lietuvoje iš rezervo gaus būtent 44 mln. kompensaciją dėl energetinių COVID-19 stacionaro paslaugų. Dėl kovidą taip pat iki spalio 1 dienos yra perskaičiuoti, lapkričio mėnesį jau turėtų pasijausti... Lapkričio mėnesį Ligoninių kasa dar kartą ims visus skaičiavimus, mes norime pasižiūrėti, nes dabar atlikome skaičiavimus neįtraukdami tų paskutinių pačių didžiausių kainų, kurios buvo pasiekusios. Lapkričio mėnesį mes patikrinsime, kas darosi su energetiniais dalykais, ir, jeigu reikės, lapkričio mėnesį dar kartą perskaičiuosime paslaugų kainas. Noriu pasakyti, kad neužmirštumėme, visų biudžetinių įstaigų, įskaitant ir ligonines, laukia ir bendras Vyriausybės sprendimas, nuo lapkričio iki kovo mėnesio bus, kaip sako, tos sąskaitos, tikėtina, geresnės.

Na, dėl rezervo. 2022 metų rezervu mes dar turime apmokėti COVID-19, tai yra 23,5 mln. Apie 5 mln. jau apskaičiavome, gali būti, kad reikės dar plius 3, tai apie 8 mln. numatome skirti būtent komunalinėms paslaugoms, ryšiams, maitinimui kompensuoti, taip pat vaistams. Kolektyvinės šakos sutarčiai – 36,4 mln., 44 mln. aš jau paminėjau. Iš viso prognozuojau, kad apie 150 mln. rezervo iš tų minėtų 500 mln. mes jau dabar panaudosime 2022 metų poreikiams. 2023 metais mums, jau dabar skaičiuoju, gali reikėti arti 300 mln. eurų visiems šitiems sudėliotiems dalykams. Kadangi atsakymo laiką aš jau tikriausiai viršijau, čia tiesiog save sustabdu.

PIRMININKAS. Ir stipriai.

A. DULKYS. Komitete detaliau pasakysime, kas ten išeina.

PIRMININKAS. Klausia A. Veryga. Aš tik primenu, klausti – 1 minutė, atsakyti – 2 minutės.

A. VERYGA (LVŽSF). Sunkiai su ta minute. Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, aš kelis klausimus turiu. Pirmiausia dėl PSD tarybos. PSD taryba pritarė biudžetui, kuriame buvo numatyta faktiškai beveik 12 % didesnis PSDF'o biudžeto augimas. Kaip iš Vyriausybės išėjo beveik 70 mln. mažesnis PSDF'o biudžetas, apie kurį PSD taryba nežino nieko? Aš ne vieno nario klausiau, jie negirdėjo apie jokių mažinimus. Tai vienas klausimas.

Antras klausimas. Vargu ar medikų darbo užmokesčio didinimas pasivys infliaciją. Šiomet jisai ženkliai atsiliko nuo jos, ar nebijote medikų protestų dėl to?

Dar vienas klausimas. Kodėl augančios energetinės išlaidos yra dengiamos iš PSDF'o, o ne iš valstybės biudžeto, kaip tai buvo kovidą pandemijos metu, kai buvo dengiamos papildomos išlaidos?

Paskutinis klausimas yra susijęs su rezervu. Kodėl jūs dedate tas lėšas, kurias jūs paminėjote, į rezervą, o ne į išlaidas ir aiškiai neįvardijate, kur jūs jas planuojate panaudoti? Labai ačiū.

PIRMININKAS. Atsakyti 2 minutės.

A. DULKYS. Pirmininke, turiu keturis klausimus. Gerai, tvarka, kaip sakoma, opozicija išradinga – į vieną klausimą keturis. Matyt, gal pradėsiu nuo aktualiausio, jūs man priminsite, jeigu aš užmiršiu.

Visų pirma dabar dėl PSDF biudžeto projekto. Taip, PSD tarybai buvo teiktas projektas, kuriame pajamų ir išlaidų balansas buvo 3 mlrd. 117 mln. eurų, tai buvo 11 % daugiau. PSD taryba pritarė tam projektui ir suformavo, priėmė savo nutarimą, nuomonę, kad jeigu šito projekto tolesnio derinimo ir svarstymo metu būtų siūloma mažinti šio biudžeto lėšas, tokiam pasiūlymui ji nepritartų, atitinkamai – jeigu didintų, tai pritartų. Nuomonė buvo, ir ministerija gavo, ir Vyriausybė gavo, tačiau atsitiko tai, kas atsitiko.

Vyriausybė, jau svarstydamą viską ir žiūrėdama holistiškai, savo ruožtu reaguodama į Europoje kilusią energetinę krizę ir siekdama palengvinti mokesčių mokėtojams, įmonėms finansinę

naštą, priėmė sprendimą kartu su pagrindinių šalies biudžetų projektais teikti įstatymų keitimo projektus dėl mokesčių, tarp jų ir dėl socialinio draudimo įmokų atidėjimo. Tai reiškia, tie atidėjimai reiškia, kad mokesčiai bus sumokėti 2024 metais. Tada „Sodra“ atitinkamai atnaujino 2022–2025 metų sveikatos draudimo įmokų sumas ir galiausiai mes turime šiais metais sumažėjusį biudžetą apie 70 mln. eurų. Bet labai noriu atkreipti dėmesį, kad 2024 metais 80 mln. eurų bus atitinkamai daugiau. Taigi pinigai niekur iš planetos nedingo, tiesiog persikirstyti tarp metų.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Kadangi įstatymų projektų blokas iš dviejų įstatymų projektų, dar leisime paklausti dviem likusiems Seimo nariams.

A. DULKYS. Jaučiu, kad aš dar neatsakiau. Aš jums į kitus klausimus atsakysiu rytoj.

PIRMININKAS. Klausia A. Matulas. Ruošiasi A. Skardžius.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, ne taip seniai nagrinėjome įstaigų pirmojo pusmečio finansinę situaciją. Tikriausiai džiaugiamės, kad įstaigų, kurios turi finansinių problemų, faktiškai neliko, bet augantys energetiniai kaštai tikriausiai paveiks įstaigas ir antrojo pusmečio rezultatai gali būti kur kas blogesni. Nors praeitą savaitę išvažiuojamajame posėdyje Alytuje matėme, kad nemažai įstaigų jau ruošiasi įveikti šitas problemas – pasistatė saulės elektrines ir panašiai, bet ką vis dėlto jūs, ministre, darote ir kokių galimybių suteikia kitų metų biudžetas ir rezervas, sukauptas gana nemažas, spręsti tas sveikatos priežiūros įstaigose išskylančias problemas? Ačiū.

A. DULKYS. Ačiū už klausimą. Jis panašus į kolegų. Dar kartą primenu, kad šiais metais rudeni mes perskaičiavome paslaugų įkainius. Tai sudarė galimybę išdėlioti 12 mln. eurų, buvo iš karto dėliojama jau nuo sausio 1 dienos į paslaugos kainą dėl galimų energetinių pokyčių, 5 mln. eurų jau dabar yra apskaičiuoti. Lapkričio mėnesį, kaip ir minėjau, skaičiuosime papildomai ir matysime, kokią situaciją turime.

Šie mūsų perskaičiavimai automatiškai suponuoja, jau dabar žinome, kad 2023 metais plius 20 mln. eurų eina pagal tai, ką esame suskaičiavę dėl energetikos kompensavimo. Jeigu lapkričio mėnesį dar ką nors pakeisime, tai mums automatiškai vėl turės poveikį ir 2023 metais. Kadangi rezervą turime, jis, kaip sakoma, yra sukauptas, tai tikrai juo ir pasinaudosime. O kadangi jūs užsiminėte čia ir apie saulės elektrines, taip, reikia žiūrėti holistiškai, per kitų ministerijų inicijuojamas priemones. Mes taip pat skatiname ir tarpininkausime gydymo įstaigoms, kad reikia visuose šiuose mechanizmuose taip pat dalyvauti, o ne tik laukti, kad kažkas atneš ant lėkštutės su mėlynais krašteliais. Tai tiek, matyt.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Paskutinis klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamasis ministre, tvirtinant naują biudžetą būtų pravartu sužinoti, ar gydymo įstaigos gavo žadėtą papildomą finansavimą, tų lėšų, kurias jos išleido pagal teisės aktus kovodamos su kovidu, dėl priemonių gydytojams už papildomą riziką, už papildomą darbą? Aš norėčiau klausti ir dėl Vilniaus Santaros klinikų, ir kitų įstaigų. Sumos buvo susidariusios įspūdingos.

O antras dalykas, ar išties keisis gydytojų darbo apmokėjimo kokybė? Kadangi sveikatos paslaugų kokybė labai priklauso nuo gydytojo atlygio. Nes dabartinė sistema, kai už pirmą apsilankymą yra mokama, už pirminį, o po to jau gydytojas turi neva nemokamai teikti paslaugas. Būčiau labai dėkingas už atsakymą. Ačiū, gerbiamas ministre.

A. DULKYS. Jūs kaip tik ir paminėjote vieną iš įstaigų, kuri inicijavo tą žinutę, kad 2020–2021 metais paslaugos kaina buvo ne visai sukalkuliuota. Noriu pasakyti labai objektyviai, aš tai sakydamas nekaltinu buvusių vadovų ar buvusios Vyriausybės, įsivaizduoti, kad 2019 metais skaičiuojant 2020 metų paslaugų kainas ar 2020 metų pradžioje galvojant apie 2021-uosius, nežinant, kaip čia bus valdoma pandemija, tai yra neįmanoma padaryti.

Bet mes šias žinutes gavome, perskaičiavome, ir jūsų minėta įstaiga, ir visos kitos, apie 60 įstaigų Lietuvoje, gauna kompensacijas už 2020–2021 metų COVID-19 stacionaro ligos, sakykime, tuos skirtumus. Ir ne tik Santaros, bet ir dar 60 įstaigų, nepriklausomai nuo to, ar jos buvo su teigiamu rezultatu, ar su neigiamu. Mes sprendžiame ne neigiamą kažkieno rezultatą, mes sprendėme problemą – neteisingą paslaugos kainą, kaip sako. Išsprendėme ją visiems sistemiškai, kaip ir turėtų būti sprendžiami visi klausimai.

Dabar dėl darbo užmokesčio. Tikrai nemėgstu nei paklodės tampymo, nei kai bandoma ministrus pateikti, čia kartais esu girdėjęs salėje, kad štai ministras nesugebėjo kažko išsikovoti. Lyg Vyriausybė ne viena ir lyg kiekvienam ministrui turi rūpėti tik savo srities darbuotojai. Man atrodo, mes stengiamės tuos lūkesčius subalansuoti.

Nesileisiu į detales, bet gal atkreipsiu dėmesį, kad 2023 metais būtent gydytojai turi didžiausią pajamų augimą, palyginti su visomis kitomis profesijomis, ar tai būtų mokytojai, ar tai būtų kultūros ir meno darbuotojai, ar tai būtų statutiniai darbuotojai. Jų pokytis yra pats didžiausias. Bet aš jo nenoriu pateikti kaip lenktyniavimo.

Dėl kovidą mes atsiskaitėme. Dėl priedų čia jūs truputėlį sumaišėte. Stacionaro paslaugos yra vienas dalykas, darbas sudėtingomis sąlygomis yra kitas dalykas. Viskas yra atsiskaityta ir buvo jau seniai atsiskaityta. Nėra jokių skolų dėl priedų kovoje su kovidu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas ministre. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Už pasisako A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, žinote, valdžios keičiasi, bet sveikatos politika iš esmės tęsiasi. Jeigu pasižiūrėtume, kiek per dešimtmetį auga PSDF biudžetas, tikrai galime pasidžiaugti, kad šiais metais, kitais metais pagaliau tas biudžetas viršys jau 3 mlrd. eurų. Turime tikrai didelį rezervą. Jis, kaip ir minėjo kolega Aurelijus, neturi būti saugomas tam, kad pasigirtume, bet turėtų būti naudojamas, jeigu atsirastų didesnių problemų. Tikrai džiaugiuosi, kad Sveikatos ministerija, Vyriausybė nelaukia, kol bus matomos ženklios įstaigų skolos dėl augančių energetinių išteklių, sprendžia tą problemą dabar, renka tiek ministerija, tiek komitetas duomenis ir, jeigu ta problema didės, vėl, kaip girdėjome iš ministro, bus galvojama indeksuoti įkainį. Aš tikrai manyčiau, kad komitete dar apsvarstysime ir kitus klausimus. Aš labai norėčiau, kad galbūt ne iš biudžeto, bet iš PSDF rezervo būtų išspręsta problema ir dėl vaistų kompensavimo ne tik asmenims virš 75 metų, bet ir asmenims nuo 65 metų, nes iš esmės išėjus į pensiją, gaunant socialinę pašalpą, jeigu žmogus nedirba, pajamos nuo 65 iki 75 metų nedidėja, žmogus turi tokias pačias pajamas, tai kodėl mes apsisprendėme kompensuoti žmonėms už vaistus be priemonių nuo 75 metų. Šią problemą, manau, irgi yra galimybė spręsti, bet tikrai džiaugiuosi, kad esant tokiai sudėtingai ekonominei situacijai...

PIRMININKAS. Laikas.

A. MATULAS (TS-LKDF). ...karui, mes gana efektingai visi kartu su opozicija sprendžiame sveikatos sistemoje iškylančias problemas.

PIRMININKAS. Laikas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Prašyčiau tikrai pritarti PSDF biudžetui ir džiaugtis tuo, ką turime.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ar jūsų prašymas bus išgirstas, išgirsime iš A. Verygos, jis pasisakys prieš.

A. VERYGA (LVŽSF). Nežinau, ką mes čia taip efektingai sprendžiame, kaip pirmininkas sako, aš manau, kad mes čia jokio efekto nedemonstruojame, nes biudžetas auga iš esmės dėl gyventojų sumokamų įmokų. Čia niekuo dėti nei jūs, nei opozicija, nereikia čia kažkokių nuopelnų prisiiimti. Aš noriu priminti praėjusios kadencijos dabartinės premjerės man klausimą, koks buvo užduotas: gerbiamas ministre, jūs, turėdamas, rodos, ten 300 mln. buvo rezerve, kažin ar ne kokiai pandemijai ruošiatės, ar kam čia jūsų ruošiatės, kodėl nenaudojate tų pinigų medikų darbo užmokesčiui didinti ir panašiai? Tai kai aš šiandien girdžiu ministrą, kuris sako, mes naudosime tam ir anam, ir trečiam, tai aš noriu paklausti, kurių galų mes PSDF tvirtiname Seime? Juk šiaip jame ne šiaip sau yra eilutė, skirta asmens sveikatos priežiūrai, kitiems dalykams, paslaugoms apmokėti ir taip toliau, jeigu pasilikęs 0,5 mlrd. ministras, tai jau ne 300 mln., o 0,5 mlrd., su jais elgsis kaip sugalvojęs vidury kelio, ar ne, ir jau čia jokio Seimo pritarimo, atsiklausimo jam iš viso nebereikės. Aš žiūriu į jūsų pusę ir klausiu, kas pasikeitė nuo praėjusios kadencijos, kad jūs dabar darote pusantro karto blogiau, negu darėme mes, ir sakote, kad čia yra supergerai ir mes čia supergerai kažką išsprendžiame? O blogiausias dalykas, kuris, matau, yra šiame biudžete ir susijęs su valstybės biudžetu, tas, kad išaugusias energijos kainas dengs iš PSDF. Va čia yra didžiausia bėda, nes kovidą metu Vyriausybė vis dėlto išaugusias išlaidas dengė iš valstybės biudžeto, o ne iš PSDF. Vėliau tik, kai jau buvo atšaukta tam tikra situacija, karantinas, aš dar klausiau dėl atlygi-

nimų ir priedų, tai ministras sakė, jokių problemų. Tai visgi aš matau problemų ir susilaikysiu balsuodamas dėl šio biudžeto.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, išklausėme visus pasisakymus dėl motyvų. Balsavimas dėl įstatymų projektų visiškai netrukus.

16.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2113 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2113. Pranešėjas – finansų viceministras G. Norkūnas.

G. NORKŪNAS. Laba diena, gerbiamas posėdžio pirmininke, Seimo nariai. Vyriausybė šių metų spalio 5 dieną pritarė ir pateikė Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą, juo siūloma patvirtinti 2021 metų nacionalinį finansinių ataskaitų rinkinį. Kartu su rinkiniu yra teikiama ir informacija apie valstybės skolą. Teikiamas 2021 metų nacionalinis finansinių ataskaitų rinkinys yra parengtas kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys, atlikus centrinės valdžios sektoriaus subjektų ir visų valdžios valdymo lygių, tai yra centrinės, vietinės, socialinių ir kitų fondų, subjektų ataskaitų konsolidavimo procedūras. Tai yra iš viso 3 tūkst. 462 subjektai. Finansinės ataskaitos parodo viešojo sektoriaus konsoliduotą turtą, įsipareigojimus, gautas finansavimo sumas, grynąjį turtą, pajamas bei sąnaudas.

2021 metais konsoliduotas turtas sudarė 68,7 mlrd. eurų ir buvo 7,5 mlrd. eurų, arba 12 %, didesnis nei 2020 metais. Įsipareigojimai sudarė 31 mlrd. eurų ir, palyginus su 2020 metais, padidėjo 2,8 mlrd. eurų, arba 10 %. Per 2021 metus viešojo sektoriaus grynojo turto vertė padidėjo 10 % ir ataskaitinių metų pabaigoje sudarė 28 mlrd. eurų, arba 41 % viso viešojo sektoriaus turto vertės. Lyginant su 2020 metais, grynojo turto vertės 2021 metais padidėjimą lėmė valstybinės žemės sklypų ir laisvos valstybinės žemės, kurią Nacionalinė žemės tarnyba valdo patikėjime teise, pervertinimas pagal valstybės įmonės Registrų centro pateiktus duomenis.

Prie Nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio yra teikiama ir informacija apie valstybės skolą. Valstybės skola 2021 metų pabaigoje buvo lygi 24,5 mlrd. eurų. Tai sudarė 44,3 % bendrojo vidaus produkto. Valstybės skolos santykis su bendruoju vidaus produktu per 2021 metus sumažėjo 2,3 procentinio punkto ir 2021 metais nominaliąja išraiška valstybės skola padidėjo 1,5 mlrd. eurų, arba 6,4 %. Vyriausybės skolinimosi kaštai mažėjo, skolos valstybės vardu valdymo išlaidos 2021 metais sudarė 346,5 mln. eurų. Efektyvi palūkanų norma už skolą valstybės vardu mažėjo apie 0,8 procentinio punkto – nuo 2,1 (2020 metais) iki 1,4 (2021 metais). Savivaldybių nekonsoliduoti skola per metus sumažėjo 53,6 mln. eurų ir 2021 metų pabaigoje sudarė 555 mln. 800 tūkst. Socialinės apsaugos fondų nekonsoliduotąją skolą – 140 tūkst. eurų – sudarė Finansų ministerijos suteikta paskola pensijų anuitetų mokėjimo veiklos valdymui ir administravimui finansuoti.

Valstybės kontrolė atliko Nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio auditą ir valstybės kontrolierius, matyt, paaiškins savo išvadą, pristatys ją. Prašome po pateikimo priimti svarstyti Seimo nutarimo dėl praėjusių metų Nacionalinio ataskaitų rinkinio patvirtinimo projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas viceministre.

Į tribūną kviečiame valstybės kontrolierių M. Macijauską, kad pateiktų Valstybės kontrolės nuomonę šiuo darbotvarkėje numatytu labai svarbiu klausimu.

M. MACIJAIUSKAS. Laba diena, gerbiamas pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Šiandieną pristatau pagrindinių mūsų valstybės finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių audito išvadas ir ataskaitas.

Šių valstybinių auditų tikslas – pranešti, ar ataskaitose pateikti skaičiai rodo tikrą ir teisingą vaizdą, kuris būtinas jums svarstant ir priimant sprendimus. Deja, bet mūsų surinkta, išanalizuota ir įvertinta informacija rodo, kad dalis ataskaitų duomenų vis dar nepatikimi. Dėl Nacionalinio ir Valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių reiškiame neigiamą nuomonę. Nustaty-

ti finansinių ataskaitų iškraipymai yra reikšmingi ir paplitę, todėl jos neparodo tikro ir teisingo vaizdo. Disponavimui visais reikšmingais atžvilgiais teisinga informacija reikalingas Finansų ministerijos metodinis vadovavimas ir ataskaitų rinkinių konsolidavimo sprendimai, padėsiantys įstaigoms supaprastinti apskaitos procesus, sumažinti klaidų mastą ir turėti teisingus finansinės apskaitos ir ataskaitų duomenis.

Toliau pristatysiu kiekvieną iš išvadų. Taigi, teikiu išvadą dėl 2021 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio. Kaip ir dėl 2020 metų rinkinio, reiškiame neigiamą nuomonę. Rinkinyje pagal konsolidavimo schemą turėjo būti konsoliduoti 3 tūkst. 462 viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų duomenys. Visas reikšmingas klaidas lėmė klaidos žemesnio konsolidavimo lygio ataskaitose. Audito metu negalėjome patvirtinti per 7 % ilgalaikio turto ir tokios pat dalies trumpalaikio turto teisingumo, ir beveik 3 % įsipareigojimų teisingumo. Kartu su Nacionaliniu finansinių ataskaitų rinkiniu teikiama informacija apie valstybės skolą. Jos duomenys visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingi. Skolindamasi 2021 metais Vyriausybė laikėsi nustatytų skolinimosi limitų.

Kalbėdamas apie valstybės skolą atkreipiu jūsų dėmesį, kad Vyriausybė 2022 metų antrąjį ketvirtį planavo parengti valdžios sektoriaus skolos valdymo strategiją, kuri apimtų ir optimalaus skolos lygio apibrėžimą, buvo planuojama ilguoju laikotarpiu ją pasiekti. Dabar jos tikimės ateinančių metų pirmojoje pusėje. Manytume, šiuo metu, kai skolintis išskirtinėmis sąlygomis tenka daugiau, turėti skolos valdymo strategiją būtų ypač aktualu. Tiek apie Nacionalinį ataskaitų rinkinį ir valstybės skolą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, viceministre. Iš klausėme tiek finansų viceministrą, tiek ir... Artūrai, klausiti norėjote? (*Balsai salėje*) Prašom, dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Turbūt visi girdėjome, ką valstybės kontrolierius pasakė, kad valstybėje yra klastojami duomenys ir finansinės ataskaitos duomenys nėra patikimi. Didelis klastojimo mastas. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gal galime užduoti klausimą valstybės kontrolieriui? Nes tai ne šiaip koks nors pareiškimas, tai labai rimtas nacionalinės grėsmės aspektas.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Artūrai. Kai Seimo statutas bus pakeistas arba Seimo statuto 225 straipsnio 3 dalis ir kai bus numatyta tokia žanre užduoti klausimus, tai ir darysime. Kol Statutas nepakeistas, iš klausime pranešimų, ir šitie ataskaitų rinkiniai keliauja diskusijos komitetuose.

16.17 val.

Atitikties vertinimo įstatymo Nr. VIII-870 1, 2 ir 5 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo III¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-1936(2)ES (priėmimo tęsinys)

Kadangi jau balsavimo intervalas, pradėdame balsavimą. Pirmas klausimas, dėl kurio turime apsispręsti, darbotvarkės 2-2 klausimas – Atitikties vertinimo įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo III¹ skyriumi įstatymo projektas. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, – prieš arba susilaikote.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106 Seimo nariai, visi 106 balsavo už. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.18 val.

Baudžiamojo kodekso 250, 251 ir 252 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1795(2)ES (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-3 klausimas – Baudžiamojo kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1795. Priėmimas. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, – prieš arba susilaikote.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 108 Seimo nariai, visi 108 balsavo už. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Dėl darbotvarkės 2-4 klausimo, įstatymų bloko, buvo paimta pertrauka iki kito posėdžio. Dėl darbotvarkės 2-5 klausimų bloko jau apsisprendėme.

16.19 val.

Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2023 metais, įstatymo projektas Nr. XIVP-2132 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2023 metais, įstatymo projektas Nr. XIVP-2132. Balsavimas po pateikimo. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, – balsuojate kitaip.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 106, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 4. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinį siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Kaip papildomus siūloma skirti Biudžeto ir finansų komitetą bei Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Siūloma svarstyti lapkričio 10 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

16.20 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 10 ir 11 straipsnių bei 1, 2, 3, 4 ir 5 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2142 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės 2-7 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-2142. Kas pritariate įstatymo projektui po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 113 Seimo narių, visi 113 balsavo už.

Kaip pagrindinį siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Kaip papildomus siūloma skirti Biudžeto ir finansų komitetą, Švietimo ir mokslo komitetą bei Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsas salėje*) Komitetą. Atsiprašau. Galime. Labai dėkui, pritarta. Siūloma svarstyti lapkričio 10 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

16.21 val.

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2143, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2144, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5, 6, 8, 10, 11 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2145 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės 2-8.1, 2-8.2 ir 2-8.3 klausimų paketas – įstatymų projektai Nr. XIVP-2143, Nr. XIVP-2144, Nr. XIVP-2145. Kas pritariate įstatymų projektams po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, – arba prieš, arba susilaikote, arba nedalyvaujate balsavime.

Balsavo 114 Seimo narių: už – 108, prieš – 1, susilaikė 5. Įstatymų projektams pritarta po pateikimo.

Ar galime apsispręsti dėl komitetų? Per šoninį mikrofoną V. Pranckietis. Prašom.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Tikrai paspaudžiau raudoną, turėjau paspausti žalią, prašom įskaityti už.

PIRMININKAS. Supratau. Dėl protokolo ištaisysime jūsų klaidą. Kaip pagrindinį dėl visų trijų įstatymų projektų siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Galime pritarti bendru

sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Dėl projekto Nr. XIVP-2143 kaip papildomus siūloma skirti Audito komitetą ir Biudžeto ir finansų komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Dėl projekto Nr. XIVP-2144 kaip papildomą siūloma skirti Biudžeto ir finansų komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Ir dėl projekto Nr. XIVP-2145 kaip papildomą siūloma skirti taip pat Biudžeto ir finansų komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Visus tris įstatymų projektus siūloma svarstyti lapkričio 15 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

16.28 val.

Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2131 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-9 klausimas – Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2131. Kas pritariate po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, – kaip nors kitaip.

Balsavo 116 Seimo narių: už – 103, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 13. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Papildomais komitetais siūloma skirti Audito komitetą bei Biudžeto ir finansų komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Siūloma svarstymo data – lapkričio 15 diena. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

16.24 val.

2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2124, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 11, 21, 25 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2125 (pateikimo tęsinys)

Kiti klausimai, dėl jų turime apsispręsti, 2-10.1 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-2124, 2-10.2 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-2125. Kas pritariate įstatymų projektams po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, – kaip nors kitaip.

Balsavo 116 Seimo narių: už – 77, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 39. Įstatymų projektams po pateikimo yra pritarta. Kaip pagrindinį dėl abiejų įstatymų projektų siūloma skirti Sveikatos reikalų komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Pritarta. Papildomais komitetais dėl įstatymo projekto Nr. XIVP-2124 siūloma skirti Audito bei Biudžeto ir finansų komitetus. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Pritarta. Tai buvo paskutinis klausimas. Atsiprašau, svarstymo data abiejų įstatymų projektų – lapkričio 15 diena. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Tai buvo paskutiniai įstatymų projektai, dėl kurių turėjome apsispręsti per šį balsavimo intervalą. Su džiugesiu galiu pasakyti, kad visi klausimai, kurie toliau yra likę darbotvarkėje, nereikalauja balsavimo, tai yra kito balsavimo nebus, tiesiog reikės išklaudyti. Toliau įvairiausių ataskaitų rinkinių svarstymas bus tęsiamas komitetuose.

16.26 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2112 (pateikimas)

Tęsiame darbotvarkės klausimus. Kitas darbotvarkės 2-13 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2112. Pranešėjas – finansų viceministras G. Norkūnas.

G. NORKŪNAS. Vyriausybė šių metų spalio 5 dieną pritarė Finansų ministerijos parengtam 2021 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkiniui ir pateikė Seimui nutarimo „Dėl Lietuvos

Respublikos 2021 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą, kuriuo siūloma patvirtinti šį rinkinį. Jį sudaro valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir valstybės finansinių ataskaitų rinkinys. Į valstybės biudžetą iš viso surinkta 10,7 mlrd. eurų pajamų, neskaitant Europos Sąjungos paramos lėšų, ir tai yra 1 mlrd. 81,8 mln. eurų daugiau, nei buvo planuota. Planas įvykdytas 111,2 %. Lyginant su 2020 metais, pajamų surinkta beveik 2 mlrd. 78 mln. eurų daugiau, o tai sudaro 23,9 %. Europos Sąjungos ir kitos finansinės paramos buvo gauta 2,3 mlrd. eurų pajamų, tai yra pajamų planas įvykdytas 84 %. Didžiausią valstybės biudžeto pajamų dalį sudarė pridėtinės vertės mokestis – 4,7 mlrd. eurų, gyventojų pajamų mokestis – 2,2 mlrd. eurų, akcizai – 1 mlrd. 700 mln., pelno mokestis – 1,2 mlrd. eurų.

Dėl 2021 metais galiojusių keturių pagrindinių mokesčių lengvatų ir specialiųjų sąlygų biudžetas neteko 2,4 mlrd. eurų pajamų. Iš jų dėl taikytų PVM lengvatų biudžetas neteko 335,5 mln. eurų, dėl taikytų akcizų lengvatų – 432,7 mln. eurų, pelno mokesčio – 338,5 mln. eurų, gyventojų pajamų mokesčio – 1 mlrd. 309,2 mln. eurų pajamų.

Valstybės biudžeto išlaidos sudarė 14,8 mlrd. eurų, iš jų Europos Sąjungos paramos – 1,9 mlrd.

PIRMININKAS. Gerbiamas viceministre, atsiprašau. Kolegos, jeigu galima, pašnekesius šiek tiek kažkur... Labai didelis šurmulys, nieko negirdėti. Atsiprašau. Prašau, viceministre, tęsti.

G. NORKŪNAS. Ačiū. Europos Sąjungos lėšų nepanaudota 1 mlrd. 256 mln. eurų.

Valstybės biudžeto išlaidos gautas pajamas 2021 metais viršijo 2 mlrd. 111,4 mln. eurų, nevertinant Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos įplaukų ir šiomis lėšomis vykdomų programų išlaidų. 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme buvo numatyta, kad valstybės biudžeto asignavimai kartu su Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšomis pajamas viršys 4 mlrd. 177,9 mln. eurų.

2021 metų valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys yra parengtas konsolidavus centrinės valdžios ir jos kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansines ataskaitas už 2021 metus. Iš viso 556 subjektai. Į šį rinkinį yra įtraukta informacija apie valstybės 2021 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, jai poveikį turėjusių finansinių ataskaitų straipsnių pakeitimus, 2021 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus. Visas valstybės konsoliduotasis turtas, nurodytas finansinės būklės ataskaitoje, sudarė 54,1 mlrd. eurų ir buvo 4,8 mlrd. eurų, arba 10 %, didesnis nei 2020 metais. 2021 metais valstybės konsoliduotieji įsipareigojimai sudarė 30 mlrd. eurų ir buvo 2,6 mlrd. eurų, arba 9 %, didesni nei 2020 metais.

Valstybės grynojo turto vertė sudarė 17,7 mlrd. eurų ir buvo 0,8 mlrd., arba 5 %, didesnė nei 2020 metais. Valstybės grynojo turto vertės padidėjimą lėmė valstybinės žemės sklypų ir laisvos valstybinės žemės, kurią valdo Nacionalinė žemės tarnyba patikėjimo teise, pervertinimas pagal valstybės įmonės Registrų centro pateiktus duomenis.

Šiuos rinkinius Valstybės kontrolė taip pat auditavo ir pateikė savo išvadas, kurias kontrolierius ir pristatys. Po pateikimo prašom priimti svarstyti Seimo nutarimo projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas viceministre. Į tribūną kviečiame valstybės kontrolierių M. Macijauską išsakyti Valstybės kontrolės pastabas.

M. MACIJAUŠKAS. Dėl 2021 metų valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio reiškiame neigiamą nuomonę. Pakartosiu, neigiamą nuomonę reiškia, kad nustatyti iškraipymai yra reikšmingi ir paplitę finansinėse ataskaitose, todėl jos neparodo tikro ir teisingo vaizdo apie valstybės finansinę būklę ir veiklos rezultatus. Apskaitos klaidos, lemiančios reikšmingus iškraipymus, kartojasi ne pirmi metai, negalime patvirtinti mokesčių pajamų ir su jomis susijusių gautinų ir mokėtinų sumų teisingumo, neteisingai registruojamas atidėjinys giluminiam atliekynui rengti, žemės vertės duomenys Aplinkos ministerijoje nepatikimi.

Antri metai iš eilės konstatuojame, kad valstybės prisiimti įsipareigojimai finansuoti daugiausių namų modernizavimą ir atnaujinimą bei analogiškai įsipareigojimai nenurodyti ataskaitose nei kaip atidėjiniai, nei kaip neapibrėžtieji įsipareigojimai. Ši informacija svarbi ne tik dėl ataskaitų teisingumo, bet ir reikalinga planuojant ateinančių metų biudžetus.

Kitas pastebėjimas. Valstybės įmonių valdomas valstybės turtas, kuris įmonėms neteikia ekonominės naudos, antri metai valstybės ataskaitose parodomas skirtingai. Valstybės įmonės Lietuvos automobilių kelių direkcijos valdoma 3 mlrd. eurų vertės valstybės žemė ir keliai pagal vals-

tybės ataskaitas – ne ilgalaikis materialusis, o finansinis turtas, bet valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos valdomi medelynai ir miško žemė pateikti kaip ilgalaikis materialusis turtas.

Finansų ministerija tokią situaciją įvardija kaip atskleidžiančią ekonominius nelogiškumus, kylančius iš kitų ekonominius santykius reguliuojančių teisės aktų. Vis dėlto vadovaujantis VSAFAS, parengtais pagal tarptautinių apskaitos standartų nuostatas, tokie nelogiškumai turi būti atskleisti, bet nėra finansiniame ataskaitų rinkinyje.

Taip pat nustatėme, kad konsoliduotieji finansinių ataskaitų rinkiniai parengiami anksčiau nei įstaigų rinkiniai, kurie konsoliduojami; konsoliduojami įstaigų finansiniai duomenys, kurie dar nėra baigti rengti ir nėra patvirtinti įstaigos vadovo; į konsolidavimo sistemą pateikti duomenys skiriasi nuo viešai skelbiamų ataskaitų rinkinių duomenų. Nesilaikoma nustatytų terminų: tik pusė iš 556 viešojo sektoriaus subjektų 2021 metų finansinių ataskaitų rinkinių duomenis į Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinę sistemą pateikė nustatytu laiku, tai yra iki kovo 15 dienos. O jau 2023 metų ir vėlesnių ataskaitinių laikotarpių ataskaitų rinkiniai turės būti teikiami dar anksčiau – iki kovo 1 dienos.

Taigi būtina diegti įstaigose realiai veikiančią kontrolės sistemą, kad konsoliduoti būtų teikiami galutiniai įstaigos vadovo patvirtinti duomenys, o metodinis vadovavimas vidaus kontrolės ir finansinės apskaitos klausimais būtų atliekamas laiku ir sistemiškai.

Prie kokybiškos apskaitos informacijos parengimo neabejotinai prisideda šios funkcijos centralizavimas, tačiau Nacionalinis bendrųjų funkcijų centras 2021 metais tvarkė mažiau nei pusės suplanuoto skaičiaus įstaigų finansinę apskaitą, o ir pakankamas kokybės lygis dar nėra pasiektas.

Dėl 2021 metų valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio teikiame sąlyginę nuomonę, nes nesilaikant Biudžeto sandaros įstatymo nuostatų 3,5 % asignavimų neatskleista tikroji ekonominė klasifikacija. Ataskaitose neparodytas įstaigų, vykdančių projektus, darbuotojų darbo užmokestis, atsargų įsigijimai ir panašiai. Įgyvendinus mūsų dar 2016 metais teiktas rekomendacijas, šios problemos nebeturėtume, nes būtų užtikrintas pakankamas lankstumas Vyriausybei ir institucijoms vykdyti biudžetą. Matome, kad esminiai biudžetų valdysenos pokyčiai reikalingi išsprendžiant valstybės tarnybos reformos klausimus. Tai pasiekti galima Vyriausybei kuriant ir įgyvendinant vidutinės trukmės biudžeto taisykles. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kontrolieriaus. Tiek šiuo 2-13 klausimu – dėl projekto Nr. XIVP-2112, tiek prieš tai buvusiu 2-12 klausimu – dėl projekto Nr. XIVP-2113. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Biudžeto ir finansų komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. O papildomais komitetais siūloma skirti visus kitus Seimo komitetus. Svarstyamo data – lapkričio 15 diena. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

16.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2021 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2114 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-14 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2021 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2114. Pranešėjas – finansų viceministras G. Norkūnas. Prašau.

G. NORKŪNAS. Vyriausybė spalio 5-ąją pritarė ir pateikė Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2021 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą, kuriuo siūlo patvirtinti Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2021 metų metinių ataskaitų rinkinį. Rinkinį sudaro šio fondo finansinių ataskaitų rinkinys, fondo biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys. Valstybės kontrolė auditavo ir pateikė savo išvadą, ją kontrolierius pristatys.

2021 metų pabaigoje Rezervinio fondo pinigai ir pinigų ekvivalentai sudarė 412,4 mln., iš jų – 369,8 mln. fondo banko sąskaitoje, o 42,5 mln. – Rezervinio fondo lėšų radioaktyviųjų atliekų giluminiam atliekynui įrengti ir radioaktyviosioms atliekoms tvarkyti banko sąskaitoje.

Palyginti su 2020 metais, pinigai ir pinigų ekvivalentai padidėjo 55,4 mln. eurų. Tam įtakos turėjo iš valstybės biudžeto skirtos lėšos, daugiausia už gautus į valstybės biudžetą dividendus.

2021 metų pabaigoje grynąjį turtą sudarė 47,8 mln. ir jis buvo 0,7 mln. eurų didesnis nei 2020 metais. Per 2021 metus Rezervinio (stabilizavimo) fondo įplaukas sudarė 57,4 mln. eurų ir tai dalis į valstybės biudžetą gautų dividendų, pajamų, gautų pardavus valstybinės žemės sklypus, aukcione parduoto nekilnojamojo turto pajamų, lėšų, gautų privatizavus valstybei nuosavybės teise priklausančius akcijų paketus, bei lėšų, gautų pardavus valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės turtą. 2021 metų fondo valdymo išlaidas sudarė 1 mln. 930 tūkst. eurų.

Prašom priimti svarstyti Seimo nutarimo projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas viceministre.

Į tribūną kviečiame valstybės kontrolierių M. Macijauską pristatyti Valstybės kontrolės išvadą dėl ataskaitų rinkinio.

M. MACIJAIUSKAS. Rezervinio (stabilizavimo) fondo finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai teisingi. Auditoriai teikia besąlyginę nuomonę. Pastabų neturime.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kontrolieriaus.

Kitas darbotvarkės... Atsiprašau, pagrindiniu komitetu dėl šio klausimo siūloma skirti Biudžeto ir finansų komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Biudžeto ir finansų komitetas. Galime. Labai dėkui, pritarta. Papildomu komitetu siūloma skirti Audito komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Siūloma svarstyti lapkričio 15 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

16.39 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2111 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-15 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2111. Į tribūną kviečiame sveikatos ministrą A. Dulį.

A. DULYS. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, tvirtinant Lietuvos Respublikos 2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį noriu atkreipti dėmesį į šiuos dalykus. 2021 metais iš viso buvo surinkta beveik 2,7 mlrd. eurų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto pajamų. 2021 metų pajamų planas viršytas 4 %, gauta 107 mln. eurų daugiau įplaukų, nei buvo planuota. Praėjusių metų šio biudžeto išlaidos pagal prisiimtus įsipareigojimus sudarė beveik 2,5 mlrd. eurų ir neviršijo gautinų pajamų. Išlaidų planas vertinant skirtas biudžeto ir rezervo lėšas įvykdytas 97 %.

2021 metų PSDF biudžetą veikė du neigiami išorės veiksniai. Pirmas – karantinas ir ekstremalioji situacija dėl COVID-19 ligos ir antrasis – ekstremalioji situacija dėl masinio užsieniečių antplūdžio iš Baltarusijos Respublikos nuo 2021 metų liepos mėnesio. Karantino laikotarpiu iki 2021 metų liepos mėnesio iš PSDF biudžeto lėšų buvo mokami vadinamieji kovidiniai priedai gydymo įstaigų darbuotojams. 2021 metais panaudotų lėšų suma sudarė 98,1 mln. eurų. Kadangi šiam tikslui buvo panaudotos ne tik planinės, bet ir pagrindinės PSDF biudžeto rezervo dalies lėšos, PSDF biudžeto tikslinimo metu panaudotos rezervo lėšos buvo atkurtos valstybės biudžeto lėšomis, tam tikslui iš valstybės biudžeto skiriant 37,2 mln. eurų.

2021 metais sveikatos draudimo sistema susidūrė su dar vienu iššūkiu – migrantų krize. Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetui teko papildoma finansinė, o sveikatos draudimo sistemos dalyviams papildoma administracinė našta – neteisėtų migrantų sveikatos priežiūrai skirta suma sudarė 0,5 mln. eurų. Pažymėtina, kad, atsižvelgiant į Europos Komisijos ir Valstybės sienos apsaugos 2021 metų rugsėjo mėnesį pasirašytą finansavimo sutartį, 2021 metais didžioji dalis šių išlaidų kompensuojamos Europos Komisijos skirtomis lėšomis. 2021 m. sausio 1 d. duomenimis, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų likutį sudarė 88,1 mln. eurų, faktinis biudžeto rezervas sudarė beveik 335 mln. eurų, panaudota rezervo lėšų suma – iš viso 61 mln. eurų ir gruodžio 31 dieną rezervo likutis sudarė 274 mln. eurų. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Į tribūną kviečiame valstybės kontrolierių M. Macijauską pristatyti Valstybės kontrolės matymą šiuo klausimu.

M. MACIJAUŠKAS. Atlikę Privalomojo sveikatos draudimo fondo 2021 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio auditą, teikiame besąlyginę nuomonę dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir sąlyginę nuomonę dėl finansinių ataskaitų rinkinio.

Dėl ūkinių operacijų registravimo, nukrypstant nuo apskaitos standartų, fondo finansinėse ataskaitose 42 mln. eurų nepagrįstai padidintos fondo pagrindinės veiklos kitos pajamos ir atitinkamai socialinių išmokų sąnaudos. Dėl apskaitos tvarkymo trūkumų negalima patvirtinti 5,6 mln. eurų iš fizinių ir juridinių asmenų gautinų sumų už fondui padarytą žalą teisingumo, jas administruojant žalos išieškojimo informacinė sistema neužtikrina apskaitai tvarkyti reikalingų duomenų atsekamumo. Negalime įvertinti, kokia dalis iš 7 mln. eurų iš užsienio šalių gautinų sumų už Lietuvoje suteiktas paslaugas šių šalių draustiesiems dėl ilgiau nei vieneriems metams atidėtų mokėjimų apskaitoje turėtų būti priskirti ilgalaikiam finansiniam turtui. Dėl minėtų apskaitos trūkumų šalinimo pateikėme rekomendacijas, joms įgyvendinti Valstybinė ligonių kasa suplanavo priemones, susijusias su gautinų sumų administravimui naudojamų informacinių sistemų plėtra.

Praėjusiais metais konstatavome, kad nuo 2020 metų kovo mėnesio sveikatos apsaugos ministro įsakymu nustatyta asmens sveikatos priežiūros paslaugų apmokėjimo PSDF pinigais tvarka, dar vadinama vienos dvyliktosios principu, kuria siekta COVID-19 laikotarpiu užtikrinti įstaigų finansinį tvarumą, yra nesuderinta su Sveikatos draudimo įstatymu. Ministerija planavo svarstyti tvarkos nesuderinamumo panaikinimo klausimą, tačiau apmokėjimas fondo pinigais už planuotas suteikti paslaugas taikytas iki šių metų spalio mėnesio. Iš PSDF biudžeto už 2021 metais suplanuotas suteikti sutartyse numatytos apimties paslaugas sumokėta 120 mln. eurų, 2020 metais – 200 mln. eurų.

Yra teigiamų pokyčių įgyvendinant Valstybės kontrolės teiktas rekomendacijas. Pakeistos ir praktikoje taikomos Sveikatos draudimo įstatymo nuostatos, kad pažeidžiamų grupių asmenims, įsigyjant kompensuojamuosius vaistus, pacientų priemokos dengiamos iš valstybės biudžeto asignavimų. Pradėjo veikti asmens sveikatos priežiūros paslaugų įtraukimo ir išbraukimo iš kompensuojamų Privalomojo sveikatos draudimo fondo pinigais apmokamų paslaugų sąrašo sistema, užtikrinanti paslaugų kompensavimą, atsižvelgiant į jų teikimo kainas ir objektyviai įvertintas fondo galimybes. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kontrolieriaus. Dėl šio klausimo pagrindiniu komitetu siūloma skirti Sveikatos reikalų komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Pritarta. Kaip papildomus siūloma skirti Audito komitetą bei Biudžeto ir finansų komitetą. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Siūloma svarstyti lapkričio 15 dieną. Galime pritarti? Galime. Labai dėkui, pritarta.

16.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2021 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2116 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-16 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2021 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2116. Pranešėjas – socialinių reikalų ir darbo viceministras V. Šilinskas.

V. ŠILINSKAS. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Pasistengsiu trumpai ir aiškiai, neidamas į labai dideles detales, nes bus galima su konkrečiais skaičiais susipažinti.

2021 metai „Sodros“ biudžetui buvo geri, pajamos didėjo apie 500 mln., tai yra daugiau negu 10 %, ir pasiekė beveik 5,5 mlrd. eurų. Planas viršytas, gauta 102 % planuotų pajamų, nes augo apdraustųjų skaičius apie 30 tūkst. ir jų pajamos. Eurostatas skelbia, kad 2021 metais atlyginimai Lietuvoje augo sparčiausiai Europoje. Pajamas sudarė: apie 56 %, natūralu, draudėjų ir apdraustųjų pajamos, bet reikšmingą dalį, apie 40 %, sudarė biudžeto lėšos, apie 2 % sudarė savarankiškai dirbančiųjų pajamų įmokos. Dalis nedidelė, bet šita dalis augo virš 20 %.

Išlaidos augo mažiau negu pajamos, 5,6 %, beveik iki 5 mlrd. eurų. Kodėl? Mažėjo nedarbo draudimo išmokos, nors vidutinė išmoka augo iki 382 eurų, bet buvo 10 tūkst. mažiau nedarbo

draudimo išmokų gavėjų, taip pat mažėjo ligos draudimo išmokų, nes žmonės tuo metu gavo su kovidu susijusias subsidijas ir nebuvo draudžiami iš ligos draudimo išmokų. Didžiąją dalį išlaidų, natūralu, sudarė pensijos, virš 75 %. Vidutinė senatvės pensija su stažu augo daugiau kaip 10 %. Motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmokos sudarė 7,5 % išlaidų, augo virš 5 %. Daugiausia, virš 70 %, išlaidų sudarė vaiko priežiūros išmokos, kurias gavo beveik 40 tūkst. asmenų. Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų draudimo išlaidos siekė apie 30 mln. ir sudarė sąlyginai nereikšmingą dalį, vos 0,6 % visų išlaidų. Fondo veiklos sąnaudos buvo apie 90 mln., arba 1,8 %, visų fondo išlaidų. Didžioji dalis, virš 70 %, natūralu, buvo darbo užmokestis.

Visos socialinio draudimo rūšys buvo subalansuotos, rezultatas teigiamas. Virš 500 mln. eurų buvo perversta į rezervą. Dėkoju. Prašom priimti, svarstyti ir patvirtinti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas viceministre. Į tribūną dar kartėlį kviečiame valstybės kontrolierių M. Macijauską pristatyti Valstybės kontrolės matymą.

M. MACIJASKAS. Valstybinio socialinio draudimo fondo 2021 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais teisingas. Dėl jo pareiškėme bendrąją nuomonę. Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje nustatėme reikšmingų neatitikimų, todėl mūsų nuomonė sąlyginė. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba 2021 metais, nespėjusi atlikti būtinų programinės įrangos pakeitimų, taikė tą patį kaip ir 2020 metais apskaitos standartą, neatitinkantį ūkinių operacijų, susijusių su savarankiškai dirbančių asmenų privalomojo sveikatos draudimo įmokomis, registravimo būdą. Dėl to duomenys – apie 63,4 mln. eurų gautinų privalomojo sveikatos draudimo įmokų ir 60,3 mln. eurų šių įmokų permokų, nurodyti finansinėse ataskaitose, nėra patikimi.

Galima pasidžiaugti konstruktyviu tarpinstituciniu dialogu ieškant sprendimų audito metu keltais klausimais. Finansų ministerija, įvertinusi kylančius klausimus dėl socialinių išmokų apskaitos, taikant kaupimo principą, numato parengti tik šių išmokų apskaitai skirtą standartą. O Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba – peržiūrėti socialinio draudimo išmokų atidėjinių ir išsipareigojimų skaičiavimo tvarką ir tikslinti apskaitos politiką. Tai svarbūs žingsniai gerinant apskaitos kokybę ir atskleidžiant planuojamą fondo rezultatą pagal socialinio draudimo rūšis.

Stebimi teigiami pokyčiai įgyvendinant Valstybės kontrolės teiktas rekomendacijas. Yra priimti Valstybinio socialinio draudimo įstatymo pakeitimai, jais numatyta valstybės biudžeto pinigais finansuoti socialinės paramos požymių turinčias socialinio draudimo išmokas ir kompensuoti kaupiamųjų pensijų įmokų nurašytas skolas.

Taip pat 2022 metų PSDF biudžete pirmą kartą suplanuotos subalansuotos įmokos ir išmokos pagal socialinio draudimo rūšis. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kontrolieriaus. Šiuo klausimu pagrindiniu komitetu siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Kaip papildomus siūloma skirti Audito bei Biudžeto ir finansų komitetus. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Pritarta. Siūloma svarstyti lapkričio 15 dieną. Pritarta. Labai dėkui.

16.51 val.

Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2117 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-17 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2117. Pranešėjas – V. Šilinskas, viceministras.

V. ŠILINSKAS. Gerbiamieji Seimo nariai, Garantinio fondo rezultatuose matysite, kad pajamos labai didelės ir išlaidos beveik 0,5 mlrd. eurų. Bet turėkite omenyje, kad tai daugiausia susiję su tuo, kad per šį fondą buvo dalinama kovidų parama. Atmetus šias lėšas, Garantinio fondo pajamos buvo apie 28 mln., o išlaidos – apie 11 mln. eurų. Todėl Garantinio fondo lėšų likutis metų gale viršijo 100 mln. eurų ir buvo taip pat teigiamas. Taip pat prašytume patvirtinti nutarimo projektą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, viceministre. Į tribūną vėlgi kviečiame valstybės kontrolierių M. Macijauską pristatyti Valstybės kontrolės poziciją.

M. MACIJAUŠKAS. Teikiama išvada dėl Garantinio fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio teisingumo. Dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pareiškiamė besąlyginė nuomonė, o dėl finansinių ataskaitų rinkinio – sąlyginė. Sąlyginė nuomonė lėmė finansinėse ataskaitose neteisingai atskleisti fondo pinigų srautai.

2021 metais buvo tęsiamas dviejų priemonių, skirtų COVID-19 padariniams švelninti, finansavimas iš Garantinio fondo: išmokų savarankiškai dirbantiems asmenims ir subsidijų darbdaviams darbo užmokesčiui už darbuotojų prastovas. Užimtumo tarnybai, atsakingai už šių išmokų skyrimą, rekomendavome peržiūrėti išmokoms taikomų vidaus kontrolės priemonių efektyvumą. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kontrolieriaus. Šiuo klausimu pagrindiniu komitetu siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Dėkui. Kaip papildomus siūloma skirti Audito bei Ekonomikos komitetus. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Siūlome svarstyti lapkričio 15 dieną. Galime pritarti? Galime. Labai dėkui. Pritarta.

16.53 val.

Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2118 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-18 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2118. Pranešėjas – viceministras V. Šilinskas. Prašom.

V. ŠILINSKAS. Gerbiamieji Seimo nariai, Ilgalaikio darbo išmokų fondo pajamos buvo apie 28 mln., o išlaidos tik apie 8 mln., nes buvo gana nedaug žmonių atleidimų ne dėl darbuotojo kaltės. Lėšų likutis galų gale padidėjo daugiau kaip 20 mln. ir sudarė 115 mln. eurų. Taip pat prašome pritarti Seimo nutarimo projektui ir patvirtinti Ilgalaikio darbo išmokų fondo ataskaitų rinkinį.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ar jūsų ataskaitų rinkiniui siūlys pritarti ir Valstybės kontrolė, išgirsime tuojau pat iš valstybės kontrolieriaus M. Macijausko.

M. MACIJAUŠKAS. Teikiame išvadą dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio teisingumo. Dėl Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pareiškėme besąlyginę nuomonę, dėl Finansinių ataskaitų rinkinio – sąlyginę. Auditoriaus nuomonė sąlyginė, nes nuo fondo administravimo pradžios, tai yra 2017 metų, praktikoje nebuvo įgyvendinamos teisės aktų nuostatos dėl iš šio fondo mokamų išmokų perskaičiavimo tais atvejais, kai valstybiniame registre apie darbuotojus buvo patikslinti duomenys, turintys įtakos paskirtų išmokų dydžiui. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba dėl neįdiegtų programinės įrangos funkcionalumų neturėjo galimybės atsekti registre atliktų pakeitimų. Įgyvendindama audito metu teiktą rekomendaciją, valdyba atliko būtinus programinės įrangos pakeitimus ir skirtų išmokų perskaičiavimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kontrolieriaus. Dėl šio klausimo pagrindiniu komitetu siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Papildomu komitetu siūloma skirti Audito komitetą. Galime pritarti? Galime. Siūloma svarstyti lapkričio 15 dieną. Galime pritarti? Galime. Malonu, kad ir J. Jarutis pritaria.

16.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Pensijų anuitetų fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-1962 (pateikimas)

Šia džiugia nata einame prie paskutinio šiandien darbotvarkės 2-19 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Pensijų anuitetų fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-1962. Pranešėjas – viceministras M. Šiurkus.

M. ŠIURKUS. Labą vakarą, gerbiami Seimo nariai. Teikiamas Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Pensijų anuitetų fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas. Nutarimo projektu, jam šių metų rugpjūčio 31 dieną pritarė Vyriausybė, siūloma patvirtinti Pensijų

anuitetų fondo 2021 metų ataskaitų rinkinį. Aktualiausias klausimas – tai Pensijų anuitetų fondo veiklos pradžia 2020 m. liepos 1 d., todėl šis 2021 metų fondo ataskaitų rinkinys yra pirmasis metinių ataskaitų rinkinys, parengtas už visus finansinius metus. Pensijų anuitetų fondo metinių ataskaitų rinkinį kiekvienais metais audituoja ir audito išvadą pateikia Valstybės kontrolė. Noriu paminėti, kad Valstybės kontrolė dėl ataskaitų rinkinio pateikia besąlyginę nuomonę. Siūlome, kviečiame pritarti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, viceministre. Ar taip pat kvies pritarti ir Valstybės kontrolė, tuojau pat išgirsime iš valstybės kontrolieriaus M. Macijausko, jį paskutinį kartą šiandien kviečiame į šią tribūną.

M. MACIJAIUSKAS. Taigi gegužės mėnesį pateiktoje audito išvadoje dėl Pensijų anuitetų fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio pareiškėme besąlyginę nuomonę. Fondo ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos. Baigdamas pristatymą priminsiu šiemet atlikto pensijų sistemos vertinimo rezultatus. Jie rodo, kad nėra tinkamo pensijų socialinio draudimo įmokų ir išmokų ryšio, pajamų pakeitimo norma pernelyg ženkliai skiriasi, tai neskatina trauktis iš šešėlio, neskatina skaidrios veiklos, neteikia pasitenkinimo pensijų sistema. Esama pensijų sistema kuria kažin ar pagrįstus socialinės paramos lūkesčius, papildomas kaupimas pensijai II ir III pakopose vis dar menkai prisideda prie bendro rezultato, o informacija apie jo realią naudą dalyviams nėra vertinama ir skelbiama. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kontrolieriaus.

Dėl šio klausimo pagrindiniu komitetu siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Labai dėkui, pritarta. Papildomu komitetu siūloma skirti Audito komitetą, galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Siūloma svarstyti lapkričio 15 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta.

Tai buvo paskutinis šios dienos darbotvarkės klausimas.

16.58 val.

Informaciniai pranešimai

Prieš skelbdamas registraciją dar noriu paskaityti balsų skaičiavimo grupės sudėtį. Ryte buvo perskaityta šiek tiek netiksliai, dabar yra pakoreguota. Balsų skaičiavimo grupę sudaro: J. Baublys, Liberalų sąjūdžio frakcija, V. Bukauskas, Darbo partijos frakcija, I. Pakarklytė, Laisvės frakcija, A. Palionis, Lietuvos regionų frakcija, V. Rakutis, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija, S. Skvernelis, Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“, S. Tumėnas, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija, K. Vilkauskas, Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija.

Šia džiugia nata ir skelbiame paskutinę šiandien registraciją.

Užsiregistravo 39 Seimo nariai.

Skelbiame spalio 11 dienos vakarinį Seimo plenarinį posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 213 STENOGRAMA

2022 m. spalio 27 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA,
Seimo Pirmininko pavaduotojai J. JARUTIS ir P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos. Seimo nariai, prašau užimti vietas. Gerbiamas pirmasis atkurtos valstybės vadove, profesoriau Vytautai Landsbergi, gerbiama Konstitucinio Teismo pirmininke, gerbiami Seimo nariai, minėjimo dalyviai ir svečiai, Jūsų Ekscelencijos, kolegos, pradedame 2022 m. spalio 27 d. Seimo posėdį. (*Gongas*)

10.01 val.

Lietuvos Valstybės Konstitucijos 100-mečio ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos 30-mečio minėjimas

Gerbiamieji, prieš 2 dienas minėjome ypač svarbią sukaktį – 30 metų nuo 1992 m. spalio 25-osios, kuomet Tauta referendumu priėmė dabartinę Lietuvos Respublikos Konstituciją. Leiskite jus visus dar kartą pasveikinti su šiuo ypatingu jubiliejumi. 1992 metų Konstitucija yra unikalus dokumentas ir dėl to, kad tai yra ilgiausiai galiojanti Lietuvos valstybės Konstitucija, ir dėl to, kaip ji buvo priimta. Tai pirmoji ir kol kas vienintelė Lietuvos valstybės Konstitucija, priimta referendumu. Ne kas kita, o būtent šis laisvas Lietuvos valstybę kuriančios Tautos pasirinkimas suteikė mūsų Konstitucijai besąlyginį legitimumą. Linkiu kiekvienam suprasti Konstituciją, jausti tvirtą jos užnugarį kasdien ir laikytis jos nuostatų, kaip svarbiausio elgesio etalono. Sveikinu dar kartą ir skelbiu prasidedantį mūsų iškilmingą minėjimą.

Norėčiau pakviesti įžanginį žodį jame tarti Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką Stasių Šedbarą.

Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininko Stasio Šedbaro kalba

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Mieli kolegos, nevardinsiu visų kreipinių – Seimo Pirmininkė išvardijo. Visi čia esantys salėje: ir kolegos, ir valstybės vadovai, svečiai, ir žiūrintys prie televizorių ekranų, ir čia stebintys šį posėdį – aš noriu visus jus ir save pasveikinti su šita iš tiesų iškilia švente. Man tai yra didelė šventė, nes 30 metų Lietuva su savo visiškai laisvai priimta Konstitucija dar niekada nėra gyvenusi – nei XVIII amžiuje, nei XX amžiaus pirmoje pusėje.

Aš prisimenu ir jau ne kartą minėjau savo labai gerbiamo kolegos, buvusio mano dėstytojo, kolegos pirmosios kadencijos Konstituciniame Teisme, taip pat buvusio komiteto pirmininko, pro kurį kas rytą praeinu ir pasisveikinu, Stasio Stačioko žodžius. Aš juos prisimenu. Kai atkūrus Nepriklausomybę jam teko būti Osle, Norvegijoje, ir jis dalyvavo, pateko tą dieną, kai Norvegija šventė Konstitucijos dieną. Istorija panaši. Filmas „Perplaukus Atlantą“ labai primena ir Lietuvos Antrojo pasaulinio karo pirmąsias dienas. Tai, sakė, yra visos tautos, liaudies šventė. Aš tikrai neragu, kad būtų laisva diena, bet man atrodo, ir mes galėtume pasiekti, kad ir mūsų šeimose, ir mūsų draugų, mūsų kaimynų, mūsų giminaičių šeimose tikrai būtų suprasta jos reikšmė.

Aš labai džiaugiuosi, kad jau prieš nemažai metų Lietuvos teisininkų draugijos pasiūlymui pritarė Teisingumo ministerija ir kasmet yra vykdomas Konstitucijos egzaminas. Bent šita prasme vis tiek dalyvauja ir jaunimas, ir vyresni žmonės paminint mūsų Konstitucijos dieną.

O iš tiesų mūsų Konstitucija atitinka visus Vakarų vertybių ir veiklos standartus. Turime kuo didžiuotis ir kuo džiaugtis. Iš tiesų jau nuo praeito penktadienio vyksta renginiai tiek Seime, tiek ne Seime. Užvakar vyko puiki tarptautinė konferencija, kurią organizavo Konstitucinis Teismas. Rodomas dėmesys ir mūsų valstybei, ir mūsų teisinei sistemai.

Mūsų Konstitucijos stabilumas (o jina! yra tikrai vadinamoji kietoji Konstitucija, ji sunkiai keičiama, ir gerai, kad taip yra) yra ir mūsų valstybės raidos stabilumas. Tie du dalykai padeda išspręsti klausimą, o kaip turi reaguoti visuomenė, politikai į besikeičiančius iššūkius. Labai paprasti dalykai.

Vienas dalykas. Kai pribirsta visuomenei poreikis padaryti retą, bet reikalingą pataisą, tas ir įvyksta. Prisiminkime. Konstitucijos tėvai numatė 25 metų pasyviosios rinkimų teisės ribą. Toks buvo požiūris. Susitarėme, pribrendome tam, dabar galėsime balsuoti... tai yra kandidatuoti nuo 21 metų. Kitas dalykas. Jeigu visuomenei ir tarp politikų bus susiformavęs poreikis, referendume priimsime sprendimą ir dėl pilietybės.

O kitas dalykas – tikrai didelė vertybė yra mūsų Konstitucinis Teismas. Jis visada gali reaguoti į besikeičiančius poreikius, atsižvelgdamas į europinį ir pasaulinį judėjimą žmogaus teisių srityje, į europinių teismų, tarptautinių teismų doktriną.

Mieli kolegos, iš tiesų labai garbūs pranešėjai, labai ačiū jiems, kad jie rado laiko. Tikrai neatimsiu daug laiko, bet dar kartą save ir jus visus čia esančius ir žiūrinčius sveikinu su šita švente. Švęskime visi kartu kiekvienais metais. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju Stasiui Šedbarui. Į tribūną kviečiu pirmąjį Konstitucinio Teismo pirmininką, vieną iš 1992 metų Konstitucijos rengėjų profesorių daktarą Juozą Žilį. Prašom. (*Plojimai*)

Pirmojo Konstitucinio Teismo pirmininko, vieno iš 1992 metų Konstitucijos rengėjų profesoriaus daktaro Juozo Žilio pranešimas „1992 metų ir 1992 metų Konstitucijos: laikmečio padiktuoti panašumai ir skirtumai“

J. ŽILYS. Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiama Seimo nariai, visi, kurie dalyvauja šios dienos susirinkime, pasitarime. Žvelgiant į Lietuvos Respublikos konstitucionalizmo praeities ir dabarties vyksmą akivaizdu, kad buvusius ir esamus konstitucinius reiškinius ne formaliai, bet iš esmės sieja nenutrūkstančios politinės, kultūrinės ir teisinės gijos.

Lietuvos valstybės politinėje, teisinėje genetikoje fundamentalusis pradmuo – 1918 m. vasario 16 d. Nepriklausomybės Aktas, kuriuo Lietuvos Taryba, „kaip vienintelė lietuvių tautos atstovybė, remdamasi pripažintąja tautų apsisprendimo teise“, paskelbė atstatomą nepriklausomą, demokratinius pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę, kurios sostinė – Vilnius. Vasario 16 dienos aidai girdėjosi Steigiamojo Seimo pirmuosiuose posėdžiuose, kai buvo priimta rezoliucija, faktiškai pakartojanti tą dvasią, kuri sklido iš Vasario 16-osios.

Noriu pasakyti tartum metaforą, kad Vasario 16-oji yra kaip pilis, nuolat sauganti Nepriklausomybę ir laisvę. To Akto nepakoreguosi, nepataisysi. Jis išlieka kaip nuolatinis orientyras kalbant apie valstybingumą.

Remdamasi šiais mano minėtais dokumentais, kovo 11 dieną Aukščiausioji Taryba pirmuosiuose Kovo 11-osios aktuose nuosekliai pratęsė idėjas, kurios glūdėjo Vasario 16-osios ir Steigiamojo Seimo rezoliucijoje.

Dabar prie 1992 metų Konstitucijos. 1992 metų Konstitucija buvo atspindys karo nualintoje Europoje kilusio demokratinės konstitucinės idėjų srauto, formavusio konstitucinės demokratijos tradiciją ir jos raiškos pragmatiškąsias formas. Pagrindinės konstitucinės vertybės suformuluotos jos preambulėje. Necituosiu tos preambulės, kadangi užims daug laiko, turbūt visi ją ir žinome.

1992 metų Konstitucijoje visapusiškiau, reikia pažymėti, formuluojamos suvereniteto garantijos šiuo atžvilgiu skiriasi nuo 1922 metų: niekas negali varžyti ar riboti Tautos suvereniteto, savintis visai Tautai priklausančių suverenių galių; Tauta ir kiekvienas pilietis turi teisę priešintis bet kam, kas prievarta kėsina į Lietuvos valstybės Nepriklausomybę, teritorijos vientisumą, konstitucinę santvarką.

Šaltiniuose, atskleidžiančiuose 1922 metų Konstitucijos rengimo ir priėmimo peripetijas, matome, kokie politiniai konfliktai Steigiamajame Seime kilo diskutuojant apie pagrindines konsti-

tucinio reguliavimo aktualijas. Jau tada aktualizuotas konstitucinės kontrolės steigimas. Polemižuota apie tai, kad Konstitucijoje reikėtų nustatyti konkrečią teisinę tvarką, kuri užtikrintų įstatymų konstitucingumo principo realizavimą.

Pasinaudodamas savo ikišioline veiklos patirtimi ir tomis pareigomis, kurias teko eiti, negaliu nepaminėti šio atvejo, Steigiamojo Seimo stenogramų fragmento, kur diskutuota apie galbūt būsimą konstitucinę kontrolę. Atsiprašau, truputį gilesnė citata.

1922 m. kovo 8 d. Steigiamojo Seimo posėdžio stenogramų nuotrupos. Referentas Antanas Tumėnas, argumentuodamas įstatymų konstitucingumo dėsnių įtvirtinimo būtinumą, aiškino, kad tuo siekiama išvengti tokios padėties, kai įstatymai gali panaikinti pačią Konstituciją. Steigiamojo Seimo narys socialdemokratas Kazimieras Venclauskis, iš esmės pritardamas šiai idėjai, iškėlė jos įgyvendinimo ir sankcijos problemą. Jo nuomone, vien tik principo deklaravimas neužtikrina prielaidų užkirsti kelią nekonstituciniams įstatymams. Zigmas Pranas Starkus, sutikdamas, kad šis klausimas yra labai aktualus, ragino grąžinti toliau svarstyti komisijai, kuri pasiūlys teisimą, galintį vertinti įstatymo konstitucingumą. Kazimieras Venclauskis vėl atkakliai reikalavo sukurti konkrečias konstitucines procedūras šiam reikalui spręsti: „Aš sakau aiškiai, kad turi būti sudarytas organas, ta tvarka, kuri turi išspręsti tuos klausimus, koks organas turi būti? Mano išmanymu, turi būti teismas.“ Krikščionių demokratų atstovas Vytautas Bičiūnas buvo įsitikinęs, kad šią problemą išspręs „pats gyvenimas“: „...jeigu eisime ir ieškosime kontrolės organo, tai čia gali būti kontrolės organas tikrai vienas, būtent tų visų įstatymų leidėjų sąžinė.“

Nors 1922 metų Konstitucijoje ir buvo paskelbta, kad negalioja valstybėje joks aktas, priešingas Konstitucijai, bet mechanizmo, įklimpus svarstymuose, nebuvo. Visa tai buvo realizuota 1922 metų Konstitucijoje.

Rengiant 1922 metų Konstitucijos projektą, be visų kitų aktualijų, pavyzdžiui – dėl dvejų rūmų parlamento tikslingumo, buvo Respublikos Prezidento klausimas. Tautos pažangos ir kitos dešinėsios politinės orientacijos partijos, atitinkamos frakcijos Steigiamajame Seime reikalavo steigti Prezidento instituciją. Jos buvo įsitikinusios – valstybės mechanizmo organiškąją dalimi turi būti Respublikos Prezidentas, kitaip tariant, ta politinė koalicija linko link prezidentinės demokratijos koncepcijos ir teorijos. Kairiųjų partijų koalicija laikėsi priešingos pozicijos – nesteigti Prezidento institucijos, o prezidentines vadinamąsias galias perduoti Seimo Pirmininkui. Beje, gražus grįžimas į praeitį – 1991–1992 metais, vykstant batalijoms dėl Konstitucijos, daugelis politinių partijų ir frakcijų Aukščiausiojoje Taryboje siūlė, buvo parengti konkretūs projektai, kaip prezidentines tradicines galias suteikti Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkui.

1922 metais Steigiamajame Seime nerandant kompromisų dėl svarbiausių konstitucinių nuostatų atsitiko taip, kad 1922 m. rugpjūčio 1 d. iš 112 Steigiamojo Seimo narių už Konstituciją balsavo 59, o jų daugumą sudarė krikščionių demokratų blokas.

1992 metų Konstitucija taip pat buvo kuriama politinių konstitucinių idėjų sandūroje, tvyrant grėsmei likti be nuolatinės Konstitucijos. Viena kertinių problemų ir vėl buvo Respublikos Prezidento statusas. Tiesa, Aukščiausiojoje Taryboje nebebuvo neigiančių tokios institucinės grandies kaip Prezidentas atsisakymo. Buvo plačiai diskutuojama dėl galių ir negalių, bet pačią instituciją buvo agituojama palikti.

Žvelgiant į Respublikos konstitucinę raidą, minėdami 1922 metų ir 1992 metų Konstitucijas, negalime neatsižvelgti į 1949 m. vasario 16 d. Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos deklaraciją, kuri 1999 m. sausio 12 d. Lietuvos Respublikos įstatymu pripažinta Lietuvos valstybės teisės aktu. Šiuo dokumentu, gimusiu dramatiškoje ginkluoto pasipriešinimo aplinkoje ir partizanų vadovybės valia, buvo projektuojama ir būsimoji išlaisvintos Lietuvos konstitucinė sandara, ir jos dėsniai. Be viso kito, Deklaracijoje skelbta: „Lietuvos valstybės atstatymas, ligi Seimo bus priimta ir paskelbta žmogaus laisvės ir demokratijos siekimus atitinkanti valstybės Konstitucija, vykdomas pagal šioje Deklaracijoje paskelbtus nuostatus ir 1922 metų Lietuvos Konstitucijos dvasią.“

Reikėtų plačiau tokiomis progomis prisiminti ir lietuvių emigracijoje vykusius kultūrinius, politinius debatus dėl būsimosios Konstitucijos. Vyravo 1922 metų Konstitucijos dvasia, tačiau 1938 metų Konstitucija visados buvo prisimenama kaip tąsa valstybingumo, kuriam niekada negalės būti ir nebus pabaigos.

Baigdamas savo šitą kalbą norėčiau pasakyti, kad minint 1922 m. rugpjūčio 1 d. Lietuvos valstybės Konstitucijos 100-metį ir 1992 m. spalio 25 d. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 30-metį reikėtų pasakyti ir tai, kad Europos ir kitų pasaulio šalių konstitucinėje raidoje konstitucijos iš esmės buvo ir yra ne tik aštrių politinių, ideologinių kovų rezultatas, bet ir byloja apie vienu metu pasiektą santarvę, kompromisus, kurie ir nulėmė jų gimtį. Tuo, kad Konstitucijai buvo pritarta, tartum skelbiama, kad pasiekta taika, nebebus atgaivinamos iki tol vykusios politinės kovos, aistros, liepsnojusios tada, kai buvo siekiama laisvės, demokratijos, teisingumo. Deja, politinė tikrovė visada yra įvairesnė ir sudėtingesnė.

Konstitucija savaime nėra visagalė. Nors ji yra visaapimanti visuomenės ir valstybės raidos programa ir ateities projektas, tačiau ją įgyvendina žmonės, mes visi, tai yra politikai, jų organizacijos, valstybės institucijos ir nevyriausybines organizacijos. Šios veiklos išmintingumas ir tolia-regiškumas iš esmės ir lems Konstitucijoje įtvirtintų idėjų tvarumą. Ačiū už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamam Juozui Žiliui. Dabar norėčiau pakviesti žodį tarti buvusį Konstitucinio Teismo teisėją, vieną iš 1992 metų Konstitucijos rengėjų profesorių daktarą Egidijų Jarašiūną. (*Plojimai*)

**Buvusio Konstitucinio Teismo teisėjo, vieno iš 1992 metų Konstitucijos rengėjų
profesoriaus daktaro Egidijaus Jarašiūno pranešimas
„Tauta kaip 1992 metų Konstitucijos kūrėja“**

E. JARAŠIŪNAS. Didžiai gerbiama Tautos atstovybė, garbūs svečiai, leiskite tarti keletą žodžių apie mūsų dvi konstitucijas – 1922 ir 1992 metų, kurių garbingus jubiliejus mes minime. Šios dvi konstitucijos – to paties konstitucinio proceso skirtingos pakopos. Viena vertus, jos yra globalaus lietuviško konstitucionalizmo įtvirtinimo proceso raiškos pavyzdžiai, kita vertus, savo laiko, savo idėjų, požiūrio į Konstituciją rezultatas.

Esminis dalykas yra vienas – Konstitucija suponuoja Tautos steigiamąją valdžią, tai yra Tauta pati sau sukuria Konstituciją nustatydamą valdžios organizaciją taip, kad ją apribotų ir kartu užtikrintų asmens ir valstybės santykių pagrindus. Tai yra esmių esmė. Konstitucija yra tam tikra riba – iki konstitucinio būvio, tuo etapu, kai kuriama Konstitucija, veikia Tauta kaip steigiamosios valdžios subjektas. Tai yra kitoks veikimas nei paprastas įstatymų leidimas ar teisėkūra. Atsiradus Konstitucijai, gyvenimas pradeda vykti pagal Konstitucijoje nustatytas taisykles: visa valdžia yra įsteigtoji valdžia, įsteigtoji valdžia veikia tiksliai jai nustatytoje ribose. Tais atvejais, kai yra tos ribos peržengiamos, tai nėra valdžios veikimas. Konstitucinės kontrolės instituto atsiradimas ir nulemtas idėjos, kad, jeigu yra nustatytos ribos, turi būti nustatytas būdas, kaip užtikrinti šitų ribų laikymąsi.

Konstitucijos kūrėjas – Tauta. Aišku, laikui bėgant Tautos dalyvavimą Konstitucijos kūrimo procese, tai yra parengimas ir priėmimas... Pirmosioms konstitucijoms užteko to ir iki XX amžiaus vidurio buvo taip, kad Tauta išrenka savo atstovus, atstovai parašo Konstituciją. Čia kaip 1922 metų Konstitucijoje, kad vardan Dievo Visagaliai Lietuvos Tauta per savo įgaliotus atstovus, susirinkusius į Steigiamąjį Seimą, priima šią Konstituciją. Kitaip sakant, buvo sukurta teorinė konstrukcija, kad atstovai veiks įgyvendindami Tautos valią. Vėliau šita konstrukcija buvo papildyta dar vienu elementu, tai yra Tauta patikrina atstovų padarytą darbą. Tai yra referendumas, balsavimas ar kitoks būdas pritarti Konstitucijai.

Tai 1992 metų Lietuvos Konstitucijos preambulė pradedama, kad lietuvių Tauta, prieš daugelį amžių sukūrusi Lietuvos valstybę, atgimusios Lietuvos valstybės piliečių valia priima ir skelbia šią Konstituciją. Kitaip sakant, Tauta, kaip subjektas, tiesiogiai įsikiša.

Mūsų priimta Konstitucija priklauso būtent tai konstitucijų priėmimo bangai, kur praktika ir teorija dar pakėlė kartelę užtikrinti, kad Konstitucija kuo labiau autentiškai išreikštų bendrą Tautos valią. Pripažinta, kad turi būti užtikrintos veiksmingos galimybės piliečiams įvairiomis formomis, tai yra tiesiogiai per Tautos atstovybę, ir įvairiomis visuomeninio veikimo formomis, tai yra iniciatyvomis, svarstymais, viešomis diskusijomis, dalyvauti visose Konstitucijos priėmimo

stadijose nuo pat jos pradžios. Dabartinės Konstitucijos laikoma, kad tai yra tas minimalus standartas, kitaip sakant, tai, kas jau kitados buvo maksimalus standartas, dabar tai yra minimalus standartas. Tai yra konsensualizmo judėjimas, teorinių schemų užpildymas.

Jeigu mes pažiūrėtume būtent tokiu požiūriu į 1992 metų Konstitucijos rengimą, matytume, kad autentiškos Tautos valios išraiškai, taip jau išėjo, nepaisant visų šitų batalijų... Manychiau, kad mes labai esame prie to aukšto standarto.

Kodėl? Konstitucijos rengimą galime suskirstyti į keletą etapų. Pirmiausia reikėtų kalbėti, matyt, apie... Tiesa, čia, aišku, yra diskutuoti dalykai, kada prasidėjo šis kūrimas, rinkimai į Aukščiausiąją Tarybą, jeigu prisimenate, dar buvo iki Nepriklausomybės, tačiau buvo einama su šūkiu „Nepriklausomybė, demokratija, žmogaus teisės!“, turint omenyje, kad valstybės atkūrimo darbas suponavo ir tam tikrą konstitucinio reguliavimo sukūrimą.

Jeigu jau formaliai žiūrėtume, matyt, fiksuotas Aukščiausiosios Tarybos prezidiumo nutarimas sudaryti Konstitucijos metmenų parengimo komisiją, ji faktiškai daugiau kaip per metus parengė šituos metmenis. Kitaip sakant, matome, Aukščiausiojoje Taryboje, Aukščiausiosios Tarybos prezidiume veikia iš ekspertų ir gerbiamų specialistų sudaryta metmenų komisija, bet per tą laiką 1991 m. vasario 9 d. vyko plebiscitas, kuriame Tauta pasisakė dėl Konstitucijos 1 straipsnio. Sprendžiant valstybės įtvirtinimo uždavinius, kartu buvo išspręstas ir konstitucinio reguliavimo krypties klausimas. Tautos pasisakymas, kad Lietuvos valstybė yra nepriklausoma demokratinė Respublika, tapo pamatine konstitucine norma ir principu. Kitaip sakant, mes turime visus elementus: ir referendumą turime, ir dar priimtą Konstitucinį įstatymą Aukščiausiojoje Taryboje. Tai tikrai pradžia labai nebloga.

Kitą etapą aš pavadinau konstitucinių vizijų konfrontacijos etapu. Jeigu prisimintume laikotarpį po pučo, Lietuvos pripažinimas, prasidėjusios didžiulės ekonominės, socialinės reformos, pokyčiai vedė į tai, kad būtų sutelkta visuomenė. Tas sutelkimas buvo reikalingas Lietuvos Sovietų Sąjungos priešpriešos sąlygoms. Tapo susiskaldžiusi visuomenė. Susiskaldžiusi visuomenė tai yra daugelio interesų, daugelio požiūrių visuomenė. Šiuo laikotarpiu tai atsispindėjo ir kuriant konstitucijas. Viena vertus, jeigu pažiūrėsime į istoriją, mes matysime, kad tai yra diskusija, koku keliu mes einame kurdami veiksmingą visuomenę. Sąjūdžio pasiūlymas eiti prie Respublikos Prezidento instituto atkūrimo, nes Aukščiausioji Taryba nepritarė dėl referendumo.

Šalia vyko kitas procesas – Aukščiausiojoje Taryboje buvo sudaryta Konstitucijos rengimo grupė ir buvo rengiamas Konstitucijos projektas. Nekalbu apie to laikotarpio susipriešinimą, batalijas, karus ir panašiai. Mes kalbame, kad konstituciniam procesui svarbiausias dalykas yra išsiaiškinti autentišką valią. O kur ta autentiška valia išryškėja? Diskusijose, ginčuose. Pirmas ginčas buvo, koku keliu eiti, ar mes atkuriamo Prezidento instituciją čia ir nedelsdami. Įvyksta referendumas. Referendumas susijęs su kampanija, su aiškinimu. Nors pritarė dauguma dalyvaujančiųjų, bet kadangi dar tik 40 % visų rinkėjų, sprendimas nepriimamas. Tačiau tai rodo aišką visuomenės nusistatymą – 40 % žmonių, taip sakant, rinkėjų, yra daug.

Kita vertus, procesai vyksta Aukščiausiojoje Taryboje. Vietoj vieno atsiranda du projektai. Vėlgi mes matome diskusiją. Argumentai, koku keliu mes kursime šitą valstybės valdžios konstrukciją. Nežiūrint į šį susipriešinimą, susidarė tikrai gana komplikuoata situacija. Perėjimas prie kompromisų etapo yra bandymas suvesti tai, kas Konstituciją daro visų Konstitucija. Aš manau, kad tai yra didžiausias Aukščiausiosios Tarybos kaip institucijos brandos patvirtinimas, kad po ginčų, nesutarimų, konfrontacijos etapų mes perėjome į bendro projekto rengimo etapą. Pasikeitė principas. Tai yra ne daugumos principas, o svarstymų ir kompromisų radimo kelias, nes įgyvendinama steigiamoji valdžia. Čia paprastos ar formalios kvalifikuotos daugumos neužtenka. Kuriant Konstituciją negali būti laimėtojo ir pralaimėtojo. Tokia Konstitucija yra bloga Konstitucija. Aukščiausiojoje Taryboje pasiektas sutarimas, politinės jėgos susitarė. Jeigu prisiminsime, dar šalia referendumas dėl Sovietų Sąjungos kariuomenės išvedimo ir žalos. Priimtas aktas dėl nesijungimo į postsovietines Rytų sąjungas. Tai vėlgi tam tikros garantijos. Sprendimas priimtas 1992 m. spalio 13 d., Aukščiausioji Taryba susitaria ir pateikia projektą Tautai balsuoti. Kadangi buvo su-tarta dėl išankstinių rinkimų, rinkimai buvo numatyti 25 dieną, atrodytų, kad pora savaičių yra labai menkas laikotarpis Tautai apsispręsti. Tačiau noriu pasakyti, kad Tauta, ta buvusi pilietinė

bendruomenė 1992 metais – tai faktiškai superpolitizuota bendruomenė nuo Sąjūdžio atsiradimo, nuo 1988 metų. Ketveri metai labai aktyvaus politinio gyvenimo. Rezultatas – Tauta šį susitarimą aprobuoja. Taigi mes turime bendrą visų Konstituciją. Ačiū Dievui, visos politinės partijos gali pasakyti, kad tai yra ir mūsų Konstitucija. 30 metų šitos Konstitucijos patirtis patvirtina, kad tai yra dirbanti, gyvybinga Konstitucija – Konstitucija, turinti perspektyvą. Labai ačiū už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamam Egidijui Jarašiūnui. Žodį kviečiu tarti Konstitucinio Teismo pirmininkę profesorę daktarę Danutę Jočienę. (*Plojimai*)

**Konstitucinio Teismo pirmininkės profesorės daktarės Danutės Jočienės pranešimas
„Konstitucijos stabilumas: konstitucinė vertybė ar kliūtis valstybės raidai“**

D. JOČIENĖ. Gerbiamoji Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, ponai ir ponios. Visų pirma visus nuoširdžiai sveikinu su mūsų Konstitucijos 30-mečiu. Mūsų Konstitucija yra gyvybinga ir tvari, nors ji yra ne tokios tolimos praeities Tautos sprendimas, kartu ji yra ir mūsų valstybės ateities kūrėja, aš tikiu, kad tokia kūrėja ji visada ir išliks.

1992 metų Konstituciją mes gerbiame ir vertiname dėl jos veiksmingos sukurtos konstitucinės sistemos, stabilios konstitucinės demokratijos, įtvirtintos teisinės valstybės, joje užtikrinamų teisių ir laisvių bei jos brėžiamų gairių visai teisės sistemai. Konstitucija yra tvirtas pagrindas tolesnei mūsų visuomenės ir valstybės pažangiai raidai.

Šio pranešimo tema – Konstitucijos stabilumas: konstitucinė vertybė ar stabdis valstybės vystymuisi, kaip jūs patys puikiai suprantate, yra gana intriguojanti, tačiau, manau, atsakymas į šį klausimą yra gana paprastas ir šitas atsakymas jau yra pateiktas Konstitucinio Teismo praktikoje. Konstitucinis Teismas yra konstitucinės justicijos institucija, vykdanči oficialią teisminę kontrolę, ir jos išimtiniai įgaliojimai oficialiai aiškinti Konstituciją bei pateikti oficialią Konstitucijos nuostatų sampratą kyla iš pačios Konstitucijos, kaip yra aiškiai pabrėžta Teismo praktikoje.

Taigi, Konstitucijos stabilumas – viena svarbiausių konstitucinių vertybių, kurią turi užtikrinti Konstitucinis Teismas. Jis ne kartą konstatavo, kad Konstitucija, kaip aukščiausioji teisė, turi būti stabilus aktas. Konstitucija neturi būti keičiama, jeigu tai nėra teisiškai būtina. Viena iš sąlygų, užtikrinančių Konstitucijos, kaip teisinės realybės, stabilumą, yra jos teksto stabilumas. Konstitucija neturi būti keičiama, jeigu tai nėra teisiškai būtina.

Formuodamas oficialiąją konstitucinę doktriną Konstitucinis Teismas toliau ją aiškina ir plėtoja jos nuostatas taip pat koreguodamas. Kaip ne kartą yra pabrėžęs šis Teismas, nuo Konstitucinio Teismo suformuotų precedentų gali būti nukrypstama ir nauji precedentai gali būti kuriami tik tais atvejais, kai tai pagal Konstituciją yra neišvengiamai ir objektyviai būtina, konstituciškai pateisinama. Konstitucinis Teismas 2006 m. kovo 28 d. nutarime pažymėjo, kad oficialiosios konstitucinės doktrinos tolesnis aiškinimas ir plėtojimas naujose bylose leidžia atskleisti giluminį Konstitucijos potencialą, nekeičiant jos teksto, ir šiuo atžvilgiu pritaikyti Konstituciją prie socialinio gyvenimo pokyčių, nuolat kintančių mūsų visuomenės ir valstybės gyvenimo sąlygų, užtikrinti Konstitucijos, kaip visuomenės ir valstybės gyvenimo teisinio pagrindo, gyvybingumą. Jei tokia intervencija nėra teisiškai būtina... Šitaip yra prisidedama prie Konstitucijos teksto, kartu ir konstitucinės santvarkos, stabilumo užtikrinimo ir tai sudaro prielaidas tą konstitucinę santvarką ginti. Šia Konstitucinio Teismo 2006 m. kovo 28 d. nutarime suformuota doktrina dėl Konstitucijos, kaip itin stabilaus teisės akto, pasiremta ir kituose Konstitucinio Teismo nutarimuose, pavyzdžiui, 2014 m. liepos 11 d. nutarime dėl Konstitucijos 125 straipsnio pakeitimo įstatymo.

Kartu pažymėtina ir tai, gerbiamieji Seimo nariai, kas yra jums itin svarbu, sėdint šitoje salėje, nes tai yra jūsų atsakomybė, jūsų kompetencija, kad nei Konstitucinio Teismo naujo pirmininko paskyrimas, nei Konstitucinio Teismo teisėjų sudėties pakeitimas negali būti pagrindas koreguoti, tai yra kitaip aiškinti, jau nusistovėjusią oficialiąją konstitucinę doktriną ar nesant konstituciškai pateisinamo objektyvaus pagrindo nukrypti nuo Teismo suformuotų precedentų. Taigi jeigu jums kandidatai į Konstitucinio Teismo narius sakys, kad mes pakeisime doktriną, tai pagal Konstituciją iš tikrųjų tai galima padaryti, bet tai tikrai nėra labai paprasta.

Gerbiamieji Seimo nariai, Konstitucijos stabilumas yra didelė konstitucinė vertybė, todėl atsakydama į mano pranešimo iškeltą klausimą pabrėžiu, kad intervencija į Konstitucijos tekstą turi būti daroma tik labai retais išimtiniais atvejais, kai tai yra neišvengiamai būtina konstitucinių vertybių apsaugai. Pavyzdžiui, tai gali būti daroma, kai būtina plėsti Konstitucijoje garantuojamų žmogaus teisių apsaugą ir to negalima padaryti reinterpretuojant oficialiąją doktriną ar kai reikia pritaikyti mūsų Konstituciją prie itin pasikeitusių visuomenės gyvenimo sąlygų, mokslo ir technikos pažangos ar mūsų šiuolaikinėms visuomenėms tenkančių iššūkių, tokių kaip klimato kaita, karinės agresijos prieš valstybes atvejai ar netgi pasaulinė pandemija.

Su Konstitucijos stabilumu kaip konstitucinė vertybė taip pat yra susijusi itin svarbi oficialioji konstitucinė doktrina, skirta valstybės pamatinių vertybių apsaugai. Tai visų pirma yra Konstitucijos keitimo apribojimų doktrina, kuri svarbi ir dėl to, kad ji reikšmingai prisidėjo prie konstitucinės justicijos bylose plėtotų Lietuvos konstitucinės santvarkos pagrindų ir ypač Konstitucijos 1 straipsnio nuostatos, kad „Lietuvos valstybė yra nepriklausoma demokratinė Respublika“, kuri yra Lietuvos Respublikos konstitucinė norma ir pamatinis mūsų valstybės principas, turinio atskleidimo.

Aiškindamas Konstitucijos 1 straipsnio nuostatą, Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad jame įtvirtinti pamatiniai Lietuvos valstybės principai: Lietuvos valstybė yra savarankiška, nepriklausoma valstybė, Lietuvos valstybės valdymo forma yra respublika, valstybės valdžia turi būti organizuota demokratiškai, šalyje turi būti demokratinis režimas.

Pagal mano minėtus Konstitucijos keitimo apribojimus negali būti daromos jokios Konstitucijos pataisos, kurios paneigtų mano minėtas pamatines Lietuvos valstybės vertybes, tai yra Nepriklausomybę, demokratiją ir prigimtinių žmogaus teisių ir laisvių pobūdį. Tokių vertybių paneigimas reikštų pačios Konstitucijos paneigimą.

Antra, pagal oficialiąją doktriną, negali būti daromos konstitucinės pataisos, kurių siekis būtų paneigti Lietuvos valstybės pasirinktą geopolitinę ir transeuropinę integraciją, reiškiančią Lietuvos narys Europos Sąjungoje ir NATO.

Taigi bet kokios pataisos, kuriomis siekiama paneigti Lietuvos prisiimtus tarptautinius įsipareigojimus ir Lietuvos pasirinktą geopolitinę ir transatlantinę integraciją, kuri yra pripažinta Teismo konstitucine vertybe, negali būti iš esmės daromos. Konstitucijos keitimo apribojimų doktrina ir Konstitucinio Teismo oficialiojoje konstitucinėje doktrinoje išvystyti konstituciniai tarptautinių įsipareigojimų gerbimo, geopolitinės orientacijos principai aiškiai rodo, kad Konstitucinis Teismas, atsižvelgęs į įvairius visuomenės ir valstybės gyvenimą lemiančius veiksmus, yra pajėgus pritaikyti Konstitucijos tekstą įvykusiems pasikeitimams.

Pateiksiu dar vieną pavyzdį iš žmogaus teisių apsaugos. Konstitucinis Teismas savo oficialiojoje konstitucinėje doktrinoje itin plačiai traktuoja konstitucinių žmogaus teisių ir laisvių apsaugą. Vienas iš tokių pavyzdžių – 2017 m. gruodžio 19 d. išvada vienoje iš mūsų apkaltos bylų. Joje Konstitucinis Teismas pabrėžė, kad asmuo negali būti diskriminuojamas dėl lyties ir seksualinio priekabiavimo. Seksualinis priekabiavimas nėra numatytas Konstitucijos 29 straipsnyje kaip draudžiamas diskriminavimo pagrindas, tačiau atsižvelgiant į žmogaus orumo apsaugą toks pagrindas buvo išvystytas oficialiojoje konstitucinėje doktrinoje.

Kitas pavyzdys taip pat galėtų būti, tai yra įsipareigojimai, kurie kyla Lietuvai iš Europos Sąjungos teisės bei Europos Teisingumo Teismo jurisprudencijos. Tiek Europos Sąjungos teisė, tiek Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencija taip pat tam tikrais atvejais gali būti laikomos pagrindais ir interpretuoti mūsų oficialiąją doktriną.

Gerbiamieji Seimo nariai, taigi, kaip matyti iš mano pateiktų pavyzdžių, Konstituciniam Teismui konstitucinės justicijos bylose formuojant vis naujas oficialiosios doktrinos nuostatas yra atskleidžiama Konstitucijoje, aukščiausiosios teisės akte, įtvirtinto teisinio reguliavimo įvairovė ir pilnatvė. Taip suderinamas konstitucine vertybe esantis Konstitucijos teksto stabilumas ir su jos gyvybingumu ir oficialiosios doktrinos plėtojimu susijusi kita idėja, tai yra gyvosios Konstitucijos idėja.

Konstitucijos stabilumas, būdamas didele konstitucine vertybe, kurią kartu su Konstitucijos gyvybingumu užtikrina Konstitucinis Teismas, nėra ir jokių būdu negali būti stabdžiu mūsų vals-

tybės pažangiam vystymuisi. Priešingai, Konstitucijos stabilumas – viena iš prielaidų užtikrinti valstybės tęstinumą, jos pamatinių vertybių apsaugą, pagarbą konstitucinei santvarkai ir teisei, užtikrinti žmogaus teises bei Konstitucijoje deklaruotus Lietuvos Tautos siekius gyventi darnioje teisinėje valstybėje. Ačiū jums už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju Konstitucinio Teismo pirmininkei. Gerbiamieji minėjimo dalyviai, svečiai, Jos Ekscelencijos, minėjimą, skirtą Lietuvos Valstybės Konstitucijai 100-mečiui ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos 30-mečiui, baigiame. (*Plojimai*)

Gerbiami kolegos, kviečiu pamažu grįžti į savo vietas. Tęsime posėdį. Kviečiu registruotis. Užsiregistravo 101 Seimo narys.

10.49 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. spalio 27 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1-2 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Ar turite pasiūlymų dėl darbotvarkės? A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke, už suteiktą žodį. Liberalų frakcijos vardu aš prašyčiau įtraukti į šios dienos darbotvarkę įstatymo Nr. IX-751 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-516. Šis įstatymo projektas kalba apie tai, kad įmonės, išigyjančios elektromobilius, galėtų į apskaitą įtraukti PVM. Šis įstatymo projektas Seime svarstymo stadijoje kovo 29 dieną sulaukė palaikymo. Biudžeto ir finansų komitetas taip pat jam pritarė. Aš prašyčiau jį įtraukti į šios dienos darbotvarkę. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Aš dėl to paties projekto. Išties norėčiau patikslinimo, ar tai tikrai frakcijos vardu. Ir norėčiau paprašyti tiesiog galbūt Seimo narių pagalvoti dėl šio įstatymo svarstymo šiek tiek vėliau, nes tai turbūt susiję su keletu aspektų. Viena, kad jau buvo gauta neigiama Vyriausybės išvada. Aš suprantu, kad komitetas turėjo šiek tiek kitokią nuomonę, bet visgi šis klausimas yra kompleksinis, jis yra susijęs su platesniais mokesčių pakeitimais ir taip pat su kitais Vyriausybės sprendimais. Tarkime, Vyriausybė skatina elektromobilių plėtrą pirmiausia sudarydama infrastruktūrą. Tai reiškia – elektromobilių stotelių įkrovimo plėtra, taip pat tam tikri Pelnų mokesčio įstatymo projektai, kurie taip pat yra pateikti koalicijos partneriams tam tikram svarstymui. Manome, kad tai taip pat prisidėtų prie juridinių asmenų parko žalinimo.

Taip pat yra tendencija, kad pakeitimas paprastų automobilių į elektromobilius artimiausiu metu tikrai persiris į didesnę tendenciją ir geometrine progresija augs, todėl nuostoliai biudžetui šiais metais yra santykinai nedideli, bet ateityje jie bus tikrai gerokai ženklesni. Manome, kad tai taip pat iškraipytų bendrą apmokestinimo sistemą. Visgi tokiu atveju, jeigu toks įstatymas būtų priimtas dar iki Naujųjų metų, sakyčiau, kad tokiu atveju turėtume koreguoti ir valstybės biudžeto projektą ir atsisakyti tam tikrų išlaidų, kurios dabar yra suprojektuotos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Seimas apsispręs dėl šio Liberalų sąjūdžio frakcijos siūlymo.

K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Frakcijos vardu, turbūt čia kelių opozicinių frakcijų vardu, dėl Geriamojo vandens įstatymo projekto Nr. XIVP-1805, ten turbūt ir lydimasis, turbūt visas paketas dėl to. Iš tiesų tiek ir valdančiųjų pusėje yra pasiūlymų, ir to turbūt yra diskusijoje, kad galėtume iki antradienio tikrai surasti tą teisingą sprendimą, nes tiesiog išsukinėti rankas ir atimti savivaldos funkcijas tikrai nėra, manau, nei šios Vyriausybės, nei daugumos tikslas, o surasti sprendimą tikrai galima. Manau, kad jau mes arti to. Tiesiog dar prašome truputį laiko. Ačiū.

PIRMININKĖ. A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju dar kartėlį, Seimo Pirmininke. Aš finansų ministrei norėčiau pasakyti, kad, taip, aš tikrai prašau Liberalų frakcijos vardu, ne asmeniškai. Man atrodo, kad klausimo įtraukimas yra tam tikra demokratijos išraiška ir parlamentas turėtų nuspręsti, ar priimti įstatymo projektą, ar nepriimti, o ne vienas ar kitas parlamentaras. Ačiū.

PIRMININKĖ. Daugiau pasiūlymų dėl darbotvarkės nematau. Siūlau apsispręsti balsuojant.

Pirmasis Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu A. Bagdonas pasiūlė įtraukti į darbotvarkę projektą Nr. XIVP-516. Balsuojame. Kas pritariate A. Bagdono pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 106: už – 59, prieš – 20, susilaikė 27. Pasiūlymui pritarta. Projektas bus svarstomas šiandien.

Kitas pasiūlymas nuskambėjo K. Mažeikos. Jis frakcijos ar poros frakcijų vardu siūlo braukti iš darbotvarkės Geriamojo vandens įstatymo pakeitimo projektą Nr. XIVP-1805, paketą. Kas pritariate K. Mažeikos pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 110: už – 30, prieš – 55, susilaikė 25. Pasiūlymui nepritarta. Klausimų paketas lieka šios dienos darbotvarkėje.

Taip pat vienas techninis prašymas dėl darbotvarkės 2-26 klausimo – projektas Nr. XIVP-2054 nėra įrašytas į Seimo rudens sesijos darbų programą. Ar galime bendru sutarimu sutarti, kad svarstysime šį klausimą? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Ir dėl visos darbotvarkės. Ar galime jai pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime? Galime. Ačiū, nebalsuojame tuomet.

10.55 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8, 11, 21¹, 42 straipsnių, 1, 3 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 2¹ priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-1939(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Lietuvos banko įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1939(2). Norėčiau pakviesti gerbiamą Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką M. Majauską į tribūną, kad pakomentuotų vieną poziciją. Atkreipiu dėmesį, kolegos, kad balsavimas prasideda jau nuo dabar, nes turime priėmimus.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1, 2, 3, 4 straipsnių nėra pasiūlymų. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 5 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Gerbiamas komiteto pirmininke, prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Komitetas apsvarstė ir pritarė iš dalies.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar galime 5 straipsniui pritarti, kaip jis yra sureduotas pagal Teisės departamento siūlymą? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl 6, 7, 8, 9 straipsnių pasiūlymų nėra. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų dėl 1-3.1 klausimo užsirašiusių nėra. Galime iš karto balsuoti. Paleidžiame balsavimą. Kas už darbotvarkės 1-3.1 klausimą, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113: už – 105, prieš nėra, susilaikė 8. Taigi, įstatymas (projektas Nr. XIVP-1939(2)) priimtas. (*Gongas*)

10.57 val.

Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 1, 2, 101 straipsnių, VI skyriaus ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo V¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-1940(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.2 klausimas – Finansinio tvarumo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1940(2). Šį projektą sudaro septyni straipsniai, nė dėl vieno iš jų nėra gauta pasiūlymų, pastabų. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Taigi, balsuojame dėl 1-3.2 klausimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 110: už – 106, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-1940(2)) priimtas. (*Gongas*)

10.59 val.

Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 1, 2, 3, 8, 14, 21, 32, 35, 36, 41, 49, 56, 57, 58, 58¹, 58², 59 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1941(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.3 klausimas – Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1941(2). Šį projektą sudaro 19 straipsnių, dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuojame dėl Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111: už – 108, prieš – 1, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-1941(2)) priimtas. (*Gongas*)

11.00 val.

Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 2, 3, 93, 111 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo VI¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-1942(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.4 klausimas – Finansinių priemonių rinkų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1942(2). Šį pakeitimą sudaro septyni straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Taigi balsuojame dėl Finansinių priemonių rinkų įstatymo pakeitimo projekto, 1-3.4 klausimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 105, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-1942) priimtas. (*Gongas*)

11.01 val.

Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 27 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1943(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.5 klausimas – Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 27 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1943(2). Šį projektą sudaro trys straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuojame dėl 1-3.5 klausimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111 Seimo narių: už – 108, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-1943) priimtas. (*Gongas*)

11.02 val.

Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1944(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.6 klausimas – projektas Nr. XIVP-1944(2). Šį įstatymo pakeitimą sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuojame dėl 1-3.6 klausimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 103, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-1944(2)) priimtas. (*Gongas*)

11.03 val.

Finansinio užtikrinimo susitarimų įstatymo Nr. IX-2127 3 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1945(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.7 klausimas – Finansinio užtikrinimo susitarimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1945(2). Projektą sudaro trys straipsniai. Dėl nė vieno iš jų nėra pasiūlymų. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114 Seimo narių: už – 112, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-1945) priimtas. (*Gongas*)

11.04 val.

Įstatymo „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“ Nr. X-1607 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1946(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.8 klausimas – įstatymo „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“ vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1946(2). Jį sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuokime dėl 1-3.8 klausimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 108: už – 105, prieš – 1, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-1946) priimtas. (*Gongas*)

11.05 val.

Vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi įstatymo Nr. X-1367 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1947(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.9 klausimas – Vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1947(2).

Jį sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuokime dėl 1-3.9 klausimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106: už – 104, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-1947) priimtas. (*Gongas*)

11.07 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 11, 42, 43, 43¹, 43², 43³, 43⁷ straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-822 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1948(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.10 klausimas – Lietuvos banko įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1948.

Šį pakeitimą sudaro vienas straipsnis. Norėčiau pakviesti gerbiamą Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką pristatyti komiteto nuomonę dėl Seimo nario registruotos pataisos.

O toliau posėdį ves gerbiamas J. Razma.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Laba diena, kolegos. Tęsiame darbą. Dabar kolega M. Maldeikis apibūdins savo pasiūlymą. Pirmiausia pasiūlymo autorius kalba, po to komitetas išsakys savo požiūrį į pasiūlymą. Prašom autorių pateikti pasiūlymą.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Tiesiog labai trumpai. Tai būtų techninis projekto suderinimas, techninis dalykas.

PIRMININKAS. Kuklokas pasiūlymo pristatymas. Klausome... Tikriausiai čia 29 balsai bus, netikrinsime, fiksuojame, kad yra, ir klausome komiteto pozicijos.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų tai yra tik techninis projekto suderinimas su jau priimtais įstatymų projektais, kad šiuo metu priimamas projektas atitiktų tai, kas jau yra priimta. Komitetas balsavo ir tam pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Galime ir mes pritarti bendru sutarimu? Pritariame.

Dėl viso projekto pageidaujančių kalbėti nėra. Balsuosime, ar priimame šį įstatymą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 102: už – 101, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Virginijaus Kanapinsko atleidimo iš Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario pareigų“ projektas Nr. XIVP-2158 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar spręsimė tuos klausimus, kuriuos turi pristatyti Seimo Pirmininkė. Pirmiausia darbotvarkės 1-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Virginijaus Kanapinsko atleidimo iš Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario pareigų“ projektas Nr. XIVP-2158.

Kviečiu į tribūną Seimo Pirmininkę pateikti nutarimo projektą.

V. ČILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Pagal Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punktą, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario įgaliojimai nutrūksta pasibaigus kadencijai, kai jis neskiriamas kitai kadencijai. V. Kanapinskas buvo paskirtas komisijos nariu antrajai kadencijai Lietuvos teisininkų draugijos teikimu 2017 metais, jo kadencija baigiasi šių metų lapkričio 9 dieną. Lietuvos teisininkų draugija jau pateikė naują kandidatą į šias pareigas, nutarimo projektą dėl jo skyrimo pristatysiu iš karto po šio projekto pateikimo. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, teikiu Seimo nutarimo „Dėl Virginijaus Kanapinsko atleidimo iš Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario pareigų“ projektą ir prašau jūsų pritarimo jam. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkojame Pirmininkei. Klausti niekas nepageidauja. Manau, kad galime fiksuoti, jog po pateikimo pritariame bendru sutarimu. Pritariame.

Svarstymo stadija. Niekas neužsirašė diskutuoti. Dėl motyvų? Patikrinkite, ar dėl motyvų neužsirašė. Neužsirašė taip pat niekas. Taigi, siūlau ir svarstymo stadijoje projektui pritarti bendru sutarimu. Pritariame, niekas neprieštaruja.

Priėmimas. Yra du straipsniai. Galime iš karto pritarti abiem straipsniams, nes pasiūlymų nėra. Pritariame. Dėl motyvų niekas nepageidauja pasisakyti. Todėl balsuojame, ar priimame Seimo nutarimą „Dėl Virginijaus Kanapinsko atleidimo iš Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario pareigų“. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 95: už – 93, prieš – 1, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl Tomo Blinstrubio skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projektas Nr. XIVP-2105 (pateikimas)

Kitas projektas Nr. XIVP-2105 – Seimo nutarimas „Dėl Tomo Blinstrubio skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“, jį taip pat pateiks Seimo Pirmininkė. Pateikimas.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, pagal Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo 7 straipsnį, komisija sudaroma iš penkių narių. Po vieną kandidatą į VTEK narius Seimui teikia Prezidentas, Seimo Pirmininkas, Ministras Pirmininkas, Lietuvos teisininkų draugija ir Nevyriausybinų organizacijų taryba. Lietuvos teisininkų draugija teikia į šias pareigas daktaro T. Blinstrubio kandidatūrą. T. Blinstrubis yra buvęs Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėjas, teismo pirmininko pavaduotojas. 2014 metais Respublikos Prezidento kanceliarijoje jis ėjo Respublikos Prezidento patarėjo pareigas. Kandidatas pats išsamiai pristatys savo patirtį, bet neabejoju, kad jis savo patirtimi puikiai papildys Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos komandą ir prisidės prie komisijos priimamų sprendimų kokybės. Todėl atsižvelgdama į Lietuvos teisininkų draugijos rugpjūčio 4 dieną registruotą siūlymą siekiant patvirtinti visos sudėties Vyriausiąją tarnybinės etikos komisiją prašau pritarti Seimo nutarimo „Dėl Tomo Blinstrubio skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projektui. Dėkoju.

PIRMININKAS. Ačiū. Kas užsirašė klausti, tai bus klausama kandidato, jį ir kviečiu į tribūną.

T. BLINSTRUBIS. Laba diena.

PIRMININKAS. Prašom, prašom.

T. BLINSTRUBIS. Dėkoju gerbiausiai parlamento Pirmininkei už mano kandidatūros pristatymą. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Tautos atstovai, šiandien man tenka ypatinga garbė stovėti Tautos tribūnoje šiomis dienomis minint Konstitucijos 30-metį. Leiskite pirmiausia jus ir pasveikinti šia proga. Taip pat dėkoju Lietuvos teisininkų draugijai už išreikštą pasitikėjimą ir kad pastebėjo mane kaip vieną iš galimų kandidatų.

Nors šiuolaikiškai suprantamas žodis „Konstitucija“ tikrai savo prasme, reikšme negali pretenduoti net prilygti žodžiui „filosofija“, tačiau noriu pasakyti, kad nors Konstitucijos tekste nėra aiškiai paminėtas žodis „etika“, o etika yra moralės filosofija, gyvuojanti nuo Sokrato laikų, tačiau žodis „etika“ tikrai Konstitucijoje yra su visomis jos norminio krūvio apraiškomis. Tai yra todėl, kad tarp konstitucinių reikalavimų ir etinių reikalavimų negali būti jokios priešpriešos. Konstitucijoje ne tik žodis „Seimas“ minimas daugelį kartų ar kitos institucijos, tačiau Konstitucijoje yra ir aiškiai tekste neminima Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, kurios netiesioginė legitimacija kyla iš Tautos akto – Konstitucijos, nes komisijos misija yra padėti valdžios įstaigoms etiškai tarnauti žmonėms ir, žinoma, tai užtikrinti.

Valstybės tarnybos skaidrumas, teisėkūros skaidrumas yra būtinos prielaidos neįsigalėti korupcijai. Konstitucinio skaidrumo valstybės tarnyboje principas yra neatsiejamas nuo etiško ir sąžiningo nustatytų pareigų atlikimo, taip pat atsakingo valdymo bei viešosios veiklos aiškumo vengiant ne tik viešųjų ir privačių interesų konflikto, bet ir tokio konflikto regimybės. Tai yra ne tik tarnybinės etikos imperatyvai, bet tai yra pirmiausia iš Konstitucijos kylantys imperatyvai.

Darbas komisijoje neabejotinai yra sudėtingas, reikalaujantis ypač aukštos profesinės kvalifikacijos ir moralinių asmens savybių, tvirto moralinio stuburo.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kaip ir buvo minėta gerbiamos parlamento Pirmininkės, kad komisija yra kolegiali institucija. Jeigu aš daugiau Tautos atstovybės pasitikėjimą, be kitų priskirtų pareigų, kaip vienas iš komisijos narių, kiek leidžia teisiniai instrumentai, siekčiau, kad komisijos sprendimų kokybė savo argumentacija, faktinių aplinkybių ištyrimo mastu, teisės taikymo ir aiškinimo tam tikru mastu nenusileistų teismo sprendimų kokybei keliamiems standartams.

Taip pat siekčiau, kad tais atskirais atvejais, kai vis dėlto komisijos sprendimai būtų panaikinti teismo, jokių būdu nebūtų sudarytos prielaidos teismui konstatuoti, kad komisija teisės subjektams nesudarė nepriklausomos ir nešališkos institucijos išpūdžio, taigi ir objektyvios institucijos išpūdžio, ir neužtikrino asmenų lygiateisiškumo bei teisinio saugumo.

Taip pat siekčiau, kad komisija ne tik padėtų valstybinėje tarnyboje dirbantiems asmenims išvengti interesų konflikto, padėtų elgtis etiškai ir užtikrintų teisėkūros skaidrumą, visų pirma, edukacija, prevencija, bet siekčiau taip pat, kad komisijos darbas išliktų pavyzdinis ir kovos su tam tikromis pasitaikančiomis teisinio cinizmo ar teisinės arogancijos, kaip aš pavadinačiau, apraiškomis. Tai yra be galo svarbu, nes valstybės pareigūnai ir tarnautojai, kaip ir nurodoma Konstitucinio Teismo doktrinoje, asmenų pagrįstai gali būti laikomi valstybės valios reiškėjais, todėl

žmogus neturėtų jaustis, kad yra gniuždomas visa galingo valstybės mechanizmo jėga. Galiausiai juk asmeniui, kurio veika yra tiriama, jau vien komisijos tyrimas ir juo labiau komisijos sprendimai gali turėti reikšmingą įtaką ir gali sukelti įvairaus pobūdžio pasekmes, paveikiančias asmeninį, profesinį gyvenimą ir asmens reputaciją.

Jeigu Tautos atstovybės valia vis dėlto tektų priimti šias nepaprastai atsakingas pareigas, stengčiausi sąžiningai, visomis valios ir intelekto pastangomis jas vykdyti pagal komisijos nario priesaikos žodžius. Ačiū.

PIRMININKAS. Kaip suprantu, kandidatas baigė prisistatymą.

T. BLINSTRUBIS. Taip, posėdžio pirmininke, ačiū.

PIRMININKAS. Dabar klausimai. Pirmasis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Norėčiau gerbiamo kandidato paklausti apie jo pateiktą gyvenimo ir darbinės veiklos aprašymą. Matome, kad iš tikrųjų pradėjote dirbti 2001 metais, po to, maždaug 2008 metais, darbą pakeitėte į mokymąsi, tačiau kyla klausimas apie tolesnę jūsų veiklą. Pavyzdžiui, kai kur matomas toks reiškinyss kaip labai dažnas darbo keitimas, faktiškai po pusės metų. Anksčiau netekdavo susitikti su tokiu variantu, kad kandidatas į tokias rimtas pareigas iš tikrųjų darbovietėse dirbtų po pusę metų. Mes matome, pavyzdžiui, Teisinės pagalbos centre – vieni metai, po to prasidėjo: Z. Keručio teisininkų kontoroje – pusę metų, po to, 2013 metais, vėl advokatų profesinėje bendrijoje „Njord“ – pusę metų, prezidentūroje – pusę metų, 5 mėnesiai. Iš tikrųjų dėl ko tokia didelė darbų kaita ir labai trumpas periodas? Labai ačiū jums.

T. BLINSTRUBIS. Dėkoju jums už klausimą. Gerbiamas Tautos atstove, noriu paaiškinti, kad tie laikotarpiai, kuriuos jūs vardijate, yra susiję taip pat ir su studijų laikotarpiu, tai yra studijų laikotarpiu padėjau Teisinės pagalbos centre. Baigęs magistro... Taip pat studijų laikotarpiu šiek tiek dirbau advokatų kontoroje, bet baigęs magistro studijas iš karto kitą mėnesį pradėjau dirbti pedagoginį darbą Kauno technologijos universitete, nuo 2006 metų. Teko važinėti į Kauną. 2007 metais aš įstojau į doktorantūrą ir tais pačiais metais pradėjau dėstyti Mykolo Romerio universitete, paraleliai dėščiau ir Kaune. Po poros metų nutraukiau važinėjimą į Kauną ir likau dėstyti tik Mykolo Romerio universitete. Nuo to laiko, nuo 2007 metų, aš ir dėstau Mykolo Romerio universitete iki pat šios dienos.

O advokatų kontorų keitimas gal vizualiai taip atrodo, nes ta pati advokatų kontora „Njord“ prieš tai buvo advokatų kontora „Max“, tiesiog čia buvo kontoros pavadinimo keitimas, bet darbas buvo tęstinis. Vėliau aš buvau pakviestas dirbti Prezidento patarėju, nes pirmos kadencijos pabaigoje galbūt reikėjo daugiau konstitucinės teisės specialistų. Aš buvau įkalbėtas tikrai ne iš pirmo karto. Ir ėjau su ta sąlyga, kad, pasibaigus Prezidento kadencijai, aš kaip politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas automatiškai taip pat baigsiu savo kadenciją. Tą aš ir padariau, grįžau į advokatūrą, į tą pačią kontorą, kurioje dirbau. Vėliau mane pakvietė dirbti, ne mano paties iniciatyva, didesnė advokatų kontora ir aš priėmiau kvietimą, išėjau dirbti į didelę advokatų kontorą. O dirbant didelėje advokatų kontoroje, taip jau nutiko, kad aš kaip pretendentas buvau pripažintas tinkamu ir Respublikos Prezidento dekretu paskirtas teisėju. Visa tai yra lengvai paaiškinama, tikrai niekada dažnai nekeičiau darbų.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Gerbiamas kandidate (čia tiesiai), jūs kandidatuoiate į Vyriausiąją tarnybinės etikos komisiją, kurios nešališkumas yra turbūt vienas labiausiai paplitusių klausimų tarp politikų arba jos priimamų sprendimų objektyvumas. Aš jums galėčiau išvardinti krūvą atvejų, kai esant vienam paklausėjui analogiškoje situacijoje atsakymas būna, kad pagal viešosios informacijos šaltinius VTEK'as nepradeda tyrimo, o esant kitam paklausėjui analogiškoje situacijoje VTEK'as labai uoliai priima ir pradeda tyrimus, remdamasis viešosios informacijos šaltiniuose esama informacija. Tokių atvejų galėčiau išvardinti tikrai labai nemažai. Kaip jums atrodo, ar nemanytumėte, kad būtų daug tikslingiau tokią instituciją kaip VTEK'as iš viso paleisti, atsisakyti jos paslaugų ir jos funkcijas išskaidyti kitoms jau esamoms valstybinėms institucijoms, ar ten lobizmo priežiūra, ar interesų derinimo kažkokia priežiūra, ar panašiai. Man atrodo, kad tų

institucijų mes turime jau pakankamai daug, jos labai sėkmingai galėtų vykdyti tas funkcijas, kurias šiuo metu vykdo VTEK'as, mano nuomone, sukeldamas savo veikla labai daug klausimų?

T. BLINSTRUBIS. Dėkoju už klausimą. Gerbiamas Tautos atstove, kaip aš ir minėjau savo kalboje, institucijos nepriklausomumas ir nešališkumas yra fundamentalūs dalykai. Iš tiesų, kai teismas naikina institucijos sprendimą, aiškiai sprendime konstatuodamas, kad institucija nesudarė nešališkos ir nepriklausomos institucijos išpūdžio, tai yra fundamentalus dalykas, tai yra kirtimas iš esmės į institucijos darbą. Vis dėlto tai yra taip pat pasitaikantys dalykai ir visose pasaulio valstybėse. Administraciniuose teismuose yra naikinama mažesnioji dalis institucijos sprendimų, nes kitaip tai reikštų institucijos bankrotą, tiesiog tada kam iš viso reikalinga valstybės tarnyba?

O atsakant į antrą klausimo dalį, tai iš tiesų pasaulyje egzistuoja įvairūs modeliai kovos su korupcija, su neteisėtu lobizmu, su viešųjų ir privačių interesų derinimo pažeidimais, egzistuoja įvairiausi modeliai. Mūsų valstybė ne tik šios institucijos įsteigimo atveju, bet ir kitais atvejais nuėjo tokiu keliu, kad steigė savarankišką instituciją, kur yra aiškiai matomi penki nariai ir taip toliau. Pažvelgus į pasaulio valstybių praktiką, toli nereikia žiūrėti – Europos Sąjungoje, Europos valstybėse tokias funkcijas atlieka tokios institucijos kaip Teisingumo ministerija, Vidaus reikalų ministerija. Šveicarijos atveju sudaroma tarpdepartamentinė darbo grupė, ji susideda iš statybas ir planavimo priežiūrą vykdančių institucijų, policijos ir taip toliau. Čia nėra kažkoks privalomas modelis, tiesiog valstybė tokį pasirinko. Valstybė pasirinko įsteigti ir Nacionalinę teismų administraciją. Valstybė pasirinko įsteigti atskiras kitas institucijas. Tai nėra būtinybė, tai nėra kažkoks būtinas dalykas, gali būti pasirinktas bet koks modelis. Aš neteigiu, kad privalo egzistuoti Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, bet šiandien yra toks valstybės pasirinkimas, egzistuoja toks modelis ir tai yra šiame valstybės raidos etape geriausia. Jeigu institucija pateisina savo darbą, tai yra gerai.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas pretendentė, ačiū jums už aiškų, struktūruotą prisiškimą Konstitucijos dienos šviesoje. Jūs sakėte, kad jūsų pareiga etiškai tarnauti žmonėms. Nebažuoju, kad taip ir bus, tačiau kitas dalykas etiškai elgtis visuomenei, visam visuomenės kolektyvui, visai visuomenei. Kokios, jūsų nuomone, yra priežastys, kad vis daugiau, vis gausėja kreipimųsi į Vyriausiosios tarnybinės etikos komisiją, į žemesnes institucijas, pavyzdžiui, ir į Seimo Etikos ir procedūrų komisiją? Daugėja įžeidimų, daugėja patyčių. Kokia nuomonė, kad visuomenėje šitai yra dabar? Ar čia yra demokratijos išraiška, ar vertybių griūtis? Kokia jūsų kaip pretendento būtų nuomonė, kad gausėja tokių dalykų?

T. BLINSTRUBIS. Dėkoju jums už klausimą, gerbiamas Tautos atstove. Man atrodo, kad tai yra tiesiog didesnio viešumo, pasiekto per technologines galimybes, tam tikra išraiška. Nuo Platono laikų kiekviena karta kalba apie tai, kad prieš tai buvusi karta buvo aukštesnių moralinių standartų. Taip yra, taip buvo, taip ir bus – visada atrodys, kad mūsų karta buvo moralesnė, taip sakant, buvo uždėta aukštesnė moralinio elgesio kartelė, o dabar tarsi viskas yra laisviau. Tiesiog apie tai yra daugiau, sakyčiau, kalbama, bet žmogus yra nepasikeitęs, jo prigimtis iš esmės yra nekintantis dalykas.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiamas kandidate, gyvenime man teko pažinti ne vieną iškilų teisininką. Čia toks yra kaip ir atitikmuo arba dažniausiai taip nutinka, kad kuo aukštesnė kompetencija, tuo jis turi didesnę kompetenciją ir tokių polinkių arba gabumų ratą. Pavyzdžiui, E. Kūris, buvęs Konstitucinio Teismo pirmininkas – puikus muzikas, dainininkas, man teko asmeniškai girdėti. Buvęs Konstitucinio Teismo teisėjas, šiandien paminėtas, šviesios atminties S. Stačiokas taip pat buvo puikus muzikantas, grojęs akordeonu. Mūsų kolega, buvęs Konstitucinio Teismo teisėjas, Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas – taip pat puikus bandonijos meistras, ne sykį esu tai matęs. Ar jūs šalia savo domėjimosi teise ir tokio, sakyčiau, sveikai sauso požiūrio į tai, ką jūs čia darote, turite kokių nors pomėgių ir ar jūs turite kokį nors muzikinį polinkį? Ačiū.

T. BLINSTRUBIS. Gerbiamas Tautos atstove, dėkoju už klausimą. Tie, kas mane bent jau šiek tiek pažįsta, žino, kad klasikinė muzika yra mano gyvenimas. Ir filosofijos veikalai. Aš nieko kito

faktiškai neklausau. Negalėčiau jums atsakyti, kas man yra reikšmingesnis iš kompozitorių. Tai priklauso nuo dienos, nuo nuotaikos, nuo daugelio dalykų. Bet, taip, aš domiuosi klasikine muzika, ne tik muzika, bet ir kompozitorių gyvenimais, konkrečiau kūrinio kilme, aplinkybėmis, laikau vietas, kuriose buvo sukurta viena ar kita simfonija, ar kūrinys, skaitau filosofiją, kaip tikriausiai pastebėjote, skiriu labai didelę reikšmę jai ir pats šiuo metu išgyvenu ypatingą laikotarpį po savo vienintelio draugo netekties, tenka dėstyti filosofiją studentams. Rytoj mes kaip tik kalbėsime apie Platono sielos teoriją. Tai dabar yra labai svarbus laikas, filosofija ir klasika, ir, be abejo, klasikinė literatūra, A. Čechovas čia visų svarbiausia.

PIRMININKAS. Aptarėme mes čia labai plačius aspektus. Toliau klausia A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Aš dar labiau išplėsiu klausimų spektrą, pradėsiu nuo pajuokavimo. Artėja Helovinas, toks dvasių ir vaiduoklių laikotarpis, ir aš noriu jūsų labai rimtai paklausti, kaip jūs žiūrite į regimybes ir girdimybes? Aš to klausiu visų kandidatų į VTEK'o narius, nes pačiam yra tekę susidurti su tokia situacija, kai priimti sprendimai buvo grindžiami regimybėmis ir girdimybėmis apie galimus konfliktus. Kaip, jūs galvojate, reikėtų spręsti šitą situaciją, kad visgi gyvendami teisinėje valstybėje mes negyventume ir neatsidurtume tokioje situacijoje, kai kažkam pasivaidečius ar pasigirdus politikams tenka susidurti su pasekmėmis ir atsakomybėmis? Ačiū.

T. BLINSTRUBIS. Dėkoju už klausimą. Gerbiamas Tautos atstove, mes susiduriame su jumis ne pirmą kartą, aš buvau ne vieną kartą teisėjų kolegijos narys nagrinėjant bylas, kuriose buvo sprendžiamas jūsų klausimas. Aš suprantu klausimo giluminę prasmę. Komisija turi tirti tuos atvejus, kuriuos pagal įstatymą ji įsitikina, nes įstatymas reikalauja ir Vyriausiojo administracinio teismo formuojama praktika reikalauja įsitikinti galimo pažeidimo tikrumu ir sugebėti jau priėmimo stadijoje jį identifikuoti, aiškiai asmenį apie tai informuoti, kokia galima čia kvalifikacija ir apie ką kalbama, ir kiekvienu atveju tai padaryti, net tuomet, kai eigoje išryškėja naujų aspektų, kad asmuo visiškai galėtų įgyvendinti savo teisę į gynybą. Aš, kaip advokatas, dirbantis praktikuojančio advokato darbą, ir buvęs teisėjas, kaip ir sakiau, norėčiau, kad komisijos sprendimai atitiktų aukščiausius teismo sprendimams keliamus standartus.

PIRMININKAS. Skirtas laikas klausiti išseko, dėkui pretendentui, galite...

T. BLINSTRUBIS. Dėkoju, posėdžio pirmininke, dėkoju, geros dienos.

PIRMININKAS. Dabar bus susitikimai frakcijose, grafikas sudarytas, reikia manyti, ir sutariame, kad pagrindinis komitetas būtų Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, siūloma svarstyti lapkričio 3 dieną. Galime bendru sutarimu tam pritarti? Nematau prieštaraujančių. (*Balsai salėje*) Čia paprastai nebalsuojama, jeigu yra nepritariama kažkam: ar pagrindiniam komitetui, ar datai, yra siūlomi kiti variantai. Jeigu tokių siūlymų aš nematau, tai konstatuojame, kad priimame bendru sutarimu. Baigėme šį klausimą. Balsuoti dėl projekto pateikimo stadijoje, kaip žinote, taip pat nereikia.

11.39 val.

Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 5, 10, 11, 14, 16, 16¹, 16², 17, 18, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1751(2) (priėmimas)

Dabar kitas projektas, šiek tiek grįžtame atgal, nes buvome praleidę. Pagal darbotvarkę 1-4 klausimas – Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimo stadija. Jokių pasiūlymų, pastabų čia neturime. Galime priimti iš karto, pritarti iš karto nuo 1 iki 12 visiems straipsniams. Tuomet apsispręsimė dėl viso projekto.

Dėl motyvų kalbės K. Starkevičius. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū. Kadangi nėra prieš, tai ir už nekalbėsiu. Kviečiu balsuoti.

PIRMININKAS. Gerai. Balsuojame, ar priimame minėtą įstatymą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 99: už – 98, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.41 val.

Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1871(2)ES (priėmimas)

Toliau yra dviejų projektų paketas. Pirmiausia tai yra Turizmo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1871(2), eurointegracinis projektas.

Čia iš karto turiu pasakyti, nors buvo gauta Seimo narės L. Girskienės pataisų, pasiūlymų dėl šio projekto, bet kadangi nuo jų įregistravimo yra mažiau negu 48 valandos iki projekto įrašymo į darbotvarkę, apgailestauju, mes šių pasiūlymų negalėsime svarstyti. Daugiau pasiūlymų nėra.

Dabar vis tiek kviečiu komiteto atstovą į tribūną. Dėl projekto spėsime pastraipsniui. Nematau komiteto atstovo. A. Bagdonas turėtų būti tas atstovas, kuris turėtų stovėti tribūnoje. Kadangi 1 straipsnis yra toks sudėtinis, dėsto naują įstatymo redakciją, mes tuomet vis dėlto vadausimės tais naujais straipsniais, kai aš sakysiu numerius. Nuo 1 iki 10 straipsnių jokių pastabų, pasiūlymų nėra. Fiksuokime, kad šiems straipsniams pritariame bendru sutarimu. Nematau prieštaravimų, pritariame.

Dėl 10 straipsnio buvo gauta Teisės departamento pastaba. Klausau komiteto išvados dėl šios pastabos.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Komitetas apsvaustė Teisės departamento išvadą ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Taigi siūlau pritarti ir 10 straipsniui su priimta Teisės departamento pastaba.

Toliau. Jeigu neklystu, daugiau jokių pastabų, pasiūlymų nėra. Tikiuosi, kad priimame likusius straipsnius bendru sutarimu? Priimta. Ir visą 1 straipsnį jau pagal tą bendresnį numeravimą. Ir 2 straipsnį dėl įstatymo įsigaliojimo taip pat priimame bendru sutarimu. Baigėme diskutuoti pastraipsniui. Ačiū.

Dabar dėl viso projekto A. Vinkus pasisako už.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, aš iš karto pasakau, kad balsuosiu už šį projektą, tačiau noriu informuoti, kad ne kartą esu sulaukęs priekaištų iš viešbučių ir restoranų verslo atstovų. Jie kelia klausimą dėl apgyvendinimo įstaigų klasifikavimo. Problema keliama ne vienus metus dėl skirtingų reikalavimų klasifikuotiems viešbučiams, svečių namams ir neklasifikuotoms privataus sektoriaus, nuomojančio patalpas apgyvendinimo paslaugoms, apgyvendinimo įmonėms. Manoma, kad konkurencijos sąlygos tarp jų yra nelygiavertės. Anot klasifikuojamų įmonių, privatus sektorius neprivalo pasitempti pagal klasifikuotų įmonių reikalavimus. O tai reiškia, kad nebūtinai atitinka higienos ir sveikatos normas, netikrina atitinkamos įstaigos, nedaro vandens mėginių ir taip toliau. Galų gale neprivalo turėti sutarties su atestuotomis skalbyklomis ir taip toliau. Paimkime dabartinį energetinių kainų augimo tempą. Privatus sektorius moka už elektrą ir už dujas kaip buitinis vartotojas. Tuo tarpu viešbučiai, teisėtai vykdydami veiklą, moka tris keturis kartus didesnius mokesčius ir jų savikaina yra ženkliai didesnė nei privatininkų. Dėl to jų apgyvendinimo kainos yra ženkliai mažesnės nei viešbučių ir jie dempinguoja rinką. Norėčiau, kad investicijų ministrė atsižvelgtų į šitą faktorių ir pabandytų darbo tvarka dar gilintis.

PIRMININKAS. Dėkui. Daugiau pasisakančių nėra. Balsuojame, ar priimame Turizmo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 102: už – 96, prieš nėra, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Dabar pasižiūrėjęs į laiko situaciją aš noriu pasiūlyti priimti du dalykus. Pirmas dalykas, vietoj Vyriausybės valandos numatyti Vyriausybės pusvalandį, per kurį klaustų, kaip yra žinoma, tik mažumos atstovai. Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Priimame tokį pakeitimą bendru sutarimu. (*Balsai salėje: „Ne.“*) Girdžiu balsus – ne. Balsuojame, kad būtų tik Vyriausybės pusvalandis, nes aš nenoriu ir, manau, daugelis nenori, jog rytiniai klausimai persikeltų į vakarinį posėdį ir posėdis, kuris ir taip yra netrumpas, dar labiau užsitęstų. Balsuojame, ar priimame Vyriausybės pusvalandį vietoj valandos.

Balsavo 102: už – 80, prieš – 12, susilaikė 10. Labai aiškus sprendimas.

Antras sprendimas, kurį aš jau pats tiesiog paskelbsiu, kad pratęsimė balsavimo intervalą pusvalandžiu ilgiau, kad galėtume balsuoti dėl likusių projektų. Dėl vedimo tvarkos K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tikrai jūs ne pirmą kadenciją Seime ir dėliojate darbotvarkes. Dar nėra buvę, kad turėtume Vyriausybės valandą normaliai. Iš tikrųjų ateityje tikrai prašome atsižvelgti į tai, nes tikrai nėra logiška. Matosi, kai kurie valdančiųjų atstovai, net nebūtinai tie, kurie nepaklūsta priežiūros komitetams, bet irgi nori paklausti. Tikrai atsižvelkite į tai. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Na, valdančiųjų atstovai turbūt turi daugiau galimybių paklausti tiesiogiai ir jie dėl to neatrodo čia labai nusiminę. Viskas gerai. Tęsiame darbą. Kaip minėjau, balsavimo intervalas pusvalandžiu prailginamas. Bus tik Vyriausybės pusvalandis.

11.49 val.

Civilinio kodekso 6.747, 6.748, 6.749, 6.750, 6.751, 6.752, 6.752¹, 6.753, 6.754, 6.754¹, 6.755 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1872(2) (priėmimas)

Dabar spėsime dėl lydimąjo Turizmo įstatymo pakeitimo projekto, Civilinio kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1872(2). Dėl šio projekto nėra gauta jokių pastabų ir pasiūlymų. Galime bendru sutarimu pritarti straipsniams nuo 1 iki 12 iš karto? Pritariame.

Dabar spėsime dėl viso projekto. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame, ar priimame Civilinio kodekso pataisų projektą. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 103, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Toliau prašysiu laikinai pirmininkauti P. Saudargą.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Nežinau, kodėl laikinai, gal aš čia užsibūsiu, kas ten žino. Gerbiami kolegos, tęsiame darbą.

11.50 val.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1805(3)ES (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-8.1 klausimas – Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1805(3). Procedūra. Eikime pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio jokių pasiūlymų nėra. Gal galime priimti bendru sutarimu? Gerbiama komiteto pirmininke, prašom į tribūną. Atsiprašau, kad nepakviečiau.

Dėl 2 straipsnio nėra jokių pasiūlymų. Ar galėtume priimti bendru sutarimu? Pritarta. 3 straipsnis. Yra pasiūlymų, tai yra Teisės departamento. Komitetas pritarė. Tai vienas pasiūlymas. Kitas pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Ir trečias pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Taip pat ketvirtas, penktas, šeštas Teisės departamento pasiūlymai, jiems visiems Seimo komitetas pritarė. Tai gal čia neapsistosisime.

Taip pat buvo Seimo narių: I. Šimonytės, S. Gentvilo, K. Adomaičio, E. Sabučio, pasiūlymas. Komitetas pritarė. Iš užsirašiusių matau, kad čia vyks diskusija. Gerbiama, gal tada suteiksiu... Gal ministras Simonas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, be galo kompleksiškas įstatymas, nauja redakcija, susitarta dėl 95 % viso turinio. Vakar Aplinkos apsaugos komitete, turiu mandatą tą pasakyti, Savivaldybių asociacijos vadovai pritarė projektui. Pritarė projektui ir regioninė vandentvarkiečių asociacija, pritarė didmiesčių asociacija. Vakar komitete akivaizdžiai buvo pasakyta, kad 95 % šito įstatymo leis įmonėms funkcionuoti. Estija yra to geriausias pavyzdys. Estijoje yra 150 vandentvarkos

įmonių. Lietuvoje yra 62. Tai Estijoje gali būti smulkios įmonės, veikti ir šitas įstatymas joms suteiks erdvę.

Tačiau „Perlo energijos“ atvejis rodo, kad gyventojai, įmonės turi turėti paslaugas tuo atveju, jeigu kas nors padaro milžiniškų klaidų, todėl garantinio tiekėjo modelis yra numatytas įstatyme. Jis daug ką labai gąsdina, kad čia kažkas nori stambinti, bet iš tikrųjų tai nėra stambinimo projektas, tai yra kainodaros projektas. Svarstymo stadijoje priimti pasiūlymai padaro garantinį tiekimą neveiksnų. Mes kartu su premjere, kartu su E. Sabučiu, kartu su K. Adomaičiu siūlome projektą grąžinti į pradinę jo stadiją ir padaryti taip, kad garantinis tiekimas būtų veiksnus. Vienas iš neveiksnumo pavyzdžių yra tai, kad šiandien garantinio tiekimo paslaugą Palangai, Šilutei ar Kretingai turėtų teikti ne Klaipėda, o Vilnius arba Kaunas. Tai yra absoliučiai nelogiška, todėl mes prašome ir siūlome kartu su premjere šituo pasiūlymu ir kitais pasiūlymais grąžinti įstatymo garantinio tiekimo modelį į pradinę stadiją, nes tai yra tik *force majeure* atveju – tuo atveju, jeigu kas nors bankrutuotų arba būtų nelikvidus, arba nesusitvarkytų su savo atsakomybe. Kviečiame pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi tam, kad svarstytume pasiūlymą, vis tiek reikia atsiklausti. Ar manome, kad greičiausiai yra 29, nes ir komitetas yra pritaręs bendru sutarimu? (*Balsas salėje: „Yra.“*) Yra. Seimas pritaria, kad yra 29. Taigi svarstant dabar motyvai. Už nėra užsirašiusių, bet prieš yra nemažai. Gerbiamas E. Pupinis kalbės prieš.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų tai nėra tik kainodaros projektas. Jeigu būtų kainodaros, tai jis turėjo būti priimtas jau šį pavasarį. Paprasčiausiai turėjo būti pakoreguotas įstatymas, kad vis dėlto savivaldybės dažniau galėtų, tiksliau, vandentvarkos įmonės dažniau galėtų keisti tarifą. Tačiau tuo kainodaros projektu yra siūloma didelė pertvarka. Ir viena iš tų yra įmonių stambinimas. Tačiau man keista, kai tas stambinimas vykdomas ne pagal Lietuvos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonių valdymo tobulinimo planą, kuris buvo parengtas ir ministerijos užsakymu, o vykdomas visai kitaip.

Tobulinimo plane yra... Pacituosiu keletą eilučių. Tarkime, ten buvo siūlymai ir nagrinėjami keli variantai. Kai yra dešimt, penkios ar viena regioninė įmonė. Tai kas atsitinka, kai siūlomas toks modelis, pats prasčiausias šiuo metu? Galiu pacituoti. Paslaugų kainų vartotojams regioninėse įmonėse, ilguoju laikotarpiu įtraukus skirtingas investicijų rūšis, skirtumai būtų nuo 12 iki 2 kartų. Tai įsivaizduojame mes tokią Lietuvą, kai, tarkime, didžiuosiuose miestuose vandens kubas kainuoja 2 eurus, o, pavyzdžiui... na, geriausiu variantu nedidiname iš 12, o iš 8, o regionuose, pavyzdžiui, – 16 eurų. Iš tikrųjų aš tokios Lietuvos neįsivaizduoju.

Tačiau kitas modelis, kai gali būti stambinama į penkis, tai iš tikrųjų skirtumas, įskaičiuojant visas neįskaičiuotas kainas turto, kuris dabar iš Europos Sąjungos pinigų įdėtas, – nuo 1,5 iki 2,4 karto. Jeigu mes įsivaizduojame, kad regionuose, kol žmonės gauna mažus atlyginimus, gali susimokėti 8 kartus didesnę kainą už vandenį, tai tada galite pritarti. Bet aš siūlau likti prie buvusio varianto, kai neapibrėžiamas pagal apskritis viešojo vandens tiekėjo formavimas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Per tą laiką atsirado norinčių apginti pasiūlymą. Gerbiamas P. Gražulis už kalbės.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamieji Seimo nariai, manau, kiekviena savivaldybė ir kiekvienas rajonas yra susidūręs su tam tikromis vandens tiekimo problemomis. Klaipėdos rajone, kai turėjo savo vandens aprūpinimo įmonę, buvo vienodos kainos. Dalis rajono buvo prijungta prie Klaipėdos miesto ir ten kainos buvo ženkliai mažesnės. Visada gyventojai keldavo klausimą man, kaip Seimo nariui, kodėl toje pačioje savivaldybėje kainos yra skirtingos. Todėl laikui bėgant problema buvo išspręsta, Klaipėdos rajono visi vandenys buvo perduoti Klaipėdos miestui ir dabar administruoja Klaipėdos miestas. Problemos buvo išspręstos.

Aš manau, kad šiandien vis dėlto, kadangi komitete atidžiai įsiklausiau į pono E. Pupinio siūlymus, jis nežiūri bendrų problemų, o vis dėlto žiūri į savo apygardos... Bet reikėtų matyti daug plačiau. Matyti visos Lietuvos problemas ir nežiūrėti vien tik pro asmeninius savo, kaip Sei-

mo nario vienmandatininko, akinius. Todėl mes nepritarėme komitete pono E. Pupinio siūlymui ir siūlau Seimui taip pat nepritari.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusija įvyko. Dabar balsuosime dėl paties pasiūlymo. Balsuojame dėl Seimo narių I. Šimonytės, S. Gentvilo, K. Adomaičio, E. Sabučio pasiūlymo, jam komitetas pritarė ir ką tik įvyko diskusija. Gerbiami kolegos, triukšmas salėje. Balsuojame dėl pasiūlymo dabar.

Užsiregistravo 98, balsavo 97: už – 61, prieš – 13, susilaikė 23. Taigi pasiūlymui yra pritarta.

Toliau buvo dar du Seimo kanceliarijos Teisės departamento siūlymai, jiems komitetas pritarė. Ar galime 3 straipsniui su visais pasiūlymais bendru sutarimu? Dėkoju. Yra reikalaujančių balsuoti dėl straipsnio. Gerai, balsuojame dėl 3 straipsnio. Balsuojame dabar dėl 3 straipsnio su apsvarstytais pasiūlymais. Šiaip jau, gerbiami kolegos, atkreipiu dėmesį, kad straipsnių bus nemažai. Aš kviesčiau, jeigu nėra didelės diskusijos arba klausimai išspręsti, bandyti vis dėlto bendro sutarimo ieškoti, nes straipsnių bus labai daug.

Užsiregistravo 95, balsavo 95: už – 64, prieš – 13, susilaikė 18. Taigi 3 straipsniui yra pritarta.

Toliau. 4 straipsnis. Nėra pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 5 straipsnio nėra pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 6, 7 ir 8 straipsniai – nėra pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

9 straipsnis. Yra Teisės departamento, jam pritarė, kitas Teisės departamento, jam komitetas pritarė, ir tiek žinių. Ar 9 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Daugiau pasiūlymų nebuvo. Dėkoju, pritarta. 10, 11 ir 12 – dėl jų nėra jokių pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 13 straipsnio yra Teisės departamento du pasiūlymai, jiems komitetas pritarė. Ar galime 13 straipsniui pritarti su šiais pakeitimais? Dėkoju, pritarta. 14 straipsnis. Pasiūlymų nėra, ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 15 straipsnio yra Teisės departamento pirmoji pastaba, jai pritarta iš dalies, antroji, jai pritarta. Tada yra Seimo narių I. Šimonytės, S. Gentvilo, K. Adomaičio, E. Sabučio pasiūlymas. Komitetas pritarė, bet aš sudarysiu sąlygas turbūt vėl ministrui, taip? Gerbiamas S. Gentvilas pristatys patį pasiūlymą. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Kaip minėjau, reikia regioninio principo, nes regioninės plėtros tarybos dalins visą Europos Sąjungos paramą vandentvarkai – 139 mln., todėl jos geriausiai matys, kuriam regionui reikia padėti. Todėl tas regioninis principas turi išlikti ir garantinio tiekimo atveju. Turime gražių pavyzdžių Kaune, kur susijungusios miesto ir žiedinės savivaldybės, turime Klaipėdoje susijungusias miesto ir žiedinės savivaldybes, tačiau išardžius regioninį principą galima atsidurti tokioje situacijoje, kad Palangos ar Kretingos, ar Šilutės garantiniu tiekėju bus ne Klaipėda, o Kaunas pagal dabartinę. Todėl mes labai siūlome su premjere, E. Sabučiu, atstovaujančiu tokiems regioniniams miestams kaip Jonavai, grąžinti regioninį principą. Kviestume pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tikime, kad yra 29 Seimo nariai, remiantys šį siūlymą, ir komitetas pritarė, teikė premjerė. Tada diskutuojame dėl motyvų. Prieš – gerbiamas E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tai vis dėlto turėtume atskirti viešojo geriamojo vandens tiekėjo statusą, nes tą tiekėją skiria savivaldybių tarybos susitarusios, jeigu tai tampa regioniniu, o garantinį vandens tiekimą skiria VERT'as – Energetikos reguliavimo tarnyba. Manau, kad neturėtų atsitikti taip, kad mažuose regionuose būtų priskiriamos gana didelės įmonės, kurios turėtų esminę įtaką kainai. Mano pasiūlymas buvo, kad tai galėtų būti nedidelės įmonės, ką sako ir pats ministras, kad vis dėlto nėra problemų su didelėmis įmonėmis, o yra tik su labai mažomis įmonėmis, kad tos įmonės būtų jungiamos prie didesnių, stambesnių darinių, ir taip mes garantuotume tiems žmonėms mažesnes kainas. Ir dar būtų toks variantas, tarkime, įsivaizduojame, prijungiame mažesnę įmonę prie stambaus garantinio vandens tiekėjo, toje įmonėje sumažėja kaina ir tada būtų tam tikras postūmis kitoms savivaldybėms taip pat ieškoti būdų pradėti stambinimą ir taip spręsti viso regiono problemą, tai galėtų būti susiję su kainų mažinimu, o ne su didinimu. Todėl šiuo atveju taip pat siūlau nepritari pasiūlymui pakeisti tai, ką mes priėmėme svarstymo metu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl Seimo narių I. Šimonytės, S. Gentvilo, K. Adomaičio ir E. Sabučio pasiūlymo, jam komitetas pritarė.

Užsiregistravo 107, balsavo 106: už – 67, prieš – 8, susilaikė 31. Taigi pasiūlymui pritarta.

Toliau buvo Teisės departamento du pasiūlymai, jiems komitetas pritarė, beje, bendru sutarimu. Tada vėl I. Šimonytės, S. Gentvilo, K. Adomaičio ir E. Sabučio pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Sudarykime galimybę S. Gentvilui pristatyti.

S. GENTVILAS (LSF). Tiesą sakant, visi keturi, penki pasiūlymai susiję, tai dėl sinchronizavimo jie turi būti iš esmės traktuojami kaip pritarti.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, ar Seimas sutinka, kad šiam ir dar kitam siūlymui, kadangi jau balsavome dėl anų, nors ir vyko diskusija, pritariame bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ne, nesutinka. Kolegos nesutinka, mes turime eiti tada pagal procedūrą. Gera. Komiteto nuomonė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Gera. Yra norinčių kalbėti prieš. E. Pupinis. Ne? Jūs neužsirašėte. Vadinasi, nėra norinčių kalbėti. Balsuojame dėl pasiūlymo. Reikia iš anksto užsirašyti. Balsuojame dėl Seimo narių I. Šimonytės, S. Gentvilo, K. Adomaičio, E. Sabučio pasiūlymo, kur didžiausias geriamojo vandens tiekimo paslaugų perdavimas regione.

Užsiregistravo 106, balsavo 106: už – 69, prieš – 8, susilaikė 29. Taigi pritarta pasiūlymui.

Toliau buvo Teisės departamento vienas pasiūlymas, jam komitetas pritarė.

Toliau vėlgi tų pačių Seimo narių, I. Šimonytės ir kitų, pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Vėlgi sudarau galimybes ministrui pristatyti.

S. GENTVILAS (LSF). Šiuo atveju svarstymo stadijoje buvo įtraukta tokia nuostata, kad garantinis tiekėjas turi būti bent dešimt kartų didesnė įmonė negu administruojama bendrovė. Atsiprašau, bet visos įmonės iš esmės būtų administruojamos Lietuvoje dviejų bendrovių – arba Kauno, arba Vilniaus. Būtų suardytas regioninis principas, nes Klaipėda, pavyzdžiui, su 15 mln. eurų apyvarta negalėtų administruoti tarp 2 mln. ir 3 mln. apyvartos turinčių Šilutės ar Palangos, ar Kretingos įmonių. Tas regioninis principas neveiktų, palikus šitą nuostatą, todėl mes kartu su premjere, K. Adomaičiu ir E. Sabučiu ją ištriname.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Komitetas, išklauses argumentus, pritarė bendru sutarimu. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kolegos! Dabar motyvai už, prieš. Nėra užsirašiusių kalbėti. (*Balsai salėje*) Yra? Sekretoriatas indikuoja, kad nemato jūsų, užsirašiusių kalbėti. Kolegos, buvo reikalavimas eiti pagal procedūrą. Eikime. Jautrios pataisos, žmonės nori išsakyti nuomones, sudarykime galimybę. Atsirado. Gera. E. Pupinis kalbės prieš. Viskas gerai.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, man kažkaip keistas ministro pasakymas, kai pasako, kad čia yra vienetiniai atvejai, tik patys prasčiausi. O dabar netgi Šilutę ir kitas įmones, kurios yra regionuose, kurios be problemų gyvena, jis kažkodėl nori jungti. Šitoje vietoje man tikrai problema. Todėl ir siūlau ne pritarti šiam pasiūlymui, o paprasčiausiai likti prie tos nuostatos, kad turėtų būti jungiamos pačios mažiausios įmonės, kurios turi būti gelbėjamos dėl tam tikros situacijos. Taip tose mažose įmonėse būtų tarifas formuojamas toks, didelėse įmonėse, kur galėtų sujungti ne tik vieną apskritį, kurioje yra problemų, bet, kaip siūlo tas planas, stambinti link didėjimo, galbūt link penkių regioninių įmonių, o galbūt paskui link vienos. Dėl to iš tikrųjų aš siūlau nepritarti.

PIRMININKAS. Gera, dėkoju. Balsuojame dėl Seimo narių pasiūlymo, jam komitetas pritarė ir įvyko vienpusė diskusija. Dabar balsuojame už ar prieš Seimo narių pasiūlymą, kurį S. Gentvilas pristatė. Seimo narių pasiūlymas.

Užsiregistravo 112, balsavo 111: už – 76, prieš – 6, susilaikė 29. Pasiūlymui pritarta.

Toliau buvo kitų Seimo narių: E. Pupinio, J. Razmos, G. Kindurio, T. Tomilino, J. Gudausko, pasiūlymas. Sudarysime galimybę pristatyti. E. Pupinis norėjo. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tiesų tai taip pat labai svarbus siūlymas, nes yra viena problema. Tarkime, kalbant ir diskutuojant buvo pasakyta ir paklausta, kas atsitiks, tarkime, jeigu ta regioninė įmonė taip pat taps nemoki? Jinai turėtų atitikti, jeigu būtų

jungiamo, turi būti išskolinimo lygis mažas, turi turėti pakankamą pajėgumą. Kas bus, jeigu to nebus? Buvo pasakyta, kad tada mes jungsime prie kito regiono apskrities įmonės. Kadangi mes jau dabar pataisėme įstatymą, kad tokio jungimo negali būti, gali būti jungimas ir geriamojo vandens tiekimas organizuojamas pagal apskritis, dabar man neaišku, kas bus, jeigu viena iš regioninių įmonių bus nemoki? Ar ji turės su viskuo nuskęsti, ar iš tikrųjų galima būtų pritaikyti tai, ką mes siūlome, kad garantiniu vandens tiekėju paskiriamas apskrities, bet jeigu neatitinka tų reikalavimų, tarkime, ta pati apskrities įmonė irgi bankrutuoja ir sunkiai gyvena, galima būtų parinkti kitą tiekėją, esantį arčiausiai tos regioninės įmonės. Kitos apskrities įmonė.

Šiuo atveju, manyčiau, tai ir VERT'ui padėtų, nes būtų galima tokiu būdu esant problemoms suteikti galimybę vis dėlto toms įmonėms taip pat gelbėtis. Šiuo atveju, kai mes pakeitėme vieną punktą, jokios išeities nėra. Paprasčiausiai tos įmonės su visa apskritimi turėtų bankrutuoti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto nuomonė?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Komitetas šiam Seimo narių pasiūlymui nepritarė ir išdėstė argumentus: pritarus pasiūlymui, garantinio geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo mechanizmas būtų neveiksnus ir sugriautas. Pažymėtina, kad įstatymo projekte nėra tokių sąvokų, kaip E. Pupinis ir kiti Seimo nariai yra įrašę, kaip antai „geriamojo vandens paslaugų pardavėjas“ ar „geriamojo vandens paslaugų tiekėjas“. Pateiktas pasiūlymas sukeltų ir daugiau neaiškumų, nes dabar dvi skirtingos įstatymo projekto dalys reglamentuotų garantinio vandens tiekėjo paskyrimą, todėl neaišku, kada ir kokia įstatymo projekto dalimi VERT'ui reikėtų vadovautis paskiriant garantinį vandens tiekėją.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar yra 29? Simonai, pritariame, kad yra tiek? (*Balsai salėje*) Gerai, pritariame. Diskusija. J. Razma už pasiūlymą.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pats pasiūlymas tikrai turėjo savo logiką. Nes jeigu mes nieko nepasakome, ką daryti, jeigu kurio nors nedidelio regiono ta centrinė įmonė eina į dugną, dabar įstatyme nėra jokių mechanizmų, ką daryti. Kita vertus, jeigu ji net neina visai į dugną, bet nėra pakankamai pajėgi, tai jai atiduosime kokią nors gana didelę, bet į bankrotą einančią įmonę kaip garantinį tiekimą, na, tada tikrai abi eis į dugną.

Čia ir buvo pasiūlytas toks mechanizmas, kad tokiais atvejais, kai nėra regiono centre gana pajėgios, gerai besilaikančios įmonės, ta jau į bankrotą einanti įmonė dėl garantinio tiekimo galėtų būti priskirta gretimo rajono didelei pajėgiai įmonei. Šiuo atveju buvo, man atrodo, tokie racionalūs variantai pasiūlyti ir jie galėjo būti kaip tam tikras kompromisas tarp šiek tiek tų skirtingų požiūrių. Gaila, kad prieš tai buvęs balsavimas šiek tiek komplikuoja šios nuostatos priėmimą, nes viena nuostata su kita dabar sukelia kai kurių dviprasmybių.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra kitaip manančių. Gerbiamas S. Gentvilas, matyt, kalbės prieš dėl motyvų.

S. GENTVILAS (LSF). Visų pirma noriu visus nuraminti – nebankrutuoja Lietuvoje vandentvarkos įmonės. Po šito įstatymo jos nebankrutuos, nebankrutuos nei Mažeikiai, nei Šilutė, nei Klaipėda, nei Rietavas, nei niekas kitas. Bet mechanizmą mes turime turėti ir šitas 13 straipsnis sako, kad VERT kiekvienais metais tikrina garantinio tiekėjo patikimumą. Jam yra aukštesni kriterijai keliami. Kaip „Ignitis“, kaip garantinis tiekėjas, irgi turi atitikti likvidumą ir visa kita, taip ir vandentvarkos garantiniai tiekėjai turi turėti tuos kriterijus. Jeigu jie per kasmetinę peržiūrą neatitinka, tuomet priskiriamas kito regiono stipresnis vandentiekėjas dėl to garantinio tiekimo. Įstatymo nuostatos pakanka ir nereikėtų jos vėlgi iškraipyti papildomais aprašymais, nes garantinių tiekėjų parinkimas ir patikrinimas vyksta kasmet. Lygiai taip pat kaip šilumos sektoriuje, energetikos sektoriuje ir visur kitur, kur yra garantinis tiekimas. Todėl kviesčiau nepritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Balsuojame dėl pasiūlymo. Primenu, kad balsuojame dėl Seimo narių E. Pupinio, J. Razmos, G. Kindurio, T. Tomilino, J. Gudausko pasiūlymo, jam komitetas nepritarė.

Užsiregistravo 104, balsavo 104 Seimo nariai: už – 45, prieš – 20, susilaikė 39. Pasiūlymui nėra pritarta.

Judame toliau. Yra Seimo nario E. Sabučio pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Gerbiamas E. Sabutis gal mums pristatys. (*Balsai salėje*) Nereikia? Seimas pritaria bendru sutarimu E. Sabučio pasiūlymui? Gerai, pritariame. Judame toliau.

E. SABUTIS (LSDPF). Sutaupėme laiko.

PIRMININKAS. Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Viskas, 15 straipsnį apsvaistėme. Ar galime 15 straipsnį priimti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

16 straipsnis. Buvo Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Ir kitas Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Viskas. Ar galime 16 straipsnį priimti bendru sutarimu su komiteto redakcija? Dėkoju, pritarta.

Dėl 17 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Tiek. Ar galime 17 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Toliau 18 straipsnis, 19 straipsnis, 20 straipsnis. Dėl 20 straipsnio jau bus. Taigi ar galime 18 ir 19 straipsniams pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 20 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Kitas Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Ar galime su šiais pasiūlymais 20 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 21 straipsnio nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 22 straipsnio yra du Teisės departamento siūlymai, jiems komitetas pritarė. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

23 straipsnis. Čia nėra jokių pasiūlymų. Dėl 24 straipsnio siūlymų nėra. 25, 26 straipsniai. Ar galime pritarti bendru sutarimu šioms straipsniams? Galime.

Dėl 27 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 28, 29, 30, 31 straipsnių nėra jokių pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 32 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, jam pritarė. Kitas Teisės departamento pasiūlymas, jam pritarė, ir trečias, jam taip pat pritarė. Ar galime su šia redakcija bendru sutarimu pritarti 32 straipsniui? Dėkoju, pritarta.

Dėl 33 straipsnio yra Teisės departamento siūlymas, jam pritarė iš dalies. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 34 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 35 straipsnio yra vienas Teisės departamento siūlymas, jam pritarė. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 36, 37, 38 straipsnių siūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 39 straipsnio yra du Teisės departamento pasiūlymai, jiems pritarė, trečias, jam taip pat pritarė, ketvirtas, jam pritarė, penktas, jam pritarė. Taigi 39 straipsniui su komiteto redakcija galime pritarti? Dėkoju, pritarta.

Atėjome iki 40 straipsnio, dėl jo nieko nėra.

Dėl 41 straipsnio taip pat nėra siūlymų. Ai, yra. 40 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

41 straipsnis. Dėl jo taip pat nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Tuomet yra įgyvendinamieji Europos Sąjungos teisės aktai. 2 straipsnis, dėl jo yra du Teisės departamento siūlymai, jiems komitetas pritarė. Ar galime bendru sutarimu ir šiam straipsniui? Dėkoju, pritarta.

Pastraipsniui procedūra yra įveikta. Ačiū komiteto pirmininkei už šį ilgą darbą. Dabar motyvai dėl viso. P. Gražulis – už. Prašom.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, komitetas tikrai apsvaistė šį įstatymą, apsvaistė Seimo narių ir kitų institucijų teikiamus pasiūlymus ir pataisas ir visiems logiškiems pasiūlymams pritarė. Tačiau ponas E. Pupinis užsiima destrukcija, siaurų grupinių interesų tenkinimu ir bando įnešti daug jovalo į mūsų komiteto darbą. Todėl siūlau poną E. Pupinį apsvaistyti partijos organams ir priimti griežtus sprendimus, nes jis daro tikrai didelę destrukciją partijos viduje. Ne tik, kaip sako, poną M. Majauską svarstyti, bet eilė atėjo ir pono E. Pupinio. Aš manau, kad pro pirštus nepraleis šitokių jo veiksmų, kurie griauna partiją, akylos galbūt drausmės komisijos pirmininko ir prievaizdo Landsbergio akys.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš suprantu, kodėl P. Gražulis taip palaiko. Savaime suprantama, jam jungtis prie didelio regiono, kuriame yra jo įmonė, gaminti koldūnus kur kas paprasčiau, negu galbūt formuoti dideles įmones ir šiuo atveju mokėti kaip visi. Iš tikrųjų aš tik noriu pakartoti, savaime suprantama, sprendimas eina, tik norėčiau dar kartą pakartoti, kad vis dėlto buvo parengtas Lietuvos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonių valdymo tobulinimo planas, jis išmestas į šiukšlių dėžę, nes pasirinktas kelias ne toks, koks yra plane. Yra pasirinktas prasčiausias variantas ir norėčiau pakartoti, ką siūlo tas variantas, kai bus steigama tik dešimt regioninių įmonių su labai silpnomis įmonėmis, kurios nors ir yra regionų centruose, bet yra keliasdešimt kartų silpnesnės negu didelės įmonės. Galiu pakartoti, kad tas kainų skirtumas ilgainiui gali siekti nuo 2 iki 12 kartų, o nepasirinktas penkių įmonių variantas, kur galėjo būti skirtumas nuo 1,5 iki 2,4 karto. Iš tikrųjų aš neįsivaizduoju bent šiandien, kaip galės mokėti regionų žmonės 10 ar 12 kartų, na, galbūt ir 8 kartus didesnę kainą, pavyzdžiui, nei didmiesčių, mokėti po 16 eurų, kai didžiuosiuose miestuose mokės po 2 eurus.

Taip pat neįsivaizduoju, kaip veiks įmonės, kai bus konkurencinė aplinka, kuomet vienos įmonės tuose mažuose regionuose mokės kelis kartus didesnę kainą negu tos pačios įmonės, tarkime, maisto perdirbimo, kurios yra regionuose didžiuosiuose miestuose. Sėkmingi bus ir nesėkmingi. Šito mes negalime daryti. Esame valstybė, turėjome spręsti klausimą truputį kitaip. Vadinasi, kiek įmanoma stengtis, kad kainų skirtumai būtų kiek įmanoma mažesni.

PIRMININKAS. Dėkoju. Balsuojame, motyvai išsakyti. Oi, labai atsiprašau, gerbiami kolegos. Norėjau atimti iš jūsų teisėtus lūkesčius. R. Vaitkus – už. Prašom. Atsiprašau.

R. VAITKUS (*LSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tiesų Aplinkos apsaugos komitete įdėmiai ir atidžiai svarstėme šitą klausimą ir dabar, atrodo, čia tiek daug iečių laužoma. Manau, kaip ir ministras prieš tai pasakė, kad Estijos gerasis pavyzdys, kuomet geriau tvarkomas nuotekas turėtume ir geriamojo vandens kokybė būtų geresnė. Ir Vandens tiekėjų asociacija tam pritarė, ir Savivaldybių asociacija pritarė. Neprieštarauja jungimui ir vandentvarkos įmonės, tai apie ką mes čia kalbame? Man atrodo, siūlau ir kviečiu visus palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas K. Mažeika kalbės prieš. Prašom.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, pirmininke. Tikrai norėčiau kalbėti už. Ir ministras kalbėdamas prieš tai dėl savo pasiūlymo sakė, kad dėl 95 % yra susitarta. Kalbame apie tuos 5 %, dėl to tikrai negalima pritarti šiam projektui. Tikrai galėjome per savaitę turbūt susitarti ir dėl viso 100 %, o dabar tie 5 % kiša koją. Kiša koją pirmiausia šiai valdančiajai daugumai, nes jų regioninė politika yra tiesiog išmetama į šiukšlių dėžę, nes tai yra visiškai priešingybė. Kalbame ne apie funkcijų atidavimą savivaldai, o apie centralizaciją, pasirenkamas galios įrankis VERT, kuris dabar nuspręs, kuri įmonė galės gyventi, kuri negalės.

Iš tiesų savivaldybės, jeigu Seimo nariai skambino savo savivaldybių merams ar asociacijos kolegoms, ar vandens įmonių kolegoms, sako, kad reikia priimti tą įstatymą, bet jos kalba apie tai, kad šiandien visos įmonės skendi skolose dėl energijos kainų neperskaičiavimo, dėl tos situacijos, kuri susiklostė jau nuo vasaros. Ir iš tiesų tai yra pasekmė to, ką mes turime. Bet kartu kad būtų sprendžiama būtent energetikos kainų pakėlimo problema, priklijuojama ir ta uodega – kalbama apie centralizaciją ir įvedimą įrankio, kuriuo su vienomis ar kitomis įmonėmis bus susitvarkoma ir liks kelios stambios įmonės.

Iš tikrųjų tai yra konservatorių regioninės politikos pavyzdys. Iš tiesų tokiam projektui pritarti negaliu skaudama širdimi matydamas, kaip regionuose išnyks mažos įmonės ir savivaldybės neturės jokių galių daryti kokią nors įtaką dėl...

PIRMININKAS. Laikas.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). ...kokybiško vandens tiekimo gyventojams. Tai iš tiesų kviečiu susilaikyti.

PIRMININKAS. Dėkui. G. Paluckas kalbės už.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, tai vienas iš tų atvejų, kai į reikalingą ir gerą įstatymą yra įtraukiamos nuostatos, kurios daro šią medaus *bačką* ne tokią gardžią. Iš tikrųjų galėjome

išspręsti ir pasiekti kompromisą dėl regioniško, bet buvo pasirinktas kelias politiniais autoritetais užgožti jau prieš tai Seimo priimtus sprendimus ir galimai sukelti tam tikrų nepatogumų kai kurių regionų ar netgi miestų vandens vartotojams. Kaimynui iš dešinės galiu tik pasakyti, kad nėra nieko gėdingo ginti vienos ar kitos bendruomenės interesus ir tai privalo daryti Seimo nariai pagal savo priesaiką.

Bet kalbant apie pačias įstatymo nuostatas iš tikrųjų girdėti kritikos, kad štai yra energetikos krizė ir šis įstatymas kuo nors pablogins situaciją. Atvirkščiai – būtent energetikos krizės akivaizdoje pačios vandentvarkos įmonės, siekdamos užtikrinti kokybiškas paslaugas, jų teikimą, prašo, kad tas įstatymas būtų priimtas ir būtų galima įvertinti didėjančius kaštus. Jeigu kas nors įsivaizduoja, kad galima tiekti vandenį tomis pačiomis kainomis arba už dyką, kai didėja visos sąnaudos, yra labai labai naivu. Dar daugiau galima pasakyti – tai yra netgi pavojinga, nes tai, kaip mįnėjau, kelia grėsmę pačių paslaugų teikimui.

O kalbant apie mažas ir dideles įmones, irgi stebuklų gyvenime nebūna, mažų įmonių teikiamos paslaugos dėl fiksuotų kaštų yra brangesnės natūraliai. Todėl tas stambėjimo procesas yra teisingas, tik jis neturi būti prievartinis, jis turi būti natūralus ir tie teritoriniai geografiniai apribojimai nėra logiški.

Siūlau, įvertinus visus dalykus, pritarti teikiamam įstatymo projektui, o kaip kai kurie kolegos sako, opozicija ateis į valdžią, pataisys ir padarys dar geriau. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. T. Tomilinas – prieš. Nekalbės, atsisako. Malonu. S. Gentvilas kalbės už.

S. GENTVILAS (LSF). Kolegos, po šiandienos balsavimo išauš nauja epocha, nes šitas komunalinis sektorius buvo vienintelis sektorius, apie kurį kalbame, su bankroto kvapeliu. Mes nekalbame apie kokį sisteminių bankrotą šilumos ūkio sektoriuje, energetikos, dujų tiekimo ar kituose komunaliniuose sektoriuose. Šitas įstatymas išgydo sisteminę riziką, sutvarko kainodarą, leidžia aprūpinti gyventojus centralizuotose teritorijose vandens tiekimu 98 %, nuotekų tvarkymu 95 %, nors dabar dar kas ketvirtas tankiai gyvenamose teritorijose neturi šitų paslaugų. Estai jau turi, lenkų vandentvarkos įmonės eina net į vienkiemius, nes yra likvidžios. Nuvažiuokite į Punkską: Punksko maža savivaldybė, vandentvarkos įmonė eina į privačius kiemus, išsimokėtinai įdiegia. Tai va tokių įmonių mums reikia.

Šitas projektas yra aptartas su Savivaldybių asociacija, su vandentvarkininkų asociacija, tiek regioninių, tiek didžiųjų. Ir tikrai tikrai dar kartą: čia ne stambinimo projektas, čia ne stambinimo projektas ir čia ne stambinimo projektas. Tai kaip tik regioninių įmonių sustiprinimo projektas. Jei mes jo šiandien nepriimsime, pirmosios palūš būtent regionų įmonės. Todėl labai kviečiu žiūrėti į esmę argumentų, laiko būta pusmetis. Kviečiu priimti teisingus sprendimus ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. A. Skardžius, matyt, ne taip mano. Motyvai prieš.

A. SKARDŽIUS (DPF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, ištis aš kai kuriais aspektais tikrai palaikau gerbiamą ministrą, jam ką nors reikia daryti, nes priešingu atveju turėsime daug problemų. Tai yra problemos, paliktos dar iš anksčiau, kai europiniai pinigai sėkmingai buvo įsisavinti tiesiant magistralines nuotekų sistemas, tačiau buvo užmiršta, kad prie tų magistralinių nuotekų tinklų reikia prijungti ir pačius naudotojus, vartotojus. Tam, be abejo, reikia daug pinigų, bet man nerimą kelia vienas aspektas, kad išaugusių energetinių kaštų būtent tą sprendimą reikia perkelti į tokius tiekimo stambinimo sprendimus, nes aš manau, kad vietinės įmonės, ypač nuotekų tvarkymo, tikrai turi daug potencialo. Kai reikėjo įsisavinti terminalo pajėgumus, daugelis nuotekų tvarkymo įmonių įsidiegė dumblo džiovinimo naudojant dujas įrenginius. Įsivaizduokite, esant dabartinėms kainoms džiovinėti dumblą, po to sudrėkinti tą dumblą ir išvežti, ir paskleisti ant dirvožemio – didžiulė kvailystė. Tikrai dar manau, kad šie kaštai išaugusios dujų kainos yra įskaiciuojami į nuotekų tvarkymą. Čia pirmiausia susitvarkykime.

Aš manau, Aplinkos ministerija ir VERT'as tikrai turėtų tarti svarų žodį ir baigti tas kvailystes. Iš esmės projektas tikrai yra neblogas, nes reikia ką nors daryti ir ministras bando.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl viso projekto. Primenu, kad yra priėmimo stadija. Svarbus balsavimas. Kviečiu grįžti iš poilsio zonų, užimti darbo vietas ir bal-

suoti. Dar liks balsuoti dėl vieno lydimujo, tai taip pat neišsiblaškykite. Žinoma, nekantriai stebime, ar išauš nauja epocha po balsavimo, kaip sakė gerbiamas ministras. (*Balsai salėje*)

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 109, balsavo 109: už – 92, prieš – 4, susilaikė 13. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*) Matome, kaip aušta nauja epocha.

12.32 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1806(2) (priėmimas)

Dabar 1-8.2 klausimas – lydimasis Vietos savivaldos įstatymo projektas Nr. XIVP-1806(2). Čia buvo Teisės departamento vienas pasiūlymas, kad reikia dar vieną įstatymą pakoreguoti, jam komitetas pritarė bendru sutarimu. Čia, manau, galime bendru sutarimu tam pritarti. Nematau norinčių kalbėti dėl viso.

Ai, 1 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 2 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Taigi motyvų neatsirado norinčių išsakyti. Balsuojame dėl 1-8.2 klausimo, lydimujo projekto Nr. XIVP-1806(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 108, balsavo 108: už – 90, prieš nebuvo, susilaikė 18. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

12.33 val.

Religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymo Nr. I-1057 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1850(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-9.1 klausimas – Religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymo projektas Nr. XIVP-1850(2). Pratęsiu balsavimo laiką, kol pabaigsime rytinės darbotvarkės... Kolegos, liko tik vienas klausimas. Vienas klausimas. Apsvarstome šį klausimą, iškilūs garbių Seimo narių pareiškimai ir Vyriausybės pusvalandis, matyt, šiek tiek išterpsiantis į valgymo periodą. Kelias minutes, ne daugiau.

Gerbiami kolegos, dabar mes svarstome... Aš kviečiu pranešėją. Turbūt gerbiamą A. Navicką į tribūną ar A. Valinską? A. Valinskas. Prašau. Parašyta kitaip, bet jeigu jūs drąsiai žengiate į tribūną, prašau. Žmogaus teisių komiteto pranešėjas gerbiamas A. Valinskas. Svarstome projektą Nr. XIVP-1850(2).

Taigi 1 straipsnis. Buvo Seimo nario gerbiamo J. Razmos pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Sudarykime sąlygas gerbiamam J. Razmai pristatyti siūlymą. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, jeigu Konstitucijoje yra tam tikra abstrakti nuostata ir mes priimame tos krypties įstatymą, tai įstatyme mes ir privalome tą nuostatą detalizuoti, atskleisti, kad būtų visiškai aišku, kaip ji yra taikoma. Šiuo atveju dėl tų religinių bendrijų, kurios pretenduoja į valstybės pripažinimą, Konstitucijoje yra pasakyta, kad jos privalo turėti atramą visuomenėje. Įstatyme mes tikrai privalome atskleisti, ką tai reiškia, ir šiuo atveju aš siūlau atskleisti bent minimaliai, tiek, kiek yra pasisakęs Konstitucinis Teismas. Mano pasiūlymas šiuo atveju yra tik Konstitucinio Teismo nutarimo turinio atkartojimas, tai yra turi būti pasakyta, kad bažnyčiai, religinei organizacijai, valstybėje pripažintos religinės organizacijos statusas suteikiamas, kai ji vienija pakankamai gausią žmonių grupę ar visuomenės dalį, veikia daugiau nei kelis dešimtmečius ir neapsiriboja keliomis žmonių kartomis. Bažnyčios ir religinės organizacijos atrama visuomenėje yra tvirta ir ilgalaikė, dėl jos nekyla jokių abejonių. Tai, ką komitetas fiksuoja, kad pritarė

iš dalies, yra labai menka dalis, kad ta parama būtų tvirta ir ilgalaikė, ji palieka visišką abstraktumą. Aš siūlau parašyti bent tiek, kiek yra pasisakęs Konstitucinis Teismas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

A. VALINSKAS (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė yra pritarti iš dalies. Komiteto argumentai trumpai yra tokie, kad oficialioji konstitucinė doktrina nėra išsami ir gali būti papildyta. Joje atsispindi tik tam tikrų Konstitucijoje įtvirtintų formuluočių aiškinimas. Įstatyme įrašius Konstitucijoje įtvirtintas formuluotes bet kuriuo atveju esant privalomam Konstitucinio Teismo aktų nuostatų pobūdžiui nėra būtina surašyti ir jas visas aiškinančias nuostatas, tačiau siūloma patikslinti 1 dalį, siekiant konkrečiau atspindėti Konstitucinio Teismo nutarimą. Komiteto nuomonė yra pritarti iš dalies ir palikti straipsnį, papildant, jog religinė bendrija, siekianti valstybės pripažinimo, turi turėti tvirtą ir ilgalaikę atramą visuomenėje.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, ar pritariame taupydami laiką, kad yra 29 Seimo nariai, ir svarstome, nes čia keletas pasiūlymų. Gerai. Dabar už kalbės gerbiamas E. Pupinis. Už pasiūlymą.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų turbūt nekartosiu Konstitucinio Teismo sprendimo išrašo ir turbūt negalėčiau sutikti, kad atkartoti įstatyme to nėra būtina, neparašyta, kad to atkartoti negalima. Iš tikrųjų šiuo klausimu galima įvairių niuansų išrasti, tarkime, ir nepasakyti iki galo arba daugiau kaip nors traktuoti. Tačiau Konstitucinio Teismo išaiškinimas yra gana tikslus ir jis atspindėtas J. Razmos pasiūlyme. Siūlau tikrai pritarti ir manau, kad tos tradicinės religinės bendruomenės tikrai turi būti tradicinės. Jos turėtų būti... turėti tam tikrą sanklodą per kelis šimtmečius galbūt, o ne taip, kad iš tikrųjų susikuriu kokią nors mažą bendriją, noriu įgyvendinti savo tokį projektėlį ir galbūt netgi pripažinti, kad tai būtų pripažinta religine bendrija. Aš tikrai nesutinku, kad mano vaikus mokyti apie galbūt kokias nors religijas, kurios kažkieno sugalvotos mažame būrelyje arba tikrai nėra pripažintos. Šiuo atveju pritariu J. Razmos siūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Seimas sudarė darbo grupę, joje dirbo daug mokslininkų, tikrai šitos srities specialistų. Dabar, kolegos, nevaikštote, nedalyvaujate posėdžiuose, negirdite, apie ką ten kalba, mes tikrai norime išspręsti problemą, o problema yra ta, kad Europos Žmogaus Teisių Teismas priėmė sprendimą, kad mūsų toks reguliavimas prieštarauja Žmogaus Teisių Teismui. Darbo grupė pateikė siūlymus. Žmogaus teisių komitetas apsvarstė ir bando surasti tam tikrą išeitį iš šitos klampios situacijos. Užuo J. Razma rodęs gerą pavyzdį, kai norima išspręsti europinio teismo sprendimus, tai kaišiojami pagaliai ir siūlomos pataisos. Turbūt šiandien Seimo nariams... Matėte mūsų darbo grupės pirmininko atsistatydinimo raštą. Vadinasi, kažkas mūsų karalystėje negerai.

Aš siūlau – nepritarkime, nes kam reikia sudaryti darbo grupes, į kurių pasiūlymus neatsižvelgiama? Nereikia. Mes ten dirbome, kokie aštuoni posėdžiai, ateina vienas J. Razma ir jis geriausiai žino už visus. Nėra taip, Jurgi, pripažinkite.

PIRMININKAS. Dėkoju, Gerbiami kolegos, aš tik atkreipčiau dėmesį, kad kolegų pasiūlymai dėl įstatymo projekto nėra pagaliai, kurie kažkur yra kaišiojami.

Taigi dabar, kolegos, balsuosime dėl šio pasiūlymo, kuris buvo pristatytas J. Razmos, jam komitetas pritarė iš dalies. Vyksta balsavimas dėl J. Razmos pasiūlymo.

Užsiregistravo 98, balsavo 97 Seimo nariai: už – 46, prieš – 14, susilaikė 37. Pasiūlymui nepritarta.

Toliau – kitas Seimo nario J. Razmos pasiūlymas, jam komitetas pritarė, gal bus sėkmingesnis. Gerbiamas J. Razma pristatys.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Šis siūlymas tiesiog suteikia tam tikro aiškumo, kad nebūtų dviprasmiškų traktavimų dėl 25 metų termino, kada religinė bendrija gali kreiptis dėl pripažinimo statuso gavimo. Tai aš siūlau parašyti, kad šis terminas yra prielaida, bet ne sąlyga turėti atramą visuomenėje ir užtikrinti, kad tos bažnyčios, religinės organizacijos mokymas bei apeigos neprieštarauja įstatymui ir dorai, tai yra atitinkami reikalavimai dėl pripažinimo, ir kad tai leidžia pradėti valstybės pripažinimo suteikimo procedūrą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komitetas pritarė.

A. VALINSKAS (TS-LKDF). Dėkoju. Komitetas: už – 3, prieš – 2, susilaikė 1. Pritarė šiam pasiūlymui komiteto pirmininko balsu.

PIRMININKAS. Gal galime bendru sutarimu, jeigu komitetas pritarė? (*Balsai salėje*) Galime? Net ir tie, kurie užsirašė kalbėti prieš, sutinka, kad galime bendru sutarimu? Ne? (*Balsai salėje*) Jei sutinka, tai pritariame pasiūlymui bendru sutarimu Seime. Niekas neprieštarauja. Gerai.

Toliau – kitas J. Razmos pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Čia, matyt, bus didesnė diskusija. Gerbiamas J. Razma pristatys mums.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kaip matėte, Žmogaus Teisių Teisme Teisingumo ministerijos išvada yra traktuojama labai reikšmingai, net reikšmingiau negu Seimo sprendimas. Tai yra priekaištaujama, kodėl nebuvo balsuojant priimta Teisingumo ministerijos pozicija. Dėl to, kad tai yra toks reikšmingas dalykas, aš siūlau, kad tai būtų ne Teisingumo ministerijos, o teisingumo ministro pasirašyta išvada, kad nebūtų numesta kokiam nors viceministrui tai padaryti ir kad būtų prie Vyriausybės atitinkamų ekspertų grupė, kuri padėtų tą išvadą parengti. Dabar faktiškai Teisingumo ministerijoje yra vienas žmogus, dirbantis kone nuo nepriklausomybės pradžios, kuris ir formuluoja tas išvadas. To vieno žmogaus nuomonė tampa kone svarbesnė už viso Seimo balsavimą.

PIRMININKAS. Dėkoju, komitetas pritarė iš dalies. Komiteto nuomonė.

A. VALINSKAS (TS-LKDF). Komitetas šiam pasiūlymui pritarė iš dalies. Jo argumentai buvo tokie, jog siūlymas argumentuojamas klaidingu teiginiu, kad ministerija yra tik jos tarnautojai ir jie gali tik rengti, o ministras teikti išvadą. Ministerija yra juridinis asmuo, kurios vadovas ministras arba kitas įgaliotas asmuo galėtų pasirašyti ministerijos teikiamą išvadą. Jeigu būtų įtvirtinta, jog teisingumo ministras kaip politikas ir Vyriausybės narys, o ne kaip konkrečios ministerijos vadovas teikia išvadą, jo nesant tokią išvadą galėtų pasirašyti tik jį pavaduojantis kitas ministras, o ne teisingumo viceministras.

Šiuo atveju išvada būtų traktuojama labiau kaip politinio, o ne ekspertinio pobūdžio nuomonė, todėl komitetas pritarė iš dalies. Jo suredaguotas straipsnis skamba taip, jog Teisingumo ministerija pateikia išvadą dėl religinės bendrijos atitikties Konstitucijoje ir šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytiems reikalavimams. Rengiant šią išvadą atsižvelgiama į specialistų ar nepriklausomų ekspertų pateiktą informaciją ar vertinimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama V. Aleknaitė-Abramikienė už pasiūlymą.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Taip. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mielai kolegos, J. Razmos pataisa yra palaikytina ir ji galėjo būti dar stipresnė, mano nuomone, dar labiau ginanti Lietuvos kaip parlamentinės Respublikos Konstituciją. Mums bandoma primesti požiūrį, kad ekspertų išvada yra svarbesnė negu tautos išrinktų atstovų pozicija. Ekspertai, kokie jie bebūtų, atstovauja tik arba sau, arba juos paskyrusių biurokratų pozicijai, o Seimo nariai atstovauja rinkėjams. Ir atstovauja rinkėjų nuostatomis. Todėl, aš manau, iš esmės šis įstatymas, kaip surašyta ši pataisa, yra ydingas, prieštarauja Konstitucijai ir yra net skystinas Konstituciniam Teismui.

Todėl bent jau norėdami nors iš dalies išsivaduoti iš šito konfūzo, pritarkime šiai J. Razmos pataisai visa jos apimtimi. Ir labai blogai, kad buvo nepritarta prieš tai, nes tai, ką siūlė J. Razma, buvo Konstitucinio Teismo nutarimo tekstas. Ir Seimas jam nepritarė. Tai yra visiškas *nonsensas* ir nesusipratimas. Tad pritarkime nors dabar.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas T. V. Raskevičius prieš kalbės. Prašom.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Ačiū. Dėkoju, kolegos. Aš tik norėčiau atkreipti dėmesį, kad Teisingumo ministerijos išvada religinių bendrijų pripažinimo kontekste nėra nei rekomendacinio, nei jokių būdu įpareigojančio pobūdžio. Tai yra konstatuojamoji išvada, ar religinė bendrija atitinka įstatyme ir Konstitucijoje bei Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje nustatytus kriterijus. Niekas – jokia Teisingumo ministerijos išvada negali Lietuvos Respublikos Seimo narių įpareigoti priimti arba vienokį, arba kitokį sprendimą. Todėl aš labai norėčiau, kad kolegos tiesiog neskleistų dezinformacijos ir nekalbėtų apie tai, ko nėra nei įstatyme, nei mūsų šalies politinėje sistemoje.

Dabar komitetas pritarė iš dalies tai pasiūlymo daliai, kur yra numanoma pasitelkti ekspertus, priimant šią išvadą. Komitetas siūlo, kad tai būtų ne Vyriausybės nutarimu tvirtinami eks-

pertai, o teisingumo ministras turėtų diskreiją tokius ekspertus nustatyta tvarka patvirtinti. Ir dėl pasiūlymo, kad išvadą tvirtina ne ministerija, o ministras, tai tiesiog siekia patį procesą politizuoti. Todėl ir siūlau Teisingumo ministerijos rengiamą išvadą palikti ekspertiniame lygmenyje, o politiškai dėl tos išvados pagrįstumo turi apsispręsti Seimas, o ne ministras priimti politinę atsakomybę. Todėl pasiūlymui siūlau nepritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Balsuosime. Apsispręsimė balsuodami dėl Seimo nario J. Razmos visos apimties pataisos, kaip autorius pristatė. Komitetas pritarė iš dalies, bet autorius nori balsuoti dėl savo visos apimties pasiūlymo. Balsuojame už J. Razmos pasiūlymą. Už visą pasiūlymą dabar. Kitaip ir neišeina.

Užsiregistravo 100, balsavo 100: už – 49, prieš – 10, susilaikė 41. Nepritarta pasiūlymui. Taip, tad lieka pritarti iš dalies komiteto redakcijai.

Toliau yra Seimo narės A. Kubilienės pasiūlymas, jam komitetas nepritarė, bet man indikuojama tam tikrą statutinę problemą. Kas atsitiko? Gerbiama V. Aleknaitė-Abramikienė – per šoninį mikrofoną.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Sako, kad aš paspaudžiau ne tą mygtuką, nors kalbėjau už.

PIRMININKAS. Gerbiama kolege, jūs pasitikrinkite, kaip jūs balsavote. Dabar tikrai mes to nespręsimė. Jūs pasitikrinkite, jeigu matysite, kad ne taip, grįžkite prie mikrofono ir indikuokite.

Gerbiami kolegos, toliau svarstytume A. Kubilienės pasiūlymą. Bet čia man indikuojama Sekretoriatas, kad pasiūlymas buvo gautas neišlaikius 48 valandų termino iki priėmimo mūsų Seimo salėje ir tik tada buvo padaryta pertrauka vėlgi dėl jūsų siūlymo. Taip išeina, kad mes negalime svarstyti šių siūlymų, ir man keista, kad komitetas jį svarstė.

Gerbiama A. Kubilienė – per šoninį mikrofoną. Prašom.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų labai keista girdėti, nes aš tada nežinau, kam yra skiriamos tos pertraukos. Jos skiriamos ne tam, na, aišku, kai kas žaidžia čia, plenarinių posėdžių salėje, bet iš tikrųjų jos yra skiriamos norint įsigilinti, perskaityti, pasiūlyti pasiūlymą, pasikviesti ekspertus ir kitus dalyvius. Aš norėčiau sužinoti, kokie yra, gal Statuto straipsnį galite man pasakyti?

PIRMININKAS. Tuoju jums pasakysime Statuto straipsnį.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Pacituokite.

PIRMININKAS. Tuoju. Na, prieš 48 valandas iki priėmimo Seimo salėje turi būti registruojami pasiūlymai. Aš nekalbu apie dabar. Dabar jūsų pasiūlymas yra išlaikęs visus įmanomus laiko terminus. Mes to nekvestionuojame.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Gal Etikos ir procedūrų komisija gali atsakyti į šią klausimą?

PIRMININKAS. Bet mes gi padarėme tuo metu pertrauką su visu tuo, kas tuo metu buvo įstatyme. Aš į tai apeliuoju.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Na, labai keista girdėti...

PIRMININKAS. Gerai, gerbiama kolege, mes tuoju pratęsimė diskusiją su jumis. Gerbiamas T. V. Raskevičius per šoninį mikrofoną.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Aš gal tiesiog patikslinsiu aplinkybes. Buvo numatyta ši įstatymą svarstyti antradienį posėdyje. Pasiūlymai buvo registruoti pirmadienį dieną, nesilaikant Statute numatyto 48 valandų termino. Jūs savo iniciatyva prašėte daryti posėdžio pertrauką, tam buvo pritarta, bet jūsų pasiūlymas vis tiek buvo įregistruotas nesilaikant Statuto termino. Faktinės čia įvardintos aplinkybės yra visiškai teisingos. O komitetas svarstė pasiūlymą, nes ne komiteto darbas yra aiškinti Statutą ir organizuoti posėdžių darbą.

PIRMININKAS. Gerbiamas E. Gentvilas per centrinį mikrofoną.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, man atrodo, mes čia biurokratizuojame. Jeigu Statute pasakyta – iki įstatymo priėmimo, tai įstatymo priėmimas vyksta šiandien. Pertraukos paprašė todėl, kad praeitų 2 paros iki priėmimo. Suprantame tuos manevrus, jie gali mums patikti, nepatikti, bet jeigu dabar būtų atmesta teisė balsuoti dėl A. Kubilienės pasiūlymo, dėl jo aš balsuosiu neišiamai, prieš, na, palaukite, neišvengsime tokių dalykų, kad nepraėjo 2 paros iki balsavimo.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, taip, 23 skirsnis, Statuto 155 straipsnis „Pataisų dėl įstatymo projekto pateikimas“. Priėmimo metu svarstomos tik tos pataisos, papildymai ir išbraukimai,

kuriuos, Seimo posėdžio metu posėdžio pirmininkui paskelbus... Vadinasi, aš turiu dokumentą, protokolo išrašą, kada, kurią valandą buvo paskelbta. Tai buvo paskelbta, Seimo Pirmininkė, pirmininkavusi posėdžiui, iš esmės paskelbė klausimo svarstymą... priėmimo stadiją. Taigi terminas yra iki to momento. Bet, gerbiami kolegos, aš matau, kad vis tiek vyksta diskusija, aš darau šio klausimo svarstymo pertrauką ir kreipiuosi į Etikos ir procedūrų komisiją išaiškinti šitą koliziją.

Ir toliau pirmininkauti kviečiu gerbiamą J. Jarutį. Labai ačiū.

12.53 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-516(2) (priėmimas)

PIRMININKAS (J. JARUTIS, LVŽSF). Dar kartą sveiki, gerbiami kolegos. Darbotvarkės 1-10 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas.

1 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti? (*Balsai salėje*) Dar ne, dar ne Vyriausybė. Taip, 2 straipsnis – įsigaliojimas nuo kitų metų sausio 1 dienos. Galime pritarti? Pritarta. Viskas.

Motyvai. A. Bagdonas kalba už.

A. BAGDONAS (LSF). Gerbiami kolegos, iš tiesų aš kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą. Galiau pasakyti, kodėl. Šis įstatymo projektas yra orientuotas būtent į smulkiuosius verslininkus, įsigijusius ekonominės klasės arba vidutinės klasės automobilius. Priėmus šį įstatymo projektą...

PIRMININKAS. Gal galima garsiau, kolega, arčiau?

A. BAGDONAS (LSF). ...priėmus šį įstatymo projektą, būtent smulkusis verslas, kaip ir minėjau, įsigijęs automobilius iki 50 tūkst. eurų, galėtų įsigyti elektromobilius, jam būtų taikoma lengvata, PVM būtų galima dėti į atskaitą. Situacija regione yra tokia, kad tiek Latvijoje, tiek Estijoje visoms įsigijusioms naujus automobilius, pabrėžiu, automobilius, ne elektra varomus automobilius, įmonėms yra suteikta galimybė PVM dėti į atskaitą. Iki 2002 metų tokia galimybė buvo ir Lietuvoje, tačiau kadangi įmonės piktnaudžiavo ir įsigydavo prabangius automobilius, tokia lengvata buvo panaikinta. Mes siūlome labai tikslią priemonę, manome, kad taip būtų atnaujintas elektromobilių parkas, taip pat Lietuvoje važinėtų vis daugiau naujų automobilių. Pagrindinis tikslas būtų toks. Aš labai kviečiu palaikyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš kalba G. Skaistė. Prašau, gerbiama kolege. Tuoju, minutėlę. Taip, prašau.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties yra keletas argumentų. Aš jų keletą išsakyčiau jau ryte. Pirmiausia, kad yra Vyriausybės elektromobilių juridiniams asmenims skatinimas kitais būdais. Yra labai dosnios subsidijos, kurios yra finansuojamos iš Europos Sąjungos įvairiausių fondų. Tai reiškia, kad įmonės gauna tiesiai subsidiją už tai, kad įsigyja elektromobilį.

Taip pat yra parengtas Pelnų mokesčio įstatymo pakeitimas, kuris galbūt reguliuotų taip pat atskaitą automobilio. Kuo automobilis yra žalesnis, tokiu atveju galėtų atskaityti daugiau į atskaitą ir taip pat galėtume atnaujinti juridinių asmenų turimus automobilius.

Taip pat yra tendencijos, kad prognozuojamas labai didelis elektromobilių pakaitumas. Tai reiškia, kad vietoj dabartinių benzinu ir dyzeliu varomų automobilių tikrai geometrine progresija pradės augti elektromobiliai. Vadinasi, biudžeto nuostoliai artimiausiais metais tikrai bus ne tie 2 mln., kuriuos prognozavome 2022 metams, bet gerokai didesni. Tai užprogramuoja tikrai didelius biudžeto netekimus ateinančiais metais. Visiems, kurie planuoja dar dirbti kitoje ar dar kitoje kadencijoje, turėtumėte numatyti, kad tiesiog erdvės bus gerokai mažiau. Jeigu ir yra siūlomas koks nors pakeitimas, geriausia būtų tai bent jau numatyti keleriems metams tam, kad būtų galima pasižiūrėti, kaip atrodo elektromobilių rinka ir jų naudojimas artimiausiu laikotarpiu.

Taip pat turbūt reikia atkreipti dėmesį, kad yra iš principo iškrepiama visa pridėtinės vertės mokesčio atskaitymo sistema, nes taip tiesiog skatinama, kad žmonės, kurie anksčiau pirkdavo elektromobilius sau, fiziniai asmenys, tiesiog būtų skatinami pirkti per juridinius asmenis tam, kad būtų galima turėti pridėtinės vertės mokesčio atskaitą. Todėl su visais šiais argumentais aš visgi kviečiu kolegas dar diskutuoti ir prašyčiau frakcijos vardu pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Ačiū. Už kalba... Atsiprašau, kolegos, turime užbaigti klausimą, tada bus dėl vedimo tvarkos. Viskas čia... K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Tai turbūt parodo šitos daugumos ir Vyriausybės požiūrį į žaliąjį kursą. Patys kalbėjo apie maksimalius prioritetus, kaip mes čia žaliuosime. Pradėjo turbūt nuo mazuto kūrenimo Vilniuje – turbūt to ir reikia šitai daugumai. Tai turbūt visas atspindys, kokie jūs esate žali, kaip mylite aplinką, gamtą ir kaip norite padėti žmonėms. Mieli kolegos, jeigu norite realiai padėti žmonėms, tai kalba kolega, siūlo realų įrankį, realią priemonę, nes tai turbūt sugalvojo ne vienas ir ne kitas. Tai turbūt yra daugumos Lietuvos piliečių priemonė, kuria pasinaudotų.

Kalbate apie subsidijas. Tai tikrai biurokratinis mechanizmas, kuris reikalauja tvarkyti įvairiausius popierius, papildomų etatų. Galbūt tuos žmones nukreipkite dirbti kita linkme, o šita lengvata būtų pats paprasčiausias įrankis ir priemonė, kad galėtume padėti žmonėms išigyti elektromobilius. Tikrai kviečiu palaikyti ir nesiblaškyti taip radikaliai nuo mazuto iki elektromobilių draudimo. Kolegos, būkite nuoseklūs, įgyvendinkite savo Vyriausybės programą. O šiuo atveju dėl to, kas susiję su žaliuoju kursu, ir opozicija jums tikrai padės. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl vedimo tvarkos – A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Frakcijos vardu aš norėčiau įgarsinti ministrės G. Skaistės pertraukos prašymą iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl pertraukos. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Liko 2 minutės iki kito posėdžio... Gerai, balsuojame. Tada palaukite, dar minutėlę. Atsiprašau, dar V. Gapšys dėl vedimo tvarkos per centrinį...

V. GAPŠYS (DPF). Tiesiog prašyčiau patikslinti, koku straipsniu vadovaudamiesi jūs prašote tos pertraukos, kad viskas būtų labai tiksliai užfiksuota, nes mes perėjome balsavimą pastraipsniui? Šitoje vietoje yra... (*Triukšmas salėje*) Jūs pasakykite tiesiog, nes ateityje...

PIRMININKAS. Bet kuriuo momentu gali...

V. GAPŠYS (DPF). ...gali būti svarbiau. Jeigu galite, tiesiog įvardinkite straipsnį, kuriuo jūs prašote.

PIRMININKAS. Statuto 109 straipsnis, kad... (*Balsas salėje: „Tegul įvardina!“*) Tai aš padedu. Gerai, ačiū, supratome. Balsuojame dėl pertraukos.

Taip pat noriu pasakyti, kad aš... Dar minutę turiu, neskelbsiu pratęsimo. Pabandykite... Kas už pertrauką balsuojame.

Už pertrauką – 46, prieš pertrauką – 44. Pertrauka iki kito posėdžio. Taigi pratęsiu rytinės darbotvarkės posėdį 30 minučių. Vyriausybės valanda – pusvalandis, bet tikiuosi, kad Seimo narių pareiškimai bus kiek įmanoma trumpesni.

Dabar Seimo narių pareiškimai. Pirmas – D. Kepenis. Prašom, kolega.

13.00 val.

Seimo narių pareiškimai

D. KEPENIS (LVŽSF). Sveiki. Šiandien švenčiame Lietuvos Konstitucijos 30-metį. Tai pagrindinis mūsų šalies įstatymas, kurį kiekvienas šalies gyventojas gali vykdyti tiesiogiai, pritaikyti jį tiesiogiai. Jeigu mes paklaustume tų žmonių, kurie šiandien stovi su lagaminais oro uostuose, arba tų, kurie čia susirenka į mitingus prie Seimo, didžioji dalis jų pasakys: aš čia atėjau todėl, kad matau pažeidžiamą Konstituciją. Tie, kurie palieka Lietuvą, taip pat sako: nebeliko nei tiesos, nei doros, nei orumo ir pagarbos žmogui.

Jeigu atsiverstume preambulę, ten sakoma: lietuvių tauta, išsaugojusi savo dvasią, gimtąją kalbą, raštą ir papročius, siekdama atviros, teisingos, darnios pilietinės visuomenės ir teisinės valstybės. Šitų dalykų žmonės labiausiai ir pasigenda. Jie pirmiausia parodo į tą straipsnį, kuriame sakoma, kad valstybė yra nepriklausoma. Tačiau jeigu pasižiūrėtume, kas diktuoja mums sąlygas dėl energetinių resursų pabrangimo, kas sveikatos ideologiją pas mus skleidžia, kas keičia požiūrį į šeimą, kalbą, tai pamatytume, kad čia yra ne Lietuvos idėjos. Jos ateina iš kažkur kitur ir apie Lietuvos nepriklausomybę darosi kalbėti vis sunkiau ir sunkiau.

3 straipsnis sako: kiekvienas pilietis turi teisę priešintis bet kam, kas prievarta kėsina į Lietuvos Respublikos nepriklausomybę, konstitucinę santvarką. Pabandė priešintis žmonės tiems, kurie kėsina sulaužyti Konstituciją, tiems, kurie kėsina ją ignoruoti, ir pamatė, ką reiškia jų galimybė taikyti Konstituciją savo gyvenime tiesiogiai. Jie pamatė, nors 25 straipsnis jiems sako, kad jie turi teisę reikšti savo įsitikinimus laisvai.

Tačiau, ačiū Dievui, šiandien paaiškėjo, kad ta vėtra, kuri čia sukėlė prie Seimo neramumus, pasirodo, neįvyko ir tie žmonės, kurie buvo apkaltinti riaušėmis, dabar turi teisę, atrodo, pareikšti ieškinius ir likti nenubausti. Gali būti, kad suveiks šitas straipsnis, bet jis suveiks ne dėl to, kad veikia Konstitucija, o dėl to, kad pražioptojo, kai kas pražioptojo parašyti įsakymą.

Valdžios galias riboja Konstitucija, sako 5 straipsnis. Ar tikrai? Dabar matome, kad valdžia riboja Konstituciją ir drįsta ją keisti ir taikyti, ypač tada, kai įvedė prievartinius vadinamuosius galimybių pasus. Kiek žmonių nukentėjo dėl jų. Ateina laikas ir tai suskaičiuoti.

Svarbiausi valstybės gyvenimo klausimai sprendžiami referendumu, sako 9 straipsnis. Žmonės laukė referendumo, bet paaiškėjo, kad, deja, nelabai sulauks. Aš noriu nurodyti 51 straipsnį, apie kurį kol kas niekas nešneka, bet atėjo laikas tą straipsnį aktyvuoti. Jisai sako, kad žmonės turi teisę streikuoti. Visa tai, kas iki šiol vyko: visi pageidavimai, kvietimai, rezoliucijos, raginimai, buvo neveiksminga. Lieka vienintelė konstitucinė priemonė – tai visuotinis streikas. Tikrai raginčiau profsąjungas, tuos žmones, kurie mato, kad nieko kitaip nebus, ruošti visuotiniam streikui ir jame išdėstyti tuos mano įvardintus nesutikimus su Konstitucijos straipsniais.

PIRMININKAS. Laikas.

D. KEPENIS (LVŽSF). Be abejo, taip pat ir apie... Dar, matau, minutė. Taip pat ir apie valstybinę kalbą, ir apie šeimą, ir apie laisvę nesiskiepyti, apie referendumus, apie tai, kad daug kartų vadovų atlyginimai viršija darbuotojų atlyginimus, apie tai, kad vyksta, pareiškus savo nuomonę, prasideda mobingas.

Ir raginu žmones nebijoti, užtenka bijoti, Konstitucija mums leidžia drąsiai reikšti savo nuomonę, tiesiogiai dalyvauti valdant valstybę, ir paraginti savo vadovus, kad jie nesinaudotų savo postais, o darytų tai, ką jie pažadėjo žmonėms. Jie pažadėjo aukotis ir tarnauti.

Kol nebus to streiko, niekas, patikėkite, nežada nei tarnauti jums, nei aukotis. Konstitucijos 53 straipsnis, atsiprašu, 51 straipsnis turi būti aktyvuotas. Tik jis gali atnešti sėkmę. Sėkmės visiems.

PIRMININKAS. Toliau A. Veryga. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiami kolegos, jau antras pasisakymas bus kažkiek susijęs su sveikata. Aš manau, kad net labai susijęs. Ir aš norėčiau retoriškai paklausti: ar mes sugebame mokytis bent jau iš savų klaidų? Jeigu nesimokome iš svetimų, kaip turėtų protingi žmonės daryti, tai gal turėtume išmokti ko nors iš to, ką padarome patys – tam tikrų klaidų ar apsis kaičiavimų.

Aš labai gerai prisimenu kritiką man, kai prasidėjus kovidų pandemijai buvo labai aštriai pasisakoma, kad valstybės rezervas neturėjo sukaupęs tam tikrų priemonių ir ten jų buvo nepakankamai. Nors niekas turbūt negalėjo įsivaizduoti, kokio lygio ir kokios apimties bus pandemija, ir vargu ar apskritai kuri nors šalis buvo sukaupusi tokį rezervą.

Vėliau valstybė tikrai ėmėsi labai rimtų priemonių, kad rezervas būtų užpildytas, ir tos priemonės buvo įsigytos, atgabentos. Dabar mes jų jau turime. Išmokome ir kitas pamokas. Išmokome pamoką, kad negalima neturėti infekcinių ligų pakankamos infrastruktūros, suplanavome infekcinių ligų klasterį.

Ką turime dabar? Dabar turime tikrai labai sudėtingą geopolitinę situaciją. Visi suprantame, kad reikia investuoti į šalies saugumą, gynybą. Visi matome, kad yra skiriamos tikrai reikšmingos lėšos krašto apsaugai, yra išigyjama modernios ginkluotės, yra investuojama į karinius poligonus, yra rengiamasi priimti NATO šalių karinius vienetus. Bet jokia valstybė, taip pat ir Lietuva, jokia kariuomenė, jokia visuomenė negalėtų ir negebėtų tinkamai priešintis visoms šioms išorės grėsmėms, neturėdama funkcionuojančio dar vieno labai svarbaus elemento, tai yra sveikatos apsaugos sistemos.

Kolegos, aš noriu tik atkreipti dėmesį į dabar kariaujančią Ukrainą. Ukraina turi karo mediciną, turi karo ligoninių, turi visiškai atskirą infrastruktūrą tokioms situacijoms, kaip dabar ji susiduria. Lietuva to neturi. Mes iš esmės turime tik tokią, sakykime, pirmąją pagalbą.

Karo medicina yra skirta iš esmės kariui iš karo lauko išgabenti ir atgabenti į mūsų civilinę infrastruktūrą. Tai yra atgabenti į mūsų dabartines ligonines. Ar jos yra pasirengusios priimti tokius pacientų srautus? Ar jos turi pakankamai priemonių? Ar mūsų medicinos rezervas yra užpildytas šitomis priemonėmis? Ne, ne ir ne. Visais atvejais atsakymas yra tas pats.

Gydymo įstaigoms buvo duotas pavedimas pasirūpinti rezervu, kaupti tam tikras priemones, bet nebuvo skirta pinigų. Sveikatos ministro paklausus kodėl, jis patvirtino, kad tų pinigų nėra skirta. Pasakė, kad įstaigos pačios nežino, kiek tų pinigų reikia, suprask, nėra čia ką skirti. Jeigu nežinai, kiek nori, tai ką čia skirsi. Svarstant valstybės biudžetą, buvo aiškiai ir pačios ministerijos pasakyta, kad trūksta virš 1 mln. eurų papildyti valstybės medicinos rezervą, aš nežinau, kokioms priemonėms, nesigilinsime, bet iš esmės tai trūksta bet kokioms priemonėms papildyti. Pats rezervas iki šiol tebėra pasienyje mums nedraugiškos valstybės. Ir jeigu, neduok Dieve, įvyktų kokia nors situacija, kad mūsų valstybė būtų užpulta, tai mes tą rezervą prarastume patį pirmą. Vadinas, nėra rasta ir lėšų, kad jis būtų perkeltas į logistikos vietas, kurios yra nutolusios nuo mums nedraugiškų valstybių.

Tai mano klausimas yra labai retorinis: ko mes laukiame? Ar mes, žinodami, ko reikia, skirtingai negu kovo metu, ir toliau ruošiamės reaguoti į situaciją tik tada, jei įvyks kokia nors nenumatyta situacija ir tada jau pasirengti laiko visiškai nebebus?

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Kviečiu V. Rakutį.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamieji Seimo nariai, norėčiau prisijungti prie A. Verygos išsakytų minčių. Iš tikrųjų mūsų bandomieji tyrimai Kaišiadoryse parodė būtent šios problematikos aktualumą, todėl į tai reikėtų atkreipti dėmesį.

Aš šiandien norėčiau reaguoti į mūsų rytinio posėdžio darbotvarkės klausimą dėl Lietuvos Konstitucijos, ją gražiai paminėjome pirmuoju klausimu. Viskas gerai. Švenčiame 100 metų, 30 metų, bet švėsdami šią šventę užmirštame, kad tas konstitucijas mes turėjome ir prieš tai, tik jos galbūt vadinosi kitais pavadinimais ir gal kažkaip kitaip vadinosi Lietuvos valstybė. Bet visiškai nepaminėti šią dieną šitų teisynų tikrai neturime teisės. Tai reikėtų, kad po 200 metų taip pat kas nors nebepaminėtų mūsų priimtų konstitucijų ir įstatymų remdamasis tuo, kad tai buvo labai seniai ir turbūt ne taip suformuluota. Norėčiau pasakyti, kad pirmasis Lietuvos svarbiausias teisynas atsirado 1468 metais kaip Kazimiero teisynas. Vėliau buvo priimti trys Lietuvos statutai – 1529, 1566 ir 1588 metais. Norėčiau atkreipti dėmesį, kad Trečiasis Lietuvos statutas galiojo iki 1840 metų ir sudarė Lietuvos teisės tam tikrą pagrindą. Taip pat kalbant apie Konstitucijas, tai valstybės sąrangą apibrėžia Liublino unija ir 1791 m. gegužės 3 d. Konstitucija. Taip pat norėčiau pasakyti, kad Trečiąją Lietuvos statutą papildydavo Lietuvos ir Lenkijos Seimo nutarimai, kurie vadinosi žodžiu „Konstitucija“. Taigi būnant nuosekliams vis dėlto reikia sakyti, kad tą konstitucinę praktiką mes turėjome ankstesniais laikais, ir teikti jai reikalingą pagarbą nėra nieko nesumenkinant mūsų Lietuvos Respublikos konstitucijų priėmėjų padarytų darbų. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolegas. Pareiškimai padaryti.

13.13 val.

Vyriausybės pusvalandis

Dabar dar kartą pratęsiu rytinį posėdį iki 13 val. 43 min. – tiksliai pusvalandis. Vyriausybės pusvalandis. Klausia opozicijos atstovai. Pirmas klausia A. Veryga. Čia, gerbiami ministrai, prašom užimti savo tribūną.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke.

PIRMININKAS. Pagal frakcijų dydį čia dabar eiliškumas. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Aš norėčiau paklausti gerbiamo sveikatos apsaugos ministro ir priminti pradžioje jums situaciją, apie kurią yra ne kartą viešai kalbėta, tai būtent situacija Šiaulių respublikinėje ligoninėje. Jūs ėmėtės uždavinio sutvarkyti tą ligoninę, sprendėte tam tikras problemas, bet aš jau tada jus išpėjau, kad, mano manymu, jūsų sprendimai paliks tą regioną be labai svarbių paslaugų, ir panašu, kad mano išpėjimai, deja, bet pildosi. Po priimtų sprendimų iš ligoninės į privačias įstaigas išsilakstė dalis medikų, kurie buvo tuo metu jau sugrąžinti. O dabar šiandien aš

išgirdau, kad yra išvaikytas faktiškai visas kardiologinio klasterio veikimą užtikrinti turintis kolektyvas, kuris buvo deleguotas iš Kauno, ir dabar yra bandoma perjungti visą sistemą į Vilniaus Santaros klinikas. Tai aš noriu jūsų paklausti, kokia čia yra politika? Ar tikrai pacientams iš Šiaulių yra arčiau važiuoti ne į Kauną, o į Vilnių ir kokia čia yra apskritai logika šitaip elgtis? Aš tik noriu priminti, kad visgi ministerija yra vienintelis steigėjas tos ligoninės, tai, na, čia jūsų vaidmuo yra be galo svarbus, nes tai, kas vyksta ten, neabejoju, kad jūs tikrai žinote. Tai gal galėtumėte pakomentuoti?

A. DULKYS. Mes turbūt turime truputėlį skirtingą požiūrį, kaip kokiais klausimais rūpinasi steigėjas ar dalininkas. Aš tikrai nekontroliuoju kiekvieną dieną atskirų gydymo įstaigų vadovų, nesikišu į jų veiklą, ką jie ten turi daryti su savo struktūromis, su savo struktūrinių padalinių vadovais. Tokių žinučių, kad vieni ar kiti gydytojai palieka Šiaulių ligoninę, per pastaruosius metus, man atrodo, buvo jau ne viena, bet įstaigų vadovai visą laiką patys pateikia tą informaciją. Kiek pamenu, ne kartą ta informacija buvo paneigta.

Dabar pats tas jūsų pasakymas, kad kažkada ten buvo deleguojama iš Kauno, dabar čia iš Vilniaus, man iš principo iš viso nepatinka, nes koks čia gali būti delegavimas ar nedelegavimas. Tai man labai primena, žinote, tą praeitį, kai būdavo kalbama – kažkoks Kauno medikų klanas, kažkoks Vilniaus klanas, matote, deleguodavo iš Kauno, dabar, matote, deleguoja iš Vilniaus. Man atrodo, taip neturėtų būti gydymo įstaigos valdomos, bet jūsų žinutę aš priimu, aš pasitikirsiu, nes informacija, be abejo, yra svarbu, visos gydymo įstaigos turi problemų dėl gydytojų judėjimo.

Aš neabejoju, kad mūsų inicijuota reforma, kurią, ačiū, kaip sakoma, kartu su parlamentu priėmėme, duos artimiausiu metu ir daugiau pokyčių, nes gydytojai gali norėti dabar judėti tarp gydymo įstaigų, matydami, kaip bus vystomas tinklas. Ačiū už informaciją, patikrinsime, pažiūrėsime. Be abejo, labai didelė, svarbi gydymo įstaiga ir, be abejo, labai svarbu, kad ten nebūtų didelio masto problemų. O kad gydytojai juda, tai, taip, gydytojai juda tarp visų gydymo įstaigų.

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū. Klausia A. Skardžius, nes G. Palucko nematau salėje.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas būtų ponui užsienio reikalų ministrui. Gerbiamas ministre, kodėl jūs darote spaudimą kariuomenės vadui, kuris, nenorėdamas, kad būtų suardyti Lietuvos gynybiniai pajėgumai, atsisako perleisti arba padovanoti haubicas, oro gynybos sistemas Ukrainai? Ar tai nėra iš jūsų pusės mobingas ir nesuvokimas, kad Lietuva su šakėmis neapgins savo valstybės?

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Na, užduodant klausimą būtų gerai pacituoti nors vieną frazę, kurią jūs vertinate būtent tokiu būdu.

PIRMININKAS. Klausia B. Pietkiewicz. Nematau. Klausia M. Puidokas. Prašau, Mindaugai.

M. PUIDOKAS. Klausimas premjerei, bet kadangi ji Japonijoje, tai tuomet gal atsakytų užsienio reikalų ministras G. Landsbergis.

Buvusios Lietuvos Vyriausybės iniciatyva dėl laiko sukiojimo atsisakymo sulaukė palaikymo. Europos Parlamento nariai dar 2019 metais sutarė, kad Europos Sąjungos valstybėse, pasirinkusiose vasaros laiką, laikrodžiai turėjo būti persukti 2021 metų paskutinį kovo sekmadienį. Tačiau tam, kad Europos Sąjungos teisės aktas būtų priimtas, jį turi patvirtinti Europos Parlamentas ir Europos Sąjungos Taryba. 2019 metų kovą Europos Parlamentas pritarė siūlymui atsisakyti sezoninio laiko keitimo, tačiau Taryba, valstybių ministrai bendros pozicijos šiuo klausimu iki šiol nepriėmė, todėl kol kas lieka galioti senoji tvarka.

Artimiausią sekmadienį ir vėl suksime laikrodžio rodyklę, todėl noriu paklausti, ar Vyriausybė neplanuoja vėl grįžti prie šios temos, paraginti Europos Sąjungos Tarybą priimti šį ilgai atidėliojamą ir daugumos žmonių Europoje palaikomą sprendimą? Nes buvo atliktos apklausos Europos Sąjungoje ir buvau vienas iš pirmųjų, kuris prieš kelerius metus siūlė atšaukti vasaros laiko įvedimą, todėl jaučiuosi turintis teisę priminti apie tai. Girdžiu oponentų argumentus, kad dabar ne laikas, karas, bet tuo labiau žmonių psichologinė būklė šiuo metu yra ribinė ir dar vienas neiigiamai psichinę ir emocinę sveikatą veikiantis veiksnys galėtų būti lengvai pašalintas. Ar pritarumėte tam? Dėkui.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Tokia diskusija tikrai prasminga ir ji gali vykti. Veikiausiai, sakčiau, kad šiek tiek esamuoju metu, matyt, kitų prioritetų buvo tarybose. Galiu kalbėti tikrai už Tarybą, kurioje aš dalyvauju, daugiausia tai susiję su geopolitiniais įvykiais. Sprendimas buvo toks – įtraukti ne pirmo prioriteto, nepagrindinio svarbumo klausimus tuomet, kai vyksta karas, kitos sumaištys aplinkui ir mūsų regioną, matyt, neatrodė labai teisinga. Neabejoju, kad prie to klausimo bus grįžta tuomet, kai sudarysime tinkamas aplinkybes ir bus manoma, kad tinkamas laikas. Lietuva tikrai toje diskusijoje atsakingai dalyvaus.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Vinkus. Prašau.

A. VINKUS (LVŽSF). Klausimas sveikatos ministrui. Gerbiamas ministre, nemažai įvairaus pobūdžio emocijų jums, visai ministerijai, gydymo įstaigų kolektyvams, gydymo įstaigų vadovams, o ir gyventojams teko patirti dėl jūsų inicijuotos sveikatos priežiūros įstaigų reformos. Šiandien vertinti, ar ji pasiteisino, suprantama, dar nėra jokio pagrindo. Po reikalingų įstatymų pakeitimo emocijos aprimo, informacijos sklaida pritilo ir mes nelabai žinome, kas vyksta toliau. Gal galėtumėte trumpai apibūdinti bendrą reformos įgyvendinimo eigos procesą? Kitaip sakant, kas iki šiol padaryta ir konkrečiai kokioje stadijoje esate?

A. DULKYS. Ačiū. Jūsų klausimas labai platus. Laiko turiu atsakyti mažai, bet vis tiek pamėginsiu. Norisi atliepti.

Visų pirma, apie emocijas. Taip, emocijos, manau, turėjo pagrindo, nes ėmėmės labai daug pokyčių. Ėmėmės sisteminių pokyčių ir vienu metu. Tai yra toks holistinis metodas. Be abejo, visiems dalyviams tada yra labai sunku aprėpti visą turimą informaciją. Pripažįstu, man asmeniškai ne viską pavyko suvaldyti tame procese ir dėl to išgyvenu, bet tai priimu kaip pamoką. Mūsų siekiamas rezultatas juk buvo ne mėgautis kažkokiu procesu, bet turėti rezultatą, kad parlamentas priimtų vieną kartą visas svarbiausias sveikatos sistemos reformas, padėtų teisinius pamatus. Tai per paskutines dvi sesijas (ačiū parlamentui) ir buvo padaryta. Mes pradėjome Sveikatos ministerijai pavaldžių įstaigų reorganizavimą, jis vyksta.

Klaipėdos gydymo įstaigų pertvarka, jau įvyko steigiamasis dalininkų posėdis. Nuo sausio 1 dienos turi pradėti veikti universiteto ligoninė, dėl greitosios medicinos pagalbos centralizavimo parlamentas priėmė sprendimus. Sprendimų maratonas išibėgė savivaldybėse ir artimiausią nuo sausio 1 dienos pusmetį jau bus įgyvendinama. Parlamentas priėmė naujos pavėžėjimo paslaugos integravimo į sveikatos sistemą teisės aktus. Rengiami Vyriausybės nutarimai. Gydymo įstaigų tinklo pertvarkos įstatymus parlamentas priėmė, rengiami Vyriausybės nutarimai. Jie pateks šių metų lapkričio mėnesį į Vyriausybę, tada jau ministro įsakymai dėl kriterijų.

Tiesiog dabar vyksta daug juodo darbo. Jo dabar nėra parlamente, jis yra persikėlęs į ministerijos ir savivaldybių įstaigų lygmenį. Kaip matote, pagrindas yra nutarimo rengimas. Sujudome pirmyn, bet yra, patikėkite, daug karštų posėdžių, nes savivaldybės kelia labai daug praktinių klausimų, labai daug niuansų. Taigi to karščio tikrai, žinokite, pakanka, bet džiaugiamės, kad darome tai, kas prasminga, o ne tai, kas lengvai pasiekama.

O dėl to, kad kažko nematome, gali būti, kad ir aš nepamatysiu, nes padarėme tokius pamatus, kad kai kuriais gerais rezultatais, be abejo, mėgausis kelios būsimos kadencijos, bet labai svarbu, kad tai padarėme. Ačiū ir jums – įtariu, kad kažkur balsavote.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū, pirmininke. Šiandien po pertraukos tarp posėdžių tikrai turime labai daug klausimų, tačiau valdantieji ne tik riboja mūsų teisę paklausti trumpindami skirtą tam laiką, bet, kaip matome, nėra ko klausti – nėra premjerės. Pasirodo, esant įvestai nepaprastajai padėčiai Lietuvoje, premjerei visai paprasta išvykti turistauti į Japoniją. Kadangi premjerę privalo kas nors pavaduoti, tai prašau atsakyti, koku tikslu ji yra išvykusi? Pavadinti kitaip nei politiniu turizmu turbūt sunku. Kaip žinome, apskritai sakuros žydi tikrai pavasarį. Tikslas labai įdomus.

Ir dar vienas klausimas. Kaip Vyriausybė reaguos į susidariusią situaciją dėl galimai nutrūksiančio elektros tiekimo vandentvarkos įmonėms? Ar bus koks nors Vyriausybės sprendimas dėl susidariusios situacijos, ar tai vis dėlto bus palikta pačioms savivaldybėms spręsti? Ačiū.

PIRMININKAS. Kas vaduoja premjerę? Taip, užsienio reikalų ministras gerbiamas G. Landsbergis. Prašom.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū už klausimus, matyt. Gerbiamas Aidai, aš norėčiau atkreipti dėmesį, jūs kalbate tuščioje salėje. Kur tie žmonės, kurie nori užduoti klausimus, aš norėčiau pamatyti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Atsakykime tiems, kurie klausia, o kas nesulaukė eilės, čia jau kitas klausimas.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Dėl energetikos įmonių Gintarė gal galėtų?

S. GENTVILAS (LSF). Aš. Gerbiamas Aidai, premjerė neturistauja, visi mes turime darbus, puikiai žinote tuos tikslus. Bet man atrodo, yra kada ir padėkoti vienas kitam. Noriu padėkoti už balsą per ką tik buvusį balsavimą dėl Geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo įstatymo naujos redakcijos. Po šiandien priimto įstatymo, po Prezidento parašo jūsų minimos bendrovės, susiduriančios su elektros sąskaitų neapmokėjimo problemomis, gali jau kitą savaitę nueiti į Valstybinę energetikos reguliavimo tarybą, pasitvirtinti naują vandens ir nuotekų tarifą ir padengti sąskaitas. Mano žiniomis, yra trys ar keturios įmonės, susiduriančios su sunkumais apmokant sąskaitas, bet po šiandienos įstatymo pakeitimo viskas susitvarkys.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Noriu paklausti A. Bilotaitės. Reaguojau į jūsų pareiškimus spauzoje apie tai, kad pandemija nesibaigia, virusai mutuoja, todėl karantiną reikia tęsti ir tą situaciją toliau valdyti. Bet, žiūrėkite, pasaulyje pandemija jau faktiškai baigėsi. Nemažai šalių kompensuoja žmonėms už nuostolius, kuriuos jie patyrė praradę darbus, kai buvo prievartaujami įvairiausių neteisėtų veiksmų, ką dabar matome, o jūs štai vėl kalbate apie tai, kad reikia tęsti. O gal dar ir lokdaunai atsiras? Kaip į tą klausimą atsakytumėte? Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Aš tiesiog norėčiau pasitikslinti. Man regis, šitas klausimas pagal kompetenciją turėtų būti skirtas sveikatos apsaugos ministrui. Aš esu atsakinga už viešojo saugumo klausimus, jūs tikriausiai tai gerai žinote. Gal kolega ministras galėtų pakomentuoti, jeigu suprato?

PIRMININKAS. Turite ką pridurti, gerbiamas ministre?

A. DULKYS. Ne, aš neturiu ką pridurti.

PIRMININKAS. Aišku. Klausia V. Targamadzė. Prašom.

V. TARGAMADZĖ (DFVL). Ačiū. Nežinau, ko dabar klausti, turėčiau švietimo, mokslo ir sporto ministrės arba premjerės klausti, bet gal užsienio reikalų ministras atsakys. Į mane kreipėsi iš Klaipėdos savivaldybės dėl mokyklų ukrainiečiams. Vilniuje nebuvo sutvarkyta mokykla ukrainiečiams, taip pat ir Klaipėdoje nesutvarkyta mokykla ukrainiečiams. Čia yra labai rimtas klausimas. Ačiū.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiama Vilija, perduosime klausimą J. Šiugždinieniui, paprašysime, kad atsakytų raštu. Gerai? Ačiū.

PIRMININKAS. Aišku. Ačiū. Ir klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiami ministrai, iš čia esančių bent keturi iš jūsų puikiai žino ir Šiaulių miesto savivaldybės problemą, ir mero raštus, ir prašymą, susijusį su geležinkelio vėžė į Zoknių karinį oro uostą. Ar įmanoma tikėtis, kad ši problema pagaliau pajudės į priekį? Nuo 2016 metų su ministerijomis buvo derinama ir beveik su visomis keturiomis jau, kaip sakoma, rastas tas susitarimo taškas. Ar nebus taip, kaip atsitiko, kai iš Afganistano traukėsi kariuomenė? Šiaulių karinis oro uostas būtų... Šiauliai būtų gavę per 11 mln. eurų vien už transportavimą. Tačiau atvykę NATO vadovai nerado geležinkelio vėžės, ji buvo išardyta prieš keletą metų ir visi tie pinigai nuvažiavo į Rygą ir kitus oro uostus. Norėjau pasakyti, kad tokie dalykai atsiperka per metus, per porą metų. Gerbiama finansų ministre, ko gero, šiandien jūs reikšmingiausia čia. Ar gali Šiauliai turėti tokią viltį, svarstant 2023 metų biudžetą?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kaip sakant, viltį visada galima turėti. Bet paprastai prioritetus dėlioja ministerijos. Finansų ministerija tikrai negali sudėlioti visų prioritetų, kurie yra Lietuvoje. Tam yra asignavimų valdytojai, jie savo asignavimų ribose nustato prioritetus, kas turėtų būti finansuojama. Biudžeto projektą jūs turite, ten visos programos yra numatytos. Jeigu tarp tų asignavimų eilučių nėra to projekto, vadinasi, ministerija tokio prioriteto nėra išskyrusi.

PIRMININKAS. Ačiū. Ačiū, gerbiami ministrai, jūs atsakėte į visus norėjusiųjų paklausti klausimus. Gerų likusių pietų. Skelbiu 2022 m. spalio 27 d. rytinį posėdį baigtą. (*Gongas*) Ačiū.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 214 STENOGRAMA

2022 m. spalio 27 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
J. JARUTIS ir V. MITALAS*

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Sveiki. Pradedame Seimo vakarinį posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis. Sulaukėme visų labai norėjusių ir tada paleidome registraciją.

Užsiregistravo 53 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, aš esu informuotas, kad mes turėsime įstatymo projektą, kurio teikėjas yra A. Bagdonas, šiame posėdyje, dėl jo turėsime balsuoti. Turėsime balsuoti per pirmą balsavimo intervalą, jis prasidės 15 valandą. Suprantu, kad dėl to tikriausiai V. Gapšys nori pasisakyti per centrinį mikrofoną. Prašom.

V. GAPŠYS (DPF). Matydami šiek tiek šiandien kilusią sumaištį dėl šito projekto ir suprasdami, kad tas pusvalandis, toks, aišku, gal dabar nusikelsiantis ir panašiai, bet dėl viso pikto tokios pusvalandžio pertraukėlės mes norėtume paprašyti dėl šio klausimo, kad būtų visi taškai sudėlioti. Dėl klausimo 1-10, nes jisai perkeltas iš praėjusio posėdžio, mes norėjome balsuoti tada, bet paprašytume pusvalandžio pertraukos frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Gerbiamieji, labai ačiū už prašymą. Bet aš būtent dėl to ir informavau, kad 15 val. 15 min., aš manau, mes galėsime apsispręsti dėl to, nes 15 val. 15 min. mes tą klausimą... kartu pratęsime jo priėmimą. Siūlau geranoriškai prie to prieiti. Vis tiek, aš matau, Seime yra kritinė dauguma, kad įstatymą priimtume, nelaužykime iečių. Jeigu dėl vieno klausimo mažiau lažysime ietis, tai visi nuo to jausimės tik geriau.

14.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Aurelijaus Gutausko atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininko pareigų“ projektas Nr. XIVP-2108 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Aurelijaus Gutausko atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininko pareigų“ projektas Nr. XIVP-2108. Pranešėjas – A. Kabišaitis, Lietuvos Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas. Kviečiu jį į tribūną pristatyti klausimą.

A. KABIŠAITIS. Laba diena, gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Vadaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 11 punktu, 112 straipsnio 2 ir 5 dalimis, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 81 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 3 ir 7 dalimis bei atsižvelgdamas į Teisėjų tarybos 2022 m. rugsėjo 30 d. nutarimą, Respublikos Prezidentas teikia Lietuvos Respublikos Seimui atleisti A. Gutauską iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininko pareigų, pasibaigus paskyrimo į šias pareigas terminui. Gerbiamas teisėjas A. Gutauskas Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju Seimo paskirtas 2013 m. kovo 28 d. 2017 m. lapkričio 9 d. Seimo nutarimu, kuris įsigaliojo 2017 m. lapkričio 13 d., teisėjas A. Gutauskas buvo paskirtas Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku.

Dekretas teikiamas atsižvelgiant į tai, kad šių metų lapkričio 13 dieną baigiasi teisėjo A. Gutausko kaip Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininko įgaliojimai. Toliau jis darbą tęs Lietuvos Aukščiausiajame Teisme kaip šio Teismo teisėjas. Dėkui gerbiamam teisėjui už darbą einant šias pareigas.

Aš galbūt atsakysiu į Teisės departamento... Ar ne? Dėl Teisės departamento pastabų. Jų buvo gautos dvi. Pirmoji – dėl žodžių tvarkos sakinyje. Jai būtų galima pritarti. O antrajai pastabai nepritartina, nes taip dėstyti atleidimo datą, tai yra taip nurodyti nutarime, yra būtent Seimo nutarimų tradicija. Aš esu... Galėčiau sakyti, kad faktiškai 20 paskutinių metų ir daugiau būtent taip buvo formuluojama atleidimo data. Pavyzdžiui, S. Rudėnaitė pirmą kartą į Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigas buvo paskirta 2012 m. gegužės 17 d. nutarimu, kuris įsigaliojo 2012 m. gegužės 18 d. Ir atitinkamai atleidimo nutarimas įsigaliojo 2017 m. gegužės 18 d.

Taip pat su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus buvusia pirmininke J. Stripeikiene. Ji buvo paskirta 2007 m. gegužės 17 d., nutarimas įsigaliojo nuo priėmimo, atleista buvo nutarimu, kuris įsigaliojo 2012 m. taip pat gegužės 17 d. Kitų teisėjų taip pat, Teismo skyrių pirmininkų. Taigi iš esmės Prezidentas vadovavosi Seimo nutarimų suformuota praktika, todėl mančiau, kad nepritartina Teisės departamento antrajai pastabai. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkui. Dėkui už pristatymą, taip pat už šį išaiškinimą. Norinčių paklausti nėra. Ar galime po pateikimo bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta.

Svarstymo stadija. Nėra norinčių kalbėti. Taip pat galime pritarti po svarstymo? Ačiū, pritarta.

Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Du straipsniai. Ar galime pritarti abiem tiems straipsnims, įvertindami Teisės departamento pastabas ir palikdami nutarimo projektą, kad įsigalioja lapkričio 13 dieną? Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime dėl priėmimo balsuoti skirtu laiku.

14.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Rudėnaitės atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigų“ projektas Nr. XIVP-2109 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Rudėnaitės atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigų“ projektas Nr. XIVP-2109. Pranešėjas – taip pat A. Kabišaitis. Kviečiu jį pristatyti.

A. KABIŠAITIS. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 11 punktu, 112 straipsnio 2 ir 5 dalimis, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 81 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 3 ir 7 dalimis bei atsižvelgdamas į Teisėjų tarybos 2022 m. rugsėjo 30 d. nutarimą, Respublikos Prezidentas teikia Lietuvos Respublikos Seimui atleisti teisėją S. Rudėnaitę iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigų pasibaigus paskyrimo į šias pareigas terminui.

Gerbiama teisėja S. Rudėnaitė Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja Seimo paskirta 2008 metais. 2012 m. gegužės 17 d. teisėja S. Rudėnaitė buvo pirmą kartą paskirta Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininke. 2017 m. lapkričio 9 d. Seimo nutarimu, kuris įsigaliojo tų pačių metų lapkričio 13 dieną, teisėja buvo paskirta antrai kadencijai Civilinių bylų skyriaus pirmininke. Nuo 2019 m. rugpjūčio 31 d. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkė S. Rudėnaitė laikinai eina ir atsakingas Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininko pareigas.

Dekretas teikiamas atsižvelgiant į tai, kad šių metų lapkričio 13 dieną baigiasi teisėjos S. Rudėnaitės kaip Civilinių bylų skyriaus pirmininkės įgaliojimai. Toliau ji darbą tęs Lietuvos Aukščiausiąjame Teisme kaip šio Teismo teisėja. Didelė padėka teisėjai už sąžiningą ir daug jėgų pareikalavusį darbą tiek vadovaujant skyriui, tiek Teismui.

Dėl Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabų. Kadangi jos yra analogiškos, kaip ir dėl ankstesniojo nutarimo projekto, tai galbūt atitinkamai tų pačių argumentų nekartosiu.

PIRMININKAS. Dėkui. Jūsų nori paklausti vienas Seimo narys. P. Gražulis. Prašau.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamas pranešėjau, noriu paklausti. Pasibaigė kadencija ir kur žadate skirti ar siūlyti vėl į kokias nors teisėjo pareigas? Ir vis dėlto kada atsiras Aukščiausiojo Teismo pirmininkas?

A. KABIŠAITIS. Aš minėjau, kad gerbiama teisėja S. Rudėnaitė nenustojo būti Aukščiausiojo Teismo teisėja. Kadangi baigėsi paskyrimo į pareigas terminas, ji tiesiog nebebus Civilinių bylų skyriaus pirmininkė, bet bus Aukščiausiojo Teismo teisėja ir toliau, tai skirti niekur nereikia.

O dėl Aukščiausiojo Teismo pirmininko pareigų, tai Aukščiausiojo Teismo pirmininkas gali būti paskirtas pagal Konstituciją iš Aukščiausiojo Teismo teisėjų, kai jie yra visi paskirti. Šiuo metu yra viena laisva pareigybė ir paskyrimo procedūra yra vykdoma. Tikėtina, kad netrukus Seimą pasieks Prezidento teikimas dėl Aukščiausiojo Teismo teisėjo paskyrimo. Tuomet bus galima paskirti pirmininką.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausimų nėra. Ačiū pranešėjui. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Svarstymo stadijoje taip pat nėra norinčių kalbėti. Galime pritarti po svarstymo? Dėkui, pritarta.

Priėmimas. Du straipsniai. Taip pat analogiška dėl 2 straipsnio buvo Teisės departamento pastaba, bet siūloma palikti lapkričio 13 dieną. Galime tam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Balsuosime per balsavimo intervalą.

14.12 val.

Mokėjamų įstatymo Nr. VIII-1370 2, 3, 54, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1927(2)ES, Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1928(2), Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1929(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-3.1 klausimas – Mokėjamų įstatymo 2, 3, 54, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto svarstymas. Pranešėjas – M. Majauskas, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas. Jo nematau. Tai pristatysime tada savo ruožtu viso projekto ir lydimųjų... Dėl Mokėjamų įstatymo pagrindinio komiteto, Biudžeto ir finansų komiteto, balsavimo rezultatai: už – 8, prieš nebuvo, susilaikė 1. Projektui buvo pritarta. Dėl darbotvarkės 2-3.2 klausimo analogiškai. Komitetas svarstė. Už – 8, prieš nebuvo, susilaikė 1. Komitetas taip pat pritarė. Dėl 2-3.3 klausimo, Mokėjimo įstaigų įstatymo, irgi analogiškai. Už – 8, prieš nebuvo, susilaikė 1.

Nėra norinčių kalbėti. Galime bendru... Tuoju, minutę. Nėra. Apsispręsime dėl šių klausimų balsuoti skirtu metu.

14.13 val.

Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 2, 3, 7, 12, 24, 28, 31, 33, 34 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1787(2)ES, Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 22, 22¹, 23¹ ir 25¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1788(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-4.1 ir 2-4.2 klausimai, taip pat Biudžeto ir finansų komiteto srities klausimai. Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo ir Vartojimo kredito įstatymo projektai. Komitetas svarstė šiuos įstatymų projektus ir pritarė bendru sutarimu tiek pirmajam, tiek lydimajam įstatymo projektui.

Ar yra norinčių kalbėti svarstymo stadijoje? Nėra norinčių kalbėti. Taip pat ir dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Apsispręsime balsuoti numatytu laiku.

14.14 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 2, 24, 25, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1863(2), Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 57¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1864(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-5.1 ir 2-5.2 klausimų paketas, tai yra Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo bei Administracinių nusižengimų kodekso straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymų pro-

jektai. Pagrindinis komitetas pirmuoju atveju buvo Sveikatos reikalų komitetas. Gal kas iš Sveikatos reikalų komiteto norėtų pristatyti? Gal gerbiamas L. Slušnys? Gerbiamas L. Slušnys gal galėtų pristatyti komiteto išvadą dėl Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo projekto? Mes turime santrauką, tai reikėtų tiesiog trumpai pristatyti, kaip komitetas nusprendė.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Labai viskas čia kažkaip greitai juda. Pagrindinio komiteto išvada dėl Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto. Jis svarstytas rugsėjo 28 dieną. Papildomų komitetų nebuvo. Pritarta bendru sutarimu. Taigi didelių diskusijų ir nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkoju.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ir dėl Administracinių man...

PIRMININKAS. Taip, ir dėl Administracinių galite taip pat kaip papildomo komiteto išvadą irgi pristatyti.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū. Papildomo komiteto išvada dėl Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso papildymo 57¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1864 – pritarta bendru sutarimu. Jokių labai didelių diskusijų irgi nebuvo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pagrindinis buvo Teisės ir teisėtvarkos komitetas šiuo klausimu. Galbūt I. Haase galėtų Administracinių nusižengimų kodekso svarstymo komitete rezultatus pristatyti? Mes taip pat turime santrauką.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas 2022 m. rugsėjo 30 d. kaip pagrindinis komitetas svarstė nurodytą įstatymo projektą. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Dėkoju. Labai ačiū. Diskusijoje nėra norinčių dalyvauti. Dėl motyvų taip pat nebuvo norinčių kalbėti. Apsispręsimе balsuoti numatytu laiku.

14.17 val.

Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 2, 15, 17, 21, 26, 27, 28, 29, 30, 30¹, 32, 34, 37, 37², 40, 42, 45, 47, 47¹, 51, 56 ir 78 straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 46¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1854(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Akcinių bendrovių įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu L. Savicką pristatyti Ekonomikos komiteto poziciją.

L. SAVICKAS (DFVL). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Ekonomikos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, apsvaustė Akcinių bendrovių įstatymo nemažai straipsnių, priedo pakeitimo ir papildymo projektą ir bendru sutarimu priėmė sprendimą pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Dėkoju. Biudžeto ir finansų komiteto pranešėju paskirtas A. Čepononis. Jo salėje nematau. Gal kas galėtų... Gerai, perskaitysiu pats kaip Biudžeto ir finansų komiteto narys, kad Biudžeto ir finansų komitetas taip pat svarstė ir iš esmės pritarė projektui, ir siūlė Ekonomikos komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pateiktus pasiūlymus. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

Dėl šio įstatymo projekto diskusija. Nematau norinčių kalbėti diskusijoje.

Taip pat yra pasiūlymų dėl šio įstatymo projekto. Taip pat gerbiamas L. Savickas. Dėl jų reikės balsuoti? Ne. Jūs atsiimate... Jeigu galite, tada per mikrofoną pristatykite, nes yra... Aš tikrai pasakysiu, dėl 22 straipsnio...

L. SAVICKAS (DFVL). Gerbiamas pirmininke, pagelbėsiu. Kadangi buvau ir pasiūlymo autorius, ir išvadų rengėjas, tai mes komitete bendru sutarimu radome, kaip pakoreguoti ir atsižvelgti į pasiūlymą. Čia šiuo atveju užrašyta nepritarti, bet nereikalauju balsuoti nė dėl vieno iš dviejų pasiūlymų, nes komitete mes po to modifikavome ir komiteto išvadoje pritarėme kompromisui.

PIRMININKAS. Supratau. Jūs atsiimate savo siūlymus. Daugiau siūlymų dėl šio projekto nėra. Tiesiog reikės apsispręsti dėl pritarimo po svarstymo balsuoti numatytu laiku.

14.19 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 13¹, 30, 32, 33, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1932(2), Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo devintuoju⁶ skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1933(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-7.1 ir 2-7.2 klausimai – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo kelių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas. Taip pat pranešėjai yra paskirti iš Teisės ir teisėtvarkos ir Žmogaus teisių komitetų. Jeigu greičiau, manau, kad aš galiu pristatyti. Teisės ir teisėtvarkos komitetas taip pat svarstė šiuos įstatymų projektus. Už buvo 8, prieš nebuvo ir susilaikiusių nebuvo. Komitetas tam pritarė. Analogiškai balsavo ir Žmogaus teisių komitetas: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Atsiprašau, čia aš įvardinau Teisės ir teisėtvarkos komiteto balsavimą dėl Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo.

Žmogaus teisių komitetas dėl Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo pakeitimo balsavo bendru sutarimu už ir pritarė šiam įstatymo projektui. Analogiškai dėl lydimojo Žmogaus teisių komitetas taip pat bendru sutarimu balsavo už ir pritarė įstatymo projektui. Diskutuoti nematau norinčių. Dėl motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti. Apsispręsimė balsavimo metu.

14.21 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 128, 141, 142 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 174¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1902(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso trijų straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo vienu straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1902(2). Įstatymo projekto svarstymas. Kviesčiau gerbiamą I. Haase pristatyti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą. Šiek tiek didesnis įstatymo pakeitimas.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, apsvaustė įstatymo projektą rugsėjo 28 dieną. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 9, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Bendroje diskusijoje nėra norinčių dalyvauti. Yra vienas, du A. Stončaičio pasiūlymai, bet jo salėje nematau. Negalime atsiklausti, ar jis sutinka su pritartimu iš dalies, ar nesutinka. Paklausime to balsavimo metu ir apsispręsimė dėl 2-8 klausimo galutinai balsavimo metu.

14.22 val.

Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 158 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1938(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Administracinių bylų teisenos įstatymo 158 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Taip pat svarstė Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Gal I. Haase galėtų dar kartelį mums padėti pristatydama komiteto išvadą.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas rugsėjo 28 dieną apsvaustė įstatymo projektą. Komiteto sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Projektu atsisakoma reguliavimo, kuris numato, kad visais atvejais prašymą dėl proceso atnaujinimo surašo advokatas. Projektu įtvirtinama, kad prašymą dėl proceso atnaujinimo pareiškėjas gali pateikti pats arba per savo atstovą, numatant atvejus, kada tai turi padaryti advokatas. Balsavimo rezultatai: už – 9, prieš ir susilaikiusių nėra.

PIRMININKAS. Labai dėkoju. Diskutuoti nėra norinčių. Dėl motyvų taip pat nebuvo norinčių kalbėti. Apsispręsimė balsavimo laiku.

Darbotvarkės 2-10 klausimas. Nėra pranešėjo. Aš suprantu, čia yra klausimų.

14.24 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 3, 12, 13, 25, 26, 32, 33, 38, 39, 40¹, 87, 88, 99, 104², 126, 139, 140, 164 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2133, Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 40¹, 81 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61³ straipsniu įstatymo Nr. XIV-761 pavadinimo, 3 ir 5 straipsnių pakeitimo ir 2 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2134, Administracinių nusižengimų kodekso 12, 29, 208, 210, 211, 426, 450, 589, 611 straipsnių, priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 188³ ir 217² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-2135, Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2136, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2137, Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 20 ir 24⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2138, Laikinojo socialinio mokesčio įstatymo Nr. X-231 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2139, Pelnų mokesčio įstatymo Nr. IX-675 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2140, Kelių transporto kodekso 18¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2141 (*pateikimas*)

Gal mes tada pakviestume G. Skaistę, finansų ministrę, padaryti kai kurių teikiamų projektų pateikimą. Tai yra 2-15 klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto ir lydimųjų įstatymų projektų paketas. Prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki, noriu pateikti didelį Mokesčių administravimo įstatymo projektų paketą. Jisai apibendrina tiek Vyriausybės programos nuostatas, tiek ir įgyvendina Konstitucinio Teismo nutarimus, įgyvendina Šešėlinę ekonomiką ir pridėtinės vertės mokesčio atotrūkį mažinančių veiksmų planą, taip pat veiksmus, kurie yra numatyti Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane „Naujos kartos Lietuva“, taip pat yra perkeliama Europos Sąjungos direktyvos dėl administracinio bendradarbiavimo, apmokestinant platformas. Taip pat pastebėtina, kad direktyvą perkeliančios nuostatos turi būti priimtose iki šių metų pabaigos, todėl Seimo prašome šiuos projektus svarstyti skubos tvarka.

Projektais yra siekiama kelių tikslų. Kadangi, kaip minėjau, įgyvendina daugelį strateginių dokumentų ir kitų nutarimų, siekiama užtikrinti tinkamą mokesčių mokėtojų teisių apsaugą ir lygybę, yra panaikinamos Konstitucijai prieštaraujančios nuostatos, pagal kurias mokesčių teisės aktų nuostatos teikiamos kartu su biudžetu. Kadangi ten yra numatyta, kad išigaliojimas turėtų būti ne mažiau kaip 6 mėnesiai po įstatymo priėmimo, tas yra atliepiama.

Taip pat yra tobulinamas įtraukimo į nepatikimų mokesčių mokėtojų sąrašus reguliavimas, suvienodinami patekimo į šį sąrašą ir buvimo jame terminai, esant pažeidimams dėl nelegalaus darbo. Taip pat numatomi nauji pagrindai, kaip apskaičiuojamos palūkanos ir delspinigiai. Įstatymas buvo keistas senokai, todėl dydis, su kuriuo buvo susietos palūkanos už atidėtus mokesčius, išties jau neatitinka realybės ir yra atnaujinamas pagal naujesnius rodiklius.

Siekiant užtikrinti proporcingą atsakomybę už mokesčių ir muitų teisės aktų pažeidimus yra plečiama baudų už mokesčius pažeidimus amplitudė. Dabar skiriamos baudos nuo 10 % iki 50 %, papildomai apskaičiuotos mokesčių sumos baudos. Siūlymas yra nuo 20 % iki 100 %, tai leis skirti proporcingas baudas, taip pat yra plečiamas sunkinamųjų aplinkybių sąrašas. Pavyzdžiui, sunkinamąją aplinkybę bus laikomi atvejai, kai mokesčių administratorius mokestinio patikrinimo metu nustato nesumokėtą mokesčių sumą ir ši suma priskaičiuojama dėl mokesčio administratoriaus mokestinio patikrinimo metu nustatytų mokesčių mokėtojo pajamų, kurių gavimo šaltinių mokesčių mokėtojas negali pagrįsti. Taip pat yra ilginama pakartotinių pažeidimų senatis. Dabar, jeigu per trejus metus mokesčių mokėtojas padaro tokį pat pažeidimą, jam skiriama dvigubai didesnė bauda, negu būtų skiriama už pirmą kartą padaromą pažeidimą. Siūloma tą terminą pailginti iki penkerių metų.

Taip pat nustatoma, kaip turi būti apskaičiuojamos ir skiriamos baudos, kai Muitų įstatymus pažeidžia keli asmenys, tai vadinamoji solidarioji atsakomybė. Taip pat siekiant Valstybinei mokesčių inspekcijai suteikti didesnes galimybes nustatyti ir užkardyti mokesčių pažeidimus yra atsisakoma perteklinio reikalavimo kitoms valstybės institucijoms dalyvauti Valstybinės mokesčių inspekcijos keliuose organizuojamuose patikrinimuose, kurie dažniausiai būna orientuoti į juridinius asmenis, stabdant transporto priemones ir jas tikrinant, sulaikant ir tikrinant prekes bei

jų dokumentus. Valstybinės mokesčių inspekcijos uniformuoti ir apmokyti pareigūnai tai galės daryti savarankiškai, neatitraukdami kitų institucijų nuo jų tiesioginių funkcijų vykdymo. Taip pat įgyvendina direktyvas: skaitmeninių platformų operatoriams nustatoma pareiga teikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie pardavėjus, gaunančius pajamų iš veiklos, kurią vykdyti buvo sudarytos sąlygos platformoje. Tai yra europinis reguliavimas, tokiu būdu žmonės, kurie vykdo veiklą per platformas, tiek teikia paslaugas, tiek ir parduoda prekes, būtų apmokestinami, kai platformos pateiktų duomenis Valstybinei mokesčių inspekcijai tiesiogiai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs pristatėte. Dabar yra norinčių paklausti. E. Gentvilo salėje nemačiau, tad klausia M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, kaip ir minėjote, didelės apimties paketas, devyni įstatymai. Vien pagrindiniame projekte keičiate daugiau kaip 20 straipsnių, dar matome ir 14 lapų Teisės departamento pastabų. Leiskite paklausti, kodėl jis teikiamas skubos tvarka? Ar nebuvo galimybės jo pateikti prieš mėnesį ar prieš 2 mėnesius, kad įprastine tvarka galėtume jį apsvarstyti?

Sakykite, ar tikrai yra būtina suteikti Mokesčių inspekcijai teisę stabdyti automobilius? Ar poreikis yra pakankamai didelis ir dažnas Mokesčių inspekcijai stabdyti automobilius? Galbūt užtektų ir esamų aplinkybių, kai Mokesčių inspekcija pasitelkia policijos pareigūnus, neišplečiant tos teisės suteikti ją ir mokesčių inspektoriams.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties, kalbant apie teisės akto pateikimo laiką, projektas buvo parengtas gerokai anksčiau, tiksliau atsakytina – keletas projektų, nes, kaip minėjau, įgyvendinant daugelį dokumentų, tiek ir europines direktyvas, tiek ir Konstitucinio Teismo sprendimą, iš pradžių buvo parengti atskiri projektai, bet visgi, vertinant Vyriausybės bendrą nuostatą, kad reikia mažinti teisės aktų projektų kiekį ir stengtis apibendrinti daugelį įstatymų į vieną bendrą projektą, šiuo atveju būtent taip ir yra padaryta. Tie sprendimai šiek tiek užtruko tam, kad būtų galima sukelti visus teikiamus įstatymų projektus į vieną projektą. Tokiu atveju yra subendrinama tiek platformų apmokestinimo įstatymas, tiek mokesčių administravimo baudų nustatymo klausimas, tiek delpinigių palūkanų nustatymas. Tai yra daug skirtingų teisės aktų tiesiog subendrinta į vieną dokumentą ir teikiama Seimui kaip vienas kompleksinis sprendimas. Tačiau būtent platformų sprendimas turėtų įsigaliooti iki Naujų metų, todėl Vyriausybė prašo svarstyti projektą skubos tvarka. Jei tai nebus padaryta, šiek tiek užtruksime perkelti direktyvą.

Kalbant apie Mokesčių inspekcijos galimybes stabdyti automobilius, ir šiuo metu Valstybinė mokesčių inspekcija gali daryti patikrinimus keliuose, tą ir daro, kaip minėjau, tai yra nukreipta būtent į juridinių asmenų patikrą ir jų krovinių patikrą. Tačiau šiuo metu Valstybinė mokesčių inspekcija, darydama tuos patikrinimus, turi pasitelkti į pagalbą policijos pareigūnus, kurie nieko daugiau nedaro, tik šalia stovi ir žiūri, kaip Valstybinė mokesčių inspekcija dirba savo darbą. Tiesiog yra siūloma neatitraukti policijos nuo darbo, nuo savo tiesioginių funkcijų, suteikti teisę Valstybinei mokesčių inspekcijai atlikti tuos patikrinimus savarankiškai.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kiek suprantu, ir šiek tiek policija atlaisvės, ir palengviname tam tikra prasme. Kiek mes iš viso surinkdavome mokesčių iš visų tų nusižengimų? Kiek dabar planuojama, jei yra palengvinama, gal kiek ir neteksime tų surinktų papildomų mokesčių?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Iš principo tam, kad atskirtume, kas yra susiję su patikrinimais, kokie konkretūs mokesčiai, turbūt reikėtų paimti statistiką, kurią pateikia Valstybinė mokesčių inspekcija, galėsime tai padaryti svarstymų komitetuose metu. Šiuo metu šios informacijos neturiu. Tiesiog tas sprendinys leistų policijai vykdyti savo tiesiogines funkcijas ir galbūt neužsiimti tais darbais, kurie neturi su ja tiesioginės sąsajos. Bet iš principo pati situacija, kaip yra vykdomi patikrinimai, iš esmės nesikeičia. Tiesiog šalia nestovėtų policininkas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausimų dėl šio įstatymų projektų paketo nėra. Dėl balsavimo motyvų už norėtų kalbėti M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, tai tikrai išsamus paketas. Galbūt tenka šiek tiek apgailestauti, kad lipdant jį kuo didesnę buvo sugaišta gana daug laiko ir šiandien mes jį turime svarstyti skubos tvarka. Bet neabejoju, jog mums pavyks

tai padaryti. Jame yra daug gerų dalykų. Yra ir tam tikrų diskutuotinių dalykų, pavyzdžiui, siūlymas suteikti Mokesčių inspekcijai teisę tiesiog gatvėje stabdyti automobilius be policijos pareigūnų. Matyt, reikėtų įvertinti, ar tikrai yra toks didelis ir dažnas poreikis. Taip pat yra atsisakoma reikalavimo Mokesčių inspekcijai derinti įstatymų aiškinimus su Finansų ministerija. Kartais vėlgi galbūt ir prasmingas toks dialogas su Finansų ministerija aiškinant įstatymus. Keletas diskutuotinių vietų, bet iš esmės tikrai reikalingas paketas, stengsimės, kad jis būtų apsvarstytas ir priimtas iki metų pabaigos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės V. Gapšys. Bet jis nenori kalbėti prieš. (*Balsas salėje*) Supratau. Gerbiamasis kolega, dabar aš jums suteikčiau žodį kalbėti iš savo vietos, jei jūs grįžtumėte.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju. Iš tikrųjų klausimas toks ir buvo. Teisėkūros pagrindų įstatymo išbraukiama nuostata ir Mokesčių administravimo įstatyme (susiję su mokesčiais) perkeliama į mokesčių administravimą dėl jų įsigaliojimo ir priėmimo. Aš manau, kad tai toks keistas žingsnis, kodėl mes, turėdami pagrindinį įstatymą, apibrėžiantį visų įstatymų priėmimo tvarką, įsigaliojimo tvarką, išbraukiame ir įrašome į specializuotus įstatymus. Aš manau, kad tai yra toks neteisingas sprendimas struktūriškai žiūrint. Ne tiek prieštarauju, kas dabar nustatyta pačiame Mokesčių administravimo įstatyme, bet aš manau, kad iš principo tiesiog mes turėtume taikytis, kad yra pagrindiniai įstatymai, kurie viską ir apibrėžia, nereikėtų nueiti į specializuotus. Aš nežinau, dabar čia man kaip klausimą leido užduoti, kodėl toks pasirinkimas, ar kaip pasisakymą, kodėl aš tam nepritariu.

PIRMININKAS. Gerai, gerbiamas kolega, man atrodo, kad svarbiau, kad būtų galimybė finansų ministrei pakomentuoti, nes pateikimo stadija, tai geriausia klausimus ir komentarus išsiaiškinti dabar. Jeigu galima, įskaitykime kaip klausimą ir finansų ministrė galbūt turės atsakymą. Prašau.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Čia labiau techninis sprendimas tam, kad jeigu ateityje reikės keisti tą nuostatą, ji būtų keičiama viename įstatyme ir nereikėtų keisti kelių įstatymų. Iš principo tas reguliavimas, kuris yra keičiamas tame straipsnyje, yra glaudžiai susijęs būtent su mokesčių reglamentavimu. Juo nustatoma, kad keitimai nėra galimi, išskyrus atvejus, kurie yra, tarkime, susiję su Vyriausybės nustatomais dydžiais, tarkime, minimalios mėnesinės algos nustatymas, ji dalyvauja formulėje prie neapmokestinamojo pajamų dydžio ir dėl to tą formulę reikia koreguoti, na, per šiek tiek mažesnę terminą negu 6 mėnesiai. Tai tiesiog techniškai pasirinktas sprendinys, kad numatytume viename įstatyme, kad jeigu kada nors ji reikės keisti, nereikėtų keisti dviejų įstatymų. Teisės departamentas pastabų neturėjo, bet iš principo tai labiau techninis sprendimas negu koks nors sisteminis pokytis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi, pabandėme į visus klausimus atsakyti ir taip pat dėl šio klausimo išsakyti motyvus. Balsuosime balsuoti numatytu laiku. Aš manau, turime laiko finansų ministrei taip pat suteikti žodį dėl kitų pateikimų ir tada grįšime, vis tiek reikės balsuoti dėl kitų projektų svarstymo.

14.36 val.

Sutelktinio finansavimo įstatymo Nr. XII-2690 pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-823 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2186, Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 2, 3, 4, 7, 9, 10, 14, 16, 19, 20, 26 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-828 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2187, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 11, 42, 43, 43¹, 43², 43³, 43⁷ straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-822 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2188, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2189, Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2190, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-829 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2191, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 11, 14, 15, 36 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-831 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2192, Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-833 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2193 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-16.1 klausimas – Sutelktinio finansavimo įstatymo ir susijusių įstatymų projektų paketo pateikimas. Prašau finansų ministrę pristatyti.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Tai taip pat yra šiek tiek techninis klausimas, nes Europos Komisijos deleguotasis reglamentas, kuriuo buvo pratęsiamas kito reglamento straipsnio nurodomasis pereinamasis laikotarpis, kad būtų galima toliau teikti sutelktinio finansavimo paslaugas pagal nacionalinę teisę... 2020 metais Europos Sąjungos lygiu buvo priimtas sutelktinio finansavimo reglamentas, kuris nustato sutelktinio finansavimo veiklos sąlygas ir šios veiklos priežiūrą. Pereinamasis prisitaikymo prie naujojo ES reglamentavimo laikotarpis buvo iki šių metų lapkričio 10 dienos. Pereinamasis laikotarpis reiškia, kad sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjai, iki 2021 m. lapkričio 10 d. gavę veiklos leidimą pagal nacionalinę teisę, pagal tą nacionalinę teisę toliau teikti sutelktinio finansavimo paslaugas gali iki šių metų lapkričio 10 dienos ir kartu atitinkamai imasi veiksmų pritaikyti savo veiklą prie naujos ES sutelktinio finansavimo reguliavimo sistemos bei kreipiasi dėl naujos licencijos.

Tačiau naujuoju deleguotuoju reglamentu, įsigaliojusiu vos prieš kelias dienas, tai yra spalio 22 dieną, šis pereinamasis laikotarpis yra atidedamas 12 mėnesių, tai yra iki 2023 m. lapkričio 10 d. Todėl projektų paketo tikslai – nacionalinį reguliavimą suderinti su Europos Sąjungos teise ir nukelti nustatytą pereinamąjį laikotarpį, taip sudarant galimybę sutelktinio finansavimo paslaugų teikėjams, iki 2021 m. lapkričio 10 d. gavusiems veiklos leidimą pagal nacionalinę teisę, pagal tą nacionalinę teisę toliau teikti sutelktinio finansavimo paslaugas iki 2023 m. lapkričio 10 d., kuomet įsigalios naujasis reglamentas. Prašome projektus svarstyti skubos tvarka tam, kad būtų galima iki to laikotarpio, kai reikia pratęsti nacionalinės teisės galiojimą, šį įstatymą priimti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ten, kur yra bendras paketas pažymėtas, aš nematau norinčių paklausti. Ar teisingai nematau norinčių paklausti, ar visgi būtų norinčių paklausti? Manau, kad jų nėra, norinčių paklausti nėra, tai galime dėl motyvų pasisakyti. Taip pat nėra dėl motyvų. Tai dėl šio klausimo pateikimo apsispręsimė... Atsiprašau, M. Majauskas užsirašė už. Prašau. Ar jūs kalbėsite?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Patikslinkite, čia yra dėl fiskalinės drausmės?

PIRMININKAS. Čia yra 2-16.1...

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ne, atsiprašau...

PIRMININKAS. Sutelktinio finansavimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Tai dėl jo mes balsuosime artimiausiu metu.

14.39 val.

Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo Nr. XII-1289 1, 4 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu konstitucinio įstatymo projektas Nr. XIVP-2198, Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 10, 17, 18, 21 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2199, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2200, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1268 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2201, Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 11, 25, 26, 27, 31 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1271 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2202, Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2203 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-17.1 klausimas, tai yra Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo ir susijusių įstatymų projektų paketas. Prašau taip pat pristatyti.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Yra pristatoma savivaldybių finansinio savarankiškumo reforma, kuri buvo numatyta ir Vyriausybės programoje, ir taip pat buvome sulaukę EBPO rekomendacijų, kaip reikia stiprinti savivaldos finansinį nepriklausomumą bei praplėsti investavimo galimybes išlaikant balansą tarp tvarumo ir lankstumo. Buvo svarstomas šis projektas ir dvišalėje komisijoje, kurią turime prie Vyriausybės, drauge su Lietuvos savivaldybių asociacija. Buvo dirbta prie šių EBPO rekomendacijų ieškant galimybių, kaip jas atliepti. Manau, šiuo sprendiniu esame atliepę didžiąją dalį EBPO rekomendacijų. Manau, kad taip pat vėliau bus kalbama ir apie tvarius savivaldos pajamų šaltinius. Šiuo sprendiniu savivaldai suteikiama papildoma galimybė skolintis. Manau, kad iš esmės šis projektas atliepia ir Lietuvos Respublikos Prezidento įstatymo projekto siūlymus ir galbūt yra net šiek tiek platesnis.

Dabar kalbant apie dabartinę situaciją, tai savivaldos finansai ir jos galimybės yra apibrėžtos Fiskalinės sutarties konstituciniame įstatyme. Jam pakeisti reikalinga platesnė dauguma, negu paprastai būna kitiems įstatymams priimti, todėl tikrai reikalingas visų partijų, tiek pozicijos, tiek opozicijos, sutelktumas ir susitarimas tam, kad būtų galima priimti tvarius sprendimus ir suteikti savivaldai daugiau galimybių skolinantis.

Šiuo metu šis įstatymas reguliuoja savivaldos finansus ir tai reiškia, kad pagal dabartinį reguliavimą gerais laikais, tai yra tokiu atveju, kai ekonomika yra aukščiau potencialo, savivaldos pajamos turi būti lygios jos išlaidoms ir ji negali išleisti daugiau, negu surenka pajamų tais konkrečiais metais. O vadinamaisiais blogais laikais, tai yra tada, kai ekonomika yra šiek tiek žemiau potencialo, savivaldai, tarkim, mažosioms savivaldybėms, yra suteikiama tam tikra maža galimybė turėti didesnes išlaidas, tai yra 1,5 % mažosioms, didžiosioms – pagal komponentę, kiek jos gali, kiek jų išlaidos gali viršyti pajamas.

Toks reguliavimas buvo šiek tiek ribojantis savivaldos galimybes sukaupiti didesnius išteklius reikalingiems projektams įgyvendinti. Taip pat buvo kalbama apie tai, kad startuoja ir Europos Sąjungos fondų, nauja struktūrinių fondų perspektyva ir jai finansuoti taip pat reikia kofinansavimo iš savivaldos. Tam, kad būtų galima sutelkti didesnius resursus vienais konkrečiais metais, yra siūloma galimybė savivaldai leisti skolintis Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės paramos projektams kofinansuoti. Tokiu atveju skaičiuodami, kokia dalis projektų per 2021–2027 metų perspektyvą pagal istorines patirtis tektų savivaldai ir kokia dalis kofinansavimo yra reikalinga, numatome, kad per ateinančią laikotarpį, per šios perspektyvos įgyvendinimą savivalda galėtų papildomai bendrai pasiskolinti 377 mln. eurų.

Taip pat diskutuojant buvo atsižvelgta ir į Savivaldybių asociacijos pasiūlymus ne tik leisti skolintis kofinansuoti Europos Sąjungos struktūrinių fondų projektus įgyvendinant, bet taip pat ir leisti persikelti sukauptas pajamas iš ankstesnių laikotarpių. Tai leistų savivaldai turėti ne tik biudžetinį finansavimą ir tų metų pajamas, bet taip pat, jeigu neišleidai pinigų per vienerius metus, tuos pinigus galėtum persikelti ir į priekį.

Šis sprendimas (...) ir tai, kad kadangi savivalda šiuo metu jau yra sukaupusi iš ankstesnių laikotarpių labai nemažus išteklius tokių neišleistų pinigų, kuriuos ji anksčiau galėdavo išleisti tik kitais metais skoloms grąžinti, tai visų savivaldybių bendra suma, kurią savivalda galėtų įtraukti į savo biudžetus, yra 333 mln. eurų. Manome, kad tai tikrai suteiks savivaldai šiek tiek lankstumo ir taip pat ateityje ji galės tuos sprendimus platesnius daryti.

Manome, kad šiuo metu, kai matomas tam tikras ekonomikos lėtėjimas ir startuoja Europos Sąjungos struktūrinių fondų nauja perspektyva, postūmis savivaldai ir palengvinimas investicijoms ateiti į regionus yra ypač svarbus. Tai tikrai darys paskatas ir ekonominiam atsigavimui nuo dabartinio laikotarpio.

Manome, kad šis sprendimas ne tik įgalina savivaldą, bet taip pat ir prisideda prie bendros ekonominės situacijos gerėjimo. Šiuo sprendimu aktyvioms savivaldybėms suteikiama daugiau galimybių, tai yra ne tik skolintis kartu su Europos Sąjungos ir kita tarptautine finansine parama įgyvendinamiems projektams bendrai finansuoti, bet taip pat ir sukauptas nepanaudotas pajamas naudoti savivaldybės svarbiems projektams įgyvendinti ir taip sukaupiti didesnes lėšas tada, kai jų tikrai reikia.

Pasinaudojus šiuo lankstumu atsiranda erdvė kitoms savivaldybių išlaidoms, nes tos lėšos, kurios anksčiau būdavo skiriamos tik kofinansuoti, galės būti panaudotos kitoms reikmėms. Taip pat yra valdoma valdžios sektoriaus ir savivaldybių finansų tvarumo rizika, kadangi visgi yra apskaičiuotas labai konkretus pinigų kiekis, kuris galėtų būti panaudotas ir veiktų bendrą valdžios sektoriaus deficitą.

Taip pat yra nesudėtingas ir skaidrus praktinis pritaikymas. Kadangi Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės paramos projektai turi išankstinę atranką ir yra kaip ir žinomas jų turinys, iš anksto yra parengti mechanizmai, kaip būtų galima patikrinti, kad tas konkretus projektas kuria pridėtinę vertę, ir nereikėtų kurti jokių papildomų naujų mechanizmų. Tokiu būdu tikrai suteikiama daugiau savarankiškumo savivaldybėms valdant savo finansus.

Taip pat diskutuojant jau parengus projektą, pirminį jį įregistravus, buvo dar diskusijos ir su Savivaldybių asociacija. Savivaldybių asociacija pateikė savo pasiūlymus, kaip būtų galima dar šiek tiek labiau pagerinti jų situaciją. Buvo atsižvelgta į keletą, sakyčiau, svarbių pastabų. Buvo praplečiamas lankstumas naudoti sukauptas nepanaudotas pajamas, to pirminiame projekte nebuvo, ir panaikinamas naudojimo apribojimas, kai anksčiau, kaip minėjau, buvo galima sukaupias pajamas iš ankstesnių metų naudoti tikslai skoloms gražinti. Šiuo metu tas apribojimas panaikinamas ir savivalda galės tuos pinigus panaudoti savo reikmėms. Taip pat panaudoti viską, kas yra sukaupta iki šios dienos.

Taip pat numatomas lankstumas dėl Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos ne tik kofinansavimo, bendro finansavimo išlaidų, bet taip pat ir įskaitant tinkamų finansuoti išlaidų dalį, tenkantį pridėtinės vertės mokestį. Vadinasi, pridėtinės vertės mokestis, kurį anksčiau turėdavo savivaldybės mokėti iš savo biudžeto, kaip ir kofinansavimą, galės būti taip pat pasiskolintas kaip ir kofinansavimas, reikalingas Europos Sąjungos projektams įgyvendinti.

Taip pat savivaldybių skolos ir garantijų limitai skaičiuojami nuo didesnės savivaldybių pajamų apimties. Tai apima ne tik GPM'ą, bet taip pat ir savarankiškas savivaldybių pajamas, taip šiek tiek tą bendrą skolos stogą pakeliant aukščiau.

Taip pat visos su savivaldos fiskalinės drausmės ir jos lankstumo sąlygomis susijusios nuostatos nustatomos tame pačiame konstituciniame įstatyme. Šią pastabą teikė Valstybės kontrolė. Atsiliepėme į jos pastabą ir viskas, kas susiję su savivaldos finansais, jų lankstumu ir fiskaline drausme, yra sudedama į vieną dokumentą.

Manome, kad šis sprendimas ištis yra išdiskutuotas. Tikrai sulaukėme daugelio pasiūlymų ir daugelio politinių partijų palaikymo. Kviečiu tiesiog visus susitelkti. Svarstymas turi labai specialią procedūrą. Kadangi tai yra konstitucinis įstatymas, turės papildomi komitetai apspręsti artimiausiu metu. Gruodžio pradžioje, tikimės, apspręstys pagrindinis Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ir tikimės iki šių metų pabaigos konstitucinį įstatymą priimti, kad savivalda jau nuo 2023 metų galėtų planuoti savo biudžetus su šia lankstumo galimybe. Na ir tikrai įgyvendiname drauge su šiuo sprendiniu Vyriausybės programos nuostatą dėl savivaldos didesnio finansinio savarankiškumo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamoji ministre, iš tikrųjų sveikinu. Tiesiog klausausi ir galvoju, kaip gerai, galų gale savivaldybės galės iš tikrųjų ir pasiskolinti, ir skaičiuoti taip, kaip reikia dėl projektų, susitvarkyti savo ūkį. Kai kuriais momentais iš tikrųjų neužtekėjo pinigų.

Dabar noriu jūsų paklausti. 2022 metus užbaigusi sėkmingai, turiu likutį. Galėsiu 2023 metais tas lėšas lygiai taip pat persikelti ir panaudoti? Kaip iš tikrųjų bus?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Su šiuo sprendiniu, nes anksčiau buvo galima persikelti per vienus metus sukaupimą likutį ir jį naudoti tikslai skolai gražinti, šiuo atveju yra, kad galima naudoti ne tik skolai gražinti, bet ir kitoms reikmėms. Taip pat galima susikelti visus likučius, kurie buvo sukaupę per ankstesnius laikotarpius. Tokia bendra sukaupia suma per visas savivaldybes yra 333 mln. eurų. Aišku, priklauso nuo kiekvienos savivaldybės elgsenos ankstesniais metais, sumos gana skiriasi, bet vis tiek tai tikrai suteikia daugiau lankstumo galimybių ateinančiais metais jau nuo pat pradžios.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų projektas išdiskutuotas ir tikrai padėka Finansų politikos departamentui ir Finansų ministerijai už profesionaliai parengtą projektą. Diskusijos tikrai buvo gana intensyvios ir su Savivaldybių asociacija, ir prezidentūra, kuri taip pat pateikė projektą. Gal vėl tikslai apmaudu, kad projektas teikiamas yra paskutinę dieną. Gerbiama ministre, jūs puikiai žinote, kad jeigu būtų pateiktas kitą savaitę, mes jau nespėtume pagal konstitucinius terminus, įtvirtintus Statute, priimti šio įstatymo taip, kad jis įsigaliotų nuo kitų metų pradžios. Bet tikrai geriau vėliau negu niekada ir tikrai džiaugiuosi, jog toks projektas šiandien yra prieš mus. Aš taip pat džiaugiuosi, jeigu teisingai suprantu, prašom

patikslinti, atsisakėte minties kartu su šiuo projektu teikti ir Visuotinio nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo projektą, nes iki šiol nuosekliai laikėtės pozicijos, kad šie abu įstatymai turėtų būti teikiami kartu.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties, mano asmenine nuomone, įstatymai turėtų būti teikiami kartu, kadangi vienas suteikia didesnes lankstumo galimybes skolinantis, kitas įstatymas suteiktų didesnę savarankiškumą susirenkant savarankiškas pajamas ir sudarant galimybes tas skolas grąžinti. Vis dėlto politinis procesas yra toks, kad kiekvienam įstatymui priimti reikalinga balsų dauguma, ir jeigu vis dėlto didelė Seimo narių dalis matė tą įstatymą labiau ne kaip savivaldos finansinio savarankiškumo stiprinimo paketo dalį, bet kaip bendro mokesčių pakeitimų krepšelio dalį, tai manau, kad prie to klausimo galėsime grįžti tuomet, kai su politiniais partneriais apsvarstysime visus pasiūlymus dėl mokestinių pakeitimų ir prieisime prie išvados, kad jau tas krepšelis turbūt suformuotas toks, kokį būtų galima Seime priimti. Manau, kad prie tų klausimų dar galėsime sugrįžti ateinančiais laikotarpiais.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausimų nėra. Ačiū, ministre. Dėl motyvų nori kalbėti už M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Tai vėlgi padėkos žodis Finansų ministerijai, paketas išsamus, parengtas profesionaliai, apimantis daug plačiau nei Prezidento teiktas projektas. Tiesa, reikia atkreipti dėmesį, kad prezidentūra pateikė beveik prieš metus, rodos, praeitų metų gruodžio mėnesį. Visas šis laikas, matyt, buvo skirtas diskusijoms, buvo atsiliepta į Savivaldybių asociacijos išsakytus lūkesčius, visuomenės lūkesčius. Šiandien jis yra toks, kokį, mano supratimu, tikrai galime tvirtinti. Jis sudarys galimybes jau kitais metais savivaldybėms pasiskolinti 98 mln. eurų, juos skirti investicijoms, europiniams projektams kofinansuoti, taip pat užtikrinti, jog toliau nuosekliai būtų kuriamos darbo vietos regionuose. Mano supratimu, tai yra ypač svarbu ekonominiu sunkmečiu – atišti rankas savivaldybėms investuoti ir kurti darbo vietas, ir tai darome būtent šiuo įstatymo projektu. Ačiū ir kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Apsispręsimе balsuodami vėliau.

14.52 val.

Dainų švenčių įstatymo Nr. X-1334 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1910(2) (svarstymas)

Grįžkime prie 2-10 klausimo – Dainų švenčių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1910(2). Svarstymas. Tikrai svarstymo stadijoje yra pasiūlymų ir pastabų. Prašau iš pat pradžių K. Bartoševičių pristatyti Kultūros komiteto išvadą. Prašom.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Dėkoju. Išvada dėl viso projekto – pritarti komiteto patobulintam Dainų švenčių įstatymo pakeitimo įstatymo projektui su komiteto išvadomis ir komiteto pasiūlymais. Balsavome ir nubalsavome pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Labai ačiū. Dabar diskusija dėl įstatymo projekto. S. Tumėnų kviečiu kalbėti frakcijos vardu. Prašom.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, tarp mūsų buvo skeptikų kolegų, kurie šio įstatymo pristatymo metu išsakė nuomonę, kad tai neaktuali tema, ir ypač šiandien neaktuali tema. Dabar salėje nematau tų kolegų, kurie taip pasisakė. Tačiau nenorėčiau sutikti, nes dainų šventės yra vienas iš šviesos spindulių, spindinčių mūsų ūkanotoje padangėje, pasakyčiau. Jeigu nedainuosime savo istorinių, patriotinių, dabarties dainų (manau, kad profesorius V. Rakutis tam pritars, jis apie tai mėgsta daug kalbėti), jeigu mes nustumsime į šalį savo poeziją, savo grožinį žodį, savo istoriją, tai tas mūsų nustumtas dainas dainuos ir tekstus galimai skaitys okupantai.

Dainų šventės yra fenomenas, gyvavęs ir sovietmečiu. Akivaizdu, kad jos buvo panaudojamos kaip apgaulingas fasadas, socializmo šydas, neva demonstravęs, kad visose 15-oje sovietinių respublikų gyvuoja demokratija. Mūsų dainų šventės, mūsų sportas, mūsų komandos – visa tai buvo fasadas. Vakarų demokratinėse šalyse, ypač tarp mokslininkų, tai buvo vertinama kaip aki-vaizdi apgaulė. O žymus JAV lietuvis profesorius V. S. Vardys tai yra įvardijęs kaip socialinės in-žinerijos sudėtinę dalį sovietijoje.

2024 metų rugpjūčio mėnesį minėsime mūsų dainų švenčių šimtmetį. Taigi šiandien, dabar yra puiki proga Dainų švenčių įstatymą pataisyti, patobulinti, pašlifuoti, atsisakyti šių dienų realijų neatitinkančių terminų ir sąvokų. Tą ir pabandėme padaryti mes visi komitete.

Komitete teikiau net 30 siūlymų. Ir nevarginsiu pirmininko, kad visus mes juos svarstytume, nes bent pusei šitų mano siūlymų buvo pritarta arba iš dalies pritarta. Norėjau patikslinti dainų švenčių tradicijų sąvoką, sukonkretinant tapatybės diskursą, įtraukiant istoriškumo matmenį, atsisakyti perteklinių sąvokų kartojimosi apie tokį žmonių būrimąsi, tą aspektą, ir kitų terminų, kurie neatitinka šių dienų realijų. Pavyzdžiui, kad neliktų „liaudies meno“ ir panašių dalykų, arba, kaip kolega pasiūlė ir mes pritarėme, vis dėlto mažinti žodžio „respublikinis“ vartoseną, „respublikinės dainų šventės“.

Taip pat savo siūlymais norėjau, kad būtų pakoreguota, kas yra proginė dainų šventė, kas yra regioninė dainų šventė. Ir norėjosi, kad į įstatymą, kur yra rašoma apie tarybas, apie komitetas, būtų įtraukta ir Pasaulio lietuvių bendruomenė, taip pat etnotarybos narys. Norėjosi, kad truputėlį daugiau vietos būtų skirta ir Savivaldybių asociacijai, Savivaldybių asociacija turėtų savo atstovą, nes, kai vyksta dainų šventės, dažnai prasideda toks problemų stumdymas, kas finansuos kelionę iš regiono į Vilnių ir panašiai, ir panašiai. Taigi, čia Savivaldybių asociacija, matyt, turėtų tarti konkretesnę ir aiškesnę savo žodį.

Daugumą šitų diskutuotinių dalykų komitete aptarėme. Kviečiu kolegas pritarti šitam įstatymo projektui ir pataisoms. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Daugiau diskusijoje nėra norinčių dalyvauti. Dabar dėl tų pasiūlymų. Ar aš teisingai supratau, gerbiamas Stasy, kad jūs sutinkate su tais pasiūlymais, kuriems komitetas pritarė iš dalies, ir neprašote balsuoti dėl tų pasiūlymų, kuriems komitetas nepritarė, atsiimate? Prašom, gerbiamas Stasy, pakomentuoti. Tuoju. Prašom.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas pirmininke, aš patikslinsiu: ne kuriems pritarė iš dalies, bet daugeliui pritarė.

PIRMININKAS. Pritarė iš esmės, taip.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Pritarė, ir visai pritarė, o kai kuriems iš dalies. Tačiau kadangi įstatymas dabar jau, man atrodo, pagerėjo, žengiamo pirmyn, tai atskirai nereikėtų, matyt, svarstyti.

PIRMININKAS. Atsiimate. Supratau. Atsiimate tuos siūlymus, kuriems nepritarė. Gerai. Žiūrėkite, mes visi sutarėme, kad dėl tų siūlymų, kuriems komitetas pritarė, balsuoti nereikia, dėl tų siūlymų, kur komitetas pritaria iš dalies, S. Tumėnas sutinka su redakcija, o dėl tų siūlymų, kur nepritaria, mes nebalsuosime.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Taip, nes mes juos aptarėme komitete.

PIRMININKAS. Aptarėte. Puiku, labai ačiū, to ir reikėjo. Dabar dėl motyvų po svarstymo ar būtų norinčių pasisakyti? Už kalbės S. Tumėnas. Prašau.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, aš nebesikartosiu, kviečiu pritarti šioms pataisoms ir tam projektui, tiesiog prisiminkite, ką aš kalbėjau tribūnoje.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Prisiminti tikrai nėra sunku, nes ką tik kalbėjote. Man atrodo, kad balsuosime teigiamai, bet tai darysime balsavimo metu.

15.01 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72¹, 73, 75³, 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 19 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2019(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo ir papildymo projektas. Pranešėjas – E. Pupinis, Švietimo ir mokslo komitetas. Prašom pristatyti komiteto išvadą.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą ir bendru sutarimu jam pritarė. Taip pat patobulino vietą, kur yra dėl sąvokų, apibrėžiančių tyrėjus. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Diskusijoje nėra norinčių dalyvauti, dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime vėliau.

15.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2008(2) (svarstymas)

Seimo nutarimo dėl Seimo, Kanceliarijos, atskaitingų institucijų, Prezidento kanceliarijos, atskaitingų institucijų ir kitų įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo projektas. Kviečiu A. Žukauską, Švietimo ir mokslo komiteto pirmininką, pristatyti svarstymo komitete rezultatus.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, komitetas svarstė šio nutarimo pakeitimo projektą. Jo esmė yra, kad Lietuvos mokslo taryba yra išbraukiama iš to sąrašo, nes ji pagal Mokslo ir studijų įstatymą perėjo Vyriausybės žinion. Buvo viena Teisės departamentu pastaba, jai pritarta, kitų pastabų nebuvo ir bendru sutarimu buvo nutarta pritarti išvadai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Svarstymo metu nėra norinčių kalbėti, dėl motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti. Balsuosime dėl įstatymo numatytu laiku.

15.03 val.

Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1838(2), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1839(2), Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2065(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-13.1 klausimas ir susiję du įstatymų projektai – tai Šaulių sąjungos įstatymo ir lydimųjų įstatymų svarstymas. Kviečiu L. Kasčiūną pristatyti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą dėl viso šio įstatymų projektų paketo. Išvadą, taip, išvadas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų rimtas įstatymų paketas, dirbome nuo pat šių metų pradžios, turėjome ir gavome apie 200 pasiūlyimų, manau, kad radome tam tikrą kompromisą. Iš tikrųjų pagrindinė mintis – sustiprinti Šaulių sąjungą taip, kad ji taptų labai svarbia visuotinės gynybos grandimi.

Kai mūsų Lietuvos Respublikos piliečiai klausia, kuo aš galiu prisidėti prie mūsų valstybės gynybos, Šaulių sąjunga galėtų būti ta platforma, kuri tam tikrą rolę ir vaidmenį galėtų pasiūlyti. Toks ir buvo pagrindinis mūsų šitos visos reformos – siūlymo sustiprinti Šaulių sąjungą – tikslas.

Tų tikrai rimtų diskusijų gera pasekmė ir geras rezultatas tas, kad visiems įstatymams, kurie lydėjo pagrindinį Lietuvos Respublikos šaulių sąjungos įstatymą, mes komitete po ilgų diskusijų pritarėme bendru sutarimu. Tai ir noriu pasakyti dėl Lietuvos Respublikos šaulių sąjungos įstatymo, lygiai taip pat dėl lydimųjų, tai yra Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo, jam irgi pritarta bendru sutarimu. Tą patį galiu pasakyti dėl dar vieno, tai yra dėl Šaulių sąjungos apibrėžimo – jį reikėjo šiek tiek koreguoti Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme. Jį mes priėmėme bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko nematau, tad galiu trumpai pasakyti, kad Biudžeto ir finansų komitetas taip pat svarstė kaip papildomas komitetas šiuos įstatymų projektus, du, tai yra Šaulių sąjungos įstatymo ir Krašto apsaugos sistemos įstatymo. Abiem pritarė bendru sutarimu.

Gerbiami kolegos, turime diskusiją. Diskusiją tradiciškai siūlome apsibrėžti apie 20 minučių. Jeigu galime, taip ir darome. Pirmąjį kviečiu M. Puidoką. (*Balsas salėje*) Gerbiamas kolega, po pasakymo. Gerai? Prašau.

M. PUIDOKAS. Iki dabar Lietuvos šaulių sąjungos vadą skyrė kariuomenės vadas. Šio įstatymo pakeitimo projekto nustatyta tvarka viskas keičiama. Lietuvos šaulių sąjungos vadas būtų skiriamas ir atleidžiamas Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko teikimu. Iš esmės šiuo pakeitimu keičiama savanoriško šalies gyventojų dalyvavimo krašto apsaugos sistemoje koncepcija.

Dar blogiau, Lietuvos šaulių sąjunga taip yra akivaizdžiai politizuojama ir tampa valdoma premjerės su Vyriausybe. Nuo realios įtakos nušalinamas krašto apsaugos ministras ir Lietuvos kariuomenės vadas. Jų funkcijas formaliai perima Vyriausybės kanceliarija sudarydama darbo sutartį su Šaulių sąjungos vadu. Pagal pakeitimus, Lietuvos šaulių sąjungos statutą tvirtins ne krašto apsaugos ministras, o Vyriausybė.

Kokie to tikslai? Ar tai reiškia, kad norima Šaulių sąjungą paversti viena iš Vyriausybės pavaldumo įstaigų? Ar liberalkonservatoriai abejoja dėl savo valdžios tvirtumo ir nori išigyti premjerės asmeninę gvardiją riaušėms malšinti? Visada demokratinėse valstybėse yra tikslas politikams kuo mažiau kištis į kariuomenės valdymo struktūrą.

Kam naudinga kelti tokį chaosą mūsų gynybos sistemoje? Ministrės A. Bilotaitės istorija rodo, kad korektiškai bendrauti su generolais ši Vyriausybė tikrai nemoka. Ar dėl to reikia patiems skirti sau pavaldžius vadukus? Žmonės stoja į Šaulių sąjungą turėdami skirtingas politines pažiūras ir tikrai mažiausiai tikisi, kad sąjunga taps premjerės žaisline gvardija. Esu Šaulių sąjungos narys ir neįsivaizduoju, kaip galėčiau joje likti, jei šios pataisos bus priimtos. Taip ne tik aš, bet ir visi šauliai taps kone tiesiogiai pavaldūs premjerei ir gali būti verčiami dalyvauti liberalkonservatorių politiniuose žaidimuose.

Ar kas svarstė, kiek žmonių tokie dalykai bus nepriimtini? Ar tai sustiprins Šaulių sąjungą? Visuomenėje kyla nepasitikėjimas šia Vyriausybe jau nuo pandemijos diktatūrinio valdymo ir žmogaus teisių akivaizdžių pažeidimų įvedant segregaciją, skirstant per negalimybių pasus žmones į lygius ir lygesnius. Kam Vyriausybei, turinčiai begalę ekonominių problemų, reikalinga organizacija, kurios nariai turi teisę naudoti šaunamuosius ginklus ir specialiąsias priemones? Juk pagal naujausias įstatymų pataisas šauliai jau gali naudoti prievartą ir prieš Lietuvos piliečius. Ar tos keistos pataisos tam ir buvo reikalingos? Juk jos leidžia šauliams įeiti į gyvenamąsias patalpas ir sulaikyti ne tik nusikaltėlių, bet ir nusikalstamą veiką galimai padariusį asmenį. Tai yra išilaužti pas bet ką, kas pasirodys įtartinas, net be teismo sprendimo. Ar pavertus šaulius konservatorių gvardija jie netaps susidorojimo su nepatogiais politiniais oponentais šalies viduje priemone? Net neaišku, ar Lietuvos šaulių sąjungos veikla bus derinama su krašto apsaugos ministru, kaip struktūriškai bus sąveikaujama su kariuomene ir jos vadu. Visiškai sujaukiama nusistovėjusi tvarka tuo metu, kai turėtume telkti visuomenę šalies saugumui užtikrinti. Nesuprantu, kam keisti gerai veikiančią sistemą?

Kviečiu visus balsuoti prieš ir išlaikyti dabartinę sėkmingai veikiančią tvarką. Manau, kuo organizacija taps formalesnė ir tiesiogiai priklausoma nuo Vyriausybės, tuo ji bus mažiau patraukli piliečiams, kurie norėtų aukoti savo laiką, sveikatą ir net gyvybę tėvynės labui.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų pasisakymas nepaliko abejingų. Matau, labai trumpai J. Razma per šoninį mikrofoną.

J. RAZMA (TS-LKDF). Nežinau, kuo mes, konservatoriai, esame taip išgąsdinę gerbiamą M. Puidoką. Jam visokios sąmokslų teorijos čia vaidenasi. Bet turiu nuraminti, kad, mano žiniomis, premjerė į Šaulių sąjungos vadovus nekandidatuos, yra eilinė šaulė, bus pati pavaldi ne tik Šaulių sąjungos vadovui, bet ir turbūt kuopos vadovui. Taigi, gerbiamas Puidokai, viskas čia bus kitaip, negu jūs piešiate. (*Balsas salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Aš kviečiu apmąstyti, jeigu yra galimybė pasakyti savo argumentus diskusijoje, tai diskusijoje ir pasakyti. Bet aš matau, kad intensyviai... Dabar L. Kasčiūnas. Prašom. (*Balsai salėje*)

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Po Audroniaus.

PIRMININKAS. Gerai, A. Ažubalis dėl vedimo tvarkos.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Pone Mitalai, aš siūlyčiau, kadangi iš tikrųjų klausimas yra itin svarbus, pratęsti diskusijoms skirtą laiką, nes, sakykime, yra kiti kolegos užsirašę ir negalės pasisakyti.

PIRMININKAS. Gerai, supratome. Tada tikrai reikės išspręsti tokį klausimą, nes 15 val. 15 min. prasideda balsavimo intervalas, būtų gerai balsuoti tada dėl jau apsvaistytų klausimų, o jeigu mes tikrai turime diskutuoti dėl šio svarbaus projekto, tada, natūralu, dėl jo balsuosime jau per kitą balsavimo intervalą. Jeigu Seimui tinka toks pasiūlymas, kad mes 15 val. 15 min. pradėsime balsavimą ir tada grįšime prie diskusijos šiek tiek vėliau. Matau, kyla palaikantys rankų ženklai, vadinasi, tinka. L. Kasčiūnas. Prašom, trumpai.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Aš tik norėčiau gerbiamam Mindaugui pasakyti vieną dalyką. Jei- gu jūs Šaulių sąjungos narys, turėtumėte žinoti, kad ne kariuomenės vadas ir šiandien skiria Šau- lių sąjungos vadovą – tą turėkite omenyje. O sąveika su kariuomene užtikrinama per gynybos planus. Kitaip nei jūs manote, šiame įstatyme, kurį mes siūlome priimti, kaip tik užtikriname daug gilesnę, ne tik kovinių būrių, ne tik kovinių šaulių integraciją su kariuomene, savanoriško- mis pajėgomis, kuri vyko iki šiol, bet ir komendantinių šaulių integraciją formuodami tam tikrą mūsų užnugarį ir įtraukdami juos į gynybos planus. Kaip tik yra šiuo įstatymu stiprinama sąvei- ka su visa gynybos sistema. Pone Mindaugai, skaitykite tekstus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar E. Gentvilas? (*Balsai salėje*) Prašom, trumpai E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Nelabai norėjau reaguoti, bet jeigu socialdemokratai turi ginkluotąsias medžiotojų pajėgas, tai liberalkonservatoriai irgi nori turėti. Taigi, Mindaugai, viskas gerai.

PIRMININKAS. Gerai. Dabar kviečiu A. Verygą dalyvauti diskusijoje ir po jo eisime prie bal- savimo. Prašom, tribūna jūsų.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerai, kad mes tą tokį gal, sakykime, tragiz- mą atskiedžiame šiek tiek humoru, bet šiaip tema yra be galo rimta ir aš visgi siūlyčiau apie ją kalbėtis tikrai labai rimtai. Pirmiausia, keletas gal tokių tikrai teigiamų pastabų. Pirmiausia, irgi noriu pasidžiaugti kaip šaulys, kad šaulių organizacija, Šaulių sąjunga, yra labai išaugusi ir jinai išaugo tiek daug, kad dabar jau yra labai sudėtinga su egzistuojančia struktūra, su turimais eta- tais užtikrinti, kad visi žmonės, kurie ateina savanoriškai prisidėti prie šitos organizacijos, greitai būtų apmokyti, greitai būtų integruoti. Tikrai labai džiaugiuosi, kad Šaulių sąjungai yra skiria- mas didesnis finansavimas, kuris leidžia po truputį plėsti etatinę struktūrą – tai yra labai labai svarbu, kaip ir sakiau, organizacijai augant. Man labai gaila girdėti kiekvieną kartą, kai prasideda diskusijos apie Šaulių sąjungą, kad yra bandoma įžiebtį tam tikrą priešpriešą ar nesutarimą Šau- lių sąjungos ir kariuomenės ar Krašto apsaugos ministerijos, vis bandant pasakyti, kad čia kažkas kuria antrą kariuomenę ar panašiai. Norėtusi, kad tokių nesusikalbėjimų būtų kaip galima ma- žiau, nes tos antros kariuomenės tikrai niekas nekuria, o tai, kad šauliai, kaip struktūruota, labai disciplinuota organizacija, gali talkinti visur, jie įrodė, aš manau, tikrai daugiau negu pakanka- mai: jie talkino, kai buvo kovidinė pandemija, talkino nelegalių migrantų krizės metu, talkina ir dabar visur, kur reikia – padeda ir policijai, ir kitoms organizacijoms. Tikrai norėtusi, kad Šaulių sąjunga ir toliau augtų.

Noriu pasidžiaugti, kad nuo to pradinio varianto, kuris buvo pasiūlytas, jau mes esame tik- rai pajudėję į teigiamą pusę susikalbėjimo kryptimi. Aš labai džiaugiuosi, kad buvo išgirsti šau- liai, pirmiausia, tie, kurie per savo rinktinės nuomonę išsakė, ir jau yra dabar atsitraukta nuo to modelio, kai buvo siūloma, kad ne tik karininkas, ne tikrai statutinis žmogus turėtų galimybę ta- pti vadu. Į tai, ką Mindaugas išsakė kaip tam tikras rizikas, aš manau, didžiąja dalimi yra atsi- žvelgta, kad vis dėlto organizacija nebūtų politizuojama, tai mums tas karininko buvimas vadu yra garantas. Vis dėlto tai yra depolitizuota institucija, kiekvienas iš mūsų galėsime jaustis tikrai laukiami ir tinkami šitoje organizacijoje.

Vienintelis dalykas, kurio aš norėčiau galbūt palinkėti, nebūtinai šito įstatymo kontekste, tai pirmiausia Krašto apsaugos ministerijai branginti Šaulių sąjungos kadrus, kurie iš esmės ir pri- sidėjo prie to, kad organizacija dabar yra tokia, kokia yra, išlaikė struktūrą, užtikrino, kad jinai di- dėjant žmonių skaičiui vis dėlto išliktų tokia pati struktūruota, organizuota. Tai norisi palinkėti, kad nebūtų švaistomasi žmonėmis, kad nebūtų kokių nors asmeniškumų, o sutarimą, aš tikiuosi, mes visi bendromis jėgomis rasime. Mano palinkėjimas yra kiekvieną kartą atsiradus kokiai nors naujai idėjai atsiklausti, nebijoti atsiklausti šaulių, kurie, neabejoju, dėl kiekvienos idėjos sugebės pateikti savo rinktinių nuomonę. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, dabar dar kartėlį visus informuoju, kad, kaip ir sutarėme, diskusiją dėl šio klausimo, motyvus ir balsavimą turėsime po balsavimų intervalo. Dabar 15 val. 15 min. Tikrai galės diskusijoje pasisakyti visi.

15.17 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-516(2) (priėmimo tęsinys)

O dabar mes, kadangi jau yra 15 val. 15 min. ir daugiau, grįžtame prie balsavimo. Pirmasis yra Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Dėl jo buvo padaryta pertrauka iki kito posėdžio. Matau, V. Gapšys intensyviai stovi prie centrinio mikrofono. Galiu nuspėti, ką jis pasakys, bet prašom.

V. GAPŠYS (DPF). Jūsų spėjimas faktiškai teisingas, tik patikslinu, kad šiuo klausimu Darbo partijos frakcijos vardu prašome pusvalandžio pertraukos.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-516 Darbo partijos frakcija prašo pusvalandžio pertraukos. Kviečiu apsispręsti.

Per centrinį mikrofoną E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Svarstant šį klausimą jau buvo dvi pertraukos. Viena buvo perkelti į kitą posėdį ir kito posėdžio pradžioje dar pusės valandos pertrauka. Tai čia dabar jau trečia pertrauka.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, man tikslina, kad tai yra antros pertraukos prašymas. Tai yra antros pertraukos prašymas ir tai yra pagal Statutą. Nežinau, gal pritarkime bendru sutarimu. Ar norite balsuoti dėl pusvalandžio pertraukos? (*Balsai salėje*) Nes vis tiek... Galime bendru sutarimu pritarti pusvalandžio pertraukai? Žiūriu. Galime pritarti? Gerai, pritariame pusvalandžio pertraukai. Šį klausimą svarstysime ir dėl jo balsuosime vėliau pagal tai, ar spėsime per šį balsavimo intervalą, ar per kitą balsavimo intervalą.

15.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Aurelijaus Gutausko atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininko pareigų“ projektas Nr. XIVP-2108 (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Aurelijaus Gutausko atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininko pareigų“ projektas. Kviečiu balsuoti dėl priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys: už – 100, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

15.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Rudėnaitės atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigų“ projektas Nr. XIVP-2109 (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Rudėnaitės atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigų“ projektas. Kviečiu apsispręsti dėl priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 99, prieš nebuvo, susilaikė 4. Nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

15.20 val.

Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 2, 3, 54, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1927(2)ES, Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1928(2), Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1929(2) (svarstymo tęsinys)

Dėl 2-3.1, 2-3.2 ir 2-3.3 klausimų paketo – Mokėjimų įstatymo ir susiję projektai. Dėl pritarti-
mo po svarstymo. Nuomonių prieš nebuvo, gal galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo?
Galime. Pritarta po svarstymo bendru sutarimu.

15.21 val.

Su nekilnojamojo turto susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 2, 3, 7, 12, 24, 28, 31, 33, 34 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1787(2)ES, Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 22, 22¹, 23¹ ir 25¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1788(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-4 klausimų paketas, tai yra Su nekilnojamojo turto susijusio kredito įstaty-
mo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir Vartojimo kredito įstatymo kelių straips-
nių pakeitimo įstatymo projektas. Taip pat nebuvo nuomonių išsiskyrimo. Gal po svarstymo gali-
me pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.21 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 2, 24, 25, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1863(2), Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 57¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1864(2) (svarstymo tęsinys)

Analogiškai gana ramiai apsvairstėme darbotvarkės 2-5.1 bei 2-5.2 klausimus – Pacientų tei-
sių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo projektą bei susijusį Administracinių nusižengimų ko-
dekso 589 straipsnio pakeitimo projektą. Ar šiam projektų paketui galėtume pritarti bendru suta-
rimu? Galėtume. Pritarta po svarstymo bendru sutarimu.

15.21 val.

Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 2, 15, 17, 21, 26, 27, 28, 29, 30, 30¹, 32, 34, 37, 37², 40, 42, 45, 47, 47¹, 51, 56 ir 78 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1854(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Akcinių bendrovių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo
įstatymo projektas. Taip pat svarstymo stadija. Kolega L. Savickas neprašė balsuoti dėl pasiūly-
mų. Galbūt galime šiam projektui taip pat pritarti bendru sutarimu? Reikės balsuoti dėl Akcinių
bendrovių įstatymo. Gerai, kviečiu balsuoti ir apsispręsti dėl pritarimo po svarstymo.

Balsavo 108 Seimo nariai: už – 101, prieš nebuvo, susilaikė 7. Po svarstymo pritarta.

15.23 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 13¹, 30, 32, 33, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1932(2), Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo devintuoju⁶ skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1933(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-7.1 ir 2-7.2 klausimų paketas – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo kai kurių
straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas bei Civilinį procesą reglamentuojančių Europos
Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo pakeitimo projektas. Ar galime šiam
paketui pritarti bendru sutarimu po svarstymo? Galime. Ačiū. Pritarta bendru sutarimu.

15.23 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 128, 141, 142 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 174¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1902(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso trijų straipsnių pakeitimo ir papildymo vienu straipsniu įstatymo projektas. Čia buvo pasiūlymų, kuriuos registravo Seimo narys A. Stončaitis. Jiems komitetas pritarė iš dalies, bet prašau pristatyti, ar sutinkate su komiteto verdiktu. Prašom. Tuoj, minutėlę, įjungsiu jums mikrofoną. Šiek tiek pasiruoškite kalbą ir tuoj leisime kalbėti. Prašom.

A. STONČAITIS (DFVL). Ačiū. Yra atsižvelgta iš dalies ir tikrai tenkina tai.

PIRMININKAS. Supratau. Papildomai balsuoti dėl to neprašysite, tai lieka komiteto bendrai suderinta redakcija. Tada dėl motyvų šio įstatymo projekto atžvilgiu nėra norinčių kalbėti. Dėl Baudžiamojo proceso kodekso trijų straipsnių pakeitimo projekto – ar galime bendru sutarimu po svarstymo pritarti? Galime. Pritarta bendru sutarimu.

15.24 val.

Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 158 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1938(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Administracinių bylų teisenos įstatymo 158 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Čia taip pat nuomonės neišsiskyrė. Gal galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta bendru sutarimu.

15.25 val.

Dainų švenčių įstatymo Nr. X-1334 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1910(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Dainų švenčių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Svarstymo stadija. Taip pat kalbėjomės apie pasiūlymus, viską suderinome. Ar bendru sutarimu galime po svarstymo pritarti Dainų švenčių įstatymo pakeitimo įstatymo projektui? Nematau prašančių balsuoti, pritarta bendru sutarimu.

15.25 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72¹, 73, 75³, 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 19 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2019(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, tai yra svarstymo stadija. Taip pat gana nuosekliai svarstėme. Ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Galime. Puiku. Visai gerai kol kas mums sekasi bendru sutarimu pritarti. Pritarta bendru sutarimu.

15.26 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2008(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Seimo nutarimo projektas Nr. XIVP-2008(2). Taip pat A. Žukauskas pristatė. Ar būtų norinčių balsuoti, ar galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo? Matau, kad galime, ir pritarta bendru sutarimu.

15.26 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 3, 12, 13, 25, 26, 32, 33, 38, 39, 40¹, 87, 88, 99, 104², 126, 139, 140, 164 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2133, Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 40¹, 81 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61³ straipsniu įstatymo Nr. XIV-761 pavadinimo, 3 ir 5 straipsnių pakeitimo ir 2 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2134, Administracinių nusižengimų kodekso 12, 29, 208, 210, 211, 426, 450, 589, 611 straipsnių, priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 188³ ir 217² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-2135, Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2136, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2137, Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 20 ir 24⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2138, Laikinojo socialinio mokesčio įstatymo Nr. X-231 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2139, Pelnų mokesčio įstatymo Nr. IX-675 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2140, Kelių transporto kodekso 18¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2141 (*pateikimo tęsinys*)

Taip pat buvo pateikti kai kurie įstatymų projektai, tai G. Skaistė pristatė Mokesčių administravimo įstatymo daugelio straipsnių ir priedo pakeitimo projektą, tai yra 2-15.1 ir lydimuosius iki 2-15.9 įstatymų projektus. Buvo atsakyta į klausimus. Ar prašote balsuoti, ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje: „Balsuojame.“*) Reikia balsuoti. Kviečiu apsispręsti balsuojant. Kas pritaria šiam paketui po pateikimo, jį pristatė finansų ministrė G. Skaistė?

Balsavo 108: už – 103, prieš – 1, susilaikė 4. Po pateikimo pritarta.

Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Pagrindiniai komitetai yra sudėlioti, kaip matote, Biudžeto ir finansų komitetas, kai kuriais atvejais Teisės ir teisėtvarkos komitetas, o Biudžeto ir finansų komitetas yra kaip papildomas komitetas. Ar galime pritarti komitetų paskirstymui? Svarstymo data yra gruodžio 6 diena. Ar galime pritarti svarstymo datai, komitetų paskirstymui ir skubos tvarkai? Galime. Ačiū, pritarta. (*Balsai salėje*) Siūlote balsuoti, taip? Gerbiami kolegos, taip pat dar yra sprendimas bent jau preliminariniame protokole dėl 2-15.6 klausimo – Teisėkūros pagrindų įstatymo, kur pagrindiniu komitetu gali būti tiek Teisės ir teisėtvarkos komitetas, tiek Biudžeto ir finansų komitetas. Dar dėl šito klausimo prieš balsuojant gerbiamas S. Šedbaras norėtų pasisakyti, prašau.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Tai, kolegos, vis tiek reikia sistemiškai pažiūrėti, aš nesakau, kad ne, bet kolega V. Gapšys tą klausimą kėlė, aš manau, kad vis tiek tai yra teisėkūros proceso pabaiga ir visada Teisės ir teisėtvarkos komitetas sužiūrėdavo tuos dalykus.

PIRMININKAS. Gerai, tai jeigu tinka, mes tada fiksuotume, kad siūlome, jog dėl 2-15.6 klausimo – Teisėkūros pagrindų įstatymo pagrindiniu komitetu būtų Teisės ir teisėtvarkos komitetas, o papildomu – Biudžeto ir finansų komitetas. Dabar buvo noras dėl viso šito balsuoti, na, tai... (*Balsai salėje: „Ne, ne, ne.“*) Atsiprašau, tai galime patvirtinti bendru sutarimu, kad yra tokie papildomi komitetai ir pagrindiniai komitetai. Taip pat Vyriausybė siūlo skubos tvarką. Yra norinčių balsuoti, na, kviečiu balsuoti tada, bet manau, kad tas siūlymas logiškas. Prašau apsispręsti dėl skubos tvarkos, Vyriausybė siūlė skubos tvarką ir Seimas pritarė, kad įstatymų paketas būtų svarstomas skubos tvarka. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 104: už – 71, prieš – 33. Skubos tvarkai yra pritarta.

15.30 val.

Sutelktinio finansavimo įstatymo Nr. XII-2690 pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-823 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2186, Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 2, 3, 4, 7, 9, 10, 14, 16, 19, 20, 26 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-828 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2187, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 11, 42, 43, 43¹, 43², 43³, 43⁷ straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-822 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2188, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2189, Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2190, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-829 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2191, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 11, 14, 15, 36 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-831 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2192, Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-833 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2193 (*pateikimo tęsinys*)

Taip pat buvo pristatytas 2-16 klausimas – Sutelktinio finansavimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas ir susiję aštuoni įstatymai. Kviečiu apsispręsti dėl pritarimo po pateikimo balsuojant. Nebeklausiu, balsuokime, bus greičiau. Kas pritariate šių įstatymų projektams po pateikimo?

Balsavo 106 – visi buvo už. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindiniu komitetu dėl visų siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Svarstymo data – lapkričio 3-ioji, dėl to Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Ar tam galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta bendru sutarimu.

15.31 val.

Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo Nr. XII-1289 1, 4 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu konstitucinio įstatymo projektas Nr. XIVP-2198, Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 10, 17, 18, 21 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2199, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2200, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1268 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2201, Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 11, 25, 26, 27, 31 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1271 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2202, Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2203 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-17 klausimas – Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo projektas, didelis paketas. Kviečiu balsuoti ir taip pat išreikšti savo poziciją šio įstatymo ir susijusių atžvilgiu.

Balsavo 108 – visi buvo už, nes prieš ir susilaikiusių nebuvo. Po pateikimo yra pritarta.

Gerbiamieji kolegos, komitetų paskirstymas yra darbotvarkėje sudėliotas. Dėl pirmojo kaip pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, dėl kai kurių kitų – Biudžeto ir finansų komitetas, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, taip pat Audito komitetas. Siūloma svarstymo data – gruodžio 13-oji.

M. Majauskas dar norėtų pasisakyti. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Noriu atkreipti dėmesį, kad turime labai glaustus terminus ir labai svarbu, kad papildomi komitetai apsvarstytų rytoj arba vėliausiai pirmadienį. Labai noriu kreiptis į Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą, į Audito komitetą, taip pat ir Biudžeto ir finansų komitetas rinksis ir svarstys šį klausimą jau rytoj, nes jeigu neapsvarstysime šį penktadienį arba pirmadienį, mes jo tiesiog nespėsime priimti šioje sesijoje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat J. Razma nori pasisakyti dėl vedimo tvarkos.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų visaip gali atsitikti su tais papildomais komitetais. Aš siūlau papildomų komitetų atsisakyti, tiesiog palikti tik numatytus pagrindinius komitetus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Išgirdome siūlymą. Taip pat S. Šedbaras norėtų pasisakyti. Prašau.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Aš neprieštaraučiau kolegos Jurgio pasiūlymui, tačiau bent jau vienas – Biudžeto ir finansų komitetas turėtų likti, nes tai yra jų tokia specializuota sritis. Mes tik teisininkai, nors konstitucinis įstatymas mums priklauso. Bent jau BFK turėtų čia būti ir mums ateiti į talką.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerai, vyksta toks pasitarimas dėl papildomų komitetų.

Prašau. M. Majauskas dar norėtų pasisakyti.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Su visa pagarba gerbiama J. Razmai. Tai būtų absurdiška, jeigu fiskalinės drausmės įstatymų nesvarstytų Biudžeto ir finansų komitetas. Aš suprantu norą sklandžiai užtikrinti priėmimą, bet atkreipiau dėmesį, kad mes renkamės rytoj. Jau esame atlikę klausymus ir planuojame svarstyti. Siūlymas išbraukti Biudžeto ir finansų komitetą iš fiskalinės drausmės įstatymų svarstymo yra tiesiog absurdiškas.

PIRMININKAS. Dėkoju. R. Juška norėtų. Prašau.

R. JUŠKA (LSF). Aš nuogąstaujančius norėčiau nuraminti. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas jau išitraukęs į darbotvarkę ir svarsto pirmadienį.

PIRMININKAS. VVSK svarsto pirmadienį. Tai išgirdęs J. Razma sako, kad atsiima savo siūlymą.

Gerbiami kolegos, likome prie to, kas yra užrašyta mano darbotvarkėje, ir ar tai jums visiems tinka tada, noriu dar kartelį paklausti. Ar galime bendru sutarimu numatyti tai, kad svarstymas – gruodžio 13 dieną, pagrindinis ir papildomi komitetai yra sudėlioti analogiškai. Yra norinčių balsuoti? Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime, pritarta bendru sutarimu.

15.36 val.

Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1838(2), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1839(2), Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2065(2) (svarstymo tęsinys)

Gerbiamieji kolegos, tai buvo visi projektai, dėl kurių reikėjo dabar balsuoti, artimiausiu metu. Mes grįžtame prie Šaulių sąjungos įstatymo svarstymo stadijos. Primenu, kad vyksta diskusija. Diskusijoje pasisakė du Seimo nariai. Dabar į tribūną diskutuoti tikriausiai kviesime V. Rakutį. Tuoj išvysime tai savo ekranuose. V. Rakutis kviečiamas į tribūną. Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Jarutis. Prašom.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Šviesiausias Seime, norėčiau iš esmės pristatyti, kodėl mes darėme šį pakeitimą, kodėl jis sukėlė tiek aistrų ir iš tikrųjų kiek jis yra pavojingas. Reikia pasakyti, kad kalbi dėl šito pakeitimo yra patys šauliai, kurie pademonstravo ypatingus sugebėjimus krizių atveju, pademonstravo savo organizacijos išvystymą, gebėjimą, pareiškumą ir visi suprato, kiek svarbi yra šita organizacija.

Šiandienė situacija iš tikrųjų irgi liepia žengti tam tikrus žingsnius. Ne viskas buvo gerai Šaulių sąjungoje, kaip gerbiamas M. Puidokas sakė, ne viskas buvo gerai. Neaiškos funkcijos, nepakankamas aprūpinimas, ribotas krašto apsaugos sistemos požiūris ir taip pat mokymo sistemos nebuvimas. Reikėjo šitą įstatymą pakeisti ir sustiprinti pačią organizaciją.

Vyriausybės lygmuo buvo priimtas ne siekiant politizuoti organizaciją, o priimtas buvo tam, kad būtų suteiktas reikalingas dėmesys, nes organizacija dirbo ne tik krašto apsaugos sistemoje, bet taip pat ir kitose sistemose. Šis poreikis paskatino sukurti vyriausybinių Krizių valdymo centrą ir išplėsti Šaulių sąjungos funkcijas. Reikėjo sukurti mokymų centrą ir reikėjo išgryninti Šaulių sąjungos funkcijas. Iki šios dienos dar buvo ne iki galo aišku, ką reikia padaryti.

Reikia pasakyti, kad yra tam tikrų pavojų, darant tokią reformą. Mes apie juos galvojome ir stengėmės įkelti tam tikrus saugiklius, kad iš tikrųjų organizacija nebūtų politizuota, nes tai yra Vyriausybės lygmuo.

Gerbiamieji, ne viena partija valdo 20 metų. (...) galvoti, kad organizacija išliks nepolitizuota, ir tikrai tokios intencijos nėra šių įstatymų kūrėjų galvose. Mes turime išlaikyti tris dalykus, kad šita organizacija išliktų savanoriška pilietiška, kad ji būtų krašto apsaugos sistemos sudėtinė dalis ir kad galėtų tinkamai vykdyti tas naujas funkcijas, kokias mes dabar matome, kokias gyve-

nimas padiktavo. Štai šios priežastys paskatino parengti šio įstatymo redakciją. Suprantame, kad dar ne viskas yra padaryta, kai kuriuos formalius dalykus reikės padaryti, ir prašome jūsų iš tikrųjų pritarti šitam mūsų siūlomam projektui.

PIRMININKAS (J. JARUTIS, LVŽSF). Ačiū, ačiū, gerbiamas kolega. Toliau kalbės diskusijoje gerbiamas A. Ažubalis. Prašom. (*Balsai salėje*)

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, kolegos, šis politinis laikotarpis valstybėje bus prisimenamas ilgai ne tik dėl Rusijos karo prieš Ukrainą, COVID pandemijos, energetinių ir finansinių išteklių, bet ir dėl bandymų iš esmės pakeisti didžiausios ir bene seniausios valstybėje organizacijos – Lietuvos šaulių sąjungos – profilį. Iš sukarintos, tėvynės gynybai pasiruošusios savanoriškos ir savarankiškos visuomenės asociacijos į savanorišką, bet nesavarankišką civilines funkcijas vykdančią ir suvalstybintą įstaigą prie Vyriausybės, kai organizacijos statutą rengia ir tvirtina Vyriausybė. Neeilinius sąjungos suvažiavimus šaukia Vyriausybė. Skiria šaulių vadą, kontrolės komisijos narius ir pirmininką. Šiandien nekalbėsiu apie tai, kam kilo idėja keisti šios šimtmetės organizacijos profilį. Tačiau idėja perkelti Šaulių sąjungos organizaciją iš Krašto apsaugos ministerijos ir Lietuvos kariuomenės pavaldumo lauko į Vyriausybės ir jos kanceliarijos lauką nieko gero šiai organizacijai nežada, išskyrus vieną dalyką, kurį dažnai kartoja šio projekto apologetai. Bus daugiau pinigų. Aš tik noriu paklausti. Ar premjeras tą kapšą valdo, ar atskiros ministerijos? Ar premjeras ištrauks stebuklingu būdu ir paduos šauliams daugiau pinigų? Ir tik tada, kai jie nepriklausys nuo kariuomenės ir Krašto apsaugos ministerijos?

Šiame įstatymo projekte yra keletas dalykų, iš esmės keičiančių organizacijos, kaip sakiau, profilį. Nė vienoje Europos demokratinėje valstybėje nėra tokios vyriausybės, kuri teikia sukarintą, paramilitarinę, savarankišką visuomenės organizacijos vado kandidatūrą, jos vidinės kontrolės komisijos narius, rengia ir tvirtina organizacijos statutą bei įgyja teisę šaukti neeilinius organizacijos suvažiavimus. Šaulių sąjungos tėvai, įkūrėjai tikriausiai vartosi karstuose, tačiau kas mums. Šaulių sąjungos pertvarka turėtų būti orientuota ne tik į mechaninę sąjungos plėtrą, užtikrinant gerokai didesnę organizacijos finansavimą, bet svarbiausia išlaikyti šios organizacijos visuomeniškumą, savarankiškumą ir kariškumą dėmenis kaip sąjungos pertvarkymo prioritetus.

Pagal šiuo projektu siūlomą organizacijos reformą, deja, Šaulių sąjungos savarankiškumo principo neliktų jau pačioje organizacijos apibrėžtyje. Taigi, sąjunga taptų pavaldi Vyriausybei. Vyriausybėje yra 14 ministerijų, nežinau, ką bendro Šaulių sąjunga turi su Žemės ūkio ministerija ar Susisiekimo ministerija, ar Energetikos ministerija. Šaulių sąjunga, kaip jūs žinote, buvo sukurta visai ne tam. Šaulių sąjunga yra krašto apsaugos sistemos veiklos dalyvė, jai vadovauja įgaliotas krašto apsaugos ministras. Tačiau įstatymo projekte teikiamas vado skyrimo tvarkos keitimas reikštų krašto apsaugos ministro tiesioginių įgaliojimų perdavimą premjerui ir Vyriausybei.

Jeigu toks įstatymas būtų priimtas, jis keltų ir konstitucingumo klausimus. Čia verta atkreipti dėmesį į tai, kad Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 10 straipsnyje yra aiškiai nustatyta, jog valstybės gynybos civilinė vadovybė yra Lietuvos Respublikos Prezidentas, vyriausiasis ginkluotųjų pajėgų vadas, ir krašto apsaugos ministras. Operacinio vadovavimo karinėms operacijoms ir kitiems gynybos veiksams grandinė prasideda nuo Prezidento, krašto apsaugos ministro ir paprastai eina iki kariuomenės vado. Kyla logiškas klausimas, kuo čia dėta Lietuvos Respublikos Vyriausybė? Nežinau. Tačiau tvirtinu, kad Vakarų demokratijose tokio precedento dar nėra. Atsiprašau, suklydau, yra toks precedentas, bet jis yra Rytuose. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Dabar L. Kasčiūnas išsakys savo požiūrį.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, gerbiami Seimo nariai, turbūt retai būna taip, kad mes su A. Ažubaliu būname skirtingose stovyklose, bet čia tas klausimas, dėl kurio mes atsidūrėme jose. Planavau kalbėti vienaip, dabar po Audroniaus galbūt atliepsiu kai kurias jo išsakytas mintis. Kalbama, kad neva mažėja Šaulių sąjungos savarankiškumas. Aš paneigiu visa tai. Pirma, norėdamas paskirti vadą Šaulių sąjungos suvažiavimas balsuos slapta. Demokratiškesnės procedūros negalima sugalvoti. Ji įtvirtinama šiame naujame įstatyme, to iki šiol nebuvo. Atskira eilutė biudžete, kai niekas negalės perskirstyti, kai galės naudoti savo poreikiams. Ir daug daug kitų dalykų, kurie kaip tik liudija apie tai, kad mes kuriame daug savarankiškesnę organizaciją, kuri turės savo savivaldą ir savireguliacijos mechanizmus.

Labai svarbu pastebėti, kad, viena vertus, mes kalbame apie daugiau civilinių kryptių, nes hibridinės grėsmės perlipa iš tradicinio karo apibrėžimo, bet lygiai taip pat taip orientuojame Šaulių sąjungą, kad ji atlieptų tas grėsmes. Todėl sąveika, kurią mes matėme migracijos krizės laikotarpiu, kovido situacijoje, kai šauliai prisidėjo ir padarė daug ypatingo darbo, įkvėpė sureglamentuoti visa tai, bet šalia to mes visą laiką pamiršdavome, kai kalbama, kad tai yra krašto apsaugos sistemos dalis, sureglamentuoti realų Šaulių sąjungos integravimą į gynybos planus. Ir kai aš daug šaulių, kurie daug metų šauliai, paklausdavau, ar jūs žinote, kokia yra jūsų vieta karo padėties atveju, atsakymo nebūdavo, nes nėra tos vietos. Taip, yra koviniai būriai, koviniai šauliai, jų yra keli šimtai, jie yra integruoti su savanoriškomis pajėgomis vykdyti teritorinės gynybos funkciją, bet tai yra tik tam tikra svarbi, bet nedidelė Šaulių sąjungos dalis.

O kaip komendantiniai šauliai, kurių yra 3 tūkst.? Jie neturėjo iki šiol savo vietos. Mes įstatyme kaip tik tai sureglamentuojame. Pagal kovinių šaulių, kovinių būrių (dabar tokia sąvoka atsidranda) algoritmą Šaulių sąjungos, kariuomenės, vadas informuoja, kad yra tam tikroje rinktinėje komendantinių šaulių dalis, kurie jau gali būti, sakykime, panaudoti komendantūrose saugoti mūsų kariuomenės užnugarį. Ir taip jie atsirastų gynybos planuose. Viso to iki šiol nebuvo.

Todėl aš noriu pasakyti, kad šiuo įstatymu, nepaisant skyrimo tvarkos, nėra nieko nesumažėjo, o dar išaugo Šaulių sąjungos integracija į gynybos planus. Dar labiau išaugo sąveika su Lietuvos kariuomene. Tik jau po to, be jokios abejonės, mūsų Krašto apsaugos sistemos uždavinys yra per pratybas, per sąveiką užtikrinti tai, kad jie būtų integruoti. Ir yra tikrai reali visuotinės gynybos principo realizacija būtent šis įstatymo projektas.

Mokymo centro įkūrimas. Juk iki šiol mokymo sistemos kūrimas, ką ir V. Rakutis... nebuvo to Šaulių sąjungoje. Mes sukuriame, kad tai būtų. Kad žmogus ar ginklu, ar galbūt kitomis žiniomis norėtų prisidėti prie mūsų gynybos, rastų savo vietą. Į tai ir buvo orientuota ši reforma, ir yra orientuota ši reforma. Todėl yra koviniai šauliai, koviniai šaulių būriai įtvirtinami tada, aš juos pavadinsiu taip – komendantiniai šauliai – tie 3 tūkst., apie kuriuos kalbėjau. Ne kinietiniai šauliai, kurie užtikrintų civilinę gynybą sau, jeigu su savivaldybe. Čia juk irgi labai svarbi sritis. Pažiūrėkime, Ukrainoje civilinė gynyba yra be galo svarbi sritis. Be jos nebūtų apsigynę ukrainiečiai.

Ir, be abejo, lieka jaunieji šauliai ir patriotinis, pilietinis ugdymas, kuris irgi buvo ir bus be galo svarbus, jis yra akcentuojamas šiame įstatymo projekte. Taip, Vyriausybė dalyvaus skyrimo procese, bet tai jokių būdu nereiškia, kad yra kaip nors nutraukiamas ryšys su krašto apsaugos sistema – tik dar labiau sustiprinamas. Vadu bus karininkas, jis turės būti Šaulių sąjungos vadu pabuvęs 6 mėnesius. Yra kaip tik bendruomenė stiprinama, ji išryškinama ir iš tos mažiau gerą vardą turinčios, bet realiai kokybiškai į gynybos planus neintegruotos organizacijos mes kaip tik padarome daug labiau integruotą.

Taigi, mielieji, aš siūlyčiau nepatikėti tokiais lozungais, kurie turi argumentacijos ir tam tikro realaus pagrindo... Tikrai geras projektas. Daug dalykų svarstėme, daug dalykų radome kaip kompromisą. Aš labai tikiu, kad mes galime šiandien čia, Seime, rasti svarią daugumą ir pritarti šiam įstatymui po svarstymo. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Kolegos K. Mažeikos nematau. (*Balsai salėje*) Nėra? Per šoninį mikrofoną prašau, gerbiamas Audroniau.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū. Kolegos, kas labai gerai klausė kolegos L. Kasčiūno pasisakymą, tai aš dabar cituoju, kad iš apibrėžimo Lietuvos šaulių sąjungos įstatyme nebeliko žodžių, kad tai yra savarankiška, savaveiksmė organizacija. Dabar yra pataisos ir tuoj pat mes svarstysime tai. Taigi kalbėti, kad liko šitas žodis... Tai arba jūs, kolega, neskaitote įstatymo projekto, nes aš tuoj pat jį pacituosiu.

PIRMININKAS. Gerai. Bus pasiūlymai, bus galimybė dar kartą pasisakyti. E. Zingeris. Prašau. Dėl vedimo tvarkos?

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Taip, dėl vedimo tvarkos. Aš be galo dėkingas jums. Dar vienas, dėl Šaulių įstatymo, žinoma, to paties, nekeičiame temos. Aš turėčiau pasakyti, kadangi aš gerai žinau, mano giminės tarnauja Izraelio kariuomenėje, yra tokia pat atitinkama Šaulių sąjunga, aš niekaip negaliu suprasti, kodėl mes taip ilgai tąsomes dėl ginklų. Ar mes nepasitikime žmonėmis dėl ginklų laikymo namuose? Toks sudėtingas. Vidaus reikalų ministerijoje yra tiek daug poįstatyminių aktų, policija yra sugalvojusi daugybę, kaip laikyti ginklus... kurie iš esmės nesutampa su

idėja, kad šauliai turėtų turėti. Šauliai turi turėti teisę laikyti ginklus namuose, čia yra kiekvienos tautos teisė gintis. Aš jums tą sakau kaip žmogus, kurio giminės tikrai tarnauja, ir tikrai nėra viena Izraelio mergina, kuri tarnauja kariuomenėje, nėra vieno nestatutinio šūvio nėra paleidusi nė į vieną iš savo artimųjų. Labai jums ačiū.

PIRMININKAS. Gerai, bet, kolega, čia ne dėl vedimo tvarkos buvo. Leisiu sau replikuoti. Taip, Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymas, deja, yra prerogatyva tos ministerijos, apie kurią dabar daugiausiai kalbame. Mes, komitetas, laukiame to įstatymo projekto, tikimės, kad artimiausiu metu bus, ir svarstysime.

A. Skardžius dėl vedimo tvarkos.

A. SKARDŽIUS (DPF). Pirmininke, aš manau, kad nėra to blogo, kas neišeitų į gera. Jeigu ne biudžetas, tai bent Šaulių sąjunga suskaldys šią Vyriausybę, reikės turbūt kitą formuoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Nežinau, čia geras palinkėjimas ar ne, bet... Žygiuojame toliau. Kolegų pasiūlymai dėl šio įstatymo projekto bus apsvaistyti balsavimo metu, jis bus maždaug 17 val. 50 min.

Dabar kitas darbotvarkės klausimas. Nematau kolegų R. Žemaitaičio. (*Balsai salėje*) Yra, apskritai taip. Mokesčių administravimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1089. Nėra. Čia yra visas didžiulis paketas. Tada mes truputį peršokame.

15.53 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 46, 59, 74, 75, 75¹, 75², 75³, 76, 77, 82, 83 straipsnių pakeitimo, 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 76¹, 76², 83¹ straipsniais įstatymo Nr. XIV-654 9 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2157 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-25 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 46, 59, 74 ir daugelio kitų straipsnių įstatymo projektas. Pateikimas. Pranešėjas – ponas A. Žukauskas. Prašau.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, mes esame priėmę Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimus, kuriais skatinama už studijų kokybę. Tai yra nuo 2024 metų bus laipsniškai didinamos lėšos, skirtos aukštųjų mokyklų studijų kokybei. Tačiau siekiant teisinio aiškumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos būtina, kad jau nuo 2023 metų įsigaliojotų aprašas, pagal kurį studijų kokybė bus vertinama.

PIRMININKAS. Atsiprašau, gerbiama...

A. ŽUKAUSKAS (LF). Kad sklandžiai vyktų įgyvendinimas, reikia priimti pataisą, įteisinančią, kad įstatymas įsigalioja nuo 2023 m. sausio 1 d., nors mokėjimas bus tik nuo 2024 metų, tam, kad mokslo ir studijų institucijos žinotų, kaip bus vertinamos aukštosios mokyklos, tiksliau sakant, kaip bus vertinama, ir kad jau į 2024 metų biudžetą būtų įskaičiuoti studijų kokybės rodikliai. Šio įstatymo pataisos esmė yra štai tokia.

Yra suderinta su Vyriausybe. Teisės departamentas siūlo dėl Vyriausybės išvados, bet čia esame viską suderinę. Prašau pritarti be Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausimų jums užduoti nėra norinčių. Ačiū už pristatymą. Pasisakymų taip pat nėra. Balsuojama bus numatytu metu per balsavimo intervalą.

15.55 val.

Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo Nr. VIII-2025 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2119VK, Angliavandenilių išteklių mokesčio įstatymo Nr. I-2944 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2120VK, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2121VK, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3158 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2122VK, Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo Nr. I-1163 6, 7, 8, 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2123VK (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-22.1 klausimas – Statybos įstatymo Nr. I-1240 projektas Nr. XIVP-2128. Ar ne? Atsiprašau, ne tą... 2-21.1 klausimas – Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo Nr. VIII-2025 pakeitimo įstatymo projektas. Prašau. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Vyriausybės vardu teikiama keturių įstatymų projektai. Pagrindinė jų pateikimo priežastis yra Konstitucinio Teismo nutartis, prieš dvejus metus priimta, jos įgyvendinamieji teisės aktai pasiekė dabar Seimą.

Iš esmės teikiami Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo pakeitimai, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo pakeitimai, Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymas bei Angliavandenilių išteklių įstatymas. Esminė nuostata, kuri yra keičiama, tai yra proporcijos tarp savarankiškų savivaldybių biudžetų ir valstybės biudžeto, kokia proporcija yra įskaitoma, nes Konstitucinio Teismo nutartis iš esmės buvo tokia, kad Konstitucinis Teismas pasisakė, kad reikia biudžeto sudarymo metu turėti Vyriausybei, Seimui dispozicija numatytino iš esmės biudžeto diapazoną savo rankose, o ne iš anksto nustatytą. Todėl mes teikiame pakeitimus, kurie atspindi tas nuostatas. Mažai kur keičiasi proporcijos tarp savivaldybių ir valstybės biudžeto.

Tiesą sakant, šis buvo antrasis derinimas, nes pirmuoju derinimu buvo daugiau numatyta į valstybės biudžetą įskaitymo, todėl buvo išgąsdinta ir Savivaldybių asociacija. Tad su Finansų ministerija pasiekę sutarimą mes grįžtame iš esmės prie pradinio varianto.

Taip pat įstatyme yra iš esmės parengta nauja Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo redakcija. Joje numatoma truputį daugėliau susikaupusių normavimų, tokių kaip teismų praktiką atspindintis didesnio mokesčio tarifo skaitymas. Aplinkos apsaugos departamentas už įvairius nusižengimus, dažnai nedeklaruotus, pavėluotus deklaruoti, taikydavo 10 koeficientą, tačiau teismai pritaikydavo 2 koeficientą ar net 1-ą ir dar priteisdavo bylinėjimosi išlaidas. Aiškinamajame rašte gana aiškiai parodyta bendroji teismų praktika.

Taip pat sutikslintos kitos techninės nuostatos. Jos, tikiuosi, komitetuose bus iš esmės plačiau pristatytos ir aptartos. Mielai atsakyčiau į klausimus ir prašyčiau pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori paklausti L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, noriu paklausti: faktiškai niekas nenukentės? Savivaldybėms, kaip ir buvo planuota. Tiksliai tiek, kad jos dabar deklaruos vieną kartą per metus ar kas ketvirtį? Kaip iš tikrųjų yra? Kurią deklaravimo bazę pasirinksite?

S. GENTVILAS (LSF). Iš esmės keičiasi savivaldybių biudžetų proporcija, parašyta – ne mažiau negu procentas. Vadinas, gali būti ir daugiau, jeigu valstybė tuo metu numatys didesnę proporciją. Tai nefiksuota, bet savivaldybių naudai gali būti numatyta konkrečiame biudžete net didesnė proporcija. Tai keičiasi. Jeigu mes būtume nustatę konkrečią procentuotę, tai būtų fiksuotas tarifas, bet čia daug kur yra dabar įstatymuose parašyta – ne mažiau negu.

PIRMININKAS. Jūs atsakėte į visus klausimus. Ačiū.

15.59 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 8, 12, 14, 17, 18, 22, 24, 27, 27¹, 28, 29, 34, 35, 36, 37, 39, 40, 47, 51, 55 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2128, Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 11, 16, 26¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2129, Architektūros įstatymo Nr. XIII-425 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2130 (pateikimas)

Dabar turbūt nepabėkite, nes motyvų nėra, tai bus kitas darbotvarkės 2-22.1 klausimas – Statybos įstatymo Nr. I-1240 daugelio straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-2128. Pristatymas, pateikimas ir keletas lydimųjų.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, gerbiamas vicepirmininke. Tai trijų įstatymų pakeitimai – Statybos įstatymo kompleksinis pakeitimas, Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo ir Architektūros įstatymo pakeitimas. Keletas priežasčių, lėmusių pateikimą.

Visų pirma, mes norime įgalinti Statybos sektoriaus vystymo agentūrą, viešąją įstaigą, gauti biudžetinį finansavimą. Jinai yra Vyriausybės įgaliojta rūpintis kai kurių Ukrainos suniokotų miestų atstatymo planavimu, todėl turime numatyti ne konkursinį, bet biudžetinį finansavimą, todėl numatoma, kad Statybos sektoriaus vystymo agentūra gauna tiesioginį pavedimą.

Taip pat antroji priežastis – Specialiųjų tyrimų tarnyba vasarą yra atlikusi kompleksinius vertinimus Vilniaus miesto savivaldybės statybos leidimų išdavimo srityje. Daug pastabų dėl re-

konstrukcijos ir naujos statybos susipinančių doktrinų, kai iš esmės sklype išauga nauji pastatai, traktuojami kaip rekonstrukcija, bet gyventojams tai akivaizdžiai yra nauja statyba, nes pastatas iškyla nuo pamatų. Apibrėžiama rekonstrukcijos pati teisinė logika ir nustatoma, kad rekonstrukcija gali būti tikrai pakeitimai, kai išauga 50 % užstatymo intensyvumas arba aukštingumas. Jeigu nors vienas iš šitų parametru yra padidėjęs daugiau, tai traktuojama kaip naujoji statyba.

Kartu yra atliktas pavasarį įsigaliojusių statybos užbaigimo deklaracijų įvertinimas ir monitoringas, kai statybų užbaigimo deklaracijas neypatingiems statiniams esame perdavę privatiems statybų ekspertams. Kainoms sukilus buvo viešas išipareigojimas ateiti į Seimą ir praplėsti konkurenciją tarp paslaugų teikėjų. Šiuo atveju įtraukiami ne tik statinio ekspertizės vadovai, bet ir projekto vadovai arba projekto dalies vadovai. Konkurencija tarp paslaugų teikėjų turėtų išaugti daugmaž du su puse karto. Aiškinamajame rašte yra šiek tiek ir apklausų duomenų apie vidutinės kainas. Taip pat naikinama atvejų... Kitaip sakant, mažinama administracinė našta, kai reikia tvirtinti deklaraciją dėl statybos užbaigimo. Daugiausia tai yra atvejai, kai keičiama paskirtis ir realūs statybos darbai nėra atliekami arba atliekami statinio paprastojo remonto darbai, arba statybos darbai iš viso neatliekami. Kai kuriais atvejais iš viso atsisakoma statybos užbaigimo deklaracijų, kai objektui nereikalingas statybos leidimas. Šiuo atveju mažinama administracinė našta, apimtis, kada reikia užbaigimo deklaracijų, ir, kita vertus, plečiamas paslaugų teikėjų atestuotų specialistų ratas du su puse karto.

Ir paskutinė pastaba. Į įstatymą per Architektūros įstatymą ateina nuostata, leidžianti savivaldybių administracijoms, matant, kad, pavyzdžiui, yra akivaizdžiai statomas gyvenamasis namas su viešbučio priedanga, kreiptis į regioninę architektų tarybą ir paprašyti išvados ar ekspertizės, ar tai iš tikrųjų yra tos paskirties objektas, ir pristabdyti statybos leidimo išdavimo terminą.

Galiausiai paskutinis pataisymas, kuris gal aktualus Vilniui. Pastaruoju metu buvo spaudoje aprašinėjamos Gelvonų terasų objektui išdavimo peripetijos, kai Vilniaus savivaldybei laiku neišdavus, nesuderinus statybos leidimo įsijungė automatinis Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos derinimas ir netikrindama turinio Statybos inspekcija suderino statybų leidimus. Šiuo atveju buvo suderintas neteisėtas projektas ir šitą automatinį suderinimą mes naikiname. Savivaldybės neturėtų permetinėti savo savarankiškos funkcijos valstybinei inspekcijai, nes valstybinė inspekcija automatiškai suderinusi nebegali imtis nei priežiūros, nei kontrolės ir savo veiksmų kvestionavimo, kreiptis į prokuratūrą dėl viešojo intereso gynimo ir neteisėto leidimo panaikinimo.

Tiek pasiūlymų, gana kompleksiniai projektai. Prašyčiau pritarti ir svarstyti Seime po patikimo.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Jūsų nori paklausti pora kolegų. A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, iš jūsų pristatymo matyti, kad biurokratijos tikrai nemažės ir statybų procesas, didelę vertę BVP kuriantis sektorius, dar bus apkrautas įvairiais papildomais suvaržymais, derinimais ir pačių statybų apsunkinimu. Turiu klausimą iš jūsų paties teksto – 22 straipsnio, keičiamo 55 straipsnio. Čia yra numatytos baudos už tam tikrus neteisėtus derinimus. Bauda skiriama nuo 888 eurų iki 4 tūkst. 344 eurų. Tai mano klausimas, kaip jūs čia apskaičiavote tokias baudas ir kaip apskritai infliacija ar... Susiejimas turėtų būti koks nors logiškas. Aš matau, kad neišsamiai tą įstatymą jūsų rengėjai parengė.

S. GENTVILAS (LSF). Baudų dydžiai šiuo atveju nekeičiami, jeigu aš neklystu, bet įmoka už savavališkai atliktų statybos darbų įteisinimą yra keičiama. Ten yra numatyta gana išsami formulė už nesudėtingus statinius, neypatingus statinius, ypatingus statinius, paprastą remontą, kapitalinį remontą, rekonstravimą. Ta formulė susideda iš įvairių kintamųjų. Seimui iš tikrųjų vertinti, ar tai yra proporcingos ir atgrasančios, bet iš esmės, jeigu mes turime statinį, kuris galėjo atsirasti ta apimtimi teisėtai, tai po to jo įteisinimas vyksta sumokant įmoką ir ji apskaičiuojama pagal šitą formulę. Jeigu statinys iš esmės negalėjo... tai kvestionuojamas jo išdavimas ir naikinamas, prašoma griauti. Tokių įpareigojimų per antstolius yra ne vienas padarytas.

PIRMININKAS. Ir A. Nekrošius. Prašom.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Tikrai, paskaičiau projektą, yra neblogų dalykų, pavyzdžiui, ūkio ir mišrių būdu statybos organizavimo praplėtimo klausimai. Bet šiaip

mano toks gal labiau provokuojantis klausimas būtų apie įstaigas, įmones, kurios išduoda pažymą apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių.

Kaip žinome, pačioje pradžioje užtekdamo Registrų centro išrašo, kuris kainuodavo apie 32 ar 35 eurus. Dabar įmonės šią paslaugą teikia maždaug už 350–970 eurų. Tai mano toks provokuojantis klausimas: kas stato ūkio būdu, galbūt nereikėtų kreiptis į tas įstaigas dėl tų nukrypimų ir būtų galima kaip seniau, pavyzdžiui, per Registrų centrą kreiptis už tuos 35 eurus?

S. GENTVILAS (LSF). Jeigu nuvažiuosite į Ispaniją paatostogauti, tai pasižiūrėkite palei rivjerą, maždaug trečdalis pastatų būna savavališka statyba, įteisinta be užbaigimo procedūrų. Man atrodo, mes turime turėti tą sąsają, kad valstybė išduoda statybą leidžiantį dokumentą ir kažkas patikrina jo atitiktį realiai pastatytam objektui. Seniau tai atlikdavo Statybos inspekcija už 35 eurus rinkliavos. Mes šitą funkciją perdavėme privatiems statybos ekspertams.

Visos Lietuvos mastu Statybos inspekcijoje dirba 14 asmenų visu etatu. Dabar mes turėsime per 100 įmonių, kurios galės tai daryti. Aišku, jos regionuose nėra vienodai paplitusios. Pavyzdžiui, Sūduvoje, kur ką tik lankėmės su gerbiamuoju A. Butkevičiumi, buvo pastabų, kad regione sunku prisikviesti ekspertą dėl to, kad iš esmės vietinis padalinys, Statybos inspekcija seniau užtikrindavo vietinę paslaugą, o dabar reikia ar iš Kauno, ar iš Vilniaus prisikviesti. Tai čia yra iššūkis, bet pati trajektorija iš esmės yra teisinga.

Dabar EBPO atlieka mus konsultuojančią praktiką ir statybų leidimų srityje net rekomenduoja statybų leidimų išdavimą perduoti taip, kaip yra Prancūzijoje, kaip yra Suomijoje, privatiems atestuotiesiems ekspertams, o valstybė susikoncentruoja į didžiausią riziką keliančius, tai yra ypatingus statinius. Nes ten yra didžiausia rizika. Bet jeigu tu nori greitai suktis, tu samdaisi ekspertus, be valstybinių derinimo terminų susiderini statybos leidimą, greitai *prisiduodi*. Tokia praktika yra daugelyje išsivysčiusių šalių.

Mums svarbu, kad tiesiog būtų konkurencija, adekvatus atestuotų specialistų vertinimas, ir čia yra didysis iššūkis. Ar valstybė turi dabar atsiimti dažniausiai komercinę statybą ir jos priežiūrą, lipti į tuos smulkesnius objektus – čia diskusijų klausimas, bet šiuo metu įstatymas taip *surėdytas*.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Jūs atsakėte į visus klausimus. Nuomonių už, prieš nėra. Keliaujame toliau.

16.11 val.

Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2150, Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2151, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2152, Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 23, 24, 37, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2153, Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2154, Žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1311 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2155, Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 3, 8, 10, 12, 19, 22, 24, 27, 28, 33, 34, 39, 42, 46, 49, 53 straipsnių, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 27¹, 52¹ straipsniais įstatymo Nr. XIV-340 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2156 (*pateikimas*)

Kviečiu krašto apsaugos ministrą pristatyti Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2150 ir šešis lydimuosius. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui. Pasikeitus geopolitinei padėčiai, kilo poreikis skubiai vystyti priimančios šalies paramą ir užtikrinti reikalingą karinę infrastruktūrą ir, žinoma, krašto apsaugos tikslams reikalingą teritoriją, tai yra žemės sklypas, infrastruktūra. Ji negali būti vystoma greitai, efektyviai, nes dabar galiojantys Teritorijų planavimo, Žemės įstatymai, sklypų formavimo, paskirties būdo nustatymo procedūros, atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūros, statybą leidžiančių dokumentų išdavimo procedūros užtrunka itin ilgai, todėl šie šeši įstatymų projektai leistų trejais metais sutrumpinti karinės infrastruktūros plėtrai reikalingų žemės sklypų formavimo ar pertvarkymo procedūrų terminus. Treji metai yra daug. Jeigu dabar pradėtume tvarkyti nekeitę įstatymų, tai tik 2025 metais galėtume pradėti projektavimo darbus.

Projektų esmė, kad neatrodytų, kad bet kuriam objektui, kuris yra karinės paskirties, būtų taikoma, tai yra Vyriausybė tvirtina Karinės infrastruktūros sąrašą. Tik šiame sąraše nurodytai karinei infrastruktūrai taikomos šios išimtys arba paprastesnė tvarka. Paprastinamas naujų valstybinės žemės, skirtos krašto apsaugos tikslams, formavimas, naudojimo valstybės žemės sklypų, skirtų krašto apsaugos tikslams, pertvarkymas, atsisakoma teritorijų planavimo dokumentų rengimo sąraše esančiai karinei infrastruktūrai, atsisakoma atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo ir poveikio vertinimo procedūrų sąraše esančios karinės infrastruktūros statybai bei karinėje infrastruktūroje planuojamai vykdyti veiklai, taip pat dalies statybas reglamentuojančių dokumentų išdavimo, užbaigimo procedūrų. Bet kad vėl neatrodytų taip, kad čia gali virsti į kažkokią sumaištį, galiu pasakyti, pavyzdžiui, dėl Statybos įstatymo pakeitimo.

Ypatingiems statiniams išliktų tos pačios Statybos įstatyme numatytos procedūros, kaip ir šiuo metu taikomos ypatingiems statiniams, tai yra statinio projekto ekspertizė, statinio ekspertizė, statinio statybos techninė priežiūra, statinio projekto vykdymo priežiūra, reikalavimai, susiję su statinių naudojimu, informacijos apie statybų pradžią, rangovų, pagrindinių statybos sričių vadovų pasamdymo arba paskyrimo paskelbimas.

Atsižvelgiant į tai, statinių projektų ir statybos kokybę nenukentėtų, nes būtų užtikrinamos būtinos priežiūros procedūros, tačiau tie pakeitimai (vien Statybos įstatymo) leidžia 4 mėnesiais sutrumpinti procedūras.

Lygiai taip pat ir dėl Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo. Išimties galimybė taikoma tik, kaip minėjau, Vyriausybės patvirtintame sąraše nurodytiems objektams. Kadangi rengiamės statyti NATO sąjungininkams ir Lietuvos kariuomenei tinkamą infrastruktūrą, kai kuriais atvejais išties yra keblu viską viešinti pagal esamą teisinį reglamentavimą, nes tiesiog galima padaryti ir negrįžtamos žalos valstybės gynybos tikslams. Tačiau sprendimus vis tiek reikia priimti skubos tvarka. Siūloma teisinio reguliavimo poveikio priemonė, taikant išimtį dėl planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo ir dėl konkrečios karinės infrastruktūros, nurodytos Vyriausybės tvirtinamame sąraše, poveikio aplinkai vertinimo, yra tinkamiausia pasiekti keliamus tikslus ir efektyvesnė nei kokių nors dabartinio teisinio reguliavimo išimčių nustatymas visai karinei infrastruktūrai. Pabrėžiu, čia nekalbama apie visą karinę infrastruktūrą, kalbama apie tą infrastruktūrą, kuri skirta Lietuvos kariuomenei, NATO sąjungininkams, tačiau tvirtinama atskiru Vyriausybės nutarimu. Tiek.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Jūsų niekas nenori paklausti, nors ir keista. Nuomones išsakyti nėra norinčių. Jūs pristatėte, ačiū už pristatymą.

16.16 val.

Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2104VK (pateikimas)

Dabar norėčiau pakviesti kultūros ministrą gerbiamą S. Kairį pristatyti 2-19 klausimą – Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2104. Prašau.

S. KAIRYS. Ačiū posėdžio pirmininkui. Gerbiami Seimo nariai, šiandien pristatau du klausimus – tiek Profesionaliojo scenos meno įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, tiek Kultūros centrų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Juos pristatysiu atskirai, bet yra bendras dalykas, susijęs faktiškai su visais šią sesiją į Seimą atneštais klausimais, kalbant apie Kultūros ministeriją. Iš esmės visos naujos redakcijos vadovaujasi keliais tokiais tikslais, keltais tuos įstatymus tobulinant. Kalbu apie biurokratijos mažinimą, šiandienos poreikių atliepimą, ryšį su nevyriausybinėmis organizacijomis ir bendruomene. Galų gale derinant pakeitimus buvo labai svarbu turėti labai glaudų ir artimą ryšį su kiekvienu sektoriumi, kad visi pakeitimai būtų ne tokie, apie kuriuos mes galvojame, kad būtų gerai, bet kuriuos sektorius priimtų ir pasakytų, kad jie yra tikrai naudingi ir reikalingi.

Kalbant apie Profesionaliojo scenos meno įstatymą, iš esmės irgi yra dvi tokios pagrindinės kryptys. Jeigu kalbame būtent apie tą perteklinio reguliavimo atsisakymą, ypač žinant, kiek visokių dalykų įstaigos privalo derinti su steigėju, šiuo atveju su Kultūros ministerija, tai šiame

įstatyme išbraukiame, atsisakome ir profesionaliojo scenos meno įstaigos neturės derinti su ministerija teatrų ir koncertinių įstaigų struktūros ir pareigybių sąrašo, teatrų ir koncertinių įstaigų gastrolių organizavimo tvarkos, kūrybinių darbuotojų atestavimo procedūros, ji iš esmės dubliuoja metinius darbuotojų vertinimus, procedūra yra tokia dviguba ir tikrai nereikalinga, taip pat kūrybinė programa susilieja kartu su nacionaline programa, visiems mažėja administracinė našta, lieka iš esmės tik vienas vertinimas, arba, kitaip tariant, konkursas.

Na, o kita kryptis yra būtent profesionaliojo scenos meno įstaigų finansavimo sistemos pokyčiai. Čia yra tiesiog du dalykai, jie vėliau ves į labai aiškų išgryninimą, ką mes finansuojame per Lietuvos kultūros tarybą, ką pasilieka finansuoti jau koordinuojant Kultūros ministerijai. Čia iš esmės yra du pokyčiai. Tai valstybinių teatrų ir koncertinių įstaigų kultūrinės edukacijos projektų finansavimas iš Lietuvos kultūros tarybos perkeliamas į Kultūros ministeriją, o kitų profesionaliojo scenos meno įstaigų veiklos finansavimas ir salių, kitų erdvių kompensavimas koncentruosis Lietuvos kultūros taryboje. Dabar šitas finansavimas ir sprendimai dėl jo vyksta Kultūros ministerijoje.

Taip pat svarbu paminėti, kad mes turime galimybę suvienodinti tikrai labai svarbų klausimą, jį girdime važinėdami po įvairiausias savivaldybes ir regionus, tai būtent išspręsti savivaldybėms priklausančių įstaigų vadovų kadencijos modelio klausimą. Ar tai būtų profesionalusis scenos menas, ar kultūros centrai, ar bibliotekos, ar muziejai, jie ateis ateityje irgi ant jūsų stalo. Iš esmės vadovų kadenciją yra siūloma turėti tokia, kad kadencija yra penkeri metai. Jeigu vadovas vykdo strateginiame veiklos dokumente nustatytus rodiklius, jam po tų penkerių metų vieną kartą dar penkeriems metams kadencija gali būti pratęsta be konkurso, o pasibaigus ir šitiems penkeriems metams iš esmės situacija yra tokia, kad tas darbuotojas tiesiog dalyvauja konkurse paprastai, kaip ir kiti kandidatai. Aišku, yra ir tokia galimybė, kad, tarkime, meras šiuo atveju, atstovaudamas savivaldybei, gali tos penki plus penki formulės ir nepanaudoti, o tiesiog skelbti konkursą.

Kas yra dar svarbu, kad truputėlį irgi keičiasi jungtinių veiklos ir partnerysčių sutarčių reglamentavimas. Jis yra ir skaidrinamas, ir daromas toks tvaresnis. Didėja jungtinių veiklos sutarčių laikotarpis, kuris anksčiau buvo penkeri metai, dabar galimybė tokia sutartį turėti yra pratęsiama iki 20 metų. Tai pirmiausia yra svarbu, nes mes kalbame apie įvairias bendras partnerystės kooperacijas, kurios trunka tikrai, tarkime, kad ir dešimt metų. Tai yra labai sunku užtikrinti, kai mes turime jau įstatyme įrašytą penkerių metų terminą. Tiesiog tai neaprepia šitų dalykų.

Taip pat aš atsimenu ir kitų klausimų. Čia kai teko kalbėti, irgi buvo diskusija ir su Kultūros komiteto pirmininku. Šitame Profesionaliojo scenos meno įstatyme irgi yra šiek tiek pataisomi koeficientai ir šiek tiek didėja kompensacinės išmokos kūrybiniams darbuotojams, kurie dėl profesinės specifikos negali dirbti pagal įgytą specialybę. Čia irgi koreguojama jų išmoka iš 460 eurų į 637 eurus.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti pora kolegų. R. Šarknickas pirmas klausia. Ruošiasi J. Urbanavičius. Prašau, gerbiamas...

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Mano klausimas būtų susijęs su 7 punkto pasiūlymu. Siūlote panaikinti prievolę įstaigoms nurodyti lėšų šaltinius, turto ir lėšų naudojimo tvarką bei finansinės veiklos kontrolę. Kokie yra paliekami mechanizmai finansinės veiklos skaidrumui išlaikyti?

S. KAIRYS. Iš esmės vis tiek mes kalbame apie biudžeto skiriamas lėšas tiek pagal bazinį įstaigų finansavimą, tiek pagal jau jų veiklą, jei kalbėtume, tarkime, apie nacionalinę programą. Iš esmės vis tiek visi įrankiai tam yra ir čia kokio nors minuso ar kokios nors mažesnės kontrolės, kad įstaigos kur nors ne ten išleis lėšas, tikrai neturėtų būti. Bet, manau, jeigu turite kokių nors nuogastavimų ar kitų dalykų, kai jau komitete klausimas bus nagrinėjamas, tikrai galėsime padeduoti išsamiau, ar tas naujas reguliavimas užtikrina kontrolės dalykus, kuriuos jūs keliate.

PIRMININKAS. Klausia J. Urbanavičius. Prašau.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, norėjau jūsų paklausti dėl tų kadencijų. Penki plus penki – lyg ir išeitų dešimt metų. Man atrodo, gal ir normalus toks laikotarpis. Per dešimt metų gali priaugti turbūt tų naujų specialistų ir panašiai. Apskritai noriu paklausti, kaip regionuose tų įstaigų vadovų trūkumą jaučiate, ar tų žmonių yra?

Ir dėl to taikymo jūs užsiminėte – vieni merai galės taikyti pagal savo norą, kiti ne. Gal reikėtų bendros tvarkos, kad būtų aiškumas, ar čia nebus tokių piktnaudžiavimų? Tai tiek. Ačiū.

S. KAIRYS. Tikrai ačiū už klausimą. Tikrai šis sprendimas yra atkeliavęs iš apačios – iš regionų. Kokia yra problema? Jeigu mes anksčiau sprendėme klausimą, kad mes kai kuriuos vadovus turime įstrigusius savo darbovietėje 20 metų ir daugiau, tai tas pokytis yra įvykęs. Bet kas atsitinka? Savivaldybėse mažesniuose miestuose labai sunku išlaikyti jauną, gerą specialistą, kuris, tarkime, grįžta po baigtų mokslų užsienyje ar kokiam Vilniuje, ar Kaune į savo gimtinę, nes jam turint tiesiog penkerių metų kontraktą yra sudėtinga net nueiti į tą patį banką ir prašyti paskolos gyvenamajam būstui. Iš esmės tokių sąlygų sukūrimas, kai žmogus gali planuoti savo laiką ne tik penkeriems metams, bet, jeigu gerai dirba, dar plius penkeriems ir neturėti apribojimo, ir dalyvauti toliau konkurse, tikrai leis patraukliau formuluoti ir kvietimus, būtent kalbant apie jaunus specialistus, jų prisitraukti į regionus ir kad jie galėtų ten tikrai sėkmingai dirbti.

Visokių yra situacijų. Tikrai yra šviesulių, jaunimas duoda labai gerą inspiraciją ir visai savivaldybei. Tikrai matau daugybę gerų pavyzdžių. Bet yra ir tokių, kur tikrai savivaldybių vadovai nuogaštuoja, kad ką nors rasti ir prisitraukti bus sunku. Tai mes būtent tai atliepdami ir reagavome, ir darėme bendrą, panašiai kaip švietimo sistemoje, mechanizmą, būtent penkeri plius penkeri metai.

Na, o kaip nors palikti tą galimybę vis tiek reikia, nes iš esmės meras, jeigu norės, ir be šito turi kitų priemonių, kaip, tarkime, atleisti vadovą. Tai čia nėra esminis klausimas. Svarbu tiesiog būtų galimybė ir įstatymas ne apsunkintų, o palengvintų procesą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausti nėra norinčių. Nuomonių už, prieš nėra.

16.26 val.

Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2115VK (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-20 klausimas – Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2115. Prašom.

S. KAIRYS. Ačiū. Pristatau klausimą dėl Lietuvos Respublikos kultūros centrų įstatymo pakeitimo projekto. Pagrindiniai įstatymo projekto pakeitimai yra tokie – iš esmės yra patikslintos ir naujai apibrėžtos savivaldybių ir kitų kultūros centrų funkcijos. Jų yra 14, atliepančių šių dienų poreikius. Labai yra svarbu pastebėti, kad įstaigos nedažnai progresyviau vykdo savo veiklą, nei jas reglamentuoja esantys įstatymai. Tų įstatymų, kurie kultūros srityje yra, naujos redakcijos buvo maždaug tik 2000 metų pačioje pradžioje.

Grįžkime prie funkcijų. Aš keletą paminėsiu tokių kaip išskiriamas bendradarbiavimas su nevyriausybinio sektoriumi, istorinės atminties aktualizavimas, daugiakultūriškumas, kultūrinio verslumo skatinimas, pilietiškumo ugdymas, vietos ir regionų kultūrinio savitumo skatinimas, kultūrinė edukacija, tarptautiškumas, tarpkultūriškumas. Įtvirtintos nuostatos, kad savivaldybių ir kiti kultūros centrai turi vykdyti ne mažiau kaip pusę iš ką tik mano kaip pavyzdžių išvardintų funkcijų. Jų iš viso yra 14, o pačios savivaldybės yra įpareigojamos užtikrinti visų 14 kultūros centrų funkcijų teikimą visoje savivaldybės teritorijoje.

Taip pat norisi akcentuoti, kad pakeitimai įgalina turėti intensyvesnį bendradarbiavimą tarp savivaldybių, koordinuojant savivaldybių kultūros centruose teikiamų kultūros paslaugų priėmimą ir sklaidą, įteisinant naujas bendradarbiavimo paslaugų teikimo galimybes trūkstantoms paslaugoms pasiekti. Nustatoma galimybė kelioms savivaldybėms steigti kultūros centrą, kurio juridinis statusas būtų viešoji įstaiga. Taip pat nustatyta, kad kultūros centrų tinklą sudaro Lietuvos nacionalinis kultūros centras, savivaldybių kultūros centrai ir kiti kultūros centrai.

Pagal sritį kultūros centrai bus skirstomi į daugiarsričius arba į specializuotus. Atkreipiu dėmesį, kad nebeliks kultūros centrų skirstymo į kategorijas, kaip buvo skirstoma iki šiol, kalbant apie pirmąją, antrąją ir trečiąją kategorijas.

Taip pat yra patikslinta vėlgi ta pati kultūros centrų vadovų skyrimo tvarka, lygiai tas pats modelis, aš nebesiplėsiu ir nebekalbėsiu. Atsisakyta šiuo metu galiojančių nuostatų, įpareigojan-

čių valstybės ir savivaldybių kultūros centruose sudaryti kultūros centro tarybą, ir patikslintas Kultūros centrų tarybos, veikiančios prie Kultūros ministerijos, kaip patariamąjo balso teisę turinčio instituto teisinis reglamentavimas.

Taigi šie įstatymo pakeitimai leis atverti platesnes galimybes kiekvienam bendruomenės nariui dalyvauti kultūroje, taip mažinant visuomenės kultūrinę atskirtį, kurti palankesnes darbo sąlygas regionuose, kurie susiduria su aukštos kompetencijos ir tinkamo išsilavinimo kultūros įstaigų vadovų trūkumu, sustiprinti kultūros centrų vaidmenį teikiant visuomenei kokybiškas kultūros paslaugas ir plečiant jų įvairovę, skatinant kultūrinį verslumą bei bendradarbiavimą su nevyriausybinėmis organizacijomis, sustiprinti savivaldybių vaidmenį, užtikrinant ir koordinuojant kultūros centruose teikiamų kultūros paslaugų prieinamumą ir sklaidą. Taip pat įgalins glaudesnį bendradarbiavimą tarp savivaldybių, planuoti kultūros centrų tinklo plėtrą atsižvelgiant į realiai vykdomas kultūros centrų veiklas, kelti auditorijų regionuose kultūrinės kompetencijas bei prisidėti prie regioninės kultūros politikos tikslų įgyvendinimo.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti. Pirmas klausia K. Vilkauskas. Prašom.

K. VILKAUSKAS (*LSDF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, norėjau paklausti dėl kvalifikacinių reikalavimų, nes dabar yra nustatyta, kad kvalifikacinius reikalavimus Lietuvos nacionalinių kultūros centrų vadovams nustato kultūros ministras. Galėtų būti tokių nuogastavimų kultūros centrų direktorių, kurie vieną kadenciją dabar pereina, dar plius viena kadencija, kad, sakykim, būtų nustatyti tokie kvalifikaciniai reikalavimai, pavyzdžiui, kaip kokios nors kalbos mokėjimas, kad negalėtų eiti į antrą kadenciją. Ar gali taip būti, ministre?

S. KAIRYS. Man sunku atsakyti, kaip gali būti. Bet esminis dalykas, ką mes irgi girdime, dar kartą pabrėžiu, tikrai aktyviai lankydamiesi savivaldybėse ir regionuose, tai būtent tas magistro laipsnio reikalavimas. Iš vienos pusės, niekas tikrai nekelia klausimo, kad tas magistras galėtų būti, nes galų gale mes čia irgi suvokiame, kaip kultūros centrai atrodys šalia muziejų, šalia bibliotekų ir ar tikrai tada jie norės šiek tiek sumenkinti tą įstaigos prestižą. Tai visi supranta, bet buvo tikrai per trumpas laikas šitam reikalavimui įgyvendinti. Tas terminas dabar yra nukeltas dvejiems metams ir magistro reikalavimas yra nukeltas iki 2025 metų. Tikimės, kad visi spės susitvarkyti visus formalumus ir čia kokių nors problemų nebus.

Ką aš dar girdžiu ir kartu galiu gal ir pasakyti, ir kažkokius nuogastavimus neutralizuoti, tai girdžiu ir tai, kad yra kvalifikaciniai reikalavimai ir kitiems darbuotojams. Ir ypač yra problema, kai žmonės meta iš metų dirba kokį nors darbą tame pačiame kultūros centre ir staiga mato, kad toks bendras horizontalus reikalavimas yra tam tikro išsilavinimo ir kitų dalykų. Bet čia kultūros centrai irgi turės savarankiškumą. Kokį čia jums pavyzdį pasakyti? Tarkime, statybininko išsilavinimą turintis choro vadovas galės dirbti toliau, bet statybininkui, kuris iki šiol statė, tiesiog užsinerėti būti choro vadovu bus sudėtinga, tam reikės atitikti tam tikrus kriterijus.

PIRMININKAS. Klausia S. Tumėnas. Ruošiasi R. Šarknickas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, Lietuvos Respublikos XVIII Vyriausybės programoje šitas įstatymo projektas parašytas prioritetinių įstatymų dalyje. Aiškinamajame rašte jūs apie tai rašote. Jūs mus komitete, puikiai prisimenate, vis raminote, kad jūs pateiksite trijų įstaigų bendrą paketą – centrų, muziejų ir bibliotekų. Vis dėlto dabar eina jau po vieną. Tai kokios priežastys, kad pirmasis yra šitas, būtent centrų įstatymas. Ir kas sutrukdė, kad ministerija galėjo pateikti visą paketą? Kas tam sutrukdė?

S. KAIRYS. Labai geras klausimas ir atsakysiu daugiau iš tokios teisėkūrinės perspektyvos. Iki šiol šitie įstatymai ir buvo keičiami po kažkokią dalelę ir po vieną straipsnį, reglamentuojantį vieną ar kitą dalyką. Tai yra kur kas lengviau ateiti su paketu, nei kad ateiti iš esmės su visų šakinių įstatymų naujomis redakcijomis. Tą labai norėčiau pabrėžti. Nes čia mes kalbame ne tiesiog apie kelių straipsnių pakeitimą, mes kalbame apie naujas redakcijas. Kiti dalykai priklauso ir nuo kitų niuansų, kaip greitai gaunamas pats palaiminimas Vyriausybėje, kada jis atsiduria Seimo darbotvarkėje, bet iš esmės po Kultūros centrų ir Profesionaliojo scenos meno įstatymų eilės jau laukia Muziejų įstatymas, taip pat irgi drauge su komitetu padirbėsime ir atnešime Bibliotekų įstatymą. Jo bus ne nauja reakcija, bet taisysime būtent vadovų kadencijos klausimą savivaldybių bibliotekose.

PIRMININKAS. R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų džiaugiuosi, kad mūsų siūlytas projektas sutampa su jūsu ir skirtumai tikrai nėra dideli. Labai ačiū. Aš noriu kartu padėkoti dėl kategorijų panaikinimo. Iš tikrųjų jisai kažkoks... Nežinau, anekdotas būdavo, nors visi dirba tą patį darbą ir panašiai. Noriu paklausti, dabar, kai įsigalios tas įstatymas nuo 2025 metų, taip? Nuo 2025 metų?

S. KAIRYS. Pabaikite klausimą, aš pakomentuosiu.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Gerai. Yra tokių vadovų, kultūros centrų vadovų, kurie rajonuose dirba kultūros centruose, vadovauja ir negeba užsienio kalbos. O vienas iš reikalavimų yra mokėti užsienio kalbą. Kai įsigalios tas įstatymas ir, tarkime, jie dabar laimėję tuos konkursus, kaip sakyti, laimėję tokiais kitokiais keistais dalykais, ir būtent yra užsienio kalbos reikalavimas, ar nepraras jie darbo, kai įsigalios tas įstatymas?

S. KAIRYS. Aš labai suprantu klausimą, nes iš tikrųjų taip yra, ir čia galima dar duoti kitą pavyzdį, kaip tai koreliuoja, pavyzdžiui, su savivaldybių tarybų rinkimais ir kitais dalykais. Iš tos teisėkūrinės pusės mes tikrai nepajėgūs įvertinti individualių situacijų kiekvienoje savivaldybėje ir kiekviename kultūros centre, bet ką turbūt reikėtų žinoti, kad šis įstatymas, jeigu jūs jį palaiminsite ir priimsite, įsigalios kitų metų balandžio 1 dieną, o kai kurie straipsniai įsigalios netgi dar vėliau, nes esminis šito straipsnio pokytis yra tas, kad yra apibrėžta būtent 14 funkcijų, kurias savivaldybės vienaip ar kitaip turės užtikrinti ar per vieną kultūros centrą, ar per kelis. Tai tam reikės pasiruošti, tą suprantant, tas įsigaliojimas yra vėlesnis.

Taip pat buvo jūsų gera pastaba dėl skirstymo į kategorijas. Į kategorijas skirstymas iš esmės buvo absoliučiai biurokratinis dalykas, skirtas tik priimant sprendimus dėl finansavimo tvarkant vieno ar kito kultūros centro pastatą, tik tam. Kai šitų dalykų nebereikėjo, tai tas skirstymas iš esmės tik lėmė, kada skiriama tais metais, kuris geriausias kultūros centras, tai skiriama pagal kategorijas. Bet jų tikrai neliks ir iš esmės liks tik nebent specializuoti arba tokie daugiafunkciniai kultūros centrai.

PIRMININKAS. Ir klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, kai pateikiami tokie įstatymai, ir dar naujos redakcijos, man visada knieti vieną klausimą užduoti: kultūros centrų padaugės ar sumažės priėmus šį įstatymą?

S. KAIRYS. Aš labai tikiuosi, kad padaugės paslaugų, kokybiškų paslaugų. Ir šiame įstatyme labai noriu atkreipti dėmesį, kad nebus būtina vienai savivaldybei turėti tiek kultūros centrų, kad užtikrintų visas funkcijas. Atveriamos galimybės mąstyti ir tokiu regioniniu būdu, būtent steigiant kartu su kitomis savivaldybėmis bendras įstaigas, taip tiesiog papildant vienai kitą. Ir tikrai, važinėjant po Lietuvą, konkrečioje savivaldybėje yra labai gražių pavyzdžių, kaip vieni kultūros centrai pagal tematiką labai vienas kitą papildo – vienų stipresnis teatras, kitų šokis, ir labai puikiai tie dalykai veikia. Aš manau, kad ne įstaigų skaičius yra esmė, nes tai sprendžia pačios savivaldybės. Ministerija negali reguliuoti paties tinklo ir skaičiaus, bet yra kelios labai naudingos nuostatos, kurios tikrai atvers visiškai kitokį kultūros centrų darbo organizavimą, o dėl to išloš tik tų savivaldybių bendruomenės.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Už kalba S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, viskas yra gerai, tik noriu priminti, kad mes teikėme ir Bibliotekų įstatymą, tačiau mūsų bėda buvo, kad jį su kolega Robertu mes teikėme opozicinėje darbotvarkėje ir jis tiesiog, manyčiau, aritmetiškai dėl to buvo atmestas. Nors noriu priminti, kad iš visų įstatymų Teisės departamentas geriausiai buvo įvertinęs Bibliotekų įstatymą, todėl mes ir tikėjomės, kad tas pažadas bus įvykdytas ir Vyriausybė, ministerija pristatys tą bendrą visų trijų šitų institucijų – centrų, muziejų ir bibliotekų – įstatymą. Na, bet ką padarysi, žingsnis jau žengtas į priekį.

Pritariu ir kviečiu pritarti šitam įstatymui, nes čia yra daug pozityvių dalykų. Ypač gera žinia regionų centrų vadovams, kurie savo gyvenimą be streso galės projektuoti bent dešimčiai metų į priekį, tai yra dviem kadencijoms. O antroji kadencija patvirtinta, nereikės konkurso, jeigu darbas bus įvertintas gerai. Ir čia kolega Justinas užsiminė apie tas problemas, tai yra ir dabar

svertų, kai savivaldybės taryba gali tiesiog atleisti, jeigu vadovai negerai dirba. Yra tų svertų visa-da, tačiau dvi kadencijas bus galima dar aiškiau dėliotis.

Na, yra ir kitų daug pozityvių dalykų: atsisakoma neaktualių nuostatų reguliavimo, patiksin-tos įvairios funkcijos ir taip toliau. Taigi kviečiu pritarti ir kad šituo centrų įstatymu nesustotų mūsų darbas ir kuo greičiau priimtume ir Bibliotekų įstatymą, ir Muziejų įstatymą. Tikiuosi, kad tai visi kartu ir padarysime. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, balsavimas bus numatytu laiku.

16.41 val.

Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 1, 2, 3, 4, 5, 6 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo antruoju¹ skirsniu ir 12 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2059 (pateikimas)

Dabar kviečiu viceministrą E. Giedraitį pristatyti darbotvarkės 2-24 klausimą – Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 1, 2, 3, 4, 5, 6 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo antruoju¹ skirsniu ir 12 straipsniu įstatymo projektą Nr. XIVP-2059. Prašau, tribūna jūsų.

E. GIEDRAITIS. Dėkui. Laba diena, Seimo nariai. Pirmą kartą esu šioje tribūnoje, jeigu kalbė-siu per ilgai ar per trumpai, labai nepykite. Gerai. Lietuvos Respublikos pluoštinių kanapių įsta-tymo straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo antruoju¹ skirsniu ir 12 straipsniu įsta-tymo projektas.

Įstatymo projektas parengtas siekiant įgyvendinti du Europos Sąjungos reglamentus, išplėsti galimybes Lietuvoje auginti pluoštines kanapes, leisti auginti daugiau veislių pluoštinių kanapių, palengvinti pluoštinių kanapių gaminių tiekimo rinkai sąlygas, užtikrinti Pluoštinių kanapių įsta-tymo nuostatų įgyvendinimą gaminant pluoštinių kanapių gaminius, kurių gamybos metu su-sidaro tarpiniai produktai, kuriuose tetrahidrokanabinolio, toliau THC, kiekis viršija 0,2 %. Šis įstatymo projektas įgyvendina 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą 2021/2115 ir 2021 m. gruodžio 7 d. Komisijos deleguotą reglamentą 2022/126.

Esminiai pakeitimai. Nustatoma, kad nuo 2023 m. sausio 1 d. Lietuvoje bus leidžiama augin-ti pluoštinių kanapių veisles, kuriose THC kiekis sudaro ne daugiau kaip 0,3 %. Iki šiol dabarti-niame įstatyme yra 0,2 %. Nebereikalaujama, kad tiekiant rinkai iš pluoštinių kanapių pluošto pagamintus gaminius būtų pateikiamas laboratorinių tyrimų protokolai su tyrimų rezultatu, ver-tinimo išvada dėl THC kiekio tokiuose gaminiuose. Leidžiama pluoštines kanapes auginti kaip tarpinius pasėlius, tačiau sėkla vis tiek turėtų būti sertifikuota, leidžiama mokslinių tyrimų insti-tutams, mokslo ir studijų institucijoms pluoštines kanapes uždaruose gruntuose auginti ne vien tik selekcijos tikslais, bet ir kitais moksliniais eksperimentiniais tikslais. Nustatoma, kad tiekiant rinkai pluoštinių kanapių gaminius turi būti nurodyta galutinė jų vartojimo paskirtis, nustatomos poveikio priemonės už pluoštinių kanapių gaminių gamybos, kurios metu susidaro pluoštinių kanapių tarpiniai produktai, kuriuose THC kiekis viršija leidžiamą 0,2 % ribą, ir tiekimo rinkai reguliavimo pažeidimus. Tai iš tikrųjų gaminiuose lieka ir toliau galioti 0,2 % riba.

Teisės akto projektas suderintas turbūt su visomis įmanomomis institucijomis, aš jų čia ne-vardinsiu. Buvo atsižvelgta į tarpinstituciniuose pasitarimuose pateiktas pastabas, buvo pristaty-tas suinteresuotiems pluoštinių kanapių augintojams ir perdirbėjams bei mokslo institucijų atsto-vams. Įstatymo projektas 2022 m. rugpjūčio 16 d. buvo pateiktas Vyriausybei. Rugsėjo 28 dienos nutarimu Nr. 964 Vyriausybė nusprendė įstatymo projektą pateikti Seimui. Įstatymo projektą įvertino ir Seimo kanceliarijos Teisės departamentas. 2022 m. spalio 10 d. pateikė išvadą dėl šio projekto. Buvo pateikta 21 pastaba. Į daugelį, žinau, bus atsižvelgta, bet tai jau turbūt vėliau, jei-gu jūs patvirtinsite ir jeigu ateis derinti į komitetus. Trumpai tiek.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas viceministre, už pristatymą. Jūsų nori paklausti keletas ko-legų. Pirmas klausia A. Sysas. Ruošiasi M. Danielė.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas viceministre, ne su visomis organizacijomis suderinta. Su europinėmis, suprantu, nesuderinta, nes tokio europinio dokumento, kur yra 0,3 % THC, kol kas dar nėra patvirtinta. Yra diskutuojama. Vienas dalykas.

Mano du klausimai. Ar jau Lietuva gavo patvirtinimą, notifikacinį dokumentą iš Europos Komisijos dėl prieš dvejus metus priimto Pluoštinių kanapių įstatymo? Ten dydis buvo dar didesnis. Ar gavote notifikavimą? Vienas klausimas.

Antras. Kodėl vėl anksčiau laiko teikiate įstatymą, prieštaraujantį Europos Sąjungos direktyvai? Direktyva nepakeista, yra 0,2 % tetrahidrokanabinolio. Kodėl skubate ir eilinį kartą lipate ant to lietuviško grėblio, pastatyto prie įėjimo į Seimą? Ačiū.

E. GIEDRAITIS. Dėkui už klausimus. Kadangi aš tik dvi savaites esu perėmęs Augalininkystės skyriaus kuravimą, tai apie kokį nors notifikavimą išgirdau pirmą kartą, negaliu atsakyti. Bet ar mes skubame? Iš tikrųjų čia yra 2021 metų reglamentai. Iš tiesų yra skirtumas: auginant 0,3 % yra leidžiama Europos Sąjungoje nuo kitų metų sausio 1 dienos, tačiau produktuose, gaminiuose ir toliau išlieka 0,2 %. Jie nėra leidžiami. Ir čia nėra prašoma leisti. Tikrai čia mes neskubame.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia M. Danielė. Ruošiasi A. Veryga.

M. DANIELĖ (LF). Labai ačiū už pristatymą. Labai ačiū už atneštą projektą. Aš noriu pasidžiaugti. Labai ilgai Lietuva diskutavo dėl pluošto, iš tikrųjų dėl piktžolių labai ilgai diskutavome. Labai ilgai vėlavo mūsų ūkininkai, mūsų pramonė, negalėjo tiesiog eiti reikiamu tempu Europoje, negalėjo konkuruoti. Atsiradus daugiau lankstumo, plečiantis veislėms, šiems pakeitimams atsiradus, tikrai mūsų ūkininkai galės geriau konkuruoti visoje šioje rinkoje. Ji yra labai auganti ir labai perspektyvi. Sveikinu su šiuo projektu.

Aš gal tiesiog dar kartą noriu paklausti. Kai jau pridėsime 0,1 %, ar čia atsiras daugiau tų rūšių, ar čia kaip nors padidės rizika, kad jau Lietuva visa svaiginsis, žodžiu, nuo to kefyro prisigers, nuo tų piktžolių dabar jau apsvaigs, ar čia vis dėlto viskas yra saugu ir patikrinta? Toks būtų mano klausimas.

E. GIEDRAITIS. Aš tikrai nežinau, reikia turbūt virš 2 %, kad apsvaigintų, bet gal ir klystu. Tačiau, taip, jeigu yra leidžiama Europos Sąjungoje, tai yra saugu, tiesiog mažėja įtampos. O kad yra paklausa, tikrai taip, mes ministerijoje tikrai jaučiame, iš viso pasaulio yra susidomėjimas ir pirkti, ir gaminti. Ačiū už palaikymą.

PIRMININKAS. A. Veryga. Prašau.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū, viceministre, už pristatymą. Aš gerai prisimenu, kai buvo svarstomas Pluoštinių kanapių įstatymas. Tas pirmasis. Labai gražiai prisimenu visas čia tas pasakas, kaip jau čia dabar bus Lietuva pastatyta iš pagamintų statybinių medžiagų, iš pluoštinių kanapių, kaip mes čia vaikščiosime apsirengę rūbais iš kanapių, mašinos važiuos pagamintos. Dabar girdime iš ūkininkų, žinote, vien jas nuimti reikia labai sudėtingos technikos, lūžta. Geriau nuskina žiedynus, kuriuos paskui pardavinėja pavadinę hašišu, visokiomis kitokiomis nesąmonėmis, atidarinėja *coffee shop'us* Vilniuje, imituodami čia Amsterdamą, ir panašiai. Mano klausimas paprastas, kam reikia padidinti iki 0,3 THC kiekį ir kokį tas padidintas kiekis, pavyzdžiui, per *triusikus*, pagamintus iš pluoštinių kanapių, kurios turės 0,3 % THC, efektą padarys? Ar čia tikrai pagaliau įvyks proveržis Lietuvoje, apie kurį kalba kolegė Morgana, ir dabar visi mes čia vaikščiosime *apsirėdę*? Gal su tuo THC kombainu bus lengviau nukulti. Čia gal kokie nors praktiniai dalykai?

E. GIEDRAITIS. Gaila, kad aš ne biologas. Bet iš tikrųjų yra visas kontrolės mechanizmas. Jei gu viršys tuos 0,3, tai tiesiog įsijungs baudos ir sankcijos, ir pažeidimai. Tikrai čia nebus jokios revoliucijos. Taigi sugrįš tas įstatymo projektas dar į komitetus ir, matyt, bus galima dar ir biologus pasitelkti, jie man bent padėtų atsakyti į jūsų klausimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, tikrai paperka jūsų nuoširdumas ir atvirumas, nes neseniai pradėjote eiti pareigas ir tikrai reikia įsigilinti į situaciją. Aš tokio irgi norėjau paklausti sudėtingo klausimo, bet nežinau, kaip čia pavyks atsakyti. Dėl pluoštinių kanapių gaminių gamybos ir jų tiekimo rinkai reikalavimų pažeidimų protokolo. Čia toks surašytas, kad turi būti data, vieta, telefonai ir taip toliau – viskas įstatyme surašyta. O kas bus, jeigu rašant tą projekto protokolą, tarkime, kurios nors dalies trūks, pavyzdžiui, nebus nurodytas telefonas, kur įstatyme reikalaujama? Ar tas protokolas taps galiojantis, negaliojantis, kokios pasekmės gali grėsti teisine prasme?

E. GIEDRAITIS. Iš tikrųjų esmė šito pakeitimo yra būtent tie 0,2 % ir 0,3 % auginimo metu ir sėklose. Kontrolė iš esmės nesikeičia. Kokia buvo, kokia šiandien galioja, panaši ir lieka. Iš tikrųjų kadangi aš pats kanapių neauginu, nežinau, bet, matyt, yra tie mechanizmai, jie veikia ir šiandien. Niekas čia nekeičiama ir šiuo atveju nešvelninama. Visi tie šeši ar septyni pakeitimai, be 0,3, yra tokie daugiau techninio pobūdžio. (*Balsai salėje*) Reikia dėl 0,3, nes dabar leidžia auginimo metu tik 0,2.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas. Taip, Robertai.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Nuo 0,2 iki 0,3, ką tai duoda iš esmės? Aš dabar jaučiu, kaip už ekrano stebi *dileriai*, jie trina rankomis ir laukia šito sprendimo. Nesuprantu iš tikrųjų to dalyko, nes tenka ir bendrabučiuose lankytis, kur nuo 0,2 jau yra problema. Vartoja vaikai, kurie gyvena asocialiose šeimose, jie nesugeba susitvarkyti, tėvai patys nesugeba sutvarkyti savo vaikų. Čia mes atidarysime Pandoros skrynią dar labiau. Tiesiog ką duoda tas nuo 0,2 iki 0,3? Ką tai duoda iš esmės?

E. GIEDRAITIS. Iš tikrųjų vienas dalykas, kad tai ne narkotikai, tai yra CBD kanapės. Antra, kad svaigintusi kas nors, Lietuvos sąlygomis reikia auginti, kiek aš žinau, šiltnamyje, reikia drėgmės, reikia šilumos – mūsų klimato sąlygomis negalima užauginti narkotinių kanapių. (*Balsas salėje: „Galima.“*) Aš neturiu patirties. Iš tikrųjų uždaro grunto auginimas leidžiamas tiksliai moksliniais tikslais, o 0,2 ir 0,3, kiek mane informavo, auginimo metu tas procentas svyruoja – aukštesnis, žemesnis. Tiesiog labai mažai veislių buvo galima auginti iki šiol. Tik tiek.

PIRMININKAS. Aišku, ačiū, gerbiamasis, atsakėte į visus klausimus. Dabar nuomonės už, prieš. Už nori kalbėti E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, atrodo, kad pirmą kartą išgirdome...

PIRMININKAS. Viskas, ačiū, viceministre.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). ...apie kanapes, kurios naudojamos techniniais tikslais. Iš tikrųjų kontrolės mechanizmas egzistuoja, Lietuvoje tai jau vyksta. Šiuo metu, jeigu viceministras atneša dokumentą, kuris turėtų būti sutapatintas su europine teise, iš tikrųjų nereikėtų čia tiek jaudintis, paprasčiausiai pritarti, o jau kas neaišku, yra tam skirti komitetai. Iš tikrųjų komitetuose nuodugniai išsiaiškinti, kam kas įdomu, ar iki biologinių dalykų, ar dar kokių nors dalykų. Iš tikrųjų siūlau pritarti ir svarstyti komitete.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. A. Sysas kalba prieš. A. Sysas nekalbės. Tada A. Verygai suteiksiu... Prašom.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Iš tikrųjų, kaip kolega Arvydas minėjo, paperka viceministro nuoširdumas, bet vis dėlto mes esame rimtoje institucijoje ir klausimai buvo labai rimti.

Tokie pasakymai, kad aš nežinau, ar nežinau, kam reikia tų 0,3 ar panašiai, manęs tikrai neįtikina. Kaip aš ir minėjau, buvo žadami aukso kalnai, kai buvo priimamas Pluoštinių kanapių įstatymas. Tai iš tų veislių ir rūšių, kurios dabar yra auginamos, kur yra visos tos statybinės medžiagos, kur viskas yra? Nepanašu, kad čia įvyko kokių nors proveržių. O kur proveržis iš tikrųjų įvyko, tai jau rašo žurnalistai apie *coffee shop'us*, apie *hašus*, apie visokias kitokias nesąmones, kurios yra reklamuojamos kaip narkotinės medžiagos, nors ten tų narkotinių medžiagų yra minimalūs kiekiai.

Tai koks čia yra tikslas? Ar norima užauginti daugiau rūšių, kur žiedynai sukaupia daugiau THC, tegu ir 0,1 % padidėja, bet tai yra padidėjimas. Tiesą sakant, aš nesuprantu šių siūlymų ir man, žinote, toks vaizdas susidaro, kad šioje sesijoje 0,3 %, kitoje sesijoje bus 0,4 %, dar kitoje sesijoje 0,5 %. Iki kurio kiekio jūs čia sieksite? Kiek reikia, kad būtų, kad jau ateitų pasitenkinimas per rūbus ir panašiai?

Aš vis dėlto siūlau žiūrėti į šį klausimą labai rimtai. Tegu pajuokaujame, bet manau, kad pristatymas yra neaiškus, argumentai neįtikina, ir kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, balsavimas bus, drįstu prognozuoti, šiek tiek anksčiau, apie 17 val. 30 min. Kolegos frakcijų vadovai, pabandykite įspėti savo kolegas sugrįžti. Dabar dėl vedimo tvarkos E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gal replika po balsavimo, kuris dar neįvyko. Juokaujant būtų galima prašyti, kad ministras siųstų viceministrą, kuris turi kokios nors praktikos. O visai nejuokaujant,

aš apeliuoju ir į kai kuriuos Seimo narius, ir į pranešėją, nėra, kolegos, lietuvių kalboje žodžio *nol*. *Nol* kablelis du. Ačiū Robertui, kuris labai raiškiai sako: nulis kablelis du, nulis kablelis trys. Nėra žodžio *nol*. Tai yra iš svetimos kalbos paimtas žodis.

PIRMININKAS. Kolegos, aš manau, mes tą norminę leksiką ne visada vartojame, bet čia visi suprantame.

16.58 val.

Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo Nr. XII-791 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2054(2) (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-26 klausimas. Kviečiu Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją gerbiamąjį J. Razmą pristatyti Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo Nr. XII-791 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2054(2). Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šio projekto reikmė iškilo, kai Antikorupcijos komisijoje mes svarstėme turbūt visiems žinomą „Pušyno kelio“ istoriją, kai yra žinomi tuos objektus valdančios ligoninės ketinimai parduoti ten esančius pastatus. Kaip išaiškėjo, tie pastatai yra jau ligoninės, kaip viešosios įstaigos, nuosavybė. Tokiu atveju iš esmės niekas nereglamentuoja, kaip toks turtas turi būti parduodamas. Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintos jokios tokios tvarkos nėra, tai iš esmės įstaiga privatizuoja, parduoda tokiu atveju sau nebereikalingą nekilnojamąjį turtą pagal savo kokią nori tvarką. Kaip žinome, buvo ten visokių abejonių, ar nėra kokių nors neskaidrių užmačių, ir diskutuojant kilo mintis, kad turbūt tų visokių abejonių panašiais atvejais būtų daug mažiau, jeigu tais atvejais, kai kuriai nors viešajai įstaigai tampa nebereikalingas jos turimas nekilnojamas turtas, tą pardavimą būtų... kad įstaiga atiduotų Turto bankui. Dabar pasižiūrėjus į įstatymą, pagal kurį veikia Turto bankas, tai akivaizdu, kad jis tokios funkcijos šandien atlikti negali. Jis gali parduoti tik valstybei priklausantį turtą. O čia, kaip minėjau, jau yra viešosios įstaigos turtas. Mes nekalbame apie tą viešosios įstaigos turtą, kuris yra valstybės nuosavybė ir perduotas viešajai įstaigai naudotis. Tokį turtą, be abejo, viešojo įstaiga, jei jai nebereikia, turi grąžinti valstybei ir tada Turto bankas gali parduoti. Bet jeigu tai yra kažkokiu būdu jau pačios viešosios įstaigos turtas, tai pati įstaiga šandien, kaip nori, jį ir pardavinėja. Aišku, mes kalbame apie viešąsias įstaigas, kur dalininkai yra valstybė ar savivaldybės. Nekalbame apie tas viešąsias įstaigas, kurios yra privačios. Tai ten, suprantama, ne mūsų reikalas joms nurodinėti, kaip elgtis su tuo turtu.

Aš šiuo teikiamu įstatymo projektu ir pasiūliau, kad tų viešųjų įstaigų, kurias valdo valstybė ir savivaldybės, nebereikalingas nekilnojamas turtas tokiu atveju būtų parduodamas per Turto banką, sudarius atitinkamą sutartį. Valstybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų atveju tai būtų privalomai, o tų viešųjų įstaigų, kur dalininkas yra savivaldybė, tai būtų kaip galimybė. Čia priklausytų, kaip pati savivaldybė apsispręstų, nes nesinorėtų varžyti savivaldos teisių, kad ir savivaldybių viešųjų įstaigų turtas būtina būtų jau perduodamas Turto bankui parduoti. Toks siūlymas, kuris galbūt padėtų išspręsti šiuo atveju ir tuos įtarimus dėl buvusios sanatorijos „Pušyno kelias“ pastatų, nes procesas ten nėra dar pasibaigęs, bet, mano žiniomis, aktyviai stumiamas į priekį.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Jūsų klausti niekas nenori, turbūt ir nuomonių už, prieš nebus. Kviečiu dar pasilikti tribūnoje (taip, nėra) ir pristatyti rezervinį 2 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-49 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą Nr. XIVP-2197. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas.

17.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-49 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2197 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

J. RAZMA (TS-LKDF). Tai, gerbiami kolegos, kaip žinote, neseniai įkūrėme dar vieną – Jūrinių reikalų komisiją. Komisija išsirinko savo pirmininką ir pavaduotoją. Šiuo nutarimu yra pateikia-

mas visas sąrašas visų komisijų pirmininkų ir pavaduotojų. Bet esminis papildymas yra būtent dėl minėtos Jūrinių reikalų komisijos.

PIRMININKAS. Atsiprašau, taip. Po pateikimo nėra klausimų. Svarstymas. Nėra. Priėmimas. Priėmimas bus jau netrukus.

Noriu pasakyti, kad 22 straipsnyje kolegės B. Pietkiewicz pavardė yra įrašyta senu būdu, tai man labai priimtina, bet, deja, taip yra. Originaliame tekste bus pataisyta.

Ir, gerbiamas Jurgi, 3 rezervinį, aš taip suprantu, pristatysite – 2022 m. lapkričio 3 d. (ketvirtadienio) Seimo posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Pateikimas, svarstymas, priėmimas.

17.04 val.

Seimo 2022 m. lapkričio 3 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas

J. RAZMA (TS-LKDF). Lapkričio 3 dienos posėdį siūloma pradėti minėjimu, pagerbiant atkurtos nepriklausomos Lietuvos valstybės vadovą V. Landsbergį, kuris neseniai šventė 90-ies metų jubiliejų. Toliau mūsų projektai daugiausia priėmimo stadijos, tie, kurie šiandien buvo svarstymo stadijos. Paskirtume Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos naują narį, būtų pateikiama S. L. Kalėdos kandidatūra į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus. Reaguojame į šiandien pateiktą iniciatyvą, kai buvo suformuluoti klausimai teisingumo ministrei E. Dobrowolskai, tai prieš pietų pertrauką išklaustume jos atsakymus.

Toliau. Po pietų darbotvarkėje vėl priėmimai, kai kurie projektai svarstymo stadijos, kažko gal ypatingo iš jų aš neišskirčiau, keletas tarptautinių sutarčių. Ir baigtume posėdį sudarydami galimybes pateikti visas Atmintinų dienų įstatymo iniciatyvas. Taip pat paskutiniu momentu buvo pateiktas Seimo rezoliucijos projektas, kurį pasirašė 61 Seimo narys, dėl Žvyrkelių per gyvenvietes asfaltavimo programos tęstinumo. Tokiu atveju yra privalu įrašyti į darbotvarkę, kai yra tiek pasirašiusių Seimo narių. Ir rezerve keletas Peticijų komisijos nutarimų.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, turbūt tradiciškai jau jūsų kokią ketvirtą kartą paklausi, ar yra kokių nors prošvaisčių dėl Energetikos ministerijos teikiamo paketo? Pats ministras žadėjo teikti dar vasarą, kad bus rugsėjo mėnesį, ministerija vėliau persigalvojo ir žadėjo šio mėnesio pradžioje, o dabar jau faktiškai turėsime lapkričio mėnesio darbotvarkę ir tų projektų vis dar nėra. Tai gal jūs daugiau informacijos turite ir galėtumėte mus apšviesti? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Galiu, taip sakant, jūsų žodžiais atsakyti: kai tik tos jūsų minėtos prošvaistės mano bus pastebėtos, nedelsiant jos atsispindės darbotvarkės projekte ir jūs taip pat tas prošvaistes išvysite. Jeigu jų nėra, tai, matyt, nėra, aš negaliu jų kažkaip sugeneruoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Per svarstymą pasisakančių nėra, už, prieš nuomonių nėra. Balsuosime jau netrukus.

17.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-50 „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1814(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kviečiu T. V. Raskevičių pristatyti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-50 „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektą Nr. XIVP-1814(2). Prašau.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Gerbiamieji Seimo nariai ir narės, teikiamas Seimo nutarimo projektas dėl Laisvės premijų komisijos sudėties pakeitimo. Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos valdybos teikimu yra siūloma pakeisti šiai organizacijai atstovaujantį narį į U. Masį. Kadangi Laisvės premijų komisija sudaroma iš kiekvienos frakcijos atstovo, tai buvusiai Socialdemokratų frakcijos atstovei pakeitus frakciją yra įtraukiamas papildomai Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos narys J. Sabatauskas į komisijos sudėtį.

PIRMININKAS. Klausiančių nėra, pasisakančių nėra. Ačiū už pristatymą. Taigi, kolegos, šios dienos darbotvarkė... (*Balsai salėje*) Svarstymas. Aš taip supratau, kad svarstymo metu nėra norinčių pasisakyti. Na, ir priėmimas.

Vis dėlto aš skelbiu 11 minučių techninę pertrauką, kol susirinksite 17 val. 20 min. Paskui priekaištausite. (*Triukšmas salėje*) Na, gerai, 17 val. 15 min. – paskutinis balsavimo langas.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, techninė pertrauka baigėsi. Dar kartą paspaudžiu kvietimą į salę iš visų patalpų, kurios yra aplinkui.

17.15 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-516(2) (priėmimo tęsinys)

Taigi liko nebalsuota dėl vieno rytinės darbotvarkės klausimo, nes buvo paimta pertrauka. Tai 1-10 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-516(2). Taigi nuomonės išsakytos, apsisprendžiame balsuodami.

Užsiregistravo 39. Deja, balsavimas atidedamas geresniems laikams, tai turbūt bus lapkričio 3 dieną, kolegos, nes nėra 71.

17.16 val.

Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1838(2), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1839(2), Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2065(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau 2-13.1, 2-13.2, 2-13.3 klausimai. Taip, Šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 pakeitimo įstatymo projektas. Dėl šio įstatymo yra svarstymo stadijoje pakankamai daug pasiūlymų. Pradedame. Dėl 1 straipsnio yra Seimo nario A. Ažubalio pasiūlymas, jam komitetas... Pasakysite. Prašau.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Pritarė iš dalies, jeigu mes kalbame apie...

PIRMININKAS. Pristatyti paprašysime... Komiteto pirmininkas atėjo pasakyti komiteto išvadą turbūt, bet pristato kolega A. Ažubalis. Prašau.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū. Kolegos, čia tiesiog siūliau išryškinti pagrindinę sąjungos, sakytčiau, tokią mintį, kad preambuleje paskirtys atsiranda. Tai yra pilietinės savigynos paskirtis. Čia komitetas atsižvelgė, taigi čia viskas gerai.

PIRMININKAS. Tai jus tenkina?

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Mus tenkina, tenkina.

PIRMININKAS. Nereikia balsuoti? Galime pritarti?

Kitas pasiūlymas dėl 2 straipsnio.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Antra pataisa. Siūlau atkurti Lietuvos šaulių sąjungos ankstesnį apibrėžimą, kad Lietuvos šaulių sąjunga yra valstybės remiama savanoriška ir savaveiksmė sukarinta pilietinio pasipriešinimo agresijai asociacija, padedanti užtikrinti Lietuvos nacionalinį saugumą, veikianti pagal šį įstatymą ir savo statutą. Čia situacija blogesnė, nes komitetas nepritarė, kad būtų įrašytas žodis „savaveiksmė“. Tai yra savarankiška. Bet šiandien mes dabar diskutavome ir galbūt ta nuomonė keisis.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Audroniau, jeigu galima, aš dar turiu gerų žinių. Aš skaitau suvestinį projektą, jis yra pats naujausias, nes daug tų versijų buvo, tai galėjo galbūt kažkur žodis pasimesti. Aš cituoju: „Lietuvos šaulių sąjunga – valstybės remiama savanoriška ir savaveiksmė sukarinta pilietinio pasipriešinimo agresijai asociacija, padedanti užtikrinti Lietuvos nacionalinį saugumą, veikianti pagal šį įstatymą ir savo statutą.“ Žodis „savaveiksmė“ yra vis dėlto projekte.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Tada nežinau, kaip jis atsirado, jeigu pas mane nėra.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Stebuklingai.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Tada gerai. (Juokas, plojimai salėje)

PIRMININKAS. Gerai. Svarbu rezultatas yra. Turbūt nesvarbu, koku būdu, gerbiami kolegos. Kolega, nereikia balsuoti, pritariate?

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ne, ne, ne, pritariame.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas...

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Kitas pritarti...

PIRMININKAS. Minutėlė! (Balsai salėje) Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra. Dėl 4 straipsnio taip pat Seimo nario kolegos A. Ažubalio...

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Čia, kolegos, pacituosiu, kas vis dėlto tvirtina Lietuvos šaulių sąjungos statutą. Cituoju Seimo kanceliarijos Teisės departamento argumentus, jiems pritariu, kad keičiamo įstatymo 4 straipsnio 2 dalies nuostatos, numatančios Vyriausybės pareigą rengti statuto projektą, derinti jį su Lietuvos šaulių sąjunga, yra taisytinės, nes pati Vyriausybė, tai yra valstybės valdžią vykdanči Lietuvos Respublikos kolegiali vykdomoji institucija, jokių Vyriausybės nutarimų projektų nerengia ir jų nederina. Šiuos veiksmus Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka atlieka Vyriausybės kanceliarija, Vyriausybės įstaigos, ministerijos ir kitos valstybės institucijos ir įstaigos. Taip pat sunkiai įsivaizduojamas reikalavimas, kad sąjungos statuto pakeitimo projektas būtų rengiamas kartu su šaulių vado įgaliojais šauliais. Čia sunkiai įgyvendinama, nes, kaip jau minėta aukščiau, už Vyriausybės nutarimo projekto rengimą šiuo atveju būtų atsakinga būtent Krašto apsaugos ministerija. Kolegos, iš tikrųjų Vyriausybė negali rengti asociacijos statuto.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Audroniau...

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Noriu nepritarti Audroniaus pasiūlymui ir tai daugumai atvejų, bus ir kitų jo pataisų, susijusių su tuo conceptualiu mūsų komiteto apsisprendimu, kad dėl skyrimo tvarkos ir kitų aspektų dalyvauja Vyriausybė, o ne krašto apsaugos ministras.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, čia dabar kalbama apie statuto tvirtinimą.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Tai susiję. Mes siūlome Vyriausybę palikti, nes mes matome, Šaulių sąjungos svarba dabar tokia, kad visas mechanizmas turi būti susijęs su Vyriausybės dalyvavimu. Natūralu, tai pirmiausia susiję su tuo, kad Šaulių sąjunga dabar yra tokia daugiabriaunė organizacija, kuri galės vykdyti tam tikras kitas hibridinio saugumo iššūkius keliančias problemas, su jomis dorotis. Todėl Vyriausybės dalyvavimas yra neabejotinas. Mes liekame prie to. Sprendimas – vienbalsiai nepritarti.

PIRMININKAS. Gerai. Ar sutinkate su komiteto nuomone, gerbiamas Audroniau? (Šurmuly salėje) Gerai, teikiu balsuoti. Kas manote, kad... Už – balsuoja už pasiūlymą, jeigu už komiteto, balsuoja prieš.

Už pasiūlymą – 14, prieš – 7, susilaikė 60. Pasiūlymui nepritarta.

Taip pat dėl 4 straipsnio yra panašus pasiūlymas, jam taip pat komitetas nepritarė. Galime be pristatymo balsuoti?

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Dėl 5 straipsnio dabar?

PIRMININKAS. Ne, dėl 4 straipsnio. Antras jūsų pasiūlymas.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Gerai, jeigu nepritarta, nepritarta, ką čia pasakyti.

PIRMININKAS. Galime bendru sutarimu palaikyti komiteto nuomonę? Taip? Ačiū.

6 straipsnis. Taip pat yra kolegos A. Ažubalio. Prašom pristatyti.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Kolegos, čia yra paprastas dalykas. Komitetas šiuo atveju neatliko iki galo savo vaidmens. Čia įrašytas labai paprastas dalykas, kad A kategorijos ginklais šauliai gali saugoti sandėlius, karinius objektus, ką jie ir daro, bet kartu įrašyta, kad jie gali teikti ir asmens, ir turto apsaugą.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega Audroniau, čia dabar apie atributiką, 6 straipsnis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Palaukite. Ne. Kaip jūs sudėliojote?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai atsiprašau, ar galima pateikti pasiūlymą?

PIRMININKAS. Taip yra parašyta.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gal būtų galima tartis taip. Audronius dabar turi likusius jau turbūt tris pasiūlymus, dėl jų jis norės balsavimo, dėl kitų jis jau supranta situaciją ir, matyt...

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ne, ne, situacijos aš nesuprantu. (*Juokas, šurmulys salėje*)

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Nenervink.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiami kolegos, jau gavote turbūt naujausią variantą. Gerai, ačiū. 6 straipsnis – Šaulių sąjungos atributika. Čia yra jūsų trys pasiūlymai.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ne, čia dėl pasiūlymų jau aišku. Pasirodo, Vyriausybė paims Heraldikos komisijos prievolę ir tvirtins Šaulių sąjungos atributiką. Gerai, pirmyn, jeigu jūs taip norite.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Mielieji, Vyriausybės dalis yra ir Krašto apsaugos ministerija, bet mes dėl to, kad konceptualiai apsisprendėme, kad yra...

PIRMININKAS. Aš norėčiau, gerbiami kolegos, kad į tarpusavio diskusijas nesiveltume, tam yra procedūros. Gerbiamas Audroniau, jūs reikalaujate balsuoti?

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ne, nereikalauju, tiek to.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto nuomonė.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Nepritarti.

PIRMININKAS. Nepritarti siūlymams. 7 straipsnis. Taip pat gerbiamas kolega. Prašom. Šaulių sąjungos tikslai.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Dabar aš galvoju, kaip čia yra. Šaulių sąjungos tikslai, tai čia turėtų būti... Žinote, kaip čia yra? Įdomu tai, kad...

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Pritarti iš dalies, Audroniau.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Taip, taip, žiūriu. Palaukite.

PIRMININKAS. Neskubėkime, leiskime žmogui.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Pritarti iš dalies, taip, gerai, tegul eina.

PIRMININKAS. Gerai. Galime, tinka?

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Tinka.

PIRMININKAS. Ačiū, pritarta. Nebalsuojame, taip?

Dabar dėl 11 straipsnio. Šaulių sąjungos teisės. Prašom, komiteto nuomonė yra nepritarti. Prašom pasakyti savo argumentus.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Dabar čia yra...

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Čia dėl apsaugos funkcijų, Audroniau.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Tai čia ir yra tas, teisingai. Kolegos, čia yra apie tai, kad šauliai galėtų saugoti, kaip kokia komercijos apsaugos įstaiga, galėtų teikti turto ir asmens apsaugos paslaugas. Ponai, čia visai kas kita. Čia noriu pasakyti, kad komitetas neatliko darbo iki galo ir neatskyrė šitų dviejų funkcijų. Saugoti A kategorijos ginklais, tai yra koviniais automatiniais ginklais, valstybės objektus – gerai, bet kai jie kartu įrašo, kad teiks asmens ir turto paslaugas, tai jie konkuruos su ekskomisarais. Pirmyn, vyrai, tada.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Audroniau, šita nuostata galiojo jau ankstesnėje įstatymo versijoje, mes nieko neįrašėme, jūs tik ją norėjote išbraukti. Ką noriu pasakyti, objektų apsaugą šauliai vykdo nuo 1991 metų, o karinius objektus pradėjo saugoti nuo 2008 metų. Sąjunga saugo tik objektus, kurių apsaugai keliamas reikalavimas apsaugą vykdyti tik su A kategorijos automatiniais ginklais. Ką tai reiškia? Tai iš principo reiškia, kad vyksta objekto apsauga. Iš to Šaulių sąjunga uždirba, tai sudaro apie 20 % Šaulių sąjungos biudžeto. Išbraukdami šitą sąvoką jūs atimtumėte iš šaulių 20 % biudžeto, pats kalbėdamas apie tai, kad norite savarankiškos organizacijos. 20 % biudžeto.

Dabar žiūrėkite, atskirti turtą ir asmenį neįmanoma, nes yra licencija. Čia ne šito įstatymo reglamentavimo klausimas. Yra turto ir asmens apsaugos licencija, čia visai kito įstatymo reglamentavimo klausimas. Mes nepritariame.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiami kolegos, tvarka yra tokia, mes kiekvienas turime teisę siūlyti pasiūlymus, komitetas sprendžia. Šiuo momentu komitetas nepritaria. Jūs norite balsuoti? Gerai, teikiu balsuoti. Kas palaikote gerbiamą Audronių, balsuojate taip, kas manote kitaip, balsuojate...

Už pasiūlymą – 8, prieš gerokai daugiau, neskaitau. Nepritarta.

12 straipsnis. Lietuvos šaulių sąjungos santykiai su Vyriausybe. Taip pat gerbiama A. Ažubalio pasiūlymas, jam komitetas yra nepritaręs. Pristatykite.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Palaukite, 12-as čia, taip?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gal man pacituoti?

PIRMININKAS. Ne.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ne, ne, ne, žiūrime. Viskas gerai, ko jūs jaudinatės. Jūs nesijaudinkite, mes turime laiko.

PIRMININKAS. 12 straipsnis.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Noriu informuoti, kad jūsų pasiūlymo palaikymas kyla.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Štai, kolegos, čia yra esminis straipsnis, kuris nustato paprastą dalyką, kad nuo šiol, jeigu bus priimtas toks įstatymas, aukščiausias valstybės politinis pareigūnas, tai yra premjeras, tai nėra Prezidentas, nes Prezidentas yra nepartinis, taigi, aukščiausias pareigūnas teiks Šaulių sąjungos vado kandidatūrą. Ponai, aš pasakysiu taip, Europoje Vakarų demokratijose taip nėra. Aš jau sakiau savo kalboje. Rytuose yra toks bandymas ir jis vadinamas nacionaline gvardija. Šiuo atveju, ponai, mes darome atskyrimą ir mes supainiojame valdžias. Kariniai dalykai, krašto sauga tai yra Krašto apsaugos ministerijos, Lietuvos kariuomenės kompetencija. Mes perduodame šitą visuomeninę organizaciją į Vyriausybės ir kanceliarijos lauką. Nežinau, ponai, man tai atrodo negirdėta. Jeigu man kas pasakys nors vieną pavyzdį, kur taip yra pasaulyje, kalbu apie demokratines valstybes, tada aš atsiimsiu pataisą. Tokių nėra, aš domėjausi.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Vienbalsiai nepritari. Komiteto sprendimas labai aiškus, negalima lyginti jokių panašių organizacijų tarp skirtingų valstybių, nėra vieno modelio, mielas Audroniau. O mes konceptualiai apsisprendėme, kad Vyriausybė dalyvauja skiriant Šaulių sąjungos vadą. Integracija su ginkluotomis pajėgomis, su mūsų krašto apsaugos sistema yra įgyvendinama per gynybos planus, o ne per tvarką, kaip yra skiriamas Šaulių sąjungos vadas. Nepritari.

PIRMININKAS. Gerai, balsuojame dėl šito pasiūlymo. Komitetas nepritarė.

Kas palaikote gerbiamojo Audroniaus pasiūlymą, balsuojate už, kas palaikote komiteto, balsuojate prieš.

Už pasiūlymą – 17, prieš – 9, susilaikė 51. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl 23 straipsnio. Šaulių sąjungos pagalba organizuojant galimą valdymo tęstinumą užsienio valstybėje ir taip toliau, tai yra...

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Čia pritarta iš dalies.

PIRMININKAS. Taip, pritarta iš dalies.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Man tinka, nes iš pat pradžių buvo išvis sugalvota, kad... Labai įdomiai: galimą valstybės valdymo tęstinumą užsienio valstybėje. Tai čia komedija iš viso.

PIRMININKAS. Bet balsuoti nereikalaujate?

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ne, ne.

PIRMININKAS. Ačiū, pritarta. Dėl 29 straipsnio taip pat yra kolegos A. Ažubalio pasiūlymas, jam komitetas nepritarė, tai yra dėl suvažiavimo nuostatų.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Čia lygiai tas pats yra, kas šaukia suvažiavimą. Mano nuomone, kad Vyriausybė... Ar gali šaukti Vyriausybė savaveiksmės visuomeninės organizacijos suvažiavimą? Na, negali, ponai!

PIRMININKAS. Čia aš, kolega, skaitau, kad eilinį Šaulių sąjungos suvažiavimą šaukia Šaulių sąjungos vadas. Tai čia...

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). O neeilinį šaukia Vyriausybė.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Galiu aš įsikišti?

PIRMININKAS. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Mielieji, jis nepasako a, pasako b. Kadangi apsisprendėme, kad dalyvauja Vyriausybė visose procedūrose, tai normalu, kad ji šaukia neeilinį suvažiavimą, kai to reikia. Anksčiau buvo krašto apsaugos ministras, dabar – Vyriausybė, kurios dalis yra ir krašto apsaugos ministras. Tai siūlau nepritari. Ir, Audroniau, mes jau konceptualiai apsisprendėme.

PIRMININKAS. Gerai.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Nereikia savęs vadinti daugiskaita.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Komitetas ir balsavimo metu mes matome...

PIRMININKAS. Gerai, kolegos, nesivelkime į ginčus. Kolega nori balsuoti. Prašom balsuoti dėl šio pasiūlymo.

Už – 8, prieš – 13, susilaikė 57. Kolegos pasiūlymui nepritarta.

Ir dar vienas yra pasiūlymas. Kai nepritarta, galime dėl to...

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, čia analogiškas. Nereikia, nereikia.

PIRMININKAS. Dėl to nebediskutuojame. Ačiū. Ir dar yra, toliau yra irgi susijęs, nebesvarstome. 30 straipsnis apie Šaulių sąjungos vadą. Prašom. Kolegos A. Ažubalio pasiūlymas.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Kolegos, tai čia pritarta iš dalies. Kaip ir tvarka, bent tiek jau gerai.

PIRMININKAS. Pritarta iš dalies, neprieštaraujate. Galime bendru sutarimu? Ačiū.

Toliau taip pat yra dar vienas pasiūlymas.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Taip pat iš dalies pritarta.

PIRMININKAS. Nepritarti čia yra. Jūsų antram pasiūlymui dėl Šaulių sąjungos vado yra nepritarta komitete. Pateikite savo siūlymą ir komitetas gal argumentus pasakys.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Nebalsuojame.

PIRMININKAS. Nebalsuojame. Gerai. Tai čia visi siūlymai, susiję su...

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Tas pats čia yra, kaip sako kolega, kad tai konceptualus pokytis. (*Juokas salėje*)

PIRMININKAS. Ir kai kur pritarta iš dalies, tai jūs su tuo sutinkate?

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Čia apie atlyginimą, čia labai geras dalykas.

PIRMININKAS. Tai tvarka.

Dėl 31 straipsnio taip pat yra kolegos Audroniaus siūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Čia yra dėl Šaulių sąjungos Centro valdybos.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Kolegos, čia norėčiau vis dėlto balsuoti ir paaiškinsiu kodėl. Centro valdyba tai yra tas strateginis organas, kuris padeda Šaulių sąjungos vadui... Pone Petrošiau, ir jums tą sakau. (*Juokas salėje*) ...Šaulių sąjungos vadui priimti strateginius sprendimus. Dabar žiūrėkite, jeigu pasižiūrėtume, aš septynerius metus esu šaulys, kiek pasikeitė Centro valdybos narių? Nelabai. Ir tai yra metai po metų. Aš nieko blogo negaliu pasakyti apie Centro valdybą, bet aš manau, kad dvi kadencijos kiekvienam Centro valdybos nariui būtų natūralu ir teisinga. Aš siūlau balsuoti ir palaikyti mano siūlymą.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Komitetas apsisprendė nepritariti.

PIRMININKAS. Tai komitetas yra apsisprendęs pritariti iš dalies.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Taip, tai ten dėl kitų formuluočių, mano pataisose yra kiti tam tikri niuansai, bet tam, ką Audronius minėjo, mes vis dėlto nepritariame.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl kolegos A. Ažubalio pasiūlymo.

Už pasiūlymą – 35, prieš – 8, susilaikė 40. Liko komiteto pasiūlymas pritariti iš dalies.

Šiaip iš tikrųjų Šaulių sąjungos įstatymas yra rimtas įstatymas, tiesiog yra požiūrių išsiskyrimas, tai, manau, natūralu, kad kolega Audronius pristato ir gina savo poziciją.

32 straipsnis. Taip pat yra kolegos pasiūlymas, tai yra Centro kontrolės komisijos tema, komiteto nuomonė irgi yra nepritariti.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Tai čia tas pats siūlymas, konceptualus, kaip sakote.

PIRMININKAS. Nereikalaujate balsuoti? Ačiū. Daugiau siūlymų dėl visų kitų straipsnių... Ačiū, gerbiamas Laurynai, už pristatymą. Galime gal visam įstatymo projektui po svarstymo pritariti? Motyvai, atsiprašau, dar yra motyvai. Už – V. Rakutis. Svarstymo stadija.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamieji, daug tikrai buvo įvairių aistrų, susijusių su šio įstatymo priėmimu ir su jo įvairiais punktais. Norėčiau šiek tiek nuraminti: šio įstatymo tikslas nėra ką nors iš esmės labai sugadinti, bet išplėsti šito įstatymo veikimo ir šios organizacijos veikimo veiklas. Yra dar tų tokių problemų ir tų baimių, kurių gali atsirasti, nes kai darai tokį svarbų žingsnį, dar negali pasakyti, kokias pasekmes tai sukels. Mūsų šito įstatymo rengimo procese jau reikia žengti žingsnį ir po truputį artėti prie priėmimo, nes mes iš tikrųjų labai daug komitete svarstėme pataisų ir gerbiamo Audroniaus. Dabar turime prieiti, aš siūlyčiau palaikyti šitą projektą.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Prieš kalba M. Puidokas. Prašau, bet Mindaugo nematau. Taigi teikiu balsuoti. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime? (*Balsai salėje: „Galime, galime.“*) Bendru sutarimu. Taip pat ir dviem lydimiesiems – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymui ir Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymui, lydimieji. Pri-

tarta bendru sutarimu po svarstymo. (*Balsai salėje: „Balsuojame.“*) Balsuojame? Na, gerai. Dėl visų trijų vienas balsavimas. Prašau balsuoti.

Už – 80, susilaikė 3. Po svarstymo pritarta.

Kitas darbotvarkės 2-19 klausimas. (*Balsai salėje*) Taip, po balsavimo, atsiprašau, nespėjau.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Šiuolaikiniame mene yra labai toks populiarus konceptualusis menas, tai yra toks menas, kuriam reikalingi labai dideli paaškinimai. Paprastai, kai tu matai kūrinį, šalia yra kokios trys lentos surašytos, ką tas kūrinys reiškia. Tai va šita koncepcija, kuri dabar yra, man primena būtent tą konceptualaus tariamo ar tikro meno kūrinį, kurio prasmės iki galo, ko gero, nesupranta ir patys teikėjai. Ačiū.

17.39 val.

Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2104VK (pateikimo tęsinys)

PIRMININKAS. Jūs pataikėte į natą, kaip tik balsuosime dėl Profesionaliojo scenos meno įstatymo pakeitimo. (*Juokas salėje*) Darbotvarkės 1-19 klausimas – projektas Nr. XIVP-2104. Jau paleidau balsavimą.

Užsiregistravo 85, balsavo 85, vienbalsiai pritarta Profesionaliojo scenos meno įstatymo projektui po pateikimo. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Kultūros komitetas. Ir siūloma svarstyti gruodžio 6 dieną. Bendru sutarimu galime pritarti? Ačiū, pritarta.

17.40 val.

Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2115VK (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-20 klausimas – Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2115. Bendru sutarimu galime? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Pagrindinis komitetas – Kultūros komitetas ir siūloma svarstyti taip pat gruodžio 6 dieną. Ačiū.

17.40 val.

Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo Nr. VIII-2025 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2119VK, Angliavandenilių išteklių mokesčio įstatymo Nr. I-2944 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2120VK, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2121VK, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3158 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2122VK, Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo Nr. I-1163 6, 7, 8, 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2123VK (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-21 klausimas, visas paketas, penki įstatymų projektai. Tai Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo Nr. VIII-2025 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2119 ir keletas lydimųjų. Galime bendru sutarimu po pateikimo pritarti? Ačiū, pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas ir papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Svarstyti siūloma gruodžio 13 dieną. Galima bendru sutarimu pritarti pagrindiniam ir papildomam? Taip, ačiū, pritarta.

17.41 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 8, 12, 14, 17, 18, 22, 24, 27, 27¹, 28, 29, 34, 35, 36, 37, 39, 40, 47, 51, 55 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2128, Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 11, 16, 26¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2129, Architektūros įstatymo Nr. XIII-425 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2130 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-22 klausimas, pirmas, antras ir trečias variantas. Tai yra Statybos įstatymo straipsnių pakeitimo, Teritorijų planavimo ir Architektūros įstatymų projektai. Galime bendru su-

tarimu pritarti? Pritarta. Pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 8 dieną. Ačiū, pritarta.

17.42 val.

Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2150, Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2151, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2152, Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 23, 24, 37, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2153, Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2154, Žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1311 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2155, Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 3, 8, 10, 12, 19, 22, 24, 27, 28, 33, 34, 39, 42, 46, 49, 53 straipsnių, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 27¹, 52¹ straipsniais įstatymo Nr. XIV-340 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2156 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-23 klausimas, pirmas, antras, trečias, ketvirtas, penktas, šeštas, septintas – visi lydimieji. Tai yra Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Galime po pateikimo pritarti? Ačiū. Pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 15 dieną. Tiksliai dėl lydimiejo Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo projekto Nr. XIVP-2154 kaip pagrindinis siūlomas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

17.43 val.

Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 1, 2, 3, 4, 5, 6 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo antruoju¹ skirsniu ir 12 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2059 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-24 klausimas – Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2059. Pateikimas. Galime bendru sutarimu? Ne? Gerai, balsuojame.

Balsavo 83: už – 54, prieš – 17, susilaikė 12. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Kaimo reikalų komitetas, kaip papildomas – Sveikatos reikalų komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 6 dieną. Dėl komitetų galime pritarti?

A. Sysas dėl vedimo tvarkos. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, Seime yra Priklausomybių komisija. Tai kaip papildoma – Priklausomybių komisija.

PIRMININKAS. Siūloma dar Priklausomybių komisija.

Kolega Aurelijus dar kartą.

A. SYSAS (LSDPF). Šiaip tai nesusiję, gerbiamas...

PIRMININKAS. Tiesiog nubalsuosime. Aš teiksiu. Atsiprašau, išjungė netyčia. Visus pasiūlymus registruojame, balsuosime dėl šitų.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKAS. Taip, Aurelijau, jūs. Prašau.

A. VERYGA (LVŽSF). Norėčiau pasiūlyti ir Sveikatos reikalų komitetą kaip papildomą.

PIRMININKAS. Yra siūloma.

A. VERYGA (LVŽSF). Ir dar papildomai paprašyti Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Taip. Ir J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tikrai mes nesudarykime įspūdžio, kad mes čia ką nors bendro priimame su tomis kanapėmis, kurios svaigina. Jeigu kalbame apie pluoštines kanapes, kuo čia dėta Priklausomybių komisija?

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš manau, čia argumentų sakyti nereikia, ne tas žanras, tiesiog yra kolegų pasiūlyta, kad papildoma būtų Priklausomybių komisija. Dėl Vyriausybės išvados. Šitą įstatymą teikia Vyriausybė pati, tad išvados, manau, nereikia. Ir dar M. Danielė. Prašom.

M. DANIELĖ (LF). Aš norėčiau pasiūlyti žemės ūkio komitetą, ir viskas, kad nebūtų čia papildomų svarstymų, nes tai yra tikrai...

PIRMININKAS. Negirdėti, prašom arčiau, jeigu galima.

M. DANIELĖ (LF). Tai tikrai ūkio ir pramonės klausimas. (*Šurmuly salėje*) Kaimo reikalų komitetas, atsiprašau.

PIRMININKAS. Kaimo reikalų komitetas.

M. DANIELĖ (LF). Tik Kaimo reikalų komitetą ir tik todėl, kad apie ūkininkus kalbama. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKAS. Gerai. Dar kartą formuluoju. Dabar taip, kolegos! Dėl Vyriausybės išvados, aš manau, išsiaiškinome. Siūlomi komitetai: Kaimo reikalų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, papildomas – Sveikatos reikalų komitetas. Ir A. Sysas pasiūlė Priklausomybių komisiją dar papildomai įtraukti. Taigi dėl pagrindinio. Atsiprašau, minutėlę! Dėl pagrindinio galime sutarti, kad Kaimo reikalų komitetas, taip? (*Šurmuly salėje*) Taip. Dabar dėl papildomo Sveikatos reikalų komiteto, aš matau, kad buvo klausimų. Balsuojame, taip. Balsuojame. (*Balsai salėje*) Už papildomą komitetą – Sveikatos reikalų komitetą.

Už – 41, prieš – 44. Sveikatos reikalų komiteto nėra kaip papildomo. Ir dabar kolegos Algirdo Priklausomybių komisija. Balsuojame dėl Priklausomybių komisijos, reikia ar nereikia. (*Balsai salėje*)

Už tai, kad Priklausomybių komisija būtų kaip papildoma, balsavo 32, prieš – 33, susilaikė 19. Nėra papildomų komitetų sąrašė.

Taigi, įgarsinu: dėl Pluoštinių kanapių įstatymo pagrindinis komitetas – Kaimo reikalų komitetas. Ir siūloma svarstyti gruodžio 6 dieną. Galime bendru sutarimu? Ačiū.

17.48 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 46, 59, 74, 75, 75¹, 75², 75³, 76, 77, 82, 83 straipsnių pakeitimo, 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 76¹, 76², 83¹ straipsniais įstatymo Nr. XIV-654 9 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2157 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-25 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2157. Bendru sutarimu galime? (*Balsai salėje*) Negalime. Siūloma balsuoti.

Balsavo 87: už – 85, prieš – 1, susilaikė 1. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 6 dieną. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

17.49 val.

Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo Nr. XII-791 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2054(2) (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-26 klausimas – Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo Nr. XII-791 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2054(2). Prašom. Gal galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Gerai, balsuojame.

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 61, prieš – 2, susilaikė 23. Pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinis komitetas – Audito komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 24 dieną. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

17.50 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-50 „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1814(2) (priėmimo tęsinys)

Ir dar liko trys rezerviniai klausimai, dėl jų turime balsuoti. Rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-50 „Dėl Lais-

vės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1814. Prašom balsuoti. Čia jau priėmimo stadija.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 81 Seimo narys: už – 80, susilaikė 1. Priimtas. (*Gongas*)

17.51 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-49 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2197 (priėmimo tęsinys)

Kitas rezervinis klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-49 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2197. Priėmimas. Prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 84 Seimo nariai, pritarta vienbalsiai. Priimta. (*Gongas*)

17.52 val.

Seimo 2022 m. lapkričio 3 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas

Ir paskutinis rezervinis 3 klausimas – 2022 m. lapkričio 3 d. Seimo darbotvarkės tvirtinimas. Siūloma patvirtinti bendru sutarimu. Ačiū. Pritarta.

Prašom. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, visų pirma dėkui visiems, kurie pirmininkavo, sklandžiai praėjo procedūros, bet klausimų svarstymas buvo mėtomas pagal eiliškumą. Gal aš pražiopsojau. Darbotvarkėje buvo R. Žemaitaičio projektas.

PIRMININKAS. Nepateiktas, nes nebuvo pateikėjo.

E. GENTVILAS (*LSF*). Štai. Aš taip norėjau balsuoti prieš. Galvoju, gal pražiopsojau. Supratau, nebuvo pateikėjo.

PIRMININKAS. Kitą kartą. Pranešėjas atsisakė pateikti, nes išvykęs. Kitą kartą.

Gerbiami kolegos, ačiū visiems už darbingą dieną. (*Balsai salėje*) Registruojamės? Gerai, registruojamės.

Taigi 2022 m. spalio 27 d. popietinis Seimo posėdis baigtas. (*Gongas*) Gražaus savaitgalio visiems.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 215 STENOGRAMA

2022 m. lapkričio 3 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA,
Seimo Pirmininko pavaduotojai V. MITALAS ir P. SAUDARGAS*

10.00 val.

Atkurtos nepriklausomos Lietuvos valstybės vadovo, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo Pirmininko, 1996–2000 metų Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko Vytauto Landsbergio 90-ųjų gimimo metinių paminėjimas

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos, kviečiu užimti vietas. Gerbiamas atkurtos nepriklausomos Lietuvos valstybės vadove, profesoriau Vytautai Landsbergi, gerbiami kolegos Seimo nariai, minėjimo dalyviai, svečiai, signatarai, Jūsų Ekscelencijos ambasadoriai, pradedame lapkričio 3 dienos Seimo posėdį ir minėjimą, skirtą atkurtos nepriklausomos Lietuvos valstybės vadovo, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo Pirmininko, 1996–2000 metų Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko Vytauto Landsbergio 90-osioms gimimo metinėms. (*Gongas*)

Kviečiu posėdžiui pirmininkauti Seimo Pirmininko pirmąjį pavaduotoją Jurgį Razmą.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Į tribūną kviečiu Seimo Pirmininkę Viktoriją Čmilytę-Nielsen.

Seimo Pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen kalba

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Brangūs kolegos, Ekscelencijos ambasadoriai, gerbiami svečiai, šandien iškilmingai paminime pirmojo atkurtos nepriklausomos Lietuvos valstybės vadovo, Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo Pirmininko, 1996–2000 metų Seimo Pirmininko Vytauto Landsbergio 90-ąsias gimimo metines. Gražus skaičių sutapimas – kaip tik praeito šimtmečio 90-aisiais Sąjūdis laimėjo rinkimus, profesorius Vytautas Landsbergis tapo Aukščiausiosios Tarybos vadovu, Lietuva paskelbė atkurianti valstybingumą. Nuo tų laikų prabėgo daugiau nei 3 dešimtmečiai. Išsipildė tai, apie ką anuomet nedrąsu buvo net pasvajoti. Esame laisva ir nepriklausoma valstybė, įsiliejome į Europos Sąjungą, tapome Šiaurės Atlanto aljanso dalimi. Turime atvirą ekonomiką ir pajėgią politinę visuomenę, į politiką, o ir apskritai į gyvenimą atėjo nauja karta. Atrodytų, kad viskas pasikeitė neatpažįstamai, tačiau išsižiūrėjus nesunku pamatyti dalykus, kurie nepasikeitė, kurie atsirado ir formavosi prieš tuos 3 dešimtmečius ir kurie iki šiol esmingai veikia mūsų valstybės kryptį.

Prisipažinsiu, kad dažnai įeidama į Seimo Pirmininko kabinetą pasijuntu prisiliečianti prie istorijos. Ne kiekvieną sykį sąmoningai, tačiau visos tos interjero detalės, ilgas pasitarimų stalas, kampe tiksintis laikrodis, atrodo, sukuria, atkuria atmosferą, kuri turėjo tvyroti ten nepriklausomybės pradžioje, kuomet vykdavo nesibaigiantys posėdžiai, įtempti posėdžiai, kuomet skambėjo pokalbiai su pasaulio valstybių vadovais. Nors nuo to laiko Seimo Pirmininko kabinetas turėjo ne vieną laikiną šeimininką, atmosfera daugiausia liko personalizuota, suasmeninta.

Panašiai paženklinta per visus tuos 3 dešimtmečius yra ir mūsų valstybės politika. Ypač užsienio politika. Ypač giluminės jos formos. Ir tai nepasikeitė. Nepasikeitė Vytauto Landsbergio dėka. Landsbergio kodą, jei galima būtų taip pavadinti, geriausiai apibūdintų Čekoslovakijos prezidento Tomašo Masariko žodžiai: „Valstybė – tai racionalumo ir moralės pagrindu veikianti piliečių asociacija.“

Pirmiausia tai būtų piliečių asociacija, laisvas, demokratiškas susibūrimas, suvažiavimas kaip į Didįjį Vilniaus seimą 1905-aisiais. Pasijutę piliečiais asocijuodamiesi sukūrė valstybę, o ne atvirkščiai. Toks buvo Vytauto Landsbergio vadovaujamo Sąjūdžio principas, taip pat kūrėme valstybę, to turime ir laikytis.

Antrasis dėmuo – racionalumas. Man knieti jį pavadinti šachmatininko racionalumu. Subtilus balanso jausmas, sunkiausiais laikais padėjęs sustiprinti ir apginti mūsų valstybines pozicijas. Racionalumas valstybiniu lygmeniu yra nuolatinė paieška teisingos strategijos ir jos įgyvendinimas, žvelgiant toliau nei ši diena ar rytoj, numatant grėsmes, kurių dar tik gali kilti, ir pasiruošiant jas pasitikti iš jėgos, o ne iš silpnumo pozicijos.

Trečiasis dėmuo – moraliniai principai, kurių vertė valstybės gyvenime nepasimato akimirkai. Vytautas Landsbergis, ilgus metus kalbėjęs gėrio ir blogio kalba apie imperinę Rusijos valstybės prigimtį, ne visada buvo tinkamai išgirstas. Dabar daugeliui tapo aišku, kad remiantis nugludintomis moralinėmis kategorijomis galima apčiuopti procesus ir tuose sluoksniuose, kur jau bejėgis įprastinis, neretai merkantilinis racionalumas.

Kolegos, šiandien pagerbiame žmogų, kuris arčiausiai stovėjo prie atgimusios valstybės ištakų, žmogų, kurio orus ryžtas, kai reikia kovoti, aštrios mintys, kai reikia įvertinti, ir unikali iškalba, kai reikia įkvėpti, palietė ištisas Lietuvos žmonių kartas. Ilgiausių jums metų, gerbiamas profesoriau Vytautai Landsbergi.

Kolegos, dėkoju už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju Seimo Pirmininkei. Į tribūną kviečiu Jo Ekscelenciją apaštalinį nuncijų arkivyskupą daktarą Petarą Antuną Rajičių. Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininkė.

Apaštalinio nuncijaus arkivyskupo Petaro Antuno Rajičiaus kalba

P. A. RAIČIUS. Brangus profesoriau Vytautai Landsbergi, gerbiami Seimo nariai, mieli diplomatinio korpuso kolegos, garbūs svečiai. Man suteikta didelė garbė šia ypatinga proga pasakyti keletą žodžių savo ir diplomatinio korpuso, akredituoto Lietuvoje, vardu čia, šiuose Lietuvos Seimo rūmuose.

Kiekvienas, kas tik turėjo kokį nors ryšį su Lietuva per paskutiniuosius 3 dešimtmečius, tikrai girdėjo apie profesorių Vytautą Landsbergį. Atvykę į šalį užsienio šalių diplomatai ir kiti žmonės tuojau sužino apie milžinišką profesoriaus Vytauto Landsbergio nuveiktą darbą dėl savo šalies ir jos žmonių, ypač lemtingu nepriklausomybės atkūrimo ir atsiskyrimo nuo buvusios Sovietų Sąjungos metu. Nuo to laiko jo pastangos dėl bendrojo valstybės gėrio niekada nesiliovė.

Šis iškilmingas Seimo posėdis yra skirtas profesoriaus Vytauto Landsbergio 90-ajam jubiliejui paminėti. Devynios dešimtys metų yra neabejotinai daug žmogaus gyvenime. Biblijoje, Psalmių knygoje, rašoma: „Gyvename 70 metų, o jei tvirtesni, tai gal ir visus 80, bet tų metų dauguma – tik triūsas ir vargas. Jie greitai prabėga ir mes išskubame.“ Išmintis, liudijanti šioje trumpoje ištraukoje, mums visiems duoda peno mąstymui.

Šiandien mes visi džiaugiamės būdami liudininkais fakto, kad jūs, brangus profesoriau ir pripažintasis Lietuvos valstybės vadove, lengvai pranokote ne tik 70 metų, bet ir 80 metų, ir sulaukėte 90-ies. Tik vienas Dievas žino, kiek etapų jūs įveiksite dar.

Per šiuos 90 metų jūs pats matėte laikus, kuomet jūsų žmonės kentė sunkų triūsą ir vargą, svetimoms kariuomenėms brutaliai užėmus kraštą, Antrojo pasaulinio karo metu baisias žmonių netektis, neteisėtą Lietuvos aneksiją, kuri lėmė dešimtmečius trukusią komunistinę sovietų okupaciją. Nepaisant visų sunkumų, jūs kartu su visais patriotais lietuviais išlaikėte gyvą tikėjimą ir svajonę atgauti laisvę ir vėl atkurti demokratinę ir suverenią valstybę ir jūs tapote savo šalies išsilaisvinimo ir atgimimo vedliu.

Mūsų gyvenimo metai iš tiesų greitai prabėga. Vis dėlto jūsų vardas jau yra gerai žinomas ir tikrai bus prisimenamas ateityje kaip vieno iš atkurtos Lietuvos Respublikos tėvų. Dėl to aš tikiu, kad dabar išsakau jausmus visų garbių šiandienos susirinkimo dalyvių, kurie trokšta išreikšti nuoširdžius sveikinimus ir geriausius linkėjimus jums sulaukti dar daug ilgų, laimingų ir sveika-

tos metų. Tegul Visagalio Dievo palaiminimas visada lydi jus ir visus ištikimus, drąsius ir kilnius Lietuvos žmones. Laimingų ir ilgiausių metų! Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju Jo Ekscelencijai arkivyskupui daktarui Petarui Antunui Rajičiui. Kviečiu pasisakyti Seimo narį, Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės Akto signatarą, pirmąjį Atkuriamojo Seimo Užsienio reikalų komisijos pirmininką ir deryboms su Sovietų Sąjunga ir deryboms su Rusijos Federacija delegacijų narį Emanuelį Zingerį.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro, Seimo nario Emanuelio Zingerio kalba

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Aš tikiuosi, kad ten viskas saugu. Gerbiama Seimo Pirmininke ir pirmausia atkurtos Lietuvos valstybės vadove, profesoriau Vytautai Landsbergi! Metai bėga nenu-maldomai. Tai buvo mūsų visų reikalas – Sąjūdis. Tai buvo visų partijų, kurios buvo užgožtos ir veikė pusiau pogrindyje Lietuvos okupaciniu laikotarpiu, reikalas, Katalikų Bažnyčios reikalas, Jono Pauliaus II reikalas – Lietuvos valstybės atkūrimas. Tai nebuvo taip formalu, kaip dabar atrodytų, gerbiamieji kolegos, Seimo nariai, signatarai ir diplomatinio korpuso atstovai, Vyriausybės nariai, gerbiama premjere. Tai buvo, žinoma, reikalas, susijęs su įrodymu, kad mes esame tikri ir autentiški. Jeigu galima, neužmirškite, kad 1989 metais, gerbiama Pirmininke, lapkričio 9–10 dienomis žlugo Berlyno siena, o tik po metų spalio 3 dieną įvyko Vokietijos susivienijimas. Varšuvos pakto pabaiga buvo paskelbta Vaclavo Havelo 1991 m. liepos 1 d. Tai jūs galite įsivaizduoti, kokia eilė, kokia buvo mūsų eiga, kai dauguma manė, kad mes esame Sovietų Sąjungos dalis, o mes sakėme (čia yra ir tuometinės komisijos narių, Laima Andrikienė ir ponas Eugenijus Gentvilas, signataras, yra čia, salėje), tai visi atsimename, ką mums sakė: Sovietų Sąjungų išlaisvinimas vėliau, vėliau Sovietų Sąjungos vidinės tvarkos dalykas bus svarstomas, o mes sakėme, mes nesame ir niekada nebuvo jų dalimi, mes ne jie. Lietuvos žmonės niekada savęs nesutapatino su tais 1940 metų visokiais fiktyviais referendumais, aneksija, Molotovo–Ribentropo pakto sąmokslu, mes buvome visada laisvi ir mums atstovavo ambasados, Vyriausybė išorėje. Vyriausybė išorėje, mieli bičiuliai, turėjo mus pripažinti irgi 1988–1989 metais. Atsimenu pokalbį su Stasiu Lazoraičiu, atsimenu pokalbį su Antanu Bačkiu, jie turėjo pripažinti, kad mes esame tęstinumas. Šitas pirmas susijungimas tarp mūsų ir mūsų išeivijos įvyko.

Antras priminimas, mūsų pripažinimas kaip ne sovietų dalies buvo automatiškai įvykdytas Jungtinių Amerikos Valstijų, kurios atmetė virš 20 Sovietų Sąjungos notų, kad būtų atimta mūsų ambasada, pripažintos Baltijos šalys kaip okupacijos dalis, bet įvyko nepaprastas lūžis. Sąjūdžio autentiška. Ne, profesoriau Vytautai Landsbergi, ne *step by step*. Aš atsimenu, mes Sąjūdyje vadino me tai tokiu juokeliu – Stepas po Stepas, tai reiškė realistinę politiką, kuri buvo atseit kai kurių žmonių Vilniuje dėliojama, kad turi būti žingsnis po žingsnio. O Sąjūdis, ne nomenklatūrinis Sąjūdis, tai tie žmonės, kurie visą gyvenimą pralaidė Lietuvos nepriklausomybės laikų knygas savo lentynose, kurie jautė tęstinumą, atgaivino Lietuvą. Štai aš atsimenu tokią akimirką, kuri buvo neskelbta, kai Sąjūdžio jaunimas ir man dalyvaujant atvyko pas jus į namus ir paprašė jūsų tapti pirmininku, Sąjūdžio pirmininku, Sąjūdžio pirmininku, ir jūs pasakėte labai svarbius žodžius. Jūs ne iš karto sutikote, jūs pagalvojote ir pasakėte, kuo mums visa tai gresia, jūs pasakėte ir man, kuo man gresia, turiu galvoje Antrąjį pasaulinį karą ir artėjančią žydų tautos poziciją, ypač Izraelyje. Bet Izraelyje tuo metu buvo jūsų mamos Teisuolių galerijoje didžiulis ženklas, prie kurio buvo hebrajiškas užrašas „Lietuva“ – „Lita“. Man tas dalykas buvo nepaprastai jaudulingas. Aš buvau jaunas žmogus, dabar aš galvočiau, kad turėčiau atstovauti tuometiniam Sąjūdžio jaunimui, ir tuometinis Sąjūdžio jaunimas jus surado ir jūs mums taip pasakėte. O po to jūs manęs paklausėte, ar žinai, Emanueli, kaip sudaroma simfonija – preliudija, po to į galą *allegro*. Jūs man tada pasakėte, kad tai bus kompozicija – Lietuvos valstybės atkūrimas. Tai buvo kompozicija, aišku, ir su fugos, ir su kitais ženklais, bet ta kompozicija, žinoma, atsirėmė į tai, kad mesėjome į nepriklausomybę, gerbiama Seimo Pirmininke, ne iš Maskvos malonės, ne iš jų malonės. Mes derėjome su jais, jūs paminėjote abi derybų komisijas, ir su nuostabiais rusų demokratais, Boriso Jelcino grupe, ir su Sovietų Sąjungos Ryžkovo vyriausybine grupe. Bet vėliau man Borisas Nemco-

vas pasakė, prieš pat mirtį, prieš jį nužudant prie Kremliaus, jis pasakė man lemtingus žodžius: „Net mums, drąsiems demokratams, 1990 metais jūsų profesorius Vytautas Landsbergis buvo per daug.“ Čia įdomūs žodžiai nuostabaus, šviesaus žmogaus Boriso Nemcovo, kurį nužudė, aš manau, ko gero, Kremliaus vadovo nurodymu prie Kremliaus sienos. Net demokratams tas atskyrimas ir susijungimas su ikikarine Lietuva, o jis vėliau pavirto į Konstitucijos, mes ką tik minėjome, 1938 metų atkūrimo momentą, o po to ir mūsų Konstitucija, buvo per daug, kadangi mes aiškiai pasakėme – ne, jokių Rytų erdvių. Tai vėliau pavirto į įstatymą.

O po to pasakėme, visa Lietuva, gerbiami diplomatai, mes tada pasakėme: visa Lietuva turi gauti Lietuvos pilietybę. Ir tada išėjo įstatymas visiems, neutralizavęs visus uždarų dėžučių darbininkus, kurie čia rinkosi paskatinti Maskvos pajėgų, norėdami šturmuoti Seimą Sausio 13-ąją ir prieš porą dienų. Bet jie neteko pagrindo, jie buvo neutralizuoti mūsų atvirumu, mūsų atviros visuomenės pasiūla jiems: prisijunkite prie mūsų. Žinoma, tai nebuvo Lenkijos darbininkai ir lenkų „Solidarumas“, kuris mums buvo šviesa ir kelrodis.

Atsimindamas tuos laikus, aš norėčiau pasakyti dar vieną žodį apie mūsų kryptį į Šiaurę. Ir su kuo tai labai susiję, aš dabar jums paskysiu iš esmės. Kryptis į Šiaurę, į Šiaurės valstybes buvo ne veltui. Jinai buvo susijusi su tuo, kad jie mus atsiminė. Kaimynai atsiminė – Švedija, Suomija, Norvegija, ypač Islandija, Danija. Atsiminė mūsų kaimynystę ir atsiminė nepriklausomą Lietuvą dar iš savo tėvų laikų, kad čia pat, už jūros, buvome mes. Ir teko kreiptis į juos per šį jausmą: ar jūs atsimentate, kad mes buvome nepriklausomi, laisvi kaimynai? Ir pasakė – taip, atsimentame.

O po Sausio 13-osios – mūsų pasipriešinimas. Buvo Islandijos atsakas. Kodėl iš dalies Islandija mus pripažino? Dar nesugriuvus Sovietų Sąjungai, ne iš Maskvos malonės, ne po 1991 m. rugpjūčio 19 d. Islandija mus pripažino todėl, kad parodėme pasipriešinimą, pasipriešinimą čia. Seimas, Atkuriamasis Seimas, parodė pasipriešinimą smurtinei jėgai ir todėl Islandija mus pripažino.

Todėl Ukrainai šiandien už pasipriešinimą, už kovą už laisvę priklauso pasaulinis pripažinimas ir narystė NATO. Ji turėtų įvykti artimiausiu metu. Mes pradėjome išlaisvinimą, jūs jį pabaigėte po 32 metų ir ačiū jums už šias kovas. Leiskite, jeigu galima, Seimo Pirmininke, prieš mano akis yra gal kai kam žinomas, ką tik atėjęs Prezidento Volodymyro Zelenskio pasveikinimas, kuris skamba taip: „Ukraina visada prisimins ir labai vertins, kad būtent jūs, profesoriau Landsbergi, 1991 m. rugpjūčio 24 d. pasirašėte pirmąją sveikinimo su Ukrainos nepriklausomybės diena telegramą“.

Grįždamas prie esmės aš pasakyčiau taip. Spausdinant Lietuvoje laikraščius visomis kalbomis (čia turėtų būti Petras Vaitiekūnas, kuris tai darė Sąjūdžio vardu), ukrainiečių, gruzinų, armėnų kalba, matant čia, tarp kitko, buvusį Armėnijos Liaudies fronto vieną iš vadovų, dabartinį Armėnijos ambasadorių, ir mūsų įvykdytą pirmąją Armėnijos, profesoriau, jūsų iniciatyva, pirmąją Armėnijos pripažinimą Sovietų Sąjungai nesugriuvus, kadangi mūsų veiksmai Sovietų Sąjungai nesugriuvus buvo patys svarbiausi, ir tie 17 mėnesių po kovo 11-osios iki rugpjūčio 19-osios buvo patys svarbiausi parodant, kad mes turime savo eigą ir laisvę, kad mes esame atskiri nuo Maskvos malonės.

Šita eiga padarė taip, kad dabar daugelis šalių, žiūrėdamos, profesoriau, į jūsų tuometinę kartu su mumis vykdytą kompoziciją, į tuometinę čiurlioniadą, pakartotą atsimentant Mikalojaus Konstantino Čiurlionio „Miške“ ir „Jūra“ simfonines poetas ir atsimentant jūsų poemą, kuri vadinasi „Lietuva“. Mes džiaugiamės, kad daugelis valstybių gali sekti šitos simfonijos struktūra, kuri paremta laisve.

Ir šiaip norėčiau pabaigoje pajuokauti, nes turbūt šis tonas turėtų būti šiandien irgi leistinas. Čia atsinešiau, kolegos saugo. Aš atsimenu, už nugaros labai galingas ironiškas žvilgsnis gali staugti nušvisti. Bet atsimenu šachmatininkus pokario meto ir jų, tų jau pagyvenusių, pasakymus: profesorius Vytautas Landsbergis įveikdavo net mus, žydų kilmės šachmatininkus. (*Juokas salėje*) Žinote, ta proga aš tokį dalyką sugalvojau, kad jūs tęstumėte savo gambitą, tęstumėte savo šachmatus (jeigu leisi, Matai, ačiū už saugumą), įteikti profesoriui, kad jis tęstų savo pasaulinio lygio šachmatų partiją. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamajam Emanueliui Zingeriui.

Gerbiami kolegos, minėjimo dalyviai, svečiai, Nepriklausomybės Akto signatarai, Jūsų Ekselencijos ambasadoriai, minėjimą, skirtą atkurtos nepriklausomos Lietuvos valstybės vadovo Vytauto Landsbergio 90-mečiui paminėti baigėme. Dėkoju visiems. (*Plojimai*)

Skelbiu 5 minučių techninę pertraukėlę ir grįšime į posėdį.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, kviečiu užimti savo vietas ir skelbiu registraciją.

Užsiregistravo 83 Seimo nariai.

10.32 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. lapkričio 3 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1-2 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiama Pirmininke, frakcijos vardu norėčiau pasiūlyti išbraukti du klausimus iš darbotvarkės. Pirmasis būtų Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projektas Nr. XIVP-2147. Norime dar iki antradienio šiek tiek pasitarti.

Antrasis būtų Atmintinų dienų įstatymo projektas Nr. XIVP-1511. Čia dėl gegužės 9 dienos paskelbimo genocido Ukrainoje diena. Iniciatoriai, kiek žinau, dar nori pasitarti su ukrainiečių bendruomene dėl tikslesnių formuluočių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašom. L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Pirmiausia, aš ne dėl darbotvarkės. Norėčiau visų jūsų vardu šiandien pasveikinti Prezidentą V. Adamkų su gimtadieniu ir palinkėti sveikatos. Manau, kad savo plojimais mes galime jį pasveikinti ir džiaugtis juo. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. L. Jonaitis.

L. JONAITIS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, noriu paprašyti, kad rezoliucijos „Dėl žvyrkelių per gyvenvietes asfaltavimo programos tęstinumo ir valstybinės reikšmės kelių priežiūros, plėtos, rekonstrukcijų ir remonto“ projektą mes galėtume perkelti į rytinį posėdį, nes yra išbraukti keli klausimai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Starkevičius. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Laba diena. Aš siūlyčiau palengvinti darbotvarkę ir išbraukti vieną klausimą, tai yra Akcinių bendrovių įstatymą. Gautos Teisės departamento išvados ir komitetui jas reikia apsvarstyti.

PIRMININKĖ. Komiteto vardu, ar ne? Gerai. Dėkoju.

Pasiūlymai gauti, apsispręskime. A. Vyšniauskas frakcijos vardu prašo šiandieną išbraukti iš darbotvarkės projektą Nr. XIVP-2147. Kadangi patys iniciatoriai prašo, tai siūlau bendru sutarimu. Ar galime bendru sutarimu? Nėra reikalaujančių balsuoti, pritarta.

Projektas Nr. XIVP-1511, dėl atmintinų dienų. Taip pat iniciatorius prašo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

L. Jonaitis prašo rezoliucijos dėl žvyrkelių projektą Nr. XIVP-2206 perkelti į rytinę darbotvarkę. Priminsiu, kad įrašyta vakarinėje darbotvarkėje. Balsuojame. Kas pritariate siūlymui perkelti į rytinę darbotvarkę, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 114: už – 51, prieš – 36, susilaikė 27. Pasiūlymui nepritarta. Klausimas lieka popietinėje darbotvarkėje.

K. Starkevičius komiteto vardu prašo šiandieną nesvarstyti projekto Nr. XIVP-1854, nes yra gauta Teisės departamento išvada. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nematau reikalaujančių balsuoti. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl visos darbotvarkės. Ar galime jai pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Balsuojame dėl darbotvarkės.

Balsavo 115: už – 79, prieš – 1, susilaikė 35. Darbotvarkei pritarta.

10.37 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 13¹, 30, 32, 33, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1932(2)ES (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-1932(2). Priėmimo stadija.

Priėmimas pastraipsniui. Šį įstatymo projektą sudaro septyni straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų dėl šio klausimo užsirašiusių nėra. Balsuosime numatytu laiku. Primenu, kad šiandieną pirmasis balsavimo intervalas yra numatytas nuo 11 val. 25 min.

10.37 val.

Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo devintuoju⁶ skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1933(2)ES (priėmimas)

Lydimasis 1-3.2 klausimas – projektas Nr. XIVP-1933(2). Norėčiau pakviesti į tribūną gerbiama S. Šedbarą, nes dėl vieno iš straipsnių yra gauta pastaba.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio nėra gauta pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 3 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba. Prašom, gerbiamas pirmininke.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Teisės departamentas išsakė pasiūlymą patikslinti ieškinio dėl vartotojų teisių arba viešojo intereso gynimo sąvoką. Komitetas šįryt buvo susirinkęs, apsvarstė šį pasiūlymą, jam pritarrė ir patikslino tą vietą, dėl kurios Teisės departamentas buvo išsakęs savo pasiūlymą. Komiteto posėdyje dalyvavo 8 komiteto nariai ir visi balsavo už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti 3 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuosime numatytu laiku.

10.39 val.

Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 158 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1938(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-4 klausimas – Administracinių bylų teisenos įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-1938(2). Priėmimo stadija.

Šį pakeitimą sudaro vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuosime numatytu laiku.

10.40 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 128, 141, 142 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 174¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1902(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-5 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso pakeitimo projektas Nr. XIVP-1902(2). Vėl norėčiau pakviesti į tribūną gerbiama S. Šedbarą. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1, 2, 3 ir 4 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 5 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašau.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Teisės departamentas atkreipė dėmesį, kad, kol svarstėme projektą, praėjo įstatymo projekte numatyta įsigaliojimo diena – lapkričio 1 diena, tai siūloma gruodžio

1 diena. Komitetas šiandien svarstė ir visų aštuonių dalyvavusiųjų balsais už buvo pritarta, kad šis įstatymas įsigaliotų šių metų gruodžio 1 dieną.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti 5 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuosime numatytu laiku.

10.41 val.

Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 2, 3, 7, 12, 24, 28, 31, 33, 34 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1787(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6.1 klausimas – Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-1787(2). Priėmimo stadija. Jį sudaro 11 straipsnių. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuosime numatytu laiku.

10.41 val.

Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 22, 22¹, 23¹ ir 25¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1788(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6.2 klausimas – lydimasis Vartojimo kredito įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-1788. Sudaro penki straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų dėl šio lydimąjo užsirašiusių taip pat nėra.

10.41 val.

Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 2, 3, 54, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1927(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7.1 klausimas – Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 keturių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1927(2). Priėmimo stadija. Šį įstatymo pakeitimą sudaro šeši straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų dėl viso yra užsirašęs kalbėti G. Paluckas. Jis kalbės prieš. Gerbiamas Gintautai, dėl Mokėjimų įstatymo pakeitimo projekto. Prašau.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, nors neturiu daug vilties, jog priėmimo stadijoje visi bus įsigilinę ar išgirs tuos argumentus, bet noriu atkreipti dėmesį, jog, atrodo, tokia paprasta įstatymo pataisa iš principo labai stipriai pažeidžia asmens teisę į privatumą ir sudaro finansų įstaigoms ir bankams galimybę neterminuotą laikotarpį iš esmės saugoti itin specifinius duomenis apie savo klientus. Tie specifiniai duomenys yra skirstomi į kategorijas. Būtent čia, 54 straipsnio pataisose, yra kalbama apie specialių kategorijų asmens duomenis. Aš išvardinsiu, kas tai yra, kolegos, kad jūs šiek tiek irgi suprastumėte. Tai yra duomenys, atskleidžiantys rasinę, etninę kilmę, politines pažiūras, religinius ar filosofinius įsitikinimus, narystę profsajungose, taip pat genetiniai duomenys, biometriniai duomenys, kai jie tvarkomi konkrečiai nustatant fizinio asmens tapatybę, sveikatos duomenys arba duomenys apie fizinio asmens lytinį gyvenimą ir lytinę orientaciją.

Iš principo aš niekaip nesuprantu, kodėl bankui reikėtų lįsti į mano miegamąjį ir aiškintis, ką aš ten darau, su kuo aš ten darau? Kodėl reikėtų aiškintis ir rinkti informaciją apie įvairias politines pažiūras? Ar bus atsisakoma man paslaugas teikti dėl to, jeigu aš būsiu dešinysis ar kairysis? Iš principo šia įstatymo nuostata tos pataisos stipriai išplečia bankų teises nesant poreikio. Tuo tarpu asmens teises tokią informaciją paprašyti... reikalauti tokią informaciją panaikinti, išbraukti ar nekaupiti lieka reguliuoti tik europinis Bendrasis asmens duomenų apsaugos reglamentas. Mano galva, yra pažeistas balansas, todėl, kolegos, siūlyčiau susilaikyti arba nepritarti įstatymo nuostatų pakeitimams. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręsime dėl šio pakeitimo balsuoti numatytu laiku.

10.44 val.

Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1928(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7.2 klausimas – lydimasis Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-1928. Priėmimo stadija. Šį pakeitimą sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra.

10.45 val.

Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1929(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7.3 klausimas, tai yra taip pat lydimasis – Mokėjimo įstaigų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1929(2). Jį sudaro du straipsniai. Dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Balsuosime numatytu laiku.

10.46 val.

Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo Nr. IX-1011 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-285(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas. Primenu, darbotvarkės 1-8 klausimą išbraukėme komiteto prašymu. Taigi darbotvarkės 1-9 klausimas – projektas Nr. XIVP-285(3). (*Balsai salėje*) Kadangi dėl 1-9 klausimo – Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo yra gautos dvi Seimo narių pataisos, mes turėsime apsispręsti dėl jų balsavimo metu, taigi atidedu šį klausimą, iki prasidės balsavimo intervalas.

Kitas darbotvarkės klausimas – 1-10. Projektas Nr. XIVP... (*Šurmulyš salėje*) Minutėlę.

10.47 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72¹, 73, 75³, 77, 85 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 64¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 19 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2019(2) (priėmimas)

Kadangi šiek tiek lenkiame darbotvarkę, apsvastykime popietinės darbotvarkės 2-1 klausimą – Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 daugelio straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo nauju straipsniu įstatymo projektą Nr. XIVP-2019(2). Tai yra taip pat priėmimo stadija. Jį sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta, tačiau yra Teisės departamento redakcinio pobūdžio pataisa. Jai komitetas pritarė. Ar galime pritarti patobulintam projektui pagal Teisės departamento pastabą dėl dviejų straipsnių? Nematau prieštaraujančių. Pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų dėl Mokslo ir studijų įstatymo užsirašiusių nebuvo. Balsuosime ir dėl jo balsuoti numatytu laiku.

10.49 val.

Seimo nutarimo „Dėl Tomo Blinstrubio skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projektas Nr. XIVP-2105(2) (svarstymas ir priėmimas)

Dabar grįžtame prie darbotvarkės 1-10 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Tomo Blinstrubio skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projektas Nr. XIVP-2105(2). Pranešėjas – K. Masiulis, tačiau jo nėra. Gal galėčiau pakviesti gerbiamą R. Jušką, kad pristatytų Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą dėl kandidato į Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narius.

R. JUŠKA (LSF). Komitetas svarstė ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMINKĖ. K. Masiulis buvo užsirašęs svarstymo stadijoje diskutuoti, tačiau jo šiuo metu salėje nėra. Taip pat atsiklausime kandidato, ar norėtų pasisakyti? Ne.

Priėmimo stadija. Dėl motyvų užsirašiusių dėl 1-10 klausimo taip pat neturime. Primenu, koligos, kad slaptas balsavimas yra numatytas tarp 13 val. 20 min. ir 13 val. 35 min.

Šiek tiek lenkiame darbotvarkę, taigi paimsime porą klausimų iš posėdžio pabaigos. E. Pupinis labai norėtų mums pristatyti rezervinius klausimus.

10.52 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Virginijaus Jurgaičio peticijos“ projektas Nr. XIVP-2167 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Virginijaus Jurgaičio peticijos“ projektas Nr. XIVP-2167. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Peticijų komisija V. Jurgaičio peticiją iš esmės išnagrinėjo šių metų spalio 12 dienos posėdyje, priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą atmesti peticijoje pateiktus pasiūlymus indeksuoti baudų dydžius, numatytus Baudžiamojo kodekso 47 straipsnyje, vadovaujantis ne minimaliojo gyvenimo lygio, bet minimaliosios mėnesinės algos rodikliu, taip pat atitinkamai pakeisti bausmių sudėjimo ir keitimo taisykles, įtvirtintas Baudžiamojo kodekso 65 straipsnyje.

Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Teisingumo ministerijos pateiktą nuomonę, kad šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas ir baudžiamajame įstatyme įtvirtinti baudos bausmės dydžiai sudaro visas galimybes efektyviai šios bausmės potencialą išnaudoti kovoje su nusikalstamomis veikomis, ypač korupcinėmis ir kitomis, kurios pasižymi savanaudiškumo požymiais. Galiojantis teisinis baudos bausmės reglamentavimas nekelia praktinių šios bausmės taikymo problemų ir atitinka tarptautinius Lietuvos įsipareigojimus.

Iš esmės visos Baudžiamajame kodekse įtvirtintos skaitinės vertės skaičiuojamos pagal minimaliojo gyvenimo lygio dydį, tai reiškia, kad pareiškėjo siūlymas bei Baudžiamojo kodekso 47 ir 65 straipsnio nuostatos neišvengiamai lemtų ir visų Baudžiamojo kodekso specialiosios dalies nuostatų, susijusių su minimaliojo gyvenimo lygio rodikliu, pokyčius. Tai neabejotinai turėtų neigiamos įtakos Baudžiamojo kodekso specialiosios dalies normų sistemiškumui ir vientisumui. Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai atmesti gerbiamojo V. Jurgaičio peticiją.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pateikimą. Klausti užsirašiusių nėra. Po pateikimo dėl motyvų užsirašiusių nėra. Svarstymas. Diskutuoti nėra norinčių. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Priėmimas. Dėl motyvų dėl šio klausimo užsirašiusių... Dėl motyvų priėmimo stadijoje užsirašiusių taip pat neturime. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.52 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Dianos Lopaitienės peticijos“ projektas Nr. XIVP-2168 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Dianos Lopaitienės peticijos“ projektas Nr. XIVP-2168. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Peticijų komisija D. Lopaitienės peticiją iš esmės išnagrinėjo šių metų spalio 12 dienos posėdyje, priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą atmesti peticijoje pateiktus pasiūlymus papildyti Teritorijų planavimo įstatymą nuostatomis, įtvirtinančiomis valstybės poreikiams rezervuotos teritorijos sąvoką, teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams panaikinimo tvarką, pasikeitus valstybės poreikiams rezervuotose teritorijose, informacijos apie teritorijų rezervavimą valstybei svarbiems projektams viešinimo tvarką.

Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Aplinkos ministerijos pateiktą nuomonę, kad galiojantis teisinis reguliavimas įtvirtina galimybę suinteresuotai visuomenei susipažinti su rengiamais teritorijų planavimo dokumentais ir dalyvauti jų rengimo procese. Teritorijų planavimo viešinimo procedūros yra nustatytos Teritorijų planavimo įstatymo 32 straipsnyje, taip pat įstatyme įtvirtinta, kad teritorijų planavimo dokumentų viešinimo procedūrų tvarka, atsižvelgiant į teritorijų planavimo dokumentų rūšį ir lygmenį, nustatoma Vyriausybės tvirtinamuose Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimančios sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatuose. Peticijoje pateikti siūlymai Teritorijų planavimo įstatyme numatyti rezervuotų teritorijų sąvoką ir teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams panaikinimo tvarką yra pertekliniai ir nederą su galiojančiu teisiniu reguliavimu, kadangi Lietuvos Respublikos teritorijos ben-

drajame plane nurodytos valstybės poreikiams rezervuotos teritorijos nėra konkrečiai nustatomos teritorijos su jose taikomais veiklos apribojimais ir jų apibūdinimas šiame norminiame teisės akte yra pakankamas.

Nepaisant to, kad galiojantis teisinis reguliavimas įtvirtina galimybę suinteresuotai visuomenei susipažinti su rengiamais teritorijų planavimo dokumentais ir dalyvauti jų rengimo procese, viešinimo procedūros neužtikrina veiksmingo visuomenės supažindinimo su teritorijų planavimo dokumentais, todėl Peticijų komisija kreipėsi į Aplinkos apsaugos komitetą ir Kaimo reikalų komitetą su siūlymu spręsti informacijos viešinimo problemas. Prašome atsižvelgti ir pritarti komisijos išvada.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Užsirašė klausti L. Nagienė, tačiau šiuo metu salėje jos nėra. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Diskutuoti užsirašiusių taip pat neturime. Nėra užsirašiusių. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra.

Priėmimas. Priėmimo stadija. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Taigi balsuosime numatytu laiku.

10.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Teodoro Ismailovo peticijos“ projektas Nr. XIVP-2169 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas, rezervinis 3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Teodoro Ismailovo peticijos“ projektas Nr. XIVP-2169. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Peticijų komisija T. Ismailovo peticiją iš esmės išnagrinėjo šių metų spalio 12 dienos posėdyje ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą atmesti šioje peticijoje pateiktus pasiūlymus pakeisti Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnio 1 dalį ir panaikinti darbo su vaikais draudimus asmenims, kuriems yra išnykęs arba panaikintas teistumas už sunkius nusikaltimus, nesusijusius su nepilnamečiais asmenimis.

Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Teisingumo ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Seimo kanceliarijos Teisės departamento nuomonę, kad Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje nustatyti darbo su vaikais apribojimai yra skirti tam, kad būtų užtikrinamos vaiko teisės ir jų geriausi interesai, nes siekiant apsaugoti vaikus, kaip vieną iš pažeidžiamiausių visuomenės grupių, yra itin svarbu, kad su jais dirbtų atsakingi, dori, profesionalūs ir tam darbui tinkantys asmenys. Ieškant pusiausvyros tarp vaiko teisių apsaugos ir jų geriausių interesų užtikrinimo ir asmens teisės užsiimti pasirinkta profesine veikla, prioritetas turėtų būti teikiamas vaiko teisių apsaugai ir geriausių vaiko interesų užtikrinimui, nes jis dėl savo fizinių ir psichinių savybių yra ypač pažeidžiamas.

Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai atmesti gerbiamo T. Ismailovo peticiją.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Užsirašiusių klausti nėra. Dėl motyvų po pateikimo taip pat užsirašiusių neturime. Svarstymo stadijoje diskutuoti norinčių nėra. Dėl motyvų po svarstymo užsirašiusių nėra.

Priėmimas. Priėmimo stadijoje dėl motyvų užsirašiusių taip pat neturime. Taigi apsispręsiu balsuodami numatytu laiku.

10.58 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. VIII-1408 „Dėl Seimo Peticijų komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2174 (pateikimas)

Ir paskutinis rezervinis 4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. VIII-1408 „Dėl Seimo Peticijų komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2174. Prašom, gerbiamas pirmininke.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Seimo nutarimo projektas parengtas Lietuvos Respublikos Seimui priėmus sprendimą tenkinti A. Sodonio peticijoje pateiktą pasiūlymą pakeisti Seimo Peticijų komisijos nuostatus ir nustatyti, kad Seimo Peticijų komisija pareiškėjui siun-

čia specialių ekspertų, valstybės institucijų, mokslo ir studijų institucijų, švietimo įstaigų išvadas ir kitokią medžiagą. Manytina, kad pareiškėjo, žinančio valstybės ar kitų institucijų poziciją dėl peticijos turinio, dalyvavimas Peticijų komisijos posėdžiuose būtų efektyvesnis, veiksmingesnis. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti A. Kubilienė. Prašom likti.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš iš tikrųjų pritardama šiai formuluotei noriu atkreipti dėmesį, kad man iš tikrųjų užkliuvo tai, kad visa ši informacija gali būti pateikta, jei yra gautas pareiškėjo ar jo atstovo pageidavimas. Ar jums neatrodo, kad tai yra papildomas biurokratinis toks apsunkinimas? Ar projekto iniciatoriai neprieštarautų pasiūlymui, kad peticijos pareiškėjas ir jo atstovas būtų supažindinti su visa projekto siūloma informacija be atskiro prašymo pareiškimo?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Bet iš tikrųjų šiuo atveju dažnai net patys pareiškėjai, pateikę peticiją, nesikreipia, net nedalyvauja posėdžiuose. Paprasčiausiai jie pateikia savo peticiją. Nežinau, jei žmogus pateikia peticiją, nedalyvauja posėdyje, tai ar jam yra labai svarbu. Jis išdėsto savo nuomonę. Šiuo atveju nemanyčiau, kad reikėtų apkrauti tokiu biurokratinio mechanizmu – būtinai išsiuntinėti visus dokumentus. Manau, kad taupydami tam tikrus resursus ir medžiagas tikrai turėtume siųsti tik tiems, kurie paprašo. Paprašyti galime įvairia forma, netgi elektroniniu paštu. Nemanau, kad apsunkintų tą teikėją paprašyti parašius elektroninį laišką, o siuntinėti nemažos apimties dokumentus, manau, yra netikslinga. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į klausimą. Po pateikimo dėl motyvų užsirašė kalbėti A. Kubilienė. Už.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš iš dalies pritardama šitam pasiūlymui vis dėlto atkreipsiu jūsų dėmesį, kad ne visada teikėjai gali ir turi galimybių atvykti. Manau, kad tai yra papildomas biurokratinis kliuvinys susipažinti su visa ta medžiaga. Iš tikrųjų neišgirdau atsakymo, ar jūs neprieštarautumėte, kad jeigu būtų pateiktas pasiūlymas, kad nebūtų šito prašymo, o tiesiog visiems iniciatoriams būtų išsiųsta ta medžiaga. Man atrodo, mes tada turėtume daugiau tokio demokratinio proceso. Bet iš esmės aš pritariu ir galvoju, kad tokia pataisa būtų vertinga. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norėtų trumpai pasisakyti E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Iš tikrųjų, gerbiami kolegos, šiuo metu svarstomas konstitucinis Peticijų įstatymas, taip pat bus Statuto pakeitimas ir dar bus Peticijų komisijos veiklos nuostatai. Tai bus galima žiūrėti, tartis ir teikti siūlymus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taigi po pateikimo motyvai išsakyti. Per svarstymą diskutuoti užsirašiusių... Čia tik dėl pateikimo, taip, teisingai. Taigi apsispręsimе balsuoti numatytu laiku. Prime nu, tai bus 11 val. 25 min.

11.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas (priėmimas)

Dabar pereiname prie 2-2 darbotvarkės klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2008(2). Tai yra priėmimo stadija. Ši pakeitimą sudaro tik vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti jam bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

Kadangi esame šiek tiek sutaupę laiko, tai siūlyčiau tuomet apsvarstyti klausimus, susijusius su mūsų tarptautinėmis sutartimis.

11.04 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Austrijos Respublikos susitarimo dėl Lietuvos Respublikos ir Austrijos Respublikos sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-1782(2) (svarstymas)

Pirmiausia 2-16 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Austrijos Respublikos susitarimo dėl Lietuvos Respublikos ir Austrijos Respublikos sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-1782. Svarstymo stadija.

Norėčiau pakviesti Užsienio reikalų komiteto pranešėją. Ar galėčiau pakviesti gerbiama A. Vinkų, kad pristatytų Užsienio reikalų komiteto išvadą svarstymo stadijoje? Į tribūną, taip. Prašau. Dėkoju, gerbiamas Antanai. 2-16 klausimas, projektas Nr. XIVP-1782. Užsienio reikalų komiteto išvada po svarstymo.

A. VINKUS (LVŽSF). Ačiū. Spalio 10 dieną įvyko Užsienio reikalų komiteto posėdis ir komiteto sprendimas pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir Užsienio reikalų komiteto išvadai. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas Antanai. Dar taip pat bus kitų klausimų, ar galėtumėte likti? Diskutuoti užsirašiusių po svarstymo neturime. Dėl motyvų dėl šio klausimo užsirašiusių taip pat nėra. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

11.05 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Jungtinės Karalystės Vyriausybės sutarties dėl kapitalo investicijų skatinimo ir jų apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-1849(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas. Prašom.

A. VINKUS (LVŽSF). Komiteto sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir Užsienio reikalų komiteto išvadai.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

A. VINKUS (LVŽSF). Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Tai buvo 2-16 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-1849.

Kitas darbotvarkės klausimas... Atsiprašau. Svarstymo stadijoje užsirašiusių diskutuoti neturime. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra.

11.06 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Norvegijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Norvegijos Karalystės Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo ir jų abipusės apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-1949(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 2-17 klausimas.

A. VINKUS (LVŽSF). Spalio 10 dienos komiteto posėdis. Sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir Užsienio reikalų komiteto išvadai. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Tai buvo 2-17 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-1949. Svarstymo stadijoje diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

Kitas darbotvarkės 2-18 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-2165. Atsiprašau.

11.07 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 463 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3422 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2048 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-22 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 463 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2048. Pateikimo stadija. Kviečiu į tribūną gerbiama S. Šedbarą. Prašom. Pateikimo stadija.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, kai Administracinių nusižengimų kodekso pataisų gausa ateina į Seimą, susiklostė situacija, kad dvi pataisos kalba apie tą patį dalyką. Vienas įstatymo projektas Nr. XIII-P-3422 jau yra įtrauktas į kitą projektą ir jį siūlome pripažinti netekusiu galios. Tai yra paprastas dalykas, kad būtų išvalyta teisinė sistema nuo perteklinių įstatymų projektų. Ir viskas. Daugiau čia jokios problemos nėra. Tikrai vieną projektą, netekusį aktualumo, pripažinti netekusiu galios.

PIRMININKĖ. Dėkoju už lakonišką pristatymą. Užsirašiusių klausti nėra dėl šio klausimo. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat neturime. Taigi po pateikimo balsuosime jau netrukus.

Prašom. Dėl vedimo tvarkos.

A. NORKIENĖ (*LVŽSF*). Gera diena, gerbiama Seimo Pirmininke. Gal yra kokia nors logika, kokius klausimus mes dabar svarstome? Mes dabar šokinėjame po tą darbotvarkę. Gal nuo pabaigos, kaip dažniausiai tradiciškai imdavome iš eilės, ir kylame į viršų? Ačiū.

PIRMININKĖ. Logika yra tokia. Kadangi balsuoti numatytas laikas netrukus prasidės, stengiamės paimti tuos klausimus, dėl kurių nėra registruotų siūlymų, kad galėtume apsvarstyti be didelių kliūčių ir nereikėtų balsavimo.

11.09 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 80 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2185 (pateikimas)

Kitas klausimas, jį siūlyčiau dabar apsvarstyti, yra 2-21 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 80 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2185. Kviečiu gerbiamą E. Pupinį į tribūną.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Kaip žinome, šiuo metu yra rengiamas konstitucinis Peticijų įstatymas. Iš esmės jis yra rengiamas bendresnio pobūdžio. Kadangi jis bus taikomas ir savivaldybių, ir Vyriausybės, ir taip pat Seimo peticijų komisijoms, reikalingi tam tikri pataisymai paties Statuto, kad būtų teisingiau reglamentuotas ir suprastas visas Peticijų komisijos veikimas.

Iš tikrųjų pagrindinis dalykas, kad šiuo metu vis dėlto Peticijų komisija susiduria su tam tikromis problemomis, kuomet renka informaciją. Kai kada susiduriame su problema, kad vis dėlto tas grynai administracinis matymas, kuris ateina iš ministerijos, ne visada atspindi tam tikras galbūt politines nuostatas. Todėl mes kaip tik siūlome šiuo pakeitimu, kad vis dėlto kai kuriais atvejais Peticijų komisija gali prašyti nuostatų ir nuomonių iš komitetų ir komisijų. Neseniai taip pat susidūrėme su tam tikrais teritorijų planavimo dokumentais, kur, viena vertus, administraciškai viskas yra kaip ir aišku, kaip ir problemų nėra, tačiau yra tam tikrų niuansų, kurie yra esminiai, ir į juos reikėtų atsižvelgti. Iš tikrųjų komitetai, reiškdami savo nuomonę, galėtų siūlyti galbūt priartinti tai peticijai ir taip imtis nagrinėti giliau šį klausimą, ir galbūt daryti tam tikrus pakeitimus. Nors administraciškai viskas kaip ir gerai, peticijos tikslai gali būti pasiekti kitais keliais, tačiau labai svarbu, kad tai būtų daroma kuo efektyviau ir kad žmonės geriau suprastų tas visas nuostatas, kurios yra siūlomos peticijoje.

Taip pat yra tam tikrų problemų, kuomet mes gauname tam tikras... darome tam tikrą išvadą ir siūlome nepritarti peticijai. Šiuo atveju Peticijų komisijos sprendimą gali skusti pats tos peticijos teikėjas. Tą skundą dėl peticijos iš esmės Seimas svarsto ir gali netgi pritarti. Toks reglamentavimas yra gana aiškus, kad iš tikrųjų išvadą dėl peticijos teikia Peticijų komisijos pirmininkas. Čia viskas gerai, tačiau tas visas skundas, sprendimas... kas galėtų keistis? Manome, kad tai taip pat galėtų teikti Peticijų komisijos pirmininkas, tačiau išvadą dėl to skundo turėtų rengti tikrai ne Peticijų komisija, nes čia turbūt turėtų būti interesų atskyrimas, kad vis dėlto Peticijų komisija pateikia išvadą nepritarti, po to pateikia tą patį skundą Seimui ir tada išvadą turi daryti kas nors trečias. Čia yra siūloma, kad tą išvadą ir nutarimą rengtų Seimo Etikos ir procedūrų komisija, taip atsirastų trečias asmuo, kuris, na, turbūt iš šono pasižiūrėtų į šią problemą, ar tikrai teisingai buvo atmesta peticija.

Maždaug tokie pagrindiniai dalykai, kuriais siūloma pakeisti šiuo metu galiojantį Statuto 80 straipsnį.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Jūsų paklausti nenori niekas. Po pateikimo dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręsimė dėl šio klausimo balsuoti numatytu laiku.

11.14 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 547 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-779 (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 2-13 klausimas. Aš norėčiau pakviesti gerbiamą S. Šedbarą, kad pristatytų šį klausimą, tai yra Administracinių nusižengimų kodekso 547 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-779. Svarstymo stadija. Prašom pristatyti komiteto nuomonę.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Komitetas ilgokai šį projektą svarstė. Esmė buvo ta, kad buvo siūlyta fiziniams ir juridiniams asmenims numatyti baudas už trukdymą žurnalistams teisėtai rinkti informaciją. Įvertinę Teisės departamento, Teisingumo ministerijos, Nacionalinės teismų administracijos pastabas visgi manome, kad, jeigu ANK numatome sankciją, tai reguliacinės normos ir už ką jos skiriamos turėtų būti numatyta Visuomenės informavimo įstatyme. Čia reikalinga platesnė diskusija, kokios pataisos turėtų būti Visuomenės informavimo įstatyme, ar jų reikia. Jeigu jų reikia, tik tada būtų galima spręsti klausimą, ar reikia dar tobulinti ANK ir tam tikra prasme numatyti arba didinti baudas.

Todėl atsižvelgęs į visų institucijų, kurias čia išvardijau, pasiūlymus komitetas mano, kad projektą dar reikia patobulinti. Komiteto posėdyje dalyvavę septyni komiteto nariai visi balsavo už pasiūlymą Seimui šį projektą grąžinti iniciatoriams patobulinti.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Dėl motyvų prieš kalbėti užsirašė A. Gedvilas, tačiau jo salėje nematau. Daugiau užsirašiusių dėl motyvų nėra. Balsuosime kiek vėliau, numatytu laiku.

11.15 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 29, 71, 424, 427, 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1013 (svarstymas)

Darbotvarkės 2-14 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1013. Svarstymo stadija. Prašom, gerbiamas Stasy.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Mieli kolegos, siūlome šį įstatymo projektą atmesti. Tai buvo mano paties teiktas siūlymas, atsižvelgiant į policijos vadovų rajonuose prašymus. Tačiau šitą normą už pakartotinį nusižengimą vairuojant be teisių nustatyti didesnes baudas, taip pat numatant ir transporto priemonės konfiskavimą, jau esame įrašę į kitą, anksčiau priimtą, įstatymą, todėl šis pasidarys nebeaktualus ir siūlome jį atmesti. Visi aštuoni dalyvavę posėdyje komiteto nariai tam pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Užsirašiusių dėl motyvų neturime. Balsuosime numatytu laiku.

11.16 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2034 (pateikimas)

Dabar norėčiau pakviesti gerbiamą P. Kuzmickienę. Ji pristatys 2-23 klausimą – Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2034. Prašom.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Mieli kolegos, kartu su kolegomis teikiu šį Atmintinų dienų įstatymo pakeitimo projektą. Juo kviečiu į atmintinų dienų sąrašą įrašyti labai svarbią dieną – Lietuvos žydų gelbėtojų dieną ir ją paskirti kovo 15 dieną.

Šie žmonės, kurie kadaise atliko nepaprastą veiklą – rizikuodami savo gyvybe, savo gyvenimu, jie gelbėjo žydus nuo pražūties, iš tikrųjų šiandien sulaukia mažai dėmesio. Atrodytų, toks kilnus jų poelgis, tokie kilnūs žmonės, kurių mes Lietuvoje turime tikrai nemažai, jų istorijos, jų gyvenimai pasakojami per mažai. Tenka apgailestauti, kad vis dar iki šių dienų žydų gelbėtojams nėra pastatytas paminklas. Tiesa, Šiauliuose pernai atidaryta speciali alėja žydų gelbėtojams. Taip pat yra labai gražių pavienių akcijų, iniciatyvų. Tai architekto T. Budzio ženkleliai, kuriais jis ženklina žydų gelbėtojų, Pasaulio tautų teisuolių paminklus. Gauno muziejus užsiima nuoseklia vei-

kla ir renka istorijas. D. Selčinskaja prie to dirba – renka istorijas tų žmonių, kurie tada labai rizikuodami pasielgė ypač kilniai.

Man atrodo, ši diena – kovo 15-oji pasirinkta, matyt, teisingai, nes būtent 1966 m. kovo 15 d. O. Šimaitė – pirmoji lietuvė – buvo apdovanota, gavo Pasaulio tautų teisuolio vardą, suteiktas išties labai garbingas vardas. O. Šimaitė yra visiems gana žinomas žmogus, jos atminties vietų randame ir Vilniaus gatvėse. Ona dirbo Vilniaus universiteto bibliotekoje, buvo tam tikra geto ryšininkė, slėpė pabėgėlius, ieškojo slapstymo vietų vaikams, nešė jiems reikalingus daiktus ir išgelbėjo ne vieną gyvybę, žydų kilmės žmonių gyvybę.

Man rodos, pats laikas į mūsų atmintinų dienų sąrašą įrašyti tokią ypatingą dieną, kovo 15 dieną, ir dedikuoti ją būtent žydų gelbėtojams, taip juos įvertinant. O galbūt turint tokią dieną yra galimybė daugiau papasakoti istorijų apie tuos žmones, kurie ėmėsi labai kilnių ir gražių poelgių tais labai sudėtingais mūsų valstybei metais. Prašau pritarti šiam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Aš atsiprašau, dar noriu pasakyti, kad vis dėlto pati pirminė iniciatyva buvo kilusi iš Šiaulių žydų bendruomenės, taip pat kartu su kolegomis, S. Tumėnu ir kitais, parengėme šį projektą. Tikrai labai dėkoju iniciatoriams ir kolegoms.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Jūsų norėtų paklausti trys Seimo nariai. Pirmasis klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolege, aš esu šiaip ne mėgėjas tokių dienų ir tokių visokiųjų iniciatyvų, tačiau šitai negalėsiu pasipriešinti ir balsuosiu už. Tai jau čia labai reta išimtis.

Bet turiu vis dėlto klausimą. Graži iniciatyva ir tikrai verta paminėjimo diena arba tie žmonių sunkūs darbai, kurie buvo praeityje, kuriuos verta prisiminti. Bet gal yra pasaulyje ta žinoma diena? Gal Izraelis turi tokią dieną? Kad paskui nereikėtų keisti mums. Reikėtų kažkaip vieningai pasaulyje tą datą paminėti. Toks klausimas. Ar jūs bandėte išsiaiškinti? Gal čia mes bandome išrasti dviratį, kai jis jau yra?

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Tai – pasirinkimo dalykas. Iš tikrųjų Europoje yra Žydų gelbėtojų diena numatyta. Kolegos lenkai pasirinko kiek kitokią. Teko pasižiūrėti, kaip atrodo tokios dienos kitose valstybėse. Kolegos lenkai pasirinko irgi pagal tam tikrą žydus gelbėjusią asmenybę arba, tiksliau, šeimos istoriją. Na, o man atrodytų, kaip tik yra gerai, matant mūsų žydų gelbėtojų asmenybes, jų pavardes, jų gyvenimus, matant tokią O. Šimaitę, per jos asmenybę, per jos gyvenimą nominuoti būtent Lietuvai, kaip čia pasakyti, reikšmingesnę dieną. Man atrodytų, per tai galėsime tik daugiau ir įdomiau papasakoti ir apie asmenybes, kurios gelbėjo žydus.

PIRMININKĖ. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamoji pranešėja Paule, mano fundamentalus klausimas: iš kur tas nedėkingumas? Aš kiek esu klausęs jau ir žydų tautybės, kuriuos gelbėjo – iš kur? Kodėl neįvertinti tie žydų gelbėtojai? Nė pensijų specialių neturi, Izraelis kažkaip nesistengia. Tie žmonės, kurie, nesvarbu, lietuviai, lenkai, gelbėjo žydus, aukėjo laiką, rizikavo savo sveikata, savo gyvybe, – kodėl taip silpnai? Mes dabar turime tik tas dienas. Tas nežmogiškumas mane stebina. Galbūt jūs atsakysite į šį klausimą. Kodėl toks elgesys, taip sakant, nėra atsidėkota? Tai vis tiek, jei išgelbėjo gyvybę, žmones, tai turėtų kažkaip *atsiaukoti* aukščiau, ne tik kad paminėti žodžiu. Kodėl taip vyksta? Toks fundamentalus klausimas, filosofinis.

PIRMININKĖ. Valdemarai, gerbiamas Valdemarai, aš pasinaudosiu kaip posėdžio pirmininkė galimybe, galbūt jums nežinoma, tačiau Jad Vašem muziejuje iš Lietuvos kilusiems tautų teisuoliams yra labai daug atminimo lentų ir Lietuvoje būtent tautų teisuolių yra vienas iš didžiausių skaičių. Tai, ką jūs sakote, vis dėlto visiškai neatitinka teisybės. Manau, kad tikrai jūs turėtumėte savo kalbas geriau pasverti.

Dar E. Zingeris norėtų pasisakyti ta pačia tema.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Aš norėčiau jums pasakyti kaip to muziejaus ir to skyriaus steigėjas, Teisuolių skyriaus, kuriam vadovauja gerbiama D. Selčinskaja. Apie jį minėjo ką tik kalbėjusi komisijos pirmininkė. Mūsų sąrašas, didžiulis sąrašas, kurį mes teikdavome prezidentūrai tvirtinti Žūvančiųjų gelbėjimo kryžiumi, yra truputėlį kitoks negu Izraelio valstybės sąrašas Teisuolių galerijoje, ką tik Seimo Pirmininkės paminėtame Teisuolių slėnyje. Ten per visus Lietuvos okupaci-

jos metus su mano ką tik, prieš pora minučių, kalboje paminėtos O. Landsbergienės pavarde būdavo žodis „Lietuva“ hebrajiškai, ne LTSR, bet Lietuva. Tie visi žmonės, jų didelė gausa buvo ten iškalti akmenyje. O. Šimaitė, kuri čia taip pat gerbiama pirmininkė buvo minima, gyveno Izraelyje ir buvo globojama visos Izraelio tautos pokario metais, metų metais gyveno Izraelio valstybėje. Kiekvienas teisuolis ir jo anūkas Izraelyje yra sutinkamas kaip antinacistinio pasipriešinimo didvyris ir mums, gerbiamas kolega, po Antrojo pasaulinio karo metų neatsiremti į tokius šviesulius reikėtų pasakyti, kad mes nebuvo antihitlerinės koalicijos pusėje. Taip šiuo nutarimu mes įtvirtiname mūsų poziciją kovoje su naciais. Ar mes nenorime šitos pozicijos įtvirtinti? Aš esu už, mūsų visa komisija vieningai buvo už ir aš Lietuvos Respublikoje nemačiau nė vieno istoriko, kuris pasakytų žodį „prieš“, nė vieno padoraus žmogaus, kuris pasakytų žodį „prieš“. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Perduodu žodį gerbiamai Paulei.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Valdemarai, turime daugiau kaip 1 tūkst. 600 tokių pripažintų Pasaulio tautų teisuolių ar gavusių žūvančiųjų gelbėtojų apdovanojimą, jie savo kilniu veiksmu gelbėjo mūsų piliečius. Apdovanojimai yra teikiami ir tų pagarbos ženklų yra, bet manyčiau, kad pasakojimo, supratimo ir žinojimo valstybėje galėtų būti gerokai daugiau. Toji diena, aš manau, mūsų visų pastangomis tikrai prisidės daugiau apie tai kalbėti ir pasakoti, ir galbūt rasis dar gražių iniciatyvų.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Aš norėčiau užduoti klausimą iš dviejų dalių. Pirmoji dalis būtų dėl pavadinimo „Lietuvos žydų gelbėtojai“. Ar tai reiškia, kad gelbėjo tik Lietuvos žydus, ar tai reiškia, kad Lietuvoje žydus gelbėjantys asmenys. Pavyzdžiui, Č. Sugihara daugiausia turbūt pasirašė tų gyvybės vizų Lenkijos žydams. Tai vienas toks dalykas.

Kitas dalykas, tai galbūt jau nukrypstant nuo temos, bet kadangi aktualizuota tema ir labai jautrus dalykas atminimo požiūriu, bet vyksta nuolatinis toks nepripažinimo veiksmas dėl žydšaudžių. Aš norėčiau tame atminimo kontekste palinkėti ir komisijai turbūt daugiau skirti darbo, kad nebūt skelbiami mūsų didvyriais tie, kurie yra apsipylę tuo krauju. Visiškai neseniai, prieš dvi savaites, vienoje televizijos laidoje, deja, buvo du žmonės labai garbinami, nekalbant apie jų žydšaudystės praeitį, o kalbant tik po to, kaip jie negalėjo legalizuotis ir tapo miško broliais.

Tai du tokie dalykai. Dėl pirmojo, dėl pavadinimo, reikėtų gal dar ir padiskutuoti, ką mes norime atspindėti tokiu tos dienos pavadinimu. Ačiū.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju ir priimu palinkėjimus. O dėl pavadinimo, na, matote, vis tiek mes turime vertinti būtent mūsų piliečių atliktus kilnius veiksmus. Nemanau, kad visų kitų veiksmai mažiau prasmingi, bet vis dėlto mes turime daugiau apie juos kalbėti. Apie Č. Sugiharą mes žinome daugiau, o apie O. Šimaitę, apie S. Ladigienę ar apie kitus žmones, kurie darė tuos darbus, kažin ar galėtume daug papasakoti. Vis dėlto galbūt būtų gera diskusija, bet manyčiau, kad vis dėlto būtų gerai atminti būtent mūsų piliečius, kurie gelbėjo kitus mūsų valstybės piliečius, ir skirti jiems dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Motyvai po pateikimo. Už norėtų kalbėti A. Vinkus.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas V. Mitalas.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, prieš 25 metus priimtas ir su tam tikrais pakeitimais šiuo metu galiojantis Atmintinų dienų įstatymas apibrėžia, kad atmintina diena – tai reikšminga diena, susijusi su esminiais Lietuvos valstybingumo kūrimo ir įtvirtinimo faktais ar įvykiais, visuotinių vertybių propagavimu, atminimo kultūros ir gyvosios istorijos išsaugojimu. Taigi jau pats atmintinos dienos apibrėžimas man nekelia jokių abejonių, kad žmonės, gelbėję kitus, rizikuodami savo ir savo artimųjų laisve ir gyvybe, yra verti išskirtinio valstybės dėmesio ir visuomenės pagarbos, kas ir galėtų būti išreikšta atmintinos Žydų gelbėtojų dienos įteisinimu įstatyme.

Mes turime turėti omenyje, kad dauguma dalyvavusiųjų šiuose gelbėjimo procesuose jau išėję amžinybėn. Gyvų istorinių faktų liudytojų mes gana greitai neturėsime, todėl nedelsdami ir gerai darome, kad skubame pagerbti tuos jau išėjusius ir dar likusius gyvuosius, kurių žygdarbiai verti išskirtinės valstybės ir visuomenės pagarbos. Įteisindami atmintiną Lietuvos žydų gelbėtojų dieną turėsime galimybę šią pagarbą perduoti ir kitoms kartoms. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Dėkoju.

Gerbiamieji Seimo nariai, atėjo balsavimo laikas. Kviečiu apsispręsti dėl pritarimo Atmintinų dienų įstatymui po pateikimo. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 120: už – 117, prieš nebuvo, susilaikė 3. Po pateikimo yra pritarta. Siūlomi komitetai. Kaip pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 6 dieną. Ar galime tam pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Grižtame į darbotvarkės pradžią.

11.32 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 13¹, 30, 32, 33, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1932(2)ES (priėmimo tęsinys)

Kviečiu balsuoti dėl Vartotojų teisių apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo projekto Nr. XIVP-1932 priėmimo. Darbotvarkės 1-3.1 klausimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 121, balsavo 119 – visi 119 buvo už. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.33 val.

Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo devintuoju⁶ skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1933(2)ES (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3.2 klausimas – Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-1933. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 117: už – 116, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.34 val.

Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 158 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1938(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Administracinių bylų teisenos įstatymo projekto Nr. XIVP-1938 priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo 121 Seimo narys, visi buvo už. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.35 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 128, 141, 142 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 174¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1902(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso kelių straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-1902. Kviečiu balsuoti. Priėmimo stadija.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo 121 Seimo narys, visi buvo už. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.36 val.

Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 2, 3, 7, 12, 24, 28, 31, 33, 34 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1787(2)ES (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-6.1 klausimas – Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1787. Kviečiu balsuoti. Priėmimo stadija.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 121 Seimo narys: už – 89, prieš nebuvo, susilaikė 32. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.37 val.

Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 22, 22¹, 23¹ ir 25¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1788(2)ES (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-6.2 klausimas – Vartojimo kredito įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1788. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 118 Seimo narių: už – 88, prieš nebuvo, susilaikė 30. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.37 val.

Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 2, 3, 54, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1927(2)ES (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-7.1 klausimas – Mokėjimų įstatymo kelių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1927(2). Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 118 Seimo narių: už – 75, prieš – 10, susilaikė 33. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.38 val.

Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1928(2)ES (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-7.2 klausimas – Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1928. Kviečiu apsispręsti dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 117 Seimo narių: už – 74, prieš – 4, susilaikė 39. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.39 val.

Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1929(2)ES (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-7.3 klausimas – Mokėjimo įstaigų įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1929. Kviečiu apsispręsti dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 119 Seimo narių: už – 75, prieš – 3, susilaikė 41. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.39 val.

Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo Nr. IX-1011 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-285(3) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-8 klausimas. Dėl Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto yra Seimo nario L. Kukuraičio siūlymas. Kviečiu komiteto pirmininką į tribūną. L. Kukuraičio salėje nematau, tai gal komiteto pirmininkas galėtų trumpai pasakyti pasiūlymo esmę ir komiteto nuomonę dėl šio pasiūlymo.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Seimo narys siūlė, kad asmenims, turintiems teisę gauti teisėjų valstybinę pensiją ir atitinkantiems įstatymo straipsniuose numatytas sąlygas, teisėjų valstybinę pensiją apskaičiuojama pagal teisėjo nurodytą gauto darbo užmokesčio vidurkį už paeiliui dirbtus penkerius metus, jeigu skaičiuojant pensiją pagal paskutinius penkerius metus teisėjo darbo užmokestis yra mažesnis dėl aplinkybių, nepriklausančių nuo teisėjo valinių veiksmų. Komiteto nuomonė yra siūlymui nepritari, nes pateiktas pasiūlymas, nustatantis teisėjų valstybinių pensijų dydžio apskaičiavimo taisyklę, yra fragmentiškas, juo būtų nustatyta dar viena išimtis valstybinių pensijų sistemoje. Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu apskaičiuojant valstybinės pensijos dydį būtų skaičiuojamos tik darbinės pajamos ir imamas jų veiklos vidurkis. Tos pajamos, kurios būtų gaunamos iš nedarbingumo, nebūtų įskaičiuojamos į tokių asmenų pajamas, apskaičiuojant pensijos dydį, ir įtakos pensijos dydžiui neturėtų. Kadangi projekto iniciatoriai siūlė sureguliuoti, kad valstybinę pensiją būtų suteikiama ir pagrindais dėl sveikatos būklės, kai susergera nepagydoma ar ilgalaikė liga, tai šis tikslas yra įgyvendintas, Seimas jau yra dėl to apsisprendęs. Tiesiog siūloma, kad būtų priimtas toks įstatymas, kokio siekė iniciatoriai, kad būtų šita spraga ištaisyta. O šiam siūlymui komitetas nepritarė, balsavo: už – 3, prieš – 1, susilaikė 6.

PIRMININKAS. Dėkoju už išsamiai pristatytus argumentus. Ar būtų 29 už? Aš matau, kai kurios rankos kyla. Tai gal mes... Prašom balsuoti, ar būtų 29 už, palaikantys tokį siūlymą. Jeigu mes surenkame, tada svarstome, nes matau, kad yra skirtingų nuomonių.

Gera, yra 29. Už pasiūlymą nėra norinčių kalbėti. Prieš kalbės K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, bene 15 metų dėščiau elito ir lyderystės kursą ir bandau logizuoti tai, ką mes turime valstybėje. Man keista, kad mes pritariame tam, ką paveldime iš sovietmečio. Šiaip yra įvairių elito tipų: meritokratinis – tai nuopelno elitas. Bet yra ir nomenklatūrinis elito tipas, kuris buvo būdingas ir atsirado dar Bismarko valstybėje, kai buvo norima valstybės tarnautojus papirkti, padaryti juos labai ištikimus. Paskui iškreipta forma buvo perimta Sovietų Sąjungoje, kai NKVD, KGB ir kiti turėjo spec. parduotuves, spec. pensijas – spec. viską: spec. butus ir taip toliau. Liko tik spec. pensijos.

Mieli socialdemokratai ir kiti, kurie atstovaujate tautai arba bent sakote, kad atstovaujate, tos visos valstybinės pensijos, Konstitucinio Teismo ir kitokios, yra ne kas nors kita – jos yra nomenklatūrinis paveldas, kurį mes dar turime. Pensijos turėtų būti visiems vienodos struktūros, ne vienodos, bet vienodos struktūros. Dabar tas balsavimas liudija tai, kad dar išimtį netgi toje nomenklatūrinėje pensijų sistemoje norime pagal tam tikrą vieną veidą padaryti. Negražu taip elgtis. Šiaip reikėtų padaryti pakeitimus ir baigti su tomis valstybinėmis pensijomis visiškai vieną kartą, kad mes sunaikintume paskutinį sovietinį paveldą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu apsispręsti balsuojant. Replikos bus po balsavimo dėl šio pasiūlymo.

Jam komitetas nepritarė. Balsuojame dėl L. Kukuraičio siūlymo.

Balsavo 117 Seimo narių: už – 41, prieš – 23, susilaikė 53. Siūlymui nepritarė.

Replika po balsavimo. Gerbiamas E. Sabutis. Prašom.

E. SABUTIS (LSDPF). Aš tik gerbiavam kolegai Kęstučiui noriu pasakyti. Prieš tai buvusiame balsavime nebuvo nė vieno socdemo balso, o jūs socdemus minite kaip remiančius. (*Balsas salėje*) Ne, nebuvo, nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkui. Ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 2 straipsnio yra Seimo nario M. Lingės siūlymas dėl įsigaliojimo datos pakeitimo. Komitetas pritarė. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta bendru sutarimu. Ir visam 2 straipsniui taip pat bendru sutarimu galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto nėra norinčių kalbėti. Kviečiu apsispręsti dėl 1-8 klausimo – Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo projekto Nr. XIVP-285 priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 122 Seimo nariai: už – 110, prieš – 3, susilaikė 9. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.47 val.

Seimo nutarimo „Dėl Tomo Blinstrubio skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projektas Nr. XIVP-2105(2) (priėmimo tęsinys)

Kaip jau buvo skelbta, mes balsuosime slapta dėl T. Blinstrubio skyrimo VTEK'o nariu nuo 13 val. 20 min. Primenu, kad balsų skaičiavimo komisijoje yra J. Baublys, V. Bukauskas, I. Pakarklytė, A. Palionis, V. Rakutis, S. Skvernelis, S. Tumėnas ir K. Vilkauskas.

Galime pasitvirtinti balsų skaičiavimo biuletenį, kaip įprasta? Galime. Ačiū, pritarta.

11.47 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72¹, 73, 75³, 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 19 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2019(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2019(2). Taip pat buvo aptartas. Kviečiu balsuoti dėl jo priėmimo. Projektas Nr. XIVP-2019(2).

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 123 Seimo nariai: visi buvo už. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.48 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2008(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Seimo nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos, Seimui atskaitingų institucijų ir kitų institucijų sąrašo pagal grupes patvirtinimo pakeitimo projektas Nr. XIVP-2008(2). Priėmimas. Kviečiu balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 123 Seimo nariai: visi buvo už. Nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

11.49 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-516(2) (priėmimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, dar taip pat prie balsavimo intervalo yra 2-8 klausimas, tai yra tas apkalbėtas Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo projektas, kuris yra darbotvarkėje. Dėl jo jokio veiksmo

atlikti jau nereikia, lieka tiesiog balsuoti dėl 2-8 klausimo – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-516(2) priėmimo. Kviečiu apsispręsti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 117: už – 67, prieš – 24, susilaikė 26. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.50 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 547 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-779 (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-13 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 547 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-779. Svarstymo stadija. Teisės ir teisėtvarkos komitetas siūlo gražinti iniciatoriams tobulinti. Balsuojame dėl pritarimo gražinti iniciatoriams tobulinti. Kas pritaria pagrindinio komiteto išvadai, tas balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 118: už – 116, prieš – 1, susilaikė 1. Gražinta iniciatoriams tobulinti.

11.51 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 29, 71, 424, 427, 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1013 (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-14 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Pagrindinis komitetas siūlo atmesti. Gal galime bendru sutarimu, taupdami laiką, atmesti? Galime. Ačiū, pritarta atmetimui bendru sutarimu.

11.51 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Austrijos Respublikos sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-1782(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-15 klausimas – įstatymo dėl Lietuvos Respublikos ir Austrijos Respublikos susitarimo projektas Nr. XIVP-1782. Svarstymo stadija. Ar galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Ačiū, po svarstymo pritarta bendru sutarimu.

11.51 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Jungtinės Karalystės Vyriausybės sutarties dėl kapitalo investicijų skatinimo ir jų apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-1849(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-16 klausimas – analogiškas įstatymas, tik dėl Lietuvos Respublikos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės susitarimo. Ar galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Ačiū, pritarta bendru sutarimu po svarstymo.

11.52 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Norvegijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Norvegijos Karalystės Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo ir jų abipusės apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-1949(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-17 klausimas – susitarimo su Norvegijos Karalyste projektas Nr. XIVP-1949. Ar galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Ačiū, pritarta bendru sutarimu po svarstymo.

11.52 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 80 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2185 (pateikimo tęsinys)

Taip pat spėjome 2-21 klausimą pristatyti ir išgirsti motyvus dėl Statuto 80 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2185. Aš kviečiu apsispręsti, ar pritariame šiam pakeitimui. 2-21 klausimas, projektas Nr. XIVP-2185.

Balsavo 120: už – 111, prieš nebuvo, susilaikė 9. Pritarta po pateikimo.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 8 dieną. Galima pritarti tam? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

11.53 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 463 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3422 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2048 (pateikimo tęsinys)

Taip pat Administracinių nusižengimų kodekso 463 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2048. Kviečiu balsuoti. Pateikimas.

Balsavo 121: už – 116, prieš nebuvo, susilaikė 5.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 15 dieną. Ar galime tam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Ir liko keli rezerviniai. Taip pat apsispręskime.

11.54 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Virginijaus Jurgaičio peticijos“ projektas Nr. XIVP-2167 (priėmimo tęsinys)

Projektas Nr. XIVP-2167 dėl V. Jurgaičio peticijos. Kviečiu apsispręsti, ar pritariame Peticijų komisijos parengtam sprendimo projektui. Priėmimo stadija.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 121: už – 117, prieš – 1, susilaikė 3. Nutarimas yra priimtas. (Gongas)

11.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Dianos Lopaitienės peticijos“ projektas Nr. XIVP-2168 (priėmimo tęsinys)

Rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Dianos Lopaitienės peticijos“ projektas. Kviečiu apsispręsti, ar pritariame Peticijų komisijos išvadai.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 115: už – 93, prieš – 11, susilaikė 11. Nutarimas yra priimtas. (Gongas)

11.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Teodoro Ismailovo peticijos“ projektas Nr. XIVP-2169 (priėmimo tęsinys)

Rezervinis 3 klausimas – nutarimo dėl T. Ismailovo peticijos projektas. Kviečiu apsispręsti balsuojant priėmimo stadijoje, ar pritariate Peticijų komisijos išvadai.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 116: už – 109, prieš – 3, susilaikė 4. Nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

11.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. VIII-1408 „Dėl Seimo Peticijų komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2174 (pateikimo tęsinys)

Rezervinis 4 klausimas – buvo nutarimo dėl Peticijų komisijos nuostatų patvirtinimo pateikimas. Gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Pagrindiniu komitetu siūlomas Žmogaus teisių komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 22 dieną. Ar galime tam pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Gerbiamieji kolegos, taigi mes baigėme balsavimo intervalą. Seimo narių pareiškimai ir tada Vyriausybės valanda. Kviečiu A. Gedvilą į tribūną.

11.57 val.

Seimo narių pareiškimai

A. GEDVILAS (DPF). Gerbiami kolegos, kaip jūs turbūt girdėjote, septyni Seimo Etikos ir procedūrų komisijos nariai spalio 12 dieną rekomendavo man atsiprašyti premjerės I. Šimonytės už kartą ištartus šiuos žodžius: „Kas buvo padaryta, kad šalies piliečiai miegotų ramiai? O gal tikrai laukiama, kol jaunos šalies vyrus šaudys Rusijos kariai, o žmonas prievartaus vaikų akivaizdoje? Bepigu, kai nei to, nei kito neturi.“ Tiesa, jie nedetalizavo, už ką turėčiau atsiprašyti premjerės, ar už tai, kad iš Seimo tribūnos įvardijau jos oficialioje biografijoje nurodytas gyvenimo detales, ar už tai, kad iškėliau Lietuvos žmonėms rūpimus ir skausmingus klausimus, ar už tai, kad ne vieną kartą esu atkreipęs Vyriausybės dėmesį į aktualias problemas, kurios yra netinkamai sprendžiamos. Todėl ir nutariau atsiklausti savo sekėjų socialiniuose tinkluose, galbūt jie žinotų, už ką turėčiau atsiprašyti, tačiau beveik 4 tūkst. mano apklaustų žmonių taip pat nežinojo. Tiesa, devyni žmonės mano, kad turėčiau atsiprašyti, bet nė vienas neparašė, už ką ir kokiais žodžiais. Todėl vykdydamas visų valią, net ir tų devynių, turėčiau atsiprašyti, jeigu tik žinočiau, už ką ir kaip.

Kilo įtarimų, kad galbūt turėčiau atsiprašyti dėl seksizmo, kuris neva buvo išvelgtas mano pasisakymuose, tačiau detalai susipažinus su komisijos išvada seksizmo apraiškų ten nebuvo. Dar daugiau. Seksizmo apraiškų neišvelgia nei Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, nei Lietuvos žmogaus teisių centras, beje, jų vadovės – B. Sabatauskaitė ir jos antroji pusė J. Juškaitė gyvena kaip šeima ir, matyt, pasiderinti pozicijas, išdiskutuoti laiko tikrai turėjo pakankamai.

Tiesą pasakius, mano pasisakymuose nebuvo išvelgta nieko tokio, dėl ko aš turėčiau jausti kaltę prieš premjerę. Ir dar klausimas, ar premjerė tikrai buvo išsikeidusi? Beje, keliose išvadose, kurias gavo komisija iš atsakingų institucijų dėl mano pasisakymų, buvo vartojama tik tariamoji nuosaka ir, deja, bet šiuo atveju be jokių konkrečių teiginių.

Todėl, atsižvelgdamas į visa tai, aš manau, kad esu visiškai laisvas pats pasirinkti, ko atsiprašyti bei kokia forma tai padaryti. Leiskite septynių šioje salėje esančių Seimo Etikos ir procedūrų komisijos narių kartu su „socialdemokrate“ D. Šakaliene priešakyje... atsiprašyti Vyriausybės vadovės už tai, kad nebuvo pakankamai įtikinamas, principingas ir nuoseklus, atkreipdamas dėmesį į šios Vyriausybės darbo broką pažeidžiant žmonių teises pandemijos metu, akcentuojant milžiniškas klaidas užsienio politikoje, kurios jau turi nepataisomų pasekmių mūsų ekonomikai, priimant energetikos srityje keistus ir nelogiškus sprendimus, dėl kurių dabar priversti kentėti mūsų žmonės, ir taip toliau.

Jeigu būčiau labiau diplomatiškas, galantiškas ir subtilesnis, galbūt šiandien mūsų premjerė nebūtų nepalankiausiai vertinamų žmonių penketuke kartu su abiem Landsbergiais ir A. Armonaite ir kiekvieną dieną jai nereikėtų gesinti tai vienoje, tai kitoje Lietuvos politinėje arenoje išplieskiančių gaisrų, o žiniasklaidai svarstyti apie jos pačios atsistatydinimą. Arba jeigu būčiau

smarkiau kritikavęs, tai gal Vyriausybės kabinetas būtų anksčiau sureagavęs ir taip jų reitingai nebūtų nusivąžiavę iki nematytų žemumų.

Pasinaudodamas proga, ko noriu, tai noriu atsiprašyti visų Lietuvos moterų, kurios neturi ar negali turėti vaikų ir suasmenino mano posakį, ir kartu nuraminti, kad joms mano žodžiai niekaip negalioja, nes jos nėra premjerės ir nekėlė grėsmių, taip pat ir karo valstybei. Ir dar kartą, kad neliktų vietos jokiai interpretacijai, ir dar kartą, kad būčiau galutinai suprastas, noriu atsiprašyti visų Lietuvos moterų, kurios mano posakį prisitaikė sau ir pasijuto iškaudintos, nes mano žodžių niekaip nebuvo galima prisitaikyti, kaip sakiau, nes jos nėra nei premjerės, nei stumia valstybę į skolas ar tyčiojasi iš žmonių. Labai ačiū visiems už dėmesį. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Nesu tikras, ar po šio atsiprašymo nereikės dar kartą atsiprašyti. Bet kviečiu D. Kepenį. Prašom. (*Balsai salėje*)

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kalbėsiu tema „Ignitis“ ir dūmų uždanga.

Jau savaitę stebime cirką, kurį mums demonstruoja ministrė ir generolas. Kodėl būtent dabar, kai nuo minimų įvykių prabėgo tiek daug laiko? Ar tik nebus čia eilinė dūmų uždanga, ar tik nebus to cirko režisierius tas pats, kuris režisavo ir „Igničio“ privatizaciją? Supykusiai liaudžiai dabar pakišama pramoga, cirkas, kuris leis užsimiršti dėl eilinės niekšybės.

Prisiminkime, prieš mėnesį, kada buvo nuspręsta kompensuoti elektros kainas, žmonės atsipūtė ir ėmė galvoti, kokia gera mūsų valdžia. Ar tikrai? Pažiūrėkime, kas vyksta. Vartotojai moka „Igničio“ užduotą elektros kainą, o valstybė iš mūsų pačių surinkto biudžeto arba skolintų pinigų mums patiems ir kompensuoja dalį tos kainos. Galutinis rezultatas tragiškas: Lietuvos biudžetas tuštėja, praskolintas ir su išipareigojimais, o „Ignitis“ sėdi ant pinigų maišo be jokios rizikos, ant pinigų, kurie greičiausiai bus naudojami jūrų uosto ir „Lietuvos geležinkelių“ pirkimui.

Kas gali paneigti, juk ne veltui matome šių strateginių įmonių žaibišką ruošimą privatizacijai, juk juodiems darbeliams liko tik dveji metai ir po dvejų metų visi Lietuvos resursai, strateginės įmonės bus privačiose oligarchų rankose. Tai yra tipinis amerikietiškas, oligarchinis, neoliberalus modelis. Valstybė yra valdoma ne piliečių rinktų žmonių, o privataus kapitalo atstovų, vadinamų oligarchais, ir viskas pridengiama neva laisva rinka.

Gal ir ne sutapimas, kad energetikos ministras neseniai lankėsi Amerikoje. Vyksta paradoksas. Per pastaruosius dvejus metus mūsų Vyriausybės nariai, komitetų pirmininkai Jungtinėse Amerikos Valstijose buvo kone daugiau kartų, nei per pastaruosius 30 metų kartu sudėjus. Kas juos ten taip traukia? Važiuoja pasimokyti, nurodymų pasisemti? O gal pasakiškais turtais garsėjanti įmonė „BlackRock“? Ji taip pat yra to paties „Igničio“ akcininkė.

Per 30 metų daug ko matėme. Jeigu kam atrodo, kad viską pamiršome ar nieko nesuprantame, jie labai klysta. Matėme „Leo LT“, matėme „Independence“, dabar „Ignitis“. Kas toliau? Ir vis tie patys Dievo darbininkai iš *Opus Dei*, žarstantys jau ne dieviškas, o žemiškas dovanas. Žmonės, pabuskime ir nebijokime. Šiandien kalbėjome su Lietuvos pareigūnų profsąjungų lyderiais, jie jau nebijo. Jau nebijo ir kitų Europos šalių žmonės: nebijo italai, nebijo prancūzai, vokiečiai, lenkai, net kanadiečiai nebijo. Pabuskime ir nebijokime. Sėkmės visiems.

PIRMININKAS. Į tribūną kviečiu A. Verygą.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Mielai kolegos, aš noriu atkreipti jūsų dėmesį į vieną fenomeną, tampantį jau tendencija. Tai yra į dabartinių valdančiųjų užsispyrėlišką siekį griauti sveikatos sistemą ir iš jos apskritai eliminuoti universitetus. Pirmiausia universitetai buvo išmesti iš valstybės užsakymo komitetų. Čia mes viešai vis girdime, kad jie yra išvadinami Vilniaus ir Kauno klanais.

Man įdomu, kaip valstybė planuos tuos visus rezidentus, kai nė vieno iš jų neruošia, juos ruošia universitetai. Bet dabar iš to planavimo jau yra metama ir Vyriausybė. Praėjusiame komiteto posėdyje buvo labai aiškiai pademonstruotas, sakykime, savotiškas komiteto pirmininko nepasitikėjimas būtent Vyriausybe. Viceministras labai nustebo sužinojęs apie pirmininko iniciatyvą įstatyme įkalti, kiek rezidentų turi vykti į regionus atlikti dalį savo studijų. Nors tas nepasitikėjimas turbūt nieko naujo, prisiminus Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko ir premjerės strėles, prisiminus krašto apsaugos ministro ir komiteto pirmininko strėles. Čia, matyt, yra kažkokia nauja mada.

Bet, rimtai kalbant, aš norėčiau atkreipti dėmesį. Pirmiausia, žmonės, kurie balsavo už šitą pasiūlymą, yra klaidinami. Pirmininkas užsiėmė, tiesą sakant, demagogija, pasakojo apie tai, kad rajonų ligoninėse dirba puikūs gydytojai. Taip, ten dirba puikūs gydytojai, dėl jų niekas jokių klausimų nekelia. Jie savo puikumą ir kompetenciją įrodo gaudami licenciją ir ją pratęsdami. Čia yra visas mechanizmas. Bet vis dėlto rezidentūra yra studijos. Tiems, kurie moko rezidentus, studijų metu yra keliami tam tikri reikalavimai. Čia nepainiokime praktinių gydytojų, dirbančių rajonų ligoninėse, kompetencijų su edukacinėmis kompetencijomis.

Kadangi man teko dirbti universitete, aš puikiai žinau, kad jau universitetuose yra susiduriama su problema, kai puikūs praktikai, labai geri gydytojai, dirbantys universitetų ligoninėse, neturi edukacinės kompetencijos. Ką daro universitetai? Steigia specialius edukacinės kompetencijos centrus, moko edukacinių kompetencijų tam, kad būtų galima perduoti žinias. Kas tuo rūpinsis tose ligoninėse, kurias bandoma įkalti į įstatymą? Neaišku.

Aš noriu vis dėlto akcentuoti, kad rezidentūra yra studijos. Už jas yra atsakingas universitetas. Parašą ant rezidentūros baigimo pažymėjimo dės ne A. Matulas, o dės universiteto rektorius. Universitetai apie tokius imperatyvus iš viso nėra girdėję. Kokia tai yra saviveikla ir su kuo ji yra derinta? Aš manau, kad ji su niekuo nederinta. Ar niekam iš tiesų neįdomi studijų kokybė? Aš labai gerai atsimenu jaunų medikų tam tikrus priekaištus universitetų ligoninėms, kad neva jų darbu yra dangstomos personalo trūkumo skylės. Tai dabar sukišus viską į įstatymą kieno skylės bus dangstomos? Pasižiūrėjau, Pakruojo ligoninėje nemažai tų medikų trūksta, tai, matyt, čia yra kažkokia rožinė svajonė, kad rezidentas ten nuvykęs dirbs iš viso be jokios priežiūros, be medikų ir panašiai.

Vis dėlto, kolegos, aš noriu paraginti jus visus žiūrėti į rezidentūrą labai rimtai. Lietuvos medikai, parengti Lietuvoje, niekada nesusidurdavo su problema išvykę užsienį. Niekas nekeldavo klausimų dėl jų kompetencijos. Jie be problemų ten gaudavo darbą. Ir tai, kad į Lietuvą atvyksta studijuoti medikai, norintys įgyti profesiją, iš Izraelio, iš kitų valstybių, rodo, kad vis dėlto mes juos rengiame gerai. Tokie siūlymai kelia grėsmę realiai mūsų medikų rengimui. Vis dėlto siūlau, kai ateis laikas balsuoti už tokius siūlymus atimti iš Vyriausybės laisvai tai planuoti, nepritarti jiems.

PIRMININKAS. Kalbės V. Ažuolas. Kviečiu į tribūną.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų buvo labai įdomu ryte stebėti sisteminę žiniasklaidos desperaciją, kuri bandė aiškintis, kodėl per anūko senelio šventę tiek mažai Seimo narių salėje sėdi. Bet turbūt ne žodžiais, o darbais Seimo nariai pasakė, ką galvoja. Bet turbūt ne tai svarbiausias šios dienos klausimas.

Klausimas yra toks, ką Aurelijus labai gerai paminėjo, kaip sveikatos sistemą sunaikinti labai įnirtingai stengiasi valdantieji, bet taip pat labai įnirtingai stengiasi sunaikinti tai, kuo labiausiai pasitiki visuomenė. Visuomenė šiandien labiausiai pasitiki ugniagesiais gelbėtojais. Ką jie daro? Jie sugalvoja labai gudrų planą, kaip juos naikinti. Tas planas tęsiasi jau ne vienus metus – nuo pat pirmos dienos valdančiųjų atėjimo į šį Seimą ir biudžeto pateikimo. Kaip tik finansų ministrė galėtų atsakyti, kodėl Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pernai buvo papildomai virš 30 mln. lėšų, o savivaldybių ugniagesiams tik keli milijonai. Šiandien ta tradicija tęsiama toliau. Aišku, tie skaičiai yra slepiami, kad Seimo nariai negalėtų jų rasti. Bet kai labiau pasigilini, išsiaiškini. Tas pats variantas. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui – virš 20 kelių milijonų, savivaldybių ugniagesiams – 1 mln. 800 tūkst., kad vos vos minimaliam atlyginimui užtektų išsimokėti. Jie nesustoja. Jie eina toliau. Nors tas lėšas visada anksčiau kitos kadencijos paskirstydavo vienodai – jei nusprendavo didinti ugniagesiams atlyginimus, tai tiek Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui, tiek savivaldybių ugniagesiams procentiškai tie atlyginimai kildavo panašiai.

Jie dabar sugalvoja kitą žanrą – išvados parašytos, schemas sukurtos ir jau sugalvota, kaip sužlugdys savivaldybės ugniagesius. Pirmoji palūžo Radviliškio savivaldybė. Savo noru labai greitai atsikratė savivaldybės ugniagesių. O atsikratė su labai gražiomis pasakomis: bus geriau, kažką duos, kažką gaus, kažkas atliks, kažkas klius. Neatsakė netgi vidaus reikalų ministrė, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas, kiek brigadų liks Radviliškyje? Visos, kiek dabar,

ar pusė, ar dar mažiau? Neatsakė. Kiek technikos gaus atnaujinimui? Taip pat neatsakė. O kiek atlyginimai kils? Taip pat neatsakė. Bet savivaldybė atsikratė. Vadinasi, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas dabar galės panaikinti pusę brigadų, jeigu reikės, visas brigadas, ir pasakyti, kad taip žmonėms bus geriau. Kuo toliau ugniagesiai, kuo toliau brigados, tuo greičiau atvyks į gaisrą – turbūt logika tokia. Čia kaip su ligoninėmis – kuo daugiau uždarysime ligoninėse paslaugų ir skyrių, tuo geresnės bus paslaugos. Logika tokia *durna*, kvaila, bet bandoma ją įpiršti. Ir tai yra atidaryta Pandoros skrynia. Radviliškis atidarė tą Pandoros skrynią. Po to eis kiti konservatorių valdomi rajonai, ten taip pat jie perduos ir sakys, kaip bus gražu, kaip bus gerai ugniagesiams – fantastika. Atsitiks kažkoks fantastinis dalykas.

Bet jei šie valdantieji būtų norėję padėti savivaldybių ugniagesiams, tai jie galėjo kaip praeita Vyriausybė didinti biudžetą 20 %, 30 %, 50 %, sulyginti algas panašiai, aprūpinti technika, aprūpinti įranga ir tos gaunamos paslaugos tikrai būtų geresnės. Bet jie jau išvadas parašė to bandomojo projekto, jau viskas parašyta, sudėta ant stalo. Greitu laiku čia, į Seimo tribūną, ateis ir mums pasakos, koks šaunus eksperimentinis, bandomasis variantas, kokie jie visi laimingi ir gražūs ir kaip bus gerai. Ir netrukus mes gausime įstatymo projektą, kad visus savivaldybės ugniagesius reikia atimti iš savivaldos, sukišti juos į Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentą, tada departamentas pusę tų grandžių greitai panaikins, uždarys, pasiliks finansavimą, pasiskirstys, kaip norės. Na, gerai, gal toms brigadoms kokių senų mašinėlių pames, kažkas liks, kokių nuotrupų, likučių pames, gal įrangos šiek tiek pames, bet tik rezultatas bus vienas ir labai liūdnas – pagalbos žmonės nebesulauks arba ta pagalba atvažiuos labai vėlai.

Šiandien žinote visi, kurie gyvenate regionuose, kurie gyvenate kaimuose, – pirmi į gaisrą atvažiuoja savivaldybės ugniagesiai, o tik po to atvažiuoja Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas. Atsitinka netgi kuriozinių situacijų, kai Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas dar sprendžia, ar važiuoti, ar nevažiuoti, na, gal jūs ten susitvarkysite, kaime kažkoks namelis dega, tai kaip nors jis ten, sudegs, nesudegs, kaip jau bus, taip jau bus. Tai štai jums vaizdas.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas, galime pasidžiaugti, pernai prisipirko naujų gražių automobilių – škodų ir viso kito. Kaip puiku. O savivaldybės ugniagesiai iki šiol važiuoja senutėliais žilais. Netgi paklausus vieno klausimo (beveik 100 mln. eurų gavo Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas naujiems automobiliams nupirkti dar praeitoje kadencijoje), kiek savivaldybėms klius gal nors dėvėtų, gal truputį senesnių, atsakymo nėra. Taigi jeigu naikinti...

PIRMININKAS. Laikas, kolega.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). ...tai naikinti viską.

PIRMININKAS. Ačiū. Baigėsi Seimo narių pareiškimai. Kviečiu Vyriausybės narius į Vyriausybės ložę, turėsime Vyriausybės valandą. Nors šiek tiek vėluojame, bet aš manau, kad mes iki 13 valandos ir skirkime tam laiko, jeigu galima. Tada galėsime pereiti prie kitų klausimų.

12.16 val.

Vyriausybės valanda

Pirmas klaus A. Nekrošius. Prašau.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Nematau energetikos ministro, tai galbūt premjerė galės atsakyti arba galbūt bus galima atsakyti raštu.

Norėčiau paklausti dėl gaminančių vartotojų. Šiuo metu iš ministerijos pasklido tokie gandai, kad tie, kurie pasistatė saulės elektrines ant stogų, nebegalės naudotis senąja tvarka, kai jie pagamindavo energijos ir tiekėdavo į tinklą, o paskui galėdavo ją, kada reikia, atgal pasiimti. Nuo šiol siūlomas toks variantas, kad ta elektros energija bus superkama ir paskui žmonės iš virtualios piniginių tam tikrą sumą galės sumokėti ir pirkti elektrą didesnėmis kainomis. Pagal šitą metodiką gali būti taip, kad, tarkime, vasarą, kai bus daug saulės, daug vėjo, elektros energija gali kainuoti 0 centų, o kai vartotojams tos elektros reikės, gali kainuoti ir 40, ir 50 centų, todėl gyventojams visiškai neapsimokės statyti saulės elektrinių. Ką galvojate apie tai, ar tai vis dėlto yra proveržis...

PIRMININKAS. Laikas.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). ...elektros energijos gamyboje, ar ne?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Kadangi tikrai labai nemėgstu komentuoti gandų, o jūs sakote, kažkas išgirdo iš kažkur kažką, aš leisiu sau pasinaudoti tuo, ką jūs sakėte. Tiesiog Energetikos ministerija atsakys jums išsamiai raštu konkrečiai, nes plėtoti gandų čia turbūt nėra mūsų uždavinys. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Butkevičius. Prašau.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų susisiekimu ministru, bet nelabai matau, tai gal Ministrė Pirmininkė atsakys.

Pastaruoju metu, kiek žinau, vyksta diskusijos dėl Lietuvos pašto teikiamų paslaugų – laikraščių platinimo. Lyg padidėjo įkainiai. Dažnai lankantis vienoje ar kitoje vietoje klausia, ar artimiausiu metu bus priimti kokie nors sprendimai, kad kaip nors tai būtų sprendžiama. Ypač rajonų vietovėse, kiek žinau, ir miestuose šitas klausimas yra jautrus.

Matau iš jūsų kūno reakcijos, kad jums žinomas šis klausimas. Ačiū iš karto už atsakymą.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Taip, labai ačiū, klausimas žinomas. Kaip žinome, klausimas ne šių metų, o daugybės metų senumo ir visada turbūt iškildavo. Faktas yra tas, kad dabartiniai įkainiai, kurie yra taikomi, pašto savikainos neatitinka daugybę kartų. Yra skirtingi niuansai, tarkime, dėl paramos, kuri galima kaimiškiose vietovėse, kuri gali būti didesnė pagal Europos Sąjungos teisę, ir ten, kur mes jau kalbame apie miestus, kur yra valstybės pagalba. Atitinkamai reikia ieškoti tokio sprendimo, kuris neprieštarautų Europos Sąjungos konkurencijos teisei. Tikrai dabar to sprendimo ieškome.

Turbūt yra kultūros ministras, gal jis galėtų šiek tiek pakomentuoti papildomai. Yra paruoštas tam tikras principas, kuris galėtų būti apderintas su leidėjais. Tada, jeigu sutarimą pasieksime, galėsime patvirtinti ir tam numatyti lėšų, nes, aišku, lėšų dotavimui reikės. Bet čia klausimas, kokio masto ta dotacija ir gali būti, ir turi būti, kad pati schema būtų logiška ir, taip sakant, nebūtų priimta jau už verslą ta kaštų dalis, kuri yra natūrali verslo kaštų dalis. Simonai, jeigu galėtum dar truputį papildyti.

S. KAIRYS. Ačiū už klausimą. Papildant premjerę, iš tikrųjų buvo praėjusią savaitę, spalio 28 dieną, irgi visi susirinkę, tiek įvairiausios institucijos nuo Kultūros ministerijos, Susisiekimu, Vyriausybės kanceliarijos, Konkurencijos tarybos ir pačių leidėjų bei jiems atstovaujančių asociacijų. Iš esmės kaip ir susitarti lieka dėl paties tarifo. Dėl paties mechanizmo ta kryptis jau kaip ir aiški, kad reikia eiti ne patogumo kryptimi, bet prieinamumo didinimo kryptimi. Kitaip tariant, kalbėti labiau apie miestelius, kaimus, o ne didmiesčius. Bet, aišku, mes irgi atsidiuriame toje situacijoje, kalbant apie patį nuostolį, kurį patiria Lietuvos paštas. Tai čia irgi kolegų labiau gal pakomentuotų, bet čia neišsiplėsimė.

Iš esmės tas dialogas yra ir bandome žingsnis po žingsnio užbaigti tuos tokius diskusinius klausimus. Aišku, matyt, kad iki galo visiems viskas netiks, bet esamoje situacijoje, kol irgi yra nereformuotas Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas, kol visa ši vieta nesulaukė pokyčių, apie kokius nors efektyvesnius sprendimus, kurie, pavyzdžiui, galėtų būti nukreipti ne į Lietuvos pašta, o tiesiai į platintojus ir panašiai... Bet dėl to irgi su jūsų pagalba dar šioje sesijoje turėtume susitvarkyti būtent su medijų finansavimo, rėmimo nauju modeliu.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia G. Paluckas. Prašau.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū. Mano klausimas sveikatos apsaugos ministru. Šiek tiek priešistorės. Po tragiško įvykio Utenos sporto aikštyne, futbolo aikštėje, inicijavome klausimą dėl išorinių defibriliatorių tinklo plėtos. Tai buvo praėjusių metų viduryje. Tuo klausimu ministerijoje buvo įsteigta darbo grupė, ji iki praėjusių metų pabaigos turėjo parengti kokius nors siūlymus. Po to buvo pratęsta veikla dar pusmečiui ir galų gale po, na, jau eilinio tragiško įvykio Anykščių sporto aikštyne, sporto salėje, kai vienas krepšininkas dėl širdies veiklos sutrikimo numirė, nors ligoninė yra visai šalia, iš darbo grupės gavome atsakymą. Cituoju: „Tenka apgailestauti, bet kol kas darbas dėl išorinių defibriliatorių plėtos Lietuvoje yra sustabdytas, kadangi prioritetas skiriamas GMP reformai.“

Ministre, turbūt žinote jau šią situaciją. Nežinau, ar defibriliatorių tinklo plėtra yra neaktualus klausimas ministerijai, ar vis dėlto čia yra kokių nors darbų organizavimo...

PIRMININKAS. Laikas!

G. PALUCKAS (*LSDPF*). ...principų trūkumai?

A. DULKYS. Ačiū už klausimą. Man atrodo, kad dėl prioritetų čia mums visiems reikia nebijoti kartais pasakyti, kas yra prioritetas, nes negali būti visi klausimai prioritetiniai. Bet dabar ar defibriliatorių klausimas apskritai yra mūsų darbotvarkėje, tai taip, tikrai yra.

Ne paslaptis, kad 2021 metais buvo paskutinė šių prietaisų reikšminga plėtra, nes turėjome Europos Sąjungos paramos projektą ir ten, jeigu neklystu, gal kokiais beveik 30 % buvo padidintas vietų skaičius, kur jų yra. Mūsų dabar artimiausiuose planuose, be abejo, yra pasižiūrėti higienos normas ir tam tikrus teisės aktus, nes šiuo metu mes turime reglamentuota, kad yra gydymo įstaigos, yra oro uostai, yra prekybos centrai, autobusų, geležinkelio stotys, tačiau tokių kaip sveikatingumo kompleksai, baseinai, mokyklos, bibliotekos arba jūsų minėti sporto, sakykime, kur yra organizuojami dalykai, čia, deja, iki šiol yra nepatekę, tai šitai keisime.

Taip pat esame numatę pažangos priemonėse finansavimą. Kaip ir minėjau, anksčiau buvo Europos Sąjungos paramos projektas, dabar ten mes turime pažangos priemonėse iš viso, ir iš Socialinio fondo, ir iš regioninio, tai miniu dėl to, kad čia reikia ir mokymų, ir pačių prietaisų, ten yra iš viso suplanuota apie 25 mln. eurų. Iš jų tikrai bus skiriama defibriliatoriams įsigyti ir dar mokymams. Kol kas tiek, matyt, galėčiau.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (*DPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Turėjau klausimą energetikos ministrui, deja, jo nėra. Apskritai nedrąsu šiuo laiku Vyriausybės nariams uždavinėti klausimus, nesusijusius su rengiamu valstybės biudžetu. Taigi, noriu paklausti apie biudžetą. Kaip Vyriausybei sekasi jį rengti? Iš to, ką matome, susidaro įspūdis, kad sekasi labai gerai, nes didžioji dalis ministrų ramiai sau atostogauja ir nesvarbu, kad Valstybės kontrolė, audituodama 2021 metų biudžetą, ataskaitoje konstatavo nemažai pažeidimų. Matosi, kad ne visi ministrai – Seimo nariai jau grįžę. Ar galės vykti Vyriausybės posėdžiai? Ar normalu, kad priefrontės šalies, kurios dalyje įvesta nepaprastoji padėtis, ministrų kabinetas atostogauja? Kaip jūs vertinate šią situaciją? Tik prašau nesaikyti, kad ministrai – Seimo nariai yra tokie patys žmonės. Jie nėra tokie patys užimdami dvi kėdes tokiu atsakingu šaliai laikotarpiu.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis Seimo nary. Mano klaida, kad nepaminiėjau, kad trys ministrai yra atostogose, du ministrai yra komandiruotėse, kiti likę čia dalyvauja. Iš tikrųjų ta dauguma, apie kurią jūs sakote, nėra dauguma. Jeigu kas norėtų reaguoti, reaguokite.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Man atrodo, kad yra Statutas, kuris labai aiškiai pasako, kuri dabar yra biudžeto svarstymo stadija. Tai kai jau malonėsite sugrąžinti biudžetą Vyriausybei, Vyriausybė vėl prie jo imsis darbo ir pateiks Seimui patobulintą. Kadangi kvorumas Vyriausybės narių yra, tikrai niekas netrukdo Vyriausybei priimti sprendimus tokius, kokie yra reikalingi. Tiek čia pakomentuočiau, kad paskui niekam nereikėtų nieko atsiprašinti.

PIRMININKAS. Klausia J. Pinskus. Prašom.

J. PINSKUS (*LRF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas taip pat buvo skirtas energetikos ministrui, bet manau, kad premjerė galėtų taip pat pakomentuoti. 2022 m. spalio 11 d. SGD terminalo operatoriaus AB „Klaipėdos naftos“ pranešime žiniasklaidai teigiama, kad Latvijos ir Lenkijos įmonės dešimčiai metų rezervavo 60 % SGD terminalo pajėgumų. Pasigedau pagrindo, ar pajėgumus rezervavusios užsienio bendrovės turi įpareigojimą mokėti nuomą, ar mokės tik už išdujinimą? Ir kaip nauja pajėgumų skirstymo ir apmokėjimo tvarka paveiks dujų kainą galutiniams Lietuvos vartotojams, nes Lietuvos gyventojai, kurių lėšomis šis terminalas išlaikomas nuo 2014 metų, teisėtai tikisi geriausios galimos dujų kainos jiems šiandien.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Turbūt pradėsiu nuo to, kad Lietuvos suskystintų dujų terminalas, nors buvo dėl tam tikrų aplinkybių pastatytas kaip nacionalinis projektas, dėl to, kad tuo metu kažkam neužteko toliaregiškumo įvertinti regioninę jo reikšmę, dabar tapo regioniniu projektu ir dujų rinkoje vykstant tiems dalykams, kokie dabar vyksta, o paprasčiau kalbant, Rusijai manipuluojant dujų rinka Europoje, Lietuvos suskystintų dujų terminalas taip pat atlieka funkciją ne tik aprūpinimo Lietuvos suskystintomis dujomis, tai ir toliau bus visiškai užtikrinama, bet taip pat ir padeda mūsų kaimyninėms valstybėms apsirūpinti dujomis, ką leidžia daryti infrastruktūra. Tikrai Lietuvos vartotojai dėl to nenukentės. Tokį įsipareigojimą padėti savo kaimyninėms šalims

pagal specialius solidarumo susitarimus mes turime pagal Europos Sąjungos teisę ir džiugu, kad galime padėti savo kaimynėms tokiomis sudėtingomis aplinkybėmis. Lietuvos vartotojų poreikiai bus visiškai užtikrinti pačia geriausia vartotojams kaina. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia D. Kepenis. Prašom.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Lotynai sako: *Quod licet Iovi, non licet bovi* – kas tinka Jupiteriui, netinka jaučiui. Kas tinka ministrams atostogauti, tai Seimo nariai neturėtų atostogauti tuo metu, kai yra nepaprastoji padėtis šalyje, o jų nėra. Norėjau paklausti energetikos ministro, kokių lauktuvių jis parvežė iš Amerikos, neseniai tenai pabuvojęs. Ir apskritai pikti liežuviai kalba, kad per pastaruosius dvejus metus ministrai ir kai kurie Seimo nariai apsilankė Amerikoje daugiau kartų nei per praėjusius 30 metų. Tai gal premjerė žino, kokių lauktuvių jie mums parveža į Lietuvą, ko tenai išmoksta, arba kokių naujienų mes turime, tiek daug ten pabuvoję?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Tikrai kitą savaitę ministras bus salėje, jūs galėsite jo asmeniškai paklausti, gal jis ir jums bus ką nors parvežęs lauktuvių.

Labai džiaugiuosi, kad šitos Vyriausybės ministrai gali važiuoti įvairiausių vizitų, įskaitant ir į kitas valstybes, kuriose reikia mokėti užsienio kalbas. Džiaugiuosi, kad šitos Vyriausybės ministrams tai nėra problema. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Man irgi nepasisekė, kad nėra susisiekiimo ministro, bet aš tičiuosi, kad specialistai klauso. Tiesiog noriu perduoti Šiaulių krašto žmonių prašymą.

Dažnai būna, kad trūksta lėšų kelių remontui. Bet šiuo atveju ir lėšų buvo, ir darbai buvo daromi, tačiau jie užsitęsė pusantrų metų. Išasfaltuota kelio dalis Šiauliai–Kursėnai, pirmoji juosta. Po to taisomas brokas, vėl viskas sutvarkyta, dar kartą asfaltuota. Dabar liko padaryti, atrodo, tik kosmetiniai darbai, bet ten niekas nejudą ir niekas nekruta. Tikriausiai teisingai ir vairuotojai, ir žmonės kelia nusistebėjimą dėl darbų vilkinimo. Atrodo, viskas puiku, bet yra prašymas, kad padaryti darbai būtų kiek galima greičiau priimti ir nesukeltų žmonėms tokio nepatogumo važiuoti viena juosta – ir labai neatsakinga, ir laiko sąnaudos, ir taip toliau. Tai tiesiog tikimės, kad būsime išgirsti, nes žmonių laiškai...

PIRMININKAS. Laikas.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Šiuo atveju nebuvo į juos atsakyta. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Suprantu, kad čia tokia bendra pastaba, palinkėjimas. Klausia O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Mano klausimas būtų sveikatos apsaugos ministrui. Klausdama aš dar kartėlį noriu atkreipti dėmesį į galimybę patekti pas specialistą. Šiandien „Kauno dienoje“ galima skaityti straipsnį, kaip trijų vaikų mama sulaukė atsakymo, kad Vilniuje pas akių gydytoją jos vaikui reikia laukti aštuonis mėnesius. Tame pačiame straipsnyje rašoma apie tai, kad tik penktadalis apsilankymo pas gydytojus vizitų grafikų yra nurodoma e. sveikatoje. Kaip planuojate spręsti šią problemą, nes tai ne pavieniai atvejai. Žmonės laukia tikrai daugiau negu mėnesį.

A. DULKYS. Ačiū už klausimą. Labai geras klausimas ir šiuo metu tai mūsų viena pagrindinių aktualijų. Kuo giliau lėndame į analizę, kodėl taip yra su patekimu pas gydytojus, tuo įdomesnių dalykų atrandame. Matyt, ir Sveikatos reikalų komitete turėsime apskritai pakalbėti apie gydytojų darbo grafikus, apie tai, kaip gydytojai yra išiforminę keliose įstaigose ir realiai kai kur net ir tie laikai, matyt, sutampa ir dėl to jie pacientams yra nepateikiami, nes tiesiog fiziškai jų dažnai net ir nebūna toje gydymo įstaigoje. Tai čia yra ta gilesnė tema, kurią galėsime panagrinėti, čia reikia informacijos.

Kalbant apie trumpąjį periodą, tai kai vien tik pradėjome domėtis, kodėl su tais laikais taip yra, tai apie 15 % padaugėjo į sistemą įkeltų laikų. Tačiau, matyt, neišvengsime priemonės, su kuria mes, man atrodo, startuosime nuo lapkričio vidurio, – darysime viešą švieslentę, kiek kokia gydymo įstaiga yra skaidriai ir atvirai pateikusi pacientams laikų į sistemą, nes šiuo metu yra, jeigu neklystu, tik apie 13 % laikų. Ir tada nereikia stebėtis, kad gydymo įstaigoje nėra tvarkos, pacientai eina į kabinetą, kaip sako, kažkokia vidine tvarka. Ne paslaptis yra, matyt, ir skambučių sistema, kai pacientai yra priimami pagal tai, koks jų telefono numeris, pažįstamų sistema. Taigi šitame drumstame vandenyje daug kam daug kas yra patogu.

Taigi, pirmą priemonę – švieslentę, o toliau gilinsimės ir apskritai į gydytojų darbo grafikus ir tokiu būdu bandysime padėti pacientams ir pačioms gydymo įstaigoms. Kviečiu visus gydymo įstaigų vadovus neužmiršti. Ir mes jų per retai paklausiamo, kaip jie organizuoja darbą savo gydymo įstaigoje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Tapo jau norma, kad ko paklausi Vyriausybės, tai to dažnu atveju negausi. Energetikos ministras jau turbūt antrą mėnesį žada pateikti, kokia kaina mes dujas perkame iš Norvegijos įmonės „Equinor“, turėdami 10 metų sutartį, kiek mes brangiau permokame už rinkos kainą.

Bet mano klausimas būtų, ko neatsakė susisiekimo viceministrė L. Maskaliovienė. Galbūt finansų ministrė galėtų atsakyti? Ministrė susitikimo su frakcija metu deklaravo, kad reikės 40 mln. keleiviams vežti, 80 mln. – infrastruktūrai finansuoti iš nacionalinio biudžeto. O į klausimą, kiek uždirba „Geležinkeliai“ iš krovinių vežimo, arba kiek kitais metais planuoja surinkti pinigų, taip ir nepateikė atsakymo mėnesį. Gal finansų ministrė galėtų į šį klausimą atsakyti? Būčiau labai dėkingas. Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Skaičių atmintinai tikrai nežinau, galėsime atsakyti raštu. Ačiū.

A. SKARDŽIUS (DPF). Per mėnesį?

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia L. Girskienė. Prašom.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Mano klausimas būtų teisingumo ministrei. Gyvename iš tikrųjų sudėtingu laiku. Situacija rodo, kad skolininkų gretos didėja. Žmonės darosi nepajėgūs sumokėti komunalinių mokesčių ir panašiai. Turime tokią problemą. Ne paslaptis, kad komunalines paslaugas teikiančios įmonės turi įsteigusios skolų išieškojimo įmones. Taip? Tos įmonės dažnai piktnaudžiauja savo teisėmis, grasina, galima sakyti, reketuoja skolininkus, sudariusius grafiką, per kiek laiko išmokės skolą ir panašiai. Jums tikriausiai žinoma, kad nuskaityti lėšas iš sąskaitų, padengti skolas galima tik turint teismo sprendimą. Kokių priemonių planuoja imtis ministerija, kad suvaldytų šias piktnaudžiaujančias įmones, savo teisėmis piktnaudžiaujančias ir šantažuojančias įmones?

E. DOBROWOLSKA (LF). Labai ačiū už klausimą. Tik atkreipsiu dėmesį, kad Teisingumo ministerijos lauke nėra būtent tokių išieškojimo įmonių, jos veikia kaip ūkio subjektas. Tikėtina, kad būtų galima kalbėti apie kitos ministerijos diskreciją. Dėl šių įmonių reguliavimo, jei žiūrėtume ir instituciškai, ir istoriškai, Seime buvo teikiami įvairūs projektų variantai. Nė vienas iš jų nepriimtas.

Ką mes matome iš savo pusės, tai pagrindinis dalykas yra visuomenės informavimas. Jei mes kalbėtume apie skolas, dažnai kreditorius apie perleidimą net neinformuoja skolininko. Kitas dalykas, būtent apie jų teisių žinojimą. Kitaip sakant, ar asmuo gali pareikšti pretenziją, ar apie jo skolą gali būti informuojama, kiek asmens duomenys perduodami. Iš mūsų pusės yra susitikimas su Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, nes tai tiesiogiai liečia ir duomenis. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija artimiausiu metu planuoja viešas rekomendacijas pateikti visuomenei ir skolininkams. Tam, kad būtų aišku, kada kokia skola gali keliauti, kaip asmens duomenys yra perduodami. Be abejo, be rekomendacijų, taip pat ir Teisingumo ministerijos informacija dėl tų pačių kreditorių teisių perleidimo ir skolininkų teisių.

Jeigu mes kalbėtume apie antstolius, yra labai aiškus reguliavimas, kada skolos yra nuskaitomos. Labai džiaugiuosi, kad yra anksčiau priimti sprendimai, leidžiantys rezervuoti neišieškomą sumą. Nereikia, kaip mes matėme anksčiau, dažnai eiti asmenims, skusti ir reikalauti tam tikros sumos išgyventi. Dėl šių ūkio subjektų, mes suprantame, tai yra jautri tema, rekomendacijos iš esmės palengvintų visuomenės žinojimą, kaip jūs pati klausdama teisingai akcentavote, čia turbūt žinojimas savo teisių ir reagavimas, tik koku pagrindu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia T. Tomilinas. Jo salėje nematau. Klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Man pasisekė, turiu keletą klausimų, abu ministrai yra čia, tai užduosiu vieną sveikatos ministrai. Gerbiamas ministre, jau ne vieną mėnesį bandau išsiaiškinti, kodėl Ukrainos gydytojams, atvykusiems į Lietuvą, taikomos vienos taisyklės priimant į darbą, Baltarusijos gydytojams, irgi pabėgusiems nuo despoto, čia, Lietuvoje, negalima rasti darbo vietos, nes taikoma kita priėmimo tvarka. Tie gydytojai išvažiuoja į Lenkiją, į kitas šalis ir ten gauna darbo vietą. Mes patys žinome, kad Lietuvoje trūksta gydytojų. Mes žinome pavyzdžių,

kad kituose miestuose dirba Ukrainos gydytojai ir nėra problemų. Tai yra kažkaip vyksta tas gydymo procesas. Kuo Baltarusijos gydytojai blogesni už Ukrainos gydytojus? Ačiū.

A. DULKYS. Na, neturiu dabar po ranka kažkokių skaičių, bet šiaip... (*Balsai salėje*) Gerai, žiūrėkime ne apie skaičius, ar ne? Nejaučiu, kad dėl Ukrainos gydytojų kažkas būtų buvę labai jau išskirtinio padaryta, negu apskritai yra. Jiems yra sudarytos tam tikros sąlygos dėl kalbos mokėjimo, kad pradėtų lankyti kursus, yra žiūrimi gydymo įstaigų kvalifikaciniai dokumentai ir panašiai. Bet kad jie turėtų koki nors labai ryškų išskirtinumą prieš kitus, na, taip nėra. Dabar jeigu jūs klausiate apie Ukrainos gydytojus, tai esame daug įdarbinę. (*Balsai salėje*) Na, aš, žinokite, neturiu informacijos, kad būtų sąmoningai trukdoma gydytojams iš Baltarusijos įsidarbinti, priešingai negu iš Ukrainos, aš tokios informacijos neturiu. Jeigu jūs turite, pasidalykite tada, pasidalykite. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dar premjerė papildys.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Na, skirtumas yra vis dėlto ir jis yra labai esminis, nes, kaip žinome, Ukrainos žmonėms Europos Sąjungos sprendimu yra suteikta laikinoji apsauga ir laikinoji apsauga žmonėms, kurie turi šitą statusą, vis dėlto suteikia nemažai teisių. Su visa pagarba, Baltarusijos žmonėms, jų mes esame priėmę labai nemažai, toks statusas nėra nustatytas.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Mano klausimas krašto apsaugos ministrui. Atsipalaidavęs... Čia buvo daug triukšmo dėl šarvuočių pirkimo iš Vokietijos, kitos ginkluotės. Nuo 2017 metų ji dar nevisiškai pristatyta, ten brokas ir kiti sunkumai ją panaudoti. Kokia schema, ar sumokėta už tuos vokiečių šarvuotus, jau sumokėtos lėšos visiškai, atsiskaityta? Kaip jūs dabar ruošiatės pirkti 2024, 2025 metais ginkluotę, į ateitį? Kaip apmokėjimas vyksta – išankstinis ar procentai kokie nors išankstiniai? Nes krašto apsaugos biudžetas dabar didėja, kur tos lėšos nueis? Mes dabar balsuosime už biudžetą, kokia ta schema? Prašom atsakyti.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Klausimas visiškai pagrįstas, bet atsakysiu taip. Jokio išankstinio apmokėjimo nėra, išmokėjimas yra, apmokėjimas yra pagal pristatytus faktinius mūsų šarvuotus transporterius. Tai yra jeigu jie nėra pristatyti, tai kol kas nėra ir apmokėta. Kadangi tas, kaip minėjote, brokas yra ištaisytas arba ištaisomas, tai nėra kokia nors kritinė situacija, kurios negalima pakeisti. Jau dabar yra sudarytas naujas pristatymo grafikas ir jau dabar, ir šį mėnesį, ir praeitą mėnesį, ir kitą mėnesį bus pristatymai. Iki kitų metų vidurio kontraktas, kuris buvo sudarytas 2015 metais, bus užbaigtas. Taip, pristatymas turėjo įvykti dar 2020 metais, kaip žinome, 2020–2021 metais galutinai užbaigtas, tačiau tai neįvyko dėl jūsų taip pat nurodytų priežasčių. Dabar jis galutinai bus užbaigtas ir mūsų kariuomenė turės reikalingą pajėgumą.

Kitas etapas numatomas, bet ten bus kitos modifikacijos „Boxeriai“, nes reikia ir inžinerinių, ir evakuacinių, ir visokių kitokių modifikacijų šarvuotos technikos, ji taip pat bus įsigyta. Pati platforma, pabrėžiu, vokiečių pagaminama, neturi apskritai jokių defektų.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama premjere, kas gi kitas, jeigu ne jūs, galėtumėte padėti, juolab kad užsienio reikalų ministro šiandien nėra. Į mane, kaip į Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos narį, kreipiasi tautiečiai, gyvenantys JAV. Taip, jūsų Vyriausybė daug dėmesio skiria lituanistiniam švietimui, aprūpina mokytojus metodine literatūra ir panašiai, tačiau, deja, tautiečiai man skundžiasi, kad jie nebegali nusipirkti grožinės literatūros knygų, kūrinių, nes knygų persiuntimas kainuoja daug brangiau negu pati knyga.

Gerbiama premjere, ar būtų įmanoma per ambasadą Vašingtone, per konsulinčius skyrius, per Balzeko centrą, Čikagos lituanistinių tyrimų ir studijų centrą ir kitas įstaigas centralizuotai nusijusti...

PIRMININKAS. Laikas, kolega!

S. TUMĖNAS (LVŽSF). ...urmo būdu šitų knygų? Tautiečiai nenori jų gauti nemokamai, jie susimokėtų, bet kad būtų pagelbėjama šituo būdu. Ar galima tikėtis?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Tiems ministrams, kurie, pono D. Kepenio nuomone, neišdu, ko važinėja į Ameriką, kiekvienam įdėsime į lagaminą knygų ir tegul veža.

Man tikrai yra netikėtas šis jūsų klausimas. Mes su ambasadoriumi E. Meilūnu pasitarsime ir pažiūrėsime, ką galime padaryti ir kuo galime pagelbėti.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas socialinės apsaugos ir darbo ministrei. Šiandien mūsų išmokų gavėjai ir fondų dalyviai visi tikėjosi gauti papildomai geras išmokas. Tie, kurie jau yra sulaukę senatvės pensijos, ir tie, kurie pasirašė su fondais dėl periodinių išmokų. Tai yra tie, kurie buvo sukaupę iki 10 tūkst. eurų. Tačiau žinome realią situaciją, kad faktiškai pasirašiusiųjų sutartį išmokos dažnu atveju dabar net nebėra užfiksuotos, kokios ir buvo, jos net ir mažėja kiekvieną mėnesį. Ar nemanote, galbūt Turto išsaugojimo fonde tų, kurie yra dabar fondo dalyviai, kaip nors apsaugoti lėšas, nes dažnai atsakymą gauna fondo dalyvis, kad jūs pasirašėte sutartį ir jūs prisiėmėte atsakomybę. Ką jūs galvojate apie tai? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Man atrodo, kad reikia žiūrėti labai netrumpalaikėje perspektyvoje. Tai yra žmonės gali pasinaudoti galimybe išmoką gauti ir vėlesniu laikotarpiu, kai rinkos situacija bus truputėlį kitokia. Ilgalaikį investicinį portfelį vertinant, tie svyravimai yra gana natūralūs.

Šiuo momentu, man atrodo, jau kalbant ir apie kitus metus, turbūt mes matysime ir kitokių vaizdą. Kokius nors labai skubotus sprendimus, taktiškai čia ir dabar kokias nors išimtis daryti, manau, reikėtų kraštutiniu atveju, nes vis dėlto sistema yra labai jautri, paremta ilgalaikiu ir tvirtu pasitikėjimu. Man atrodo, kad tokie trumpalaikiai svyravimai čia ir dabar papildomų sprendimų nereikalautų, bet, žinoma, turime visą laiką situaciją stebėti, laikyti ranką ant pulso, jeigu būtų kokių ilgalaikių svyravimų ir panašiai.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Klausimas gerbiamai vidaus reikalų ministrei. Savivaldybėse yra 2,5 tūkst. ugniagesių gelbėtojų ir visus neramina klausimas, ar vis dėlto jų tarnybos bus jungiamos su Valstybine priešgaisrine gelbėjimo tarnyba. Tokių signalų yra, kiek žinau, bandomieji projektai vyksta, bet iš tikro reikėtų įvertinti, kad jos dirba tikrai gerai, daro daugiau negu pagal funkcijas joms priskirta. Manau, kad tas jungimas, centralizavimas tikrai naudos neatneš. Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, kolega, už klausimą. Pirmiausia, aš manau, turėtume kalbėti ne apie tai, ar tai yra savivaldybės pavaldumo, ar valstybės pavaldumo. Turime kalbėti apie žmonių gyvybes. Man atrodo, svarbiausias dalykas yra išsaugoti žmonių gyvybes, kad mūsų tarnybos laiku atvažiuotų, pareigūnai būtų aprūpinti tinkamomis priemonėmis ir būtų išgelbėti žmonės.

Kas šiuo metu vyksta? Šiuo metu vyksta bandomasis projektas. Jame sutiko savanoriškai dalyvauti Radviliškio savivaldybė, yra pasirašyta sutartis. Iš to, mes tikrai matome, naudos turės ir pareigūnai, ir vietos gyventojai.

Kalbant apie pokyčius, aš esu ne kartą viešai pasakiusi, kad kokių nors dalykų buldozeriu nevyks. Tam ir vyksta bandomasis projektas, kad pažiūrėtume, kaip atrodys praktiškai, kokie bus rezultatai, o jau tada turint rezultatus bus galima daryti vienokius ar kitokius pokyčius. Pirmiausia pasitikrinkime, jeigu bus geri rezultatai, matyt, bus visi argumentai judėti atitinkamai kuria nors kryptimi.

PIRMININKAS. V. Fiodorovo nematau. Klausia K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų energetikos ministrui, bet turbūt premjeri gal. Jeigu galėsite, atsakykite, arba tada pabandydysime raštu paskui jūsų paprašyti atsakymo.

Buvau praeitą savaitę gyventojų susitikime. Žmogus ant savo stogo nori pasistatyti saulės elektrinę. Ir kas iš tiesų labai nustebino. Pavasarį bandė vieną kartą, paskui pasirodė jam per brangu, nes būtent specialiosios sąlygos, kurias išduoda ESO, – tuo metu preliminarai prijungimo įmoka buvo 2 tūkst. 260 eurų. Vasarą, kai įvyko tas elektros kainų šuolis didžiulis, vis dėlto žmogus pagalvojo, kad reikėjo tą daryti, ir vėl rugsėjį paprašė sąlygų tų pačių. Bet kas labai keista, kad preliminarai prijungimo įmoka dabar jau už tas pačias sąlygas 6 tūkst. 166 eurai. Aš nežinau, galbūt jūs nežinote tokios situacijos...

PIRMININKAS. Laikas!

K. MAŽEIKĄ (DFVL). ...bet kaip taip gali atsitikti? Ar kas nors nuo to pasikeitė, ar čia galbūt reikia Vyriausybės ar Seimo įsikišimo, kad ta kaina nebūtų taip... turbūt aplinkybės tiek nepasikeitė, kad taip išaugo? Galbūt žinote jūs?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Matote, dabar gyvename tokiais laikais, kai aplinkybės gali per porą dienų labai stipriai pasikeisti ir, man atrodo, tų pavyzdžių gana daug matome. Bet nesakau, kad čia tas atvejis. Būčiau dėkinga, jeigu tiesiog tą prašymą pridėtumėte prie savo kreipimosi ir tada tuo tiesiog konkrečiu paklausimo atveju išsiaiškintume, koks yra reikalas. Jeigu reikia ką nors tikslinti, patikslinsime.

PIRMININKAS. Klausia A. Vinkus. Prašom.

A. VINKUS (*LVŽSF*). Klausimas gerbiamam ministrui ponui A. Dulkiui. Kaip žinoma, mes, Seimo nariai, su kai kuriomis išimtimis beveik kiekvieną penktadienį susitinkame su rinkėjais, todėl nuolat girdime jų pageidavimus, nusiskundimus, pasiūlymus. Jeigu apibendrinčiau rinkėjų nuomones, tai prie dažniausiai, ministre, užduodamų klausimų priskirčiau klausimus dėl Kompensojamųjų vaistų sąrašo keitimo.

Sistema veikia taip, kad Sveikatos apsaugos ministerija periodiškai juos peržiūri, tai natūralu. Vieni išbraukiami, kiti įdedami. Bet žmonės dažniausiai skundžiasi tuo, kad jie pripratę ir ne tai, kad pripratę, bet jiems tinka tie vaistai, efektyvūs, ar ten kraujospūdis, ar širdies ir kraujagyslių koronarus plečiantys vaistai, ar kiti. Pripratę vartoti atitinkamą vaistą. Išbraukus jį, to vaisto nekeičia kitu ir toliau gydomi apmokėdami vaisto įsigijimo išlaidas iš savo kišenės.

Prašom pasakyti, ministre, ar nemanytumėte, kad šioje srityje dar galima būtų įvesti kokius nors patobulinimus, kurie sumažintų besiskundžiančių žmonių skaičių?

A. DULKYS. Ačiū jums už klausimą. Matyt, neriamė į temą ir čia neišivaizduoju, kad galėtų būti visi patenkinti. Tuo labiau kad kalbame apie tokį kompleksinį dalyką, kuris yra iš tikrųjų labai sudėtingas.

Kainyną mes keičiame kartą per pusmetį. Pasikeičia iki 10 % vaistų. Tam yra specialistai, tam yra sistema, kai tikrai visą laiką žiūrima, kad bent jau po vieną iš kiekvienos vaistų grupės tikrai būtų.

Kitas yra dalykas, tai jau yra arba žmonių įpročiai, arba, sakykim, farmacininko, arba gydytojo, sakykim, sąžiningas darbas, tai yra padėti žmogui, jį įtikinti, padėti jam apsispręsti ir negyventi pagal įpročius. Mes turime daug įpročių sveikatos sistemoje, kai vertiname gydymo kokybę. Jeigu nepaguldė į stacionarą, jeigu nepadarė lašelinės, tai jau tada nekokybiškas gydymas. Dienos gydymo nevertiname.

Tai čia yra viena iš tų temų, kai valstybė turi reguliuoti tas vaistų kainas, turi ieškoti tų sprendimų, nes pagal tai, kiek mūsų žmonės sumoka patys iš savo kišenės už vaistus, aš manau, kad mes jau esame beveik gerovės valstybėje, nes pagrindinė dabar problema, kiek pati valstybė sumoka už tą visą kompensacinį mechanizmą. Jis yra gana didelis. Manau, kad šalia jūsų paminėtos įpročių problemos, yra problema ir maisto papildų pirkimo. Jeigu mes kompensojamųjų vaistų turime apie 350 mln. eurų per metus, kalbame apie tokį mastą, tai žmonės užėję į vaistines dar nusiperka arti 300 mln. eurų, išleidžia maisto papildams. Labai dažnai juos irgi traktuoja, kad aš išleidau kažkokiems vaistams. Tai, matyt, kad tą patobulinimą... Dabar kaip tik Seime vyksta Farmacijos įstatymo keitimai dėl Konstitucinio Teismo, tai čia, be abejo, yra ta teisėkūros erdvė apie tai pakalbėti. Bet problema, kaip suderinti ribotą PSDF biudžetą, suderinti žmonių įpročius ir kad dar tos vaistų kainos neišaugtų, kad būtų konkurencija, tikrai yra pakankamai sudėtinga. Aš manau, kad pas mus ta sistema tikrai veikia ne blogiau negu kituose kraštuose, bet tobulinti visą laiką galima.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Noriu kreiptis į aplinkos ministrą gerbiamą S. Gentvilą. Ir susitikimuose su rinkėjais, ir, natūralu, čia mes daugelis labai dažnai dalyvaujame, ypač dabar susidūriau su labai keistu klausimu. Mano rinkimų apygardoje, pavyzdžiui, Žemaičių Naumiestyje, Ramučiuose ir kitur per nemažai dešimtmečių, tai yra prieš daug dešimtmečių, suformuoti tvenkiniai, jie, aišku, pagal savo tarnavimo laiką šiek tiek šiandien turi tam tikrą grėsmę, juos reikėtų paremontuoti. Aš manau, kad gerbiamas ministras sutinka, kad tai nėra vien tik šiaip sau bala arba kažkoks vandens rezervuaras, bet tai iš tikrųjų padidina pačios gyvenvietės patrauklumą ir žmonių gyvenimo kokybę. Todėl aš norėčiau paklausti, kokia yra Aplinkos ministerijos pozicija dėl šių objektų? O dėl kai kurių aš jums parašysiu raštu, galbūt detalčiau...

PIRMININKAS. Laikas.

Z. BALČYTIS (DFVL). ...išdėstysiu bylos problemą. Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už aktualų klausimą. Po Panevėžio visi sukruto tikrinti, kieno nuosavybė užtvanka. Aplinkos ministerija yra paskelbusi paramos kvietimus, yra gavusi iš trijų, keturių savivaldybių prašymus sutvarkyti avarinės būklės užtvankas. Visoms kitoms jokio priverstinio mechanizmo griauti ar nusigriauti užtvankas nėra. Tačiau užtvankų savininkai turi atitekti aukštesnius reikalavimus, juos mes priėmėme Vandens įstatymo nauja redakcija birželio pabaigoje, man atrodo, paskutiniame pavasario sesijos posėdyje. Taigi jokio priverstinio griovimo nėra, žuvitakiams parama bus. Tie, kurie norės nugriauti arba matys, kad kritinės būklės, parama jiems bus siūloma, pavyzdžiui, kaip Grigiškių Vokės užtvankai. Šią savaitę Aplinkos ministerija Vilniaus savivaldybei skyrė beveik per milijoną eurų lėšų tam, kad būtų iš esmės išpirkta ir nugriauta šita srauniosios Vokės užtvanka.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia G. Surplys. Prašom.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, Vytautai. Mano klausimas vidaus reikalų ministrei, gal du klausimai. Pirmas, ministre, kada jūs planuojate atnešti dar kartą pataisytą valstybės tarnybos reformos paketą į Seimą, kada mes galime tikėtis, kad pamatysime jį čia.

Ir kitas dalykas dėl skandalo, dėl tariamo mobingo Vidaus reikalų ministerijoje. Aš norėčiau priminti, kad gegužės mėnesį jūs pati inicijavote vidinį tyrimą dėl viceministrės S. Ščajevienės, dėl galimo mobingo. Tiesiog būtų klausimas, kuo baigėsi tas vidinis tyrimas, kokios buvo išvados? Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, kolega, už klausimą. Dėl valstybės tarnybos pertvarkos artimiausiu metu tikriausiai projektas turėtų pasiekti parlamentą ir labai tikiuosi jūsų palaikymo. Suprantate, kad šitie pokyčiai yra būtini mūsų valstybės tarnyboje ir visai valstybei labai reikalingi.

O kalbant apie mobingo dalykus, tai manyčiau, kad tokie dalykai, kaip ir sakiau, labai dažnai atsiranda dėl to, kad yra reiklumas. Aš pakartosiu, gal reiklumas siekti rezultato ir nebūti procese dažnai gali būti suprantamas kaip kažkoks, nežinau, spaudimas. Nors manau, kad tai yra ne spaudimas, jeigu yra reikalaujama atlikti darbus. O priekaištų viceministrei ar kokių nors išvadų, kad jos veiksmai buvo nederami ar būtų prieštaraujantys etikai, tikrai yra nenustatyta. Aš visiškai pasitikiu viceministre, ji yra kompetentinga, gerai dirbanti ir siekianti rezultato, reikalingo mūsų valstybei.

PIRMININKAS. Dėkoju. 13 valandų. Dėkoju Vyriausybės nariams, gerbiamiems Seimo nariams. Nors klausinėjo tik opozicija, bet tikrai buvo laiko. Slaptas balsavimas – nuo 13 val. 20 min.

Dabar kviečiu E. Dobrowolską, teisingumo ministrę, atsakyti į iš anksto užduotus klausimus. Prašom.

Prašom, V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Aš norėjau paklausti. Buvo Vyriausybės valanda, truko 43 minutes. Tai kur valanda?

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, mes apsibrėžėme dar prieš šią valandą, kad bus iki 13 valandos. Kaip jūs matėte, iš tikrųjų klausinėjo vien opozicijos nariai, tai, taip sakant, ačiū pasakytumėte.

13.00 val.

Teisingumo ministrės Ewelinos Dobrowolskos atsakymai į Seimo narių klausimus (pagal Seimo statuto 208 straipsnio 13 ir 14 dalis)

Prašom, gerbiama teisingumo ministre.

E. DOBROWOLSKA (LF). Dėkoju už galimybę atsakyti į užduotus raštu klausimus kad ir negausiai Seimo narių grupei.

Atsakysiu į du klausimų blokus. Pirmasis yra dėl nacionalinių atrankos procedūrų į Europos Žmogaus Teisių Teismą, Europos Sąjungos Teisingumo Teismą ir Europos Bendrąjį Teismą.

Antroji klausimų grupė yra dėl Advokatų garbės teismo nariais paskirtų advokatų atrankos.

Atsakydama į pirmąjį klausimų bloką norėčiau priminti, kad šiuo metu Lietuvos Respublikos teisės aktai nereguliuoja kandidatų į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo teisėjus, taip pat

Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjus, kuriuos į pareigas siūlo Lietuvos Respublika, atrankos tvarkos. Todėl šių kandidatų atrankai pagal nusistovėjusią praktiką kiekvieną kartą buvo taikomos *ad hoc* procedūros, nustatomos konkrečiai atrankai. Tačiau siekiant vienodo atrankų organizavimo bei vykdymo proceso, taip pat kandidatų atrankos skaidrumo ir viešumo bei atrankų profesionalumo, kartu išanalizavus Europos Sąjungos ir Europos Tarybos lygiu veikiančių patariamųjų komitetų, vertinančių pateiktų kandidatų tinkamumą užimti atitinkamo teisėjo pareigas, praktiką, jau yra parengtas ir baigiamas derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo pakeitimo projektas, kuris artimiausiu metu bus pateiktas Vyriausybei ir, be abejo, Seimui.

Įstatymo projektu bus siūloma reglamentuoti vienodą kandidatų į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo ir Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjus atrankos tvarką, atranką organizuojančių subjektų sudėtį ir jų narius deleguojančias institucijas, atrankos viešumo principą bei kandidatūrų pateikimą Vyriausybei po įvykdytos atrankos.

Atsižvelgiant į tai, kad pagal gerąsias praktikas atrankos procese reikėtų vengti galimos politinės įtakos, siūlysiame įstatymo projektu atrankos komisiją sudaryti laikantis profesinio atstovavimo principo, tai yra ne iš politinių pagrindų formuojamų, o iš teisminių ar su žmogaus teisių gyvymu susijusių institucijų atstovų. Tokiu reguliavimu būtų sudarytos prielaidos užtikrinti kandidatų atrankos procesų nepriklausomumą nuo politinės valdžios institucijų, taip pat būtų išvengta abejonių dėl nacionalinių atrankos procedūrų skaidrumo. Priėmus įstatymą Vyriausybė nustatys detalią atrankos tvarką, pagal kurią bus skelbiama nauja atranka į Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjus.

Taip pat pavirtinu, kad iki atrankos procedūros nepažinojau teisėjos A. Burneikienės. Taip pat patvirtinu, kad nepalaikiau draugiškų ar kitų asmeninių santykių nė su vienu iš kandidatų. Pagal pretendentų į Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjus atrankos aprašą darbo grupės, vykdančios atranką, narys privalo nusišalinti nuo pretendento vertinimo, jeigu yra aplinkybių, verčiančių suabejoti dėl darbo grupės nario nešališkumo ir objektyvumo vertinant šį pretendentą. Taip pat atkreipiu dėmesį, kad kiekvienam kandidatui buvo išsiųsta informacija ir galimybė pateikti nušalinimą ir komisijos nariams atskirai.

Papildomai norėčiau patikslinti, kad Lietuvos Respublikos kandidatai į Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjus nebuvo atmesti Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos. Pagal esamą tvarką valstybė turi pateikti Europos Tarybos Parlamentinei Asamblėjai trijų kandidatų sąrašą, iš kurio vienas kandidatas balsų dauguma skiriamas į teisėjus. Tačiau prieš tai valstybės pateiktas kandidatų sąrašas turi būti teigiamai įvertintas specialaus patariamojo komiteto, kuris vertina visų pateiktų kandidatų tinkamumą eiti teisėjo pareigas ir profesinius gebėjimus. Lietuvos pateiktas kandidatų sąrašas nesulaukė šio patariamojo komiteto pritarimo, nes dėl vieno iš kandidatų tinkamumo eiti Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjo pareigas buvo pateikta abejonių. Tokiu atveju pagal gerąją praktiką valstybės turi pateikti naują kandidatų sąrašą. Atsižvelgiant į tai, kad rengiamas Vyriausybės įstatymo pakeitimo projektas, nauja atranka bus rengiama priėmus Vyriausybės įstatymo pakeitimus ir teikiamas naujas kandidatų sąrašas į Europos Žmogaus Teisių Teismą.

Norėčiau pažymėti, kad Teisingumo ministerijos organizuojamose atrankose turi būti užtikrinta, kad kandidatai atitiktų objektyviuosius kriterijus, keliamus atitinkamų tarptautinių teismų teisėjams. Tačiau Teisingumo ministerija negali turėti įtakos dėl patariamųjų komitetų atliekamo kandidatų vertinimo. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad atrankose dalyvauja profesine prasme stiprūs, tinkamos ir įvairiapusės patirties turintys kandidatai. Tačiau reikia turėti omenyje, kad patariamieji komitetai taip pat vykdo pokalbius su kandidatais, jų metu vertinamas kandidatų pasirengimas, motyvacija užimti konkrečias pareigas.

Taip pat norėčiau pažymėti, jog plačiau negaliu komentuoti patariamųjų komitetų išvadų dėl jų pačių, patariamųjų komitetų, nustatyto konfidencialumo. Tai taikyta ir atsakant į klausimą dėl kandidatūros į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą. Europos Sąjungos lygiu veikiančio patariamojo komiteto nuo 2019 metų spalio mėnesio iki šių metų vasario mėnesio iš 29 pateiktų nuomonių dėl valstybių narių pirmą kartą teikiamų kandidatų, tai yra kai yra siūloma nepakartotinai kadencijai į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo teisėjus, net 24 nuomonės buvo nepalančios. Taip pat turbūt pastebėjote, kad šiandien turėjo būti pateiktas Seimo nutarimo „Dėl pritari-

mo Sauliaus Luko Kalėdos kandidatūros siūlymui į Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjus“ projektas, tačiau Vilniaus apygardos administraciniam teismui pritaikius laikinasias apsaugos priemones, iki bus išnagrinėta administracinė byla, deja, tai padaryti šiandien yra neįmanoma. Ši teismo nutartis jau pirmadienį buvo apskūsta, iki šiol dar laukiame rezultatų.

Dabar atsakysiu į antrąją klausimų grupę. Atsakysiu dėl Advokatų garbės teismo nariais paskirtų advokatų atrankos. Visų pirma pažymėtina, kad advokatai į Advokatų garbės teismą teisingumo ministro atrenkami vadovaujantis Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymu. Minėtas įstatymas įtvirtina kriterijus. Advokatas turi turėti ne mažesnę kaip 10 metų advokato veiklos stažą. Taigi Advokatūros įstatymas riboja ministro diskreciją dėl Advokatų garbės teismo narių skyrimo. Jais gali būti paskirti tik pačios advokatų bendruomenės nariai ir tik turintys minėtą stažą. Abu mano deleguoti kandidatai šį reikalavimą atitinka, turi ilgametę – 17 metų – advokato veiklos patirtį. Advokatė L. Altun advokato praktika verčiasi nuo 2005 m. kovo 14 d., o advokatas A. Iškauskas – nuo 2005 m. rugsėjo 16 d. Pasirenkant šiuos du advokatus svarbus buvo ne tik formalus kriterijų atitikimas, bet ir šių advokatų profesinė veikla ir aktyvumas advokatų savivaldoje. Abu paskirti Advokatų garbės teismo nariai yra aktyvūs advokatų bendruomenės nariai: abu kandidatavo į Advokatų tarybą, taip pat veikia kitose visuomeninėse veiklose. A. Iškauskas buvo Lietuvos advokatūros Intelektinės nuosavybės teisės komiteto narys, yra Lietuvos verslo konfederacijos Etikos komisijos narys, Komunikacijos industrijos asociacijos Etikos komisijos narys.

L. Altun turi didelės pedagoginio darbo patirties. Nuo 2014 metų ji dvi kadencijas buvo Lietuvos advokatūros Civilinės ir civilinio proceso teisės komiteto narė. Nuo 2019 metų yra Lietuvos teisininkų draugijos tarybos narė.

Patvirtinu, kad su Advokatų garbės teismo nariais, nominuotais advokatais, nepalaikau jokių, nei draugiškų, nei dalykiškų, santykių. Nors Advokatūros įstatymas neįtvirtina, kad teisingumo ministro skiriami nariai turi būti suderinti ar aptarti su Lietuvos advokatūros Advokatų taryba ar jos pirmininku, tačiau, gerbdama advokatų savivaldos reikšmę, kelis kartus susitikau su Advokatų tarybos pirmininku M. Kukaičiu. Pirmo susitikimo metu išklausiau ir įvertinau tai, kad, Advokatų tarybos pirmininko vertinimu, aktyviausi yra tie advokatai, kurie kandidatavo į savivaldos organus. Atitinkamai ir rinkausi tuos advokatus, kurie šiuo atveju kandidatavo į Advokatų tarybą. Prieš siūlydama galutines pavardes, jas taip pat įvardijau Advokatų tarybos pirmininkui, sulaukiau pritarimo rugpjūčio mėnesį. Šie du advokatai buvo paskirti.

Taip pat atkreipsiu dėmesį, esu įsitikinusi ir tikra, kad sudarant bet kokią sudėtį reikia išlaikyti ir lyčių lygybę. Todėl sudarydama ir deleguodama du Garbės teismo narius norėjau užtikrinti lyčių lygybę ir delegavau du advokatus, iš jų vienas vyras, na ir kita yra moteris.

Atsakydama į klausimą dėl paskirtų Garbės teismo narių politinio neutralumo norėčiau užtikrinti, kad niekada neklausiau, neklausiu ir nesiruošiu klausti, už ką koks asmuo balsuoja. Pažymėtina ir tai, kad politinės pažiūros yra specialios kategorijos asmens duomuo. Nesant teisinio pagrindo, toks duomenų tvarkymas atitinkamai prieštarautų BDAR'ui.

Be abejo, skiriant advokatus į Garbės teismą, ypatingą reikšmę turi nepriekaištinga reputacija. Advokatūros įstatyme numatytas nepriekaištingos reputacijos reikalavimas yra visiems advokatams. Tai yra Advokatūros įstatymo 8 straipsnis. Jeigu advokatas nebeatitinka sąlygų, suteikiančių teisę verstis advokato veikla *inter alia*, nurodyto nepriekaištingos reputacijos reikalavimo, jis Lietuvos advokatūros sprendimu išbraukiamas iš Lietuvos praktikuojančių advokatų sąrašo. Tai yra minėto įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 5 punktas. Dėkoju už dėmesį ir mielai atsakyčiau į papildomus klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar, kiek liko laiko, yra Seimo narių klausimai. Pirmi klausia tie, kurie pasirašė kreipimąsi. Tokiu atveju J. Sabatauskas pirmas užduoda klausimą ir po to visi kiti.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš turėsiu porą klausimų. Vienas yra iš tos temos, dėl kurios jūs ką tik paaiškinote, dėl kandidatūrų, teikiamų į tarptautinius teismus – Europos Sąjungos ir Žmogaus Teisių Teismą. Jau kaip ir mūsų klausimuose buvo rašyta, kad ne pirmas kartas, kai atmetami mūsų kandidatai, teikiami į tuos teismus. Ar per paskutinį... Buvo jau daugiau kaip prieš mėnesį netgi trys kandidatai iš karto... Ar jūs nesiruošiate niekaip keisti atrankos tvarkos, o galbūt ketinate pateikti įstatymo projektą, nors to, kaip jūs sakote, nėra reikalaujama? Bet kažką reikia daryti, kad būtų viskas aišku, skaidru.

PIRMININKAS. Laikas, kolega!

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Kitas klausimas yra toks. Spalio 7 dieną iškilmingoje Savivaldybių asociacijos „Auksinių krivūlių“ ceremonijoje teisingumo viceministras E. Jablonskas įteikė Tauragės rajono savivaldybės administracijos direktoriui auksinę krivulę už pagalbą stiprinant pusiaukelės namų tinklą. Kaip galima suprasti iš Tauragės savivaldos pareigūnų pareiškimų, tai buvo už suradimą pastato, kur 16 kambarių nuteistiesiems, už įdarbinimą būsimų 30 darbuotojų ir panašiai, tačiau kai žiniasklaida parašė tą faktą, tai Tauragės savivaldybė grąžino tą auksinę krivulę ir pareiškė, kad nėra jokių pusiaukelės namų.

PIRMININKAS. Laikas, kolega!

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Verslininkas, kuriam priklauso pastatas, išsigynė, kad jis nesiruošia niekam nieko parduoti. Kaip galite paaiškinti, kad jūsų viceministras E. Jablonskas, lyg baronas Miunhauzenas, per krivūlių įteikimo ceremoniją vaizdžiai atpasakojęs, kaip atsirado tas pastatas, kad po sočių pietų atrado...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, eikite prie klausimo, nes...

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ar jis veikė savo iniciatyva, jums žinant? Ir kaip tokie dalykai atsiranda, kai už nesamus...

PIRMININKAS. Supratome.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). ...dalykus įteikiamas apdovanojimas?

E. DOBROWOLSKA (LF). Labai ačiū. Pamėginsiu atsakyti į abu klausimus. Jeigu girdėjote, atsakydama į pirmąją klausimų grupę paminėjau, kad išanalizavome praktiką. Šiuo metu yra jau parengti ir baigiami derinti įstatymų pakeitimai, kurie numatys vienodą atrankos procedūrą. Šiandien įstatymo lygmens reguliavimų mes neturime. Be abejo, tai būtų reikalinga. Taip išvengtume galimai skirtingos praktikos darydami atskiras atrankas, ypač kai mes turime ne tik į Europos Žmogaus Teisių Teismą atranką, ne tik į Europos Sąjungos Bendrąjį Teismą atranką. Jeigu mes pažiūrėtume, kokių dar atrankų mes laukiame, kada bus generalinė advokatų atranka, kuri irgi nėra sureglamentuota, nes dar nesame jos darę, tai vienareikšmiškai įstatymas yra reikalingas. Įstatymų pakeitimai parengti, baigiami derinti, artimiausiu metu keliaus į Vyriausybę ir į Seimą tam, kad mes galėtume susitvarkyti.

Dėl paties tvarkos aprašo. Taip pat po įstatymų priėmimo jis bus pakeistas pagal visas pastabas, kurios gautos ir dėl kurių mes išanalizavome gerąsias praktikas, suvienodinome procedūras, eliminavome politinį išitraukimą į atrankos procedūrą. Jeigu mes žiūrėtume horizontaliai į pačią praktiką, kelintą kartą ir kas yra atmetama, tai ir kitų valstybių, į kurias mes lygiuojamės, taip pat sulaukiame pastabų ir ne visi sąrašai yra patvirtinami.

Tik norėčiau pataisyti faktinę jūsų klausimo klaidą. Ne tris kandidatus *prametė*. Jeigu bent vienas kandidatas sulaukia pastabų, visas sąrašas yra grąžinamas, nesvarbu, kad galimai kiti du kandidatai tinka. Aš norėčiau tik patikslinti, kad nebūtų skleidžiama netiksli informacija.

Dėl pačių krivūlių. Norėčiau turbūt ir istoriškai priminti, kad iš Teisingumo ministerijos lauko aktyviausią bendradarbiavimą savivaldos lygiu mes turime dėl įkalinimo įstaigų arba dėl pusiaukelės namų plėtos. Turbūt reikėtų paminėti, kad prieš tai buvęs teisingumo ministras teisingą pusiaukelės namų plėtos kryptį buvo pasirinkęs. Šiandien planuojama plėtrą turėti artimiausiu metu Šiauliuose, Plungėje ir minėtoje Tauragėje.

Pusiaukelės namų tinklo pati koncepcija ir plėtra kuo pasiteisina, jeigu mes kalbėtume apie nuteistųjų recidyvą? Jeigu asmuo išeina iš uždarojo tipo įkalinimo įstaigos, grįžimas yra apie 60 %. Jeigu mes kalbėtume apie nuteistuosius, kurie išeina iš pusiaukelės namų, tai yra mažiau negu 10 %. Į tai orientuojamasi.

Atsakant dėl krivulės suteikimo. Praeitais metais krivulė buvo įteikta Vilkaviškio rajonui už pagalbą atsisakant įkalinimo įstaigos Kybartuose, perduodant ją migracijos krizei valdyti. Šiais metais – už bendradarbiavimą Tauragei ieškant vietos, ypač dėl derinimo su bendruomene ir jos įsitraukimo.

Kas yra svarbiausia dėl pusiaukelės namų, jeigu mes kalbėtume apie Tauragę arba Plungę, arba Šiaulius, arba kitus miestus? Atsiranda darbo vietų. Visų pirma socialiniams darbuotojams. Tada mes kalbame apie statutinių pareigūnų paiešką... (*Balsas salėje*) Aš tikiuosi, kad tai mano atsakymas, kad tai yra už pusiaukelės namų plėtrą... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerai.

E. DOBROWOLSKA (LF). Labai jums ačiū.

PIRMININKAS. Leiskite pabaigti atsakymą. Jeigu turėsite kokių nors kitų klausimų...

E. DOBROWOLSKA (LF). Aš norėčiau informuoti, turbūt patikslindama, girdėdama ir komentarus. Turbūt tas žanras irgi yra per šoninius mikrofonus, jeigu būtų pageidaujama. Šiandien suplanuota artimiausia pusiaukelės namų plėtra Šiauliuose, Plungėje ir Tauragėje. Ten, kur yra bendraujama tiesiogiai su savivalda, su verslininkais. (*Balsai salėje*) Dėl procedūrų. Jeigu... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiami kolegos, klausimas suprastas. Jeigu reikės, papildomai bus galima raštu paaiškinti, kaip su Taurage, kas tą krivulę kur vežėsi.

E. DOBROWOLSKA (LF). Jeigu galėčiau, tik patikslinsiu, kadangi gerbiamas Seimo narys J. Sabatauskas minėjo ir žiniasklaidą. Jeigu žiniasklaida mes vadiname jūsų partijos iš esmės užklausas, laiškus ir straipsnius, tikėtina, kad tai galima vadinti žiniasklaida. Labai ačiū jums. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Širinskienė. Prašom. (*Balsai salėje*)

A. ŠIRINSKIENĖ (LRF). Aš ne apie pusiaukelės namus, tiesiog noriu sugrąžinti jus prie ketvirto klausimo. Jūs nuo atsakymo į jį labai graškčiai išsisukote, nes kolegos neklausė, už ką balsuoja politiniuose rinkimuose jūsų nominuoti Garbės teismo nariai. Tiesiog klausimas buvo kitoks: buvo klausama, ar galite patvirtinti, kad nėra ir nebuvo jų nuolatinio bendradarbiavimo ryšių su valstybės politikais? Kitaip tariant, galbūt jie yra dirbę kur nors valstybės politikų padėjėjais, patarėjais ar vykdę panašias funkcijas?

E. DOBROWOLSKA (LF). Dėkoju už klausimą. Patikslinsiu ir atsakymą. Kaip minėjau, visi kandidatai, tie, kuriuos vertinau, ir tie, kuriuos delegavau į Garbės teismą, atitinka įstatymo nustatytus kriterijus. Vertinti tai, ką jūs menamai, galimai skaitote klausime, nei turėčiau, nei galėčiau. Esu tikra, kad į Garbės teismą advokatas deleguojamas ir įstatymo yra keliamas dešimties metų kriterijus tam, kad turėtų būtent bendruomenės palaikymą, tai, kas yra kalbėta su Advokatūros pirmininku. Advokatai, tikėtina, tie, kurie dalyvauja rinkimuose į savivaldos organus, turi turėti pačios bendruomenės ar advokatų dar platesnį palaikymą. Vertinimas dėl nepriekaištingos reputacijos, kuris irgi klausime yra, be abejo, yra labai svarbus, kaip ir vertinimas dėl drausmės bylų neturėjimo ir nuobaudų. Šiuo atveju jūsų klausimas niekaip nesusijęs nei su įstatymo reguliavimu, nei su pačiu klausimu.

PIRMININKAS. Dėkui. Daugiau klausiančiųjų salėje nematau. Ačiū ministrei. Primenu, kad balsavimas prasidės už pusės minutės. (*Balsai salėje*) Skelbiu posėdžio pertrauką. Vos nesudaužiau plaktuku. Labai jums ačiū. (*Balsai salėje*)

Pertrauka

14.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Tomo Blinstrubio skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projektas Nr. XIVP-2105(2) (priėmimo tęsinys)

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Sveiki, gerbiami kolegos. Negaliu sveikintis vakariniame posėdyje, nes dar nebaigėme rytinio posėdžio, bet tuoj su jūsų padėjimu sėkmingai jį baigsime.

Taigi paskelbsiu balsų skaičiavimo protokolą dėl Seimo nutarimo „Dėl Tomo Blinstrubio skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota 78 biuleteniai, rasta 78 biuleteniai, galiojančių – 76, negaliojančių – 2.

Už balsavo 57, prieš – 10, susilaikė 9. Taigi nutarimas „Dėl Tomo Blinstrubio skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ yra priimtas. (*Gongas*)

Taip pat šia džiugia žinia baigiame rytinį plenarinį posėdį. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 216 STENOGRAMA

2022 m. lapkričio 3 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Dabar pradėdame vakarinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės. Tuoj paleisime registraciją. Žinote, kompiuteriai šiais laikais atsilieka nuo žmonių. Prašom registruotis, kas norite.

Užsiregistravo 65 Seimo nariai. Būna ir gausiau.

14.01 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 2, 24, 25, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1863(2)VK (priėmimas)

Tęsiame darbotvarkės klausimus. 2-3.1 klausimas – Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo keletą straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1863(2). Priėmimas. Čia pataisų nelabai ir bus, tai nekviesiu pranešėjos į tribūną.

Ar galime keliauti pastraipsniui? Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Dėl 2 straipsnio nebuvo. Dėl 4 straipsnio nebuvo. Dėl 5 straipsnio nebuvo. Dėl 6 straipsnio nebuvo. Ar galime šiuos straipsnius priimti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Motyvai už ir prieš dėl viso. Niekas nenori kalbėti. Balsuosime tam numatytu laiku.

14.02 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 57¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1864(2)VK (priėmimas)

Toliau lydimasis 2-3.2 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso vieno straipsnio pakeitimo ir papildymo projektas Nr. XIVP-1864(2). Vėlgi pasiūlymų jokių nėra.

Įstatymas iš trijų straipsnių. Ar galime visiems trimis straipsniams pritarti bendru sutarimu? 1, 2, 3 straipsniams? Dėkoju, pritarta.

Dabar dėl motyvų dėl viso. Kalbėtojų nematau. Balsuosime tam numatytu laiku.

14.03 val.

Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-555 1, 2, 3, 4 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo naujais 1 ir 2 priedais įstatymo projektas Nr. XIVP-1852(2), Odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymo Nr. I-1246 2, 3, 5 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 1, 2 priedais įstatymo projektas Nr. XIVP-1853(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 2-4.1 klausimas – Medicinos praktikos įstatymo keletą straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-1852(2). Taip pat ir lydimasis – Odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymo keletą straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-1853(2). Svarstymas. Pristatys komiteto išvadą... Kviečiame A. Matulą. Jeigu malonėtumėte, kviečiame į tribūną dėl komiteto išvadų.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, gerbiamas pirmininke, Sveikatos reikalų komitetas svarstė jūsų minėtą įstatymo projektą ir lydimąjį įstatymo projektą Nr. XIVP-1853 ir priėmė sprendimus bendru sutarimu pritarti patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Dėl abiejų įstatymų priėmė tą patį sprendimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką M. Majauską pristatyti Biudžeto ir finansų komiteto išvadą dėl šio projekto. Medicinos praktikos ir Odontologijos praktikos įstatymai. Gal prisimenate, gerbiamas pirmininke.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Biudžeto ir finansų komitetas aptarė šį klausimą, jis yra gana svarbus, atsižvelgiant į tai, jog rezidentams yra didinami atlyginimai. Kadangi tai yra ne tik Medicinos praktikos įstatymas, bet taip pat ir Odontologijos, tai papildomai buvo svarstytas ir šis įstatymas, ir rezidentams kitais metais atlyginimai į rankas turėtų didėti vidutiniškai apie 160 eurų. Biudžeto ir finansų komitetas balsavo ir pritarė šiam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar diskusija. Gerbiamas A. Matulas pirmasis užsirašęs diskutuoti. Prašom į tribūną. Prašom frakcijos vardu, jei jūs taip...

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ištis svarstome labai svarbų įstatymo projektą. Girdėjau, per pareiškimus mano kolega, draugas A. Veryga mane iškritikavo. Bet norėčiau pasakyti, kad vis dėlto yra šiek tiek kitaip, negu jis minėjo. Aš Sveikatos reikalų komitete dirbu jau ne vieną kadenciją ir daug metų girdžiu, kaip universitetai, Sveikatos ministerija sutinka su mūsų argumentais, sutinka su regionų prašymais, kad vis dėlto rezidentams būtų sudaryta galimybė plačiau atlikti rezidentūros studijas ne tik universitetų ligoninėse, bet ir regionų ligoninėse, ir šeimos gydytojų centruose, nepriklausomai net nuo jų pavaldumo. Bet, kaip matome, tai tęsiasi ir esminių pokyčių mes nematome.

Situacija, kiek aš pamenu, ypač pablogėjo, kai ministru buvo A. Veryga, jis akivaizdžiai galimai protegavo universitetus ne tik šioje srityje, bet ir kitose, ir, kaip matome, dabar absoliuti dauguma rezidentų studijas atlieka dviejose universitetų ligoninėse. Jose iš esmės ne tik nepakanka resursų užtikrinti geras darbo sąlygas (ne taip seniai skaitėte ne vieną straipsnį, buvo rašoma, rezidentai gana slapta, ne visi išdrįso pasakyti atvirai), bet ir kartais net nėra kur padėti kompiuterį ar net neužtikrinama darbo apranga. Ką jau kalbėti apie tai, kad ypač nėra galimybių užtikrinti praktinius įgūdžius, nes tiesiog nepakanka laiko. Dabar jau yra padaryta pažanga, kad mes šiandien svarstydami šį įstatymo projektą, kaip kolega Mykolas ir sakė, sprendžiame ne tik atlyginių klausimą, bet jau numatome, kad rezidento vadovas gali būti universiteto dėstytojas, bet ir įvedame sąvoką „mentorius“, juo galės būti ir kitas praktiką turintis gydytojas.

Aš noriu priminti, kolegos, kaip yra kitose valstybėse. Labai gerai, kad dabar jau pavyko pasiekti tiek, kad Vyriausybė priėmė sprendimą ir numatė, koks procentas iki 2027 metų rezidentūros laiko turėtų būti skirtas ne tik rezidentūrai kitose bazėse. Aš noriu priminti, mes, Seimo Sveikatos reikalų komitetas, paprašėme Seimo Informacijos ir komunikacijos departamento atlikti tyrimą, o kaip yra kitose šalyse? Kaip yra organizuojama rezidentūra, kokie yra reikalavimai gydytojų rezidentūros vadovams? Ką mes pamatėme? Pacituosiu keletą... Pavyzdžiui, Airijoje, baigę studijas, toliau būsimieji gydytojai atlieka vienų metų trukmės klinikinę internatūrą. Airijoje ši internatūra organizuojama daugiau negu 50 ligoninių. Rezidentūros studijas organizuoja Medicinos internų tarnyba. Ne universitetas, ne kokia nors sveikatos ministerija, bet tarnyba. Praktika atlieka Medicinos tarnybos pripažįstamos ligoninėse ar kitose klinikinėse įstaigose. Vadinasi, atskira institucija pripažįsta, kuri įstaiga atitinka reikalavimus. Austrijoje rezidentūros centrų sąvoką ir pagrindinius reikalavimus nustato 1998 metų Medicinos įstatymas, rezidentūros centrų sertifikavimą vykdo Austrijos gydytojų asociacija. Pas mus išimtinai šituo užsiima universitetai. Danijoje, paminėsiu, štai, medicinos rezidentūrą vykdo reikalavimus atitinkančios įstaigos, dažniausiai ligoninių skyriai. Juose paprastai dirba vyresnieji ligoninės gydytojai, atsakingi už rezidentų specializuotą rengimą ir priežiūrą, o už bendrosios praktikos rezidentų rengimą atsako vietinis rezidentų koordinatorius. Danija yra suskirstyta į tris administracinius rezidentūros regionus – šiaurės, pietų ir rytų, jie yra decentralizuoti ir pasižymi dideliu savarankiškumu. Kiekvienam regionui vadovauja regiono rezidentūros taryba. Pas mus, jau minėjau...

Estijos pavyzdys. Tartu universitetas organizuoja šią rezidentūros mokomąją praktiką, bet ją organizuoja, rezidentūros studijos vyksta Estijoje 20 ligoninių ir daugiau kaip 75 šeimos centruose. Estija mažutė ir, žiūrėkite, kiek padalinių rezidentai vykdo savo... Ispanija. Funkcijas aprašo karališkasis dekretas, dekreto 11 straipsnyje reikalavimai mentoriumi – vien tiktai stažas, kai mūsų rezidentūros vadovams kažkodėl nustatyta, kad rezidento vadovu gali būti tik universiteto dėstytojas. Panašiai, kaip buvo padaryta prieš kurį laiką, kad kai kurių universitetų ligoninių vyria-

sieji gydytojai, direktoriai turi turėti pedagoginį laipsnį. O rektoriams tai nenumatyta. Tai ar tikrai universiteto ligoninės specialistas, direktorius turėtų turėti dar ir pedagoginį laipsnį?

Italijoje, pavyzdžiui, rezidentams vadovauja ir juos prižiūri mentorai. Mentorai yra gydytojai, dirbantys ligoninėje arba kitose medicinos paslaugas teikiančiose įstaigose. Vėlgi reikalavimai yra tikrai stažas faktiškai. Pagal dekretą rezidentūros bazių akreditavimą vykdo Nacionalinė medicinos rezidentūros programų observatorija, tarpinstitucinis komitetas. Latvijoje, 2009 metais įvykdžius šio centro reorganizaciją, Sveikatos reikalų ministerija perėmė dalį funkcijų, tokių kaip medicinos rezidento studijų koordinavimas. O, kaip sakiau, pas mus išimtinai rezidentūrą vykdo du universitetai, bet kurie priklausantys sertifikuoti gydytojai, gydytojai, turintys didesnę kaip penkerių metų stažą. Lenkija vadovaujasi įstatymu, kuris nustato, kad Sveikatos reikalų ministerijos skiriamas lėšas rezidentūrai finansuoti vaivadijos maršalka paskirsto rezidentūros rengėjams regioniniams gydytojų rūmams.

Necituosiu toliau, dar yra įvardinta keliolika šalių, bet, kaip matėte, rezidentūros daugelyje vietų yra decentralizuotos. Kolega minėjo, kad Pakruojyje labai blogai, kad atsiras rezidentas ir galbūt prikals po rezidentūros gydytoją pasilikti dirbti. Tai kodėl negali būti ir Pakruojyje taip, kodėl gali būti tik didelėse ligoninėse? Jau baigiu.

Todėl, kolegos, aš labai prašyčiau pritarti po svarstymo įstatymo projektui. Yra registruota Aurelijaus pataisa dar kartą grįžti ir ne tik iš įstatymo išbraukti tą tikslą, siektiną tikslą, kad ne mažiau kaip 35 % rezidentūros laiko turėtų būti atlikta ne tik didelėse klinikose, bet ir kitose bazėse. Mes dar kartą komitete prieš priimant apsvaistysime šią dalyką, bet dar kartą primenu, kad buvo pritarta mano pataisai po to...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, jūsų laikas net ir frakcijos vardu baigėsi gerokai prieš minutę.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerai. Bet aš šią pataisą registravau po to, kai, įvykus komiteto išvažiujamajam posėdžiui į Alytų, didžiulė Alytaus ligoninė pasakė: mes neturime nė vieno rezidento ir nesugebame jo gauti jau keleri metai. Tai yra absurdas!

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar gerbiamas A. Veryga. Prašau, tribūna jūsų.

A. VERYGA (LVŽSF). Aš jaučiu, kad galiu irgi porą minučių frakcijos vardu pašnekėti tada plius. Tikiuosi, nepyksite ant manęs.

PIRMININKAS. Nepyksime, prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Pirmiausia, kolegos, aš noriu suteikti šiek tiek aiškumo, nes panašu, kad pirmininkas visus truputį supainiojo.

Aš nemanau, kad čia apskritai yra kas nors, kas prieštarautų, kad rezidentai važiuotų atlikti dalį rezidentūros į regionus. Niekas čia neprieštarauja. Dar daugiau, kolega, aš jums priminsiu, kad praėjusioje kadencijoje buvo priimtas, įteisintas Seime pakopinių kompetencijų modelis tam, kad rezidentai galėtų įgyti tam tikrų kompetencijų, galėtų be priežiūros patys atlikti procedūras. Aš nežinau, apie ką jūs čia kalbėjote, kad labai pablogėjo situacija man esant ministru. Būtų gerai, kad mes nesileistume į kokias nors abstraktybes. Kai aš sakau priekaištus, sakau tai ne asmeniškai. Jūsų buvo registruota šita pataisa, pasiūlymas. Neturiu į ką kitą apeliuoti, nes tai yra jūsų pasiūlymas. Todėl aš čia pasisakydamas per Seimo narių pareiškimus sakiau, kad jis yra nederintas su Vyriausybe, Vyriausybė apie jį nieko nežinojo, lygiai taip pat, kaip ir ministras. Aš ministro šiandien paklausiau, ar jis žinojo apie tai, ką jūs čia pasiūlėte. Jis irgi nieko nežinojo apie tai.

Dabar kodėl, mano manymu, nereikia įkalti į įstatymą konkrečių procentų. Jeigu mes pradėdame rašyti procentus, kiek rezidentų kur ką turi atlikti, tuomet pradėkime rašyti į įstatymą, kiek į kokį universitetą studentų turi stoti į mediciną, kiek kokios srities rezidentų turėtų būti rengiama, į įstatymą surašykime. Taigi taip nedarome. Ar jūs taip nepasitikite Vyriausybe ir manote, kad jie nesugebės suplanuoti, kiek mentorių bus parengta išvažiuoti į rajonus ir panašiai? Visgi neklaidinkime. Mes prieštaraujame ne pačiam principui, bet tam, kad procentai būtų įrašomi į įstatymą. Čia yra esminis prieštaravimas. Vyriausybei yra surišamos rankos. Taip neturėtų būti daroma. Tegul man labai nepatinka dabartinis ministras, tegul man, opozicijos atstovui, dabar nepatinka premjerės darbas, bet, kaip jūs nuolat kartojate, šiandien Vyriausybė viena, kitą kadenciją gal bus kita, tai mes negalime taip žiūrėti dėl kokių nors asmeniškumų. Ir nereikia tokių smulkmenų rašyti į įstatymą.

Kodėl yra labai svarbu, kad visgi į šią klausimą būtų žiūrima rimtai, aš dar sykį pakartosiu. Problema yra ne pats išvažiavimas į regionus, bet klausimas, ar tas išvažiavimas bus susijęs su tam tikrų kompetencijų įgijimu. Gerbiamo kolegos noriu paprašyti dar sykį nepainioti dviejų skirtingų dalykų. Tai, kad ligoninėje dirba labai geras gydytojas, puikiai operuojantis, priimančis gimdymus ar kokią nors kitą procedūrą darantis supergerai, dar nebūtinai reiškia, kad jis automatiškai moka ir paaiškinti šiuos dalykus, vadinasi, būti mentoriumi ar dėstytoju. Rezidentūros studijos yra studijos ir praktika. Universitetai, kaip ir minėjau, žino šią bėdą, lygiai taip pat yra ir universitetinėse ligoninėse. Yra superinių chirurgų, nemokančių išvis nieko paaiškinti. Taip jau yra. Jie nemoka kalbėtis nei su studentais, nei su pacientais. Jiems tiesiog neduota komunikacija ir neišsina paaiškinti. Studijų procese labai svarbu yra aiškinti, paaiškinti. Universitetai tam skiria laiko, tam yra edukacinių kompetencijų centrai ir panašiai.

Mano noras yra, kad visgi į tai būtų žiūrima per šią prizmę, kad jina nebūtų užmiršta. Kaip sako universitetai, akcentuoja rektoriai, parašą ant pažymėjimo dėl šių kompetencijų dėsime ne jūs, kolega Antanai, dės universiteto rektorius. Jis pasirašo ant rezidento baigimo pažymėjimo, jis prisiima atsakomybę. Nesupainiokime šitų dalykų. Jokia rajono ligoninė, tegul ir *super trouper* jina bus, net ir norėdama tokios atsakomybės negali prisiimti. Tai, kad visi šie dalykai yra teikiami nesuderinus nei su universitetais... Galų gale net ir jaunieji medikai, jūs puikiai atsimenate tą mūsų posėdį, kėlė irgi tuos pačius klausimus. Jie nesako, kad negerai važiuoti į regionus, jie kelia klausimą dėl studijų kokybės.

Dar sykį priminsiu tą patį argumentą, nuolat primenamą, dėl universitetų ligoninių, neva rezidentais yra kamšomos personalo trūkumo skylės. Žinome, kad rajonų ligoninėse tas personalo trūkumas yra ženkliai didesnis negu universitetų ligoninėse. Ar jūs galite garantuoti, kad, tinkamai nesudėliojus visų šitų mano čia keliamų klausimų, nebus rajonų ligoninėse kamšomos tam tikros spragos? Ar ten rezidentas nebus paliktas iš viso vienas dirbti su pacientais, ar jam nebus perkelta visa atsakomybė? Kaip čia bus su pacientų saugumu, kaip čia bus su visais kitais labai svarbiais dalykais, kurie yra keliami tiek pacientų, tiek jaunųjų gydytojų?

Dar kartą noriu akcentuoti, mes neprieštaraujame pačiam įstatymui, kuriame yra nustatomas didesnis rezidentų darbo užmokestis, kuriame yra tam tikros kitos aplinkybės įtvirtinamos. Viskas ten būtų gerai, bet, kolegos, tikrai kviečiu išgirsti, ką bandau pasakyti. Neįrašinėkite konkrečių skaičių, ypač procentų, į įstatymą. Palikime tai Vyriausybės diskrecijai, nes gyvenimas keičiasi greitai. Paaiškės, kad atsiranda kokios nors naujos aplinkybės, galbūt reikės daugiau tų rezidentų ten deleguoti ar panašiai, tiesiog nepadarykime taip, kad neliktų lankstumo. Įstatymą atnešti į Seimą ir pakeisti tuos procentus tikrai yra labai sudėtinga. Nepadarykime šitos klaidos. Aš pasisakau iš principo už patį įstatymo projektą, bet prieš kolegos A. Matulo siūlymą, kuriuo įrašomi konkretūs procentai, apeinant iš esmės arba paneigiant Vyriausybės diskreciją. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusija baigėsi. Motyvai. (*Balsai salėje*) Motyvai. (*Balsai salėje*) Vieną sekundėlę. Sekretoriatas sužiūrės pasiūlymus, kuriuos čia kolegos mini, bet mes jų neturime. (*Balsai salėje*)

Gera, motyvai. A. Matulas už kalba. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiame kolegos, kadangi komitetas pritarė mano siūlymui ir šitas pasiūlymas jau yra integruotas į komiteto tekstą, kuriam pritarta bendru sutarimu, balsuoti, mano supratimu, nereikia, bet aš pažadu, Aurelijau, kad komitete dar kartą svarstysime dėl tų procentų, ar reikalingi jie, ar nereikalingi, bet tikslas yra pasiektas. Kaip sakiau, Vyriausybė jau savo sprendimą priėmė. Bet jeigu dabar tikrai turėsime didžiules garantijas, kad keičiantis valdžioms vėl neliks tas pats, kaip dabar, nes tie, kurie kalbėjo, ypač jaunieji gydytojai (nemanau, kad visiškai laisvai savo vardu šnekėjo), irgi paminėjo tą patį, kad, žinote, jeigu parašysime tą tikslą, siektiną tikslą, įstatyme, tai pakeisti įstatymą bus sunku, bet Vyriausybės nutarimą bus labai paprasta pakeisti.

Aš turėdamas ilgametės patirties ir atsimindamas, kiek yra komiteto sprendimų priimta rekomenduojant išplėsti rezidentūrų bazę ir kuo daugiau rezidentų išleisti į periferiją, sulaukdavau visą laiką to paties atsakymo. Klausi rezidento, rezidentai sako – mūsų neleidžia. Klausiamo universiteto, universitetas sako – rezidentai nenori. Gerbiame Aurelijau, bus ir yra atvirkščiai su re-

zidentu regioninėje ligoninėje ar šeimos centre, ar ambulatorijoje. Paprastai jisai neliks vienas, su juo dirbs individualiai. Man ne kartą teko matyti ligoninėse, kad būtent skyriaus vedėjas, patyręs gydytojas vedžiojasi, eina kartu su rezidentu ir viską daro kartu: konsultuojasi, skiria tyrimus, išklauso, perkutuoja, auskultuoja. Tai, deja, universitetų ligoninėse pamatyti labai sunku. Aš jau minėjau, prieš porą mėnesių pas mane lankėsi keturi rezidentai, pradėjau vardinti, kad vienas nežino, kas yra rezidento vadovas, kitas pusantrų metų savo rezidentūros vadovo nematė. Todėl aš labai prašau, kolegos, pritarti įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Laikas!

A. MATULAS (TS-LKDF). Pasižadu, kad dar kartą susėdę visi nagrinėsime ir per pateikimą galbūt pateiksime ir kitą kokią nors redakciją.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pažadą išgirdome. Prieš kalbės dabar K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų kolega komiteto pirmininkas sako, mato, kaip kartu vaikšto. Aš irgi esu matęs, kaip kartu nevaikšto, ir tame pačiame Alytuje, ir Marijampolėje, ir kituose regionuose net nėra tų rezidentų kai kuriais atvejais. Turbūt apie tai reikia kalbėti, o ne tik kad mes čia einame prie planinės ekonomikos ir turime įstatymu numatyti, kiek procentų mėsos turi būti dešroje. Turbūt ne apie tai kalbame, gerbiamas komiteto pirmininke. Iš tiesų galbūt tas planinės ekonomikos principas, kuriuo jūs norite vadovautis ir šiuo atveju, tikrai nėra tinkamas. Tiek kolegos specialistai, tiek rektoriai sutinka, kad problema yra. Bet jūsų siūlomas sprendimo būdas nėra pats geriausias šiuo atveju, nes tikrai nuo to niekas nesikeis. Jeigu praktikos bazėse nėra tinkamų vadovų, kurie tinkamai mokytų tuos rezidentus, tai jūs jų su pagaliu nenuvarysite. Jeigu jie, prabuvę tą rezidentūros laikotarpį – trejus ar ketverius metus, tiesiog pamatys vieną ar kitą atvejį ir negaus maksimalių praktinių įgūdžių, kurių siekia rezidentai, tai tokius gydytojus ateityje ir turėsime.

Kolega prieš tai minėjo, kad rektorius, dėdamas parašą ant rezidento diplomo, turbūt prisiima atsakomybę, kokio lygio specialistą jis išleidžia ir kokia dėmė kris vienai ar kitai *alma mater*. Turbūt reikėtų ne kokius nors individualius pasiūlymus teikti, o tartis su universitetų rektoriais ir kolegomis, kurie turi tikrai didelės patirties ir to supratimo. Tiesiog linkiu būti atviresniam šiuo atveju ir ieškoti tokio sprendimo būdo, kuris būtų optimalus. Manau, čia, Seime, tikrai surasime pritarimą ir sutarimą, kad norime eiti pas gerus specialistus, o ne tik *po blatu*, kaip jūs sakote.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusija baigta. Balsuosime numatytu laiku.

14.26 val.

Šeimynų įstatymo Nr. XI-681 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-421 (svarstymas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Šeimynų įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-421. Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą mums pristatys gerbiamas J. Džiugelis. Tuoj įjungsiu.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvarstė Šeimynų įstatymą. Atsižvelgęs į Teisės departamento ir Vyriausybės pastabas, taip pat į Specialiųjų tyrimų tarnybos pastabas, bendru sutarimu nutarė pasiūlyti iniciatoriui tobulinti šio įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų dėl viso vienas – už, vienas – prieš. Ar turime? Nėra norinčių, balsuosime tam numatytu laiku.

14.27 val.

Šeimynų įstatymo Nr. XI-681 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1978(2), Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 14, 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1979(2) (svarstymas)

Toliau darbotvarkės 2-6.1 ir 2-6.2 klausimai – Šeimynų įstatymo projektas Nr. XIVP-1978(2) ir Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo projektas Nr. XIVP-1979(2). Socialinių reikalų ir darbo

komiteto išvadą vėl prašysime perskaityti gerbiamąjį kolegą J. Džiugelį. Tuoj įjungsiame mikrofonuką. Prašom.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Socialinių reikalų ir darbo komitetas balsuodamas: susilaikė 1, už – 10, pritarė patobulintai įstatymo redakcijai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau. Žmogaus teisių komiteto išvadą turėtų perskaityti gerbiamas A. Valinskas, bet aš jo lyg ir nematau salėje. Tai gal komiteto pirmininkas gerbiamas T. V. Raskevičius. Galite eiti į tribūną, mes tuoj rasime popierius.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Turiu.

PIRMININKAS. Turite? Žinote atmintinai? Fantastika. Prašom.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Laba diena. Žmogaus teisių komitetas Šeimynų įstatymo projektą svarstė spalio 12 dienos posėdyje. Komitetas bendru sutarimu pritarė įstatymo projektui ir pasiūlė pagrindiniam komitetui jį tobulinti pagal Teisės departamento ir Žmogaus teisių komiteto suformuluotus siūlymus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Išvados pristatytos. Diskusija. Gerbiama R. Baškienė žengia į tribūną diskutuoti. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Mielieji kolegos, ištis šitas įstatymo projektas – Šeimynų įstatymo projektas, o kartu ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateikta vaikų globos sistemos pertvarkos analizė, visi rezultatai verčia šiek tiek susimąstyti ir pagalvoti. Pats įstatymas, Šeimynų įstatymas, laiku, reikalingas. Ištis apie pasiūlymus galbūt užsiminsiu vėliau, bet mums, kiekvienam iš čia esančių, ir ne tik iš čia esančių, ištis verta pagalvoti ir žvelgiant į statistinius duomenis susimąstyti.

Lietuvoje gyvena 495 tūkst. vaikų, tačiau šiuo metu net 5 tūkst. 957 tėvų palikti vaikai yra globojami vienoje ar kitose institucijose, šeimose, šeimynose ir, deja, institucinėje globoje taip pat. Koks gi mūsų valstybės tikslas, ir ne pirmą kadenciją? Kad vaikai augtų šeimose. Kad institucinės globos būtų kiek galima mažiau. Šiandien ištis verta padėkoti kiekvienam globėjui, kuris savo širdį, meilę dovanoja vaikams. Tačiau 905 vaikai dar globojami bendruomeniniuose vaikų globos namuose, 542 auga vaikų globos namuose.

Jūs puikiai žinote, kad yra įsteigtos šeimynos. Kažkada buvau prie Šeimynų įstatymo rengimo ištakų. 54 šeimynos. Jos veikia 28 savivaldybėse. Ir kyla klausimas: kodėl tik 28? O turime 60 savivaldybių. Aišku, labai skirtingas pačių savivaldybių požiūris į šeimynas, į pagalbą joms, į visokią paramą, kokią savivaldybės gali suteikti, nes jos finansuoja didžiąją dalį ir pagalbos, ir atlyginimo. Iš 54 šeimynų tik 33, tai yra ne tik, o deja, 33 yra po vieną atstovą, kuris gauna atlygį. Nors galėtų dabar pagal mūsų teikiamą ir jau veikiančią įstatymą būti ir du.

Naujasis įstatymas, beje, sudaro galimybę, kad ir trečias vyresnis kaip 22 metų asmuo, gyvenantis toje šeimoje, šeimynoje galėtų taip pat gauti atlygį. Ir vėlgi atkreiptinas dėmesys. Vieno vaiko išlaikymas institucinėje globoje kainuoja 1 tūkst. 655 eurus. Šeimynoje – apie 700 eurų. Šeimynoje, atkreipkime dėmesį, – 24 valandos, 7 dienos ir be atostogų.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teikimas ir siūlymas, dėkoju taip pat ir Žmogaus teisių komitetui, kad reikia pasižiūrėti į šeimynas kitu žvilgsniu, padėti kiek įmanoma daugiau ir taip pat didinti atlygį žmonėms, kurie tiesiogiai dirba, turiu omenyje, net darbu nepavadinsi, atlieka tėvo ir mamos pareigas. Taigi šiandien vienam minimalioji vidutinė alga. Siūlymas – laipsniškai padidinti ir nustatyti (buvo toks siūlymas) 2024 m. sausio 1 d. 3,5 minimaliosios algos.

Lietuvos savivaldybių asociacija išreiškė tam tikrą nerimą, kad savivaldybės nespės, nepersitvarkys, nes buvo siūlymų tai daryti dabar, nuo 2023 m. sausio 1d. Žinote, visada džiaugiuosi, kai yra surandamas kompromisas, ir mūsų Socialinių reikalų ir darbo komitete tam buvo pritarta, dėkoju pirmininkui M. Lingei, J. Džiugeliui. Mes kartu dėl projekto teikėme pasiūlymą, tarpinį variantą, nuo liepos 1 dienos taikyti didesnę atlygį ir taip išspręsti ir savivaldybių pasirengimą, ir numatyti didesnę finansavimą.

Tačiau, gerbiame kolegos, visa tai yra gerai, kaip ir sakiau, šis Šeimynų įstatymas iš tikrųjų reikalingas. Baigdama noriu pasakyti vieną dalyką, kad sprendami šeimynų klausimą, padėdami joms, mes turime nepamiršti to gausaus rato šeimų, kurios globoja vaikus ir kurios gauna tik tiks-

linį priedą. Pagalvokime apie tai ir ieškokime resursų, galimybių paremti, padidinti... taip pat ir toms šeimoms skirdami didesnę pagalbą auginant, padedant auginti vaikus. O visi kartu turime galvoti, kaip pasiekti mūsų Lietuvoje, kad paliekamų vaikų nebebūtų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi mes turime pasiūlymų, dėl kurių reikės apsispręsti balsuojant, tolesnį įstatymo svarstymą tęsime per balsavimo langą.

14.34 val.

Sutelktinio finansavimo įstatymo Nr. XII-2690 pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-823 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2186(2), Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 2, 3, 4, 7, 9, 10, 14, 16, 19, 20, 26 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-828 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2187(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 11, 42, 43, 43¹, 43², 43³, 43⁷ straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-822 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2188(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2189(2), Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2190(2), Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-829 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2191(2), Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 11, 14, 15, 36 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-831 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2192(2), Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-833 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2193(2) (svarstymas)

Pereiname prie kito 2-7.1 klausimo ir 2-7.2, 2-7.3, 2-7.4, 2-7.5, 2-7.6, 2-7.7, 2-7.8 klausimų, tai yra projektai Nr. XIVP-2186(2), Nr. XIVP-2187, Nr. XIVP-2188, Nr. XIVP-2189, Nr. XIVP-2190, Nr. XIVP-2191, Nr. XIVP-2192, Nr. XIVP-2193. Visas įstatymų blokas nuo Sutelktinio finansavimo įstatymo iki Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo. Ir čia prašysiu gerbiamą M. Maldeikį pateikti Biudžeto ir finansų komiteto išvadą. Svarstymas. Prašom.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiamieji. Spalio 28 dieną Biudžeto ir finansų komitetas apsvarstė minėtą įstatymo projektą ir lydimuosius ir bendru sutarimu pritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusijoje nematyti norinčių kalbėti. Motyvai už, prieš. Ar turime? Nėra. Taigi balsuosime tam numatytu laiku.

Toliau darbotvarkės 2-8 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo projektas Nr. XIVP-516(2). Čia likęs tik balsavimas, tai irgi atidėsime iki geresnių laikų, tai yra iki balsavimo lango.

Tada keliaujame toliau. Darbotvarkės 2-9 klausimas... (*Balsai salėje*) Atsiprašau. Priimtas jau? Teisingai, atsiprašau, visiškai teisingai. Na, gal norėjote dar kartą tą džiaugsmą patirti, kad vėl priimtas jūsų projektas. Gerai, atsiprašau.

14.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Danguolės Bublienės skyrimo šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininke“ projektas Nr. XIVP-2219 (pateikimas)

Judame toliau, mano klaida. Darbotvarkės 2-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Danguolės Bublienės skyrimo šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininke“ projektas Nr. XIVP-2219. Pranešėjas – gerbiamas Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas A. Kabišaitis. Prašom į tribūną pristatyti.

A. KABIŠAITIS. Laba diena, gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Lietuvos Respublikos Prezidentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 11 punktu, 112 straipsnio 2 ir 5 dalimis, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 79 straipsnio 2 ir 3 dalimis, atsižvelgdamas į 2022 m. spalio 28 d. Teisėjų tarybos nutarimą, teikia Lietuvos Respublikos Seimui skirti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėją D. Bublienę šio Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininke.

D. Bublienė Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas eina nuo 2017 metų. Iki paskyrimo teisėja ji yra įgijusi plačios ir įvairiapusės teisinio darbo patirties, taip pat ir teisėkūros srityje, taip pat ir vadovaujamo darbo patirties. Nuo 1994 metų iki 2005 metų yraėjusi įvairias pareigas Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijoje: specialistė, ekspertė, Teisės departamento direktorė, Privatinės teisės departamento direktorė. Nuo 2005 metų iki 2007 metų dirbo Švietimo ir mokslo ministerijos sekretore, nuo 2007 iki 2017 metų – advokate. Teisėjos teisinio darbo patirtis siekia 28 metus.

Lietuvos Respublikos Prezidento 2004 m. balandžio 21 d. dekretu Lietuvos Respublikos įstojimo į Europos Sąjungą proga už nuopelnus bei paramą siekiant Lietuvos narystės Europos Sąjungoje teisėja apdovanota ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžiumi. Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai laikotarpiu buvo Civilinės teisės reikalų komiteto darbo grupės, svarstančios pasiūlymus dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl bendros Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės, pirmininke.

Teisėja D. Bublienė turi ir ilgametės mokslo ir pedagoginio darbo patirties. 2007 metais teisėjai D. Bublienei suteiktas socialinių mokslų teisės srities daktaro laipsnis. 2002 metais ji dirbo Mykolo Romerio universiteto Teisės fakulteto asistente, o nuo 2002 metų iki šiol dirba Vilniaus universiteto Teisės fakultete. Dirbo asistente, lektore, o nuo 2014 metų yra docentė. Teisėja yra daugelio mokslinių publikacijų įvairiomis civilinės teisės temomis autorė ir bendraautorė, yra Lietuvoje pripažinta vartotojų teisės apsaugos ekspertė. Nuolatinė teisėjų veiklos vertinimo komisija 2020 metais atliko teisėjos D. Bublienės veiklos vertinimą ir jos profesinę veiklą įvertino puikiai – 98 balais. Atrankos į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigas metu teisėja pripažinta tinkamiausia 5 balsais už iš penkių balsavusių Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos narių. Surinko 110,3 balo iš 115 galimų.

Teisėja pasižymi aukšta profesine kompetencija, analitiniais gebėjimais, vadovavimo kolektyvui įgūdžiais, kolektyvas ją gerbia ir ja pasitiki. Kolegos akcentuoja tokias teisėjos savybes kaip principingumas, atvirumas naujovėms ir kolegiškumas. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi dabar kviečiame gerbiamą kandidatę į tribūną. Jūsų žodis. Prašom.

D. BUBLIENĖ. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, gerbiamas Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas, gerbiami ponios ir ponai. Iš tiesų pirmiausia naudodamasi proga noriu padėkoti Jo Ekscelencijai Respublikos Prezidentui už išreikštą pasitikėjimą ir suteiktą galimybę šiandien čia jums prisistatyti.

Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas išsamiai pristatė mano profesinius pasiekimus ir patirtis, todėl iš tiesų nenoriu kartoti. Noriu tik trumpai pasakyti, kad per 11 metų darbo Teisingumo ministerijoje, dvejus metus Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje, dešimt metų darbo advokate ir dabar jau penkerius metus Lietuvos Aukščiausiajame Teisme ir lygia greta 16 metų universitetinio darbo iš tiesų turėjau galimybę pažvelgti į teisę iš įvairių pusių ir įgyti tos patirties, kuri šiandien man galėtų būti naudinga einant Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigas, jeigu tik jūs pritarsite mano kandidatūrai.

Šios dienos kontekstas vis primena mums trijų valdžių – įstatymų leidžiamosios, vykdomosios ir teismų valdžios – atskyrimo ir padalijimo principo reikšmę. Būtent teismų nepriklausomumo aspektu šiandien mes diskutuojame ir teisėjų atlyginimų, teismų valdžios finansavimo klausimais. Kiekviena iš valdžių vaidina savo atskirą vaidmenį valstybės gyvenime, kartu bendrai sudarydamos darnią visumą. Todėl tik visų trijų valdžių bendradarbiavimas, ne konkurencija ir tuo labiau susipriešinimas, leis išspręsti šias ir kitas visuomenei rūpimas problemas. Konstitucinis imperatyvas, įpareigojantis valdžios įstaigas tarnauti žmonėms, lemia, kad visas tris valdžias sieja vienas tikslas – žmogaus saugumo valstybėje, žmogaus pasitikėjimo savo valstybe užtikrinimas, be abejonės, žmogų suprantant plačiai ir kaip individą, ir apimant visas žmogaus veiklos – tiek verslo, tiek ne verslo – formas.

Teismo veikla yra teisingumo vykdymas, kasdienis darbas aiškinant ir taikant teisę kiekviename konkrečioje byloje, siekiant apginti žmogaus teises. Todėl kokybiška ir efektyvi teisėkūra yra ir viena svarbiausių pasitikėjimo teismais prielaidų. Ji gali nulemti ne tik tai, kad teismai pajęs

išaiškinti ir taikyti teisę būtent pagal joje užkoduotus tikslus ir prasmę, bet ir aiškumą dėl ginčo sėkmės, todėl ir paskatinimą taikiai susitarti.

Teismai gali išspręsti teisės normų atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai klausimą ir privalo jį spręsti, tačiau teismai retai kada galės išspręsti neefektyvios, nekokybiškos normos problemą. O būtent dažnai neefektyvios teisės normos žmogui ir sukuria bejėgiškumo, nepasitikėjimo bei nesaugumo jausmą. Todėl, mano įsitikinimu, visų trijų valdžių nuoseklus darbas kartu būtinas tam, kad teisės normos tikslai ir turinys būtų aiškūs, teisinės pasekmės nuspėjamos, o sukurtas teisinis reguliavimas būtų efektyvus, atitiktų visuomenės lūkesčius, o kartu būtų ir aktyvus tobulėti.

Neabejotinai galima rasti įvairių tokio bendradarbiavimo formų nepažeidžiant teismų nepriklausomumo principo. Vienas iš gerųjų tokio bendradarbiavimo pavyzdžių buvo ir neseniai Seimo Aplinkos apsaugos komiteto organizuota diskusija apie preliminarias sutartis. Jeigu pritarsite mano kandidatūrai, būtent šiam aspektui aš taip pat planuoju skirti dėmesį.

Aukščiausiojo Teismo esminė funkcija – formuoti vienodą bendrosios kompetencijos teismų praktiką aiškinant ir taikant įstatymus ir kitus teisės aktus. Aukščiausiojo Teismo nutarčių, suprantamų ne tik kolegoms teisėjams, teisinei bendruomenei, bet ir visai visuomenei, kokybė yra nuolatinis Teismo siekinys.

Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareiga užtikrinti tinkamą ir darnų skyriaus darbą, sutelkti tiek teisėjus, tiek su skyriaus teisėjais dirbantį kolektyvą veiksmingai vykdyti šią kasacinę funkciją. Noriu pabrėžti, kad šiandien Civilinių bylų skyriuje dirba profesionalūs ir savo darbą mylintys, atsakingi teisininkai ir kiti darbuotojai, todėl man tenkanti užduotis bus pirmiausia išlaikyti ne mažesnę lygį ir dar labiau pasitempti.

Teismų komunikacija su visuomene yra vis dar silpnoji teismų pusė. Šiai sričiai skiriamas ypatingas dėmesys ir parengtoje, šiandien diskutuojamoje Lietuvos teismų veiklos tobulinimo vizijoje. Vidinė komunikacija, komunikacija su teismų bendruomene, taip pat ir su visuomene bus taip pat mano, kaip skyriaus pirmininkės, viena iš veiklos sričių.

Baigdama savo prisistatymą noriu padėkoti gerbiamiems Seimo nariams už dėmesį. Noriu paprašyti jūsų palaikyti mano kandidatūrą. Esu pasiruošusi atsakyti į jūsų klausimus, jeigu tik tai jų būtų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tokių klausimų atsirado. Klausia gerbiamas kolega V. Bakas. Prašom.

V. BAKAS (DFVL). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ačiū už prisistatymą. Šiaip neplanavau jūsų klausti, bet palietėte iš tiesų labai svarbią temą, tai yra teismų sprendimų aiškinimą. Noriu jūsų paklausti, kaip jūs vertinate situaciją. Štai pastaruoju metu, kai teismai aiškina savo sprendimus (pranešimuose spaudai ir teismai platina), juos aiškina ne teisėjai, juos priėmę, o atstovai spaudai. Galite pasakyti, kur čia yra logika? Kaip atstovas spaudai gali paaiškinti Aukščiausiojo Teismo, Apeliacinio teismo teisėjų sprendimus? Ar jūs čia matote problemą? Ar nemanote, kad gal reikėtų labiau tiesiogiai, betarpiškai įsitraukti teisėjams, nagrinėjantiems bylas?

D. BUBLIENĖ. Labai ačiū už klausimą. Iš tiesų pats teismų sprendimų pateikimas visuomenei ir jų paaiškinimas nėra tokia vienprasmė, kaip suprantama problema ir klausimas. Įvairiose užsienio valstybėse iš tikrųjų labai skirtingai, laikomasi skirtingos pozicijos. Kai kuriose valstybėse netgi teisėjams yra draudžiama apskritai ką nors komunikuoti apie savo sprendimus. Kai kuriose valstybėse yra laikomasi principo, kad teisėjai turi būti spaudos atstovais, komunikuojančiais tuos sprendimus. Kai kuriose valstybėse laikoma, kad užtenka tik tokio formalaus pranešimo. Bet koku atveju visose valstybėse laikomasi tokio principo (išskyrus, beje, Lietuvą, mes vis dar keliamė tokius klausimus), kad pats teisėjas, priėmęs sprendimą, neturėtų komentuoti savo sprendimo. Laikomasi požiūrio, kad sprendimas kalba už save. Šiuo atveju stengiamasi išvengti to, kad teisėjas, galbūt pasidavęs kokiai nors nuotaikai ar panašiai, netikėtai tiesiog atskleistų tą paslaptį, apie ką buvo diskutuota priimant sprendimą. Bet koku atveju atsakymas į jūsų klausimą toks, kad Lietuvoje netgi patys teisėjai eina komentuoti savo sprendimo, nors tai nėra įprastinė praktika kitose užsienio valstybėse, greičiau priešingai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Labai jums ačiū šiame etape. Dėkoju. Toliau bus galimybė susitikti frakcijose ir taip pat atsakyti į klausimus. Žinoma, kaip pagrindinis

siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Turbūt galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstyti lapkričio 10 dieną. Galime pritarti? Dėkoju, pritarta.

Dabar norėčiau pasitarti su visu parlamentu dėl tolesnės darbo tvarkos. Mes dar turime dviejų teisėjų pristatymus, būtų gražu juos išklausti, nors dabar, po 2 minučių, balsavimo langas, bet balsavimo langą, čia ateities strategija, taip pat, aš manau, reikėtų pratęsti, kol apsvaistysime visus klausimus. Paskui jau balsuotume po kiekvieno klausimo. Jų nėra daug likę. Tai galbūt mes sutinkame, kad dabar išklausime dar likusius du pristatymus. (*Balsai salėje*) Tuoj būsime, 14 val. 50 min. numatytas pirmasis. (*Balsai salėje*) Mes tuoj būsime.

14.48 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Gabrielės Juodkaitės-Granskienės skyrimo šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininke“ projektas Nr. XIVP-2220 (pateikimas)

Kviečiu gerbiamą Prezidento patarėją A. Kabišaitį pristatyti G. Juodkaitės-Granskienės skyrimą Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininke. Prašom.

A. KABIŠAITIS. Lietuvos Respublikos Prezidentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 11 punktu, 112 straipsnio 2 ir 5 dalimis, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 79 straipsnio 2 ir 3 dalimis, atsižvelgdamas į 2022 m. spalio 28 d. Teisėjų tarybos nutarimą, teikia Lietuvos Respublikos Seimui skirti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėją G. Juodkaitę-Granskienę šio Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininke.

G. Juodkaitė-Granskienė Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas eina nuo 2017 metų spalio mėnesio. Nagrinėja baudžiamąsias ir administracinių nusižengimų bylas. Iki tapdama Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja, turėjo ilgametės vadovavimo patirties Lietuvos teismo ekspertizės centre. Jame, be kitų pareigų, net 13 metų dirbo centro direktore. Dirbdama šio centro direktore G. Juodkaitė-Granskienė inicijavo ir įgyvendino daug centro veiklos reformų, sudariusių sąlygas centrui tapti modernia, mokslo naujovėmis ir žiniomis besivadovaujančia ekspertine įstaiga.

Nuo 1997 metų, tai yra daugiau negu 25 metus, G. Juodkaitė-Granskienė dirba mokslinį ir pedagoginį darbą. Iki šiol dirba docente Vilniaus universiteto Baudžiamosios justicijos katedroje. Jai 2003 metais Vilniaus universitete suteiktas socialinių mokslų teisės srities daktaro laipsnis. Ji yra daugelio vadovėlių aukštųjų mokyklų studentams ir monografijų bendraautorė, daugybės mokslinių publikacijų autorė.

Nuo 2003 metų iki šiol G. Juodkaitė-Granskienė – Teismo ekspertų veiklos koordinavimo tarybos narė, buvo tarybos pirmininkė. Nuo 2007 metų iki šiol – Lietuvos kriminalistų draugijos narė. Taip pat buvo jos pirmininkė. Nuo 2012 metų iki šiol – Ukrainos kriminalistų kongreso prezidento narė. Teisėja nuo 2020 metų vasario mėnesio iki šiol yra Nuolatinės teisėjų veiklos vertinimo komisijos narė ir komisijos pirmininkė.

G. Juodkaitės-Granskienės tinkamumą Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininko pareigoms pagrindžia ne tik jos ligšiolinės veiklos turinys, kuris atskleidžia pretendentes administracinius ir organizacinius gebėjimus, lyderio savybes, galimybę suburti instituciją darbui bei atstovauti jai kitose institucijose ir tarptautinėse organizacijose. Atrankos į minėtas pareigas procedūrose G. Juodkaitė-Granskienė pripažinta tinkamiausia 5 balsavusių Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos narių balsais už iš 5. Ji surinko 112,5 balo iš 115 galimų. Nuolatinė teisėjų veiklos vertinimo komisija 2020 m. lapkričio 17 d. atliko periodinį teisėjos G. Juodkaitės-Granskienės 2017–2019 metų veiklos vertinimą ir jos profesinę veiklą įvertino puikiai – 98 balais. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar paprašysiu gerbiamą kandidatę taip pat pasisakyti. Gerbiama G. Juodkaitė-Granskienė. Prašom.

G. JUODKAITĖ-GRANSKIENĖ. Laba diena, gerbiamas posėdžio pirmininke, garbūs Seimo nariai, gerbiamas Prezidento vyriausiasis patarėjas, mieli ponios ir ponai. Šiek tiek simboliška, kad šiandien man tenka kalbėti šioje tribūnoje beveik lygiai po penkerių metų, kai pretendavau tapti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėja. Naudodamasi proga no-

rėčiau padėkoti ir Jo Ekscelencijai Lietuvos Respublikos Prezidentui bei Teisėjų tarybai už manyką, kad galėčiau būti tinkama ir vadovauti Baudžiamųjų bylų skyriui.

Nekartodama, nes labai sunku ką nors daugiau pridurti prie gerbiamo Lietuvos Respublikos Prezidento vyriausiojo patarėjo išsakytų faktų apie mano veiklą, norėčiau akcentuoti du aspektus vėlgi nekartodama ir mano kolegės tų bendrųjų teisinės valstybės principų, kurie kalba apie valdžių padalinimą, apie teisę į teisminę gynybą, kaip pagrindinę garantuojančią asmens laisvę. Norėčiau vis dėlto pabrėžti, kaip ir mano prieš tai kalbėjusi kolegė, savo veiklos daugialypiškumą, jis šiuo atveju (matyt, ir ta penkerių metų praktika parodė) turi savų privalumų. Kodėl taip sakau? Nes vis dėlto tiek praktinis teisėjo darbas, tiek mokslinis, pedagoginis darbas leidžia gilinti kvalifikaciją, kompetenciją, leidžia susipažinti su užsienio šalių gerąja praktika, kuri, be abejo, yra labai reikšminga ir aiškinant mūsų įstatymus, ir tinkamai juos taikant.

Antras aspektas, ką paminėjo ir pristatyme Lietuvos Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas, tai yra veikla Lietuvos teismo ekspertizės centre. Galbūt mums gali būti išsakyta tokia abejonė, kad neturime darbo patirties žemesnių instancijų teismuose, tačiau būtent veikla Lietuvos teismo ekspertizės centre mane supažindino su tomis problemomis, kurios yra panašios į teismų administravimo. Tai reiškia, kad buvo 100 pavaldžių teismo ekspertų, kurie pagal nepriklausomumo ir nešališkumo garantijas ir reikalavimus yra labai panašūs į teisėjus. Taigi, man reikėjo balansuoti tarp garantavimo, kad būtų užtikrintas nepriklausomumas ir nesikišama į jų, kaip ekspertų, tiesioginę veiklą, su administraciniais elementais. Tai yra kartu administruoti institucijos darbą.

Daugiau nevargindama jūsų savo prisistatymu lauksiu klausimų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju už prisistatymą. Jūsų nori paklausti gerbiamas kolega V. Bakas. Prašom.

V. BAKAS (DFVL). Labai ačiū. Gerbiama pretendentė, iš tikrųjų sveikinu jus stovint šioje tribūnoje. Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininko pozicija, ko gero, aukščiausias pripažinimas teisininkui, kuris gynėsi baudžiamosios teisės subtilybes. Jūs pati paminėjote, kad jūsų patirtis Ekspertizės institute galbūt gali kelti klausimų, ar tai yra privalumas, ar tai trūkumas.

Aš norėčiau paklausti apie pačią atranką į pretendentes. Jūs labai greitai darėte karjerą. Yra žmonių, kurie visą gyvenimą dirba teismų sistemoje. Mano klausimas, kaip jūs vertinate patį atrankos procesą? Kiek žinau, jūs buvote atrinkta iš dviejų kandidatų. Kas yra? Ar tai yra normalu, kad į Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkus ateina du kandidatai? O galbūt tai normalu? Gal mes neturime kitų?

PIRMININKAS. Laikas!

V. BAKAS (DFVL). Jūsų vertinimu, kodėl žmonės neina į atrankas?

G. JUODKAITĖ-GRANSKIENĖ. Ačiū už jūsų klausimą. Matyt, jūs čia konkrečiu pavyzdžiu palietėte apskritai teismų sistemai labai aktualų aspektą, kad mes turime vis mažiau kandidatų, ateinančių į pačią sistemą, kaip teisėjų, kad ir nuo žemiausios grandies. Matyt, čia yra ta problema, kurią bandoma dabar spręsti su jūsų ir Teisėjų tarybos pagalba sprendžiant klausimą dėl finansavimo teismų sistemai tinkamo užtikrinimo.

O atrankos procedūra yra ganėtinai sudėtinga ir iššūkis, nes tai reikalauja tam tikro pasiryžimo, vis dėlto tu turi įrodyti per kelias pakopas, kad tu esi tinkamas tam darbui. Aš, kaip Vertinimo komisijos narė, ši klausimą užduodu per periodinį veiklos vertinimą apylinkių teismų ilgametę patirtį turintiems teisėjams, kurie rodo ir turi labai gerus kvalifikacijos ir kompetencijos įgūdžius, ir tai matosi iš jų veiklos. Jie sako, kad nėra poreikio daryti karjerą, jiems yra gerai, nes kiekvieną aukštesnę teismų sistemos pakopą nulemia ir papildoma atsakomybė. Tai yra mes turime vis didesnę atsakomybę, vis sudėtingesnes bylas ir, aišku, kaip jūs pats puikiai paminėjote, vis dėlto Aukščiausiojo Teismo teisėjo atsakomybė yra praktikos formavimas, taisyklių formavimas kaip toks, kuris vėliau yra taikomas žemesnių instancijų teismų kaip precedentas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiamas D. Kepenis. Ir tai bus paskutinis klausėjas.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Turbūt viena iš gėdingiausių šiuolaikinėje Lietuvos istorijoje bylų buvo vadinamoji „Alstom“ byla. Buvo žinoma, kad daug Lietuvos veikėjų paėmė rekordinius kyšius, kokių Lietuvos istorijoje dar nebuvo. Tie veikėjai užsienyje. Londone teismas tą bylą sprendė. Trys buvo pasodinti už kyšio davimą. Kyšio ėmėjai liko laisvėje, nes, matai, senaties terminas sukako.

Kaip jūs žiūrite į vadinamuosius senaties terminus, jų sulaukimą ir tų bylų numarinimą? Tai nėra naujiena. Tai yra reikalas, kuris vyksta Lietuvoje nuolatos. Bent jau vykdavo. Kokia jūsų nuomonė? Kaip tą įveikti, nes dėl to, kad Lietuvoje nėra teisingumo... Daugybė žmonių, kurie palieka šiandien Lietuvą, kalba apie teisingumo nebuvimą. Ši byla yra viena iš juodžiausių mūsų istorijos bylų. Ačiū.

G. JUODKAITĖ-GRANSKIENĖ. Ačiū jums už klausimą. Matyt, vienareikšmio atsakymo negalėčiau pateikti, nes senaties terminai yra tam įvesti, išskyrus tuos nusikaltimus, kurie yra pripažinti tarptautiniais nusikaltimais arba nusikaltimais valstybei, kad asmuo yra pripažįstamas jau kaip ir praradęs savo pavojingumą, suėjus vienokiam ar kitokiam terminui, kuris pas mus yra įvardinamas kaip senaties terminas. Bet mes čia patys galime... Yra įvairių elementų, kurie daro įtaką tų terminų sukakčiai. Tai yra ne tik valstybės institucijų arba persekiojimo pareigą turinčių institucijų neveikimas, tai yra ir pačios gynybos aktyvus veikimas kaip toks būtent skundžiant įvairius proceso veiksmus. Ir tai, kad tie skundai būtų, sakykime, arba pagrįstai atmesti, arba tenkinti, vilkina procesą.

Bet aš šiuo atveju dar matyčiau vieną grėsmę (ypač Lietuvai tas dabar yra aktualu), susijusią su senaties terminų sukaktimis. Tai yra būtent tie klausimai, kurie yra keliami dėl tų pačių teismų finansavimo, kadangi, kaip ir Teisėjų taryba yra išsakiusi poziciją, jai aš visiškai pritariu, kad tos funkcijos netinkamas užtikrinimas būtent ir nulems, kad teisėjai, teismai negalės efektyviai nagrinėti bylų trumpiausiais terminais, ir mes turėsime problemą, kadangi šiuo atveju mes neužtikrinsime jau būtent nukentėjusiesiems teisės į teisminę gynybą. Tas vėlgi mus gali nukreipti į Europos Žmogaus Teisių Teismą ir nulemti tam tikras kompensacijas... įpareigojimą mokėti kompensacijas už teisės į teisminę gynybą neužtikrinimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiai pretendentei G. Juodkaitei-Granskienei. Linkime sėkmės tolesniame procese.

Ir dabar paskutinį gerbiama kandidatą teisėją... Ai, tiesa, paskirkime komitetą. Tai turbūt Teisės ir teisėtvarkos komitetą galime bendru sutarimu. Svarstymas lapkričio 10 dieną. Turbūt bendru sutarimu.

15.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Apeliacinio teismo teisėją Ernestą Rimšėlį šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku“ projektas Nr. XIVP-2221 (pateikimas)

Taigi dabar dėl pritarimo skirti Apeliacinio teismo teisėją E. Rimšėlį šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku. Pranešėjas – Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas A. Kabišaitis. Prašom pristatyti.

A. KABIŠAITIS. Respublikos Prezidentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 11 punktu, 12 straipsnio 3 ir 5 dalimis, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 77 straipsnio 2, 3 ir 4 dalimis, atsižvelgdamas į Teisėjų tarybos 2022 m. spalio 28 d. nutarimą, teikia Lietuvos Respublikos Seimui pritarti Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo E. Rimšelio skyrimui šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku.

E. Rimšelis teisėju dirba nuo 2016 metų. Nuo 2016 metų iki 2019 metų dirbo Vilniaus apygardos teismo teisėju, nuo 2019 metų iki šiol – Lietuvos apeliacinio teismo teisėju.

Iki pradėdamas dirbti teisėju, E. Rimšelis įgijo plačios ir visa apimančios teisinio darbo patirties, jos turi daugiau nei 20 metų. Nuo 1999 metų iki 2009 metų E. Rimšelis ėjo įvairias pareigas Lietuvos apeliaciniame teisme: konsultantu, teisėjo padėjėju, teismo pirmininko padėjėju, skyriaus pirmininku ir teismo pirmininko patarėju. Nuo 2009 metų iki 2014 metų dirbo Lietuvos Respublikos Prezidento patarėju teisės klausimais, nuo 2014 metų iki 2016 metų – advokatu.

E. Rimšelis turi ir ilgametės mokslinio bei pedagoginio darbo patirties. 2006 metais jam suteiktas socialinių mokslų teisės srities daktaro laipsnis. Nuo 2008 metų iki 2012 metų jis dirbo lektoriumi Mykolo Romerio universiteto Teisės fakulteto Baudžiamojo proceso katedroje, o nuo 2012 metų iki 2017 metų – lektoriumi Mykolo Romerio universiteto Teisės fakulteto Baudžiamosios teisės ir proceso institute. Ir šiuo metu E. Rimšelis nuolat skaito paskaitas teisėjams.

Teisėjas yra ir teisingumo ministro sudaryto Baudžiamojo proceso kodekso priežiūros komiteto narys. Šių metų rugsėjo mėnesį jis buvo išrinktas Teisėjų tarybos nariu iš Lietuvos apeliacinio teismo, yra Teisėjų tarybos Teismų administravimo ir teisės aktų projektų rengimo ir vertinimo komiteto narys.

Per atrankos į Lietuvos apeliacinio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininko pareigas procedūras E. Rimšelis pripažintas tinkamiausias 5 balsais už iš penkių balsavusių Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos narių. Jis surinko 106,5 balo iš 115 galimų. Jis turi autoritetą ir teisėjų bendruomenėje, atsiskleidė kaip aktyvus ir aukštos kompetencijos teisėjas, turintis visas vadovaujamam darbui reikalingas savybes. Nuolatinė teisėjų veiklos vertinimo komisija atliko teisėjo 2019–2021 metų veiklos vertinimą ir jo profesinę veiklą įvertino puikiai – 90 balų. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pakvieskime dabar patį pretendentą gerbiamą teisėją E. Rimšeli į tribūną taip pat trumpai prisistatyti, nors, manau, dauguma pažįsta. Prašau.

E. RIMŠELIS. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, man didelė garbė kalbėti šioje tribūnoje ir prisistatyti kaip kandidatui į Lietuvos apeliacinio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininko pareigas. Labai vertinu Respublikos Prezidento išreikštą pasitikėjimą, primu tai kaip didelę atsakomybę ir našta. Dėkoju Respublikos Prezidento patarėjui, jis labai detaliai pristatė mano pagrindinius biografinius faktus, karjeros faktus. Nekartosiu, galbūt tik kelis akcentus apie save ir apie savo požiūrį į teismų darbą, į pretenduojamas pareigas.

Pirmiausia esu ne tik teisėjas – esu šeimos žmogus. Kartu su žmona auginame tris vaikus: dvi dukras ir sūnų. Teisėjo darbą bandau derinti su šeimos interesais. Būsiu atviras – tikrai ilgai svarsčiau, ar turėčiau priimti tą atsakomybę ir ar rasiu balansą tarp šeimos interesų ir darbo. Visgi tikrai nesu abejingas teismų sistemai tenkantiems iššūkiams, teismams ir ryžausi kandidatuoti į šias pareigas.

Visų pirma, į teismų problemas žiūriu kaip į žmonių problemas teismuose, ne kitaip. Todėl, jeigu jau tektų dirbti šį darbą, manau, visus vadybinius sprendimus vertinčiau per šią prizmę – per žmonių ir proceso dalyvių interesų prizmę. Šiandien teismų turbūt viena iš didžiausių problemų, su kuria susiduriame teismuose, bent mano požiūriu, ir kur turėtume pasistiebtį, tai yra bylų nagrinėjimo trukmė. Daug metų bandome susidoroti su šiuo iššūkiu, bet matome, kad bylos vis sudėtingėja, procesai toliau klimpsta ir neperžengiame tos ribos, kai galėtume drąsiai sakyti, kad patenkinome žmonių ir tautos interesus ne tik į sąžiningą, bet ir į greitą teisingumą. Tai turbūt vienas iš darbo prioritetų, kurį matyčiau eidamas pretenduojamas pareigas.

Tiesa, tam nepakanka vien tik teisėjų, teismų vadovų, teismų savivaldos pastangų. Tam reikalingas ir teismų, ir visų kitų teisėsaugos institucijų, advokatūros, taip pat ir politikų sutarimas dėl pagrindinių turbūt baudžiamojo proceso tobulinimo krypčių. Manau, kad turėtume atsižvelgti į naujausius mokslinius tyrimus ir priimti neatmesdami užsienio šalių patirtį, ženkliai supaprastinti kai kurias tikrai gremėzdiškas procedūras, klampinančias baudžiamųjų bylų nagrinėjimą. Būdų tam tikrai yra, tiktai reikia, matyt, turbūt sutarimo ir ten įžvelgti prioritetus.

Tikrai nenoriu gaišinti jūsų laiko. Suprantu, kad teisėjo karjeros klausimas yra ne tiktai kvalifikaciniai dalykai, biografiniai dalykai, bet ir pasitikėjimas svarstomu asmeniu ir jo kandidatūra, todėl mielai atsakysiu į visus jūsų klausimus. Tai padarysiu salėje, jeigu reikės – frakcijose, bet koku būdu, ar individualiai, ar susitikdamas su grupėmis narių, ir pabandysiu atsakyti į viską, kas jums rūpi.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų iš tikrųjų nori paklausti du Seimo nariai. Pirmasis – D. Kepenis. Prašau.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamas pretendente, vis pasigirsta siūlymų įsteigti prisieksusiųjų institutą teismuose arba taip pat siūloma rinkti prokurorus. Kaip jūs žiūrite į tokius visuomenės siūlymus? Ką galvojate apie tai? Ačiū.

E. RIMŠELIS. Panašų klausimą esu gavęs prieš trejus metus, kai stovėjau šioje tribūnoje, ir dabar atsakysiu, ko gero, tą patį. Aš tikrai ne prieš tokį reglamentavimą ir tokius pokyčius. Ar apskritai teismų sistema ne prieš tai? Bet visgi matome, diskutuojame, ginčijamės dėl to, politikai dėl to ginčijasi, diskutuoja ir neranda tokio tvirto sprendimo, kaip tai turėtų atrodyti.

Pirmiausia turbūt tai yra politikų klausimas. Teisininkai yra atviri, teismai tam atviri ir mato netgi naudą iš to. Galbūt žmonės, labiau įsitraukę į teismo veiklą, suprastų, kodėl taip vyksta teismo procesai, kur mes įklimpstame, galbūt pamatytų ir tą teismų atvirumą, pastangas bent jau tai daryti, suprastų teismų darbą ir galbūt pasitikėtų labiau teismais.

Visgi yra ir kita pusė matančių tą problemą kitaip. Yra daug šalių, kurios atsisako tokio instituto dėl įvairių niuansų, bet tai šalys, kurios jau yra pasiekusios gana aukštą pasitikėjimą teismais. Turbūt tiek trumpai. Tikrai ne prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia gerbiama L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Tikrai nebūčiau klaususi, bet jūs pats išprovokavote klausimą. Norėtusi pirmiausia išgirsti, kokias priemones taikysite, kad būtų nagrinėjimo trukmė būtų kur kas trumpesnė ir krūviai būtų daug mažesni teisėjams, nes jūs žinote, kad dabar tikrai krūviai yra be galo dideli. Ir antras klausimas: kokias baudžiamojo proceso tobulinimo kryptis taikysite? Ačiū.

E. RIMŠELIS. Aš trumpai turbūt užsiminiau apie tai, kad ne viskas mano kaip teisėjo rankose nagrinėjant bylas. Ką galiu kaip teisėjas arba kaip kolegijos narys, ką galime, tą bandome daryti. Priemonių yra tam įvairių. Galime prioritetizuoti tam tikras bylas ir įstatyme turime tam tikrus aspektus, kurie verčia mus prioritetizuoti bylas. Tokiose bylose, matyt, mes turime žiūrėti, kur tokios bylos yra, pačios svarbiausios bylos, ir galbūt taikyti tam tikrą linijinį metodą, ką daro užsienio šalys: kol nebaigė bylos, nepradedi nagrinėti kitos bylos. Jeigu tu turi svarbią bylą, visas pastangas atiduoti tai bylai ir dirbi su ja tiek, kiek gali.

Be abejo, procedūros teisėjas Baudžiamojo proceso kodekso nepakeis nagrinėdamas bylą, jį saisi vadovausis tokiu įstatymu, koks jis yra. Deja, bet mūsų įstatymas yra pritaikytas tipinei bylai, kurioje yra vienas kaltinamas žmogus ir vienas nusikaltimas, bet mes gauname bylas ne tokias, mes gauname, kur yra šimtai proceso dalyvių, daug epizodų, ir tada ta procedūra, kokia yra numatyta šiandien kodekse, užprogramuoja ilgą procesą.

Kad nebūtų tokių procesų, mes turėtume galvoti apie dalies paprastų bylų, kuriose nėra jokio ginčo, apskritai supaprastintą procedūrą. Atlaisvintume ir tyrėjus, ir prokurorus, ir teismus apskritai galbūt net nepradėdami proceso teisme. Yra tokių daug pavyzdžių. Mes turime ir patys kodekse supaprastintas procedūras, bet mes jas galime plėsti pasiėmę užsienio šalių pavyzdžius, kad ir Estijos, kuri mokslininkų tyrimuose labai linksniuojama kaip padariusi pažangias pertvaras toje srityje. Mes irgi galime bandyti tai daryti.

Aš, kaip pretendentas, tikrai siekčiau nepaskęsti kasdienėje rutinoje, kasdieniuose darbuose vykdant teisingumą. Jeigu jūs pritartumėte mano kandidatūrai, tikrai bandyčiau belstis ir pas jus ir prašyti rasti sprendimų kartu, kad galėtume pabandyti patobulinti savo įstatymą, kad atlaisvintume teismus nuo lengvų bylų ir galėtume sėsti prie rimtų bylų.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamam pretendentai. Jūs atsakėte į visus klausimus. Taigi, dėkoju ir linkiu sėkmės. Taip pat dėkoju gerbiamam vyriausiajam Prezidento patarėjui ir visiems teisėjams. Linkime sėkmės jums kandidatuojuojant. Dabar paskirkime komitetą dėl šio klausimo. Tai Teisės ir teisėtvarkos komitetas, turbūt natūralu. Bendru sutarimu. Ir taip pat lieka ta pati lapkričio 10 diena. Dėkoju. Pritarta.

Dabar kviečiu gerbiamus kolegas susėsti, užimti darbo vietas, pradėsime balsavimo maratoną. Nebus jis labai ilgas, greičiau nedidelis pusmaratonis.

15.15 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 2, 24, 25, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1863(2)VK (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-3.1 klausimas – Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-1863. Priėmimas. Gerbiami kolegos, balsuojame. Balsuojame dėl Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo. Vyksta balsavimas dėl Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo. Jis įvyko.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 101, balsavo 100 Seimo narių, visi balsavo už. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.16 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 57¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1864(2)VK (priėmimo tęsinys)

Toliau lydimasis 2-3.2 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo projektas Nr. XIVP-1864. Balsuojame. Taip pat priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 104, balsavo 104 Seimo nariai: už – 103, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.17 val.

Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-555 1, 2, 3, 4 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo naujais 1 ir 2 priedais įstatymo projektas Nr. XIVP-1852(2), Odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymo Nr. I-1246 2, 3, 5 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 1, 2 priedais įstatymo projektas Nr. XIVP-1853(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau 2-4.1 ir 2-4.2 klausimai – projektai Nr. XIVP-1852 ir Nr. XIVP-1853. Balsuojame po svarstymo. Medicinos praktikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir lydimasis Odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymo pakeitimo projektas. Balsuojame.

Užsiregistravo 105, balsavo 104 Seimo nariai: už – 81, prieš – 2, susilaikė 21. Po svarstymo yra pritarta.

15.18 val.

Šeimynų įstatymo Nr. XI-681 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-421 (svarstymo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 2-5 klausimas – Šeimynų įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-421. Čia balsuosime dėl grąžinimo iniciatoriams tobulinti. Toks buvo komiteto sprendimas – grąžinti iniciatoriams tobulinti. Balsuojame, ar pritariame tokiam sprendimui. Balsuojame dėl Šeimynų įstatymo, dėl komiteto siūlymo grąžinti iniciatoriams tobulinti.

Užsiregistravo 111, balsavo 111 Seimo narių: už – 108, prieš – 1, susilaikė 2. Grąžinamas iniciatoriams tobulinti.

15.19 val.

Šeimynų įstatymo Nr. XI-681 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1978(2), Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 14, 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1979(2) (svarstymo tęsinys)

Ir dabar 2-6.1 klausimas – projektas Nr. XIVP-1978(2). Čia buvo pasiūlymų. Yra pasiūlymų dėl 15 straipsnio. Žmogaus teisių komiteto siūlymas, jam komitetas nepritarė. Turbūt gerbiamas T. V. Raskevičius pristatys siūlymą, taip? Tuoj, įjungsiu mikrofoną.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Ačiū. Dėkoju už suteiktą žodį. Žmogaus teisių komitetas, svarstydamas šį projektą, priešingai nei Vyriausybė, siūlė numatyti, kad finansinių paskatų šeimynoms sistema įsigaliojotų be pereinamojo laikotarpio, tai yra nuo 2023 m. sausio 1 d., o ne nuo 2024 m. sausio 1 d., kaip numatyta Vyriausybės pateiktame projekte. Kita vertus, matau, kad Socialinių

reikalų ir darbo komitete yra rastas kompromisinis variantas, numatantis visos apimties finansinių paskatų sistemos įsigaliojimo datą nuo kitų metų liepos 1 dienos. Manau, kad taip Socialinių reikalų ir darbo komitetas iš dalies atlieptų ir Žmogaus teisių komitete išsakytas pozicijas. Bet kadangi negaliu kalbėti komiteto vardu, tai, manau, Seimas turėtų apsispręsti dėl to.

PIRMININKAS. Gerbiamas J. Džiugelis pagarsins komiteto nuomonę. Tuoj įjungsiu. Prašom.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Iš tiesų Socialinių reikalų ir darbo komitetas kaip pagrindinis svarstė šį siūlymą. Balsavome. 6 balsais už ir 6 nepritarant pirmininko balsas nulėmė, kad mes nepritarėme Žmogaus teisių komiteto pasiūlymui dėl įsigaliojimo datos, bet atkreipiu dėmesį, kad yra registruotas kompromisinis variantas, kuris tinka ir socialiniams partneriams, tai galbūt vertėtų dėl jo apsispręsti. Bet šiam Žmogaus teisių komiteto pasiūlymui Socialinių reikalų ir darbo komitetas nepritaria.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar manome, kad yra 29? Turbūt. Motyvai. K. Masiulis kalbės prieš. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš trumpai. Faktiškai Žmogaus teisių komiteto pirmininkas galėjo pasakyti, jis pirmininkas, tenkina kompromisas. Jeigu jis pasakė, kad yra kompromisas, kam mes čia tada laiką gaištame?

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusija, kad ir nesudėtinga, bet įvyko. Dabar balsuosime dėl Žmogaus teisių komiteto pasiūlymo, jam Socialinių reikalų ir darbo komitetas nepritarė. Balsuojame. Seimo valia bus.

Užsiregistravo 111, balsavo 111: už – 30, prieš – 2, susilaikė 79. Taigi, nėra pritarta pasiūlymui.

Toliau dėl 2 straipsnio taip pat buvo Žmogaus teisių komiteto pasiūlymas, jam taip pat neišeina pritarti, nes jie yra susiję. Manome, kad abiem yra nepritarta.

Toliau dėl to paties straipsnio yra Seimo narių M. Lingės, J. Džiugelio, R. Baškienės pasiūlymas. Aš gerbiu M. Lingę suteiksiu žodį pristatyti pasiūlymą. Tuoj, prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū. Kaip jau ir buvo pagarsinta, šis pasiūlymas yra tarsi kompromisas tarp to, kas buvo siūlyta ir Vyriausybės, ir ką pristatė Žmogaus teisių komitetas kaip savo siūlymą. Vidurio kelias yra, kad būtų galimybė faktiškai įgyvendinti šį siūlymą ir savivaldybės, metų pradžioje tvirtindamos savo biudžetus, galėtų numatyti būsimą reguliavimą, kad ne nuo metų pradžios įsigaliojotų tos spartesnės finansinės paskatos ir šis mechanizmas, o nuo metų vidurio. Kviestume palaikyti tokį kompromisinį pasiūlymą tarp teikėjų ir tarp buvusio komiteto. Vidurio kelias.

PIRMININKAS. Dėkoju. Man atrodo, jau gerbiamas J. Džiugelis lyg ir išsakė komiteto nuomonę, kad tai yra kompromisas komiteto. Galbūt galime bendru sutarimu, matydami aną balsavimą? Dėkoju. Pritarta. Tada apsvaistėme.

Motyvai už, prieš dabar dėl viso projekto. Ar turime norinčių pasisakyti? Gerbiamas A. Sysas už nori kalbėti. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiu kolegos, aš manau, kad komitete pasiektas kompromisas, kuris leidžia šiek tiek daugiau ir anksčiau finansuoti šeimynas. Nors jei kas domisi ir domėjosi šeimynomis, tai tikrai jų kūrimas... mes negavome to tikslo, ko tikėjomės. Vis dėlto institucinėje vaikų priežiūroje liko daug vaikų. Atsirado kitokių formų ir būdų įsivaikinti, globoti vaikus, bendruomeniniai namai – tai kur kas veiklesnės ir populiareesnės formos. Bet šiuo atveju dar vis tiek egzistuoja virš 50 šeimynų, kurioms reikia toliau prižiūrėti vaikus. Aš manau, ta finansinė parama padės jiems tai daryti, bet iš esmės aš tikrai netikiu, kad šios pataisos, kurių reikia ir kurios grynai teisinės, bus tos mūsų kruopos, kurios vėl pakels šeimynų autoritetą ir tokia forma beglobių vaikų priežiūrą. Siūlau pritarti ir ieškoti, daryti viską, kad kuo mažiau vaikų būtų globos įstaigose.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar, kadangi balsuosime už abu, pažiūrėkime, galbūt yra užsirašiusių kalbėti dėl 2-6.2 lydimiojo klausimo. Čia ne taip viskas pas mus greitai. Ne, nieko nėra. Taigi balsuojame dėl šio projekto ir lydimiojo, balsuojame dėl abiejų iš karto, įkvėpti vienintelio pasisakymo už. Taigi galime ramia sąžine dabar balsuoti. Balsuojame dėl įstatymų projektų Nr. XIVP-1978(2) ir Nr. XIVP-1979(2), tai yra Šeimynų įstatymo ir lydimiojo Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo. Balsuojame po svarstymo.

Užsiregistravo 110, balsavo 109: visi 109 balsavo už. Po svarstymo pritarta.

15.26 val.

Sutelktinio finansavimo įstatymo Nr. XII-2690 pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-823 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2186(2), Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 2, 3, 4, 7, 9, 10, 14, 16, 19, 20, 26 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-828 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2187(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 11, 42, 43, 43¹, 43², 43³, 43⁷ straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-822 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2188(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2189(2), Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2190(2), Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-829 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2191(2), Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 11, 14, 15, 36 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-831 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2192(2), Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-833 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2193(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau yra didelis blokas nuo 2-7.1 iki 2-7.8 klausimo, tai yra Sutelktinio finansavimo įstatymo ir visų lydimųjų įstatymų projektai. Taip pat likęs balsavimas. Balsuojame dėl projekto Nr. XIVP-2186 ir visų lydimųjų po svarstymo. Sutelktinio finansavimo įstatymo ir visų lydimųjų įstatymų projektai. Darbotvarkės klausimai nuo 2-7.1 iki 2-7.8.

Užsiregistravo 112, balsavo 112: už – 95, prieš – 1, susilaikė 16. Po svarstymo yra pritarta.

15.27 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Moldovos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl bendradarbiavimo kovojant su nusikalstamumu ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-2165 (pateikimas)

Toliau. Keliaujame darbotvarke tolyn, vis dar yra balsavimo langas. Dirbsime iš eilės. Darbotvarkės 2-18 klausimas, kaip suprantu. Tai yra įstatymo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Moldovos Respublikos Vyriausybės susitarimo projektas. Kviečiu gerbiamąjį viceministrą V. Dmitrijevą į tribūną pristatyti šį susitarimą.

V. DMITRIJEV. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Įstatymo projektas yra ratifikuojantis vyriausybių susitarimą dėl bendradarbiavimo kovojant su nusikalstamumu. Šio įstatymo tikslas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija ir Tarptautinių sutarčių įstatymu, nes susitarimo turinys yra susijęs su bendradarbiavimu kovojant su nusikalstamumu, atlikti procedūrą, kurią numato teisės aktai, konkrečiai Tarptautinių sutarčių įstatymas.

Susitarimas pasirašytas 2022 m. rugpjūčio 3 d. Kišiniove. Juo siekiama plėtoti šios srities kompetentingų institucijų bendradarbiavimą ir stiprinti valstybių pareigūnų keitimąsi geraja praktika tiriant nusikaltimus. Susitarimu nustatomos bendradarbiavimo sritys ir būdai, taip pat nustatomi pagrindiniai keitimosi duomenimis principai ir duomenų apsaugos reikalavimai.

Pasirašytas susitarimas yra aktualus ir Ukrainos kontekste, nes Moldova su Ukraina turi bendrą sieną ir kartu Moldova turi sieną su Europos Sąjunga. Vyksta karo pabėgėlių priėmimas, taip pat gali vykti ir atitinkamų uždraustų prekių gabenimas. Vykstant karui Europos Sąjungos kaimynystėje, tampa aktualesnė kova su neteisėta prekyba ginklais ir šaudmenimis bei kovos su prekyba žmonėmis klausimai, todėl ypač svarbu bendradarbiauti užkardant tokius nusikaltimus ir padėti juos efektyviai tirti.

Pakartosiu, kad susitarimas reglamentuoja tarpusavio pagalbą kovojant su nusikalstamumu, todėl pagal Konstitucijos 138 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir Tarptautinių sutarčių įstatymo 7 straipsnio nuostatas jis laikytinas ratifikuotina tarptautine sutartimi.

Tiek norėjau pasakyti. Jeigu bus klausimų, atsakysiu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Deja, klausimų nėra, dėkojame už pristatymą. Iš karto galime ir apsispręsti galbūt bendru sutarimu po pateikimo? Dėkoju. Tada pagrindinis komitetas – Užsienio reikalų komitetas, papildomas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ar galime bendru sutarimu? Siūloma svarstyti gruodžio 6 dieną. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

15.30 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 1, 3, 9, 12, 16, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 45¹, 46 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2179, Civilinių pirotechnikos priemonių apyvartos kontrolės įstatymo Nr. IX-931 1, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 22, 23 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2180, Sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo Nr. IX-1315 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2181, Strateginių prekių kontrolės įstatymo Nr. I-1022 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2182 (*pateikimas*)

Tada kviesiu gerbiamą viceministrą pristatyti ir kitą klausimų bloką nuo 2-19.1 iki 2-19.4, tai yra Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo projektą Nr. XIVP-2179 ir lydimouosius. Prašau.

V. DMITRIJEV. Labai ačiū. Vyriausybė teikia Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo, Civilinių pirotechnikos priemonių apyvartos kontrolės įstatymo, Sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo ir Strateginių prekių kontrolės įstatymo pakeitimus. Šiais įstatymų projektais siekiama tobulinti reguliavimą, susijusį su ginklų, šaudmenų, civilinių pirotechnikos priemonių ir sprogmenų apyvarta.

Esminis tikslas, kaip ir buvo, matyt, sutarta viename iš Seimo komitetų, turiu omenyje Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą, – suderinti nuostatas, kurioms Seimas pritars kiek anksčiau, tai yra pavasarij, dėl galimybės turėti tam tikrus A kategorijos ginklus šauliams, profesinės karo tarnybos kariams, kariams savanoriams, savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kariams, taip pat sudarant palankesnes sąlygas juos aprūpinti. Vėlgi šis įstatymo projektas padės įgyvendinti nuostatas, kadangi užtikrins galimybę juridiniams asmenims Lietuvoje prekiauti atitinkama A kategorijos ginkluote, kad būtų pasiektas anksčiau priimto įstatymo tikslas dėl galimybės įsigyti šią ginkluotę Lietuvoje.

Kartu įstatymų projektais siūloma suvienodinti atitinkamas sąvokas dėl kontrolę vykdančių institucijų, taip pat pakeisti nuostatas dėl licencijos galiojimo terminų, nuostatas, susijusias su leidimų nešioti ginklą išdavimu elektronine forma. Tai bus užtikrinta priėmus šį įstatymą.

Taip pat bus numatyta galimybė, kad specialiojo statuso subjektams priklausantys tinkami naudoti, bet nereikalingi ginklai, jų priedėliai, šaudmenys ir dalys galės būti perduoti kitiems specialiojo statuso subjektams ir valstybės institucijoms ir galės būti realizuojami, o ne sunaikinami kaip šiuo metu. Taip pat kitos patikslinamosios įstatymų nuostatos.

Bet pats pagrindinis tikslas – atskirti policijos įstaigų ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijos valdymo srityje veikiančios Strateginių prekių kontrolės komisijos kompetencijas. Ir vėlgi užtikrinti galimybę tam tikrų kategorijų asmenims, turiu omenyje šaulius ir karius savanorius, įsigyti tam tikros kategorijos, A kategorijos, ginkluotę Lietuvoje.

Labai ačiū. Laukiu klausimų, jeigu būtų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Pirmasis klausia gerbiamas A. Palionis, bet jo salėje nematau. Labai gaila. Tada klausia gerbiamas K. Vilkauskas, bet jo irgi... Jis lyg ir čia sėdėdavo, nematau. Tada gerbiamas K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke.

PIRMININKAS. Tuoj, įjungsiu.

K. MAŽEIKA (DFVL). Viceministre, turiu klausimą. Tikrai siūlau pritarti ir kolegoms, manau, daugelis ir pritars, bet turbūt kyla kitas klausimas. Kodėl nebuvo kartu siūloma ir kokios priežastys, kad rezerve esantys šaunamieji ginklai, kuriuos naudoja tiek specialiosios pajėgos, tiek kariai savanoriai, tiek šauliai, kurie turi priskirtus ginklus, kodėl nėra galimybė sudaryta dabar jų turimus tarnybinius ginklus laikyti namuose tiems, kurie turi seifus ir atitiktų visas tinkamas sąly-

gas? Nes tas biurokratinis žingsnis ir matant, kaip vyksta situacija karo fronte, kokia taktika naudojama, – turbūt blogiausiu atveju mes per kelias minutes taptume beginkliai. Kodėl nesprenžiam ma ši problema lygia greta? Ačiū.

V. DMITRIJEV. Šis įstatymas labiau skirtas ginklų kontrolės klausimams reguliuoti, kiek tai susiję su civiline apyvarta. Jūsų keliamas klausimas, matyt, galėtų būti sprendžiamas krašto apsaugos sistemos reguliavimo teisės aktais. Bet norėčiau kartu pasakyti, kad šiuo įstatymu suteikta tokia galimybė šauliams turėti A kategorijos ginklą ir jį laikyti namuose. Atitinkamai yra nustatyti saugojimo reikalavimai, jie šiek tiek yra griežtesni negu įprastai, bet tai yra įgyvendinama, aš manau, sugretinus tuos įstatymus kartu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Dabar bus tik motyvai už. Gerbiamas K. Mažeika pasisakys už. Gerbiamas viceministre, jūs galite užimti savo vietą salėje.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, pirmininke. Ačiū, viceministre. Iš tikrųjų supratau iš savo klausimo ir jūsų atsakymo, kad tai yra pažadas, kad tuos žingsnius inicijuosite, taip?

V. DMITRIJEV. Bet reikia kitų įstatymų pakeitimų.

K. MAŽEIKA (DFVL). Manau, bendromis jėgomis...

V. DMITRIJEV. Ta diskusija gali būti, bet vėlgi aš noriu atkreipti dėmesį, kad...

PIRMININKAS. Gerbiamas viceministre, jūs jau galite užimti savo sėdimą vietą. Prašom.

K. MAŽEIKA (DFVL). Aš tikrai raginu, kolegos, palaikyti šį įstatymo projektą. Tai tikrai palengvins ir įgalins tiek šaulius, tiek savanorius, kurie turi teisę šiandien jau pagal kitus įstatymus... jiems sudaryta galimybė laikyti, nešioti A kategorijos ginklus, bet teoriškai jų įsigyti jie, tiksliau, praktiškai jų įsigyti negali ir tas teorinis įstatymas iš tiesų praktiškai yra negaliojantis. Tikrai manau, kad ta klaida yra taisoma šiuo projektu, o mano palinkėjimas ir toliau ministerijai siekti, kad ir dabar esantys ginklai būtų laikomi daugiau namuose tų, kurie turi galimybę, nes tikrai ne visi Lietuvą pasiryžę ginti piliečiai turės galimybę nusipirkti iš savo lėšų. Tikrai su tuo linkėjimu kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi niekas nenori kalbėti prieš ir, be to, įstatymas susideda ne iš vieno projekto, tai gal gerbiamas J. Jarutis dėl motyvų trumpai, jeigu gali.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėjau paklausti, bet irgi prisijungsiu, padėkosiu Vidaus reikalų ministerijai. Gerbiamas Vitalijus čia turbūt nekaltas, kad po metų galų gale šis įstatymas atėjo į Seimą, į parlamentą. Iš tikrųjų buvome priėmę tam tikrus įstatymų pakeitimus, kad leistume kai kurioms visuomenės grupėms įsigyti tam tikrus ginklus, bet tenka apgailestauti, kad visi metai ar šiek tiek daugiau ta galimybė jie Lietuvoje negalėjo pasinaudoti. Naudojosi Lenkijoje, Latvijoje, dar kur nors, kitose šalyse. Labai tikiuosi, kad šioje rudens sesijoje šitą įstatymą mes priimsime ir tik laukiame, kad kuo greičiau poįstatyminiai teisės aktai leistų gauti licencijas privatiems asmenims prekiauti tais ginklais. Sveikinu ir palaikau. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi buvo tik motyvai už, galbūt galime po pateikimo bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje: „Galime.“*) Galime. Dėkoju. Pritarta bendru sutarimu. Dabar pag-rindiniu komitetu yra numatytas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Galime.“*) Dėkoju, pritarta. Svarstyti numatyta gruodžio 6 dieną. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

15.37 val.

Kelių transporto kodekso 8¹, 11, 17¹, 18, 18² straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 18² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2183 (*pateikimas*)

Dabar 2-20 klausimas – Kelių transporto kodekso kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2183. Susisieikimo viceministras M. Tarnauskas. Prašom į tribūną. Pristatykite projektą.

M. TARNAUSKAS. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Kelių transporto kodekso 8¹, 11, 17¹, 18, 18² straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 18² straipsniu įstatymo projektas. Įstatymo projekto tikslai – reformuoti tolimojo susisieikimo autobusais sistemą, nustatant konkurencingą

procedūrą naujiems vežėjams parinkti. Įstatymo projekto esmė: Susisiekimo ministerija parengė projektą, atsižvelgdama į Konkurencijos tarybos nutarimą, kad esamas tolimojo susisiekimo autobusais reglamentavimas neatitinka Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme įtvirtintos nuostatos užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę; taip pat į Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo sprendimą, kuriame nustatyta, kad galiojanti tolimojo susisiekimo autobusais konkursų organizavimo tvarka yra patvirtinta ne įstatymo lygmeniu, o susisiekimo ministro įsakymu, todėl prieštarauja teisės aktų hierarchijos principams; taip pat į Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimą, kuriuo nurodyta ne vėliau kaip iki 2022 m. gruodžio 31 d. organizuoti konkurencingą procedūrą naujiems vežėjams parinkti tolimojo reguliaraus susisiekimo maršrutais, o be konkurso pratęstos sutartys galioja iki jų termino pabaigos, tai yra iki 2023 m. balandžio 1 d.

Įgyvendinus pakeitimus Kelių transporto kodekse siūloma nustatyti, kad vežėjai, atitinkantys keliamus reikalavimus, gaus leidimus vežti keleivius tolimojo susisiekimo maršrutais; nustatyti reikalavimus vežėjams, tai yra vežėjas turėtų turėti galiojančią Bendrijos arba nacionalinę licenciją vežti keleivius, taip pat turėti ne senesnius nei 14 metų autobusus su galiojančiomis licencijomis, turėti Lietuvos Respublikoje registruoto banko ar draudimo bendrovės išduotą keleivių vežimo tolimojo reguliaraus susisiekimo maršrutais užtikrinimo garantiją; taip pat suderinti tolimojo susisiekimo maršruto tvarkaraštį su „Geležinkeliais“, įtvirtinti neterminuotą leidimo vežti keleivius tolimojo reguliaraus susisiekimo maršrutais trukmę, numatant minimalią 12 mėnesių paslaugos teikimo trukmę susisiekimo stabilumui užtikrinti; nustatyti, kad Lietuvos transporto saugos administracija nustatys, keis ir panaikins tolimojo susisiekimo maršrutus; įtvirtinti tolimojo susisiekimo maršrutų nustatymo kriterijus, taip pat įtvirtinti autobusų išvykimo dažnumus, nustatyti minimalius reikalavimus autobusų stotims, nustatyti viešųjų paslaugų teikimo tolimojo susisiekimo maršrutais kriterijus, na ir savivaldybėms įtvirtinti teisę nustatyti detalesnes keleivių ir bagažo vežimo taisykles.

Laukiama nauda, kad įstatymo projektu bus įgyvendintas Konkurencijos tarybos nutarimas ir užtikrinta sąžininga konkurencija tolimojo susisiekimo srityje, taip pat pagerintas susisiekimas tolimojo susisiekimo maršrutais, nes ten, kur neturėsime norinčių vežti vežėjų, bus galimybė organizuoti viešąsias paslaugas. Na ir kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai, tai projektas užtikrins vienodas verslo sąlygas ūkio subjektams, vykdančioms keleivių vežimo tolimojo susisiekimo maršrutais veiklą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti nemažai Seimo narių. Pirmoji – gerbiama L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas viceministre, kodėl yra sudaromos skirtingos konkurencinės sąlygos vežėjams? Pavyzdžiui, tolimojo maršruto autobusų vežėjų, „Geležinkelių“ ir oro uostų yra skirtingos. Toliau, autobusų stotys lygiai taip pat. Ar nemanote, kad autobusų stotims bus labai dideli reikalavimai ir jų realiai kai kuriuose miestuose neliks? Ir kaip nustatėte tuos 10 tūkst. gyventojų? Ten kas 10 minučių turi būti tas tarpas tarp „Geležinkelių“ pervežimo ir autobusų stoties. Tokie trys pagrindiniai klausimai, kodėl paėmėte 10 minučių, man taip net keista. Skaitau ir galvoju, kodėl surašytos tokios sąlygos, iš kur ištraukta?

M. TARNAUSKAS. Dėkui už klausimą. Tiek geležinkelis, tiek ir oro uostai jau yra pritaikyti keleiviams aptarnauti pagal jiems taikomus reikalavimus ir reglamentavimą, todėl nustatomi tik reikalavimai, susiję su autobusų keleivių aptarnavimo integracija į esamą infrastruktūrą, būtent į paslaugų rinkinį.

Aš suprantu, kada jūs kalbate apie konkurenciją, apie maršrutų derinimą su „Geležinkeliais“, tai, mūsų nuomone, reikalavimu nėra siekiama riboti konkurencijos tarp skirtingų keleivių vežimo rūšių. Šiuo metu „Lietuvoje geležinkelių“ transportu yra vežama 27 maršrutais, o tolimojo susisiekimo maršrutų mes turime apie 260. Atsižvelgiant į projektą numatomus kriterijus, tolimojo susisiekimo maršrutų skaičius, be abejo, gali keistis, tačiau bet kokių atveju tolimalis susisiekimas autobusais turi, mano nuomone, gerokai didesnę pranašumą rinkoje prieš susisiekimą geležinkeliais.

Manau, priešingai, tokiu siūlomu pakeitimu siekiama prisidėti prie Europos Sąjungos žaliojo kurso įgyvendinimo, siekti didesnio efektyvumo ir tvaresnių kelionių, tai yra remti perėjimą

prie švaresnio, ekologiškesnio ir pažangesnio judumo ir racionalaus valstybės biudžeto lėšų panaudojimo. Turime atsiminti, kad keleivių vežimas „Geležinkelių“ transportu yra dotuojamas, visų 27 maršrutų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų klausia gerbiamas E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas viceministre, turbūt labai svarbu žiūrėti, kiek tie pertvarkymai paveiks kainas, nes mes visi kalbame apie tai, kad reikėtų naudoti viešąjį transportą, naudoti mažiau savo privačius automobilius. Ar buvo kokia nors prognozė, nes iš esmės reikavimai tikrai nemaži? Atnaujinti autobusų parkus. Tuo atveju gali iškristi tie smulkūs vežėjai, kurie galbūt šiek tiek ir bando palaikyti mažesnes kainas. Ko gero, monopolizacija, jeigu taip įvyks, atsiras koks nors didelis investuojantis vežėjas, tai gali tuos mažus parkus priveikti. Dar vienas klausimas. Ar vis dėlto nemanote, kad terminas turėtų būti didesnis, kad ne taip staigiai persitvarkytų? Galbūt per kiek nors metų ir tie mažieji parkai galėtų susitvarkyti savo ūkį? Ačiū.

M. TARNAUSKAS. Ačiū, gerbiamas Seimo nary, už klausimą. Aš manau, kad mes apskritai turėsime gerokai didesnę konkurenciją, kai rinka bus atvira. Bet kuriuo atveju šiandien projektu siūloma nustatyti konkurencingą procedūrą vežėjams patekti į keleivių vežimą tolimojo susisiekimo maršrutais. Tikrai norėčiau akcentuoti, kad nesiekama apskritai naikinti tolimojo susisiekimo maršrutų. Aš suprantu, jūs keliate klausimą būtent dėl pereinamojo laikotarpio. Aš manau, komitetuose apie tai galėsime padiskutuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiamas K. Vilkauskas. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas viceministre, kokią įtaką darys šis įstatymo projektas, jei toliau bus priimtas, savivaldybių autobusų parkams? Gali neatlaikyti konkurencinės kovos, gali tos didžiosios kompanijos paimti pelningus maršrutus, gauti tas licencijas, tie savivaldybių autobusų parkai gali nukentėti. Juo labiau kad jie turi tokias funkcijas kaip mokinių pervežimas ir vyresnio amžiaus žmonių pavežėjimas. Kaip bus su savivalda?

M. TARNAUSKAS. Mes manome, kad šiuo atveju tai neturėtų paveikti autobusų parkų. Be abejo, iš klausimų irgi girdime, kaip didžiosios kompanijos nuogąstauja, na, išėjus iš *status quo* ir sukūrus rinką, kai kurie stipresni autobusų parkai nueis į kai kuriuos miestus. Manau, kad turėsime konkurenciją, dėl to bus geriau tiek keleiviams, tiek ir besinaudojantiems viešuoju transportu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Numatytas klausimų laikas senka. Greičiausiai paskutinis klausia gerbiamas J. Razma. Prašom. Tuoj įjungsiu, tuoj, palaukite. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas viceministre, atrodo, Susisiekimo ministerijai vadovauja liberaliausios politinės jėgos atstovas ministras, bet tokio biurokratiniais smulkiais reikalavimais perkrauto projekto aš seniai nesu matęs. Jūs nurodote, kiek iš kurios savivaldybės turi važiuoti tarpmiestinių maršrutų, du, trys pagal savivaldybės dydį. Gal dar reikėjo nurodyti, kur turi važiuoti? Iš mano Rietavo turi būti du maršrutai. Gal patarsite, ar į Plungę jie turi važiuoti, ar į Klaipėdą? Paskui kiek reikalavimų stotims. Ir багаžo kameros, ir internetinė svetainė, ir bilietų pardavimas. Kur jūs kiekvienoje mažo rajono stotyje matėte tokius stebuklus? Ar buvo atlikta to projekto kaštų ir naudos analizė, kiek tie visi nauji reikalavimai atsilies ir kas iš to išeis?

M. TARNAUSKAS. Ačiū, gerbiamas Seimo nary, už klausimą. Rengdami projektą turėjome labai daug įvairių susitikimų su socialiniais partneriais. Kai kuriuos klausimus mums pavyko geriau atliepti, kai kuriuos galbūt mažiau. Jūsų keliama klausimai tikrai yra svarbūs. Aš manau, apie dalį jų tikrai galėsime padiskutuoti komitetuose ir rasti sutarimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausti numatytas laikas baigėsi. Dėkoju gerbiavam viceministrui. Motyvai už, prieš. Niekas nenori kalbėti, taigi galime iš karto balsuoti dėl šio projekto. (*Balsai sąlyje*) Buvo čia visokių bendrų klausimų, bijau, kad gali neišeiti. Balsuojame dėl pristatyto Kelių transporto kodekso įstatymo.

Užsiregistravo 85, balsavo 85: už – 52, prieš – 5, susilaikė 28. Taigi po pateikimo yra pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Ekonomikos komitetas. Tikiuosi, galime bendru sutarimu? Pritarta. Numatyta svarstyti gruodžio 8 dieną. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dabar senka mūsų balsavimo lango laikas. Taigi pratęsiu balsavimo langą. Turbūt būtų logiška iki tol, kol bus apspręsta ir apsispręsta dėl visų klausimų, jų čia liko labai nedaug darbotvarkėje.

15.50 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2035 (pateikimas)

Taigi pereiname prie darbotvarkės 2-24 klausimo – Atmintinų dienų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2035. Pranešėja – gerbiama E. Dobrowolska. Prašau į tribūną.

E. DOBROWOLSKA (LF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už galimybę pristatyti įstatymo projektą. Šiuo įstatymo projektu siekiama atmintinų dienų sąraše įtvirtinti Teismo ekspertų dieną, Bausmių vykdymo sistemos pareigūnų dieną, Prokuratūros dieną ir Tarptautinę valstybės tarnautojų dieną, taip pagerbiant ir primenant visuomenei apie šių profesijų atstovus, jų įnašą į valstybės ir visuomenės klestėjimą ir gerovę, darnų vystymąsi. Taip pat įstatymo projektu siūloma į atmintinų dienų sąrašą įtraukti Pasaulinę vartotojų teisių dieną, siekiant šviesti ir informuoti visuomenę apie vartotojų teises ir jų gynimo būdus, ir Pasaulinę intelektinės nuosavybės dieną, skir-tą skatinti intelektinės nuosavybės produktų kūrimą ir didinti visuomenės žinias apie jų apsaugą.

Įtvirtinant atmintinų dienų sąraše Teismo ekspertų, Bausmių vykdymo sistemos pareigūnų, Prokuratūros ir Tarptautinę valstybės tarnautojų atmintinas dienas siekiama sutelkti šių profesijų bendruomenes, skatinti jas ir toliau aktyviai vykdyti profesinę veiklą, taip pat atkreipti visuomenės dėmesį į šių profesijų atstovų svarbų vaidmenį šalies plėtros procese ir sudėtingą bei atsakingą kasdienį darbą, kuriuo prisidedama prie tokių propaguojamų visuotinių vertybių kaip teisingumo įgyvendinimas, visuomenės saugumo užtikrinimas, žmogaus teisių, orumo gynimas, viešųjų paslaugų plėtojimas ir kita. Taip pat siekiama didinti minėtų profesijų prestižą ir patrauklumą dalinantis informacija apie šių profesijų atstovų indėlį į valstybės vystymosi procesus ir skatinti jas rinktis. Mielai atsakyčiau į klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jų bus keletas. Gerbiamas K. Masiulis klausia pirmas. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Na, aš tiesiog žaviuosi jūsų produktyvumu, šitiek dienų, jūs ten dešimt iš karto įvairysite. Bet aš nematau kaminkrėčių dienos, nematau plytelių klojėjų dienos, nematau santechnikos (garbinga profesija), elektriko dienos, stogdengių dienos. Na, tiek reikalingų profesijų, kurios reikalautų, kad būtų sutelktos ir į jas daugiau atkreiptume dėmesio, nes kaminai dega, užsidega stogai, plyteles kartais sukloja nekvalifikuotai ir panašiai. Tikrai reikėtų dar patobulinti jūsų įstatymą ir įtraukti dar daugiau, nes labai trūksta.

E. DOBROWOLSKA (LF). Labai ačiū, Kęstuti, už jūsų neišpasakytą sarkazmą. Aš tik norėčiau atkreipti dėmesį į atmintinų dienų tikslą. Kai mes kalbame apie labai svarbius visuomenei įvykius, kai mes kalbame apie labai svarbias dienas, kurias verta paminėti, kai mes didžiuojamės, kad esame demokratinė, bet ir teisės viršenybės principą paisanti valstybė, tai akivaizdu, kad atmintinų dienų sąraše neturėjimas teisinių bendruomenių atstovų, tų dienų... mes tikrai turime spragą. Dar kartą dėkoju už jūsų sarkazmą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinė klausia gerbiama R. Tamašunienė. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Čia sudėtinga, ministre, be to sarkazmo, nes iš tiesų kai valstybės piliečiai laukia didesnio teisingumo, tai iš ministrės tikėtumės projektų, kurie tą teisingumo jausmą sustiprintų, o Atmintinų dienų įstatymo projektai dažniausiai teikiami, kai jau neturi ką pateikti, tada randi progą pateikti Atmintinų dienų įstatymo projektą. Noriu pasakyti, kad birželio 23-ioji yra Tarptautinė valstybės tarnautojų diena ir jums pavaldžios institucijos taip pat ją švenčia, rašo sveikinimus vieni kitiems. Iš tikrųjų Lietuvos valstybės tarnautojai turbūt palaiko tą dieną ir turi progų pašvęsti. Tai mano klausimas būtų, kodėl jūs ėmėtės iniciatyvos teikti tokį reikšmingą įstatymo projektą ir ar tikrai jau visi klausimai Teisingumo ministerijoje išsemti, kad tik tokie liko? Ačiū.

E. DOBROWOLSKA (LF). Dėkoju už nuostabų klausimą. Turbūt trys svarbūs aspektai. Visų pirma šitą projektą teikiu kaip Seimo narė, o ne kaip teisingumo ministrė, tai ačiū, kad atkreipėte dėmesį į darbotvarkę.

Antras klausimas. Jeigu mes kalbame apie teisingumą, tai teisingumą Lietuvoje vykdo tik teismai. Esu tikra, kad tikrai tai žinote ir esate susipažinusi.

Trečias dalykas, kaip ir minėjau, mes kalbame apie teisės viršenybės tikslą, apie teisinę valstybę. Jeigu mes žiūrėtume į atmintinų dienų sąrašą, mes matome, kad dėmesį mūsų teismo ekspertams, dėl kurių ekspertizių mes galime tose pačiose bylose, kurios be galo svarbios Lietuvai, tos, kurios keičia Lietuvą, tos, kurios kartais yra labai skaudžios Lietuvai... būtent mūsų teisės ekspertai atlieka tas ekspertizes. Mes turėjome balistą, su juo visiškai neseniai atsisveikinome, išėjo į pensiją. Jis tyrė, tarkim, Medininkų bylas. Mes puikiai suprantame, kokią reikšmę Lietuvai tose bylose ir tam pačiam teisingumui, tiesą sakant, turi šie asmenys.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiausiai ministrei. Dabar motyvai už, prieš. Už – gerbiamas S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kolegos, žinoma, komitetas įvertins tą pasiūlymą, bet, pavyzdžiui, aš negaliu neatkreipti dėmesio į Prokuratūros dieną. 1990 m. kovo 30 d. susirinko į Vilnių visos Lietuvos prokuratūros vadovai ir iš esmės (aš dabar bijau suklysti), išskyrus penkis ar šešis, visi priėmė ištikimybę Lietuvai ir Lietuvos paskirtam prokurorui A. Paulauskui. Tai buvo reikšmingas įvykis. Tai, aš manau, yra labai svarbu ir prokurorai švenčia šią dieną be jokio įteisinimo. Tai bent jau dėl šitos dienos aš tikrai manyčiau, kad komitete... Galbūt ir kitų profesijų žmonėms tai yra svarbu. Vien dėl to, aš manau, komitetas apsvarstys ir priims galutinį sprendimą, balsuokime už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš jus sėdintis kolega taip nemano. Gerbiamas K. Masiulis. Prašau. Prieš.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, jūs mano nuomonę seniai žinote. Aš esu ne vieną kartą siūlęs visą tą įstatymą *in corpore* panaikinti, nes niekas netrukdo mums švęsti bet kurią dieną ką norime. Ką tik kolega pasakė, tai logiškai sau prieštarauja. Logika sako – prokurorai kažkada, kada svarbu jiems, susirenka ir švenčia. Valio! To ir reikia. Kodėl mums reikia nurodyti, kad jūs teisingai švenčiate, mes patvirtiname? Aš to nesuprantu. Be mūsų nesusigaudys? Mes viršesni, gudresni? Nesuprantu.

Dabar aš esu dėkingas ministrei, kad ji iki absurdo privedė šitą absurdą, kuris egzistuoja šio įstatymo pavidalu, nes iš karto pateikė dešimt. Tai iš karto matomas komiškas. Čia jau tikrai yra iki komedijos. Aš ir pratęsiu tą komediją sakydamas, kad aš pasigendu židinių, krosnių statytojų ir panašiai, kaminų valytojų, santechnikų dienų. Gal jos yra, nežinau, nes kai po vieną teikiame, tada mes lengvai praslystame: prabėgo kažkas, reikia paremti kolegą, kaip čia neparemsi, nes dar nebuvo židinių statytojų dienos, paremkime, bene gaila, kai aš atnešiu tokį įstatymą, irgi parems.

Dabar neparemkime. Šiandien buvo kitoks. Dėl žydų genocido, tai taip, bet mes galėtume ir net neturėdami tokio įstatymo tokią dieną turėti ir švęsti, ir paminėti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, aišku, geriau komedija nei tragedija. Balsuojame dėl šio pristatyto Atmintinų dienų įstatymo projekto. Balsuojame dėl Atmintinų dienų įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2035.

Užsiregistravo 89, balsavo 86: už – 59, prieš – 5, susilaikė 22. Taigi po pateikimo yra pritarta. Pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstyti gruodžio 6 dieną. Turėsime labai darbingą dieną. Pritarta. Taip.

Toliau darbotvarkės 2-25 klausimas – dar vienas Atmintinų dienų įstatymo projektas Nr. XIVP-1335. Pranešėjas – gerbiamas P. Gražulis. Nėra gerbiamo P. Gražulio? Daugiau nebuvo pasirašiusių šį Atmintinų dienų įstatymą, kad galėtų mums kas nors pateikti? Jeigu nėra pranešėjo, tai mes šio klausimo svarstyti negalime. Svarstysime kitą kartą, jeigu nėra pranešėjo.

15.59 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl žvyrkelių per gyvenvietes asfaltavimo programos tęstinumo ir valstybinės reikšmės kelių priežiūros, plėtros, rekonstrukcijų ir remonto“ projektas Nr. XIVP-2206 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar darbotvarkės 2-26 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl žvyrkelių per gyvenvietes asfaltavimo programos tęstinumo ir valstybinės reikšmės kelių priežiūros, plėtros, rekonstrukcijų ir remonto“ projektas Nr. XIVP-2206. Pranešėjas gerbiamas L. Jonaitis skuba į tribūną jums pateikti rezoliuciją. Prašau.

L. JONAITIS (LSDPF). Šis klausimas yra, manau, ir ne aš vienas taip galvoju, bet daugelis, gana svarbus Lietuvai klausimas. Kai kurie kolegos šiandien sako: žvyrkelių per gyvenvietes asfaltavimo programos tęstinumo ir valstybinės reikšmės kelių priežiūros, plėtros, rekonstrukcijų ir remonto rezoliucija... Kolega Edmundas sako: iš Utenos kelio pinigus atimsite. (*Šurmulyš salėje*) Ši programa taip vadinasi ir turėtų užtekti pinigų visiems, visiems keliams.

Keliai – mūsų šalies vizitinė kortelė. Pagal jų būklę galima spręsti apie šalies būklę. Susisiekimo ministerija, asociacija „Lietuvos keliai“ pateikdavo ir pateikia duomenis apie kelių būklę. Kai girdi iš ministro lūpų, kad daugiau kaip 40 % kelių yra blogos arba labai blogos būklės... Ir vakar televizijos forume vyko diskusija šiuo aktualiu klausimu. Ypač tai jaučia regionuose gyvenantys žmonės, veikiančios įmonės, įstaigos, ūkininkai, žemės ūkio bendrovės. Kasdien mokykliniais autobusiukais vežami vaikai į mokyklas, gyventojai važiuoja į darbus, vežioja vaikus į darželius, kursuoja viešasis transportas. Deja, vis dažniau pasitaiko atvejų, kai transporto priemonės lūžta, yra apgadinamos dėl blogos kelių būklės. Ką jau kalbėti apie komfortišką važiavimą.

Kas tuomet vyksta? Visi keikia Lietuvos valdžią. Lygiai taip pat, kai miestų ir miestelių gatvės blogos, duobėtos, kas kaltas? Meras, seniūnai. Tą patį matome ir mes, važinėdami Lietuvos keliais po rinkimų apygardas. Situacija ištis bloga, todėl užmerkti akis ir toliau tylėti negalima. Būtina atsigręžti ir realiai įvertinti kelių būklę Lietuvoje.

Tiek Lietuvos Prezidento, tiek Vyriausybės, tiek Seimo narių programose įrašyti gražūs siekiai Lietuvos gerovės link. Valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros 2022–2035 metų strateginėse gairėse nurodyta, jog valstybinės reikšmės keliai yra didesnis nei 2,5 mlrd. eurų ilgalaikis materialusis turtas. Todėl kelių infrastruktūros išsaugojimas ją kokybiškai, laiku prižiūrint, jos būklės gerinimas ir tolesnė plėtra yra itin svarbus dalykas Lietuvos transporto ir logistikos sektoriui plėtoti.

Gairėse konstatuojama, kad Lietuvos daugelio kelių būklė yra prasta ir toliau blogėja. Dalis krašto kelių yra nepakankamo pločio ir dėl to eismas jais yra nesaugus. 73 tiltai ir viadukai yra blogos, kritinės būklės, o, kaip ir minėjau, daugiau kaip 40 % kelių yra blogos būklės.

Iš statistikos matome, kad už 1 mln. eurų 2015 metais buvo galima nutiesti ženkliai, apie 30 %, ilgesnį kelio ruožą nei šiuo metu. Galima palyginti, kad 2015 metais už tą sumą – 3,26 kilometro, o šiais metais – tik 2,34 kilometro. Pagal kelių finansavimo ir nacionalinio biudžeto santykį matome, kad skiriamas finansavimo dydis keliams nuolat mažėja. Per minėtą laikotarpį sumažėjo kone per pusę. Akcizų už degalus ir kelius surenkame 1 mlrd. 200 mln. eurų pajamų, tai būtų galima skirti bent 60 %, o dabar skiriame tik 46 % surinktų lėšų.

Kelių priežiūros ir plėtros programos sąmatoje 2022–2024 metams numatyta 543 mln. eurų, iš jų 363 mln. numatyta skirti valstybinės reikšmės tinklui prižiūrėti bei 170 mln. – vietinės reikšmės kelių tinklui plėsti. Dėl infliacijos, o infliacija, žinome kokia, 25 %, 2023 metams skelbiant suplanuotus konkursus valstybinės reikšmės kelių plėtrai, rekonstrukcijai papildomai reikėtų 95,1 mln. eurų. O papildomai vietinės reikšmės kelių plėtrai ir rekonstrukcijai savivaldybių dalis – apie 46,8 mln. eurų. Siekiant užbaigti esamą ir pradėti įgyvendinti naują žvyrkelių asfaltavimo programą, 2023 metams reikia skirti dar 47 mln. eurų. Neskyrus šių lėšų, didėja rizika programos neįgyvendinti laiku ir nepradėti kitų valstybinės reikšmės kelių su žvyro dangą projektų įgyvendinimo. Seimui priėmus rezoliuciją, žvyrkelių, einančių per gyvenvietes, asfaltavimo programa būtų įgyvendinta iki 2024 metų. Šios investicijos padidins visuotinio tinklo junglumą, sudarys geresnes susisiekimo sąlygas regionų gyventojams ir įmonėms.

Taigi, kad nuo kitų metų kompensuotume tiek valstybės, tiek savivaldybių planuotų darbų pabrangimą, kad pabaigtume seną ir pradėtume naują žvyrkelių programą, kad kitais metais jau galėtų būti pradėti daryti projektai 2024 metams, iš viso reikia 188,9 mln. eurų. Tam užtikrinti reikėtų 85 % lėšų kiekio nuo 2023 metais planuojamų valstybės biudžeto pajamų iš akcizų, gautų už degalus, ir už kelių mokesčius surinktų lėšų. Galėtų būti ir skolintos lėšos, kadangi keliai yra mūsų strateginis objektas. Mes kalbėjome apie leidimą savivaldybėms skolintis lėšas projektams. Tai įteigiu mes savivaldybėms dar leistume skolintis ne tik europiniams projektams, bet ir kelių būklei gerinti, tai manau, kad iš tikrųjų per keletą metų šita padėtis pagerėtų. Apskritai mums reikėtų nutarti keleriems metams į priekį, kaip mums gerinti kelių būklę Lietuvoje. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamasis kolega, kaip suprantu, jūs baigėte? Dabar jūsų norės paklausti nemažai kolegų, bet tikrai visi nespės. Klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, šiuo metu Seime svarstomas valstybės biudžetas. Kiek žinome, kelių infrastruktūrai, kelių remontui tų lėšų nepakanka. Kiek žinome, netgi skiriama mažiau negu praėjusiais metais. O žinant, kad tiek medžiagų kainos, tiek darbų kainos didėjo, tikriausiai tų kelių bus remontuojama kilometrų prasme gerokai mažiau. Mano klausimas jums: ar tas dabartinės Vyriausybės dėmesys yra pakankamas būtent šiai sričiai? Gal jai reikėtų gerokai pasitempti ir skirti atitinkamą finansavimą bent jau tiems režiams, kiek pabrango darbai?

L. JONAITIS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Taip, lėšų kiekis yra nepakankamas, bet mes šandien ir susirinkome čia ne dėl to, kad opozicijai... Kažkodėl sako, kad opozicijai reikia šito klausimo, rezoliucijos dėl kelių. Mielieji, reikia visai Lietuvai, reikia tiek dešinei pusei, tiek kairei pusei. Visiems reikia. Šiandien reikėtų ieškoti kompromiso, kad būtent reikia 188,9 mln. eurų, kad kitais metais visi darbai būtų daromi, ne tik žvyrkeliai asfaltuojami, bet ir būtų kelių priežiūra. O kelių priežiūra, aš tiesiog nežinau, kalbant su kelininkais, dėl kokių reikalų, man kol kas niekas neatsakė... Prieš trejus metus mes matydavome, kad asfaltuoti keliai būdavo šiurkštinami granitiniais akmenukais, bet kažkieno buvo nutarta, kad jų nereikia šiurkštinti. Būdavo lopas ant lopo užlopyti, bet užpilama *smala*, išlyginami akmenukai ir taip kelio danga pasidarydavo lygesnė, sluoksnis pasidarydavo didesnis ir kraštai laikydavo. Dabar mes matome, kokie keliai.

PIRMININKAS. Laikas, numatytas klausiti, baigiasi. Paskutinis paklaus gerbiamas E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, jūs jau paminėjote, iš kur imsite tuos pinigus – 85 % iš akcizų, po to paskolinsime. Jūs turbūt žinote, kad biudžetas jau ganėtinai įtemptas, akcizų pinigai įskaičiuoti į biudžetą ir deficitas taip pat jau numatytas. Ir, ko gero, niekas nenori viršyti to numatyto deficito, kuris leidžia skolintis pinigus už padorius procentus. Ar nemanote, kad jūs tokiu siūlymu keliate pavojų kai kuriems projektams, kurie ne ką mažesnės svarbos nei kiti kaimiški projektai. Nes iš tikrųjų kai kurie magistraliniai keliai jau sunkiai išvažiuojami. Aš neįvardinsiu, bet ar nemanote, kad tokiu būdu kelsite pavojų svarbiam objektui, kuomet vidaus keliams bus persikirstomos KPP lėšos?

L. JONAITIS (LSDPF). Gerbiamas Edmundai, šitos lėšos yra skaičiuojamos visiems visiems keliams, keliukams ir taip toliau, ne žvyrkeliams asfaltuoti, bet viskam. Ir aš manau, kad iš tikrųjų reikėtų mums visiems labai gerai pagalvoti. Ir dar sykį kartoju – tai yra mūsų Lietuvos strategija, tai yra mūsų įvaizdis. Jau latviai, iš kurių mes juokdavomės... Jau treji metai nebegali pažinti važiuodamas Latvijos kelių. Gerbiamieji, ne dėl Joniškio, ne dėl savo apygardos čia prašau, bet dėl visos Lietuvos.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas kolega. Jums skirtas pristatymo ir atsakymų į klausimus laikas baigėsi. Dabar vyks diskusija, bet gerbiamas K. Mažeika dar per šoninį mikrofoną nori kažką pasakyti.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tiesų pažiūrėkite, kiek užsirašė kolegų paklausti, tai turbūt klausimas yra... Šiandien darbotvarkėje nemačiau nė vieno, kad būtų tiek žmonių. Iš tiesų yra siūlymas šiek tiek pratęsti klausimus, nes, matyt, kolegoms yra neaiškumų. Jūs siūlote eiti į diskusiją, bet tai turbūt neatsveria to, kas yra klausimų skiltyje. Tai prašau frakcijos vardu pratęsti ir leisti kolegoms į šį aktualų klausimą šiek tiek labiau įsigilinti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas kolega. Atsakant formaliai, vis dėlto visi čia svarstomi klausimai yra svarbūs, lygiai taip pat darbotvarkė, kurią mes patvirtinome. Bet atsakant realiai, tai yra numatyta diskusija. Jūs turbūt klausimų turite ne pranešėjui, o iš esmės dėl turinio. O pranešėjas galėjo sutrumpinti savo pristatymą, nes jis labai išsamiai pristatė klausimą, tada natūraliai liko mažiau laiko klausti. Jei jis būtų ne taip išsamiai pristatęs, būtų likę daugiau laiko klausti.

Dabar yra svarstymo stadija, diskusija. Kviečiu į tribūną gerbiamą V. Valkiūną. Prašom. (*Balsai salėje*) Jau dabar prasidėjo diskusija, reikėjo užsirašyti iki diskusijos. Mes jau daug metų gyvename pagal šį Statutą ir šias taisykles, gerbiami kolegos. Viskas, prašom.

V. VALKIŪNAS (DPF). Gerbiamieji! (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Atsiprašau, gerbiamas Valdemarai. Tada užsirašykite dėl motyvų. Prašom. Žodis jums, gerbiamas Valdemarai Valkiūnai.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū. Gerbiamieji, žvyrkeliai. Liudas iškėlė labai didelę opinį. Vakar televizijos laidoje „Lietuva kalba“ apgailėtinaai atrodė tie sukviesti miesčionys, kurie žvyrkelį turbūt matė tik per televizorių. Ta kompetencija, nekompetencija tų, kurie vadinami ekspertais... Aš, kaip daug važinėjęs žvyrkeliais, ir tie Seimo nariai, kurie išrinkti kaimiškosiose vietovėse, kurie nuolat lanko rinkėjus ir su žmonėmis bendrauja, žino, kas yra žvyrkeliai. Tai čia yra ir psichologinių, ir techninių dalykų. Ir tai, kodėl išvažiuoja iš Lietuvos, emigracija irgi yra vienas iš aspektų, kad žvyrkeliai, nenori žmonės ten gyventi, kur yra žvyrkeliai. (*Balsai salėje*)

Taip, tai čia jūs, miesčionys, komentukite dabar. Paskui pakomentuosite. Užsiregistruokite, kaip sakė posėdžio pirmininkas, ir tada galėsite pakalbėti, miesčionys, irgi apie žvyrkelius, kaip vakar televizijos laidoje, kad žinotumėte, kas yra žvyrkelis. Visi svajoja kaime, kur žvyrkelis, apie asfaltą, apie tai, kas buvo kalbėta, kad asfaltas yra kita gyvenimo kokybė, kitas požiūris į rajono centrą, į kita. Pas mus taip sakoma, kad yra kelininkų mafija, kuri sąmokslais konkursuose dalyvauja, ir pabrangsta projektai, ir kokybė nėra atitinkama, pasidalinusi regionais. Būtų toks klausimas kompetentingiems organams, ką jie daro dėl to, kad kainos nepakiltų, paskui sako, pinigų nėra. Už tuos pinigus galima būtų dvigubai kelių pridaryti.

Pavyzdys kelių darymo kokybės ir lėšų iššvaistymo yra „Via Baltica“. „Via Balticoje“ aukščiau Saločių, važiuojant į Latviją, į Rygą, nuolat *pravėžos*. Ten jau tris kartus remontuota ir visą laiką *pravėžos*. Kodėl tos *pravėžos*? Sako, perkrauti automobiliai tenai ir tos *pravėžos* susidaro. Įdomiausia tai, kad, važiuojant iki Saločių muitinės, iki pasienio *pravėžų* yra, o Latvijos pusėje stebuklingai *pravėžų* nebėra. Tai ką, tos *fūros* ir visi kiti krovininiai automobiliai apsigręžia ir važiuoja atgal? Ne. Vakar irgi čia buvo sakyta, kad *pravėžos* ten, kur seniau keliai buvo remontuoti, daryti. Ne, kaip tik tuose senuose keliuose į Biržus ir kitur *pravėžų* nėra. Vadinasi, kokybės nėra. Kas atsako už kokybę? Paskui verkiame, kad nėra pinigų. Jų ir nebus, jeigu mes nekokybiškai darysime, tuos kelius asfaltuosime, nekokybiškai tiesime kelius. Turime tiek skirti lėšų, kiek reikia, nes su žvyrkeliais... Žiūrint, kaip sako, Lenkijoje daug gerų kelių – kuo arčiau Lenkija... kuo arčiau Lietuvos, tuo blogesni keliai, tuo daugiau *pravėžų*, tuo daugiau akmenų ant kelio. Kaip sakydavo anksčiau, jeigu Lietuvoje prie namų nėra mėšlo krūvos ir žvyro krūvos, vadinasi, blogas ūkininkas.

Aš manau, kad turi būti mažiau žvyro, daugiau asfalto, mokykimės iš tų pavyzdinių šalių kaip Vokietija, kaip dabar Lenkija, Latvijoje gerėja keliai, asfaltas. Todėl visiškai turime palaikyti šią rezoliuciją ir kovoti už tai, kad geriau gyventume, nes nusipelnėme geriau gyventi. O jūs, miesčionys, patylėkite.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas kolega, tik atkreipiu dėmesį, kad yra žodis „provėža“. Dabar į tribūną kviečiamas gerbiamas J. Razma, bet jo nematau. Tada gerbiamas A. Kupčinskas diskutuos. Prašau.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tiesų sutaupėme šiek tiek laiko, ne šiek tiek, matau, 2 valandas. Tikrai galėtume... Taip, palyginus su numatyta darbotvarke, kada turėjome baigti, tai 2 valandos, bet ne apie tai kalbame.

Išties kalbėdamas apie šią rezoliuciją noriu pasakyti, koks rezoliucijos tikslas. Ar žvyrkelius paversti autostradomis? Man perskaičius šią rezoliuciją susidaro įspūdis, kad norima žvyrkelius paversti autostradomis. Nors tiek pranešėjas, tiek prieš tai stovėjęs tribūnoje šnekėjo, kad Lietuvoje keliai blogėja, bet kai pasiklausai, kas blogėja, tai blogėja ne žvyrkeliai, blogėja „Via Baltica“, blogėja kiti keliai. Kalba apie Latvijos, Lenkijos kelius, kuriais važiuoja, kurie gerėja – gerėja ne žvyrkeliai. Dažniausiai į Varšuvą, į Rygą važiuoja būtent magistraliniais, regioniniais keliais. Tai aš nesuprantu, rezoliucijos tikslas, man atrodo, užrašomas vienas, bet siekiama tikslų būtent dėl strateginės infrastruktūros, tai yra tiltų, kurie labiausiai Lietuvoje nusidėvėję, yra apie 80 tiltų, kurie yra apverktinos būklės ir kuriems reikia remonto. Kalbama apie žvyrkelius, siūloma rezoliucijoje daugiau lėšų numatyti žvyrkeliams, bet paskui sakomi argumentai, kad trūksta lėšų strateginei infrastruktūrai. Aš manau, turėtume susitarti, kad apskritai bendrai transporto infrastruktūrai reikia daugiau lėšų.

Apie tai mes kalbame ir Ekonomikos komitete vykdydami parlamentinę kontrolę. Bet vykdydami parlamentinę kontrolę matome, kad ne visi namų darbai yra padaryti. Jeigu žiūrėsime ir besime pirštu į Kelių direkciją, ar per dvejus metus padaryta, įgyvendinta *e. tollingo* sistema? Vien dėl tos nuotolinės kelių rinkliavos turėjome gauti papildomai 120 mln. eurų. Kas padaryta? Sausio 1 dieną bus nuotolinė kelių rinkliava? Man atrodo, kad tuoj ateis Susisiekimo ministerija ir mes dar metams pratęsimė įgyvendinimą. Vėl, užuot turėję meškerę ir jau žvejoję tas žuvis, turėję pakankamai lėšų, mes jų atsisakome, nors dar praėjusioje kadencijoje dėl kelių rinkliavos buvo priimti įstatymo pakeitimai.

Šiuo atveju, kai bus padaryti visi namų darbai, tada ir žiūrėkime, kurie projektai yra perspektyviausi ir strategiškiausi ir ar jiems trūksta pinigų, ar ne. Dabar mes Ekonomikos komitete prieš savaitę pristatant Lietuvos Respublikos 2023 metų biudžetą girdime, kad 200 mln. eurų kol kas nėra panaudota iš 2022 metų. Taip, galbūt yra pasiteisinimas iš Kelių direkcijos – neįsisavin-ta, *neužaktuota* ir taip toliau, bet negalima taip, kad būtų *aktuojama* į priekį. Tai jau ir finansinės drausmės pažeidimai.

Šiuo atveju, jeigu kalbame apie žvyrkelius ir bendrą kelių infrastruktūrą, siūlau šią rezoliuciją atmesti ir pavesti ją iniciatoriams tobulinti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusijoje, atrodo, išsiskyrė visi – miestionys ir kaimiečiai.

Dabar motyvai dėl viso. Kas čia užsirašė? Turbūt bus užsirašiusių, spėju. Už. V. Valkiūnas vėl pasisakys už. Prašom.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, pirmininke. Kaip matote, kontrargumentų nebuvo. Kaip ir vakar per televiziją nebuvo, taip ir šiandien nėra, kodėl reikia tvarkyti, žvyrkelius paversti asfaltu, komfortišku gyvenimu. Aš nežinau, iš kur randasi žmonių pyktis prieš žvyrkelius, taip sakant, už tuos, kad būtų asfaltas. Aš nežinau. Nereikia pykdyti žmonių, reikia dirbti Lietuvai. Susisiekimas ir turizmas. Būtinai turime susikaupti ir miestionys, ir kaimiečiai – visi turime palaikyti šią rezoliuciją. Apmąstykime rimtai visi. Visi važiuoja, kaip ir važiavo, dabar turbūt į kapines aplankyti protėvių. Turbūt irgi sužinojo, kas yra žvyrkelis. Per kaimus irgi, kad dulkės nedulkėtų. Turbūt reikia, kad Seimo nariai, kurie prieš rezoliuciją, vasarą pagyventų tokiaime kaime, kur yra daug dulkių ir kur yra žvyrkelis, tada, aš manau, mąstytų kitaip. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas kolega. Žinote, aš kas dieną namo važiuoju žvyrkeliu, kuris, jeigu ką, yra Vilniaus mieste. Bet suteikime žodį dabar tikriausiai ir miestionims. Gerbiamas K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš noriu asmeniškai atsakyti V. Valkiūnui, iš kur tas pyktis prieš žvyrkelius. Kai aš tik pradėdau važiuoti žvyrkeliu, man sukyta pyktis. Va iš ten. O Vilniuje tų žvyrkelių yra net ne mažiau, o daugiau. Pavažinėkite pakraščiais. Valkiūnai, nereikia važiuoti į kaimus. Pavažinėkite ten, kur daug žmonių gyvena. Tai ir sukyta pyktis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar už pasisakys gerbiamas K. Vilkauskas. Prašau.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Visi važinėjame po Lietuvą, esame iš skirtingų regionų ir patys matome, kad šitas klausimas keliamas visur, ar tu susitinki su gyventojais, bet kokiose sueigose, dėl žvyrkelių. Vakar diskusijoje matėte, Tauragės rajono meras pasakė, kad 5 sekundes laukiau ir tas klausimas dėl žvyrkelių būtinai ateina.

Atsiminkite, kolegos, kad praeitą kadenciją (nežinau, kokių santykiu) visi palaikėte specialiąją žvyrkelių programą, kurią paprašė pateikti ir įgyvendinti ir Lietuvos savivaldybių asociacija, ir Seniūnų asociacija, VVG tinklas, Nevyriausybių organizacijų sąjunga, tai yra didelis skaičius asocijuotų narių. Ten buvo skirta 20 mln. Iš pradžių dar buvo įsipareigojusi Žemės ūkio ministerija skirti, bet neskyrė. Po to mes tą programą sėkmingai uždarome.

Mes kalbame visi apie tai, kad mes turėtume turėti kokį nors politinį susitarimą. Tad pradėkime šnekėti šiuo klausimu. Ši rezoliucija dar kartą pabrėžia, kad mes nesutariame dėl esminių klausimų, kurie labai aktualūs visiems mūsų regionų žmonėms. Imkime ir sutarkime. Galbūt didinkime dabar nuo 40 % iki 80 % kuro akcizą. Aš manau, mes kalbėkime skaičiais, argumentų labai daug išsakė gerbiamas kolega, ir pradėkime judėti.

Taip, aš sutinku, kad reikia ir tiltams, ir viadukams. Bet pažiūrėkime, kokius nuostolius patiria žvyrkeliais važinėdami žmonės. Remontuoja automobilius, reikia ir tą automobilį plauti. Kal-

bame apie jaunas šeimas, jas kviečiame įsikurti nutolusiose teritorijose, bet mes to nepadarysime, jeigu elementariai neužtikrinsime to dalyko, kad jie ten galėtų normaliai privažiuoti. Taigi, kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tačiau prieš pasisakys gerbiamas S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Yra toks posakis: jeigu kiekvieną kartą pasakytume, kas yra prioritetas, tai reikėtų arba ranką iškelti, arba dar ką nors padaryti. Kartais pasiklystame tarp prioritetų. Norėtusi balsuoti už, bet balsuojant už reikėtų pasakyti, ką reikėtų įvykdyti ir kodėl atsiranda poreikis tais žvyrkeliais važinėti.

Per pastaruosius dvejus metus atsirado valstybėje toks Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymas. Deja, deja, bet žiedinės savivaldybės buvo vienos paskutinių, kurios numatė plėtros įmokas. Jas numatė per mažas ir negali finansuoti žvyrkelių išasfaltavimo, nutiesimo, nes iš tikrųjų vietinių kelių plėtra turi būti ir savivaldybės, ir naujakurių reikalas, nes pažadėdami, kad išsikraustę į priemiestį jūs gausite už mokesčių mokėtojų pinigų visą infrastruktūrą, na, neapgaukite žmonių.

Šnipiškėse, atsiprašau, kokiose nors Fabijoniškėse ar Justiniškėse susispaudę gyventojai moka tuos pačius mokesčius kaip priemiesčių naujakuriai ir negauna tų investicijų, kurių nusipelnė, į esamą infrastruktūrą, nudėvėtą infrastruktūrą. Tai ką kalbėti apie naujakurius.

Paprastai kelių infrastruktūra finansuojama ir iš taršos mokesčių. Seime yra didelis Akcizų įstatymo paketas. Pakelkime tą paketą, numatyta tenai 70–80 mln. eurų papildomų pajamų. Pašom, bus ir žvyrkeliams.

Buvo automobilio taršos mokestis pasiūlytas su 150 mln. eurų. Tuomet dršos nebuvo balsuoti už juos, bet tai yra pajamos, kurios galėtų finansuoti mūsų kelius. Galėtume atrodyti taip, kaip Latvija arba kaip lenkai šiuo metu, nes Europa nebefinansuos tokiu intensyvumu. Štai yra matematikos lygtis, kur yra bent trys mokesčiai, kurie galėtų finansuoti mūsų priemiesčių arba regionų infrastruktūrą – taršos mokesčiai, infrastruktūros plėtros mokesčiai. Tai būkime tie, kurie išlaiko matematikos egzaminą, ir kalbėkimės saikingai apie biudžetą.

PIRMININKAS. Laikas. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas S. Tumėnas. Prašom.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamieji Tautos atstovai, ačiū kolegai L. Jonaičiui už teisingą rezoliuciją ir informatyvų pasisakymą, kuris primena, kad didėja atotrūkis tarp Lietuvos ir tarp Lenkijos, Baltijos šalių kelių. Deja, tokia yra situacija.

Man kartais atrodo, pradedu mąstyti, kokio reikia dar cunamio, kad mūsų žmonės, mūsų politikai, kurie formuoja biudžetą, suprastų, kad ir greta šių dulkinų žvyrkelių gyvena žmonės, tie patys mūsų tautiečiai, tik nepabėgę iš provincijos.

Antra. Man vis stiprėja mintis, kad jeigu nespręsimė pagaliau tos įsisenėjusios problemos, du trečdaliai Lietuvos liks dykra, kurioje niekas nenori gyventi.

Ir trečia. Ar nereikėtų kaip nors pamąstyti, susodinti mūsų Biudžeto ir finansų komiteto narius ir nuvežti ne rudenį pavežioti po Lietuvą, o nuvežti vasarą, kai Lietuvos žvyrkeliuose, kuriais važiuoja sunkiasvorės mašinos, yra tiesiog dulkių pragaras, siautėja dulkių pragaras. Taigi aš kviesiu pamąstyti, kaip nors po truputį pradėti spręsti šią problemą, nes kitaip gilės tas atotrūkis tarp Lietuvos ir kaimyninių valstybių. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas J. Pinskus.

J. PINSKUS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. (*Balsai salėje: „Ooooo...“*) Matote, kiek nuostabos, kad aš kalbėsiu prieš, nes visą laiką Ekonomikos komitete kalbėjau, kad KPP lėšas reikia ne procentais didinti, bet kartais, nes iš tikrųjų jų trūksta. Bet paskutiniame Ekonomikos komiteto posėdyje, kai asociacijos vadovas prašė papildomų lėšų, finansų viceministras pasakė, gerbiamieji, ko jūs prašote tų pinigų, juk 279 mln. eurų šiandien nėra *užaktuoti*. Ką tai reiškia? Iš 540 mln. eurų mes pusę pinigų neįsisaviname. Dar, pavyzdžiui, kaip pasakė A. Kupčinskas, 120 mln. eurų mes negalime gauti iš *e. tollingo* sistemos, ji nesukurta. Tai dabar mes paprašysime dar. Aš sakau, didiname kartais, 1 mlrd. 200 turi būti keliams. Bet mes vėl įsisavinsime ką? 270 mln.? Ar čia problema? Reikia žiūrėti, kas ten darosi Kelių direkcijoje, kodėl tie darbai nėra vykdomi? Iš tikrųjų ten turėtų, nežinau, kažkas pasikeisti, ir labai rimtai. Ne tik vadovas, nes iš tikrųjų su savo darbu Kelių direkcija nesusitvarko. Mes didinkime pinigus, lėšas, kiek norime, bet jie nebus įsisavinti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas V. Fiodorovas. Prašom. Nėra. Tada gerbiamas K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, pirmininke. Iš tikrųjų prieš kalbėjo pirmas kolega bendravardis, dabar pažiūriu, kad lygiai prieš metus, pernai metų kovo 31 dieną, K. Masiulis savo pranešime ragino susisiekti ministrai išasfaltuoti tūkstantį kilometrų Vilniaus priemiesčių žvyrkelių. Iš tikrųjų tikrai labai įdomus pranešimas, o dabar kalba prieš. Iš tikrųjų keista tai, kad priemiesčiuose, kur galbūt kolega ir atkreipė dėmesį į problemą, tikrai tuose naujuose kvartaluose, kurie kuriasi laukuose, dirbamoje žemėje, kur galbūt galėtų augti miškas, augti duona, bet kuriasi naujakuriai, jie iš tiesų nustumia tuos regionų žmonių žvyrkelius į paraštes ir tie kaip važinėjo 30 metų ar dar daugiau, taip toliau ir važinėja tais žvyrkeliais. Tai iš tiesų galbūt tuos prioritetus reikėtų sudėti, nes tikrai nėra sąžininga prieš tuos žmones, kurie daugybę metų laukia maitinami pažadais, kad jau dabar greitai čia pat bus išasfaltuota, arba prieš rinkimus, arba jau po rinkimų, kai tik laimėsime valdžią. Matome pagal kai kurių kolegų pranešimus, kad jie yra ir toliau maitinami pažadais. Būkime realistai, per praeitą kadenciją tūkstantis kilometrų išvis kažin ar buvo per visą Lietuvą išasfaltuota, o čia yra siūloma savo priemiestyje tiek išasfaltuoti. Tai tikrai yra tam tikri nelogiški dalykai, kurie tikrai žmones klaidina. Turbūt tą programą, kuri buvo, gera ar bloga, galbūt tobulinkime, o ne naikinkime. Suteikime žmonėms tuos teisėtus lūkesčius, kad jie galėtų tikėtis, kad jie žinotų, kad ta eilė ateis po metų, po penkerių ar po šešerių. Bet ne tai, kad matai naują kotedžų kvartalą ir tuojau pat po metų tenai atsiranda ir asfaltas, ir viskas. Iš kur, kolegos, atsiranda? Klausimas turbūt visiems, kad yra lygūs...

PIRMININKAS. Laikas.

K. MAŽEIKA (DFVL). ...ir lygesni. Todėl tikrai siūlau balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir tašką šioje motyvų diskusijoje padės gerbiama premjerė I. Šimonytė. Prašom. Prieš.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Aišku, galima čia liežuviu didinti viską ir kartais, ir dešimtimis kartų, ir šimtais kartų. Pagrindinis klausimas yra, o kas gi už tai sumokės? Tikrai ne Seimo rezoliucijos. Tai būtų labai gerai, jeigu Seimas būtų toks pat uolus ragindamas galvoti, o tai kas turėtų sunešti pinigų į biudžetą, kad būtų galima didinti finansavimą žvyrkeliams asfaltuoti. Šiandien, kiek mačiau, tai buvo tik tokių sprendimų, kurie biudžeto pajamas tik dar labiau mažina. Mielie ponai, aš suprantu, kad politika yra toks žanras, kai norisi pasirodyti prieš savo rinkėjus, galbūt kitą kartą kažką pažadėti, bet dėl to, kad Seimas priims rezoliuciją, pinigų biudžete daugiau neatsiras. Jeigu Seimas įbalsuos kokius nors sprendimus į biudžetą, tai atsiras daugiau skolų ir tas skolas reikės kam nors gražinti, reikės kam nors mokėti mokesčius tam, kad už tas skolas susimokėtų ir dar palūkanas už tas skolas susimokėtų.

Aš peržiūrėjau kolegų pasiūlymus dėl kitų metų biudžeto projekto. Viskas stabilu ir prognozuojama, visi šaltiniai yra tie patys: viršplaninės pajamos, sutaupytos išlaidos, biudžeto pajamų didėjimas, kažin ko mažėjimas ir visa tai, kas iš tikrųjų nėra tikri pinigai. Kai Seimas susitelks ir padiskutuos apie tai, o iš kur biudžete gali atsirasti papildomų pajamų tam, kad biudžetas galėtų daugiau finansuoti vienas ar kitas sritis, tada už tokią rezoliuciją galbūt ir bus galima balsuoti. Dabar, dovanokite, bet tai yra tik oro virpinimas. Siūlau balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar ir balsuosime dėl rezoliucijos be pataisų. Vyksta balsavimas dėl pristatytos rezoliucijos be pataisų.

Užsiregistravo 84, balsavo 84: už – 33, prieš – 27, susilaikė 24. Rezoliucija nėra priimta.

Dabar, gerbiami kolegos, per šoninį mikrofoną – gerbiamas K. Masiulis, pirmasis atsistojo. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Labai jau lakoniškai pasisakysiu. Kažkaip mane ponas K. Mažeika labai neteisingai suprato. Aš taip ir kalbėjau, kad Vilniuje yra pilna viešelių, ką jis ten bandė pasakyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas A. Skardžius per centrinį mikrofoną. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Gerbiamas pirmininke ir gerbiami kolegos, nebe pirmą kartą vyksta ši diskusija, tačiau tokie atsiliepinėjimai – iš kur pinigų? O iš kur mes pinigų imame „Rail Baltica“? Taip pat kaštų ir naudos analizė parodė, kad tai ekonomiškai neatsiperkantis projektas, kad tai bus sukuriama didelė socialinė nauda. Šiuo atveju mes prarandame eksporto lėšas, turizmo, tran-

zito pajamas prarandame. Tai galbūt atėjo laikas, gerbiami valdantieji, pasidaryti išsamią kaštų ir naudos analizę, pasiskolinti pinigų ir investuoti į infrastruktūrą, kuri duos didžiulę socialinę naudą ir grąžą ir ekonominę grąžą. Tai skaičiuokime, nebūkime tokie tikrai buhalteriai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir gerbiamas K. Mažeika per šoninį mikrofoną. Prašom.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Kadangi buvau paminėtas geruoju šiuo atveju, tai kolegai tikrai noriu pasakyti, kad pagal jo balsavimą tai jis palaiko, kad tie vieškeliai ir toliau liktų Vilniuje ir aplinkui. Nežinau, tokius Seimo narius rinkti žmonėms... Turbūt jiems reikėtų pagalvoti prieš tai ir tuos jų pasisakymus palyginti, nes prieš tai skatino ministrą, kad išasfaltuotų tuos vieškelius, o dabar balsuoja, kad tos viešelių asfaltavimo programos nebūtų. Turbūt kiekvienas išvadą pasidarys.

PIRMININKAS. Dėkoju už įžvalgas. Dabar jau baigėsi pasisakymai. Gerai.

16.38 val.

Seimo savaitės (2022-11-07 – 2022-11-11) – 2022 m. lapkričio 8 d. (antradienio) ir 10 d. (ketvirtadienio) Seimo posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Tada greičiausiai paskutinis šios dienos klausimas, tai yra rezervinis 5 klausimas. Kviečiu į tribūną gerbiamąjį J. Razmą, Seimo Pirmininko pirmąjį pavaduotoją. Savaitės, prasidedančios lapkričio 7 diena, Seimo posėdžių darbotvarkė. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kitą savaitę taip pat pradėsime minėjimu pagerbdami Nepriklausomybės Akto signatarą G. Ramoną, kuris būtų šventės 60-ąsias gimimo metines.

Toliau – formalūs finansiniai projektai, tarptautinės sutartys, kurias šiandien aprobavome svarstymo stadijoje, dabar bus priėmimas. Šaulių sąjungos įstatymo projektą baigsime svarstyti. Svarbus balsavimas dėl valstybės politikų, teisėjų ir tarnautojų bazinio dydžio, taikomo kitais metais. Ir darbotvarkėje, žinoma, privalomai atsiranda iniciatyva, Seimo nutarimo projektas dėl laikinosios tyrimo komisijos sudarymo, rytiniame posėdyje.

Toliau, po pietų bus pateikti visi įregistruoti Pelno mokesčio įstatymo projektai, kai kurie kitą Seimo narių teikiami projektai ir šiek tiek peticijų.

Ketvirtadienį, žinoma, svarbiausias yra pirmas klausimas – Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas, pirmas jo svarstymas. Jam ir skirsime visą rytinį posėdį, jame, žinoma, dar Vyriausybės valanda. Po pertraukos – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo svarstymas, medicininės krypties projektai ir Valstybės tarnybos įstatymo nauja redakcija su daugybe lydimųjų, skelbiančių šios srities reformą. Po to Seimo narių projektai pagal jų registracijos eilę – šiuo atveju Darbo kodekso pakeitimo projektai visi surašyti, taip pat paskutiniu metu kolegos G. Kindurio prašymu įrašyti du jo projektai dėl kelių statybos reglamentavimo reikalų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiamas A. Nekrošius. Prašau.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, aš jūsų neklausiu apie energetikos paketą, jau turbūt atsibodau, paklausiu kitko. Ar planuojama pratęsti sesiją, ar viskas eina, kaip planuojama, ar planuoti sausio, vasario mėnesius, ar pabaigsiame gruodį? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Dėl mūsų Seimo sesijos darbų programos vykdymo. Tikrai kol kas nematau nė mažiausio pagrindo kalbėti apie sesijos pratęsimą. Darbotvarkės, kaip matote, nėra perkrautos, projektai, mano supratimu, juda į priekį pagal numatytą grafiką. Sesijos pratęsimą ar neeilines sesijas gali iššaukti nebent kokie nors nenumatyti, dabar nežinomi atvejai.

Dėl energetikos projektų, tikėkimės, kad ministrui baigus atostogas pasirodys ir tie projektai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų niekas neužsirašė kalbėti, tai tada gal bendru sutarimu galime pritarti darbotvarkei? Dėkoju, pritarta.

Tai buvo visi klausimai. Registruojamės. Kiek girdėjau, yra norinčių registruotis, nors neseniai balsavome, tai nežinau, bet registruojamės, gerbiami kolegos, ir galėsime judėti prie kitų darbų visokių.

Užsiregistravo 69.

Plenarinį posėdį skelbiu baigtą. (Gongas)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 217 STENOGRAMA

2022 m. lapkričio 8 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Labas rytas. Pradedame Seimo rytinį posėdį. (*Gongas*)

10.00 val.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Gintaro Ramono 60-ųjų gimimo metinių paminėjimas

Gerbiamieji, šios dienos mūsų posėdį pradedame Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Gintaro Ramono 60-ųjų gimimo metinių paminėjimu. Dabar prašysiu visus sugrįžti į savo vietas ir pakviesiu tylos minute pagerbti signataro atminimą.

Tylos minutė

Ačiū. Kviečiu į tribūną Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarą Egidijų Bičkauską pasidalinti mintimis apie buvusį savo kolegą, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarą Gintarą Ramoną.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Egidijaus Bičkausko kalba

E. BIČKAUSKAS. Gerbiami Seimo nariai, niekada nemokėjau ir greičiausiai neišmoksiu proginių kalbų. Visados stengiausi jų atsisakyti, tačiau kai man pasiūlė čia prieš jus tarti keletą žodžių apie Gintarą Ramoną, nedvejodamas sutikau. Jaučiu jam skolą.

Kita vertus, kas gi galėtų apie jį pakalbėti, kai dauguma Gintarą žino (jeigu ir žino) tik pagal jo signatarišką pavardę, kai Gintaro pavarde nerasime nei garsių disertacijų, nei žinomų knygų. Jų gal ir būtų buvę, deja, jis paliko mus per jaunas, tačiau spėjęs betarpiškai parengti bene patį svarbiausią šiuolaikinės Lietuvos įvykį ir jame dalyvauti. Šiuose rūmuose Kovo 11-ąją tikrai jis buvo neatsitiktinai.

Kalbėti standartiškai – gimė, mirė, palaidotas... Na, gerai, gimė 1962 metais, paliko dvi dukras. Rinkti iš posėdžių protokolų ir čia garsinti jo sakytas mintis, kurias dauguma iš karto po šio posėdžio užmirš, taip pat neverta, o jeigu norite – net negintariška. Ir pats į tai žiūriu skeptiškai.

Prisiminiau, jog mano politinių prisiminimų ir apmąstymų ruošiniuose, rašytuose gerokai iki šio pasisakymo ir tikrai negalvojant jų viešinti šia proga ir iš šios tribūnos, yra keletas pastraipų, susijusių ir su Gintaru. Jums leidus, be jokio proginio jų koregavimo tiesiog pagarsinsiu.

1997 m. lapkričio 11 d. nusišovė signataras Gintaras Ramonas. Gintaras – jauniausias Nepriklausomybės Akto signataras iš Joniškio (skelbiant Nepriklausomybę jam tebuvo 27-eri). Norėjo tapti profesionaliu aktoriumi. Nepasisekė. Baigė Žemės ūkio akademiją. Prieš rinkimus į Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą-Atkuriamąjį Seimą likimas lėmė tapti vienu iš paskutinių kolūkių pirmininkų.

Sąjūdyje nuo pat įkūrimo, kaip ir tarp centristų – Centro judėjimo kūrėjas Aukščiausiojoje Taryboje, vienas iš Centro sąjungos steigėjų. Puikiai suprantantis humorą, mokantis jį naudoti, šmaikštus, mokantis ir žinantis, ką patarti, kupinas visokiausių, net pačių nerealistiškesnių idėjų, nebijantis pats imtis organizatoriaus darbo. Nemačiau jo apniukusio ar liūdnei nusiteikusio.

Kartu su Centro judėjimu nepatekęs į Seimą 1992 metais, liko prie suskilusios geldos. Kolūkio pirmininku jau nebegriši – kolūkių paprasčiausiai jau nebėra. Ir šiaip per dvejus metus Aukščiausiojoje Taryboje daug kas pasikeitė.

Ką daryti šiaip jau aktyviai, gal šiek tiek bohemiškai natūrai, kurią dabar visi jau žino kaip Nepriklausomybės Akto signatarą? Kapitalo ir atsargų nėra, viskas keičiasi, dažnai, kad ir laikinai, ne į gerąją pusę. Atsakingo ir kartu pinigingo darbo niekas nesiūlo, „durininko“ pareigų taip pat – juk signataras. O valgyti tai norisi. Čia dar nesklandumai šeimoje, prisidėjo ir alkoholis. Prieš lemtingą mirties pasirinkimą užsiėmė muzikinių kasečių pardavimu vietinėje universalinėje parduotuvėje. Ryšių su centristais neapleido, dirbo vietiniame skyriuje.

Kaip paskui pats atsirinkau, paskutinį kartą su juo mačiausi ir kalbėjausi neeiliniame partijos suvažiavime, kuriame mūsų kandidatu į prezidentus buvo iškeltas Valdas Adamkus, tad ir Gintaras prisidėjo prie šio proceso. Bent man jis savo negandomis nesiskundė, o, reikia pripažinti, aš jo irgi neklausiau. Negaliu sau šito atleisti, tačiau bijau, kad jis tikrai nėra vienintelis iš mano bendražygių, kurio asmeniniu gyvenimu nesidomėjau ir kurį, praėjus tam tikram laikui po artimo bendravimo, primiršau.

Kiek tokių bendražygių esame palikę nuošalyje, palikę vienus su jų problemomis, palikę tada, kai jiems tikrai reikėjo pagalbos?! Ypač apie tai galvoju atsimindamas, jog pačiu sunkiausiu Gintarui metu Joniškio savivaldybėje buvo ne kieno nors kito, o būtent centristų valdžia, centristų, kuriuos subūrė ne kas nors kitas, o Gintaras. Gal tai, jog patekę į valdžią dažnai tiesiog pamiršdavome, kam turime būti už tai dėkingi, irgi viena iš priežasčių, kad Centro sąjungos jau nebėra. Užtai gerai įvaldėme kalbėjimo aukštomis vertybinėmis materijomis meną.

Šiek tiek nutoldamas nuo Gintaro, prisimenu, kai praėjus keletui dienų po sėkmingų Sąjūdžiui rinkimų į Aukščiausiąją Tarybą 1990 metais sutikau Aukščiausiosios Tarybos pastatę keletą Sąjūdžio sekretoriato darbuotojų, kaip jie patys save vadino, Sąjūdžio juodadarbių. Svorio centras, aišku, tuo momentu jau kėlėsi į Aukščiausiąją Tarybą, o jų, juodadarbių, likimu taip niekas ir nepasidomėjo. Ką galėjau, priėmiau į savo, kaip Seimo nario, Prezidiumo nario, padėjėjus, ką galėjau – vėliau į darbą atstovybėje Maskvoje, ką galėjau, užtariau žodžiu, tačiau tai buvo tik nedidelis ir tikrai ne visa apimantis veiksmas.

Su Gintaru baigėsi blogiau. Man tai buvo pamoka, tačiau ar išmokta?! Tiek nedaugžodžiaujant apie Gintarą, apie save ir apie mus visus. Ačiū, kad išklausėte. Ačiū, kad pagerbėte Gintarą Ramoną. Dėkui. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju signatarui Egidijui Bičkauskui, taip pat Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarams, esantiems čia, mūsų tribūnose. Suskaičiavau, atrodo, šešis dalyvaujančius. Višiams, dalyvavusiems šiame minėjime, dėkui. Skelbiu minėjimą baigtą.

Dabar pradėsime jau mūsų įprastą posėdį ir pradėsime nuo registracijos.

Užsiregistravo 99 Seimo nariai.

10.08 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. lapkričio 8 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1 klausimas – šios dienos mūsų posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Seniūnų sueigoje pastabų nebuvo. Panašu, kad ir čia, salėje, jų nėra. Prieš tvirtindami darbotvarkę, tikiuosi, bendru sutarimu pritarsime, jog darbotvarkėje gali būti keletas projektų, kurie nėra įrašyti į rudens sesijos darbų programą, tai 2-5, 2-7, 2-8 klausimai, projektai Nr. XIVP-2063, Nr. XIVP-2196, Nr. XIVP-2178. Priimame bendru sutarimu, kad tie projektai gali būti darbotvarkėje. Galime bendru sutarimu patvirtinti darbotvarkę? Ačiū, darbotvarkę patvirtiname bendru sutarimu.

10.10 val.

Sutelktinio finansavimo įstatymo Nr. XII-2690 pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-823 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2186(2) (priėmimas)

Dabar darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Sutelktinio finansavimo įstatymo pripažinimo netekusiu galios įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2186(2). Jo vienas straip-

snis. Dėl straipsnio atskirai nereikia balsuoti. Dėl viso įstatymo dėl motyvų nėra pasisakančių. Balsavimą nukeliame į balsavimo intervalą.

10.11 val.

Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 2, 3, 4, 7, 9, 10, 14, 16, 19, 20, 26 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-828 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2187(2) (priėmimas)

Kitas lydimasis projektas – Finansų įstaigų įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2187(2). Taip pat priėmimas, taip pat vienas straipsnis. Dėl motyvų nėra pasisakančių. Balsuosime numatytu balsavimo metu.

10.11 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 11, 42, 43, 43¹, 43², 43³, 43⁷ straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-822 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2188(2) (priėmimas)

Toliau – Lietuvos banko įstatymo kai kurių straipsnių ir priedų pakeitimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2188(2). Taip pat priėmimas. Taip pat tik vienas straipsnis. Dėl motyvų niekas nepageidauja pasisakyti, balsuosime numatytu metu.

10.12 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2189(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.4 klausimas – Lietuvos banko įstatymo 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2189(2). Priėmimas. Vėl tik vienas straipsnis. Dėl motyvų nėra pasisakančių, balsuosime nustatytu metu.

10.12 val.

Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2190(2) (priėmimas)

Toliau 1-3.5 klausimas – Finansinių priemonių rinkų įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2190(2). Vienas straipsnis. Priėmimas. Dėl motyvų nėra pasisakančių. Balsuosime nustatytu metu.

10.13 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-829 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2191(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.6 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 17 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2191(2). Priėmimas. Vienas straipsnis. Iš karto sprendžiame dėl viso įstatymo projekto. Pasisakančių nėra. Balsuosime nustatytu metu.

10.13 val.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 11, 14, 15, 36 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-831 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2192(2) (priėmimas)

Kitas iš šio paketo 1-3.7 klausimas – Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2192(2). Priėmimas. Jo vienas straipsnis. Taip pat niekas nepageidauja kalbėti. Balsuosime nustatytu metu.

10.14 val.

Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-833 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2193(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.8 klausimas – Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2193(2). Priėmimas. Vienas straipsnis. Dėl motyvų nėra kalbančių. Balsuosime nustatytu metu.

10.14 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Austrijos Respublikos susitarimo dėl Lietuvos Respublikos ir Austrijos Respublikos sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-1782(2) (priėmimas)

Aptarėme darbotvarkės 1-3 klausimus, dabar 1-4 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Austrijos Respublikos susitarimo dėl Lietuvos Respublikos ir Austrijos Respublikos sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-1782(2). Priėmimas. Vienas straipsnis. Pasisakančių dėl šio projekto nėra. Balsuosime numatytu metu.

10.15 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Jungtinės Karalystės Vyriausybės sutarties dėl kapitalo investicijų skatinimo ir jų apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-1849(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Jungtinės Karalystės Vyriausybės sutarties dėl kapitalo investicijų skatinimo ir jų apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-1849(2). Priėmimas. Pasisakančių nėra, vienas straipsnis. Balsuosime už visą projektą nustatytu laiku.

10.15 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Norvegijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Norvegijos Karalystės Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo ir jų abipusės apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-1949(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Norvegijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Norvegijos Karalystės Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo ir jų abipusės apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-1949(2). Teikėjas buvo Užsienio reikalų ministerija. Priėmimas. Vienas straipsnis. A. Skardžius pasisako už.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Labai džiaugiuosi šia sutartimi. Galbūt pajudės ir klausimas dėl susitarimo su „Statoil“ arba dabartiniu, pakeitusiu pavadinimą „Equinor“, Norvegijos įmone, kuri bemaž dešimtmetį išsipareigojusi tiekti dujas į suskystintų gamtinių dujų terminalą.

Visi puikiai žinome, kad kiekvienais metais kainuoja apie 30 mln. eurų brangiau negu rinkos kaina už tikrai toki neženklų kiekį – 330 mln. kub. metrų, tiekiamų Lietuvai. Energetikos ministras Ž. Vaičiūnas šioje Seimo tribūnoje prisizadėjo prieš keletą metų: tikrai nutrauksime sutartį. Sutartis Lietuvai nereikalinga, nes tai buvo išsipareigojimas tiekti būtinąjį kiekį. Tačiau kas norės atsisakyti iš Norvegijos pusės tokio pelningo sandorio lengva ranka susižerti po keliasdešimt milijonų virš rinkos kainos kiekvienais metais? Be abejo, niekas. Todėl nepavyko ponui Ž. Vaičiūnui nutraukti sutarties, nepavyksta ir gerbiamam D. Kreiviui nutraukti tos sutarties, nes norvegai nesišneka su Lietuva.

Apsukrūs konsultantai kažkada sudarė tą sutartį. Sutartis galioja, kaip žinote, nuo terminalo pradžios, tai yra nuo 2015 metų, ir galios iki 2024 metų pabaigos. Per tą laiką neteksime daugiau kaip 300 mln. eurų. Už tuos 300 mln. galėtume nusipirkti dar vieną „Independence“ laivą šian-dieninėmis kainomis. Tai štai kokia apsikri sutartis. Aš manau, šis klausimas išsispręs, priėmus šį susitarimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Pastebėsiu, kad gerbiamas kolega ne apie tą sutartį, kurią mes nutraukiame, kalbėjo, apie kitą, ūkinę sutartį. Baigiame dabar su tuo projektu ir balsuosime nustatytu metu.

10.18 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Rusijos Federacijos ginkluotųjų pajėgų vykdomų seksualinių nusikaltimų Ukrainoje pasmerkimo, atsakingų asmenų patraukimo baudžiamajon atsakomybėn ir pagalbos nukentėjusiesiems“ projektas Nr. XIVP-2210 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl Rusijos Federacijos ginkluotųjų pajėgų vykdomų seksualinių nusikaltimų Ukrainoje pasmerkimo, atsakingų asmenų patraukimo baudžiamajon atsakomybėn ir pagalbos nukentėjusiesiems“ projektas Nr. XIVP-2210. Pranešėja – I. Pakarklytė. Kviečiu į tribūną.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Laba diena, gerbiami kolegos. Pristatau jums šiandien rezoliuciją „Dėl Rusijos Federacijos ginkluotųjų pajėgų vykdomų seksualinių nusikaltimų Ukrainoje pasmerkimo, atsakingų asmenų patraukimo baudžiamajon atsakomybėn ir pagalbos nukentėjusiesiems“.

Noriu jums priminti ir akcentuoti kelis faktus apie Rusijos Federacijos vykdomus seksualinius nusikaltimus Ukrainoje. Jau šiuo metu Jungtinių Tautų ekspertų komisija patvirtino daugiau kaip šimtą seksualinių nusikaltimų, kurie buvo įvykdyti Rusijos ginkluotųjų pajėgų Ukrainoje. Be abejo, mes suprantame, kad tas skaičius yra kur kas didesnis, bet jau bent jų yra patvirtinta. Baudžiamosios atsakomybės procesas jau pradėtas 43 atvejais, nukentėjusiųjų amžius varijuoja nuo 4 iki 82 metų.

Kaip ir minėjau, tikrasis šių nusikaltimų skaičius, tikėtina, yra gerokai didesnis, nes apie tokio pobūdžio nusikaltimus dažnai yra nepranešama dėl stigmatos, dėl gėdos, dėl kitų priežasčių. Ukrainietės moterys, kalbėdamos apie seksualinį Rusijos kareivių smurtą, pasakoja apie atvejus, kai rusai ateidavo apsiginklavę ne tik šautuvais, bet ir viagra. Ir tai yra aiškus požymis, kad šie seksualiniai nusikaltimai yra vykdomi sistemingai.

PIRMININKAS. Aš truputį atsiprašau pranešėjos, noriu kreiptis į Seimo narius. Labai jau daug tarpusavyje pasikalbėjimų ir didžiulis garsinis fonas. Aš kviesčiau, kas nori pasikalbėti, išeiti į poilsio zonas ir ten pasikalbėti, bet ne salėje. (*Balsai salėje*) Tikiuosi, kad išgirdote, tęsiame tada.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Apie tai, kad seksualinis smurtas yra Rusijos karinės strategijos dalis, kalba ir Jungtinių Tautų atstovai. Dar reikėtų pabrėžti, kad šie nusikaltimai nėra vykdomi tik prieš moteris – aukomis tampa ir moterys, ir vyrai, ir vaikai. Ir tas Rusijos karių žiaurumas ir nežmoniškumas traumuoja ukrainiečius ir ukrainietes – visus.

Kodėl mums svarbu yra priimti tokią rezoliuciją ir pasmerkti seksualinius nusikaltimus Ukrainoje? Seksualiniai nusikaltimai nėra vieninteliai, kurie smerkiami rezoliucijoje, tačiau, taip, akcentas yra seksualinių nusikaltimų pasmerkimas. Dėl ko tai svarbu? Seksualinio nusikaltimo auka, nukentėjęs asmuo dažnai turi daugybę stigmų ir baimių, nukentėjusiems asmenims pripažinimas, kad įvyko tas seksualinis smurtas, kad patyrė seksualinį smurtą, ateina kartu su didžiuliu gėdos jausmu, savivertės, kontrolės ir savo kūno autonomijos praradimu. Tai dažnai atgraso aukas nuo pranešimų. Taip pat ir dėl to, kad dažnai ir nebūna paslaugų, kaip su tuo tvarkytis po to. Sakau tai atsižvelgdama ir į ankstesnių karų patirtis, į Balkanų karą, kur taip pat buvo daugybė seksualinių nusikaltimų ir didžiulių žmonių patirtų traumų.

Atsisakymas pranešti apie patirtą seksualinį smurtą ir nenoras kalbėti apie tai gali lemti ilgalaikes ir stiprias traumas, kurios būna tiek fizinės, tiek psichologinės. Ir tas seksualinių nusikaltimų pėdsakas yra itin žymus ir skausmingas visuomenės audinyje, būtent todėl Rusija ir naudoja šiuos nusikaltimus kaip sisteminę priemonę naikinant ukrainiečių tautą. Kalbėjimas apie tokius nusikaltimus kaip apie itin opią problemą svarbus ne tik karo kontekste, bet svarbus ir apskritai. To reikia tam, kad mes pašalintume tas egzistuojančias stigmas ir parodytume nukentėjusiems

asmenims, kad jų patirta trauma yra ne jų kaltė, kad nėra gėda pripažinti, kad patyrei smurtą, ir kad gydyti šias traumas yra labai svarbu norint išvengti ilgalaikių pasekmių.

Galiausiai ši rezoliucija nėra tik signalas nukentėjusiems asmenims, tai yra ir signalas sprendimų priėmėjams visais lygmenimis ir visose šalyse, kad mes privalome suteikti visą reikalingą tiek medicininę, tiek psichologinę, tiek visokeriopą kitokią pagalbą, nes vėlgi kitų šalių ir ankstesnių tokių skaudžių patirčių praktikos rodo, kad šių nusikaltimų atveju yra reikalinga labai specifinė kompleksinė pagalba ir visiškai kitokio pobūdžio nei įprastai. Tad taip, kaip Ukrainai reikalingi „Javelinai“ efektyviai kovoti prieš Rusijos tankų pastangas naikinti jų šalį, taip reikalinga ir mūsų pagalba karo pabėgėliams, nukentėjusiems asmenims kovojant su Rusijos pastangomis naikinti ukrainiečių visuomenę įvairiais būdais, tarp jų ir seksualiniu smurtu. Kviečiu palaikyti ir atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Matyt, iniciatyva gana aiški, niekas nepageidauja klausyti. Dabar svarstymas. Tuoj pažiūrėsime, kas užsirašė diskutuoti. Nėra užsirašiusių diskutuoti.

Tada iš karto priėmimas ir gali būti išsakomi motyvai. Niekas nepageidauja ir motyvų išsakyti. Yra taip, kaip yra. Tada lieka balsavimas numatytu laiku.

10.25 val.

Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1838(2) (priėmimas)

Pradėsime nagrinėti Šaulių sąjungos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Mes turbūt ne daug čia galėsime pasistūmėti, nes yra pasiūlymų, bet vis dėlto pradėsime, kiek galime, kaip numatyta darbotvarkėje. Projektas Nr. XIVP-1838(2). Pranešėjas būtų L. Kasčiūnas. Kviečiu į tribūną.

Iš eilės peržvelgsime straipsnius. 1 straipsnis yra toks dėstantis visą naują redakciją. Dabar kol kas dėl jo viso nesprendžiame, o pradėdame nagrinėti straipsnius pagal naują redakciją. Dėl 1 straipsnio jokių pasiūlymų ir pastabų nėra. Galime priimti bendru sutarimu?

2 straipsnis. Čia yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Ar norėtų pranešėjas ką nors čia pakomentuoti?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gal tik vieną dalyką. Mes įvedame naują sąvoką – komendantiniai Lietuvos šaulių sąjungos ginkluoto pasipriešinimo vienetai. Prie kovinių būrių komendantiniai šauliai bus tie, kurie irgi bus integruoti į gynybos planus.

PIRMININKAS. Toliau yra Seimo narių A. Ažubalio, L. Kasčiūno, P. Saudargo, V. Rakučio pasiūlymas. Būtų reikalingi 29 balsai, bet įvertinus tai, kad dabar salėje nelabai daug Seimo narių, gal nuo šio momento jau reikia viską atidėti iki balsavimo intervalo. Vis dėlto dėl pasiūlymų mes turėsime balsuoti, tai kol kas turbūt darome pauzę dėl šio projekto ir pratęsime numatytu balsavimo laiku. Ačiū kol kas pranešėjui. Tuomet nenagrinėjame ir lydimųjų projektų, kol neapsprendėme dėl pagrindinio.

10.28 val.

Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2023 metais, įstatymo projektas Nr. XIVP-2132(2) (svarstymas)

Manau, kad galėtume imti projektus, įrašytus toliau, po balsavimo intervalo. Tai būtų 1-10 klausimas – Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2023 metais, įstatymo projektas Nr. XIVP-2132. Svarstymo stadija. Pranešėjas – J. Džiugelis. Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvada.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū. Komitetas apsvairstė ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkui. Taip pat išklausysime Biudžeto ir finansų komiteto išvadą, ją turėtų pateikti komiteto pirmininkas M. Majauskas. (*Balsas salėje*) Tuomet kviestume komiteto atstovą M. Maldeikį, jis... Ar girdi M. Maldeikis? Kviečiame M. Maldeikį pristatyti komiteto išvadą.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiamieji. Komiteto sprendimas yra pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui. Biudžeto ir finansų komiteto sprendimas – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkui. Taip pat išklausysime Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą, ją pateiks D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Klausimas buvo svarstytas spalio 19 dieną. Posėdyje bendru sutarimu buvo pritarta sprendimo projektui iš esmės. Pateikti pasiūlymai pagrindiniam komitetui, jis vėliau irgi jiems pritarė.

PIRMININKAS. Ačiū. Išklausėme visas komitetų išvadas.

Dabar diskusija. Yra užsirašęs V. Gapšys. Kviečiu į tribūną.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, mes tradiciškai kiekvienais metais darome faktiškai tą pačią procedūrą ir tradiciškai galima grįžti prie to paties klausimo iš naujo, tai yra ar teisingai mes paskaičiuojame, kiek reikėtų didinti bazinį dydį? Mes galime kalbėti apie tai turbūt valandų valandas, bet leiskite man koncentruotai pasakyti kelis dalykus. 2009 metais konservatorių vadovaujama Vyriausybė nusprendė, kad mūsų valstybei yra nepakeliamas iššūkis turėti bazinį dydį, kuris pagal tuometinius skaičiavimus, išvertus į eurus, įvertinus mokestinės sistemos pasikeitimus, turėtų būti apie 183 eurus. Ir per tą laiką mes taip ir nesugebėjome pasiekti to dydžio atstatymo, nors krizės baigėsi, prasidėjo naujos krizės. Dabar vos vos perlipame tą kartelę.

Bet ar teisingai mes įvertinome visus valstybės tarnautojų lūkesčius ir visus valstybės lūkesčius? Per kelias savaites Darbo partijos frakcija susitiko su nemažai įvairių institucijų atstovų, taip pat teko išklausti įvairių institucijų atstovus Biudžeto ir finansų komitete. Faktiškai didžiausias nusiskundimas iš tokių institucijų kaip Generalinė prokuratūra, teisėjai yra darbuotojų darbo užmokestis. Ir kalbama ne tik apie pačius prokurorus ar pačius teisėjus, kalbama apie jų padėjėjus, tuos žmones, kurie padeda atlikti tą svarbų darbą.

Jeigu mes kalbėsime apie tai, kad Vyriausybė nusprendė Valstybės tarnybos įstatymą pakeisti, pakoreguoti ir taip lyg išspręsti dalies tų asmenų atlyginimus, tačiau horizontaliai taip ir nėra iš esmės išsprendžiama problema. Mes patys save apgaudinėjame, kad visi esame dar kažkurioje krizėje ir nesugebame horizontaliai per tą bazinį dydį, kas ir buvo planuota, pakelti valstybės tarnautojų atlyginimų iki padoraus lygio. Taip, galbūt pavienius klausimus mes išsprendžiame pavieniui sprenddami tas situacijas, gal kam nors duodame priedą, gal kam nors pakeliamo kategoriją, bet horizontaliai viso to lūkesčio mes nepakeliame ir nesuderiname mūsų lūkesčių ir galimybių.

Galime kalbėti apie tai, kad mes turime didelę naštą ir iš tikrųjų našta būtų nemaža padidinti bazinį dydį reikšmingesniais dydžiais, bet atkreipkime dėmesį, pasižiūrėkime į rodiklius, kokius turėjome 2009 metais ir kokius turime 2022 metais. Valstybės biudžeto dydis yra ryškiai skirtingas. Dar daugiau, pasižiūrėkime į infliacijos rodiklius – nuo 2009 metų iki dabar vartotojų kainų indeksas pakilo maždaug 50 %, apie 30 % per tuos šios kadencijos metus. Todėl mes turime įsivertinti tuos dalykus ir numatyti realius bazinius dydžius.

Šiandienis sprendimas yra labai sunkus kompromisas. Taip, geriau balsuoti yra už, pakelti bazinį dydį bent tais keliais eurais ir judėti į priekį, bet jisai nėra esminis valstybės sprendimas. Nematau aš to sprendimo ir su valstybės tarnybos reforma. Todėl aš sakau, kad šiuo atveju mes neįgyvendiname Konstitucinio Teismo nutarimo, mes nesielgiame konstituciškai ir neatsižvelgiame į visą situaciją tokią, kokia yra valstybėje, ir neapmokame valstybės tarnautojų darbo taip, kaip privalėtume tai padaryti. Todėl aš manau, kad šita situacija verta yra ir didesnio panagrinėjimo, nei įvyko dabar, šią sesiją, ir, aš manau, jeigu jinais nebus sprendžiama iš esmės, ji verta ir Konstitucinio Teismo įsikišimo, įvertinant, ar vis dėlto mes nepažeidžiame Konstitucijos nedidindami, atsižvelgiant į infliaciją, ir valstybės tarnautojų atlyginimų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pažiūrėsime, ar bus pasisakančių dėl motyvų. T. Tomilinas – už.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, norėčiau išgirdęs kolegos V. Gapšio pasisakymą tikrai paantrinti jam ir pasakyti, kad mane iš tiesų labai stebina ir viešojoje erdvėje, kai svarstant tokius klausimus faktiškai nekylo viešų diskusijų. Susidomėjimas praeitoje kadencijoje kiekvienu žingsniu dėl valstybės tarnybos ir tarnautojų bazinės pareiginės algos sulaukdavo didžiulių debatų, ginčų, spaudimo. O dabar tema faktiškai neaptarinėjama, išskyrus nevykusią valstybės tarnybos reformą, kuri net nesugebėjo pereiti teisininkų filtro. Tai visų pirma parodo, kad neblogai veikia socialinio dialogo institutas. Mes puikiai žinome, kad šitas bazinis dydis yra profesinių są-

jungų ir Vyriausybės derybų rezultatas. Rezultatas tikrai vidutinis. Jeigu būtų buvę daugiau diskusijų, jeigu būtų buvę daugiau viešo spaudimo iš mūsų visų, galėjo būti kur kas geresnis.

Žinoma, visiškai pritariu kolegai, būtent bazinio dydžio universalumas ir turėtų būti esminis valstybės tarnybos efektyvumo didinimo įrankis. Visi kiti bandymai iš paukščio skrydžio, iš elito, iš valstybės tarnautojų elito, tai yra vadovų, teisių sustiprinimo taško bandyti pagerinti viešųjų institucijų kokybę tikrai neatlaiko kritikos, reikia eiti būtent bazinio dydžio fundamentalaus kėlimo keliu. Tikiuosi, kad jeigu to nedarys ši Vyriausybė, tai darys būsima Vyriausybė.

PIRMININKAS. Dėkui. Daugiau pasisakančių nėra. Balsuosime dėl šio projekto balsavimo metu. Jis bus po 14 minučių.

10.36 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2126(2), Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72¹, 73, 75³, 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2127(2) (svarstymas)

Dabar tęsiame vėlesnių projektų svarstymą. Tai būtų 1-11.1 ir 1-11.2 klausimai – Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo projektai. Svarstymo stadija. Pranešėjas – A. Žukauskas. Jis turėtų pateikti Švietimo ir mokslo komiteto išvadas. Prašyčiau paskelbti išvadas dėl abiejų projektų.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami Seimo nariai, Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimus komitetas svarstė. Komiteto sprendimas buvo pritarti abiem pataisymams.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti niekas neužsirašė. Pasiūlymų, kuriuos reikėtų aptarti, dėl šių projektų neturime. E. Pupinis dėl motyvų. Dėkui.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Ačiū.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų turbūt nėra čia prieštaraujančių, kad vis dėlto dėstytojų, mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų atlyginimai augtų. Iš tikrųjų tiek Vyriausybės programoje, tiek buvo perkelta ir į politinių partijų susitarimą, kad vis dėlto yra tam tikra problema, kuomet mokslo darbuotojų kelio asmenys nesirenka. Iš tikrųjų žiūrint į bendrą statistiką, vis dėlto Lietuvoje mokslo darbuotojų ir tyrėjų skaičius mažas. Daug ką, savaime suprantama, lemia atlyginimai.

Džiaugiuosi, kad dar praeitoje kadencijoje buvo pradėti tam tikri žingsniai ir tie žingsniai tęsiami. Iš tikrųjų turbūt visiems reikia palinkėti, kad pasiektume tikslą, kad vis dėlto dėl mokslo darbuotojų, tyrėjų, dėstytojų atlyginimų būtų tikrai pasiektas užsibrėžtas tikslas – 150 vidutinių šalies atlyginimų dydis.

Manau, kad laukia dar gana sudėtingas kelias, tačiau žiūrint ir šių metų biudžetą, nors vis dėlto jis yra gana sudėtingas, iš tikrųjų ekonominė situacija nėra iš lengvųjų, vis dėlto vykdomė savo įsipareigojimus ir tą susitarimą, manau, įgyvendinsime laiku. Siūlau balsuoti už ir toliau tęsti pradėtą darbą didinant mokslo tyrėjų ir darbuotojų atlyginimą.

PIRMININKAS. Dėkui. Motyvai išsakyti. Balsuosime per nustatytą intervalą, iki jo liko 10 minučių. Galime tęsti ikipietinių projektų svarstymą.

10.40 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1950(2) (svarstymas)

Dabar darbotvarkės 1-12 klausimas – Atmintinų dienų įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1950(2). Svarstymo stadija. Vėl kviečiu pranešėją A. Žukauską pateikti Švietimo ir mokslo komiteto išvadą.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiameji Seimo nariai, spalio 12 dieną komitetas svarstė šį klausimą. Turėjome Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabą pakeisti iš vienaskaitos į daugiskaitą žodžius „Besimokančių senjorų diena“. Komitetas bendru sutarimu pritarė, kad spalio 1 diena būtų Tarptautinė pagyvenusių žmonių diena, Besimokančių senjorų diena.

PIRMININKAS. Dėkui. V. Rakutis yra užsirašęs diskutuoti. Kviečiu į tribūną.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamieji Seimo nariai, praeitą kartą, kai kalbėjome apie šią svarbią dieną ir šį pasiūlymą, išgirdome skeptiškų nuomonių: o kam to reikia? Yra Pagyvenusių žmonių diena ir viskas ten aišku, kam čia reikia tuos besimokančius mūsų senjorus kaip nors pagerbti. Kadangi su šiuo reikalu turiu tam tikrą ryšį, esu dalyvavęs trečiojo amžiaus universitetų veikloje, noriu pasakyti, kad tai yra labai svarbi veikla.

Pagyvenusio amžiaus žmonių mūsų visuomenėje daugėja ir daugės artimiausiu metu. Kaip jie elgsis, būdami pensininkai, koks jų gyvenimas, kokia bus jo kokybė, didžia dalimi priklauso ir nuo tokių simbolinių žingsnių, kokius šiandien mes žengiame mūsų Lietuvos Seime. Kadangi žmonės, dalyvaudami visame švietimo procese, išgyvena visavertį gyvenimą ir daugelis iš jų įgyvendina savo senas svajones, šis svajonių įgyvendinimas padaro jų gyvenimą labai prasmingą.

Tie žmonės yra aktyvūs mūsų visuomenės nariai. Tie žmonės yra aktyvūs ir politiniame gyvenime. Todėl šis pritarimas šiai šventei iš esmės paskatins daugiau žmonių jungtis prie šių organizacijų, prie trečiojo amžiaus universitetų ir mūsų senjorų gyvenimas bus prasmingesnis ir tikrai geresnis. Todėl siūlau pritarti šiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėkui. Dėl motyvų, pažiūrėsime, taip, yra užsirašiusių. B. Pietkiewicz galėtų pasisakyti, bet jos nėra. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tiesų turbūt visi žinome trečiojo amžiaus universitetų svarbą, džiaugiamės, kad jie stiprėja, auga. Ir mūsų apygardoje, Utenoje, teko dalyvauti jiems švenčiant. Jau dešimt metų veikia universitetas, veikia fakultetai. Iš tikrųjų manau taip pat – nereikia gesinti iniciatyvų, nors ir skeptiškai kai kurie žiūri į tų dienų atsiradimą, nereikia gesinti iniciatyvų, kai bendruomenės prašo. Jeigu yra noras sutapatinti tai su mokslo metų pradžia, tikrai pritarti tam sprendimo projektui ir siūlau pritarti pakeitimui ir papildyti tą dieną taip, kaip pakeičia trečiojo amžiaus universitetai. Siūlau pritarti – už.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsuosime dėl projektų per numatytą intervalą.

10.44 val.

Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 7, 9 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1961(2)ES (svarstymas)

Darbotvarkės 1-13 klausimas – Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1961(2). Svarstymo stadija. Kaimo reikalų komiteto išvadą turėtų pateikti V. Jukna. Kviečiu į tribūną.

V. JUKNA (DPF). Dėkui. Kaimo reikalų komitetas apsvairstė tris gautus Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymus ir pritarė vienbalsiai, balsavus visiems 7 komiteto nariams už. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkui. Diskutuoti niekas nebuvo užsirašęs, dėl motyvų taip pat. Balsuosime numatytu laiku.

10.45 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Danielio Lupshitso peticijos“ projektas Nr. XIVP-2216 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dar turėdami šiek tiek laiko galime apsvairstyti peticijas, nutarimus dėl kai kurių peticijų. Kviečiu į tribūną E. Pupinį, Peticijų komisijos pirmininką, ir pradėsime svarstyti pirmąją iš peticijų ir nutarimų – projektą Nr. XIVP-2216, tai būtų „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Danielio Lupshitso peticijos“ projektas. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Peticijų komisija D. Lupshitso peticiją iš esmės išnagrino šiuo metų spalio 26 dieną ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą atmeti peticijoje pateiktą pasiūlymą nustatyti teisinį reguliavimą, pagal kurį Lietuvos Respublikos piliečiai, po Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atkūrimo 1990 m. kovo 11 d. išvykę gyventi į kitas valstybes ir įgiję jų pilietybę, galėtų būti kartu Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės piliečiais.

Konstitucinis Teismas yra išaiškinęs, kad referendumu nepakeitus Konstitucijos 12 straipsnio 2 dalies įstatymu negali būti nustatytas toks teisinis reguliavimas, pagal kurį Lietuvos Respublikos piliečiai, po Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atkūrimo iš Lietuvos Respublikos gyventi į kitas valstybes išvykę ir įgiję tų valstybių pilietybę, gali būti kartu Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės piliečiais. Referendumas dėl Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo – gimimu įgytos Lietuvos Respublikos pilietybės išsaugojimo įgijus kitos valstybės pilietybę – turėtų vykti 2024 metais kartu su Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimais.

Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai atmesti gerbiamo D. Lupshitzo peticiją.

PIRMININKAS. Niekas klausti neužsirašė. Svarstymas. Diskutuoti niekas neužsirašė. Priėmimas. Dėl priėmimo taip pat niekas neužsirašęs, tai balsuosime numatytu laiku.

10.47 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Jadvygos Rutkauskaitės peticijos“ projektas Nr. XIVP-2217 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas – Seimo nutarimo „Dėl Peticijų komisijos išvados dėl Jadvygos Rutkauskaitės peticijos“ projektas Nr. XIVP-2217. Taip pat pateikimas, svarstymas ir priėmimas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Peticijų komisija J. Rutkauskaitės peticiją iš esmės išnagrinėjo šių metų spalio 26 dienos posėdyje ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą atmesti peticijoje pateiktus pasiūlymus papildyti Civilinio kodekso 3.135 straipsnį 2 dalimi ir nustatyti, kad, nesant šio straipsnio 1 dalyje nurodytų artimųjų giminaičių, prie artimųjų giminaičių priskiriami asmenys, kurių giminystės ryšiai siekia iki trečiojo ir ketvirtojo laipsnio, taip pat pakeisti Civilinio kodekso 3.269 straipsnio 7 punktą ir nustatyti asmenų, kurie gali būti skiriami vaiko globėjais (rūpintojais), amžiaus ribą iki 70 metų.

Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Socialinių reikalų ir darbo ministerijos ir Teisingumo ministerijos nuomones, kad šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas užtikrina galimybę parinkti globėją atsižvelgiant į geriausius vaiko interesus, įvertinti būsimo globėjo (rūpintojo) asmenybę, nustatyti jo pasirengimą tinkamai rūpintis būsimo globotiniu. Vien tai, kad nesant artimųjų giminaičių prie jų būtų priskiriami asmenys, kurių giminystės ryšiai siekia iki trečiojo ir ketvirtojo laipsnio, savaime nelemtų, jog tie asmenys galėtų būti paskirti vaiko globėjais (rūpintojais). Vaiko globa (rūpyba), jeigu kalbame apie vaiko nuolatinę globą, – ilgalaikis procesas, tai yra iki vaikai sukaks 18 metų, todėl vaiko galimybė augti konkrečioje šeimoje turi būti vertinama ne tik globos nustatymo momentu, tačiau ir ilgalaikėje perspektyvoje, būtent todėl svarbiu aspektu tampa globėjo amžius.

Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai atmesti gerbiamos J. Rutkauskaitės peticiją.

PIRMININKAS. Niekas neužsirašė nei klausti, nei pasisakyti. Svarstymas. Irgi nematome užsirašiusių. Priėmimas. Dėl motyvų taip pat nėra užsirašiusių. Balsuosime numatytu laiku.

10.49 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Laimio Liuizos peticijos“ projektas Nr. XIVP-2218 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Ir paskutinė, trečioji, peticija ir Seimo nutarimo projektas Nr. XIVP-2218 dėl L. Liuizos peticijos. Pateikimas, svarstymas, priėmimas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Peticijų komisija L. Liuizos peticiją iš esmės išnagrinėjo spalio 26 dienos posėdyje ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą atmesti šioje peticijoje pateiktą pasiūlymą nustatyti, kad asmenims, netekusiems 80 % darbingumo, šalpos neįgalumo pensijų išmokų gavimo laikas būtų prilyginamas pensijų socialinio draudimo stažui.

Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuomonę, kad pensijų sistema Lietuvoje yra grindžiama socialiniu draudimu. Laikotarpių, kuriais asmenys nemokėjo ar už juos nebuvo mokamos socialinės draudimo įmokos, bei laikotarpių, nesusijusių su socialinio draudimo išmokų gavimu, įskaitymas į stažą paneigtų socialinio draudimo sistemos esmę, nes asmenims į stažą būtų įtraukti laikotarpiai, kuriais jie nebuvo drau-

sti pensijų socialiniu draudimu ir (ar) už juos nebuvo mokamos pensijų socialinio draudimo įmokos. Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai atmesti L. Liuzos peticiją.

PIRMININKAS. Taip pat niekas neužsirašė nei klausti, nei pasisakyti. Svarstymas. Nėra užsirašiusių. Priėmimas. Dėl motyvų taip pat niekas nepageidauja kalbėti. Balsuosime balsavimo laiku, kurį jau kaip tik ir pasiekėme. Balsavimą pradėsime eilės tvarka.

10.51 val.

Sutelktinio finansavimo įstatymo Nr. XII-2690 pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-823 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2186(2) (priėmimo tęsinys)

Pirmiausia darbotvarkėje įrašytas 1-3.1 klausimas – Sutelktinio finansavimo įstatymo pripažinimo netekusiu galios įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2186(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 115: už – 112, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.52 val.

Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 2, 3, 4, 7, 9, 10, 14, 16, 19, 20, 26 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-828 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2187(2) (priėmimo tęsinys)

Lydimasis projektas Nr. XIVP-2187(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 120: už – 116, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.53 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 11, 42, 43, 43¹, 43², 43³, 43⁷ straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-822 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2188(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas lydimasis – Lietuvos banko įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2188(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 120: už – 116, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.54 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2189(2) (priėmimo tęsinys)

Dar vienas lydimasis – Lietuvos banko įstatymo 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2189(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 120: už – 116, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.55 val.

Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2190(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas lydimasis 1-3.5 klausimas – Finansinių priemonių rinkų įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2190(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 121: už – 117, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.56 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIV-829 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2191(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas lydimasis, 1-3.6 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2191(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 123: už – 120, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.57 val.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 11, 14, 15, 36 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-831 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2192(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas lydimasis, 1-3.7 klausimas – Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2192(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 124: už – 118, prieš nėra, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.57 val.

Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-833 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2193(2) (priėmimo tęsinys)

Ir paskutinis iš šio paketo darbotvarkės 1-3.8 klausimas – Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2193(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 120: už – 117, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.58 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Austrijos Respublikos susitarimo dėl Lietuvos Respublikos ir Austrijos Respublikos sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-1782(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Austrijos Respublikos susitarimo dėl Lietuvos Respublikos ir Austrijos Respublikos sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-1782(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 121: už – 120, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.59 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Jungtinės Karalystės Vyriausybės sutarties dėl kapitalo investicijų skatinimo ir jų apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-1849(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Jungtinės Karalystės Vyriausybės sutarties dėl kapitalo investicijų skatinimo ir jų apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-1849(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 124 Seimo nariai: už – 124, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.01 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Norvegijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Norvegijos Karalystės Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo ir jų abipusės apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-1949(2) (priėmimo tęsinys)

Ir paskutinis tokio pobūdžio projektas – tai įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Norvegijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Norvegijos Karalystės Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo ir jų abipusės apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-1949(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 123 Seimo nariai: už – 123, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.02 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Rusijos Federacijos ginkluotųjų pajėgų vykdomų seksualinių nusikaltimų Ukrainoje pasmerkimo, atsakingų asmenų patraukimo baudžiamojon atsakomybėn ir pagalbos nukentėjusiesiems“ projektas Nr. XIVP-2210 (priėmimo tęsinys)

Toliau – Seimo rezoliucijos „Dėl Rusijos Federacijos ginkluotųjų pajėgų vykdomų seksualinių nusikaltimų Ukrainoje pasmerkimo, atsakingų asmenų patraukimo baudžiamojon atsakomybėn ir pagalbos nukentėjusiesiems“ projektas Nr. XIVP-2210. Priėmimas.

Jokių pataisų nebuvo. Balsuojame, kad priimtume rezoliuciją be jokių pataisų.

Šios rezoliucijos priėmimas

Balsavo 118 Seimo narių: už – 118, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Rezoliucija priimta. (*Gongas*)

Nors, matau, kolega L. Kasčiūnas pasiruošęs žygiui, bet dabar kol kas praleisime Šaulių sąjungos paketą. Balsuosime dėl tų projektų, dėl kurių likęs tik balsavimas, be jokių pasiūlymų. Balsavimo intervalo pabaigoje paliksime Šaulių sąjungos paketą.

11.03 val.

Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2023 metais, įstatymo projektas Nr. XIVP-2132(2) (svarstymo tęsinys)

Balsuosime dėl 1-10 klausimo – Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2023 metais, įstatymo projektas Nr. XIVP-2132(2). Balsuosime, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 119 Seimo narių: už – 111, prieš nėra, susilaikė 8. Po svarstymo yra pritarta.

11.04 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2126(2), Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72¹, 73, 75³, 77, 85 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 64¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2127(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau balsuosime dėl 1-11 klausimo. Čia yra paketas, du Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo projektai Nr. XIVP-2126(2) ir Nr. XIVP-2127(2).

Balsuosime, ar pritariame po svarstymo šiems dviem įstatymų projektams.

Balsavo 125 Seimo nariai: už – 122, prieš nėra, susilaikė 3. Po svarstymo projektams pritarta.

11.05 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1950(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – Atmintinų dienų įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1950(2). Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 112 Seimo narių: už – 100, prieš – 4, susilaikė 8. Po svarstymo projektui pritarta.

11.06 val.

Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 7, 9 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1961(2)ES (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-13 klausimas – Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo 7, 9 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1961(2). Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 86, prieš nėra, susilaikė 7. Po svarstymo projektui pritarta.

11.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Danielio Lupshitso peticijos“ projektas Nr. XIVP-2216 (priėmimo tęsinys)

Dabar trys nutarimai dėl peticijų. Pirmiausia – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Danielio Lupshitso peticijos“ projektas Nr. XIVP-2216. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 116 Seimo narių: už – 110, prieš – 1, susilaikė 5. Nutarimas priimtas. (Gongas)

11.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Jadvygos Rutkauskaitės peticijos“ projektas Nr. XIVP-2217 (priėmimo tęsinys)

Toliau kitas nutarimo projektas dėl peticijos – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Jadvygos Rutkauskaitės peticijos“ projektas Nr. XIVP-2217. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 118 Seimo narių: už – 109, prieš – 1, susilaikė 8. Nutarimas priimtas. (Gongas)

11.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Laimio Liuzos peticijos“ projektas Nr. XIVP-2218 (priėmimo tęsinys)

Ir paskutinis nutarimas dėl peticijos – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Laimio Liuzos peticijos“ projektas Nr. XIVP-2218. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 120: už – 113, prieš – 1, susilaikė 6. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.10 val.

Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1838(2) (priėmimo tęsinys)

Dabar jau grįžtame prie Šaulių sąjungos įstatymo pakeitimo įstatymo priėmimo. Buvome sustoję prie 2 straipsnio 4 dalies, kur yra Seimo narių A. Ažubalio, L. Kasčiūno, P. Saudargo ir V. Rakučio pasiūlymas. Aš taupydamas laiką siūlau sutarti, kad visiems pasiūlymams remti yra 29 Seimo nariai, kad nereikėtų kiekvieną kartą tikrinti.

Iš karto suteikčiau žodį. Nežinau, kuris iš autorių. A. Ažubalis pristatytų pasiūlymą?

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiamas Jurgi ir kolegos.

PIRMININKAS. Kalbėkite per mikrofoną, negirdime.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Rimtai kalbant, čia tikriausiai diskutuojame apie mūsų vieną pasiūlymą, kuris buvo, sakyčiau, pražiūrėtas. Esminis pasiūlymas dėl to, kad ši organizacija nebebus savarankiška. Ji 103 metus buvo savarankiška. Taigi dabar ši pataisa pabandys išgelbėti situaciją ir grąžins buvusią padėtį, tai, kad Šaulių sąjunga yra savaveiksmė ir *savistovi* organizacija. Todėl aš siūlau palaikyti ją, nes, nepaisant to, kad Šaulių sąjungos vadovybę nuo šiol kuruos Vyriausybė, o ne Krašto apsaugos ministerija, vis dėlto įstatymo nuostata, kad tai yra savarankiška organizacija, teikia vilties, kad sprendimai, kuriuos priims šauliai, nebus vien tik politikų inspiruoti, kad ir šauliai turės galimybę pasisakyti ir pasakyti savo žodį.

Džiaugiuosi, kad pasirašė ir mano kolegos L. Kasčiūnas ir P. Saudargas. Taigi siūlau paremti šitą pataisą.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Jurgi, komitetas vienbalsiai pritarė šiai pataisai ir įtvirtino žodžius „savarankiška ir savaveiksmė sukarinta asociacija“.

PIRMININKAS. Dėl motyvų, matau, tik kur užsirašė. Čia komitetas bendru sutarimu pritarė, tai galbūt pritariame bendru sutarimu? Nematau prieštaravimų, priimame pasiūlymą bendru sutarimu.

Teisės departamento dvi pastabos. Prašau komiteto komentaru.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Mes pritarėme joms, tai techninio pobūdžio pastabos.

PIRMININKAS. Priimame tas atitinkamas nuostatas su Teisės departamento pastabomis. Kas nedažnai būna, Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pastabos. Klausome komiteto pozicijos dėl jų.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Mes iš dalies pritarėme, nes nusprendėme palikti žodį „komendantiniai“ Lietuvos šaulių sąjungos ginkluoto pasipriešinimo vienetai, o Kalbos komisija siūlė išbraukti šitą žodį. Vienbalsiai komitetas pritarė, nes mes komendantinius matome kaip dar vieną labai svarbią Šaulių sąjungoje esančią kategoriją, kurią integruosime į gynybos planus. Todėl pritarimas iš dalies.

PIRMININKAS. Tai čia vėl, kaip ir dėl Teisės departamento pasiūlymo, balsuoti nereikia, mes priimame taip, kaip suredagavo komitetas.

Dar viena Teisės departamento pastaba. Žiūriu, kad čia mes nepasimestume. Čia Teisės departamento pastaba dar buvo, komitetas pritarė ir suredagavo.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Tikrai taip, Jurgi. Mes dar turėjome papildomas 22 pastabas, iš jų 19 buvo techninio pobūdžio. Mes joms pritarėme: vienai iš dalies, o kitoms dviem ne.

PIRMININKAS. Gerai. Paminėjome visas pastabas ir pasiūlymus dėl šio 2 straipsnio. Galime priimti jį bendru sutarimu? Priimame. 3 straipsnis. Jokių pastabų neturime, priimame bendru su-

tarimu. Dėl 4 straipsnio turime Teisės departamento keletą pastabų. Visoms komitetas pritarė. Ar norėtumėte pakomentuoti?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Techninio pobūdžio pastabos. Mes į jas atsižvelgėme ir suredavome tekstą pagal tas pastabas.

PIRMININKAS. Priimame šį straipsnį su Teisės departamento integruotomis pastabomis.

Toliau dėl 5 straipsnio pasiūlymų nėra. Priimame šį straipsnį bendru sutarimu. Dėl 6 straipsnio yra Teisės departamento viena pastaba, jai komitetas pritarė. Ar norite pakomentuoti?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Tik patvirtinu tai, ką jūs sakėte, kad pritarėme.

PIRMININKAS. 6 straipsnį priimame su šia integruota pastaba. Dėl straipsnių nuo 7 iki 11 imtinai jokių pastabų nėra. Priimame šiuos straipsnius bendru sutarimu. Dėl 12 straipsnio buvo Teisės departamento pastaba. Tiksliau, dvi pastabos.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Abiem pritarta.

PIRMININKAS. Abiem pritarta. Priimame šį straipsnį su tomis dviem priimtomis pastabomis. Dėl 13 straipsnio taip pat yra daug Teisės departamento pastabų – viena, dvi, trys, keturios.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Jeigu galima, aš pakomentuosiu vieną iš jų, nes kitoms pritarėme, o vienai pritarėme iš dalies. Performulavome, kad Krašto apsaugos ministerija ne administruoja, o koordinuoja krašto apsaugos sistemos institucijų bendradarbiavimą su Šaulių sąjunga.

PIRMININKAS. Taip, komitetas įvertino Teisės departamento pastabas. Priimame 13 straipsnį su komiteto pasiūlyta šio straipsnio redakcija. 14, 15, 16, 17, 18 straipsniai ir iki 29 straipsnio imtinai. Dėl šių straipsnių pasiūlymų nėra, tai galime priimti juos bendru sutarimu. Priimame. Dėl 30 straipsnio yra Seimo narių J. Jaručio, V. Rakučio, A. Verygos pasiūlymas. Kas pristatys? J. Jarutis turbūt pirmasis parašytas. (*Balsai salėje*) A. Veryga?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Mūsų pasiūlymas yra labai paprastas. Mes siūlome pailginti Lietuvos šaulių sąjungos vado kadenciją nuo trejų iki ketverių metų. Argumentai yra labai paprasti. Visgi organizacija yra tikrai didelė, sudėtinga ir vadui išsikeltus tam tikrus organizacijos augimo tikslus per trejus metus pasiekti būna sudėtinga. Mes siūlome tiesiog nustatyti ilgesnę Šaulių sąjungos vado kadenciją.

PIRMININKAS. Komiteto...

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Komitetas vienbalsiai pritarė šiai idėjai.

PIRMININKAS. Kolegos, kai toks vienbalsis pritarimas komitete, gal galime priimti pasiūlymą bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, priimame. Ir dėl šio straipsnio dar yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas nepritarė.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai trumpai. Teisės departamentas siūlė paminėti įstatymo projekto pabaigoje registruotus naujus įstatymų projektus dėl atlyginimų, bet mes nutarėme to nedaryti, nes dar neaišku, ar jie bus priimti.

PIRMININKAS. Gerai. Tada priimame šį 30 straipsnį su priimtu pasiūlymu, be Teisės departamento pastabos. Priimame bendru sutarimu.

31 straipsnis. Teisės departamento pastaba pateikta. Prašau, komiteto nuomonė.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Taip, tai yra teisinės jurisdikcijos reikalai. Patvarkėme detales ir jai pritarėme.

PIRMININKAS. Taigi priimame 31 straipsnį su Teisės departamento pastaba.

Dėl 32 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastaba.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Taip pat techninio pobūdžio pastaba. Pritarėme.

PIRMININKAS. Priimame 32 straipsnį su šia pastaba.

Dėl 33 straipsnio taip pat viena Teisės departamento pastaba.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Taip, pritarta jai.

PIRMININKAS. Priimame 33 straipsnį su šia pastaba. Dėl 34 straipsnio pastabų nėra. Priimame šį straipsnį bendru sutarimu. Dėl 35 straipsnio yra Teisės departamento pastabų.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Abiem pritarėme.

PIRMININKAS. Pritarta abiem. Priimame šį straipsnį su integruotomis dviem Teisės departamento pastabomis. Dėl 36, 37, 38, 39 iki 49 straipsnio imtinai jokių pastabų, pasiūlymų nėra gauta. Priimame šiuos straipsnius bendru sutarimu. Dėl 50 straipsnio yra Teisės departamento pastaba.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Atsižvelgėme ir pritarėme.

PIRMININKAS. Taip. 50 straipsnį priimame su integruota Teisės departamento pastaba. Dėl 51, 52, 53, 54, 55 straipsnių pastabų nėra. Priimame šiuos straipsnius bendru sutarimu. Dėl 56 straipsnio yra Teisės departamento pastaba.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Pritarėme jai.

PIRMININKAS. Priimame šį straipsnį su minėta pastaba. Dėl 57, 58, 59 straipsnių nėra pasiūlymų. Priimame šiuos straipsnius bendru sutarimu.

Dabar grįžtame ir tada bendru sutarimu priimame visą naujos redakcijos įstatymą pertekšiantį 1 straipsnį. Priimame bendru sutarimu. Ir jau dėl 2 straipsnio dėl viso įstatymo projekto yra Teisės departamento pastaba.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Jai pritarta.

PIRMININKAS. Ne, parašyta, kad nepritarta.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Patikslinkite, apie kurį jūs?

PIRMININKAS. Dėl 2 straipsnio, paskutinio.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Dėl 2 straipsnio, labai atsiprašau, taip. Atleiskite. Teisės departamentas priminė rekomendaciją, kad galbūt reikėtų vengti įstatymuose, kai viena dalis įsigalioja vienu metu, kita kitu. Kalbant apie Šaulių sąjungos tvarkos įsigaliojimą, mes siūlėme labai paprastą dalyką, kad nuo gruodžio 1 dienos įsigaliojotų tvarka dėl paskyrimo, o jau pats įstatymas įsigaliojotų nuo sausio 1 dienos, ir vienbalsiai pritarėme nepritarti Teisės departamento pastabai.

PIRMININKAS. Priimame šį straipsnį be Teisės departamento pastabos. Dėkoju pranešėjui.

Dabar motyvai dėl viso projekto. R. Žemaitaitis pasisakys prieš.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų pirminė mano pozicija buvo žiūrėti, ar bus pritarta kolegų A. Ažubalio pasiūlymui, tačiau komitetas pritarė. Aišku, keista, kad kolega iš valdančiosios daugumos net du kartus turėjo stengtis, kad jo projektas, jo idėja eitų, bet iš esmės jo projektu nebus išsprendžiami esminiai dalykai – Šaulių sąjungos pavaldumas, kontrolė ir panašiai.

Ne taip seniai mes Lietuvoje matėme skandalą, kai vidaus reikalų ministrė kitam generolui liepė prieš ateinant į kabinetą nusirengti, parodyti, ar neturi pasiklausymo įrangos, paprašė lūpdažio ar ten batelio, ar dar ko nors. Kas gali paneigti, kad atėjus naujam šaulių vadui, vienam ar kitam, prašyti finansavimo iš Vyriausybės arba iš valstybės vėl nebus prašoma nusirengti, pademonstruoti savo sudėjimą ir fizines galimybes. Iš tiesų, gerbiama kolegų, man jūsų seksualiniai norai arba seksualinės vaizduotės daryti priklausomus generolus nuo politikų kelia iš tikrųjų labai dideles abejones valstybės saugumu. Po to bus svarstomas konkretus klausimas dėl komisijos sudarymo tirti vidaus reikalų ministrės elgesį, ar po ketverių penkerių metų mes nesudarysime dar vienos komisijos, kuri tirtų Šaulių sąjungos finansavimą, Šaulių sąjungos vadų paskyrimą ir apskritai tai, kas vyksta Šaulių sąjungoje.

Išties, kolegų, aš siūlyčiau susilaikyti, tokiam projektui nepritarti. Iš esmės grįžti prie jo jau pasibaigus savivaldos rinkimams, jau pasibaigus toms diskusijoms ir pabaigus būtent Vidaus reikalų ministerijos sudarytai darbo grupei tirti, ar ministrė neperžengė... vienais ar kitais atvejais reikalaudama kažko iš generolų.

PIRMININKAS. Už pasisako L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Žinote, kartais aš išgirstu tokias pozicijas ir neturiu žodžių: pusę metų rinkome pasiūlymus, analizavome, dëliojome koncepcijas ir po to kažkas atsistoja ir visai ne iš tos operos.

Kolegų, padarytas rimtas darbas. 30 metų Šaulių sąjunga buvo tikrai stipri organizacija, apie kurią mes daug žinojome. Bet jeigu aš jūsų paklauskiau, ar jūs žinote, kaip ji buvo integruota į Lietuvos gynybos planus, išskyrus koviniai šauliai, jūs man nieko neatsakytumėte, nes ji nebuvo integruota. Šituo įstatymu mes integruojame. Ir, pavyzdžiui, komendantinių šaulių kategorija, kurią sukuriame, ir visas algoritmas, kurį numatome, kaip juos, kai jie jau pasirenge, turi įgūdžių, integruoti į gynybos planus, yra šio įstatymo dalis. Lygiai taip pat, pavyzdžiui, mokymo centras. Šita organizacija iki šiol neturėjo mokymo centro, mes jį reglamentuojame įstatyme, mes numatome jo steigimą. Tai yra galimybė ugdyti šaulių įgūdžius – ir karinės gynybos įgūdžius, ir ginkluo-

to pasipriešinimo, ir neginkluoto pasipriešinimo, ir civilinės gynybos, ir panašiai. Šiek tiek plečiausi ir tų iššūkių spektras, todėl mes tai irgi atliepiame.

Kitaip tariant, dabar Šaulių sąjunga pagal šią įstatymą turės ir kovinius šaulius, komendantinius šaulius, kurie užtikrintų užnugarį, ne kinetinius, tai ginkluoto pasipriešinimo šaulius, kurie padėtų savivaldai ir civilinei gynybai, ir jaunuosius šaulius. Ir labai tos keturios kategorijos, manau, leistų mums stiprinti šią organizaciją, ir svarbiausia – visiems žmonėms, kurie norės rasti vietą gynyboje, mūsų piliečiai, kurie klausia, koks mano vaidmuo gynyboje, rasti vietą per Šaulių sąjungą. Taip mes užtikrintume visuotinės gynybos principą, kuris taptų ne šiaip dar viena butaforine fraze, bet realiu kūnu. Mes ir siūlome tai padaryti.

Kviečiu visus balsuoti už. Ir labai ačiū visai opozicijai, kuri labai dalykiškai, konstruktyviai prie to prisidėjo. Ačiū.

PIRMININKAS. P. Gražulis pasisako prieš.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Gerbiami Seimo nariai, tikrai nemažo atgarsio visuomenėje sulaukė šitas įstatymas. Manau, Šaulių sąjunga turėtų būti savanoriška organizacija, ji turėtų pati rinkti savo vadovą, savo vadovybę (tai skatintų atsakomybę pačioje sąjungoje), o dabar jų vadovybę, jų vadovą tvirtins Vyriausybė. Ir gali atsitikti taip, kad tas vadovas, kurį patvirtins, neturi jokio autoriteto, pasitikėjimo Šaulių sąjungoje, gal jis yra lojalus tik valdžiai, Vyriausybei, bet nėra labai lojalus Lietuvai.

Aš manau, kad tikrai šitas variantas yra nepriimtinas ir netoleruotinas. Ir nereikėtų, vienu žodžiu, tokiu keliu eiti. Reikėtų ugdyti pilietišką visuomenę, atsakingą visuomenę, o ne kažkokiais nurodymais, nuleidimais iš viršaus vadovybės, vadovo, kuris vadovaus Šaulių sąjungai. Šitas kelias nėra tinkamas.

PIRMININKAS. Ar J. Sejonienė norėtų dėl vedimo tvarkos? Nes balsavimo nebuvo, replikoms negaliu skirti laiko. Gerai, ačiū už supratimą.

A. Veryga kalba už.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, pirmininke. Gerbiami kolegos, aš gal nepastebėjau, kad tas įstatymas būtų sulaukęs didžiulio atgarsio visuomenėje. Tai, kad jisai sulaukė daug reakcijų iš pačių šaulių, manau, yra natūralu, nes juos tai liečia, ir šauliai tikrai išsakė daug įvairiausių pastabų. Ir aš noriu pasidžiaugti, kad į absoliučią daugumą pačių šaulių išsakytų pastabų tiek dėl vadovo skyrimo, tiek dėl išsakytų rizikų (tame pirminiame variante buvusi galimybė galbūt politizuoti organizacijos valdymą ar vadovavimą) buvo atsižvelgta, tos rizikos dabar yra, aš manau, esame įstatyme jau suvaldytos.

O Lietuvos šaulių sąjunga jau yra išaugusi ir pasikeitusi, įrodžiusi savo gebėjimus prisidėti prie valstybei tikrai sudėtingų situacijų – tiek kovidų pandemijos, tiek krizės pasienyje su nelegaliais migrantais valdymo ir kitų sričių. Šitas įstatymas yra iš esmės jau teisinio reglamentavimo taikymas, pritaikymas prie jau išaugusios ir kompetencijomis, ir apimtimi organizacijos. Ir dar sykį pakartosiu, kad, mano supratimu, vis dėlto į absoliučią daugumą pačių šaulių išsakytų pastabų yra atsižvelgta. Čia, Seime, ne vienas esame priklausantis Lietuvos šaulių sąjungai ir kai mes ateiname į savo padalinius, užsivelkame uniformas, mes pamirštame politines priklausomybes, pamirštame partiškumą, pamirštame kitus nesutarimus ir visi vieningai siekiame tų pačių tikslų.

Aš noriu palinkėti to paties šiandien balsuojant už šią įstatymą. Tikrai sutelktai kviečiu pasisakyti ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar tik informuoju, kad pratęsiu balsavimo intervalą maždaug iki 12 valandos, kad apsvaistytume iki galo šį projektą ir lydimuosius. O gal bus logiška, nelaukiant antrojo balsavimo intervalo, šį intervalą pratęsti tiek, kad galėtume išspręsti ir nutarimą dėl laikinosios tyrimų komisijos. Gerai, tikriausiai taip ir bus. Kol kas iki 12 valandos pratęsiame.

Toliau prieš pasisako J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, gerai paminėjo A. Veryga, kad projektas ir tarp Šaulių sąjungos sulaukė prieštarų nuomonių, ypač dėl Šaulių sąjungos vado skyrimo. Kiek žinau, dauguma mano pažįstamų šaulių pasisako, kad Šaulių sąjunga vis dėlto liktų prie krašto apsaugos ministro, bet ne prie Vyriausybės. Kai kurie tai vertina

kaip galima šios institucijos politizavimą. Todėl tikrai būtent šiam aspektui aš nepritariu ir tikrai negaliu palaikyti projekto. Ačiū.

PIRMININKAS. E. Pupinis – už.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų turbūt priimdami įstatymą mes visada sau keliame tam tikrus lūkesčius, kuriuos norime, priėmus įstatymą, įgyvendinti. Ne vienam iš Seimo narių teko girdėti tam tikrų problemų dėl buvusio aprūpinimo. Turbūt vienas iš pagrindinių lūkesčių, kad po šio įstatymo priėmimo šauliai tikrai gaus deramą finansavimą, nes atsiras daug naujų funkcijų.

Turbūt man, kaip dirbančiam Švietimo ir mokslo komitete, vienam iš tų, vis dėlto labai svarbu, kad atsiranda tam tikra struktūra, tai yra Šaulių mokymo centras, kuris užims tam tikrą nišą, kurios nebuvo kam vykdyti Lietuvoje. Dėl pilietinio pasipriešinimo Lietuvoje – vienas klausimas, bet tam tikri elementai susiję su civiline sauga, iš tikrųjų su pilietiškumo ugdymu, tai yra labai svarbu. Manau, šiuo metu atsiras tam tikra struktūra, kuri bus suderinta su mokyklų programomis, kad vis dėlto ir moksleiviai, ir jaunimas į šią veiklą bus įtraukiami ir bus galimybė jiems ginti tiek civilinės saugos, tiek ir karybos žinias.

Savaime suprantama, manau, tai bus tikras tiltas tarp reguliarios kariuomenės, tarp savanoriškos krašto apsaugos tarnybos ir tarp piliečių, ypač jaunų žmonių, renkantis ir karo specialybę.

Taip pat, manau, svarbu, kad šiek tiek didinamos ir garantijos, nes vis dėlto pamatėme, kad nemažai šaulių išitraukė, ypač esant ekstremaliosioms situacijoms, į veiklą, kuri yra svarbi valstybei. Savaime suprantama, turbūt vykdam įvairias veiklas, kurios artėja prie tam tikros struktūrizuotos veiklos, ką vykdo ir policija, ir turbūt iš dalies ir savanoriška krašto apsaugos tarnyba, vėlgi tam tikros garantijos taip pat reikalingos, nes žmonės, kurie turi reikalą su galbūt tam tikrais galimais įvairiais pasipriešinimais, imigracija ir kitais reikalais arba, tarkime, su epidemijos reikalais, iš tikrųjų turi turėti tam tikras garantijas. Manychiau, po šio įstatymo priėmimo Šaulių sąjunga taps patrauklesnė ir turbūt tai padės įgyvendinti tikslą, kad vis dėlto bent per dešimtmetį pasiektume 50 tūkst. žmonių įsitraukimą į Šaulių sąjungą. Siūlau pritarti įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Prieš dar kalbės K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Ačiū. Iš tiesų turiu argumentą prieš, turiu argumentą už. Argumentas prieš turbūt tikrai yra tas pavaldumo klausimas, kuris sulaukė labai daug debatų, man atrodo, kad jis yra nereikalingai tiesiog sukurtas. Mes iš tiesų turėjome be tokių debatų priimti šitą įstatymą. Bet turbūt daugumos valia yra tą pavaldumą pakeisti Seime. Aš tikiu, kad tai tiesiog pridarys daugiau problemų ateityje, jau įgyvendinant šitą įstatymą.

Kodėl vis dėlto reikėtų pasisakyti už šią reformą? Aš norėčiau palyginti, kaip mes matome Ukrainą ir Rusiją, šiuo metu kariaujančias tarpusavyje. Mes galime pasidžiaugti, kad Ukraina savo kariuomenę, dešimtis tūkstančių karių ruošia pas sąjungininkus, jie pereina daug mėnesių trunkančius mokymus. Apie Rusiją girdime, kad apie 50 tūkst. mobilizuotųjų yra tiesiog įmesti į karą ir tampa tokia kaip ir patrankų mėsa. Ko aš norėčiau iš šios Šaulių sąjungos reformos? Kad mes vis dėlto labai rimtai pažiūrėtume į šaulių igūdžių rengimą. Čia atsiras ir mokymų centras, atsiras įstatymo reikalavimai, kad turi būti tam tikros programos, tam tikri vertinimai, kam kas yra pasiruošęs, kad mes paruoštus žmones pagaliau nusiųstume ar migrantų krizei valdyti, ar dėl kovidą padėti, būtų tikrai atsakingai pažiūrėję į šitą Šaulių sąjungos klausimą. Šioje redakcijoje šie pakeitimai yra, tikiuosi, jie bus sėkmingai įgyvendinti.

PIRMININKAS. Ir paskutinis dėl motyvų šiuo atveju už kalbės V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, mūsų šiandien svarstomas įstatymas yra labai svarbus žingsnis į priekį stiprinant mūsų pilietinę visuomenę ir stiprinant mūsų atsparumą įvairioms problemoms. Ilgą laiką buvo galvojama, kaip padaryti, kad krašto gynybos reikalai nebūtų vien tik Krašto apsaugos ministerijos atsakomybė. Taip buvo kalbama ir apie kovą su informacija, dezinformacija ir kitus aspektus. Ir štai mes dabar turime naują modelį, kai Vyriausybės lygmeniu atsiranda Krizių valdymo centras ir kai šauliai išsina vien iš KAM'o reguliuojamos srities. Žinoma, yra daug įvairių pavojų, apie juos jau mūsų kolegos čia kalbėjo, todėl reikės pasistengti, kad tai netaptų realybe, nes organizacijos politizacija gali įvykti. Bet aš noriu priminti, kad ir prieš

tai ši organizacija buvo pavaldi ministrui, taip pat turėjusiam partinę priklausomybę. Tokių pavojų, tiesą sakant, buvo ir anksčiau, o kai kada net ir ne tik pavojų.

Norėčiau pasakyti, kad mes turime vis dėlto svarbų žingsnį į priekį ir kokybinį augimą. Ir švietimo sistemoje, ir ekonomikoje, ir kitose srityse reikalingas visų šių trijų kategorijų šaulių prisidėjimas: tiek kovinių, tiek komendantinių, tiek ir nekinetinių. Pavaldumas krašto apsaugos ministrui įstatyme išlieka, jis yra įrašytas, gynybos planuose Šaulių sąjunga vis tiek bus. Labai svarbu, kad pati krašto apsaugos sistema nenusigręžtų nuo šaulių ir kad būtų išlaikytas tam tikras bendradarbiavimas. Bet aš manau, kad šitas punktas apie priklausomybę ministrui iš esmės sudaro sąlygas toliau sėkmingai vystyti bendradarbiavimą. Šauliai šiuo įstatymu žengs svarbų žingsnį į priekį. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Ką gi, motyvai išsakyti. Balsuosime dėl įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 115: už – 90, prieš – 4, susilaikė 21. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

J. Sejonienė – replika po balsavimo.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Matau, kad vis dėlto gerbiamas P. Gražulis susilaikė šio balsavimo metu, nes, matyt, taip ir nesuprato, kad balsuoja ne už Šiaulių, o už Šaulių sąjungą. Tai transkribuoju: š-a-u. (*Balsas salėje*) Labai džiaugiuosi, kad iš tiesų didžioji dauguma Seimo narių palaikė įstatymo projektą, kad šita garbinga organizacija turės galimybę stiprėti. Kaip rodo naujausiųjų laikų istorija, ji gali būti itin reikšminga Lietuvos gynybai.

PIRMININKAS. Turbūt neįmanoma įsivaizduoti, kad P. Gražulis nepaprašytų replikos, kai nuskamba jo pavardė. Prašau. (*Balsai salėje*)

P. GRAŽULIS (*LRF*). Nesikabinėkite prie žodžių, o žiūrėkite į esmę. Žvelkite giliau. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerai.

11.39 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1839(2) (priėmimas)

Dabar lydimasis Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1839(2). Du straipsniai. Dėl 1 straipsnio pastabų nėra. Priimame jį bendru sutarimu.

2 straipsnis. Čia buvo Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Priimame bendru sutarimu šį straipsnį su integruota Teisės departamento pastaba.

Dabar motyvai dėl viso projekto. P. Saudargas – už.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, iki brutalaus karo Ukrainoje mes galėjome samprotauti, kaip būtų, jeigu būtų, kokios būtų veiksmingos priemonės prieš invazijai atremti, kas veiktų, kas neveiktų. Dabar mes galime tiesiog savomis akimis įsitikinti, kokią karą XXI amžiuje kariauja Rusija, kas atsitinka, kai pas tave į valstybę atvažiuoja Rusijos tankai, kas veikia, kas neveikia. Drįstu priminti, gerbiami kolegos, kad mes Seime patvirtinome visuotinio pilietinio pasipriešinimo strategiją, nes tik visos visuomenės susitelkimas duoda rezultatą atremiant priešų ataką. Šaulių sąjungos stiprinimas šiame bendrame paveikslė yra tik mozaikos gabalėlis, tačiau būtinas.

Dabar šiek tiek apie tą savarankiškumą. Čia, kolegos, mes ir pataisą jau dėl šventos ramybės priėmėme. Taip, visiškai teisingai, tai yra savanoriška, kartu ir savaveiksmė organizacija, bet priėmus šį įstatymą organizacijos savarankiškumas tik padidėja, gerbiami kolegos, nes vado skyrimas pakeliamas į aukštesnį lygį. Tai vienas aspektas.

Kitas aspektas, kad vado skyrimo procedūroje Šaulių sąjungos suvažiavimas, kuris turi lemiamą reikšmę, balsuoja slapta. Anksčiau tokios normos nebuvo ir balsavimas vykdavo atvirai. Turbūt sutikime, kolegos, su jumis esame politikai, perėję ne vieną balsavimą, slaptas balsavimas

yra demokratiškesnis. Šiuo atveju tikrai turime galimybę patvirtinti tokį vadą, kuris tenkins šaulių bendruomenę. Todėl nuogastavimų dėl vado skyrimo procedūros tikrai čia jau nereikėtų turėti. Tai bus tikrai į naują lygį pakelta savanoriška sukarinta visuomeninė organizacija. Balsuokime už.

PIRMININKAS. A. Širinskienė pasisako prieš šį projektą.

A. ŠIRINSKIENĖ (LRF). Nebūtų kolega pradėjęs pasakoti, kaip yra padidintas savarankiškumas, greičiausiai būčiau nereagavusi, bet man yra labai aišku, kas bus iš vadovo savarankiškumo, kai Vyriausybė spęs dėl jo premijų. Manau, kad tuo viskas pasakytas.

PIRMININKAS. Dėkui pasisakiusiems dėl motyvų.

Dabar balsuosime, ar priimame Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1839(2).

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 109: už – 88, prieš – 1, susilaikė 20. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Toliau pirmininkauti kviesiu kolegą P. Saudargą, jeigu jis nieko prieš.

11.44 val.

Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2065(2) (priėmimas)

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Taigi dar vienas darbotvarkės 1-8.3 klausimas – lydimasis projektas Nr. XIVP-2065(2). Čia nėra jokių pasiūlymų. Ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Ar 2 straipsniui galime bendru sutarimu?

Dėkoju, pritarta.

Dėl viso įstatymo niekas nenori kalbėti. Taigi balsuojame dėl dar vieno Šaulių sąjungos įstatymo lydimąjo, kuris skamba taip – Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo pakeitimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 112, balsavo 112: už – 101, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 11. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

Dabar per šoninį mikrofoną kolega L. Kasčiūnas. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Aš labai trumpai. Tik noriu visiems padėkoti už bendrą darbą. Tikrai darbas vyko pusę metų, mažų mažiausiai pusę metų. 200 pastabų, pasiūlymų reikėjo įvertinti, apsvarstyti. Tikrai kartu su opozicija surėmę pečius ieškojome geriausių sprendimų. Labai ačiū. Manau, kad tikrai stipresnės Lietuvos link! Dėkui. (*Balsas salėje: „Kasčiūnas jėga!“*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Galiu tikrai patvirtinti, kad darbo buvo daug atlikta. Dėkojame visiems kolegoms, prie to prisidėjusiems.

Dabar keliaujame darbotvarkę tolyn. Tik atkreipiu dėmesį, gerbiamieji kolegos, matau šioji tokį bruzdesį salėje, kad balsavimų langas yra pratęstas ir mes balsuosime toliau ir dėl kito klausimo, kuris bus pristatytas. Labai kviesčiau neišsivaikšioti.

11.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl vidaus reikalų ministrės Agnės Bilotaitės atsakomybės organizuojant 2021 m. rugpjūčio 10 d. neramumų prie Lietuvos Respublikos Seimo malšinimo veiksmus ir galimo mobingo taikymo buvusio Viešojo saugumo tarnybos vado Ričardo Pociaus atžvilgiu parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ projektas Nr. XIVP-2223 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-14 klausimas – Seimo nutarimo dėl Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl vidaus reikalų ministrės Agnės Bilotaitės atsakomybės organizuojant neramumų prie Lietuvos

Respublikos Seimo malšinimo veiksmus ir taip toliau projektas Nr. XIVP-2223. Taigi dėl šios komisijos yra pasirašiusių Seimo narių. Mane informuoja, kad gerbiamas D. Griškevičius pristatys pasirašiusių vardą, taip? Prašom tuomet į tribūną. Gerbiamasis D. Griškevičius pristatys projektą. Prašom.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Kaip jau gerai atkreipėte dėmesį, sprendimo projektą dėl nutarimo pasirašė 57 nariai. Tai turbūt suponuoja, kad tai tikrai svarbus klausimas, nors dalis čia esančių parlamentarų tą bando neigti. Nors ir kaip ten būtų, atsimeiname, kas 2021 m. rugpjūčio 10 d. įvyko prie Seimo. Kalbėjome atvirai, buvo pasikėsinta į parlamentą, į žmonių sveikatą.

Pačios krizės suvaldymo klausimai, kurie, aišku, išryškėjo turbūt po generolo R. Pociaus atsisistatydinimo ir tam tikrų miestų viešų kaltinimų, kelia tikrai daug klausimų: ar buvo padaryta krizės valdymo metu klaidų, jeigu jų buvo padaryta, kas už tai atsakingas, ir kokias pamokas mes iš tos situacijos galėtume išmokti.

Akivaizdu ir tai, kad galbūt šito sprendimo projekto, jeigu galima taip pavadinti, ir nebūtų šiandien, jeigu prieš 2 savaites vykusio susitikimo metu su vidaus reikalų ministre ir opozicijos atstovais į iškeltus klausimus Statuto nustatyta tvarka būtų atsakyta. Deja, ne tai kad į klausimus nebuvo atsakyta, bet klausimų kilo dar daugiau. Sprendimas, kuris šiandien yra svarstomas, būtent galbūt dėl to ir atsirado, kaip buvo elgiamasi ir komentuojama ta situacija to susitikimo metu.

Girdžiu kitų kolegų svarstymus, kad galbūt šis laikinosios tyrimo komisijos formatas yra netinkamas, galbūt mums reikia ieškoti kitų variantų, galbūt galime pasitelkti tam tikrus komitetus, pavyzdžiui, NSGK. Tačiau noriu atkreipti dėmesį, pavadinkime taip, nuo istorijos pradžios praejo jau tikrai geras laiko tarpas ir nors buvo tiek pačių parlamentarų, tiek netgi kai kurių komitetų pirmininkų pasiūlymų tą klausimą svarstyti, to, deja, nebuvo padaryta. Todėl reaguodami į šią susiklosčiusią situaciją būtent 57, pabrėžiu, Seimo nariai inicijavo šio projekto atsiradimą ir svarstymą šiandien čia, Seimo salėje.

Dar girdžiu tokių pamąstymų, kad galbūt neverta kelti klausimo, netgi kai kurių tam tikrų įstaigų vadovai sako: kas buvo, tas buvo ir ko mes čia dabar ieškome, kaip sakoma, praeityje, toje istorijoje, vykusioje faktiškai daugiau nei prieš metus. Bet, man atrodo, parlamento pagrindinis dalykas ir parlamentinės valstybės, demokratinės valstybės užduotis ir tikslas – turi būti atsakyta į iškeltus klausimus, kurie galbūt nėra patogūs, yra skausmingi. Bet jeigu mes norime kaip demokratija stiprėti ir gauti atsakymus, žinoti, ar pasitelkiama jėga yra teisės aktų nustatyta tvarka, demokratinei valstybei tai privalomas atributas, todėl šiandien mes stovime čia.

Kadangi sprendimo pats projektas, tekstas jums tikrai yra lengvai prieinamas, ir visiems, ne tik Seimo nariams, bet ir visuomenei, aš tikrai viso teksto nesiruošiu čia skaityti. Matau, kad yra nemažai užsirašiusių paklausti, ir manau, tie klausimai tikrai galės būti užduoti, bet pagrindinis turbūt dalykas šito teikimo susideda iš dviejų dalių.

Pirma dalis. Ar suvaldant situaciją buvo vadovaujamasi teisės aktais? Jeigu taip, kokiais, kokia tvarka? Ar buvo viskas juridine prasme atlikta tinkamai?

Antra dalis galbūt susidėtų iš to, kad... Ar iš to galimo, galbūt neteisingo įforminimo arba apskritai neįforminimo nekils teisinių padarinių jau vėliau, svarstant tam tikras inicijuotas Baudžiamojo kodekso bylas, inicijuotas, iškeltas bylas?

Ir galiausiai, aišku, tas nepatogus klausimas, to galimo vadovo santykių su pavaldiniais mobingo klausimas. Aš matau kai kurių Seimo narių veiduose atsirandančią šypseną. Bet, žinote, kai mes kalbame apie galimo mobingo atvejus gydymo įstaigose ar kitur, mes labai susirūpinę, mes teikiame įvairias įstatymų iniciatyvas, praktikas, kad tokios praktikos negalėtų būti pasikartojančios. Bet kai tai paliečia mus pačius, politikus, tada atsiranda šypsenos. Man atrodo, kad mes turime tikrai įvertinti vienodai.

Kitas labai svarbus dalykas, irgi girdėjau, kad, na, žiūrėkite, inicijuoja klausimą opozicija, tai galbūt čia bandymas susidoroti su ministre ar panašiai. Aš noriu atsakyti jums, kolegos, kurie keliaite šiuos klausimus, kad komisija būtų sudaroma, jeigu ji būtų šiandien patvirtinta, iš visų frakcijų atstovų, pagal, aišku, frakcijų dydžius ir panašiai. Kitaip tariant, komisijos daugumą sudary-

tų vėlgi ir jūsų daugumos deleguoti atstovai. Taigi čia baimintis, kad neva tai opozicija nori kažkokį blogą sprendimą priimti ministrei, tikrai yra nepagrįsta ir iš karto atmestina.

Kas dar svarbu paminėti? Komisiją siūloma sudaryti iki šios sesijos pabaigos. Žinoma, galbūt darbas būtų baigtas ir anksčiau. Bet pripažinkime vieną dalyką, kad saugumo užtikrinimas, tinkamas nacionalinio saugumo sistemos funkcionavimas ir viešąjį saugumą užtikrinančių institucijų darbas, taip pat siekis pašalinti grėsmes nacionaliniam saugumui laikytinas ypatingos svarbos valstybės klausimu, todėl tikrai kviečiu į šį klausimą pažiūrėti ne pro pirštus, atmesti galimus politinius nesutarimus ir pateikti aiškius atsakymus.

Man atrodo, kas jau kas, bet būtent pati ministrė ir valdančioji dauguma taip pat turėtų būti labiausiai suinteresuota šios komisijos sudarymu, šios komisijos formatu gauti atsakymus ir galbūt gavusi tuos atsakymus tiesiog užbaigtų šią temą, klausimą. Sutinku, kad jos nuolatinis eskalavimas tikrai valstybei nieko gero neduoda. Bet, pabrėžiu, slėpimasis ir nenoras atsakyti į tuos klausimus iškelia dar daugiau papildomų klausimų. Todėl galbūt nebetęsdamas savo kalbos, jei-gu galima, pirmininke, pereičiau prie atsakymų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ne tik galima, bet ir reikia, nes jūsų užsirašė paklausti nemažai Seimo narių, netgi dešimt. Pirmoji klausia gerbiama A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LRF). Vien tai, kad mes šiandien svarstome ministrės veiklos tyrimo komisijos klausimą, išties yra šios ministrės fiasko. Ar jūs nemanote, kad verčiau, užuot rėkusi ant Seimo narių opozicijos susitikimuose ar motyvuodama savo veiklą įvairiais lūpdažiais ir aukštakulniais, ministrė būtų tikrai geriau ir atsakingiau, ir garbingiau pasielgusi, tiesiog pasitraukdama iš užimamų pareigų?

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Aš už ministrę vis dėlto nenorėčiau kalbėti, tai yra jos sprendimai. Bet kuriuo atveju, kaip ir minėjau savo kalboje, tas susitikimas, kurio metu buvo galima atsakyti į klausimus... Tikrai, kolegos, mes, kad ir sėdime skirtingose frakcijose, nesame vieni kitiems priešai. Būtų normaliai, bendražmogiškai atsakyta į tam tikrus klausimus, galbūt pasidalinta patirtimi, ko išmokome iš šitos situacijos, ar ne, man atrodo, šitos komisijos šiandien nebūtų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau jūsų nori paklausti gerbiamas P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (LRF). Dėl vedimo tvarkos. Žiūrėkite, ten užrašyta, kad mes užsirašėme kalbėti, o ne klausinėti.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, jums dabar įjungtas mikrofonas klausti pranešėjo.

P. GRAŽULIS (LRF). Tai paklausiu.

PIRMININKAS. Tai čia ne dėl vedimo tvarkos, jeigu jūs norite pasisakyti, prašom per šoninį mikrofoną.

P. GRAŽULIS (LRF). O kada mes galėsime užsirašyti dėl ne vedimo tvarkos, o diskutuoti?

PIRMININKAS. Tai diskutuoti atskiras užsirašymas.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Čia pateikimo stadija.

PIRMININKAS. Jūs užsirašėte paklausti gerbiamo pranešėjo. Ar norite?

P. GRAŽULIS (LRF). Ne, neklausiu, aš diskusijoje dalyvausiu.

PIRMININKAS. A, gerai, dalyvaukite diskusijoje. Tada jūsų nori paklausti gerbiamas R. Žemaitaitis. Ar ten užsirašėte, gerbiamas Remigijau?

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, sveikinu su jūsų tokia iniciatyva. Mano klausimas yra kitas. Kaip manote, ar opozicija bus vieninga ir ar visi jie dalyvaus, visi balsuos, nes žiūrint į rytinį posėdį, kiek užsiregistravo opozicijos, tai gana itinai didelis skaičius. Kaip jūs manote, ar visa opozicija išdrįs ateiti į salę, čia, ar sėdės savo kabinetuose? Ar kabinetuose sėdės, ar salėje sėdės ir balsuos? Kaip jūs vertinate?

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Aš nežinau. Nesu lažybų bendrovės analitikas, užsiimantis vertinimu, kas balsuos ar nebalsuos. Man atrodo, greitai pamatysime balsavimo rezultatus ir galėsime į šį jūsų užduotą klausimą atsakyti, kiek dalyvavo opozicijos, kiek daugumos atstovų.

PIRMININKAS. Matau, kad gerbiamas P. Gražulis nerimastingai vaikšto po salę. Aš jums tuoj paaiškinsiu, gerbiamas kolega. Yra klausimo pateikimas. Tokio žanro kaip diskusija dabar nėra. Yra klausimai pranešėjui ir motyvai už, prieš, nes yra pateikimo stadija. Aš nesuprantu, kodėl jūs ieškote diskusijos, jeigu tokio žanro dabar nėra.

Dabar klausimą užduos gerbiamas A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Gerbiamasis pranešėjau, ištis gera ir reikalinga iniciatyva ir iš tiesų komisiją sudaryti reikia, nes keliama klausimai yra labai aktualūs ne vien todėl, kad būtų nustatyta, kas buvo kaltas vienoje ar kitoje situacijoje, bet tam, kad būtų padarytos pamokos, kad ateity panašios klaidos nebūtų kartojamos. O ne paslaptis, kaip visiems žinoma, kad tų klaidų viena iš pasekmių buvo pareigūnų tam tikri fiziniai sužalojimai, kaip sakyti, žmonių sužalojimai. Tai yra nepaprastai svarbu.

Bet, gerbiamas kolega, norėjau jūsų klausti. Vis dėlto akivaizdu, kad, matyt, valdančiosios daugumos atstovai nebalsuos ir ši komisija nebus sudaryta. Nors akivaizdus ir kitas dalykas, kad ministerijos neveiklumas tomis dienomis gali būti kablukas šiandien tų žmonių, kurie yra teisiami už riausių kurstymą, gynybai ir advokatams teisminiame procese. Kaip jūs manote, jeigu vis dėlto nutiktų taip, kad valdantieji blokuotų šitos komisijos sudarymą, kokių toliau veiksmų reiktų imtis tam, kad vis dėlto šita situacija nebūtų palikta tokio statuso, kokio ji yra dabar?

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Klausimas turbūt susidėjo iš dviejų dalių, tai aš gal pradėsiu nuo pirmosios. Labai sutinku su jūsų mintimi dėl to, kad čia nėra kaltųjų paieškos. Čia yra tiesiog siekis, jeigu buvo padaryta klaidų ir išmoktos pamokos, jas perkelti. Beje, pati ministrė susitikimo metu irgi minėjo, kad dabartinis tokių situacijų valdymas yra, kaip pasakė, sovietinis, atgyvenęs ir visa kita, tai akivaizdu, kad reikia turbūt ieškoti sprendimų, kaip tada tokią sistemą keisti. Tai yra viena dalis.

Antra dalis, kas būtų, jeigu būtų, na, kolegos, kai matysime sprendimus, kaip elgtis tiek dauguma, tiek mažuma, matysime, kokie buvo balsai, tada, aišku, galėsime priimti galutinius sprendimus. Bet bet kuriuo atveju aš nemanau, kad jeigu klausimas, tarkime, šiandien būtų atmestas, kad tai viskas, iniciatoriai nuleidžia rankas. Kaip aš minėjau, pagrindinis klausimas nėra komisijos sudarymo klausimas. Pagrindinis siekis yra sudaryti komisiją tam, kad būtų gauti atsakymai ir pasimokyta iš galbūt padarytų klaidų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų taip pat nori paklausti gerbiamas V. Fiodorovas. Prašom. Atsako klausti. Tada gerbiamas A. Skardžius klausia. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, ištis labai reikalinga jūsų iniciatyva. Man nesuprantama, kad valdantieji tokiu atsakingu laikotarpiu, kai vyksta karas Ukrainoje, hibridinis karas ir provokacijos iš mūsų kaimynų, nelegalų srautai, nepaprastoji padėtis, na, o čia, užsižaidę tais partiniais žaidimais tarsi vaikai smėlio dėžėje, į tokį atsakingą postą deleguoja kad ir tituluotą gražuolę, tačiau neišmanančią šioje srityje ir neturinčią jokios partitės savo partietę. Ar tai nėra nacionalinio saugumo jau reikalas, ne tik parlamentinio tyrimo komisijos reikalas? Ar buvimas tituluota gražuole yra pakankama priežastis būti?..

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, gerbkite savo kolegas kalbėdamas ir neperženkite etikos normų.

A. SKARDŽIUS (DPF). Atsiprašau?

PIRMININKAS. Aš pasakiau tai, ką norėjau pasakyti. Manau, kad jūs išgirdote.

A. SKARDŽIUS (DPF). Aš išgirdau...

PIRMININKAS. Prašome, eikite prie šoninio mikrofono.

A. SKARDŽIUS (DPF). Jūs mane pertraukėte.

PIRMININKAS. Taip, aš jus pertraukiau, nes jūs ministrės atžvilgiu laidote nepagarbias replikas.

A. SKARDŽIUS (DPF). Įjunkite mikrofoną.

PIRMININKAS. Prašau.

A. SKARDŽIUS (DPF). Labai pagarbias replikas. Pavadinti kiekvieną tituluotą gražuoliu ar gražuole, jeigu tą titulą turėjo, aš nemanau, kad čia yra įžeidimas, pirmininke. Ir jūs neprimetinkite man arba kitiems kolegoms, posėdžio pirmininke, jūs vadovaukite posėdžiui, bet tikrai nerecenzuokite ir nereplikuokite. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega, tikiuosi, kad mes vienas kitą išgirdome. Tęsite pasakymą ar nebetęsite? Tai gerai, prašom atsakyti į klausimus. Prašom, jeigu išgirdote klausimą, atsakykite.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Tai aš į klausimą pabandyčiau atsakyti taip, kad, na, šiuo atveju man tikrai turbūt nesvarbu, kas ten tituluotas ar netituluotas, esminis klausimas yra, kaip šis

žmogus atlieka savo pareigas. Akivaizdu, kad ministerijai šios kadencijos metai tikrai nėra lengvi. Buvo nemažai klausimų, situacijų, krizinių situacijų, kurios šiai ministerijai tikrai buvo išbandymų metas, taip pat ir pačiai ministrei, to niekas nepaneigs. Tačiau, nepaisant to, mes turime vertinti tam tikrą darbą ir tas darbas, deja, kelia klausimų. Kaip ir minėjau, aš nesu šiandien prieš jus teisėjas ir aš negaliu pasakyti, ar ministrė teisi, ar neteisi. Mūsų siekis ir yra šiandien sukurti laikinąją tyrimo komisiją tam, kad komisijos nariai gautų atsakymus į užduotus klausimus ir būtų padarytos išvados, kurios būtų paskelbtos šioje Seimo salėje.

PIRMININKAS. Dėkui. Jūsų nori paklausti gerbiamas J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Noriu paklausti, ar rašydamas klausimus jūs prieš tai susipažinote su Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete turima medžiaga po jų atlikto tyrimo po riausių dienos rugpjūčio mėnesį? Panašu, kad neskaitėte tos medžiagos, nes būtumėte atsakymus į daugelį jūsų formuojamų klausimų ten jau suradęs.

Noriu paklausti dėl kai kurių jūsų formuluojamų klausimų, ar jūs patys juos sugalvojote, ar to paprašė įtariamųjų advokatai ar patys įtariamieji? Aš turiu omeny štai tokius klausimus. „Kas, kada ir koku tikslu rugpjūčio 10 dieną inicijavo ikiteisminį tyrimą dėl galimo riausių organizavimo pagal Baudžiamojo kodekso straipsnį „Riaušės“?“ Taip sakant, jūs čia metate netiesioginį kaltinimą tiems tyrėjams, kurie inicijavo tuos tyrimus. Kitas klausimas: „Ar minėtas riausių malšinimas buvo vykdomas pagal teisės aktų reikalavimus?“ Tai vėlgi čia pagalba advokatams, kad galėtų kelti abejones, ar buvo teisėti pareigūnų veiksmai. Tai kodėl jūs tokiais klausimais esate pasirengę talkinti įtariamiesiems ir jų advokatams?

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Gerbiamas Razma, na, jūs tikrai esate meistras tokių bandymų apskuti, kas ką skaitė, ko neskaitė, geri klausimai, blogi klausimai. 57 Seimo nariai pasirašė tuos klausimus ir jie mato prasmę tuos klausimus užduoti. Nėra blogų klausimų, nepatogių klausimų, yra tik blogi atsakymai. Jeigu ministrė ar valdančioji dauguma šiuo atveju, matau, bijo tam tikrų atsakymų arba, tiksliau, galbūt neturi atsakymų į tuos iškeltus klausimus, tai čia jau yra ne klausimus užduodančių problema.

PIRMININKAS. Taip, numatytas klausti laikas baigėsi. Gerbiama pranešėja kviečiu užimti savo darbo vietą. Jūs atsakėte į visus klausimus per numatytą laiką. Dabar motyvai už, prieš. Tai gi už pasisakys gerbiamas P. Gražulis. Prašau.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Gerbiamieji Seimo nariai, gerbiami opozicijos nariai. Iš tikro, aš manau, esminis ir pagrindinis klausimas turėjo būti šitame klausimyne, kas organizavo riaušes ir kas vykdė riaušes? Yra klausimas, kas vadovavo riaušėms? Jeigu mes pažiūrėtume logiškai, buvo suorganizuotas mitingas prieš valdančiąją daugumą ir jos priimamus sprendimus. Kam reikalinga sumenkinti visą šitą mitingą ir dalyvius mitinge? Valdančiajai daugumai ir konservatoriams. Ministrė sako, kad niekas neuždavė klausimų iš karto po rugpjūčio 10 dienos. Aš pasiūliau sukurti laikinąją tyrimų komisiją ir išsiaiškinti pagrindinius klausimus, kas užsakė šitas riaušes ir kas vykdė – specialiosios tarnybos, konservatoriai, liberalai ar visa valdančioji dauguma – ir kas vadovavo.

Kitas dalykas. Aš nenoriu visai net gilintis į tą klausimą, kaip čia įvardino: tituluota vidaus reikalų ministrė (kuo tituluota?), bet kad kompetencijos trūksta, tai faktas. Bet, gerbiamieji, man iš kito klausimo... Generolas... Tokia tituluota mergaitė ar moteris paspaudė – ir į krūmus. Klausykite, koks jis generolas? Ar jis gali būti generolu, jeigu treptelėjo kojele kažkokia mergaitė ir jis į krūmus?! Tokie žmonės negali būti generolai. Pažiūrėkite, kiek mane jau 30 metų persekioja konservatoriai, bylas kelia, apkaltas organizuoja, aš visai nekreipiu į tai dėmesio. Reikia būti vyru, nepasiduoti kažkokiam spaudimui, o dabar, klausykite, pats generolas į krūmus! Man būtų gėda prisipažinti...

PIRMININKAS. Laikas, gerbiamas kolega. Laikas! (*Balsai salėje*) Labai ačiū.

Dabar prieš pasisakys gerbiamas E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, kaip pilietis ir politikas aš noriu, kad policija, Viešojo saugumo tarnyba, kitos struktūros efektyviai bendradarbiautų ir užtikrintų visuomenės rimtį. Mano manymu, tai pavyko padaryti rugpjūčio 10-osios riausių metu.

Beje, kaltinimai ministrei, kad pradėjo priekabiauti, kaip sakoma, prie generolo po riausių, kažkaip nesueina galai. 2021 metais pono R. Pociaus darbo ir veiklos vertinimas buvo teigiamas.

Taigi riaušės čia nieko bendro neturi. Paskui prasidėjo problemos, už tai 2022 metų birželio mėnesį buvo skirta drausminė nuobauda.

Gerbiami opozicijos nariai, atskirkime riaušes, generolo veiklą ir ministrės požiūrį į generolą. Man atrodo, kad generolas, pats pasiprašęs būti atleidžiamas, išsaugojęs visas garantijas, po to padarė provokaciją prieš ministrę. Ta provokacija padaryta viešojo saugumo ir stabilumo sąskaita. Mes pasiduodame dabar toms emocijoms, kurias užvirino visuomenėje pasitraukęs generolas. Manau, tai neapdairiai elgiamės.

Beje, dėl komisijos sudarymo. Konstitucinis Teismas yra pasakęs, kad tyrimo komisijos sudarinėjamos tik ypatingais atvejais. Būtų galima diskutuoti, ar galima dabar sudaryti objektyvią, depolitizuotą komisiją, bet opozicija ankstesnėje fazėje ne kartą yra pasmerkusi ir jau beveik nuteisusi ministrę A. Bilotaitę. Štai ir šiandien ponias A. Širinskienė sako, kad tai yra ministrės fiasco. Jau vertinimas, kai siūloma eiti į objektyvų depolitizuotą komisijos darbą. Todėl, aš manau, profesionalūs depolitizuoti tyrimai ir atsakymai, jeigu dar yra klausimų be atsakymų, turi būti atlikti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto ir Teisės ir teisėtvarkos komiteto lygmeniu. Jei būtų toks poreikis, gerbiamas posėdžio pirmininke, siūlyčiau dėl to priimti protokoliniį Seimo sprendimą tuo atveju, jeigu nebūtų pritarta komisijos sudarymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti.

Dabar balsuosime dėl projekto. Balsuojame dėl Seimo laikinosios tyrimo komisijos sudarymo.

Užsiregistravo 116, balsavo 115: už – 50, prieš – 61, susilaikė 4. Taigi, nepritarta.

Dabar reikėtų alternatyviai apsispręsti, ar atmetame, ar gražiname iniciatoriams tobulinti. Kas už, gražiname tobulinti, kas prieš – atmetame. Paprastai taip balsuojame. Kas už, gražiname tobulinti, o kas prieš, vadinasi, atmetame šiuo laikotarpiu visiškai.

Užsiregistravo 120, balsavo 120: už – 54, prieš – 66. Taigi, yra atmetama.

Dabar per centrinį mikrofoną nori gerbiamas E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Pranašiškas buvo R. Žemaitaitis, jis klausė, ar pati opozicija susirinks. Pasirašė 57, o dalyvavo balsavime 50. Bet tai opozicijos reikalas. Gerbiamieji, aš siūlau protokoliniį Seimo sprendimą – pavesti į tuos klausimus atsakyti, jeigu matys reikalą, NSGK ir Teisės ir teisėtvarkos komitetui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toks sprendimas bet kokių atvejų turėtų būti parengtas raštiškai, tuomet Seimas spręstų. Jeigu formuluotė tokia, kad jeigu matys reikalą, tai ir dabar, jeigu matys reikalą, gali visada atsakyti.

Gerbiami kolegos, dar per šoninį mikrofoną gerbiamas J. Razma. Užvirė diskusija, tai manęs visai nedžiugina. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pritariu posėdžio pirmininkui. Jeigu būtų raštu pateiktas protokolinio nutarimo projektas, jį svarstytume. O komitetai, aš manau, patys žino, kokie svarbūs klausimai, jie, girdėdami ir mūsų pasakymus, gali priimti atitinkamus sprendimus. Aš jums siūlau pasitikėti komitetais.

PIRMININKAS. Žinoma, komitetai parlamentinės kontrolės tvarka gali bet kada bet kurį klausimą įtraukti į darbotvarkę. Dabar vis dėlto dar nori gerbiamas P. Gražulis per šoninį mikrofoną.

P. GRAŽULIS (LRF). Taip, valdantieji, jeigu jūs neturėtumėte ką slėpti, tai jūs sudarytumėte tą komisiją. Jeigu jūs nebūtumėte organizatoriai arba užsakovai šio mitingo ir galbūt specialiosios tarnybos vykdytojai, jūs tikrai sudarytumėte šią komisiją. Ką jūs slepiate? Ko jūs bijote? Ką jūs neteisėtai darėte? Aš manau, kad turite daug ką slėpti. Bet ateis laikas, vis tiek istorija tikrai nustatys savo didvyrius.

PIRMININKAS. Kas šitie organizatoriai, tai geras klausimas. Gerbiamas A. Mazuronis. Prašom.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš tik trumpą repliką ir patikslinimą E. Gentvilui, kodėl vis tik reikėjo komisijos. NSGK ir iki šiol galėjo imtis šio klausimo ir tirti, bet komisijos buvo prašoma, ji buvo reikalinga, nes specialioji Seimo tyrimo komisija, kaip jūs puikiai žinote, turi specialų statusą, į ją privaloma atvykti tiems, kurie yra kviečiami, dar svarbiau, tie asmenys, kurie atvyksta, privalo pasirašyti dėl melagingų parodymų davimo ar nedavimo, už tai yra atsakomybė. Tai yra esminis skirtumas tarp tyrimo komitetuose ir tarp tyrimo specialiojoje Seimo tyrimo komisijoje. Jūs tą puikiai žinote.

PIRMININKAS. Gerai, dėkui. Gerbiami kolegos, man atrodo... (*Balsai salėje*) Nešaukime iš vietos, diskusija įvyko, balsavimas įvyko. Vieni kitus išgirdome, matyt, likome prie savo nuomonės. Aš tik atkreipsiu dėmesį, nenorėdamas sukelti tolesnės diskusijos. Man atrodo, NSGK jau svarstė turbūt rugpjūčio mėnesį šitą klausimą, buvo bent jau dėl riausių. Purtote galvą, na, gal jūs geriau žinote.

Gerai. Šį klausimą baigėme. Informuoju, kaip sakė prieš tai pirmininkavęs gerbiamas J. Razma, balsavimo langas buvo pratęstas tik dėl šio klausimo, taigi, dabar jau nebalsuosime iki pietų, o balsuosime numatytu balsavimo lango metu po pietų.

Dabar toliau pateikti kviečiu į tribūną gerbiamą ministrę M. Navickienę.

12.14 val.

Gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų įstatymo projektas Nr. XIVP-2209 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų įstatymo projektas Nr. XIVP-2209. Prašom.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Labai svarbus klausimas – Gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų įstatymo projektas. Aš turiu ir prezentaciją, tikrai nesu tikra, ar jina dabar jau įsijungė. Pradėsiu nuo to, kad 2019 metais yra priimta direktyva siekiant panaikinti kliūtis laisvam gaminių ir paslaugų judėjimui. Šiandien kalbėdami...

PIRMININKAS. Paprašysime suorganizuoti ministrės prezentaciją per tą laiką. Jūs kalbėkite, jums suorganizuos tuoj.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Šiandien Lietuvoje tikrai dar matome daug problemų, susijusių su informacijos neprieinamumu. Apie 65 % asmenų su negalia dėl aplinkos neprieinamumo teigia patiriantys sunkumų savarankiškai gyventi, tai yra iš tikrųjų didelis procentas. Taip pat kalbant apie informacijos prieinamumą, viešos informacijos prieinamumas asmenims su negalia Lietuvos elektroninėje erdvėje tesiekia 3,4 %.

2020 metais Neįgaliųjų reikalų departamento užsakymu atlikta tyrimo Paslaugų prieinamumo ir gaminių tinkamumo visiems Lietuvoje gyvenantiems vartotojams kuo platesniu mastu analizė. Gauti duomenys išryškino, kad teikdami paslaugas ar gamindami gaminius paslaugų teikėjai, gamintojai daugiausia dėmesio skiria judėjimo negalią turinčių asmenų poreikiams, tačiau nevertinamos kitokios negalios, tokios kaip regos, klausos, pažinimo, psichosocialinės, turinčiųjų poreikių. Tad didelė dalis vartotojų negali tinkamai įvertinti prekės kokybės ir ją pasinaudoti dėl netinkamos pakuotės ar informacijos apie ją pateikimo. Būna netinkamas arba šriftas, arba kontrastas, arba garsinė informacija ir panašiai. Štai ir prezentacija atsirado. Trumpai bandyčiau įveikti technologijas.

PIRMININKAS. Jūs norite perjungti kitą skaidrę, bet neišeina, technologijos paveda. Bandykime padėti ministrei įjungti.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Nežinau, ar čia pačiai pavyko, ar padėjo. Žodžiu, taip, kalbant apie direktyvos ištakas ir teisinį pagrindą... Žinokite, pultas neveikia, nežinau. Aš bandau tada tiesiog be skaidrių gal, kolegos, kad nebūtų taip sudėtinga.

Direktyvos ištakos ir teisinis pagrindas. Yra keli dalykai. Pirmiausia, yra vidaus rinkos sudarinimas. Atsižvelgiant į tai, kad Europos Sąjunga pirmiausia yra ekonominė sąjunga, prieinamumo direktyva buvo priimta remiantis laisvu gaminių ir paslaugų judėjimu rinkos viduje, tačiau antrinis yra turinio pagrindas. Jis, manau, yra pats svarbiausias, tai yra Jungtinių Tautų žmonių su negalia teisių konvencija ir joje įtvirtinta teisė į prieinamumą. Europos Sąjunga kartu su visomis valstybėmis narėmis yra prisijungusi prie Jungtinių Tautų žmonių su negalia teisių konvencijos ir taip įgyvendina asmenų su negalia teisę į prieinamumą gaminių ir paslaugų srityje.

Dabar ką apims pati direktyva? Apims įvairius išmaniuosius įrenginius: telefonus, kompiuterius, skaitykles, kitus prietaisus, įskaitant naudojamus elektroninių ryšių paslaugoms, audiovizualinei žiniasklaidai, taip pat savitarnos terminalus, elektroninių ryšių paslaugas ir pagalbą trumpuoju 112 telefono numeriu, transportą, banko paslaugas, elektronines knygas ir elektroninę prekybą. Dabar kokia iš to yra nauda? Visų pirma nauda yra pačiam verslui, ekonominės veiklos

vykdytojams, nes visoje Europos Sąjungos vidaus rinkoje bus suvienodinti konkretiems gaminiams ir paslaugoms taikomi prieinamumo reikalavimai. Todėl sumažės prisitaikymo kaštai, kuomet prisitaikyti bandytų kiekviena šalis narė atskirai. Pagrindinė nauda, aišku, yra asmenims su negalia. Įgyvendinant teisę į prieinamumą daugiau asmenų su negalia turės galimybę naudotis atitinkamais gaminiais ir paslaugomis.

Pati projekto struktūra yra gana paprasta, projekte nustatomas institucinis mechanizmas, tai yra nustatomos ministerijų funkcijos, politikos koordinavimo mechanizmas, rinkos priežiūros institucijos, numatoma, kokios institucijos teiks metodinę pagalbą. Taip pat įtraukiamos asmenų su negalia nevyriausybės organizacijos, kad rinkos priežiūros institucijos ir politikos formuotojai galėtų užtikrinti bendradarbiavimą. Taip pat ekonominės veiklos vykdytojų pareigos, tai yra nustatomos pareigos paslaugų teikėjams, gaminių gamintojams, importuotojams ir platintojams. Svarbu yra pabrėžti, kad prieinamumo direktyvos nuostatos remiasi savikontrolės ir savideklaracijos principais. Verslas neturi gauti išankstinių leidimų ar licencijų, kurios suteiktų galimybę vykdyti veiklą dėl prieinamumo aspektų. Taip pat projekte nustatoma, kaip nagrinėjami vartotojų skundai, atsakomybės nuostatos, įskaitant ekonomines sankcijas.

Kalbant apie politikos formavimą, pagrindinė politikos formuotoja vis dėlto yra Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Tai yra turbūt natūralu. Valstybės politikos gaminių ir paslaugų prieinamumo srityje įgyvendinimu užsiims ši ministerija, tačiau labai svarbu kalbėti apie iššūkio horizontalumą. Vadinasi, visos kitos ministerijos, kitoms ministerijoms pavaldžios institucijos turi taip pat jaustis įsitraukusios į gaminių ir paslaugų pritaikymo mechanizmą. Taip pat dalyvauja ir Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Finansų ministerija, Kultūros ministerija, Susisiekimo ministerija, Teisingumo ministerija, Vidaus reikalų ministerija ir Aplinkos ministerija su savo pavaldžiomis įstaigomis. Labai noriu dar kartą akcentuoti, kad ypač svarbus yra horizontalumas, todėl yra būtina, kad į procesą įsitrauktų visos ministerijos.

Pačios politikos koordinavimas. Siekiant koordinuoti valstybės institucijų veiksmus gaminių ir paslaugų srityje, bus steigama Gaminių ir paslaugų prieinamumo klausimų koordinavimo komisija. Tai bus patariamoji institucija, kuri nagrinės gaminių ir paslaugų prieinamumo klausimus. Sudėtis bus tiek iš politikos formuotojų, tiek iš rinkos priežiūros institucijų, iš metodinės pagalbos teikėjų, tokių kaip NRD, Lietuvos bankas, Lietuvos aklųjų biblioteka, su kuria glaudžiai bendradarbiausime, taip pat negalios nevyriausybės organizacijos, verslo asociacijos ir mokslininkai.

Svarbu atkreipti dėmesį, kad reikalavimai gaminiams ir paslaugoms yra taikytini tik tiek, kiek jie nesukelia neproporcingos naštos ir kai nereikia daryti esminio gaminio ar paslaugos pagrindinio pobūdžio keitimo. Ekonominių veiklų vykdytojai turės įvertinti savo patiriamus kaštus, pavyzdžiui, žmoniškųjų išteklių, projektavimo, testavimo, dokumentacijos ir kitas išlaidas. Šios išlaidos kiekvienu atveju bus lyginamos su numatoma nauda būtent asmenims su negalia.

Kalbant apie rinkos priežiūrą, tikrai vyko nemažai diskusijų iki priėmimo Vyriausybėje. Projekte yra numatoma, kad rinkos priežiūrą vykdys keturios rinkos priežiūros institucijos. Šios funkcijos šioms rinkos priežiūros institucijoms yra priskiriamos atsižvelgiant į jau šiuo metu vykdomas funkcijas ir turimą kompetenciją. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba bus atsakinga už išmaniųjų įrenginių, savitarnos terminalų ir elektroninės prekybos klausimus, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba prižiūrės, žinoma, rinką dėl ryšių, Lietuvos transporto saugos administracija – dėl transporto paslaugų, Lietuvos radijo ir televizijos komisija – dėl audiovizualinės žiniasklaidos.

Kalbant apie patį rinkos priežiūros mechanizmą, rinkos priežiūra bus vykdoma tiek pagal planą, tiek ir gavus vartotojų skundų. Rinkos priežiūros institucijos turės galimybę ekonominės veiklos vykdytojams duoti privalomus nurodymus dėl prieinamumo neatitikties taisymo, šalinimo iš rinkos ir kitų priemonių. Rinkos priežiūros institucijos turės teisę paimti bandinius, patekti į patalpas ir panašiai.

Svarbu, kad tai yra tarptautinis procesas, ne vienos šalies narės. Apie neatitiktį bus informuojamos ir kitos Europos Sąjungos valstybių narių rinkos priežiūros institucijos bei Europos Komisija. Taip pat rinkos priežiūra grindžiama bendradarbiavimu ir reali ekonominė sankcija tu-

rėtų būti taikoma tik kraštutiniu atveju. Sieksime bet kuriuo atveju, kad rinkos reguliuotojai pirmiausia stengtųsi drauge įgyvendinti pokytį, o ne bausti.

Ex post vertinimas. 2028 metais yra planuojama atlikti *ex post* vertinimą. Jo metu bus vertinama, ar institucinė sistema veikia efektyviai, ar numatytos administracinės prievartos priemonės yra ganėtinai efektyvios atgrasyti nuo pažeidimų, ar egzistuoja poreikis ir galimybės išplėsti įstatymo taikymą daugiau gaminių ir daugiau paslaugų.

Labai ačiū jums, kolegos, esu pasirengusi atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimų bus keletas. Gerbiama A. Kubilienė pirma klausia. Prašom.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, mane nustebino argumentas aiškinamajame rašte. Ten rašoma, kad jūs neperkeliate projekte neprivalomų prieinamumo direktyvos nuostatų dėl apstatytos aplinkos, atsižvelgdami į tai, kad to neketina daryti žymi dalis Europos Sąjungos valstybių, pavyzdžiui, Liuksemburgas, Belgija, Danija ir kitos.

Mano klausimas būtų: gal galėtumėte detalizuoti, ką asmenims su negalia praktiškai reiškia tai, kad šiandien jūs perkeliate į įstatymo projektą direktyvos nuostatas ir atsisakote perkelti neprivalomos prieinamumo direktyvos nuostatas dėl apstatytos aplinkos. Ką tai reikš faktiškai, ko jūs atsisakote?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Faktiškai turbūt jums dabar negalėsiu atsakyti į šį klausimą, galėsiu turbūt detalizuoti jums raštu, kas galėtų būti konkrečiai neprieinama, nes daugelis dalykų bus sureguliuota per kitas prizmes, kurios lieka direktyviniame perkėlime. Mūsų šalis nuėjo tuo pačiu keliu kaip Liuksemburgas, Belgija, Danija ir kitos valstybės, kurios manė, kad šios nuostatos perkėlimas būtų perteklinis. Tikrai detalizuoti galėsiu jums konkrečiai, tačiau manome, kad pačios prieinamumo direktyvos perkėlimo apimtis turintiems negalia žmonėms dėl prieinamos informacijos pateikimo turėtų būti pakankamas. Bet kuriuo atveju galėsiu grįžti pas jus su šio klausimo detalizavimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia M. Ošmianskienė. Prašau.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju. Aš noriu paklausti, ar šis įstatymo projektas apima visas viešąsias paslaugas, viešai teikiamas, pavyzdžiui, maitinimo įstaigų paslaugas? Ar tai reiškia, kad jos bus įpareigosotos visos teikti prieinamas žmonėms su negalia paslaugas? Ar bent jau naujai galbūt registruojamos, nes turbūt esančioms būtų perteklinis truputėlį reikalavimas?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Kadangi mes turime įsigaliojimą nuo 2025 metų birželio mėnesio, tai turėtų apimti visas paslaugas, bet, aišku, suprantame, kad pokytis yra nemažas ir laikotarpis bus reikalingas tam pokyčiui įgyvendinti, tai kartu su reguliuotojais stengsimės tą pokytį užtikrinti. Mano įsitikinimu, pritaikymas turėtų būti visų teikiamų paslaugų, bet, žinoma, tas negali įvykti iš karto. Suprantama, bus reikalingas ir pereinamasis laikotarpis, ir daug dalykų turėsime išmokyti drauge daryti tokių, kokių galbūt nemokėjome. Per naktį tas pokytis neįvyks, bet tikslą turime sau kelti tokį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia gerbiamas A. Nekrošius. Prašau.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, aš norėčiau paklausti dėl tokio praktinio taikymo. Kas visa tai sužiūrės, nes, pasižiūrėjau, 23 straipsnyje yra net nemenkos tokios baudos numatytos, iki 15 tūkst. eurų ir panašiai. Klausimas būtų, kas visa tai sužiūrės, kiek papildomų resursų reikės, gal etatų, finansų ir panašiai?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, geras klausimas. Sužiūrėti turėtų... Mes siekiame, kad šis procesas būtų decentralizuotas, tai yra nesteigti kokių nors naujų darinių, kur atsirastų vienas naujas darinys ir viską pabandytų sužiūrėti. Norėtume, kad tą darytų jau esami rinkos reguliuotojai, tokie kaip Vartotojų teisių apsaugos tarnyba ir panašios. Tas pinigų poreikis, kuris reikalingas, yra numatytas. Dabar aš galėčiau jį šiek tiek detalizuoti.

Pats Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nurodė tokį poreikį: 2023 metais – beveik 85 tūkst. eurų, 2024 metais – 85 tūkst. eurų, 2025 metais – 143 tūkst. eurų. Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai nuo 2025 metų kasmet reikės apie 331 tūkst. eurų. Vartotojų teisių apsaugos tarnybai nuo 2025 metų reikės papildomų dešimties etatų, maždaug po du etatus tarnybos regionų skyriuose ir du etatus tarnybos administracijoje.

Bendras tarnybos finansinių išteklių poreikis kasmet būtų apie 331 tūkst. eurų. O Lietuvos transporto saugos administracija poreikį nurodė apie 33 tūkst. eurų 2023 metais ir 29 tūkst. eurų 2024 metais. Lietuvos radijo ir televizijos komisijos poreikis: nuo 2025 metų papildomai reikės vieno etato, jam išlaikyti reikėtų apie 33 tūkst. eurų per metus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Paskutinė nori paklausti gerbiama L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, iš tikrųjų geras projektas, mes suprantame, kad mes turime padėti tiems žmonėms integruotis į visuomenę, bet tai pareikalaus labai didelių kaštų. Jūs pakalbėjote dabar, pasakėte skaičius tik priežiūros, konkrečiai, kiek etatų reikės ir taip toliau. Bet realiai įvertinkime visas biudžetines įstaigas, visas bibliotekas, mes trūkstame ir dabar jau pinigų, visi rašo, sako, kad knygų negalime... Kiek tai pareikalaus, nes 2025 metai ateis labai greitai, kaip galvojame spręsti tą klausimą? Man labai svarbu tie finansai, žinote, dabar savivalda dar iki galo neprisitaikė, tai kas bus toliau?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Tikrai geras klausimas, bet aš norėčiau atsakyti, kad pagrindinis klausimas yra visgi ne lėšų klausimas, o požiūrio kaitos klausimas. Mes turime sau pasakyti, jog mes sutinkame, kad šiandien yra nepriimtina aplinka įvairiomis formomis, nepriimtina informacija ir turime išsikelti sau tikslą. Jeigu mes visi sutinkame nebijoti matyti tos realios situacijos ir ją spręsti, tai būdus, kaip ją išspręsti, mes surasime.

Dar yra papildomas dalykas ir negalios nustatymo reforma, kurios viena iš pagrindinių trijų dalių yra informacijos prieinamumas suprantama kalba. Mes ten kalbame apie daugelį dalykų viešajame sektoriuje, kuris turėtų su tos reformos pagalba atsirasti kaip priimtinesne, suprantamesne kalba pateikiamas.

Taip pat iš „Naujos kartos Lietuva“ plano jau yra investicijos į tam tikras mobiliąsias aplikacijas, jos atsiras kurtiesiems, kur iš karto bus galima realiu laiku gauti gestų kalbos vertėją, čia ir dabar, kai reikia kurčiamam. Arba regos negalią turintiems asmenims lygiai taip pat yra kuriama aplikacija, kur bus galima gauti informaciją, paverčiamą audiovizualine, ta prasme, kad paverčiama į žodinę kalbą. Čia turbūt tie žingsniai yra daromi. Jų galėtų būti ir daugiau, bet dabar labai sunku pasakyti, kokia būtų visa kaina, kad būtų pasiektas tas visiškas prieinamumas. Bet svarbu – turėsime dabar rinkos reguliuotojus, turėsime sau išsikėlę tikslą ir su kiekvienais metais, su kiekvienu biudžetu galėsime tam skirti vis didesnę dalį.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiausiai ministrei. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Dabar motyvai. Už – gerbiamas J. Džiugelis. Prašau.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, aš norėčiau pasidžiaugti, kad visgi žengiamė į platesnio pritaikymo mechanizmą. Ši direktyva užtikrins spartesnį universalaus dizaino diegimą Lietuvoje. Kai mes kalbame apie prieinamumą, tai turėtume būtent nepamiršti ir regos, klausos ir kitą negalią turinčių žmonių poreikių. Kviesčiau šiai direktyvai pritarti, nes, kaip ir minėjau, iš to bus kiti žingsniai, užtikrinantys universalaus dizaino principų taikymą Lietuvoje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuosime tam numatytu metu.

Dabar darbotvarkės 2-4 klausimas. Gerbiami kolegos, kodėl jūs man replikuojate? Ai, dabar galimas balsavimas. Bet aš pirmininkaudamas pasakiau, kad Jurgis pratęsė balsavimo langą, kad mes galėtume priimti dėl tyrimo komisijos, ir aš tada paskelbiau, kad jau šiame posėdyje nebebalsuosime, nes anas langas užsitęsė. Dabar mes padarome pristatymus ir balsuosime jau po pietų. Aš taip pasakiau, gerbiami kolegos, nes mes pakeitėme. Gerbiamas J. Razma, pratęsdamas balsavimo langą, jau pastūmė viską į priekį, tai taip sutarėme.

Gerbiama I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš tikrai noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad pakeistos darbotvarkės nebuvo šiame posėdyje. Mes turime numatytą darbotvarkę, apsvairstėme klausimus, galime pabalsuoti numatyto balsavimo intervale ir tęsti darbą toliau.

PIRMININKAS. Galime pabalsuoti, bet galime ir nepabalsuoti. Tai sprendžia pirmininkas. Neteiksiu klausimo balsuoti ir... Gerbiami kolegos, tikrai jūs suprantate vis dėlto realią situaciją. Mes sutarėme – aną balsavimo langą pratęsėme, apsvairstėme tuos klausimus, kuriuos turėjome apsvairstyti. Dabar mes dar iki pietų, jeigu neužsives ilga diskusija per šoninius mikrofonus, galime sutaupyti laiko ir padaryti keletą pateikimų, ir balsuosime po pietų. Gerai.

12.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XII-724 „Dėl Ilgalaikių valstybinių saugumo stiprinimo programų rengimo plano patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2211 (pateikimas)

Gerbiamas ministras jau ėjo į tribūną, tai aš ir kviečiu gerbiamą A. Anušauską. 2-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 19 d. nutarimo „Dėl Ilgalaikių valstybinių saugumo stiprinimo programų rengimo plano patvirtinimo“ pakeitimo“ Nr. XIVP-2211. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui. Gerbiami kolegos, teikiamu projektu siekiama įgyvendinti Strateginio valdymo įstatymo nuostatą, įpareigojančią Vyriausybę pateikti Seimui tvirtinti atnaujintą Ilgalaikių valstybinių saugumo stiprinimo programų rengimo planą, sudaryti teisinį pagrindą atnaujinti Krašto apsaugos sistemos plėtos ir Viešojo saugumo plėtos programas, atsižvelgiant į Strateginio valdymo įstatymo nuostatų pokyčius, ir patvirtinti Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių planavimo dokumentų rengimo planą.

Pokyčiai yra tokie, kad atnaujinamas planas, kuriame toliau lieka ir bus atnaujinamos Krašto apsaugos sistemos stiprinimo ir plėtos programa, Viešojo saugumo stiprinimo ir plėtos programa. Planas patvirtinamas naujoms programoms, tai yra Civilinės saugos stiprinimo ir plėtos programa, Žvalgybos pajėgumų stiprinimo ir plėtos programa.

Dėl pasikeitusio dokumento statuso plane nelieta Valstybinės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės vartojimo prevencijos programos, tačiau šią programą pakeis Seimo tvirtinama nacionalinė darbotvarkė narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės, vartojimo prevencijos ir žalos mažinimo klausimais iki 2035 metų. Projektas, mano žiniomis, jau yra pateiktas Respublikos Seimui. Plane buvusią Nacionalinę kovos su korupcija programą pakeitė nacionalinė darbotvarkė korupcijos prevencijos klausimais 2022–2032 metams, kuri perkelta į naujai tvirtinamą dokumentą.

Taigi, rengimo planą sudarytų šie dokumentai: Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija (patvirtinta), nacionalinė darbotvarkė – Lietuvos Respublikos piliečių rengimo pilietiniam pasipriešinimui strategija, kaip žinote, taip pat patvirtinta. Jau minėjau nacionalinę darbotvarkę korupcijos klausimais 2022–2033 metais (patvirtinta). Ir Nacionalinė kibernetinio saugumo plėtos programa. Ji dar rengiama.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiamas E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, iš tiesų planavimas vyksta kaip ir visą laiką. Ar nemanote, kad tas programos priežiūros efektyvumas ne visada yra patenkinamas? Ir ar nemanote, kad vis dėlto kaip nors ypatingai visi girdime apie planavimo dokumentus, tačiau atsisakymo su juo visuomenė turbūt nesulaukia. Ar nemanote, kad tą dalį reikėtų kaip nors sustiprinti, kad ji pasiektų ir viešąją erdvę? Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš manau, kiekviena programa, ją įgyvendinant, turi kontrolės mechanizmus, jie yra numatyti. Man daugiau, pavyzdžiui, prieš kelerius metus teko dalyvauti, kaip yra kontroliuojamas dokumento – Nacionalinės kovos su korupcija programos – vykdymas. Tai ta kontrolė buvo, rezultatai galbūt ne visada tie, kokių norėjome, ir ne taip greitai, kaip tikėjomės. Tačiau šiuo atveju, aš manau, kontrolės įrankiai yra ir Seimo rankose.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamam ministrui. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų niekas nėra užsirašęs kalbėti. Taigi, kaip jau sutarėme, apsispręsimė balsuodami numatytu metu po pietų.

12.38 val.

Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1914 (pateikimas)

Dabar bandykime iš vakarinio posėdžio darbotvarkės pabaigos, galbūt galėtume dar 2-9 klausimą. Matau, salėje yra pranešėja. Pilietybės įstatymo 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1914. Gerbiamą D. Asanavičiūtę, įstatymo projekto teikėją, prašome į tribūną.

D. ASANAČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamos kolegės ir kolegos, teikiu Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, kuris parengtas atsižvelgiant į esamą Rusijos karo Ukrainoje situaciją ir grėsmę Lietuvai, taip pat visam regionui.

Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymas numato pilietybės suteikimo turint kitos valstybės pilietybę atvejus, tačiau suteiktos išimties tvarka pilietybės netekimo mechanizmai ir teisinis reguliavimas nėra pakankami ir neatliepia dabartinės geopolitinės situacijos. Suteikus pilietybę išimties tvarka, asmuo gali naudotis ne tik jos suteikiamomis privilegijomis, bet ir turi vykdyti pareigas. Lietuvos valstybės saugumas ir jo užtikrinimas yra viena svarbiausių Lietuvos Respublikos piliečio pareigų.

Projekto tikslas yra ištaisyti šiuo metu galiojančius Pilietybės įstatymo redakcijos teisinio reguliavimo trūkumus, patikslinti Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo 24 straipsnio formulotę ir nedviprasmiškai įvertinti, įtvirtinti pilietybės netekimo atvejus, jeigu asmens veiksmai sukelia grėsmę Lietuvos regionui ir valstybių sąjungininkių saugumui, taip pat palaiko grėsmę keliančias valstybes.

Kodėl siūlome taikyti griežtesnius reikalavimus tik Lietuvos Respublikos pilietybę įgijus išimties tvarka? Primenu, kad 2013 m. gegužės 9 d. Lietuva ratifikavo Jungtinių Tautų konvenciją dėl asmenų be pilietybės skaičiaus mažinimo. Konvencija numato, kad valstybė nepripažįsta asmenų, netekusių pilietybės, jeigu dėl tokio netekimo jis taptų asmeniu be pilietybės. Asmenys, gavę Lietuvos Respublikos pilietybę išimties tvarka, jų šiuo metu yra 811, taip pat yra ir kitos valstybės piliečiai, todėl, netekę Lietuvos Respublikos pilietybės, jie neliktų asmenimis be pilietybės, jiems liktų kitos valstybės jų gimimu įgyta pilietybė.

Remiantis tarptautinės teisės dokumentais, reglamentuojančiais pilietybės santykius, traktuojama, kad kiekviena valstybė turi diskreciją nustatyti savo piliečių institutą reglamentuoti pilietybės santykius pagal vidaus teisę, kartu nepaneigiant žmogaus teisės į pilietybę, neprieštaraujant tarptautinių konvencijų nuostatoms, paprotinei tarptautinei teisei ir visuotinei pripažįstamiems teisės principams. Konstitucinio Teismo aktuose ne kartą konstatuota, kad Konstitucijos 29 straipsnyje įtvirtintas asmenų lygiateisiškumo principas savaime nepaneigia galimybės įstatymu numatyti nevienodą diferencijuotą teisinį reguliavimą tam tikrų asmenų, priklausančių skirtingoms kategorijoms, atžvilgiu, jeigu tarp šių asmenų yra tokio pobūdžio skirtumų, kurie tokį diferencijuotą reguliavimą daro objektyviai pateisinamą.

Lietuvos Respublikos pilietybės suteikimas išimties tvarka reiškia, kad Lietuvos Respublikos Prezidentas išimties tvarka suteikia Lietuvos pilietybę ypatingų nuopelnų Lietuvos valstybei turintiems kitų valstybių piliečiams arba asmenims be pilietybės, netaikydamas jiems Pilietybės įstatymo 18 straipsnyje numatytų pilietybės suteikimo sąlygų. Tai yra asmeniui neprivaloma nuolat gyventi Lietuvoje, laikyti valstybinės kalbos ir Konstitucijos pagrindų egzaminų. Neprarasdamas savo gimimu įgytos pilietybės, jis tampa Lietuvos Respublikos piliečiu.

Taigi matome, kad šiuo būdu įgytos Lietuvos pilietybės numato asmenims skirtingus reikalavimus ir jie priklauso kitai kategorijai, taigi tokį diferencijuotą reguliavimą daro objektyviai pateisinamą. Pilietybės netekimo pagrindai numatyti ir kitų pasaulio valstybių įstatymuose. Beveik visur netekimo pagrindą siejantis veiksnys – nacionalinio saugumo klausimas. Pavyzdžiui, Jungtinėje Karalystėje numatytas pilietybės netekimas, kai tai naudinga viešai gerovei, taikomas tiems, kurie kelia grėsmę Jungtinei Karalystei arba kurių elgesys sukelia labai didelę žalą, pavyzdžiui, asmens veikla, susijusi su grėsme nacionaliniam saugumui, įskaitant šnipinėjimą ir terorizmo grėsmę, kaip, pavyzdžiui, terorizmo ir karo nusikaltimų šlovinimą.

Australijoje įstatymas numato pilietybės netekimą, susijusį su grėsme nacionaliniam saugumui, jeigu asmuo yra ir kitos valstybės pilietis. Pilietybė gali būti atimta dėl išdavystės, neloyalumo valstybei ir kitų su nacionaliniu saugumu susijusių priežasčių 14-oje Europos Sąjungos valstybių, įskaitant Graikiją, Prancūziją ir Rumuniją. Pilietybės netenkama be išankstinio įspėjimo Nyderlanduose.

Pabaigai norėčiau paskaityti priesaikos Lietuvos Respublikai teksto dalį: aš, tapdamas (tapdama) Lietuvos Respublikos piliečiu (piliete) be išlygų prisiekiu būti ištikimas (ištikima) Lietuvos

Respublikai, ginti Lietuvos Respublikos nepriklausomybę, teritorinį vientisumą ir konstitucinę santvarką. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkoju už įstatymo pateikimą. Dabar jūsų nori paklausti daug Seimo narių. Pirmas gerbiamas D. Griškevičius. Prašom.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas gerbiamai pranešėjai būtų turbūt toks: ar vis dėlto šio įstatymo projekto nebūtų galima pavadinti įstatymu dėl M. Drobiazko istorijos ir ar nemanote, kad tokia praktika, kai iš esmės įstatymai atsiranda su viena istorija, galbūt nėra labai teigiamai sutinkama, nes tas noras, suprantama ta istorija, kai buvo, ir tikrai netoleruotina, ką padarė... Ar tai tikrai yra tas atvejis, dėl kurio būtų galima atimti vieną svarbiausių žmogaus teisių, tai yra jo pilietybę? Mano suvokimu, jeigu mes norime asmenį nubauti, jeigu galima taip pasakyti, turime daugybę sprendimų. Kaip pavyzdys: jam suteiktas privilegijas atimti, apdovanojimus, ir, man atrodo, tai yra pakankamai didelė bausmė. Ar tikrai kraštutinė priemonė atimti pilietybę yra šiuo atveju tinkamas sprendimas?

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, norėčiau, ko gero, pastebėti, kad didžioji dauguma įstatymų atsiranda dėl kokių nors konkrečių praktinių pavyzdžių, atliepiant tam tikrą problemą ar poreikį. Ne paslaptis, kad būtent šis įstatymo projektas gimė po šio incidento. Iki tol mūsų Pilietybės įstatymo reglamentavimas, kaip parodė šis incidentas, nebuvo pakankamas. Asmenys, pilietybę gaunantys kaip dovaną, turi vertinti šią pilietybę ir labai atsakingai su ja elgtis. Tuo labiau kad ponias M. Drobiazko lieka Rusijos Federacijos piliete, ji nelieka be pilietybės, tą pilietybę ji įgijo gimimu. Šiuo atveju, aš manyčiau, labai svarbu mums, valstybei, apsispręsti, kad pilietybė būtų vertinama, ypač asmenų, kuriems suteikta išimties tvarka, kuriems (...) netaikomi reikalavimai. Aš šį įstatymo projektą vertinčiau labiau kaip prevencinį, juo labiau kad įstatymas, ko gero, nebus taikomas atgaline tvarka, kad ateityje suteikus pilietybę žmonėms, jau turintiems kitos valstybės pilietybę, jie atsakingai elgtųsi, savo sąmoningais veiksmais nepropaguotų kitų valstybių, kurios, deja, yra grėsmė mūsų valstybei.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nematau kolegės A. Širinskienės, negalės paklausti. Tuomet klausia gerbiamas S. Tumėnas. Prašom.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, jūs, kalbėdama ir minėdama M. Drobiazko, kaip ir patvirtinote, kad šiek tiek vėliau principu ši pataisa atsirado. Nežinau, ar vakar stebėjote „Forumą“, čia profesorius D. Žalimas ir kiti sakė, kad tas įstatymų kūrimas kažin ar išspręs tas problemas. Ar neatrodo, kad čia yra kažkas panašaus? Ar ne per daug į šią įstatymo pataisą priklauso? Tarsi kišamės į regiono valstybių, valstybių sąjungininkių saugumą. Kaip visa tai reiks įrodyti? Ar nepasidarys taip, kad reiks gausybės teismų tam įrodyti? Ar šiandien nebūtų svarbiau išspręsti tokių visokių švenčionių problemą, kaip joms atimti tą pilietybę už jų tokius keistus veiksmus? Ar tai nebūtų svarbiau? Ačiū.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Stasy. Iš tiesų jūsų keliamas klausimas, ko gero, atliepia ne vieno galvoje ir širdyje keliamą klausimą dėl tam tikrų asmenų, turinčių tik Lietuvos Respublikos pilietybę, bet veikiančių prieš mūsų valstybę, tą darančių labai atvirai ir agresyviai. Bet, deja, aš turiu pasakyti, dar kartą priminti, ką kalbėjau pristatydamas šį įstatymo projektą, kad 2013 metais mes ratifikavome konvenciją, joje yra numatoma, kad asmeniui, neturinčiam kitos valstybės pilietybės, mes negalime atimti jo vienintelės turimos pilietybės ir palikti jį asmeniui be pilietybės. Mes pažeistume konvenciją, kurią patys ratifikavome. Šiuo atveju mes turime, ko gero, ir tam tikras institucijas, jų darbo efektyvumas turėtų būti didinamas, jos turėtų imtis šių asmenų tinkamo įvertinimo ir atsakomybės išreikalavimo. Aš atsieju šiuos du dalykus. Bent jau kol kas teisinio mechanizmo, kaip mes, įstatymų kūrėjai, tie, kurie galėtų pateikti kokias nors teises formuluotes ir keisti Pilietybės įstatymą, deja, niekas nepasiūlė nepažeidžiant mūsų pasirašytų konvencijų ir tarptautinės teisės.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar jūsų nori paklausti gerbiamas J. Sabatauskas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama kolege, jūs teikėte projektą, dėl jo buvo Teisės departamento pastaba dėl prieštaravimo būtent Konstitucijos 29 straipsniui, dėl asmenų lygiateisiškumo principo pažeidimo. Jūs savo pristatyme minėjote, kad tai nėra aksioma, tai galima pakeisti ir jūsų projektu norite pakeisti. Bet ar jūs prieš tai buvote perskaičiusi

galiojantį Pilietybės įstatymą? Jame aiškiai pasakyta, kad Lietuvos Respublikos pilietybė yra lygi, neatsižvelgiant į jos įgijimo pagrindą. Būtent jau pats įstatymas sako, kad pilietybė yra vienoda ar įgyjama gimstant, ar natūralizacijos būdu, ar išimties tvarka, bet vis tiek jūs teikiate. Kodėl jūs dabar jį teikiate? Nes jūs vadovaujate darbo grupei, kurios paskirtis yra parengti Konstitucijos pataisų projektą referendumui. Kartu ten svarstomas ir konstitucinis Pilietybės įstatymas, kitaip sakan, naujos redakcijos įstatymo projektas. Būtų geriau toje darbo grupėje išdiskutuoti ir jeigu tenai atrasime pagrindo tokiai pataisai ar kažką panašaus...

Be to, turėčiau ir daugiau klausimų, nes minite regioną? Koks tas regionas, nepasakyta įstatyme. Kaip dabar mes nustatysime, ar tos valstybės turėtų kreiptis į Lietuvą, kad ji taikytų tokią sankciją, ar kaip? Bet aš suprantu, kad aš jau viršijau savo galimybę klausimų kiekiu.

PIRMININKAS. Viršijote tikrai, laikas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke, už jūsų pakantumą.

PIRMININKAS. Ačiū, ačiū.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Juliau, už tokį pluoštą klausimų. Kadangi jūs pakartojote klausimą, kurį jau savo pristatyme ir pasakiau, pacitavau Teisės departamento išvados citatą, kad jeigu tarp asmenų yra tam tikro pobūdžio skirtumų, kurie tokį diferencijuotą reguliavimą daro objektyviai pateisinamą... Aš manau, kad būtent ir yra tas skirtumas, kur teisinis reguliavimas gali būti objektyviai pateisinamas ir tai neprieštarauja Konstitucijai. Tą taip pat nusprendė Teisės ir teisėtvarkos komitetas, dėl to stoviu šiandien čia, nes kitu atveju tas įstatymo projektas neateitų iki Seimo salės.

Dabar dėl referendumo ir darbo grupės. Na, mūsų darbo grupės, joje jūs taip pat esate, numatytas tikslas yra referendumo formuluotės ir pasirengimo referendumui dėl pilietybės teisės aktai. Truputėlį nėra tos darbo grupės funkcija būtent esamas Pilietybės įstatymas ir jo nagrinėjimas.

Na, o jeigu kalbame apie mane asmeniškai, aš apskritai galvoju, kad pilietybė kartu *neša* ir didelę atsakomybę. Tai, kad mes ruošiamės referendumui... Tikriausiai esu viena didžiausių referendumo *fanių* ir labiausiai darbuojuosi, kad jis atsitiktų ir įvyktų sėkmingai. Pagaliau, kad mūsų piliečiai, kurie išvyko po nepriklausomybės, galėtų turėti ir Lietuvos Respublikos, ir kitos valstybės, apibrėžtos įstatyme, numatomą pilietybę. Nes vis dėlto mes turime tikrai gana mažą kiekį Lietuvos Respublikos piliečių ir mums per didelę prabangą atsisakyti nors vieno iš jų. Bet čia su pilietybe ateina ir atsakomybė. Žmonės, kurie turi Lietuvos Respublikos pilietybę, ypač ją gauna dovanų be tam tikrų sąlygų, nustatytų kitiems, kurie nori įgyti Lietuvos Respublikos pilietybę, aš manau, turi tikrai labai atsakingai žiūrėti į šitą institutą, į savo įsipareigojimus ir tai turėti mintyje. Todėl aš manau, kad šitas įstatymas kartu yra ir prevencinis, kad įteikiant kaip dovaną pilietybę ir po sėkmingo referendumo, jeigu jis bus, dideliame kiekiui žmonių, mūsų žmonių, sudarant galimybę išsaugoti savo gimimu įgytą pilietybę... na, kad tai būtų iš tikrųjų vertinama ir keltų atsakomybės klausimą, jeigu žmogus remtų valstybes agresores ir tai darytų savo, na, aktyviais ir sąmoningais veiksmais.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nebeliko laiko niekam daugiau paklausti. Dėkoju pranešėjai. Dabar motyvai. Ar yra užsirašiusių kalbėti už, prieš? Jeigu jų yra, tuoj pažiūrėsiu, aš galbūt rekomenduosiu tada motyvus išsakyti prieš balsavimą, nes mes dar galime spėti... Vieną pateikimą padarykime iki pietų, laukia kolegė, iki pranešėjo dar vieną pateikimą. Kviečiu gerbiamą M. Ošmianskienę pateikti mums... (*Balsai salėje*) Tai ir sakau, dar spėsime greitai pateikimą ir pranešimas tada, tai yra pareiškimas lieka. Kol kas matau vieną kolegą, kuris...

12.54 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 8 straipsnio 4 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2196 (pateikimas)

Tada Šalpos pensijų įstatymo 8 straipsnio 4 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2196. Gal čia greičiau pereisime, gerbiami kolegos, tikrai laukė ilgai kolegė. Sudarykime galimybę pateikti ir tada pareiškimai, ir pietūs. Prašau. Prašau, tribūna jūsų.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Gerbiami Seimo nariai ir Seimo narės, Lietuvoje egzistuoja asmenų grupė, kuri yra išskirtinai diskriminuojama. Tai asmenys su negalia, kurie negalią įgavo būdami vyresni negu 24 metų ir kurie neturi minimalaus darbo stažo. Šie asmenys gauna tik 1 šalpos pensijos bazės dydžio šalpos pensiją, tai yra 173 eurus, nepriklausomai nuo to, ar tai sunki, ar vidutinė negalia, o lengvos negalios asmenys negauna nieko.

Šiuo įstatymo projektu siūlau, kad šie sunkią negalią turintys asmenys gautų ne 1, tačiau 2 šalpos pensijų bazės dydžio šalpos neįgalumo pensiją, nes ši suma yra tikrai labai maža, asmenims dirbti yra sunku, be to, įsidarbinę jie ją taip pat praranda. Šiuo metu absoliuti skurdo riba Lietuvoje yra 267 eurai, tai 173 eurai yra beveik dvigubai mažiau negu absoliuti skurdo riba ir su tokia suma neturėtų gyventi niekas. Tuo labiau kad absoliuti skurdo riba skaičiuojama pagal varotojo krepšelį, kuris apima tik būtiniausias prekes, tai yra maistą, rūbus, tačiau neapima gyvenamosios vietos, komunalinių mokesčių ir panašiai. O čia dar ir sunki negalia prie viso to, tam reikalingos papildomos išlaidos.

Taip pat noriu atkreipti dėmesį, kad šie asmenys negali pretenduoti į socialinę piniginę paramą nepasiturintiems, nes 173 eurai yra daugiau negu valstybės remiamas pajamų dydis – jis yra 157 eurai.

Kadangi siekiama šią neteisybę ištaisyti kuo greičiau ir artėja tikrai labai sunkus sezonas, didelė infliacija, norėtume, kad šis įstatymas įsigaliotų jau nuo Naujųjų metų, todėl prašau ir skubos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Pirma – gerbiama L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama kolege, iš tikrųjų 24 metų asmenų, neįgijusių stažo, ne tiek daug turėtų būti. Gal jūs turite duomenis, kiek yra tokių asmenų ir kiek tai kainuotų valstybės biudžetui? Aš suprantu, blogai, kad jie negali pretenduoti į kitas išmokas. Tikrai stažas būna nedidelis, nes ten 2, 3, 4 mėnesiai pagal tą lentelę. Jūs ir pati tikriausiai esate susipažinusi. Gal galite įvardinti, kokios dažniausiai priežastys, jūs diskutavote su Neįgaliųjų reikalų departamentu, ką jis sako, kokios priežastys, kad šitie asmenys neįgijo stažo, ir kiek tokių turime?

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Tokių asmenų, „Sodros“ duomenimis, yra kiek daugiau nei 400 – 403 ar panašiai. Norint padvigubinti, reikėtų apytiksliai 800–900 tūkst. eurų. Aš esu skaičiavusi, yra nurodyta tiksli suma. Dabar čia neužsirašiau, bet gal 850 tūkst. eurų reikėtų.

Yra įvairių istorijų. Yra asmenų, be abejo, galbūt ir nedirbusių, galbūt ir piktybiškai. Yra jaunų žmonių, kurie po studentavimo išvyksta pasaulio pasižiūrėti. Yra žmonių, kurie turėjo negalią anksčiau, po to jie nutraukė studijuodami, nepagalvojo, kad reikia prasitęsti. Žodžiu, yra tikrai įvairaus likimo žmonių. Kai kurių net nežinome. Galbūt jie yra įstaigose.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kitas jūsų nori paklausti gerbiamas E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolege, iš tikrųjų turbūt svarbu pažiūrėti, kaip žmonėms išspręsti tas finansines problemas, tačiau ar nemanote, kad vis dėlto kompleksiščiau reikėtų žiūrėti, nes dabar mes svarstome Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymą. Šiuo atveju šitie pinigai, aišku, svarbūs, bet jie nesprenžia pagrindinių problemų. Vis tiek jų nepakanka.

Ar nemanote, kad vis dėlto turbūt reikėtų žiūrėti į Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymą, kaip padėti tiems žmonėms, kad vis dėlto bent pagrindiniai poreikiai būtų tenkinami? Šiuo atveju galbūt ne visada neįgalumas yra lemiamas? Galbūt kai kada žmonės prisitaiko, gali dirbti tam tikromis sąlygomis, arba padėti jiems prisitaikyti, arba iš tikrųjų galbūt didesnę išmoką teikti, nes visai nėra galimybių jam iš to rato ištrukti, nes jis per toli gyvena. Iš tikrųjų galbūt ta linkme reikėtų eiti. Ačiū.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Taip, visiškai jums pritariu, kad reikalingi sisteminiai pokyčiai, ir ministerija tikrai tai darys. Tačiau noriu atkreipti dar kartą dėmesį, kad tai yra neįgalių asmenų grupė, tame rate netgi išskirtinai diskriminuojama, nes visi kiti žmonės su negalia gauna apie dviejų arba truputį daugiau šalpos pensijų bazės dydžio išmokas. Kalbėti apie tai, ar visiems žmonėms su negalia pakanka to, ar nepakanka, čia mes galime, tačiau paimti vieną grupę asmenų ir sakyti, kad jūs turite sugebėti išgyventi žemiau absoliučios skurdo ribos, tai yra, man atrodo, nedovanotina.

PIRMININKAS. Dėkoju, jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar bus dėl motyvų vėlgi... Man atrodo, balsavimo metu pasakysime motyvus taupydami laiką, o dabar liko Seimo narių pareiškimai. Bet gerbiamas D. Gaizauskas nori per šoninį mikrofoną. Prašom.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Dar prieš pareiškimus, gerbiamas posėdžio pirmininke. Liko tik trys klausimai iš popietinės darbotvarkės, vakarinės. Tai gal dabar galime nuspręsti ir viskas, darbas baigtas, nes... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Girdimas...

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Pratęskime, dar tris klausimus ir po pietų darbovietė tuščia.

PIRMININKAS. Ačiū už pasiūlymą. Mintis gera, bet yra D. Kreivio atsakymai. Yra Vyriausybės pusvalandis ir specialūs D. Kreivio atsakymai, energetikos ministro atsakymai į jūsų klausimus. Šio žanro aš nei perkelsiu, nei sutrumpinsiu, nei kaip nors kitaip mes jį išspręsimė. Labai atsiprašau.

13.00 val.

Seimo narių pareiškimai

Gerbiamasis R. Šarknickas kviečiamas į tribūną perskaityti pareiškimą. Tuoj sutvarkysime tribūną ir jūs kviečiamas į ją.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dabar kaip niekada taip pasilenkęs... Sugedo tribūna, visas projektas nuėjo perniek.

PIRMININKAS. Gal kaip nors. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Gerai. Aš norėčiau kalbėti dėl bibliotekų, dėl knygų galimų tuštėjimo metų. (*Ačiū, kolega, jums geriau pavyko. Ačiū.*) Taigi, kaip sako ministras, pinigų nėra, palaukite geresnių laikų. Tokį kultūros ministro S. Kairio požiūrį galima apibūdinti šiuo sakiniu.

Dievaži, bibliotekos bus numarinamos. Jei neskaitai knygų, lengviau valdyti žmogų, taip yra sakoma. Tokių neskaičiusių yra pilna pas raudonąją meškutę, kuri gauna į *skūrą* nuo Ukrainos didvyrių. Rusijoje bibliotekos, jeigu jų išvis yra miestuose, tapo kaip muziejai, jos dūsta nuo senų Lenino, Stalino laikų knygų, apie naujas tik pasvajoti gali, o ir skaitytojų tik vienas kitas. Ir šiuo atveju aš nekalbu apie tautą, aš kalbu apie visuomenę, kuriai knyga tolina ir nepasiekama, kurioje nėra net noro ją pasiekti.

Lietuvoje turime situaciją, kai to noro dar yra, bet knygų prieinamumas mažėja. Kai jis sumažės, dings ir noras jas skaityti. Tas lemtų, kaip teisingai supratote, visuomenės nusikultūrinimą, sumenkinimą, išsilavinimo lygio sumažėjimą.

Lietuvos kultūros ministras pasakė, kad pinigų bibliotekoms, fondams, knygoms nėra. Tiesa, bus, bet vėl mažiau nei praeitais metais. Kad nėra pinigų, tą ir pernai mes girdėjome. Šaunus požiūris.

Tendencija tokia, kad, nepaisant ekonomikos augimo, išimtis tik šie metai, bibliotekų fondų finansavimas prie šios valdančiosios daugumos reguliariai mažėja jau keleri metai. 2021 metais – 1,06 euro gyventojui, 2022 metais – 1 euras gyventojui, 2023 metais numatyta dar mažiau.

Seimui yra pateiktas Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas. Jis, deja, numato dar mažesnę nei 2022 metais finansavimą bibliotekoms, fondams. Jis mažinamas nuo 1 euro iki 0,96 euro vienam gyventojui.

Važiuojame į Estiją. Finansavimo skaičiai bibliotekoms – knygoms, fondams įsigyti 2022 metais vienam gyventojui siekia vidutiniškai 2,32 euro. Vienam gyventojui. Europos Sąjungos vidurkis taip pat didesnis, nei Lietuvoje numatomas finansavimo dydis, – 1,22 euro.

Kaip refleksiją į pirmąją šio komentaro pastraipą paminėsiu, kad Lietuvos viešosiose bibliotekose 2021 metais apsilankė beveik 6,9 mln. fizinių lankytojų. Kitaip tariant, vienas šalies gyventojas viešosiose bibliotekose apsilankė vidutiniškai tris kartus ir šis skaičius šiais metais bus dar didesnis, nes 2022 metais, išaugus infliacijai, žmonės knygų perka žymiai mažiau. Tiesiog sumažėjusi perkamoji galia. Tad lankomumas bibliotekose yra masiškai išaugęs, nes skaitytojai renkasi alternatyvius būdus: knygas skaityti jų neperkant, o skolinantis bibliotekose. Kodėl Estija net ne-

galvoja mažinti finansavimo bibliotekų fondams knygoms įsigyti? Ogi todėl – ogi dėl pilietiško visuomenėje kūrimo proceso, dėl visuomenės išsilavinimo, švietimo ir netgi nacionalinio saugumo. Viešosiose bibliotekose ypač trūksta skaitomiausių kūrinių, paskutinių naujienų, kurias skaitytojai nori perskaityti čia ir dabar, tačiau yra priversti laukti kelis mėnesius. Kuo daugiau žmogus yra apsiskaitęs, tuo labiau jis gali savikritiškai mąstyti, nes žmogumi, rankose nelaikiusio knygos, yra lengviau manipuliuoti. Tą puikiai matome Rusijos visuomenėje, kur tokių pavyzdžių yra pilna, jie nesugeba civilizuotai elgtis ir kare. Vyriausybės atstovė dažnai sako visiems gerai žinomą frazę: jeigu žinote, iš kur paimti pinigų, prašom. Žinome, yra gauta neplanuotų viršplaninių pajamų apie 3 mlrd. eurų.

PIRMININKAS. Laikas, gerbiamas kolega.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Visų nereikia. (Pabaigsiu, pirmininke.) Visų nereikia, reikia tik dalelės, lašo jūroje – 750 tūkst. eurų, kad pasiektume, nors ir ne Estijos, bet bent jau Europos Sąjungos vidurkį – 1,22 euro vienam gyventojui.

PIRMININKAS. Dėkoju, laikas, kolega.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Nors tai... Pirmininke, leiskite užbaigti. Salėje nėra Seimo narių ir jų elgiatės tikrai neetiškai. Leiskite užbaigti, liko keletas sakinių. Ačiū.

Nors tai itin maža suma, žinant, kad knygos šiandien kainuoja nuo 10 eurų ar net daugiau, o už populiariausias tenka pakloti ir kelis kartus didesnes sumas, pakreipus požiūrį į knygų būtinumą, valstybingumą, manau, kad naujai knygai atsirasti yra labai realių galimybių dėl tautos švietimo, kultūros ir dažnai šiuo metu skambančio žodžio – saugumo, kuris ugdo gyventojų atsparumą dezinformacijai. Tai yra ypač svarbu sudėtingos geopolitinės situacijos sąlygomis. Ačiū, pirmininke.

PIRMININKAS. Dėkoju. (*Plojimai*) Į tribūną kviečiu gerbiamą D. Gaižauską taip pat padaryti pareiškimą. Prašom.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, gyvename dar nepaprastosios padėties sąlygomis. Seimas nepaprastąją padėtį įvedė dar vasario mėnesį, tuoj bus metai. Tai reiškia, kad valstybė gyvena padidinto pavojaus sąlygomis. Tai reiškia, kad visi klausimai, susiję su nacionaliniu saugumu, šiuo metu yra prioritetiniai. Tačiau ką mes turime? Mes nežinome, nei kas yra nepaprastosios padėties vadovas, nei kas vadovauja štabui, ar iš viso jis yra toks sukurtas? Jokios atskaitomybės, pratęsimus Seimas darė, tačiau jokių ataskaitų neišgirdome, ar ta situacija Lietuvoje pablogėjo, ar pagerėjo nacionalinio saugumo prasme?

Negana to, ką mes pamatėme? Kad dvi pagrindinės tarnybos, tai yra policija ir Viešojo saugumo tarnyba, atsakingos už mūsų visų saugumą viduje nepaprastosios padėties sąlygomis, šiuo metu yra susipriešinusios. Girdime, policijos vadovai meta kaltinimus Viešojo saugumo tarnybai, Viešojo saugumo tarnyba – policininkams. Visiems, kas tai matome ir stebime, kelia šurpą. Nes jų supriešinimo priežastimi greičiausiai ir buvo vidaus reikalų ministrė, kuri yra atsakinga už nepaprastosios padėties suvaldymą.

Dar blogiau, riaušių prie Seimo metu galimai buvo padaryta tiek pažeidimų, tiek neveikimo, kad galimai galėjo būti net padarytos ir nusikalstamos veikos dėl neveikimo, nes, kiek žinome, nebuvo įvestas planas „Vėtra“. Tai kaip tada Viešojo saugumo tarnyba naudojo jėgą prieš riaušininkus? Be jokios abejonės, kad ji turėjo tokią teisę, veikė būtinojo reikalingumo sąlygomis, bet ar nebuvo pažeista tvarka? Visa tai galima išsiaiškinti tik vienu būdu, tai yra laikinosios komisijos, sukurtos Seime, būdu. Kodėl? Todėl, kad tik laikinoji tyrimo komisija turi įgaliojimus apklausti visus Lietuvos piliečius, ne tik Seimo narius, ne tik pareigūnus, bet ir paprastus fizinius asmenis, kaip dabar generolas jau nebe pareigūnas Viešojo saugumo tarnybos. Tai buvo vienintelis būdas parodyti Lietuvai, ar mes galime suvaldyti nepaprastąją padėtį, ar ne. Premjerė dar prieš rinkdama kabinetą labai garsiai buvo pasakiusi, kad jeigu kiltų bet kokia abejonė bet kuriuo ministru, imsis aktyvių veiksmų viskam išsiaiškinti, ir jeigu bus likę kokių nors klausimų, ji greičiausiai atstatydins tą ministrą, pakeis kitu.

Šiandien ką mes pamatėme? Stručio poziciją – įkišo galvą į smėlį ir visiškai nekommentuoja situacijos iš esmės. Aklai gina, premjerė pasako, kad pasitiki ministre, ir nieko čia blogo nėra. Jei gu norite ką nors išsiaiškinti, aiškinokitės Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete. Noriu pa-

brėžti – komitetas tokių įgaliojimų neturi, turi tik laikinoji tyrimo komisija. Komitetas gali vykdyti parlamentinę kontrolę Vidaus reikalų ministerijos apimtimi, ir viskas. O kaip išsiaiškinti, kai dabar visos pusės sako savo tiesą, vienas kitą kaltina melu, žmonėms kyla tik dar didesnė baimė? Bet aš pabrėžiu: visa tai vyksta nepaprastosios padėties metu. Mes privalome išsiaiškinti.

Šiandien Seimas bandė balsuoti dėl laikinosios tyrimo komisijos sukūrimo, bet valdantieji savo balsais tai sugriovė. Todėl mano pasisakymo pagrindinė esmė yra ta: dar yra viena priemonė arba būdas, kuris galėtų padėti išsiaiškinti šią situaciją. Todėl Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga ragina Lietuvos Respublikos Prezidentą imtis aktyvių veiksmų ir aiškiai išsakyti savo poziciją, ar Lietuvos Respublikos Prezidentas pasitiki vidaus reikalų ministre? Ar mes galime jaustis saugūs? Ir ar gali leisti Lietuvos Respublikos Prezidentas mums visiems likti nežinomybėje neišsiaiškinus visų aplinkybių? Todėl prašome prezidentūros, Lietuvos Respublikos Prezidento būti aktyviam ir imtis iniciatyvos. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, tai buvo visi pareiškimai. Daugiau klausimų rytiniame posėdyje nesvarstysime. Skelbiu rytinį posėdį baigtą. (*Gongas*)

Norite registruotis? Prašom, registruokimės. Registruokimės, nors tai nieko nekeičia. (*Balsai salėje*) Jeigu jums svarbu, tai tada ir man svarbu. Registruokimės.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 218 STENOGRAMA

2022 m. lapkričio 8 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Pradedame vakarinį šios dienos Seimo posėdį. Pradedame tradiciškai – registracija. (*Gongas*)

Užsiregistravo 58 Seimo nariai.

14.00 val.

Informaciniai pranešimai

Pirmiausia paskelbsiu Socialdemokratų partijos frakcijos pareiškimą. Frakcija praneša, kad Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija Seime Seimo narę O. Leiputę išrinko frakcijos seniūne. (*Plojimai, šūksniai: „Valio!“*) Sveikiname. Seniūno pavaduotojais patvirtinti E. Sabutis ir R. Budbergytė. Į Seimo seniūnų sueigą siūloma O. Leiputė. Šį siūlymą pasistengsime ketvirtadienį tam tikru Seimo nutarimu įgyvendinti. Tai tiek pranešimų.

14.01 val.

Vyriausybės pusvalandis

Energetikos ministro Dainiaus Kreivio pranešimas

O dabar vakarinės darbotvarkės 1 klausimas – Vyriausybės pusvalandis. Pasisakys ir į klausimus atsakys energetikos ministras D. Kreivys. Kviečiu į tribūną. Tik prašyčiau šiek tiek daugiau tylos. Nėra tokie dramatiški Socialdemokratų frakcijos pokyčiai, kad keltų tokias reakcijas. Klausime ministro. Svarbios temos, manau, tikrai atidėkime tarpusavio pokalbius. (*Balsai salėje*)

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gera, gal bandomė tada susikaupti.

Gerbiami kolegos, pirmiausia norėčiau pasidalinti svarbiausiais akcentais apie situaciją, kurią turime Lietuvos ir visos Europos energetikoje. Kas yra tikrai svarbu ir gera žinia, šiandien tarptautinėse energetikos rinkose matome stabilų energetikos išteklių kainų kritimą, ar tai būtų dujos, ar tai būtų elektra. Ir jeigu žvilgtelsime, ką mes turime savo šalyje, tai elektros kaina „Nord Pool Spot“ biržoje, palyginti su baisiuoju rugpjūčiu, kai turėjome piką, šiandien yra tris kartus mažesnė.

Vidutinė elektros kaina Lietuvos prekybos zonoje praėjusią savaitę buvo 146 eurai už megavatvalandę, arba 15 centų už kilovatvalandę. Tai yra 20 % mažesnė nei prieš tai buvusią savaitę arba 4 kartus mažesnė kaina nei rekordinę rugpjūčio savaitę, kai kaina Lietuvos prekybos zonoje buvo 58 centai už kilovatvalandę.

Dujų kainos taip pat reikšmingai krenta. Tuomet, kai rugpjūtį buvo pildomos saugyklos ir V. Putinas nuosekliai prisukinėjo tuo metu dar veikiančius „Nord Stream“ vamzdžius, dujų kaina biržoje buvo pasiekusi net 330 eurų už megavatvalandę. Šiandien konkrečiai yra 108 eurai, tai vėlgi matome, kad dujų kainos yra tris kartus žemesnės.

Krentančios elektros ir dujų kainos mažina buvusią įtampą, tačiau ir toliau išlieka galimybė, kad pavasarį, vasaros pradžioje, jeigu turėsime tebesitęsiantį karą, kainos, yra tikimybė, gali vėl pakilti. Todėl atsižvelgdamas į tai ir lankydamasis praėjusią savaitę Jungtinėse Amerikos Valstijose su sekretore ir administracijos žmonėmis kalbėjau apie ilgalaikius kontraktus. Ilgalaikiai kontraktai yra būtini. Ypač mums ilgalaikiai kontraktai yra svarbūs užtikrinti stabilias, vienodas kainas pažeidžiamiesiems vartotojams, tiems, kuriems tiekiamas dujas, sakykime, ESO tiekia dujas.

Kainų perspektyva, kaip minėjau, nėra stabili. Galiu tik pasidalinti įžvalgomis, kad šiuo metu beveik 35 dujiniai laivai stovi prie Ispanijos krantų ir negali būti iškrauti, nes kainos yra per mažos. Laukia, kol kainos pakils, kol Europoje atšals orai, tuomet jie galės brangiau parduoti dujas, nes jos nupirktos gana brangiai. Štai kokią padėtį turime dujų rinkoje.

Apie europinius sprendimus. Kaip žinote, jau turbūt dvi ar tris tarybas, energetikos tarybas, neeilines, eilines, kalbame apie dujų kainos lubas, dabar kalbame apie dujų koridorių. Komisija iki lapkričio 24 dienos, iki neeilinės tarybos, yra įsipareigojusi pateikti reglamentą, kuriame tai bus. Tačiau kol kas siūlomų mes, šalys narės, žadėtų konkrečių teisinių sprendimų dėl šio koridoriaus nematome. Nuotaikos yra tokios, kad absoliuti dauguma šalių yra nusiteikusias apskritai blokuoti Komisijos reglamentą, jeigu lubų nebus. Nusiteikimas yra gana stiprus. Mes tikimės, kad Komisija dar turi laiko tai išgirsti.

Kita tema, ja norėčiau pasidalinti, yra dėl elektros viršpelnio pasidalijimo. Atlikome detalią elektros importo srautų analizę iš (...) bazės, vadinasi, skaičiai yra sertifikuoti ir tikri. To reikėjo, kad konkrečiais skaičiais galėtume pagrįsti elektros eksporto Lietuvoje skaičius. Reglamente labai aiškiai yra parašyta, kad viršpelnius galima gauti tik iš vienos šalies, kuri yra didžiausia importuotoja. Mums labai reikėjo tų srautų analizės įrodyti, kad didžiausi srautai pas mus ateina ne iš Latvijos, nors kartais, praeitais metais elektros srautai buvo ir didžiausi, bet dalis rusiško srauto atėjo į Latviją. Išeina labai aiškiai, kad pagal reglamentą *numeris vienas* eksportuotoja yra Švedija. Komisijai yra teikiami šie duomenys, ji susipažįsta su tais duomenimis. Komisija turi ir privalo pagal reglamentą tarpininkauti derybose.

Esame parengę šiuo metu dvišalį Lietuvos ir Švedijos projektą. Taip pat tam, kad galėtume skaičiuoti viršpelnius, gauti viršpelnius ir padalinti viršpelnius, turime turėti nacionalinį įstatymą. Jo projektas taip pat jau yra parengtas. Tačiau noriu pabrėžti, kad kainos šiuo metu rinkose yra nukritusios ne iki numatytos ribos – 180 eurų už megavatvalandę. Tai yra ta riba, nuo kurios yra skaičiuojami viršpelniai. Žinia yra ta, kad esant kainoms, žemesnėms negu riba, viršpelnio mechanizmas nesuveiks. Tačiau vis dėlto šis klausimas yra ir bus aktualus, nes dujų kaina rinkose gali bet kada sugrįžti į buvusias aukštumas, ypač kalbant apie pavasarį ir ateinančią vasaros sezoną. Tai gi tuomet to mechanizmo mums prireiks.

Taip pat noriu atkreipti dėmesį, kad viršpelnio pajamų mechanizmas įsigalioja nuo gruodžio mėnesio ir skaičiuojamas į priekį, ne atgal. Šis mechanizmas nebūtų taikomas tam baisiajam rugpjūčio mėnesiui.

Taip pat noriu pasidžiaugti kasdien vis didėjančiais atsinaujinančios energetikos skaičiais Lietuvoje. Vien per rugsėjo mėnesį saulės elektrinių galia Lietuvoje padidėjo beveik 50 megavatų. Tai yra visų laikų Lietuvos rekordas. Skaičiuojant vienam žmogui, tai yra dvigubai geresnis rezultatas negu Vokietijoje, kuri taip pat džiaugiasi sparčia atsinaujinančios energetikos plėtra. Tai gi saulės instaliuota galia nuo 2020 metų gruodžio mėnesio, kai mes pradėjome dirbti, išaugo nuo 150 megavatų iki 500 megavatų – beveik daugiau negu 3,5 karto, o vėjo instaliuota galia – nuo 559 iki 853. Tendencija labai aiški, ypač vėjo. Nemaža dalis parkų yra statomi ir kitais metais skaičius turėsime dar žymiai geresnius. Labai tikiuosi, kad ta sparčiai besivystanti atsinaujinanti energetika jau kitais metais mums galės pagelbėti, ypač antroje metų pusėje, su galimai aukštomis kainomis.

Taip pat šiame kontekste norėčiau atkreipti dėmesį į dalies Seimo narių pasirašytą kreipimąsi į Konstitucinį ir Vyriausiąjį administracinį teismus dėl Energetikos ministerijos liepos pradžioje priimtų įstatymo pataisų, kuriomis buvo nustatyta, kad suminė įrengtoji saulės energijos galia komercinėms (pabrėžiu, komercinėms) didelėms saulės elektrinėms negali viršyti 2 gigavatų. Gerbiami kolegos, noriu pabrėžti, kad šis ribojimas nustatytas siekiant kuo didesnio socialinio ir energetinio teisingumo, tai yra kad Lietuvos elektros energijos tinklo galimybėmis vienodai galėtų naudotis tiek gaminantys vartotojai, tiek didieji parkų vystytojai. Nustatyta riba užtikrina, kad saulės elektrinių plėtra vyktų horizontaliai ir nebūtų koncentruojama tik stambių vystytojų rankose.

Vyriausybė yra pasiryžusi įgyvendinti Lietuvos energetinio teisingumo nuostatą. Vizito metu apie energetinį teisingumą buvo labai daug kalbama, nes žalioji transformacija ir jos nauda turi pasiekti visus visuomenės sluoksnius. Pramonės energetikos dekarbonizacija, žalioji transformacija yra tokio paties gylio procesai, kurie buvo paskutinį kartą pasaulyje XIX amžiaus viduryje

per industrinę revoliuciją, jie iš esmės pakeitė visą raidą viso pasaulio. Kaip pamename, dėl pramonės revoliucijos pasekmių visą naudą gavo stambus kapitalas ir atsimename... Aš nesu prieš verslą, bet matome, prie ko, prie kokių neramumų ir prie kokių revoliucijų privedė šitie dalykai. Todėl šiandien mūsų tikslas, kad pati nauda pasiektų kiekvieną žmogų. Kiekvieną žmogų. Tai yra pagrindinis mūsų tikslas. Tiek skurde esančius žmones per energetines bendrijas (aš apie tai pakalbėsiu), tiek stambius parkų vystytojus. Visi turi patekti į mūsų schemą. Taigi, ką ir minėjau, naudą iš pingančios žaliosios energijos turi gauti visa visuomenė, ne tik stambiausi rinkos žaidėjai. Siekdami, kad didžioji visuomenės dalis neatsidurtų energetiniame skurde, mes suteiksime prisidėti prie žaliosios energetikos plėtros tiek energetinėms bendrijoms, tiek fiziniams asmenims tampant gaminančiais vartotojais.

Apie energetines bendrijas. Projektas juda visu tempu į priekį. Kiekviename mieste atsiras energetinės bendrijos, dėl jų energetiniame skurde esantys žmonės gaus iki 80 % nuolaidą suvartotai elektrai. Visose savivaldybėse. Projektas juda visu tempu į priekį. Jeigu mes nepaliksime galių savivaldybių energetinėms bendrijoms, nepaliksime galių daugiabučiuose gyvenantiems žmonėms įsigyti nutolusias elektrines, jeigu nepaliksime galių ir individualiuose namuose gyvenantiems žmonėms, kurie ant stogų nori įsirengti, verslui, kuris naudos savo poreikiams, ir viską atiduosime ten, stambiesiems parkams, tai automatiškai turėsime rezultatą, kur energetinio teisingumo nebus. Todėl man labai keista, ypač dėl socialdemokratų, kaip buvo galima pasirašyti kreipimąsi, kuomet socialinis teisingumas, energetinis teisingumas yra nunulinamas ir visa energetika atiduodama į stambių parkų vystytojų rankas. Taigi prioritetą turime teikti socialiai remtiems, gaminantiems vartotojams, o tada kitiems. Tam yra ir sudėliotas įstatymas, tam yra paskirstyta gana tolygiai 2,4 ir 2 gigavatai, dabar tokia yra leistina riba, kurią suskaičiavo „Litgrid“ kartu su Lietuvos energetikos institutu, atlikę modeliavimą. Manau, šitie skaičiai, tas padalijimas yra tikrai teisingas.

Taigi režiuruoju: situaciją energetikos rinkoje turime kur kas švelnesnę, kainos yra tikrai gesnės. Tikimybės, kad jos kiltų per artimiausią laikotarpį, nėra. Po Naujų metų, pradėdant pildyti dujų saugyklas ateinančiam sezonui, visko gali būti.

Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Dėkui. Galbūt klausimams skirsime šiek tiek daugiau laiko, nes esame jo sutaupe, jeigu ministras neturi įtemptos darbotvarkės. (*Balsai salėje*)

Kaip žinote, klausama ne ta tvarka, kaip yra užsirašę Seimo nariai, bet taip, kaip per Vyriausybės valandą. Pradedame nuo didžiausių opozicinių frakcijų. Jeigu yra, pirmenybė teikiama klausiti frakcijos vardu. Pirmiausia klausia V. Ažuolas. Jeigu nėra, tai būtų A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, aš jūsų kolegės J. Razmos nuolat klausdavau, kada gi pasieks Seimą tas energetikos paketas, kuris buvo žadėtas dar vasarą. Kiek žinau, Vyriausybėje jau lyg ir kažkas planuojama, jau yra ir gerų žinių. Bet vis dėlto norėčiau tokio platesnio konteksto, ką jūs ketinate siūlyti, nes dabar kalbame tik apie tam tikrus nepriklausomų energijos tiekėjų apribojimus. Bet ar yra koks nors rimtesnis planas, nes pasigirsta ir tokių kalbų iš ministerijos, kad ketinama apriboti tam tikras saulės energetikos jėgaines, kur dabar tiekia į tinklą, nebegalės pasiimti iš tinklo kilovatvalandžių, bus visai kitokia apskaitos sistema ir panašiai? Tiesiog pakomentuokite.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Nuo paskutinio. Noriu pasakyti, man labai keista, kad yra skleidžiami tokie gandai. Noriu dar kartą patikinti visus Lietuvos žmones, visus įsirengusius saulės elektrines tiek ant stogų, tiek nutolusias, kad jokių pakeitimų nėra numatoma. Taip, kalbant apie verslą, kuris prisijungs, schema bus kitokia, nes natūralu, kad neįmanoma turbūt ir išlyginti tokio kiekio elektros, bet žmonėms niekas nesikeis.

Kalbant apie planus. Jūs teisus, šiuo metu rengiame keletą įstatymų pakeitimų. Vienas iš jų yra tam tikros energetinio paketo, proveržio paketo, naujos pataisos, kurios leis, pavyzdžiui, prie perdavimo tinklo prijungti gaminančių vartotojų didelius parkus, nes šiandien matome, kad prie skirstomojo tinklo vietos kitą kartą trūksta. Taip pat esame numatę artimiausiu metu pateikti antrojo jūros vėjo parko įstatymą, kuris būtų vykdomas panašiu greičiu, o gal dar greičiau nei pirmasis. Matydami visą situaciją, kokia yra rinkoje, matydami mūsų elektros poreikį, stengiamės at-

liepti į tai. Ir daugybė kitų, mažesnių, pakeitimų, kuriuos rinkos dalyviai yra išdiskutavę. Jie bus naudingi tiek vėjo energetikai, tiek saulės energetikai. Jie visi bus artimiausiu metu pateikti viešai konsultuotis, po savaitės, dviejų pateks į Vyriausybę ir atkeliaus į Seimą.

PIRMININKAS. Toliau turėtų klausti V. Bakas, bet jo nematau. Tada A. Butkevičius. Ruošiasi O. Leiputė.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, mano toks labai žemiškas klausimas. Su juo dabar susiduriame ir mes, Seimo nariai. Daugelis žmonių, kurie turi, pavyzdžiui, elektros galios 10 kilovatų, įsirengia saulės jėgainę, o ESO atsiunčia dar sąskaitą, kad turi susimokėti maždaug 10 tūkst. pastaruoju metu. Anksčiau, aišku, reikalaudavo iki 4 tūkst. Tokių pareiškimų mes dabar gauname tikrai labai daug. O faktiškai jie tą jėgainę įsirengia savo, kaip pasakius, elektros energijos poreikiams patenkinti. Mano manymu, jeigu yra sudaryta sutartis su elektros tinklais, taip paprastai pasakius, 10 kilovatų ir tą patį galingumą aš išnaudoju, tai neturėtų būti jokių reikalavimų sumokėti dar tam tikrą dalį pinigų. Kokia jūsų nuomonė?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Labai ačiū. Tikrai gauname labai daug paklausimų ir mes. Padėtis yra turbūt tokia, kad įeinanti galia ir išeinanti galia nėra tapatūs dalykai. ESO išduoda galią ir sudaro sutartį prijungti saulės elektrinę. Gaminantis vartotojas, kuris nori turėti savo elektrinę, pirmiausia turi gauti prijungimą, prijungimo sąlygas, ir sudaryti sutartį. Jeigu sutartis yra sudaryta, turbūt jau jokių papildomų mokesčių negali būti reikalaujama.

Kalbant apie galias, vėlgi grįžkime prie temos tų pačių 2 gigavatų, kur mes labai aiškiai esame pasakę, kad 1 gigavatas iš tų 2,4, kurie skirti gaminantiems vartotojams, turi grįžti į skirstomąjį tinklą, į pastotes, ir padidinti jo pralaidumą. Tai mes nuosekliai darome ir tai bus padaryta. Stambiųjų saulės elektrinių vystytojų nepasitenkinimas yra didelis, kodėl mes atiduodame į skirstomąjį tinklą. Be to, į skirstomąjį tinklą papildomai bus investuojama beveik 70 mln. eurų. Tos galimybės plėsis.

Norėčiau atkreipti dėmesį, kad ypač kaimiškose vietovėse, kur namai yra nutolę ir linijos yra ilgos, dažniausiai yra sudėtinga be rekonstrukcijos, be pastotės rekonstrukcijos, prijungti tokius nutolusius gaminančius vartotojus. Bet tai yra kaštai, kuriuos paskui, jeigu mes investuosime visi kartu į tas elektrines, visi ir turėsime pasidalinti. Todėl ta nauda turi būti visą laiką pasveriamą.

Noriu atkreipti dėmesį, kad didžiules pastangas dedame, kad galėtų vystytis nutolę saulės parkai. Vėl ateis į parlamentą pataisos, kur nutolusius parkus gaminantiems vartotojams galima bus įjungti per perdavimo tinklą, milžiniškus parkus, po 100 megavatų. Tikrai aš tikiu, kad per ateinančius metus mes turėsime visai kitus skaičius, saulės elektrinių kilovatų kainą gaminantiems vartotojams, nutolusiems gaminantiems vartotojams. Todėl galbūt ir tų ginčų, ir nesusipratimų dėl tinklo galimybių mažiau bus ateityje.

PIRMININKAS. Klausia O. Leiputė. Ruošiasi A. Gedvilas.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Gerbiamas ministre, mano irgi bus žemiškas klausimas, nes turbūt jūs net ir daugiau gaunate įvairių kreipimųsi iš gyventojų. Tai aš vieną pacituosiu.

Vieno daugiabučio gyventojai atsidūrė tokioje situacijoje, kai negali atsijungti nuo lokalaus tiekėjo UAB, nes nėra sudarytų sąlygų pasirinkti kitą nepriklausomą elektros tiekėją. Dėl šios priežasties gyventojai 2021 metais negalėjo ir vis dar negali pasirinkti nepriklausomo elektros tiekėjo ir moka garantinio elektros tiekimo kainą be valstybės kompensacijos. Pradėjusi prisijungimo prie ESO procesą prieš metus, sumokėjusi ESO nurodytą reikalingą prisijungimo kainą, daugiabučio gyventojų bendrija vis dar neprisijungia prie ESO. Gyventojai priversti mokėti milžiniškas sąskaitas už elektrą. Kodėl negali pasirinkti tiekėjo ir gyventojai yra priversti taip brangiai mokėti? Kaip būtų galima padėti šiems žmonėms?

Ir antras klausimas: kokia situacija dėl saulės kolektorių statymo ant daugiabučių namų? Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Į pirmą klausimą, matot, reikia žinoti konkrečią situaciją, kad aš galėčiau komentuoti. Dabar negaliu. Aš būsiu dėkingas, jeigu jūs visą informaciją persiųsite ir mes tikrai tuo klausimu pasidomėsime. Jeigu yra taip, kaip yra, nors turbūt yra dar kokių nors niuansų, mes pabandytume tą klausimą išspręsti.

Dėl kolektorių. Dėl kolektorių reikia visų namo bendrijos gyventojų sutikimo ir galima statyti ant stogo, čia nėra bėdos, bet reikia sutikimo bendrijos narių daugumos.

PIRMININKAS. Klausia A. Gedvilas. Ruošiasi P. Gražulis.

A. GEDVILAS (*DPF*). Gerbiamas ministre, Elektrą iš saulės gaminančių vartotojų asociacija nusprendė kreiptis į valstybės institucijas ir užduoti visiems gaminantiems vartotojams svarbius klausimus ir prašo, kad visi pokyčiai ir diskusijos, liečiančios esamą ir būsimą plėtrą, būtų derinamos su jais, informuoti apie skirtingais formatais vykstančius susitikimus ir siųsti informaciją, kuria buvo dalinamasi su rinkos dalyviais. Ar atsižvelgsite?

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Ta informacija yra nuolat dalinamasi daugybe formatų. Yra įvairių, tiek susitikimų su ministru, tiek susitikimų su ministerijos darbuotojais, tiek viešų konsultacijų. Kiekvienas įstatymas pereina viešų konsultacijų, sakykime, fazę. Mano supratimu, viešinimo ir pokalbių turime labai labai daug. Beveik kiekvieną savaitę turiu pokalbius vienokiu ar kitokiu formatu jau aš asmeniškai. Taigi tikrai stengiamės viešinti maksimaliai, kalbėtis maksimaliai ir visą laiką esame pasirengę kalbėtis daugiau, jeigu tas poreikis bus. (*Balsas salėje: „Nesidalinate...“*) Su kuo? Su kuo konkrečiai? (*Balsas salėje*) Su kuria? Mes dalinamės su visais, bet aš papildomai pasikviesiu, jeigu yra poreikis, pasikalbėsime ir atskirai.

PIRMININKAS. Toliau klausia P. Gražulis. Ruošiasi J. Urbanavičius. Jeigu jo nebūtų, tada...

P. GRAŽULIS (*LRF*). Gerbiamas ministre, žinoma, neklausiu jūsų, kiek už elektros energiją moka „Moki-veži“, „Katus“ įmonės. Kaip suprantu, jau jūs 12 metų ten nedirbate. Bet kitą klausimą aš noriu jums užduoti, jį man labai dažnai užduoda žmonės. Šiandien žiūriu į „Nord Pool“ – kaina yra 21,02 cento. Praeitą mėnesį buvo beveik apie 20 centų vidurkis, tačiau tiekėjai siūlo sudaryti kainas su elektros vartotojais po 50 centų ir daugiau. Kaip suprasti, kodėl tokios didelės žirklys tarp biržoje esamų kainų ir tų nepriklausomų vartotojų? Labai dažnai elektros energijos vartotojai užduoda man šį klausimą: kodėl yra tokios aukštos kainos?

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Noriu pasakyti, kad jūsų įvardinta kaina yra ganėtinai aukšta, nes šią savaitę neveikia „NordBalt“, mūsų kabelis su Švedija, tai tas kainas turime net be „NordBalt“. Kitą savaitę, kai kabelis pradės veikti visu pajėgumu, o iki remonto jis veikė 90 % pajėgumu, dabar veiks 100 %, tikrai turėsime dar geresnę situaciją.

Dėl tiekėjų. Tiekėjai turbūt siūlo kainas ne tik po 50 centų, bet priklausomai nuo sutarties ilgio – didesnes, mažesnes. Galiu tik tiek pasakyti, kad kainoms ilgesniu laikotarpiu laikantis tokio lygio, tiekėjai bus priversti leisti kainas. Bus priversti leisti kainas. Ir visi žinome, kad vartotojas visą laiką turi galimybę pasirinkti, net ir sudaręs sutartį turi galimybę pasirinkti – pakeisti tiekėją, išeiti pas kitą tiekėją. Tą garantuoja įstatymas. Tikimybė, kad kainos kris, yra didelė. Mano manymu, galimybė, kad jos padidės, pakilti gali kitų metų kovo balandžio mėnesiais, kai vėl bus pradėdamos pildyti dujų saugyklos. Bet vėlgi neaišku, koks bus tas lygis, dėl kelių priežasčių. Viena iš jų – pavasarį visada turime daug vėjo, turime hidroenergetikos, tai rugpjūčio mėnesio kainos pavasarį tikrai neturėtų grįžti. Todėl manau, kad tiekėjai šiandien gal yra per daug atsargūs, bet turbūt kitą mėnesį mes pradėsime matyti kainų pasikeitimus.

PIRMININKAS. Kaip skelbta, klausia E. Pupinis. Ruošiasi R. Šalaševičiūtė.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Ministre, apie gaminančius vartotojus jau nemažai klausė, aišku, dėl pinigų, bet ir dėl sąlygų išdavimo yra tam tikrų problemų. Aš irgi atsiųsiu raštus, nes, kiek suprantu, ten šiek tiek yra problemų dėl kompetencijų, nes turbūt nelabai yra kam dirbti.

Kitas klausimas. Aš norėčiau dėl avarijų likvidavimo. Na, visada ateina koks nors netikėtas momentas, kai atsiranda tam tikrų problemų, apledėjimo ir atsiranda vienu metu daug darbų, kai reikia likviduoti avarijas. Kokia šiuo metu situacija? Vienu metu buvo einama per privačias įmones. Kiek žinau, nemažai jų dabar pasitraukė iš rinkos. Tai kas mūsų laukia, jeigu, tarkim, atsitiktų stichinė nelaimė, trūkinėtų laidai ir atsitiktų nemažai avarinių situacijų? Ačiū.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Žiūrėkite, gaminantys vartotojai. Aš pats esu išbandęs ESO portalą, kaip galima rezervuoti galingumus, tai tikrai procesas, jeigu sistema leidžia, yra penkių minučių reikalas. Jeigu sistema neleidžia ir reikalingos papildomos investicijos, taip, prasideda didesni klausimai. Tačiau šiuo atveju tiek ESO, tiek „Ligrade“ yra įkurti atsinaujinančios energetikos centrai, kurių užduotis yra konkrečiai dirbti tiek su gaminančiais vartotojais, tiek su vystytojais, vieno langelio principu atsakyti į visus klausimus ir sudaryti visiems vienodas, visiems lygias sąlygas, kad nebūtų jokių net kalbų apie neskaidrumą. Tai tas yra padaryta. Aš tikiuosi, kad artimiausiu metu jie įsivažiuos tiek „Lidgride“, tiek ESO, jie yra šviežiai įkurti.

Kalbant apie avarijų likvidavimą, avarijų likvidavimo, stichinių nelaimių, įrangos įdiegimo atveju situacija tikrai nėra bloga. Jeigu prisiminsime tuos didelius įvairius gamtos įvykius, ar tai būtų audros, ar sniegas, pūgos, nuo to laiko yra labai aiškiai sudaryti veiksmų planai. Yra sudaryti linijų atnaujinimo žemėlapiai, pagal kuriuos linijos yra atnaujinamos, valomos properšos ir kiti dalykai. Aš tikiuosi, kad tokio lygio, kokius mes turėjome, nebus, tačiau noriu atkreipti dėmesį, kad 80 % visų atjungimų yra likviduojama elektroniniu būdu, 80 %. Toliau brigados, mobilios brigados vyksta jau į tuos 20 % konkrečiai vietų. ESO nėra pajėgus išlaikyti tokią masę remontininkų, kai reikia likviduoti avariją tuo metu, nes dirba tūkstančiai žmonių. Todėl ESO samdė ir samdys tuos žmones, kurie dirba likviduodami avarijas.

Dėl bankroto ir kitų dalykų aš negaliu pasakyti, bet žinau tik viena, kad įmonės, dirbančios energetikos sektoriuje, dabar turi aukso amžių, nes A – reikia paleisti saulės elektrines, B – rekonstruoti pastotes, C – tiesti linijas. Kalbėti apie tai, kad kažkas bankrutuoja, tai turbūt yra nesusi-pratimas arba su įmone yra tikrai blogai.

PIRMININKAS. Klausia R. Šalaševičiūtė. Ruošiasi L. Nagienė. Šiek tiek pratęsimė, nes ministras netrumpai atsakinėja į kiekvieną klausimą. (*Balsas salėje*) Kokias 10 minučių pridėsimė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas ministre, du paprasti klausimai. Pirmas. Ar kitais 2023 metais planuojate skelbti paraiškų priėmimą subsidijoms saulės elektrinėms įrengti? Jeigu, tarkim, šiais metais buvo gauta, pavyzdžiui, 5 kilovatams, o kitiems metams norėtų daugiau, ar tokia galimybė bus?

Antras klausimas. Labai reklamuojamos ir jūsų, ir kitų energetikų ir privačių oras-vanduo sistemos, bet yra ribojamos galimybės turintiems sodo namus su visomis kitomis tinkamomis sąlygomis, jeigu yra. Saulės elektrinėms buvo pakeistas tas reikalavimas. Ar tokių planų kaip sodo namų įtraukimo galimybė įsirengti oras-vanduo sistemą atsiras, ar ne?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Girdžiu ir L. Nagienė sako, kad tuos... Čia yra Aplinkos ministerijos priemonė. Ji turėtų įtraukti arba neįtraukti papildomai šilumos siurblius.

Kalbant apie saulės elektrines, kurios yra mūsų kompetencija ir mūsų priemonės, bus tikrai daug priemonių ateinančiais metais. Žymios lėšos ir toliau bus investuojamos į atsinaujinančią energetiką ir taip bus galima pasipildyti toliau tuos... (*Balsas salėje*) Taip, be abejo, bus galima. Dėl šilumos siurblių aš tą klausimą pasižymėsiu ir pabandydysime mes kažkaip kartu su ministerija pasiderinti, kodėl yra išimtys padarytos, kodėl sodo sklypuose negalima to daryti.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė. Ruošiasi K. Vilkauskas.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, gal galime tikėtis kuo greičiau apie energetines bendrijas. Žinau, mes rytoj turėsime komisijoje, norėsime išgirsti pristatymą. To viso aprašo labai laukia savivalda tuo klausimu. Aš tikiuosi, kad labai greitai tai pamatysime.

Mano klausimas yra: „Ignitis“ dabar siūlo išsinuomoti nuotolines vėjo elektrines. Gal galite pasakyti bent trumpai, kokios yra sąlygos, nes nelabai aš... Ir rytoj norėsiu dar su „Igničiu“ pasidiskutuoti būtent komisijoje. Man atsiranda tokia nauja priemonė. Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Dėl „Igničio“. Konkrečių sąlygų aš tikrai nepasakysiu, bet kuriuo atveju jos turi, jeigu įmonė nori paslaugą teikti ir nuomoti, ji turi būti patraukli kainos požiūriu. Aš vėlgi nenoriu komentuoti jų kainodaros. Šiek tiek esu girdėjęs, bet nenoriu komentuoti. Tegul jie detalčiai pakomentuos. Nežinau, ar per penkerius, ar per šešerius metus, žiūrint 12 % ar 20 % nuolaida bus. Jie konkrečiai galės tai patys ir pakomentuoti.

Dėl gaminančių bendrijų aprašų. Aprašai šiuo metu yra daromi, derinami, nes juos derinti reikia ir su Komisija, ir taip toliau. Darbas yra nelengvas. Nemanau, kad jau rytoj tuos aprašus atneš, nes reikia įsivaizduoti, kad ministerijoje dirba 86 žmonės, o aprašų tiek dėl RRF'o, tiek dėl struktūrinės paramos yra labai daug ir tam yra duodamas labai aiškus prioritetas. Aš labai tikiuosi, kad iki Naujųjų metų aprašus padarys.

PIRMININKAS. Klausia K. Vilkauskas. Ruošiasi A. Skardžius.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, matyt, jums ne paslaptis, kad dalį „Igničio“ grupės akcijų valdo ir privatūs asmenys. Iš tikrųjų „Ignitis“ gavo apie 100 mln. pelno. Logiška, kad tie privatūs asmenys ar privatūs akcijų pirkėjai nori pelno. Kaip

jūs manote, ar negalėtų būti mažinami šito pelno sąskaita tarifai ir galbūt vertėtų suskaičiuoti, kad galbūt tas akcijas reikėtų ir išpirkti? Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Akcijas visą laiką galima išpirkti, tiktai reikia tam turėti pinigų.

Noriu atkreipti dėmesį, kad „Ignitis“, išplatindamas akcijų emisiją, gavo beveik 0,5 mlrd. (šiek tiek mažiau) lėšų, kurias investavo į skirtingus projektus, taip pat ir į projektus Lenkijoje, Latvijoje, Estijoje, iš kurių ir gauna labai didelę naudą.

Noriu netgi pasakyti, kad būtent tais pinigais ir buvo iš dalies dengiami aukšti mūsų elektros vartotojų tarifai. Taip pat įmonę „Ignitis“, rinkoje veikiančią įmonę, turbūt turėtume skatinti kuo daugiau investuoti ir kuo daugiau uždirbti pelno. Kuo daugiau pelno uždirba, tuo daugiau dividendų sumoka į valstybės biudžetą. (*Balsai salėje*) Taip, bet jie investavo, įdėjo pinigų ir tikisi gražos. Mes visą laiką turime turėti tokį balansą, ar mes norime turėti uždara sistemą, ar norime turėti įmonę, kuri nuolat spaudžiama rinkoje kuo efektyviau dirbti. (*Balsai salėje*) Mūsų tikslas yra, kad „Ignitis“ vienokia ar kitokia forma sumokėtų kuo daugiau pinigų, taip? Dividendais į biudžetą sumokami pinigai irgi yra pinigai. Mes turėtume būti tuo patenkinti. Be abejo, „Ignitis“, kaip socialiai atsakinga įmonė, visą laiką turi būti geriausias pasirinkimas mūsų žmonėms. Čia irgi be kalbų, su tuo turime visi sutikti.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius. Ir paskutinis ruošėsi J. Sabatauskas.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, skaitau... (*Balsai salėje*) Atsiprašau, galima dėmesio? Gerbiamas ministre, skaitau 2022 metų pirmo pusmečio tarpinį pranešimą. „Ignitis“ grupė. Vystomi projektai. Lietuvos jūros parkas. Technologiškai. Jūrinio vėjo parkas, galia 700 megavatų. Tikėtina komercinės veiklos pradžia – 2028 metai, investicijos neskelbiamos, pajamų modelis – 15 metų remiamas tarifas, nuosavybė šio projekto – 51 % kartu su įmone „Ocean Winds“ lygiomis teisėmis, valdoma „Renewables“ ir „NG energija“. Kas čia per daiktas? Kada buvo paskelbtas konkursas ir kada „Ignitis“ laimėjo tą konkursą? Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Konkursas nėra paskelbtas, jis bus paskelbtas kitų metų trečiame ketvirtyje. O „Ignitis“ turbūt yra... Reikia suprasti, „Ignitis“ yra įkūręs atskirą padalinį, kuris ruošiasi investuoti į jūros parkus, jiems turbūt reikalingas pagrindimas, kam jie tą daro. Tam deda į tokius prospektus. Tas išlaidas investuotojams turi kaip nors pateisinti, todėl greičiausiai tai ir atsiradę.

Žiūrėkite, rinkos dalyviai, visi rinkos dalyviai yra vienodi, ar „Ignitis“, ar (...), ar kitos kompanijos. Tiek dėl vieno, tiek jau dabar anonsavau kito parko pradžią (įstatymas bus parengtas artimiausiu metu), konkurencija bus aštri. Mūsų tikslas – dar gauti kuo daugiau pinigų į biudžetą. Aš tikiuosi, kad tiek iš pirmo, tiek iš antro parko už licenciją eksploatuoti jūros parkus bus sumokėti nemaži pinigai. (*Balsai salėje*) Ne, aš manau, kad tikrai nebus remiama. Galime braukti, aš leidžiu, Artūrai, brauk. (*Balsai salėje*) Ne, yra, yra. Jie kelia, kiek nori.

PIRMININKAS. Kolegos, neplėtokime diskusijų po klausimų.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Aš nerašau juk to.

PIRMININKAS. Statutas nenumato tokių dalykų. Klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, prieš porą savaitių jūsų viceministras minėjo, kad per porą savaitių suformuos derybinę poziciją dėl kainų. Apie tai, ką jūs minėjote iš tribūnos dėl keleto valstybių spaudimo Europos Komisijai, reikalavimo nustatyti tas viršutines kainų ribas. Kas bus, jeigu... Ar tai ir yra jūsų derybinė pozicija? Pirmas toks patikslinimas. O kas bus, jeigu neišgirs Europos Komisija, kokia bus jūsų pozicija ir veiksmai?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Matote, kalbame apie reglamentus ir europinius formatus. Sprendimai yra priimami kvalifikuota balsų dauguma. Šalis narė turi vieną balsą. Nuo tavęs priklauso, kaip tu dalyvauji ar nedalyvauji kokiose nors koalicijose ar susitarimuose ir panašiai. Lietuva šiandien aktyviai dalyvauja susitarimuose, kurie remia viršutinės dujų ribos kanalą, aktyviai už jį pasisakome visais formatais, ne tik Ministrų Taryboje, bet ir darbo grupėse, „Coreperuose“ ir visur kitur. Ne veltui pasakiau šiandien, kad po kiekvienos tarybos jau, atrodo, Komisija išsipareigoja, kad tuoj atneš, ir vis matome, kad vis atsiranda kokių nors stabdžių.

Šiuo metu labai aiškias turime indikacijas iš šalių narių, su kuriomis kartu dalyvaujame tuose formatuose, tokių *like-minded* šalių, kad jeigu Komisija neatneš reglamento pataisų, kurių mes

reikalaujame, lapkričio 24 dieną šalys narės, o tai yra tos šalys, kurios sudaro kvalifikuotą balsų daugumą, negalės balsuoti už reglamentą. Komisija šiaip įsiklauso, nėra, kad Komisija nesiklauso šalių narių, bet šiuo atveju matome, kad yra kai kurių didžiųjų šalių noras, kad to nebūtų, ir Komisija stengiasi tai balansuoti. Bet vėlgi, dar kartą pakartosiu, tikrai yra didelė šalių narių grupė, kuri aiškiai pasisako, kad kanalas, kainų lubų kanalas, turi atsirasti. Dirbsime toliau, kad jį būtų.

PIRMININKAS. Dėkui. Nesupratau, R. Žemaitaitis nebuvo užsirašęs, be to, mes jau paskelbėme, kad baigėsi laikas, jį pratęsėme tikrai 15 minučių papildomai. Dėkui. K. Mažeika buvo užsirašęs, A. Veryga, Z. Balčytis, V. Valkiūnas, jie, deja, neteko galimybės paklausti. (*Balsai salėje*) Replikos dabar nenumatytos, balsavimo nebuvo, nėra jokių statutinių galimybių, tai po balsavimo. (*Balsai salėje*) Ne po kiekvieno klausimo, po balsavimo. Tik dėl vedimo tvarkos, jeigu norite. (*Balsas salėje: „Dėl vedimo tvarkos.“*) Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Dainiau, rugsėjo 20 dieną dalyvaudamas plenarinių posėdžių salėje aš jums uždaviau klausimą dėl „Inter Rao“, ar Lietuva toliau vykdo prekybą, ar vykdo balansavimą ir panašiai. Plenarinių posėdžių salėje jūs tuo metu man neatsakėte. 22 dieną aš į jus kreipiausi raštu, jūs pasakėte, kad jokių procesinių dalykų nėra. Šiandien išplatinamas pranešimas, būtent bankroto administratorius tos pačios „Inter Rao“ organizacijos išplatina, kad Baltijos šalys toliau vykdo veiklą per „Inter Rao“ ir yra stabdoma bankroto procedūra. Tai kuris čia Dainius yra tikrasis, ar rugsėjo 20–22 dienų, ar čia vis dėlto yra šitie?.. Nes, kaip žinote, įrašai nedega.

PIRMININKAS. Čia jau papildomas klausimas. Bet galbūt ministras atsakys, jeigu taip aštriai iškeltas tas klausimas.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Dar kartą noriu pakartoti, kad jokių paslaugų... (*Balsas salėje: „Yra.“*) Dar kartą noriu pasakyti, aš mačiau pranešimus ir komentuoju juos. Noriu dar kartą pasakyti, kad jokių paslaugų Baltijos šalių operatoriai neperka, o jeigu kažkas išrašinėja sąskaitas kokias nors... (*Balsas salėje*) Dar kartą noriu pasakyti, kad jokių... Aš turiu konkrečiai šios dienos duomenis iš operatoriaus. (*Balsas salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, netęskime.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Iš kur teismas, jeigu „Inter Rao“ išrašinėja sąskaitas, o jų niekas nesi-ruošia apmokėti, nes sutartys yra nutrauktos? Tai jų bėda. (*Balsas salėje*)

PIRMININKAS. Ministras labai aiškiai pasakė...

D. KREIVYS (TS-LKDF). Sutartys yra nutrauktos.

PIRMININKAS. ...ir atsako už savo žodžius. Jeigu jūs labiau tikite spaudos pranešimais, tai čia jau jūsų reikalas.

Dabar mums liko šiame posėdyje trys pateikimai, tikiuosi, greitai įvyks. Balsavimo intervalas bus panašiai, kaip ir numatyta, tuo laiku, galbūt keliomis minutėmis vėliau. Buvo numatyta 15 valandą, gal bus truputį vėliau.

14.47 val.

Netauriųjų metalų laužo ir atliekų supirkimo įstatymo Nr. IX-565 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2212 (pateikimas)

Dabar būtų darbotvarkės 2-3 klausimas – Netauriųjų metalų laužo ir atliekų supirkimo įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2212. Pranešėja bus viceministrė I. Valėškaitė. Prašom į tribūną. Matau, dar dėl vedimo tvarkos G. Burokienė. Prašom.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Norėjau paklausti, kodėl ne ministrė pristato, nes pirminėje darbotvarkėje buvo ministrė? Šiuo metu pagal darbotvarkę ji turėtų būti salėje, balsuoti už projektus.

PIRMININKAS. Aš matau, kad mano darbotvarkėje parašyta „viceministrė“.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Pirminėje darbotvarkėje, aš atsiverčiau, tikrai yra „ministrė“. Pasikeitė ne per seniausią.

PIRMININKAS. Tai reiškia, kad dėl ministrės kokių nors svarbių planų yra pasikeitimų. Bet viceministrė turi Vyriausybės įgaliojimus ir negi mes dabar čia?..

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Tada mes prašysime pertraukos, palauksime ministrės. Frakcijos vardu. Ačiū.

PIRMININKAS. Jūsų valia. Turbūt esant svarbiems ar tokiems argumentams, kad viena frakcija labai nori matyti ministrę, bendru sutarimu mes tą pertrauką paskelbsime. Iki kito posėdžio. Gerai, supratau.

V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Gerbiami kolegos, jeigu čia kažkam labai linksmas, tai tikrai galima ir juokingesnių pokštų sugalvoti. Bet turime dar keletą klausimų, padirbėkime normaliai. Visi gi supranta, kad viceministrai gali pristatyti klausimus ir jie pristato, ir nereikia čia daryti nejuokingų žaidimų. Ar jūs pirmą kartą Seime? Man atrodo, kad jūs jau antrą kadenciją, lyg ir viskas turėtų būti jums suprantama. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiamas Vytautai, negalime atimti iš opozicijos tokios teisės karštai norėti matyti kaip pranešėją pačią ministrę. Galbūt jai pasiseks ir kitame posėdyje tokia galimybė atsiras. Nieko čia dramatiško. Ačiū viceministrei. Matyt, šiandien neišeis jums pasireikšti.

14.52 val.

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3308 15 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1274 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2178 (pateikimas)

Kitas projektas, čia jau nebe viceministrai pristatys. Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3308 15 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1274 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2178. Pranešėjas – R. Juška.

R. JUŠKA (LSF). Laba diena, gerbiami kolegos. Seimo birželio mėnesį priimtame Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme buvo netinkamai techniškai atvaizduotas naujos redakcijos Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo pakeitimas, todėl be atitinkamos korekcijos neįmanoma padaryti suvestinės įstatymo redakcijos, galiosiančios nuo 2023 m. balandžio 1 d. Paprastai tariant, padaryta techninė klaida, kuri pastebėta vėliau. Naujos redakcijos Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas turi du straipsnius: 1 straipsnyje Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas dėstomas nauja redakcija, 2 straipsnyje aptariamos įstatymo išgaliojimo nuostatos. O Seimo birželio mėnesį priimtame Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme nurodoma, kad keičiamas naujos redakcijos Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 15 straipsnis. Iš tiesų norėta pakeisti 1 straipsnyje išdėstytą įstatymo 15 straipsnį. Todėl Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas inicijavo įstatymo projektą ir jį parengė.

Teikiamas Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo projektas parengtas atsižvelgiant į teisės technikos reikalavimus. Pastebėtina, kad pats Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 15 straipsnio 4 dalies normos turinys šiuo projektu nėra keičiamas. Jis išlaikomas toks pat, kaip ir Seimo birželio mėnesį priimtame Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme. Šis pakeitimas leis parengti ir paskelbti tinkamą suvestinę Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo redakciją, kuri galios nuo 2023 m. balandžio 1 d. ir bus pradėta taikyti naujos kadencijos savivaldybių taryboms susirinkus į pirmą posėdį.

Teisės departamentas dėl įstatymo projekto pastabų neturi. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausiančiųjų nėra. Pažiūrėsime, ar dėl motyvų kas nors pageidauja pasisakyti. Taip pat nėra. Balsuosime dėl projekto nustatytu laiku.

14.55 val.

Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 49, 50, 52 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 50¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2063 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Prokuratūros įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 50¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2063. Pranešėjas – Seimo narys S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tai yra prokuratūros prašymas. Iš tiesų priminsiu, kad neseniai, spalio 1 dieną, įsigaliojo Baudžiamojo proceso kodekso pataisos, kuriomis buvo numatyta sulaikymo trukmės sugriežtinimai, apribojimai. Konstitucija yra numaciusi, jog sulaikytą asmenį galima... sulaikytą asmenį reikia nedelsiant pristatyti teisėjui, bet ne vėliau kaip per 48 valandas. Tai čia dabar yra sugriežtinta tvarka ir iš tiesų turi būti sulaikytas asmuo pristatomas kuo greičiau teisėjui.

Vadinasi, prokuroras ir teisėjas, kaip yra dabar, negalėtų, na, kaip būna, jeigu penktadienį sulaiko, tai 48 valandos baigiasi sekmadienį, sekmadienį teisėjas su prokuroru budi, kaip ir viskas gerai. Tai šioje situacijoje mes sugriežtinome tvarką ir dabar tiek prokurorai, tiek teisėjai turės budėti ir šeštadieniais, kad būtų galima išspręsti tolesnį klausimą. Todėl reikalinga, kad būtų apmokėjimas ir prokurorams už darbą šeštadieniais, kad būtų teisinis pagrindas.

Tai štai prokuratūra prašo tokios pataisos ir kartu prašo dar patikslinti Prokuratūros įstatymą (jame yra numatyta, kad prokurorai turi teisę į tarnybinių butų, na, tarnybinių butų kaip tam tikro reliкто yra atsisakoma, jų yra labai mažai), kad prokuratūra galėtų prokurorams, kurie neturi būsto tame regione, mokėti butpinigius. Štai du tokie trumpi patikslinimai, papildymai, kuriuos kartu su Baudžiamojo proceso kodekso, kaip minėjau, įsigaliojimu reikia padaryti. BPK įsigaliojo, prokurorai dirba, bet kol kas negali jiems normaliai apmokėti.

PIRMININKAS. Jūsų paklausti nori penki Seimo nariai. Pirmoji klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas komiteto pirmininke, žinome, kad iš tikrųjų kadaise buvo tarnybinių butų. Aišku, dėl sekmadienio apmokėjimo viskas gerai. Bet iš kokių lėšų ir kaip jie apmokės, jeigu mes žinome, kad ir dabar biudžete jiems trūksta pinigų? Ar yra numatyta jau dabar, kad kitais metais tiems darbuotojams, prokurorams būtų padedama, kadangi jiems būtų mokama ta kompensacija, butpinigiai ar panašiai?

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Suprantamas klausimas. Matote, kol nėra įstatymo pataisos, na, prokuratūra negali ir formuoti poreikio. Tiek ir apmokėti už šeštadienius reikės ieškoti vidinių resursų, tiek ir butpinigiams. Bet kitais metais sudarant biudžetą jau būtų teisinis pagrindas, jeigu mes čia priimsime tą pataisą, formuoti poreikį ir Finansų ministerija turės skaičiuoti, kiek papildomų lėšų reikės prokuratūrai. Tos pataisos reikalingos ir dėl to, kad formuojant biudžetą būtų pagrindas prašyti didesnių asignavimų.

PIRMININKAS. Klausia O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Mano klausimas labai panašus. Ką reiškia – iš vidinių resursų? Jeigu mes girdėjome, kad dabar neišgyvena, kiauri stogai ir algų nėra kam mokėti, apskritai nesirenka to darbo. Mano klausimas būtų toks. Vis tiek poreikis buvo skaičiuotas ir matome, kokia ta pinigų suma. Ar numatant kitų metų biudžetą bus atsižvelgta dar ir už paskutinį ketvirtį, tai yra nuo spalio 1 dienos, kai įsigaliojo pasikeitimai, ar bus ir ta suma numatyta kompensuoti iš tų vadinaujamų vidinių resursų surastų lėšų?

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Na, ką aš galiu atsakyti. Komitete, Teisės ir teisėtvarkos komitete, mes siūlėme Biudžeto ir finansų komitetui atsižvelgti į papildomą poreikį. Prokuratūra buvo pateikusi skaičiavimus, jie nėra kosminiai. Aš žinau, kad Biudžeto ir finansų komitetas siūlo Vyriausybei atsižvelgti į prokuratūros poreikį. Kai grįš biudžetas iš Vyriausybės, žiūrėsime tada, bet tokiu atveju iš kažkur turi atimti. Bet, kaip minėjau, jeigu mes dabar priimame įstatymą, jau kitais metais tikrai turės būti atsižvelgta į tą biudžetinių lėšų poreikį.

PIRMININKAS. Klausia A. Stončaitis.

A. STONČAITIS (DFVL). Gerbiamas pirmininke, iš tikrųjų tai yra sveikintini projektai. Mes žinome, kad ir komitete, ir prokuratūra labai laukia šito. Galų gale tai yra visuomenei didžiulė paspartis dėl tos teisinės ir privalomos paslaugos, kai kartais susiklosčius aplinkybėms reikia laiku ją gauti. Tačiau mano lygiai taip pat siūlymas, pirmininke, gal rytoj turėdami, svarstydami kitus klausimus Teisės ir teisėtvarkos komitete visgi galime kaip nors dar susitarti, kas teiktų ar nuo komiteto, ar konkrečiai nuo mūsų kas nors, kai grįš biudžetas, dar prašymą dėl šito papildomo poreikio. Čia iš tikrųjų nėra kosmosas, bet sunku jiems bus rasti savo vidinių resursų, o tai labai svarbus projektas.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Pone Algirdai, jeigu jūs pamenate, mes komitete galbūt ne konkrečiai tam dalykui, bet mes prokuratūrai siūlėme, kad būtų padidinta tam tikra suma. Aš kaip tikrai

minėjau ir kolegei Orintai, Biudžeto ir finansų komitetas palaikė mūsų siūlymą. Dabar tikėsimės Vyriausybės paramos arba supratimo. Kaip ir jau mes savo darbą padarėme. Dabar jau lauksime reakcijos.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, pateiktas yra mūsų pasiūlymas dėl prokurorų atlyginimo didinimo, nes visi žinome tą situaciją. Tas pasiūlymas jau yra užregistruotas. Aš manau, kad šitas jūsų pateiktas projektas tikrai sprendžia dėl to pridėtinio darbo, papildomų krūvių. O kaip jūsų komitetas planuoja balsuoti už tą pagrindinį prokurorų atlyginimų didinimo projektą?

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Suprantant... Mūsų komitetas yra kaip ir kuruojantis teismus, prokurorus, Valstybės apsaugos tarnybą, atsiprašau, Vadovybės apsaugos tarnybą, nes jų nekuruoja joks ministras. Mes visada stengiamės svarstydami tiek įstatymų projektus, tiek biudžetą objektyviai vertinti tą poreikį.

Dabar dėl prokurorų darbo apmokėjimo. Aš tik noriu pasakyti, kad kol kas jie patenka į tą antrą etapą, teismų darbuotojai patenka į pirmą, bet niekaip mes neateiname į Seimą su Valstybės tarnybos įstatymu. Ten, matyt, bus pagrindinis svarstymas, ten, matyt, bus išspręsti tie klausimai, nuo kada ir kokiais etapais kokiems pareigūnams didėja atlyginimai. Čia, matyt, kompleksškai. Aš visgi tikiuosi, kad per porą savaitių Valstybės tarnybos įstatymo pranešėjas atsidurs šitoje tribūnoje ir ten tada galbūt kompleksškai bus išspręsta ir prokurorams apskritai padidinimas, o čia yra tikrai už tą papildomą darbą, kai reikia žmogaus teisės įvertinti ir ginti šeštadieniais.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar motyvai. L. Nagienė pasisako už.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų kviečiu visus palaikyti šį projektą. Pirmiausia, man atrodo, ne tik prokurorams, bet ir visiems reikėtų už papildomą darbą, jeigu dirba, o prokuratūroje yra žmonių, kurie kartais turi budėti ir namuose pasiskirstydami. Čia yra labai svarbu, nes tikrai negali niekur išvykti net ir poilsio metu, ir po darbo.

Antras momentas. Aš manau, kad galbūt mes tuo momentu, kai trūksta mums prokuratūroje ir specialistų, ir norinčių dirbti, galbūt, kai gaus tuos butpinigius ar ten už nuomą kažkokią papildomą kompensaciją, tikrai galės ateiti jauni žmonės. Galbūt tas atlyginimas dar nėra patrauklus, bet ateityje, aš manau, susiklostys. Tikrai palaikykime šį projektą skatindami, kad tikrai ateitų žmonės, tvirti teisininkai dirbti į prokuratūrą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar esame pasiekę balsavimo intervalą ir kaip tik galime pradėti balsuoti.

Pradėsime nuo šio ką tik pateikto Prokuratūros įstatymo pataisų projekto. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 98: už – 97, prieš nėra, susilaikė 1. Po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu būtų skiriamas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ir siūloma svarstyti... Nors projekte buvo parašyta gruodžio 22 diena, manyčiau, reikėtų anksčiau, kad ramiai spėtume priimti. Galbūt gruodžio 6 dieną? Jeigu komitetas apsvarstys anksčiau, praneš, įrašysime anksčiau į darbotvarkę. Taip ir nusprendžiame.

Dabar balsuosime dėl projektų, kurių dauguma buvo pristatyti rytiniame posėdyje, bet tuo metu nebuvo balsavimo.

15.05 val.

Gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų įstatymo projektas Nr. XIVP-2209 (pateikimo tęsinys)

Pirmasis būtų darbotvarkės 2-2 klausimas – Gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų įstatymo projektas Nr. XIVP-2209, kurį pateikė ministrė M. Navickienė.

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 103, prieš nėra, susilaikė 4. Po pateikimo pritarta.

T. V. Raskevičius – dėl vedimo tvarkos ar replika po balsavimo.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Dėkoju. Norėčiau paprašyti dėl šio projekto Žmogaus teisių komitetą paskirti papildomu komitetu. Pasistengtume operatyviai jau kitą savaitę apsvarstyti.

PIRMININKAS. Gerai. Dabar sprendžiame dėl komitetų. Pagrindiniu komitetu siūlomas Ekonomikos komitetas. Dėl to niekas neprieštarauja? Kaip papildomi būtų Žmogaus teisių komitetas, kaip čia dabar pageidavo, ir Neįgalųjų teisių komisija. Tik dažnai šioje komisijoje projektai užtrunka, o Vyriausybė prašo svarstyti skubos tvarka. *(Balsai salėje)* Tikėkimės, kad neužtruks.

Dėl skubos tvarkos prašom balsuoti, ar pritariame skubos tvarkai.

Už – 79, prieš – 11, susilaikė 23. Skubai pritarta.

Aš klausčiau ministrės, kadangi pritarta skubai, kada jūs tikėtės ir kokios norite svarstymo datos Seime, nes čia parašyta gruodžio 8 diena. Ar tai jus tenkina? *(Balsai salėje)* Tenkina. Tai nelabai suprantu, kodėl prašyta skubos, kai čia nėra jokios skubos. Fiksuojame gruodžio 8 dieną svarstymo Seime datą.

15.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XII-724 „Dėl Ilgalaikių valstybinių saugumo stiprinimo programų rengimo plano patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2211 (pateikimo tęsinys)

Toliau apsispręsimė dėl projekto, kuris darbotvarkėje buvo pažymėtas kaip 2-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikių valstybinių saugumo stiprinimo programų rengimo plano patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2211, kurį pateikė ministras A. Anušauskas. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 103 Seimo nariai, už – visi 103. Pritarta po pateikimo. Pagrindiniu komitetu siūlomas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Ir svarstymo data – gruodžio 13 diena. Tinka? Taip ir nutariame.

15.09 val.

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3308 15 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1274 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2178 (pateikimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 2-5 klausimas – Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2178. Pranešėjas buvo kolega R. Juška. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Už – 113. Pritarta vienbalsiai. Svarstymo data čia siūloma lapkričio 15 diena. Aš klausčiau gerbiamojo R. Juškos, ar rytoj jūsų komitetas apsvarys tą projektą? Jeigu apsvarys, tada galime fiksuoti tokią datą.

Toliau darbotvarkės 2-7 klausimas – Prokuratūros įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 50¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2063. *(Balsai salėje)* Buvo. Teisingai, patikrinome budrumą.

15.10 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 8 straipsnio 4 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2196 (pateikimo tęsinys)

Tada 2-8 klausimas – Šalpos pensijų įstatymo 8 straipsnio 4 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2196. Man pasakė, kad nebuvo išsakyti motyvai, nebuvo laiko prieš pietus, tad dabar galima tą padaryti. Kas užsirašė, turi tokią teisę. Tai M. Danielė kalba už.

M. DANIELĖ (LF). Dėkui. Kadangi Monikos pristatymo metu salė buvo labai tuščia, noriu pakartoti pagrindinius dalykus. Mes kalbame apie žmonių grupę, nedidelę žmonių grupę, kuri šiuo metu gyvena žemiau absoliučios skurdo ribos, iš 173 eurų per mėnesį. Jeigu įsidarbina, šie žmonės netenka ir šitų pinigų. Turint galvoje, kad šita žmonių grupė yra nedidelė, buvo labai ilgai diskriminuota ir ignoruota, turint galvoje dabartinę infliaciją, turint galvoje dabartinę situaciją su energetika ir visą kitą situaciją Lietuvoje, būtent šitą klausimą reikia spręsti skubiai. Net jeigu

mes diskutuojame ir pritariame, kad kompleksinis peržiūrėjimas yra būtinas, su Monika teikiame šį projektą ir manome, kad dėl šitų kelių šimtų žmonių reikia pasistengti suieškoti trūkstamą pinigų sumą jau dabar ir nepalikti jų prieš ateinančią žiemą gyventi toliau žemiau skurdo ribos. Labai raginu palaikyti šitą projektą ir tikiu, kad suma nėra tokia didelė, tikrai galime surėmę pečius ją surasti.

PIRMININKAS. Ką gi, motyvai išsakyti, balsuosime, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 112 Seimo narių – vienbalsiai pritarta po pateikimo. Ministrė M. Navickienė – per šoninį mikrofoną.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Norėčiau paprašyti Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Taip, suprantama, kad reikalinga Vyriausybės išvada, nes vis dėlto yra tam tikras lėšų poreikis. Tikiuosi, bendru sutarimu galime tam pritarti? V. Mitalas – per centrinį mikrofoną.

V. MITALAS (LF). Suprantate, kad Vyriausybės išvada tikrai bus reikalinga, ypač jeigu norime tai įgyventinti nuo kitų metų. Aš prašyčiau frakcijos vardu skubos.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, kokia gali būti skuba, jeigu prašome Vyriausybės išvados. Tikrai ten...

V. MITALAS (LF). Tarp svarstymo ir priėmimo stadijų būtų minimalesnis tarpas.

PIRMININKAS. Tai galbūt svarstymo stadijoje jūs paprašysite? Nes dabar prieš svarstymą tikrai skubos nebus. Gal sutariame, kad jūsų tą prašymą... (*Basas salėje*) Sutarėme. Pagrindinis būtų Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas ir Neįgalųjų teisių komisija. Čia buvo parašyta: siūloma svarstyti pavasario sesijoje, to nesiūlau. Siūlau orientuotis į kokią gruodžio 6 dieną, kad spėtųme priimti iki Naujųjų metų. Sutariame, taip?

15.15 val.

Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1914 (pateikimo tęsinys)

Ir liko turbūt paskutinis balsavimas dėl Pilietybės įstatymo 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1914.

Čia taip pat nebuvo spėta išsakyti motyvų. Jeigu yra užsirašiusių, tokią galimybę suteikiame. Taip, yra. A. Vyšniauskas – motyvai už.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Atsiprašau, kolegė iš opozicijos išblaškė. Kolegos, šis įstatymo projektas, mano galva, yra tikrai svarbus, nes mes turime kategoriją žmonių, kurie yra gavę dvigubą pilietybę dėl įvairių nuopelnų valstybei. Pavyzdžiui, dėl sportinių nuopelnų, dėl kultūrinių nuopelnų ir panašiai. Mes liečiame tik tuos asmenis, kurie turi ir kitos šalies pilietybę. Jeigu šie asmenys padaro kokią nors veiklą, susijusią su Rusijos propaganda, Rusijos režimo gynimu, Ukrainos klausimu tokiu keistesniu interpretavimu ir panašiai, mes neturime savo teisinėje bazėje jokių sprendimų, kaip būtų galima spręsti tokių žmonių problemą. Todėl mes su kolegomis siūlome būtent sukurti teises galimybes iš tokių asmenų atimti pilietybę. Be abejo, sprendimui priimti turės prisijungti ir įvairios institucijos, tikriausiai ir prokuratūra, ir kai kurios kitos. Ką mes norime padaryti? Mes norime sukurti teises galimybes iš tokių žmonių atimti pilietybę. Jie liks su kitos šalies pilietybe, tačiau neturės Lietuvos pilietybės. Kviečiu diskutuoti, ypač Teisės ir teisėtvarkos komitete, čia tikriausiai prie šio įstatymo projekto dar ganėtinai daug dirbsime. Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš pasisako A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LRF). Kolegos, aš manau, jūs puikiai suprantate, ir Teisės departamentas rašė, kad yra prieštaraujama Konstitucijai. Kitas dalykas, tarptautiniai įsipareigojimai labai aiškiai sako, kad asmuo negali būti diskriminuojamas pagal pilietybės įgijimo būdą. Šiuo atveju yra aki-vaizdi diskriminacija, nes tie, kurie yra įgiję pilietybę gimdami ir turi tik ją vieną, nepraras. Tie, kurie yra įgiję ir vieną, ir kitą pilietybę, galės prarasti, ji bus atimta, tik ribotai kategorijai žmonių bus taikoma drausmė. Jeigu jūs norite tikrai pasirodyti pilietiškai ir nebūti populistais, na, sutvarkykite vieną kartą A. Paleckio kalbėjimus iš kalėjimo ir dabar dar Celofano kalbėjimus iš kalėji-

mo. Vienas vos ne kursto valstybėje daryti perversmą, kitas vėlgi komentuoja visokias riaušes ir kitus dalykus. Ten, kur jums reikia parodyti pilietiškumą, jūs to nepadarote arba darote labai lėtai. Ten, kur išlenda populizmas, einate laužydami Konstituciją. Tikrai raginu meilę valstybei rodyti realiais darbais, o ne tokiais populistiniais projektais.

PIRMININKAS. Gerai, balsuosime dėl šio projekto, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 113 Seimo narių: už – 63, prieš – 24, susilaikė 26. Projektui po pateikimo pritarta.

Dabar aš norėčiau paklausti. Ar Teisės ir teisėtvarkos komitetas, ar Žmogaus teisių komitetas yra kaip pagrindinis dėl pilietybės klausimų? Gerbiamas Stasy Šedbarai, ir kito komiteto pirmininko klausiu, kuris komitetas dėl šių klausimų? Man abu pirmininkai sako, kad Žmogaus teisių komitetas. Jis skiriamas kaip pagrindinis. Ar Teisės ir teisėtvarkos komitetas pageidauja būti kaip papildomas? Nepageidauja. Gerai.

Siūloma svarstymo data – gruodžio 6 diena. Pritariame.

K. Mažeika turi papildomų siūlymų.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Taip, pirmininke, siūlymas, kad reikia Vyriausybės išvados, nes projektas, matote ir pagal Seimo narių balsų pasiskirstymą... Turbūt ir Vyriausybės nuomonė, manau, šiuo atveju tikrai yra svarbi. Ačiū.

PIRMININKAS. Kodėl reikėtų Vyriausybės išvados, čia argumentų neišgirdome. (*Balsas salėje: „Frakcijos vardu!“*) Jeigu yra toks siūlymas, be abejo, balsuosime, nors pastebėsiu, kad Vyriausybė perkrauta išvadų prašymais. (*Balsai salėje*) Balsuojame, ar pritariame, kad būtų reikalinga Vyriausybės išvada.

Balsavo 111: už – 50, prieš – 39, susilaikė 22. Nepritarta.

D. Asanavičiūtė dar repliką po balsavimo.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Aš vis dėlto prašyčiau, kad Teisės ir teisėtvarkos komitetas būtų papildomu komitetu. Balsuojame dėl Teisės ir teisėtvarkos komiteto kaip papildomo komiteto. Prašyčiau, kad būtų balsuojama dėl Teisės ir teisėtvarkos komiteto kaip papildomo komiteto.

PIRMININKAS. Ar frakcijos vardu prašote? Taip, gerai. Balsuosime ir išklausime dar K. Mažeikos siūlymą.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, čia pasiūlymas jums ir kolegoms, kurie tokius projektus teikia. Na, va rytoj kaip tik 13 val. 30 min. vyks tokia puiki diskusija, kad kokybiškas teisės akto projektas yra pusė darbo, tai ir Vyriausybei būtų lengviau dirbti. Toks palinkėjimas.

PIRMININKAS. Aš manau, visi Seimo nariai yra gavę kvietimus į tą renginį. Tie, kas tuo metu neturi komisijų ir komitetų posėdžių, aš tikiuosi, dalyvaus, diskusijos tema prasminga. Manau, gerbiamas Valdemarai, visi gavome elektroninius laiškus, aš jums asmeniškai nusiųsiu, kad žinotumėte. (*Balsai, plovimai salėje*)

Kolegos, dar atsirado pasiūlymas papildomu komitetu skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Na, ir pirmininkas pasiduoda, pritariame bendru sutarimu. Tada baigėme apsispręsti dėl projektų.

Bliekia užsiregistruoti ir pademonstruoti visuomenei, kaip gausiai dalyvavome baigiamojoje stadijoje šiandien.

Užsiregistravo 107 Seimo nariai.

Posėdį baigiame. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 219 STENOGRAMA

2022 m. lapkričio 10 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kviečiu užimti darbo vietas. Linksmai, girdžiu, pradedame mūsų lapkričio 10 dienos plenarinį posėdį. (*Gongas*) Kol kas rytinį, tikiuosi, pradėsime vėliau ir vakarinį.

Gerbiami kolegos, gerbiami Seimo nariai, lapkričio 3 dieną mes T. Blinstrubį paskyrėme Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymas numato, kad asmuo, paskirtas Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu, prieš pradėdamas eiti pareigas prisiekia Lietuvos valstybei. Prisiekiantysis asmuo priesaiką skaito padėjęs ranką ant Lietuvos Respublikos Konstitucijos. Nustatytas priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas. Tiek šios nuostatos nesilaikymas, tiek atsisakymas prisiekti ar pasirašyti vardinį priesaikos lapą arba pasirašymas su išlyga reiškia, kad narys neprisiekė ir negali eiti pareigų. Prisiekęs narys pasirašo vardinį priesaikos lapą. Vardiniai priesaikos lapai perduodami ir saugomi Seimo kanceliarijoje.

Kviečiu Seimo Pirmininko pirmąjį pavaduotoją J. Razmą ir T. Blinstrubį atlikti prisaikdinimo procedūrą.

10.01 val.

Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario Tomo Blinstrubio priesaika

T. BLINSTRUBIS. Aš, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narys Tomas Blinstrubis, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai, vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, savo pareigas atlikti garbingai, ginti žmogaus teises, laisves ir teisėtus interesus; ginti visuomenės viešąjį interesą, visada būti nešališkas, saugoti man patikėtas paslaptis. Tepadedu man Dievas!

J. RAZMA (TS-LKDF). Prisiekė. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikiname ir linkime visada laikytis duotos priesaikos. Sėkmės jums darbuose. Toliau posėdžiui pirmininkauti kviečiu gerbiamąjį pirmąjį pavaduotoją J. Razmą.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Labas rytas, gerbiami kolegos. Posėdį pradedame. Posėdis pradėtas, bet pradedame darbinę dalį ir pradedame registraciją.

Užsiregistravo 113 Seimo narių.

10.05 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. lapkričio 10 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. P. Gražulis dėl darbotvarkės. Prašom.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, jūs puikiai žinote, kad Konstitucinis Teismas du kartus yra išaiškinęs, jog Seimo nario mandatas yra neliečiamas. O Konservatorių partija, partijos du organai, vienu žodžiu, spaudžia poną M. Majauską, kad jis atsiimtų savo biudžeto siūlymus. Pažiūrėkite, M. Majauskas visas yra pajuodęs, jaudinasi, gali ištikti...

PIRMININKAS. Kalbate ne dėl darbotvarkės.

P. GRAŽULIS (LRF). ...infarktas ir insultas. Todėl aš siūlau frakcijos vardu įtraukti nutarimo projektą, kaip buvo uždrausta komunistų partija, taip uždrausti ir Konservatorių partiją, kadangi Konservatorių partijos organai šiurkščiai sulaužė Konstituciją.

PIRMININKAS. Koks projekto numeris?

P. GRAŽULIS (LRF). Projektas Nr. XIVP-2205.

PIRMININKAS. Gerai, jūsų visa frakcija formuluoja tokį siūlymą? Gerai, balsuosime. A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Labas rytas, gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos. Aš prie rezervinių klausimų tiesiog noriu informuoti, kad mūsų kolega K. Masiulis buvo apdovanotas Baltijos Asamblėjos medaliu, kaip ir gerbiamas A. Mazuronis, taip pat visuomenininkas J. Ohmanas ir Š. Sauka. Kadangi Kęstutis negalėjo nuvykti į Rygą, tai tiesiog norime čia jūsų akivaizdoje jam įteikti šį medalį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikiname Kęstutį su šiuo apdovanojimu.

Deja, turiu nuliūdinti Regionų frakciją. Jūs turbūt nepažiūrėjote į Teisės departamento išvadą dėl jūsų projekto. Ten yra parašyta, kad gali prieštarauti Konstitucijai, todėl su tuo siūlymu turėsite pakentėti, kol Teisės ir teisėtvarkos komitetas paskelbs išvadą. Šiandien negalime balsuoti. Prašykite, kad Teisės ir teisėtvarkos komitetas kuo greičiau apsvarstytų. Tikėsimės, kad komitetas nedelsdamas apsvarstys.

Dėl darbotvarkės kitų siūlymų nebuvo. Ar galime ją patvirtinti bendru sutarimu? Girdžiu pritarimą. Bet yra ir negarsių balsų, kad balsuojame. Kas už tokią darbotvarkę, kokia pateikta?

Balsavo 113 Seimo narių: už – 94, prieš nėra, susilaikė 19. Darbotvarkei pritarta.

Dabar darbotvarkės klausimas... Man dar Sekretoriatas sufleruoja, jog turime fiksuoti bendru sutarimu, kad galėtume svarstyti tuos projektus, kurie nėra įtraukti į sesijos darbų programą. Čia pabaigoje Seimo narių projektai, G. Kindurio projektai dėl Kelių įstatymo pataisų, du jo projektai, 2-13 ir 2-14 klausimai. Kas daugiau? Taip pat 2-17.1, 2-17.2 klausimai, A. Čepononio teikiami projektai. Ir 2-18 klausimas – Šalpos pensijų įstatymo pataisa. Sutariame, kad juos galime svarstyti.

10.10 val.

2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2146 (pirmasis svarstymas)

Tada pradedame Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2146 pirmąjį svarstymą. Kaip žinote, pagal Statute nustatytą procedūrą pirmiausia išklausysime komitetų išvadas. Komitetų atstovai bus kviečiami pagal komitetų pavadinimų abėcėlinę tvarką. Žinoma, pirmasis yra pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas, o po to jau papildomi komitetai abėcėlės tvarka.

Kviečiu M. Majauską paskelbti pagrindinio komiteto išvadą.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mielieji kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas atidžiai svarstė ateinančių metų biudžeto projektą ir priėmė tokią išvadą, kad 2023 metų valstybės biudžeto projektas yra parengtas atsakingai, siekiant užtikrinti spartų pajamų augimą, aukštų energijos kainų kompensavimą ir visapusišką pagalbą verslui. Labai svarbu pasakyti, kad Lietuvos banko skaičiavimais, įgyvendinus numatytas priemones, ateinančių metų infliacija bus iki 2 procentinių punktų mažesnė. Numatytas spartus pensijų ir minimalios mėnesinės algos augimas, jis sieks apie 30 % per dvejus metus. Mėnesio pajamos po mokesčių kitais metais vidutiniškai didės 120 eurų kultūros darbuotojams ir statutiniams pareigūnams, mokytojams didės 150 eurų, rezidentams – 160, gydytojams – 170 eurų. Taip pat sparčiai augs bazinis dydis, nuo kurio skaičiuojami viešojo sektoriaus darbuotojų atlyginimai.

Energijos kainų augimo poveikiui gyventojams ir verslui švelninti numatyta daugiau kaip milijardas eurų. Įvertinęs Lietuvos banko ir Valstybės kontrolės pastabas, komitetas siūlo padidėjusių elektros ir dujų kainų kompensavimo priemonę padaryti taiklesnę, siejant kompensacijas su minimaliu suvartojamu kiekiu.

Svarbu pabrėžti ir komitetas atkreipė į tai dėmesį, kad pagalba verslui apima energijos išteklių kompensavimą, mokesčių atidėjimą, lengvatines paskolas ir paramą investicijoms. Mokesčių atidėjimas kaip pasiteisinusi skubi pagalbos priemonė turėtų būti prieinama kuo platesniam ratui įmonių, susidūrusių su ekonominiais iššūkiais. Biudžeto ir finansų komitetas dar kartą pakartojo,

kad ekonominio neapibrėžtumo laikotarpiu stabili mokestinė aplinka padeda išsaugoti darbo vietas ir kuria palankią aplinką naujoms investicijoms. Opoziciją girdime skanduoju, kad Hani-balas prie vartų ir dėl valstybės skolos iškilo mirtinas pavojus, tačiau nieko panašaus. Biudžeto ir finansų komitetas aiškiai konstatuoja, kad valstybės skolos ir BVP santykis yra 43 %, tai yra vie-nas mažiausių visoje Europos Sąjungoje ir dvigubai mažesnis negu Europos Sąjungos vidurkis.

Vis dėlto reikia atkreipti dėmesį, kad augančios palūkanos didins valstybės skolos valdymo išlaidas ir atitinkamai mažins viešojo sektoriaus finansavimo galimybes. Todėl papildomos vals-tybės biudžeto išlaidos, nepadengtos tvariais pajamų šaltiniais, turi būti atidžiai įvertintos.

Lietuvos banko skaičiavimais, sumažėjus energijos išteklių kainoms, subsidijoms poveikis gali būti maždaug 350 mln. eurų mažesnis, nes pasikeitė rinkos kainos, ateities sandorių kainos taip pat. Atitinkamai turi būti patikslinti 2023 metų biudžeto išlaidų ir deficito projekto atitinkami rodikliai. Pasitvirtinus nepalankiam ekonominės raidos scenarijui, būtina pasilikti fiskalinę erdvę papildomam ekonomikos skatinimui, todėl mažesnės išlaidos energijos ištekliams kompensuoti neturėtų būti keičiamos įsipareigojimais.

Ir pabaigai. Seimo narių pasiūlymų ir Seimo komitetų pasiūlymų bendra apimtis siekia maž-daug pusantro milijardo eurų. Biudžeto ir finansų komitetas priėmė sprendimą siūlyti Vyriausy-bei, teikiant Seimui antrajam svarstymui pataisytą įstatymo projektą, atidžiai įvertinti pateiktus siūlymus, atsižvelgiant į Valstybės kontrolės pastabas, kad jau šiuo metu didelė dalis ilgalaikių įsipareigojimų nėra padengta tvariomis pajamomis.

Papildomų išlaidų augimas turi būti atidžiai pasvertas, prioritetą skiriant krašto apsaugos stiprinimui, infliacijos mažinimo priemonėms ir pažeidžiamiausių visuomenės narių apsaugai. Siekiant tvaraus ekonomikos augimo, naujų darbo vietų kūrimo ir spartaus atlyginimų augimo, svarbu užtikrinti reikšmingas ilgalaikes investicijas į švietimo paslaugų kokybės didinimą bei mokslinius tyrimus.

Dėl tokios išvados Biudžeto ir finansų komitetas balsavo demonstruodamas darnų darbą ir net dalyvaujant opozicijos nariams buvo pritarta bendru sutarimu. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui už tokį netradiciškai netrumpą išvados pateikimą.

Toliau. Aplinkos apsaugos komiteto išvadą pateiks pirmininkė A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Gerą dieną, gerbiami kolegos. Aplinkos apsaugos komitetas vals-tybės biudžeto projektą svarstė spalio 26 dieną. Tikrai norime pasidžiaugti, kad žaliajai transfor-macijai skiriamas 1 mlrd. eurų, o tai yra trečdalis visų valstybės investicijų. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad biudžete numatyta net 484 mln. eurų aplinkos apsaugos sričiai, tai yra 130 mln. daugiau, negu buvo praėjusiais metais. Dėl to komitete tikrai nebuvo didelių ginčų ir diskusijų. Vis tik balsai pasiskirstė: už – 5 ir 4 susilaikė. Biudžeto projektui buvo pritarta.

PIRMININKAS. Audito komiteto išvadą turėtų pateikti, matau, pats komiteto pirmininkas. Tai padarys Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, Audito komiteto 2022 m. lapkričio 4 d. posėdyje apsvarsčius 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų įstaty-mo projektą buvo priimtas sprendimas, kuris susideda iš dviejų dalių.

Pirmoji dalis – pritarti šiam projektui, tačiau atsižvelgiant į Valstybės kontrolės ir Lietuvos banko pateiktas pastabas, sparčiai didėjančią valstybės biudžeto deficitą, valstybės skolą ir jos prie-žiūros kaštus, kurie ateityje susidūrus su nenumatytais iššūkiais gali riboti valstybės galimybes švelninti jų poveikį ekonomikai, raginti Vyriausybę.

Pirma. Atsižvelgiant į tai, jog, tiek tarptautinių, tiek Lietuvos ekspertų vertinimu, elektros ir dujų kainų kompensavimo mechanizmas, kai jis taikomas visiems subjektams, nevertinant gau-namų pajamų ar suvartojamo energijos kiekio, yra per platus, brangus, neefektyvus ir neskati-nantis energijos taupymo, užtikrinti, kad tokių horizontalių kompensacinių priemonių taikymas būtų laikinas ir gerėjant situacijai sustabdytas arba atitinkamai pakoreguotas, orientuojantis į la-biausiai pažeidžiamas grupes.

Antra. Didėjant atotrūkiui tarp valstybės biudžeto pajamų ir išlaidų, taip pat siekiant valdyti tvarų finansavimo šaltiniais nepridengtų ilgalaikių išlaidų augimą, neatidėlioti ir inicijuoti reikia-mus pokyčius, siekiant sukurti subalansuotą, stabilią ir paprastą mokestinę sistemą su socialiai

teisinga ir ekonomikai augti palankia mokesčių struktūra, taip pat viešųjų finansų subalansavimo tikslais atlikti sistemine viešųjų išlaidų peržiūrą.

Ir trečia. Akcentuojant viešųjų finansų tvarumo svarbą, neatidėlioti ir parengti ilgalaikę valdžios sektoriaus skolos valdymo strategiją su patvirtintu veiksmų planu, numatančiu valstybės skolos mažinimo ateityje kryptis bei priemones.

Ir antra dalis. Pagal Seimo statuto nuostatas, įvertinus šiame projekte Valstybės kontrolei numatytų skirti asignavimų dydį, įvertinta, kad Valstybės kontrolei 2023 metų numatyti asignavimai atitinka institucijos poreikius ir užtikrins jos uždavinių įgyvendinimą.

Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Ateities komiteto išvadą pristatys komiteto pirmininkas R. Lopata.

R. LOPATA (LSF). Ateities komitetas spalio 28 dieną svarstė įstatymo projektą ir pritarė jam bendru sutarimu. Taip pat pasiūlė atkreipti Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos, Finansų ministerijos, Statistikos departamento dėmesį į Valstybės pažangos tarybos ir jos koordinacinės grupės patvirtintą būtinybę 2023 metais sukurti tinkamą organizacinį pagrindą ir finansuoti Valstybės pažangos strategijos „Lietuva 2050“ parengimui ir įgyvendinimui bei stebėsenai reikalingų longitudinalinio panelinio Lietuvos ilgalaikio socialinio tyrimo bei šeimos ir gimstamumo tyrimo bandomąsias ir prezentatyvias gyventojų apklausas, o nuo 2024 metų suteikti jiems tvarų, ilgalaikį finansavimą.

PIRMININKAS. Toliau turėtume išklausti Ekonomikos komiteto išvadą. Nematau komiteto pirmininko, tad pavaduotojas G. Paluckas pristatys.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, Seimo Ekonomikos komitetas siūlo pritarti Biudžeto įstatymo projektui ir teikia kartu du siūlymus.

Pirmasis pasiūlymas yra numatyti 2023 metams papildomą 157 mln. eurų finansavimą Kelių priežiūros ir plėtros programai įgyvendinti. Lėšų šaltinis – Finansų ministerija turėtų atitinkamai subalansuoti biudžeto išlaidas. Pritarta balsuojant už 7, prieš – 1, susilaikius 3.

Antrasis pasiūlymas yra Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos kreipimasis dėl papildomų lėšų poreikio 258 tūkst. eurų. Pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Europos reikalų komiteto išvadą pristatys komiteto pirmininkė R. Morčūnaitė-Mikulėnienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū pirmininkui. Gerbiami kolegos, Europos reikalų komitetas lapkričio 4 dieną buvo susirinkęs į posėdį apsvarstyti biudžeto projektą. Jam yra pritarta bendru sutarimu, tačiau diskusijų metu mes kalbėjome apie Europos reikalų komiteto kuriojamas sritis: atsižvelgėme ir į Užsienio reikalų ministerijos poreikius, ir į kanceliarijos poreikius, ir suformulavome savo sprendimu, kad pagrindinis komitetas bandytų į tai atsižvelgti ir pateikti siūlymus Vyriausybei. Turime pabrėžti, kad akcentas yra, kad biudžetas būtų tvarus, kad neviršytume savo kažkokių nepajėgumų, tai yra kad į biudžetą būtų žiūrima atsakingai nedidinant skolos, neperžengiant 5 % deficito, kad atsižvelgdami į kitų Europos Sąjungos šalių praktiką irgi judėtume ta pačia kryptimi, kad mūsų išlaidos būtų suderintos su pajamomis. Dar sykį pakartojau – komitetas sprendimui pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkui. Toliau turėtų būti paskelbta Kaimo reikalų komiteto išvada. Kviečiu pirmininką V. Pranckietį.

V. PRANCKIETIS (LSF). Laba diena. Kaimo reikalų komitetas spalio 26 dieną svarstė ir priėmė tokį sprendimą: pritarti Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektui ir komiteto išvadoms pagal Kaimo reikalų komiteto kuriojamas sritis ir siūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui įstatymo projektą tobulinti atsižvelgiant į mūsų pasiūlymus, kurie bus svarstomi vėliau. Balsavimo rezultatai: vienbalsiai už. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Turėtų būti dabar paskelbta Kultūros komiteto išvada, bet nematome komiteto pirmininko. Ar S. Tumėnas galėtų pristatyti išvadą? Gerbiamas Stasy, jūsų pavardę paskelbėme, jūs kažkaip verskitės su ta misija. Ruošiasi Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Mūsų komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Trumpai ir aiškiai. Gerai.

Norėtume išklausti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą, bet vėl nematau komiteto pirmininko L. Kasčiūno. Kas iš komiteto narių būtų pasiryžęs pavaduoti pirmininką? Tada kol kas praleisime šio komiteto išvadą. Ieškosime atstovų.

Kviečiu M. Lingę paskelbti Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą. Ruošiasi Sveikatos reikalų komitetas.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Praėjusio mėnesio 26 dieną Socialinių reikalų ir darbo komitete apsvairstė pateiktą Valstybės biudžeto įstatymo projektą. Bendra išvada yra pritarti įstatymo projektui. Biudžeto ir finansų komitetui išsakyti siūlymai tikrai nėra labai įspūdingi ir ženklūs – tiesiog skirti papildomų 10 tūkst. eurų Nacionalinei šeimos tarybai, siekiant suvienodinti jų situaciją su Sveikatos tarybos analogiškas, panašias funkcijas atliekančiomis ir vykdančiomis prie Seimo esančiomis institucijomis, numatant tam lėšas iš Nacionalinės (...) programos socialinėms išmokoms skirtų asignavimų.

Siūlyti skirti papildomų 15 tūkst. eurų Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigos minimaliems išlaikymams. Atsižvelgti į Savivaldybių asociacijos papildomas lėšas socialinei apsaugai finansuoti iš taupymo pinigines socialinės paramos lėšų. Ir toks jau koncepcinis pasiūlymas – siūlyti Vyriausybei į kiekvienų ateinančių metų valstybės biudžeto projekto planavimo, rengimo ir tvirtinimo procedūras labiau įtraukti Seimui atsakingas institucijas, siekiant patenkinti realų šių institucijų finansavimo poreikį.

Atkreiptinas dėmesys, kad kasmet Seimui svarstant kitų metų valstybės biudžeto projektą Seimui atskaitingos institucijos prašo skirti papildomų asignavimų, lyginant su projektais, joms pavestoms funkcijoms vykdyti. Tačiau jų prašymą svarstydami komitetai neturi pakankamai duomenų apie gaunamus lėšų šaltinius, būtinus nurodyti atliepiančių institucijų asignavimų poreikį.

Apskritai dėl išvados komitete už balsavo 6, prieš nebuvo, susilaikė 5. Komitetas labiau koncentravosi į gautus institucijų pasiūlymus, kreipimuisi, jų šiomet tikrai išskirtinai nebuvo daug, matyt, irgi yra tam tikras ženklas, kad pateiktas biudžeto projektas yra subalansuotas. Išties mes matome, kad socialinei apsaugai tenkanti dalis, išlaidų iš biudžeto dalis sudaro pačią didžiausią dalį, faktiškai sieks apie 40 % viso biudžeto, tai sudaro 9 mlrd. eurų. Išties kyla didelis iššūkis, kaip tas išlaidas paskirstyti racionaliai, kad pačios svarbiausios visuomenės grupės, socialiai pažeidžiamiausios grupės būtų apsaugotos. Kadangi diskusijos vyko labiau apie konkrečius įstaigų pasiūlymus, institucijų pasiūlymus, bet mažiau kilo diskusijų ir debatų apie tai, kaip yra suprojektuotas, sudarytas pats biudžetas, matyt, irgi galime daryti tam tikrą išvadą, kad šiuo atveju biudžeto projektas atitinka laikmečio iššūkius.

PIRMININKAS. Aš jau esu paskelbęs, kad A. Matulas paskelbs Sveikatos reikalų komiteto išvadą. Po to grįšime prie Nacionalinio saugumo.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Sveikatos reikalų komitetas svarstė biudžeto projektą ir bendru sutarimu pasiūlė grąžinti jį Vyriausybei tam, kad būtų apsvarstyta ir atsižvelgti į Sveikatos reikalų komiteto siūlymus. Kaip ir minėjau, keletą kartų, tiksliau, daugybę kartų buvome susitikę su ministerijos vadovais ir ligonių kasų vadovais įvairiais lygiais. Diskutavome, kaip galima išspręsti kai kurias problemas. Ministerijos duomenimis, trūksta 16,9 mln. eurų tam tikroms veikloms, svarbiems projektams finansuoti. Po ilgų diskusijų Sveikatos apsaugos ministerija rado galimybę išspręsti ir finansuoti kai kuriuos projektus daugiau negu už 10 mln. eurų. Bet vis dėlto kai kurioms programoms pinigų nerandame, todėl kreipiamės į Vyriausybę ir prašome rasti galimybę padidinti finansavimą tokiems projektams kaip žemo slenksčio kabinetų veiklos tęstinumas – reikia 840 tūkst. Taip pat karas Ukrainoje parodė, kuo reikėtų papildyti medicinos rezervą. Ministerija numachi, kad tam reikėtų 1,2 mln. eurų. Taip pat, pamenate, parlamentas praeitoje sesijoje priėmė Pagalbinio apvaisinimo įstatymą ir numatė, kad pirmus dvejus metus embrionai saugomi už valstybės lėšas. Tam nėra numatyta 742 eurų, tai, kaip ir minėjau, kadangi yra priimtas įstatymas, reikėtų surasti šitą sumą.

Taip pat darbo užmokesčiui jau tradiciškai, ne šitoje kadencijoje, bet tradiciškai kelerius metus iš eilės Darbo užmokesčio fonde trūksta lėšų tokioms svarbioms ministerijų įstaigoms kaip Ek-

stremalių sveikatai situacijų centrui, Teismo medicinos tarnybai, Higienos institutui, Visuomenės sveikatos centrui, Transplantacijos biurui ir kai kurioms kitoms. Čia lėšų darbo užmokesčiui pakanka 10–11 mėnesių. Tikrai labai prašome finansų ministrės ir premjerės įsigilinti ir surasti tam tikras lėšas.

Tradiciškai pritrūksta lėšų labai svarbiai institucijai – Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui – trūksta labai nedaug – 44 tūkst. eurų, irgi prašome šitą sumą surasti.

Dar viena problema, į kurią mes atkreipėme dėmesį suprasdami geopolitinę situaciją ir finansinę ekonominę situaciją šalyje. Atkreipėme dėmesį, kad už valstybės draudžiamus asmenis, kurių valstybė draudžia apie 1,5 mln., kitais metais numatyta skirti 537 eurus per metus. Tuo tarpu savarankiškai mokantys asmenys moka 703 eurus, o dirbantys asmenys moka 1 tūkst. 600. Matote, skirtumas yra trys arba pusantro karto. Ta problema tęsiasi daug metų, daug kadencijų, todėl atkreipiame ir prašome Vyriausybės artimiausiais metais (mes taip įvardiname – artimiausiais metais) spręsti tą problemą, nes valstybės draudžiami asmenys paprastai yra vyresnio amžiaus žmonės, neįgalieji, vaikai, kuriems išlaidos iš PSDF biudžeto yra didžiausios. Todėl aš suprantu, kad yra solidarumo principas, bet vis dėlto ta suma, Vyriausybės skiriama suma už vieną valstybės draudžiamą asmenį, turėtų artėti ne tik prie savarankiškai draudžiamų asmenų, bet kada nors pasiekti ir dirbančių asmenų įmokos dydį. Komitetas, kaip sakiau, šitam sprendimui pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dabar, kaip suprantu, Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą galės pateikti komiteto atstovas A. Pocius.

A. POCIUS (TS-LKDF). Labas rytas, kolegos. Spalio 19 dieną vyko Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto posėdis, jame dalyvavo visos institucijos, kurias kuruoja Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, ir buvo išklaustyti pranešimai ir poreikiai dėl lėšų. Noriu perskaityti, kad Vidaus reikalų ministerijos poreikiams pritarta tik iš dalies. Vadovybės apsaugos tarnyba – nepritarti jų poreikiui. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras, kadangi gavo naujų funkcijų, užduočių, tai jų pageidavimui pritarta iš dalies. Buvo kreiptasi dėl papildomų lėšų Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai – pritarta iš dalies. Finansų ministerijai pavaldžių institucijų, susijusių su apsaugos tarnybomis, siūlymui nepritarta. Krašto apsaugos ministerijos poreikiams yra siūlymas pritarti. Valstybės saugumo departamento poreikiams pritarta iš dalies ir Migracijos departamento darbuotojų profesinės sąjungos siūlymui pritarta iš dalies. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, taip pat apsvarstęs kitus gautus pasiūlymus, iš dalies pritarė. Balsavimo dėl iškeltų pasiūlymų dėl papildomo finansavimo rezultatas: 6 balsavo už, prieš nebuvo, 3 komiteto nariai susilaikė.

PIRMININKAS. Dėkui. Toliau. Išklausysime Švietimo ir mokslo komiteto išvadą. Ją pateiks komiteto pirmininkas A. Žukauskas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai ir narės, Švietimo ir mokslo komitetas šių metų spalio 26 dieną svarstė Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą ir suformulavo išvadas.

Visų pirma aš norėčiau pabrėžti, kad šiame biudžete mes pirmą kartą po... net nežinau, gal pirmąkart net per visą nepriklausomybės laikotarpį pasiekėme 5 % bendrojo vidaus produkto dalį, skiriamą švietimui ir mokslui. Tai yra iš tikro didžiulis pasiekimas mūsų šaliai ir aš jau pradėdu tikėti, kad švietimas ir mokslas tampa realiu mūsų Vyriausybės, Seimo, prezidentūros prioritetu. Tai didžiulis žingsnis kuriant mūsų šalies ateitį, nes tai yra labai svarbi investicija, svarbiausia investicija į mūsų žmones.

Kaip pavyzdį galiu pateikti, kad mokytojų atlyginimai Lietuvoje šiuo metu yra sparčiausiai augantys iš visų EBPO šalių, o valstybės biudžeto asignavimai moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai yra turbūt vieni didžiausių apskritai pasaulyje, nes antri metai mes turime po bemaž 30 % augimą moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai.

Todėl komitetas savo išvadoje iš esmės pritarė 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektui ir komiteto išvadai ir siūlo pagrindiniam komitetui jį tobulinti pagal komiteto pasiūlymus, kuriems pritarė.

Vienas iš pasiūlymų yra labai nedidelis ir lengvai realizuojamas, tai yra skirti Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybai papildomai 17 tūkst. eurų darbo užmokesčiui, nes augant mokslinių tyrimų asignavimų išlaidoms mes užmirštame, kad kartu reikia užtikrinti šiame sektoriuje, kaip sakoma, higieną. Šiuo metu ši tarnyba praranda tvarumą, nes negali pasamdyti teisininkų už turimas lėšas. Siūlome lėšų šaltinį – tai būtent iš tų moksliniams tyrimams numatytų lėšų, kurios sudaro per 250 mln. eurų, 17 tūkst. eurų skirti Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybai. Šitam siūlymui buvo pritarta bendru sutarimu.

Antras Seimo Švietimo ir mokslo komiteto siūlymas yra susijęs su bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos skatinimu, tai yra savivaldybių prašymu skirti papildomai 6 mln. eurų mokinių pavėžėjimui organizuoti, nes, kaip žinome, vyksta didžiulė pertvarka, mokyklos yra stambinamos ir savivaldybės gali susidurti su lėšų stoka būtent pavėžėjimui.

Trečias siūlymas yra susietas su tuo, kad pagal Švietimo įstatymo nuostatas dėl visuotinio ikimokyklinio ugdymo užtikrinimo būtina jau kitų metų rudenį užtikrinti, kad visiems būtų prieinamas ikimokyklinis ugdymas. Tam reikia investuoti į šio ikimokyklinio ugdymo infrastruktūros plėtrą papildomai lėšų ir prašoma Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai papildomai skirti 8 mln. eurų. Šie du paskutiniai pasiūlymai buvo priimti 8 balsuojant už ir 5 susilaikius. Tai tokie rezultatai. Visa išvada buvo priimta 11 balsų už ir 1 susilaikius.

PIRMININKAS. Dėkui. Toliau išklausysime Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką S. Šedbarą. Komiteto išvados.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas biudžeto projektą svarstė spalio 19 dieną. Komiteto sprendimas ir pasiūlymai yra tokie, kad visų pirma jau nebe pirmą kartą svarstant biudžetą komitete buvo pažymėta kaip teigiamas dalykas, kad iš kuriojamų ministerijų, o komitetas kuruoja Teisingumo ministeriją, Vidaus reikalų ministeriją, ministerijų žinioje esančios institucijos ir pačios ministerijos nebesikreipė į komitetą papildomai svarstyti dėl asignavimų padidinimo. Jeigu jau Vyriausybė suderino biudžetą, tai iš tiesų norėtusi, kad ir ateityje pačios ministerijos papildomai komitetuose lėšų nebeprašytų.

Tačiau komitetas kuruoja ir keletą institucijų, kurios yra nepriklausomos, tai yra teismai, prokuratūra, taip pat Vadovybės apsaugos tarnyba. Šiuo atveju komitete buvo pasiūlyta pagrindiniam komitetui apsvaistyti ir, jeigu bus pagrindas, siūlyti Vyriausybei spręsti dėl to, kad Konstituciniam Teismui papildomai būtų skirta 40 tūkst. eurų, nes kitais metais sukanka 30 metų, kai įsteigtas Konstitucinis Teismas. Tam bus skirtas leidinys ir konferencija. Šiam dalykui lėšų biudžete nebuvo numatyta. Taip pat apsvaistyti galimybę Teisėjų tarybai papildomai rasti 1 mln. 365 tūkst. eurų išlaidoms, iš jų 865 tūkst. eurų – darbo užmokesčiui, tai yra daugiausia padėjėjų ir sekretorių, juo labiau kad valstybės tarnybos pertvarka kol kas, kaip matyti, nusikels, ir 500 tūkst. eurų pašto paslaugų išlaidoms, turint galvoje, jog jau šiemet susidarė milijono eurų įsiskolinimas, ir akivaizdu iš tų lėšų, kurios numatytos biudžete, kad kitais metais vėl bus mažiausiai pusės milijono įsiskolinimas pašto išlaidoms. Juolab kad teismas negali dirbti be išsiųstų teismo šaukimų ir bylos stos.

Šaltinius čia mes numatėme: didinant pajamas iš akcizų degalams ir tabakui, o teismai Teisėjų tarybai – taip pat iš geresnio administracinių baudų, kurias skiria teismai, administravimo. Taip pat ir iš žyminio mokesčio surinktos lėšos, nes iš tikrųjų teismai surenka nemažas sumas iš žyminio mokesčio.

Generalinė prokuratūra prašė daugiau lėšų, tačiau mes įvertinome, kad minimalus būtų papildomas finansavimas 3 mln. eurų ir susidėtų iš 1 mln. 300 tūkst. eurų prokuratūros pastatų remontui, juolab kad praeitais metais teko skirti iš rezervo lėšų, kai Kėdainių prokuratūroje įgriuvo stogas. Iš tiesų realiai vertindami manome, kad tokią sumą būtų galima rasti. Taip pat 150 tūkst. JIRIS steigti. Tai yra sistema, užtikrinanti slaptumą nagrinėjant bylas, baudžiamąsias bylas, ir tai jau yra pagal tarptautinių institucijų rekomendacijas. Tokių lėšų irgi nebuvo skirta. 1 mln. eurų komunalinėms paslaugoms arba kitų metų pabaigoje bus toks įsiskolinimas, kaip rodo praktika. 35 tūkst. eurų vienam valstybės ir tarnybos paslaptį sudarančių dokumentų naikinimo įrenginiui įsigyti, nes prokuratūra tokio neturi, o tai yra privaloma pagal Duomenų apsaugos įstatymą ir

Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymą. 500 tūkst. eurų su trupučiu darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokoms, kurių akivaizdžiai, kaip rodo skaičiavimai, prokuratūrai trūksta.

Na ir lėšų šaltinį komitetas nurodė – didinti pajamas iš akcizų degalams ir tabakui, taip pat iš priteistų lėšų pagal prokurorų ieškinius ginant viešąjį interesą. Na, taip, atsirastų ir didesnis interesas pačiai prokuratūrai imtis tokių ieškinių.

Ir paskutinis dalykas. Mes matome jau akivaizdų poreikį Vadovybės apsaugos tarnybai skirti 225 tūkst. eurų gyvenamųjų patalpų nuomos išmokoms, nes nuo šių metų rugsėjo 1 dienos Vadovybės apsaugos tarnybai yra perduota funkcija saugoti diplomatinės atstovybes, tačiau tarp institucijų, tarp ministerijų įvyko tam tikras informacijos nepasidalijimas, o šitos lėšos Vadovybės apsaugos tarnybai būtinai yra reikalingos, tačiau nebuvo numatytos biudžete, su tuo sutiko net ir pati Finansų ministerija. Taigi už tokią komiteto išvadą, už šiuos pasiūlymus balsavo 4 už, 4 susilaikė ir sprendimą lėmė pirmininko balsas.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau turėtų būti paskelbta Užsienio reikalų komiteto išvada. Pateiks L. Andrikienė.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Spalio 26 dieną Užsienio reikalų komitetas svarstė 2023 metų biudžeto projektą. Posėdyje dalyvavo visų institucijų, kurios priklauso Užsienio reikalų komiteto kompetencijai, tų sričių institucijų vadovai arba jų atstovai. Komiteto nariai pritarė biudžeto projektui. Tiesa, turėjome diskusiją dėl asignavimų Migracijos departamentui, tačiau balsuodami vis dėlto balsų dauguma pritarėme pateiktam biudžeto projektui.

Keletas žodžių pagal komiteto kompetenciją dėl kai kurių ministerijų biudžetų. Užsienio reikalų ministerijos biudžetas didėja lyginant su 2022 metais ir padidėjimas yra 52,7 mln. eurų. Norėčiau, kad kolegės nesistebėtų dėl šio skaičiaus, ir priminti tokius faktus, kad kitąmet Lietuvoje, Vilniuje, vyks NATO vadovų susitikimas ir šiam svarbiam renginiui neabejotinai yra būtinos nemažos lėšos.

Taip pat Vystomojo bendradarbiavimo fondo veikloms, iš jų ir Ukrainos atstatymui, irgi yra numatyta nemaža pinigų suma, tai yra 11 mln. eurų.

Dar noriu priminti, kad šiemet mes priėmėme Diplomatinės tarnybos įstatymo pataisas ir pagal mūsų priimtą įstatymą keičiami diplomatų algų koeficientai ir normos. Taigi daugiau negu 7 mln. eurų yra skiriama šiems įstatymo numatytiems išpareigojimams vykdyti.

Krašto apsaugos ministerijos biudžeto nekomentuosiu, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas tai jau padarė.

Labai trumpai dėl Migracijos departamento. Asignavimai Migracijos departamentui didėja, tačiau norėčiau pabrėžti, kad kai Seime priėmėme Užsieniečių teisinės padėties įstatymo pakeitimus, tuomet buvome numatę, kad bus reikalingos papildomos lėšos užtikrinti sklandų Migracijos departamento darbą ir naujiems etatams, ir taip pat įgyvendinti kitas to įstatymo nuostatas. Kai šį klausimą svarstėme Užsienio reikalų komitete, buvo paminėta, jog yra padaryta žmogiškoji klaida ir ji bus ištaisyta, kai biudžeto projektas bus grąžintas Vyriausybei tobulinti. Ta suma yra 1,3 mln. eurų, kaip jau sakiau, darbo užmokesčio augimui Migracijos departamento darbuotojams. Tiek iš mūsų komiteto. Dėkui.

PIRMININKAS. Liko jau nedaug komitetų. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą turėtų pateikti R. Juška.

R. JUŠKA (LSF). Laba diena. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas apsvairstė 2023 metų biudžeto įstatymo projektą ir jam pritarė siūlydamas pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų ir komiteto pasiūlymus. Balsavimo rezultatai: už – 11, prieš ir susilaikiusių nėra. Ačiū.

PIRMININKAS. Ir Žmogaus teisių komiteto išvadą pateiks komiteto pirmininkas T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Laba diena, gerbiami Seimo nariai ir narės. Žmogaus teisių komitetas Valstybės biudžeto įstatymo projektą svarstė šių metų spalio 19 dieną. Komitetas jau keletą metų kelia neadekvataus ombudsmeno institucijų finansavimo klausimą.

Supažindinant jus su kontekstu pažymėtina, kad ombudsmenų, arba kontrolierių, institucijos nėra tiesiogiai pavaldžios Vyriausybei. Tai yra tiesiogiai Seimui atskaitingos institucijos, todėl

šios institucijos nedalyvauja Vyriausybėje vykstančiuose tarpinstituciniuose biudžeto derinimo susitikimuose. Ir tada Žmogaus teisių komitetui sunkiai sekasi suprasti, pagal kokią poreikį yra vertinamas šioms institucijoms reikalingų biudžeto asignavimų suformuluotas poreikis.

Pavyzdžiui, praėjusiais metais Seimas priėmė du Lygių galimybių įstatymo pakeitimus, kuriais buvo suteiktos papildomos kompetencijos Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybai. Tai buvo įtvirtinama apsauga nuo visų rūšių persekiojimo, taip pat papildytas įstatymas nauju šeiminių padėties pagrindu. Nors aiškinamuosiuose raštuose buvo aiškiai nurodyta, kad reikalingas papildomas darbo užmokestis šiai institucijai šiems praplėstiems įgaliojimams įgyvendinti, Finansų ministerija nemato poreikio tokį finansavimą užtikrinti.

Todėl komitetas, įvertinęs šių institucijų pateiktus pasiūlymus, suformulavo tris pasiūlymus dėl papildomų asignavimų darbo užmokesčiui skyrimo Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybai, Seimo kontrolierių įstaigai ir Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus tarnybai. Šiems pasiūlymams komitete buvo pritarta bendru sutarimu, o už visą biudžetą balsavus keturiems komiteto nariams už, jam buvo pritarta.

PIRMININKAS. Komisijos neprivalėjo svarstyti biudžeto projekto, bet Jaunimo ir sporto reikalų komisija apsvairstė, tai mes išklausysime šios komisijos išvadą, kurią pateiks komisijos pirmininkas V. Alekna.

V. ALEKNA (LSF). Laba diena. Jaunimo ir sporto reikalų komisija spalio 26 dieną svarstė įstatymo projektą ir siūlo jį tobulinti atsižvelgiant į komisijos siūlymą. Buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar pirmenybė pasisakyti diskusijoje suteikiama tiems, kurie užsirašė kalbėti frakcijų vardu. R. Žemaitaitis paprašė nukelti jo pasisakymą. Pirmasis tada kalbėtų A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, tikrai kalbėsiu remdamasis tiek tarptautinių finansinių institucijų, tiek Lietuvos banko bei Valstybės kontrolės pateiktomis išvadomis bei pasiūlymais vertinant ateinančių metų biudžeto įstatymo projektą.

Dažnai pasigirsta, kad opozicija lyg ir nieko nesiūlo, tik kritikuoja arba siūlo tik didinti išlaidas, bet mane labiausiai jaudina, kokie yra mūsų viešieji finansai šiandien Lietuvoje ir kas mūsų laukia ateityje. 2023 metų biudžetas, aš manau, viršija lūkesčius esamomis sąlygomis, turint galvoje kontekstą – infliaciją, karą Ukrainoje, energetikos išteklių augančias kainas.

Ką rekomenduoja faktiškai mano jau paminėtos tarptautinės institucijos ir vietos Lietuvos institucijos, kurios yra netgi atsakingos pateikti išvadas Seimui dėl pateikto biudžeto projekto? Tų principų yra nemažai, bet aš išskirčiau tris pagrindinius.

Pirmas, į ką politikai turėtų atsižvelgti, svarstydami kitų metų biudžetą, – viešaisiais pinigais neskatinanti infliacijos. Fiskalinė politika turi palaikyti pinigų politikos tikslą, siekiant sumažinti infliaciją arba garantuoti kainų stabilumą.

Ir trečias aspektas būtų, kas vyriausybėms rekomenduojama, aš kalbu plačiąja prasme, vyriausybėms visoje Europoje tikslinga orientuotomis priemonėmis remti pažeidžiamiausias socialines grupes, užtikrinant, kad viešaisiais pinigais nebūtų skatinama infliacija.

Būkime nuoseklūs. Norėčiau grįžti į 2022 metų biudžeto įstatymo projektą, kai Valstybės kontrolė ir Lietuvos bankas tuo metu buvo pateikę savo išvados ir perspėjo Lietuvą, dar nesant aukštos infliacijos, kad dalis ilgalaikių išlaidų (maždaug virš 500 mln. eurų) nėra padengtos tvariamomis pajamomis. Šiuo metu tos išlaidos yra dengiamos ciklinėmis infliacinėmis pajamomis, į šį pasiūlymą tuo metu irgi nebuvo sureaguota ir kažkaip metų viduryje, kai buvo tikslinamas biudžetas, mes to nesulaukėme nei iš Vyriausybės, nei iš ministerijos, nei iš valdančiosios daugumos.

Kokią turime finansinę situaciją, kaip tik svarstydami ateinančių metų biudžeto projektą? Tai viena didžiausių infliacijų tarp visų Europos Sąjungos valstybių, fiskalinis deficitas planuojamas 4,9 % BVP, gali būti ir didesnis, nes ekonomikos augimas yra planuojamas 1,5 % kitais metais, bet tokio augimo Lietuvai toliau neplanuoja nė viena tarptautinė finansų institucija. Toliau: 4,9 % fiskalinį deficitą norėčiau išskirti į dvi dalis. Viena dalis – 2,5 % susieta su mano paminėtomis planuojamomis išlaidomis ir pajamomis. O kita – 2,4 % yra faktiškai susieta su trumpalaikėmis finansavimo priemonėmis, suvaldant energetikos krizę Lietuvoje.

Žengiame tolesnį žingsnį ir nuosekliai vertiname, kaip yra planuojamos ilgalaikės išlaidos 2023 metais? Matome, kad situacija tik blogėja ir kitais metais ilgalaikės išlaidos yra suplanuotos, tos, kurios nepadengtos pajamomis, tvariomis pajamomis, jau siekia apytiksliai 1 mlrd. 200 mln. eurų. Tai reiškia, kad situacija verčia radikaliai pažiūrėti į esančią mūsų vykdomą fiskalinę politiką. Fiskalinė politika sako, kad mokesčių reforma turi būti daroma ne tada, kai ekonominė situacija yra gera, kai fiskalinė politika yra tvari, bet tuo metu, kai mes susiduriame su finansiniais ir ekonominiais sunkumais, bet to nematome.

Pateiksiu keletą faktų. 2023 metais mes skolos priežiūros išlaidas numatėme 200 mln. eurų, esant ekonomikos augimui, faktiškai 1,5 %, o 2025 metais mes biudžete turėsime numatyti 700 mln. eurų vien skolos priežiūros išlaidoms padengti. Palyginimas, kad aritmetiškai galėtume suprasti: vien ateinančiais metais, planuodami ekonomikos augimą 1,5 %, mes papildomų pajamų generuojame tik 550 mln. eurų. Matau, laikas bėga.

Grįžtu prie mano paminėto trečio fakto. Norint sėkmingiau suvaldyti energetikos krizę, vis dėlto reikia atsižvelgti į jautrias socialines grupes, tai yra vienas dalykas, numatyti kompensacijas, numatyti elektros energijos suvartojimo lubas, tai galėtų būti diskusinis klausimas, ar 150 kilovattų, ar 120 kilovattų mokama gyventojams su mažesne kaina, didesnis suvartojimas mokamas rinkos kaina. Tai būtų leidę mums sutaupyti 300 mln. litų, atlaisvinant nuo 800 mln. eurų, kurie šiandien suplanuoti buitiniams vartotojams. Tai tikrai būtų paspirtis, finansuojant ir kitas programas.

Kalbant apie paramą verslui, tikrai teigiamai vertinu lėšas, kurios yra numatytos ilgalaikiams investiciniams projektams įgyvendinti. Bet, mielieji, pažiūrėkime, kaip mes tvarkomės su investicine programa. Kelių priežiūros programa faktiškai stringa. Kelių finansavimo programos kaštai yra išaugę. Pavyzdį pasakysiu. Vieno kilometro žvyrkelio asfaltavimo darbai praeitais metais kainavo 450 tūkst. eurų, šiais metais jau kainuoja 660 tūkst. Vadinasi, kaina 30 % padidėjo šiais metais dėl infliacijos, o mes planuojame dar mažesnius asignavimus ateinančiais metais, palyginti su šiais metais.

Matau, mano laikas baigėsi. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Toliau – V. Mitalas. Laisvės frakcijos vardu.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, pradėsiu nuo to, kad nors gyvename už kelių šimtų kilometrų nuo karo, nors šiomet buvo juntamas dėl pandemijos sukeltas pasaulinių žaliavų tiekimo grandinių labai aiškus trūkinėjimas, kitąmet tai irgi keis pasaulio prekybą, nors Rusija ir Kinija vis aktyviau naudoja ekonominius, energetinius sverius, siekdamos sukelti chaosą ir primesti savo pasaulio tvarką, mes ganėtinai ramiai gyvename toliau. Šių metų pradžioje galvojome, kad biudžeto deficitas sieks 4,9 %, o dabar, metų pabaigoje, matome, kad gali siekti 1,9, o gal net ir dar mažiau, įvertinus elektros ir dujų kainų pokyčius. Aš visada suprantu, nepaisant karštų diskusijų ir didelio noro, kad biudžeto svarstymas primintų tokią gerą Holivudo trilerį, neabejoju, kad tokio didelio trilerio gali ir nebūti, nes biudžetas yra geras, o mes ir toliau galėsime atlaikyti visus išbandymus. Kitų metų biudžetas tuos išbandymus atlaikyti leis.

Dar prieš mėnesį, tik pateikus biudžetą ir matant sudėtingą Lietuvos verslo situaciją, mes diskutavome. Gerai, kad Vyriausybė įvertino elektros kainų kompensavimą verslui. Tai jau galioja nuo šių metų, galios ir kitąmet, kol Europos Komisija priims reikalingus sprendimus dėl viso žemyno elektros ir dujų kainų pokyčių. Galvojome, kad tai kainuos daugiau. Dabar matome, kad spalvis nėra toks brangus, koks buvo rugpjūtis, net nebuvo toks gąsdinantis kaip rugsėjis. Bet kokiu atveju tai yra didelis, svarbus paketas, suprantu, paskutinėmis biudžeto formavimo stadijomis buvo įtrauktas į biudžetą. Tai leidžia Lietuvos verslui naujus metus ir naujus iššūkius pasitikti tikrai ramiau.

Numatyta, kad kitąmet energijos kainų poveikiui sušvelninti biudžete iš viso yra 3,2 mlrd. eurų. 3,2 mlrd. eurų, įskaitant ir visas RRF išlaidas. Tai leis dujų kainą išlaikyti beveik keturis kartus mažesnę, negu yra rinkoje. Man atrodo, kad tai yra itin ženklus laimėjimas.

Kitų metų biudžete, jūs visi turbūt puikiai žinote, minimalųjį mėnesinį atlyginimą (MMA) gaunančio žmogaus atlyginimas padidės daugiau nei 80 eurų. Mokytojams, pedagogams didėjimas sieks 13 %. Pensija be stažo – 60 eurų didesnė, 65 eurai didesnė turintiems stažą. Papildo-

mos lėšos tiek mokytojų, vadovų ir kitų pedagogų atlyginimams didėti, tiek dėstytojams, mokslininkams ir kitiems leis pasiekti, kad švietimo dalis nuo BVP jau sieks maždaug 5,2 % lėšų.

Savivaldybių pajamos taip pat didėja nuo 4,45 mlrd. iki 5 mlrd. eurų, tai yra į savivaldybių biudžetus įkraunamas 12 % didėjimas. Nors šiemet mes visi patyrėme gana didelę infliaciją, labai didelę infliaciją šiemet, kitamet, tikiuosi, ji bus mažesnė. Institucijos prognozuoja 6–8 % infliaciją. Tai leis iš dalies pasivyti tai, ką mes patyrėme šiemet, tai yra tikrai didelį prekių ir paslaugų brangimą. Turėdamas dar šiek tiek laiko pasakysiu keletą akcentų, dėl ko dabar dar yra diskutuojama kaip dėl biudžeto patobulinimų. Neabejotina, kad su valstybės tarnyba susijusių teisėjų, prokuro-rų, Saugumo departamento, STT, Migracijos departamento pareigūnų padėtis labiausiai turbūt bado akis, kelia klausimų ir, natūralu, dar kartą signalizuoja apie kompleksinių sprendimų porei-kį valstybės tarnybos reformą svarstant Seime, priimant būtinus sprendimus ir kartu sprendžiant problemas dėl jų atlyginimų bazės. Aš tikiuosi, kad mes nepadarysime kokių nors didelių nukrypimų nuo to, iš tikrųjų pasieksime, jog valstybės tarnybos reforma bus svarstoma Seime, ji bus priimama ir mes turėsime labai aiškų signalą įvairiausiems pareigūnams apie jų atlyginimų po-kyčius ilguoju laikotarpiu, o ne tik kalbant apie kitus metus.

Žinau, yra diskutuojama dėl įvairių švietimo idėjų ir švietimo finansavimo poreikio. Aš esu įsitikinęs, kad ikimokyklinio, kokybiško ikimokyklinio ugdymo plėtra ir kokybiškas neformalusis ugdymas tikrai daro lemiamą įtaką vaikų raidai, švietimo prieinamumui ir tai pačiai švietimo ko-kybei tada jau vėlesnėse stadijose. Dėl to taip pat manau, jog yra prasminga įsivertinti, ar mes dėl ikimokyklinio ugdymo ir neformaliojo vaikų švietimo padarėme pakankamai, jei galvotume apie kitų metų biudžetą. Na, iš dalies aš toms diskusijoms taip pat pritariu.

Akivaizdu, kad dėl kelių finansavimo Seime tikrai yra gana plačiai diskutuojama, tai yra di-delė kompleksinė programa. Manau, kad kai turėsime jau vaizdą kitų metų biudžeto, kaip pavy-ko išgyventi pirmąjį pusmetį, tikrai galėsime prie šios temos grįžti ir įvertinti, ar neatsirado papil-domų finansavimo šaltinių keliams finansuoti. Tuo tarpu dėl skrydžių skatinimo. Ten yra kelių milijonų eurų trūkumas, manau, kad Vyriausybė tikrai galėtų įsivertinti, kaip tarpusavyje perskir-styti programas ir skirti papildomų lėšų.

Baigdamas pasakysiu du dalykus. Vienas dalykas dėl išlaidų. Tikrai Lietuvos bankas indi-kuoja ir mes Biudžeto ir finansų komitete pritarėme, kad elektros išlaidų kompensavimo mecha-nizmas einant kitiems metams gali tapti tikslesnis ir taip sutaupyti pinigų.

Antras dalykas, sutaupyti pinigų galime ir per finansinę paskatą regionuose pirmąjį būstą gaunančioms šeimoms, nes Lietuvos bankas indikuoja, kad ši priemonė nėra naudojama tikslin-gai ir galbūt vertėtų šią programą imti ir užbaigti. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. V. Gapšys kalbės Darbo partijos frakcijos vardu.

V. GAPŠYS (DPP). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Kaip ir kiekvienų metų biudžetas, šis nėra išskirtinai geras ar blogas, daugelis jo išlaidų tiesiog yra užprogramuotos ankstesniais metais pri-siimtų išpareigojimų. Ir tai yra būtinos išlaidos, nieko ten nepasakysi. Negali sustabdyti krašto apsaugos finansavimo ar ligoninių finansavimo – tai yra normalu. Tačiau toje biudžeto formulėje, kuri skambiai buvo išsakyta premjerės, kad biudžetas yra pajamos, išlaidos ir politika tarp jų, bū-tent politika, už kurią yra atsakinga ši Vyriausybė, yra silpniausia biudžeto dalis. Šiais metais Vy-riausybė tiesiog pražiopsojo beprotiškai kilusias energijos išteklių kainas Lietuvos verslams ir, nors buvo skirta pinigų gyventojų kainoms kompensuoti, buvo leista kartais augusias išlaidas su-gerti būtent verslams, taip dar labiau auginant infliaciją, kuri, beje, per metus, per šiuos metus, sugeneruos 900 mln. eurų pajamų į valstybės biudžetą vien iš pridėtinės vertės mokesčio. Valsty-bei infliacija apsimokėjo. Tie 900 mln., kurie bus papildomai vien dėl kainų augimo sugeneruoti į biudžetą, ir yra tai, ką V. Mitalas minėjo – sutaupytos išlaidos. Tai yra mūsų visų sunėstos į biu-džetą išlaidos, kurios leidžia laikinai mažinti biudžeto deficitą. Tačiau vargu ar visuomenė labai apsidžiaugs šiais skaičiais. Ateityje štai kad ir pensijų augimas bus ne mažesnis nei 9 %, gal kai kuriais atvejais net ir 12 %, bazinę ir individualiąją dalis sudėjus, lyg ir gražiai skamba, bet val-dantieji pamiršta kartais tai įvardinti procentais dėl to, kad juos palyginus su infliacija tai skamba skurdžiai. Apie 20 % siekianti metinė infliacija tiesiog suvalgys visas tas papildomas pensijas, kaip ir kitas žmonių pajamas. Todėl faktiškai nesėkminga Vyriausybės kova su infliacija jai leido

užkamšyti biudžeto skyles ir tai reikia pripažinti – šiemetinis biudžeto deficitas tikrai bus mažesnis, bet faktiškai mes nuskurdinsime Lietuvos žmones, nes jie už gaunamas pajamas galės nupirkti tiesiog mažiau.

Čia ne tik apie pensijas. Štai tas pats bazinis dydis, kurį Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas įvardino kaip sėkmingai augantį, realiai auga vos keliais procentais. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad tie valstybės tarnautojai, kurie dirba kiekvieną dieną ir atlieka svarbias valstybei funkcijas, galiausiai bus nuskurdinti.

Šios Vyriausybės politika tarp pajamų ir išlaidų negali nestebinti ir kitose srityse. Štai pažiūrėkime, kaip Vyriausybė žiūri į namų ūkių su vaikais skurdo rizikos lygį. 2021 metais jis buvo 15,2 %, o pateikto šio įstatymo projekto 10 priede ji numato, kad kitais metais tas skurdo rizikos lygis bus padidintas iki 16 %. Vyriausybė su visais pinigais, su visais šiais milijardais ne sumažins skurdo lygį, o jį padidins.

Ką tik buvo girdimi ditirambai apie išlaidas MTEP. Galbūt valstybė ir augina tas išlaidas, bet į dokumentus surašo kai ką kita. Aš jau nežinau, kuo tikėti: ar pasisakančiais šioje tribūnoje, ar tuo, kas parašyta dokumentuose. Štai kas parašyta būtent šio įstatymo 10 priede: mokslo, technologijų ir eksperimentinės plėtros 10 priedo 5 skyrius numato, kad MTEP išlaidos verslo sektoriuje, palyginti su bendruoju vidaus produktu, nuo 0,56 % mažės iki 0,4 %. Akivaizdu, jog Vyriausybė tiesiog nesugeba surasti sprendimų šioje srityje.

Dar akivaizdžiau požiūrį į mokslą atskleidžia faktas, kad Nacionalinei Martyno Mažvydo bibliotekai tiesiog buvo pamiršta skirti lėšų mokslinių duomenų bazėms prenumeruoti. Tikiuosi, Vyriausybė atsikvošės ir pritars Seimo komitetų pozicijai, kad ši klaida būtų ištaisyta, o gal net pavyks jai įvertinti ir tai, kad bibliotekų knygų fondams skiriame kartais mažiau nei estai, ir rasiame rezervų ir tam.

Mes bandomė girtis švietimo pasiekimais, bet dar nesugebame rasti papildomų lėšų neformaliojo švietimo krepšeliui padidinti. Galime nuolat dejuoti, jog pinigų viskam nepakaks, ir tai yra tiesa, bet leiskite atkreipti dėmesį, jog 2009 metų valstybės biudžeto rodikliai buvo štai tokie. Mes 2009 metų gegužės mėnesį tikslindami biudžetą numatėme, kad pajamų 2009 metais bus 22 mlrd. 879 mln. 810 tūkst. litų. Eurais tai yra 6 mlrd. 626 mln. Taigi turėdami tuo metu tokias pajamas, keliams mes sugebėjome rasti 524 mln. eurų. Ateinančiais metais mes tam numatome skirti iš esmės tokia pačią sumą, tačiau atkreipiu dėmesį, kad pajamos biudžete jau nebe 6 mlrd., o virš 15 mlrd. Taigi pajamos išaugo kartais, tačiau išlaidos tokiai sričiai kaip kelių remontas išliko tokios pačios. Visa tai turėtume vertinti atsižvelgdami į tai, kad vartotojų kainų pokytis nuo 2009 metų sausio mėnesio iki 2022 metų rugsėjo mėnesio yra 55,1 %. Tai įvertindami infliaciją mes matome, kad turime dar blogesnius rodiklius, negu turėjome 2009 metais.

Taip, mes turime daug diskusijų dėl PVM lengvatos. Mes turbūt nenorime net pagalvoti apie tai, kad infliacijos krizė ateityje jau pereis į vartojimo krizę, todėl šiandien mes turime kaip tik susikaupti ir padėti tiems verslams išgyventi tą periodą, kuris mūsų laukia ateityje. Įvertinant galutinai biudžetą tenka konstatuoti, kad Vyriausybei pasigirti nelabai yra kuo. Buhalterinį darbą, taip, atliekame, pajamas surenkame, išlaidas padarome, bet pokyčiai ir politika tarp pajamų ir išlaidų yra paprasčiausiai menka ir neatspindi gyventojų lūkesčių.

PIRMININKAS. Dėkui. Sugrįžo į salę R. Žemaitaitis. Suteiksime jam žodį Regionų frakcijos vardu.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų stebina mane kai kurių opozicijos atstovų pagyrimai ir valdančiosios daugumos atstovų gyrimas šio biudžeto. Aš esu pavadinęs, tai yra „Carito“ biudžetas, tai yra šalpos biudžetas dėl paprasto, elementaraus dalyko. Ir tai nėra nieko nepaprasto, tai yra pačių biudžete parašyta.

Ką minėjo kolegos apie skurdo lygį? Dabar mes turime 15,2, planuojama turėti 16. Ką tai reiškia? Reiškia, kad skurdo lygis pas mus Lietuvoje didės 0,8 %. Bet įvertindamas Europos Centrinio Banko, Europos Komisijos, Valstybės kontrolės ir Lietuvos banko skaičius aš skaitau visai kitą dalyką, kad skurdo lygis 2024 m. sausio 1 d. bus ne 16 %, o sieks apie 18 %, tai yra 2–3 % daugiau nei dabar.

Ką mes matome šiame biudžete? Ar turite šiame biudžete numatę tikslą didinti pajamas? Ogi ne. Šiandien žmogus, norėdamas gyventi ir pragyventi, kad nuėjęs į parduotuvę galėtų oriai, tvarkingai apsipirkti, minimaliąją mėnesinę algą į rankas turi gauti 1 tūkst. eurų. Dabar girdžiu ministrę sakt: žinote, mes duosime jiems 80 eurų daugiau, neapmokestinamųjų pajamų dydį didiname. Bet kokiems reikia būti cinikams, kad žmonės, kurie dirba pagal verslo liudijimą, ūkininkai, kurie dirba, visus pajamų mokesčius, „Sodros“ mokestį, sveikatos draudimą būtent ir moka nuo minimaliosios mėnesinės algos. Tai automatiškai tie žmonės iš karto eina į apačią, į skurdo lygį.

Dar įdomesnis dalykas, ką aš randu šiame jūsų reformų arba perspektyviame biudžete. Mes atrandame tokį dalyką kaip ministrės pasakymas ir vienoje iš skaidrių pasakyta: apie mokesčių reformą mes kalbėsime, kai bus priimtas biudžetas. Palaukite, niekaip nesuprantu. Nauja mokesčių reforma jau yra suplanuota, mokesčių biudžete planuojama surinkti pagal pajamas, pagal naują reformą, bet Seimo nariai net nemato, kokia reforma bus. Galbūt čia kas nors naujo.

Kalbame apie smulkiojo ir vidutinio verslo skatinimą. Ogi ką mes randame? Rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais iš Lietuvos išvyko 32 tūkst. gyventojų. 32 tūkst. gyventojų. Pagal Statistikos departamento duomenis, pagal seniūnijų ir savivaldybių duomenis, pateiktus rugsėjo pabaigoje, asmenų, kurie išvyko iš Lietuvos, vidutinis amžius yra nuo 22 metų iki 37 metų, tai yra tie žmonės, kurie kuria smulkųjį ir vidutinį verslą. Vadinasi, šiaandien tie žmonės, kurie labiausiai dirbantys yra Lietuvoje, išvyko iš Lietuvos.

Ką rodo kita statistika? Ogi rodo, kad per ateinančius 2023 metus iš Lietuvos išvyks apie 110 tūkst. gyventojų. Jeigu 110 tūkst. gyventojų planuoja išvykti, vadinasi, nei gyventojų pajamų mokesčio savivaldybės negaus, nei sveikatos, nei „Sodros“ – nieko negaus.

Ciniškai skamba kitas pasiūlymas. Sako, medicinos darbuotojams didiname 8 %, valstybės tarnautojams – 3,2, pensininkams – 11,6. Kumelei į subinę stačia galva. Infliacija 18 %, jie sako, didiname 8 %. Jeigu išvedate vidurkį visa tai sudėję, šiaandien žmogaus, gaunančio minimaliąją mėnesinę algą, nuėjusio į bet kokią prekybos centrą arba į turgelį, ar tai bus Šilalė, ar Kelmė, ar Šilutė, krepšelis susitraukia lygiai 12 %. Ir mes sakome, kokie mes čia geri.

Taip, šiaandien klausausi per Žinių radiją ekonomikos ir inovacijų ministrės klykavimų: Jėzus Marija, kaip gerai, 1,5 mlrd. skiriame PVM lengvatoms. Sėdžiu, niekaip negaliu patikėti. 1,5 mlrd. skiriame lengvatoms, o kam tada tos lengvatos šiaandien reikalingos, jeigu žmogaus perkamoji galia šiaandien sumažėjo?

Kitas įdomesnis dalykas, ką dar galima... iš tikrųjų surandame tuose dalykuose. Sako, skirsime 300–400 mln. eurų vandenilio kažkokiai programai. Niekaip nesuprantu. Mums trūksta energetikos, šiaandien atsinaujinantys ištekliai nėra vystomi, stabdomi bet kokie procesai, biudžete nėra numatyta reikalingų 3 mln., kad visos savivaldybės peržiūrėtų bendruosius planus ir kuo greičiau panaikintų ribojimus. Mes to nedarome, bet vandeniliui skiriame 300 mln. Užuo šiaandien skyrę 300 mln. vėjo energetikai sausumoje, mes šiaandien pastatome virš 100 vėjo jėgainių už tuos pinigus, bet jūs į biudžetą gaunate, protingi kurmiai, jūs gaunate pajamų mokestį, nes ūkininkas išnuomoja žemę, o už žemę, išnuomotą, jūs gaunate nekilnojamojo turto mokestį. Nekilnojamojo turto mokestis eina į savivaldybės biudžetą, bendruomenės gauna pinigų, keliai yra tvarkomi.

Užuot šitą dalyką darę, jūs paimate vėliavą ir sakote, mes jūroje statysime jūrų jėgainių parką. Jūs pabuskite iš letargo miego. Jūroje vėjo jėgainių parkas geriausiu atveju bus po penkerių metų. Šiaandien jiems reikia pinigų biudžete ir šiaandien tuos pinigus galime generuoti.

Kitas įdomesnis dalykas. Vėl aš tikrai negaliu suvokti vieno dalyko – PVM lengvatos maišui, restoranams, kavinėms – visiems. Aš suprantu, kad 16–18 % Lietuvos gyventojų labai gera šita lengvata, visi sėkmingai nueisime į valgyklą pavalgyti. O ką daryti Užvenčio gyventojui, ką daryti Rusnės gyventojui, ką daryti bet kokios kitos mažos gyvenvietės, kur yra 2–3 tūkst. gyventojų, kur jie turės nueiti? Ten nėra nė vienos kavinės, nėra nė vienos maitinimo įstaigos. Ir, vadinasi, jie visi turės padengti tiems žmonėms, kurie eina sėkmingai valgyti. Jeigu mes norime padaryti, kad kavinės, restoranai išgyventų, tai natūralūs restoranai ir kavinės išgyvena rinkos sąlygomis, o žmonės, kurie gauna minimalias pajamas ir daugiau negu minimalias pajamas, valgo

valgyklose. Tai padarykime paprastą dalyką, kai valgo nuo 11 valandos iki 15 valandos dienos metu, PVM lengvata tegu būna 15 % ar 10 %. Fiskalinis čekiukas tai gali fiksuoti, automatiniai kasos aparatai gali tą dalyką daryti. Bet ne, mes apie tai visiškai nekalbame. Vadinasi, kita Lietuvos dalis, asmenys, gaunantys iki vidutinių pajamų, kompensuos viso Lietuvos elito, taip šturksčiai, pavalgymą.

Kitas vėl paprastas dalykas, ką aš randu jūsų šitame biudžete, kuo jūs čia labai jau gariatės, dėl pačių pensijų indeksavimo. Taip, pensiją indeksuosite 11,6 %, bet kartu vakar Sveikatos reikalų komitete svarstome, kaip 500 kompensuojamųjų vaistų išbrauksime iš kompensuojamųjų kainynų sąrašo? O įdomiausia, kad sveikatos viceministras Aurimas, galite atsiversti posėdį, pasako, mes sieksime sumažinti valstybės sveikatos draudimo kompensavimą. Klausiu kiek? 18,7 mln. Vadinasi, 18,7 mln. Lietuvos vargšai pensininkai, žmonės, turintys sveikatos problemų, turės mokėti iš savo kišenės. Kažkoks visiškas *blūdas*.

Klausimas yra kitas dalykas, ar jūs matote, kiek pabrango paskolos, ar jūs matote, kiek kyla palūkanų norma? Ar kas nors vertina šitame biudžete perspektyvą, o kas gi bus po vasario ir kovo mėnesio? Bet šokiruojantis dalykas yra kitas, ką pasakė Seimo Pirmininkė. Ogi Seimo Pirmininkė prieš 3 savaites dalyvaudama Žinių radijo laidoje pasakė, mes planuojame, kad kitais metais biudžetą reikės peržiūrėti, persvarstyti, nes jis yra blogas. Galite atsiversti Žinių radiją, „Pozicija“, trečiadienis, Seimo Pirmininkės klausia A. Perednis. Palaukite, niekaip nesuprantu, tai kokia čia jūsų dauguma?! Jeigu jau Seimo Pirmininkė dabar sako, kad reikia biudžetą peržiūrėti.

PIRMININKAS. Kad ir kokia būtų dauguma, bet laikas baigėsi.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas Jurgi.

PIRMININKAS. G. Paluckas – Socialdemokratų frakcijos vardu.

G. PALUCKAS (LSDPF). Mielie kolegos, iš tikrųjų biudžeto svarstymo etapas yra nuostabus tuo, kad galime pademonstruoti visą lietuvių kalbos grožį, semantikos subtilybes, kaip vienus dalykus pateikti vienoje šviesoje, o kitus kitoje. Tai, matyt, priklauso nuo to, kur mes esame, ar pozicijoje, ar opozicijoje. Tikrai didelio pokyčio, sisteminio, struktūrinio pokyčio šių metų biudžete aš nematau. Iš esmės galime vartoti įvairiausius epitetus, jog tai yra socialiai teisingas ar kažką gelbėjantis, ar kažkoks proveržio biudžetas, bet iš esmės mes vejamės infliaciją. Visose savo išlaidų eilutėse mes vejamės infliaciją, augančias kainas ir tas didžiulis net ir socialinių reikalų biudžetas arba, sakykime, jo dalis biudžete, tie 9 mlrd., jeigu pažiūrėsime iš esmės, dar kartą kartoju, kompensuoja augančias kainas. Todėl kalbėdami apie minimalią algą, kuria mes taip džiaugiamės, be abejo, kaip ji auga, ir matydami, kad ji auga 16 %, pažiūrėkime vidutinę šių metų metinę infliaciją, kuri irgi prilygsta 16 %. Vadinasi, pokyčio, galime konstatuoti, nėra.

Tačiau kalbant apie biudžeto formavimo principus, vis tiek nepaisant to, jog tai yra didelis buhalterinis, biurokratinis pratimas suvesti didžiulius poreikius su ribotais resursais, vis tiek biudžeto formavimo procesas remiasi kažkokiais principais. Šiais metais kitų metų biudžete mes turime vieną esminį, didžiulį pokytį, jeigu taip galima pasakyti, tai yra didelės skolintų lėšų apimtys ir iš esmės disponuojame būtent skolintų lėšų didele dalimi, galėdami atliepti vieną ar kitą ypač aktualią problemą. Apie ką aš kalbu? Aš kalbu apie energetikos krizę, apie didelius milijardus, kurie yra skirti jai suvaldyti. Vyriausybė teikia labai paprastą, labai dosnų, universalų krizės sprendimo būdą, tai yra kilovatvalandės kompensavimą, ar tai būtų verslui, ar tai būtų privačiam namų ūkiui. Kodėl tai yra neteisinga arba kodėl tai yra per daug dosnu?

Pirmiausia mes visi suvokiame, kad jeigu mes nediferencijuojame, kam, kiek už kilovatvalandę kompensuojame, iš esmės mes remsime ir turtingus žmones, ir turtingus namų ūkius. Lygiai taip pat, jeigu mes netaikome jokios diferencijuotos tvarkos pagal verslo sektorius, pagal kategorijas, mes paremsime daugybę verslų, kuriems to net nereikia, ir tuos milijardus naudosime ne pagal paskirtį. Dar daugiau, jeigu mes neįvedame viršutinės elektros energijos vartojimo ribos, mes niekaip neskatiname vartoti mažiau.

Todėl mes esame pateikę siūlymų, kad vis dėlto reikėtų kompensuoti žmonių pajamas. Turėdami didesnes pajamas žmonės galvotų, kur tuos pinigus išleisti, kokioms reikmėms, kokiems poreikiams, ir galbūt iš tiesų pagalvotų, kaip sunaudoti elektros energijos mažiau. Dėl šios priežasties siūlome sulyginti neapmokestinamąjį pajamų dydį su minimaliaja alga. Tam yra pats lai-

kas. Nepaisydami to, kad tai iš tiesų biudžetui kainuos nemažą sumą, tačiau didindami žmonių pajamas iš apačios, mažiausiai uždirbančių žmonių pajamas, mes pasieksime maksimalų efektą tiek dėl skurdo, tiek dėl polinkio vartoti daugiau ar mažiau elektros energijos. O lėšos, kurios yra numatytos biudžete paremti visus universaliai, taip pat ir verslus, būtų panaudotos prasmingiau ir socialiai teisingiau.

Tačiau, kolegos, noriu atkreipti dėmesį į dar vieną ypatingą biudžeto formavimo problemą. Dar kartą daugybė sektorių, daugybė institucijų yra palikta ant sisteminio bado ribos. Daugybė ministerijų, netgi politinių komandų vaikšto į opozicijos kabinetus ir prašo pagalbėti, užregistruoti tam tikras biudžeto pataisas, nes, pasirodo, Vyriausybė net darbo užmokesčio fondui, pabrėžiu – darbo užmokesčio fondui nėra numaciusi tinkamo atlyginimų dydžio. Aš jau nekalbu apie tas iniciatyvas, tas teisėkūros iniciatyvas, kurias mes vieną po kitos kepame, – ir prokurorams apmokėsime savaitgalių darbą, ir viršvalandžius, ir kitus dalykus, nenumatydami tam lėšų šaltinio. Nekalbu apie šiandien priimamą Dainų šventės įstatymą, kai vėl bus remiamasi savi-veiklininkais, ir nesugebame numatyti etatinio darbo užmokesčio meno vadovams ir kolektyvams. Tai yra pagrindinės problemos.

Ir štai šiandien buvo šnekėta. Na, žinote, migracija buvo problema ir Migracijos departamentu darbuotojams reikėtų numatyti didesnius atlyginimus. Taip, tai yra protokoliniai komitetų išipareigojimai ir tai yra kiekvienos vyriausybės savivarbos reikalas tuos išipareigojimus, kurie jau yra duoti vienokia ar kitokia forma, sudėti į biudžetą. Tai yra savivarbos reikalas. Kai Seimo kontrolierė vaikšto ištiesusi rankas po opozicijos kabinetus ir sako, mums trūksta 15 tūkst. bazinėms išlaidoms padengti, na, žinokite, tai yra ne lygis, tai yra tiesiog ne lygis. Turint galvoje, kiek milijardų yra skolinamasi, tuos milijardus galima panaudoti prasmingiau.

Ir paskutinis punktas, kurį norėčiau paminėti. Ne visi pinigai gali ir turi būti pravalgomi. Kapitalo investicijos, infrastruktūros investicijos yra kritiškai svarbios. Ir kažkada, kai kelių mokestis, akcizų mokestis buvo vadinami tiksliniais, kad tie surinkti pinigai grįžtų į kelių infrastruktūrą, tai metai po metų mes šitą koncepciją naikiname, nes vis mažiau ir mažiau surinktų lėšų grįžta keliams. Ir kai pats ministras ir jo politinė komanda trimituoja, kad situacija yra kritinė ir dėl kelių, ir dėl strateginių mūsų projektų, ir dėl tiltų būklės, ir panašiai, sugebėti finansuoti infrastruktūrą tokiu pat kaip praėjusiais metais lygiu yra tiesiog neracionalu, neefektyvu ir neprotinga, nes tai siejama ir su darbo vietų kūrimu, ir su ekonomikos plėtra į regionus, ir panašiais dalykais.

Todėl socialdemokratai šiam biudžeto projektui kol kas pritarti negali ir tikisi, kad Vyriausybė parodys daugiau racionalumo ir socialinio jautrumo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. E. Gentvilas pasisakys Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu.

E. GENTVILAS (LSF). Mielieji kolegos, po opozicijos pakalbėjimo atrodo, ką mes čia pridirbome, ar ne? Tiesa, opozicija pamiršta, kalbėdama apie darbo užmokesčio fondą, kad socialdemokratų valdymo laikais, pavyzdžiui, saugomų teritorijų visi darbuotojai 1 mėnesį privalėjo eiti nemokamų atostogų, nes trūko darbo užmokesčio fondo. Dabar nebenori girdėti. Na, dar kai zomorfiskai palygina su protingais kurmiais ar kumelės subine, nieko kito ir nebelieka, dėti pareiškimus, atsistatydinti. Imkite ir tvarkykite, gerbiamieji.

Aš pasakyčiau, kad šių metų biudžetas labai ankstyvoje fazėje pradėjo kelti labai daug aistrų. Žinoma, infliacijos krizė negalėjo nekelti aistrų, bet pati opozicija kaltino, kodėl vis dar nepateiktas biudžeto projektas, kodėl nepateiktas? Na, buvo nuraminta opozicija, kad jis bus pateiktas anksčiau, biudžeto svarstymo ir priėmimo grafikas irgi padarytas taip, kad bus priimtas anksčiau, turbūt dar lapkričio mėnesį, nelaukiant gruodžio ar gruodžio 20 dienos. Bet pripažinkime, kad dar ir dabar rinkose yra tokių neapibrėžtų dalykų, kad mes ir taip šiek tiek piešiame šakėmis ant vandens, nes kiekvieną dieną matome kintančias tendencijas.

Europos Komisijos vadovė pasakė: kitais metais dujų saugyklų užpildymas nebus toks garantuotas kaip šiais metais. Na, tai gali paveikti įvairius finansinius rodiklius, kurių iššūkius suvaldyti turėsime biudžetu. Tai ir šiandien mes nesame tikri dėl daugelio dalykų ir daugelio tendencijų pasaulinėse europinėse rinkose. Nepaisant to, biudžetas yra pateiktas toks, koks yra, mano manymu, jis yra visai neblogas. Aš pabandau pažiūrėti, pacituosiu dabar dviejų opozicijos atsto-

vų pasakymus apie valstybės išiskolinimą. Viena opozicionierė, cituoju, pasakė: „Vyriausybei pritrūko drąsos skolintis daugiau.“ Kitas opozicionierius sako: „Vyriausybė baigia praskolinti Lietuvą.“ Tai kurio dabar klausyti? Aha, Saulius bedė pirštu į save, antroji frazė Sauliaus. (*Juokiasi*) Kolegos, būkime sąžiningi, bet teisingi. Opozicija atlieka savo vaidmenį, kritikuoja iš vienos pusės per daug, iš kitos pusės per mažai, tai natūralu. Kitaip sakant, noriu nuraminti, nerašysime mes pareiškimų, neatsistatydinsime ir neišeisime iš Seimo, nes suprantame žanrą, o tas žanras yra toks – oponuoti reikia, bet kai pati opozicija nesusitaria dėl pagrindinių rodiklių, kaip kritikuoja me, kad per daug skolinasi ar per mažai, mes tada gūžtelime pečiais ir sakome: na, matyt, viskas ne taip jau yra blogai.

Man labai svarbu, kad šitas biudžetas nenukrypo į populizmą, kad krizės sąlygomis Vyriausybė viską turi padengti, priimti biudžetą visas išlaidas. Buvo tokių siūlymų, kad, pavyzdžiui, kompensuojama elektros energijos kaina turi nekilti, buvo 24 centai ir palikime 24 centus, nors tie 24 centai, kuriuos moka fiziniai asmenys, buvo priimti birželio mėnesį, kai elektros kaina rinkose buvo 33 centai, po to kaina rinkose pasiekė 63 centus, ne, vis tiek tik 24 centus žmonėms. Tai kur solidarūs požiūris į atsakomybės naštos pasidalinimą?

Mano manymu, tas kiltelėjimas fiziniams asmenims, vartotojams iki 28 centų yra teisingas dalykas, tai skatina žmones taupyti. Priešingu atveju, jeigu mes ir toliau viską kompensuosime, mes nepasieksime kitų tikslų, tai yra elektros energijos taupymo, ėjimo link atsinaujinančių išteklių, link ilgalaikio taupymo.

Ta pati pagalba verslui. Irgi iš pradžių buvo sakoma: mes verslu visiškai nesirūpiname, nekreipiame dėmesio. Na, matome dabar visus paketus sudėliotus ir matome, kad tai yra reali pagalba verslui, pats verslas tiesiog nesiima to kritikuoti. Na, pripažįsta, taip, tai yra pagalba, ir supranta, kad negali viskas valstybės biudžetinėmis ištekliais būti padengta ir paremta.

Grįžtant prie opozicijos. Yra buvusi tokia praktika Lietuvos parlamentarizmo istorijoje, kad opozicija teikdavo alternatyvų opozicinį biudžetą. Tai štai šiandienė marga opozicija, bet, tiesa, turi savo gretose du buvusius premjeras, du buvusius finansų ministrus, keletą buvusių Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkų, narių ar pavaduotojų. Jeigu jau taip, buvo galima teikti alternatyvą bent kažkurioms dalims. Ne, tų alternatyvų nebuvo pateikta, šiandien mes matome vadinamąsias alternatyvas, tai yra apetitas – plačiai išžiotas snapas, pusantro milijardo duokime. Nežinau, gal Vyriausybė atras resursų ir valios kažkur užganėdinti, bet realių alternatyvų šitam biudžetui nėra. Yra poreikis daugiau finansuoti daugelį sferų, su tuo sutinku. Bet ar mes suprantame, kad šioje kadencijoje yra ne viena krizė po kitos, bet viena krizė ant kitos? Viską reikia spręsti vienu metu. Kad ir ta pati migrantų krizė, ji šiandien neatrodo pati didžiausia. Še tau. Iš kur nors reikėjo rasti 153 mln. eurų tam koncertinos barjerui tiesti. Visa tai pavyksta padaryti nepraskolinus valstybės, nedidinant valstybės skolos ir BVP santykio, koks buvo 42–43 %, toks ir liko, ir tai, kaip pabrėžta, dvigubai mažesnis negu Europos Sąjungos vidurkis, ir neįvedant naujų mokesčių.

Aš siūlau ir pajuokauti, ir griežtai pasakyti, bet labai objektyviai pažiūrėti, o kas šiandien sugebėtų, neimdamas didesnių išiskolinimo išipareigojimų, geriau sudėlioti? Gal tiktai: a) gautų daugiau, b) gautų mažiau, bet bendra suma, deja, yra tokia, kokios yra galimybės. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, kaip matome, diskutuoti numatytas laikas senka. Dar sudarysime galimybę pasisakyti dviem Seimo nariams, kalbantiems frakcijų vardu. M. Lingė tuoj pasisakys, po to V. Ažuolas, jis paprašė ištaisyti tą netikslumą, nes neužsirašė, jog frakcijos vardu. Laikas bus pasibaigęs, tai tenka atsiprašyti tų Seimo narių, kurie nebegalės individualiai diskusijoje pasisakyti.

Toliau posėdžiui pirmininkaus P. Saudargas.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Matyt, kol vyksta pasikeitimas, galima pradėti kalbėti apie biudžetą. Atrodo, kad didžiausios diskusijos, didžiausios aistros dėl valstybės biudžeto virė tuomet, kai dar to biudžeto nebuvo. Vos tik prasidėjo sesija, rugsėjo pirmosiomis dienomis, tiek viešoji erdvė, tiek diskusijos, tiek oponuojančios politinės jėgos kėlė lūkesčius, kėlė klausimus, kėlė susirūpinimą, bet vos tik Vyriausybė spalio 7 dieną pristatė biudžetą, kalbos išseko, politiniai prioritetai pasikeitė. Matėme, kad iš esmės po opozicines frakcijas vaikšto vidaus reikalų ministrė, o finansų ministrė turbūt neturėjo progos, nebuvo pakviesta nė į vieną opozicinę frakciją padiskutuoti apie

būsimą valstybės biudžetą. Iš tų ženklų suprantame, kad pateiktas biudžetas išties yra adekvatus, ambicingas, atliepia laikmečio iššūkius. Tai rodo ir visuomenės nuotaikos. Paskutinis protestas, mitingas, kėlęs klausimus, kaip mes gyvensime, kaip bus kompensuojamos įvairios energetinės kainos ir kiti laukiantys iššūkiai, buvo tą pačią spalio 7 dieną solidarumo mitingas prie Vyriausybės. Po jo, matyt, taip pat visi paskelbti atsakymai ir lūkesčiai atliepia tai, kas buvo išgirsta iš Vyriausybės projekto.

Iš tiesų pats projektas, pati biudžeto struktūra, suprantame, priežastys tos infliacijos labai aiškios. Ją tikrai galima įvardyti kaip *putliaciją*, ne infliaciją, ypač dėl karo pasekmių sukeltų energetinių kainų. Vyriausybė pasiūlė mechanizmus, pasiūlė virš 2 mlrd. kompensuoti. Girdime, kad galbūt tai nėra tikslu, kompensacinis mechanizmas gyventojams galėtų būti priklausomas nuo jų socialinės padėties, gaunamų pajamų. Bet šiuo atveju ypač svarbu pažiūrėti ir į mechanizmą, kaip tai būtų įgyvendinama, jeigu mes turėtume tokį kompensavimo mechanizmą, kaip su šildymo kompensavimu. Tiesa, jis yra taiklus. Turi būti įvertinamos ir pajamos, anksčiau ir turtas buvo vertinamas. Bet ką mes matome savivaldybėse? Kokią administracinę naštą, kiek reikia popierių, kokios yra eilės, kiek reikia, kad apskaičiuotume, ar tam žmogui priklausytų tokio dydžio kompensacija, kokio dydžio, ir panašiai. Supraskime, kad dėl kompensacinio mechanizmo labai svarbu yra įgyvendinimas, administravimas ir laikas, per kiek galėtų pasiekti tuos žmones reikalingos kompensacijos ir pagalbos mechanizmai.

Taip, gal opozicija bando sumenkinti pajamų augimą žiūrėdama į tuos infliacinius mechanizmus, bet kokie nors stebuklai nevyksta ir aplinkinėse valstybėse. Tikrai teko žiūrėti ir toje pačioje Lenkijoje, ir kitose mums artimose valstybėse tikrai nėra 100 % kompensuojama, tikrai nėra pajamos augančios tiek, kad pranoktų didelius infliacijos rodiklius. Mūsų įliejamas 100, atsiprašau, 1,5 mlrd. pajamoms didinti – tai visoms priemonėms: ir MMA, ir mokytojų atlyginimams, ir kultūros darbuotojų, ir gydytojų, ir pensijoms augti – visa tai aprėpia. Kolega iš Darbo partijos minėjo, kad iš infliacijos 900 mln. pajamų gauta, bet, jeigu palygintume, faktiškai tie patys 900 mln., visos tos lėšos, yra nukreipta į socialinės srities augimą, tiek daugiau šiam sektoriui yra numatyta išlaidų. Iš esmės tiktai yra paskirstoma, koku būdu bus pateikiamas ir amortizuojamas... paskirstoma, kad tos išlaidos būtų adekvačiai ir racionaliai paskirstomos.

Kalbant apie deficitą yra sudėtinga suprasti, kada kolegos iš opozicijos yra nuoširdūs ir kada kritikuoja šį deficitą. Kolega Eugenijus ryškino tuos trajektorijų išsiskyrimus į skirtingas puses. Galima dar pavyzdį pateikti – kai Demokratų frakcijos vadovas įvardino, vos tik buvo pateiktas biudžetas, kad skolinimasis veda valstybę prie katastrofos ateityje, ir tos pačios frakcijos vakar komitete mes svarstėme pasiūlymą dar sparčiau didinti pensijas. Ta pensijų kaina būtų 270 mln. ir, be abejo, supraskime, tai turbūt būtų skolos didinimo klausimas.

Pažymėtina, kad netgi visam švietimo sektoriui kitais metais augti yra numatyta 231 mln. – tai visiems dėstytojų, mokytojų atlyginimams ir visiems sektoriaus darbuotojams. Supraskime, kad tų lūkesčių kėlimas, didinimas siunčia tikrai sudėtingus signalus visuomenei, bet kartu nederą ir su tomis pačiomis laikysenomis, kai yra kalbama, koks turėtų būti tas deficitas ir kaip turėtų būti elgtis finansiškai atsakingai.

Suprantame, kad pats biudžeto formavimas, tas procesas yra įprastas, kad tai primena tam tikrą, na, kokį nors kolektyvinį barščių virimo čempionatą, kai į atneštą vieną patiekalą iš Vyriausybės siūloma pridėti kuo gausiau įvairiausių pasiūlymų – vieni siūlo daugiau druskos, kiti daugiau pipirų, kiti daugiau kitų daržovių – ir kartais pasižiūri, kad gali pasidaryti tas patiekalas nevalgomas ir neįkandamas. Iš tiesų, matyt, yra labai svarbu, kad mes neprarastume ir pasitikėjimo tuo receptu, kuris yra pasiūlytas Vyriausybės, tuo subalansuotu, kad iš tiesų būtų galima ir nepritrūktų, kad galėtume pasotinti visus tuos, kuriems reikia, ir galėtume atliepti, ir kad tai būtų įmanoma valgyti.

Svarbiausia, mes kartais per retai atitrūkstame nuo detalių. Matome atskiras mozaikos detales, bet pakilti ir pasižiūrėti į bendrą paveikslą iš viršaus – pristinga laiko ir noro tą dalyką daryti. Iš tiesų, nepaisant visų sudėtingų situacijų, nepaisant krizės, nepaisant visų karinių iššūkių ir panašių dalykų, mes matome, kad Vyriausybė vykdo savo programą, vykdo reformas, kad tarptautiniai ekspertai, žiūrėdami į mūsų ateitį... EBPO neseniai lankydamosi numatė, kad ekonomika

augo sparčiau negu Europos Sąjungos vidurkis. Visos tos priemonės tikrai teikia optimizmo, jeigu iš tiesų patys pozityviau save vertintume. Iš tiesų biudžetas palaikytinas ir kviesčiau jus tai daryti.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Dėkoju. Ir, kaip minėjo gerbiamas prieš tai pirminkavęs J. Razma, paskutinis diskusijoje dalyvauja gerbiamas V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Tiek jau daug išsakyta apie biudžetą, bet turbūt visa esmė, kas yra biudžetas. Biudžetas yra pajamos ir išlaidos. Dabar jau galime apžvelgti, ką ši Vyriausybė padarė per pusę savo kadencijos. Jau praėjo dveji metai, kaip ji prisidėjo surenkant ir didinant biudžeto pajamas. Žinoma, blogiausia Vyriausybė Europoje pasižymėjo didžiausia infliacija Lietuvoje. Taip, padarė, ir viršplaninių pajamų iš infliacijos surinko. Taip, džiugu. Bet kas susimokėjo? Paprasti žmonės. Dabar sakoma, žmonėms šiek tiek didės išmokos, šiek tiek pensijos, šiek tiek atlyginimai, bet jie labai labai toli nuo infliacijos. Kaip bebūtų, rezultatas – vis tiek žmonėms bus blogiau ir išlaidos bus didesnės.

Ko prašė savivaldybės jau dvejus metus šios Vyriausybės finansų ministrės? Sudaryti joms galimybę pasiskolinti, nesudarys – projektai už 500 mln. žlugs. Gerai, sužlugdė projektų už 500 mln., tos lėšos neatėjo į įmonių sąskaitas, žmonės negavo darbo ir nesumokėjo mokesčių. Taip, pasiekė. Praėjus dvejimėms metams, įvyko nušvitimas. Bet tas nušvitimas atėjo šantažo forma: jeigu Seimo nariai nepalaikys visuotinio turto mokesčio, tai savivaldybės negalės skolintis. Gerai, šantažas dinga, atšoko. Tada vis tiek savivaldybės turės skolintis iš bankų ir mokėti palūkanas. Reikia bankams didinti pelną, bet, aišku, nepasidomės, kodėl „Revolutas“ sumoka daug daugiau pelno mokesčio negu keli didieji bankai, sudėti į krūvą. Jie kažkur plaukia, bet tai nesvarbu, matyt, toks tikslas.

Galime eiti per sritis. Pavyzdžiui, paimkime švietimą. Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas biudžeto posėdyje net susigraudino. Praeitoje kadencijoje Prezidentas pateikė įstatymą, kad visi priešmokyklinukai ir darželinukai turėtų gauti švietimo ir ugdymo paslaugą. Bet švietimo ministrė per dvejus metus iš darželinukų pavogė 60 mln. eurų ir galimybę gauti tą švietimą. Prezidento įstatyme yra pasakyta aiškiai – per metus Švietimo, mokslo ir sporto ministerija turi skirti ne mažiau kaip 30 mln. eurų. 2023 m. rugsėjo 1 d. darželinukai neturės tų grupių ir švietimo negaus, bet švietimo ministrė bandė nuraminti – gal duosime kokius 8 mln. eurų. Nors jau šiandien mažiausiai tam turėjo būti skirta 70 mln. eurų. Prezidentas, aišku, mato tik ministro suvalgytą kotletą, bet nemato problemos, kad pagal jo pateiktą įstatymą darželinukai negaus švietimo. Tai čia tokia graži švietimo situacija.

Negana to, kaip Švietimo, mokslo ir sporto ministerija išsityčiojo iš savivaldybių. Uždarykite mokyklas, uždarykite klases – pavežėjimui pinigų negausite, darykite ką norite. Anksčiau ministerija duodavo mokyklinių autobusėlių rugsėjo 1 dieną. Negavo nė vieno. Dabar sako: nusipirkite autobusėlį iki Naujųjų metų, greitai, per porą mėnesių, sugebėkite. Pirkimų tarnyboje nėra net tokios grafos pirkti tuos autobusus. Tai pasityčiojimas tęsiasi.

Gerai. Imkime sveikatos apsaugą. Sveikatos apsauga, žmonės moka į Privalomąjį sveikatos draudimo fondą. Gražu. Jie nori gauti geresnes gydymo paslaugas. Ką gauna? Skyriai uždaromi, sveikatos paslaugos naikinamos. Sveikatos ministras sėdi ant 800 mln. eurų europinių pinigų ir dvejus metus galvoja: o tai kam juos čia galėčiau duoti? Tai gal per dvejus metus nors gaisrinės automobilių buvo galima nupirkti, nes greitai nebus kuo važiuoti. Neįdomu, sėdime toliau.

Einame per kitas sritis. Keliai. Iš akcizų, iš kitų surenkame virš 1 mlrd. eurų ir visada žmonėms buvo sakoma: mokėkite mokesčius sąžiningai, nesipilkite kuro Lenkijoje, gausite geresnius kelius. Vaizdas: lenkai vienam kilometrui prižiūrėti skiria dešimt kartų daugiau lėšų negu Lietuva. Čia yra rezultatas. Jau niekas nekalba, kad 30 % padidėjo įkainiai ir turėsime dar tragiškesnę kelių situaciją. Negana to, finansų ministrė Kelių direkciją apkrauna paskolomis. *E. tollingą* buvo galima įvykdyti iš RRF lėšų, ES lėšų. Tai yra kelių skaitmeninimas. Ne, nenaudokime, tegu ima paskolą. Dar blogesnius kelius turėsime.

Einame toliau. RRF lėšos. Praeita valstiečių Vyriausybė atnešė DNR planą. Jame buvo numatyta 2021 metais iš RRF'o paimti beveik 1 mlrd. eurų. Ne, griauti, o ne statyti proto nereikia. Sugriovėme. Ką pastatėme? Per dvejus metus turime 10 % panaudotų RRF lėšų. Dabar jau Europos Komisija sako: mielieji, ką jūs darote, naudokite lėšas. Lyg žadėjo dar kokią pusę milijardo paimti. Paims? Turbūt ne, nes kam tą daryti, yra lengviausias kelias – ko nesugebi padirbti, nesugebi paimti ES lėšų, pasiskolinti ir viskas. Ar skolintis sunku.

Skolos priežiūra. Praeita Vyriausybė skolos priežiūrą buvo sumažinusi dvigubai. Ši Vyriausybė dvigubai padidins ir turbūt 1 mlrd. perleisime labai greitai. Tuos pinigus galėjome skirti žmonėms. Bet to nereikia, o kam tai rūpi? Vaizdas yra toks: po šios valdančiosios daugumos – nors ir tvanas. Kas bus po to? Kaip sako premjerė, galėsite išsirinkti kitus.

Pažiūrėkime į energetiką. Kokie gražūs skaičiai, milijardus skiriame energetikai kompensuoti. Vaizdas toks: pradžioje leidžiame apiplėšti elektros vartotojus, prievarta juos sukišame mokėti už elektrą brangiau, po to pasakėte – nebijokite, ką spekuliantai pridirbo ir nuplėšė, jus apgavo, valstybė kompensuos. Gražu. Iš ko kompensuos? Iš mūsų pačių, mokesčių mokėtojų, pinigų. Iš to kompensuos. Negana to, „Ignitis“ pagamintą pigią elektrą, dėl kurios galėtų daryti tiesiogines sutartis, netgi su savo visuomeniniu tiekimu, kur yra fiksuota kaina, ten reikėtų mažiau kompensacijų, ne, pervaro tą elektrą per biržą, kad ji taptų kuo brangesnė.

Aferistė „Perlas energija“ biržoje buvo net neregistruota. Ji elektrą pirkdavo per tarpininkus, kad praplautų kuo daugiau pinigų. Bet kokia problema? Ši Vyriausybė, Finansų ministerija kompensuos, nebijokite, žalia šviesa. Plėškite, darykite, ką norite. Ir mes po to turime tą galutinį rezultatą: augančią skolą. Gal tos skolos augimas nebūtų toks baisus, jei palūkanos netaptų jau šiuo metu tragiškos.

Ką mes turime dėl biudžeto formavimo? Dar nespėjome šio biudžeto patvirtinti, jau Seimo Pirmininkė sako: nebijokite, jau greitai reikės jį peržiūrėti. Tai čia yra atsakingas biudžeto valdymas? Kai mes papuolame tarp tų šalių, kurios nesugeba, vyriausybės, net atsakingai valdyti biudžetą, tai mes po to ir turime ir brangesnį skolinimą, ir požiūrį į mus, kaip į valstybę, kad mes nesugebame jo valdyti.

Mums tokiu keliu einant, nežinau, Afrikos Respublika ar kokia... Kad ir kaip būtų, tą blogiausios vyriausybės vardą mūsų valstybė tikrai užsitarnavo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama finansų ministrė G. Skaistė per šoninį mikrofoną.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū visiems už pastabas. Išties gal norėčiau patikslinti keletą aspektų, kurie buvo paminėti iš tribūnos. Man atrodo, labai svarbu ne tik kalbėti savo poziciją, bet taip pat remtis objektyvia informacija. Tai viena.

Kalbant apie bendrojo vidaus produkto augimą, nes ne pirmą kartą girdžiu kvestionavimą, kad kitos institucijos nemato tokio augimo kitais metais, kad pernelyg optimistiškai vertiname pajamas, iš praktikos Finansų ministerijos parengti skaičiavimai visą laiką būna patys tiksliausi. Ir šiaip, vertinant kitų institucijų matymus, kaip atrodys ekonomika kitais metais, yra tarptautinių institucijų, kurios vertina, kad geriau atrodys ekonomika, negu parengė Finansų ministerija. Tas pats Lietuvos bankas vertina, kad nominalusis bendrasis vidaus produktas, tai yra tas rodiklis, nuo kurio realiai priklauso valstybės biudžeto pajamos, bus prognozuojamas didesnis, negu parengė Finansų ministerija. Man atrodo, tų vertinimų yra įvairių, tačiau bendra trajektorija, kad vis dėlto ekonomika kitais metais augs apie 1,5 procentinio punkto, ir tai yra centrinis scenarijus, kurį mato visos institucijos.

Taip pat reikia atkreipti dėmesį, kad Lietuvos valstybės skola, prognozuojama kitais metais, yra apie 42–43 % bendrojo vidaus produkto. Ir tai yra viena iš mažiausių skolų, kurios yra Europos Sąjungoje. Taip pat noriu atkreipti dėmesį ir priminti buvusiai Vyriausybei, kad jų valdymo metu valdžios sektoriaus skola per vienus metus išaugo 12 procentinių punktų. Man atrodo, toks valdymas buvo nelabai atsakingas. Šiuo metu esame sugrąžinę valdžios sektoriaus skolą į tokį lygį, kuris mūsų dydžio ekonomikai yra vienas iš optimaliausių, tai yra 39–42 % bendrojo vidaus produkto. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos!

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Taip pat noriu atkreipti dėmesį, kad, Lietuvos banko vertinimu, Vyriausybės priemonės, kurios yra numatytos biudžete, prisidės prie to, kad infliacija kitais metais bus mažesnė apie 2 procentinius punktus. Tai yra Lietuvos banko vertinimas.

Taip pat noriu atkreipti dėmesį, kadangi buvo paskleisti gandai iš šios tribūnos, kad kitais metais Vyriausybė yra suplanavusi ir įskaičiavusi kažkokius naujus mokesčius į valstybės biudžetą. Noriu priminti, kad jokie nauji mokesčiai su šiuo biudžetu nėra teikiami, išskyrus neapmokestinamojo dydžio plėtrą, tai mažins mokestines pajamas.

Man atrodo, iš esmės Vyriausybės pateiktas projektas atliepia dabartinius iššūkius, tai yra energetikos krizės suvaldymą, saugumo situacijos stiprinimą, taip pat žmonių perkamosios galios išsaugojimą ir taip pat investicijas į tvarią Lietuvos ateitį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai buvo ministrės reakcija į kolegų išsakytas mintis iš tribūnos. Dar per šoninį mikrofoną nori gerbiamas L. Savickas. Dėl vedimo tvarkos.

L. SAVICKAS (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, akivaizdu, kad čia naujas žanras atsiranda. Dar iki galo nėra išdiskutuota. Mes frakcijos vardu norime užtikrinti, kad visi, norintys pasisakyti, galėtų pasisakyti iki galo, ir prašome pratęsti diskusiją mažiausiai iki Vyriausybės valandos arba trumpinant Vyriausybės valandą iki pusvalandžio. Balsuojame.

PIRMININKAS. Palaukite, nuskambėjo siūlymas trumpinti Vyriausybės valandą iki pusvalandžio ir ta proga pratęsti diskusiją dėl biudžeto.

L. SAVICKAS (DFVL). Ir siūlome apsispręsti balsuojant.

PIRMININKAS. Gerbiamas V. Pranckietis dar per centrinį mikrofoną. Prašom.

V. PRANCKIETIS (LSF). Kadangi pasiūlymas nuskambėjo iš opozicijos, prašom suteikti šiandien žodį ir klausti pozicijai per Vyriausybės valandą. *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Neišeis taip greičiausiai sužaisti. Gerbiami kolegos, nuskambėjo siūlymas, nors prieš tai pirmininkavęs gerbiamas J. Razma maloningai, pasibaigus laikui, dar leido keletui kolegų pasisakyti, bet jūs norite, kad būtų sudaryta galimybė dar ir kitiems kolegoms pasisakyti. Bet tada trumpiname Vyriausybės valandą iki pusvalandžio. Ar tinka, ar balsuojame? *(Balsai salėje)* Balsuojame. Gerai, balsuojame dėl šio pasiūlymo. Ar taip, kaip siūlo L. Savickas, ar liekame prie ankstesnio darbotvarkės varianto? Kas balsuoja už, balsuoja už L. Savicko pasiūlymą, taip paprastai darome. Kas nori, kad dirbtume taip, kaip buvome suplanavę, tas balsuoja, matyt, kitaip. Balsuojame. Čia tiesiog yra alternatyvūs siūlymai: arba dirbame taip, kaip dirbome, o kas nori dirbti pagal kitą modelį, balsuoja už L. Savicko pasiūlymą. Seimas apsispręs, nematau didelio skirtumo nei taip, nei taip dirbti, tiesą sakant.

Užsiregistravo 93, balsavo 93: už – 54, prieš – 25, susilaikė 14. Taigi bus vis dėlto nubalsuota už L. Savicko pasiūlymą.

Taigi Vyriausybės valandą trumpiname iki pusvalandžio, su tuo ir sveikinu Vyriausybės narius, o diskusiją dėl biudžeto pratęsiame tuo pusvalandžiu. Dabar dar nori gerbiamas V. Mitalas per centrinį mikrofoną. Prašau.

V. MITALAS (LF). Nubalsavome taip, kaip nubalsavome, bet aš tada labai prašau, kad Metalolaužo įstatymo projektas niekur nedingtų, nes G. Burokienė yra salėje, A. Armonaitė yra salėje, jos turi susitikti ties šiuo klausimu.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiami kolegos, manau, kad dar spėsime. *(Balsai salėje)* Ar jūs siūlote... Tai mes nebaigėme diskusijos. Yra siūlymas... Gerbiami kolegos, nutraukiu dabar pasisakymus. Mes nebaigėme biudžeto svarstymo diskusijos, mes pratęsėme laiką, todėl įterpti klausimų, atsiprašau, aš nelabai galiu. Mes pratęsėme diskusijos laiką ir aš toliau... Na, gerai, J. Razma per šoninį mikrofoną.

J. RAZMA (TS-LKDF). Priminkite, kada yra balsavimo intervalas dėl A. Armonaitės projekto, tai mes to turėtume laikytis. Nes jeigu dar diskutuosime 20 minučių...

PIRMININKAS. Tai pratęsime balsavimo intervalą taip, kad galėtume A. Armonaitės projektą...

J. RAZMA (TS-LKDF). Kaip jį pratęsime jo nepradėję?

PIRMININKAS. Automatiškai, na, vėliau pradėsime. Gerbiami kolegos, na, techninė smulki detalė. Žinome, kad yra projektas, kurį ministrei čia visi draugiškai žadame leisti sudaryti sąlygas pateikti, na, ir pateiks, apie ką čia diskutuojame. *(Balsai salėje)* Dieve, matau, kad per šoninį mikrofoną tik įsibėgėja, bet aš K. Adomaičiui turiu suteikti žodį, jis pirmas stovėjo. Prašau.

K. ADOMAITIS (LF). Aš tik norėjau pasitikslinti, ar pagal V. Pranckiečio siūlymą bus pirmiausia koalicijos klausimai Vyriausybei, o po to tik opozicijos?

PIRMININKAS. Ne, taip nebus, manau. Gerbiama premjerė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Kadangi dabar yra balsavimo laikas, jeigu aš neklystu, tai gal būtų galima suteikti galimybę ministrei pateikti projektą, dėl jo apsispręsti, tada jau diskutuoti toliau

apie biudžetą tiek, kiek kam atrodys reikalinga diskutuoti, ir tuomet jau eiti į Vyriausybės pusvalandį.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiami kolegos, man indikuoja, kad balsavimo laikas ne tik prasi-dėjo, bet jau ir baigiasi, bet vis dėlto... (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos, matau, kad tikrai salėje įsivyravo tokia smagi, džiugi nuotaika, bet surimtėkime. Gal galime bendru sutarimu leisti mi-nistrei pristatyti klausimą? (*Balsai salėje*) Balsuojame ir tada balsavimo iki pietų nebebus, tada bus diskusija ir Vyriausybės pusvalandis. Ar galime taip sutarti? Aš negirdžiu prieštaramų. (*Balsai salėje*) Prieštarauja. Gerai. L. Savickas dar per centrinį mikrofoną. Lygioje vietoje mes čia, kolegos.

L. SAVICKAS (DFVL). Gerbiamas pirmininke, mes juk priėmėme sprendimą. Buvo konkretus pasiūlymas – baigti diskusiją, pabaikime diskusiją. Trys žmonės užsirašę, pabaigsime diskusiją, pateiksime projektą ir bus pusvalandis. Viskas aišku.

PIRMININKAS. Gerai. Tinka? Viskas. Dirbame taip, kaip nubalsavome. Iš vietos nebešaukia-me, ministrė tada palauks, labai atsiprašau, gerbiama ministre, palauksite jūsų laiko, tada susitar-sime dėl balsavimo lango atidarymo ir uždarymo, kai jūs kalbėsite. O dabar kviečiu L. Kukuraitį į tribūną diskutuoti. Tęsiame diskusiją dėl biudžeto.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, pirmininke, dėkoju Seimui, kad leidote pratęsti diskusiją. Aš noriu pateikti, paneigti keletą mitų, kurie šiuo metu nuskambėjo iš finansų ministrės lūpų, gaila, kad finansų ministrė ir premjerė išėjo. Mitas apie praskolintą Lietuvą iki šios valdžios. Tai pažiū-rėkite, kas nutiko 2021–2022 metais, kai mes paėmėme vienkartinės išmokas, išdalinome žmo-nėms. Biudžeto skolą sugrąžinti į 39 buvo labai lengva ir tai rodo, kad vienkartiniai sprendimai neišmuša tokios skolos, kokią mes paskui nešime ir mūsų vaikai neš ateityje. Todėl tai yra mitas ir jį noriu paneigti.

Antrasis dalykas, į kurį noriu atkreipti dėmesį, kad yra subalansuotas biudžetas. Jeigu mes ateitume, mūsų Vyriausybė būtų atėjusi kylant ekonomikai su minus 2,5 biudžeto nuo ilgalaikių įsipareigojimų, tai mus būtų išsiuntę atgal, taip pat ir valdantieji. Šiuo atveju mes visi plojame ir sakome: štai koks subalansuotas biudžetas. Visus kitus, kurie yra virš 2,4 mūsų biudžeto, mes su-prantame – yra energetinė krizė, reikia kompensuoti, bet šitie 2,5 yra skandalingi. Ir ką tai reiškia?

Tris dalykus pasakysiu, dėl ko mes neturime subalansuoto biudžeto. Tai yra sisteminės plyš-tančio biudžeto problemos, kurių mūsų valdantieji nesprendžia.

Pirma. Šioje kadencijoje yra didžiuliai ilgalaikiai įsipareigojimai. Iš tiesų pensijas didiname sparčiai, iš tiesų išmokas didiname sparčiai, iš tiesų į tas valgančias biudžetą sritis dedame daug pinigų, bet mokesčių pertvarkos jokios, jokio mokesčių pakeitimo.

Antra. Kaštų kompensavimas vyksta horizontaliai. Apie tai buvo daug kalbėta. Duodame visiems, o ne pažeidžiamiausiems gyventojams ir verslams.

Ir trečia. Į terminuotas krizes, tokias kaip kovidas, karas, infliacija, reaguojama ilgalaikiais įsipareigojimais, o ne terminuotais. Kaip rodžiau, mūsų terminuoti sprendimai leidžia subalan-suoti skolą. Šiuo atveju tai nėra daroma. Mes einame su ilgalaikiais įsipareigojimais ir skola auga dešimtmečiams, ir taip pat brangiai.

Antrasis mitas. Kokios pasekmės? Pajamų didinimas. Ar tikrai pajamų didinimas? Didina-mos pajamos, rodau, 2021–2023 metų santykis, kiek auga minimalusis mėnesinis atlygis, vaiko pinigai, šalpos išmokos ir visi kiti dalykai. Pažeidžiamiausioms grupėms, kai infliacija vien iki rugsėjo jau buvo virš 30 %, o duonos infliacija, nekalbant jau vien per šiuos metus, per 8 mėnesius yra 32 %. Atkreipiu dėmesį, kad per dvejus metus vaiko pinigai, tikslinis VRP, tai yra pažeidžia-miausioms grupėms, šeimoms pajamos akivaizdžiai mažėja, žiūrint santykį su infliacija. Tą mitą irgi noriu paneigti, kad tai yra subalansuotas ir pajamas didinantis biudžetas.

Ir paskutinis – „Sodros“ pensijos. Mes atidavėme „Sodros“ biudžetą, pusę „Sodros“ biudže-to, į valstybės biudžetą tam, kad iš valstybės biudžeto pridėtume pensininkams pinigų, nes nė vienoje valstybėje negalime užtikrinti adekvačių pensijų, jeigu nepridedame iš valstybės biudže-to. Vien iš darbo mokesčių to nepadarysi. Tai darėme 2019 metais. Kas dabar nutiko?

Buvo planas, kad iš PVM, akcizų, mokesčių ir taip toliau galėsime padidinti pagrindinę pen-sijos dalį. 2023 metų biudžete mes matome visiškai priešingus veiksmus. Jeigu iš „Sodros“ biu-džeto, kuris surenka iš darbo mokesčių, gali mokėti 16 %, taigi, tiek surenkame ir dar atidedame

rezervą, vadinasi, lygiai tiek pat surenkame iš GPM ir galime atiduoti pensininkams. Mes tą GPM dalį esame atidavę 2019 metais pensininkams į valstybės biudžetą. Per tą laiką mes tiek padidinome neapmokestinamąjį pajamų dydį, dabartiniais dirbantiesiems padedame, kad pensininkams nebeturime pinigų ir duodame tik 9 %, kai darbo užmokesčio fondas leidžia 16 %. Tai yra mūsų šios valdžios prastos fiskalinės drausmės, prastos fiskalinės politikos pasekmė. Mes nebegalime žmonėms išmokėti tai, kas jiems priklauso.

Tai ir norėjau pasakyti. Apskritai tai yra klausimas, kur dingę 156 mln. pensininkų pinigų, kurie turėtų būti pagal 2019 metų reformą? Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau į tribūną kviečiu gerbiamą K. Masiulį diskutuoti. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Pasistengsiu būti lakoniškas. Ne pirmą kadenciją Seime ir daug tų biudžetų svarstymų girdėjęs, tai niekuo nenustebino. Gal labiausiai nustebino... Tiesa, irgi nenustebino arklio subinės argumentais. Čia rimti argumentai, frakcijos vardu paskelbti. Tai parodo frakcijos lygį ir argumentavimo stiprumą.

Tiesą sakant, nenustebino ir argumentai, kada vienos frakcijos vardu siūloma dar daugiau skolintis, kitos frakcijos vardu siūloma nesiskolinti, kritikuojamas praskolintas biudžetas, o dabar aš ką tik girdėjau, kad reikia tą biudžetą subalansuoti, bet vis dėlto dar pensininkams daugiau atrežti. Na, ir tuos pasigyrimus apie tai, kad vis dėlto praeitoje kadencijoje buvo geriau dirbama, o šitą kadenciją yra blogiau dirbama, irgi galima suprasti, nes nebe tie valdantieji. Čia politiškai nieko naujo nėra.

Nauja yra tai, kad praeitą kadenciją buvo viena krizė, o dabar tų krizių yra daugybė, viena ant kitos, tai ir didžiulė infliacija, ir karas, ir panašiai. Tačiau Lietuvoje iš tikrųjų situacija tokia, kad jos skolos dydis yra vienas mažiausių Europoje, jeigu ne mažiausias. Turint omenyje, ką prieš tai buvęs pranešėjas kalbėjo apie tai, kokia grėsminga ta skola, aš noriu pasakyti, kad jeigu infliacija yra didelė, skola nuvertėja, ne tik tai pajamos, bet ir skola nuvertėja. Ir tas pavojus yra mažesnis, negu bandoma mums pasakyti. Be to, Lietuva iki šiol išsiskyrė vienu didžiausiu augimu Europos Sąjungoje. Aš manau, kad jeigu tas karas baigsis, Lietuva vėl atkurs savo augimą ir tada vėl ta skola neatrodys tokia grėsminga ir jos priežiūra nebus tokia grėsminga.

Pabaigai noriu pasakyti, kad tai vienas labiausiai tvarkingų biudžetų, kokį teko matyti, ir biudžetas iš tikrųjų gražiai padarytas, labai aiškiai paaiškintas. Jį skaitant nelieka neaiškumų ir tai biudžetas, esant dideliems iššūkiams. Aš sveikinu Vyriausybę, jos vadovę su gerai parengtu biudžetu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinis diskusijoje kviečiamas dalyvauti gerbiamas L. Slušnys. Prašom.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū. Dėkoju. Kažkas iškovojo tą pasisakymą, buvau pasiruošęs, kad jau nereikės. Kuo yra nuostabi Lietuva? Ji yra nuostabi tuo, kad mes galime norėti turėti lūkesčių ir jų siekti. Tai galime daryti nuo naujagimio iki pensininko. Puiku, kad šiandien mes galime ginčytis tiek dėl to, kiek, kam ir kokias sumas padalinti, o ne galvoti apie tai, kaip išlikti arba tiesiog gauti nors lašą vandens ar gabaliuką duonos, kaip dabar didelė žmonių dalis gyvena visai netoli mūsų – Ukrainoje.

Turėdami tokias galimybes mes neturėtume kelti chaoso savo valstybėje dėl priimamo biudžeto. Vyriausybė atsižvelgė į tai, kad auga energijos kainos, aš pats, nors ir liūdėdamas, bet priitariu net PVM lengvatai restoranams iki kitų metų vidurio, Vyriausybė aiškiai įdėjo daug pastangų mūsų gyventojų pajamų augimui. Taip, gal ne visos priemonės buvo tikslios, bet džiaugiuosi ir tuo, kad ieškodami tobulo balanso neįvėlėme savo valstybės tarnautojų į beprasme veiklą. Manau, kiekvienas, kuris jausis gavęs kompensaciją nepagrįstai, galės tuos pinigus paaukoti tiems, kam jų reikia labiau. Čia vėl kalbu ir apie Ukrainą, apie kitus asmenis, kurie galbūt stokoja labiau. Taip galbūt net skatinsime bendruomeniškumą.

Chaosas kiltų, jeigu savo pasiūlymais mes imtume mažinti mokesčius ir kartu siektume auginti išlaidas. Taip neveikia nei verslas, nei valstybė. Norėdami būti stiprūs, šalia tvirto stuburo vertybių ir kitų nematerialių dalykų mes privalome turėti ir pakankamai lėšų savo idėjoms įgyvendinti. Mokesčiai nėra skirti valdžiai – mokesčiai yra skirti valstybės tvirtumui ir jos stiprybei išlaikyti. Todėl jų mažinimas yra ne gėris, o elementarus valstybės silpninimas.

Šiandien džiaugiuosi mūsų Vyriausybės ryžtu eilinės krizės metu išvengti mokesčių didinimo ir kartu užtikrinti tvarų visų sričių finansavimo augimą. Visi ir visose srityse mes laimingi nebūsime, tai nerealu, tačiau galime didžiuotis tuo, kad neužkrausime per didelės skolų naštos savo vaikams ir anūkams. Turime subalansuotą, išmintingai sudėliotą ir valstybės pamatų negriaunantį biudžetą. Labai kviečiu neužsiimti mūsų valstybės silpninimu, nesiautėti su siūlymais, kurie pažeistų pamatus, ir palaikyti 2023 metų biudžetą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusija, taip iškiovota pozicijos, įvyko. Labai džiugu. Dabar aš atkreipsiu dėmesį į Statuto 177 straipsnį – valstybės biudžeto projekto antrasis svarstymas Seime. „Ne vėliau kaip per 15 dienų nuo valstybės biudžeto projekto pirmojo svarstymo skiriamas antrasis svarstymas, jo metu Vyriausybė pateikia pagal gautus pasiūlymus ir pastabas pataisytą projektą.“ Taigi, kitą savaitę greičiausiai turėsime biudžeto antrąjį svarstymą. Dabar joks balsavimas nevyksta. Džiaugiamės, kad įvyko ši procedūra.

Gerbiama M. Navickienė per šoninį mikroną. Prašom.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Vis dėlto jei kalbėtume apie pensijas ir pensininkus, visi mes norime, kad tos pensijos būtų didesnės. Bet aš labai kviečiu gerbiamą kolegą L. Kukuraitį, buvusį socialinės apsaugos ir darbo ministrą, korektiškai ir etiškai formuluoti savo pasiūlymus. Kur dingio pensininkų pinigai? Pensininkų pinigai niekur nedingo. Pensininkų pinigai: didinamos pensijos iš „Sodros“ biudžeto ir lygiai taip pat didinama bazinė pensija iš valstybės biudžeto, ir tikrai ne tik gyventojų pajamų mokesčio dalimi. Gyventojų pajamų mokesčio valstybė turi virš 5 mlrd., iš jų 2,5 eina savivaldybėms, 2,5 eina valstybės biudžeto daliai, skiriamai pensijoms. Bet iš viso pensijoms yra skiriama virš 2 mlrd. 700 mln. eurų. Reikalinga 200 mln. eurų dotacija iš papildomų ir kitų mokesčių. Būkime korektiški formuluodami savo labai gražiai norimus pateikti pasiūlymus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama kolegą, neatidarykime naujo ciklo žanro per šoninį mikrofoną.

12.10 val.

Netauriųjų metalų laužo ir atliekų supirkimo įstatymo Nr. IX-565 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2212 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 1-4 klausimas – Netauriųjų metalų laužo ir atliekų supirkimo įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-2212. Aš kviečiu gerbiamą ekonomikos ir inovacijų ministrę A. Armonaitę į tribūną. Prašom.

A. ARMONAITĖ (LF). Dėkui. G. Burokienė klausio, malonu. (*Balsai salėje*) Dėkui. Labai ačiū. Noriu gal truputėlį papasakoti, kaip atsirado šitas įstatymo projektas, prieš detaliai paaiškindama, ką jis keičia. Vyriausybė išpareigojo nuosekliai mažinti administracinę naštą ūkio subjektams. Ne tik mažinti administracinę naštą, bet ir mažinti prisitaikymo naštą, tai yra tą naštą, kuri susikuria įmonėms prisitaikant prie naujų reguliavimų. Štai, pavyzdžiui, praeitais metais mes sumažinome 7,6 mln. eurų administracinę naštą, šiemet vien per pirmąjį šių metų pusmetį – 9,5 mln. eurų. Laikydamišios tos krypties toliau nešame įvairius teisės aktų pakeitimus, dažniausiai įstatymų nereikia, dėl šio prireikė, tai aš čia ir stoviu tribūnoje šiuo tikslu.

Teikiamu įstatymo projektu siekiame panaikinti prievolę metalų laužo ir atliekų supirkėjams teikti Statistikos departamentui informaciją apie supirktą ir realizuotą netauriųjų metalų laužą ir atliekas. Statistikos departamentas šiuo metu renka statistinius duomenis apie juodųjų ir spalvotųjų metalų laužą bei rengia ir skelbia atitinkamą statistinę informaciją savo puslapyje. Siūlymas parengtas įvertinus tai, kad nurodyta statistinė informacija dubliuojasi su GPAIS'o statistine informacija, ten renkama ir apdorojama, todėl sukuria supirkėjams papildomą administracinę naštą. Renkama ir apdorojama informacija naudojama bendriems informaciniais poreikiams, kuriuos gali padengti GPAIS'o vykdomos apskaitos duomenys.

Noriu pažymėti, jog šitas reguliavimas iš esmės nėra keičiamas. Ir toliau ta informacija turės būti renkama ir apskaitoma, tiesiog nereikės Statistikos departamentui jos perduoti, tai yra sumažinsime naštą beveik 220 ūkio subjektų. Atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Bus keletas klausimų. Pirmoji klausia gerbiama G. Burokienė. Prašom.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš tik norėjau patikslinti, kad tai nebuvo mano prašymas, tai buvo frakcijos prašymas, nes tikrai labai seniai ministrę matėme tribūnoje. Kadangi manau, kad Finansų ministerija taip pat labai užsiėmusi, bet ministrė visą laiką ateina ir atsako į klausimus, ir pristato projektus, tiesiog norėjome ministrę pamatyti. Kartu norėčiau užduoti klausimą. Gerai, kad mažinate biurokratinę naštą, kaip sakote, bet kaip tai koreliuoja su didele dabar, šiomis dienomis, nuskambėjusia metalo laužo supirkimo afera, kur nuslėptas ne vienas milijonas eurų? Ar tikrai taip reikėtų daryti? Ir galbūt tą administracinę naštą reikėjo mažinti Vyriausybei suderinus visus registrus ir padarius vieną registrą, o ne tiesiog išimtinai vienam, sakykime, subjektui ištraukti ir nebeteikti? Ką galvojate apie tai?

A. ARMONAITĖ (LF). Suprantu jūsų rūpestį ir, tiesą sakant, tikėjausi, kad gali šis klausimas kilti, bet dar kartą tiesiog noriu akcentuoti tai, ką ir pristatymo pradžioje akcentavau. Prievolė apskaityti lieka vadovaujantis visais teisės aktais, kurie reguliuoja atliekų tvarkymo ir buhalterinę apskaitą. Tiesiog šiuo metu jau yra GPAI sistema, viena Gaminių pakuočių ir atliekų apskaitos informacinė sistema, į kurią yra teikiama, ir valstybės institucijos paskui tarpusavyje pasidalins tą informaciją. Statistikos departamentui paliekame, tiesiog paliekame įmonėms galimybę ir atsiskome prievolės teikti šią informaciją Statistikos departamentui. Statistikos departamentas nėra ta institucija ar agentūra, kuri vykdo teisėsaugos kokius nors pavedimus, tai yra tiesiog agentūra, kuri kaupia statistiką ir kuriai kitos informacinės sistemos pateikia tuos duomenis. Kviečiu taip ir žiūrėti į šią iniciatyvą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas A. Nekrošius. Prašom.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, tikrai labai keistai atrodo ši iniciatyva visame šiame metalo laužo supirkėjų kontekste, kai buvo atliktas tyrimas ir paaiškėjo, kad tai yra milijoninė žala mūsų šalies biudžetui. Tokia iniciatyva įdomiai atrodo. Jūsų norėčiau paklausti, ar jūs nesibaimintumėte šio projekto antikorupcinio vertinimo, ar pritartumėte jam, nes mes frakcijos vardu norėtume to paprašyti?

A. ARMONAITĖ (LF). Galima paprašyti, tikrai. Tik čia iš esmės mes, atleiskite, kolega, truputį atrodys, kad imituojame darbą. Taigi, aš jums dar kartą aiškinu. Čia yra atsisakoma prievolės pateikti Statistikos departamentui, ne prokuratūrai ar ten kokioms nors kitoms institucijoms – Statistikos departamentui duomenis, kuriuos jau teikia įmonės į GPAIS'ą. Jie jau yra teikiami. Dabar jūs siūlote, kad ta administracinė našta liktų toms įmonėms? Aš siūlau ją mažinti nekeičiant reguliavimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, tuoj dar sudarysiu galimybę turbūt jau paskutiniam paklausti, nes klausimo svarstymas baigiasi, bet atkreipiu dėmesį, kad balsavimas bus po šio klausimo, taip, kaip mes sutarėme. Taigi pratęsiame balsavimo laiką, iki kol bus balsuojama dėl šio pristatomo klausimo.

Dabar klausia gerbiamas A. Veryga. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiama ministre, na, aš manau, kad jūs truputį subanalinate sakydama, kad Statistikos departamentas yra ne prokuratūra, ne tyrimų kažkokia agentūra. Jūs gi puikiai žinote, kad visos tarnybos, siekiamos užkardyti tam tikras nusikalstamas veikas, žiūri statistiką, lygina ją su faktine tam tikra informacija. Čia ne juokas. Juo labiau jūsų paminėta sistema, į kurią yra teikiami duomenys, aš nežinau, tikrai apima visą metalo laužą? Taigi ne visas laužas yra pakuotės. Ir ar tikrai visa informacija galų gale apie vogtą kažkokį atneštą, per kokias pakuotes, per kokias sistemas jis ten patenka?.. Tai ar tikrai nemanote, kad mažindama administracinę naštą jūs galite sukelti problemų tai pačiai teisėsaugai, kuri naudojasi ir Statistikos departamento duomenimis?

A. ARMONAITĖ (LF). Žiūrėkite, kai projektai į Seimą ateina iš Vyriausybės, jie būna suderinti su daug institucijų ir institucijos gali teikti pastabas. Tokių nerimo ženklų nėra viena institucija nepateikė, todėl mes jaučiamės gana tvirtai. Jeigu Seimo nariai nori dar papildomai paklausinėti ir mato grėsmių, tai tikrai bus galima tą padaryti svarstymo stadijoje komitetuose. Tik dar kartą noriu pasakyti, kad ir į Statistikos departamentą patenka tie duomenys, kai valstybės institucijos pasidalina. Tiesiog čia jau kartoju gal ketvirtą, gal trečią kartą. Tie duomenys bus toliau teikiami į

GPAIS'ą, o vėliau institucijos pasidalins tarpusavyje. Dabar 220 ūkio subjektų yra mažinama administracinė našta. Kviečiu pritarti. O jeigu dar yra to nerimo, tikrai atsakysime komitetuose.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiausiai ministrei. Klausiti skirtas laikas baigėsi. Dabar motyvai už, prieš. Vienas – už, vienas – prieš. Nematau norinčių kalbėti. A, atsirado norintis kalbėti. Gerbiamas S. Jovaiša kalbės už. Prašau.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Na, remdamasis tuo, kad paklausimus ministrei iš penkių užsirašiusių buvo keturi valstiečiai, manau, kad jų rinkėjai yra ir lauko rinkėjai. Manau, reikia palaikyti šitą projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gilūs argumentai. Gerbiamas A. Nekrošius pasisakys prieš. Prašau.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama ministrė tikrai neįtikino pasakydama, kad tai yra tik statistiniai duomenys. Tikrai frakcijos vardu prašysime antikorporupcinio vertinimo ir po jo galėsime plačiau diskutuoti apie šitą projektą. Jis kelia labai daug abejonių.

PIRMININKAS. Irgi trumpai. Taigi balsuojame dėl paties projekto. Gerbiami kolegos, atkreipiu dėmesį, kad dabar vyks balsavimas, kviečiu grįžti į savo vietas. Matau, ir poilsio zonoje yra kolegų. Gal kas nors galėtų mums įtikinti, kad jie grįžtų. Visi susėskime ir balsuosime dėl Netauriųjų metalų laužo ir atliekų supirkimo įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2212. Jį pristatė gerbiama ministrė A. Armonaitė. Balsuojame dėl projekto.

Balsavo 99: už – 78, prieš – 3, susilaikė 18. Po pateikimo yra pritarta.

Dabar susitarkime dėl komitetų. Pagrindinis komitetas – Ekonomikos komitetas. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstyti lapkričio 24 dieną. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Gerbiamas A. Nekrošius per šoninį mikrofoną. Prašau.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Kaip ir sakiau, frakcijos vardu prašome antikorporupcinio vertinimo dėl šito projekto.

PIRMININKAS. Prašomas šio projekto antikorporupcinis vertinimas. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ne, ministrė pritaria, niekas neprieštarauja. Gerai, prašome.

12.23 val.

Seimo narių pareiškimai

Toliau kitas darbotvarkės klausimas – Seimo narių pareiškimai. Yra penki užsirašę dėl pareiškimų žanro. Taigi B. Pietkiewicz kviečiama pirmoji į tribūną perskaityti savo pareiškimą. Prašau.

B. PIETKIEWICZ (LRF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, rytoj, lapkričio 11 dieną, Lenkija švęs 104-ąsias nepriklausomybės atkūrimo metines. Per šiuos metus ši šalis buvo ypač aktyvi visais svarbiais mūsų geopolitiniam regionui klausimais: saugumo, gynybos, energetikos, svarbių investicijų. Ir valstybė, ir jos gyventojai negailėdami jėgų, atsidavimo, laiko ir pinigų pirmieji ištisė pagalbos ranką užpultai Ukrainai, nepaisydami istorinių nuoskaudų ar nesutarimų. Tai stiprios, solidarios, krikščioniškas ir demokratines vertybes puoselėjančios tautos ir valstybės bruožas. Šių dienų kontekste Lenkiją lydi dideli iššūkiai: savo teisės į suverenumą gynimas, saugumo regione ir energetikos srityje išsaugojimas, sparčiai didėjančios infliacijos suvaldymas. Tačiau stebėdama šią artimą man šalį, kaskart stebiuosi stipria dvasia, darbštumu, savalaikiu, atliepiančiu gyventojų poreikius sprendimų priėmimu valstybės ir savivaldos lygmeniu.

Kaip Lietuvos lenkė džiaugiuosi, kad abidvi mano tėvynės ieško bendrystės ir patikimos draugystės, be išlygų deklaruoja solidarumą ir vienybę. Labai norėtusi, kad ir Lietuvos lenkai būtų aktyvi šio bendradarbiavimo dalis siekiant *win-win* situacijos, kai kyla poreikis spręsti opius klausimus dėl švietimo ar kitų postulatų. Dialogo stoka gali įstumti mūsų tautas į tolesnį nesutarimų ratą bei gilinti nepasitikėjimą, o šito žūtbut reikia vengti. Juolab kad ir istoriškai, ir geopolitiškai, ir kultūriškai mums tiesiog lemta būti drauge.

Artėjančios Lenkijos nepriklausomybės dienos proga noriu pasveikinti mūsų šalies lenkus ir Lenkijos lenkus, visą Lenkijos tautą. Esame stiprūs vertybes puoselėdami ir jas skleisdami, esame stiprūs dėl savo tikėjimo ir laisvės siekimo. Linkiu neprarasti tiesos dvasios ir drąsiai žengti į ateitį.

tį paliekant ateinančioms kartoms laisvą, dorovingą, dvasiškai ir materialiai turtingą valstybę. Dar kartą su ateinančia švente. Labai ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Prisidedu prie sveikinimų.

Kviečiame į tribūną gerbiama L. Girskienę. Kitas pareiškimas. Prašau.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Prisiekiu būti ištikima Lietuvos Respublikai, prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą, prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos Nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei.

Šį priesaikos tekstą tarėme padėję ranką ant Lietuvos Respublikos Konstitucijos 2000 m. lapkričio 13 d. Prisimenu šią dieną ir tą emociją, nes tai nebuvo eilinė diena mano gyvenime. Tardama priesaikos žodžius vos sulaikiau ašaras iš jaudulio. Kas galėjo patikėti, kad man, paprastai daugiabučio gyventojai, klaipėdiečiai išreikš tokį pasitikėjimą ir paves atstovauti jiems valdžios institucijoje, kuriai patikimas aukščiausios teisinės galios norminių aktų, reguliuojančių svarbiausius mūsų gyvenimo įvykius, tai yra visų mūsų gyvenimus, priėmimas. Tariu ačiū už suteiktą galimybę. Tikiuosi, jūsų nenuvyliau. Nuoširdžiai stengiuosi dirbti Lietuvos ir Lietuvos žmonių gerovei. Mano darbą įvertinsite jau netrukus.

Šiandien svarstome antrąjį XVIII Vyriausybės parengtą mūsų šalies biudžeto projektą. Be Seimo narių pasiūlymų, su grėsmingai augančia skola, kurią gražinti teks ieškoti būdų mums visiems, netrukus ant savo darbo stalų pamatysime naujų mokesčių paketą.

Simbolinė data – esame kadencijos pusiaukelėje, o gal kryžkelėje? Pasidaliję, persidaliję, susipriešinę, šimtą kartų ižeidę vieni kitus, pažeminę, persmelkti neapykantos turinčiam kitokią nuomonę, mažiau patirties ar žinių turinčiam. Vyriausybė negali pažiūrėti į Lietuvos Respublikos Prezidentą, Prezidentas negali pažiūrėti į Vyriausybę. Normalu? Man ne.

Per tuos dvejus metus padarėme viską, kad mūsų šalies piliečiai dar labiau nekęstų valdžios institucijų, nebetikėtų teisingumu ir įstatymo galia, deleguotų politikų išipareigojimu dirbti juos rinkusių žmonių gerovei, tėvynei, demokratijai. Nepatinka – 2024 metais išsirinksite kitą valdžią, iš tribūnos rėžia Vyriausybės vadovė. Išsirinksime, bet kaip išgyventi dar tuos dvejus metus iki kadencijos pabaigos?

Kas mums, sėdintiems šioje salėje, šiandien yra Konstitucija? Ką kada seniai priimtas ir šių dienų tikrovės nebeatitinkantis dokumentas ar pamatinių vertybių rinkinys? Stebėdamas savo jaunųjų kolegų iš Laisvės partijos darbą, o kartais net ir ilgametę patirtį turinčiųjų, gali pagalvoti, kad mūsų laisvės įprasminimas yra tik kažkoks nebeaktualus popiergalis, popiergalis, kurio koregavimą galima užsakyti kaip sveikinimą per pageidavimų koncertą palydint V. Juozapaičio daina. Ar tikrai visi deleguoti atstovauti tautai suvokiame Konstitucijos vietą ir svarbą valstybėje? Ar ją gintume nuo išorinių ir vidinių pavojų jų akivaizdoje, ar ją gintų mūsų ministrų pilnamečiai sūnūs ir dukros? Noriu tikėti, nes aš ir mano šeima stotų mūru už Lietuvą.

Kas mums pasidarė, žmonės? Kodėl savo priimtais sprendimais griauame savo valstybės pagrindą? Negi mums nieko nebereiškia per šimtmečius susiformavusių pamatinių ir krikščioniškųjų vertybių saugojimas? Nieko nebereiškia lietuviybės, nacionalinės kalbos, istorinės atminties, tautinės tapatybės ir kultūros paveldo išsaugojimas? Negi mums nebereiškia šeimos, kuri yra visuomenės ir valstybės pagrindas? Bukai siekiame tenkinti savo ir savo aplinkos ambicijas. Kai mietė kalba, pagalvojote, karbauskinė, kaip dažnai tenka girdėti šioje salėje. Ne, aš, savo Lietuvos pilietė, esu prisiekusi būti ištikima Lietuvos Respublikai.

PIRMININKAS. Laikas, gerbiama kolege.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Prisiekusi gerbti ir vykdyti jos Konstituciją. Tepadedu man Dievas. Kartais ištarti atsiprašau labai sunku. Sakoma, kad sunkiausią atsiprašymą išspaudžia tie, kurie kiekvieną išpažintį turėtų pradėti nuo nuodėmės, vadinamos puikybe, įvardijimo. Likusioje kadencijoje linkiu daugiau pagarbos, susitelkimo, mažiau arogancijos, susireikšminimo ir patyčių. Sėkmės!

PIRMININKAS. Dėkoju už pareiškimą ir tikrai gražius palinkėjimus. (*Plojimai*) Gerbiamasis D. Kepenis kviečiamas toliau į tribūną. Prašom. Pareiškimas.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju, pirmininke. Gerbiami kolegos, vis dažniau mes priversti prisiminti Lietuvos valstybės Konstituciją. Ką tik mano kolegė apie tai kalbėjo, aš noriu pratęsti tą

mintį, nes mes neseniai į savo informacinę bazę gavome aštuonių gana gausių nevyriausybinių organizacijų lapkričio 7 dienos viešą kreipimąsi į Lietuvos Respublikos Prezidentą, Seimo Pirmininkę, premjerę, kai kuriuos ministrus ir žiniasklaidos priemones. Kreipimosi pagrindinis akcentas teisingumo ministrės E. Dobrowolskos apkaltinimas šiurkščiai pažeidus Lietuvos Respublikos Konstituciją, nesilaikant 25 straipsnio dalies „kliudymas skleisti informaciją“ ir 23 straipsnio „piliečio persekiojimas už valstybės įstaigų kritiką“ nuostatų.

Konstatuotina, kad nevyriausybinių organizacijos gana kategoriškai reiškia pasipiktinimą, kad už Konstitucijos garantuojamas žmogaus ir piliečio teises ne bet kas, o teisingumo ministrė reikalauja kelti drausmės bylą kam – ogi tarptautinės ir Europos teisės teisėtyrininkui, Mykolo Romerio universiteto profesoriui, daktarui, advokatui I. Vėgėlei už jo profesinę veiklą ir aktyvią pilietinę poziciją ginant visuomenės interesą. Savo kreipimesi visuomenininkai reikalauja, cituojų: pirma, nutraukti iškeltą drausmės bylą profesoriui I. Vėgėlei Advokatų garbės teisme ir paviešinti tai žiniasklaidoje; antra, paaiškinti, koku pagrindu prieštaringai vertinamas televizijos žurnalistas A. Tapinas gali išvengti įstatymu nustatytų prievolių teikti ataskaitas Valstybinei mokesčių inspekcijai.

Bylos iškėlimas advokatų savivaldos institucijoje teisingumo ministrės sprendimu yra tik nevykęs valstybės pareigūno kišimosi į nevyriausybinių sritį faktas. Tačiau Seimo narės, einančios teisingumo ministro pareigas, apkaltinimas šiurkščiai pažeidus Konstituciją, kaip tai paskelbta trijose visuomenės informavimo priemonėse: „Respublikoje“, „Karštame komentare“ ir Lietuvos žmogaus teisių asociacijos leidinyje „Pozicija“, nėra kažkoks niekniekis.

Dėl nurodytų priežasčių manau, kad šio gana skaitlingai išreikšto nevyriausybinių organizacijų susirūpinimo, tiksliau, pasipiktinimo, nereikėtų praleisti nepastebėto. Esu įsitikinęs, jog tai apsvarstyti Seime, pavyzdžiui, Teisės ir teisėtvarkos komitete, ir priimtinos atitinkamos priemonės, nustatytais terminais ir motyvuotai atsakant viešo kreipimosi autoriams. Tikiuosi, kad tai nebus taip, kaip šiandien ką tik mano kolega K. Masiulis pareiškė, kad tai gali būti arklio subinės argumentai, kad taip nebūtų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau diskutuoti kviečiamas gerbiamas V. Ažuolas. Tiksliau, perskaityti pareiškimą. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Na ką, liberalkonservatorių Vyriausybė informavo, kad energetikos kompensacijoms skirsime šimtus milijonų. Kaip gražu ir džiugu, žmonės gali tikėtis gauti kažką pigesnio ar geresnio. Bet, žinoma, elektros spekuliantai, turėdami tokios Vyriausybės stogą, tam, kad paimtų kuo daugiau pinigų, pradėjo naudoti telefoninių sukčių metodus.

Kaip atrodo tie metodai? Paskambina žmogui, dažniausiai pensininkui, ir pradeda siūlyti brangią elektrą – po 50 centų, po 60 centų ir daugiau. Tada žmogus sako, tai atsiųskite jūs man pasiūlymą. Jūs čia veliate, suvėlėte, viską sumalėte, sako, „Perlas“ jau mane taip išdūrė, tai nenoriu kartoti (...), atsiųskite pasiūlymą. Konsultantė sako, vadovybė uždraudė mums siųsti pasiūlymą, nesiųsime. Bet greitai padiktuokite asmens duomenis, greitai greitai, kaip daro ir telefoniniai sukčiai, daro tą patį – padiktuok asmens duomenis, sužinosi, kad sudarei sutartį, kurią galima sudaryti žodžiu, bet nutraukti galima tik raštu.

Tada einama toliau, žmogus bando įsigilinti į kitus pasiūlymus. Sako, jūs galite pasiūlyti kintamą kainą, bet pasakykite, už kiek jūs praeitą mėnesį pardavinėjote kintama kainą? Atsakymas: mums draudžiama sakyti, už kiek mes praeitą mėnesį pardavinėjome kintama kainą. Žmogus klausia, o kaip man palyginti, aš esu garantiniame tiekime, ar jūs kintama kainą pigesnę ar brangesnę tiekiate? Tada po ilgų įkalbinėjimų pasirodo, kad jie siūlo daug brangiau negu garantinis tiekimas.

Gilinant toliau, pasirodo, įmonė skaičiuoja 3 mėnesių biržos vidurkį, o ne tos dienos ar to mėnesio, kad būtų galima paimti kuo didesnę kainą. Ir vėl atsiremiamė į tą patį – pasiūlymų niekas nesiųs. Po to žmogus sužino, kad sutartis jau pasirašyta, nes pasirašinėti galima žodžiu. Ir tada tu pabandyk į tą įmonę prisiskambinti. Skambinsi – neprisiskambinsi, pabandyk atsisakyti – neatsisakysi.

Ir einame dar giliau. Energetikos ministras sako: taupykite elektrą, vartokime taupiai, jos kuo mažiau sunaudokime. Žmogus skambina, sako, aš esu va toks, noriu būti išmanus elektros

vartotojas, paskambina „Igničiui“ – įdėkite man išmanųjį skaitiklį. Jam atsakymas: jūs ne toje eilėje, negausite. Bet, sako, aš noriu išmaniai vartoti elektrą. Susimokėk 150 eurų už tą skaitiklį. Gerai, sako, jeigu susimokėsiu, mielas „Igniti“, ar man pasiūlysite tokį planą, kai pagal valandas galiu vartoti elektrą ir už tai mokėti? „Ignitis“ atsako: ne, mes tokio pasiūlymo jums neduosime, bet mes jums galime pasiūlyti brangią fiksuotą kainą. Žmogus sako, aš nenoriu brangiai mokėti. Tai ko tu išgyveni, valstybė kompensuos.

Graži visa schema, kaip elektros spekuliantai, naudodami telefoninių sukčių metodus, įsavinės valstybės kompensacinius milijonus. Ir tas mitas, kad „Ignitis“ stengiasi žmonėms padėti taupyti elektrą, ir liko tik mitas. Įdomiausia ta situacija, kai tas pats žmogus pabandė surasti, kuris spekuliantas pasiūlytų pirkti pagal valandinę biržos kainą, visoje Lietuvoje atsirado tik vienas. O visi kiti to net nenori daryti. Vadinasi, žodžiai ir darbai labai skiriasi nuo realybės, bet, žinoma, jeigu norima taškyti pinigus, tai taškyti plačiai. Mokesčių mokėtojai sumokės, valdžia ištašys, spekuliantai įsisavins. Ir nesvarbu, kad pasisavinęs jis telefoninių sukčių metodais. Tad pirmyn į šviesų rytojų! (*Balsai salėje: „Šalin mafiją!“*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau į diskusiją kviečiamas gerbiamas P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamieji Seimo nariai, kaip jūs žinote, šiandien valdančioji dauguma planavo įtraukti į darbotvarkę įstatymo projektą dėl vienos lyties asmenų civilinės sąjungos. Tačiau opozicijai surinkus daugiau kaip 31 Seimo nario parašą ir reikalaujant, kad šio įstatymo atveju būtų atlikta teisinė ekspertizė, šio klausimo šiandien darbotvarkėje nėra. Tačiau valdantieji pasitelkė šiaudinių sociologų apklausas, mėgindami prastumti tos pačios lyties asmenų partnerystės įstatymą. Lapkričio 7 dieną buvo paskelbtos „Delfi“ apklausos dėl tos pačios lyties asmenų civilinių sąjungų, mėginant jas pateikti kaip sociologines apklausas, esą atspindinčias Lietuvos gyventojų nuomonę. O lapkričio 10 dieną LRT organizavo diskusiją šiuo klausimu. O lapkričio 10 dieną, tai yra šiandien, Seime planuota stumti skandalingą įstatymo projektą, kuris įteisintų tokias sąjungas planuojant jas prilyginti šeimos santykiams.

Visa tai rodo, kad siekdami įveikti piliečių daugumos nepritarimą šiai valdančiųjų iniciatyvai valdantieji pasitelkė nešvarias politinių technologijų manipuliacijas. Anksčiau minėtas „Delfi“ apklausas užsakė Lietuvos žmogaus teisių centras ir mėgino prisidengti tuo, kad apklausos klausimus suformulavo sociologas. Tačiau ar apklausos iš tiesų atspindi Lietuvos gyventojų nuomonę, pirmiausia lemia tokių apklausų sociologinis reprezentatyvumas. Tačiau „Delfi“ apklausa laužo sociologinę aksiomą, kad apklausos turi užtikrinti tikimybę, atranką, kad kiekvienas pilietis turi vienodą tikimybę pateikti į apklausą. Šiuo atveju apklausos dalyviai joje dalyvavo savarankiškai arba, kitaip sakant, tie, kurie buvo reikalingi, kad dalyvautų. Todėl tokia apklausa atspindi tik mažos asmenų grupelės, kuri dalyvavo apklausoje, nuomonę. „Delfi“ nepagrįstai teigia, kad ši apklausa rodo Lietuvos gyventojų nuomonę.

Nedidelės asmenų grupės mėgėjiškai surinkta nuomonė niekaip negali paneigti reprezentatyvių, profesionaliai atliktų sociologinių apklausų duomenų, kurie rodo, kad du trečdaliai Lietuvos gyventojų nepitaria valdančiųjų Partnerystės įstatymo projektams. Tenka apgailestauti, kad Lietuvos žmogaus teisių centras šiuo atveju pasirinko ne profesionalias sociologines tarnybas, kurios laikosi tarptautinių standartų, ir kad „Delfi“ portalas klaidina Lietuvos visuomenę.

Tautos ir teisingumo sąjunga kviečia griežtai įvertinti bet kokius projektus, mėginančius partnerystę teisiškai prilyginti santuokai ir šeimai, taip pat kviečia mūsų visuomenės specialiąsias tarnybas ištirti, ar Seimo vadovybė neįsitraukė į visuomenę klaidinančių apklausų ir šališkų diskusijų visuomeninio transliuotojo programos organizavimą. Seimo narys P. Gražulis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ačiū, kad ir prisistatėte. Gerbiame kolegos, mes baigėme pareiškimų žanrą.

12.45 val.

Vyriausybės valanda

Dabar kviečiu Vyriausybės narius užimti savo pozicijas. Vyriausybės pusvalandis. Klausia visi, nes nebuvo įvardinta, kad čia tik opozicija. Taigi kviečiu visus ministrus į savo vietas. Pirmas klausimą užduos V. Ažuolas frakcijos vardu. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Sveiki. Jeigu galima... Minutę, kad girdėtų finansų ministrė. Gerbiama finansų ministre, jeigu galima jūsų paklausti, frakcijos vardu norėčiau. Praeita Vyriausybė atnešė 2020 metų biudžetą, 2021 metų buvo numachiusi iš RRF lėšų panaudoti beveik 1 mlrd. 2021 metais. Jau praėjo dveji metai, kai jūs dirbate finansų ministre. Iki šiol RRF lėšų yra panaudota tik apie 10 %, apie 200 mln. Jūs turėjote pateikti rugsėjo mėnesį Europos Komisijai paraišką dėl kitų RRF lėšų, bet, mano žiniomis, to dar nepadarėte. Ką planuojate daryti? Ar prisiimsite asmeninę atsakomybę, kad nepavyksta panaudoti RRF lėšų per tuos dvejus metus, ar rasite koki nors kraštinį, kurį atleisite ir apkaltinsite, kad jis blogai dirbo? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Jūsų klausime nuskambėjo tiek neteisingų teiginių, kad man net sunku atsakyti į šitą klausimą. Viena. Jūsų buvusi Vyriausybė parengė ne RRF planą, o tam tikrą DNR planą, jame buvo numatytos investicijos, kurios nebuvo suderintos su Europos Komisija. Tas derinimas vienaip ar kitaip būtų užtrukęs.

Antra. Noriu pasakyti, RRF instrumentų išskirtinumas yra tas, kad pinigai yra skiriami ne už tai, kiek trinkelį padaryta, o kiek reforminių veiksmų yra pasiekta, ar investicinių veiksmų, kurie yra numatyti kaip rodikliai. Rugsėjo pabaigoje mes planavome pateikti pirmą mokėjimo prašymą už pasiektus rodiklius. Šiuo metu esame pasiekę 30 iš 33 rodiklių, per šį mėnesį dar du rodiklius pasieksime ir teiksime mokėjimo prašymą už tuos veiksmus, kurie jau yra padaryti. Tai reiškia, kad nė vieno euro neprarandame, tie pinigai vienaip ar kitaip atkeliaus pagal mokėjimo prašymą pagal tuos suderintus terminus.

Taip pat noriu pabrėžti, kad ne tik teiksime prašymą už praėjusį laikotarpį, bet taip pat rengiame ir plano pakeitimą. Jame bus numatyta ne tik pasinaudoti subsidine dalimi, parengta pagal tuometinius poreikius, vadinasi, po kovidinio laikotarpio, bet taip pat, atsižvelgiant į energetinę krizę ir į tai, kad reikia plėsti mūsų generacijos pajėgumus, bus parengtas papildomas plano pakeitimas. Jis kalbės apie tai, kad skolinsimės atsinaujinančios energetikos plėtrai ir įgyvendinsime daugiau projektų, negu buvo suplanuota pačioje pradžioje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tik atkreipiu gerbiamų kolegų dėmesį, nes jau buvo klausimas, *tablo* neteisingai dega 60 minučių, mes tiesiog sistemoje dabar negalime pakeisti, 30 minučių, taip yra sutarta.

Dabar frakcijos vardu klausia gerbiamas J. Pinskus. Prašau.

J. PINSKUS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų energetikos ministrui. Gerbiamas ministre, suskystintųjų dujų terminalui finansuoti buvo įvestas vadinamasis galios mokestis savivaldybėms, turinčioms galimybę naudoti dujas, bet jų nenaudojančioms. Taip buvo Lietuvos piliečiai įpareigoti prisidėti prie SGD terminalo išlaikymo. Bet dabar, kai 60 % SGD terminalo dešimčiai metų rezervuota Lenkijos ir Latvijos vyriausybių, ar nesvarstote galimybės sumažinti šį mokestį, o galbūt net ir atsisakyti jo? Tiesiog jis kaip ir tampa bent jau 60 % nereikalingas.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Taip ir bus.

J. PINSKUS (LRF). Taip ir bus?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Taip. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Dar premjerė papildys.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Tai yra reguliatoriaus klausimas. Regulatorius perskaičiuoja automatiškai. Ir dabar pagal pajamas, terminalo gaunamas iš padidintos krovos, ta dalimi yra mažinamas tarifas.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš norėčiau papildyti. Kadangi praėjusią savaitę ponas J. Pinskus man buvo uždavęs klausimą, paskui mačiau, kad gūžčiojo pečiais su kolega, neva aš į klausimą neatsakiau, ar mūsų vartotojams perduodama šita našta, ar ne. Aš norėčiau pabrėžti tai, ką pasakė ministras. Kainodara yra tvirtinama VERT'o. VERT'as tikrai neleidžia jokių nepagrįstų kaštų perkelti mūsų vartotojams.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausimą užduos gerbiamas R. Žemaitaitis. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū. Klausimas gerbiausiai premjerei. Antradienį su energetikos ministru Dainiumi mes čia apsižodžiavome salėje dėl „Inter Rao“ ir teko kreiptis į Finansinių nusi Kaltimų tyrimo tarnybą. Pasirodo, Dainiau, eilinį kartą vėl buvai neteisus. Noriu, kad dabar Ingrida paaiškintų. FNTT pasakė, kad FNTT davė leidimą ir mokėjimai buvo atliekami Rusijos

įmonėms. Kaip iš tikrųjų yra? Ar jūs esate informuoti apie tai, kad už elektros energiją Lietuva atsiskaito ir Lietuvos įmonė moka? Nes jūs pasakėte, kad tikrai taip nebuvo? Tai patvirtina dabar ir teismo dokumentai, gauti išrašai. Kaip iš tikrųjų šiandien yra su šita informacija, nes viena jūs sakote, o dokumentai, pateikiami teismo ir bankroto administratoriaus, rodo visai ką kita.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Žiūrėkite, kolega, sakė, pasakė... Aš neturėjau galimybės sekti jūsų individualios diskusijos su energetikos ministru, o aš pati nieko nesu pasakiusi. Tai prašau man tuos dokumentus atsiųsti, aš juos įvertinsiu ir atsakysiu jums raštu. Daugiau neturiu ką pasakyti.

PIRMININKAS. Dar atsakys gerbiamas D. Kreivys. Prašau.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Žiūrėkime dar kartą... (*Balsai salėje*) Nesiginčijame! Aiškiai „Litgridas“ vakar išplatino pranešimą spaudai, kuriame aiškiai yra sakoma, kad nuo liepos mėnesio nė vienas mokėjimas iš Lietuvos tinklo operatoriaus nėra išjęs. Paprašiau vakar viešai pateikti bent vieną apmokėtą sąskaitą, už ją padarytą pavedimą. Kai aš matysiu šitą apmokėtą pavedimą, tada galėsime toliau kalbėti, kalbėsime ir su „Litgridu“ tada. Bet dar kartą noriu pakartoti vieną dalyką, kad nuo liepos 1 dienos „Litgridas“ nemoka ir Lietuvos tinklo operatoriaus pinigai neišeina. Estai su latviais nustojo mokėti rugpjūčio mėnesį, tačiau Lietuva nemoka jau nuo liepos 1 dienos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, aš tik noriu atkreipti visų ir lygiai taip pat dabar diskutuojančio R. Žemaitaičio dėmesį, kad aš šioje salėje, tiesiog bent jau man pirmininkaujant prašyčiau kolegų vieniems į kitus kreiptis šiek tiek pagarbiau, galbūt naudoti vardą, pavardę arba pareigas, nes nesame draugų vakarėlyje, kad tik vardu vieni į kitus kreiptumėmės.

Toliau klausimą užduos gerbiamas Z. Balčytis. Prašau.

Z. BALČYTIS (DFVL). Laba diena, gerbiamas energetikos ministre. Aš irgi tada turiu klausimą. Praeitą kartą jūs paminėjote, kad tiek dujų, tiek elektros energijos kainos biržoje krenta, ir buvote paminėjęs lyg 108 eurus už kilovatvalandę. Tai dabar kyla klausimas, kada vis dėlto gyventojams nusimato tų kainų sumažėjimas, nes jos dabar yra atitinkamai?..

Antras klausimas. Ar iš tikrųjų VERT'as atsako už kainų reguliavimą? Gerbiamas ministre, ar VERT'as atsako už kainų reguliavimą? Nes mes gavome iš Energetikos ir darnios plėtros komisijos, kai buvome suformavę paklausimą, kad lyg atsako Vartotojų teisių apsaugos tarnyba. Čia dabar mums reikia vieną kartą susitarti, kad mes galėtume ateityje kalbėti, kaip iš tikrųjų yra.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Rinkos kaina šiuo metu yra 108, 118, šiek tiek per 100 eurų. Tokia ji nai yra, TTF toks. Regulatorius tvirtina kainą ateinančiam pusmečiui remdamasis savo metodika. Jeigu regulatorius nepataiko kainos, tai automatiškai kitą pusmetį kaina yra arba pridedama, arba sumažinama. Tačiau noriu pasakyti, kad gyventojams nereikia mokėti tokių kainų, kurios buvo ar kurios regulatoriaus bus suskaičiuotos, nes tris ketvirtadalius Vyriausybė kompensuos.

Toliau. Jeigu regulatorius nepataikys kainos, vadinasi, ta suma bus nepanaudota arba ateinančiu periodu bus grąžinta Vyriausybei.

PIRMININKAS. Dar gerbiama premjerė papildys. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš irgi norėčiau vis dėlto čia šiek tiek pridurti, kadangi dabar matant šių mėnesių tokias pozityvesnes tendencijas dujų ir elektros kainų situacijoje kažkam pradeda rodytis, kad tarsi yra pagrindo mažinti kainas vartotojams. Nepykite, kolega, bet šiandien elektros rinkos kaina, nors ir kokia ji būtų, yra dvigubai didesnė nei ta, kiek moka galutinis vartotojas. Tai čia tik yra klausimas, kiek valstybė išleidžia kompensacijoms.

Su dujomis situacija yra, kaip ministras ir paminėjo, dar dramatiškesnė, nes realiai vartotojų mokama kaina – 77 centai už kub. metrą yra kartais mažesnė už tą kainą, kokia yra be kompensacijų rinkos kaina, nustatyta VERT'o pagal VERT'o metodiką.

Gera, jeigu valstybei reikės mažiau pasiskolinti tam, kad mokėtų kompensacijas, bet mažinti kainas vartotojams jau būtų visiškas nesusipratimas, nes rinkos kainos vartotojai ir dabar toli gražu nemoka.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduotų gerbiama O. Leiputė, bet aš jos salėje nematau. Kitas iš socialdemokratų būtų gerbiamas J. Sabatauskas, bet jo irgi nėra. Tada iš eilės gerbiamas A. Gedvilas. Prašom.

A. GEDVILAS (DPF). Gerbiama premjere, prieš porą dienų Lietuvoje lankėsi Pasaulio banko atstovai. Jie teigia, kad Lietuvos mokesčių sistema neskatina ekonominio augimo ir neleidžia su-

nykti šešėliui, PVM atotrūkis yra milžiniškas, daugiau nei dvigubai, lyginant su Europos Sąjungos vidurkiu, disponuojamų pajamų nelygybė yra didžiausia Europos Sąjungoje ir šeštoje vietoje tarp OECD šalių, mokesčių sistema tebėra archajiška ir taip toliau.

Esu tikras, kad jūs, kaip ekonomistė, kaip buvusi Lietuvos banko valdybos narė, šias gėdingas išvadas ir siūlymus girdėdavote nuolat ir turbūt pagalvodavote, kad būdama valdžioje visa tai keisite. Šiandien jau dveji metai, kai esate valdžioje, esate viena iš trijų svarbiausių asmenų mūsų Lietuvoje. Kaip vertinate savo finansų ministrės neveiklumą šioje srityje? Ar tikrai gauti apdovanojimai neturėtų būti gražinti tiesiog pripažinus faktą, kad buksuojama?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, tai, ką pasakė Pasaulio bankas, aš asmeniškai sakau jau turbūt dešimti ar penkiolikti metai. Tą patį sako kolega R. Kuodis ir dar daugybė Lietuvos ekonomistų. Mes išbandysime jūsų žodžių nuoširdumą tada, kai finansų ministrė ateis į Seimą su įstatymų pakeitimais, kuriais siūlys spręsti šitas problemas.

Man labai gaila, kad jūs labai gerai girdite importinius ekspertus, tai yra žmones, kurie iš užsienio atvažiuoja, iš Amerikos ir pasako dalykų, tada visi suklūsta ir, Jėzau, čia kažką labai labai svarbaus pasakė, nors mes tai žinome, nežinau, kelinta dešimtis metų. Čia yra Seimo politinės valios klausimas pritarti pasiūlymui pradėti šiuos klausimus pagaliau svarstyti. Aš tikrai ne kiek neabejoju, kad Finansų ministerija profesionaliai tuos pasiūlymus parengs.

O Pasaulio banko ekspertai, tiesą sakant, šitas išvadas teikia pačios Vyriausybės pasiūlymu. Nepasakysiu, kad Vyriausybė tuo neturi tam tikro galbūt ir bandymo prisibelsti į politikų protus taktikos, nes jūs pats savo klausimu esate akivaizdus įrodymas, kad kai vietos pranašai kalba, tada jūs negirdite, o kai tik pranašas yra ne iš savos žemės, tada staiga ir susirūpinate, ir susijaudinate, ir labai norite tuos sprendimus pamatyti. Pamatysite, o tada mes pasižiūrėsime, kiek tai nuoširdžiai jums rūpi.

PIRMININKAS. Dėkoju. Liaudies išmintis retai klysta. Gerbiama B. Pietkiewicz dabar klausimą užduos. Prašom.

B. PIETKIEWICZ (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš užduosiu klausimą gerbiamai ministrei A. Bilotaitėi. Prieš keletą savaitių pasklido informacija, kad atsirado naujų skrydžių iš Artimųjų Rytų ir Vakarų Afrikos į Kaliningradą. Pagal lenkų saugumo tarnybas galimai ruošiamasi dar vienam nelegalų antplūdžiui ir nelegalių migrantų srauto paleidimui. Taip, Lenkija tam jau ruošiasi – stato naują užtvartą. Ar mes esame tam pasiruošę ir kokie sprendimai buvo priimti dėl šio klausimo, jeigu buvo?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Pirmiausia reikėtų pasakyti, kad mes tikrai jau esame daug dalykų padarę, skirtingai nuo mūsų kaimynų lenkų. Mūsų visa siena su Rusijos Federacija yra padengta sienos stebėjimo sistemomis, o tos vietos, kuriose galima, jau stovi fizinis barjeras. Šiuo metu yra duotas pavedimas mūsų Valstybės sienos apsaugos tarnybai, kad ji dar kartą pažiūrėtų ir įvertintų, kokios galbūt dar techninės priemonės būtų reikalingos tam, kad dar būtų galima sustiprinti fiziškai mūsų sienos apsaugą.

Pirmadienį lankiausi pati su generolu R. Liubajevu. Mes apsižiūrėjome situaciją, aptarėme galimas grėsmes ir pasiruošimą. Taip, yra aptarti dalykai, yra sudėlioti algoritmai. Jeigu toks veiksmas galėtų būti organizuojamas iš Rusijos Federacijos, nors turiu pasakyti, kad šiuo metu Lietuva, mūsų tarnybos tokios informacijos neteikia, kad vyksta naujo kelio atidarymas, naujo migracijos kelio atidarymas, žinoma, matydami, ką yra padaręs Baltarusijos režimas, mes tikrai ruošiamės. Ir jeigu tai vyktų, būtų taip pat taikomas neįleidimo sprendimas. Mūsų VSAT'o pareigūnai yra pasidėlioję, kaip tai vyktų, kokiose vietose vyktų. Dar taip pat turiu informuoti, kad Vidaus reikalų ministerija taip pat yra parengusi ir Valstybės sienos apsaugos įstatymo pataisas, kad šis sprendimas, neįleidimo, esant nepaprastajai padėčiai arba ekstremaliajai padėčiai, tiesiog imtų veikti ir įstatymas tai leistų įgyvendinti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas A. Nekrošius. Prašom.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš klausimą adresuojau energetikos ministrai. Norėčiau paklausti apie atsinaujinančių išteklių energijos bendriją. Tikrai įrankis geras ir daugelis savivaldybių domisi tuo įrankiu. Mano klausimas būtų toks. Vakar komisijoje išsamiai buvo pristatytas modelis, kaip ta schema veiktų. Ir ten toks įdomus niuansas, kai pati bendrija

pasistato jėgainę ir paskui tą elektros energiją patys vartoja. Ir atsiranda toks tarpininkas – nepriklausomas energijos tiekėjas. Ar jis yra tikrai būtinas, ar negalėtų, pavyzdžiui, ta pati bendrija sudaryti su ESO tiesiog kokią nors tiekimo sutartį, nebūtinai dalyvaujant nepriklausomam tiekėjui? Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Situacija yra tokia, kad bendrija ne visą laiką vartoja savo pasigaminą elektrą, tačiau dalį laiko ji gauna iš tinklo ir perka ją tinkle. O kadangi mūsų rinka yra labai aiškiai apibrėžta įstatymu, kuris buvo priimtas praėjusioje kadencijoje, tai visa rinka veikia pagal tą įstatymą, kurį mes visi kartu priėmėme.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Klausimas būtų taip pat gerbiama energetikos ministrui. Vakar Vyriausybė priėmė, sakyčiau, tokį gražiu pavadinimu reikšmingą dokumentą sugriežtinti nepriklausomų elektros tiekėjų veiklą bei suvienodinti jų reguliavimą. Tačiau pats turinys, atsižvelgiant į tai, kad liko trys valstybinės įmonės, realiai tiekiančios elektros energiją, tai laisva rinka nesukurta, apie nepriklausomumą kalbėti turbūt nelabai galima. Ką reglamentuoja tas dokumentas? Jos negalės turėti pradelstų skolų, joms negalės būti pradėtos bankroto, reorganizavimo, likvidavimo procedūros. Bet nė pusės žodžio apie tai, kaip reguliuos kainas. Juk sutartys sudaromos 36, 38, 84 mėnesiams. Kokiomis kainomis? Virš 50 centų? Tai kur jūs įstumsite žmones, siūlydami sudaryti ilgalaikes sutartis, kaip ne kartą akcentavo Energetikos ministerija, ypač jūsų viceministrė, gerbiamas ministrė? Kas bus?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Dar kartą pažiūrėkime, ką siūlo tiekėjai. Sutartis turbūt galima sudaryti nuo 12 iki 5 metų, kaip jūs teisingai sakote. Ir žmogus gali pasirinkti. O mes turėjome atvejį, kai vienas tiekėjas siūlė 6 mėnesių sutartis, tai pasekmes taip pat visi žino. O kalbant apie kainų lygį, šiandien taip, mes turime keturis kartus žemesnes kainas, negu turėjome piko metu, tačiau tiekėjai, kaip ir kainų kilimo atveju, nereaguoja tą pačią minutę, žiūri, kaip atrodo rinka ateityje, ir pagal tai daro savo išvadas. Manau, kad konkurencija tarp trijų didelių žaidėjų galbūt ir nėra pakankama, tačiau nėra taip, kad jos nebūtų. Naujas pateiktas įstatymas, įstatymo pakeitimai pirmiausia yra skirti tam, kad tokių atvejų, tokių recidyvų, kokie įvyko su „Perlo“ bendrove, neatsitiktų. Aš manau, kad nemažai įstatymų pataisų ir papildomų reikalavimų ir VERT'o papildomų ataskaitų turėjimas ir peržiūrėjimas kas ketvirtį leis išvengti tokių situacijų, kokias turėjome. O įstatymas ateis į parlamentą ir visada jūs turėsite galimybę jį patobulinti.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiama ministrui. Dabar klausimą užduos gerbiamas A. Palionis.

A. PALIONIS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėčiau užduoti klausimą socialinės apsaugos ir darbo ministrei gerbiamai Monikai. 2014–2020 metų finansiniu laikotarpiu buvo finansuojama integrali pagalba ir ji pagal savo stebėsenos rodiklius tikrai parodė gerus rezultatus, o ministerija savivaldybių raštiškai paprašė tęsti šią pagalbą ir įsipareigojo finansuoti tas išlaidas savivaldybėms. Buvo žadėta kovo mėnesį, vėliau – spalio mėnesį. Aš norėjau paklausti, ar bus surasta pinigų, ar ne?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Geras klausimas. Tikrai noriu padėkoti savivaldybėms, kurios tęsia ir patyrė tas išlaidas. Nauju laikotarpiu tikrai finansavimas šios paslaugos bus tęsiamas, tiesiog užtrukus visam tam europinių lėšų paleidimo mechanizmui, kuris yra gana sudėtingas, mes turbūt turėsime galimybę išmokėti savivaldybėms jau naujo laikotarpio lėšas šiek tiek vėliau. Bet su kiekviena savivaldybe tikrai derinamės atskirai ir žiūrime, kokios išlaidos buvo patirtos ir ar galime prisidėti jas kompensuoti, jeigu reikia, tam tikra apimtimi, bet naujas laikotarpis tikrai yra užtikrintas. Tiesiog dabar yra klausimas, kaip greitai mums pavyks jį paleisti ir kaip greitai lėšos pasieks savivaldybes. Tikrai mūsų darbuotojai dirba labai intensyviai, kad kuo greičiau tie pinigai atkeliautų. Tikiuosi, kad pavyks iki metų pabaigos tą padaryti.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiama ministrei. Klausimą užduos gerbiamas A. Dumbrava. Prašom.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Labai ačiū. Energetikos ministro vis dėlto dar norėčiau paklausti dėl tų kainų. Prašom pasakyti, kokią žinią mes galime nusiųsti žmonėms, nes jie dabar tikrai gauna tas ilgalaikes sutartis, tarkime, dvejiems metams, fiksuotas kainas, tarkime, šiandien 56 euro centai dienos ir nakties. Mes galime tikėtis, kad valstybė kompensuos ir kokią sumą? Kokią kainą turės mokėti gyventojai? 28 euro centai ar kaip?

Ir antras klausimas. Norėčiau, tiesiog būtų kaip prašymas, kad būtų operatyviau pateikiamos sąlygos gaminantiems vartotojams, tarkime, privatiems namams, kad ESO pateiktų. Aš nežinau, ar ten darbuotojų trūksta, ar kas ten yra, ar kompetencijų maža, kad susidarytų labai didelės eilės? Jie sako, kad per 40 kalendorinių dienų, bet tos dienos praeina ir jokio atsakymo nėra dėl padidėjusios saulės energijos paklausos. Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Ačiū. Kaina bus 28 centai, tai ne kartą buvo komunikuojama ir yra pateikti biudžeto... tai yra įdėta į biudžetą ir klausimų ta tema turbūt nebėra.

O dėl ESO reikia suprasti, kad turime dešimtis tūkstančių žmonių, dabar prašančių leidimų plėtrai. Tai galima įsivaizduoti krūvį ir turbūt neišplėsimė iki begalybės ESO personalo. Tiek ESO, tiek „Litgridas“ yra paprašyti sustiprinti šias grandis, įkurti atsinaujinančios energetikos centrus, kurie užsiims vien atsinaujinančios energetikos plėtra. Ta kryptimi judame. Procesai yra maksimaliai peržiūrimi pačioje įmonėje. Įmonėje nėra, kad sėdi žiopliai. Tikrai dirba ir bando daryti, ką gali. Bet sakau, dar kartą turime prisiminti, kad dešimtys tūkstančių žmonių. Kiekvieną mėnesį didėja įrengtos galios beveik po 50 megavatų. 500 megavatų turime šiuo metu, turbūt megavatas bus suteiktas per metus ar šiek tiek daugiau. Tai galima įsivaizduoti, koks skaičius žmonių vis ateina į gaminančius vartotojus, ir tuo aš labai džiaugiuosi.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiama ministrei. Aš tik atkreipsiu dėmesį ir kolegų, ir ministrų gal šiek tiek laikytis arčiau mikrofono, nes ir transliacija paskui nelabai girdėti.

Gerbiamas V. Fiodorovas užduotų klausimą, bet jo nėra. Tada gerbiamas D. Kepenis, matau, yra. Prašau.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Noriu paklausti švietimo ministrės. Ponia ministre, per žiniasklaidą nuvilnijo jūsų pastangos nušalinti nuo darbo, atleisti lietuvių kalbos mokytoją A. G. Astrauskaitę. Jūs jau ne pirmoji, kuri persekiojate gerbiama mokytoją, bet aš noriu priminti, kad mokytoja buvo priversta palikti mokyklą tada, kai pasipriešino prievartiniam skiepijimui ir po to rengė mitingus, nes nenorėjo pati nešioti galimybių paso ir kitus ragino to nedaryti, ką jai leidžia Konstitucija. Dabar, kai mes žinome, kad kovidas, va, poniam premjerui patvirtins, pavirto į gripą, visa tai atrodo kraupiai. Ir dabar jūs, nuteisusi mokytoją Astrą be teismo, norite palikti ją ir be duonos kąsnio, mokytoją, kuri jau laimėjo ne vieną bylą prieš savo persekiotojus. Ir matome, kas visa tai organizuoja. Gal jūs to nežinojote? Kaip, poniam ministrei, jūs jaučiatės teisėjo *rolėje*?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Na, tikrai aš nesu teisėjo *rolėje* ir nieko nuteisčiau, bet laikausi ir laikysiuosi pozicijos, kad žmonės, kurie reiškia nepagarbą savo valstybei, jos įstatymams, neturėtų dirbti mokytojais ir rodyti pavyzdį mokiniams.

PIRMININKAS. Gerbiama premjerė papildys.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš norėčiau papildyti, nes jau matau toje kitoje nuomonėje, jeigu ją galima taip pavadinti, cirkuliuojančias spekuliacijas dėl mano pasisakymų apie pandemijos valdymą.

Gerbiamas kolega, tam, kad dabar nereikėtų nei veiklos, nei žmonių mobilumo didelių apribojimų, nei kokių kitokių sprendimų, daug žmonių turėjo pasiskiepyti, daug žmonių susirgo, o nemažai žmonių, deja, ir apleido šį pasaulį. Tai siūlyčiau vis dėlto nesupaprastinti to vaizdo, galiausiai ir gripas gali būti gana pavojinga liga. Tai niekaip nepaneigia skiepų svarbos ir imunoprofilaktikos, apie ką visą laiką kalbėjome, kalbame ir toliau kalbėsime.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama kolegos, aš nuo savęs irgi vieną trumpą repliką, kad kraupiai atrodė nuo kovidinio mirštantys žmonės. Tai aš jums galiu patvirtinti.

Gerbiamas V. Valkiūnas. Prašau.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke Pauliau. Energetikos ministrei šiandien daug užduodama klausimų. Baltų apykaklių mafija dirba juodą darbą. Ir šiandien, žiūriu *online*, elektros kainos šokinėja nuo 43 iki 28 centų už kilovatvalandę. „Ignitis“ jau nėra, mano nuomone, socialiai atsakinga įmonė. Tačiau klausimas A. Bilotaitei.

Jūs nugalėjote net patį S. Skvernelį, buvo didelė įtampa. Gerbiama Agnė, kaip jūs jaučiatės, kaip sveikata po psichologinės traumos?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Nežinau, gal čia kitų reikėtų paklausti, kaip jų sveikata. Mano sveikata puiki, atlaikėme hibridinę ataką. O kad yra emocijų ir kai kurių asmenų politinės kultūros

lygis yra atitinkamas, na, taip yra. Deja, reikia pripažinti, kad turime problemų su politine kultūra ir nieko nepadarysi, tenka apgailestauti.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, nors laikas išsekęs, bet iš visų dar norinčių paklausti likęs tik vienintelis gerbiamas G. Kindurys. Sudarykime jam galimybę paklausti. Prašau.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas daugiau gal žemės ūkio ministrui. Matuojant kelių sklypus, siekiant juos įteisinti Nekilnojamojo turto registre, tikrai Lietuvoje gausu atvejų, kada privatus gretimas sklypas keliui būna išmatuotas iki važiuojamosios dalies. Taip išeina, kad privatus sklypas yra užlipęs ant kelio juostos. Įteisinant tokį kelio sklypą, kelio juostos sklypą, iš savininko ta dalis, kuri buvo užlipusi ant kelio juostos, yra atimama. Be to, tada privatų sklypą reikia permatuoti ir perregistruoti. Tuo procesu rūpinasi ir jį, aišku, apmoka žemės savininkas.

Taigi tokia situacija yra, kai, tarkim, dėl matininko ar žemėtvarkos tarnybos ar darbuotojų kaltės kenčia savininkas ir klaidą ištaisyti turi, ir pats imtis inicijuoti permatavimus, ir pats mokėti už tuos darbus. Ką ministerija ketina daryti tuo klausimu, kad dėl valstybinių institucijų ar įstai-gų atstovų kaltės žemės savininkui klaidų ištaisymas nuosavybės dokumentuose ir turte nekainuotų lėšų ir, aišku, didelio rūpesčio naujiems matavimams ir registravimams atlikti?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Nes jeigu yra konkretus atvejis, kad ne dėl savininko kaltės sklypas užėjo ant kelio, jeigu taip galima sakyti, nes vieną atvejį tikrai turėjome Molėtų rajone, kur labai pats asmeniškai žiūrėjau ir nagrinėjome, tai nuostata yra bendra – kieno klaida. Jeigu klaida yra derintojo, tarkim, NŽT ar savivaldybės, tai jie turi kompensuoti visus permatavimus ir visa kita. Jūsų konkrečiu atveju, matyt, kažkas yra, tad atsiųskite, nes neturėtų savininkui būti prievo-lė susimokėti už naujus matavimus. Nebent kažkas yra atsitikę kitaip, kad tas sklypas įkeliavo į valstybinį kelią. Kaip aš suprantu, ne kaimo keliuką, bet normaliai suprojektuotą kelią. Jūs, ma-tyt, apie tai kalbate. (*Balsas salėje*) Atsiųskite, gerbiamas Gintautai. Atsiųskite, tikrai pasižiūrėsime. Neturėtų taip būti.

PIRMININKAS. Gerai. Dėkoju Vyriausybės nariams. Vyriausybės pusvalandį skelbiu baigtą ir rytinį plenarinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*) (...) valandą ir paskui, man atrodo, ir slaptas 15 val. 30 min.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 220 STENOGRAMA

2022 m. lapkričio 10 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
A. MAZURONIS ir V. MITALAS*

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiamieji kolegos, pradedame lapkričio 10 dienos vakarinį posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

14.00 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2147(2) (svarstymas)

Gerbiamieji kolegos, pirmasis vakarinio posėdžio 2-1 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2147. Svarstymo stadija. Pranešėjas – Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas. Jo salėje nematau. Gal A. Butkevičius galėtų pristatyti komiteto išvadą dėl šio su biudžetu susijusio įstatymo? Prašau.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas svarstė šį įstatymo projektą. Turiu pasakyti, kad šiam įstatymo projektui, kiek atsimenu, buvo pritarta bendru sutarimu. Neapsirikau.

PIRMININKAS. Tai yra puikios naujienos. Ačiū jums. Neturime norinčių pasisakyti diskusijoje, bet yra pasiūlymų dėl šio projekto. Kadangi esame sutarę, kad dėl siūlymų sprendime balsuoti skirtu laiku, tai šį klausimą šiek tiek atidedame.

Darbotvarkės 2-2.1 klausimas – Medicinos praktikos įstatymo kelių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1852. Priėmimo stadija.

Kviesčiau komiteto atstovą – pirmininką A. Matulą į tribūną, bet jo salėje nematau. Taip pat reikės apsispręsti dėl siūlymų. Tuomet padarysime analogiškai, kaip ir dėl prieš tai buvusio projekto, – eisime prie siūlymų balsuoti skirtu laiku. Analogiškai ir dėl Odontologijos praktikos įstatymo.

14.03 val.

Šeimynų įstatymo Nr. XI-681 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1978(3) (priėmimas)

Tuomet svarstysime 2-3.1 klausimą – Šeimynų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1978. Priėmimo stadija.

Priėmimas pastraipsniui. Nuo 1 straipsnio iki pat 9 straipsnio pastabų, pasiūlymų negauta. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 10 straipsnio Teisės departamento pastaba. Komitetas pritaria.

Toliau analogiška Teisės departamento pastaba dėl 16 straipsnio. Komitetas pritaria. Taip pat dėl 22 straipsnio komitetas pritaria. Ar galėtume nuo 10 straipsnio iki 22 straipsnio pritarti visiems straipsniams bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Ir naujos redakcijos 2 straipsnis. Ir 1 straipsniui, ir 2 straipsniui naujos redakcijos galime taip pat pritarti? Ačiū, pritarta.

Dėl viso projekto yra norinčių kalbėti. Už kalbės R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Mieli kolegos, įstatymo projektas, jį parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Teisės departamento išvadas įvertino mūsų Socialinių reikalų ir darbo komitetas, rastas kompromisas su Lietuvos savivaldybių asociacija, išties yra išdiskutuotas, savalaikis ir reikalingas. Tėvų palikti 5 tūkst. 957 vaikai. Institucinėje globoje

dar yra apie 1 tūkst. vaikų. Tad tos šeimos, kurios atlieka tą šventą misiją – globoja vaikus, o jų tik 54, tose šeimynose auga apie 260 vaikų, iš tikrųjų atlieka didelį darbą. Tas įstatymas pasitarinaus tam, kad tų šeimų būtų išspręstos tam tikros problemos ir būtų geriau. Reikia mums visiems kartu pagalvoti, kiek galima daugiau susitelkti, kad kuo mažiau vaikų būtų institucinėje globoje, kad kuo mažiau vaikų būtų paliekamų.

Ir čia tikrai norėčiau kreiptis ir į savivaldybes, kad jos parodytų didesnę dėmesį šeimynų steigimui, šiuo atveju 28 savivaldybės yra įsteigusios. Taip pat žvelgiant į ateitį ir žvelgiant į visumą reikėtų pagalvoti apie visus, kurie globoja vaikus, ir galbūt mąstyti, kaip galima padėti ir toms šeimoms, kurios yra vaikų globėjos, nes, kaip minėjau, didžiąją dalį paliekamų vaikų globoja šeimos. Tad linkiu pritarti šitam įstatymo projektui ir toliau galvoti apie šviesią vaikų ateitį.

PIRMININKAS. Dėkoju. M. Lingės nematau salėje. Apsispręsimе balsuoti numatytu laiku.

14.06 val.

Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 14, 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1979(2) (priėmimas)

Lydimasis 2-3.2 klausimas – Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Iš dviejų straipsnių. Dėl 2 straipsnio buvo Teisės departamento pastaba. Komitetas pritarė. Ar galime 1, 2 straipsniams pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl viso įstatymo nėra norinčių kalbėti. Apsispręsimе balsuoti numatytu laiku.

14.06 val.

Dainų švenčių įstatymo Nr. X-1334 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1910(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Dainų švenčių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Čia priėmimas pastraipsniui. Dėl straipsnių nuo 1 iki 11 pastabų, pasiūlymų negauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 12 straipsnio yra Teisės departamento dvi pastabos, komitetas pritarė joms. Galime pritarti 12 straipsniui? Ačiū, pritarta. Dėl 13 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas jai pritarė. Galime jai pritarti? Ačiū, pritarta. Visam straipsniui? Taip pat ačiū. Ir dėl straipsnių nuo 14 iki 21 imtinai nebuvo pastabų. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. (*Balsai salėje*) Ir dėl naujos redakcijos 1 straipsnio, ir dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas jai pritarė. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto nėra norinčių... (*Balsai salėje*) Yra norintis kalbėti S. Tumėnas. Kviečiu jį pasisakyti už.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū už galimybę pasisakyti, posėdžio pirmininke. Dainų švenčių įstatymas, atvirai pasakius, jau buvo šiek tiek apsamanojęs ir reikėjo jį atnaujinti, nes atsirado tam poreikis. Gerai padirbėjo darbo grupė, išgirdome iš įvairių institucijų siūlymų, svarstymų, jie buvo aptarti komitete. Pakeista ir terminija – neliko liaudies meno, respublikinių ir kitų terminų, kurie nebeatitinka šių dienų aktualijų. Išaiškintos visos funkcijos, dainų švenčių sandara. Net viešinimo dalykai, įpareigojimai Lietuvos radijui ir televizijai tuos dalykus atlikti. Kalbėta daug apie tarybą. Tikrai šiandien nustebino, kai kolega Gintautas, kalbėdamas apie šių metų biudžetą, atkreipė dėmesį, kad dainų šventėms nenumatomas finansavimas ir kad tai reikėtų įstatyme numatyti. Apie tai mes irgi kalbėjome, nes dabar Lietuvos savivaldybių asociacija priekaištauja, kad neskiriama tam savivaldybėms lėšų, ir ministerija su savivaldybėmis tarsi stumdosi, kas turi finansuoti tuos visus dalykus, kai artėja dainų šventė. Ko gero, šiandien Gintauto pastaba buvo teisinga. Mes siūlėme, kad į tarybą būtų įtraukta... Tarybą sudaro 16 asmenų, norėjosi, kad ir savivaldybių atstovas būtų įtrauktas ir rūpintųsi tais dalykais. Deja, to nepasisekė dar padaryti. Tačiau Dainų švenčių įstatymas yra patobulintas ir kviečiu kolegas pritarti šitam įstatymui ir pataisoms.

PIRMININKAS. Dėkui.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbės V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Gerbiami kolegos, gal nereikia dainų švenčių, gal pasiduokime globalistams, liberalams, gal užteks gėjų paradų, nes dabar, sako, jie modernūs. O Čekijoje, aišku, jau 100 metų, Latvijoje 150 metų, gal atiduokime šią iniciatyvą latviams, tegu jie dainų šventes pas save daro ir Lietuvoje padarys, o mes apsiribosime gėjų paradais, naujomis madomis, griausime civilizaciją ir pasaulyje, ir Lietuvos. Gal pamąstykime, kaip, gerbiamas Stasy Tumėnai?

PIRMININKAS. Dėkoju.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Nesutinkate. Tai gerai, aš irgi tada už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs pasitarkite ir ką nors nuspręsite, neabejoju. Už kalbės V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Labai liūdna, kai Seimo nariai, turintys Tautos atstovavimo mandatą, iš tokių dalykų daro patyčias. Aš tik priminsiu, kad ką tik prieš tai kalbėjęs žmogus svarstymo ar kokioje stadijoje apskritai buvo kvestionavęs, ar reikia tokio įstatymo. Buvo dar ir iš kitos opozicijos pusės žmonių, kurie sakė, kad tokiu metu čia kalbėti apie dainas apskritai negalima. Apie dainas, matau, kalbama, kai reikia, visomis progomis, tik dainos dainoms nelygu arba nelygu, kas jas dainuoja.

Bet išties džiaugiuosi, kad ši Vyriausybė ir Kultūros ministerija sutelkė tikrai didžiulį dėmesį ir paskyrė ir laiko, ir visą potencialą. Dainų švenčių įstatymas yra patobulintas, pati idėja ir pati šventė yra iškelta tikrai į kur kas aukštesnį lygmenį. Įstatyme yra daug įpareigojančių naujų normų ir atsakomybės, ir taip toliau. Tai yra nematerialaus kultūros paveldo mūsų saugoma UNESCO vertybė ir, be jokios abejonės, iš to mes neturėtume ir negalime daryti kokio nors pajuokos objekto ar komentuoti juokeliais, nes tai yra labai rimti dalykai. Tai yra neatsiejama kultūros dalis, o kultūra yra valstybės siela. Jeigu mes šaipomės iš valstybės sielos, mes šaipomės iš savęs, o tai reiškia, kad mes neturime jokio supratimo ir apskritai ar bent tikime tos sielos egzistavimu.

Be jokios abejonės, aš tikiu ir tikiuosi, kad bus priimta turbūt vienbalsiai, nors koks nors vienas kitas žmogus, kuriam kultūra kelia alergiją arba kultūros žmonės suteikia kokių nors psichologinių išgyvenimų, kai pamato kokius nors žmones dainuojančius... Bet šiaip iš esmės, aš manau, visi pritaris, be jokios abejonės, ir Dainų švenčių įstatymas įgis naują pagreitį. Kartu ir savivaldoje atsiras daugiau motyvacijos padėti ir puoselėti šį meną. Ačiū jums už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkui. Taip pat už kalbės K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Prisiminkime mūsų nepriklausomybę, kai visi stovėjome prie šito Seimo ir giedojome liaudies dainas. Dabar, kai svarstome šitą klausimą, galime prisiminti visą tą gražią tradiciją. Aš pats asmeniškai esu dalyvavęs dainų šventėje – kokia tai gera emocija, kokia tai yra bendrystė. Dėl to, matyt, nereikia įtikinėti. Manau, kad dainuojantis, šokantis žmogus yra kūrybingas žmogus. O kūryba yra viena iš didžiausių sielos vertybių. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkui. R. Šarknickas taip pat kalbės už.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Abejonių dėl Dainų švenčių įstatymo turbūt nėra. Tai yra tikrai pamatinės vertybės, jos svarbios kiekvienam lietuviui, nesvarbu, kokių pažiūrų tu esi ir panašiai. Gal ateityje vis tiek reikėtų grįžti prie Dainų švenčių įstatymo, nes vis dėlto kai ateina tos šventės ir reikia ruošti, ministerija numeta savivaldybėms, o vadovams nėra mokami atlyginimai ir panašiai. Vis dėlto tai yra juodas darbas. Netolimoje ateityje vis tiek reikės apie tai galvoti. O šiaip kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkui. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Seimo nutarimo dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos... Supratau, dar nėra atvykę teisėjai, todėl šį klausimą šiek tiek nukelsime.

14.15 val.

Darbo kodekso 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-191(2) (pateikimas)

Dabar aš kviesčiau, jeigu salėje būtų T. Bičiūnas, pateikti Darbo kodekso pakeitimo įstatymo projektą. Darbotvarkės 2-9 klausimas – Darbo kodekso 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-191(2). Pateikimas. Kviečiu T. Bičiūną pristatyti. Prašom.

T. BIČIŪNAS (*LSDPF*). Dėkui, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, ko gero, kiekvienas žmogus, paklaustas, ką jis mano apie tai, kad po darbo, ne darbo metu, laisvu laiku, ar turi teisę būti nepasiekiamas darbdavio, ar turi teisę negalvoti apie darbo aplinką ir kitą dieną atėjęs į darbą nebūti už tai kaip nors išplūstas ar nepatirti neigiamų pasekmių, ar tiesiog nesulaukti iš darbdavio priekaištų, pasakytų: žinoma, tai yra normalus dalykas ir kitaip būti negali. Tačiau neretas žmogus pasakytų, kad šiandien realybė yra šiek tiek kitokia. Kai šiandien skaitmeninių priemonių naudojimas yra labai platus, įvairus, kai galimybė darbdaviui pasiekti savo darbuotoją deleguotomis jam skaitmeninėmis darbo priemonėmis yra įmanoma, nuolatinis darbuotojo reagavimas į darbinis reikalus po darbo valandų tampa savotišku darbuotojų išnaudojimu.

Tai patvirtina ir Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo atliktas tyrimas. Jo metu paaiškėjo tokie rezultatai, kad reguliariai iš namų dirbantys darbuotojai daugiau nei dvigubai dažniau linkę dirbti viršydami nustatytą darbo laiko normą, palyginti su darbovietėje dirbančiais darbuotojais. Paaiškėjo ir toks faktas, apie 30 % apklaustųjų teigia, kad dirba kartais ne savo noru ir dirba net ne darbo valandomis.

Tuo klausimu padirbėjo ir Vilniaus universiteto psichologai. Atliko tyrimą dėl darbuotojų teisės atsijungti nuo interneto po darbo valandų ir dėl to nepatirti neigiamų pasekmių. Mokslininkų atliktas tyrimas patvirtino, kad vis dėlto nuolatinio darbo intensyvumas didžia dalimi lemia, ar darbuotojas turės tinkamą pusiausvyrą tarp darbo ir asmeninio gyvenimo. Patvirtino ir tai, kad būtent nuo vadovo, noriu pabrėžti, būtent nuo vadovo ir jo požiūrio į nuolatinį darbą priklauso nuotolinio darbo naudojimo intensyvumas organizacijoje.

Ką mano šiandien profesinės sąjungos? O jos teigia štai ką: problemos, kai poilsio metu darbuotojai yra trukdomi vadovų ar kolegų, mastas yra labai didelis. Ypač jis išaugo, kai dirbant nuotoliu ėmė nykti darbo ir poilsio ribos. Štai ką sako Profesinių sąjungų konfederacijos pirmininkė: žmonės ypač kalba apie tai, kad jau priimant į darbą darbdavys darbuotojui leidžia suprasti, kad jo lojalumas priklausys nuo to, kiek iš tikrųjų skirs savo laiko darbui, ir tai neapsiriboja tik darbo valandomis.

Taigi visame šiame kontekste teikiu Darbo kodekso 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Siūlau pakeisti 5 dalį, išdėstyti ją taip, įrašyti taip: „Darbuotojas turi teisę atsijungti nuo skaitmeninių įrenginių ir būti darbdavio nepasiekiamas ne darbo laiku.“

Kokia yra esmė? Taip aiškiai įtvirtintume darbuotojų teisę Darbo kodekse. Atsirastų teisinis pagrindas tokiai teisei užtikrinti. Darbdaviams atsirastų prievolė parengti tvarkas, aptarti ir tinkamai informuoti darbuotoją, nurodant darbuotojo teisę atsijungti, būti nepasiekiamam ne darbo metu. Tai būtų vienas iš veiksnių, kuris turėtų įtakos tokiai darbo kultūrai organizacijoje formuotis, kuomet darbuotojas gali pamiršti apie darbą, jam pasibaigus, neleisti darbo reikalams skverbti į asmeninį gyvenimą ir psichologiškai atsiriboti nuo darbo, jam pasibaigus. Aišku, esant poreikiui, galima būtų nukrypti nuo teisės įgyvendinimo aiškiai nustatant tvarką ir kompensuojant už darbą ne darbo laiku.

Ką šiuo klausimu yra pasakęs Europos Parlamentas? Europos Parlamentas mato būtinybę, kad tokie teisiniai pagrindai atsirastų Europos Sąjungos šalių nacionalinėje teisėje. Dar 2021 metais, tų metų pradžioje, priėmė rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai dėl naujos direktyvos, numatančios darbuotojų teisę atsijungti, priėmimo. Rezoliucijoje aiškiai buvo apibrėžta, kas yra teisė atsijungti ir būti nepasiekiamam.

Lietuva dažnai lygiuojasi į kitas Europos šalis, Europos Sąjungos šalis įvairiais valstybės gyvavimo aspektais. Šiandien kviečiu imti pavyzdį iš Prancūzijos, Italijos, Slovakijos, Ispanijos, Belgijos, iš tų šalių, kurių darbuotojai turi tokias teises. Kolegos, prašau palaikyti šį projektą, kad šis projektas atsirastų po pateikimo ant komitetų darbo stalo, kad sulauktų jūsų išvalgų ir pasiūlymų, būtų išstbulintas iki geriausio varianto tiek darbuotojams, tiek darbdaviams. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra keletas Seimo narių, norinčių paklausti. Pirmoji klausia L. Girskienė. Prašau. Kviečiu J. Pinskų nebekalbinti L. Girskienės, nes ji klausia dabar. Prašau.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Aš noriu paklausti kolegos. Iš tikrųjų labai pritariu tam pasiūlymui, nes pati esu dirbusi panašiomis sąlygomis ir žinau, kaip atsiliėpė pačios sveikatai. Ar nemanote,

kad vis dėlto yra tam tikrų išimčių, tam tikrų profesijų, kurių atstovai, darbuotojai turėtų būtų pasiekiami visą parą, sakykime, agentai, kurie prižiūri įgulas, išvyksta į užsienį ir panašiai? Mano toks pasvarstymas būtų.

T. BIČIŪNAS (LSDPF). Dėkui už pateiktą klausimą. Tikrai taip, yra tokio pobūdžio darbų, tokių, kai tikrai žmogus gal netgi visą parą galėtų būti pasiekiamas, bet mes kalbame turbūt ne apie tai, kaip dabar tai turėtų būti įgyvendinta, kam čia kokią išimtį padaryti, bet kad apskritai būtų pradėta kalbėti apie tokią teisę kaip įtvirtintą teisę, apie teisinį pagrindą prasidėti pokalbiui tarp šalių. Ką mes turime padaryti organizacijoje, kad ir jūsų šita teisė būtų įgyvendinta ir kad organizacija, darbdavys nenukentėtų dėl to, kad tiesiog šiaip iš piktos valios aš neatsiliepiu ar kaip nors kitaip? Aš manau, kad šituos dalykus pusės turi diskutuoti, būtų teisinis pagrindas, prievolė, tuomet sėda prie stalo šalys, darbuotojams atstovaujančios, ir darbdaviai ir kuria tą tvarką ir taisykles bendru sutarimu taip, kaip ir daroma Prancūzijoje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Nekrošius. Nenori klausti. Tada klausia L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Klausiu. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, lojalumas organizacijoje yra tikrai ne tokiais būdais pasiekiamas, kaip sakoma, galima visiškai kitais būdais. Bet ar nemanote, kad šita nuostata gali būti įrašyta, jeigu su darbdaviu išsiderės, kolektyvinėje sutartyje? Aš tikrai nesu prieš, iš tikrųjų yra tokių, kaip sakoma, kad bet koku atveju tu turi pakelti ragelį ir panašiai, bet gal galima apie tai diskutuoti kolektyvinėje sutartyje? Pavesti, kad Trišalė taryba peržiūrėtų, ir profsąjungas įtraukti, ir visas kitas. Čia galėtų būti taip, mano manymu. Kaip jums atrodo?

T. BIČIŪNAS (LSDPF). Na, kad gali, tai tikriausiai gali, bet tada kyla klausimas, jeigu gali, tai kodėl iki šiol taip nėra? Šitas būtent projektas būtų kaip ir teisinis pagrindas nenusukti tos temos iš viso kur nors į šoną: gal gražiai susitarkime, gal Trišalėje taryboje, gal kolektyvinėje sutartyje, gal organizacijos vidaus taisyklėse. Tai būtų tiesiog prievolė, prievolė susitarti dėl šitų dalykų. Mano pozicija tokia, aš tikrai domėjausi šituo klausimu, juo labiau kad Europos Parlamentas ragina į nacionalinę teisę įvesti šitokią teisinę normą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Mano klausimą dėl galimybės kitaip spręsti problemą iš tiesų paklausė. Bet iš tikrųjų dažnai tos pačios priemonės yra žmogaus kasdienio vartojimo. Jūs turbūt siūlote: žmogus dažnai naudojasi mobiliuoju telefonu, ar ne, tai jūs siūlote neatsakyti į vadovo skambutį? Tai paprasčiausiai nemandagu. Gal nereikėtų įstatymais reguliuoti, bet bendražmogiškais santykiais? Tikrai ne viską surašome į įstatymus, bet kažkaip gyvename. Šis jūsų teikimas, atrodo, ne pirmą kartą yra teikiamas. Ar nemanote, kad vis dėlto yra svarbesnių dalykų? Ačiū.

T. BIČIŪNAS (LSDPF). Nemanau, kad yra, gerbiamas kolega Seimo nary, svarbesnių dalykų už žmogaus teisę. Šiuo projektu yra pabrėžiama – įteisinti, kas ir taip žmogui jau yra kaip teisė suprantama, tiesiog prašome įforminti. Kas gali būti svarbiau žmogui už darbuotojo, už žmogaus teisę, tai, kas jam iš tikrųjų priklauso? Aš tos jūsų pozicijos niekaip nesuprantu. Nėra kažkokio draudimo šitame projekte, nėra kažkokio įpareigojimo nekelti, nesusisiekti. Taigi sakėme, viskas sąmoningumo lygio, bet duokime startą, pradėkime apie tai šnekėti, formuokime darbo kultūrą tokią, kad pats darbdavys pagaliau suvoktų. Pasišaukęs žmogų į savo darbovietę, atvers Darbo kodekse tą vietą ir pasakys: matai, čia yra toks punktas, gal sutariame, kaip mes tą tavo teisę įgyvendinsime. Apskritai prasidės procesas darbo organizacijose. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia R. Šarknickas. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš palaikysiu kaip mokytojas mokytoją, nes mes susidūrę su šitais dalykais. Jau keleri metai vis mažėja studentų, kurie nori būti mokytojais, nes ta apkrova, po darbo turi toliau dirbti. Man atrodo, ta teisė pasirinkti, kad netrukdytų vadovas, turbūt ir toliau švietimo įstaigoje negalios tol, kol visiškai nesumažės mokytojų. Gal pradės tada galvoti. Jūsų tas startas kurti kultūrą, kad tas sąmoningumas atsirastų, kad reikia kiekvieną darbuotoją gerbti, o ne apkrauti jį. Kiek vadovausis mokyklų vadovai šiuo klausimu? Ačiū.

T. BIČIŪNAS (LSDPF). Gerbiamas kolega, čia aš klausimo nelabai įžvelgiu, bet labai ačiū, kad palaikote, kad pritariate. Norėčiau tokį gal labai paprastą pavyzdį, kuris pasiteisino. Taigi buvo

dar, atrodo, visai neseniai teisė neuostyti kito rūkančio žmogaus dūmų, ar ne, restorane, kavinėje ar stotelėje, ar kažkur kitur. Taigi buvo labai kažkokių keistų dalykų – dabar užsidarys verslai, dabar mažiau tų klientų bus restoranuose, kavinėse. Šiandien mes tokios kultūros netgi nelabai suprantame ir toleruojame, kad kitas žmogus galėtų prie manęs nerūkančio užsidegti pypkę ar liepti man uostyti jo tuos dūmus.

Ir čia, kaip jūs sakote, yra darbo kultūros sampratos formavimas, kuomet ilgainiui pats darbdavys tiesiog turi nebegalvoti apie tai, kad jis po darbo šiaip sau gali numesti kažkokią užduotėlę arba parašyti elektroninį laišką sakydamas, tu čia rytoj peržiūrėk, šiandien aš tau čia rašau. Tiesiog kitokios darbo kultūros sampratos formavimas. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia L. Slušnys. Prašau.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Ačiū. Nėra nė vieno įstatymo, kuris teigtų, jog darbdavys turi teisę versti dirbti po darbo valandų. Juk, nepaisant išvystytų komunikacijų, bet koks reikalavimas dirbti po darbo valandų yra neteisėtas, net jeigu tai daroma naudojantis IT. Man neramu dėl to, kad mes vėl versime verslininkus kurti popierius, tvarkas, kurios didins popierizmą, užpildys serverius ir didins įmonės kaštus, o rezultatas bus tas pats: jeigu reikia, tai reikia būti. Tik išvardinta bus tokioje tvarkoje daugybė priežasčių, kada reikia atsakyti ar atvykti, ir viskas bus tas pats.

Mano klausimas. Kas gali priversti žmogų įjungti komunikacijos kanalą, kai jis to nenori ar po darbo valandų? O jeigu tas žmogus tai daro, tai kur to žmogaus vidinė savivertė? Ar mes galime įstatymu įteisinti tokius dalykus? Ačiū.

T. BIČIŪNAS (*LSDPF*). Kad galime įteisinti, tai nubalsuokite taip, kaip šiandien aš prašau jūsų, ir pamatysime, ar mes tokius dalykus galime įteisinti, ar ne. Čia labai paprastas atsakymas. Man labai gaila, kad negirdėjote, jog tokia teisė jau yra įteisinta žmonėms kitose Europos Sąjungos šalyse, tuo klausimu pasisako Europos Parlamentas, priimdamas rezoliuciją ir kviesdamas į nacionalinę teisę įvesti tokią teisinę normą. Ko gero, visi šitie dalykai byloja apie tai, kad galime tai įstatymu reguliuoti.

Aš dar kartą noriu pabrėžti, kad tai nėra kažkoks draudimas ar įpareigojimas. Mes raštu pasakykime žmonėms, darbuotojams, kurie dirba, kad jie turi tokią teisę, o kaip ją užtikrins organizacija, turi būti sutarimas tarp abiejų šalių. Netgi Trišalėje taryboje galima šitą klausimą kelti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausimų nėra. Ačiū pranešėjui. Dabar motyvai dėl šio įstatymo projekto. Už kalbės L. Girskienė. Prašom.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Aš noriu prisiminti visai šviežią istoriją, kai ministrė A. Bilotaitė, kalbėdama apie generolo R. Pociaus atleidimą, kaip vieną iš atleidimo priežasčių įvardijo, kad generolas nebuvo pasiekiamas 7 dienas per savaitę 24 valandas. Manau, kad kiekvienas dirbantis žmogus turi teisę turėti poilsį, laisvalaikį, kasmetines atostogas, todėl raginu visus tikrai palaikyti šitą pasiūlymą, raginu savo frakciją ir kitus kolegas pritarti.

PIRMININKAS. Dėkui. E. Gentvilas – prieš. Prašom.

E. GENTVILAS (*LSF*). Na ir ne visai prieš, tačiau skeptiškai žiūriu. Idėja žinoma, darbuotojai ir profsąjungos žino, kad galėtų dėl to susitarti, aš labai palaikyčiau ir L. Nagienės mintį, kad profsąjunga kolektyvinėje sutartyje galėtų siekti tokio susitarimo, išskyrus tiems pareigūnams, tokias pareigas einantiems žmonėms, kurie tikrai turi būti pasiekiami kritiniu atveju ir po darbo. Dabar jūs įkeliate tokį reikalavimą, kaip ir ponas L. Slušnys skeptiškai sako, kad ar būtina viską – tarpusavio santykius, nustatyti įstatymiškai.

Dabar dar vienas dalykas. Gerbiamas Tomai, jūs šituo sakiniu papildote Darbo kodekso 52 straipsnio 5 dalį, tik 5 dalį. Noriu atkreipti dėmesį, kad 5 dalis kalba apie nuotolinio darbo atvejus. Tai galima suprasti, kad žmogus pagal jūsų siūlymą būtų nepasiekiamas tik tuo atveju, jeigu jis dirba nuotoliniu būdu. O jeigu jis dirba kontoroje nuo 8 iki 17 valandos, tai jūsų siūlomas atvejis jam nebebūtų taikomas. Tada, vadinasi, teisė būti nepasiekiamam taikytina tik nuotolinį darbą dirbantiems žmonėms. Jeigu jūs būtumėte įkėlę šitą savo siūlomą sakinį į bendrąsias nuostatas, būtų vienas dalykas, o jūs pridėjote prie 5 punkto. Vadinasi, jūsų gera intencija, jos aš nelabai noriu kritikuoti, taikoma ne visiems dirbantiesiems, o tik tiems, kurie pagal 5 punktą dirba nuotoliniu būdu. Todėl nepykite, kolega, aš susilaikysiu. Nieko neagituoju.

PIRMININKAS. Dėkui. (*Balsai salėje*) Motyvai išsakyti, balsuosime vėliau, numatytu laiku.

14.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Danguolės Bublienės skyrimo šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininke“ projektas Nr. XIVP-2219(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas, grįžtame prie projekto Nr. XIVP-2219. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Danguolės Bublienės skyrimo šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininke“ projektas. Kviečiu į tribūną S. Šedbarą. Tuo metu dar repliką A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kadangi iškart nebalsuojame, tai labai keistai skambės replika po kalbų.

PIRMININKAS. Galite po balsavimo pakalbėti.

A. SYSAS (LSDPF). Aš labai trumpai. Gerbiamasis Eugenijus patvirtina nuostatą, kad Lietuvoje žmonės dirba ne 8 valandas, o daugiau valandų, ir statistika tą rodo. Užuo užkardę tokius dalykus, mes ieškome būdų, kaip to nedaryti, tai yra Lietuvoje įtvirtinta 8 valandų darbo savaitė.

PIRMININKAS. Taip.

A. SYSAS (LSDPF). 40 valandų savaitė, 8 valandų darbo diena. Įtvirtinti viršvalandžiai, bet lietuviai Europoje dirba daugiausia viršvalandžių oficialiai...

PIRMININKAS. Gerai, kolega, nepiktnaudžiaukite replika.

A. SYSAS (LSDPF). Nediskutuokime, bet reikia sutvarkyti šitą reikalą, kad žmonės namuose po darbo nedirbtų.

PIRMININKAS. Prašau, žodis S. Šedbarui.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, komitetas šį nutarimo projektą svarstė lapkričio 9 dieną, tai yra vakar, ir visų 7 balsais už buvo priimtas sprendimas pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusijoje nėra užsirašiusių dalyvauti Seimo narių. Priėmimas. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Mes turime standartinę slapto balsavimo biuletenio formą, gal galime jai pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Slaptas balsavimas vyks 15 val. 30 min. Po paprasto balsavimo dėl kitų įstatymų projektų.

14.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Gabrielės Juodkaitės-Granskienės skyrimo šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininke“ projektas Nr. XIVP-2220(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Gabrielės Juodkaitės-Granskienės skyrimo šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininke“ projektas Nr. XIVP-2220. Kviečiu S. Šedbarą pristatyti komiteto išvadą.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Komitetas šį nutarimo projektą svarstė taip pat vakar, lapkričio 9 dieną. Taip pat visų 7 dalyvavusiųjų komiteto posėdyje balsais už buvo pritarta iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju komiteto pirmininkui. Dalyvauti diskusijoje nėra norinčių Seimo narių.

Priėmimas. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime slapto balsavimo metu, analogiškai 15 val. 30 min.

14.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Apeliacinio teismo teisėją Ernestą Rimšėlį šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku“ projektas Nr. XIVP-2221(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Apeliacinio teismo teisėją Ernestą Rimšėlį šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku“ projektas Nr. XIVP-2221. Taip pat S. Šedbaras pristato išvadą.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, šį nutarimo projektą komitetas taip pat svarstė vakar, lapkričio 9 dieną. Taip pat visų 7 dalyvavusiųjų balsais už buvo pritarta iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dalyvauti diskusijoje nėra norinčių Seimo narių.

Priėmimas. Taip pat nėra užsirašusių. Dėl šio klausimo balsuosime 15 val. 30 min. Biuleteniai atitinkami, analogiški. Galime jiems taip pat pritarti? Ačiū, pritarta.

14.37 val.

Darbo kodekso Nr. XII-2603 131 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 137¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1768 (pateikimas)

Toliau darbotvarkės 2-10 klausimas – Darbo kodekso 131 straipsnio pakeitimo ir papildymo vienu straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1768. Pranešėjas – L. Jonauskas. Pateikimo stadija. Prašom į tribūną.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kolegos Seimo nariai, teikiu šias Darbo kodekso pataisas dėl prastos žmonių fizinės sveikatos. Statistikos departamento 2019 metų duomenimis, kiek daugiau negu pusė gyventojų, tarp jų ir mano kolega Valdemaras, savo sveikatos būklę įvertino kaip gerą arba labai gerą. Visi kiti nurodė, kad jų sveikatos būklė yra arba vidutinė, arba prasta.

Yra dar viena statistika, ją ypač būtina išgirsti vyrams. Mes, aišku, esame labiau optimistai, bet gyvename trumpiau. O šiaip ne tik vyrai, pagal tikėtiną gyvenimo trukmę visi Lietuvos gyventojai gyvena penkeriais metais trumpiau negu Europos Sąjungos vidurkis. Tai reiškia, kad iš tikrųjų sveikata mums reikia rūpintis labiau. Todėl siūlau įteisinti 5 laisvas dienas, už jas darbdavys sumokėtų, o darbuotojas galėtų panaudoti savo sveikatai gerinti. Šias laisvas darbo dienas jau būtų galima naudoti, kai darbuotojas dirba ne mažiau kaip 3 mėnesius, už jas pinigine kompensacija nėra mokama, po metų jos anuliuojamos ir skaičiuojamos vėl iš naujo. Taip siūlau ne tik gerinti sveikatą, bet ir užtikrinti, kad darbuotojai pas darbdavius ateitų fiziškai *pasikrovę*, motyvuoti, turintys energijos, nebūtų įvairių prastovų arba nereikėtų prižiūrėti, kai darbuotojas, susiėmęs už galvos ar kitų skaudančių kūno vietų, nedirba visu režimu.

Ispanijos parlamente yra diskutuojama dėl menstruacijų atostogų, yra ir kitų iniciatyvų. Apimtas ūmių tų pačių menstruacijų, migrenos ar kitų skausmų, tokiu atveju darbuotojas iš tikrųjų ne tik kartais negali ateiti į darbo vietą, bet ir atėjęs negali dirbti arba jo darbas būna visiškai neefektyvus. Tarkime, jeigu darbuotojas dirbs 10 % efektyvumu, tai darbdaviui iš tokio darbuotojo tikrai nėra jokios naudos.

Kita vertus, reikia pasakyti, kad iš tikrųjų taip, jau dabar nemažai kolektyvinių darbo sutarčių yra numatomas punktas dėl papildomų 5 laisvų darbo dienų, tačiau ne visi ir gali, ir bus profesinių sąjungų nariais. O tai reiškia diskriminaciją darbo rinkoje, tai reiškia, kad ne visi darbuotojai galės pasinaudoti šiomis laisvomis dienomis sveikatai gerinti, tarp jų, tarkim, ir mūsų padėjėjai, ar ne? Jeigu Seime nėra profesinės sąjungos, nėra susibūrusios, nėra kolektyvinės sutarties, tai akivaizdu, kad vienos profesinės sąjungos darbuotojai galės naudotis, o kiti, tarp jų ir įvairių mūsų biudžetinių institucijų darbuotojai, negalės. Todėl siūlau įteisinti vienodas sąlygas visiems darbuotojams ir iš tikrųjų pamatyti tą naudą, kurią mato ir kitos Europos Sąjungos valstybės, įteisinusios panašaus tipo atostogas, laisvas dienas, ir pritarti mano ir kolegų siūlomam projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra nemažai narių, norinčių paklausti. Pirmoji klausia L. Girskienė. Prašom.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Kolega, iš tikrųjų galvoju, gal ir aš norėčiau pasinaudoti tokia galimybe, tačiau man neramu, kad jūsų projekte yra nurodyta, jog už tas 5 sveikatinimo dienas būtų mokamas vidutinis darbo užmokestis. Ar manote, kad tai yra teisinga darbdavio atžvilgiu?

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Manau, kad tai yra teisinga. Klausimas tikrai geras. Vidutinis atlyginimas toje darbo įstaigoje pagal tavo darbo užmokestį. Vadinasi, kiek dirbai, kiek uždirbai, toks atlyginimas yra mokamas. Taip yra dabar su atostogomis. Jau dabar mes turime mažiausią skai-

čių atostogų dienų, už kurias yra mokamas vidutinis atlyginimas, tai čia būtų 5 papildomos dienos ir atlyginimas skaičiuotųsi lygiai taip pat. Skirtumo jokio nėra.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, tikrai jūsų projektą palaikysiu, bet man trūksta šio tokio aiškumo. Jūs projekte minite 5 dienas sveikatos gerinimo reikmėms, tai atostogas. Kaip bus užtikrinama, kad tai tikrai sveikatai gerinti skirtos dienos? Ar nebus taip, kad tiesiog pasiims žmogus tas 5 dienas, pravaikščios kokiame „Akropolyje“, prisipirks batų ir tiek žinių, o sveikata taip ir nebus pataisyta?

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Labai geras klausimas, kolega. O kaip dabar reikėtų užtikrinti, kad žmogus per savo atostogas atostogautų, o ne vaikščiotų „Akropolyje“? Arba dar labiau, kad per savo atostogas neitų ir medicinos įstaigose neatlikinėtų tyrimų ir savo atostogų metu nesirūpintų sveikata, nevaikščiotų pas daktarus ir taip toliau? Tai šiuo atveju tos laisvos dienos ir būtų sveikatai gerinti. Jei žmogui norisi pagulėti tuo metu ant sofos, tegul jis paguli ant sofos, bet *pasikrovęs* energijos jis ateis į darbą turėdamas daugiau energijos. Ir šiuo atveju iš tikrųjų jeigu kolegų galvoja, kad sveikatai gerinti nereikia skirti laiko ir sveikatą reikėtų gerinti, pas daktarus vaikščioti, tyrimus atlikti atostogų metu, tai jie labai klysta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia M. Lingė. Jo salėje nematau. E. Gentvilas turi klausimą. Prašom.

E. GENTVILAS (*LSF*). Žavi frazė: jei žmogui norisi ne dirbti, o pagulėti, tai pasiprašai sveikatinimo atostogų. Šiaip, man atrodo, jei ryte pabudęs žmogus pasijunta ligotas, yra tam visa sveikatos apsaugos sistema – gauni nedarbingumo lapelį, nepaisant, ar tai jūsų minėtos skausmingos menstruacijos – gydytojai visada padės.

Dabar mane savotiškai kreivai nuteikia jūsų pasiūlymas, kad gali teikti prašymą darbdaviui likus ne mažiau kaip 1 valandai iki darbo pradžios. Septintą ryte pabundi, temperatūros nėra, šiaip savijauta gera, bet kita liga, kuri kai kam pasitaiko, kreipiesi į darbdavį ir neini į darbą, nes pas daktarą irgi negali eiti toks, ar ne? Man atrodo, kad čia yra gelbėjimosi ratas kitiems ligoniams skirtas, arba bent jau kas nors pasinaudos.

Kaip dera jūsų pasiūlymas su prieš tai teiktu pono T. Bičiūno pasiūlymu, kad ne darbo valandomis netrukdykime vienas kito? O čia sakoma: trukdysime darbdavį ir paprašysime dienos sveikatai gerinti.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū. Gerbiamas kolega, labai taikliai. Jeigu turite omenyje tą žalingą įprotį, alkoholio vartojimą, ir... O, taip, pritariate, ačiū. Iš ryto atsibudęs skaudančia galva ne tik kad vairuoja į darbą ir sukelia grėsmę kitiems eismo dalyviams ir sau. Ne vienas toks atvejis yra buvęs, kai ir policijos pareigūnai sustabdo ne tik paprastus darbuotojus, bet ir politikus, vis dar jaučiančius pagirias ir pripučiančius promilių. Tai ir toks darbuotojas, atėjęs į darbą, tikrai nebus produktyvus. Aš nenorėčiau, kad įstatymus priimtų pagiringi kolegų, aš nenorėčiau, kad mano patarėjai pagiringi vaikščiotų į darbą. Aš nenorėčiau, kad bet kurioje įstaigoje pagiringas žmogus eitų į darbą ir ten būtų neefektyvus, nedirbantis, su skaudančia galva ir taip toliau. Juo labiau mes kalbame apie darbą, kuris yra sudėtingomis sąlygomis. Jeigu, pavyzdžiui, darbuotojas ateis ir dirbs prie staklių, kuriomis ne tik kad galima pridaryti žalos įmonei, fabrikui ir taip toliau, bet ir sau ar kitiems darbuotojams, tokiu atveju tikrai žmogus turėtų tą dieną praleisti laisvai ir pagerinti sveikatą.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia L. Nagienė. Replikos bus po balsavimo. Nebent dėl vedimo tvarkos.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, žinote, kai esi vadovas, trupučiuką kitaip galvoji. Kas po to tuos darbus padarys ir kaip darbą reikės paskirstyti? Asmeniškai dirbau tikrai daug metų. Jei tau būtų pakeltas ragelis ir pasakytų trys ar keturi darbuotojai, kad šiandien nori sveikatinimo atostogų, o tavo spaudžia terminai... Terminai dėl to, kad reikia išmokas paskirstyti ir panašiai, jeigu taip yra. Ar jums neatrodo, kad tai yra perteklinis dalykas? Vienas dalykas.

Kitas momentas. Jau 5 dienas ir taip turi (jeigu turi) kolektyvinėje sutartyje, o dabar įteisinsi-me dar 5 dienas. Tai kiek mes dabar turėsime atostogų? Kasmetines atostogas ir dar atsiras 10 pa-

pildomų dienų. Kolektyvinėje sutartyje sugalvosime dar papildomų. Kaip jums atrodo, ar tai ne perteklinė nuostata?

L. JONAUSKAS (LSDPF). Gerbiama kolege, kalbate kaip tipinė dešinioji ir gindama verslo atstovus. Jeigu mes kalbame apie produkto sukūrimą... Aš atsakau į jūsų klausimą, Laima. Jeigu mes kalbame apie produkto sukūrimą, akivaizdu, kad sveikas darbuotojas sukurs daugiau produkto, ar ne? Šiuo atveju noriu pasakyti, kad jau dabar kai kurie darbuotojai turi šitą privilegiją ten, kur yra profesinės sąjungos, kur yra sudaryta kolektyvinė sutartis. O didesnė dalis, gal net daugiau negu 90 % visų darbuotojų, šitos privilegijos neturi. Tai nebus pliusuojama prie tų, dėl kurių kolektyvinėse darbo sutartyse sutarta. Įstatymas galios visiems darbuotojams.

Dar kartą, kolegos, kurie skeptiškai vertinate ar įsivaizduojate, kad žmogus galės dėl pagirių, dėl kitų priežasčių neiti darbą, galiu atsakyti labai paprastai. Dalis darbuotojų jau gali dėl šitų priežasčių neiti į darbą, bet tik maža. Siūlau panaikinti diskriminacinę nuostatą ir sudaryti vienas sąlygas visiems Lietuvos dirbantiesiems.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia L. Slušnys. Prašau.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Manau, netrukus tiek jūs, tiek I. Ruginienė pasiūlys dirbti tik savininkams ir vadovams, o darbuotojai turės tik laisvadienius ir išmokas. O jūsų pasiūlymas yra tiesioginis bandymas daryti viską, kad joks veiksmas versle, tarnybose nevyktų. To nesapnavo turbūt net pats Leninas, aš taip įsivaizduoju. Sumaniau, neatėjau – ir taip maždaug 1,5 mln. darbuotojų penkis kartus per metus. Suskaičiuokime, kiek tai išeina. Faktiškai Lietuva sustos. Ar mums neužtenka tų laisvų dienų, kurias turime jau šiandien apibrėžtas Lietuvoje?

L. JONAUSKAS (LSDPF). Nežinau, ką atsakyti į pirmą dalį jūsų fantazijų, o į antrą dalį apie trūkstamą atostogų laiką galiu atsakyti dar kartelį, jeigu jūs negirdite argumentų.

Lietuvos dirbantieji turi mažiausią atostogų skaičių Europos Sąjungoje. Vienas dalykas. Antaras dalykas. Darbo rinkoje yra diskriminacija, nes dalis pagal kolektyvines darbo sutartis jau turi tas 5 dienas, o didesnė dalis neturi. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Man kažkaip keistai nuskambėjo jūsų santykis su darbu ir su ligomis. Yra pasaulio kraštų, kuriuose žmonės daugiau dirba ir gyvena kur kas ilgiau. Nemanau, kad darbas suteikia daugiau problemų, psichologinių ir fizinių, negu nedarbas. Ar šiuo atveju nemanote, kad reikėtų žiūrėti į kitą pusę: į darbo sąlygų gerinimą, galbūt į tam tikros darbo kultūros ir santykių kultūros skatinimą, galbūt kokių nors paskaitų, užsiėmimų, kad vis dėlto santykiai gerėtų ir darbas taptų ne kokia nuobauda, o galbūt eitum sau normaliai į vietą, į kurią norisi eiti.

O kitus dalykus, kaip čia ir buvo pasakyta, sureguliuoja sveikatos apsaugos sistema. Jeigu tikrai negali, paprasčiausiai yra sistema, kuomet tu tikrai gali pranešti ir neiti į darbą. Tik, aišku, turi gauti tam tikrą leidimą iš šeimos gydytojo.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, jūsų nuomonę išgirdau. Pasiūlymo dėl atostogų nekeisiu į paskaitų darbuotojams ciklą, laikausi savo projekto ir tikrai jo neišsižadu. Ačiū.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Ar teikdamas projektą vertinate, koks bus poveikis tų 5 papildomų ne darbo dienų bendrojo vidaus produkto praradimui ir įplaukų į biudžetą praradimui? Ar jūs manote, kad šiaip jau teisinga skirti vienodą skaičių dienų – 5 dienas – sveikatai tvarkyti, nepriklausomai nuo to, ar žmogus dirba kenksmingomis sąlygomis, ar labai palankiomis sąlygomis? Čia šiuo atveju būtų visiškai lygiava. Ar ne geriau, kad kolektyvinėse sutartyse, kai to reikia, susitaria dėl tų sveikatai tvarkyti reikalingų dienų, jeigu žmogui tikrai sudėtingos sąlygos?

L. JONAUSKAS (LSDPF). Aš pritariu jūsų siūlymui, kad kolektyvinėmis sutartimis būtų galima išsiderėti darbuotojams kur kas geresnes sąlygas, negu šiandien jos yra, bet pakartosiu dar kartą, kokia yra projekto esmė ir kokie yra projekto tikslai. Šiandien Lietuvos gyventojai gyvena penkeriais metais trumpiau negu Europos Sąjungos vidurkis. Labai tikiuosi, kad bent šias pataisas priėmus jaunimas, kuris yra mūsų balkone, gyvens bent tiek, koks yra Europos Sąjungos vidurkis, ir ne mažiau.

O biudžeto praradimai iš tikrųjų negali būti skaičiuojami, nes aš dar kartą pakartosiu, kad tie žmonės, kurie yra pailsėję, kurie yra geros sveikatos, gali sukurti didesnę pridėtinę vertę negu

tas žmogus, kuris skaudančia galva vaikščios į darbą ir imituos darbą, bėgios kas 5 minutes rūkyti ir nedarys tiesioginių pavedimų, o imituos veiklą savo darbe. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausimų nėra. Ačiū pranešėjui.

Dabar motyvai. Prieš kalbės L. Slušnys. Prašau.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Būsiu labai lakoniškas. Tikrai esu prieš, nes, mano manymu, kai mes tokius dalykus bandome įkelti į įstatymus, mes tiesiog tvirkiname visuomenę. Tvirkiname ta prasme, kad neleidžiame susitarti dėl kolektyvinių sutarčių, nemokome jų tartis, bendrauti ir nuleidžiame iš viršaus.

Mano pozicija – gali būti tos sveikatinimo dienos. Darbdaviai, beje, šiandien kai kuriose įmonėse net ir daugiau duoda. Duoda ir savaitę, jeigu reikia, labai gerosi įmonės ir niekas nekelia tokių klausimų. Kaip lygiai taip pat duoda draudimus, labai *fainus*, ypatingus, kur labai ramiai... Visa tai yra įmanoma sureguliuoti. Ir tai veikia tada, kai vyksta įmonės darbuotojo ir darbdavio gražus susitarimas. Tada nėra nei pykčio, nei kažkokių dėlionių, kurios yra neadekvačios, sakydam, kai yra reikalavimas neaišku dėl ko, neaišku kaip ir neaišku, kas nuleista. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Už kalbės O. Leiputė. Prašau.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju. Visi turbūt sutinka, kad lietuvių sveikata, tiek vyrų, tiek moterų, yra gana prasta, palyginti su kitų Europos Sąjungos šalių piliečių. Manychiau, kad galimybė 5 dienas praleisti sveikatinantis būtų puikus šansas suvienodinti sąlygas dirbančiųjų tose įstaigose, institucijose, kuriose yra kolektyvinės sutartys, su tomis, kuriose nėra. Aš agituojau balsuoti už. Palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuosime šiek tiek vėliau.

14.54 val.

Darbo kodekso Nr. XII-2603 107 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1883 (pateikimas)

Dar turime keletą minučių iki balsavimo. Galbūt A. Sysas galėtų dar pateikti Darbo kodekso 107 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1883. Ir tada jau po šio klausimo galėtume pereiti prie balsavimo.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, leiskite pateikti Darbo kodekso vieno straipsnio pakeitimo įstatymą. Tai yra 107 straipsnio. Yra kalbama apie indeksavimus.

Man atrodo, kad mes esame priėmę teisingus sprendimus dėl pensijų indeksavimo, mes teisingą priėmėme sprendimą, na, kartais nukrypstame, dėl minimaliojo atlyginimo. Iš principo tam tikra formulė yra, atsižvelgiame į situaciją, bet kol nebuvo tokios krizės, faktiškai buvo indeksuojama pagal susitartą formulę.

Dėl dienpinigių yra atskira istorija. Galėčiau papasakoti, kad dienpinigiai, ypač transporto srityje, susieti su minimaliaja, nebuvo keičiami dešimtmečius, būtų teisinga pasakyti. Matau, Ministrė Pirmininkė linguoja galvą, taip, buvo pakeisti, bet tai po dešimties metų. Todėl šioje srityje visą laiką yra daug ginčų. Apskritai iš čia, salėje, sėdinčių ne vienas važinėjate į komandiruotes ir žinote, kad komandiruočių tvarką vėl nustato Vyriausybė savo nutarimu ir nori – keičia, nori – nekeičia. Aš manau, logiška būtų, kad ir šioje srityje būtų aiškesnė situacija. Todėl aš daug čia nenoriu kartoti, aiškumas yra, kad indeksavimas visada yra aiškiau, negu gera teta arba geras dėdė priims sprendimą po penkerių metų, po trejų ar po dešimties metų pakeisti dydžius. Kaip pavyzdį galėčiau pasakyti, šalis ta vadinasi Belgijos Karalystė, kur visi atlyginimai yra indeksuojami priklausomai nuo infliacijos koeficiento visiems. Matyt, sukelia mažiau problemų ir mažiau ginčų ir Belgijos Karalystė gali net metus gyventi be Vyriausybės. Nelinkėčiau to Lietuvai, bet situacija akivaizdžiai parodo, kad yra mechanizmai ir dėl to socialinė taika, socialinis supratimas yra daug geresnis. Todėl pasiruošęs atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju.

A. SYSAS (LSDPF). Atsiprašau, dar vienas. Tikrai papildysiu, kad sutinku su Teisės departamento išvadomis, kad reikėjo turbūt ir 3 dalį papildyti, o kiti sprendimai yra techniniai, todėl tikrai svarstymo stadijoje Trišalėje taryboje tą galima pataisyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas kolega, jūs esate pasiruošęs, deja, klausimų nėra.

A. SYSAS (*LSDPF*). Pasisekė. Ačiū, pirmininke, jūs taip gerai pirmininkaujate, kad klausimų nekyla.

PIRMININKAS. Dėkui. Dėl motyvų yra norinčių kalbėti. L. Nagienė – už. Prašom.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ta iš dešinės dabar kalba. Iš tikrųjų manau, kad ne vienas esame susidūręs, taip buvo metai iš metų neindeksuojamos šitos sumos, tikrai labai sveikinu A. Sysą, teikiantį būtent šią projektą. Ta tvarka turėtų būti, tai nepriklausytų nuo politikų, o būtų teisės aktas ir įstatyme numatyta, kokią tvarką nustatys Vyriausybė, ar tai būtų irgi susieta galbūt su minimaliąja alga, ar minimaliosios algos procentais būtų nustatyta. Tikrai sveikinu ir aš siūlau tikrai pritarti šiam projektui. Tai yra logiškas, protingas projektas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Norinčių kalbėti prieš nematau. Apsispręsimė maždaug po pusantros minutės, nes 15 valandą prasideda balsavimo intervalas. Gerbiami kolegos, gal padarykime taip, vis tiek pradėsime balsuoti nuo tų klausimų, dėl kurių dar yra užregistruota siūlymų. Gal pradėkime nagrinėti siūlymus dėl ankstesnių projektų, kuriuos svarstėme, ir tada ateis natūraliai balsavimo laikas.

14.59 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2147(2) (svarstymo tęsinys)

Pirmasis toks įstatymo projektas buvo darbotvarkės 2-1 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu komiteto pirmininką M. Majauską į tribūną. Svarstymo stadija. Mes bendrą išvadą komiteto vardu turėjome ir noriu informuoti, kad dėl 1 straipsnio yra pateiktas G. Palucko, D. Šakalienės, E. Sabučio ir kitų pasiūlymas dėl neapmokestinamojo pajamų dydžio skaičiavimo ir sulyginimo. Ar būtų dabar kas iš teikėjų ir galėtų pristatyti tą siūlymą? (*Balsai salėje*) Nematau norinčių kolegų. Gal tada trumpai komiteto pirmininkas galėtų?

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Žinoma.

PIRMININKAS. Ar E. Sabutis galbūt? Ne. Tai, komiteto pirmininke, tuomet trumpai prašom pakomentuoti.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Matyt, verta atkreipti dėmesį į tai, jog apskritai tiek komitete, tiek, panašu, Seime visi sutinka, kad minimalioji mėnesinė alga turėtų didėti ir neapmokestinamasis pajamų dydis taip pat, kad NPD kaip įmanoma greičiau pasiektų minimaliosios mėnesinės algos dydį. Šiuo metu santykis sudaro 74 %. Svarbu atkreipti dėmesį, kad mes pagal susitarimą privalome didinti minimaliąją mėnesinę algą, nes auga vidutinis darbo užmokestis, tačiau kai tik tą padarome, automatiškai turime didinti ir NPD. Tam Vyriausybė skiria 164 mln. eurų.

Kolegų siūlymas yra neapmokestinamąjį pajamų dydį automatiškai prilyginti MMA. Tai reikštų, jog papildomai reiktų daugiau nei 0,5 mlrd. eurų. Tai yra suprantamas noras, teisinga kryptis, bet finansiškai yra tiesiog neįgyvendinama, todėl Biudžeto ir finansų komitetas balsavo ir šiam siūlymui nepritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar teikėjai sutiktų, kad tie trys pasiūlymai iš esmės yra susiję įstatymo projekte ir mes spręsimė dėl visų trijų kartu? Dabar pasiūlymas kaip ir nuskambėjo, Biudžeto ir finansų komiteto nuomonė buvo nepritari.

Motyvai dėl pasiūlymo. Prieš kalbės I. Šimonytė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už suteiktą žodį. Tai ištis be galo dosnus pasiūlymas, tik nematau pasiūlymų tokia pačia suma sumažinti biudžeto išlaidas 2023 metų biudžeto projekte. Sumos, apie kurias kalbėjo komiteto pirmininkas, yra labai įspūdingos. Ir jeigu pati idėja galėtų būti svarstoma, tai tikrai ji negali būti svarstoma tokiais abordazininiais metodais, ypač tada, kai minimalioji alga, kaip ateinančiais metais, augs gerokai sparčiau, negu, prognozuojama, augs vidutinis darbo užmokestis, nes pirmiausia reikia išsaugoti santykį, kuris buvo prarastas tais laikotarpiais, kai dėl greitesnio, negu prognozuojama, vidutinio darbo užmokesčio augimo minimaliosios

algos santykis su vidutiniu darbo užmokesčiu pablogėjo. Mes 2023 metais stengiamės tai atitaisyti, todėl tiek minimaliosios mėnesinės algos augimas, tiek NPD augimas aplenkia vidutinio darbo užmokesčio augimą.

Aš labai džiaugiuosi, kad visi yra tokie geri, kilnūs ir mėgsta daryti gerus dalykus, bet dar kartą noriu priminti, kad tuos dalykus mes darome už svetimus pinigus. Ir nėra kitų metų biudžeto projekte atliekamo milijardo eurų, kuriuos galėtume nubraukti nuo išlaidų. Labai prašyčiau nepalaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, norinčių kalbėti už nėra. Balsuojame dėl šių siūlymų. Tik patiksliname, kad būtume preciziški, pirmasis ir antrasis siūlymai susiję, dėl gyventojų pajamų mokesčio iš esmės sulyginimo su neapmokestinamu... Atsiprašau, dėl minimaliojo mėnesinio atlyginimo sulyginimo su neapmokestinamuoju pajamų dydžiu.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Atvirkščiai.

PIRMININKAS. Yra išsakyti motyvai, kviečiu apsispręsti balsuojant dėl šio siūlymo.

Balsavo 112 Seimo narių: už – 49, prieš – 43, susilaikė 20. Pasiūlymui nepritarta.

Taip pat buvo šių Seimo narių trečiasis pasiūlymas. Ar būtų norinčių pristatyti iš iniciatorių? Prašom komiteto pirmininką trumpai pristatyti trečiąjį pasiūlymą.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dar vienas pasiūlymas, galimai susijęs su ankstesniu teiktu pasiūlymu, dėl jo ką tik apsisprendėme. Vienu siūlymu buvo siūloma neapmokestinamąjį pajamų dydį prilyginti minimaliajai mėnesinei algai. Šiuo atveju dar yra siūloma papildomai didinti neapmokestinamąjį pajamų dydį neįgaliesiems.

Atkreipiu dėmesį, kad Vyriausybė jau teikia siūlymą didinti NPD neįgaliesiems ir šis dar papildomas Seimo narių pasiūlymas iškristų iš konteksto, nes Vyriausybės siūlymas yra nuoseklus ir atitinkantis nustatytą lygį, kuriuo siejamas minimalusis mėnesinis atlyginimas ir neapmokestinamasis pajamų dydis. Atkreipiame dėmesį, kad, sparčiai didindami MMA, automatiškai turime didinti ir NPD. Šiuo atveju, kadangi MMA didiname labai daug, prilyginti NPD nepavyktų ir šis siūlymas dar papildomai kainuotų 17,1 mln. eurų. Todėl Biudžeto ir finansų komitetas bendru sutarimu jam nepritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų, matau, nėra norinčių kalbėti šiuo klausimu. Analogiškai apsispręskime balsuodami. Kas pritaria siūlymui, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 114 Seimo narių: už – 50, prieš – 32, susilaikė 32. Pasiūlymui nepritarta.

Dabar motyvai dėl viso Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projekto. Už kalbės M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mielieji kolegos, kviečiu pritarti šiam didinimui bendru sutarimu. Bendru, nes tai nėra tik šios Vyriausybės įgyvendinimo politika, tai yra tęstinė nuosekli kryptis mažinti darbo santykių apmokestinimą, pradedant tais, kurie uždirba mažiausiai. Neapmokestinamąjį pajamų dydį didino prieš tai buvusi Vyriausybė, neapmokestinamąjį pajamų dydį sparčiai didinti siūlė Prezidentas, neapmokestinamąjį pajamų dydį toliau didina ši Vyriausybė ir ši valdančioji dauguma, konkrečiai šiam sprendimui skirdama 164 mln. eurų.

Kartu su minimaliąja mėnesine alga neapmokestinamojo pajamų dydžio didinimas reiškia, kad mažiausias pajamas gaunančiųjų pajamos į rankas padidėtų 84 eurai per mėnesį. Jeigu žiūrėtume bendrą pajamų didinimą tiems, kurie uždirba minimaliąją mėnesinę algą šiais metais, ki-tais metais augimas būtų maždaug 30 %. Tai yra gana reikšmingas augimas.

Taip pat svarbu atkreipti dėmesį, kad tas augimas ir pajamų didėjimas po truputį mažėja augant pajamoms taip, kad uždirbančio 1 tūkst. eurų asmens pajamos padidėtų 22 eurai, o uždirbančio beveik 2 tūkst. eurų ir daugiau pajamos, priėmus šį sprendimą, nesikeistų.

Taigi yra labai svarbus sprendimas, kuriuo skatiname žmones dirbti, mažiname socialinę atskirtį ir sudarome galimybę žmogui pačiam pasirinkti, kur jis galėtų išleisti savo sunkiai uždirbtus pinigus. Todėl kviečiu pritarti šiam siūlymui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu balsuoti po svarstymo dėl pritarimo Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projektui.

Balsavo 116 Seimo narių ir visi balsavo už. Po svarstymo yra pritarta.

15.08 val.

Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 1, 2, 3, 4 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo naujais 1 ir 2 priedais įstatymo projektas Nr. XIVP-1852(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-2.1 klausimas – Medicinos praktikos įstatymo keturių straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-1852(2). Priėmimas pastraipsniui. Kviečiu komiteto pirmininką A. Matulą į tribūną padėti per pasiūlymus išsakyti komiteto nuomonę. Tai gi dėl pavadinimo buvo Teisės departamento pastaba. Jai komitetas pritarė. Galime pritarti. Čia pritarta bendru sutarimu.

Dėl 1, 2 straipsnių pastabų, pasiūlymų nėra. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 3 straipsnio yra Seimo nario A. Verygos pasiūlymas, kviečiu jį pristatyti. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiami kolegos, mano siūlymas tiesiog išbraukia paskutinę minutę komiteto pirmininko į įstatymo paketą įkeltą siūlymą, kad įstatyme būtų įrašytas fiksuotas procentas rezidentų, kurie turėtų vykti ir atlikti dalį savo studijų regionų ligoninėse. O kodėl aš tokį siūlymą teikiu? Pirmiausia todėl, kad tas paskutinę minutę įkeltas siūlymas nebuvo derintas nei su Vyriausybe, nei su ministerija, nei su universitetais, nei su jaunaisiais medikais. Neaišku, su kuo jis apskritai buvo derintas, nes komitetas gavo ir universitetų raštus, ir jaunųjų medikų kreipimąsi. Visgi manome, kad toks lankstus dalykas, susijęs ir su rezidentų mentorių parengimu, ir rezidentūros bazių parengimu, neturėtų būti fiksuotas įstatyme. Turėtume pasitikėti Vyriausybe, ji nuolat, kasmet stebi, mato, kokia yra situacija, vertina, kiek yra parengtų bazių, tą derina su universitetais. Šio sprendimo laisvė turėtų būti palikta Vyriausybei, ji yra apsisprendusi, nustačiusi kalendorių, nustačiusi procentus. Mano siūlymas yra tuos paskutinę minutę atsiradusius procentus įstatyme tiesiog išbraukti ir palikti tokią versiją, kuri atkeliavo iš Vyriausybės ir iš ministerijos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime laikyti, kad yra 29 šitą pasiūlymą remiantys Seimo nariai? Manau, kad taip, tvarka. Tuomet judame prie komiteto nuomonės.

A. MATULAS (TS-LKDF). Išties paskutinę sekundę registruota pataisa komitete buvo priimta, 6 balsavus už ją, 3 susilaikius. Labai trumpai paaiškinu. Pirmą kartą pavyko pasiekti, kad Vyriausybė savo nutarimu įtvirtintų iš esmės siektiną rodiklį – 2027 metais ne mažiau kaip 35 % rezidentūros turėtų būti atlikta ne tik universitetų ligoninėse, iš esmės dviejose ligoninėse. To niekada nebuvo, tai yra didelė garantija. Bet aš, turėdamas didžiulės patirties, matydavau, kaip, pasikeitus valdžiai, universitetai vėl gražiai susitvarko ir toliau tie rezidentai lieka tik Vilniuje ir Kaune. Bet po šios dienos premjerės ir Vyriausybės garantijų ir prašymų, kad ir komitetas kontroliuotų, rezidentūros bazės vis dėlto būtų išplėstos, rezidentams vis dėlto atsirastų galimybė dirbti ir įgyti praktinių įgūdžių ne tik Vilniuje, bet ir kitur, aš irgi pritariu tuomet šiam siūlymui, nes iki tol, kaip sakiau, net Vyriausybės nutarimuose tokios normos nebuvo įteisintos. Todėl rekomenduoju pritarti bendru sutarimu, kartu savo antrą siūlymą atsiimu.

PIRMININKAS. Puiku. Gerbiamieji kolegos, yra norinčių kalbėti už. Jurgita... Ar bendru sutarimu mes visi galime pritarti, be motyvų, šiam A. Verygos pasiūlymui? Galime pritarti. Pritarta bendru sutarimu.

Aš suprantu, kad dėl A. Matulo pasiūlymo mes nebalsuosime, jis jį atsiima. Ar 3 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 4, 5, 6, 7, 8 straipsnių pastabų, pasiūlymų negauta. Ar galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto kalbės A. Matulas. Motyvai už.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kaip jau aš ir minėjau, daug kadencijų, keletą kadencijų Sveikatos reikalų komitetas yra priėmęs keletą (jeigu ne keliolika) sprendimų su rekomendacijomis sudaryti galimybę ministerijai išplėsti gydytojų rezidentų bazių skaičių ir leisti rezidentams išvykti įgyti praktinių įgūdžių į kitas ligonines, kitas poliklinikas, ambulatorijas. Paža-

dai visada būdavo pažadais, bet kai tik pasikeičia valdžia, taip universitetų vadovybė sugebėdavo rasti kelią pas vieną ar kitą ministrą, pas premjerą ir viskas likdavo, kaip yra. Štai dabar mes turime, kad iš Kaune besimokančių, baigusią studijas rezidentų tik 16 % atlieka rezidentūrą ne universiteto bazėse, Vilniuje situacija šiek tiek geresnė – 27 %. Tuo tarpu dėl praktinių įgūdžių įgijimo rezidentai iš 10 balų vertina galimybę nuo 1 iki 5. Vadinasi, praktinių įgūdžių sunku įgyti, kai vienoje bazėje yra nuo 500 iki 1 tūkst. rezidentų.

Štai mes buvome neseniai išvažiuojamajame posėdyje Alytuje. Alytaus ligoninėje, didžiulėje regioninėje ligoninėje nėra nė vieno rezidento. Todėl, kaip sakiau, Vyriausybė priėmė nutarimą ir jau tikriausiai kelio atgal nebus. Suprantu, dėl ko labai buvo bijoma, kad įstatyme neatsirastų ta pati nuostata, kaip ir minėjo atstovai. Sako, žinote, Vyriausybės nutarimą bus lengviau pakeisti, bet jeigu jūs tai įstatyme įkalsite, bus sunku. Bet šiandien gavome didžiulį pažadą, kad to bus siekiama bendrai. Tuo labiau aš turiu gerbti komiteto daugumos šiuo atveju susidariusią nuomonę, todėl, kaip sakiau, savo pataisą atsiimu ir siūlau įstatymo projektui pritarti.

PIRMININKAS. Dėkui. Už taip pat kalbės A. Veryga. Prašau.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Noriu padėkoti, kad Seimas bendru sutarimu visgi atstatė projektą į tą pirminę versiją, kuri buvo tikrai sutarta, suderinta su Vyriausybe. Žinau, kad ir universitetai, ir medikų bendruomenė tikrai tam skiria labai daug laiko. Čia komiteto pirmininkas minėjo, kad pirmą kartą yra nustatomi skaičiai, tai skaičiai yra ne viskas. Taip, gerai, kad Vyriausybė nutarime įrašė tam tikrą planą, bet aš noriu priminti, kad praėjusioje kadencijoje buvo sukurtas tam pagrindas įteisinant pakopines kompetencijas. Tai, kas vyksta čia šiandien, yra tiesiog normali, natūrali tąsa tų dalykų, kurie buvo pradėti šiek tiek galbūt anksčiau. Džiaugiuosi, kad mes čia randame bendrą sutarimą, randame bendrą matymą. Tikrai turbūt kalbant apie šitą projektą nereikėtų susiaurinti tik iki medikų vykimo į regionus, nes jame yra daugybė kitų dalykų. Tai ir gydytojų, ir odontologų rezidentų darbo užmokesčio naujos tvarkos ir kiti svarbūs dalykai, kurių jaunieji medikai laukia. Kviečiu šitą projektą palaikyti ir balsuoti už jį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Šia dvasia kviečiu balsuoti dėl Medicinos praktikos įstatymo priėmimo. Priėmimas. Apsispręskime dėl jo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 117: už – 116, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.17 val.

Odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymo Nr. I-1246 2, 3, 5 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 1, 2 priedais įstatymo projektas Nr. XIVP-1853(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-2.2 klausimas – lydimasis Odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Dėl jo pavadinimo taip pat buvo Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 1 straipsnio pastabų nebuvo. Galime jam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio buvo Teisės departamento pastaba ir analogiškas A. Verygos pasiūlymas, jam mes ką tik pritarėme. Galime bendru sutarimu pritarti ir šiam įstatymui?.. Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Suprantu, dėl analogiško A. Matulo nereikia balsuoti, jisai atsiėmė. Galime tada 2 straipsniui pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 3, 4, 5, 6, 7 straipsnių pastabų, pasiūlymų nėra. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl motyvų, manau, jau kalbėjome. Kviečiu balsuoti dėl Odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymo projekto Nr. XIVP-1853 priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114, visi balsavo už. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.19 val.

Šeimynų įstatymo Nr. XI-681 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1978(3) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-3.1 klausimas – Šeimynų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1978. Priėmimo stadija. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 115, visi 115 balsavo už. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.20 val.

Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 14, 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1979(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-3.2 klausimas – Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projekto priėmimas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111: už – 110, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.20 val.

Dainų švenčių įstatymo Nr. X-1334 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1910(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Dainų švenčių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1910(2). Replika – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš norėčiau pakeisti balsavimo rezultatą. Suklydau.

PIRMININKAS. Į už?

K. MASIULIS (TS-LKDF). Taip, norėjau balsuoti už.

PIRMININKAS. K. Masiulis balsuotų už, jeigu vėl balsuotume. Dabar liks protokole. Dėl Dainų švenčių įstatymo kviečiu apsispręsti balsuojant, kas pritariate priėmimui.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 119, visi balsavo už. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.22 val.

Darbo kodekso 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-191(2) (pateikimo tęsinys)

Ir reikia apsispręsti dėl darbotvarkės 2-9 klausimo – Darbo kodekso 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-191(2). Pateikimo stadija. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 117: už – 49, prieš – 7, susilaikė 61. Nepritarta. Apsispręskime, ką darome. Balsuojantys už balsuos už projekto tobulinimą, balsuojantys prieš – už atmetimą. Kviečiu apsispręsti.

Balsavo 116: už – 69, prieš – 47. Įstatymas yra grąžinamas tobulinti.

15.23 val.

Darbo kodekso Nr. XII-2603 131 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 137¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1768 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Darbo kodekso 131 straipsnio pakeitimo ir kodekso papildymo vienu straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1768. Kviečiu apsispręsti dėl pritarimo po pateikimo.

Balsavo 111: už – 45, prieš – 21, susilaikė 45. Nepritarta. Kviečiu apsispręsti: balsuojame už – už tobulinimą ar prieš – už atmetimą.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 62, prieš – 48. Projektas bus tobulinamas.

15.25 val.

Darbo kodekso Nr. XII-2603 107 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1883 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Darbo kodekso 107 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1883. Kviečiu apsispręsti dėl pritarimo po pateikimo.

Balsavo 118 Seimo narių: už – 96, prieš – 1, susilaikė 21. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Siūloma svarstyti VI (pavasario) sesijoje. Galime tam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.26 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2228 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiame kolegos, kol dar yra balsavimo intervalas ir neprasidėjo slaptas balsavimas, aš kviesčiau greitai apsvarstyti rezervinį 1 klausimą, tai yra Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo projektą.

M. Lingė dėl vedimo tvarkos. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Kadangi Darbo kodeksą turime, turime tą tradiciją, kad Trišalė taryba įvertintų, būtų gerai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Siūlymas dėl Trišalės tarybos dėl prieš tai pateikto projekto. Galime tam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Prašom, gerbiamas Jurgi, pristatyti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiame kolegos, Socialdemokratų frakcija išsirinko naują seniūnę, ją nori deleguoti į Seniūnų sueigą. Siūlau tą frakcijos norą ir įgyvendinti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausiančių nėra. Diskusijoje nebuvo norinčių dalyvauti taip pat. Priėmimas. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Kviečiu apsispręsti balsuojant. Kas pritariate rezerviniam 1 klausimui, tai yra Seimo seniūnų sueigos sudėties pakeitimui, balsuokite už.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys, visi balsavo už. Nutarimas yra priimtas. (Gongas)

15.27 val.

Seimo savaitės (2022-11-14 – 2022-11-18) – 2022 m. lapkričio 15 d. (antradienio) ir 17 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Rezervinis 2 klausimas – savaitės, prasidedančios lapkričio 14 diena, Seimo posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Gal gerbiamas J. Razma dar Seimo savaitę galėtų pristatyti ir tada prasidėtų slaptas balsavimas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiame kolegos, kitą savaitę šiek tiek tęsis biudžetiniai reikalai: „Sodros“ biudžetas, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetas, praėjusių metų finansinės ataskaitos įvairių biudžetinių struktūrų ir taip toliau. Nemažai aplinkosauginės krypties projektų. Taip pat tikimės, kad ketvirtadienio rytą mes galėsime organizuoti 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto antrąjį svarstymą, tai yra matysime, ką Vyriausybė pataisė pagal gautas pastabas. Taip pat apsispręsime dėl ilgai atidėto Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pataisų, kitaip sakant, kai kurių lengvatų.

Visko aš nevardinsiu, projektų čia nemažai. Labai daug Prezidento teikto Teismų įstatymo projekto lydimųjų. Posėdžių trukmė, sakyčiau, vidutiniška. Turėtume dirbti maždaug iki 17 valandos, iki 17 val. 30 min.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti A. Nekrošius. Prašom.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, norėčiau paklausti apie Valstybės tarnybos įstatymą, kada planuojama jį pateikti? Dėkui.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Yra tikimybė, kad ketvirtadienį galėsime ir jį pateikti. Kiek žinau, pagal Vyriausybės planus kitą savaitę turėtų būti apsispręsta, tai, matyt, ketvirtadienį galėsime įrašyti jo pateikimą. O gal ir yra įrašytas, aš pats atidžiai nepasi... Ne, dabar dar nėra.

PIRMININKAS. Dėkoju. Premjerė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Galiu pasakyti, kad pirmadienį ryte Vyriausybė organizuoja posėdį, per kurį pateiks atnaujintą projektą. Tuomet, jeigu Seimo teisininkai spėtų pateikti išvadą, ketvirtadienį galėtų būti pateikimas.

PIRMININKAS. Dėkoju.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Žodžiu, įmanoma net antradienį turėti jo pateikimą. Jeigu Vyriausybė greitai įregistruos ir Teisės departamentas pasižiūrės tik į tas pakeistas vietas, greitai parašys išvadą, tai tikrai kitą savaitę vieną ar kitą dieną mes turėsime.

PIRMININKAS. Dėkui. Daugiau klausiančių nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Gerbiamieji, kviečiu dabar pasinaudoti teise ir slapta balsuoti dėl trijų teisėjų skyrimo. Posėdis tęsis 15 val. 50 min. Jam pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas A. Mazuronis. Iki.

Pertrauka

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPP). Gerbiami kolegos, tęsiame lapkričio 10 dienos vakarinį Seimo plenarinį posėdį.

15.54 val.

Darbo kodekso 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1993(2) (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-12 klausimas – Darbo kodekso 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1993(2). Pranešėjas – A. Stončaitis. Pateikimas.

A. STONČAITIS (*DFVL*). Mielieji kolegos, aš pabandysiu trumpai pristatyti patobulintą Lietuvos Respublikos darbo kodekso 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Jį parengti paskatino susidariusi situacija Lietuvos energetikos srityje, nuolat augančios elektros, šildymo, vandens, kitų būtinausių prekių ir paslaugų kainos, taip pat būtinybė tinkamai užtikrinti Konstitucijoje įtvirtintas darbo santykius reguliuojančias teisės normas, dirbančio žmogaus teises ir garantijas.

Kaip žinome, Vyriausybė yra patvirtinusi taupymo plano priemonės ir jos dabar jau yra visiškai praktiškai realizuojamos. Daugelio įstaigų, ir valstybinių, ir privačių, kuo toliau, tuo labiau po pusę savaitės ar koku kitu periodu faktiškai pagal susitarimus darbuotojai darbuojasi iš namų. Todėl įstatymo projektu yra siekiama nustatyti, kad jeigu dirbdamas nuotoliniu būdu darbuotojas patiria papildomų išlaidų, susijusių su jo darbu, darbuotojo turimų darbo priemonių naudojimu ar darbo priemonių įsigijimu, įrengimu, jos privalo būti kompensuojamos. Dėl padidėjusių išlaidų interneto ryšio paslaugoms, taip pat elektros energijos, šildymo, vandens naudojimo darbo reikmėms, vartojimo išlaidų kompensavimo ar dėl kitų papildomų išlaidų kompensavimo dydžio ir mokėjimo sąlygų darbo sutarties šalys privalo susitarti sudarydamos susitarimą dėl nuotolinio darbo. Nors šiuo metu, kaip žinome, Darbo kodekse galiojančios nuostatos numato, kad jeigu dirbdamas nuotoliniu būdu darbuotojas patiria papildomų išlaidų, lyg ir turėtų būti darbdavio kompensuotos, tačiau esamas teisinis reguliavimas labiau palankus yra darbdaviams, nes juo nėra konkretizuojama, už kokias patiriamas išlaidas turėtų būti kompensuojama. Aš tik primenu, jog Konstitucijoje nustatyta, kad kiekvienas žmogus turi teisę turėti tinkamas, saugias, sveikas darbo sąlygas.

Taigi, mielieji kolegos, kadangi nuo praeito pateikimo praėjo palyginti nedaug laiko, taupydamas mūsų šiandienos laiką aš tik priminsiu, šiuo įstatymo projektu yra sukonkretinama, kad

darbo sutarties šalys privalo susitarti dėl padidėjusių išlaidų internetinio ryšio paslaugoms, taip pat elektros energijos, šildymo, vandens naudojimo darbo reikmėms, vartojimo išlaidų kompensavimo ir dėl kitų papildomų išlaidų kompensavimo dydžio ir mokėjimo sąlygų. Kadangi bet koku atveju nuotolinis darbas yra darbdavio ir darbuotojo susitarimas, tai susitarime turėtų būti ir konkretizuotos šios kompensavimo galimybės.

Teisės departamento išvada dėl projekto iš esmės nėra pakitusi, tik pastaba, kad formuluotė „darbo sutarties šalys privalo susitarti“ yra ydinga, nes imperatyvi. Tačiau aš noriu, kolegos, priminti, ir dabar šiuo metu galiojančiame 52 straipsnyje yra numatyta, kad jeigu dirbdamas nuotoliniu būdu darbuotojas patiria papildomų išlaidų, susijusių su jo darbu, tai jos privalo būti kompensuotos. Paprasčiausiai yra konkretizuojama ir aš manau, kad tai yra pagalba darbuotojui, nes darbuotojo, kaip silpnosios sutarties pusės, taip tiesiog būtų užtikrinama galimybė į tokį teisingą patiriamų išlaidų atlyginimą.

Tai aš gal tiek trumpai, kolegos. Nenorėčiau tiesiog piktnaudžiauti laiku ir jį užimti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Jūsų paklausti nori tik šeši Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, iš pažiūros tikrai geras projektas, nes natūralu, kad namuose dirbant tos išlaidos gali padidėti. Bet man kliūna akis už vieno tokio pasakymo: išlaidų interneto ryšio paslaugoms. Įprastai, pavyzdžiui, namuose turbūt daugelis žmonių turi fiksuotos kainos interneto ryšį. Pavyzdžiui, su darbu susijus, dirbant internete, kaip ta kaina gali padidėti teoriškai? Ar tu daugiau to interneto sunaudoji, ar kaip? Ir apskritai kaip galima apskaičiuoti tą padidėjimą, nes, pavyzdžiui, patalpos vis tiek yra šildomos. Tai ar tu į darbą išvažiuoji, jos bus šildomos, ar būsi namie, jos šildomos.

A. STONČAITIS (DFVL). Ačiū už klausimą, Arvydai. Kaip minėjau, tai yra susitarimo reikalas. Aš dabar jau nebenoriu leisti į istoriją, noriu pasakyti, kad mums artimiausias pavyzdys, matyt, gali būti Latvija, taip, kur tai yra įtvirtinta ir jau faktiškai tuoj bus metai, kai tai veikia. Gali būti susitarimas dėl kokios nors konkrečios mėnesinės priemonės. Jeigu darbuotojas, pavyzdžiui, valdiškoje įstaigoje dabar po dvi dienas dirba iš namų, tai vis vien yra normos, yra sanitarinės, galimas apskaičiavimas, kiek konkrečiai yra sumokama už internetą per mėnesį, tai tų 8 dienų galbūt padengimas. Tai yra darbdavio ir darbuotojo susitarimas. Be abejo, tai turi būti geranoriškas susitarimas, dažniausiai taip ir yra, bet paprasčiausiai, kad būtų užtikrinamos galimybės visiems, siūloma tai konkretizuoti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia M. Lingė. Ruošiasi V. Pranckietis.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Labai dėkui. Aš norėjau paklausti. Praėjusį kartą buvo daugiau teikiančių frakcijos kolegų, atrodo, ir L. Kukuraitis, ir ponias L. Nagienė. Ar neįtikinote antrąją versiją, kad kolegų atkrito?

O dėl skaičiavimo metodikos tai, matyt, jeigu darbdaviai pajaus, kad įsivels į skaičiavimus, kiek čia kainuotų, kaip kompensuoti, kokiomis tvarkomis, ar nebus padaryta meškos paslauga, kad nuotolinio darbo forma kaip tokia gali apskritai silpnėti, darbdaviai nesutiks išleisti darbuotojų, jeigu jiems tai bus, na, per daug naštos, per daug *klapato*. Ir išties tai, kas dabar yra pasiteisinę, gali būti, kad atsisuks prieš pačius darbuotojus ir pati nuotolinio darbo forma pradės mažėti, silpnėti, jeigu bus tokie reikalavimai kompensuoti. Juo labiau, kaip kolega minėjo, apskaičiuoti, kiek išnaudota šilumos ar vandens darbo reikmėms, o kiek savo asmeninėms reikmėms, tikrai, matyt, būtų sudėtinga.

A. STONČAITIS (DFVL). Labai ačiū už klausimą. Pirmoji klausimo dalis. Galiu patikinti, kad visa frakcija tikrai palaiko šitą projektą ir, matyt, balsuojant tai matysis.

O dabar, gerbiamas Mindaugai, norėčiau jums priminti. Atrodo, kai darbavotės su buvusiu Prezidentu ir kai buvo svarstomas Darbo kodekso projektas, kai buvo grąžintas, jeigu aš gerai pamenu, buvo nurodyta viena iš priežasčių, pastabų, kad reikėtų numatyti konkretesnes normas. Ir aš noriu pasakyti, kad šiandieną ten, kur yra geranoriškas sutarimas, kadangi, kartoju, turi būti abiejų pusių susitarimas dėl nuotolinio darbo, šiaip ar taip, turi būti susitarimas, daugeliu atvejų yra tas geranoriškas susitarimas. Galbūt sutariama dėl konkrečios kompensavimo sumos arba ap-

tariamoms kitoms sąlygoms, papildomai gali būti aptartos. O ar tai vės prie patrauklumo sumažinimo, tie susitarimai, tikrai nemanyčiau, kadangi bet kokių atvejų, sutikime, *ofisų* nuomos, šildymo kaštai ir visos kitos patiriamos išlaidos, kurias darbdavys, šiaip ar taip, yra numatęs gamybos, administravimo išlaidose, na, bus patiriamos tikrai kur kas mažesnės, negu kad darbuotojas tuo metu būtų darbo vietoje, ypač kai yra šildymas, kai yra didžiulės *ofisų* išlaikymo išlaidos. Manau, kad tai tikrai neturėtų sumažinti šitos darbo formos patrauklumo.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Ar kas nors prašė tokio projekto, ar jūs patys sugalvojote, kad to reikia? Gal reikėtų kalbėti apie tai, kad jeigu darbo vietą žmogus susikuria namuose, tą, kuri reikalinga darbdaviui, už tos darbo vietos sukūrimą galbūt reikėtų kalbėti apie kompensaciją, bet ne už kokias nors papildomas išlaidas sėdint namuose ant savo kėdės ir savoje vonioje? Ačiū.

A. STONČAITIS (*DFVL*). Suprantu, gerbiamas Viktorai, kad jūsų padėtis yra kaip galbūt turtingo žmogaus, labai pasiturinčio, nes jūs galbūt išeidamas iš namų ir visą šildymą paliekatė, tačiau taip nėra. Šalia įsirengimo darbo vietų... (*Balsas salėje*) Niekas manęs neprašė. Tai yra iniciatyva. Toks atsakymas. Tačiau, manau, yra logiška pasiūlyti, kad šalia kompiuterio ar kitos technikos patiriamos išlaidos, kai darbuotojas dirba namuose iš tų sukurtų laikinų darbo vietų, išlaidų yra ir turėtų būti kompensuojamos. Bent jau tokia galimybė turėtų būti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia K. Masiulis. Ruošiasi...

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Jūs prabilote apie logiką, tai pakalbėkime apie ją. Jeigu Seime, o taip yra – dalis darbuotojų kartkartėmis dirba namuose, ar jūs manote, kad jo vieta nebešildoma? Šildoma. Ar ji išnyksta, gal išnuomojama kam nors kitam? Ne, neišnuomojama. Vadinas, čia sąnaudų nesumažėjo, tačiau jeigu darbuotojas būna namuose, jam nebereikia važiuoti automobiliu, jis sutaupo pinigų. Maitinimo... Jam nereikia eiti į valgyklą, jam pigiau maitintis. Iš tikro vandens sąnaudų, nes į tualetą nueina, padidėja, bet ne taip stipriai. Žiūrėkite, gal reikėtų atvirkščiai, kad primokėtų Seimui ar kitam *ofisui*, nes jis sutaupo?

A. STONČAITIS (*DFVL*). Gerbiamas Kęstuti, darbo organizavimo praktikų yra įvairių. Seime yra tokia, bet, matyt, pagal specifiką, pavyzdžiui, paaimkite kitas, kad ir valstybines įstaigas – Valstybinę mokesčių inspekciją, nesvarbu, kitą įstaigą, kur, kaip ir buvo numatyta Vyriausybės išlaidų taupymo plane, penktadienį ir ketvirtadienį visa įstaiga dirba nuotoliniu būdu. Šildymas yra mažinamas, 4 dienomis gali mažinti, apšvietimas faktiškai nenaudojamas. Tai yra nuo darbo organizavimo. Be abejo, čia absoliutaus modelio negali rasti. Sutinku, kad Seime galbūt to taupymo ir nebus tiek, bet yra skirtingų situacijų. Mes turėtume sudaryti pačią galimybę.

PIRMININKAS. Labai dėkui.

A. STONČAITIS (*DFVL*). Čia sutaupo ar nesutaupo, bet...

PIRMININKAS. Labai dėkui, kolegose. Paskutinis klausia V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Dėkoju už jūsų tikrai fantastinį projektą. Aš tik noriu paklausti, ar jūs siūlysite ir Seimo valdybai papildyti parlamentinių išlaidų apmokėjimo galimybę, ir parlamentarams, trečiadieniais dauguma jų dalyvauja nuotoliniuose posėdžiuose iš namų? Ar mes galėsime pateikti savo sąskaitas už elektrą, už vandenį, nes, kaip sakė kolega, jis vaikšto kažkur, naudoja vandenį, ar vis dėlto Seimo nariai šiuo atžvilgiu bus diskriminuojami?

Dar vienas klausimas. Kadangi jūs priminėte kolegai Mindaugui, kad jis kažkada kažką darė, kai buvo kažkur, aš noriu paklausti, o ką jūs padarėte, kai buvote Vyriausybės kancleriu ir jūsų tiesioginis viršininkas tuomet buvo taip pat Seimo nariu? Kodėl tokių dalykų nesiūlėte? Jeigu galima, trumpai į tuos du atsakymus. Ačiū.

A. STONČAITIS (*DFVL*). Gerai. Ačiū už klausimus. Galbūt pradėsiu nuo antro, ką padarėme. Noriu priminti, kad iš esmės šita nuotolinio darbo praktika atsirado kaip naujovė ir pradėjo įsigalioti, kai prasidėjo pandemija ir visi šitie dalykai. Sutikime, kad iki to, bent jau biudžetiniame sektoriuje, tikrai buvo netgi nelabai apkalbėta ir darbo organizavimo forma. Be abejo, jeigu dabar laiką atsuktume atgal, reikėjo iškart pagalvoti, kaip galima tai padaryti ir kaip kompensuoti, bet supraskime, kad tai buvo įsibėgėjimas.

Antras klausimas. Atsiprašau, profesoriau... (*Balsas salėje*) Taip, Seimo nariams. Noriu, kolegose, dar kartą priminti, kad tai yra susitarimas, tai yra susitarimo galimybė tarp darbdavio ir dar-

buotojo. Gali susitarti. O kas žino, galbūt Seimas lygiai taip pat kada nors grįš, kai mes dirbome nuotoliniu būdu, kai visas Seimas dirbo nuotoliniu būdu. Galbūt ir bus grįžta prie to, niekas negali pasakyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Detaliai išnagrinėję nuotolinio darbo pliusus ir minusus pereiname prie pasisakymų dėl motyvų. Už nėra norinčių kalbėti Seimo narių. Prieš pasisako – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš nesu labai kategoriškas šiuo klausimu. Nuotolinis darbas šiaip yra pozityvi darbo organizavimo forma. Aš žinau labai pažangių ne Lietuvos įmonių, turinčių čia biurus, jos yra įrengusios tik pusę darbo vietų, ne daugiau. O pusė darbuotojų visą laiką dirbo ir dirba nuotoliniu būdu. Ten nereikia nieko organizuoti, kompensuoti ir panašiai, bet jūs, atėję į tą biurą, vasarą rasite bananų, braškių, dar ko nors, o žiemą rasite sumuštinį ir panašiai. Mes gal kalbėkime apie tokį biuro organizavimą, kad rūpintųsi žmonių maitinimu, sveikata, gera nuotai-ka ir panašiai. Mums čia labai toli iki to. O dabar kompensuoti už tualetą nuleistą vandenį – na juokinga, už didesnę elektros sunaudojimą, kai kompiuterį įsijungi. Smulkmenos tokios. Kai tas žmogus nevažiavo automobiliu ir sutaupė daug daugiau benzino, gali savo vaiką paglostyti ir nevesti į darželį, tai irgi yra geriau. Aš manau, kad čia yra taupymas. Todėl biurui taip ir organizuo-ja, nes lanksčiomis darbo formomis labiau pritraukia darbuotojus. Apsimoka jiems taip organi-zuoti. Bet ne tam, kad kompensuotų kokius nors smulkius patirtus nuostolius, ir dar tą įstatyme įtvirtinti. Nereikia čia nieko organizuoti, reikėtų mažiau biurokratizuoti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Kęstuti. Tik įspėju, kad jūs užsirašėte prieš, o šnekė-jote, supratau iš konteksto, kaip ir už nuotolinį darbą. Bet už užsirašė kalbėti A. Stončaitis, tačiau Statutas nenumato tokios galimybės, nes pats buvo pranešėju. Kitų norinčių kalbėti už kolegų nėra. Balsavimas dėl įstatymo projekto – tam numatyta darbotvarkėje metu.

Per šoninį mikrofoną V. Fiodorovas. Ką nors irgi dėl nuotolinio darbo.

V. FIODOROVAS (DPF). Aš klausiau motyvų prieš, nežinau, gal komiteto kolegos ar frakcijos kolegos galėtų poną Kęstutį pavežioti po Lietuvą, vis tiek turbūt tiek metų Seime, atitrūko nuo gyvenimo, nes tie argumentai tokie, nežinau, apie ką jūs šnekate šiuo atveju. Kažkaip kaip kos-mosas atrodo, viskas taip paprasta, viskas žydi, visur bananų padėta. Kai kur tas nuotolinis dar-bas, pavyzdžiui, Seime, nėra su bananais ir su kuo nors, bet tam, kad sutaupyti elektros, tam, kad išjungtume liftus, tam, kad kitus dalykus padarytume. Ne iš gero gyvenimo tas dalykas yra daromas. Ir čia, Seime, niekur toli nereikia važiuoti, ponas Kęstuti. (*Šurmulys salėje*)

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, pereiname prie... Na štai, o atrodė toks pa-prastas klausimas.

K. Masiulis per šoninį mikrofoną, nes buvo paminėta pavardė. Labai glausta replika.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Linksmi čia svarstome tą temą. Iš tikrųjų kalbame apie modernią vadybą. Jeigu taip nori, aš galiu nuvesti į modernų *ofisą*. Pamatysite tai, apie ką kalbu, ne apie tą ubagišką kapeikų sutaupymą. Į modernų *ofisą*, pažangų. Galiu nuvesti.

16.12 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2176(2) (pateikimas)

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Kęstuti. Moderniais žingsneliais judame prie kito darbotvarkės 2-13 klausimo – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 18 strai-psnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2176(2). Pranešėjas – G. Kindurys. Pateikimas.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kelių apsaugos zonų dydžio ir veiklos ap-ribojimo juose klausimas žemės savininkams, jeigu taip galima pasakyti, pasidarė aktualesnis paskutiniu metu. Taip yra todėl, kad Nacionalinė žemės tarnyba įgyvendina Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo pavedimą įrašyti apsauginių zonų teritorijas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir registrą. Tai yra jie tikslina ir keičia žemės sklypų kadastro duomenis. Jų formavimo metu buvo taikytos, bet bylose nenurodytos ir į registrą neįrašytos specialiosios sąlygos, tai yra

būtent kelių apsaugos zonos. Šiame procese paaiškėjo, kad daugybę žemės savininkų sklypų plotų užima kelių apsaugos zonos. Išskirtinė padėtis yra urbanizuotose teritorijose, užstatytose gana seniai, nes jose yra daug kelių, kurie kartu yra ir gatvės, eina prie pat namų valdų, todėl kelių apsaugos zonos užima didelę dalį namų valdų, kur nuo seno, kaip žinome, yra ne tik gyvenamųjų, bet ir kitų pastatų.

Pagal įstatymą, dėl daugelio veiklų kelio zonoje reikalingas kelio savininko pritarimas projektui ir numatomi veiklai, o ribojimai ir draudimai tikrai sukuria daug nepatogumų ir diskomforto žemės savininkams: didina administracinę naštą ir vilkina elementariausius įgyvendinamus darbus. Pažymėtina, kad minėtuose žemės sklypuose palei kelius, kadangi sklypai yra uždari, kiekvienas savininkas vykdo įprastas privačiam gyvenimui veiklas ir tai daro tik savo teritorijoje. Dauguma žemės savininkų veiklų neturi jokios įtakos kelių priežiūrai, jų techninei būklei, kelių transporto eismo saugumui, nekelia pavojaus žmonių gyvybei, nebent, aišku, tos visos veiklos gali būti vykdomos prie pat važiuojamosios kelio dalies. Todėl urbanizuotose teritorijose, kurios yra nuo seno užstatytos, pakaktų nustatyti daug siauresnes apsaugos zonas, dėl to įstatyme numatyti apribojimai būtų taikomi mažesniame plote. Apribojimai tik siauresnėse minėtų zonų teritorijose būtų logiškai pateisinami, mažintų administracinę naštą kelių savininkams, nesudarytų veiklų apribojimų nuo seno tose teritorijose gyvenantiems asmenims.

Projektu siūloma urbanizuotose, būtent užstatytose, teritorijose, išskyrus naujai planuojamas tokias teritorijas, siaurinti kelio apsaugos zonų plotį ir nustatyti į abi puses nuo kelio briaunų: krašto kelių – po 5 metrus, rajoninių – po 4, vietinės reikšmės – po 3 metrus. Pakartosiu, kad nustačius siauresnes kelių apsaugos zonas įvairūs apribojimai būtų taikomi mažesnėms teritorijoms, todėl žemės savininkai patirtų mažiau suvaržymų. Tie apribojimai, nustatyti kelių zonoms siaurinti, nesudarytų sąlygų kaip nors bloginti kelių techninę būklę. Prašyčiau įvertinti pateiktus aiškinimus ir pritarti po pateikimo. Atsakysiu į klausimus.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Jūsų paklausti nori šeši Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, man reikėtų šiek tiek aiškumo dėl tų 5, 4, 3 metrų zonų nustatymo. Kas iš esmės pasikeistų, jeigu tas zonas įvestume? Kuo gyventojams pagerėtų gyvenimas ar kas nors – gal finansai sumažėtų, gal dar kas nors, nežinau?

G. KINDURYS (LVŽSF). Iš tikrųjų pavyzdį galiu pasakyti, kad kelių apsaugos zonoje reikia savininko sutikimo, būtent, tarkime, Kelių direkcijos sutikimo, jeigu yra sandėliuojamos statybinės medžiagos. Pavyzdžiui, įsivaizduokite, kad už 15 ar 30 metrų nuo kelio juostos namų valdoje susikrautum lentas, plytas ar žvyrą, reikia Kelių direkcijos sutikimo. Tai tikrai tai pačiai Kelių direkcijai yra našta, tiek žmogui klausti, gyvenant kažkur kaime.

Ir trečias dalykas. Kažin ar kontroliuoja tokį dalyką Kelių direkcija, ar ne per arti sukrautos statybinės medžiagos. Tai ir palengvėtų turbūt tiek administracinė našta kelių savininkams, tiek žemės savininkams nereikėtų derinti, o palikus siauresnę zoną, kurioje tikrai gal turės įtakos veikla, toje zonoje, ta zona tegu ir būna kontroliuojama, kas draudžiama, kam reikia sutikimo.

PIRMININKAS. Labai dėkui. E. Rudelienės salėje nematau. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, pirmininke. Aš manau, kad tikrai yra protingas siūlymas, susiduriame su tuo, kad Kelių direkcija kartais neduoda sutikimo, nes yra pastatyti gyvenvietės pavadinimai ir panašiai. Nors ir atrodo, kad atstumas yra nemažas, vis tiek apsaugos zona yra didesnė ir tada reikia jų suderinimo, nors atrodytų, kad ten tikrai niekam netrukdytų. Prašom pasakyti, kiek mes turėtume tokių atvejų? Ar dabar jau kas nors kreipėsi, kad jūs siūlote šitą teisės akto pakeitimą? Antras, aš suprantu, bet kiek yra tokių, kad urbanizuota teritorija ir reikia siaurinti šitą apsaugos zoną?

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Aš neskaičiau, bet tiesiog kai tos gyvenamosios teritorijos žemės savininkai, kurių namų valdos yra palei kelią, dabar visi gauna pranešimus, kad jų nuosavybės dokumentuose bus įrašomi apribojimai, tiesiog atskiromis bendruomenėmis sukykla. Viena – kas čia yra? Už kiek laiko – kita. Tikrai labai daug tokių laiškų išsiųsta. Turbūt mažai reaguoja gal tie, kurių žemės sklypai yra ne statybų paskirties, laukuose. Aš suprantu, kad tai

tikrai gal mažai domina. O dėl kaimų tikrai dabar vienas paskui kitą eina ir jie prašo ir manęs, tarkime, paaiškinti. Keisčiausia, kad jie turi pateikti savo pastabas, pasipiktinimus ar kokius nesutikimus Žemės tarnybai, o ji faktiškai neturi kito kelio kaip tik įteisinti, nes įstatymas nustato, pavyzdžiui, 20 metrų apsaugos zoną rajono kelyje ir ar žmogus prieštarauja, ar neprieštarauja, nėra tokios galimybės Žemės tarnybai net tartis, derėtis. Tikrai nusiskundimų yra labai daug.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų kiekvienas siauras kelias gali tapti plačiu keliu. Šiuo atveju ar nemanote, kad vis dėlto reikėtų didesnio derinimo mechanizmo galbūt su savivaldybe, kad tos zonos nepasidarytų per daug mažos. Ir Teisės departamento yra tam tikrų pastabų. Ar vis dėlto nepridarysime ateityje problemų, kad iš tų zonų nebus galima patraukti žmonių? Ačiū.

G. KINDURYS (LVŽSF). Iš tiesų mano ir yra siūlymas – užstatytose. Tai šiandien susiformavęs ir naudojimas tos žemės greta kelio, ir namų valdoje tikrai įprasta veikla yra. Nėra siūlymo visiškai tas zonas panaikinti.

Kita vertus, kadangi tik užstatytoms, yra urbanizuotose daug teritorijų neužstatytų, tas negalioja, jos išliks plačios. Tai negalioja naujai planuojant teritorijas, nes pati zona yra reikalinga, žmogus statosi toliau namą, tai yra sveikatos, sanitariniai reikalavimai. Bet kai ir keliui, ir namų valdai yra dešimtmečiai ar 100 metų, tikrai tos zonos dydis kelia labai didelių nepatogumų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Pranckietis. Atsiprašau. R. Šarknickas. Atsiprašau. V. Pranckietis. Atsiprašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ne, aš ne Pranckietis. Aš Šarknickas.

PIRMININKAS. Ne, ne. R. Šarknickas klausia.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū. Problema iš tikrųjų yra labai opi ir daugelį metų. Labai gerai, kad pajudinote, reikia ją spręsti. Bet dėl tų kelių naujiems, paminėjote, kad nebus taikoma, tai į klausimą atsakėte. Ačiū.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dabar jau tikrai klausia V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Zonos yra problemos, o ne žmonės. Šiuo atveju mes turbūt turėtume galvoti, kad reikia saugoti ne kelius, o žmones. Kas ką saugo? Ar nemanote, kad mes turėtume išplėsti jūsų šią temą kalbėdami apie įvairius ribojimus, apie įvairias apsaugas ne tik kelių, bet, tarkime, ir elektros linijų ar vamzdžių kokių nors linijų apsaugos zonas, kurios apriboja žmonėms galimybes. Aš siūlyčiau tą temą tiesiog plėsti, tęsti, liberalizuoti ir atleisti žmones nuo tų apsaugų, kurios nesaugo žmonių. Linkiu projektą pratęsti. Klausimo aš neturiu. Ačiū.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Tai nebuvo klausimas. Jūs atsakėte į visus kolegų klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Dėl motyvų už pasisako J. Varkalys.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tema labai aktuali. Reikalas labai aktualus. Maždaug prieš metus Plungėje įvyko konferencija būtent ta tematika dėl kelių tiesimo reglamentų pakeitimo. Joje dalyvavo susisiekimo ministras, viceministrai, buvo pažadas, kad per metus ką nors padarys, bet iki šiol sisteminių pokyčių kelių tiesimo reglamento prasme nėra jokių. Tai sukelia tokius pavienius siūlymus, kaip vieną ar kitą dalyką tvarkyti ir reguliuoti. Tikrai būtina tą dalyką tvarkyti, būtina visus reglamentus pakeisti. Kaip gerbiamas V. Pranckietis siūlo, tą temą reikėtų išplėsti ir prie jos nuolat grįžti – dėl kelių tiesimo reglamento atnaujinimo.

Žinoma, kalba, ar 5 metrai, ar 50, ar 4, ar 5, matyt, svarstymo metu bus pateikti pasiūlymai, bet palaikyti reikėtų tikrai. Ir ne vien tik urbanizuotose teritorijose, bet ir ten, kur yra neurbanizuotos teritorijos, peržiūrėti tas ribas ir tas apsaugines zonas.

Žinoma, tai palengvintų mūsų žemės savininkų dalį, bet kartu užtikrintų ir kelininkams... Kelininkų prižiūrima 50 metrų juosta, apaugusi piktžolėmis, usnynais, ją reikia prižiūrėti, ją reikia šienauti. Tai mažiau išlaidų būtų ir kelių priežiūros sistemos. Aš kviečiu palaikyti ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš nėra norinčių kalbėti kolegų. Išklausėme visų pasisakymus dėl motyvų. Balsavimas dėl įstatymo projekto tam numatytu darbotvarkėje metu.

Gerbiami kolegos, yra gauti balsų skaičiavimo protokolai.

16.26 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Danguolės Bublienės skyrimo šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininke“ projektas Nr. XIVP-2219(2) (priėmimo tęsinys)

Balsų skaičiavimo protokolai dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Danguolės Bublienės skyrimo šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininke“ projekto Nr. XIVP-2219(2) priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota 112 biuletenių, rasta 112 biuletenių, galiojančių – 111, negaliojančių – 1.

Už – 92, prieš – 11, susilaikė 8. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-2219(2)) priimtas. (*Gongas*) Sveikiname. (*Plojimai*)

16.27 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Gabrielės Juodkaitės-Granskienės skyrimo šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininke“ projektas Nr. XIVP-2220(2) (priėmimo tęsinys)

Taip pat gautas balsų skaičiavimo protokolai dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Gabrielės Juodkaitės-Granskienės skyrimo šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininke“ projekto Nr. XIVP-2220(2) priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota 111 biuletenių, rasta 111, galiojančių – 110, negaliojančių – 1.

Už – 90, prieš – 13, susilaikė 7. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-2220(2)) priimtas. (*Gongas*) Taip pat sveikiname. (*Plojimai*)

16.27 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Lietuvos apeliacinio teismo teisėją Ernestą Rimšėlį šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku“ projektas Nr. XIVP-2221(2) (priėmimo tęsinys)

Ir gautas trečias balsų skaičiavimo protokolai dėl Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Lietuvos apeliacinio teismo teisėją Ernestą Rimšėlį šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku“ projekto Nr. XIVP-2221(2) priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota 112 biuletenių, rasta 112, galiojančių – 112, negaliojančio nė vieno.

Už – 102, prieš – 6, susilaikė 4. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-2221(2)) priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

Sveikiname visus. Prašau. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Įprasta, kad teisėjus sveikiname po priesaikos, bet šį kartą mes tik išrenkame į svarbias pareigas, priesaika nenumatyta, tai sveikiname šiandien, kad sėkmingai įveikė mūsų reiklų slaptą balsavimą. Linkime sėkmės einant tas pareigas, lauksime inicijuojamų svarbių reformų ir gerų pokyčių atitinkamuose teismuose. Simboliškai įteiksiu po gėlę. (*Plojimai*)

16.29 val.

Kelių įstatymo Nr. I-891 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2184 (pateikimas)

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ta optimistinė nata judame prie kito darbotvarkės 2-14 klausimo – Kelių įstatymo Nr. I-891 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2184. Pranešėjas – G. Kinduryš. Pateikimas.

G. KINDURYS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Įgyvendindami Kelių įstatymą, kelių įteisinimą, tai yra kelių juostų žemės sklypų formavimą ir įregistravimą Nekilnojamojo turto registre, dažnai susiduriame su problema, kai konkretaus kelio ar ruožo, juostos minimalus plotis neatitinka keliams, Kelių įstatyme nustatytų pločio reikalavimų. Dažnai taip yra, nes užstatytose teritorijose nuo seno yra siauri keliai, jie kartu yra ir gatvės, o greta jų, aišku, yra sklypai su pastatais. Dėl to, kad kelias pagal namų valdas yra siauras, kaltininkų nėra, nes kelias visada buvo siauras ir jį praplatinti iki įstatyme nurodyto pločio normos dažnai net nėra galimybės, nes prie pat kelio važiuojamosios dalies, kaip ir minėjau, nuo seno yra susiformavusios namų valdos su pastatais. Dėl šių priežasčių daug kelių iki šiol nėra įteisinti Nekilnojamojo turto registre. Kadangi keliai lieka neįregistruoti minėtame registre, net nėra galimybės šiuose keliuose projektuoti ar įrengti įvairias priemones ar tokius visiškai elementarius įrenginius kaip autobusų stotelių paviljonai ar kiti.

Lietuvos automobilių kelių direkcija, organizuodama kelių matavimus ir įteisinimą bei susidūrusi su minėta problema, siaurus kelius ar kelius, kuriuose yra siaurų ruožų, kurie neatitinka kelio juostos pločio reikalavimų ir kurių nėra galimybės platinti bent jau dokumentuose, siūlo perimti savivaldybėms taip juos perdarant iš valstybinės reikšmės kelių į vietinės reikšmės kelius. Tada jiems bus keliama siauresnės kelio juostos reikalavimai, tai yra tada bus galima įforminti kelio juostos sklypą atitinkantį reikalavimą. Savivaldybės dažniausiai su tokiu pasiūlymu nesutinka, nes jos ir taip turi daug prižiūrimų savo kelių, joms trūksta lėšų kelių priežiūrai, o padidėjus bendram valdomų kelių ilgiui lėšų kelių priežiūrai trūkumo problema būtų dar ryškesnė. Akiivaizdu, kad keliai, tiksliau – kelių juostos ar atskiros atkarpos, ruožai, einantys per nuo senų laikų užstatytas teritorijas, jie kartu yra ir gatvės ir nėra galimybės praplatinti tos kelio juostos, galėtų būti įteisinti tokio pločio, kokio yra dabar, ir net nesiekiant jų perduoti savivaldybėms.

Atkreiptinas dėmesys, kad tokių kelių ruožuose eismas tikrai nėra intensyvus, važiavimo greičiai maži, todėl dalies valstybinio kelio įteisinimas, siauresnės kelio juostos, tai yra tokios, kokia yra dabar, tikrai jokių papildomų problemų nesukeltų, atvirkščiai – suteiktų galimybę sklandžiai vykdyti kelių matavimus, įteisinimą ir po to leistų juose projektuoti pagal poreikį būtinus įrenginius ir kitas priemones. Kaip pavyzdį pasakysiu, kad, Kelių direkcijos duomenimis, dėl minėtų priežasčių savivaldybėms yra pasiūlyta šiuo metu perimti apie 1 tūkst. 200 kilometrų kelių ruožų. Šiuo metu savivaldybėms yra perduota tik 30 kilometrų. Preliminariai dėl penktadalio vyksta tokios priėmimo ir perdavimo derybos, aišku, jų rezultatas dar neaiškus.

Taigi projektu siūloma leisti urbanizuotose teritorijose keliams ar jų atkarpoms, kurie natūraliai ar dėl užstatymo, ar dėl kitų priežasčių neatitinka kelio pločio ir nėra galimybės tas juostas praplatinti... būtent Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka kelio juostos būtų formuojamos ir įteisinamos siauresnės, tai yra tokios, kokios yra dabar.

Priėmus šį pakeitimą būtų sudarytos galimybės registre galutinai įteisinti kelius, kurie dėl per dešimtmečius susiklosčiusių aplinkybių iki šio laiko yra neįregistruoti Nekilnojamojo turto registre. Taip būtų, aišku, irgi sumažinta administracinė našta valdytojai vykdyti kelių įregistravimą. Nenukentėtų kai kurie žemės savininkai, kuriems gali grėsti dalies žemės atėmimas ir su tuo susiję nepatogumai ir nuostoliai. Tikrai tokie pakeitimai nesudarytų jokių sąlygų kaip nors bloginti kelių techninę būklę ar kelių eismo saugumą. Neturėtų ir įtakos sveikatai, nes tokie keliai egzistuoja daugybę metų. Šie keliai turi šiuo metu ir savininką, ir prižiūrėtoją, tik jie nėra įrašyti į registrą. Kaip minėjau, jeigu kelio nėra registre, tai jokie priemonių įrengimo, projektavimo dokumentai net negali būti pradėti.

Taigi atsakysiu į klausimus. Prašyčiau pritarti šitam projektui.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų paklausti nori penki Seimo nariai. Pirmoji klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų, gerbiamas kolega, žinau, ką tai reiškia. Susidūreme, kai buvo kalbama apie sodininkų kelių įteisinimą ir peržiūrą. Bet jūs pamirėjote, kad yra dar valstybinių kelių, neįregistruotų kadastre. Man truputėlį net kelia klausimą. Dėl perdavimo čia yra kita kalba. Žinau, dėl kokios priežasties. Tai pirmiausia savivaldybės nori, kad būtų perduoti sutvarkyti keliai, asfaltuoti, o ne tai, kad kelias yra blogos kokybės ir atiduodamas savivaldai. Bet ar nebus piktnaudžiavimo? Kai kuriais atvejais urbanizuotose teritorijose pik-

tybiškai gyventojai yra savo tvoras atsikėlę ir taip toliau. Ar tai nepaskatins jų nesusitvarkyti, nes tokia priežastis irgi dažnai būdavo?

G. KINDURYS (LVŽSF). Turbūt savavališka tvora ne pasiteisinimas, nes žemės sklypų ribos įrašytos į registrą ir jos yra aiškos, čia savivaliavimo tikrai negali būti. O, kaip minėjau, kad nebūtų visiškai neaišku, visgi tinkamiausias, mano manymu, pasiūlymas, kad Vyriausybė nustatytų kokią nors tvarką būtent tose vietose, kur nėra galimybės praplatinti, nes būna, tarkime, ir laisvos žemės likę ar kiti dalykai, o tikrai, kur nėra galimybės, kad jisai nekabotų, tas kelias, ore, atsidurtų registre. Manau, kad piktnaudžiavimo nebus.

Aš manau, džiaugtusi ir gyventojai, ir pati Kelių direkcija kaip savininkė, nes jinai dabar daugybės darbų negali daryti, stringa ir šitie. Eina į teismus. Pirkimai padaryti, matininkai negali užbaigti darbų, tiesiog toks ilgas darbas be pabaigos su didžiuliais moraliniais ir finansiniais nuostoliais.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, norėčiau aiškumo dėl pačių tų kelių tipo, kas tai yra per keliai, ar tai yra sodininkų bendrijos kokie siauresni keliai, ar tai yra, nežinau, savivaldybės kokie nors valdomi keliai, ar tai miesto kokios teritorijos? Kas tai yra, kad jie tokie siauri suformuoti? Čia, nežinau, istoriniai, senamiesčio galbūt kokie nors kelkraščiai ir panašiai?

G. KINDURYS (LVŽSF). Taip, yra. Tarkime, aš pasižiūrėjau kad ir į Vilnių, ko gero, visi keliai, kurie ateina į Vilnių, pasibaigia ir toliau yra gatvė, o čia būtent tie keliai, kurie kartu yra ir gatvė. Su kuriais aš susidūriau, tai grynai yra valstybiniai rajoniniai ir krašto keliai, kurie eina per miestus, miestelius. Tikrai jie ne visi, yra tikrai tam tikri ruožai, tarkime, kelias – tik keli kilometrai, bet kokius 300 ar 500 metrų jisai yra gerokai siauresnis ir dėl to visas kelias yra su klaustuku ir negalima įteisinti. Mano manymu, tai yra tikrai daugiausia valstybinės reikšmės keliai. Savivaldybės irgi, aišku, registruoja tuos kelius, ko gero, ir joms iškils tų dalykų. Pakartosiu, kadangi kiekviena situacija individuali, tai Vyriausybė nustatytų kokią nors tvarką, pavestų, manau, Susisiekimo ministerijai tą daryti, ir būtų nustatyta, kaip tas dalykas veikia.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Du kartus buvo paminėtos sodininkų bendrijos. Ar šitas projektas galiotų ir urbanizuotoms sodininkų bendrijų teritorijoms?

G. KINDURYS (LVŽSF). Jeigu kelias eina per sodininkų bendriją ir tai yra kelias, o ne gatvė, aišku, galiotų, kadangi zona yra nustatyta keliui, jeigu jisai turi kelio statusą, ir jeigu kyla problema, tada taip.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, valstybinės reikšmės yra penkios kategorijos kelių, o vietinės reikšmės – keturios kategorijos. Aišku, ir plotis yra jų nurodytas, ir priežiūros dažnumas, kas yra svarbu ypač žiemos laikotarpiu. Ar nemanote, kad reikėtų, sakykim, peržiūrėti ir kelių kategorijas, nes pagal kategoriją, sakykim, pirmos labai dažnai turi būti valoma, tvarkoma, prižiūrima, paskutinės kategorijos rečiau. Galbūt irgi kalbėjote su Kelių direkcija apie šių kategorijų koregavimą? Ačiū.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Aš tiesiog gal sugrįšiu į tą pristatymo momentą, kai minėjau, kada siūlo atiduoti kelią savivaldybei. Kelio plotis, aišku, yra vienas iš argumentų, bet tuo keliu važiuodamas turbūt retas kuris susimąsto, kokios jisai reikšmės, kokios kategorijos. Tikrai yra daugybė atvejų, kai pagal eismo intensyvumą, pagal jo dydį, išvaizdą, tarkime, jisai turėtų būti žemesnės kategorijos, bet čia ir užkliūname, kad tada, jeigu tas kelias... Reikėtų sumažinti kategoriją, tarkime, iš aukštesnės į mažesnę tik savivaldybės lygiu, turbūt jokios problemos nekyla, bet kai iš valstybinės į savivaldybės, tai užkliūna. Ir kadangi nesprenžžiama, tai yra toks mano siūlymas, kaip išspręsti šią dalyką.

O šiandien visi keliai turi savininką, turi reglamentus ir jis neprižiūrėtas tikrai neliks šiuo atveju. Aišku, noras, kad jis būtų geriau prižiūrėtas, tikrai yra, ir čia tas diskursas tikrai eina seniai. Aš laikyčiau, kad priežiūros intensyvumu tam tikra prasme kaip ir kitas klausimas būtų sprendžiamas.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Už pasisako A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, kolega labai aiškiai pristatė šį klausimą. Žinome, kad pagal galiojančius reikalavimus kai kurios kelių atkarpos negali būti įteisintos kaip valstybinės reikšmės keliai, nes neatitinka minimalių juostų pločio reikalavimų. Tai priveda prie greta esančių namų valdų peržiūrėjimo, prie bandymų tokius kelius perduoti savivaldybėms ir panašiai. Todėl siūloma leisti valstybinius kelius įteisingi su siauresne kelio juosta, mano supratimu, yra išeitis iš padėties. Juk iš esmės gyvenime toks kelias yra, tokiu keliu mes važinėjame, tik jo teisinė pusė dabartiniu metu negali būti tinkamai sutvarkyta. Tokia padėtis trukdo projektuoti pagal poreikį būtinus įrenginius ar kitokias priemones. Beje, tokie sprendimai būtų leistini tik urbanizuotose teritorijose, o tai irgi rodo, kad išimtis numatoma taikyti tik esant objektyvioms juostų platinimo ribojimo priežastims, iš esmės pastatais ir statiniais užstatytose vietovėse. Palaikau tokį sprendimą, dėkoju idėjos autoriams ir kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Prieš nėra norinčių kalbėti. Balsavimas dėl įstatymo projekto tam numatytu darbotvarkėje laiku.

16.42 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 488 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2161 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-15 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 488 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2161. Pranešėjas – M. Skritulskas. Pateikimas.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, įstatymo projektą paskatino pateikti policijos pareigūnų ir savivaldybės atstovų mintys. Kadangi šiuo metu baudos yra akivaizdžiai per mažos, kaip žinote, pagal taisyklę yra baudžiama tik puse minimalios baudos, o ją tesudaro 10 eurų. Ir policijos laiko sąnaudos yra, ko gero, didesnės negu bauda. Aš galiu pailiustruoti, kad vien Palangoje vasaros metu Jono Basanavičiaus gatvėje dėl nakties metu keliamo triukšmo policija buvo kviesta virš 400 kartų. Taigi mes atitraukiame policijos dėmesį nuo žymiai svarbesnių dalykų. Kitose šalyse už šį nusižengimą baudos yra net iki 2 tūkst., ir netgi yra numatytas areštas. Pavyzdžiui, Estijoje, Vokietijoje bauda net iki 5 tūkst. Taigi, aš manyčiau, iš tikrųjų verta peržiūrėti, kad policijos darbas nenueitų perniek ir kad triukšmo prevencija būtų suvaldyta.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega, už glaustą pristatymą. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. Pirmasis klausia A. Nekrošius. Atsisako. Klausia L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Nori, kad atsisakyčiau. Labai greitai. Šiaip nesu didelis šalininkas tokių baudų ir baudimų, nes norisi matyti vis dėlto kaimynų gebėjimą susikalbėti ir kurti tarpusavio santykius be policijos įsikišimų, tačiau žinant, kad policija yra kviečiama, ir gana dažnai, mano požiūriu, tikrai neadekvatu, kai galima išsikviesti policijos ekipažą tramdyti už 10 eurų. Tai tiesiog yra nepagarba valstybės tarnybą atliekantiems asmenims. Ar numatote savo pasiūlyme kokius nors saugiklius, kad kaimynai nepiktinaudžiautų tokiais kvietimais? Tokias baudas paskyrus žmonės ims reikalauti įrodymų, kad tikrai jie viršijo garso limitus. Tai kas ir kaip tai įvertins? Ačiū.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą, gerbiamas kolega. Jau dabar yra Administracinių nusižengimų kodekse numatyta atsakomybė už melagingą tarnybų iškvietimą. Ta bauda yra numatyta.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų mane taip sutrikdė. Pirmiausia, Mindaugai, pasakykite, dabar dar viena papildoma bauda yra to pastato, kuriame vyksta tas renginys ir panašiai, savininkui. Tai bausite ir triukšmadarius, ir plius dar savininkas galbūt tuo metu net savo atsakomybės neprisiima. Kas nors sukėlė triukšmą, paleido garsiai gerklę ir dabar uždėsime jam dar papildomą baudą. Kaip jūs tai atskirsite?

Ir kitas momentas. Noriu paklausti. Kiekvienoje savivaldybėje yra įsteigtas Viešosios tvarkos skyrius. Kodėl visus veiksmus turi atlikti policija?

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Atsakau į pirmą klausimą. Kaip teigia policija, dažnai, tarkime, naktiniuose klubuose yra triukšmaujama, sakykim, trečią valandą nakties. Atvykus policijai, nu-

rodomas vis naujas darbuotojas, jam surašoma pusė mano minėtos minimalios baudos, 10 eurų, ir toliau sąmoningai, siekiant pelno, naktinis restoranas arba, sakykime, naktinis klubas paleidžia visu garsu muziką, todėl nemiega, tarkime, to paties Vilniaus senamiestyje ar dar kur nors aplinkui gyvenantys žmonės. Taigi ta bauda, kaip aš minėjau, yra per maža, taip išsisukinėja vis nurodydami naują darbuotoją. Todėl aš manyčiau, kad atsakomybė turėtų būti taikoma ir tam vadovui.

Dėl kito klausimo, dėl Viešosios tvarkos skyriaus. Administracinių nusižengimų kodekse yra numatyta, kad policijos pareigūnai turi teisę surašyti protokolą būtent už šį nusižengimą. Savivaldybė negali.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Klausia A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, dėl baudų dydžių ir jų neadekvatumo, turbūt visi suprantame, kad baudos atsiliko nuo šio laikmečio. Tikrai pritariu ir palaikau patį įstatymo projektą, bet turbūt iš paskos reiktų kalbėti, kaip fiksuojamas pats triukšmas. Visokių triukšmo zonų būna. Būna ne tik naktiniai klubai, kavinės, bet ir važiuojantis transportas, visokie keturračiai, dviračiai, sakykime, mėgsta garsiai važiuoti ar miesto gatvėmis, ar aikštėmis. Kaip šiuo atveju juos tramdyti? Man atrodo, reiktų labiau reglamentuoti, kaip pats triukšmo šaltinis yra nustatomas. Ar nereiktų svarstymo metu dar pasižiūrėti ir kitus straipsnius? Ačiū.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, kolega, už klausimą. Iš tikrųjų jūs palietėte labai opią problemą – tai naktinį garsų motociklų ir kitų transporto priemonių važinėjimą gatvėse. Neretai jos būna techniškai netvarkingos, be duslintuvų arba būna netinkami duslintuvai. Tai kelia nemažos dalies gyventojų pasipiktinimą. Norėčiau pažymėti, kad ši atsakomybė yra numatyta už bet kokią keliamą triukšmą, įskaitant ir jūsų minėtą, tik norėčiau atkreipti dėmesį į vieną svarbią detalę, kad transporto priemonė turėtų būti techniškai netvarkinga.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Ir paskutinis pagal eilę, bet jokių būdu ne pagal svarbą – K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, žinote, policijos pareigūnų tikrai gerokai sumažėję. Kartais būna taip, kad ypač daugiabučiuose namuose, atvykus pareigūnams, ta muzika, triukšmas nutyla, jiems net neatidaromos durys, paskui jie išvažiuoja ir tas triukšmas vėl pasikartoja. Gal jūs kalbėjote su policijos pareigūnais, gal jiems irgi reiktų padidinti kokias nors galias? Gal jie turi kokių nors pasiūlymų, kad galėtų pabaigti tą procedūrą ir paskui nereiktų antrą kartą važiuoti? Ačiū.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Dėkoju už klausimą. Kalbantis su policijos pareigūnais jie šitos aplinkybės, kaip labiausiai trukdančios nustatyti nusižengimą, neminėjo. Minėjo būtent akivaizdžiai per mažą baudą. Bet šis dalykas yra apibrėžtas teisės aktais, kada galima patekti į gyvenamąjį būstą. Čia yra gana rimta teisinė problema, kaip taikyti tokiais atvejais. Aišku, aš sutinku, jūs teisingai esate pastebėjęs.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Už pasisako R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš manau, kad ta problema iš tikrųjų yra opi, nes ji yra visur. Kas susiję su triukšmu, tai ne tik baruose ir panašiai, yra ir naktimis *britvomis* lakstantys baikeriai, jie atima garbę iš rokerių, garbingai dalyvaujančių šventėse, ir panašiai. Prižadina naktimis tai liginis, tai daugiabučių gyventojus. Vis dėlto tai yra bendra problema, ją reikia spręsti. Alytuje buvo padaryta apklausa, ar sutiktumėte, kad būtų ta bauda įvesta, jeigu yra keliamas triukšmas. Tai faktiškai iš beveik 2 tūkst. balsų virš 1 tūkst. 800 sutiko, kad būtų. Vadinasi, šitas projektas yra labai reikalingas ir savalaikis. Kviečiu balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Prieš nėra norinčių kalbėti Seimo narių. Balsavimas dėl įstatymo projekto – tam numatytu darbotvarkėje metu.

16.50 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 281, 356 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1670 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-16 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1670. Pranešėjas – L. Jonauskas. Pateikimas. Gerbiamas Linai, prašau.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Andriau. Kolegos, tikriausiai visi puikiai prisiminate praėjusių metų pabaigoje Vilniuje nutikusį atvejį, kai T. Ševčenkos gatvėje įmonė, statydama objektą, šalia esančiame valstybiniame sklype savavališkai iškirto saugotinus želdinius. Vilniaus miesto meras į tą rezonansinį atvejį atsakė, kad įmonei gresia tūkstantinės, gal net šimtatūkstantinės baudos, bet finalas buvo toks, kad įmonė gavo baudą, kuri buvo lygiai 60 eurų. Vilniaus meras kreipėsi į Aplinkos ministeriją, į Seimą. Atsiliepdamas į jo kreipimąsi sureagavau ir teikiu šitą projektą. Kartu su kolege siūlome padidinti baudas už saugotinių želdinių sunaikinimą, taip pat diferencijuojame, nes iki šiol buvusios baudos numatė, kad ar tu iškirsi vieną saugotiną želdinį, ar, pavyzdžiui, visą Vingio parką, bauda būtų vienoda. Vadinas, dabar atsiranda tokia diferenciacija, kad kuo daugiau želdinių yra sunaikinama, tuo didesnė bauda gresia. Taip pat už želdynų naikinimą, jeigu yra nutveriamas pažeidėjas, kuris naikina, na, tarkime, pjauna ir taip toliau, gresia išpėjimas. Tai taip pat siūlome naikinti išpėjimą ir pradėti iš karto nuo baudų, nes ką reiškia išpėjimas – išpėsi, nueisi ir toliau tas saugotinas želdinys gali būti naikinamas. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų paklausti nori keletas kolegų. Pirmas klausia R. Vaitkus.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Tikrai aktualus klausimas, dėkoju kolegai už pristatymą. Na ir paminėtas jūsų atvejis, yra panašių buvę ir Šilutėje, ir Kaune, tai iš tikrųjų savivaldybės su tuo susiduria. Kuo remdamasis, galbūt jūs Informacijos ir komunikacijos departamento Tyrimų skyriuje užsakėte kokią tyrimą, nustatėte tas maksimalias baudas? Galbūt Savivaldybių asociacijos teiravotės ir panašiai, kadangi ant jų pečių visa tai guls? Kuo remiantis buvo nustatytos baudos?

L. JONAUSKAS (LSDPF). Baudų dydžiai nustatyti remiantis tarptautine patirtimi ir atsižvelgiant į kitus administracinių nusižengimų straipsnius. Bet, kaip ir sakiau, pagal diferenciaciją, jeigu yra sunaikinama, tarkime, daugiau negu 25 želdiniai, tai jau atitinkamai baudos yra didesnės. Na, puikiai žinome, ir prieš tai kolega pristatė atvejį, kai juridinis asmuo piktnaudžiauja – nurodo vis kitą darbuotoją ir taip iš tikrųjų tos baudos nepasiekia, ir visą laiką yra taikoma minimali bauda. Tokiu atveju susidaro galimybės išvengti įmonei baudų nuolatos taikant, kitam darbuotojui skiriant Administracinių nusižengimų kodekse įtvirtintą baudą ir, kadangi tai yra pirmas nusižengimas, visą laiką yra skiriama pusė šitos baudos. Triukšmo atveju yra skiriama 10 eurų, o už saugotinių želdynų sunaikinimą visais atvejais būtų skiriama 40 eurų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Čia prieš porą savaitių, atrodo, pateikėte dėl baudų už želdinių naikinimą. Tai ar mums čia reikėtų įsivaizduoti, kad kiekvieną savaitę pamatęs kelmą bėgate rašyti įstatymo projektą ir keičiate baudų dydį, ar tai neturėtų būti poįstatyminiuose aktuose? Labai jaudrus dokumentas. Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Gal ir turėtų būti poįstatyminiuose aktuose, bet šiuo metu numatyta Administracinių nusižengimų kodekse. Čia nėra panaikinta, todėl ir siūlau čia baudas padidinti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ir paskutinis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Čia daugiau kaip aplinkosaugininko noriu paklausti, dirbusio Aplinkos ministerijoje. Kai kuriose vietose turime problemų apskritai su ežerų apželdinimu. Šiuo atveju yra dvi teorijos: viena, kad galbūt gali būti medžių, kita – kad iš tikrųjų tie medžiai teršia ežerus ir mažina jų plotą. Kokia jūsų nuostata? Žmonės iš tikrųjų kai kur imasi iniciatyvos pagal savo supratimą mažinti, atitraukinėti medžius nuo ežerų ir gauna baudas. Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Vienareikšmiškai negaliu atsakyti į šitą klausimą, nes viskas priklauso nuo vandens telkinio būklės, nuo sodinamų medžių. Spygliuočiai daro vieną poveikį, lapuočiai, mesdami rudeninius lapus į tą vandenį ir sukeldami procesą, daro kitokį poveikį. Vienareikšmio atsakymo nėra, bet jeigu yra koks nors konkretus atvejis, aš prieisiu prie jūsų ir mes pasikalbėsime. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiamas Linai, jūs patenkinote visų kolegų smalsumą ir atsakėte į visus klausimus.

Pasisakymai dėl motyvų. Už pasisako A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Kad reikia kažką daryti, tai tikrai reikia. Man teko atstovauti labai gražiai ir nuostabaus kraštovaizdžio apygardai, tai buvo Šilutės, tai yra Pamario

kraštas, ir ten buvo šienaujami šimtamečiai medžiai palei kelius ir be jokios atsakomybės. Tai darė, sakykime, kelininkai ar kitos institucijos.

Šitą atsakomybę tikrai reikia reglamentuoti, nes tą patį matome Vilniuje, kad ir mūsų garsiajame buvusios „Siemens“ arenos sklype, tai irgi 10 hektarų miško mieste dingo per 2 mėnesius, buvo išmiškinta. Matome daug pjaunamų medžių netoli nuo Seimo nutolusiuose rajonuose ir visai be jokio tikslo. Todėl manau, kad savivaldybės ir kelių tiesimo įmonės, kelininkai tikrai turėtų, ne tik piliečiai, bet būtent šios institucijos turėtų tam tikrą apynasrį, kad nesieltų taip, kaip užsimano kažkoks valdininkas. Juk medis neužauga per vienerius metus. Reikia šimtmečių norint sukurti gražią aplinką.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Prieš nenori kalbėti niekas. Balsavimas dėl įstatymo projekto bus tam numatytu darbotvarkėje metu.

16.56 val.

Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1050(3), Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 37¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1051(3) (pateikimas)

Darbotvarkės 2-17.1 klausimas – Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1050(3) ir jo lydimasis 2-17.2 klausimas – Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 37¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1051(3). Pranešėjas – A. Čepononis. Pateikimas. Prašau, gerbiamas Antanai.

A. ČEPONONIS (TS-LKDF). Dėkui, pirmininke. Mieli kolegos, kaip Viktoras sakė, kelmą pamaičius įstatymas siūlomas. Mano įstatymo pataisa tikrai siūloma ne iš spirito kelmo, o ilgai bendravus, išgilinus ir išanalizavus, kaip dabar elgiamasi su valstybės ir savivaldybės įmonių vadovais. Iš tikrųjų laikas parodė, kad gerai dirbančiam vadovui atidirbus dvi kadencijas nėra jokios galimybės dirbti toliau. Nors atliepia visas iškeltas užduotis ir tikslus, jis turi baigti darbą. Tai teisinės logikos neturintis sprendimas.

Siūlau paprastą dalyką – panaikinti šiuo įstatymu kadencijų skaičių, tai yra dvi kadencijas, nes kiekviena savivaldybės įmonė, įstaiga – tai administracijos direktorius, stebėtojų tarybos, valdybos – gali kiekvienais metais ir privalo, ir vertina kiekvieno vadovo veiklą tų metų iškeltiems uždaviniams įgyvendinti. Jeigu jį įvertina gerai, jeigu jis atliepia visus jam keltus uždavinius, nematau prasmės, kad jis negalėtų dirbti daugiau negu dvi kadencijas. Tai tiesiog darbo įvertinimas pagal jo atliekamas funkcijas.

Tuo labiau skaudu, kai jauni specialistai (o tokių Lietuvoje jau yra ir jau yra susiformavusi praktika) atidirba dešimt metų... Su kolega bendravau, kalbėjausi ir su įmonės vadovu, kuris pasibaigus kadencijai vien dėl įstatymo normos turėjo būti perkeltas į kitą savivaldybės įmonę. Jis ne specialistas, bet geras vadovas. Aš siūlau šitą įstatymo pataisą, prašau leisti ir suteikti teisę savininkams, akcinių bendrovių, įstaigų vadovų... savininkams, spręsti apie šių darbuotojų tinkamumą dirbti tiek, kiek jie atlieps jiems keliamus uždavinius. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Ar jūsų prašymas bus išgirstas, sužinosime netrukus. Dabar jūsų paklausti norėtų pora kolegų. Pirmoji klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Visi atsiėmė klausti. Gerbiamas kolega, pasakykite, čia priimame įstatymą – įvedame kadencijas, čia vėl naikiname jas. Man toks trupučiuką *pingpongas*, kamuoliuko mėtymas. Kas jus paskatino būtent dabar teikti šią įstatymo pataisą? Ar čia iš praktikos savo, nes jūs tikrai pradirbęs daug metų meru? Tiesiog vertinant, aš sutinku su jumis, įvertinus labai gerai, galėtų toliau dirbti, bet ar čia buvo kieno nors prašymas, kas paskatino, kad būtent tas?

A. ČEPONONIS (TS-LKDF). Tikrai ne. Tai sveikos logikos mąstymas ir, kaip sakiau, teisinės logikos nebuvimas. Aš, kaip ilgametis galbūt savivaldybės vadovas, ir nesiūliau to savo pavyzdžiu, nors tai mačiau. Kai buvo priimtas šis įstatymas, mes tada... Kai buvo svarstomas, mes teikėme ir pasiūlymus, kad nebūtų tai daroma, nes tai ypač liečia rajonines savivaldybes. Kaunas, Vilnius

gali atliepti savo įstaigų vadovus ir susirasti, o pažiūrėkime per visą Lietuvą. Šiuo klausimu kalbėta su daugeliu savivaldybių merų ir tai yra paprašymas iš savivaldybių vadovybės: neleiskite naikinti gerai dirbančių vadovų, su blogai dirbančiais mes ir patys susitvarkysime. Bet gerai dirbantiems mes nepaliekame jokios teisinės terpės dirbti toliau.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia J. Varkalys.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gal ne paklausimas, o tiesiog pritarimas. Iš tikrųjų problema yra didelė. Kai įvedėme kadencijas, nuo pat pradžių tas buvo – ar mokyklose, ar savivaldybės įmonėse. Iš tikrųjų savalaikis projektas. Aš tik norėjau paagituoti už tai, kad palaikytume projektą, ir galbūt paklausti: kiek tokių matote sričių, kur reiktų taisyti?

A. ČEPONONIS (TS-LKDF). Kaip aš ir minėjau, savivaldybės įmonėse vandens, šilumos, autobusų parkų sistema labai plačiai yra apimta, tad sritys yra labai plačios ir labai svarbios. Dar kartą sakau, aš, kaip praktikas, savivaldybių vadovų prašymu teikiu šį siūlymą. O atliepdamas dar į prieš tai buvusį klausimą, na, negalėjau aš daryti įtakos tam neteikimui, kuris buvo teiktas 2017 metais. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Antanai. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Už pasisako J. Varkalys.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų tai yra įsisenėjusi problema arba, tiksliau, nuo pat pirmų dienų, kai tik buvo kadencijos paskelbtos, regionuose tai didžiulė problema. Galbūt didžiuosiuose miestuose to neįstai ir specialistų apstu, gali padalyvauti ir vienas kitą pakeisti. Jeigu žmogus, jaunas žmogus, atėjęs į sistemą, į rajoną, į regioną, paskiriamas kad ir kokiu nors vandenų direktoriumi ar kitos savivaldybės įmonės, per dešimt metų susikuria savo gyvenamąjį būstą, susikuria buitį, vaikai pradeda eiti į darželius, o po dešimties metų jam reikia iškeliauti į kitą savivaldybę, dalyvauti konkurse ir dirbti panašų darbą. Iš tikrųjų yra ir tam žmogui tam tikra trauma, ir savivaldybei taip pat atrasti žmogų regionuose yra labai sunku, todėl kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Prieš nenori kalbėti niekas. Balsavimas dėl įstatymų projektų visiškai netrukus. Noriu kreiptis ir informuoti visus, ir salėje esančius, ir kas stebi mūsų posėdį per televiziją, kad liko paskutinis darbotvarkės klausimas. Po jo pereisime prie balsavimo. Gali būti, gali taip atsitikti, kad keletu minučių anksčiau, nei darbotvarkėje yra numatyta, kad visi žinotumėte.

17.03 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7 straipsnio 2 dalies pripažinimo netekusia galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2222 (pateikimas)

Paskutinis darbotvarkės 2-18 klausimas – Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7 straipsnio 2 dalies pripažinimo netekusia galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2222. Pranešėja – M. Ošmianskienė. Pateikimas.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Gerbiamieji Seimo nariai ir Seimo narės, Lietuvoje egzistuoja grupė žmonių, kurie yra išskirtinai diskriminuojami ir gauna labai žemas išmokas, šalpos neįgalumo pensijas ir šalpos senatvės pensijas. Tai yra žmonės su negalia, kurie negalią įgavo būdami vyresni nei 24 metų, taip pat senatvės pensijos amžiaus sulaukę asmenys, kurie neturi pakankamo darbo stažo. Šiuo metu šie asmenys, jeigu jie įsidarbintų ir norėtų pasididinti savo pajamas, šias šalpos pensijas prarastų. Tai, deja, demotyvuoja ir varo šiuos asmenis į dar didesnę skurdą. Šiuo metu jie gauna viso labo 137 eurus, tai yra beveik dvigubai žemiau absoliučios skurdo ribos. Todėl yra teikiamas siūlymas, kad šie asmenys įsidarbinimo atveju neprarastų šalpos neįgalumo pensijų ir galėtų taip prisidurti prie savo ir taip labai labai mažų pajamų.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pranešėja. Jūsų paklausti nori viena Seimo narė. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama Monika, prašom pasakyti, jau perėjo jūsų vienas pateiktas projektas, būtent mes jau numatėme ne vieno dydžio šalpos pensiją

mokėti, jeigu neturi minimalaus stažo, bet bus dviejų dydžių. Ar nemanote, kad galbūt reikėtų kažkaip proporcingai pažiūrėti, jeigu dirbantis, galbūt ne visą šalpos pensiją, tada vieną, jeigu pereitų tas pirmasis jūsų variantas. Kaip jūs manote? Čia dabar vienas po kito eina būtent tie, kurie neturėjo stažo ir turi galimybę užsidirbti. Aišku, jeigu jie įgis stažą, tada gaus socialinio draudimo pensiją. Viskas čia skatintina ir aš palaikysčiau, bet tik tiek, kad galbūt reikėtų pažiūrėti, gal tada mažinti šią tokią... Jeigu pereitų pirmasis variantas.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Aš tik noriu atkreipti dėmesį, kad pirmuoju variantu yra dvigubinama tik sunkią negalią turintiems, o jų mažai. Vidutinė negalia nėra dvigubinama, o lengva negalia iki šiol nieko negauna. Šiuo atveju taip pat apima ir senatvės pensiją sukakusius asmenis. O mes žinome, kad mūsų netgi „Sodros“ pensijas gaunantys senjorai, pensininkai gana sunkiai gyvena. O šie asmenys jau nebeturi galimybės užsidirbti papildomai būsimai „Sodros“ pensijai, tai bent jau turėtume leisti jiems dirbti ir nebijoti prarasti šių mažų pajamų. Dar noriu atkreipti dėmesį. Šalia viso to, įsidarbinę ir vieni, ir kiti asmenys, jau gaudami minimalų atlyginimą, į biudžetą atneštų didesnes pajamas, negu jie gauna šias išmokas.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pranešėja, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti Seimo narių. Gerbiami kolegos, tai buvo paskutinis darbotvarkės klausimas. Iki balsavimo intervalo dar liko 7–8 minutės. Norėčiau pasitarti. (*Balsai salėje*) Ar nebūtų prieštaraujančių, jeigu pradėtume balsavimo procedūrą keletu minučių anksčiau, negu numatyta darbotvarkėje? (*Balsai salėje: „Galime.“*) Galime. Labai dėkui. Bendru sutarimu pritariame tokiai iniciatyvai.

17.08 val.

Darbo kodekso 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1993(2) (pateikimo tęsinys)

Pirmas 2-12 klausimas, dėl jo turime apsispręsti balsuodami – Darbo kodekso 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1993(2). Kas pritariate po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 70 Seimo narių: už – 29, prieš – 11, susilaikė 30. Įstatymo projektui po pateikimo nėra pritarta. Turime apsispręsti, ką su įstatymo projektu darome toliau. Kas balsuojate už, balsuojate už tai, kad būtų grąžintas iniciatoriams tobulinti, kas balsuojate prieš, balsuojate už tai, kad būtų atmetas.

Balsavo 73 Seimo nariai: už – 41, prieš – 32. Įstatymo projektas grąžinamas iniciatoriams tobulinti.

17.09 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2176(2) (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-13 klausimas, dėl jo turime apsispręsti – projektas Nr. XIVP-2176(2). Kas pritariate įstatymo projektui po pateikimo, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate kitaip.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 64, prieš nėra, susilaikė 10. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Per šoninį mikrofoną – Ministrė Pirmininkė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš tik paprašysiu, kad Vyriausybė išvadą galėtų pateikti dėl šito projekto. Vis tiek turbūt neskubėsime svarstyti, tai pavasario sesijoje tikrai apsvarstysime ir pateiksime, nes dar reikėtų, kad Kelių direkcija pažiūrėtų.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu pritarti dėl Vyriausybės išvados? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Kaip pagrindinį siūloma skirti Ekonomikos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Kaip papildomą – Aplinkos apsaugos komitetą. Ar galime? (*Balsai salėje*) Galime.

Bendru sutarimu paskirtas Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Galime pritarti? Galime. Labai dėkui, pritarta.

17.11 val.

Kelių įstatymo Nr. I-891 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2184 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-14 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-2184. Kas pritariate įstatymo projektui po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, – kitaip.

Balsavo 77 Seimo nariai: už – 70, prieš nėra, susilaikė 7. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Per šoninį mikrofoną – A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, taip pat analogiškai norėtume paprašyti Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Ar dėl Vyriausybės išvados galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Negalime? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Kaip pagrindinį siūloma skirti Ekonomikos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Siūloma svarstyti taip pat pavasario sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Labai dėkui.

17.12 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 488 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2161 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-15 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-2161. Kas pritariate?

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 49, prieš – 10, susilaikė 20. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Kaip pagrindinį siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

17.13 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 281, 356 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1670 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-16 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-1670. Kas pritariate įstatymo projektui?

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 52, prieš – 1, susilaikė 22. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinį siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime.

Per šoninį mikrofoną – R. Vaitkus. Prašom.

R. VAITKUS (LSF). Kaip papildomą prašau skirti Aplinkos apsaugos komitetą.

PIRMININKAS. Kaip papildomą galime bendru sutarimu skirti Aplinkos apsaugos komitetą? Galime. Pritarta. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Labai dėkui.

17.14 val.

Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1050(3), Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 37¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1051(3) (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimų blokas, dėl jo reikia apsispręsti, tai yra 2-17.1 bei 2-17.2 klausimai – įstatymų projektai Nr. XIVP-1050(3) ir Nr. XIVP-1051(3).

Balsavo 78 Seimo nariai: už – 60, prieš – 3, susilaikė 15. Įstatymų projektams po pateikimo pritarta.

Kaip pagrindinį dėl abiejų įstatymų projektų siūloma skirti Ekonomikos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Per šoninį mikrofoną A. Vyšniauskas kažką norėtų mums pasiūlyti.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Kada svarstymo data?

PIRMININKAS. Svarstymo data – pavasario sesijoje.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). O gal galima šitoje? Prašo iniciatorius.

PIRMININKAS. Ką siūlote? (*Balsai salėje*) V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Prašyčiau Vyriausybės išvados dėl šio projekto.

PIRMININKAS. Dėl Vyriausybės išvados galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ne, yra nepritariančių. Balsuojame. Kas pritariate dėl Vyriausybės išvados, kreipimuisi į Vyriausybę dėl išvados?

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 50, prieš – 16, susilaikė 13. Kreipiamės į Vyriausybę dėl išvados.

Dėl svarstymo datos, pavyzdžiui, gruodžio 13 diena? Tinka? Bendru sutarimu gruodžio 13 dienai galime pritarti? (*Balsai salėje*) Gerai, yra skirtingų nuomonių. Balsuojame. Kas pritariate gruodžio 13 dienai kaip svarstymo datai, balsuojate už. Alternatyvus balsavimas, darome taip: kas balsuojate už, balsuojate už gruodžio 13 dieną, kas balsuojate prieš, balsuojate už pavasario sesiją.

Balsavo 80 Seimo narių: už – 51, prieš – 29. Svarstymo data – gruodžio 13 diena.

17.17 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7 straipsnio 2 dalies pripažinimo netekusia galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2222 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas ir paskutinis darbotvarkės 2-18 klausimas – projektas Nr. XIVP-2222. Kas pritariate įstatymo projektui po pateikimo, kaip visada tradiciškai balsuojate už, kas nepritariate, tradiciškai balsuojate arba prieš, arba susilaikote.

Balsavo 78 Seimo nariai: už – 57, prieš nėra, susilaikė 21. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Per šoninį mikrofoną – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Nors aiškinamajame rašte buvo parašyta, kad pinigų nereikės, bet tikrai jų reikės, tad reikėtų ir Vyriausybės išvados sistemiškai įvertinti.

PIRMININKAS. Ar kreipimuisi į Vyriausybę dėl išvados galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Būtina, nes klausimas susijęs su pinigais, tad dėl kreipimosi net nebalsuojame, kreipiamės į Vyriausybę dėl išvados. (*Balsai salėje*) Pagal Statutą, jeigu klausimas susijęs su pinigais... (*Balsai salėje*) Kolegos, paskutinis klausimas, nebesiginčykime. Statutas aiškiai pasako ir nepalieka vietos mums ginčytis tuščiai.

K. Adomaitis – per šoninį mikrofoną.

K. ADOMAITIS (LF). Replika po balsavimo. Pinigų nereikės, tiesiog iš žmonių neatimsi, ir viškas. Jau kas duota, tai duota. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kolegos, pagrindiniu komitetu siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū jums. Kaip papildomą siūloma paskirti Biudžeto ir finansų komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Ir Neįgaliųjų teisių komisiją. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta.

M. Lingė per šoninį mikrofoną dar kažką norėtų mums pasakyti.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Čia apie tuos pinigus, kurių nereikės. Jų reikės, nes yra žmonių, kurie yra neįgalūs, dirba ir negauna šalpos išmokos. Jie įgytų teisę gauti šalpos išmoką, tai iš oro nepasidarys, reikalingi pinigai šalpos išmokoms.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kolegos, paskutinis dalykas, dėl ko turėtume apsispręsti, tai siūloma svarstymo data gruodžio 6 diena. Galime pritarti gruodžio 6 dienai bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Girdžiu skirtingas nuomones. (*Balsai salėje*) Galime pritarti? Galime. Labai dėkui. Pritariame gruodžio 6 dienai.

Tai buvo paskutinis... A. Kupčinskas dar per šoninį mikrofoną nori palinkėti gero vakaro.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš tik noriu atkreipti dėmesį, kad Baltijos Asamblėjos medaliu buvo apdovanotas ne tik K. Masiulis, bet ir opozicijos atstovas A. Mazuronis. K. Masiuliui mes atsistojome ir paplojome, tad aš siūlau ir posėdžio pirmininkui, baigiančiam posėdį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Atsistojame visi ir baigiame posėdį. Labai ačiū. Lapkričio 10 dienos vakarinis plenarinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

Posėdį jau pabaigėme, viskas.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 221 STENOGRAMA

2022 m. lapkričio 15 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos. Kviečiu užimti savo vietas. Pradedame lapkričio 15 dienos rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis. Užsiregistravo 104 Seimo nariai.

10.01 val.

Seimo nario priesaika

Gerbiami kolegos, šį rytą Vyriausioji rinkimų komisija priėmė sprendimą, jį dabar ir perskaitysiu. „Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso 176 straipsnio 1 ir 2 dalimis, nusprendžia:

1. Pripažinti Lietuvos Respublikos Seimo narės L. L. Andrikienės, išrinktos daugiamandatėje rinkimų apygardoje pagal Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų iškeltų kandidatų sąrašą, įgaliojimus nutrūkusiais nuo 2022 m. lapkričio 15 d. Paskutinė Seimo nario įgaliojimų diena – 2022 m. lapkričio 14 d.

2. Pripažinti negaliojančiu L. L. Andrikienei išduotą Seimo nario pažymėjimą nuo 2022 m. lapkričio 15 d.

3. Pripažinti, kad, atsiradus laisvai Seimo nario vietai, Seimo nariu tampa Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų kandidatų sąrašo, pagal kurį buvo išrinktas buvęs Seimo narys, pirmasis Seimo nario mandato negavęs kandidatas – A. Jakavonytė.“

Pasirašo komisijos pirmininkė J. Petkevičienė.

Gerbiami kolegos, dabar norėčiau į tribūną pakviesti priimti priesaiką Konstitucinio Teismo pirmininkę D. Jočienę. Prašau.

D. JOČIENĖ. Gerbiamoji Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai. Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija 2022 m. lapkričio 15 d. priėmė sprendimą Nr. Sp-107 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo narės Laimos Liucijos Andrikienės įgaliojimų pripažinimo nutrūkusiais ir Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato pripažinimo Angelei Jakavonytei“. Juo nusprendė pripažinti, kad, atsiradus laisvai Seimo nario vietai, Seimo nariu tampa Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų kandidatų sąrašo, pagal kurį buvo išrinktas buvęs Seimo narys, pirmasis Seimo nario mandato negavęs kandidatas – A. Jakavonytė. Šis Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimas paskelbtas Teisės aktų registre šiandien, 2022 m. lapkričio 15 d. Taigi jis įsigaliojo ir minėta Seimo narė gali prisiekti Seimo plenariniame posėdyje.

Prieš priimdama Seimo nario priesaiką, turiu paaiškinti kai kurias konstitucines ir Lietuvos Respublikos Seimo statuto nuostatas, susijusias su šia procedūra. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 59 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta: „Išrinktas Seimo narys visas Tautos atstovo teises įgyja tik po to, kai Seime jis prisiekia būti ištikimas Lietuvos Respublikai. Seimo narys, įstatymo nustatyta tvarka neprisiekęs arba prisiekęs lygtinai, netenka Seimo nario mandato. Dėl to Seimas priima nutarimą.“

Konstitucinis Teismas savo baigiamuosiuose aktuose yra konstatavęs, kad Seimo nario priesaika nėra vien formalus ar simbolinis aktas, ji nėra vien iškilmingas priesaikos žodžių ištarimas ar priesaikos akto pasirašymas. Seimo nario priesaikos aktas yra konstituciškai, teisiškai reikšmingas. Duodamas priesaiką išrinktasis Seimo narys viešai ir iškilmingai įsipareigoja veikti taip, kaip įpareigoja duota priesaika, ir jokiais aplinkybėmis jos nesulaužyti. Iš Seimo nario priesai-

kos jam kyla pareiga gerbti ir vykdyti Konstituciją, laikytis įstatymų, sąžiningai vykdyti Tautos atstovo pareigas, kaip jį įpareigoja Konstitucija. Konstitucijos sudedamosios dalies Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos išgaliojimo tvarkos“ 5 straipsnyje yra nustatytas Seimo nario priesaikos tekstas. Duodant priesaiką minėtas tekstas turi būti persakomas arba perskaitomas. Po to vardinis priesaikos tekstas yra pasirašomas. Priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas, išskyrus tai, kad prisiekti leidžiama ir be paskutinio priesaikos teksto sakinio.

Pagal Seimo statuto 4 straipsnį Seimo nario priesaiką priima Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininkas. Seimo narys prisiekia stovėdamas priešais priimančią priesaiką asmenį, skaito priesaiką padėjęs ranką ant Konstitucijos. Pasirašytas vardinis priesaikos lapas perduodamas priėmusiam priesaiką Konstitucinio Teismo pirmininkui, kuris jį patikrina ir paskelbia Seimo nario, įgijusio visas Tautos atstovo teises, pavardę.

Vardinį priesaikos lapą priesaiką priėmęs asmuo perduoda Seimo Pirmininkui saugoti Seime. Pagal Seimo tradiciją priimant Seimo nario priesaiką salėje esantys asmenys stovi. Suprantama, ši pareiga netaikoma tiems, kurie dėl objektyvių priežasčių negali jos vykdyti.

Taigi, norėčiau pradėti priesaikos priėmimo procedūrą. Prašom stoti. Kviečiu prisiekti Seimo narę Angelę Jakavonytę.

A. JAKAVONYTĖ. Aš, Angelė Jakavonytė, prisiekiu būti ištikima Lietuvos Respublikai, prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas! (*Plojimai*)

D. JOČIENĖ. Ačiū. Skelbiu, kad Seimo narė A. Jakavonytė prisiekė 2022 m. lapkričio 15 d. Seimo plenariniame posėdyje ir remiantis Konstitucijos 59 straipsniu įgijo visas Tautos atstovo teises. Sveikinu prisiekusią Seimo narę A. Jakavonytę. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, norėčiau į tribūną pakviesti gerbiamą L. L. Andrikienę.

L. L. ANDRIKIENĖ. Gerbiamoji Pirmininke, mieli kolegos, ši rytą vykusiame Vyriausiosios rinkimų komisijos posėdyje buvo nutraukti mano Seimo narės įgaliojimai. Jūs tai jau žinote. Tai buvo padaryta remiantis vakar Briuselyje, Europos Sąjungos Taryboje, priimtu sprendimu paskirti mane Europos Audito Rūmų narę. Jau rytoj ankstų rytą kilsiu į Liuksemburgą, rytoj prasidės mano darbas Europos Audito Rūmuose. Po dvejų mūsų bendro darbo Seime metų negalėjau išvykti neatsisveikinus. Taigi keletas žodžių vietoj trumpo sudie.

Pirmiausia ačiū už pasitikėjimą. Ačiū už pasitikėjimą Ministrui Pirmininkei I. Šimonytei ir jos vadovaujamai Vyriausybei, Prezidentui G. Nausėdai. Ačiū jums, gerbiamieji kolegos Seimo nariai. Ačiū už įtikinamą rezultatą, kai balsavote dėl mano kandidatūros liepos 19 dieną. Turėdama tokį galingą užnugarį, galėjau jaustis tvirtai, siekdama Europos Parlamento pritarimo mano kandidatūrai, taip pat ir teigiamo Europos Sąjungos Tarybos sprendimo. Dar kartą ačiū visiems, kurie įvairiuose šio skyrimo į pareigas proceso etapuose man patarė, padėjo, parėmė. Trumpai sakant, prisidėjo, kad Lietuvos teikiamos kandidatės paskyrimui būtų pritarta, kad Lietuva turėtų naują atstovą Europos Audito Rūmuose.

O dabar apie tai, ką noriu ir turiu jums pasakyti kaip kolegę, dvejus metus dirbusi Seime ranka rankon ir petys petin su daugeliu iš jūsų ne tik Seimo komitetuose, bet ir komisijose, tarp-parlamentinių ryšių grupėse, darbo grupėse, vykusi kartu su jumis į misijas užsienio šalyse, aktyviai veikusi įvairiais parlamentinės diplomatijos formatais.

Pirmiausia ačiū už tai, kad šiais metais patikėjote man vadovauti Seimo Užsienio reikalų komitetui. Tapau komiteto pirmininke man pačiai netikėtai, nesvajojusi apie tas pareigas, nesiekdama jų. Nutiko taip, kad man teko vadovauti komitetui Rusijos karo prieš Ukrainą realybėje. Nebejotina, karas veikė mūsų komiteto darbą, darbo netrūko. Prieš kai kuriuos Europos Sąjungos sprendimus parlamentinės diplomatijos pedalą buvome nuspaudę iki maksimumo, išnaudodami ir trijų Baltijos valstybių, ir Šiaurės ir Baltijos valstybių aštuoneto, kitus daugiašalius ir dvišalius formatus. Dirbome susitelkę, nuosekliai, konstruktyviai ir tradiciniais, ir iki tol nenaudotais būdais, telkdami paramą kovojančiai Ukrainai. Taip pat visais įmanomais būdais, siekdami stiprinti pasaulio demokratijų aljansą, kad bendromis jėgomis atremtume autokratijas, kurios taip pat veikia toli gražu ne pavieniui.

Palieku Seimą nepabaigusi vieno svarbaus darbo – politinių partijų susitarimas dėl užsienio politikos tebėra nepasirašytas. Darbo grupė, kuriai man teko vadovauti, padarė didelį darbą ir susitarimo projektas tikrai yra mūsų visų – visų partijų atstovų bendro darbo produktas, o ne kiekvieno nors iš viršaus *nuleistas* projektas, pasiūlytas politinių partijų lyderiams. Pasirašykite jį. Jis yra toks, dėl kurio nė vienam jį pasirašiusiam nei dabar, nei ateityje nebus gėda. O tai yra svarbu, kaip svarbu apskritai šioje mūsų situacijoje, šiandieninėje mūsų situacijoje, paskelbti jungtinę parlamentinių partijų deklaraciją, tai ir yra susitarimas dėl užsienio politikos, dėl jos prioritetų ir tikslų. Tokia yra šio susitarimo esmė. Tinkamas laikas, mano supratimu, buvo birželis, kai dauguma partijų savo valdymo struktūrose, prezidiumuose, valdybose, tarybose buvo aptarusios tą projektą ir pritarusios jam. Taigi padarykite tai.

Ačiū jums, Pirmininke, Seimo Pirmininke, už supratimą ir paramą. Buvo gera ir lengva su jumis dirbti. Džiaugiuosi turėjusi galimybę jus geriau pažinti. Ačiū Seimo darbuotojams, kurie padėjo įgyvendinti daugelį sumanymų, kurie rengė projektus, redagavo, vertėjavo, lydėjo į misijas, patarinėjo, žodžiu, atliko milžinišką darbą, kuris bendrapiliečiams lieka nematomas.

Baigdamą noriu pasakyti: nuo rytojaus esate laukiami Europos Audito Rūmuose. Mano kabineto durys ir tiesioginė, ir perkeltinė prasme jums yra atviros. Aš savo ruožtu tikrai atvyksiu pas jus į Seimą, prašysiuosi priimama komitetuose, nes labai noriu, kad Seimo nariai žinotų apie auditus, atliekamus atitinkamose srityse, apie jų rezultatus ir teikiamas rekomendacijas. Juk visada geriau mokytis iš svetimų klaidų. Jos pigiau kainuoja.

Linkiu sėkmės mane Seime pakeitusiai A. Jakavonytei. Būkite tvirta, miela Angele. Jūsų šeimos istorija, jūsų asmeninis patyrimas įpareigoja. Tegul jums sekasi.

Žinote, kolegos, o dabar svarbiausia – mylėkite vieni kitus. Mylėkite. Tiesiog mylėkite! Seimą palieku, bet jame lieka du man labai brangūs žmonės, Nepriklausomybės Akto signatarai – E. Gentvilas ir E. Zingeris. Ne, mes ne giminės, bet drąsiai sakau, jie abu yra man labai brangūs. Tokie, ant kurių jei ir pykstu, tai su meile. Priežastis – dveji mūsų bendro darbo metai Aukščiausiojoje Taryboje. Tas nepaprastas laikas, kai mūsų atgimusi Lietuva kėlėsi, kūrėsi, kai reikėjo visų ir kiekvieno atsidavimo, darbo, neskaičiuojant valandų. Visomis priemonėmis ieškant paramos Lietuvai pasaulyje, sprendžiant daugybę problemų namuose. Neidealizuoju to laiko, visko buvo ir tada. Bet bendras darbas tomis ypatingomis sąlygomis, kai kiekvienas atsiskleidė visa esybe, buvo tai, kas mus sujungė visam gyvenimui.

Dabartinė mūsų realybė kai kuo panaši į tuos, jaunimo požiūriu, labai senus laikus. Todėl ir sakau: mylėkite vieni kitus, o kritikuodami kolegą ar kolegę, prisiminkite, kad kiekvienas turime mamą, mamą, kuri savo sūnaus ar dukros kritiką, piktus, užgaulius žodžius sugeria širdimi. Mes skubame, bėgame, dirbame, dirbdami užsimirštame. O mūsų mamos kiekvieną pasakytą ar parašytą žodį apie savo vaiką girdi ir priima širdimi. Ruošdamiesi kritikuoti kolegą prisiminkite savo mamą, tai tikrai padės.

Ir visai paskutiniai žodžiai iš šios tribūnos. Saugokite Lietuvos parlamentą, Tautos atstovybę, brangūs dabar jau buvę kolegos. Padarykite taip, kad mūsų visų Tautos atstovybė būtų gerbiama, kad ja būtų tikima ir pasitikima. Tikiu jumis, jūs tai galite. Padarykite. Padarykite. Apkabinu jus visus kartu ir kiekvieną atskirai. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju, miela Laima, sėkmės jums darbuose.

Gerbiami kolegos, šiandien gimtadienį švenčia premjerė I. Šimonytė. Miela Ingrida, sėkmingų metų sveikiname. (*Plojimai*) Dėkoju, kolegos. Dar minutėlę sveikinimams ir tuomet pereisime prie darbų.

10.22 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiami kolegos, taip pat vienas skelbimas dėl priėmimo į Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakciją. Yra gautas naujosios Seimo narės A. Jakavonytės kreipimasis: „Prašu priimti mane į Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakciją nuo šių metų lapkričio 15 dienos.“ Frakcija tam yra pritarusi.

10.22 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 1922 m. lapkričio 15 d. (antradienio) darbotvarkės tvirtinimas

Gerbiami kolegos, taigi pereiname prie darbotvarkės. Darbotvarkės 1-2 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Ar yra norinčių pasisakyti dėl darbotvarkės? Nematau tokių. Ar galime darbotvarkę pritarti bendru sutarimu? Puiku, dėkoju. Darbotvarkę pritarta bendru sutarimu.

10.22 val.

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2143(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2144(2), Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5, 6, 8, 10, 11 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2145(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2143(2). Svarstymo stadija ir kviečiu pirmąjį pranešėją M. Lingę.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas lapkričio 9 dieną apsvarstė minėtą projektą ir pritarė iniciatorių pateiktam Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Šį sprendimą priėmė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar norėčiau pakviesti gerbiamą J. Razmą, kad pristatytų Audito komiteto išvadą.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kaip žinote, Audito komitete daugumą sudaro opozicijos atstovai, bet nepaisant to šiam projektui buvo pritarta. Balsų santykis: už – 5, prieš – 1. Sprendimas skamba taip: „Pritarti iniciatorių pateiktam projektui, papildomai atkreipiant dėmesį į Valstybės kontrolės spalio 28 dienos išvadoje „Dėl struktūrinių postūmių užduoties“ pateiktus pastebėjimus, kad išliks didelis poreikis kitų ilgalaikių išlaidų, ypač susijusių su visuomenės senėjimu, ir nors kryptis didinti senatvės pensijų socialinio draudimo įmokų ir išmokų ryšį yra teisinga, tačiau tai formuoja ilgalaikius išpareigojimus, kuriuos reikės padengti pajamomis.“ Su tokią pastaba komitetas, kaip minėjau, projektui pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar norėčiau pakviesti gerbiamą M. Majauską, kad pristatytų Biudžeto ir finansų komiteto išvadą.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Pratešiu gerbiamo J. Razmos suformuotą mintį, jog vieni komitetai turi daugumą, kiti neturi daugumos. Ne tik Audito komitetas, bet ir Biudžeto ir finansų komitetas dirba turėdamas mažumą, čia opozicija turi daugumą. Nepaisant to, Socialinio draudimo fondo biudžeto projektui yra pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar dėl lydimųjų norėčiau pakviesti gerbiamą J. Varkalį, kad pristatytų Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą dėl lydimųjų 1-3.2 klausimo.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvarstė Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2144. Balsavimo rezultatai pritarus komitetui – pritarta bendru sutarimu.

Kitas lydimasis – Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5, 6, 8, 10, 11 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2145 buvo apsvarstytas komitete ir nutarta pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytas išvadas.

Pereiname prie diskusijų. Pirmasis užsirašė frakcijos vardu kalbėti R. Žemaitaitis. Kviečiu į tribūną.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Išties, gerbiami kolegos, leiskite pacituoti paskutinių dienų vieną straipsnį Lietuvos nacionalinėje televizijoje... „Už butą susimoki

ir nebėra ką valgyti. Eilė prie nemokamo maisto, sudėtingos žmonių istorijos, o restoranams I. Šimonytė ir jos valdančioji dauguma kompensuoja 127 mln.“ Štai toks yra mūsų socialinis biudžetas – virš 6 mlrd., bet šita valdančioji dauguma viena ranka 127 mln. atiduoda prabangos turėtojams žmonėms. Šiandieną, taikydami PVM lengvatą, jūs netgi 88 % Lietuvos gyventojų uždedate našta, kad už likusius 12 ar 14 % Lietuvos gyventojų, kurie valgys restoranuose, jie apmokėtų.

Leiskite pacituoti kitą straipsnį. Praėjusią savaitę aš jums sakiau, kad tai yra „Carito“ biudžetas. Jūsų valdančioji dauguma šaipėsi iš R. Žemaitaičio pasakymo, bet, deja, yra visai kitaip. Šiandieną Lietuvos „Caritas“ po mano pranešimo padaro spaudos pranešimą – skursta kas ketvirtas šalies gyventojas. Tokia yra jūsų realybė. Deja, iš valdančiosios daugumos visi apsimeta, kad jie yra socialiai atsakingi, globojantys ir panašiai. Kada „Caritas“ organizuoja kalėdinę, naujametinę šventę prie eglučių, valdančiosios daugumos *morzelės* visos sėkmingai dalina kruopas, manus, šiltą sriubą ir konservus. Bet, deja, to nėra. Aš kaip niekada laikiu kalėdinės akcijos, kada vyks Šilalėje, Kelmėje, Šilutėje, Klaipėdoje, ir norėsiu pažiūrėti, ką konservatorių atstovai prie eglutės dalins. Dalins vėl tą pačią sriubą ir sakys, kad jie yra socialiai teisingi.

Mielieji mano, praėjusią savaitę biudžeto svarstymo stadijoje aš jums pasakiau, koks yra skurdo lygis. Nepraėjo nė 3 dienos, Statistikos departamentas pateikia iš esmės analogiškus skaičius, kokius aš suskaičiavau rugsėjo mėnesį. Deja, dabar „Caritas“ prognozuoja, kad atskirties padidėjimas bus 24,5 %, aš kalbėjau, kad bus apie 18–19 %. Tie skaičiai rodo, kad eilės didėja. Bet dabar pažiūrėkime į jūsų socialinį biudžetą, kuriuo jūs čia labai giriatės. Ką jūs padarote? Šiandien žmogus, gaudamas nedarbingumo išmoką, gauna 70 % savo atlyginimo. Dabar įsivaizduokime: moteris, šeima, dviejų asmenų šeima, du vaikus auginanti šeima, turi paėmusi kreditą Vilniuje. Palūkanų normos Lietuvoje auga žvėriškai ir paskola pabrangsta 140 eurų, ką rodo statistika ir ką rodo nuo kitų metų liepos 1 dienos dar galimai didėjanti palūkanų norma. Bet jeigu šiandien mama suserga, gauna tik 70 % savo atlyginimo. Ką tai reiškia? Reikia mokėti kreditą, kreditas pabrangsta, kaip ir sakiau, 150 (...). Didžioji dalis šitų žmonių turi pasiėmę ir lizingu automobilį. Automobilio lizingas, suskaičiavau, pabrangsta apie 55 eurus. Iš kokių jina pinigų turi gyventi?

Dabar mes kalbame apie socialiai atsakingą biudžetą. Ogi žiūrėkime, ką randame. Įmonė... Ir čia jau liberalai ir Laisvės partija miega, o miega kaip tie meškiukai po egle. Įmonė sumoka nuo kiekvieno darbuotojo nuo pirmos dienos į socialinio draudimo biudžetą pinigus, bet jūs nė vienas nepakėlėte akių, net nedrįsote užregistruoti pasiūlymo, nors aiškinatė, kad jūs už verslą esate. E. Gentvilas aiškina vienoje televizijos laidoje, koks jis yra liberalas ir kaip reikia mažinti mokesčius, ir kaip reikia apmokestinti. Gerbiamasis Eugenijau, o kodėl jūsų frakcija neregistruoja, kad nuo pirmos dienos ir gautų nedarbingumo išmoką žmogus, nes įmonės sumoka nuo pirmos dienos? Jeigu nuo pirmos dienos sumoka, tai nuo pirmos dienos turėtų ir mokėti. Kodėl verslas už jus, už jūsų valdančiąją daugumą, dar turi mokėti 3 dienas? Bet tai jums – nei Liberalų sąjūdžiui, nei Laisvės partijai, visiškai neįdomu. Įdomu, kokią socialistinę, komunistinę politiką jūs vykdoite? Aišku, vykdoite tokią, kokią didieji broliai jums įsako.

Dabar grįžtame prie kitos dalies. Pensijų didinimas numatytas 11,6 %. Infliacija planuojama, ką aš ir kalbėjau, apie 18–19 %. Lietuvos bankas praėjusį penktadienį išplatino analogišką pranešimą, tai, ką aš konstatavau rugsėjo mėnesį. Negana to, infliacijos 2022 metų metinis vidurkis bus 22 %, spalio–lapkričio mėnesiais buvo 22,6–22,4 %. Aš vėlgi kreipiuosi į Liberalų sąjūdį ir Laisvės partiją, ką jūs po galais veikiate, kad šiandien, kur jūs kalbate apie pajamų dydį, jūs ne didinate, bet jūs realiai tuo pasiūlymu mažinate! Jeigu rodote, kad jūs turėsite „Sodros“ biudžetą virš 214 mln., šiandien, manau, tie pinigai turėtų būti skiriami visiškai kitam dalykui.

Dabar grįžkime prie pačių vaiko pinigų ir vaiko priežiūros pinigų. Labai giriasi jūsų Seimo Pirmininkė, kaip mes čia papildomai dienų suteiksime, kaip jūs, mielos mamytės, gausite pinigėlių, kaip jums čia dirbti nereikės, kaip papildomą dieną, kaip tėvelius ir vyrus varysite dirbti. Atsiverskite biudžetą, pasižiūrėkite. Net nėra nė 2 %, kad ta suma padidėtų. Ar jūs čia tyčiojate, ar jūs idiotais laikote žmones, čia sėdinčius, su šituo ekranu? Jūs net 2 % nepasiūlėte padidinti, nors rezerve galėjote nors 1,5 % ar 0,3 %.

Dabar kitas įdomesnis dalykas. Vėlgi labai atsiprašau, čia jau ne R. Žemaitaičio sąmokslų teorija, o Statistikos departamento. Praėjusią savaitę dar nebuvo viešai paskelbta, iš tos tribūnos aš

jums pasakiau, kad iš Lietuvos išvyko apie 35 tūkst. Lietuvos gyventojų. Ką parodo Statistikos departamentas penktadienio išvakarėse pranešime, ogi kad išvyksta 30 tūkst. ir išvyksta nuo 20 iki 40 darbingo amžiaus. Kaip jūs surinksite „Sodros“ biudžetą, jeigu šiandien dirbantis žmogus, jaunas žmogus, išlaiko 1,7 pensininko? Šitų asmenų, kurie išvyks, jūs netenkate darbo užmokesčio, „Sodros“ įmokų, sveikatos draudimo įmokos ir pajamų mokesčio, bet jūs rodote, kad jūs surinksite 211 mln. Aš niekaip nesuprantu, kaip jūs galite šitą dalyką daryti?

O įdomu yra tai, kad analizuojant šitą biudžetą, kaip jūs čia planuojate jį perskirstyti, giliausias skurdas gresia tarp 50 ir 64 metų žmogui. Bet vėlgi jums absoliučiai net nežinoma, kas šiandien vyksta.

Mielieji, tikiuosi, kad restoranų lengvata nesulauks dienos šviesos, o žmogui, kuris stovi prie kalėdinės eglutės, prie „Carito“ *bliūdelio*, nebeteks stovėti ir iš gėdos raudonuoti prieš savo vaikus ir šeimą. To aš jums ir linkiu.

PIRMININKĖ. Kviečiu L. Nagienę, ji irgi pasisakys frakcijos vardu.

L. NAGIENĖ (DFVL). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų reikėtų gal ir džiaugtis, kad mes „Sodros“ biudžetą turime nedeficitinį, biudžetas yra suplanuotas ir nemažas rezervas. Jį sudarys net 1 mlrd. 600 mln., bendrą rezervą. Bet mane labiausiai domina... Aš kažkada buvau, dirbau „Sodroje“. Kalbėsiu apie pensijas. Nesinorėtų, kad mūsų būsimi pensininkai pasakytų, o ką man duos „Sodra“, kodėl aš turiu sąžiningai mokėti mokesčius nuo priskaičiuoto darbo užmokesčio ir taip mažinti šešėlį? Ir kad uždarę duris nepasakytų: aš nieko iš „Sodros“ negausiu ir man niekas nieko neduos. Tokių tikrai buvo prieš 10–15 metų. Uždarydavo duris ir sakydavo: aš nemokėsiu mokesčių, mokėsiu tik tiek, kad galėčiau apgauti valstybę. Norėdami mažinti šešėlį, mes turėtume galvoti, kokią įtaką turėtų turėti pensijos daliai individualioji pensijos dalis. Šiandien, kiek aš žinau, pati pasirašiau dėl vieno iš siūlymų, reikėtų didinti individualiąją dalį, taip (...) mūsų atskirtis, taip būtų daug geriau. Dabar mes turime taip: to, kuris uždirba daugiau ir sumoka daugiau mokesčių, individualioji dalis yra realiai mažesnė, kai kuriais atvejais nesiekia net 40 %. Tai yra dabar mes žinome, kad vidutiniškai 45 % sudarys individualioji dalis buvusio jo darbo užmokesčio.

Norėdami paskatinti žmones tam, kad jie suvoktų, jog jų individualioji dalis bus didesnė, didės įtaka jų pensijos dydžiui, aš manyčiau, šį koeficientą, dabar numatytą didinti, mes turėtume ir didinti. Taip mes mažintume šešėlį. Kaip bebūtų, šešėlis tikrai dar yra. Mažintume šešėlį ir skatintume sąžiningai mokėti mokesčius, nes žmogus tikėtusi gauti daug didesnę pensiją, sulaukęs senatvės. Tai mes turėtume ir pagalvoti, kad graža tikrai turėtų būti didesnė.

Be to, nepamirškime, jeigu kažkada partijos pasirašė susitarimą dėl Švietimo įstatymo, būtų labai džiugu, jei galėtų būti ir toks partijų susitarimas dėl pensijų. Būtų numatyta kokia nors graža, kokie nors procentai, kokią dalį sudarytų individualioji dalis. Jeigu Vyriausybė šiandien remia privačius pensijų fondus ir skiria net 222 mln. 830 tūkst., tai mes čia nerandame papildomų 89 mln. individualiajai pensijos daliai padidinti. Ar tai yra dideli pinigai? Aš nemanau, kad tai yra dideli pinigai. O mūsų pensininkams individualioji dalis pakiltų vidutiniškai 11 eurų. Tai tikrai prisidėtų ir prie to, kad žmonės būtų suinteresuoti ir galvotų apie tai, kad privalo sąžiningai mokėti mokesčius.

Todėl tikrai kviečiu šiuo atveju... Negalėsiu palaikyti vien dėl to, kad jūs komitete nepalaukėte mūsų pritarimo, todėl aš šiandien susilaikysiu balsuodama dėl šito pateikto biudžeto. Nekalbu apie skurdą, nekalbu apie bazinę pensiją. Dėl bazinės pensijos galiu pasakyti, kad aš trupučią... Kalbant su bet kuriuo piliečiu jie visada sako, kodėl jūs sulyginote visus, ir neturinčius darbo stažą? Turintieji 15 metų gauna tokio pat dydžio bazinę pensiją kaip ir užsidirbę ir turintieji būtinąjį darbo stažą. Tai yra neproporcinga. Tikrai ankstesnės Vyriausybės buvo labai konkrečiai pasakyta: proporcingai nuo darbo stažą. Šiandien yra kitaip. Yra kitaip, bet tai, kaip sakoma, istorija jau nutyli.

Aš tikrai labai kviečiu palaikyti tai, ką mes siūlome. O jeigu nebus palaikyta, aš tikrai nepritarsiu „Sodros“ biudžetui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu M. Lingę.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkui. Kalbant apie kitų metų „Sodros“ biudžetą, matyt, verta pirmiausia kalbėti apie tai, kas yra šiame biudžete. O jame nėra to, ką galbūt bandė įvardinti prieš tai kal-

bėjusieji. Restoranų eilutės neatsispindi „Sodros“ biudžete, o pats biudžetas atitinka laikmečio iššūkius, užtikrina aiškumą, stabilumą ir yra pamatuotos galimybės. Projekto autoriai ne vaikšto ant plonos raudonos galimybių ribos, o leidžia užtikrinti finansiškai saugų biudžeto vykdymą. Pajamų augimas planuojamas apie 9 %, tai yra didesnis, negu laukta šiemet. Apskritai turbūt turime vieną iš rekordinių, turbūt pirmas atvejis yra, kai planuojamas teigiamas biudžeto rezultatas ir visos draudimo rūšys yra su teigiamu balansu. Pajamos viršys išlaidas beveik 236 mln. eurų ir, matyt, tai yra ta pati svarbi pagalgė, kuri leistų šiais neapibrėžtumo ir nežinomybės laikais, kuriais gyvename, didinti tą patį rezervą, ruoštis toms situacijoms, kurios gali ištikti, ir galėtume turėti galimybę jas amortizuoti.

Pensijoms indeksuoti papildomai skiriame per pusę milijardo eurų. Matyt, tai yra ta galimybių riba, kuri ištis nekuria įtampos pačiame biudžete ir leidžia nevisiškai padengti, bet padėti sušvelninti tiek infliacijos įtaką, tiek apskritai viso to karo nulemtų veiksmų įtaką žmonių gyvenimui. Pensijos, kaip rodo, planuojama, kad vidutinė pensija didės apie 12 % ir jau šiais metais turintiems stažą pasieks apie 575 eurus. Pažymėtina, kad, lyginant su darbo užmokesčio augimu ir jo prognoze kitiems metams, planuojama, kad vidutinis darbo užmokestis neto augs apie 8 %, tai pensijos, lyginant su šiuo darbo užmokesčio augimu, augs apie 4 % sparčiau.

Taip, šios Vyriausybės tikslas – palaipsniui didinti ryšį tarp mokėtų įmokų ir gaunamų išmokų – stiprinti individualiąją dalį, todėl ji indeksuojama didesniu dydžiu – 15 %, o bendroji dalis – 9 %. Jeigu norime artėti, kad tas santykis bendrosios dalies, kuri mokama iš biudžeto, ir individualiosios iš „Sodros“ susilygintų artimoje perspektyvoje, viena prie kitos artėtų, tai ištis, matyt, ir turime palaikyti, kad tas ryšys tarp mokamų įmokų jaustųsi tikrai spartesnis ir indeksavimas būtų tikrai didesnis.

Didžiausi pokyčiai kitais metais, be abejonės, laukia keleto biudžetų. Kalbant apie motinystės socialinį draudimą, kuris taip pat buvo šioje tribūnoje prisimintas ir minėtas, išlaidos auga 68 mln., iš jų 31 mln. dėl pakeistos vaiko priežiūros išmokų tvarkos. Taip, gal 2 % skamba kaip ne ypač didelis padidėjimas, bet jeigu žiūrime, su kuo lyginame, kad apskritai liūto didžiąją dalį biudžete užima pensijų dalis, tai supraskime, kad pensijoms išleidžiami 4 mlrd., o motinystės išlaidų bendras biudžetas yra apie 400 mln. Jeigu tuos dydžius lyginame, tai, be abejonės, jų procentinė išraiška gali ir nedaryti įspūdžio, bet faktinė išraiška, kad tiems tėvams, kurie naudosis nauja tvarka, eis ir tėčiai neperleidžiamų tėvystės atostogų, vaiko priežiūros atostogų, tai ištis 31 mln. eurų per metus yra ganėtinai reikšminga dalis.

Apie 20 % numatoma auginti nedarbo draudimo išlaidas, tai yra vėl apie 60 mln. eurų. Dėl prastėjančių nedarbo prognozių, matyt, tai yra taip pat suprantama ir objektyviai pagrindžiama suma, dėl to tikrai šiuo metu nėra tikslinga mažinti įmokų į Garantinį fondą. Tokių siūlymų kai kuriuose komitetuose atsiranda ir minčių pasvarstyti kilo. Dėl išmokų dydžių į Garantinį fondą diskusija būtų aiškesnė, matyt, kitais metais, kai matysime, kokia bus ekonominė situacija po šiuo metu esamo ir laukiamo didelio neapibrėžtumo. Juolab kad kitais metais planuojama, kad išmokų gavėjų skaičius didės apie 40 % – iki 9 tūkst.

Na, ir kaip buvo minėta, iš tiesų ta pagalgė, tas nenumatytiems atvejams kaupiamas rezervas papildomas apie 300 mln. eurų. Tai, matyt, kuria tą stabilumo ir finansiškai atsakingo biudžeto projektavimą. Tam galimybių turime ir ištis turime numatyti visus saugiklius, kurie yra reikalingi. Tą yra numatę projekto autoriai, todėl kviečiu palaikyti šį pateiktą projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visi norėję pasisakyti diskusijoje pasisakė. Apsvarstysime dar kelias pataisas šiek tiek vėliau.

10.45 val.

Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2131(2) (svarstymas)

Dabar darbotvarkės 1-4 klausimas – Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2131(2). Svarstymas. Pranešėjai. Pirmasis – M. Lingė. Prašau, gerbiamas Mindaugai, pristatyti komiteto išvadą. Gerbiamas Mindaugai, išvadą dėl Pensijų anuitetų fondo biudžeto.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Komitetas lapkričio 9 dieną apsvarstė, bendru sutarimu pritarė iniciatorių pateiktam projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norėčiau pakviesti gerbiamą R. Budbergytę, kad pristatytų Audito komiteto išvadą.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Audito komitetas apsvarstė ir priėmė sprendimą jam pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą išvadą. A. Čepononis – Biudžeto ir finansų komiteto išvada. Prašau.

A. ČEPONONIS (*TS-LKDF*). Dėkoju, Pirmininke. Mieli kolegos, mūsų Biudžeto ir finansų komitetas, kaip papildomas komitetas, apsvarstė ir priėmė bendru sutarimu. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju, visos išvados pristatytos. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Motyvai po svarstymo. Nėra užsirašiusių.

Kadangi jau prasidėjo balsavimo laikas, kviečiu užimti vietas. Balsuosime dėl darbotvarkės 1-4 klausimo – Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2131 po svarstymo. Kas pritariate projektui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 89, balsavo 88: už – 71, prieš nėra, susilaikė 17. Po svarstymo pritarta.

10.47 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 10, 11, 14 straipsnių ir 1, 2, 3, 4, 5 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2142(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo kelių straipsnių ir priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2142(2). Svarstymo stadija. Kviečiu komiteto išvadą pristatyti gerbiamą J. Džiugelį.

J. DŽIUGELIS (*TS-LKDF*). Ačiū, Pirmininke. Komitetas apsvarstė patobulintą įstatymo projektą ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. M. Majauskas, Biudžeto ir finansų komitetas. Mykolo nėra. Gerbiamas A. Čepononis.

A. ČEPONONIS (*TS-LKDF*). Sveiki. Mūsų kaip papildomas komitetas apsvarstė ir priėmė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Žukauskas – Švietimo ir mokslo komitetas.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami Seimo nariai ir narės, Švietimo ir mokslo komitetas svarstė šitą pataisą spalio 26 dieną, pritarė Teisės departamento išvadai, kad yra tam tikras šių pataisų neaiškumas, nes kai yra neigiamai įvertinama ne tik švietimo įstaigos vadovo veikla, bet ir švietimo pagalbos įstaigos vadovo, taip pat švietimo pagalbos įstaigos vadovo pavaduotojo, švietimo pagalbos įstaigos skyriaus vedėjo, kurio darbas laikomas pedagoginiu, siūlo įrašyti šitas pareigybės į 14 straipsnio 9 dalies 4 punktą ir 14 straipsnio 10 dalies 4 punktą, kad taip pat tai liestų ne vien švietimo įstaigų vadovus, bet ir minėtas pareigybės. Priėmė šiuos pasiūlymus bendru sutarimu. Taip pat siūlo paminėti pačiame projekte, kad ir 14 straipsnis keičiamas.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą.

Dabar norėčiau pakviesti D. Griškevičių, kad pristatytų Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą.

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Komitetas klausimą svarstė vasario 19 dieną. Pritarta bendru sutarimu. Tik pateikta, kad pagrindiniam komitetui reikėtų tobulinti atsižvelgiant į Teisės departamento išvadas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visos išvados pristatytos. Diskusijoje norinčių pasisakyti nėra. Motyvai dėl darbotvarkės 1-5 klausimo. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra.

Taigi kviečiu balsuoti dėl darbotvarkės 1-5 klausimo – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2142. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 108, balsavo 108: už – 107, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo. Taigi po svarstymo pritarta.

10.51 val.

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2143(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2144(2), Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5, 6, 8, 10, 11 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2145(2) (svarstymo tęsinys)

Dabar grįžtame prie darbotvarkės 1-3.1 klausimo – Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2143. Yra gauta Seimo narių pataisų. Pirmoji dėl 6 straipsnio yra Seimo narės R. Baškienės pataisa, pasiūlymas. Prašau, gerbiama kolege, pristatyti. L. Kukuraitis norėtų pristatyti. Tai jūs pirma. Taip.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Gerai. Gerbiami kolegos, teiktas siūlymas iš tikrųjų prašo jūsų visų atkreipti dėmesį, kad Lietuvoje pensijos nėra didelės ir pakeitimo norma nesiekia 50 %, ką mes norėtume pasiekti. Dabartinių pensijų didinimas (tai vertiname) neatsveria infliacijos ir kylančių maisto ir paslaugų kainų.

Kitas akcentas, apie kurį norime kalbėti, kad bazinė pensija didinama iš valstybės biudžeto, individualioji dalis – iš „Sodros“. Galime pasidžiaugti, kad Socialinio draudimo fondo biudžetas yra viršplaninis. 2023 metais į „Sodros“ rezervą mes įdėsime 235 mln. eurų. Rezervas labai svarbus ir mums duoda tam tikrą stabilumą, tačiau 2023 metais jis pasieks 1 mlrd. 605 mln. Mūsų siūlymas ir buvo įvertinti tai, kad „Sodros“ rezervas didėja ir kad jis yra ganėtinai stabilus ir didelis, todėl siūlome sparčiau didinti individualiąją pensijos dalį. Tai pasiektų žmones ir paskatintų dirbančiuosius atkreipti dėmesį į įmokų svarbą ir atitinkamai į pensijos dydžio augimą. Todėl 5 % padidinę iki 20 % individualiąją dalį mes panaudotume tik 89 mln. eurų iš 1 mlrd. 600 mln. Rezervinio fondo. Tai tikrai nebūtų ženkli minusinė našta ir prisidėtų prie žmonių pensijų didėjimo papildomai po 11 eurų.

Komitete balsai pasiskirstė beveik po lygiai ir nulėmė pirmininko balsas, todėl aš manau, kad tikrai mes galėtume šį sprendimą priimti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamas komiteto pirmininke, komiteto išvada.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Išties gerbiama Rima palengvino dalį pristatydamą išvadą. Buvo įgarsinta, kad komitetas nepritarė taip pasiskirsčius balsams: 6 – už, prieš nebuvo, susilaikė 6. Pirmininko balsas lėmė sprendimą, kad nėra pritarta šiam pasiūlymui. O pagrindinis argumentas yra, kad naudojant rezervo išlaidas ir būtent tokia apimtimi kiltų rizika, kad socialinio draudimo pensijų indeksavimas tolesniais metais sulėtės arba išvis nevyks. Taigi žiūrint, pavyzdžiui, į 2025 metų situaciją, įsijungtų jau kita taisyklė, pagal kurią būtų galima didinti pensijas, negu dabar yra naudojamosi. Kaip pavyzdys yra pateikiamas, kad vietoj 7,6 % pagal darbo užmokesčio fondo pokytį galėtų didėti tik 2,6 % tuometinis pensijos didinimas. Taigi norint išlaikyti tą formulę, kurią galime ir dabar taikyti, ir ateityje, ir šiek tiek didesne suma, matyt, tikrai nėra tikslinga panaudoti jau visų rezervo galimybių ir taip paliekant ateičiai sprendimus. Komitetas, kaip minėjau, nepritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą išvadą. Motyvai dėl pasiūlymo. Už norėtų kalbėti L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Iš tikrųjų aš palaikau šią projektą. Pirmiausia gal galėtų man kas nors atsakyti, koks turėtų būti rezervas ir kur, kokiame teisės akte yra numatyta, kiek mes turėtume sukaupti rezervo. Jeigu mes imtume ir būtent mažintume atskirtį nuo buvusio darbo užmokesčio ir didintume gaunamą išmoką, tai yra iš tikrųjų skatintume sąžiningai mokėti socialinio draudimo įmokas nuo priskaityto darbo užmokesčio, mes kaip tik paskatintume ir surinktume daug daugiau, nes žmonės visada suinteresuoti – jeigu aš sumokėsiu mokesčius, kokia man bus grąža. Kelia tokį klausimą. Tikrai mes turėtume kaip tik ir galvoti visą laiką didindami individualią dalį, kad ta atskirtis būtų bent 55 % buvusio darbo užmokesčio. Todėl siūlau palaikyti ir kviečiu visus palaikyti būtent šią pataisą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, motyvai prieš – J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū. Mieli kolegos, šitas pasiūlymas iš esmės keistų indeksavimo tvarką. Ji dabar yra nuo bazinės dalies ir šitas pasiūlymas pareikalautų daugiau nei 156 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų. Šios lėšos nėra suplanuotos, nepaisant to, kad reikšmingai didėja numa-

tomos pensijos, todėl kviesčiau nepritarti šiam siūlymui, nes nesant suplanuotų lėšų biudžete tektų skolintis, o tai didintų deficitą. Kviesčiau nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Gerbiami kolegos, dabar balsuodami turime apsispręsti dėl R. Baškienės siūlymo, jam komitetas nepritarė. Kas pritariate R. Baškienės siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 117: už – 49, prieš – 15, susilaikė 53. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas Seimo narių L. Kukuraičio, R. Baškienės ir kitų. Prašom gerbiama L. Kukuraitį pristatyti jį.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, Pirmininke. Dėl trijų priežasčių mes teikiame šį pasiūlymą. Pirmoji priežastis yra ta, kad pensijos per dvejus metus kyla mažiau nei infliacija, o ypač pagrindinių produktų, bazinių produktų – energetikos, maisto ir kitų. Taigi perkamoji pensininkų galia krenta ir kris toliau. Antroji priežastis yra pensininkų skurdas, vis dar yra apie 40 % santykinio skurdo ir tikrai nemažės artimiausiu metu. Ir trečioji dalis yra ta, kad lėšų yra, nes jeigu jau mūsų visų sumokamas darbo užmokesčio fondas leidžia „Sodrai“ didinti individualią pensijos dalį 15 %, tai lygiai tiek pat galime mokėti ir iš valstybės biudžeto, o kad tas lėšas Vyriausybė paskiria kitur, tai nėra pensininkų problema.

Todėl teikiame siūlymą ateinantiems 2023 metams pensijų indeksavimo koeficientą numatyti 1,1534, o pensijų sąskaitos... apskaitos vieneto vertės dydį 6,03 euro, tai leistų padidinti pensijas apie 30 eurų. Aišku, lėšos nėra mažos, bet, kaip ir sakiau, darbo užmokesčio fondas, surenkamas iš darbo užmokesčio mokesčių, leistų tai padaryti. Taip pat tai leistų išlaikyti ir spartesnę individualios pensijos indeksavimą, dėl jo buvo sutarta praėjusiais metais. Tai nėra... Nesakykite, kad tai politinis pensijų reguliavimo būdas, nes politinis pensijų reguliavimas prasidėjo praėjusiais metais, kai Vyriausybė pateikė savo pensijų reformą. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Gerbiamas komiteto pirmininke, pristatykite komiteto išvadą.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas nepritarė šitam siūlymui. Pagrindiniai argumentai yra tie, kad prieštarauja Socialinio draudimo pensijų įstatyme įtvirtintai pensijų indeksavimo tvarkai. Norint pritarti tokiam pasiūlymui, pirmiausia reikėtų keisti Pensijų įstatymo 8 straipsnį.

Antras paminėtinas aspektas, be abejonės, įgyvendinimui reikalingi papildomi valstybės biudžeto ištekliai. Skaičiuojama, kad norint įgyvendinti šios apimties, kuri buvo pristatyta, papildomai reikėtų apie 276 mln. eurų. Ir svarbu, matyt, pastebėti, kad apskritai ta bendroji dalis, naudojama iš valstybės biudžeto finansuoti bendrai pensijų daliai, yra kaupiama ir išmokama iš įvairių, pačių įvairiausių pajamų, tai ir gyventojų mokesčių, sunešamų į valstybės biudžetą. Komiteto sprendimas: už pasiūlymą balsavo 5, prieš – 3, susilaikė 4. Nepritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų dėl šio pasiūlymo už kalba T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, pasitikėjimas Seimu dingsta tada, kai politikai viena kalba, o kita daro. Pirmiausia apie praeitą kadenciją. Praeitoje kadencijoje mes padarėme mokesčių reformą ir pradėjome finansuoti bazinę pensiją iš valstybės biudžeto tam, kad būtų galima ją didinti ne tik iš vieno šaltinio, bet ir iš kitų papildomų šaltinių. Ir buvo aiškus valdžios pažadas, kad bazinė pensija didės tiek pat, o gal net ir greičiau, labiau negu individualioji vien tam, kad mažintume skurdą. Buvo toks pažadas, jį dalino ir buvusi valdžia, ir opozicija tam pritarė.

Dabar apie šios kadencijos nenuoseklumą. Visai neseniai, kai sumažinote stažo įtaką pensijai, jūs kalbėjote, kad reikia mažinti skurdą, kad mūsų orientacija yra į tai, kad žmonės, kurie neišgyvena, nepaisant tos nelygybės nuojautos, neteisybės nuojautos, gautų papildomų pinigų, argumentavote tai skurdo mažinimo tikslais. Dabar gi, kai jūs nedidinate bazinės pensijos tiek, kiek didinate individualią, staiga skurdo argumentai kažkur dingę, staiga nebėra to nuseklumo ir jūs nenorite skirti tų pinigų, kurių valstybė turi ir gali tą nuseklumą dar iš anos kadencijos tęsti. Siūlau pritarti šitam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Mieli kolegos, iš tiesų suprantamas Demokratų frakcijos noras, aiškus tikslas apsaugoti pažeidžiamus asmenis. Suprantama,

vyresnio amžiaus žmonės dažnai neturi santaupų, neturi galimybės pasiskolinti, neturi galimybės papildomai uždirbti, yra priversti neretai riboti savo būtiniausius poreikius, todėl jų pajamų didinimas yra valstybės prioritetas.

Norėčiau atkreipti dėmesį, kad šiais metais infliacija yra 18 %, ateinančiais metais – 6 %. Ši Vyriausybė pensijas per dvejus metus didina 30 %. Tai yra sparčiausias didinimas per pastarąjį dešimtmetį, iš esmės paskutinį kartą tai buvo V. Blinkievičiūtės laikais. Ir todėl siūlau šiuo atveju nepritarti kolegų pasiūlymams ir fiksuoti jau priimtus sprendimus komitetuose ir išsakytas viltis Seimo salėje, jog šiais metais didiname pensijas, didiname ateinančiais metais ir didinsime jas toliau sparčiai, gerokai sparčiau, nei jos augo iki šiol. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolegos. Motyvai išsakyti, apsispręskime balsuodami dėl L. Kukuraičio ir kitų Seimo narių pasiūlymo.

Balsavo 117 Seimo narių: už – 50, prieš – 12, susilaikė 55. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas Seimo narės R. Baškienės. Prašom, gerbiama Rima, jūsų pasiūlymas.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiamoji Pirmininke. Kadangi pirmajai daliai nebuvo pritarta ir Seimas jau apsisprendė balsuodamas, šie straipsniai tarpusavyje susiję ir tai yra Rezervo fondo dydis, todėl dėl jo balsuoti jau nebereikia. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Tuomet turėsime apsispręsti dėl viso 1-3.1 klausimo po svarstymo. Dėl motyvų užsirašiusių? Yra. Už norėtų kalbėti E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų turbūt turime suprasti – opozicija ką nors turi siūlyti. Savaime suprantama, niekada opozicija turbūt nesiūlys mažinti, visada siūlys didinti. Natūralu, turime tai suprasti ir priimti. Vėlgi turbūt nelabai suprantu tų kolegų, su kuriais teko dar būti parlamente 2007–2008 metais, kai tikrai buvo labai didelis padidėjimas, tačiau nebuvo pasiruošę krizei, neturėjome rezervų. Tada turbūt prisimename, kaip pavydėjome esams, kurie turėjo tam tikrus rezervus ir tą sunkmetį, sunkų kalnelį, peršoko kur kas lengviau.

Turbūt neturėtume kalbėti blogai apie tam tikrus rezervus. Aišku, turbūt reikėtų susitarti dėl jų, koks dydis turėtų būti to rezervo. Tačiau didinti šiuo metu pensijas tiek, kiek norėtusi, nevertėtų, nes mes turbūt patys matome, kad ir infliacija, ko gero, turi tam tikrą reiškinį, kai išmetimas tam tikrų pinigų taip pat skatina infliaciją. Šiuo metu tikrai, manau, Vyriausybės parengtas sprendimas, pensijų didėjimas tam tikru dydžiu, vidutiniškai 12 %, iš tikrųjų yra tam tikras balansas ir šiuo metu esančios infliacijos. Taip pat nemanau, kad vis dėlto... Suprantu kairę pusę – noras didinti mažiausias pensijas didinant individualią bazinę dalį taip pat nevienodai suprantamas žmonių. Vis dėlto nemažai žmonių, kurie mato, kad vis dėlto ta individuali dalis turi mažiausią reikšmę, taip pat sutinka ne su dideliu entuziazmu, nes, kaip ir sako, mes dirbome, uždirbome, įdėjome tam tikru metu į socialinio draudimo fondus pinigus, kuriais naudojosi, o šiuo metu ta reikšmė (individualios) mažėja.

Iš tikrųjų manyčiau, kad subalansuotas yra biudžetas, siūlau pritarti, nes didėjimas yra. O ateityje matysime ir dėl rezervo, ir dėl kitų dalykų, kaip čia viskas vystysis, nes iš tikrųjų situacija nėra pakankamai apibrėžta. Siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Išties klausiausi ir vienos, ir kitos pusės, toks vaizdas man susidaro, kad arba jūs tikrai realiai neskaitote biudžeto, arba jūs neskaitate Lietuvos banko duomenų, Europos Centrinio Banko ir apskritai jūs neskaitate „Sodros“ duomenų. Vieni siūlome didinti pensijas, kiti siūlome atsisakyti stažo, kiti siūlome grąžinti stažą, bet niekas visiškai iš Seimo narių net nekalba apie bazinio pajamų dydžio didinimą.

Šiandien esminis dalykas, dar kartą pacituosiu „Carito“ organizacijos pranešimą ši penktadienį: „24,6 % žmonių jau šiandien patiria skurdą. Skurdo lygis Lietuvoje per ateinančius 2023 metus, planuojama, nuo 16,6 % padidės iki 19 %, o galimai net iki 20 %.“ Todėl aš tikrai, mielieji kolegos, kviečiu balsuoti prieš šitokį „Sodros“ biudžetą, nes, mano supratimu, mano suvokimu, tai visiškai neprisidės prie mūsų Lietuvos ekonomikos gerinimo ir prie žmonių socialinių garantijų, priešingai – mes dar daugiau žmonių išskirsime į skurdo lygį. Tai tikrai kviečiu bent jau balsuoti prieš arba susilaikyti.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl 1-3.1 klausimo – Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2143(2).

Balsavo 116 Seimo narių: už – 76, prieš – 3, susilaikė 37. Po svarstymo pritarta.

Dabar turėtume apsispręsti dėl lydimajo 1-3.2 klausimo – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2144(2).

Dėl motyvų čia užsirašiusių nėra. Taigi balsuojame.

Balsavo 116: už – 76, prieš – 2, susilaikė 38. Po svarstymo pritarta.

Ir balsuojame dėl lydimajo 1-3.3 klausimo – Nedarbo socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2145. Balsuojame.

Balsavo 117: už – 95, prieš – 1, susilaikė 21. Po svarstymo pritarta.

I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Ar aš galėčiau paprašyti šių įstatymų priėmimą numatyti taip pat ketvirtadienį? Dėl esmės čia nėra jokių ginčų, juk visi supranta, kad reikia pensijas indeksuoti ir biudžetą patvirtinti. Galbūt tuomet kito antradienio darbo tvarkė galėtų būti šiek tiek laisvesnė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taigi skubos tvarkai Vyriausybės vardu ar galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Pritarta bendru sutarimu.

A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, kolegos, prie 3-1 klausimo neteisingai dega lemputė, turėtų būti ne geltona, o žalia. *(Juokas salėje)* Ačiū. Pakeiskite.

PIRMININKĖ. Pataisysime lemputę. Ačiū. Ir perduodu pirmininkavimą J. Razmai. Prašau.

11.12 val.

2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2124(2), Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 11, 21, 25 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2125(2) (svarstymas)

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Laba diena, kolegos. Tęsiame posėdį. Dabar 1-7.1 klausimas – projektas Nr. XIVP-2124(2). Ir lydimasis 1-7.2 klausimas. Svarstymo stadija. Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas ir lydimasis. Pranešėjas būtų A. Matulas. Sveikatos reikalų komiteto išvada.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, kaip pagrindinis Sveikatos reikalų komitetas svarstė 2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2124. Už balsavus 6, prieš – 1, susilaikius 5, pirmininko balso persvara buvo pritarta 2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektui ir komiteto išvadai.

Taip pat svarstėme lydimąjį įstatymo projektą – Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2125. Jam komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkui. Toliau pasisakys kitų komitetų atstovai. A. Kubilienė pateiks Audito komiteto išvadą dėl pirmo projekto.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Audito komitetas lapkričio 4 dieną svarstė 2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą ir priėmė sprendimą grąžinti šį projektą iniciatoriams tobulinti atsižvelgiant į šiuos argumentus. Numatomas ateinančių metų PSDF biudžeto rezervas drastiškai auga ir yra nepagrįstai didelis. 2022 metais jis sudarė 344 mln. 248 tūkst. eurų. Planuojama, kad 2023 metais jis sieks 511 mln. 690 tūkst. eurų. Tokio dydžio rezervas nėra paremtas aiškiais poreikiais, todėl lieka neaišku, kam tokio dydžio jis reikalingas ir kokioms reikmėms bus naudojamas.

Antra. PSDF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte numatoma, kad išlaidos brangstantiems energetiniams ištekliams iš dalies kompensuoti bus dengiamos ne iš valstybės biudžeto, bet iš PSDF biudžeto lėšų, nors kitose srityse šios išlaidos planuojamos dengti valstybės biu-

džeto lėšomis. Dėl šių aplinkybių asmens sveikatos priežiūros paslaugoms apmokėti planuojamų išlaidų dalies didėjimas bus mažesnis, nei 2023 metais galėtų būti skirtas.

Balsavimo rezultatai. Komiteje išsiskyrus išvadų rengėjų pozicijoms dėl komiteto sprendimo balsuota alternatyviai. Už kolegos J. Razmos pasiūlymą balsavo du žmonės, tai yra pritarti iniciatorių pateiktam Lietuvos Respublikos 2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektui. Kaip minėjau, du komiteto nariai. Ir už mano, tai yra A. Kubilienės, pasiūlymą siūlyti pagrindiniam komitetui Lietuvos Respublikos 2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą gražinti iniciatoriams tobulinti balsavo keturi komiteto nariai. Pritarta B alternatyvai, tai yra mano pasiūlymui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. A. Čepononis pateiks Biudžeto ir finansų komiteto išvadą dėl pirmojo projekto.

A. ČEPONONIS (TS-LKDF). Dėkui, pirmininke. Biudžeto ir finansų komitetas, kaip papildomas komitetas, po svarstymų pritarė. Balsavimo rezultatai: 9 – už, 1 susilaikė.

PIRMININKAS. Dėkui. Toliau diskusija. Pirmasis diskutuoti užsirašęs R. Žemaitaitis. Frakcijos vardu. 7 minutės. Kviečiu į tribūną.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Po penktadienio susitikimo su keletu ligoninių atstovais tą biudžetą mes pavadiname *nabašninko* biudžetu su auksiniu *rožančiumi*. Pasakysiu paprastą dalyką, kodėl yra *nabašninko* biudžetas su auksiniu *rožančiumi*. Todėl, kad rezervas yra 511 mln., tuo momentu 2022 metų biudžetas buvo 320 mln. Tai yra 210 mln. daugiau, negu turėjome 2022 metais.

Ką tai reiškia? Įvertinus Valstybinės ligonių kasos pateiktus duomenis, patikrinus, koks yra formuojamas Europos Sąjungos rezervas, ir patikrinus pasaulio valstybinių įstaigų, rezervą sudaro nuo 10 % iki 15 %. Išimtiniais atvejais, esant nepaprastoms situacijoms, gali būti iki 15 %. Deja, mūsų Lietuvos biudžeto rezervas sudaro net ketvirtadalį viso sveikatos draudimo biudžeto.

Ką reiškia, mieli kolegos, šitie dalykai? Ogi atsiranda tokios akcijos kaip petys už laisvę, draugas už draugus. Tokiu atveju šita pinigų panaudojimo schema įgyja ministro parašą. Tokiu atveju išeina, kad Seime mes čia nepatvirtiname, ligonių kasos nemato visų skaičių, ministro politinis biuras pataria, ministras tais įsakymais galės 511 mln. taškyti į dešinę ir į kairę. Ir reklamos užsakymas, fotografavimasis su braškėmis, su katinėliais ir šuniukais gali mums kainuoti 800 tūkst., gali kainuoti 1 mln., o gali kainuoti ir 3 mln. Dabar klausimas: ar mes tokios situacijos norime? Aš manau, kad ne.

Kitas įdomesnis dalykas yra tai, kad jūs – Seimo nariai ir Valstybės kontrolė net negali šiuo atveju patikrinti ir ko nors pasakyti. Aš grįžtu į 2018... 2019 m. balandžio 24 d. – tas pats sveikatos apsaugos ministras, kuris tuo metu buvo vyriausiasis valstybės kontrolierius Lietuvoje, savo išvadoje pasakė, kad finansų ir rezervų naudojimas ministro įsakymu yra ydingas ir prieštaraujantis, nes taip kyla galimų korupcijos apraiškų. Dabar tas pats ministras sau patvirtina 511 mln. biudžetą.

Dabar toliau sekame. Užpraeitą savaitę penktadienį Klaipėdoje susitikimo su ligoninių vadovais metu uždaviau klausimą, kodėl šiandien rajoninių ligoninių atlikti tyrimai nesinchronizuojami su universitetinėmis ir respublikinėmis ligoninėmis. Buvo atsakymas, kad informacinės sistemos yra visiškai kitos. Paklausus Registrų centro, kodėl Registrų centras nesuvedė e. sveikatos sistemos, išaiškėjo, kad Sveikatos apsaugos ministerija nenupirko rajoninėms ligoninėms licencijų, kurios būtinos, kad duomenys būtų perkelti.

Mieli žmonės ir kolegos, kad jūs suvoktumėte, kaip mes esame kvailinami su PSDF biudžetu. Mes nenuperkame licencijos, Radviliškio rajoninė ligoninė atlieka tyrimus, nusiunčia pacientą į Šiaulius ir Šiaulių ligoninė atlieka tuos pačius tyrimus iš naujo, iš ligonių kasų paima ir tuos pinigus, ir tuos pinigus. Sakome, čia viskas gerai. Mano galva, tai nėra gerai.

Kitas įdomus dalykas. Dabar ministras giriasi, kad didina atlyginimus 8 %. Tikrai, gerbiami kolegos, siūlyčiau įdėmiai išstudijuoti, kaip tie 8 % yra įkalkuliuojami į atlyginimus. Ogi viso labo yra tik 6 %. Kodėl? Nes padidina minimalią mėnesinę algą, o minimaliai mėnesinei algai didinti šičia sveikatos draudime nėra numatyta pinigų.

Dar įdomus dalykas. Mes kalbame apie vidutinį, sako, medicinos personalo darbuotojų 8 % kilimą. Tuo momentu minimali mėnesinė alga didėja 16 %, pensijos didėja 11,6 %, o infliacija bus 18–19 %. Kyla kitas klausimas: kaip tokiu atveju išeina tokia situacija, kad mes atlyginimų ne tai kad nedidiname, bet, įvertinę šių metų infliaciją – 22,4 % arba 22 %, mes juos net sumažiname?

Penktas dalykas svarstant PSDF biudžetą. 2 mlrd. eurų sveikatos draudimo biudžetas. O ką mes randame inovatyviems vaistams? Ministras nuo ryto iki vakaro ir valdančioji dauguma žviegia, kaip jie patys sako, per televiziją: mes skirsime pinigų inovatyviems vaistams, atliksime laboratorinius tyrimus, nereikės rinkti pinigų. Kaip draugas A. Tapinas pasakė, kam tai mergaitei rinkti 2 mln., iš to man nėra jokios naudos. Tokiu atveju išeina taip, kad mes neskirsime inovatyviems vaistams, o jūs, mielieji žmonės, susikrapštykite pinigų sveikatos draudimui.

Po velnių, kam mes mokame mokesčius, jeigu šiandien inovatyviems vaistams ir inovatyvioms technologijoms mes turime kauyti pinigų iš visų gyventojų, išsipildymo akcijas daryti, „Karakumų asilėlių“ per TV3 ir panašiai? Negi šiandien valstybė to nusipelnė? Aš manau, kad ne. Įdomiausia tai, kad inovatyvūs vaistai yra pakišti biudžete po kitų vaistų finansavimu. Kai aš paklausiau G. Kacevičiaus, o kiek yra procentine išraiška, man atsakė: deja, mes negalime atsakyti, nes į bendrą kompensavimą... Aš pamėginau išstudijuoti 2020, 2021, 2022 metų situaciją. Tai inovatyviems vaistams, klausykite, iš 2 mlrd. eurų skirs tik nepilnus 10 mln. Tai apie ką mes čia, kolegos, kalbame? Čia mes kalbame apie žmogaus sveikatą? Aš jums dar kartą sakau: *nabašninko* biudžetas su auksiniu *rožančiumi* jums, o ne PSDF biudžetas.

Kitas dalykas. Kolega Antanas, kiti kolegos, ką mes sakėme? Kad turi didėti valstybės draudžiamus asmenis... Šiame biudžete ne tai kad nedidėja, bet faktiškai net mažėja 2 %. Tokiu atveju, užuot kompensavę iš valstybės biudžeto, mes viską darome iš sveikatos draudimo biudžeto.

Dabar kitas dalykas, ką aš atrandu. Klausiu pačių ligoninių vadovų: kiek reikės kompensacijoms už šildymą, nes pabrango elektra, visa kita? Suvedu skaičius. Kitiems metams planuojama, reikės 70 mln. eurų. 70 mln. eurų sveikatos draudimo pinigų, o mes nerandame inovatyviems vaistams 23 mln. eurų. 70 mln. eurų, kur turėtų būti kompensuojama iš nacionalinio biudžeto, kaip ir kitoms institucijoms, mes kompensuojame iš sveikatos draudimo. Protu, ko gero, sunku tą dalyką suprasti.

Vėl grįžtame prie įkainių. Randame įkainius, kurie yra patvirtinti 2004, 2007, 2010 metais, netgi ir Prostatos programos. Kaip jums atrodo, numatyta didinti? Ogi, deja, ne. Jie didina maždaug 6–7 %, o tuo momentu, dar kartą sakau, paslaugos pabrango nuo 2004–2010 metų 250 %.

Pabaigai aš tik galiu pacituoti Bibliją: „Amžinąjį atilsį duok mirusiems, Viešpatie, ir amžinoji šviesa jiems tešviečia.“ Aš tikrai galiu jums palinkėti, gerbiamieji, kad ligonių pamatyta šviesa bus laikina ir gydymo sulauks tik 2025 metais, kai jus, valdančioji dauguma, ištiks amžinoji šviesa, ir jiems tegu šviečia. Aš tikiuosi, po 2024 metų rinkimų jums tikrai ta amžinoji šviesa ir sušvis, nes jūsų sveikatos draudimas yra nukreiptas būtent prieš žmogaus gydymą. Ačiū, posėdžio pirmininke.

PIRMININKAS. Toliau pasisakys diskusijoje A. Butkevičius taip pat frakcijos vardu.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto tikrai retai teko kalbėti, bet šį kartą ryžausi dėl vienos arba kelių pagrindinių priežasčių.

Pirma priežastis yra ta, kad Biudžeto ir finansų komitete, kai vyko šio projekto svarstymas ir ligonių kasų vadovams uždaviau klausimą, kokie yra prioritetai ir kuriems prioritetams yra numatę skirti daugiau lėšų, ar įvertino dabartinių ligų, kaip pasakius, augimo skaičių, kaip pavyzdį sprendžiant tas problemas paminėjau širdies ir kraujagyslių ligų mažinimą ir mirtingumo gal mažėjimą, tiesiog negavau atsakymo. Tiesiog supratau, kad biudžeto planas sudaromas kaip ir seniau, nuo sovietinių laikų: jeigu praeitais metais buvo skiriama X lėšų kuriai nors medicininei paslaugai atlikti, tai dabar X+10. Toliau mes taip keliaujame ir nesigiliname, ar tikrai Lietuvos sveikatos apsaugos sistemoje yra aiškiai apibrėžti tikslai, kurie turėtų būti įgyvendinti, ir po vieno metų ar po kelerių metų mes galėtume pasidžiaugti, kad sėkmingai kovojame su tam tikrų ligų suvaldymu, nedidėjimu arba mirtingumo mažėjimu.

Man labai patiko, kai sveikatos apsaugos ministru buvo V. P. Andriukaitis ir buvo pradėjęs steigti klasterius. Klasteriai tikrai parodė, jau vien 2014 metais, aš paimsiu tik vieną klasterį, širdies ir kraujagyslių ligų, jeigu jis taip vadinasi, atleiskite, jeigu klystu, nes nesu medikas, tarp Kauno klinikų ir Šiaulių respublikinės ligoninės prasidėjo stiprus bendradarbiavimas, keitimasis specialistais, informacijos superoperatyvus pateikimas apie ligonius, pacientus iš Šiaulių respublikinės ligoninės į Kauno ligoninę. Atsimenu, kai dalyvavau metiniame geriausių gydytojų apdovanojimo renginyje, buvo pabrėžta, kad per metus buvo sumažintas 20 % mirtingumas, anksčiau buvęs vien dėl širdies ir kraujagyslių ligų.

Šiandien svarstant Biudžeto įstatymo projektą, kai uždaviau tokius klausimus, sako, kad tokių prioritetų nėra, sako, nėra. Tai man ir kilo klausimas: koks yra planavimas kitų metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo išlaidų? Paprasčiausiai supratau, kad paslaugų vertės balas, jeigu yra 1, tai yra padidintas iki 1,26, ir tas padidėjimas turi būti numatytas ir susimokėti, liaudiškai pasakius, paprasčiausiai padidėjusias energetikos kainas.

Konkrečiai paskambinau kai kurių ligoninių direktoriams ir paklausiau, pavyzdžiui, kiek jūsų ligoninėje padidėjo energetinės išlaidos? Devynis kartus. Kai kuriose ligoninėse, kurios turi įsigijusios arba pasistačiusios saulės energijos jėgaines, susimontavusios šilumos siurblius, energetinių išlaidų padidėjimas siekia tris kartus. Kai buvo užduotas klausimas, kaip ruošiasi kompensuoti tą kainų padidėjimą, buvo atsakyta, kad ministerija numatė iš to padidinto paslaugų vertės balo 1,26.

Latvijoje, pavyzdžiui, yra aiškiai apibrėžtos lėšos ir numatytos lėšos – skiriamos kompensacijos švietimo įstaigoms, sveikatos įstaigoms ir kai kurioms kitoms biudžetinėms organizacijoms. Vienkartinės. Jos yra skirtos konkrečiai atskira eilute apmokėti energetinių išteklių pabrangimui.

Tikrai aš manau, kad toks planavimas, galima sakyti, vykdomas sąskaita vėl tų žmonių, kuriems paslaugų vertė turėtų didėti gerinant sveikatos paslaugas, sudarant sąlygas greitesniam pacientų prieinamumui. Vakar susitikau su Vilkaviškio rajono skyriaus POLA vadovu. Žinote, kai eilė žmonių laukia prie ligoninės konsultacinės poliklinikos, pirmieji žmonės ateina prie registratūros ir laukia lauke ryte, 4 valandą, 4 valandą, kyla klausimas: ar situacija sveikatos apsaugos sistemoje sistemiškai gerėja ar blogėja?

Pateiksiu kitą pavyzdį, nes aš mėgstu kalbėti faktais. Kai paklausiu žmonių, kuriems reikia stimuliatorių dėl tam tikrų sveikatos (širdies) problemų, tai reikia laukti 10–12 mėnesių. Ar tie skaičiai yra teisingi, ar neteisingi, tikrai teko kalbėtis tiek su Santaros klinikų kardiologijos vadovais, tiek su Kauno klinikų vadovais, buvo atsakyta, kad taip. Kodėl? Todėl, kad sistemiškai nemokate organizuoti ir spręsti sveikatos apsaugoje susidariusių problemų.

PIRMININKAS. Paskutinis diskusijoje pasisakys A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, prieš mane kalbėjusieji įvardijo ne vieną Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto trūkumą. Noriu tik atkreipti dėmesį, kad vis dėlto mes čia kalbame apie PSDE, nes dar yra valstybės biudžetas, iš kurio sveikatos sistemos taip pat tam tikri pinigai yra skiriami, ir kur vėlgi reikia atskiros diskusijos apie tai, ką čia kolegos kalbėjo, ir apie investicijas, apie tuos pačius kompetencijos centrus, nes investicijos neatkeliauja per Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą.

Bet aš noriu būtent apie šį biudžetą pakalbėti. Kaskart, kai matome pristatant tiek šitą, tiek kitus biudžetus, yra sakoma, kad, suprask, tokių gerų biudžetų dar Lietuva nėra gyvenime mačiusi, jau čia yra aukso amžius. Iš tikrųjų sveikatos draudimo biudžetas auga, bet tas augimas neturi jokio ryšio, sakykime, su valdžios sprendimais. Jis auga dėl to, kad žmonės tiesiog sumokėjo daugiau Privalomojo sveikatos draudimo fondo įmokų, ir tiek.

Dabar ką daro mūsų valdžia? Tai ji net paskirstyti nepasivargina tų pinigų, kuriuos gyventojai sumoka. Jau čia kolegos kalbėjo apie pusę milijardo pasiekusį rezervą. Ką prieš tai kalbėjęs kolega A. Butkevičius sakė, kad pamiršo pasakyti, tai aš pasakysiu, ką čia reikia paminėti. Komitete mes turėjome labai įdomią diskusiją, kur ir komiteto pirmininkas sutiko, kad, suprask, čia yra įstatymuose užprogramuotas tas rezervo toks didžiulis augimas. Tai aš turbūt niekada nepamiršiu dabartinės premjerės, kuri prieš tai buvo opozicijoje, klausimo man kaip tuometiniam ministrui, kai rezervas siekė, rodos, 300 mln. eurų, kai sakė, jūs čia gal kokiai pandemijai ruošiatės,

ar kam? Tai norėtusi paklausti dabartinės premjerės, kam jie ruošiasi turėdami pusę milijardo eurų PSDF rezervą? Greičiausiai niekam nesiruošia. Jeigu jau yra sakoma, kad tai yra įstatymuose užprogramuotas tas rezervo augimas, tada mano klausimas: o kodėl nėra atneštas joks įstatymo pakeitimo projektas, kuris leistų suvaldyti tokį nevaldomą rezervo augimą? Juo labiau kad mes matome pagyras dėl to, kaip augs medikų darbo užmokestis, bet kai pažiūri į procentinę išraišką, tai matai, kad tas darbo užmokesčio augimas iš tolo net nepasiveja infliacijos. Tai reiškia, kad medikų darbo užmokestis iš esmės net nuvertėja tokios infliacijos fone. Jungtinėje Karalystėje mes net matome žinutes apie medikų streikus, kurie susiję su nepakankamu darbo užmokesčio augimu esant didelei infliacijai.

Kitas didelis trūkumas yra tas, kad išaugę energijos kaštai gydymo įstaigoms yra dengiami iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto visiškai kitaip, negu buvo dengiami kaštai, išaugę dėl kovidų pandemijos, kai buvo paskelbta ir valstybės lygiu ekstremalioji situacija, ir tam buvo naudojami biudžeto ištekliai tiek įsigyjant papildomas priemones, tiek mokant papildomus priedus medikams prie darbo užmokesčio. Dabar gi energetikos išteklių kainų augimas yra kompensuojamas iš tų pinigų, kurie turėtų būti skiriami visiškai ne energetikos ištekliams, jų kainoms kompensuoti, o vaistams įsigyti. Mes čia vis gauname nesibaigiančius pacientų laiškus dėl to, kad tai vienas, tai kitas vaistas yra nekompensuojamas, ir turime persiuntinėti ligonių kasoms ir ministerijai su klausimu: kada jis bus kompensuojamas ir įtrauktas į kompensavimą? Vis išgirstame pasakymus, kad lėšos nesuplanuotos ir panašiai.

Vis dėlto matau keletą tokių pagrindinių problemų, kaip ir minėjau, tai nesuvaldytas rezervo augimas ir tai, kad energetiniai ištekliai yra kompensuojami iš tų pinigų, kurie turėtų būti skiriami visiškai kitoms reikmėms. Dėl to aš, balsuojant už šią biudžeto projektą, balsuosiu susilaidydamas.

PIRMININKAS. Dabar mus informavo komiteto pirmininkas A. Matulas, kad jis diskutuoti kažkodėl užsirašė prie lydimosio projekto. (*Balsai salėje*) Ne viskas, galima užsirašyti dėl bet kurio, tik paprastai sistema sukelia į vieną, nelabai žinome, kodėl nesukėlė. (*Balsai salėje*) A. Matulas turi teisę pasisakyti dėl lydimosio, bet... (*Balsai salėje*) Kolegos, netęskime neformalių replikų. Pasisako A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolegos, paprastai sistema rodo vieną eilę. Ačiū, pirmininke, kad leidote pasisakyti.

Žinote, aš visiškai suprantu, R. Žemaitaitis važinėja, dirba daug, yra partijos pirmininkas, jam reikia surinkti tuos pereinamuosius 5 % balsų, 6 %, kad papultų ir taptų parlamentine... Kalbėti žmogus moka, selektyviai išrenka įvairias problemas ir atrodo, kad tikrai jau dangus griūva, bet taip nėra.

Bet aš niekaip nesuprantu buvusio ministro A. Verygos, mano draugo, kuris, na, pasibaigus jo kadencijai jau po 2 mėnesių tapo pagrindiniu sveikatos sistemos kritiku ir didžiausiu naujojo ministro kritiku. Nors apie ką čia dabar jis ir kolega R. Žemaitaitis kalbėjo, iš esmės du trečdaliai dalykų yra jūsų darbo arba kai kurio neveiklumo, arba neteisingų priimtų sprendimų padariniai. Pavyzdžiui, kad ir tas pats rezervas.

Taip, mes kritikavome, kad yra sukauptas didelis rezervas, bet dabar tas rezervas toliau formuojamas pagal jūsų Vyriausybės priimtus teisės aktus. Jeigu mes jų nekeisime, yra skaičiavimai, jog gali būti, kad 2023 metų gale, 2024 metais tas rezervas gali pasiekti ir milijardą eurų. Tai tikrai po Naujųjų metų sėdėsime komitete. Žinau, ir Finansų ministerija, ir Vyriausybė galvoja, kaip padaryti, kad tas rezervas atitiktų kitų valstybių patirtį ir būtų nuo 10 iki 15 %, šiuo metu mes jį turime apie 17 %. Bet tikrai nėra taip, kaip Remigijus kalbėjo, kad ministras galės savavališkai tas lėšas skirstyti į kairę ir į dešinę. Tik nedidelę dalį ministras galės skirstyti, tik nedidelę dalį, o toliau jis šitų sprendimų daryti negalės.

Dabar vėlgi kolega, mano gerbiamas draugas A. Butkevičius irgi teikia siūlymus, kaip spręsti kai kurias problemas. Kolegos, aš turiu tam tikrą analizę padaręs, tai žiūriu, kad atkūrus nepriklausomybę 14 metų faktiškai sveikatos sistemos politiką formavo socialdemokratai, beveik 50 % laiko šią politiką formavo socialdemokratai. Ir dabar mes sulaukiame tam tikrų pastabų, kurios iš esmės yra sisteminės. Jeigu mes nerasime bendro sutarimo, mes negalėsime jų išspręsti.

Be abejonės, biudžetas auga iš esmės tik valstybės draudžiamų asmenų ir savarankiškai dirbančių asmenų sąskaita, kitų šaltinių mes daugelį kadencijų neieškojome. Įmokos skiriasi, valstybė gali sumokėti kelis kartus mažiau, nors draudžia beveik pusantro milijono žmonių. Ir čia mes turime ryžtis suformuluoti aiškų uždavinį, kad per artimiausius metus valstybės įmoka už valstybės draudžiamus asmenis turi pasiekti pirmiausia savarankiškai mokančių asmenų įmokos dydį ir po to už valstybės... savarankiškai dirbančių asmenų įmokos dydį.

Visi žinome, kad kiekvieną kadenciją bandėme būti geri prieš rinkimus ir šiandien turime, atrodo, 23 kategorijas, grupes žmonių, kurie moka skirtingas įmokas. Konstitucinis Teismas dar 2013 metais yra pasakęs, taip, įmokos dydis gali skirtis, bet jis turi priklausyti nuo pajamų. Šiandien, deja, yra taip, kad kai kurie žmonės, kurie gauna geras pajamas, moka labai mažas įmokas. Bet turime pasidžiaugti, kolegos, kad įmokos... Šitoje geopolitinėje situacijoje Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetas auga 8,3 %. O jeigu paimtume PSDF biudžeto augimo tempus per paskutinius kelerius metus, štai 2002 metais PSDF biudžetas skaičiuojant eurai sudarė 560 tūkst. eurų, 2013 metais, prieš 10 metų, – 1 mlrd. 320 mln. eurų. Kitais metais mes jau turime biudžetą virš 3 mlrd. Be abejonės...

PIRMININKAS. Viršytas laikas. Pabaikite sakinį, ir viskas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Baigiu. Aš agituojau pritarti PSDF biudžetui, kuris auga ir šitoje geopolitinėje situacijoje yra visiškai neblogas. Papildomai yra numatytos ir Europos Sąjungos lėšos, ir RRF'o. Taigi sistemai blogiau nebus, bet tik geriau.

PIRMININKAS. Gerai. Baigėme diskusijas. Dėl motyvų dėl šio paketo... Bet Sekretoriatas informavo, kad yra pasiūlymų, tada viskas bus sprendžiama per balsavimo intervalą.

11.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2112(2) (svarstymas ir priėmimas)

Toliau svarstome darbotvarkės 1-8 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIVP-2112(2). Pranešėjas – Biudžeto ir finansų komiteto atstovas A. Čepononis. Ir visi kiti Seimo komitetai taip pat... Bet matau, kad žmonių nėra. Galbūt kitų komitetų išvadas (jos yra formalios) mes perskaitysime iš vietos.

A. ČEPONONIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Mūsų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, tikrai ilgai diskutavo, tačiau galų gale po visų diskusijų priėmė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Kaip minėjau, taupydamas laiką, aš skaitysiu kitų komitetų išvadas. Aplinkos apsaugos komitetas projektui pritarė bendru sutarimu. Audito komitetas. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš nėra, susilaikiusių nėra. O išvada kiek platesnė – pritarti iniciatorių pateiktam nutarimo projektui ir pasiūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Audito komiteto pasiūlymą. O pasiūlymas yra sąlygotas Valstybės kontrolės išvados. Skamba taip: pasiūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei sukurti numatytas trūkstamas... Tiesa, ar buvo komiteto atstovė? Aš gal be reikalo uzurpavau, bet maniau, kad yra trumpa išvada. Tai tada perskaitysiu siūlymą: sukurti numatytas trūkstamas Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo apskaitai tvarkyti naudojamos informacinės sistemos (MAIS) funkcijų specifikacijas, reikalingas nuosekliai šio fondo finansinių ataskaitų formavimo iš patvirtintų apskaitos registrų tvarkai užtikrinti.

Toliau 2 punktas taip pat dėl valstybės informacinių sistemų ir registrų inventorizacijos.

3 punktas. Patikslinti valstybės mineralinių išteklių verčių nustatymo tvarką ir imtis kitų reikiamų veiksmų.

Ir 4 punktas. Skatinti Finansų ministerijos valdomos bendros informacinės sistemos finansinei apskaitai tvarkyti plėtrą savivaldybių viešojo sektoriaus subjektuose ir taip toliau. Čia gana išsamūs pasiūlymai.

Toliau tęsiame kitų komitetų išvadas, jos jau yra trumpos, lakoniškos. Ateities komitetas siūlo iš esmės pritarti nutarimo projektui ir komiteto išvadoms. Išvadų yra vienas punktas: atsižvelgiant į valstybės audito metu nustatytus trūkumus, siūlyti pagrindiniam komitetui paraginti vie-

šojo sektoriaus subjektus įvertinti valstybinio audito išvadas ir įgyvendinti pateiktas rekomendacijas. Pritarta bendru sutarimu.

Ekonomikos komitetas jokių pastabų neteikia. Pritarė išvadai bendru sutarimu: siūlyti pagrindiniam komitetui pritarti iniciatorių pateiktam nutarimo projektui.

Europos reikalų komiteto išvada priimta bendru sutarimu. Ji tokio pat turinio kaip Ateities komiteto: siūlyti pagrindiniam komitetui pritarti iniciatorių pateiktam nutarimo projektui ir Europos reikalų komiteto išvadai.

Kaimo reikalų komiteto išvada – pritarti Seimo nutarimo projektui ir komiteto išvadoms. Už – 4, nėra balsavusių prieš ir susilaikiusių.

Kultūros komitetas taip pat pritarė nutarimo projektui. Pritarė bendru sutarimu.

Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas siūlo pagrindiniam komitetui pritarti nutarimo projektui ir komiteto išvadoms, jose tik pritariama Teisės departamento pastaboms. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš nėra, susilaikiusių nėra.

Socialinių reikalų ir darbo komiteto irgi lakoniška išvada – pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui ir komiteto išvadai. Už – 8, prieš nėra, susilaikė 1. O komiteto išvadoje yra Valstybės kontrolės išvada paminėta dėl sąlyginės nuomonės šiuo klausimu.

Sveikatos reikalų komitetas pritarė Seimo nutarimo projektui bendru sutarimu. Vėlgi čia į išvadą yra įtraukta Valstybės kontrolės išvada ir pastabos.

Švietimo ir mokslo komitetas. Švietimo ir mokslo komiteto išvada jau yra kitokio pobūdžio. Nepritarti iniciatorių pateiktam projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui grąžinti jį tobulinti, atsižvelgiant į nuolat pasikartojančias Valstybės kontrolės pastabas. Siūlyti tobulinti ir teisės aktus, reglamentuojančius valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rengimą. Pritarta bendru sutarimu. Čia jau griežtas komiteto sprendimas.

Toliau Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada – siūlyti pagrindiniam komitetui pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui. Už – 6, prieš ir susilaikiusių nėra.

Užsienio reikalų komiteto išvada – pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui ir Užsienio reikalų komiteto išvadoms. O išvados yra tik pritarti Teisės departamento pastaboms. Pritarta bendru sutarimu.

Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvada – iš esmės pritarti Seimo nutarimo projektui ir komiteto išvadai. Ir 2 punktas. Atsižvelgiant į tai, kad dauguma valstybinio audito nustatytų trūkumų kartojasi kiekvienais metais, siūlyti pagrindiniam komitetui paraginti viešojo sektoriaus subjektus įvertinti audito metu pateiktas rekomendacijas, laikytis atsakingo požiūrio į apskaitą ir dėti pastangas ateityje nekartoti ataskaitoje nurodytų klaidų. Kokių nors pasiūlymų nėra. Išvada pritarta bendru sutarimu.

Žmogaus teisių komiteto sprendimas – pritarti nutarimo projektui. Pritarta bendru sutarimu.

Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų? Tuoju pažiūrėsime. Prieš užsirašė L. Nagienė. Prašom. Aš dar prieš jums kalbant paminėsiu, kad projekte yra du straipsniai. Gal galime fiksuoti, kad sprendžiamo iš karto dėl abiejų straipsnių? Ir tada pasisakome dėl viso projekto dėl motyvų. L. Nagienė. Prašom. Motyvai prieš.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Žinote, perskaičius Valstybės kontrolės vertinimą ir jo rezultatus susidaro tokia nuomonė: dešimt metų tą patį perrašinėjame. Taip, kažkada man teko dirbti savivaldybėje, lygiai taip pat – paimi ir nuolat tos pačios bėdos, tie patys trūkumai. Aš jaučiu, kad šį kartą mes vėl pabalsuosime, pritarsime ir vėl tą patį kitais metais perrašysime. Kaip aš galiu balsuoti už, jeigu aiškiai parašyta – finansinių ataskaitų rinkinyje duomenų iškraipymai reikšmingi ir paplitę. Tai kaip aš galiu... Jis neparodo net teisingos mūsų valstybei priklausančio turto, išipareigojimų ir pajamų vertės. Skaitau toliau. 337 mln. turto ir atitinkamai finansavimo sumų, išipareigojimų ir grynojo turto duomenys yra neteisingi. Ar mes bent kažkiek suvokiame, apie ką kalbame? Kokias mes priemones priimsime ir kokią planą padarysime, jeigu kiekvienais metais tą patį fiksuosime, gal net didesnius iškraipymus kitą kartą fiksuosime? 23 valstybės informacinės sistemos ir registrai viešojo sektoriaus neužregistruoti. Niekaip negaliu suvokti, ar aš galiu balsuoti už tokį iškraipymą ir konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį, jeigu tokie dideli iškraipymai? Kviečiu ir opoziciją, ir kitus tikrai nepritarti, turi būti padarytas priemonių planas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl projektų apsispręsimė per numatytą balsavimo intervalą.

11.53 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2113(2) (svarstymas ir priėmimas)

Dabar svarstome kitą panašaus pobūdžio nutarimo projektą, tai Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą. Pra-nešėjai, vėl A. Čeponas – Biudžeto ir finansų komiteto išvada. Aš prašyčiau pakelti rankas ko-mitetų atstovų, kurie norės pasisakyti, galbūt aš taupydamas laiką taip uzurpuoju komitetų išva-dų teikimo galimybę. Matysime tada. Prašom.

A. ČEPONONIS (TS-LKDF). Dėkui. Ko gero, aš irgi taupydamas laiką labai konkrečiai ir lako-niškai. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Jeigu pageidauja, Aplinkos apsaugos komiteto išvadą pasakys komiteto pir-mininkė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Mes Aplinkos apsaugos komitete pritarėme bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Audito komitetas. Nematau R. Budbergytės. Čia yra platesnė išvada. Atsižvelgiant į Audito komiteto pasiūlymą, pateiktą dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo, kurį anksčiau svarstėme, „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės konsoliduotųjų ataskai-tų rinkinio patvirtinimo“ projekto tobulinimo, pritarti iniciatorių pateiktam nutarimo projektui.

Pasiūlymų nėra. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš nėra, susilaikiusių nėra. O išvadoje yra čia vėl įtrauktos Valstybės kontrolės pastabos ir taip pat konstatuotas atsižvelgimas į Teisės de-partamento nuomonę.

Ateities komiteto išvada: iš esmės pritarti Seimo nutarimo projektui ir komiteto išvadoms. Išvadose yra 6.2 punktas: atsižvelgiant į valstybinio audito metu nustatytus trūkumus, siūlyti pa-grindiniam komitetui paraginti viešojo sektoriaus subjektus įvertinti valstybinio audito išvadas ir įgyvendinti pateiktas rekomendacijas. Pritarta bendru sutarimu.

Ekonomika. Sprendimas yra toks: siūlyti pagrindiniam komitetui pritarti iniciatorių pateik-tam Seimo nutarimo projektui. Už – 10, susilaikė 1.

Europos reikalų komiteto sprendimas: siūlyti pagrindiniam komitetui pritarti iniciatorių pa-teiktam nutarimo projektui ir Europos reikalų komiteto išvadai. Išvadose yra konstatuotas prita-rimas Valstybės kontrolės pastaboms ir Teisės departamento pastaboms.

Kaimo reikalų komiteto išvada: pritarti Seimo nutarimo projektui ir komiteto išvadoms. Iš-vadose vėl tas pats – pritarimas Teisės departamento ir Valstybės kontrolės pastaboms.

Kultūros komiteto išvada: pritarti nutarimo projektui. Pritarta šiai išvadai bendru sutarimu.

Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto, kaip papildomo komiteto, išvada: siūlyti pag-rindiniam komitetui pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui ir šio komiteto išva-doms. Jose yra tik pritarimas Teisės departamento pastaboms. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvada: pritarti iniciatorių pateiktam nutarimo projektui ir komiteto išvadai. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš nėra, susilaikė 3. Išvadose yra pritarta Tei-sės departamento pastaboms ir Valstybės kontrolės pastabos taip pat įvertintos.

Sveikatos reikalų komiteto išvada. Jai pritarta bendru sutarimu. O išvada skamba taip: pri-tarti Seimo nutarimo projektui.

Švietimo ir mokslo komiteto vėl griežta išvada. Gal komiteto pirmininkas nori ją pristatyti ar man ją perskaityti? (*Balsas salėje*) Ne. Išvadą pristatyti į tribūną reikėtų eiti.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Ačiū posėdžio pirmininkui. Gerbiamieji Seimo nariai ir narės, Švieti-mo ir mokslo komitetas svarstė ir siūlo: nepritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo „Dėl Lie-tuvos Respublikos 2021 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XIVP-2113(2) ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį grąžinti tobulinti; atsižvelgiant į nuolat pasi-kartojančias Valstybės kontrolės pastabas, siūlyti tobulinti ir teisės aktus, reglamentuojančius fi-nansinių ataskaitų rengimą.

Aš dar galiu pakomentuoti, kad iš tikrųjų metai iš metų kartojasi tie patys dalykai. Valstybės kontrolė rodo pirštu į trūkumus ir kažkaip lengvai viskas po to patvirtinama. Mūsų galva... Mes paklausėme, kur yra šuo pakastas ir dėl ko taip vyksta, ir išgirdome labai įdomų atsakymą, kad Finansų ministerijos ir Valstybės kontrolės požiūris į šias ataskaitas skiriasi. Man atrodo, kad tokia situacija valstybėje yra netoleruotina, reikia suformuoti tą požiūrį įstatymų lygiu, kad po to nekiltų ginčų. Tam siūlymui buvo bendru sutarimu pritarta. Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau aš tęsiu komitetų išvadų skelbimą. Teisės ir teisėtarkos komiteto išvada – siūlyti pagrindiniam komitetui pritarti iniciatorių pateiktam nutarimo projektui. Už – 6, prieš ir susilaikiusių nėra.

Užsienio reikalų komiteto išvada – pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui ir komiteto išvadoms. Išvadose yra tik pritarimas Teisės departamento pastaboms.

Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvada – iš esmės pritarti Seimo nutarimo projektui ir komiteto išvadai. Išvadoje kaip tik čia yra 2 punktas: atsižvelgiant į tai, kad dauguma valstybinio audito metu nustatytų trūkumų kartojasi kiekvienais metais, siūlyti pagrindiniam komitetui paraginti viešojo sektoriaus subjektus įvertinti audito metu pateiktas rekomendacijas, laikytis atsakingo požiūrio į apskaitą ir dėti pastangas ateityje nekartoti ataskaitoje nurodytų klaidų. Tokiai komiteto išvadai pritarta bendru sutarimu.

Ir Žmogaus teisių komiteto, kaip papildomo komiteto, išvada – pritarti Seimo nutarimo projektui. Sprendimas priimtas bendru sutarimu.

Svarstymo stadijoje diskutuoti niekas neužsirašė. Einame prie priėmimo. Čia vienas straipsnis ir galime iš karto kalbėti dėl viso projekto dėl motyvų priėmimo stadijoje. A. Gedvilas buvo užsirašęs prieš, bet jo salėje nėra. Baigėme motyvų išsakymo stadiją. Balsuosime dėl projekto nustatytu laiku.

Gera, kad baigėsi tokie projektai, dėl kurių buvo reikalingos visų komitetų išvados.

12.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2021 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2114(2) (svarstymas ir priėmimas)

Dabar darbotvarkės 1-10 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2021 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2114(2). Pranešėjai būtų: M. Majauskas įgalioja A. Čeponą iš Biudžeto ir finansų komiteto. Ruošiasi R. Budbergytė – Audito komiteto išvada.

A. ČEPONONIS (TS-LKDF). Dėkoju. Iš tikrųjų atidžiai komitete, kaip pagrindiniame komitete, buvo svarstoma ir pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Audito komiteto išvadą pakomentuos komiteto atstovė R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Audito komitetas taip pat bendru sutarimu pritarė rinkiniui.

PIRMININKAS. Dėkui. Diskutuoti svarstymo stadijoje niekas neužsirašė. Einame prie priėmimo. Čia turbūt taip pat vienas straipsnis. Taip, vienas straipsnis. Dėl atskirų straipsnių spręsti nereikia, tai iš karto pasisakome dėl viso projekto priėmimo stadijoje, jeigu yra pageidaujančių. Nėra. Baigiame kol kas šio projekto nagrinėjimą. Balsuosime dėl jo priėmimo nustatytu laiku.

12.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2111(2) (svarstymas ir priėmimas)

Toliau tada pereiname prie kito darbotvarkės klausimo, tai yra Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2111(2). Pirmiausia pranešėjas A. Matulas – Sveikatos reikalų komiteto išvada. Po to R. Budbergytė ir A. Čeponas pateiks savo komitetų išvadas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, Sveikatos reikalų komitetas kaip pagrindinis svarstė minėtą nutarimo projektą ir bendru sutarimu priėmė tokį sprendimą: „Pritarti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XIVP-2111(2) ir komiteto išvadai.“ Užbėgdamas įvykiams už akių, pasakysiu, kad kartu pritarė ir papildomų Biudžeto ir finansų komiteto ir Audito komiteto išvadoms. Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau A. Čepononis – papildomo komiteto išvada.

A. ČEAPONIS (TS-LKDF). Dėkoju. Komitetas apsvaustė ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkui. Ir R. Budbergytė pateiks Audito komiteto išvadą.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Audito komitetas taip pat apsvaustė ir bendru sutarimu pritarė.

PIRMININKAS. Dėkui. Svarstant diskutuoti turbūt nebus užsirašiusių? Nėra.

Tada priėmimas. Vienas straipsnis. Iš karto pasisakome dėl viso projekto. Nėra pageidaujančių. Balsuosime nustatytu laiku.

12.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2021 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2116(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2021 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2116(2). Pranešėjas – M. Lingė, Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvada.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas lapkričio 9 dieną apsvaustė ataskaitą ir nutarė priimti sprendimą pritarti iniciatorių pateiktam nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2021 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui ir komiteto išvadoms bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. R. Budbergytė – Audito komiteto išvada.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Bendru sutarimu taip pat buvo pritarta.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir A. Čepononis – Biudžeto ir finansų komiteto išvada. Kadangi visi einate pristatyti išvadų, būkite arčiau – sutaupysime laiko.

A. ČEAPONIS (TS-LKDF). Dėkoju. Mūsų komitetas, kaip papildomas komitetas, apsvaustė ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkui. Diskusijoje vėl nėra pageidaujančių kalbėti. Po svarstymo iškart priename prie priėmimo. Vienas straipsnis. Dėl motyvų niekas nepageidauja kalbėti. Balsuosime nustatytu laiku.

12.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2117(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas – Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2117(2). Pranešėjas – M. Lingė, Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvada.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas nutarė pritarti iniciatorių pateiktam nutarimo dėl Garantinio fondo projektui. Bendru sutarimu priimtas sprendimas.

PIRMININKAS. Dėkui. Audito komiteto išvada.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Audito komitetas taip pat bendru sutarimu nutarė pritarti.

PIRMININKAS. Turėtų būti Ekonomikos komiteto išvada, bet aš nematau pranešėjo, tai perskaitysiu jų išvadą: „Siūlyti pagrindiniam Socialinių reikalų ir darbo komitetui pritarti iniciatorių pateiktam projektui ir Ekonomikos komiteto pasiūlymams.“ O pasiūlymai yra štai tokie: „Atsižvelgiant į Garantiniame fonde 2021 metais sukauptas lėšas, siūlyti pagrindiniam Socialinių reikalų ir darbo komitetui įvertinti galimybę sumažinti įmokų į Garantinį fondą tarifą, išplėsti atvejų, kai gali būti mokama iš Garantinio fondo, skaičių, didinti iš Garantinio fondo mokamų išmokų dydžius.“ Labai geri, jau trūs pasiūlymai. Tokiai išvada pritarta bendru sutarimu.

Diskusijoje nėra kalbančių. Tada svarstymą baigėme.

Priėmimas. Vienas straipsnis. Sprendžiame iš karto dėl viso projekto. Dėl motyvų neužsirašė niekas. Balsuosime per nustatytą balsavimo intervalą.

12.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2118(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas – Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas. Pranešėjas M. Lingė pateiks Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas bendru sutarimu pritarė iniciatorių pateiktam nutarimo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Dėkui. Ir Audito komiteto išvada.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Audito komitetas taip pat bendru sutarimu pritarė projektui.

PIRMININKAS. Dėkui. Diskutuoti nėra užsirašiusių. Pereiname prie priėmimo. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Vienas straipsnis. Iš karto dėl visų projektų būtų pasisakoma, bet nėra. Balsuosime per nustatytą intervalą.

12.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl Pensijų anuitetų fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-1962(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas nutarimo projektas – Seimo nutarimo „Dėl Pensijų anuitetų fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-1962(2). Pranešėjas – taip pat M. Lingė. Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvada.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas bendru sutarimu pritarė pateiktam nutarimo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Dėkui. Audito komiteto išvada.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Audito komitetas bendru sutarimu pritarė Seimo nutarimo projektui dėl rinkinio patvirtinimo.

PIRMININKAS. Dėkui. Diskutuoti nėra pageidaujančių. Pereiname prie priėmimo. Vienas straipsnis. Iš karto sprendžiame dėl viso projekto. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuosime per nustatytą intervalą.

Kaip matote, energingai svarstydami išvadas beveik įveikėme darbotvarkės atsilikimą.

12.11 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 19¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2036(2), Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2037(2) (svarstymas)

Dabar gal šiek tiek daugiau diskusijų keliantys projektai. Darbotvarkės 1-16.1 ir 1-16.2 klausimai – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 19¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2036(2) ir lydimasis Alkoholio kontrolės įstatymo 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2037(2). Išklausysime Sveikatos reikalų komiteto išvadą, kurią pateiks M. Danielė.

M. DANIELĖ (LF). Sveikatos reikalų komitetas svarstė klausimą 2022 m. lapkričio 9 d. Projektui pritarė 8 Seimo nariai, 3 Seimo nariai susilaikė.

PIRMININKAS. Čia pranešėjai, man atrodo, ne tą išvadą buvo pateikę.

M. DANIELĖ (LF). Taip, atsiprašau.

PIRMININKAS. Pateikė išvadą dėl projekto, kuris yra išbrauktas iš darbotvarkės – Sveikatos draudimo įstatymo.

M. DANIELĖ (LF). Taip, atsiprašau.

PIRMININKAS. Dabar orientuokimės į tabaką ir alkoholį.

M. DANIELĖ (LF). Svarstymas buvo lapkričio 9 dieną. Pritarta bendru sutarimu projektui.

PIRMININKAS. O dėl lydimąjo Alkoholio kontrolės?

M. DANIELĖ (LF). Alkoholio kontrolės įstatymo projektui taip pat pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Gerai, kadangi jūs esate užsirašiusi ir diskutuoti, galite likti tribūnoje, kaip tik galėsite ir pasisakyti.

M. DANIELĖ (LF). Dabar?

PIRMININKAS. Žinoma.

M. DANIELĖ (LF). Mieli Seimo nariai, aš norėčiau pakviesti į šiuos projektus pažvelgti tiek plačiau, nes tai, ką matome dabar, tai, kas vyksta Seime, yra pavienės iniciatyvos, be jokio strateginio mąstymo. Apskritai šalyje, Lietuvoje, mes turime kas trečią mūsų pilietį rūkantį. Šita statistika nesikeičia paskutinius 20 metų. Tiesą sakant, rūkymo priklausomybė niekada neatrodė niekam nei įdomi, nei aktuali.

Visą šitą suaktualinimą sukėlė naujojo rūkymo reiškinių atsiradimas, kai pradėjo keistis vartojimo įpročiai ir atsirado įrenginiai, skirti nikotinui pasisavinti, atskiri produktai nuo tabako. Lietuva labai ilgai delsė reguliuoti tuos produktus ir mes iš tiesų licencijavimą šitų produktų, skirtų nikotinui pasisavinti, pasidarėme tik pernai, prieš vienerius metus. Tai buvo geras žingsnis ir čia gerbiamas Seimo narys V. Kernagis tikrai gauna plusą už puikią iniciatyvą. Šito sprendimo tikrai reikėjo ir būtent dėl to, kad buvo uždelsta, iš tiesų labai daug elektroninių nikotino pasisavinimo produktų pateko į nepilnamečių rankas. Mes turime tokį savotišką sprogimą, mes turime didelį skaičių jaunų žmonių, kurie itin susidomėjo šitais nikotino įrenginiais, ir dabar jau problema yra ne nepilnamečių rūkymas, o nepilnamečių naudojimasis nikotino pasisavinimo įrenginiais.

Kaip pradėjome reaguoti? Licencijavimas buvo geras žingsnis, tačiau jokios kitos strategijos neatsirado. Šiandien mes kalbame ir komitetuose svarstome nacionalinę darbotvarkę, kurioje taip pat tik 20 %, tai yra vos keletas puslapių, vos pora puslapių, yra skirta apskritai rūkymo klausimui. Šita darbotvarkė yra iki 2035 metų ir joje naujasis rūkymas, tai yra visi šitie elektroniniai įrenginiai, kaitinamasis tabakas, kurį, beje, rūko ir Seimo nariai, pastebėkite, yra tiesiog net neminimas nacionalinėje darbotvarkėje. Vadinas, iki 2035 metų, daugiau nei dešimtmetį, mes vis dar žadame apsimesti, kad jokio naujojo rūkymo nėra ir jokių čia naujų reiškinių nėra.

Taip pat nėra jokios strategijos, ką daryti su senuoju rūkymu. Tai reiškia, kad yra žmonių, kurie šiuo metu domisi įrenginiais ir juos perka. Ir yra žmonių, kurie toliau rūko papirosus arba paprastąsias cigaretes, paprastąjį senąjį tabaką, ir tai yra netgi skirtingų kartų atstovai. Abiem šioms grupėms reikia strateginių sprendimų. Tad mes turime kelti klausimus, kaip mes įgyvendinsime draudimą parduoti nepilnamečiams, nes šitą įstatymą mes turime, mes žinome, kad įrenginiai nėra skirti nepilnamečiams, tačiau didelis jų susidomėjimas yra. Mes uždraudėme skonių, ėjome draudimų keliu, matome, susidomėjimas nemažėja, jokio platesnio vaizdo vis dar nėra. Kaip užtikrinsime, kad ta prekė taptų nepatraukli jaunimui, kaip edukuosime jaunimą, kaip sudarysime sąlygas suaugusiems, kurie nori atsisakyti tabako, rūkymo ir pereiti prie mažiau žalingų alternatyvų? Kaip mes užtikrinsime jiems reikalingą informaciją ir prieinamumą prie šitų produktų, tuo pat metu neskatinami jaunimo susidomėjimo arba per didelio susidomėjimo šitais naujais produktais? Galų gale, ką darysime su rūkančiais tabaką, kaip skatinsime juos mesti rūkyti, kokia bus šitų paslaugų aprėptis, kokios bus investicijos į šitas paslaugas ir taip toliau, ir taip toliau?

Nėra atsakymų į šituos klausimus – 20 metų mes turime nekintantį rūkančių žmonių skaičių ir neturime jokių sprendimų. Mes keliame akcizą ir pasakojame apie tabako žalą. Visi rūkantieji puikiai žino apie tabako žalą geriau nei nerūkantieji, ir vis tiek rūko. Akivaizdu, kad mes neturime jokio strateginio mąstymo ir jokio strateginio plano, kaip gyvensime toliau. O tai, ką matome šiandien, matome pavienius draudimus, kurie veda prie dar kitų pavienių draudimų, ir iš principo jokio pagerėjimo bendros situacijos mes nematome.

Dar žinome, yra labai svarbi išmokta pamoka, kad neproporcingi draudimai ką daro? Jie didina produktų žalą ir nuo tos žalos nukenčia vis daugiau žmonių. Šiandien matome jau pasekmes skonių draudimų, kai neužtikrinama garinimo produktų kokybė ir vis daugiau nelaimingų atsitikimų yra tarp jaunų žmonių.

Tiesiog, kalbant apie patį projektą, pats projektas gali būti vertinamas įvairiai, tačiau šiaandien mums reikia strategiškiau mąstyti ir galvoti, kaip toliau gyvensime tiek senojo rūkymo klausimu, kaip jį spręsimė, tiek naujojo rūkymo, tad šitų strategijų ir darbo grupių tikrai reikia. Reikia sėsti ir galvoti, kaip iš tikrųjų spręsti šią problemą, o ne *piarintis* paprastais, elementariais draudimais po draudimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Diskutuoti taip pat užsirašęs A. Veryga. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkui, pirmininke. *Pasipiarinsime*. Miela kolege, aš nežinau, kur jūs praleidote paskutinius keliolika metų, kaip jūs taip praleidote pro savo akiratį ir nepastebėjote, kad Pasaulio sveikatos organizacija yra parengusi tokią Tabako kontrolės pagrindų konvenciją, ją Lietuva yra ratifikavusi, pritaikiusi tam tikras priemones. Nežinau, iš kur jūs iš viso ištraukėte, kad nėra jokių strategijų, niekas nedaro mokslo. Jūs paskaitykite, *pagūglinkite*, yra *Google Scholar*, ten rasite ir Lietuvą, rasite tyrimų apie tabaką, rasite informacijos apie tai, kaip gydyti tabako priklausomybę, ir taip toliau. Lietuva turi priemonių, skirtų tabako priklausomybei gydyti. Tai nėra *elektronkės*, tai nėra IQOS, tai nėra dar koks nors pakaitalas, kuris yra strateginis tabako pramonės atsakas į Tabako kontrolės pagrindų konvenciją. Tabako pramonė buvo pridėjusi į kelnes, kai šalys masiškai ratifikavo šią konvenciją. Buvo susitaikiusi su tuo, kad, ko gero, ši verslą reikės užbaigti. Bet atsirado kažkokių elektroninių reikalų, marmalų, tuomet jie sukūrė naują strategiją. Jūs kiekviename komiteto posėdyje ją netingėdama įgarsinate, suprask, neva mažiau pavojingi produktai. Gerbiama kolege, jūs juos reklamuojate. Šių produktų žalą įrodyti užtruks dešimtmečius, taip, kaip užtruko įrodyti tabako gaminių žalą. Tai, ką dabar šneka tabako gamintojai, yra blefas ir spekuliacija mokslu. Nėra įrodyta mažesnė žala. Mažesnės emisijos nereiškia mažesnės žalos. Strategija yra. Priklausomybių ligų centrai teikia pagalbą metantiems rūkyti, yra nikotino pakaitinė terapija, ją galima įsigyti vaistinėse, o ne „Maximoje“, kokiose nors „Ecodumo“ *šmūmo* parduotuvėse. Nei dozuotė aiški, tie produktai nei rekomenduojami, nei siūlomi kaip pagalba metantiems rūkyti. Tai yra išsidirbinėjimas.

Dar daugiau. Aš, kaip šios šalies pilietis, esu nuoširdžiai nustebęs ir pasimetęs tam tikra prasme. Aš nesu matęs gyvenime tokio verslo įžūlumo, kai Seimui priėmus teisės aktų projektus... Dar čia kolegą Remigijų noriu, žiūriu į R. Žemaitaitį, jis sakė, kad reikia šiems verslams ilgesnio pereinamojo laikotarpio, nes jie turi sandėliuose neišparduotų, suprask, kažkokių reikalų. Mielas Remigijau, jiems porą savaitžių užteko, kad pakuotes perspausdintų, pavadinimus pakeistų, jokių metinių sandėlių, pasirodo, jie nebuvo sukaupe, momentaliai, per kelias valandas, persiorientavo, pervadino tuos pačius gaminius kitais pavadinimais, pasislėpė ir taip toliau. Tai yra toks ciniskas šio verslo išsidirbinėjimas ir įstatymų ignoravimas, kai įmonė, veikianti Lietuvoje, perregistravo savo svetainę kur nors kitoje valstybėje, galūnę .lt pakeičia į .com ir pardavinėja tą patį šlamštą, nežinau, vaikams ar kam tik nori.

Aš galvoju, kad tas čia teikiamas projektas yra toks *minimum* higienos, ką reikėtų padaryti. Žinoma, jis visų problemų tikrai neišspręs, be abejo, reikės ieškoti kokių nors naujų priemonių, bet mes privalome suteikti institucijoms galimybę ir teisę bent jau tam, ką jos gali daryti, imtis tam tikrų priemonių, kad valstybės institucijos bent jau turėtų vieną kitą įrankį mūsų verslams, įžūliai apeinantiems įstatymus, įžūliai su jais nesiskaitantiems, sukontroliuoti. Neužkibkite ant šito kabliuko apie mažesnes žalas. Žalas reikia įrodyti. Tai yra moksliniai tyrimai, sakiau, trunkantys dešimtmečius. Tai yra viso labo spekuliacijos.

Tikrai kviečiu palaikyti šiuos projektus ir suteikti mūsų institucijoms įrankius ir galimybes nors šiek tiek prisidėti prie to, kad įstatymų būtų laikomasi.

PIRMININKAS. Dėkui. Diskusijas baigėme. Dabar dėl motyvų. Yra už kalbančių. A. Veryga dar kartą nori kalbėti už. (*Balsai salėje*)

A. VERYGA (LVŽSF). Tai gal tiek to. Užleidžiu.

PIRMININKAS. Tiek to, sako. Tada A. Vinkus turi teisę pasisakyti už. (*Balsai salėje*)

A. VINKUS (LVŽSF). Aš norėčiau dėl motyvų.

PIRMININKAS. Taip, taip.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos. Na, aš gerbiu kiekvieną prelegentą, kuris įrodo savo tiesą, bet mes... Bent aš iš savo patirties daug dešimtmečių dirbdamas medicininį ir diplomatinį darbą noriu pasakyti – mes visi propaguojame prevenciją, rūkymo prevenciją. Daugėja kardiologinių susirgimų ir nemažėja... Stenokardijos, infarktai, nemigos, neurotinės būsenos, visi kiti dalykai – nuo pat jauno amžiaus. Man atrodo, kad mes turime kaip tik užsiimti, propaguoti auklėjamąjį darbą, pradėti nuo šeimų, mokyklų ir bet kurių institucijų. Sveikata yra visų politikų. Kiekviena žinyba turėtų skleisti tuos prevencijos niuansus, o ne agituoti, kad reklama yra geras dalykas. Aš palaikau poną A. Verygą, jis labai nuoširdžiai, labai profesionaliai, labai pasiruošęs sakė, ir siūlau išlaikyti tai, ką sveikas protas mums diktuoja.

PIRMININKAS. Gerai, baigėme išsakyti motyvus. Balsuosime dėl šio projekto ir kitų labai greitai.

12.27 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1964(2) (svarstymas)

Turime galimybę nagrinėti paskutinį iki pertraukos numatytą projektą – Alkoholio kontrolės įstatymo 2 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1964(2). Išklausysime komitetų išvadas. Ekonomikos komiteto išvadą pateiks L. Mogenienė.

L. MOGENIENĖ (DFVL). Gerbiami Seimo nariai, Ekonomikos komitetas svarstė šį projektą ir išvada – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Balsavimas: 10 kolegų – už, 1 – prieš ir 1 susilaikė.

PIRMININKAS. Dėkui. Papildomų komitetų išvados. V. Kanopa pateiks Kaimo reikalų komiteto išvadą.

V. KANOPA (LSDPF). Komitetas svarstė ir pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms, ir siūlo Seimo paskirtam pagrindiniam Ekonomikos komitetui tobulinti įstatymo projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pateiktas pastabas bei pasiūlymus, jiems komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai: vienbalsiai.

PIRMININKAS. Ir L. Slušnys turėtų pateikti Sveikatos reikalų komiteto išvadą. Nematau. Tai A. Matulas turės tada gelbėti padėti.

A. MATULAS (TS-LKDF). Sveikatos reikalų komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą ir 4 balsavus už, 1 – prieš ir 3 susilaikius pritarė projektui. Lėmė komiteto pirmininko balsas.

PIRMININKAS. Dėkui. Jau čia pat mūsų balsavimo intervalas, bet turbūt jį keliomis minutėmis nutolinsime, pabaigsime svarstyti šį projektą. Diskutuoti yra užsirašę du Seimo nariai: A. Veryga ir A. Kupčinskas. Labai tikiuosi, kad jie koncentruotai, trumpai pasisakys. Pasistenkite.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke, pasistengsiu, bet nepažadu, nepažadu. Kolegos, nors, atrodo, tokia smulkmena čia klausimas, bet aš pabandyčiau sudėlioti esminius akcentus. Pasakyčiau, kad jaučiuosi truputį išdurtas kolegos teikėjo šito įstatymo projekto. Aš gerai prisimenu, kai jis pateikė šitą projektą, mes kalbėjome, kad vis dėlto reikia suvienodinti sąlygas Lietuvos ir užsienio verslams. Jis sakė – gerai, galima iš abiejų pusių čia viską suvienodinti. Aš buvau įregistruojęs siūlymą ir visi šitie argumentai visiškai išplaukė. Niekam nebeįdomu visuomenės sveikata. O aš noriu ją vis dėlto priminti.

Nors sakoma, kad aiškinamajame rašte gal koks žodis neteisingai įsivėlė, aš, gerbiamas Andriau, pacituosiu tiksliai. Ten ne žodis, ten yra visas sakiny, o sakiny netyčia neišsivėlia. Jame jūs teigiate, kad tokio tipo tara yra patogesnė vartotojams, dėl ko, manytina, galėtų būti patrauklesnė vartotojui kainos atžvilgiu. Čia kuris žodis neteisingai įsivėlė – „vartotojas“ ar „tara“, ar „kaina“, ar kas čia negerai yra įsivėlė? Tai yra labai aiškus ir labai suprantamas sakiny, kurio prasmė yra visiškai nedviprasmiška ir, manau, labai teisingai surašyta.

Dabar aš jums priminsiu dar vieną dalyką. Alkoholio kontrolės įstatymo tikslas. Teigiama, kad šio įstatymo tikslas yra mažinti bendrąjį alkoholio suvartojimą, jo prieinamumą, ypač nepilnamečiams, piktnaudžiavimą alkoholiu, jo daromą žalą sveikatai ir ūkiui.

Toliau 3 straipsnyje teigiama, kad valstybės alkoholio kontrolės politikos principai yra šie (porą pacituosiu): mokesčiais mažinti alkoholinių gėrimų prieinamumą, riboti alkoholinių gėrimų pardavimą ir vartojimo skatinimą.

Gerbiamas pataisos teikėjas, kaip jums atrodo, kaip jūsų pateikti paaiškinimai dėl jūsų siūlymo koreliuoja su valstybės alkoholio kontrolės principais, kaip jie koreliuoja apskritai su alkoholio kontrolės tikslu? Mano manymu ir supratimu, jie yra į priešingą pusę.

Dar daugiau. Komitete aš stebėjau diskusiją, mačiau, kaip jūs diskutavote. Jūs nusprendėte, kad nereikia notifikuoti šito jūsų siūlymo dėl taros pakeitimo. Aš galvojau, dėl ko jūs taip užsišpyrėte dėl to notifikavimo, kad nereikia jo. Šiandien aš supratau, dėl ko.

Lietuva jau praėjusioje kadencijoje notifikavo taros apribojimus ir jūs žinote, kas buvo surašyta argumentuose notifikuojant? Argumentai buvo dėl visuomenės sveikatos. Tai yra buvo pateikti argumentai, kaip taros tam tikri apribojimai, sumažinimai ir taip toliau teigiamai paveiks visuomenės sveikatą. Dabar įsivaizduojate, kaip būtų, jeigu jūs pateiktumėte notifikuoti tai, ką jūs teikiate? Jums reiktų dėstyti Europos Komisijai visiškai priešingus argumentus. Lietuva atrodytų kaip kvailė, kuri nesugeba apsispręsti, ko jina iš tikrųjų nori. Jina nori visuomenės sveikatos, ar jina nori padėti pramonei?

Kolegos, atsitokėkite. Atsitokėkite, jeigu jūs iš tikrųjų norite suvienodinti sąlygas Lietuvos ir užsienio verslui. Yra galimybė. Yra užregistruotas mano siūlymas. Tai nereikia tų tetrapakų tada vežioti iš niekur. Tegul vynas būna išpilstytas, nors ir koks jis būtų, į tuos stiklinius butelius. Manau, visi gurmanai tikrai tik plos rankomis dėl to, galės juos guldėti, statyti, visaip laikyti lentynose, dėstyti apie savo vyno kultūrą, bet nenešioti jų 3,5 litro ar 5 litrų *bankėse* ar tetrapakuose, nors ir kaip jūs juos pavadinsite.

Būkite žmonės! Lietuva tikrai atrodė kaip civilizuotas kraštas, kai laikėsi nuoseklios politikos. Notifikuoti šitą dalyką vis tiek teks, kad ir kokią jį priimsite. Jeigu priimsite tokį, koks jis yra dabar, tikrai asmeniškai pažadu kreiptis į Europos Komisiją ir pranešti, kad Lietuva yra šitą procedūrą praleidusi. Tada tikrai atrodysime kaip kvailiai. Nedarykite šitos klaidos.

PIRMININKAS. Kaip tik iniciatorius turi galimybę atsakyti į priekaištus, po to mes jau čia balsuosime, ar daryti tą klaidą, ar nedaryti jos, kaip traktuoja kolega Aurelijus.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, čia jau apie moralę, apie viską jums gerbiamas Aurelijus išaiškino. Tik aš iš karto pasakysiu: man labai keista, kai praėjusioje kadencijoje buvo nuspręsta eiti diskriminaciniu keliu ir pirmiausia diskriminuoti vietos gamintojus, vietos vyno gamintojus. Man labai tai keista. Iš tikrųjų aš nežinau, kokie ten lobistai priėjo prie praeitos kadencijos valdančiosios daugumos, kad jie prastumė ar paliko tokią išlygą pačiame įstatyme, kad užsienio importuotojai ir gamintojai gali į Lietuvą įvežti 3 litrų pakuotėse vyną, pagamintą išorėje ar svetur, o Lietuvos gamintojai, ne vynuogių vyno gamintojai, o būtent vaisių ir uogų, to daryti negali. Tikrai labai keista.

Žinote, kas nutiko šiuo metu, prasidėjus karui Ukrainoje, Rusijos agresijai Ukrainoje? Vien Lietuvos importuotojai, tai yra vien Lietuvos gamintojai, kurie importuodavo apie 10 mln. butelių į Lietuvą, kad galėtų išpilstyti savo produkciją, deja, tos galimybės nebeteko, nes daugiausia stiklo tara šviesios paskirties, tai yra šviesaus tūrio, būdavo importuojama iš Baltarusijos ir iš Ukrainos. Ukrainoje subombarduoti arba negali veikti du iš trijų fabrikų.

Būtent „Anykščių vynas“ ir kiti Lietuvos vyno gamintojai kreipėsi į Ekonomikos komitetą, kreipėsi kovo mėnesį. Mes užklausėme ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, ir Vyriausybės, ar jie matytų prasmę, kad tokia pati išlyga kaip importuotojams būtų taikoma ir Lietuvos gamintojams.

Mūsų platumas yra tokia, kad pas mus labai gerai nedera, neauga pačios vynuogės, dėl to pas mus dauguma vyno spaudžiama, gaminama iš vaisių ir uogų. Todėl, aš manau, tikrai neturi būti diskriminuojami Lietuvos gamintojai. Joks prieinamumas nebūtų didinamas. Būtų užtikrinamos lygiavertės konkurencinės sąlygos ir galbūt net mažesnė kaina nei vyno importuotojų iš užsienio.

Tai ir norėta pasakyti aiškinamajame rašte, kad būtų sukurtos lygiavertės konkurencinės sąlygos, nes dabar Lietuvos gamintojai to negali padaryti. Ir dar kartą kartoju: labai keista, kad pra-

ėjusioje kadencijoje kažkokie lobistai būtent prastūmė importinio vyno išlygą. Būtent jiems, o Lietuvos gamintojai liko kvailio vietoje. Ypač atsižvelgiant į dabartinį stiklo taros trūkumą apskritai visuose sektoriuose. Net jeigu paklaustumėte šeiminių, kurios dabar šių metų derlių bandė vekuoti, jos taip pat susiduria su 1, 2, 3 litrų stiklo taros trūkumu, nes paprasčiausiai jos nėra. Paklauskite šeiminių, jos skolinasi vienos iš kitų rūšių stiklainius, nes jų nėra nusipirkti.

Šiuo atveju, aš manau, tikrai mes turime suvienodinti konkurencines sąlygas ir nedaryti dirbtinių kliūčių, nediskriminuoti Lietuvos vyno gamintojų. Ačiū.

PIRMININKAS. Diskusiją baigėme. Dabar apsispręsimė dėl pasiūlymų dėl šio projekto. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Dėl 2 straipsnio pirmiausia yra A. Kupčinsko pasiūlymas. Aš prašyčiau, kad pasiūlymo autorius mane girdėtų. (*Balsai salėje*) Aišku, dabar kviesiu į tribūną pagrindinio komiteto atstovę L. Mogenienę, ji taip pat nelabai girdi mane. Klausiu A. Kupčinsko (iš vietos būtumėte pasakę): ar tenkina komiteto pritarimas iš dalies, ar prašysite balsuoti už pasiūlymą visos apimties?

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Tenkina.

PIRMININKAS. Tenkina. Dėl šio pasiūlymo balsuoti nereikės. Yra A. Verygos pasiūlymas. Dėl to čia ir kviesiu L. Mogenienę. A. Veryga turbūt prašys balsuoti dėl jo pasiūlymo. Prašom, jums žodis, pristatyti pasiūlymą.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano siūlymo esmė yra labai paprasta. Kadangi tikrai pritariu kolegos A. Kupčinsko minčiai, kad reikia išlyginti konkurencines sąlygas Lietuvos gamintojams ir importuotojams, neturėtų būti kokių nors išskirtinių sąlygų nei vieniems, nei kitiems, mano siūlymo esmė yra nustatyti tuos pačius apribojimus importuojamiems gėrimams, kokie jie galioja ir lietuviškiems. Taip tas konkurencines sąlygas suvienodinti. Prašyčiau palaikyti tokį siūlymą.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonę išklausysime. Kviečiu L. Mogenienę į centrinę tribūną. Kokie argumentai dėl nepritarimo pasiūlymui?

L. MOGENIENĖ (*DFVL*). Ekonomikos komitetas nepritarė Seimo nario A. Verygos pasiūlymui, nes prieš tai pritarė Seimo nario A. Kupčinsko pasiūlymui tuo pačiu klausimu ir Ekonomikos komiteto patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar kas pageidauja dėl pasiūlymų? Nėra. Balsuosime dėl šio A. Verygos pasiūlymo.

Balsavo 119 Seimo narių: už – 35, prieš – 27, susilaikė 57. Pasiūlymui nepritarė.

Dėl viso projekto dėl motyvų A. Širinskienė kalba prieš.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Kolegos, jūs Lietuvoje darykite, ką norite, galite ir uždrausti alkoholio gamybą, bet kai jūs pradėsite reguliuoti Europos Sąjungos klausimus, o prekybos apribojimai, kai yra nustatomas tam tikras taros reikalavimas, liečia ir prekių judėjimą tarp valstybių narių, tai būkite žmonės, susiderinkite su Europos Komisija, tam yra notifikavimo procedūra. Kodėl aš taip žiūriu į kolegą P. Saudargą? Kai mes jūsų pasiūlymus anoje kadencijoje priiminėjome, tai mes notifikavome ir laukėme pusantros metų, kol valstybės narės patvirtins, ar jos turi prieštaravimų, ar ne. Tai būkite žmonės, nedarykite Europos Sąjungos teisės pažeidimo, išlaikykite notifikavimą, jis turėjo jau būti padarytas, ko jūs tikrai nesate padarę.

PIRMININKAS. A. Bagdonas – už.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Iš tiesų pagrindinis šio įstatymo tikslas – sudaryti vienodas sąlygas Lietuvos gamintojams ir importuotojams, kad Lietuvos gamintojai galėtų pilstyti vyną Lietuvoje tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir importuotojai iš kitų Europos Sąjungos šalių. Man atrodo, čia yra visiškas nesusipratimas, kad iki šiol lietuviai to negalėjo daryti. Ekonomikos komitetas vienareikšmiškai – už – 10, susilaikė 1 – pasisakė, kad reiktų priimti tokį įstatymo projektą ir paskatinti mūsų gamintojus turėti tokią galimybę.

O kolegai A. Verygai norėčiau atsakyti, nejaugi mes norime įstatymais reguliuoti – pieną pilstyti po pusę litro, po litrą, po 0,2 arba duoną pjaustyti gabaliukais ir versti pakuoti kiekvieną gabaliuką atskirai? Man atrodo, balsuokime už. Aš kviečiu tai padaryti. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė dėl viso projekto, ar pritariame po svarstymo. Balsuojame.

Balsavo 114 Seimo narių: už – 86, prieš – 14, susilaikė 14. Pritarta po svarstymo. Čia buvo viešai skelbiama, kad reikalingas notifikavimas. Jeigu teoriškai to reikės, aš manau, Teisės departamentas priėmimo stadijoje tai aiškiai pasakys. O kadangi mes ne *uždedame*, o *nuimame* apribojimus, man atrodo, kad tai tikrai nereikalinga. Bet palikime tą teorinę galimybę priėmimo stadijai.

Dabar... Prašom, replika po balsavimo. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, kolega. Specialiai nesirašiau nei svarstymo stadijoje, nesirašiau nei prieš. Norėjau pažiūrėti, kaip balsuos mano kolegos konservatoriai. Aną kadenciją, kai buvo P. Saudargo projektas dėl grietinėlės *slojikėlio* alkoholiui pilstyti į plastikinę tarą, ko gero, visi prisiminate, kaip jūs tuo metu draskėte akis ir reikalavote notifikavimo ir kreipimosi į Europos Komisiją. Deja, jūs šiandien pasielgėte visiškai kardinaliai priešingai. Tai jūs man atsakykite, gerbiami konservatoriai, kuris čia jūsų tas tikrasis veidas? Vieną kartą jūs vienaip elgiatės, o kitą – kitaip.

O dabar dar pagrindinė replika. Gerbiamas kolega Andriau Bagdonai, jeigu jūs pamiršote, tai vyriausiasis Lietuvos derybininkas... Buvo toks šūkis: „Už Petrą! Už Petrą! Už Petrą!“ Tai gerbiamas P. Auštrevičius, Liberalų sąjūdžio atstovas, tuo metu buvo Europos Komisijos vyriausiasis derybininkas ir būtent jis suderėjo tokias sąlygas, kur aiškiai parašyta: „prekių judėjimo principas“. Ir jeigu yra bet koks taros ar bet ko kito ribojimas, tai P. Auštrevičiaus, Liberalų sąjūdžio dėka tas ribojimas atsirado sutartyje.

Jeigu jūs norite, tiesiog ką jūs darykite? Denonsuokite dabar Europos Sąjungos ir Lietuvos sutartį ir gyvenkite taip, kaip jūs norite. Nors iš esmės aš iš vidaus pritariu jūsų esminiam projektui. Reikia kreiptis į Europos Komisiją, kad ši nesąmonė būtų išspręsta. O dėl šitos nesąmonės tai Liberalų sąjūdžio lyderis P. Auštrevičius yra kalčiausias. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerai. Aš matau, E. Gentvilas nori atsakyti. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Kolegos, aš trumpai, bet tikrai nepiktai ir ne taip reikšmingai. Aš noriu pasakyti, kad bet kuris derybininkas, nesvarbu, Petras, Liberalų sąjūdžio žmogus, ne liberalų, nevažiuoja su savo pozicija derėtis. Jis gauna Vyriausybės įgaliojimus, su jais važiuoja derėtis ir atstovauja valstybės pozicijai. Jeigu kas nors įsivaizduoja, kad koks nors Petras ar Remigijus nuvažiuoja ir šneka savo susigalvotas nesąmones, tai tokie žmonės šneka nesąmones.

12.46 val.

2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2124(2), Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 11, 21, 25 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2125(2) (svarstymo tęsinys)

PIRMININKAS. Kolegos, pereisime prie ramesnių projektų. Žiūrime į darbotvarę, į 1-7.1, 1-7.2 klausimus, tai yra Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2124(2) ir lydimasis Sveikatos draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2125(2). Svarstymo stadija.

Iš karto galime išsakyti motyvus, nes tai, kas suvestiniame projekte parašyta kaip kitų komitetų pastabos, nėra pasiūlymai, už kuriuos reikėtų balsuoti. Iš karto sprendžiame dėl viso paketo.

Motyvai. R. Žemaitaitis – prieš.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kadangi, kai buvo svarstymas, salėje dalyvavo tik penki Konservatorių partijos atstovai, kiti, matyt, išimtinai šventė kažkokią ypatingą šventę šiandien Konservatorių frakcijoje ir jų nebuvo, negirdėjo argumentų, gerbiami kolegos, aš jums dar kartą noriu paminėti.

Šiandien mūsų rezervas 511 mln. yra didžiausias Europos Sąjungoje sveikatos draudimo rezervas, koks gali būti. Ką šiandien kalbėjo mano kolega Antanas, ir negaliu su juo nesutikti, ir mačiau, su kokia skaudančia širdimi jis šiandien dėstė savo argumentus ir mintis. O mintis yra kodėl? Todėl, kad visoje Europoje sveikatos draudimo rezervas yra 10–11 %, ir gaila, kad Vyriausybė nieko nepadarė, kad toks rezervas būtų.

Taip, 2023–2024 metais gal jūs ką nors ir padarysite, bet iki to laiko žmonės negaus gydymo. Vien šiandien, kad žmogus gautų atlikti MRT, reikia laukti 3–4 mėnesius. Atlikus ligonių kasų analizę, kad ta eilė sumažėtų iki 2 savaičių, viso labo reikia tik 7 mln., 7 mln., kad MRT (magneti-

nio rezonanso tyrimo) sutrumpėtų eilė. Ir kada sutrumpėja eilė, žmonės gauna gydymą. Yra suškačiuota ne mano, o ligonių kasų, kad tai papildomai į biudžetą generuotų apie 140 mln. eurų.

Aš neįsivaizduoju, kodėl jūs šito dalyko nedarote, o elgiatės priešingai. Jūs kalbate apie gydytojų atlyginimo kėlimą, tai jis realiai yra tik 6 % vietoj jūsų žadamų 8 %. Nekalbu apie kitų medicinos darbuotojų, tai yra seselių, felčerių, slaugytojų ir laborančių, šiandien jie lieka už ribų.

Taip, sveikatos draudimas, galime sakyti, geras, taip, sveikatos draudimas yra rekordinis. Taip, mes šiandien galime pasigirti, bet už valstybės draudžiamus asmenis jūs net nė vieno procento nepadidinate. Už vaistus, inovatyvius vaistus, jūs realiai nė vieno procento nepadidinate, kad inovatyvūs vaistai taptų prieinami, ir jūs paliekate ministrui savo parašą dalį sveikatos draudimo finansavimo pinigų skirstyti.

Kaip aš ir sakiau: „Amžinąjį atilsį duok mirusiems, Viešpatie! Ir amžinoji šviesa jiems tešviečia!“ Aš tikiuosi, kad jūs suprasite, kad dėl jūsų šiandien sveikatos draudimo tas mirtingumas bus gana didelis.

PIRMININKAS. Ir A. Matulas turi galimybę atsakyti į priekaištus.

A. MATULAS (TS-LKDF). Pratęsdamas Remigijaus mintį, noriu, Remigijau, pasakyti: ilsėkis ramybėje, amen, biudžetas yra visiškai neblogas, auga virš 8 %. Na, o tas pavyzdys dėl inovatyvių vaistų, tai mes radome tokią situaciją – gal keliasdešimt inovatyvių vaistų VVKT tiesiog nevertino, nes buvusios Vyriausybės buvo priimtas sprendimas sukurti tokią grupę, skyrių, bet lėšų tam nebuvo skirta visiškai. Tai dabar tokia komanda iš penkių žmonių dirba, inovatyvūs vaistai vertinami ir įtraukiami į Kompensuojamųjų vaistų sąrašą.

Vėlgi turime pasidžiaugti, kad PSDF biudžetas yra gana ženklus, aš jau minėjau svarstymo metu diskusijose, kad vien tik nuo 2013 metų PSDF biudžetas nuo 1 mlrd. 320 auga kitais metais iki 3 mlrd. 45. Be abejo, kaip sakiau, problemų yra daug, yra daug grupių žmonių, kurie turi lengvatų, nepagrįstų lengvatų, jas reikia peržiūrėti. Tad darbo yra, bet mes komitete kartu su ministerija tuos dalykus svarstysime.

Tikrai rekomenduoju priimti PSDF biudžetą, nes jis yra tikrai geras, o tai, kad turime rezervą, kuris formuojamas pagal buvusius Vyriausybės teisės aktus ir kuris tikrai yra didokas, aš manau, kad mes kartu: Vyriausybė ir Finansų ministerija, Sveikatos ministerija, komitetas, pabandytume peržiūrėti jo formavimo principus, nes jeigu nieko nedarysime, mūsų skaičiavimais, ligonių kasų skaičiavimais, rezervas po metų gali pasiekti ir 1 mlrd. Tai jūs teisingas, šitą reikia peržiūrėti.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuosime, ar pritariame po svarstymo projektams – Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektui Nr. XIVP-2124(2) ir Sveikatos draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-2125(2).

Balsavo 122: už – 67, prieš – 13, susilaikė 42. Po svarstymo pritarta.

Dėl šio projekto premjerė nebeprašo skubos, kaip kad buvo dėl „Sodros“ projekto. Taip, taip, čia mes po svarstymo pritarėme abiem. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Kadangi čia siūlymų nebuvo, o tik retorinės figūros, tada siūlyčiau priėmimą jų abiejų organizuoti ketvirtadienį.

PIRMININKAS. Tada balsuosime, ar pritarime skubos siūlymui. Kadangi buvo ir kritiškų požiūrių į šiuos projektus, aš paleidžiu balsavimą.

Balsavo 121: už – 67, prieš – 21, susilaikė 33. Skubai yra pritarta.

Dabar bus daug balsavimų be jokių motyvų, nes motyvai buvo išsakyti.

12.54 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2112(2) (priėmimo tęsinys)

Pradedame nuo Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2112(2). Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 119: už – 74, prieš – 12, susilaikė 33. Nutarimas priimtas. (Gongas)

12.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2113(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2113(2). Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 117: už – 71, prieš – 13, susilaikė 33. Nutarimas priimtas. (Gongas)

12.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2021 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2114(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas – Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2021 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2114(2). Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 113: už – 81, prieš – 3, susilaikė 29. Nutarimas priimtas. (Gongas)

12.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2111(2) (priėmimo tęsinys)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2111(2). Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 119: už – 76, prieš – 5, susilaikė 38. Nutarimas priimtas. (Gongas)

12.57 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2021 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2116(2) (priėmimo tęsinys)

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2021 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2116(2). Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 117: už – 88, prieš – 2, susilaikė 27. Nutarimas priimtas. (Gongas)

12.58 val.

Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2117(2) (priėmimo tęsinys)

Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2117(2). Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 121: už – 92, prieš – 2, susilaikė 27. Nutarimas priimtas. (Gongas)

12.58 val.

Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2118(2) (priėmimo tęsinys)

Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2118(2). Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 119: už – 90, prieš – 1, susilaikė 28. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.59 val.

Seimo nutarimo „Dėl Pensijų anuitetų fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-1962(2) (priėmimo tęsinys)

Ir paskutinis iš šios serijos – Seimo nutarimo „Dėl Pensijų anuitetų fondo 2021 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-1962(2). Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 118: už – 85, prieš – 2, susilaikė 31. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

13.00 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 19¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2036(2), Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2037(2) (svarstymo tęsinys)

Paskutinis balsavimas. Čia svarstymo stadija. Balsuosime dėl dviejų projektų paketo, projektų Nr. XIVP-2036(2) ir Nr. XIVP-2037(2). Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 19¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas ir lydimasis Alkoholio kontrolės įstatymo 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 112: už – 102, prieš – 1, susilaikė 9. Po svarstymo pritarta.

Rytiniame posėdyje liko Seimo narių pareiškimai, jeigu jų turime. Tuoj patikrinsime. Yra net keturi. Pirmą pareiškimą perskaitys Seimo narys D. Kepenis.

13.01 val.

Seimo narių pareiškimai

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, vakar visi turbūt matėme laidą „LRT forumas“. Kodėl tokios ilgos eilės pas daktarą? Netgi laidos vedėja taip pat privalės laukti daug mėnesių ir laidos gale pasakė, kad taip jai niekas ir neaišku ir tos eilės, ko gero, netrumpės. Vienintelis žmogus, kuris vakar kalbėjo, mano akimis, mano nuomone, pasakė tikrąją priežastį. Lietuvoje visiškai neskiriama dėmesio, kad tos eilės trumpėtų, kad tiesiog žmonėms ten nereikėtų ateiti, be reikalo sėdėti, nes jie turi imunitetą, jie gyvena sveikai, jie užsiima profilaktika.

Štai dabar pakalbėkime apie tai, kas apsaugo mus nuo ligų arba kas stumia į ligas. Štai mano rankose du buteliukai. Vakarijau viename prekybos centre. Štai jie. Čia yra litras, o čia yra 2 litrai. Kaina yra lygiai ta pati – 1 euras be cento, 1 euras be cento. Atmetus tarą, 89 centai už 1 litrą vandens ir 2 litrus saldaus gėrimo. Įsivaizduokite, kiek cukraus yra pridėta, kad būtų saldus šitas 2 litrų skystis. Maža to, dar gerdami šitą skystį, kuris tiesiogiai varo žmones į ligas, ypač širdies ir kraujagyslių ligas, laimėsite 500 eurų. 1 litras – 1 euras be cento, 2 litrai – 1 euras be cento. Ir spalvotas, ir saldus, ir vaikai šitą labai mėgsta. Vandens, aišku, mes niekas nenorime gerti, nes neskanu. Mielieji, ką dabar daryti, kad ne tik tai savo vaikų nežudytume ir žmonių nevarytume į ligą,

ypač širdies ir kraujagyslių, diabetą ir taip toliau? Ką daryti? Be abejo, reikia ugdyti jaunimą nuo pat pirmųjų dienų, kad jis gyventų sveikai ir vietoj šito saldaus birzgalo vartotų vandenį arba bent jau daržovių sultis ar tiesiog valgytų daržoves. Ką daryti? Reikia mokytis.

Dabar pažiūrėkite. Mes su jumis tuoj pat balsuosime dėl biudžeto, jame yra ir visuomenės sveikata. Ten yra daug kitokių straipsnių ir kamputyje – kiek mes skiriame sveikai gyvensenai, kiek moksleivių sportui, kūno kultūrai. Pažiūrėkite. Per tuos kelerius paskutinius metus, kai jau atėjo mūsų nauji valdantieji, tas skaičius padidėjo gal keliais procentais, buvo 20 %, 22 %, 24 %. Bet reikia, kad reakcija prasidėtų, kad žmonės iš tikrųjų suprastų, kaip gyventi sveikai, kaip atskirti vandenį nuo birzgalo, reikia, na, *minimum* 100 mln. eurų, kad reakcija prasidėtų, nes lygiai tas pats kas virti košę 30 laipsnių vandenyje, žinome, kas iš to išeis. O ten net nėra 30, ten 28 mln. O reikia virš 100 – 117, kad prasidėtų, kad kiekvienas vaikas Lietuvoje gautų bent jau galimybę laisvalaikio, po pamokų užsiimti kūno kultūra ir sportu.

Kodėl mes taip elgiamės? Ar nesuprantame, ar turime kažką pikto? Mes dažnai vienas kitą pravardžiuojame *vatnikais*, *penktakoloniais*. Kas gali būti baisiau tautai, kaip naikinti žmones, žinant, ką mes darome. Tiesiog naikiname – kas metus poros procentų mūsų žmonių antsvoris auga ir tai yra pagrindinis faktorius, kad augtų ligotumas. Jeigu norime stabdyti ligotumą, turime keisti. Jeigu mums dabar trūksta pinigų, tai produktai, kuriuose yra cukraus, dažniausiai yra pigesni. Kodėl? Todėl, kad cukrus net už miltus pigesnis pasidarė. Vadinas, reikia apmokestinti akcizais visa tai, kas naikina sveikatą, ir padidinsime galimybę sportuoti ir judėti vaikams.

Taigi aš kreipiuosi į visus kolegas – tikrai nebežaiskime. Pamatėme, kiek milijardų išmetėme pandemijai ir kur jie visi nuėjo. Liaudiškai kalbant, *ant durniaus* didžioji dauguma sumos išmesta. *Ant durniaus*. Nors dabar susipraskime: vietoj tų 7 mlrd., kuriuos skyrėme pandemijai, raskime bent 100 mln., kad vaikų sportas, kūno kultūra pradėtų judėti iš mirties taško. Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau. Pareiškimą perskaitys A. Veryga. (*Balsai salėje*)

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Mielieji kolegos, mes esame tikras stebuklų kraštas, tampame stebuklų kraštu. Jau ne pirmas kartas, kai ten, kur turime ką nors gero, darome viską, kad tik tą gera sugriautume, sugadintume. Visai neseniai Seimas pabalsavo už vyno bambalius, mes šiandien sulaukėme frakcijoje žiniasklaidos atstovų, kurie mums papasakojo tokių dalykų, nuo kurių plaukai šiaušiasi. Dėl ko aš sakau, kad mes esame tikrai stebuklų kraštas ir darome viską, kad sugriautume savo reputaciją ir pasiblogintume situaciją?

Kontekstas yra toks, kad pagal Lietuvos žiniasklaidos laisvės indeksą mes šiuo metu esame dešimtuoke kaip valstybė, tikrai esame geroje situacijoje. Lyg ir, atrodo, viskas turėtų būti gerai. Seime visus metus veikia darbo grupė dėl žiniasklaidos savireguliacijos. Kas atsitinka tai grupei padirbėjus metus? Iš komiteto išeina siūlymai, kurie faktiškai neturi nieko bendro su tuo darbo grupės rezultatu. Kaip sako tie žmonės, kurie patys dalyvavo šitoje darbo grupėje ir rengė siūlymus, kurie turėtų pagerinti žiniasklaidos savireguliaciją, kad jeigu bus priimta tai, ką komitetas pateikė visiškai nesuderintą su darbo grupe, tai mūsų žiniasklaida atsidurs ne devintoje, o turbūt penkiasdešimtoje vietoje pagal žiniasklaidos laisvės indeksą.

Ką mes čia visi išdirbinėjame? Ką iš tikrųjų valdantieji išdirbinėja? Žmonės, kurie šiandien lankėsi mūsų frakcijoje, labai aiškiai pasakė, kad tai yra tam tikrų labai siaurų interesų atstovavimas, bandymas eliminuoti dideles skėtines žiniasklaidos asociacijas, organizacijas, kurios pirmausia ir turėtų būti suinteresuotos žiniasklaidos savireguliacija, jas pakeičiant iš esmės vienu asmeniu, tai yra mūsų nacionaliniu transliuotoju.

Kur čia yra ta demokratija, kur čia yra ta žiniasklaidos laisvė, kur čia yra tarimasis, apie kurį kalbėjo mūsų dabartiniai valdantieji, važinėdami po Lietuvą ir žadėdami daugiau jėgos? Su vienu dalyku aš tikrai galiu sutikti. Tos jėgos yra žiauriai daug. Tik klausimas, ar ta jėga yra nukreipta į tą pusę, ar yra nukreipta į demokratijos pusę, ar vis dėlto yra nukreipta į tą pusę, kad mūsų žiniasklaidos laisvė būtų suvaržyta, kad būtų atstovaujama vienai tiesai, kad tyrimų (na, vadinkime juos „tyrimais“), kurie yra naudingi vienai politinei jėgai, net nebūtų galima apskųsti, kad nebūtų įmanoma savireguliacijos principais patiems žurnalistams įvardinti kaip šališkus, kaip pažeidžiančius tam tikrą žiniasklaidos laisvę ir teises, kad čia nebėra tada jokios žiniasklaidos ir panašiai, kad jie atsidurtų mūsų politinėje darbotvarkėje.

Mieli valdantieji, atsikvošėkite! Tie patys žurnalistai, bus laikas, kai jūs būsite opozicijoje, nežinau, yra ta politinė švytuoklė, manau, kad jums reikės kokių nors būdų ir savo tam tikrą politinę darbotvarkę komunikuoti... Tai pražudė laisvą, iš tikrųjų nepriklausomą žiniasklaidą, jums teks ją pirkti tada. Ir nusipirkti tada, aš nežinau, ar jūs tikrai turėsite tiek pinigų. Būkite protingi ir tai, kas buvo sutarta darbo grupėje, atneškite į parlamentą. Tai yra jūsų ir mūsų visų garbės reikalas.

PIRMININKAS. Matau, kad Kultūros komiteto pirmininkas nori sureaguoti į tą emocingą kalbą. (*Balsai salėje*) Kadangi pareiškimas buvo... Tai nebus, matyt, pareiškimas, o tik atsakymas į priekaištus. (*Balsai salėje*)

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Tegul ateina čia užsirašyti.

PIRMININKAS. Užsirašymas dėl pareiškimų yra baigtas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Tai leiskite užsirašyti, tegul ateina, na. Tegul užsirašo.

PIRMININKAS. Jeigu kolegос siūlo tokį variantą, galime padaryti ir taip. Pareiškimų žanru leisime pasisakyti, kai pasisakys V. Ažuolas. Dėl vedimo tvarkos galima.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Na, apie ką ir kalbame, ponai. Yra toks žanras kaip dėl vedimo tvarkos. Aš tik noriu sureaguoti. Kadangi man dabar nėra galimybės užsirašyti ir kalbėti, bet aš noriu tuoj pat oficialiai paneigti visa tai, ką čia kalbėjo Seimo narys A. Veryga. Jau vien todėl, kad jų frakcijos atstovas S. Tumėnas tuos pusantrų metų buvo būtent tos darbo grupės narys. Jau vien todėl, kad tie du žmonės iš jūsų frakcijos yra deleguoti į Kultūros komitetą, kuris nepateikė jokio siūlymo. Jūs visiškai arba neįsigilinę, arba jūs klaidinate. Vienas dalykas.

Kitas dalykas. Tai, ką jūs pasakėte, neatitinka jokios tiesos. Tai yra politiškai visiškai angažuota speciali akcija, kad diskredituotų būtent tos darbo grupės pusantrų metų darbą. O aš pasakui ateisiu su visais jau oficialiais paaiškinimais ir visą tą situaciją paaiškinsiu ir žmonėms, ir žiniasklaidai, ir visiems tiems, kuriems rūpi. Ir iš tikrųjų tai, kad mes esame devintoje vietoje, mes pasiekėme per tuos dvejus metus būdami būtent čia šiandien, dirbdami. (*Juokas*)

PIRMININKAS. Dėkui.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ne, mieli ponai, jūs galite juoktis. Jeigu jūs mokate skaityti, tikrai jūs peržiūrėkite visus dokumentus. Gerbiamas Aurelijau Veryga, tamsta šiandien prisakėte, aš jau du kartus pakartojau jūsų pavardę, prisakėte labai daug netiesos. Tai tikrai nedera jums kaip rimtam žmogui, rimtam politikui. Bent jau pasidomėkite turiniu ir tuo, ką jūs kalbate. Ačiū.

Ačiū, pirmininke, už suteiktą žodį. Kai tik bus proga, aš tikrai viską detalčiai išaiškinsiu. Kviečiu šį klausimą įtraukti, turiu omenyje, kad jūs išbraukėte šiandien iš darbotvarkės, prašau kaip komiteto pirmininkas įtraukti į kitą, artimiausią, mūsų Seimo posėdį, tai yra galbūt ketvirtadienį, ir ten mes galėsime diskutuoti svarstymo metu, o ne reikšti kažkokias replikas, kurios neturi nieko bendro su turiniu. Labai jums ačiū už parodytą dėmesį ir iš klausymą.

PIRMININKAS. Taip, dėl vedimo tvarkos suteiksiu abiem. Aš tik paaiškinsiu, kad čia mažiau kultų aistrų dėl šio projekto. Kadangi iš tikrųjų iš žiniasklaidos atstovų yra rimtų pastabų dėl šio projekto, neatsitiktinai mes jį išbraukėme iš darbotvarkės, ir čia nėra, kaip kolega Aurelijus sakė, kažkoks valdančiųjų sumanymas, nes jūsų frakcijos kolega S. Tumėnas balsavo už šitą projektą komitete. Tai irgi tiksliau turėtumėte viską skelbti. Dabar visi turi galimybę rašyti pasiūlymus dėl projekto, jeigu mato, kad ten galima ką nors patobulinti, puikiausiai gali teikti tobulinimo pasiūlymus.

Prašau – A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Aš atėjau sureaguoti, nes pavardė buvo paminėta, bet iš tikrųjų noriu pasisakyti dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKAS. Taip.

A. VERYGA (LVŽSF). Nelabai suprantu žanro, kas čia dabar vyksta. Yra Seimo narių pareiškimų laikas, jūs suteikiate žodį žmogui, kuris faktiškai padaro pareiškimą, kalba apie motyvus, pasisakymus, tai jis turėjo progą užsirašyti šiandien. Aš norėčiau šokinėti po visokių pasisakymų, bet aš to nedarau, nes gerbiu patvirtintą darbotvarkę, Statutą. Tai prašymas yra jums būtent dėl vedimo tvarkos daugiau tokių dalykų tiesiog nedaryti.

PIRMININKAS. Ačiū už pastabą. Yra problema, kad tas pasisakymas dėl vedimo tvarkos yra labai toks neapibrėžtas dalykas. Jeigu pažiūrėsite Seimo istoriją, kas ką kalba dėl vedimo tvarkos, tai pamatysite labai įvairių atvejų. Dar dėl vedimo tvarkos prašau kolegą D. Gaižauską.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Aurelijus paprašė, kad jūs daugiau taip nedarytumėte, o aš paprašysiu, kad jūs paaiškintumėte, kodėl jūs jo ne nutraukėte? Jūs esate posėdžio pirmininkas ir tam ir esate čia, kad pasakytumėte visiems, ką mes turime daryti, ir jeigu negerai darome, sustabdyti. Paaiškinkite, ką dabar V. Juozapaitis čia padarė, kodėl jūs jam leidote kalbėti daugiau negu 2 minutes ir kodėl jūs jo nesustabdėte? Kas čia per vedimo tvarka ir kas čia per pirmininkavimas, galite man paaiškinti?

PIRMININKAS. Tai aš jau aiškinau prieš tai ir problema, matyt, yra ta, kad Statute nėra detalizuota, kas tai yra pasisakymas dėl vedimo tvarkos. Matyt, reikia tiesiog pasistengti tą detaliau aprašyti, kad nekiltų tokių problemų, nes man sudėtinga dabar spręsti, pavyzdžiui, ar jūs dabar kalbėjote dėl vedimo tvarkos. Na, man atrodo, kad dėl vedimo tvarkos. Na, dėl vedimo tvarkos tiesiog jaučiuosi suvaržytas kam nors neleisti pasisakyti, kai to paprašo. Replikuoti, žinau, kad galima duoti tik po balsavimo, ne kitu atveju, kad turiu teisę iš viso neduoti replikuoti, o dėl vedimo tvarkos – tai toks yra labai išplaukęs reikalas. Pabandykime tuomet sukonkretinti tą vietą.

Prašau, paskutinis pranešėjas – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Na, pagaliau. Iš tikrųjų galima pasakyti tik tiek, kad Kultūros komiteto pirmininkas yra aferistas ir melagis. Štai tuo jau šiandien įsitikinome. Viską, ką pasakė A. Veryga, jis ne pats sugalvojo. Jis pacitavo žiniasklaidos atstovų išreikštas mintis, jie atėjo į frakciją pas mus ryte. Pasirodo, Kultūros komiteto pirmininkas paaiškino, kad kalta opozicija, nes jeigu opozicijos atstovas yra komitete, tai jis yra kaltas dėl visko, ką priima Kultūros komitetas, dėl ko nubalsuoja. Tai, nežinau, gal Kultūros komiteto daugumą sudaro opozicija, na, jau taip išeitų.

Kas įdomiausia, kad dabar atėjo tas karminis momentas turbūt, kai žiniasklaidą išmaudė liberalkonservatoriai ir išmaudė taip stipriai paskutinį momentą ir paskutinę minutę. Ir ką jie padarė? Jie sako žiniasklaidai, mes jus prievartausime, o jūs dabar bandykite patirti malonumą. Na, žiniasklaida bando patirti. Tam, kad malonumas būtų didesnis, tai liberalkonservatoriai ką padarys? Duos labai daug daug mokesčių mokėtojų pinigų viešinti. Na, kažkas jau pradės patirti malonumą, kažkas ne. Tiems, kurie dar nepatirs, duos dar daugiau. Tik šiuo atveju situacija yra tokia, kad liberalkonservatoriai žiniasklaidai ant galvos užlips tiek, kiek pati žiniasklaida leis. Tai jeigu su pinigais jie galės nupirkti tą malonumą, tai dalis patirs malonumą, jeigu nenupirks, tai ne. Bet mes puikiai žinome, kad žiniasklaida yra ketvirtoji valdžia. Jeigu žiniasklaida norėtų, jau rytoj liberalkonservatoriai, visa ta *šai*ka ir šutvė būtų padėta į vietą dėl to, ką jie daro ir ką jie dirba. Na, bet žiūrime filmo tęsinį ir sužinosime, kas kaltas. Turbūt S. Tumėnas liks kaltas, kad komitetas ne taip nubalsavo, ar kiti nariai. Tad žiūrime, kaip sakoma, pati žiniasklaida nuspręs, kiek leisti ant galvos užlipti liberalkonservatoriams. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, čia labai aštriai ta tema buvo diskutuota, bet manau, kad ramiai rasime geriausius sprendimus.

Dar liko dėl šio projekto dvi stadijos Seime ir paieškosime teisingiausių sprendimų. Dėkui pareiškėjams.

Yra norinčių užsiregistruoti. Jie čia kantriai buvo, tai prašau registruotis.

Užsiregistravo 12 Seimo narių.

Rytinį posėdį baigėme. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 222 STENOGRAMA

2022 m. lapkričio 15 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
A. MAZURONIS ir J. SABATAUSKAS*

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, LSDPF). Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Pradedame lapkričio 15 dienos popietinį posėdį. Registracija.

Užsiregistravo 45 Seimo nariai.

Popietinės darbotvarkės 1 klausimas – Vyriausybės pusvalandis. Kviečiu į tribūną švietimo, mokslo ir sporto ministrę J. Šiugždinienę.

14.01 val.

Vyriausybės pusvalandis

Švietimo, mokslo ir sporto ministrės Jurgitos Šiugždinienės pranešimas

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Matote? Bet aš nieko nematau.

PIRMININKAS. Mato tą patį, ką jūs matote savo ekrane.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Mieli kolegos...

PIRMININKAS. Prašom per mikrofoną.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Per mikrofoną. Aš gal taip, nes kažkaip labai nesmagu stovėti už to stovo. Aš tiesiog noriu šiandien jums papasakoti šiek tiek apie švietimo pokyčių logiką. Visko nepristatinėsiu, bet noriu fokusuotis į bendrąjį ugdymą ir tiesiog papasakoti.

Kolegos, tikrai vyksta nemažai pokyčių. Kaip žinote, švietimas ir visa švietimo sistema, švietimo, studijų ir mokslo – tarsi kokie karoliai, kurie yra suverti iš skirtingų karoliukų, bet kiekvienas karoliukas daro įtaką kitam karoliukui. Todėl yra labai svarbu, kad įgyvendindami pokyčius švietimo sistemoje mes matytume visus lygmenis nuo ikimokyklinio ugdymo iki aukštojo mokslo, mokymosi visą gyvenimą, perkvalifikavimo ar kompetencijų tobulinimo.

Šiandien mano akcentas yra bendrasis ugdymas. Kaip žinote, mes netrukus į Seimą ateisime su Švietimo įstatymo pokyčiais. Noriu pakalbėti, kaip mes matome šitą pokytį.

Kas yra svarbu visai švietimo sistemai ir bendrajam ugdymui, tai tokie turbūt keli principai, kuriais mes vadovaujamės, – tai yra grįžtamasis ryšys, individuali pagalba kiekvienam mokiniui, polinkių atpažinimas ir prieinamumas. Čia yra tokie keli principai, kurie yra pagrindiniai ar kertiniai, kuriais mes vadovaujamės rengdami ir siūlydami tam tikrus pokyčius.

Aš visų čia lygmenų nepristatinėsiu, bet fokusuosiuosi, kaip jau sakiau, į pagrindinį ugdymą, gimnazijas. Šiuo metu mes turime tokias tris esmines linijas. Viena iš jų yra programų turinio atnaujinimas, tai yra bendrojo ugdymo programų atnaujinimas. Aš jau pasirašiau bendrojo ugdymo atnaujintas programas ir mes ateiname į bendrojo ugdymo mokyklas su kitokios kokybės atnaujintomis programomis, į kompetencijas orientuotomis programomis.

Šalia, kas yra labai svarbu, vienas iš svarbesnių dalykų, kad keičiasi patikrinimų pobūdis. Iki šiol patikrinimai buvo fokusuoti į pasilyginimą, į konkurenciją, o šiuo metu mes norime įgyvendinti pokytį, kad patikrinimai būtų orientuoti į grįžtamojo ryšio teikimą mokiniui, mokytojui ir tėvams, taip pat pagalbą mokiniams, ypač tiems, kurie patiria sunkumų. Tai yra labai svarbu dar ir dėl to, kad šiandien stebime labai tokią ryškia tendenciją, jog mokiniai pereina į aukštesnę klasę arba į aukštesnį ugdymosi lygį nebūtinai pasirengę tam. Mes žinome, kad mokyklose dažna situacija, kai yra parašomas teigiamas pažymys, bet iš esmės mokinys neturi to teigiamo pažymio, iš esmės pereina į aukštesnę klasę neturėdamas pakankamo žinojimo vienoje ar kitoje srityje. Toliau

taip ir tęsiasi tos spragos, lieka neištaisytos ir mokinys ateina iki 10 klasės, o mes matome atitinkamus nacionalinių patikrinimų arba pagrindinio ugdymo patikrinimų rezultatus.

Todėl mūsų tikslas yra ir su šiais naujais Švietimo įstatymo pokyčiais, kuriuos aš dar turėsiu progą pristatyti, čia labai trumpai pasakysiu, pirmiausia nuolatos stebėti, kokia situacija, kaip sekasi mokiniams, jiems suteikti konkrečią pagalbą ir konkretų grįžtamąjį ryšį. Tai čia antras svarbus elementas.

Trečias svarbus elementas yra polinkio atpažinimas. Yra labai svarbu, kad mes padėtume savo vaikams ir mokiniams atpažinti savo polinkius. Susipažinti su verslais, susipažinti su universitetais, profesinėmis mokyklomis, kad jiems būtų lengviau judant link gimnazijos atpažinti savo polinkius, kad jiems būtų lengviau, taip pat ir jų tėvams padėti savo vaikus nukreipti, galbūt padėti pasirinkti ir ateities karjeros kelią.

Taigi, koks pokytis čia vyksta ir jau įvyko? Jau dabar nuo 1 klasės mes įvedėme profesinį orientavimą, arba ugdymą karjerai, tai yra visose savivaldybių mokyklose iki naujų metų turi būti įdarbinti karjeros specialistai ir jie... Tai yra ne pamokos, tai yra veiklos. Mokiniai turės galimybę susipažinti su įvairiomis veiklomis, įvairiomis profesijomis, išbandyti kai kurias profesijas ir taip jiems tikrai bus lengviau pasirinkti ateities karjeros kelią.

Taigi, jeigu apibendrinčiau, ką aš sakiau, yra labai svarbu, kad programos būtų atnaujintos, programos būtų kokybiškos, kad būtų mokiniui teikiama reikalinga pagalba, kad neatsitiktų taip, jog mokinys eina iš vienos klasės į kitą klasę nepasirengęs, kad jis jaučiasi blogai, jam tai yra didžiulis emocinis stresas, nes jisai nesupranta tam tikrų dalykų ir mes lengva ranka jį keliame vis į aukštesnę klasę.

Trečias dalykas – polinkio atpažinimas, kad mes jam padedame ir teikiame kartu kalbėdamiesi grįžtamąjį ryšį apie pasiekimus, apie tai, kaip jam sekasi moksle. Mes kartu tėvams ir mokiniams taip pat norime teikti rekomendacijas, kur matome jo stipriąsias puses ar jos stipriąsias puses ir kur link, kokią ateities kelią jis ar ji galėtų pasirinkti.

Čia yra tokie keli pagrindiniai dalykai. Svarbu, jog mokiniui visi keliai būtų atviri. Šiandien mes turime tokią situaciją, kai mokiniui, kuris pasirenka baigti mokyklą ir kartu įgyti profesiją, šandien labai sunku toliau, tarkime, pasikeitus jo matymui ar norams studijuoti aukštąjį mokslą, nes jis turi sugrįžti, dažnai perlaikyti egzaminus ir tai yra tikrai sudėtinga. Mes jam atveriamė kelią per trumpąsias studijas, nors dabar, kaip sakant, yra tik šio kelio pradžia, mes šiais mokslo metais paleidome tikrai kelias programas informacinių technologijų srityje, taip pat turizmo srityje. Nuo kitų metų planuojame paleisti visose prioritetinėse valstybei srityse. Taigi mokiniui, kuris renkasi profesijos kelią, kelias į aukštąjį mokslą yra atviras per trumpąsias studijas. Vadinasi, tikslas yra panaikinti visus tuos vadinamuosius butelio kakliukus, kad mokinys turėtų laisvę ir galimybę rinktis tokį kelią, koks jam atrodo labiausiai priimtinas.

Kas dar keičiasi? Mes sudarysime daugiau galimybių rinktis profesiją po 8 klasės. Šiandien vyksta *pilotas*, mes turime 870 mokinių, dalyvaujančių tame *pilote*. Mokiniams po 8 klasės jau yra siūloma kartu su viduriniu ugdymu įgyti IV profesinę kvalifikaciją. Mes planuojame išplėsti šias galimybes ir pasiūlyti žymiai daugiau programų, taip pat siūlyti mokiniams galimybę po 8 klasės rinktis vidurinį ugdymą kartu su profesija.

Kita galimybė apsispręsti yra 10 klasėje. Jeigu vis dėlto yra nusprendžiama, jog nori įgyti ir profesiją, tai po 10 klasės taip pat yra tokia galimybė, kaip ir šandien. Ji yra labiausiai paplitusi, labiausiai populiari. Čia didžiausias procentas mokinių būtent ir renkasi tą profesinį kelią. Taip pat svarbu, jog ten, kur yra racionalu, tikrai galima artinti gimnaziją su viduriniu ugdymu profesinėse mokyklose. Ne visur mums reikia, kad būtų vidurinis ugdymas atskirai profesinėje ir gimnazijoje. Mokinys tiesiog gali eiti savo skirtingu keliu. Turbūt ta galimybė artinti gimnazijas su viduriniu ugdymu profesinėse taip pat yra ta kryptis, kuria mes turėtume eiti. Čia tikrai nėra jokios skubos. Mes analizuosime situaciją, kaip galime priartinti. Kaip jau sakiau, ten, kur tai yra racionalu, tikrai tą galima padaryti.

Dar noriu akcentuoti profesinių mokyklų stiprinimą ir stiprėjimą. Kaip jau sakiau, visi keliai turi būti atviri. Mes stebime kitose valstybėse, ypač mums artimose ar tose, kurias mes dažnai minime kaip pavyzdį, tai yra Skandinavijos valstybės, tai yra Vokietija, tai yra Olandija, mes mato-

me vis daugiau tokių variantų, kuomet renkasi profesinį mokymąsi ir toliau studijuoja aukštąjį mokslą. Inžinieriai, kurie baigia inžinerines studijas universitetuose, dažnu atveju būna įgiję ir profesinį išsilavinimą, nes tai yra svarbu.

Gal tiek tokių pagrindinių dalykų, nes nenoriu užimti viso laiko. Manau, kad turėsite klausimų. Tačiau gal kelis žodžius. Jau sakiau, kad yra galimybė studijuoti trumposiose studijose ir vėliau profesinį bakalaurą, netgi pasiekti ir daktaro laipsnį. Toliau mes turime mokymosi visą gyvenimą etapą, tai yra vieno langelio principu veikiančią kvalifikacijos tobulinimo, perkvalifikavimo sistemą. Mes visi mokomės ir mokysimės visą gyvenimą, taigi ta sistema neišvengiamai sujungia ir suaugusiųjų mokymą. Čia dar tik rengiamės įgyvendinti, rengiame specifikacijas. Kitais metais atversime galimybę vieno langelio principu įgyti kvalifikaciją, persikvalifikuoti ar patobulinti savo kompetencijas.

Tiek, kolegos, trumpai. Jeigu turėsite klausimų, mielai jums atsakysiu.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama ministre. Jūsų nori klausti devyni, jau dešimt, bando ir vienuoliktas užsirašyti. Pirmoji klausia L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Laba diena. Pastaruoju metu susitinku su ugdymo įstaigų atstovais. Dažnai yra užduodamas klausimas dėl įtraukiojo ugdymo. Jūs dabar pristatėte visą planuojamą švietimo sistemos pertvarką, tačiau švietimo procese dalyvaujančiam personalui labai daug klausimų kyla, kaip bus įmanoma įgyvendinti, atrodo, nuo 2024 metų. Tai susiję tiek su bendrojo ugdymo mokyklomis, tiek su neformaliojo ugdymu. Kiek žinau, finansavimas yra numatytas gerokai mažesnis, keletą kartų, negu iš tiesų reikėtų, norint visa koja įgyvendinti įtraukujį ugdymą. Kokie jūsų planai dėl šitų dalykų? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Taip, mes ruošiamės įgyvendinti įtraukujį ugdymą ir kaip tik šiuo metu vyksta regioninių, jeigu galima taip vadinti, įtraukiojo ugdymo centrų atranka. Yra parengta įtraukiojo ugdymo koncepcija, kur yra labai aiškiai išdėstyta, kaip mes užtikrinsime paslaugas mokykloms. Lėšų yra skirta gerokai daugiau negu praeitais ar užpraeitais metais. Kaip žinote, įvyko keli labai svarbūs... buvo priimti keli labai svarbūs sprendimai, tai yra suvienodintos darbo sąlygos visiems mokytojams, ar tai būtų švietimo pagalbos specialistas, ar mokytojas. Skyrėme papildomą finansavimą mokyklose įsteigti švietimo pagalbos specialistų pareigybes, jau skyrėme. Kitais metais esame suplanavę 100 įtraukujų klasių, taip pat per „Tūkstantmečio mokyklų“ programą, kurioje vienas iš pagrindinių aspektų yra įtraukusis ugdymas, įgyvendinsime tose mokyklose, kurios dalyvauja. Viena iš „Tūkstantmečio mokyklų“ programos sąlygų yra, kad jos visos būtų pritaikytos įtraukiajam ugdymui.

Tačiau jeigu pažiūrėtume į sprendimus, kurie buvo priimti prieš kurį laiką, tai buvo toks planas, kad turėtų būti uždarytos visos specialiosios mokyklos. Mes to plano neturime ir tikrai specialiųjų mokyklų neplanuojame uždaryti. Manome, kad specialiosiose mokyklose galėtų mokyti sunkią negalią, labai sunkią, turintys vaikai. Žinoma, skatinsime visus vaikus, kurie gali, prisijungti prie ugdymosi proceso, kurių tėvai sutinka, kad jie mokytųsi kartu mokyklose. Kad jiems būtų visos durys atviros, esame parengę jau ir universalaus dizaino gaires, kad visos mokyklos, kurių ugdymo procese dalyvauja įvairių poreikių turintys vaikai, būtų pasirengusios šiam pokyčiui. Tikrai jau nemažai yra nuveikta, galima... Čia tokia plati tema, aš apie ją tiesiog nekalbėjau, bet galima ir apie ją pakalbėti konkrečiai, jeigu prašys. Galime pasidalinti ir koncepcija.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Targamadžė. Ruošiasi A. Gedvilas.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū. Aš norėčiau turbūt kolegės Ligitos klausimą pratęsti. Kaip jūs įsivaizduojate įtraukiojo ugdymo ir jūsų numatomų pertvarkų: NMPP, PUPP ir taip toliau, koherenciją, kai šiandien trūksta mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, kai kai kurių jų krūvis yra labai didelis ir tos konsultacinės valandos jų nesugundys, jie fiziškai nebegalės? Aš kalbėjau su mokytojais ir švietimo pagalbos specialistais. Ir galų gale kai Vilniaus mieste jau leidžiama 32 vaikai klasėje. Tai pirmas klausimas.

Antras. Vadovų asociacija jau beveik prieš metus kreipėsi dėl biurokratijos. Iki šiandien nėra sumažinta ta biurokratija mokykloms. Vyksta eutrofikacija, kitaip sakant, pelkėjimas, deguonies kvėpavimui vis mažėja ir mažėja, nes vėl papildomi yra reikalavimai, dar antikorupcinė ir taip toliau.

Dabar trečias klausimas dėl švietimo politikos. Ar čia yra klaida, ar iš tiesų jūs Švietimo įstatymo pataisų 56 straipsnyje norite pakeisti „dalyvauti formuojant, vykdyti ir užtikrinti švietimo politiką“ ir rašyti, kad „Švietimo, mokslo ir sporto ministerija formuoja švietimo politiką“? Čia iš viso nonsensas. Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Pirmiausia dėl papildomų konsultacijų. Taip, mūsų švietimo sistemoje tikrai yra nemažai problemų. Beje, ne pas mus vienus, mokytojų trūksta ir aplinkinėse valstybėse. Bet tai nereiškia, kad mes neturime nieko daryti ir padėti mokiniams, kuriems sunkiai sekasi. Papildomoms konsultacijoms yra numatytas papildomas finansavimas. (*Balsai salėje*) Įtraukusis ugdymas... Žiūrint, apie kokią įtraukiojo ugdymo dalį jūs kalbate, nes įtraukusis ugdymas ir talentai vaikai yra, ir įvairių poreikių turintys vaikai. Jūs konkretizuokite, ką turite galvoje, kurią įtraukiojo ugdymo grupę turite galvoje, tuomet bus aiškiau, kaip atsakyti į klausimą.

PIRMININKAS. Nebuvo išjungtas.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Buvo išjungtas. Ačiū. Koherencija – tai reiškia persidengimą, nes, viena vertus, jūs einate kaip į elitą, kad NMPP tikrina ir PUPP, ir taip toliau. Aišku, tarybiniais metais buvo priverstinis orientavimas į profesinį mokymą, o kita vertus, atsiranda įtraukusis ugdymas, kur įvairių specialiųjų ugdymosi poreikių vaikai turi būti. Tai kaip čia viskas persidengia, kokia bus koherencija?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Labai gražiai persidengia, nes specialiųjų poreikių turintiems vaikams pagal jų poreikių lygį gali būti pritaikyta programa, taip pat, kaip žinome, ir šiandien yra net valstybinių brandos egzaminų laikymo tam tikri patobulinimai, sakysime, gali būti ilgesnis laikas ar dar kažkas, priklausomai nuo tų poreikių lygio. Čia puikiai derinasi. Jei vaikai turi poreikių, tai nereiškia, kad mes turėtume nustatyti jų kokią nors atskirtį.

Šiuo metu mes kaip tik priešingai – mes padedame tiems, kuriems sunkiausiai sekasi, nes ką sako įstatymo pakeitimas? Kad jeigu išlaikė nacionalinį patikrinimą keturiems arba mažiau, tau suteikiama papildoma pagalba, tai yra papildomos valandos ne didesnėse negu penkių mokinių grupėse. Mes tikrai nesifokusuojame šiuo atveju. Čia galėtų būti kritika atvirkščiai, kad mes paliekame talentus, mes kaip tik šiuo atveju sakome, kad mes negalime leisti nė vienam vaikui: jeigu tau sunkiai sekasi, tu turi tokią pačią teisę užpildyti savo spragas ir judėti į priekį. Toks tas principas yra.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Gedvilas. Ruošiasi D. Asanavičiūtė. Gerbiami kolegos, aš negaliu leisti tiems patiems klausėjams klausyti trečią ar ketvirtą kartą, nes čia išeina diskusija. Jūs po to asmeniškai, gerbiama Vilija, padiskutuosite. Ačiū. A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, jau nuo rugsėjo 1-osios mane reguliariai pasiekia informacija, kad kai kuriose mokyklose ir darželiuose nėra įleidžiami tėvai pas savo mažamečius vaikus. Kai kuriose mokyklose jie negali patekti nei į klases, nei į grupes. Ar jums žinoma tokia kai kurių mokyklų ar darželių vykdoma politika, kuri išgaliojo po pandemijos ribojimų? Ar ne ugdymo turinys ir kokybė mokykloms turi būti svarbiausias siekis? Juk puikiai žinome, kad mokytojais kai kuriais atvejais dirba studentai, klasės yra perpildytos ir daug kitų problemų.

Man natūraliai kyla klausimas, kodėl tėvams, kurie už nepilnametį vaiką yra visiškai atsakingi, mokykla gali užrakinti duris, atimti teisę pasimatyti su juo arba dalyvauti mokyklos socialiniame, kad galėtų įvertinti ugdymo aplinką ir kokybę? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Negirdėjau, kad kažkur būtų kažkokia prievarta prieš tėvų taikoma, bet mokyklos turi savo taisykles ir jos turi teisę tokias taisykles turėti. Ne vienoje Lietuvoje yra priimtose taisyklės, kad tėvai atveda vaiką iki, ypač darželio lygmeniu, mokyklos, tai nieko nuostabaus. Labai svarbu, kad bendruomenė dalyvautų tuose susitarimuose. Jeigu mokykloje yra tokios taisyklės ir bendruomenė susitaria dėl tokių taisyklių, kad tėveliai lankosi mokykloje tam tikromis valandomis, apžiūri klases, kaip jūs sakėte, bet pamokų metu ir kuomet ateinama į pamokas, tai yra atvedama iki mokyklos slenksčio ar klasės ir tuomet tėveliai jau nebedalyvauja tame procese... Nežinau, ar matėte šiandien kraupų straipsnį, „Delfi“ publikaciją ar „15min“, nepamenu. Tai čia irgi turbūt toks įvykis, sakyčiau, labai žiaurus ir tikrai verčiantis sunerimti.

Dėl klasių perpildymo, čia ir profesorė klausė, taip pat yra blogai didelė klasė, kaip ir labai maža klasė. Tai yra du blogi dalykai ir mes su jais stengiamės kovoti. Didelių klasių problema yra

didmiesčiuose. Iš esmės šiandien tai yra daugiausia Vilniaus problema. Yra tik keli atvejai kituose miestuose ir kiti miestai puikiai, žymiai geriau tvarkosi. Vilniuje mes tikrai turime problemą, kuomet kai kuriose mokyklose klasės, ypač vidurinio ugdymo, yra didesnės negu 31 mokinyš. Jeigu jau yra 31 mokinyš, Vyriausybės nutarimas labai aiškiai sako, kad klasė ar srautas skyla į dvi grupes. Tikrai šiuo klausimu dirbame ir su Vilniumi. Vilniuje yra ir mokyklų trūkumo klausimas. Sprendžiame klausimą, bet Vilniaus miesto klausimas iš esmės yra perpildytos klasės.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, paprašysiu ministrės glausčiau atsakyti, nes iš tiesų užsirašė labai daug klausti Seimo narių. Tiesiog kiti neturės galimybės paklausti, nes liko jau labai mažai laiko.

D. Asanavičiūtė. Ruošiasi D. Kepenis.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, iš tikrųjų aš norėčiau pasidžiaugti, nes žiūrint, lyginant 2022 metų ir 2023 metų finansavimą pagal sritis, jis ryškiai, žymiai didėja. Pavyzdžiui, darbo užmokesčiui ir socialinėms garantijoms skiriama daugiau 254 mln., mokslui ir studijoms skiriama daugiau 53 mln., ugdymui skiriama 11,5 mln. daugiau negu 2022 metais. Tai rodo iš tikrųjų aiškų švietimo srities prioritetą. Aišku, negaliu nesi-
džiaugti, kad lituanistinio švietimo programoms užsienyje ir mokykloms skiriamas papildomas finansavimas.

Bet mano klausimas būtų, kad būtų mokinių pasiekimams vertinti skiriama papildomai 1,5 mln. Neseniai Vyriausybė pritarė Švietimo įstatymo pataisoms, kurios numato nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimus, ketvirtokams, aštuntokams ir dešimtokams yra numatomas slenkstis. Aš noriu paklausti: ar šios priemonės padėtų gerinti mokinių pasiekimus ir kokia užsienio valstybių praktika, kokio rezultato mes galėtume tikėtis? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Būtent šie pasiūlymai buvo pateikti remiantis EBPO rekomendacijomis ir EBPO valstybių praktika.

Ką dar noriu patikslinti ir visiems Seimo nariams, kad pasiekimų patikrinimai ir šiandien vyksta, tačiau, kaip jau minėjau, jie vyksta daugiau tokie, turint tikslą konkuruoti, pasilyginti. Jie nėra privalomi. Todėl matydami matematikos pagrindinio ugdymo pasiekimų rezultatus ir geriau paanalizavę, kaip vyko pasiekimų patikrinimas, matome, kad tikrai yra problemų, nes vaikai nežiūri į tą patikrinimą rimtai. Matome, jog nemažai ant vadinamųjų uždavinių sprendimo lapų net pavardės nesugebėta užsirašyti. Tie duomenys, kuriuos mes šiandien turime, aš manau, tikrai jau turėtų būti stipriai geresni kitais metais, kai mes turėsime privalomą arba visiems mokiniams būtiną pasiekimų patikrinimą.

Man atrodo, čia svarbiausias momentas, kad patikrinimas nėra šiaip sau patikrinimas: mes norime pasižiūrėti. Mes norime padėti – čia yra pagrindinė žinia ir tėvams, ir vaikams. Mes norime suteikti grįžtamąjį ryšį, kur sunku, kur spragos, ir padėti, kad mokinys galėtų žygiuoti drąsiai, pakelta galva, o ne sėdėti paskutiniame suole.

PIRMININKAS. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiama ministre, noriu paklausti apie moksleivių sveikatos raštingumo ugdymą. Sprendžiant iš to, ką matome dabar, tam tikslui dėmesio yra skiriama per mažai arba visai neskiriama, nes kasmet auga moksleivių antsvoris po 2 % per metus, jau didesnė pusė šaukiamojo amžiaus jaunuolių nebetinka kariuomenei, studentų sveikata visiškai prasta. Ar nemanote, kad tas dėmesys, ta pinigų suma, kuri dabar šiandien skiriama, ko gero, net nesudaro trečdalis to, kas leistų sustabdyti ligotumo augimą arba tiems jaunuoliams grąžintų sveikatą, nes jie tuoj pat turi eiti į kariuomenę ir nebetinka jai, o ta suma yra gerokai, gerokai virš 100 mln. Kada mes pasakysime – reikia ir nė žingsnio atgal? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Tikrai labai svarbu ir mes sakome, kad reikia ir svarbu. Ką noriu akcentuoti, kur matome tam tikrus trūkumus? Tai yra fizinio lavinimo pačių pamokų kokybė. Mes tikrai mažai dėmesio skiriame... Šiandien daugiau dėmesio skiriame tam tikriems, taip sakant, galbūt kartais ir normatyvams, bet žymiai mažiau aiškinimui ir pagalbai, kaip sportuoti, kokia dieta galėtų būti – visiems šiems klausimams mes skiriame tikrai mažokai dėmesio. Mes nuo kitų metų pradėdame gyvenimo įgūdžių programą, ten vienas iš elementų taip pat bus jūsų minimas. Tikrai tam skiriama ir skirsime dėmesio. Taip pat yra ir sveikatos įgūdžių progra-

ma. Taigi, tikrai dėmesio tam skiriame. Norėtusi galbūt ir daugiau, ir kad tėvai rodytų geresnį pavyzdį, ir šeimose būtų daugiau kalbama apie sveiką gyvenseną. Jūs labai labai teisingai minite ir čia mes turime susitelkti, sportuoti, daugiau kalbėti apie tai, nes, kaip žinome, jeigu užaugs vaikas, nesusipažinęs su sveikos gyvensenos principais, neturintis šių įgūdžių, tai mes turėsime daugiau ligų, reikės daugiau gydyti, daugiau išlaidų sveikatai ir žmogus bus nelaimingas. Tikrai pritariu, kad tam reikia daug dėmesio.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, Vyriausybės pusvalandžio laikas baigėsi. Aš labai apgailėstauju, kad tie, kurie užsirašė, nebegalės paklausti. Galbūt asmeniškai, nes iš tiesų ir pagal mūsų darbotvarkę dar turime klausimų, kurių negalime uždelsti. Ačiū.

14.33 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 straipsnio pakeitimo ir papildymo antruoju³ skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1115, Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 104¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1116, Administracinių nusižengimų kodekso 247 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1117 (svarstymas)

Darbotvarkės 2-2.1 klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo ir papildymo antruoju³ skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1115. Svarstymo stadija. Pranešėjas pagrindinio komiteto, Aplinkos apsaugos komiteto, L. Jonauskas.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, atsižvelgdamas į Vyriausybės išvadą, į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymus, į Teisingumo ministerijos išvadą, komitetas bendru sutarimu siūlo grąžinti pagrindinį įstatymo projektą ir jo lydimuosius projektus iniciatoriams tobulinti. Ačiū.

PIRMININKAS. Lydimieji yra Aplinkos apsaugos įstatymo papildymo 104¹ straipsniu įstatymo projektas ir Administracinių nusižengimų kodekso 247 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Taip.

PIRMININKAS. Dar dėl Administracinių nusižengimų kodekso 247 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pagrindinio komiteto pranešėjas S. Šedbaras. Nėra. Ar galėtų... Kadangi nematau salėje kitų asmenų, tai pristatysiu aš pagrindinio Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą dėl Administracinių nusižengimų kodekso 247 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Taip pat, atsižvelgdamas tiek į Teisės departamento, tiek į Vyriausybės nuomones, komitetas siūlo grąžinti iniciatoriams tobulinti. Kolegos, balsuosime, kai ateis balsavimo laikas. Dėl motyvų nebėra norinčių. Buvo vienas žmogus, bet persigalvojo. Dėl motyvų kalbėti niekas nenori. Kaip ir minėjau, balsuosime per numatytą balsavimo intervalą.

14.34 val.

Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2, 4 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2150(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2151(2), Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2152(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 23, 24, 32, 37, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2153(2), Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2154(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1311 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2155(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 3, 8, 10, 12, 19, 22, 24, 27, 28, 33, 34, 39, 42, 46, 49, 53 straipsnių, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 27¹, 52¹ straipsniais įstatymo Nr. XIV-340 9 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2156(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės kompleksinis 2-3 klausimas. Čia yra keletas projektų, netgi septyni projektai: Teritorijų planavimo įstatymo, Statybos įstatymo, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo, Žemės įstatymo, Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo, taip pat dar vieno Žemės įstatymo ir Statybos įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymų projektai. Svarstymo stadija. Pranešėja – Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkė A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aplinkos apsaugos komitetas svarstė minėtą paketą lapkričio 9 dieną. Kaip pagrindinis komitetas jis svarstė šešis projektus – Teritorijų planavimo įstatymą, Statybos įstatymą, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymą, Žemės įstatymą, Žemės įstatymo pakeitimo įstatymą ir Statybos įstatymą. Komitetas pateiktiems projektams pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Tiesa, dėl Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pagrindinis komitetas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Pranešėjas turėtų būti L. Kasčiūnas, jo salėje nematau. Nematau nė vieno komiteto nario. Tokiam svarbiam komitetui neatsakinga nebūti ir nepranešti komiteto nuomonės.

Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą lapkričio 4 dieną ir nutarė pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam projektui.

Dėl motyvų nematau norinčių kalbėti. Balsuosime numatytu laiku.

14.37 val.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1985(2) (svarstymas)

Kolegos, dabar yra darbotvarkės 2-4 klausimas – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėja – pagrindinio Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkė A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, mes komitete minėtą įstatymo projektą svarstėme lapkričio 9 dieną. Projektui buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Dar papildomas yra Kaimo reikalų komitetas. Kadangi nematau komiteto pirmininko, kuris paskirtas pranešėju, pakviesiu J. Gudauską pateikti komiteto, kaip papildomo komiteto, išvadą.

J. GUDAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Kaimo reikalų komitetas apsvarstė šį įstatymą ir visi Kaimo reikalų komiteto nariai balsavo už.

PIRMININKAS. Diskutuoti nėra norinčių. Kadangi dėl šio projekto yra pasiūlymų, tai turbūt pradėsime nuo pasiūlymų svarstymo ir... (*Balsai salėje*) Kaip suprantu, visoms komiteto išvadoms, kolega, pritarė, taip? J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Iš tikrųjų balsuoti čia nebus ko, aš sutinku su komiteto pozicija. Trims pasiūlymams pritarta iš dalies, vienam nepritarta. Aš neprašysiu balsuoti. Galima laikyti, kad pasiūlymai yra pereiti, kaip sakoma.

PIRMININKAS. Sutinkate su komiteto nuomone?

J. RAZMA (TS-LKDF). Taip, su komiteto pozicija, kuri yra išvadoje.

PIRMININKAS. Ten, kur pritarti iš dalies?

J. RAZMA (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Kolegos, iki balsavimo intervalo dar turime keletą minučių, tai mes užgriebsime dar porą projektų.

14.40 val.

Želdynų įstatymo Nr. X-1241 5, 13, 14 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1755(2), Administracinių nusižengimų kodekso 281, 356 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1756(2) (svarstymas)

Dabar darbotvarkės 2-6 klausimas, apimantis du projektus. Želdynų įstatymo 5, 13, 14 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1755(2). Dėl Administracinių bus kitas komitetas. Pagrindinio komiteto, Aplinkos apsaugos komiteto, pranešėjas – R. Vaitkus. Svarstymo stadija.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aplinkos apsaugos komitetas spalio 19 dieną svarstė įstatymo projektą ir buvo pritarta bendru sutarimu. Ir lydimajam.

PIRMININKAS. Ačiū. Papildomo komiteto, Kaimo reikalų komiteto, pirmininko pavaduotojas V. Kanopa.

V. KANOPA (*LSDPF*). Komitetas svarstė ir sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Seimo paskirtam pagrindiniam Aplinkos apsaugos komitetui projektą tobulinti pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Įvertinti realų įstatymo įsigaliojimo terminą. Balsavimo rezultatai: vienbalsiai – 7. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas – Administracinių nusižengimų kodekso 281, 356 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1756(2). Svarstymo stadija. Pagrindinio Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, tai yra ką tik pristatyto Želdynų įstatymo projekto lydimasis. Buvo numatytos patikslintos, padidintos daugiau, sakyčiau, baudos už neteisėtą medžių kirtimą. Komitetas svarstė ANK pataisų projektą, čia yra vieno straipsnio pataisos. Taip pat ir kompetencijos dar tikslinamos. Įvertino Aplinkos apsaugos komiteto pasiūlymą ir visų 8 dalyvavusių posėdyje balsais buvo pritarta komiteto patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama pirmininkei.

14.42 val.

Želdynų įstatymo Nr. X-1241 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1023(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Želdynų įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1023(2). Pagrindinio Aplinkos apsaugos komiteto pranešėjas – R. Vaitkus. Svarstymo stadija.

R. VAITKUS (*LSF*). Dėkui, posėdžio pirmininke. Spalio 19 dieną Aplinkos apsaugos komitetas svarstė įstatymo projektą ir buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Kaimo reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas V. Kanopa pateiks komiteto išvadą.

V. KANOPA (*LSDPF*). Komiteto pasiūlymas, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateiktas pastabas ir pasiūlymus, grąžinti projektą iniciatoriams tobulinti, pasiūlymas toks: projektą tobulinti pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Vyriausybės pateiktas pastabas, pasiūlymus, taip pat tobulinant įstatymo projektą įvertinti realų įstatymo įsigaliojimo terminą. Už – 5, prieš – 1, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijose nėra norinčių kalbėti. Dėl motyvų taip pat.

14.43 val.

Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo Nr. XIV-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2043(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2043(2). Pagrindinio komiteto, Aplinkos apsaugos komiteto, pranešėjo nematau. Prašom pirmininkę A. Gedvilienę pristatyti išvadą.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Aplinkos apsaugos komitetas lapkričio 9 dieną svarstė kolegos R. Vaitkaus užregistruotą įstatymo projektą ir pritarė bendru sutarimu atsižvelgęs į Teisės departamento pastabas.

PIRMININKAS. Ačiū pirmininkei. Kviečiu papildomo komiteto, Kaimo reikalų komiteto, pirmininko pavaduotoją V. Kanopą pateikti komiteto išvadą.

V. KANOPA (*LSDPF*). Komiteto sprendimas ir pasiūlymai: pritarti iniciatoriaus pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms, taip pat siūlyti Seimo paskirtam pagrindiniam Aplinkos apsaugos komitetui projektą tobulinti pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Specialiųjų tyrimų tarnybos pateiktas pastabas ir pasiūlymus, jiems komitetas pritarė. Už – 5. Vienbalsiai.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Nėra norinčių diskutuoti. Dėl motyvų kalbėti taip pat nėra norinčių.

14.45 val.

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 8² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1118(2), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 108¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1119(2), Administracinių nusižengimų kodekso 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1120(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-9 klausimas, kompleksinis klausimas, susidedantis iš trijų projektų. Dėl dviejų projektų – Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 8² straipsnio pakeitimo įstatymo projekto bei Aplinkos apsaugos įstatymo 108¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto – svarstymo stadijoje kviečiu pagrindinio komiteto pranešėją – pirmininkę A. Gedvilienę.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymas buvo svarstytas Aplinkos apsaugos komitete spalio 19 dieną. Nutarta pritarti Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 8² straipsnio pakeitimo projektui ir komiteto išvadoms. Pritarta bendru sutarimu. Lydimiesiems taip pat.

PIRMININKAS. Ačiū.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Minutėlę, aš dar pasitiksiu. Taip, bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū pirmininkei. Kviečiu dėl Administracinių nusižengimų kodekso 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pagrindinio komiteto pirmininką S. Šedbarą. Svarstymo stadija.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kolegos, taip pat lydimasis Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo pataisų projektas – Administracinių nusižengimų kodekso pataisos, čia patikslinamos sąvokos, patikslinamos sankcijos už šio reguliacinio įstatymo pažeidimą, komitetas svarstė šių metų lapkričio 9 dieną. Visų 8 dalyvavusiųjų balsais už buvo pritarta šiam projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Papildomo komiteto, Aplinkos apsaugos komiteto, nuomonę jau išsakė anksčiau kalbėjusi komiteto pirmininkė. Svarstymo stadijoje buvo vienas diskutantas – K. Adomaitis, tačiau aš jo nematau salėje. Dėl balsavimo motyvų R. Vaitkus taip pat atsisako kalbėti, nors buvo užsirašęs. Kolegos, balsuosime netrukus, už keletą minučių.

14.47 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 417, 589 ir 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1292(5) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 417, 589 ir 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Svarstymas. Pagrindinio komiteto, Teisės ir teisėtvarkos komiteto, pirmininkas S. Šedbaras pateiks išvadą.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Čia, kolegos, buvo mūsų kolegės M. Ošmianskienės pasiūlymas sugriežtinti atsakomybę už automobilių statymą tam nustatytose vietose, kuriose stato tik neįgalieji. Komitetas šiek tiek patobulino projektą. Visų 8 balsais už lapkričio 9 dieną jam buvo pritarta.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Diskusijoje taip pat nėra norinčių dalyvauti.

14.48 val.

Administracinių nusižengimų kodekso Nr. XII-1869 29 ir 134 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1794(2) (svarstymas)

Dar vienas darbotvarkės 2-11 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 29 ir 134 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Svarstymo stadija. Pagrindinio komiteto pranešėjas – Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Šį kartą, kolegos, yra komiteto pirmininko M. Majausko pasiūlymai dėl Administracinių nusižengimų kodekso. Jie susiję su loterijos bilietais pardavimu, tiksliau, su draudimu parduoti nepilnamečiams ir sustiprinta atsakomybe. Komitetas, įvertinęs ir Teisės departamento, Teisingumo ministerijos, Policijos departamento pozicijas, svarstė lapkričio 9 dieną. Visiems posėdyje dalyvavusiems 7 pritarus, balsavus už, pritarė šiam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū komiteto pirmininkui. Matau, dar galime vieną projektą svarstyti.

14.49 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 463 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3422 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2048(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 463 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3422 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas. Pranešėjas – Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Čia yra visiškai techninis projektas, nes persidengia kelios ANK redakcijos. Norint tarpusavio prieštaravimus, kadangi per skirtingus komitetus eina, pašalinti, reikia tam tikrą redakciją vieno ANK projekto pripažinti netekusia galios. Komitetas svarstė šį projektą taip pat lapkričio 9 dieną ir visiems 8 dalyvavusiems balsavus už buvo pritarta šiam patikslinimui.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas pirmininke.

Kolegos, pagal tradiciją pradedame balsavimo intervalą nuo paskutinio pristatyto projekto – Administracinių nusižengimų kodekso 463 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3422 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto. Svarstymo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 89, balsavo 89: už – 78, prieš nėra, susilaikė 11. Po svarstymo projektui pritarta.

14.51 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 straipsnio pakeitimo ir papildymo antruoju³ skirsnio įstatymo projektas Nr. XIVP-1115, Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 104¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1116, Administracinių nusižengimų kodekso 247 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1117 (svarstymo tęsinys)

Gerbiami kolegos, toliau tęsiame jau popietinės darbotvarkės pirmus tris projektus. Juos visus pagrindiniai komitetai pasiūlė grąžinti iniciatoriams tobulinti. Tai yra Atliekų tvarkymo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo ir papildymo antruoju³ skirsnio įstatymo projektas, Aplinkos apsaugos įstatymo papildymo 104¹ straipsniu įstatymo projektas ir Administracinių nusižengimų kodekso 247 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Ar galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū, bendru sutarimu pritarta grąžinti iniciatoriams tobulinti. Dėkoju, kolegos.

14.52 val.

Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2, 4 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2150(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2151(2), Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2152(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 23, 24, 32, 37, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2153(2), Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2154(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1311 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2155(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 3, 8, 10, 12, 19, 22, 24, 27, 28, 33, 34, 39, 42, 46, 49, 53 straipsnių, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 27¹, 52¹ straipsniais įstatymo Nr. XIV-340 9 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2156(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Teritorijų planavimo įstatymo 1, 2, 4 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2150(2) ir lydimieji projektai: Statybos įstatymo 27 straipsnio pakeitimo projektas, taip pat Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Žemės įstatymo 2, 23, 24, 32, 37, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, taip pat Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas bei Statybos įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 27¹, 52¹ straipsniais įstatymo

9 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Svarstymo stadija. Ar galime pritarti bendru sutarimu, ar balsuojame? Kadangi čia yra paketas iš septynių projektų, gal balsuojame.

Dėl vedimo tvarkos – A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Aš norėčiau frakcijos vardu paprašyti skubos dėl šitų įstatymų projektų.

PIRMININKAS. Dar nebalsavome, gerbiama kolege, tai po balsavimo. Balsuojame, kolegos. Primenu, svarstymo stadija.

Užsiregistravo 117, balsavo 117: už – 113, prieš nėra, susilaikė 4. Po svarstymo septyniems projektams pritarta. Jūs prašote po svarstymo...

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Frakcijos vardu prašome skubos dėl šito paketo.

PIRMININKAS. ...skubos. Kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti skubai dėl šių septynių projektų? (*Balsai salėje: „Ne!“*) Nėra prieštaraujančių, pritarta. Ne, yra. Prieštarauja vienas Seimo narys. Balsuojame.

Užsiregistravo 117, balsavo 113: už – 102, prieš – 11. Skubai pritarta dėl šių projektų.

14.55 val.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1985(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1985(2). Svarstymo stadija. Balsuojame. (*Balsai salėje*) Kad nebuvo užsirašę. Tuo metu, kai buvo laikas kalbėti, nebuvo užsirašiusių asmenų salėje.

Užsiregistravo 115, balsavo 115: už – 111, prieš nėra, susilaikė 4. Po svarstymo projektui pritarta.

14.57 val.

Želdynų įstatymo Nr. X-1241 5, 13, 14 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1755(2), Administracinių nusižengimų kodekso 281, 356 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1756(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Želdynų įstatymo 5, 13, 14 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1755(2). Svarstymo stadija. Ir lydimasis – Administracinių nusižengimų kodekso kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1756(2). Svarstymo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 117, balsavo 116: už – 108, prieš nėra, susilaikė 8. Po svarstymo projektams pritarta.

14.58 val.

Želdynų įstatymo Nr. X-1241 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1023(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Želdynų įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1023(2). Svarstymo stadija. Gal galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Pritaria-me? Ne, yra nesutinkančių. Balsuojame.

Užsiregistravo 117, balsavo 117: už – 101, prieš nėra, susilaikė 16. Po svarstymo projektui pritarta.

14.59 val.

Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo Nr. XIV-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2043(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2043(2). Svarstymo stadija. Gal čia galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime, niekas neprieštarauja. Ačiū, pritarta bendru sutarimu įstatymo projektui po svarstymo.

14.59 val.

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 8² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1118(2), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 108¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1119(2), Administracinių nusižengimų kodekso 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1120(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-9 kompleksinis klausimas iš trijų projektų: Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 8² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1118(2), Aplinkos apsaugos įstatymo 108¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1119(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1120(2). Svarstymo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 117, balsavo 117 Seimo narių: už – 108, prieš nėra, susilaikė 9. Visiems trims projektams pritarta po svarstymo.

15.00 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 417, 589 ir 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1292(5) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 417, 589 ir 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1292(5). Svarstymo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 114, balsavo 114 Seimo narių: už – 105, prieš nėra, susilaikė 9. Projektui pritarta po svarstymo.

15.02 val.

Administracinių nusižengimų kodekso Nr. XII-1869 29 ir 134 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1794(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas – Administracinių nusižengimų kodekso 29 ir 134 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1794(2). Svarstymo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 114, balsavo 112 Seimo narių: už – 79, prieš – 4, susilaikė 29. Projektui pritarta po svarstymo. Balsavimo intervalą baigėme.

15.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2251 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas... Kadangi mes smarkiai užbėgome į priekį, dabar darbotvarkės rezervinis 4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2251. Kviečiu Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją J. Razmą. Dėl komitetų sudėties.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šiandien Seime prisiekė nauja Seimo narė. Be abejo, ilgai nelaukę, mes turime jai sudaryti galimybę dirbti kuriame nors komitete. Kiek įmanoma, atsižvelgdami į pageidavimus. Ryšium su tuo ir keičiama kai kurių komitetų sudėtis. Keičiasi tik Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos atstovai. Ateities komitete išbraukiame Darbo partijos frakcijos atstovą A. Gedvilą, kurio prašymą jau senokai turime. O kokie siūlomi pakeitimai? Į Biudžeto ir finansų komitetą, padidinus kvotą, būtų įrašomas J. Džiugelis. D. Asanavičiūtė užimtų jo vietą Socialinių reikalų ir darbo komitete. L. Andrikienė, be abejo, būtų išbraukiama iš Užsienio reikalų komiteto. Čia naujas Tėvynės sąjungos frakcijos atstovas nebūtų deleguojamas, nes buvo kvota per didelė, šiandien Seniūnų sueigoje ji yra pakoreguota. Tai tiek dėl komitetų sudėties.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama Pirmininko pirmajam pavaduotojui. Matau, per šoninį mikrofoną V. Ažuolas dėl vedimo tvarkos.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Frakcijos vardu prašau šiuo klausimu pertraukos iki kito posėdžio.
PIRMININKAS. Iki kito posėdžio.

J. RAZMA (TS-LKDF). Labai gaila, nes nauja Seimo narė neturės galimybės dirbti komitete dėl jūsų tokio sumanymo, dėl kurio nebuvo išsakyta ir jokių motyvų. Motyvai turėtų būti išsakyti dėl pertraukos.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Galima apsispręsti balsuojant.

PIRMININKAS. Tokia Statutu neaprašyta situacija. Šiaip tai statutinis reikalavimas frakcijos vardu, bet kadangi šiandien prisiekė nauja Seimo narė. Jeigu mes... (*Balsai salėje*) Aš norėčiau pabaigti, gerbiamieji kolegos. Bet jeigu mes nepriimsime šiandien to nutarimo, ji tiesiog dar iki ketvirtadienio negalės nieko dirbti komitete. Aš nežinau, gerbiami kolegos. Aš priverstas vis tiek paleisti balsavimą. Prašom. Kas už tai, kad būtų paskelbta pertrauka iki kito posėdžio dėl Seimo nutarimo dėl komitetų sudėties pakeitimo.

Užsiregistravo 95, balsavo 94: už – 37, prieš – 49, susilaikė 8. Pasiūlymui pritarta.

A. PETROŠIUS dėl vedimo tvarkos.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Mano balsą įskaitykite prieš.

PIRMININKAS. Prašom pakartoti, aš nenugirdau.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Mano balsą šiuo klausimu prašau įskaityti prieš.

PIRMININKAS. Dėl protokolo A. Petrošiaus balsas prieš. Dėl vedimo tvarkos. Prašom.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Aš norėčiau kreiptis į Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakciją. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, labai didelis triukšmas. Nieko negirdėti.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Gal jie galėtų įvardinti tikrąją priežastį? Štai V. Ažuolas labai linksmas nusiteikęs, kodėl buvo paimta pertrauka šiuo klausimu? Žmogus yra išrinktas piliečių, davęs priesaiką šiandien, turi pradėti darbą komitetuose. Jūs sabotuojate visą procesą. Kuo remdamiesi? Iš smagumo, malonumo? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kolegos, nereplikuokite iš vietos.

15.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2250 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2250.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kitas nutarimo projektas susijęs, aišku, su numatomais komitetų sudėties keitimais, juo yra koreguojami kai kurių komitetų narių skaičiai. Šiuo atveju, natūralu, Užsienio reikalų komiteto narių skaičius vienu vienetu sumažėtų, o Biudžeto ir finansų komiteto narių skaičius vienu vienetu padidėtų. Taip pat vienu vienetu sumažėtų Ateities komiteto narių skaičius, kaip skelbėme, planuojant iš jo išbraukti A. Gedvilą pagal jo prašymą.

PIRMININKAS. Klausia... Užsirašė klausti P. Gražulis, bet jis nenori klausti, aš taip matau. P. Gražulis nenori klausti? Nenori.

Per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos – A. Palionis.

A. PALIONIS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš tik noriu atkreipti dėmesį, kad, mano galva, iš pradžių turėjo būti šitas nutarimas, kada mes komitete padidiname žmonių skaičių ir pritariame, o tada jau, kokius žmones įdedame. Dabar atsidarykite nutarimo Nr. XIVP-2251 tekstą, kuris yra posėdžio salėje paduotas su raudonais klausukais. Paluckas – Gintaras, ne Gintas. Dėl to ir prašome pertraukos, nes nutarimų projektai turi būti parengti taisyklingai.

J. RAZMA (TS-LKDF). Nėra jokių pavardžių šitame projekte, čia tik skaičiai.

A. PALIONIS (LRF). Prieš tai buvusi klausimu, kur buvo pavardės surašytos, pasižiūrėkite nutarimo projektą Nr. XIVP-2251 – su klausukais ir vardai, pavardės...

J. RAZMA (TS-LKDF). Jeigu pastebite netikslumų, iki priėmimo juos lengvai ištaisome. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Aš nesuprantu, ar čia užslėptas Ž. Pavilionio skyrimas Užsienio reikalų komiteto pirmininku? Kas čia yra, paaiškinkite, nesuprantu aš šios procedūros. Pavardžių nėra, nieko nėra.

J. RAZMA (TS-LKDF). Čia yra tik, kaip sakiau, komitetų narių skaičiaus pasikeitimo fiksavimas dėl numatomų kai kurių sudėčių pakeitimų. Jeigu jūs būtumėte nesikalbėję užkulisiuose, būtumėte supratę turbūt pakeitimo esmę. Aš sutinku su pastaba, kad šis projektas turėjo būti šiandien teikiamas pirmas, čia pastaba teisinga.

PIRMININKAS. Kolegos, priekaištas dėl ankstesnio projekto, dėl narių sudėties komitetuose. Aš nematau projekte jokių klausukų. Tiesiog frakcijos savo kvotų ribose keičia narius iš vieno komiteto į kitą ir papildo atitinkamai nauju Seimo nariu, nauja Seimo nare. Tai viskas. O šis projektas yra dėl sudėties. Pateikimo stadijoje klausimų daugiau nematau, dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Ar bendru sutarimu galime pritarti nutarimui dėl skaičiaus? Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Svarstymas. Svarstymo stadijoje nėra norinčių diskutuoti, dėl motyvų taip pat nematau. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta, ačiū.

Priėmimo stadija. Vienas straipsnis. Dėl motyvų nematau, nėra norinčių kalbėti dėl motyvų. Ar galime pritarti 1 straipsniui? Ačiū, pritarta.

Kolegos, balsuojame dėl Seimo nutarimo. Atsiprašau, balsavimo intervalas jau baigėsi. Balsuosime vėliau.

Darbotvarkės rezervinis 6 klausimas dėl Seimo komitetų pirmininkų ir pavaduotojų... Neregistruotas, atsiprašau.

15.14 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2255 (pateikimas)

Darbotvarkės rezervinis 7 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“...

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, manau, šio projekto negalime priimti, kol nepriėmėme komitetų sudėties pakeitimo, nes tai yra susiję projektai. Tai neišvengiamai šitą projektą turime atidėti kitam posėdžiui, nes kol nepriimtas anas, tai šitas projektas atrodo nekorektiškai, kadangi čia jo atžvilgiu siūlomi patikslintos sudėties komitetų pavaduotojai. Bet galime svarstyti komisijų sudėties keitimus.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, bet dėl šio projekto reikia padaryti pertrauką, nes pirma reikia patvirtinti sudėtį, o po to jau galėsime svarstyti šį projektą.

J. RAZMA (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Pertrauka iki kito posėdžio. Tiesiog priversti daryti, nes dar nepriėmėme nutarimo dėl komitetų sudėties.

J. RAZMA (TS-LKDF). Taip.

15.16 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2254 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS. Kitas rezervinis 8 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2254.

J. RAZMA (TS-LKDF). Šiuo nutarimo projektu mes pakeistume Seimo Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos sudėtį. Vietoj mandato atsisakiusios L. L. Andrikienės į komisiją įrašytume naująją Seimo narę A. Jakavonytę.

PIRMININKAS. Klausti nėra užsirašiusių. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių. Pateikimo stadijoje galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Svarstymas. Diskutuoti nematau norinčių. Kalbėti dėl balsavimo motyvų taip pat. Ar galime pritarti projektui svarstymo stadijoje? Ačiū, pritarta.

Priėmimo stadija. Vienas straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Priėmimas. Dėl balsavimo motyvų dėl viso taip pat nėra norinčių kalbėti.

Dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną – A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš tik norėčiau atsiklausti, ar mes dar esame balsavimo režiuose, nes panašu, kad ne ir negalime balsuoti bendru sutarimu?

PIRMININKAS. Mes nebalsuojame, bet kadangi čia yra Seimo nutarimai, paprastesnė tvarka, todėl mes balsuosime jau dėl jų priėmimo, bet pateikimo ir svarstymo stadijoje, kad tiesiog pagreitintume tą procesą, mes galime tai daryti.

15.18 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. XIV-88 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2253 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kolegos, kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 17 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2253. Pateikimo stadija. Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kaip žinome, L. L. Andrikienė buvo ir Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos nare. Dabar vietoj jos būtų į šią komisiją įrašoma A. Jakavonytė. Taip pat formuojant šią komisiją yra numatomi narių pavaduotojai, tai A. Jakavonytės pavaduotoja liktų V. Aleknaitė-Abramikienė, ji buvo L. Andrikienės pavaduotoja.

PIRMININKAS. Jūsų užsirašė klausti P. Gražulis. Ar P. Gražulis nenori klausti? Matau, kad jis turi įdomesnį užsiėmimą, tad atsisako klausti.

Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti. Galime pateikimo stadijoje pritarti nutarimo projektui? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Svarstymas. Diskutuoti nėra norinčių. Dėl balsavimo motyvų taip pat nematau norinčių kalbėti. Ar galime svarstymo stadijoje pritarti? Ačiū, pritarta.

Priėmimo stadija. Susideda iš dviejų straipsnių. 1 straipsniui galime pritarti? Ačiū, pritarta. 2 straipsniui priėmimo stadijoje galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Balsuosime, kai bus balsavimo intervalas.

15.20 val.

Informaciniai pranešimai

Prieš 10 rezervinį klausimą, gerbiami kolegos, aš noriu paskelbti. Jau suėjo laikas dėl balsų skaičiavimo grupės sudėties. Kitą mėnesį iki gruodžio 15 dienos (pagal Statuto 119 straipsnį), kai nenaudojama elektroninė balsų skaičiavimo sistema, balsavimus organizuoja ir balsus skaičiuoja balsų skaičiavimo grupė. Jos sudėtis būtų tokia: Laisvės frakcija – K. Adomaitis, Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija – R. Budbergytė, Darbo partijos frakcija – V. Giraitytė-Juškevičienė, Liberalų sąjūdžio frakcija – A. Lydeka, Lietuvos regionų frakcija – B. Pietkiewicz, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija – J. Sejonienė, Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“ – Z. Streikus, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija – J. Varžgalys. Gerbiami kolegos, kuriuos paskelbiau, turėkite omenyje, kai reikės balsuoti slapta ar kitaip, jūs turėsite padirbėti šį mėnesį.

15.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-50 „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2252 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 10 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2252. Pranešėjas – J. Razma. Pateikimas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, L. L. Andrikienė taip pat buvo ir Laisvės premijų komisijos nare. Suprantama, ją dabar turime išbraukti. Naujoji Seimo narė A. Jakavonytė kaip tik sutinka darbuotis šioje komisijoje. Ją įrašytume į šios komisijos sudėtį. Aš manau, kad būtent jos narystė šioje komisijoje kaip tik turi labai rimtą pagrindą.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, nėra norinčių klausti. Dėl balsavimo motyvų kalbėti taip pat nėra norinčių. Ar galime po pateikimo pritarti šiam nutarimo projektui? Ačiū, galime, pritarta.

Svarstymas. Taip pat diskutuoti nėra norinčių. Ir dėl balsavimo motyvų nematau norinčių kalbėti. Galime pritarti po svarstymo? Ačiū, pritarta.

Priėmimo stadija. Nutarimo projektas iš vieno straipsnio. Galime pritarti vieninteliui 1 straipsniui? Ačiū, pritarta.

Balsuosime per numatytą balsavimo intervalą. Kada tai bus, posėdžio pirmininkas paskelbs truputį vėliau, nes mes šiek tiek paskubėjome ir sutaupėme nemažai laiko.

Dabar darbotvarkės 2-13 klausimas. (*Balsas salėje*) Darbotvarkės 2-13 klausimo negalime imti, nes nematau Energetikos ministerijos pranešėjų.

15.22 val.

Strateginių prekių kontrolės įstatymo Nr. I-1022 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2215 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-14 klausimas – Strateginių prekių kontrolės įstatymo Nr. I-1022 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2215. Pranešėja – ministrė A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LF). Labai ačiū. Gerbiami Seimo nariai, pristatau Vyriausybės teikiamą Ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtą Strateginių prekių kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Du tikslai. Teikiamu projektu siekiame patobulinti strateginių prekių kontrolės teisinį reguliavimą. Pirma. Įgyvendinti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/821, nustatančio Bendrijos dvejopo naudojimo prekių eksporto, persiuntimo, susijusių tarpininkavimo paslaugų ir tranzito kontrolės režimą, nuostatas.

Antra. Siekti užtikrinti, kad strateginių prekių kontrolės sistema taptų veiksmingesnė, atsižvelgiant į kylančias rizikas nacionaliniam saugumui.

Teikiamu projektu siūlomos priemonės apima Europos Sąjungos reglamento dėl dvejopo naudojimo prekių kontrolės nuostatų įgyvendinimą. Jose nustatyta, kad dvejopo naudojimo prekių, neišvardintų mano paminėto reglamento 1 priede, eksportas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka gali būti draudžiamas dėl priešasčių, susijusių su visuomenės saugumu, įskaitant teroro aktų prevenciją arba žmogaus teisių apsaugą. Įstatymas papildytas nuostatomis, kad dvejopo naudojimo prekių, neišvardintų reglamento 1 priede, tranzitas gali būti uždraustas arba nustatytas reikalavimas gauti leidimą.

Teikiamu įstatymo projektu taip pat siekiama suderinti Strateginių prekių kontrolės įstatymo nuostatas su Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo nuostatomis nurodant, kad karinei įrangai priskirtų A kategorijos ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių eksportas, importas, tranzitas ir tarpininkavimas A kategorijos ginklais, ginklų priedėliais, šaudmenimis ir jų dalimis yra draudžiamas, išskyrus Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme nustatytus atvejus. Įstatymas papildytas nuostata, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerijos išduodama licencija nereikalinga dėl B, C, D kategorijos ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų ir jų dalių, kontroliuojamų Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme nustatytais atvejais.

Siūloma sugriežtinti reikalavimus sertifikuojamos karinės įrangos gavėjo patikimumui įvertinti, papildyti licencijų neišdavimo, sustabdymo ir galiojimo panaikinimo pagrindus, siekiant užtikrinti licencijos išdavimo atitiktį nacionalinio saugumo interesams, įvertinti subjekto, vykdančio su strateginėmis prekėmis susijusius sandorius, patikimumą. Paminėtina, kad projekte numatyta galimybė strateginių prekių kontrolę atliekančioms valstybės institucijoms, susiduriančioms su ekspertų konsultacijų dėl prekių klasifikavimo poreikiu, gauti reikalingas ekspertines konsultacijas. Tiesiog sureguliuojame, suvienodiname nuostatas su Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymu, perkeliame direktyvą, sugriežtiname A kategorijos ginklų kontrolę. Jeigu paprastais žodžiais, tokie yra pakeitimai. Prašau palaikymo.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori klausti vienas Seimo narys. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, ar jūs ne per plačiai užsimojote? Dvigubos paskirties prekės gali būti naudojamos, kaip matome jau iš dešimtmečius besitęsiančio terorizmo, tai ir įvairios trąšos, kuro saugyklos, dujos ir visa kita. Ar nebus per sunku sukontroliuoti ir kas įvertins, pavyzdžiui, kam azoto trąšos važiuoja? Galbūt yra potencialus koks nors planuojamas negeras įvykis.

A. ARMONAITĖ (LF). Žiūrėkite, perkeliame ir nuostatos kalba apie labai aiškių kategorijų ginklus, pavyzdžiui, A kategorijos, raketas ir taip toliau.

Dvejopo naudojimo prekių yra įvairių – tai yra tiesa, tam yra speciali komisija, kurioje dalyvauja institucijų atstovai, ir ji nuolat veikia prie mūsų Ekonomikos ir inovacijų ministerijos. Šiuo metu ji ypač daug darbo turi ir aš esu labai dėkinga tiek tarnybų atstovams, tiek ministerijų atstovams, kad jie yra labai proaktyviai išitraukę. Tai komisija vertina ir sprendžia, ar išduoti, ar neišduoti, pavyzdžiui, eksporto licenciją.

Pasakysiu dar daugiau, per tą komisiją eina ir pagalbos Ukrainai prekės, ten dabar ypač daug darbo yra, bet tvarkomės, dirbame. Kol kas, atrodo, susitvarkome. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū, jūs atsakėte į norinčių paklausti klausimus. Dėl balsavimo motyvų už L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū. Ilgai brendo šitas įstatymo projektas. Iš tikrųjų komitetas, vykdydamas parlamentinę kontrolę, yra ne kartą prisilietęs prie šitos temos ir matėme, kad yra tam tikrų teisinių niuansų. Matyt, kartu su direktyvos perkėlimu mes galime truputėlį pažiūrėti ir patobulinti visą to įstatymo reguliavimą. Iš tikrųjų čia, viena vertus, reikia, ką ir ministrė akcentavo, stiprinti atitiktį nacionaliniam saugumui, kad nebūtų jokių rizikų ir kad jas dar geriau valdytume, o tai yra užtikrinama šiuo įstatymu. Kita vertus, yra niuansų, kad ir dėl tos pačios paramos Ukrainai, kur galbūt mes kai kuriais atvejais esame pernelyg biurokратиški.

Ką aš noriu pasakyti šia prasme, aš tikrai remiu šitą iniciatyvą, geras projektas, tikrai reikia jam po pateikimo pritarti. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas tikrai rimtai pažiūrės į tai, kas yra siūloma, pritardamas pačiai nuostatai dėl nacionalinio saugumo rizikų valdymo, bet kartu galbūt galima paieškoti vietų, kur mes galime būti ir lankstesni, ypač kai kalbame apie paramą Ukrainai. Šiuo atveju dėkoju ministrei ir manau, kad pritarimas po pateikimo tikrai yra būtinas, kad mes galėtume eiti giliau ir panagrinėti jau čia, parlamente. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų prieš nėra norinčių kalbėti. Kolegos, balsuosime, kai bus balsavimo intervalas.

15.30 val.

Geriamojo vandens įstatymo Nr. IX-433 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2214 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-15 klausimas – Geriamojo vandens įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2214. Pateikimo stadija. Pranešėjas – sveikatos apsaugos viceministras A. Pečkauskas. Prašom.

A. PEČKAUSKAS. Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, leiskite pristatyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės teikiamą Sveikatos apsaugos ministerijos parengtą Geriamojo vandens įstatymo pakeitimo projektą. Šiuo įstatymo projektu siekiama įgyvendinti 2020 m.

gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės ir atsisakyti perteklinio teisinio reguliavimo nuostatų, kurių yra kituose teisės aktuose.

Šiuo įstatymo projektu siekiama perkelti direktyvos nuostatas į nacionalinę teisę, taip pat siekiama atnaujinti geriamojo vandens saugos ir kokybės užtikrinimo reikalavimus, geriamojo vandens stebėsenos bendruosius reikalavimus, išlygų taikymo reikalavimus, valstybinės geriamojo vandens priežiūros reikalavimus, medžiagų ir gaminių, besiliečiančių su geriamuoju vandeniu, bendruosius reikalavimus, nustatyti su šių reikalavimų vykdymo priežiūra susijusių valstybės, savivaldybės institucijų ir geriamojo vandens tiekėjų funkcijas bei atsakomybę.

Svarbu paminėti, kad dalis direktyvos nuostatų, kurios susijusios su geriamojo vandens tiekimo aspektais, jau yra perkelta – šių metų spalio 27 dieną Lietuvos Respublikos Seimo priimtas Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas. Jis buvo parengtas Aplinkos ministerijos.

Šis įstatymo projektas parengtas siekiant harmonizuoti geriamojo vandens saugos užtikrinimo reglamentavimą, bendradarbiaujant su Aplinkos ministerija ir su pagrindine institucija, užtikrinančia geriamojo vandens saugos priežiūrą, tai yra Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba.

Įstatymo projekte, be direktyvos nuostatų, įtvirtinama Lietuvai aktuali nacionalinė nuostata. Siekiant vykdyti apsinuodijimų nitritais ir nitratais prevenciją, įtvirtinama pareiga Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui ištirti neščiųjų ir kūdikių iki 6 mėnesių amžiaus maistui vartojamą individualiai išgaunamą geriamąjį vandenį iš požeminio vandens gręžinių ir šulinių.

Priėmus įstatymą bus užtikrintas teisinis Lietuvos geriamojo vandens saugos pagrindas, kuris atitiks naujausius Europos Sąjungos direktyvos reikalavimus, aiškiau nustatyti institucijų veiksmų, kurių turi būti imamasi, kai geriamasis vanduo neatitinka teisės aktuose nustatytų saugos reikalavimų.

Svarbu paminėti, kad papildomų valstybės biudžeto ar kitų lėšų šiam įstatymo projektui įgyvendinti nereikės.

Labai ačiū už galimybę pristatyti ir tikiuosi, kad palaikysite šį labiau galbūt techninio pobūdžio įstatymo projektą. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori klausti trys Seimo nariai. Pirmoji klaus L. Nagienė. Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas A. Mazuronis.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas viceministre, iš tikrųjų viskas gerai. Mes suprantame, kad prisideriname prie Europos Sąjungos reikalavimų. Galite man pasakyti, kai yra 50 ir mažiau vartotojų, kurie lygiai taip pat tieks vandenį, kas atsakys tokiu atveju, jei bus nekokybiškas, neatitinkantis visų kokybės reikalavimų vanduo, ir jis bus tiekiamas lygiai taip pat gyventojams, kai mes irgi atsakome ir už jų sveikatą? Ačiū.

A. PEČKAUSKAS. Turbūt pagrindinės institucijos, kurios dalyvaus procese, įgyvendinant šį įstatymą ir, be abejo, susijusius poįstatyminius aktus, yra Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba ir Nacionalinis visuomenės sveikatos centras. Matyt, šios institucijos bendrame kontekste ir koordinuos visus procesus, ir, be abejo, prisiims atsakomybę už atitinkamus veiksmus.

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Labai dėkui, gerbiamas pranešėjas. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi V. Ažuolas.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas viceministre, išties suprantame, kad nemokamų pietų nebūna, tik sūris pelėkautuose. Kiek jūsų siūlomo projekto kaštai atsilieps vandens kainai gyventojų, vartojančių vandenį?

A. PEČKAUSKAS. Dėkui už klausimą. Kaip turbūt ir minėjau, papildomų išlaidų ar lėšų šiam įstatymui įgyvendinti nereikės. Turbūt suprantame, kad ir mano anksčiau įvardintos institucijos tiesiog turės įgyvendinti šiuos aspektus. Na, matyt, šiame kontekste taip ir reikėtų žiūrėti, kad papildomų lėšų niekam šiuo atveju nekils... Kaip ir minėjau, čia yra perkeliama Europos Sąjungos teisė ir tokių esminių turbūt pokyčių, na, kontroliuojant visą geriamojo vandens situaciją tikrai nėra numatoma, tai tikrai nenumatome dalykų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas viceministre, jūs paminėjote ne tik geriamojo vandens tiekėjus, bet ir šulinius. Tai toks klausimas. O ką reikės daryti tiems gyventojams, kurių šuliniai neati-

tiks tos geriamojo vandens kokybės? Ar jie bus palikti be vandens, ar jiems, nežinau, ką nors kita užtikrinsite, kaip tokiose situacijose? Na, sakykime, ne viename rajone bandė tirti šulinių vandeni, gręžinių vandenis ir dažnai pasitaiko, kad jie neatitinka tos kokybės. Tai ar šis įstatymas išspręs tą problemą, jiems bus užtikrintas geresnis vanduo ar paprasčiausiai paliksime be vandens?

A. PEČKAUSKAS. Turbūt reikėtų suprasti, kad siekiant apskritai įvertinti geriamojo vandens kokybę pirmiausia jį reikia tirti, o jeigu yra nustatoma, kad vanduo neatitinka kokybės reikalavimų, tai yra, matyt, tikrai ne vienas ir ne du būdai, kaip tą vandens kokybę galima gerinti. Aš tikrai nematau, kad tai yra įstatymo aprašymo dalykas. Tikrai apie tai kalbės, matyt, poįstatyminiai teisės aktai ir susijusios institucijos, kurios ir užtikrins šio įstatymo ir poįstatyminių teisės aktų įgyvendinimo procesą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų po pateikimo. Nėra norinčių kalbėti Seimo narių. Balsavimas dėl įstatymo projekto darbotvarkės pabaigoje.

15.37 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 19² ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2230, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 16, 17, 20, 43, 44, 46, 51, 69, 71, 72¹, 75¹ straipsnių ir vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 46³ ir 72¹ straipsniais ir 71¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2231, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-627 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2232 (pateikimas)

Dabar grįžtame prie darbotvarkėje numatyto 2-13.1 klausimo – projekto Nr. XIVP-2230, darbotvarkės 2-13.2 klausimo – projekto Nr. XIVP-2231 ir darbotvarkės 2-13.3 klausimo – projekto Nr. XIVP-2232. Energetikos įstatymo poros straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir lydimieji. Pranešėja – viceministrė I. Žilienė. Pateikimas.

I. ŽILIENĖ. Laba diena. Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, pristatau šiandien labai svarbius įstatymų pakeitimus. Elektros energetikos įstatymo pakeitimo projektu siūlomi šie pagrindiniai pakeitimai. Siūloma nustatyti griežtesnius reikalavimus asmenims, siekiantiems gauti leidimą vykdyti nepriklausomą elektros energijos tiekimo veiklą, tai yra asmuo turės neturėti pradelstų įsipareigojimų, susijusių su mokesčių mokėjimu, pradėtų nemokumų, bankroto, reorganizavimo ir (ar) likvidavimo procedūrų, turės turėti parengtą nepriklausomo tiekėjo veiklos rizikų valdymo planą bei užtikrinti, kad nuosavas kapitalas būtų ne mažesnis negu 1/2 įstatuose nurodyto įstatinio kapitalo dydžio.

Taip pat nepriklausomas tiekėjas privalės turėti galiojantį prievolių įvykdymo užtikrinimą. Prievolių įvykdymo užtikrinimu buitiniams vartotojams bus iš dalies kompensuojami nuostoliai, jeigu jų nepriklausomas tiekėjas neįvykdys savo prievolių arba jas įvykdys netinkamai. Taip pat siūloma pavesti Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai būti prievolių įvykdymo užtikrinimo naudos gavėja. Tai yra mes turime analogą – Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba vykdo tokią pat funkciją, tačiau turizmo priežiūros srityje.

Taip pat siūloma sugriežtinti nepriklausomo tiekėjo veiklos priežiūrą, kurią atlieka VERT. Nepriklausomas tiekėjas turės pareigą reguliuotojui kas ketvirtį teikti nustatytos formos ataskaitą jo nemokumui, galimam nemokumui, įvertinti ir papildomai kas mėnesį teikti informaciją dėl visų įvykdytų įsipareigojimų per praėjusius 3 mėnesius pajamų sumos pagal visas nepriklausomo tiekėjo su buitinais vartotojais sudarytas sutartis.

Taip pat siūloma buitiniams elektros vartotojams taikomą elektros garantinio tiekimo koeficientą 1,25 sumažinti iki 1,15. Čia mes atliepiame taip pat daugumos Seimo narių pasiūlymus, kuriuos mes išgirdome praėjusiais mėnesiais. Šis koeficientas apskaičiuotas remiantis ekonomiškai pagrįsta garantinio tiekimo sąnaudų apskaičiavimo formule.

Taip pat dar vienas esminis pakeitimas. Siekiama sudaryti teisinės prielaidas reguliuotojui nustatyti atskirą papildomą dedamąją prie persiuntimo paslaugos kainos, joje būtų įvertintas tiek

perdavimo sistemos operatoriaus, tiek skirstomųjų tinklų operatoriaus technologinėms reikmėms įsigijamos elektros kainų skirtumas, kuris susidaro dėl prognozuotos elektros vartotojams taikomos elektros tarifuose įvertintos įsigijimo kainos ir faktinės įsigijimo kainos.

Taip pat dar vienas svarbus pakeitimas, kuris jau buvo atliktas prieš keletą mėnesių, tiesiog turėjome jau parengtą įstatymo projektą, tai yra siūloma reglamentuoti elektros energijos persiuntimo elektros tinklais atnaujinimo jam nutrūkus trukmę ir sąlygas. Taip pat numatomos yra kompensacijos vartotojams dėl tokio nutrūkimo trukmės viršijimo. Yra numatoma, kad tokios kompensacijos dydžio apskaičiavimo ir mokėjimo sąlygas nustatys Valstybinė energetikos reguliavimo taryba.

Energetikos įstatymo pakeitimo projektu siūlomi šie pagrindiniai pakeitimai. Tai yra siūloma patikslinti nuostatas, susijusias su leidimo vykdyti nepriklausomo elektros energijos tiekimo veiklą galiojimo panaikinimu, atsižvelgiant į Elektros energetikos įstatymo projekte nustatytus naujus reikalavimus nepriklausomų tiekėjų veiklai. Siūloma nustatyti nuostatas, numatančias didesnę elektros energijos kainos dalinį kompensavimą, bet ne didesnę kaip 60 % galutinės elektros energijos kainos tiems buitiniams elektros vartotojams, kuriems užtikrinamas elektros energijos garantinis tiekimas dėl to, kad jų pasirinktas nepriklausomas elektros energijos tiekėjas nevykdo prisiimtų įsipareigojimų. Taip pat siūloma sudaryti teisinės galimybes sugrąžinti išmokėtas dalinio kompensavimo elektros buitiniams vartotojams sumas į valstybės biudžetą, kai nepriklausomas tiekėjas nevykdė prisiimtų įsipareigojimų, vienašališkai nutraukė veiklą arba elektros tiekimo sutartį su elektros vartotojais.

Mes prašome Seimą nurodytus įstatymų pakeitimo projektus svarstyti skubos tvarka, nes dėl susidariusios situacijos energijos išteklių rinkose būtina skubiai pakeisti galiojantį teisinį reglamentavimą siekiant užtikrinti svarbius visuomenės ir valstybės interesus ir atsižvelgiant į tai, kad VERT'as turės skubos tvarka priimti sprendimus dėl keičiamo Elektros energetikos įstatymo 69 straipsnio 1 dalies ir 7¹... kainos ir šių nuostatų įgyvendinimo.

Ačiū visiems už dėmesį ir mielai atsakysiu į klausimus. Labai tikimės palaikymo, nes tikrai yra svarbūs pakeitimai, turėsiantys tikrai teigiamą poveikį vartotojų teisių apsaugai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama viceministre. Jūsų paklausti nori gana nemažai Seimo narių. Pirmoji klausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LRF). Aš suprantu, kad energetikos ministrui, matyt, buvo gėda ateiti į Seimą ir jus atsiuntė. Tikrai dėl to užjaučiu, nes vis dėlto tie pakeitimai turėjo būti atnešti gerokai anksčiau ir dalį tų pakeitimų netgi opozicija buvo registravusi dar rugsėjo mėnesį. Vyriausybė išties reaguoja labai lėtai.

Kitas dalykas, kur vėl aš turėčiau klausimą, tai dėl tų pačių sąlygų nepriklausomiems tiekėjams. Kodėl pas jus nėra jokio reikalavimo tiekėjui, susijusiam su nacionalinio saugumo dimensija, nes išties didžioji dalis tiekėjų, kaip ir ta liūdnei pagarsėjusi „Perlas energija“, nėra strateginės įmonės ar kaip nors kitaip, nėra papildomai valstybės kontroliuojamos nacionalinio saugumo prasme, o visi puikiai suprantame, kas įvyktų, jeigu taip netyčia su Rusija susijusios įmonės ar verslai turėtų Lietuvoje nemažai tiekėjų ir vieną valandą X tiesiog atjungtų elektros energiją. Kodėl nėra to nacionalinio saugumo reikalavimo?

I. ŽILINĖ. Labai ačiū už klausimus. Turbūt nekomentuosiu atsakymo į pirmus klausimus. Dėl nepriklausomų tiekėjų veiklos tikrai mes dalinamės atsakomybe ministerijos vadovybėje ir pristatome klausimus pagal kiekvieno galimybes.

Dabar atsakant į klausimą dėl nacionalinio saugumo intereso. Atkreipiu dėmesį, kad yra priimti kiti labai svarbūs įstatymai. Vienas iš labai svarbių įstatymų yra antiastravinis įstatymas, juo neleidžiame importuoti elektros energijos iš valstybių, kuriose yra nesaugios branduolinės jėgainės. Tai yra įgyvendinta ir įgyvendinta yra šitos Vyriausybės ir Seimo užkardant tokios elektros energijos patekimą į Lietuvos rinką.

Taip pat jau nuo šių metų pavasario nebeimportuojama rusiška elektra, rusiškos kilmės elektra. Taip pat dėl nacionalinio saugumo, tai yra nacionalinio saugumo klausimai. Aš tik noriu pasakyti, kad yra kiti įstatymai, kurie reglamentuoja nacionalinio saugumo klausimus, ir tai jau yra įgyvendinta.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia L. Nagienė. Ruošiasi A. Nekrošius.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama viceministre. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tai tikrai lauktas įstatymo projekto pateikimas, mes bent garantą kažkokį turėsime, ir perdraudimas, kiek aš supratau. Į daug klausimų man pristatydamas atsakėte, bet pasakykite, koks turėtų būti tas įstatinis kapitalas, jeigu įmonė norės, kokio dydžio gali būti?

I. ŽILINĖ. Įstatinio kapitalo reikalavimus nustato kiti įstatymai, Akcinių bendrovių įstatymas, tai yra numatyta ir taikomi bendri reikalavimai. Tiesiog yra svarbu, kad nuosavas kapitalas sudarytų bent pusę įstatinio kapitalo. Šitas reikalavimas yra numatytas. Jeigu yra fizinis asmuo nepriklausomas tiekėjas, tai yra pagal paslaugų direktyvą, ir tokia situacija gali būti, tai jo įsipareigojimai neturi viršyti jo turimo turto. Šita nuostata yra numatyta.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Nekrošius. Ruošiasi E. Pupinis.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, tikrai paantrinsiu kolegoms, kad tikrai lauktas įstatymo projektas. Ir aš vėl klausiu jau kelintą kartą dėl garantinio tiekimo kainų formavimo, dėl tų 25 ir 15 %, kurie dabar yra įrašyti. Paskaitę Elektros energetikos įstatymo 44 straipsnio 3 dalį matome, kad elektros galutinė kaina apskaičiuojama pagal 9 straipsnio 3 dalies 4 punkto metodiką. Tenai galime susidaryti nuomonę, kad garantinis elektros energijos tiekėjas galutinę kainą apskaičiuoja jau įvertinęs elektros įsigijimo kainą, persiuntimo kainą, skirstymo paslaugą, VIAP kainą ir (!) garantinio tiekimo kainą, padauginą iš tų koeficientų. Mano klausimas būtų, iš ko visgi susidaro tie 25 ir 15 %, jeigu mes persiuntimo kainą, VIAP kainą jau įskaičiuojame, įpliusuojame? Ačiū.

I. ŽILINĖ. Garantinio tiekimo sąnaudas sudaro įsigijimo kaina biržoje, taip pat sąnaudas sudaro skirtumas dėl kainų skirtumo tarp praėjusio mėnesio biržos kainos ir tos kainos, už kurią įsigyja einamąjį mėnesį skirstymo sistemos operatorius. Taip pat yra netolygaus vartojimo koeficientas, tai yra „Nord Pool Spot“ biržoje yra skelbiama vidutinė kaina, darant prielaidą, kad kiekvieną valandą vartojimas yra vienodas. Tačiau gyventojai ir verslas netolygiai vartoja. Piko valandomis, kaip žinome, yra suvartojama daugiau. Taigi, irgi susidaro tam tikri sąnaudų skirtumai ESO. Taip pat balansavimo sąnaudos yra įskaičiuojamos ir administravimo sąnaudos, įskaitant sąskaitų išrašymo, administravimo, skolų išieškojimo, tai yra šitos sąnaudos.

Tikrai sąnaudų dubliavimo nėra, nes Valstybinė energetikos reguliavimo taryba įvertina visas persiuntimo sąnaudas. Jeigu garantinio tiekimo įmonė, tai yra ESO, surenka daugiau pajamų, negu tai kainavo, tai yra vėlgi grąžinama vartotojams per persiuntimo tarifą. Tai ir buvo turima galvoje. Lygiai taip pat, jeigu patiria nuostolį, tas likutis yra įskaičiuojamas į persiuntimo tarifą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama viceministre, aš čia, kairėje pusėje nuo jūsų. Sveiki. Gerbiama viceministre, iš tiesų šaunu, kad šiek tiek reguliuojate santykius tarp elektros tiekimo ir buitinių vartotojų, tačiau girdisi problemų tarp verslo ir tiekėjų. Kai kada tas sankcijas energijos tiekėjai taiko perdėtai kruopščiai. Iš tikrųjų po tam tikro momento kai kada be perspektyvos yra atjungiamą elektros energiją už tai, kad vien šiek tiek pavėlavo. Ar nemanote šiek tiek peržiūrėti teisiškai, kad vis dėlto kai kada nebūtų imamasi tokių veiksmų? Teko girdėti, kad jau buvo sumokėta, bet kažkaip nesužiūrėjo, atjungė, po to vėl tenka mokėti, kad prisijungtų. Iš tikrųjų žaidimas į vienus vartus. Labai ačiū.

I. ŽILINĖ. Čia būtų galbūt atskira diskusija, nes dėl šio įstatymo, manau, tikrai būtų sveika pasikalbėti ir pažiūrėti, ką būtų galima patobulinti. Aišku, tie konkretūs atvejai irgi turi savo specifiką, bet mes turime reguliuotoją, kuris tuos atvejus irgi ištiria. Manau, tikrai mes galime pasikalbėti šitais klausimais ir pažiūrėti, ką būtų galima patobulinti ir ar būtų galima.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamoji viceministre, jūsų teikiamo įstatymo daugelyje vietų skamba žodžiai „nepriklausomas elektros tiekėjas“. Tačiau niekas nekalba apie kriterijus, kokiais kriterijais vadovaujantis jie priskiriami prie nepriklausomų tiekėjų. Kaip matyti, dominuojantis yra „Ignitis“, „Elektrum“, „Enefit“, tai yra valstybinių monopolininkų, Lietuvos, Latvijos ir Estijos, dukterinės įmonės. O sudedamosios elektros kainos dalys taip pat iki šiol yra reguliuojamos: tiekimas, skirstymas, sisteminės paslaugos, VIAP'as ir visa kita. Tad aš norė-

čiau išgirsti iš jūsų, kokiais kriterijais jūs vadovaudamiesi juos įvardijote kaip nepriklausomus tiekėjus, kuriuos jau bandote pažaboti, kad VERT'as tuos jūsų vadinamuosius nepriklausomus irgi kontroliuotų ir vis griežčiau. Aišku, aš labai džiaugiuosi tuo, kad griežtinate kontrolę, bet norėčiau išgirsti kriterijus? Ačiū.

I. ŽILINĖ. Ačiū už klausimą. Tie kriterijai iš tiesų įvesti ne šitos kadencijos Vyriausybės ar Seimo, tad jau tikrai turi ir praėjusios kadencijos tam tikrą įdirbį, tikrai didelį įdirbį, kad buvo nuspręsta liberalizuoti rinką. Tačiau kokie kriterijai? Iš tiesų, žiūrint į nepriklausomų tiekėjų veiklą, nėra žiūrima, kam priklauso kapitalas. Ar kapitalas priklauso valstybei, ar kapitalas yra privatus kapitalas. Tačiau žiūrima į vieną esminį kriterijų – kaina yra nereguliuojama. Tiekimo kainų dalis yra nereguliuojama. Dar yra nepriklausomas tiekėjas. Šiandien mes turime visuomeninį tiekimą, vadinasi, kainą nustato Valstybinė energetikos reguliavimo taryba. O jeigu kaina yra konkurencinga ir veikia konkurencingoje rinkoje, tai ir yra nepriklausomo tiekėjo veikla. Iš tiesų tas kriterijus labai paprastas, nežinau, ar reikėtų daugiau jų įvesti. Mes galime komitetuose padiskutuoti, ar reikėtų tokių kriterijų, nes kaip ir nekilo iki šiol problemų, norint identifikuoti nepriklausomą tiekėją.

PIRMININKAS. Labai dėkui, viceministre. Klausia G. Burokienė. Po jos paskutinis klaus V. Ažuolas.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiama viceministre, 2019 metų direktyvos 944 dėl elektros energetikos preambulėje pasakyta: valstybės narės taip pat turėtų užtikrinti, kad tie vartotojai, kurie nenori aktyviai dalyvauti rinkoje, nebūtų baudžiami. Norėčiau paklausti, kodėl būtent šitos nuostatos pas mus Lietuvoje netaikomos? Ir jeigu taikomos, kaip jos atsiliepia kainai. Nes kol kas žinome, kad garantiniai tiekėjai moka 25 % daugiau. Ką jūs bandėte dabar išaiškinti kolegai, kad niekas nieko nedubliuoja, tai nelabai supratome. Tai kaip dabar? Jūs išvardinote visą tą plius 25, bet taip pat pasakėte, kad jau yra įskaiciuota į tą kainą. Kaip yra iš tikrųjų ir kodėl tada mūsų vartotojai turi privalomai turėti garantinį tiekimą? Ačiū.

I. ŽILINĖ. Ačiū. Labai platus klausimas, pabandysiu nuosekliai atsakyti. Direktyva kalba ir apie tai, kad kiekvienam vartotojui turi būti užtikrinamas elektros energijos tiekimas, net ir tuo atveju, jeigu tiekėjai negali vykdyti savo įsipareigojimų. Garantinio tiekimo prigimtis yra ta, kad vartotojas visada turėtų elektros energiją, iki jis pasirinktų tiekėją.

Dabar ką kalba direktyva apie aktyvų vartotoją? Aktyvus vartotojas, dalyvaujantis rinkoje, priešingai negu gaminantis vartotojas, yra tas, kuris ir pasigamina elektros energiją, ir ją gali parduoti, gali mainyti elektros energiją, tai yra aktyvus vartotojas. Tad jam tikrai turi būti sudarytos visos sąlygos dalyvauti toje rinkoje.

Dabar apie vartotojo pasirinkimo galimybę. Garantinis tiekimas, kaip aš minėjau, tai yra tiesiog užtikrinimas, kad vartotojas tikrai turės elektrą, kai įvyksta kažkokia *force majeure* situacija, tai yra užtikrinama. Vartotojas visada turi galimybę pasirinkti nepriklausomą tiekėją. Tai čia yra jo laisvė. Tikrai garantinis tiekimas Lietuvoje yra teikiamas 6 mėnesius, tikrai yra ilgas laikotarpis, kad vartotojas galėtų apsispręsti ir pasirinkti tiekėją jam priimtinomis sąlygomis.

Dėl 1,15 koeficiento. Kaip minėjau, tai atspindi ESO sąnaudas. Jeigu mes žiūrėsime kelerių metų laikotarpį, tai jis ir svyruoja apie 1,15. Irgi yra mano anksčiau įvardytos sąnaudos, jas reikia padengti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, viceministre. Paskutinis klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Viceministre, jūs labai gudriai mokate išsisukti ir neatsakyti to, kas klausama. Vis dėlto ta bauda jums labai jau oponuoja. Bet paprastas klausimas. Kiek yra 15 % nuo 60 centų ir kiek yra nuo 20 centų? Tai tris kartus daugiau arba mažiau. Nejaugi sąnaudos taip drastiškai skiriasi dėl to, kad parduotų tą elektrą? Kiek aš išgirdau iš jūsų, ta bausmė išjungti po 6 mėnesių turintiems garantinį tiekimą išlieka? Tai 70 tūkst. žmonių paliks be elektros po 6 mėnesių? Kodėl to nenaikinate?

Ir kitas klausimas. Kaip jūs kontroliuojate nepriklausomų spekuliantų kartelinius susitarimus? Biržoje dabar kaina 15–20 centų, o pasiūlymai ateina po 40, po 50, po 60 centų. Kaip žmogus gali pasirinkti, kai vykdomas toks kartelinių susitarimas? Tarp jų ir „Ignitis“ spekuliantas tą patį daro. Kaip tai tvarkote?

I. ŽILIENTĖ. Jeigu Seimo nariai turi tam tikrų abejonių ar, tarkime, įrodymų, kad tikrai yra kartelinių susitarimų, turime Konkurencijos tarybą, ji tokius atvejus tiria. Sakau, tiesiog ministerija ir Vyriausybė tokių kompetencijų tirti kartelinius susitarimus neturi. Vienas dalykas.

Dabar dėl 1,15. Kai yra labai didžiuliai kainų svyravimai tiek aukštyn, tiek žemyn elektros energijos biržoje, jeigu žiūrėsime ESO sąnaudas šiais metais, kai kaina drastiškai kilo, iš tiesų buvo nuostolis, koeficientas buvo 1,35. Todėl mes sakome, reikia žiūrėti kelerių metų laikotarpį, tos sąnaudos susivienodina. Dvejų, trejų metų vidurkį žiūrint, sąnaudos ir svyruoja apie 1,15. Žiūrint vieną ar kitą atskirą mėnesį, taip, yra tam tikrų svyravimų, tačiau tikimės, kad situacija rinkose stabilizuosis. Įstatymai yra rengiami ne 1 mėnesiui, ne 2, tačiau ilgesniam laikotarpiui. Tikrai komitetuose galėsime pateikti detalią informaciją ir išdiskutuosime. Seimo nariai tikrai turės galimybę įsitikinti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama viceministre. Jūs patenkinote visų Seimo narių smalsumą ir atsakėte į visus jų klausimus.

Dabar pasisakymai dėl motyvų. Labai ačiū, viceministre. Pasisakymai dėl motyvų. Už nėra norinčių kalbėti. Prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Išties aš neišgirdau iš gerbiamos viceministrės, kad vartotojams elektra pils, bus pažaboti nepriklausomi tiekėjai ir jų užkeltos kainos. Elektros rinkos kaina krito per pusę, tačiau mes matome nepriklausomų elektros tiekėjų siūlymus sudaryti trejų, septynerių metų sutartis beveik po 60 euro centų už kilovatvalandę. Kažkada gerbiamas ministras D. Kreivys ir jūs, gerbiama viceministre, gyrėte susitarimus po 17 centų. Kai ištiko krizė, pažiūrėkite, jie išlošė. Kieno vėlgi sąskaita? Kas kompensuos? Be abejo, valstybiniai monopolininkai turi dideles kišenes, gali užskolinti. Tai ne „Perlas“, jis iš karto pasitraukė iš rinkos, vienintelis nepriklausomas tiekėjas, administruojantis sąskaitas, apie tai ne kartą ir buvo kalbėta. Džiną išleidus iš butelio ne taip lengva jį atgal ir sukrapštyti, į šį butelį atgal. Todėl einama tuo keliu tolyn. Tačiau Energetikos ministerija, turėdama gana dideles galias... ne kartą buvo susitikimuose su frakcija akcentuota kreiptis į Konkurencijos tarybą, tegul ji pagaliau užsiima energetiniais klausimais. Bet ji kaip velnias kratosi kryžiaus. Įvairiausiais energetiniais klausimais, ne tik šiuo aspektu. Kaip žinoma, ji tą darė ir anksčiau. Aš manau, kad reikia ne kovoti su pasekmėmis, o tiesiog keisti priežastis. Todėl negaliu pritarti šiam įstatymui. Nors jis yra lengvinantis, bet mes kalbame apie tą procesą, į kurį Vyriausybė ir Energetikos ministerija įsivėlė savo noru, greičiausiai lobistai spaudė.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Už kalbėti užsirašė V. Ažuolas. Gerbiamas Valiau, aš nedirbu Generalinėje prokuratūroje, kad jus kuo nors įtarinėčiau, bet ar tikrai jūs užsirašėte toje pusėje?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Būtent, tikrai. Aš labai suprantu, kodėl energetikos ministras kiekvieną kartą bijo ir bėga iš tribūnos, kad tik nereikėtų atsakinėti į klausimus, atsiuntė viceministrę, kuri irgi išsisukinėja nuo klausimų. Bet, mieli, gerbiami kolegos, visi tie, kurie norite, kad 70 tūkst. vartotojų, kurie yra garantiniame tiekime, būtų atjungta elektra po 6 mėnesių, būtinai balsuokite už šį įstatymą. Parodysite savo jėgą, stiprybę, prievartą ir tegul pasėdi tie žmonės, kurie nepaklūsta jūsų valiai, be elektros. Balsuokite už.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, kaip supratau, tai buvo labiau pasisakymas prieš. Jeigu J. Razma tikrai nori pasisakyti už, suteiksime jam tokią teisę. Gerbiamas Jurgi, prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Na, aš tikrai stebiuosi opozicija, o gal net nebesistebiu, nes ką gero be pateiktų – vis tiek bus blogai. Jeigu jūs nepritarsite tam projektui, liks galioti dabartinis įstatymas, kur garantiniam tiekimui bus ne 15 % priedas, o 25 %, tai ar taip geriau? Nebus jokių reikalavimų, jų jūsų Vyriausybė nenustatė, rinkos dalyviams, toms bendrovėms, kurios tiekia elektrą. Na, tai dabar Vyriausybė nustato jau šiuos tokius reikalavimus. Nebus jokios pagalbos tiems vartotojams, kurių elektros tiekėjai staiga nutraukia sutartis, nevykdo įsipareigojimų. Tai jūs visa tai siūlote kaip geresnį dalyką. Aš nesuprantu, jeigu jūs turite dar papildomų idėjų, kaip dar geriau apginti vartotojų interesus, tai pritarkite projektui ir siūlykite papildomas pataisas – čia bus konstruktyvus veikimas. Man atrodo, kad jūs įsijautėte į tokį absoliutų oponavimą ir nematote, kai yra kas nors racionalaus, reikalingo pateikiama, vis tiek iš inercijos oponuojate.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, išklausėme visus pasisakymus dėl motyvų. Balavimas dėl įstatymų projektų darbotvarkės pabaigoje.

Dabar, gerbiami kolegos, turime darbotvarkės 2-16, 2-17, 2-18 ir rezervinį klausimus – projektus Nr. XIVP-2207, Nr. XIVP-2229, Nr. XIVP-1347 bei Nr. XIVP-2236, jie nėra įrašyti į rudens sesijos darbų programą. Ar galime bendru sutarimu pritarti, kad galime juos pateikti ir apsispręsti dėl jų? Galima. Labai dėkui, pritarta.

16.02 val.

Ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2207 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-16 klausimas – Ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2207. Pranešėjas – L. Jonauskas. Pateikimas.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū gerbiama posėdžio pirmininkui. Kolegos, šiandien situacija yra tokia, kad ūkininkai be detaliųjų planų gali statyti vieną sodybą jiems priklausančioje žemėje pagal supaprastintas planavimo procedūras, tačiau ta sodyba gali būti statoma ne mažesniame kaip 0,5 hektaro plote. Šiandien akivaizdu, kad ūkininkai, kurie tikrai vysto žemės ūkį, turi ne 0,5 hektaro, turi dešimtis hektarų. Iš tikrųjų kad būtų konkurencingas ūkis, matyt, ir neįmanoma įsivaizduoti, kad ūkininkas turėtų mažiau žemės. Šiuo atveju ūkininkai jau yra įsikūrę savo sodybose pagalbinius pastatus: fermas, kluonus ir taip toliau, tačiau minėto įstatymo išlyga sudaro galimybes šiek tiek, švelniai tarient, piktnaudžiauti įstatymu ir žmonėms, kurie realiai neužsiima ūkinine veikla, tačiau tampa ūkininkais, pagal palengvintas planavimo procedūras statyti ūkininko sodybas. Tokie piktnaudžiavimo atvejai yra akivaizdžiai matomi Trakų rajone, Vilniaus rajone, kai iš tikrųjų matome tūkstančius besisteigiančių ūkininkų sodybų, tačiau akivaizdu, kad pagal bendrą produktą ūkio produkcijos tuose rajonuose yra pagaminama bene mažiausiai Lietuvoje.

Maža to, tas piktnaudžiavimas keliai ir į saugomas teritorijas, kurios nėra priskirtos ir nėra nacionalinių parkų, regioninių parkų teritorija, tačiau yra pavienės. Jos administravimo tvarka yra priskiriamos tam tikroms saugomų teritorijų direkcijoms, tačiau nepapuoia į tuos plotus. Tokiu atveju „Natura 2000“ teritorijos, kurios yra žemės ūkio paskirties, taip pat yra užstatomos. Užstatymas reiškia, kad, pavyzdžiui, ūkininkas, pasistatęs sodybą tokioje teritorijoje, kur didesnė dalis yra saugomos teritorijos, na, natūraliai tiesiog tą saugomą teritoriją sunaikina. Tai yra ir pradeda pjauti žolę, ir sodinti medžius, vaismedžius ir taip toliau. Žodžiu, tokiu būdu vyksta ūkinė veikla ir saugoma teritorija yra sunaikinama.

Jau dabar yra akivaizdu, kad trūksta pajėgumų Saugomų teritorijų tarnybai atlikti nuolatinį monitoringą, užtikrinti aplinkosauginę kontrolę šitose teritorijose, o, priskyrus ir leidus ten statyti sodybas, greitai saugomų teritorijų ir to, ką ten saugome, tų bendrijų, nebeturėsime. Todėl kartu su aplinkos ministru ir Aplinkos apsaugos komiteto pirmininke teikiame įstatymo projektą ir siūlome, kad tokiu atveju, kai tas 0,5 hektaro yra minimalus plotas ir į jį patenka daugiau negu pusė saugomos teritorijos, nebūtų leista statyti sodybos. Jeigu tai yra saugomos teritorijos, jas toliau saugoti, o sodybas statyti ten, kur galima ir kur iš tikrųjų yra tam numatytos vietos. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Jūsų paklausti nori keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Pupinis. Jo salėje nematyti. (*Balsas salėje*) Edmundai, klausite? (*Balsai salėje*)

E. PUPINIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Atsiprašau, kad truputį per toli nuėjau. Norėčiau paklausti vieno dalyko. Iš tikrųjų kodėl Teisės departamentas šiek tiek kritikuoja jus, kad vis dėlto kodėl būtina ten pusė, nes, įsivaizduokite, 0,5 hektaro, ten 25 arai ir gali statytis ant kitų 25 arų. Jeigu turi, pavyzdžiui, 10 hektarų, tai didelis plotas, ne parko teritorija, 5 hektarai. Arba, pavyzdžiui, ten 4 hektarai ir jau negali statytis. Kodėl taip yra?

L. JONAUSKAS (LSDPF). Supratau. Ačiū, kolega. Labai geras klausimas. Jeigu turi 10 hektarų, tai tiesiog tuos sklypus atskiri: kur saugoma, yra 5 hektarai ir 5 hektarai kitos teritorijos, laisvai gali statyti ūkininko sodybą be jokių apribojimų.

PIRMININKAS. Labai dėkui už lakonišką atsakymą. Kitas klausiantysis – K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Kolega, kadangi dėl istorinių parkų, saugomų teritorijų yra atitinkami reglamentai, tai visi suprantame, kad ten jau viskas vyksta pa-

gal reglamentus. Minėjote Trakų rajoną. Taip, yra dabar tų namų pastatyta labai daug, jie vadinami ūkininko sodybomis ir jas turi registre, ūkininkais laikoma. Bet jūs nemanote, kad reikėtų iš tikrųjų ne imituoti? Iš tikrųjų žmonės nori aplinkui gyventi ir tose gražiose teritorijose. Galbūt reikėtų kokių nors pakeitimus padaryti ir nevadinti to ūkininko sodybomis? Tiesiog iš esmės keisti, nes dabar taip, kad mes mažiname arba didiname tuos ūkininko sodybos plotus, tai vėlgi mes vadiname tai, kas akivaizdžiai matyti, kad statomi namai, vis tiek ūkininko sodybomis. Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Labai ačiū. Geras klausimas. Mano žiniomis, Aplinkos ministerija ir aplinkos ministras dirba prie šito klausimo ir tikrai Seimui pristatys. Matyt, tik laiko klausimas, kada projektus, kuriais bus tas imitavimas, matyt, sustabdytas... Iš tikrųjų jūs esate teisus – priklausimai nuo saugomų teritorijų reglamento, vienoje saugomoje teritorijoje pagal buvusių sodybų plotą yra vienoks užstatymo tankis, ten vienoje teritorijoje gali statyti sodybas, kitoje yra kitoks, kalbant apie ūkininko sodybas. Tačiau šiandien tas atvejis, apie kurį mes kalbame ir dėl kurio įstatymo pataisas svarstome, iš tikrųjų yra nepriimtinas ne tik dėl to, kad yra akivaizdus piktnaudžiavimas ir ūkininkų gero vardo diskreditavimas, bet ir dėl to, kad saugomos teritorijos realiai tokiose sodybose yra naikinamos.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Paskutinysis pagal eilę, bet tikrai ne pagal svarbą ir ne pagal klausimų taiklumą – S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, kai užduosiu klausimą, pasakykite, kad irgi geras klausimas.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Gerai.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Nes man iš tikrųjų matematika čia kažkodėl nesueina. Ar jūs tikrai rimtai apgalvojote? Nes, pavyzdžiui, tikrai bus didžiulis sklypas ir jo vienoje dalyje galima statyti ką tik nori, jisai neužims to ploto, apie kurį jūs kalbate. Ar tikrai reikia šito įstatymo? Gal čia dar kokių išlygų reikia įrašyti, nes logiškai neišsėina? Dideliame sklype tau tiek nereikia, tos pusės. Truputėlį užstatei ir viso gero. Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Gerbiamas Sergejau, labai geras klausimas. Labai panašus į kolegos E. Pupinio. Iš tikrųjų jūs esate teisus. Tam, kad puikiai užtektų ir 10, ir 15, ir 20 arų ir būtų galima statyti namą, nereikėtų piktnaudžiauti ir įsivaizduoti, kad esi ūkininkas, gauti ūkininko pažymėjimą ir taip toliau, taip pasilengvinti sau procedūras ir be detaliųjų planų statyti ūkininko sodybą. Yra teritorijų planavimo dokumentai, yra visos galimybės paversti žemės ūkio paskirties naudmenas kitomis naudmenomis ir statyti ten sodybą. Tai čia atsakymas būtų toks.

O jeigu žemės sklypas yra iš tikrųjų didesnis, tiesiog reikia tuos sklypus, kaip ir Edmundui minėjau, atskirti ir padaryti du atskirus sklypus. Ten, kur yra saugomos teritorijos, saugomos vertybės, jas palikti ir saugoti, o sodybą statyti ten, kur galima ir kur nieko nepažeisi ir galėsi mėgautis kiekvieną dieną savo... (*Balsai salėje*) Žinoma, žinoma. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega ir gerbiamas Sergejau, labai geras buvo klausimas. Ir po tokio gero klausimo judame prie pasisakymų dėl motyvų. Už pasisako S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Norėčiau pakviesti palaikyti projektą. Ši spraga turi būti užlopoma, užasfaltuojama. Faktiškai yra situacijų, kai valstybė numato saugomas vertybes, buveines, „Natura 2000“ teritorijas, mokslininkai tiria, identifikuoja saugomas rūšis, įvairiausius kitus aspektus, o pro užpakalines duris, pro ūkininkų sodybos, ūkininko ūkio spragą įlenda ir iš esmės įteisina statybą turto savininkai. Savivaldybės gali rengti bendruosius, detaliuosius planus, saugomos teritorijos tvarkymo planus ir staiga atsiranda užstatymas teritorijose, kur negali būti jos užstatytos.

Labai ačiū L. Jonauskui, kuris pasiūlė iš esmės pirmą stadiją – riboti statybas saugomose teritorijose arba „Natura 2000“ teritorijose, bet iš esmės mes su V. Pranckiečiu esame parengę pasiūlymą, įregistruosime jį, kad ūkininko sodybą statytų realūs ūkininkai, o ne fiktyvūs ūkininkai. Šiandien 120 tūkst. ūkininkų, kodėl pusę jų yra ūkininkai, tai dėl privilegijų, kurias turėtų turėti ūkininkai, o ne kažkaip saugomose teritorijose turtą turintys gyventojai. Mes registruosime pasiūlymą, kad iš esmės ūkininko sodybas galėtų statyti iš esmės asmenys, gaunantys žemės ūkio pajamas, o ne kas nors kitas. Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Prieš nenori kalbėti niekas. Balsavimas dėl įstatymo projekto darbotvarkės pabaigoje.

16.12 val.

Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6¹, 7, 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2229 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-17 klausimas – Bibliotekų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2229. Pranešėjas – V. Juozapaitis. Pateikimas.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, drauge su Seimo nariais S. Tumėnu, K. Vilkausku ir kitais kolegomis teikiame Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6¹, 7, 17 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektą.

Esmė yra ta, kad mes siūlome pasibaigus savivaldybės viešosios bibliotekos vadovo penkerių metų kadencijai nustatyti reglamentą, kad mero sprendimu jis gali būti skiriamas be konkurso antrai penkerių metų kadencijai, jeigu jo eitos kadencijos metu visuose kasmetiniuose veiklos vertinimuose jo metų veikla buvo įvertinta gerai arba labai gerai. Sprendimas dėl savivaldybės viešosios bibliotekos vadovo skyrimo be konkurso antrai penkerių metų kadencijai turi būti priimtas likus ne mažiau kaip 2 mėnesiams iki šio vadovo kadencijos pabaigos. Tos pačios savivaldybės viešosios bibliotekos vadovu tas pats asmuo gali būti skiriamas neribotą kadencijų skaičių iš eilės.

Na ir kiti reglamentavimo punktai, kurie išties panaikina bet kokią nervą ir bet koki įtarimą, kad kaip nors bus draudžiama arba neleidžiama dabar veikiantiems bibliotekų vadovams eiti šias pareigas. Iš tikrųjų tai toks labiau liberalizuotas, sakyčiau, įstatymo projektas, galbūt priderintas prie švietimo įstaigų pavyzdžio. Beje, ateinantis Muziejų įstatymas bus panašiu principu pakoreguotas. Žodžiu, tikrai siūlau šį įstatymo projektą priimti po pateikimo. Jis yra diskutuotas ir su bibliotekų asociacijomis, ir su ministerija.

Kitas punktas, arba kitas straipsnis, kurį mes šiuo atveju siūlome papildyti, tai yra įstatymą papildyti 8¹ straipsniu. Jis nustato Lietuvos aklių bibliotekos pavadinimą, keičiant pavadinimą į Lietuvos audiosensorinė biblioteka. Vėl argumentai yra pačios įstaigos, vėl yra suderinta ir su Kultūros ministerija. 2022 metais atlikto bibliotekų vartotojų pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis tyrimo duomenimis, 74 % besinaudojančių bibliotekos paslaugomis yra asmenys, turintys regos negalią ar sutrikimą, 16 % – asmenys, neturintys jokių regos, mokymosi ar skaitymo sutrikimų, tai yra specialistai, pedagogai, visuomenės nariai ir panašiai, ir tik 2 % besinaudojančių bibliotekos paslaugomis turi kitų mokymosi ar skaitymo ir 2 % fizinių sutrikimų, dėl kurių negali skaityti įprasto spausdinto teksto. Taigi, nepaisant aktyvaus bibliotekos paslaugų viešinimo, labai didelė visuomenės dalis biblioteką identifikuoja tik kaip aptarnaujančią asmenis su regos sutrikimais, o tai iš tikrųjų neatitinka fakto ir todėl yra siūlymas, daugiau prašymas, šį pavadinimą pakeisti.

Taigi, tiek tam kartui. Iš anksto ačiū už pritarimą po pateikimo. Jeigu yra klausimų, mielai į juos atsakysiu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Jūsų paklausti nori keturi Seimo nariai. Pirmoji klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, kaip jūs vertinate Teisės departamento išvadas? Teisės departamentas tiesiog konstatuoja Konstitucinio Teismo pasisakymus, kad Asmenų lygybės įstatymo principas būtų pažeistas, jeigu taip taikytume čia atskirai kažkodėl savivaldos bibliotekoms ir apskričių bibliotekoms. Man pirmą kartą tokia nuomonė... Aš nesu girdėjusi, kad yra tokios apskričių bibliotekos. Tai gal galite pakomentuoti?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Yra tokios apskričių bibliotekos, siūlyčiau apsilankyti. Pavyzdžiui, Panevėžio apskrities biblioteka, Šiaulių apskrities biblioteka yra viešosios, priklausančios savivaldybėms. Taip, yra, yra nacionalinė biblioteka. Tiesiog reikėtų pasidomėti, Bibliotekų įstatyme tai yra jau nustatyta ir veikia dešimtmečius. Kad būtų suvienodinta arba kitaip traktuojama, todėl jos ir yra atskirtos, vadovų skyrimo tvarkos. Sakysime, viešosios bibliotekos kur nors Mažeikiuose ir nacionalinės bibliotekos vadovo skyrimo tvarka skiriasi iš esmės. Todėl jos ir turėtų būti atskirai išdėstytos įstatyme.

Aš atkreipiu dėmesį, kad mes dabar kalbame apie palengvinimą ir apie situacijos pagerinimą, nes didysis savivaldybių rūpestis ir būtent Bibliotekų asociacijoje buvo tas, kad buvo išsigąsta, jog bibliotekų vadovams, kurie dabar eina pareigas, nebebus leidžiama dirbti toliau. Kadangi tuose rajonuose trūksta tų žmonių, trūksta specialistų, ir tam, kad neįvyktų tokių nesusipratimų, kai mes negalime surasti specialistų, ir geras vadovas galėtų toliau eiti pareigas, mes siūlome tai įteisinti būtent Bibliotekų įstatyme, kad tie žmonės galėtų eiti pareigas ir dirbtų savo darbą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mielas kolega, aš skaitau jūsų teikiamą projektą, ten yra toks sakinytis: „Tos pačios savivaldybės viešosios bibliotekos vadovu tas pats asmuo gali būti skiriamas neribotą kadencijų skaičių iš eilės.“ Tai mano klausimas būtų iš dviejų dalių. Pirmoji dalis, ar tikrai reikia svarstyti, kad būtent tik tos pačios savivaldybės gali būti skiriamas neribotą skaičių kadencijų, nes įprastai susiduriame tikrai su nemaža problema, kai trūksta žmonių eiti pareigas ir galbūt galėtų iš kitos savivaldybės, tarkime, toks pats specialistas užimti. Kodėl gi ne? Ten kokią nors tą pačią poziciją be konkurso? Kaip pavyzdys.

Kitas dalykas dėl neriboto kadencijų skaičiaus. Kokia jūsų nuomonė, tai yra gera praktika, bloga praktika? Vis tiek, jeigu paėmus, dvi kadencijos yra gana mažas metų skaičius. Ir vis tiek galbūt reikėtų žiūrėti į ateitį ir galbūt apsiriboti tomis kadencijomis? Kokia jūsų asmeninė pozicija? Ačiū.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Ačiū, mielas kolega, už mielą klausimą. Išties jūs ir atsakėte į patį pirmą savo klausimą, kad būtent toje pačioje savivaldybėje dirbantys žmonės ir jiems negali būti ribotas koks nors skaičius. Jeigu jie turi savo žmonių toje savivaldybėje, tai jie gali ir iš savo savivaldybės pasirinkti žmones arba tą patį žmogų. Jeigu jau neturi kandidatų, tuomet jie pasikvies iš kitos savivaldybės, be jokios abejonės.

Atsakydamas į jūsų mielą klausimą apie tai, kad reikėtų tas kadencijas riboti, aš priminsiu, kad praėjusioje kadencijoje, jeigu pamenate, jūs tuomet buvote Seimo vicepirmininku, ir buvo priimtos visos šitos nuostatos, kurios ir apribojo šioms įstaigoms kadencijų skaičių. Paskui mes jau šiek tiek turėjome taisyti klaidas, labai atsiprašau jūsų už tokį mūsų darbą, ir atleisti, liberalizuoti tam tikrą procesą, bet palikti nacionalinėms įstaigoms tai, apie ką jūs ir kalbate. Iš tiesų nacionalinėms įstaigoms kadencijų skaičius yra ribotas, tai yra ne daugiau kaip dvi kadencijos. Gi valstybinėms, aš kalbu ne tik apie bibliotekas, apie kitas kultūros sektoriaus įstaigas, yra neribojamas kadencijų skaičius, bet tai nereiškia, kad tie žmonės neturi eiti į konkursus. Čia mes kalbame būtent apie savivaldybių viešųjų bibliotekų vadovus. Jeigu jie gerai dirbo savo darbą, meras turės galimybę ir teisę paskirti juos ir kitai kadencijai, jeigu jie per tuos metus dirbo gerai arba labai gerai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, mielas Vytautai, už mielą atsakymą. Ir paskutinytis klausia mielas kolega A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, išties palaikau jūsų šią teikiamą poziciją dėl vadovų skyrimo ir jų atitikties ir vertinimo labai gerai, gerai, bet aš nematau nuoseklumo jūsų gretose, valdančiųjų gretose. Pavyzdžiui, vidaus reikalų ministrė, žvelgiant į generolo R. Pociaus vertinimą, kuris buvo įvertintas labai gerai ir gerai, paėmė ir iššveitė jį iš pareigų ir tai nesutrukdė jai atleisti. Galbūt ne taip pažiūrėjo, neįtiko ministrei. Ar jūs nemanote, kad ne tik bibliotekose, bet ir visoje tarnyboje galbūt reikėtų tų pačių principų laikytis? Jeigu vertinimai yra teigiami, neleisti politiškai susidoroti ar savivaldybei, ar centrinei valdžiai su vadovais.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas Seimo nary. Išties stebiuosi jūsų kompetencija ir įsigiliniu į kultūros srities įstaigų darbą. Ačiū jums. Mes tikrai atsižvelgsime į tai, ką jūs pasakėte, ir pritaikysime kultūros srityje.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Atsakėte į visus Seimo narių klausimus.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Ačiū, mielas pirmininke.

PIRMININKAS. Mielas kolega, prašom. Po tokių apsikeitimų mielais komplimentais pereiname prie mielių pasisakymų dėl motyvų, jų nėra. Todėl balsavimas dėl įstatymo projekto darbotvarkės pabaigoje.

16.23 val.

Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1347(2) (pateikimas)

Darbotvarkės 2-18 klausimas – Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1347(2). Pranešėjas – R. Šarknickas. Pateikimas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš taupydamas labai brangų laiką norėčiau visų pirma padėkoti prieš tai kalbėjusiam pranešėjui, pristatiusiam projektą. Aš tik priminsiu, kad šis Bibliotekų įstatymo projektas dėl kadencijų buvo du kartus per šiuos dvejus metus valdančiųjų atmetas, ir džiaugiuosi, kad atėjo į protą ir priėmė šį sprendimą pateikti. Faktiškai šitas projektas atitinka mano projektą, kuris buvo du kartus atmetas. Dėl to šiek tiek gaila, nes per tuos dvejus metus tie žmonės, kurie norėjo tapti vadovais, vis dėlto nerizikavo ir nevažiavo į mažesnius regionus bandyti dalyvauti konkursuose. Bet tikėkimės, kad šitas dalykas bus sėkmingas.

Taupydamas brangų laiką, kadangi projektai yra identiški, tik vienas punktas yra dėl Lietuvos aklųjų bibliotekos pavadinimo pervadinimo, vadintųsi Lietuvos audiosensorine biblioteka, kaip pasiūlė kolega. Aš sutinku, kad šitie abu bibliotekų įstatymai eitų į vieną taupant brangų laiką ir Kultūros komitete mes priimtume tą sprendimą. Tikiuosi, kad trečią kartą gal jau savo neatmesite projekto, tegul būna jūsų dėl bibliotekų. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, kad projektai eitų į vieną, reikia abiem pritarti po pateikimo, tada jie galės eiti į vieną. O kol kas jūsų paklausti nori trys Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Garbusis kolega, atkreipsiu dėmesį, kad vis dėlto kirčiuoti reikia projektai, tai čia tokia smulkmena, be jokios abejonės.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ir kitas klausimas. Ar jums neatrodo keista, kad faktiškai visas komitetas teikia tokį siūlymą ir pasirašo, o jūs ateinate su savo namų darbais ir kažkaip bandote čia dabar iš to dar kažkokią istoriją padaryti, kad kažkas kažko nepadarė. Aš tik priminsiu, kad tas įstatymo projektas iš tikrųjų dar nėra net išgaliojęs ir dar nebuvo bibliotekose jokių konkursų, tad žmonės dar negalėjo pradėti atsisakinėti eiti, nes dar galioja jų visos kadencijos.

Taigi, kaip jūs galvojate, jūs sakote, kad jūs taupote laiką, ar jūsų šitas projekto pateikimas nėra laiko gaišinimas, ar nebūtų geriau, racionaliau atsiimti šitą projektą ir eiti šituo keliu, ką mes dabar visi kartu ir darysime? Ačiū.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū jums. Aš vis dėlto stengiuosi nepažeisti nei etikos, nei Konstitucijos. Šis projektas buvo kur kas anksčiau pristatytas ir atėjęs į darbotvarkę čia, į salę, jūs išvakarėse tai padarėte ir bandote apversti istoriją savo naudai. Prašyčiau laikytis garbės kodekso.

Dėl konkursų. Žmonės juk planuoja gyvenimus, ar važiuoti į tuos regionus, ar ne. Gerbiamas Vytautai, būkite garbingas, neišverskite istoriją, nes mes matome, ką darote ir su dainavimu, ir su kitais dalykais, neapgaudinėkite Lietuvos žmonių, nereikia. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Robertai, išties matyti, kad Kultūros komiteto pirmininkas nugvelbė iš jūsų rengtą projektą, ir apgailestauju, kad tiek laiko, sakykime, nebuvo sprendžiami šių įstaigų vadovų klausimai vien dėl to, kad kažkas norėtų pateikti šitą projektą kaip savo. Kaip vertinate Kultūros komiteto pirmininko elgesį, ar jo elgesys išties yra etiškas?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Gal kultūringai atsakysiu, etiškai, na, šiek tiek gal nekultūringai padaryta, bet dėl, sakau, bibliotekų, žmonių aš tikrai dovanuju šį įstatymo projektą, tegul būna jo, man tikrai negaila dėl to, kad būtų visiems gerai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Nėra norinčių kalbėti dėl motyvų. Balsavimas dėl įstatymo projekto tam numatytu darbotvarkėje metu, pačioje darbotvarkės pabaigoje.

Iki darbotvarkės pabaigos, informuoju, liko keturi klausimai, tad sunku laiką prognozuoti, tačiau sekti eigą tiems, kurie stebi posėdžių laiką per televizorių, būtų labai naudinga ir atitinkamai projektuotis balsavimo laiką, kada gali nutikti tas malonus ir visų laukiamas procesas.

16.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų paskelbimo Dariaus ir Girėno „Lituanicos“ skrydžio metais“ projektas Nr. XIVP-1707 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-19 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų paskelbimo Dariaus ir Girėno „Lituanicos“ skrydžio metais“ projektas Nr. XIVP-1707. Pranešėja – R. Šalaševičiūtė. Pateikimas.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Įstatymo projektą aš noriu pristatyti, pradėti pristatymą truputį gal nestandartiškai, kaip mes esame pripratę. Nutarimą, atsiprašau, ačiū, kad pataisėte, nutarimo projektą. 2007 metais man būnant vaiko teisių kontroliere teko būti Italijoje, buvo organizuotas susitikimas su tėvais, visais Italijos tėvais, kurie buvo įvairinę lietuvių vaikus. Pietų metu prieš mane sėdėjo įvaikintas 15 metų Jonas su kitu Lentvario vaikų globos namų auklėtiniu. Ir Jonas klausia to berniuko: ar tu žinai, Andžejau, kas tai yra S. Darius ir S. Girėnas? Sako: ne, nežinau. Klausia: tai koks tu esi lietuvis, jei nežinai, kas yra S. Darius ir S. Girėnas? Pradžia būtų tokia.

Dėl nutarimo projekto. Atsižvelgdami į tai, kad 2023 m. liepos 15 d. bus minimos legendinio S. Dariaus ir S. Girėno „Lituanicos“ skrydžio 90-osios metinės; pabrėždami tai, kad pasauliui šis skrydis buvo reikšmingas tiek moksliniu (tiriant oro sroves), tiek inžineriniu požiūriu (tiriant panaudoto lėktuvo tipo ir navigacijos būdų galimybes), antrasis tuo metu skrydžio be nusileidimo rezultatas pasaulyje, sukėlęs neabejotiną proveržį aviacijoje; vertindami tai, jog drąsus skrydis tapo viso pasaulio lietuvių vienijančiu simboliu, tautiškumą simbolizuojančiu faktu, garsiųjų Lietuvos lakūnų žygio tikslas – sustiprinti Lietuvos sūnų dvasią – iki šių dienų tarnauja kaip puikus drąsos, užsispyrimo ir pasiaukojimo tėvynei pavyzdys, pagal tuometines aviacijos galimybes, sudėtingumą ir rizikas ekspertų prilyginamas šiuolaikiniam pilotuojamam skrydžiui į kosmosą; siekdami pažymėti S. Dariaus ir S. Girėno „Lituanicos“ skrydžio, suvienijusio lietuvių visame pasaulyje, 90-ąsias metines, norime ir kviečiame paskelbti 2023 metus S. Dariaus ir S. Girėno „Lituanicos“ skrydžio metais.

Šitą nutarimo projektą pasirašė visa Žemaičių grupė ir kai kurie Seimo nariai, kuriems šis klausimas buvo aktualus. Žinau, bus, kas pasisakys prieš, todėl iš karto noriu atkreipti dėmesį, kad Lietuvos Respublikos Seimas 2017 m. gruodžio 21 d. priėmė nutarimą „Dėl atmintinų metų skelbimo tvarkos“. Šio nutarimo 2 punkte yra tokia nuostata: paprastai per metus skelbiami treji atmintini metai. Atmintinų metų programos rengiamos ir taip toliau. Aš noriu pasakyti, kad nutarimas dėl atmintinų metų, jį mes priėmėme gegužės 24 dieną, ir dėl ne Seime skelbiamų, tikrai neužkerta kelio apsispręsti Seimo nariams ir pritarti mano teikiamam projektui dėl 2023 metų paskelbimo atmintiniais S. Dariaus ir S. Girėno „Lituanicos“ skrydžio metais. Prašau pritarti mūsų Žemaičių grupės, pateiktam projektui.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolege. Jūsų paklausti nori penki Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama Rimante, turbūt jūs ne pirmas ir ne paskutinis žmogus, kuris sutinka tą gudrų berniuką, užduodantį labai gudrius klausimus ir pateikiantį labai gudrius atsakymus. Tačiau norėčiau paklausti apie tai, ar vis dėlto taip dažnai švęsdami mes pačių tų reiškinį nesumenkiname? Tikrai neeilinis įvykis yra S. Dariaus ir S. Girėno skrydis per Atlantą. Ar nemanote, kad vis dėlto reikėtų pakentėti ir, tarkime, švęsti 100-metį? Bet jau taip švęsti, kad visa Europa, o gal ir pasaulis žinotų. Mes padarome tas šventes, nenumatome gero finansavimo, praeina jos be tokių liekamųjų dalykų, be jokių paminklų, be nieko, ir taip viskas nublinksta. Gal vis dėlto atidedame ir palaukiame 100-mečio? Ačiū.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Gerbiamas Pupini, jūs tikrai labai gerai pakalbėjote. Aš visada sakydavau, kad atmintinų metų po to nutarimo 2017 metais... jeigu jūs pažiūrėtumėte, 2018 metais, 2019 metais aš iš tikrųjų balsuodama susilaikydavau arba išvis nepritardavau. Tačiau jums, kaip buvusiam mokytojai, buvusiam pedagogui, noriu pasakyti, kodėl aš įžangą padariau apie vaikus, kurie ne Lietuvoje ir kalba apie S. Darių ir S. Girėną. Mokiniai šiandien tikrai negauna tų žinių mokyklose. Pilietinis ugdymas po nuotolinio mokymo neliko toks, koks buvo iki nuotolinio. Kie-

kviena tokia pasiūsta žinia ir vyresnio amžiaus žmonės tikrai, na, aš manau, paveiktų teigiamai. O pinigai, net jeigu pagal Vyriausybės nutarimą S. Dariaus ir S. Girėno metai ir būtų žymimi, tai yra nurodyta, kad ir ten skiriama lėšų, gal kaip per Seimą ir daugiau, bet pats principas, kad iš tikrųjų mes turime atsiminti, vertinti, kokie didvyriai buvo S. Darius ir S. Girėnas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia P. Kuzmickienė.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų visa, kas buvo pasakyta ir ką mes matome surašyta nutarime, tikrai didelė tiesa. Greičiausiai čia, salėje, nesurastume žmogaus, kuris kaip nors suabejotų S. Dariaus ir S. Girėno nuveiktu žygdarbiu, būtent jų asmenybių pasakojimu ir jų veikla – nėra tokios dvejonės. Dėl to Seimas jau apsisprendė rezoliucijoje – šalia tikrai labai garbingų kitų metų įvykių, sukakčių, asmenybių jubiliejų įrašė ir šią sukaktį, tai yra S. Dariaus ir S. Girėno 90-ies metų skrydžio, žygdarbio jubiliejų. Vienas dalykas, kad mes, kaip Seimas, jau pabrėžėme šią sukaktį.

Kita vertus, mes tikrai galime apie tai daugiau ir geriau kalbėti, ką ir Rimantė sako, būtent apie vaikų supratimą ir žinojimą šia tema mokyklose. Čia tikrai geras klausimas būtų mūsų švietimo ministrei. O aš paklausiu, matyt, šiek tiek panašaus klausimo, ar neketinate vis dėlto registruoti projekto, kuriuo 2033 metus paskelbtume S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio 100-mečio jubiliejinius metais?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Gerbiama Paule, pirmiausia aš turiu pasitarti su Žemaičių grupe, kurioje yra 25 asmenys, kurie pasirašė, ar mums čia būtų tikslinga registruoti, kas bus dar po 11 metų. Aš manau, kad... Iš tikrųjų aš noriu tik atkreipti dėmesį dar į vieną faktą, kad mūsų projektas buvo įregistruotas pirmiau, nei buvo įregistruota ir priimta rezoliucija, o kaip tai vyko, gerbiama Paule, aš jau nutylėsiu prieš mūsų kolegas Seimo narius.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiama kolege, aš neseniai kalbėdamas apie atmintinus metus sakiau: atmintina diena – tai reikšminga diena, reikšmingi metai, susiję su esminiais Lietuvos valstybingumo kūrimo ir įtvirtinimo faktais ar įvykiais, visuotinių vertybių propagavimu, kultūros atminimu ir gyvosios istorijos išsaugojimu. Linkiu aš gerbiamam kolegai, kuris sako, kad ne 90-metį, o 100-metį – sulaukite jūs 100 metų. Aš noriu pasakyti, duok Dieve, 90 metų mums visiems sulaukti ir nepraleiskime tos progos.

Mes, žemaičiai, taip pat didžiuojamės S. Dariumi ir S. Girėnu, tuo labiau kad S. Darius iš Juddrėnų į Čikagą išvyko būdamas dešimties metų, vėliau gyveno Floridoje. S. Dariaus duktė N. Maštarienė – garsiausia profesorė Kauno medicinos institute – vėliau persikėlė, gyveno Kretingos rajone. Šiandien Kretingos rajone Kūlpėnuose gyvena jos sūnus, garsus miškininkas, jo žmona Nijolė – taip pat Maštarienė. Ir kai aš šnekėjau, koks jausmas, jeigu Seimas priimtų – dėkokime Dievui, sako, mes eisime melstis, kad taip įvyktų. Kol žmonės yra gyvi, tegu džiaugiasi belaukdamie šimtmečių, 150 metų. Mes daug ką prarandame. Gerbiama ponია Šalaševičiūtė, ar jums neatrodo, kad reikėtų, jeigu, duos Dievas, Seimas palaikys, kad susijungtų Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Kultūros ministerija, kaip sakė ponია P. Kuzmickienė labai teisingai...

PIRMININKAS. Laikas.

A. VINKUS (LVŽSF). ...ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisija, ir D. Asanavičiūtė, ir D. Henke tvirtai turėtų čia įsitraukti ir kaip reikiant pažymėti.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Labai ačiū, kolega Vinkau. Iš tikrųjų, kai mes rinkome parašus, aš kalbėjau su gerbiamu A. Anušausku ir jis pasakė, kad čia turėtų aktyviai prisidėti ir Krašto apsaugos ministerija iš pagarbos S. Dariui, kuris buvo karininkas ir taip toliau. Aš palaikau jūsų nuomonę, kad tikrai reikėtų ir bet kurioje situacijoje mums reikia pajungti ir pasaulio lietuvius, nes jo šlovė, jų šlovė, „Lituanicos“ ir S. Dariaus ir S. Girėno šlovė prasidėjo Amerikoje. Būtent Amerikos lietuviai labiau suprato, gerbė, mylėjo ir finansavo šitą skrydį.

Aš manau, aš pabrėžčiau, kad parašyta įstatyme – paprastai trejus atmintinus metus galima skelbti. Paprastai. Bet visais metais iki šiol buvo skelbiama ženkliai daugiau. Čia mes pirmą kartą susiduriame, kad turime tokią datą, kurią tikrai reikėtų paminėti atmintiniais metais. Laikomės biurokatiškų nuostatų – priimtas nutarimas ar dar kažkas. Man tai visiškai nepriimtina.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Paskutinis klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, aš nebūčiau toks pesimistiškas, aš manau, kad konservatoriai tikrai palaikys tokį projektą, nes kitu atveju bijos įvažiuoti į Kauną. Paminėti Lietuvos didvyrių 90-metį yra garbės reikalas. Aš manau, Vyriausybė atras pinigų ir tikrai tas paminėjimas įvyks. Kaip jūs minėjote, paprastai treji minėjimų metai per vienerius metus, tai reiškia, kad gali būti jų ir daugiau. Aš manau, dėl to problemos neatsiras ir visi pritarsime.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas Arvydai. Mano yra tokia nuomonė, manau, kad mes, žemaičiai, inicijuosime dar ir minėto 2017 metų Seimo nutarimo pakeitimą. Aš kalbėjau su valdančiaisiais, su kai kuriais konservatoriais, kad penkios datos tai tikrai yra būtina, trys per mažai, bet turbūt diskutuotina, ir dėl pakeitimo iki dešimties atmintinų metų, jeigu yra toks poreikis.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolege. Atsakėte į visus klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Už pasisako P. Kuzmickienė.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Tikrai nesu prieš tuos garbingus žmones S. Darių ir S. Girėną ir negaliu kalbėti prieš tokį istorinį įvykį, tačiau noriu keletą momentų pastebėti ir pasakysiu, kodėl nebalsuosiu pati už šį nutarimą. Labai kviesiu kolegas nebalsuoti, susilaikyti, registruoti ir galvoti būtent apie šimtmetį ir šiek tiek rimčiau kalbėti apie tai.

Atrinkdami 2023 metų jubiliejus, tarėmės ne tik Seimo salėje, bet ir su visuomenininkais, istorikais. Su jais sutarėme, kad vis dėlto išgryninsime tai, kas valstybei svarbiausia tais metais. Paskelbėme trejus metus: Vilniaus 700 metų jubiliejų, Klaipėdos grąžinimo šimtmetį ir šventojo Juozapo 400 metų jubiliejų. Visi sutarėme, kad visos kitos labai garbios datos – tikrai minėtinos, švęstinos, bet metų nominacija yra tokia. Džiaugiuosi, kad lygiai taip pat tie metai kitais metais gaus didesnę finansavimą.

Dabar tikrai noriu pasakyti, kad S. Darius ir S. Girėnas nėra tik žemaičių reikalas, tai yra visos Lietuvos reikalas. Reikia pasakyti, kad kiekvienais metais, visiškai kiekvienais metais, labai gražus renginys vyksta Anykščiuose, miela Rimante. Nežinau, ar teko būti. Sako, kad nelabai. Prie Puntuko akmens yra didžiulės iškilmės būtent švenčiant ir paminint kas metus liepos mėnesį šį žygdarbį. Tai yra labai gražus atminties kelias, nes tai tikrai ir prasminga mūsų valstybei, ir mūsų tautai svarbu, todėl turime labai atsakingai pasižiūrėti ir pasirengti 100-mečiui. Registruokime tą projektą. Būkime visi autoriai to projekto.

PIRMININKAS. Laikas!

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Ir dar vienas labai svarbus dalykas. Na, neskaičiuokime mūsų istorijos kadencijomis. Istorija yra gerokai didesnė, didingesnė ir platesnė. Matykime šiek tiek daugiau nei kadencija ar mūsų gyvenimo amžius. Mąstykime visai kitokiomis kategorijomis. Kviečiu, de...

PIRMININKAS. Laikas!

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). ...palaikyti 100 metų minėjimą, o ne 90 metų.

PIRMININKAS. Laikas! Labai dėkui, gerbiama Paule. Jūs užsirašėte už, kalbėjote kaip ir prieš. A. Kupčinskui suteiksiu teisę pasisakyti prieš tik su sąlyga, jei kalbės už.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerai, galima ir taip, ir taip. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš esu prieš, kad vien žemaičiai savinasi S. Darių ir S. Girėną ir jų grupę. Priminsiu, kad S. Darius ir S. Girėnas turėjo nusileisti Kaune, Aleksote, S. Dariaus ir S. Girėno aerodrome. Prieš gerus devynerius metus 80-mečio proga mes labai iškilmingai paminėjome, nors nebuvo paskelbti „Lituanicos“ ar S. Dariaus ir S. Girėno metai. Vyko ir aviacijos šventė, ir visa šalis minėjo.

Man atrodo, ne tiek metų paskelbimas yra labai svarbu, kiek įvairiausių švenčių organizavimas, pašto ženklų išleidimas, monetos Lietuvos monetų kalykloje ir panašiai. Priminti savo istoriją – tai yra be galo svarbu. Aišku, gaila, kad mes kol kas priėmėme tokį nutarimą, kad tik 100-mečius minėsime. Ne visi sulauks to 100-mečio, bet aš manau, kaip ir kolega K. Masiulis sako, kad reikia šventes minėti pirmiausia savo širdyje, o švęsti kasdienybėje. Tą ir darykime.

Tikiu, kad tikrai nepraleisime progos kitais metais paminėti 90-metį, ir priminsiu, kad būtent 80-mečio proga buvo atgaivinta ir pati „Lituanica“, suremontuota, vėl skrido ji iš Kauno į tą pačią Šilalę, Šilutę. Tokiais atributais mes ir galime paminėti šventes. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai. Iš klausėme pasisakymus dėl motyvų. Balsavimas dėl Seimo nutarimo projekto visiškai netrukus. (*Balsai salėje*) Petrai, norite glaustai? Jūs teisus, abu pasisakiusieji prieš kalbėjo. Gerai. P. Gražulis už, nes abu pasisakiusieji kalbėjo prieš. Taip jau darėme prieš tai, reikia būti objektyviems ir vienodai teisingiems abiem salės pusėms.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, iš tikro užsirašė už, tačiau kalbėjo prieš. Tikrai taip nedaroma. Faktiškai posėdžio pirmininkas tokiu atveju įskaito kaip kalbėjimą prieš ir tada leidžia kalbėti už. Bet įvyko, kaip įvyko.

Man labai keista. Vis dėlto 90 metų – toks gana apvalus jubiliejus ir tikrai labai nusipelnę Lietuvai ir išgarsinę Lietuvą S. Darius ir S. Girėnas. Kodėl nepaminėjus šios datos, neįtraukus į atminčių dienų sąrašą? Kuo labiau mes garsinsime mūsų didvyrius, mes garsinsime kartu ir Lietuvą.

Žinoma, 100-mečio proga galime paminėti tikrai iškilmingiau, skirti daugiau lėšų, tačiau 90-metis irgi tikrai yra labai svarbus toks jubiliejus, atmintina data. Aš manau, kad konservatoriai, ypač kauniečiai, nedrįs balsuoti prieš, juo labiau kad, kaip ir minėjo, jie turėjo nusileisti Kau-no oro uoste. O problema žinote kokia? Gaila, kad ne konservatoriai įregistravo šį projektą. Būtų konservatoriai įregistravę, būtų visi nubalsavę. Na, ką padarysi, įregistravo. Nežiūrėkime, kas įregistravo, bet kokį projektą įregistravo, ir palaikykime jį visi.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Petrai. Iš klausėme visus pasisakymus dėl motyvų. Balsavimas dėl Seimo nutarimo projekto visiškai netrukus.

16.49 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-863(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės rezervinis 1 klausimas – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-863(2). Svarstymo stadija. Į tribūną kviečiame Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką S. Šedbarą pristatyti komiteto išvadą.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Kolegos, tai yra mūsų kolegės R. Budbergytės projektas. Rasa nuosekliai dirba šioje srityje ir savo projektu siūlo atpalaiduoti teismus nuo vartotojų ginčų, kiek įmanoma, ir perduoti tai ikiteisminio nagrinėjimo institucijoms, trumpai tariant. Komitetas spalio 26 dieną dar svarstė šį projektą, įvertino tikrai labai daug įvairiausių pasiūlymų ir visų 8 dalyvavusių balsais už jam buvo pritarta.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pirmininke. Diskusijoje nėra norinčių dalyvauti Seimo narių. Pataisų, pasiūlymų taip pat nėra gauta. Pasisakymai dėl motyvų po svarstymo. Nėra norinčių kalbėti Seimo narių. Balsavimas dėl įstatymo projekto po svarstymo visiškai netrukus.

16.50 val.

Baudžiamojo proceso kodekso papildymo 229¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2225 (pateikimas)

Darbotvarkės rezervinis 2 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso papildymo 229¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2225. Pranešėjas – S. Šedbaras. Pateikimas.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, artimiausiu metu, gal jau ketvirtadienį, ateis didelis paketas Teismų įstatymo, ten prezidentūros siūlymu ir mūsų ilgu darbu yra tobulinama atrankos sistema, taip pat nuotolinis darbas, bylų paskirstymas tobulinamas. Kartu su šiuo paketu iškilo tokia diskusija, jog reikėtų dėl baudžiamųjų bylų numatyti panašų modelį, koks jau yra dėl civilinių bylų ir pasiteisino. Tai yra kai apygardos teismo pirmininkas gali perskirstyti bylas tarp apylinkės teismų, taip šiuurškčiai kalbant, Apeliacinio teismo pirmininkas gali plačiau tarp atskirų apygardų.

Ko tuo pasiekama? Krūviai tikrai yra nevienodi, taip greitai žmonių neperskirstysi, tačiau, viena vertus, yra socialinio teisingumo klausimas. Už tą patį atlyginimą vienur teisėjai turi labai daug darbo, kitur yra laisvesni.

Antras dalykas yra terminai. Jeigu didelis krūvis, natūralu, kad bylos trunka ilgiau. Tai tokiu būdu būtų galima pasiekti, kad tie procesai truktų trumpiau. Dabar, žinoma, gali kilti klausimas,

ar nuo to nenukentės žmonės? Šiaip jau principas yra toks: jeigu kito teismo teisėjai nagrinėja bylą, jie vyksta ten, kur yra daugiausia bylininkų. Tuo labiau kad dabar baudžiamosiose bylose taip pat, jeigu yra įmanoma, posėdžiai vyksta nuotoliniu būdu. Bandysime šituo būdu ir į baudžiamąjį procesą įvesti tą patį principą, koks, kaip minėjau, sėkmingai veikia ir pasiteisino civiliniame procese, visiškai panašus. Tai tiek trumpai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėju. Jūsų paklausti nori viena Seimo narė. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Gerbiamas pirmininke, labai ačiū. Gerbiamas pranešėju, iš tikrųjų sveikinuu, nes realiai žinome, kad apylinkės teisme, man pačiai teko domėtis, labai sėkmingai tie krūviai yra paskirstomi. Tik kas kontrolę tokiu atveju, jeigu baudžiamosios bylos, vykdys?

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Šiuo atveju, jeigu tai apygardos teismo pirmininko funkcija, tai jis gauna informaciją iš esmės per Nacionalinę teismų administraciją. Viskas yra kompiuterizuota, bylų registracija, bylų paskirstymas – viskas jau yra kompiuteryje ir iš esmės per Nacionalinę teismų administraciją, o tvarką nustato Teisėjų taryba. Tai lygiai taip pat, kaip civilinėse bylose, kas jau labai sklandžiai veikia, na, esame patenkinti. Tai tą patį modelį norime pritaikyti baudžiamosioms byloms.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega, jūs patenkinote visų Seimo narių smalsumą, atsakėte į visus klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Dėl motyvų taip pat niekas nenori kalbėti. Balsavimas visiškai netrukus, po paskutinio darbotvarkės klausimo.

16.53 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 141 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2236 (pateikimas)

Rezervinis 3 klausimas – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 141 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2236. Pranešėja – A. Gedvilienė. Pateikimas.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Parengti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 141 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą paskatino siekis sudaryti palankias sąlygas ūkinę ir kitokią veiklą vykdančioms institucijoms nustatyti dėl vykdomos veiklos reikalingas nustatyti šio įstatymo nurodytas teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, kai šios teritorijos nenustatytos, bet veikla vykdoma teisėtai. Praktika parodė, kad dėl įvairių priežasčių dalis ūkinę ir kitokią veiklą vykdančių asmenų negalės įgyvendinti šio įstatymo 141 straipsnio 3 dalyje numatyto termino, reikalavimo nustatyti atitinkamas įstatymo teritorijas iki šių metų gruodžio 31 dienos. Taigi, pasibaigus šiam terminui, dalis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 141 straipsnio 3 dalyje minimų šio įstatymo nurodytų teritorijų galės būti nustatomos tik gavus žemės savininko – valstybės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimą dėl šių teritorijų nustatymo. Tai yra įstatymo įgyvendinimas bus faktiškai neįmanomas.

Jeigu pasakytume labai paprastai, tai viskas, ką mes turime po žeme, ant žemės ir ore – visa infrastruktūra pagal Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą iki šių metų pabaigos turėjo būti įregistruota. Tiek keliai, tiek laidai, tiek kabeliai turėjo būti įregistruoti ir uždėtos tam tikros apsauginės zonos. Kadangi per 30 metų tai nebuvo padaryta, tai tie dveji metai, kurie buvo numatyti nuo 2019 metų, priėmus šį įstatymą, iki šių metų pabaigos pasidarė neįmanomi dėl įvairių priežasčių: viešųjų pirkimų, specialistų trūkumo. Dėl to į Aplinkos apsaugos komitetą kreipėsi tikrai gausus būrys institucijų, įmonių, Savivaldybių asociacija prašydami dvejus metus nukelti įsigaliojimo terminą. Mes su komiteto kolegomis tokį įstatymą registruojame ir prašome palaikymo.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama Aiste. Jūsų paklausti nori R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Gerbiama pranešėja jau beveik ir atsakė, kad vis dėlto, taip, ypač savivaldybės susiduria su tais klausimais, kai net nustatyti, tarkime, kelią, neatitinkantį statinio sąvokos, ir jį įregistruoti yra labai sudėtinga. Ir net tie dveji metai, na, reikėtų kompleksškai pažiūrėti, kaip vyksta pats įregistravimo procesas, nes tie statiniai dažnai priskiriami kokiai nors kategorijai, bet įregistruoti kaip statinį ar infrastruktūros objektą yra labai sudėtinga. Ir ar imsis komitetas pažiūrėti kompleksškai?

Dar vienas toks klausimas jau iš gyventojų, nes jie labai nerimauja dėl tų SAZ'ų, kurių nebuvo ilgą laiką jų teritorijoje ir dabar užregistravus tuos objektus atsiranda gyventojams, kurie planavo savo individualių namų plėtrą, apsaugos priemonės. Kaip bus su tais žmonėmis, kurie gyvena ir dabar jiems staiga atsiranda kitoks žemės naudojimo režimas?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Praeita Vyriausybė atnešė šitą projektą. Iš tikrųjų visi infrastruktūros turėtojai mus ir komitete patikino, kad jie mato prasmę to, kad visas turtas, kurį mes turime, būtų suregistruotas. Tuomet būtų lengvesnis planavimas, mes matytume, kur yra mūsų dujotiekiai, kabeliai, keliai ir taip toliau. Turbūt tai, kad mes registruosime ir žinosime, kur yra mūsų turtas, infrastruktūra, niekaip nepakeičia noro ir galėjimo žmonių, kurie jau turi namus, sklypus, vykdyti plėtrą. Šiaip ar taip jie turi žinoti, kad per jų sklypą yra nutiestas laidas, ir ten su tuo laidu nieko negali daryti. Turbūt tai labai natūralus valstybės noras, kad visa ta informacija būtų viešai prieinama registru centruose ir kad žmogus iš karto matytų, kur yra jo turte arba kur ribojasi kokia nors infrastruktūra. Turbūt tai nuo noro ar nenoro nepriklauso. Tiesiog ta infrastruktūra jau 30 metų ten kažkur yra, gulėjo po žeme. Tas žinojimas turbūt yra reikalingas tiek institucijoms, tiek valstybei, tiek ir gyventojams.

O dėl kompleksinio požiūrio, tai įstatymas duoda kryptį, o ministerijos duoda poįstatymines tvarkas, kurios, reikia pripažinti, šiuo atžvilgiu vėlavo. Dėl to daugelis institucijų nepradėjo laiku registruoti savo infrastruktūrinių objektų, bet aš tikrai tikiu ir mes neišgirdome komitete tokio nuogastavimo, kad kas nors yra neteisingai sureglamentuota ar dar kažkaip. Tiesiog yra galbūt pavėluota, dėl to daugelis institucijų nespėjo susitvarkyti. Tai mes tikrai išgirdome kreipimąsi į komitetą ir visi Aplinkos apsaugos komitete draugiškai nutarėme, kad tokį įstatymo projektą reikėtų teikti ir palaikyti tą pratęsimą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama Aiste. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus.

Pasisakymai dėl motyvų. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Turiu džiaugsmingai pranešti, kad sekundžių tikslumu įėjome į balsuoti skirtą etapą, arba laikmetį, arba periodą, kaip čia bepa vadinsi.

17.00 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 19² ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2230, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 16, 17, 20, 43, 44, 46, 51, 69, 71, 72¹, 75¹ straipsnių ir vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 46³ ir 72¹ straipsniais ir 71¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2231, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-627 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2232 (pateikimo tęsinys)

Pirmas darbotvarkės 2-13 klausimų blokas, dėl kurio turime apsispręsti. Darbotvarkės 2-13.1 klausimas – projektas Nr. XIVP-2230, darbotvarkės 2-13.2 klausimas – projektas Nr. XIVP-2231 ir darbotvarkės 2-13.3 klausimas – projektas Nr. XIVP-2232. Kas pritariate įstatymų projektams po pateikimo? (*Balsai salėje*) Tuoju pasakysiu. Aš galvojau, kad jūs atidžiai sekėte darbotvarkę, bet jeigu yra kitaip sekusių, tai darbotvarkės 2-13.1 klausimas – Energetikos įstatymo Nr. IX-884 19² ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2230, darbotvarkės 2-13.2 klausimas – Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 daugelio straipsnių ir vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, įstatymo papildymo 46³ ir 72¹ straipsniais ir 71¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2231 ir darbotvarkės 2-13.3 klausimas – Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-627 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2232. Kas pritariate po pateikimo minėtiems įstatymų projektams... (*Balsai salėje*) Buvo balsavimas nutrauktas. ...balsuojate už. Nes buvo Seimo narių, kurie nesuprato, už ką balsuoja. Kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote. Tuoju, po balsavimo suteiksiu.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 96, prieš – 1, susilaikė 6. Įstatymų projektų blokui po pateikimo yra pritarta. Dėl visų trijų įstatymų projektų kaip pagrindinį siūloma skirti Ekonomikos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime, labai dėkui. Pritarta. J. Urbanavičius dėl papildomų komitetų ar šiaip replika? Dėl papildomų – per šoninį mikrofoną J. Urbanavičius.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Norėtume, kad Energetikos komisija taip pat svarstytų kaip papildoma.

PIRMININKAS. Dėl visų trijų įstatymų projektų? Ar galime Energetikos komisiją kaip papildomą skirti svarstyti šiuos įstatymų projektus? Galime. Labai dėkui, pritarta. Siūloma svarstymo data visų trijų įstatymo projektų yra 2022 m. gruodžio 6 d. Galime pritarti bendru sutarimu? Labai dėkui, pritarta.

Per šoninį mikrofoną – V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš noriu dar kartą kreiptis į jus, kaip į valdybos narį, saugodamas jūsų balsą, kad nereikėtų du kartus ar tris kartus skaityti. Tuo atveju, kai mes svarstome visą paketą įstatymų, rašyti ne darbotvarkės 2-13.1, 2-13.2, 2-13.3 klausimai, o pirmąjį bent jau įstatymo projektą, tai, matyt, Seimo Informacinių technologijų skyriui padaryti būtų labai paprasta, sutaupytumėte ir savo, ir Seimo laiką. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Viktorai. Kadangi jūsų pastabą J. Razma priėmė turbūt asmeniškai, norėtų atsakyti per šoninį mikrofoną. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš tą klausimą Sekretariatui jau anksčiau iškėliau, jie kreipėsi į mūsų informacinių technologijų specialistus, deja, jie pasakė, kad ta sistema, kuri yra, taip komplikuo-tai suprogramuota, kad jiems brangiai kainuotų tas pakeitimas – turėtų daryti specialų viešąjį pirkimą. Deja, nesutiko mano prašymo įgyvendinti.

PIRMININKAS. Neteisingai priimtas įstatymo projektas gali dar brangiau kainuoti.

Paskutinį kartą per šoninį mikrofoną – V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (DPF). Man labai gaila, kad praėjusioje kadencijoje panaikinote tokį, čia, matyt, valstiečiams klausimas buvo, Informacinės visuomenės plėtros komitetą. Jeigu diskusijose dalyvautumėte, būtų aiškiai, suprantamai pasakyta, kad nieko nėra neįmanoma, ko negalima labai paprastai suprogramuoti. Jeigu vienoje vietoje rašo, tai čia pakeisti kelias raides už kelis šimtus eurų per viešąjį pirkimą būtų labai paprasta. Tikrai reikėtų pasistengti ir čia galėtų būti įpareigojimas mūsų Seimo kanceliarijai ir kancleriui, kuris šioje salėje nesėdi, nedirba ir turbūt nelabai supranta.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, žmonės į kosmosą nuskrenda, į Mėnulį ar save pilotuojančius automobilius atranda, čia, matyt, paprastesnė užduotis. Bet tiek to.

17.05 val.

Strateginių prekių kontrolės įstatymo Nr. I-1022 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2215 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-14 klausimas – Strateginių prekių kontrolės įstatymo Nr. I-1022 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2215. Kas pritariate, balsuojate už.

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 98, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 4. Įstatymo projektui pritarta po pateikimo.

Kaip pagrindinį siūloma skirti Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Siūloma svarstyti 2022 m. gruodžio 6 d. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Tiesa, prieš tai buvusį trijų įstatymų projektų bloką (užsidiskutavome apie įmanomus, neįmanomus dalykus ir praleidome) Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Skubai galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

17.06 val.

Geriamojo vandens įstatymo Nr. IX-433 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2214 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-15 klausimas – Geriamojo vandens įstatymo Nr. IX-433 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2214. Balsavimas po pateikimo.

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 79, prieš – 2, susilaikė 21. Įstatymo projektui pritarta po pateikimo.

Kaip pagrindinį siūloma skirti Sveikatos reikalų komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Labai dėkui. Kaip papildomus siūloma skirti Aplinkos apsaugos komitetą ir Kaimo reikalų komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Pritarta. Siūloma svarstyti 2022 m. gruodžio 13 d. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Labai dėkui.

17.07 val.

Ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2207 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-16 klausimas – Ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2207.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 68, prieš – 1, susilaikė 25. Įstatymo projektui pritarta po pateikimo.

Kaip pagrindinį siūloma skirti Kaimo reikalų komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu?

Per šoninį mikrofoną R. Vaitkus. Prašom.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Pagrindiniu komitetu siūlyčiau skirti Aplinkos apsaugos komitetą, nes klausimas susijęs su saugomomis teritorijomis, o kaip papildomą – Kaimo reikalų komitetą.

PIRMININKAS. Ar būtų, kas prieštarauja tokiam pasiūlymui? Ne. Tai fiksuojame: kaip pagrindinį skiriame Aplinkos apsaugos komitetą, kaip papildomą – Kaimo reikalų komitetą. Pritariame, taip? (*Balsai salėje*) Pritariame. Labai dėkui.

Siūloma svarstyti VI (pavasario) sesijoje. Pritariame bendru sutarimu? Pritariame. Labai dėkui.

17.08 val.

Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6¹, 7, 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2229 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-17 klausimas – Bibliotekų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2229.

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 89, prieš – 1, susilaikė 12. Įstatymo projektui pritarta po pateikimo.

Kaip pagrindinį siūloma skirti Kultūros komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Siūloma svarstyti 2022 m. gruodžio 6 d. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

17.09 val.

Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1347(2) (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-18 klausimas – Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1347(2).

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 52, prieš – 2, susilaikė 42. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinį siūloma skirti Kultūros komitetą.

Per šoninį mikrofoną R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Taigi dar kartą aukščiausią kultūrą parodė mano kolega, įkalbindamas kitaip balsuoti, bet užteko balsų. Ačiū visiems, kurie suprato, kad vis dėlto reikia padėti bibliotekų žmonėms. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kaip pagrindinį siūloma skirti Kultūros komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Siūloma svarstyti 2022 m. gruodžio 6 d. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta.

17.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų paskelbimo Dariaus ir Girėno „Lituanicos“ skrydžio metais“ projektas Nr. XIVP-1707 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-19 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų paskelbimo Dariaus ir Girėno „Lituanicos“ skrydžio metais“ projektas Nr. XIVP-1707. Balsavimas po pateikimo.

Balsavo 91 Seimo narys: už – 53, prieš – 3, susilaikė 35. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinį siūloma skirti Švietimo ir mokslo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Pritarta. Siūloma svarstyti 2022 m. gruodžio 15 d. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Pritarta.

17.12 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-863(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės rezervinis 1 klausimas – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-863(2). Balsavimas po svarstymo.

Balsavo 101 Seimo narys ir visi 101 balsavo už. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

17.12 val.

Baudžiamojo proceso kodekso papildymo 229¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2225 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės rezervinis 2 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso papildymo 229¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2225. Balsavimas po pateikimo.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 90, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 6. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinį siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Siūloma svarstyti 2022 m. lapkričio 22 d. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Pritarta.

17.13 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 141 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2236 (pateikimo tęsinys)

Ir paskutinis darbotvarkės rezervinis 3 klausimas – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 141 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2236. A. Gedvilienės ir kitų penkių kolegų Seimo narių profesionaliai ir aiškiai pateiktas įstatymo projektas.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 93, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 2. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinį siūloma skirti Aplinkos apsaugos komitetą. Galime pritarti? Tą ir norėjote pasiūlyti. Kaip papildomą siūloma skirti Kaimo reikalų komitetą. Galima pritarti bendru sutarimu. Siūloma svarstyti 2022 m. gruodžio 8 d. Čia skuba faktiškai ir išeina – gruodžio 8 diena. Ar tinka jums data – gruodžio 8 diena? Tinka. Galime bendru sutarimu dėl gruodžio 8 dienos pritarti?

Per šoninį mikrofoną A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Vis dėlto įstatymo projektas yra apderintas, suderintas, diskusijų ir šiandien nebuvo. Jeigu galima paimti skubą, vienas straipsnis, tai frakcijos vardu vis dėlto paprašytume.

PIRMININKAS. Ar siūlymui dėl skubos galime pritarti? Galime. Labai dėkui, pritarta skubai. Kai tik komitetas apsvaistys, bus galima įtraukti į darbotvarkę.

Gerbiamas Jurgi, jūs buvote visiškai teisus, tai nebuvo paskutinis darbotvarkės klausimas. Keletą klausimų aš dar buvau praleidęs.

Dėl 4 rezervinio klausimo paimta pertrauka.

17.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2250 (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės rezervinis 5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2250.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 92, prieš nėra, susilaikė 2. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-2250) priimtas. (*Gongas*)

17.16 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2254 (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės rezervinis 8 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2254. Priėmimas. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate arba prieš, arba susilaikote, arba išseinate iš salės.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 92, prieš nėra, susilaikė 2. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-2254) priimtas. (*Gongas*)

17.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. XIV-88 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2253 (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės rezervinis 9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. XIV-88 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2253. Priėmimas. (*Balsas salėje: „Nieko nesuprantu.“*) Pakartoti? (*Balsai salėje*)

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 88 Seimo nariai ir visi 88 balsavo už. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-2253) priimtas. (*Gongas*)

17.18 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-50 „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2252 (priėmimo tęsinys)

Dabar jau tikrai paskutinis šios dienos darbotvarkės klausimas. Tai rezervinis 10 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. XIV-50

„Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2252. Kas pritariate tokiam projektui, balsuojate už. A. Matulas, matau, šiek tiek abejoja, jis turbūt susilaikys.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 93 Seimo nariai ir visi 93, tarp jų ir A. Matulas, balsavo už. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-2252) priimtas. (*Gongas*)

Registruojamės.

Užsiregistravo 88 Seimo nariai. Šia džiugia gaida, kupini energijos, geros nuotaikos, meilės vieni kitiems, pagarbos ir šilumos baigiame lapkričio 15 dienos Seimo vakarinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Visiems geros nuotaikos, smagaus vakaro ir nepamirškite, kad rytoj posėdžiai irgi.

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ

A

Adamkus Valdas 219, 284
Adomaitis Kasparas 45, 47, 149, 150, 151, 152, 301,
354, 402, 446, 452
Aleknaitė-Abramikienė Vilija 159, 160, 452
Aleksa Virgilijus 343
Altun Laura 250
Andrikienė Laima Liucija 217, 342, 404, 405, 449,
452, 453
Andriukaitis Vytenis Povilas 418
Anušauskas Arvydas 59, 195, 245, 313, 332, 467
Armonaitė Aušrinė 237, 354, 357, 358, 359, 453, 454
Asanavičiūtė Dalia 50, 51, 313, 314, 315, 316, 334, 441,
442, 449, 467
Astrauskaitė Astra Genovaitė 367
Auštrevičius Petras 431
Ažubalis Audronius 60, 182, 190, 191, 206, 207, 208,
209, 210, 211, 288, 297, 299

Ą

Ąžuolas Valius 34, 51, 52, 88, 103, 104, 115, 239, 240,
248, 323, 350, 352, 361, 362, 363, 436, 437, 449, 450,
455, 459, 460

B

Bačkys Stasys Antanas 217
Bagdonas Andrius 37, 40, 50, 51, 95, 139, 140, 148,
161, 168, 430, 431
Bakas Vytautas 90, 101, 102, 261, 263, 324
Balčytis Zigmantas 247, 248, 328, 337, 364
Bartoševičius Kristijonas 179
Baškienė Rima 71, 72, 86, 111, 243, 258, 268, 369, 412,
413, 414
Baublys Juozas 37, 40, 41, 59, 131, 234
Bičiūnas Tomas 371, 372, 373, 374, 377
Bičiūnas Vytautas 134
Bičkauskas Egidijus 283, 284
Bilotaitė Agnė 50, 51, 167, 182, 246, 248, 303, 308,
365, 367, 374
Bismarkas Otas Eduardas Leopoldas fon
(Bismarck Otto Eduard Leopold von) 233
Blinkevičiūtė Vilija 414
Blinstrubis Tomas 143, 144, 145, 146, 147, 222, 234,
252, 335
Bublienė Danguolė 259, 260, 261, 375, 392
Budbergytė Rasa 71, 321, 411, 422, 423, 424, 425,
452, 469
Budzys Tauras 228
Bukauskas Valentinas 59, 131, 234
Burneikienė Aistė 249
Burokienė Guoda 328, 329, 354, 357, 358, 459

Butkevičius Algirdas 195, 241, 324, 343, 369, 417,
418, 419

C

Celofanas-Kandrotas Antanas 333

Č

Čechovas Antanas (Čechov Anton) 147
Čepononis Antanas 86, 87, 171, 336, 398, 399, 411,
416, 420, 422, 423, 424
Čiurlionis Mikalojus Konstantinas 218
Čmilytė-Nielsen Viktorija 33, 59, 132, 143, 144, 215, 404

D

Danielė Morgana 201, 202, 212, 213, 332, 425, 426
Darius Steponas 466, 467, 468, 469, 474
Degutienė Irena 96
Dmitrijev Vitalij 269, 270, 271
Dobrowolska Ewelina 205, 244, 248, 251, 252, 274, 361
Drobiazko Margarita 315
Dulkys Arūnas 101, 115, 117, 118, 119, 127, 165, 166,
167, 242, 243, 245, 247
Dumbrava Algimantas 67, 366
Džiugelis Justas 257, 258, 268, 288, 312, 411, 412, 449

F

Fiodorovas Viktoras 69, 70, 77, 246, 281, 306, 367,
389, 472

G

Gaižauskas Dainius 318, 319, 436, 437
Gapšys Vytautas 67, 79, 80, 88, 89, 91, 92, 95, 96, 106,
162, 168, 175, 184, 187, 289, 345
Gedvilas Aidas 67, 68, 102, 103, 166, 228, 237, 242,
324, 325, 364, 423, 440, 441, 449, 450
Gedvilienė Aistė 37, 45, 47, 53, 54, 55, 56, 150, 151, 152,
153, 337, 422, 443, 444, 445, 446, 448, 470, 471, 474
Gentvilas Eugenijus 160, 174, 183, 184, 203, 214, 217,
307, 308, 349, 374, 377, 406, 408, 431
Gentvilas Simonas 38, 39, 45, 46, 47, 48, 55, 56, 85,
149, 151, 152, 153, 156, 167, 192, 193, 194, 195, 247,
248, 280, 462
Giedraitis Egidijus 201, 202, 203
Giraitytė-Juškevičienė Vaida 452
Girėnas Stasys 466, 467, 468, 469, 474
Girskienė Ligita 37, 55, 68, 69, 148, 244, 360, 372, 374,
376, 440
Gražulis Petras 34, 47, 48, 49, 52, 59, 60, 75, 81, 82, 83,
89, 92, 103, 150, 154, 155, 169, 275, 300, 302, 305,
307, 308, 325, 335, 336, 362, 450, 451, 452, 469

Griškevičius Domas 289, 304, 305, 306, 307, 315, 411
 Grunskienė Nida 98, 101, 102, 103, 104
 Gudauskas Jonas 152, 153, 444
 Gutauskas Aurelijus 168, 184

H

Haase Irena 35, 36, 41, 50, 51, 171, 172
 Havelas Vaclavas (Havel Václav) 217
 Henke Dalia 467

I

Ismailovas Teodoras 224, 236
 Iškauskas Andrius 250

J

Jablonskas Elanas 251
 Jakavonytė Angelė 404, 405, 406, 452, 453
 Jarašiūnas Egidijus 135, 137
 Jarutis Jonas 53, 130, 132, 161, 168, 189, 190, 271, 298
 Jelcinas Borisas (Jelcin Boris) 217
 Jočienė Danutė 137, 404, 405
 Jonaitis Liudas 219, 275, 276, 277, 280
 Jonas Paulius II, Voityla Karolis Juzefas
 (Wojtyła Karol Józef) 217
 Jonauskas Linas 83, 84, 92, 376, 377, 378, 396, 397,
 443, 461, 462
 Jovaiša Sergejus 359, 462
 Jukna Vigilijus 291
 Juodkaitė-Granskienė Gabrielė 262, 263, 264, 375, 392
 Juozapaitis Vytautas 146, 360, 371, 388, 436, 437, 463,
 464, 465
 Juozapas, šv. Juozapas, Kuncevičius Juozapas 468
 Jurgaitis Virginijus 223, 236
 Jurgutis Vincas 42, 43, 44
 Juškaitė Jūratė 237
 Juška Ričardas 189, 222, 329, 332, 342

K

Kabišaitis Andrius 168, 169, 170, 259, 262, 264
 Kacevičius Gintaras 417
 Kačinskaitė-Urbonienė Ieva 42, 69, 75, 87, 107, 312
 Kairys Simonas 196, 197, 198, 199, 200, 241, 318
 Kalėda Saulius Lukas 205, 250
 Kanapinskas Virginijus 143
 Kanopa Vidmantas 428, 444, 445
 Kasčiūnas Laurynas 59, 60, 89, 90, 181, 182, 183, 190,
 191, 206, 207, 208, 209, 210, 288, 295, 297, 298, 299,
 303, 339, 444, 454
 Kazimieras 164
 Kepenis Dainius 101, 162, 163, 167, 238, 243, 245, 263,
 265, 360, 367, 434, 442

Kernagis Vytautas 426
 Kerutis Zenonas 145
 Kindurys Gintautas 44, 67, 68, 86, 93, 94, 152, 153,
 282, 336, 368, 389, 390, 391, 392, 393, 394
 Kreivys Dainius 286, 318, 321, 323, 324, 325, 326, 327,
 328, 363, 364, 366, 367, 460
 Kubilienė Asta 105, 160, 225, 311, 415, 416
 Kubilius Andrius 101
 Kukaitis Mindaugas 250
 Kukuraitis Linas 113, 233, 355, 357, 387, 412, 413, 414
 Kuodis Raimondas 75, 365
 Kupčinskas Andrius 50, 51, 52, 53, 95, 278, 280, 336,
 396, 401, 403, 415, 428, 429, 430, 468
 Kūris Egidijus 146
 Kuzmickienė Paulė 228, 229, 230, 467, 468

L

Ladigienė Stefanija 230
 Landsbergienė Ona 230
 Landsbergis Gabrielius 103, 154, 165, 166, 167, 216
 Landsbergis Vytautas 132, 205, 215, 216, 217, 218, 219
 Leiputė Orinta 107, 117, 243, 321, 324, 330, 364, 379
 Leninas Vladimiras (Lenin Vladimir) 318, 378
 Lydeka Arminas 452
 Lingė Mindaugas 108, 113, 233, 234, 258, 268, 339,
 350, 370, 377, 385, 387, 402, 407, 409, 410, 411, 412,
 413, 424, 425
 Liubajėvas Rustamas 365
 Liuiza Laimis 292, 293, 297
 Lopaitienė Diana 223, 236
 Lopata Raimundas 338
 Lozoraitis Stasys 217
 Lukašenka Aliaksandras (Lukašenka Aliaksandr) 113
 Lupshitz Daniel 291, 292, 296

M

Macijauskas Mindaugas 121, 125, 127, 128, 129, 130, 131
 Majauskas Mykolas 40, 60, 68, 69, 70, 71, 74, 75, 76, 78,
 80, 81, 83, 86, 93, 96, 140, 143, 154, 170, 174, 176,
 178, 179, 188, 189, 254, 288, 335, 336, 380, 381, 407,
 411, 413, 423, 446
 Maldeikis Matas 50, 51, 143, 259, 288
 Masarikas Tomašas Garigas
 (Masaryk Tomáš Garrigue) 215
 Masiulis Kęstutis 52, 222, 229, 233, 268, 274, 275, 279,
 281, 336, 356, 361, 384, 388, 389, 403, 468
 Masi Umberto 205
 Maskaliovienė Loreta 244
 Maštarienė-Dariūtė Nijolė 467
 Maštarienė Nijolė 467
 Matelis Bronislovas 37, 54

Matulas Antanas 119, 120, 239, 253, 254, 255, 256,
257, 339, 369, 382, 383, 415, 419, 420, 423, 424, 428,
432, 476
Mazuronis Andrius 72, 73, 75, 77, 79, 82, 98, 114, 145,
306, 308, 336, 369, 386, 403, 438, 455
Mažeika Kęstutis 40, 46, 48, 56, 57, 85, 88, 139, 140,
149, 155, 162, 191, 246, 257, 270, 271, 277, 281, 282,
328, 334
Meilūnas Egidijus 245
Mitalas Vytautas 40, 76, 77, 78, 79, 91, 98, 168, 182,
215, 230, 231, 329, 333, 344, 345, 354, 369, 402
Mogenienė Laima 428, 430
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 338, 450

N

Nagienė Laima 80, 82, 83, 85, 88, 93, 104, 107, 113,
114, 115, 174, 178, 193, 219, 224, 246, 266, 272, 312,
317, 326, 330, 331, 373, 374, 377, 380, 387, 390, 393,
395, 398, 399, 409, 412, 421, 455, 458, 463, 470
Nausėda Gitanas 405
Navickas Andrius 105, 157
Navickas Kęstutis 368
Navickienė Monika 54, 92, 106, 107, 108, 109, 110, 112,
113, 114, 115, 246, 309, 311, 312, 331, 333, 357, 366
Nekrošius Arvydas 85, 194, 202, 205, 240, 241, 277,
282, 311, 323, 358, 359, 365, 373, 377, 386, 387, 390,
394, 395, 452, 458, 464, 468
Nemcovas Borisas (Nemcov Boris) 218
Norkienė Aušrinė 227
Norkūnas Gediminas 121, 124, 125, 126

O

Ohmanas Jonas (Ohman Jonas) 336
Ošmianskienė Monika 311, 316, 317, 399, 400, 446

P

Pakarklytė Ieva 59, 131, 234, 287
Paleckis Algirdas 333
Palionis Andrius 59, 70, 131, 234, 270, 366, 450
Paluckas Gintautas 54, 55, 155, 165, 221, 241, 242, 338,
348, 380
Paulauskas Artūras 275
Pavilionis Žygimantas 41, 451
Pečkauskas Aurimas 454, 455, 456
Perednis Aurimas 348
Petkevičienė Jolanta 404
Petrošius Audrius 46, 51, 78, 210, 450
Pietkiewicz Beata 165, 205, 291, 359, 365, 452
Pinskus Jonas 242, 280, 363, 372
Pocius Arvydas 304, 340

Pocius Ričardas 303, 307, 374, 464
Pranckietis Viktoras 123, 230, 338, 354, 387, 388, 391,
394, 397, 462
Puidokas Mindaugas 42, 165, 181, 182, 189, 210
Pupinis Edmundas 37, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 82, 84,
145, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 158, 180, 203, 223,
224, 225, 227, 273, 277, 290, 291, 292, 301, 313, 317,
325, 373, 378, 391, 397, 414, 458, 461, 462, 466
Putinas Vladimiras (Putin Vladimir) 321

R

Rajičius Petaras Antanas (Rajič Petar Antun) 216, 217
Rakutis Valdas 59, 60, 131, 164, 179, 189, 191, 210,
234, 288, 291, 297, 298, 301
Ramonas Gintaras 282, 283, 284
Raskevičius Tomas Vytautas 159, 160, 205, 258, 267,
331, 342
Razma Jurgis 33, 42, 44, 60, 85, 86, 91, 96, 132, 143,
152, 153, 157, 158, 159, 160, 182, 188, 189, 204, 205,
212, 215, 273, 278, 282, 283, 307, 308, 309, 312, 321,
323, 335, 352, 354, 378, 385, 386, 392, 404, 407, 415,
416, 444, 449, 450, 451, 452, 453, 460, 472
Rimšelis Ernestas 264, 265, 266, 375, 392
Rudėlienė Edita 390
Rudėnaitė Sigita 169, 170, 184
Ruginienė Inga 378
Rutkauskaitė Jadvyga 292, 296

S

Sabatauskaitė Birutė 237
Sabatauskas Julius 35, 45, 48, 49, 101, 102, 103, 205,
250, 251, 252, 300, 315, 316, 327, 364, 438
Sabutis Eugenijus 37, 38, 57, 149, 150, 151, 152, 153,
154, 233, 321, 380
Saudargas Paulius 59, 76, 96, 132, 149, 215, 252, 253,
283, 288, 297, 302, 303, 335, 350, 352, 430, 431
Sauka Šarūnas 336
Savickas Lukas 50, 171, 185, 354, 355
Sejonienė Jurgita 59, 60, 300, 302, 452
Selčinskaja Danutė 229
Sysas Algirdas 33, 73, 107, 108, 109, 112, 115, 158, 200,
201, 203, 212, 213, 244, 268, 375, 379, 380
Skaistė Gintarė 60, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 76, 91,
139, 161, 162, 167, 173, 174, 175, 176, 178, 179, 187,
244, 353, 363
Skardžius Artūras 34, 43, 56, 119, 122, 156, 165, 192,
194, 244, 281, 286, 306, 326, 327, 366, 397, 454, 455,
458, 460, 464, 465
Skritulskas Mindaugas 395, 396
Skvernelis Saulius 59, 97, 131, 234, 367

Slušnys Linas 77, 81, 171, 356, 374, 378, 379, 395, 428
 Sodonis Arūnas 224
 Stačiokas Stasys 132, 146
 Stalinas Josifas (Stalin Josif) 318
 Starkevičius Kazys 37, 40, 50, 60, 95, 147, 219
 Starkus Zigmas Pranas 134
 Stončaitis Algirdas 172, 186, 330, 386, 387, 388, 389
 Streikus Zenonas 452
 Strelčiūnas Algis 85
 Stripeikienė Janina 169
 Sugihara Čiunė, Čijunė (Sugihara Chiune) 230
 Surplys Giedrius 248

Š

Šakalienė Dovilė 237, 380
 Šalaševičiūtė Rimantė 325, 326, 466, 467, 468
 Šarknickas Robertas 96, 197, 199, 200, 203, 318, 319, 371, 373, 391, 396, 465, 473
 Ščajevienė Sigita 248
 Šedbaras Stasys 47, 48, 49, 50, 51, 52, 132, 133, 187, 189, 220, 226, 227, 228, 275, 329, 330, 331, 334, 341, 375, 376, 443, 445, 446, 447, 469, 470
 Šilinskas Vytautas 128, 129, 130
 Šimaitė Ona 229, 230
 Šimėnas Albertas 96
 Šimonytė Ingrida 149, 151, 152, 237, 241, 242, 243, 245, 247, 281, 354, 363, 364, 365, 367, 380, 386, 400, 405, 406, 408, 415, 432
 Širinskienė Agnė 70, 252, 303, 305, 308, 315, 333, 430, 457
 Šiugždinienė Jurgita 87, 88, 89, 94, 167, 367, 438, 440, 441, 442
 Šiurkus Martynas 130

T

Tamašunienė Rita 72, 274, 470
 Tapinas Andrius 361, 417
 Targamadžė Vilija 59, 88, 167, 440, 441
 Tarnauskas Mindaugas 271, 272, 273
 Tomilinas Tomas 84, 113, 114, 152, 153, 156, 244, 289, 413
 Tumėnas Antanas 134

Tumėnas Stasys 59, 131, 146, 167, 179, 180, 199, 200, 229, 234, 245, 280, 315, 338, 339, 370, 371, 436, 437, 463

U

Urbanavičius Justinas 50, 51, 197, 325, 471, 472

V

Vaičiūnas Žygimantas 286
 Vaitiekūnas Petras 218
 Vaitkus Romualdas 37, 84, 85, 92, 155, 397, 401, 444, 445, 446, 473
 Valeškaitė Ieva 328
 Valinskas Arūnas 157, 158, 159, 258
 Valkiūnas Valdemaras 34, 35, 70, 97, 109, 229, 245, 277, 278, 279, 328, 367, 370, 371
 Vardys Vytautas Stenlis (Vardys Vytautas Stanley) 179
 Varkalys Jonas 391, 399, 407
 Varžgalys Juozas 452
 Vėgėlė Ignas 361
 Venclauskis Kazimieras 134
 Veryga Aurelijus 60, 117, 118, 120, 147, 163, 164, 183, 202, 203, 212, 238, 254, 255, 298, 300, 328, 358, 382, 383, 418, 419, 427, 428, 430, 435, 436, 437
 Vilkauskas Kęstutis 73, 82, 107, 131, 199, 234, 246, 270, 273, 279, 326, 331, 371, 394, 396, 461, 463
 Vinkus Antanas 41, 68, 69, 148, 166, 226, 230, 247, 395, 427, 428, 467
 Vyšniauskas Andrius 47, 162, 219, 333, 402

Z

Zelenskis Volodymyras (Zelenskij Volodymyr) 218
 Zingeris Emanuelis 191, 217, 219, 229, 406

Ž

Žalimas Dainius 315
 Žemaitaitis Remigijus 33, 46, 68, 81, 88, 96, 103, 106, 112, 117, 192, 214, 299, 305, 308, 328, 343, 346, 348, 363, 364, 407, 408, 414, 416, 419, 427, 431
 Žilienė Inga 456, 457, 458, 459, 460
 Žilys Juozas 133, 135
 Žukauskas Artūras 181, 186, 192, 290, 340, 411, 422

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Penktoji sesija
2022 m. spalio 10 d. – lapkričio 15 d.
210–222 posėdžiai

ISSN 2538-7979. 2023 07 14. 49,3 apsk. leid. 1.
Tiražas 12 egzempliorių. Užsakymas 2023-1672-2.
Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija,
Gedimino pr. 53, LT-01109 Vilnius.
Interneto puslapis *www.lrs.lt*
Spausdino UAB „Printėja“,
Gedimino g. 16-1, LT-56128 Kaišiadorys.
Interneto puslapis *www.printeja.eu*